

ОЛДОВИНА

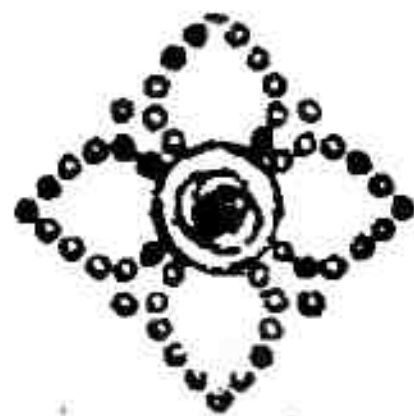

МОСКОВСКО
УКРАЇНСЬКИЙ

В. ДУБРОВСЬКИЙ.

СЛОВНИК

МОСКОВСЬКО-
український

Отсканировалъ Рослав

Видавництво „Рідна Мова“.

КИЇВ 1918.

А.

А, сз.—а, але.

А, межд.—га? ага! а! о! е! еге!

Аа, межд. — ага! гай-гай!; ну-ну!

Аба — габа.

Абазуръ — шапчук, дашок, кльош.

Абиный — габовый.

Абонементный — передплатный.

Абонементъ — передплата, пренумерата.

Абонентъ — передплатник, пренумерант.

Абонированіе — передплачування, пренумерування.

Абонировать — передплачувати.

Абонироваться — передплатити, пренумерувати.

Аборигены — тубільці.

Аборъ — урочище.

Абрикосовый — морельовий, жерделъовий.

Абрикосъ — мореля, жерделя.

Абрисъ — обрис, нарис.

Абсентъ — полинівка.

Абсолютизмъ — самодержавство; абсолютизм.

Абсолютность — безумовність, безпоглядність.

Абсолютный, о — самодержавный; безумовний, безпоглядний, о; цілковитий.

Абстрактный — уявний, абстрактний.

Абстракція — уявність; абстракція.

Абсурдъ — нісенітниця.

Авантажный — показний.

Авантюристъ — пройдисвіт, зайдисвіт.

Августовскій — серпньовий.

Августъ — серпень.

Августѣйшій — найясніший.

Авдотья, пт. *Oedispemus crepitans* — кулик болотяний; Цура Еропс-оцуд губатий; растение *Trollius europeus* — вовчий копит, вовча лапа, волове око.

Авиаторскій — літунський.

Авиаторъ — літун.

Авиационный — літальний, авіаційний.

Авиация — літання, авіація.

Авось — ачеї, може; — либо-може таки.

Авронъ, раст. *Centaurea jacea* — наголоватки, синеголов, сердешна трава; дикій, *Gratiola officinalis* — золототисячник, дрисливець.

Аврикула, раст. *Prinula auricula* — первоцвіт.

Аврынъ, раст. *Lemna* — ряска.

Австриецъ — австрияк.

Австриянка — австриячка.

Австрийскій — австрияцький, австрійський.

Автобиографическій — автобіографічний.

Автографическій — автографічний.

Автократія — самодержавство.

Автоматическій — саморушній, автоматичний.

Автоматъ — саморух.

Агентство — агентура; агентування.

Агитационный — агитаційний.

Агитировать — агитувати.

Агнецъ — ягня; часточка (: проскури).

Агонизировать — часувати.

Агонія — часування, скін, сконання, конання.

Аграрій — землевласник.

Аграрный — земельний.

Аграфъ — чепрага.

Агрикультура — хліборобство, вілництво.

Агу, межд.—агусі, агусеньки.

Адажіо, муз.—помалу-помалу.

Адамова голова, раст. *Surripedium calceolus* — черевичок, черевички, жовті возульки; борода, *Centaurea scabiosa* — труслин, волошки; — яблуко, *Pyrus malus paradisiaca* — райське яблуко.

Адамово яблуко, анат.—борлак.

Адвокатствовать—правотарити

Адвокатъ — правотар, речник, адвокат.

Адонись, раст. *Adonis vernalis* — горицвіт, тирлич; *A. autumnalis* — павлині очі.

Адресный — адресовий.

Адресовать — адресувати, направити.

Адресоваться — зголошуватися; удаватися; направлятися..

Адресъ — адреса.

Адскій — пекельний.

Адъ — пекло.

Аеропланъ—самоліт, аероплян.

Аеростатъ — летюча куля.

Ажурный — прозористий, мережчатий.

Азартный — газардовий; (о к. либо) палкий, запальний.

Азартъ — запал, завзяття.

Азбука — абетка; граматка.

Азбучный — абетний.

Азотная кислота — сирвасер.

Азотный—азотевий, душцевий.

Азоть, хим. — азот, душець.

Аиръ, раст. *Acorus calamus* — лепеха, аер, гавяр, татарак, шувар, татарське зілля.

Аистъ — черногуз, лелека, боцян, бузько, бузьок, бусель, бусля; черны — гайстер, рибоід.

Ай-ой; ай-да—от так; ай-ай—гай-гай.

Айва, раст. *Cydonia vilgaris Pers.* — альва, гунь.

Айкать — ойкати.

Акація, бот. — акация.

Акварель — аквареля.

Акклиматизироваться — при-натурюватися.

Акомпанементъ, муз. — супровід, пригравання; голосомъ — приспівування.

Акомпанировать, муз. — су-

проводити, пригравати; го-лосом — приспівувати.

Акомпаніаторъ — супровідник.

Аккуратность — ретельність, справність; чепурність, шпетність, охайність, алюрність.

Аккуратный, о — рядний, ретельний, справний; чепурний, шпетний, охайний, алюрний, о.

Аклея, раст. *Aquilegia vulgaris* — голубки, орлики, дзвіночки.

Акрополь — вишгород.

Аксесуаръ — додаток, при-чанда.

Активность — чинність, акция, активність.

Активный — чинний, активний.

Аконить, раст. *Aconitum* — царь-зілля, чорне-зілля; ап-течный, *A. napellus* — тоя.

Актъ, юрид. — акт; акад. — акт; театр. — дія; филос. — чин, об'яв, вияв.

Акула, зоол. — сквала; -людо-ѣдъ — сквала-людожер.

Акулинка, раст. *Verbascum lychitis* — коров'як, заяче вухо, дивина.

Акушерка — акушерка, баба, бабка; шутливо — пупорізка.

Акушерскій — акушерський, бабницький.

Акушерство — бабування, ба-бництво, акушерство.

Акушерствовать — бабити, ба-бувати.

Акушеръ — бабич, акушер.

Акцентовать — вимовляти з притиском; наголошувати.

Акцентъ — наголос; говірка, вимова.

Алалыка — гаркуша.

Алгебра — альгебра.

Алгебраическій—альгебраїчний

Алебастровый — шалабастро-вий, лебастровий.

Алебастръ — шалабастер, ле-бастер.

Али, сз. — чи, хіба, або.

Алифа — олія.

Алкать — голодувати; жадати, прагнути.

Алкоголь — винцець, алькоголь.

Аллебарда — алеп.

Аллебардникъ, раст. *Iris* — пі-вники.

Аллегорическій — алегоричний, инослівний.

- Аллюрь - хода (у коня)
 Алмазь - діамант.
 Алтарный - вітварний.
 Алтарь - вітварь.
 Алтей, раст. *Althea officinalis*
 — калачики, проскурки.
 Алтынникъ — гривня, шостак
 (3 коп.); жмикрут.
 Алтынъ - три копійки, шостак.
 Алфавить — абетло.
 Алчность — хтивість, зажер-
 ливість, неситть, ненажер-
 ливість, захланність.
 Алчный, о - хтивий, зажерли-
 вий, неситний, захланний,
 ненажерливий, о.
 Алый - жаркий, червоноро-
 жевий, кармазиновий.
 Алырить - шахраїти, шахраю-
 вати.
 Алырникъ - шахрай, дурійсвіт;
 жмикрут, глитай.
 Альбомъ - альбум.
 Альковъ — алькир, валькир,
 ванькир, янкір.
 Альманахъ - збірник.
 Алѣть - червоніти, рожевіти.
 Алюминіевый - глинецьовий.
 Алюминій - глинець.
 Аляповатость — базгранина,
 базгранність.
 Аляповатый, о - базгранний, о.
 Аманать - заручник.
 Амбарный - коморячий.
 Амбаръ — комора, коморя,
 шпихлір, шпиклір.
 Амбиція - гонор.
 Амбразура - бійниця; фрамуга.
 Амвонъ - збін, амбона.
 Амміакъ - амоніак.
 Амуры - женихання, зальоти.
 Анализировать - розкладати,
 розбірати, аналізувати.
 Анализъ - розклад, розбір, а-
 наліза.
 Аналогичный — подібний до;
 аналогичний.
 Аналогія — подібність, ана-
 логія.
 Анархический — анархичний,
 безурядний, безладний, без-
 ладній.
 Анархія - безуряддя, анархия,
 безладдя, безлад.
 Анатомировать - анатомувати,
 пороти, требушити.
 Анатомический - анатомічний.
 Анаеема - анатема, анахтема.
 Ангажировать — ангажувати,
 запрохувати.
- Ангелочекъ-янголя,янголятко.
 Ангель - янгол, янголь.
 Ангельский - янгольський, ян-
 голинний.
 Англичанинъ, англичанка-ан-
 глієць, англійка.
 Анданте, муз. — повагом, по-
 малу, поволі, кодою.
 Андронъ - корець, корчик.
 Анекдотъ-побреженька; въ сти-
 хахъ - співомовка: шутка -
 фрашка; правдоподобный
 межебилиця.
 Анемія — блідниця.
 Анемометръ — вітромір.
 Анемонъ тѣнистый, раст. *Ane-
 mone nemorosa*—снігурка.
 Анисовый — ганусовий.
 Анись, раст. *Falcaria (Rivini
 Host.)* — різак степовий,
 ганус.
 Анить, раст. — кріп, укріп.
 Анналы—літопис.
 Анонимный—безіменний.
 Антагонизмъ—противенство.
 Антрактъ—межедія; антракт.
 Анчоусъ, рыба—хамса.
 Анютіны глазки, раст. *Viola
 tricolor*—братки, полуцвіт,
 удовів чобіт.
 Апатичный, о — байдужий,
 млявий, безуважний.
 Апатія—байдужість, млявість,
 безуважність.
 АPELLировать—апелювати.
 Апельсинный—аранчовий.
 Апельсинъ—аранча.
 Аплодировать—плескати.
 Аплодисменты—оплески.
 Апоплексія—грець.
 Аппаратъ—пристрій.
 Апетить—хїть до їжи; болѣз-
 ненный—істовець.
 Апрѣль—квітень, цвітень.
 Апрѣльский—квітньовий, цвіт-
 ньовий.
 Арава—юрба, ватага, зграя.
 Аранжировать — аранжувати;
 упорядковувати, укладати.
 Арапникъ - малахай, гарапник
 Арапъ—мурин.
 Арбузный—кавуновий.
 Арбузь, бот.—кавун.
 Аргамакъ—румак.
 Арена — арена; боїще, бойо-
 висько; біговисько.
 Аренда—посесія, оренда; рата,
 чинш.
 Арендаторъ-посесор, орандарь
 Арендный—посесійний.

Арендовать—брати в посесію;
тримати посесію; пускати
в посесію.
Арепейникъ, раст. — реп'ях,
будяк.
Арестантка—тюряжниця, реш-
тантка.
Арестантскій—тюряжницький,
рештантський.
Арестантъ — тюряжник, реш-
тант, в'язень.
Арестовать—арештувати, ув'я-
знити.
Арестъ—арешт.
Арженецъ, раст. *Phleum*—жи-
ниця; *P. pratense*—ржавень,
пирій.
Арженикъ, раст. *Plantago lan-
ceolata* — язички, подорож-
ник, ранник, стягач.
Арженуха—життяк.
Ариметика — щотниця, арит-
метика, арихметика.
Ариметическій — щотничий,
аритметичний, арихметич-
ний.
Арканъ—аркан; волосяной по-
валець.
Арктический—арктичний.
Армейскій—військовий.
Армія—військо.
Армякъ—сіряк, сірячина.
Арнаутка, пшеница-білотурка,
гарнівка.
Ароматическій—духовитий.
Ароматный—запащний, паху-
чий, пашний.
Аромать—пахощі.
Аронникъ, раст. *Agrim. masu-
latum*—козяча борода.
Аронова борода, раст. *Saxi-
fruga sagmentosa*—в'єнерині
коси.
Арса, раст. *Juniperus commu-
nis*—яловець.
Арсеналь — збройовня; гар-
матня.
Артачиться — пручатися, но-
розитися, баскалитися, ва-
торопитися.
Артель—артіль, спілка.
Артельщикъ—артільник.
Артиллеристъ—гармаш.
Артиллерійскій—гармашний.
Артиллерія—армата.
Артистъ — артист; мистець,
митець.
Артишокъ, раст. *Cynara sco-
lymus*—карчок.
Артось—дарник.

Арфа—арфа.
Арфистъ—ка—арфяр, -ка.
Архитекторъ — будівник, бу-
дівничий.
Архитектура — будівництво;
будова, штиб.
Архитектурный—будівницький.
Архієпископъ—арцибіскуп.
Архієрей—архирей.
Аршинный—аршиновий.
Аспидная доска—таблетка
Ассимилировать — асимілю-
вати.
Ассимиляція—асиміляція.
Астма — дихавиця, задуха,
спір.
Астра, раст.—гайстер, айстер.
Астрагалъ, раст. *Astragalus* —
богородишна трава.
Астрологъ—планетник.
Ась, межд.—га? що?
Атака—напад, наскок, атака.
Атаманствовать—отаманувати.
Атаманъ—отаман, ватаг, ва-
тажок.
Атеизмъ — безвір'я, безбож-
ність.
Атеистъ—невіра, безбожник.
Атеринка, раст. *Artemisa rap-
tica*—дугулька.
Атласъ, мануф. — атлас, сай-
єта.
Атласъ, геогр.—атлас.
Атлетъ—дужак, моцак.
Атмосфера—повітря.
Атмосферическій — атмосфе-
ричний, повітровий.
Аттестать—аттестат, свідєство.
Ату, межд.—тю-тю! уджга!
Атукать—тютюкати.
Ау—агов!; агось! (въ отвѣтъ).
Аудиторія — аудиторія, слу-
хальня.
Аукать — аговкати, перегуку-
ватися.
Аукціонный—ціновний, ліцита-
ційний.
Аукціонъ—ціновка, ліцитація,
поторжка.
Ауль—авул.
Афера—гешефт.
Ахинея—теревені, нісенітниця.
Ахти, межд.—лиш, мько!

Б.

Баба — баба, бабка; баба;
жінка; паска, папушник;
у колодця — журавель; дов-
бня; созвѣздіє — квочка.

Бабахнуть — гепнути, бухнути.

Бабахъ, межд. — геп! бух!

Баба-яга — язібaба, гадра.

Бабенка — молодичка.

Бабень — бабій.

Бабить — бабувати.

Бабища — бабегa, бабисько.

Бабій — жіночий; баб'ячий.

Бабій зубъ, раст. *Selegotium clavus* — ріжки.

Бабы румяна, раст. *Echium Opus* — краснокорінь, громовик.

Бабка — баба; повивальная — баба, баба-сповитуха, баба-пупорізка, повитуха; рыба, *Gobios* — бичок; *G. melanostomus* — губань; *G. marginatus* — цуцик; кость-паця.

Бабникъ — бабій.

Бабочка — молодичка, жіночка; насѣк. метелик; ночная — нетля, вечірник; дневная — дневник; *maeroglossa fasciognus* — трутовецъ.

Бабукъ, *Dipus jaculus* — земляний заяць.

Бабушка — баба, бабуса, бабуня.

Бабье — жіно́та, жіно́цтво.

Бабушка — забавка, цяцька.

Багажный — пакунковий.

Багажъ — пакунки.

Загоръ, *Coccus* — червець; краска — манія, бакан.

Багеръ — гарб, ості, очеп, чіпе.

Багрецовый — червчастий.

Багрець — червець; кармазин.

Багрить — червонити.

Багровина — синяк, басаман.

Багровѣть — червоніти.

Багрянецъ — см. Пурпуръ.

Багряный — червоний, кармазиновий.

Бадаржанъ, *Solanum melongena* — баклажан.

Бадейщикъ — бондарь.

Бадья — бадія, шаплик; кадовб; раст. *Turpha* — рогіз.

Бадьянъ, *Illicium anisatum* — бодян; дикій, *Dictamnus albis* — доминіс.

База — підстава, підвалина, первопідстава.

Базарничать — базарувати.

Базаръ — базар, торг.

Базилика — базиліка; раст. *Ocimum basilicum* — васильки.

Базисъ — см. База.

Баиньки — спатки, спатоньки.

Байбакъ — ледар; зоол. — бабак.

Байбачій — бабаковий.

Байка, мануф. — бая.

Байковый — байовий.

Бакалавръ — бакаляр.

Бакалда — бакай.

Бакалейный — бакалійний.

Бакалейщикъ — бакалійник.

Бакалея — бакалія.

Бакенбарды — бакомпарти, папороди, бурці.

Баклага — боклаг.

Баклушникъ — ледар, ледащо.

Баклушничать — байдикувати.

Бакча — баштан.

Балабанъ — дурень, бецман, телепень; пт. *Falco laparius* — раріг.

Балаганный — ташовий, ятошний.

Балаганъ — таш, ятка.

Балагурить — базікати, гуторити.

Балагурство — перебенда, теревені, баяндраси, баляси, базікання.

Балагуръ — баяндрасник, балясник, перебендя, балаклій, базікало.

Балалаечникъ — балабайник.

Балалайка — балабайка.

Балансировать — рівноважитися; баянсувати.

Балансовый — білянсовий.

Балансъ — рівновага; бухгалтер. — білянс.

Баластъ — тяж; пісок.

Балбесъ — цимбал, бейбас, бельбас.

Балбешка — оцупок, штурпак.

Балда — гуля; довбня; молот.

Балданъ, раст. *Rhamnus frangula* — жостір.

Балдахинъ — намет.

Балдіанъ, *Valiana officinalis* — снер'яп.

Балерина — танечниця, танцюра.

Балетоманъ — балетник.

Балка — сліга, балька.

Баллотировать — голосувати, бальотувати, жеребувати, льосувати, галки класти.

Баллотировка — голосування, льосування.

Балованный — пещений.

Балованіе — пещення.

Баловать — пустувати, жирувати.

Баловать—мазъкати, пестити.

Баловень — хананок, пестун, мазун, мамій.

Баловникъ—пустун, жирун.

Баловница—пустушка.

Баловство — пустота, пустоші; пестоші.

Балыкъ — балик.

Баль — баль.

Бальзаминъ, раст. *Impatiens noli tangere* — черевичок божої матері, не руш мене, розрив.

Бальзамирование — бальзамування.

Бальзамировать—бальзамувати

Бальный—бальовий.

Балюстрада—баляси.

Банальный, о—звичайний, о.

Банда—ватага, зграя.

Бандероль—перепасок.

Бандить—розбишака, розбійник.

Банка—слой, слоік; метал.—бляшанка, пушка; оплетен. лозой—балцанка.

Банкетъ—бенкет, учта.

Банкиръ—банкер.

Банковый—банковий.

Банкротиться—банкрутувати.

Банкъ—банок.

Банникъ—мітла, віхоть; віник.

Банний—лазневий.

Бантъ—кокарда.

Банщикъ—лазнюк.

Банщица—лазничка

Баня—лазня, мильня.

Баптизмъ—штунда.

Баптистскій—штундівський.

Баптистъ—штунда, штундарь.

Барабанить — туркотати, туркотіти, тарабанити; бубнити

Барабанъ—бубон, тарабан.

Баракъ—курінь.

Баранецъ, раст. *Licorodium cavatum*—дереза.

Баранина — махан, шкопина, баранина.

Бараній—баранячий.

Баранки—бублики, сушки.

Баранокъ—гембель.

Баранчикъ — баранецъ; раст. *glechoma hederacea*—котики, шандра.

Баранчикъ обыкновенный, раст. *Primula veris*—ряст.

Баранъ—баран; смушок; таран; коловертъ; коловертень; астр.-аретій.

Баранья трава, раст. *Arnica montana* — скусівник.

Барахтанье — борсання, тріпання, вовтузіння; борікання.

Барахтаться—борсатися, тріпатися, вовтузитися; борікатися.

Барашекъ — баранецъ, баранча, ягня; пт.-вівчарик: на морѣ, рѣкѣ-зайчики; о тучкахъ-баранці; на деревѣ-бруньки.

Барашекъ обыкновенный, раст. *Primula veris*—ряст.

Барашковый — ягнячий; смушевий.

Барбарисъ, раст. *Berberis darwinii*—кислич, байбарис.

Барвена, рыба—барбун.

Барельефъ—низорізьба.

Баржа—лайба, шаланда, байдак.

Баринъ—пан.

Баритонъ—підбасок.

Бариться—паніти, паношитися

Баричъ—панич.

Барка—берлина (съ палубой); гончак (безъ палубы);

Барокко, архит.—барок.

Барская спесь, раст. *Euchne chalcidonica*—зірки.

Барскій—панський.

Барство—панство; панування.

Барствовать—панувати

Барсукъ—харсун.

Барсучій—харсуновий.

Барханъ—кучугура.

Бархатистый—оксамитуватий.

Бархатный—оксамитовий.

Бархатцы, раст. *Tagetes patula* і *erecta*—чорнобривецъ.

Бархатъ—оксамит

Барченокъ—паня, панія, панич.

Барчукъ—см. Барченокъ.

Барщина—панщина.

Барыня—пані; раст. *Xanthium spinosum*—холера, холерна трава.

Барышникъ—зискач; торг. лошадыми — хваринник, леверант.

Барышничать—перепродувати
 Барьеръ—барьера.
 Басенка—басечка.
 Басенникъ—басенник, байко.
 Басистый—басовий.
 Басище—басюра.
 Баснописецъ—байкарь.
 Баснословный, о—неподобный,
 неймовірний, нечуваний.
 Басня—байка.
 Басомъ—баса.
 Басонщикъ—шмукляр.
 Басонъ—гальон.
 Бассейнъ—водойма; водозбір;
 копанка, сажавка.
 Баста—годі, досить, шабаш.
 Бастіонъ—башта.
 Бастовать—страйкувати.
 Басурманить — бусурменіти,
 безувірити.
 Басурманка—безувірка, бусур-
 менка.
 Басурманскій—безувірний, бе-
 зувірський, бусурменський.
 Басурманъ—безувір, бузувир,
 бусурмен.
 Басъ—бас.
 Баталія—бій, баталія, побій.
 Батенька—батечко, татко.
 Батракъ—наймит, аргат, ха-
 ламан.
 Батрачество—найми.
 Батрачить—наймитувати.
 Батрачка—наймичка, аргатка,
 халаманка, бурлачка.
 Батюшка—батько; (о священ-
 никѣ) панотець.
 Бахвалиться—хвалитися, хи-
 зувати, вихвалятися.
 Бахваль—хвалько.
 Бахвальство—хвальба.
 Бахрома — френзі, теремки,
 тороки, торочки.
 Бахромистый—френзелястий,
 чепірнатий.
 Бахромить—торочити.
 Бахромочный — торочковий.
 Бацнуть — гепнути, бухнути.
 Баць, межд. — хряп, брязь,
 лясь, торох.
 Башенный — баштовий, веж-
 ний.
 Башка—мокотира, салотовка.
 Башмакъ — черевик.
 Башманка, раст. *Surgipedium*
calceolus — черевичок, че-
 ревики.
 Башмачникъ — черевичник,
 швець.
 Башмачный — черевичный.

Башня — башта, вежа, турня;
 сторожевая — варовня.
 Баю-баю, межд. — люлі-люлі.
 Баюкать — люляти, вколис-
 кувати.
 Баять — мовити.
 Бдительный, -о—чуйний, пиль-
 ний, -о.
 Бдѣніе—дбання, пильнування,
 чуйність.
 Бдѣть — не всипати, ніч зо-
 рити; пильнувати, дбати.
 Бедро — кульша, стегно.
 Бедристый—кульшастий, стег-
 настий.
 Безалаберность — безладдя,
 безлад.
 Безалаберный, о — безлад-
 ний, -о.
 Безбедный — безклубий.
 Безбожіе — безбожничество,
 безбожність.
 Безбожникъ — безбожник; не-
 довірок.
 Безбожный, -о — безбожний;
 безсумлінний, о.
 Безбокій — безбокий.
 Безболіе — безбілля.
 Безболѣзненность — безболіз-
 ність, безбілля.
 Безболѣзненный, -о — бе бо-
 лізний, -о.
 Безбородый — безбородько,
 безбородий, голобородько.
 Безбоязненность — безбоязья.
 Безбоязненный, о — бебояз-
 ний, -о.
 Безбрачіе — безшлюб'я, без-
 жонство.
 Безбрачный — безшлюбний,
 безженний.
 Безбрежность — безберегість,
 безбережність, безкрайість.
 Безбрежный—безберегий, без-
 бережний, безкрай.
 Безбровый — безбровий, го-
 лобровый, безбровка.
 Безбрюхий — безчеревий.
 Безбѣдный — безбідний.
 Безвинный — безневинний,
 безаинний.
 Безвкусица — несмак.
 Безвкусный — несмачний, не-
 смаковитий: не до влодобі,
 не до смаку.
 Безвлажный — безвоглий.
 Безвластіе — безуряддя.
 Безвластность—безвладність,
 безвлада.

Безвластный, -о — безвлад-
ний, -о.
Безводіе — безвіддя.
Безводный — безводний, без-
водий, безвідний.
Безвозбренный, -о — незабо-
ронений, вільний, -о.
Безвозвратность — неворот-
ність.
Безвозвратный, -о — неворот-
ний, -о.
Безвоздушный — безповітро-
вий.
Безвозмездный, -о — дарем-
ний, беззаплатний.
Безволосый — голомозий, го-
ломшівий, безволосий.
Безвредность — нешкідливість.
Безвредный, о — нешкідли-
вий, незавадний, о.
Безвременный, -о — недочас-
ний, безчасний, невчас-
ний, -о.
Безвыходность — невихідність;
безпорадність, безвигляд-
ність.
Безвыходный — невихідний;
безпорадний, безвиглядний.
Безвыѣздный — безвиїздний.
Безвѣріе — безвір'я, невір'я,
недовірство, безбожність.
Безвѣстіе — безвість.
Безвѣстный — безвістний, не-
відомий, незнаний, потаєм-
ний.
Безвѣтренный — безвітрий; за-
тишний.
Безвѣтріе — безвітря, тиша.
Безглавый — безголовий.
Безглазый — безокий.
Безгласный — безголосий.
Безголовый — безголовий; дур-
ноголовий.
Безграмотность — безписьмен-
ність, безписьменщина.
Безграмотный — неписьменний.
Безграничность — безмежність,
безкрайність, безкрайість.
Безграничный — безмежний,
безкрай, безкрайний.
Безгривый — безгривий.
Безгрѣшіе — безгрішя.
Безгрѣшный — безгрішний.
Безгубый — безваргий.
Бездарность — неадарність, не-
здоланість; недотепа, нез-
дара.
Бездарный — безкебетний, без-
хистий; недотепа, нездара.

Безденежность — безгрошев'я,
безгрошевність.
Безденежный — безгрішний,
безгрошевний.
Безденежье — см. Безденеж-
ность.
Бездна — безодня, хлань, прір-
ва: сила, безліч.
Бездоказательность — бездо-
водність, безпідставність.
Бездоказательный — бездовод-
ний, безпідставний.
Бездолье — безділля, бездоп-
ність, недоля, безталання.
Бездольный — бездільний, без-
таланний.
Бездомный — безхатній, безхат-
ник, безхатко.
Бездонный — безодній, безден-
ний.
Бездорожье — бездоріжжя, не-
путь, безпуття.
Бездоходность — безприбутко-
вість.
Бездоходный — безприбутковий.
Бездушіе — нечулість, бездуш-
ність.
Бездушный — бездушний; не-
чулий.
Бездыханный — бездушний, не-
живий, умерлий.
Бездѣйственный — безчинний;
безвладний.
Бездѣйствіе — безчинність; без-
владність. —
Бездѣйствовать — не діяти, не
виявляти діяльності.
Бездѣлица — дрібничка, фраш-
ка, дурничка, дріб'язок.
Бездѣліе — безділля, неробота,
гулянки.
Бездѣлка — безділля.
Бездѣльникъ — ледащо, ледай,
ланець, гульвіса, смовдирь.
Бездѣльничанье — байдикуван-
ня.
Бездѣльничать — байдики бити,
бомки стріляти, марнувати
час.
Бездѣтность — бездітність.
Бездѣтный — бездітний; бездіт-
ник; бездітниця.
Бездѣтельность — бездіяль-
ність, бездільність.
Бездѣтельный — бездіяльний,
бездільник.
Безжалостный — безжалісли-
вий, безжалісний, безболіс-
ний.
Безжизненность — безживність.

Безжизненный — безживный, бездушный.

Беззаботный — безхлопотный, безтурботный, недбайный, бездумный, безжурный, безсумный.

Беззавѣтно — широко, цілою душею.

Беззаконіе — безправ'я, безсуддя, безсуд.

Беззаконный — безсудный, безправный.

Беззастѣнчивость — безсоромність; нахаба.

Беззастѣнчивый — безсоромный; нахабный.

Беззатѣйливый — немудрований.

Беззащитность — безоборонність.

Беззащитный — безоборонный.

Беззвучіе — безгук.

Беззвучный — безгучный, беззодголосный.

Безземельный — безгрунтий, безземельный; безземельник.

Беззубый — щербатый, беззубый.

Безконечный — безкрайный; нескінченный; -о работъ-непереробный.

Безкормица — безгодівля, голопаша.

Безкорыстіе — см. Безкорыстность.

Безкорыстность — некорисливість.

Безкорыстный — некорисливый.

Безкостный — безкостый.

Безкровельный — безверхий.

Безкровный — безкровый; безхатный, безпритульный, безрідный; безхатько, безрода.

Безкрылый — безкрилий.

Безладица — нелад, безладдя.

Безлистный — безлистый, безлистявий.

Безличный — безособовый.

Безлунный — безмісячный.

Безлѣсный — безлісий, безлісяний.

Безлѣсье — безлісся.

Безлюдіе — безлюддя.

Безлюдный — безлюдий, неоселяний.

Безмозглый — безмозкий; дурный, безлудий.

Безмолвіе — безгоміння.

Безмолвный — безмовный.

Безмолствовать — німувати.

Безмѣрие — безмір'я, неомірність, безнемірність.

Безмѣрный — безнемірный, безмірный, неомірный.

Безмятежность — безтурботність, супокій.

Безмятежный — безтурботный, супокійный.

Безнадежность — безнадійність, безнадія.

Безнадежный — безнадійный.

Безнаказанность — безкарність.

Безнаказанный — безкарный.

Безнамѣренный — ненавмисный.

Безначаліе — безуряддя, безголів'я.

Безначальный — одвічний; безпочатковый.

Безногий — безногий.

Безносый — безносько, безносый.

Безнравственность — неморальність.

Безнравственный — неморальный; непутящий, нечесный.

Безобидный — нешкودливый, плохий, тихий; справедливый.

Безоблачный — безхмарный, безхмарий, нехмарный.

Безобразить — шпетити; дешпетувати.

Безобразіе — брідота, гидота, шпетність; дешпети.

Безобразникъ — дешпетник, шурубурник.

Безобразничать — дешпетувати, шурубурити.

Безобразный — брідкий, гидкий, шпетный; негожий.

Безопасность — безпека, безпечність.

Безопасный — безпечный.

Безоружный — безбройный, неозброєний, незбройный.

Безосновательность — безпідставність.

Безосновательный — безпідставный.

Безостановочный — безупинный, невпинный, безперестанный, безугавный.

Безответность — безодмовність, безодповідність.

Безответный — безодмовный, безодповідный; сумирный.

Безответственность — невідповідальність.

Безотвѣтственный — невідповідальний.

Безотвязность — невідчепність.

Безотвязный — невідчепний.

Безотговорочность — невідмовність.

Безотговорочный — невідмовний.

Безотдачный — безповоротний, набезрічний.

Безотлагательно — притьмом, приймом.

Безотлагательный — доразний, пильний; невідкладний.

Безотлучный — безвідходний.

Безотносительность — безпоглядність.

Безотносительный — безпоглядний.

Безотрадный — безодрадісний, безрадісний.

Безотступный — натрутливий, невідступний.

Безотчетный — незвітний; необраховний, безобраховний.

Безочередный — нечерговий.

Безошибочный — непомильний, непохибний, нехибний.

Безпалубный — безчердашний.

Безпалый — безпальчий; безпалок, безпалько.

Безпамятность — непам'ятливість.

Безпамятный — непам'ятливий; непритомний; забудько, безпам'ятко.

Безпамятство — безпам'яття, непамять; непритомність.

Безпарный — безпарий.

Безпаспортный — безбілетний.

Безпеременный — незмінний.

Безпечальный — безжурний, безсумний.

Безпечность — недбайність, байдужість, безжурність, необачність.

Безпечный, о — недбайний, байдужий, безжурний, необачний, о.

Безплатный — безплатний, даремний.

Безплодие, бесплодность — яловість, неродючість, неплідність; безовочність.

Безплодный — яловий, неродючий, неплідний; безовочний; даремний; см. Безполезный.

Безплотный — безтільний, безтелесий.

Безподобный — незрівняний, недобірний.

Безпозвоночный — безкряжний.

Безпокоить — турбувати, непокоїти.

Безпокоиться — турбуватися, клопотатися, побиватися, фрасуватися.

Безпокойный, -о — непокійний, невгомонний, турботний, -о.

Безпокойство — турба, турбация, турбанна, турбота, суята, фрасунок, турбування, та-рапата.

Безпокоящий (кого) — суятник.

Безпокоящийся (о комъ, чемъ) — суятник.

Безполезный — некорисний, безхосенний, непожитошний; непотрібний; -человѣкъ-теліпайло.

Безпомощность — безпомічність; безпорадність.

Безпомощный — безпомочний, безпомічний, безпорадний.

Безпорочность — безгрішність, безвадність, бездоганність.

Безпорочный — безгрішний, безвадний, бездоганий.

Безпорядокъ — безлад, безладдя, розгартяш, нелад, гармидер.

Безпорядочный — безладний, безладний; непорядний.

Безпосредственный — безпосередній.

Безпотомственный — безнащадний, безплемінний.

Безпочвенность — безгрунтовність.

Безпочвенный — безгрунтовний.

Безпошлинный — безмитний.

Безпощадность — безошадність, безжалість, безщадність.

Безпощадный — безошадний, безжалый, безщадний.

Безправие, безправность — безправність.

Безправный — безправний.

Безпредѣльность — безкрайність, безкраість, безмежність, безмір'я, неоссяжність.

Безпредѣльный — безкрай, безкрайний, безмежний, безмірний, неоссяжний.

Безпрекословный — безперечний.

Безпрепятственный — безперешкодний.

Безпрерывность — безвиводність, безпереривність, безупинність.

Безпрерывный — безупинний, безпереривний, безвиводний.

Безпрестанно — безпересталь, безперестанку, безперестанці, безперестану, безперестань, безуставично.

Безпрестанный, постоянный — разуразній.

Безприданница — безпосажна.

Безприкрасный — безокрасний.

Безпримѣрный — безприкладний.

Безпримѣсный — безпримішний, чистий, сутий, щирый.

Безпристрастіе — безсторонність.

Безпристрастный — безсторонній.

Безпріютный — безпритульний, безприхильний, безпричальний, беззахистний; бездомок.

Безпробудный — безпрокидний.

Безпроглядный — безпросвітний.

Безпроцентный — безвідсотний.

Безпутица — безпуття, непуть.

Безработица — безробіття.

Безраздѣльный, о — неподільний, о.

Безразличіе — однаковість; байдужість.

Безразличный — однаковий; байдужий.

Безразсудный — нерозсудливий, навісний.

Безрасчетливый — безощадний; нерозважний.

Безрогий — безрогий, комолий, гулий, шутий.

Безродный — безрідний; безрідник, безрода.

Безропность — покірливість.

Безропный — покірливий.

Безросный (день) — суховень.

Безрукій — безрукий.

Безрыбье — безриб'я.

Безсвязность — нез'язність, недоладність.

Безсвязный — нез'язний, недоладний.

Безсемейный — безродинний.

Безсердечіе — безсердечність; лютість.

Безсердечный — немилосердний; лютий.

Безсиліе — безсилля, несила; безвладність.

Безсильный — безсилий, кволий, недужий, хирний, хирлявий, хирий, хиренний; безсилок, безсилка.

Безсилѣть — знесилюватися, збуватися сили, упадати на силах.

Безскважный, -о — щитний, шільний, -о.

Безславить — неславити, ославляти.

Безславный, -о — неславний, ганебний, -о.

Безслезный — безслізний.

Безсловесный — немовлячий, німий, без'язикий.

Безслѣдный, -о — безслідний, -о.

Безсмертіе — безсмертність.

Безсмертникъ, раст. Helichrysum — сварливець, чмель; Xeranthemum — безсмертки.

Безсмертный — невмірущий.

Безсмысленность — безтямність, безглуздість, недоречність.

Безсмысленный — безтямний, безглуздий, недоречний.

Безсмыслица — нісенітниця.

Безсмѣнный, -о — незмінний, -о.

Безсніжный — безсніжний.

Безсовѣстность — безсумлінність, безецність.

Безсовѣстный — безецний, безсумлінний, безсумлінник.

Безсодержательность — безмістовість.

Безсодержательный — безмістовий.

Безсознательность — безчуття, непритомність; несвідомість.

Безсознательный — несвідомий; лишившийся чувствъ, — безчувствєнный, непритомний.

Безсомнѣнный — безсумнівний.

Безсонница — безсоння, безсонница.

Безсонный — безсонний.

Безспорность — безперечність, безсуперечність.

Безспорный — безперечний, безсуперечний.

Безсребренникъ, -ца — безсрібник, -ця.

Безсрочно — на-безрік.

Безсрочный — на-безрічний, безтерміновий.

Безстрастный — спокійний, байдужий, нечулий.

Безстрашіе — безбоязья, небоязність, відвага.

Безстрашный — безбоязний, не-
боязкий, відважний; небій.
Безстыдникъ, -ца — безличник, -
ця, безецник, -ця, безсоро-
мітник, -ця, соромітник, -ця.
Безстыдный — безсоромітний,
безличний, безсоромний, со-
роміцький.
Безстыдство — безсоромність,
безецність, безсоромітність.
Безстыжий — см. Безстыдный.
Безсчетный — незліченний.
Безсѣмянный — безнасі́нний.
Безтактность — нетактовність.
Безтактный — нетактовний.
Безтолковость — безглуздя, не-
тям: неадапність.
Безтолковый — безглуздий, без-
лепкий, дурноголовий, недо-
ладний.
Безтѣлесный — безтелесий.
Безубыточность — безутрат-
ність.
Безубыточный — безутратний.
Безукоризненность — бездоган-
ність, бездокірність.
Безукоризненный — бездоган-
ний, бездокірний.
Безумецъ — шаленець, безуман,
шаленяк, божеволець.
Безуміе — безумство, шален-
ство, навіженство, божевіль-
ля, безум.
Безумный — дурний, безголо-
вий, навісний, безрозумний,
навіжений.
Безумолчный — незмовчний,
безугавний.
Безумствовать — шаліти, наві-
снити, скаженіти, дуріти.
Безумѣть — безуміти, тратити
розум, терятися.
Безупречность — бездоганність.
Безупречный — бездоганний.
Безурядица — безлад, безлад-
дя, нелад.
Безусловный, -о-безумовний, -о.
Безуспѣшный, -о — невдалий,
даремний, безскутечний, -о.
Безусый — безвусий; безус, го-
ловус.
Безуѣдный, -о — нерозважний,
нерозмайний, -о.
Безухій — безвухий; безух.
Безучастіе — безуважність, бай-
дужість.
Безучастный — безпричасний,
безуважний, байдужий.
Безформенный — жмаковитий,
жмачастий, безформенний.

Безхвостный — безгузий, куций,
безхвостий.
Безхитростный — безхитрий,
нелукавий, щирый.
Безхлопотный — безклопітний,
безтурботний.
Безхлѣбный — безхлібний.
Безхлѣбье — безхліб'я.
Безцвѣтный — безбарзій, без-
колірний; о лошадяхъ — без-
мастий.
Безцеремонный — нецеремон-
ний, незвичайний.
Безцѣльный, -о — безцільний, -о.
Безцѣнность — безвартність,
безцінність; неоцінність.
Безцѣнный — безвартний; без-
цінний; неоцінний; дорогий,
коханий, любий.
Безцѣнокъ — безцін, безцінь.
Безчеловѣчность — нелюд-
ськість, лютість.
Безчеловѣчный — нелюдський,
лютий.
Безчестить — неславити, без-
честити, ганьбити.
Безчестіе — безчестя, неслава,
ганьба.
Безчестный, -о — безчесний, га-
небний, -о.
Безчешуйный — безлуский.
Безчинство — дешпет, бешкет.
Безчинствовать — дешпетувати,
бешкетувати.
Безчисленность — безлік, незлі-
ченність.
Безчисленный — незліченний.
Безчувственный — нечулий; без-
притомний.
Безчувствие — безчуття.
Безшабашный — неадекватний;
зайдиголова, паливода.
Безшумный — безгучний, без-
гуркітний, безшелесний, не-
гомінкий, тихий.
Безшуточный — безжартовний.
Безыменный — безнайменний;
о пальцѣ — підмезинний.
Безыскусственный — простий, не-
штучний, невитворний.
Безысходный — безвихідний,
невикрутний, безвиглядний,
безпорадний.
Бекасъ, пт. — вівчарик, бара-
нець, полежань.
Бекрень — бакір.
Белена, бот. *Nyoscyamus niger*
— блекота, німиця.
Белиберда — нісенітниця, кур-
ву-верзу.

- Бергамотъ, бот. *Citrus bergamia*-глива; *Citrus limette*-бергамота.
 Бердышъ—келеп.
 Береговой—побережний, побережній.
 Берегъ—беріг, бік, край; крутой-нависень; правый, лѣвый-правий, лівий бік; отвѣсный-пристін.
 Бередить—ятрити.
 Береженіе—ховання.
 Бережливость — ошадність, щадність, ощада.
 Бережливый, о — ошадний, щадний, щадливый, о.
 Бережность—обережність.
 Бережный, о—обережний, о.
 Береза, *Betula alba*—береза.
 Березникъ—березняк.
 Березовикъ, грибъ *Boletus scaber*—бабка, красноголовець.
 Березовка—березівка.
 Березовый—березовий.
 Беременная—вагітна, тягітна, черевата, важка, груба.
 Беременность—вагота, тяжа.
 Беременѣть—ваготіти, тяжіти.
 Берескледъ европейскій, раст. *Euonymus europaeus*-саклак, жигалок.
 Беречь—стерегти, пильнувати, поберігати, сокотити, гледіти, берегти чого; ошаджати, ховати.
 Беречься — поберігатися, стерегтися, берегтися, постерігатися.
 Берлога—барліг, скота, лігво; медвѣжья-гайно.
 Берущій—брачкий.
 Берцовая кость—суреля, цуреля, гомілка.
 Бершъ, рыба *Lucioperca volgensis*—чоп.
 Бессъ, раст. *Erytonium dens canis*—собачки.
 Бесѣда—розмова, балачка, бесіда.
 Бесѣдовать — розмовляти, балакати, бесідувати.
 Бесѣдка—альтана, тінник, накривка.
 Бечева—линьва, кодола, ляма.
 Библейскій—библійний.
 Библиотека—книгозбірня.
 Бивень—икла.
 Билетъ—квиток, картка.
 Било — калатало; бринталь; товкач; передок.
 Бинтовать—бандажувати, завоювати.
 Бинтъ—бандаж, завій.
 Биржа—біржа.
 Биржевикъ—біржак.
 Бирка—карб.
 Бирчить—карбувати.
 Бирюза—туркеза.
 Бирюзовый—туркезовий.
 Бирюковатый—возкуватий.
 Бирюкъ—вовк; супій, сторчогляд, похнюпа.
 Бисеринка—силянка.
 Бисерный—силянковий.
 Бисеръ—силянка.
 Бись—ще раз!
 Битва—баталія, бій, побій.
 Биткомъ—напхом.
 Бить—бити.
 Биться, бороться — ретитися, битися.
 Бичевать—батожити, катувати.
 Бичевка—шворка.
 Бичъ—батіг.
 Біографическій—життеписний, біографичний.
 Біографія—життепис, біографія.
 Благо, с.—добро; нар. добре, добро.
 Благовидный—гожий, гарний; добрий.
 Благоволеніе — зичливість, ласка, добрість.
 Благоволить—бути ласкавим, бути доброї волі до кого; зволяти.
 Благоволеніе—пахощі.
 Благовонный—запашний.
 Благовоспитанность—добре виховання, вихованість.
 Благовоспитанный—добре вихований.
 Благовременный—вчасний.
 Благовѣрный — правовірний; суц. м. р.—чоловік, старий; суц. ж. р.—жінка, стара.
 Благовѣститель — благовістник.
 Благовѣсть—дзвін до церкви.
 Благовѣщеніе — благовістя; благовіщення.
 Благовѣщенскій — благовістний.
 Благоговѣйный — побожний; найпокірніший.
 Благоговѣніе—побожність; шана, пошана, покора.

Благодареніе—дяка, дякування
Благодарить—дякувати.

Благодарный, -о—вдячний, -о.

Благодарственный—подячний.

Благодатный — добродайний;
повний ласки, благословен-
ний.

Благодать—ласка божя; лас-
кавість, добродійство; рос-
кіш, багатство; раст. *gratio-*
la officinalis—золототисячник.

Благоденственный—щасливий.

Благоденствие — добробут, га-
разд.

Благоденствовать — гаразд ся
мати, у доволі бути.

Благодушие—добродушність.

Благодушный, -о — добродуш-
ний, добросердий, -о.

Благодѣтель, -ница — добродій,
-ка, доброчинець, -нница.

Благодѣтельность—добрий ску-
ток.

Благодѣтельство — добро-
діяти, добро чинити.

Благодѣяніе — добродійство,
доброчинство.

Благожеланіе—зичливість.

Благожелатель—зичливець.

Благожелательный, -о—зичли-
вий, -о.

Благозвучіе—зграйність, мило-
згучність.

Благозвучный, -о — зграйний,
милосгучний, -о.

Благой—добрий; шалений, не-
самовитий; спасений.

Благолѣпіе—краса, окраса.

Благомысліе—добримисність.

Благонадежность — надійність,
певність, сталість; міць,
тривалість.

Благонадежный — надійний,
певний, сталий; міцний,
тривалий.

Благонамѣренный—см. Благо-
мыслящий.

Благонаравіе—обичайність.

Благонаравный, -о — обичайний.

Благообразіе—гожість, врод-
ливість.

Благообразный—гожий, врод-
ливий.

Благополучіе—гаразд.

Благополучно—гаразд, добре.

Благополучный — щасливий,
добрий.

Благоприличіе — звичайність,
порядність.

Благоприличный — звичайний,
порядний.

Благопристойный—присталий;
доречний.

Благопробрѣтенный — набут-
ний, добутний.

Благопріятный—сприятливий,
сприятний, нагідний, го-
жий, погожий, погодний.

Благопріятствовать — щасті-
тися, сприяти, погоджати,
-дити, щастити, годити.

Благоразуміе — розважність,
розсудність.

Благоразумный, -о — розваж-
ний, розсудний.

Благорасположеніе—прихиль-
ність, ласка, зичливість.

Благорасположенный — при-
хильний, зичливий.

Благородникъ, раст. *Eurato-*
gium saabinum—сідач.

Благородный, -о—шляхетний, -о.

Благородство—шляхетність.

Благосклонность—ласка, ла-
скавість, прихильність.

Благосклонный, -о—ласкавий,
прихильний, -о.

Благословеніе—благословення.

Благословенный—благословен-
ний.

Благословлять, -вить—благо-
словляти, -вити.

Благосостояніе—добробут.

Благостыня—добрий вчинок,
добро.

Благость—добрість.

Благотвореніе—добродійність,
доброчинність.

Благотворитель—добродій, до-
брочинець.

Благотворительный—добродій-
ний, доброчинний, благо-
дійний.

Благотворить—добро чинити.

Благотворный — доброчинний;
доброскутешний.

Благоугодный—любий, милий,
бажаний, -о.

Благоустроенный — упорядко-
ваний, уряджений; оку-
коблений, укукоблений.

Благоустроить — окукобити,
укукобити; дати добрий лад.

Благоустройство—добрий лад;
окукоблення, укукоблення.

Благоуханіе—пахощі.

Благоуханный—запашний.

Благоухать—пахтіти.

Благочестивый, -о—побожний, святобливий, -о.
 Благочестіє—побожність, святоблівість.
 Благочиніє—добрий лад; благочинство.
 Благочинный—звичайний, порядний; благочинний; сущ.—благочинник.
 Блаженный—щасний, щасливий.
 Блаженство—раювання, щасливість, щастя.
 Блаженствовать—раювати.
 Блажить—дуріти, пустувати.
 Блажь—дур, примха.
 Блеваніє—блювання, ригання.
 Блевать—блювати, ригати.
 Блевота—блювота, ригота, ригачка, риги.
 Блевотина—блювотина, блюваки, риговина.
 Блеклость—зів'ялість, блідість, змарнілість, фунілість.
 Блеклый—зів'ялий, блідий, змарнілий, фунілий.
 Блечуть—фуніти, в'янути, нидіти, марніти; линяти.
 Блескъ—блиск, лиск; перепих, пишнота.
 Блестка-яска, блискітка, блищик, блища.
 Блестнякъ, раст. *Chrysis*—блищак.
 Блестѣть—хрястіти, ряхтіти, блищати, блискотіти, вилискуватися, ясніти, блискати, мигтіти.
 Блестящій—блискучий, блискавий, склячий, хряскучий.
 Блеяніє—мекіт, мекання.
 Блеять—мекати, мекекати.
 Ближе—близче.
 Ближній—ближній.
 Близить—близити, наближати.
 Близиться—наближатися, надходити.
 Близкій—близький, блигомий.
 Близко—близько, поблизу, зблизька.
 Близлежащій—поблизький.
 Близнецъ—близня, близнюк.
 Близорукій—короткозорий, низькоокий, призорий.
 Близорукость—короткозорість, низькоокість, призорість.
 Близость—близкість, близина.

Близъ—біля, побіля, поблизу, край, коло.
 Блинъ—млинець.
 Блистаніє—блискання.
 Блистательность—блискотність, блискавість, блискотливість.
 Блистательный, о—блискотний, блискавий, блискотливий, о.
 Блистать—блискотіти, ясніти, зоріти.
 Блокировать—блюкувати.
 Блондинка—білявка, білява.
 Блондинъ—білявець, білан, білявий.
 Блонокъ—обапол.
 Блоха—блоха.
 Блоха земляная, насѣк. *Haltica*—скакелюха.
 Блошистый—блохастий.
 Блошій—блошиний.
 Блошка—блішка.
 Блошная трава, раст. *Polydornum persicaria*—гірчак.
 Блошникъ, раст. *Aspidium filix femina*—жіноча папороть.
 Блошница, раст. *Origani vulgare*—материнка.
 Блудить—блудити, блукати; бахурувати.
 Блудникъ—перелюбник, бахур.
 Блудница—перелюбниця, бахурка.
 Блудный—перелюбний, распустний, бахуруватий.
 Блудъ—перелюб, перелюбки.
 Блужданіє—блуканина, блукання.
 Блуждать—блукати; поневірятися.
 Блуждающій—блудящий, блукливий.
 Блуза—блюза.
 Блѣдная немочь, *Chlorosis*—блідниця.
 Блѣдоватый—блідавий.
 Блѣднолицый—блідовидий, блідий на церу.
 Блѣдность—блідота.
 Блѣдный—блідий.
 Блѣднѣть—бліднути, полотніти.
 Блюдечко—мисочка.
 Блюдо—таріль, полумисок; страва, потрава.
 Блюдолизничать—тарілки лизати; об'їдати кого, жити на чий кошт.

Блюдолизъ—фарфолнз; похлі-
бець, дармоїд.

Блюсти—ховати, гледіти, сте-
регти, дозирати, пильну-
вати.

Блюстителъ, -ница — дозорецъ, -
рница, доглядач, -ка.

Бобковинка, раст. *Anthoxan-
thum odoratum*—душиця.

Бобовидный—бібчастий.

Бобовикъ—бобовиння.

Бобовникъ, раст. *Amygdalus
nana*—бабчук.

Бобръ, зоол. *Caster fiber*—бо-
бер.

Бобъ, раст. *Legumen, Faba*—
біб.

Бобыль—безхатник, бездомок,
бурлака.

Бобы цвѣтушіе — см. Цвѣту-
шіе бобы.

Богадѣльня—шпиталь, божий
дім.

Богатоодаренный — кебетний,
стіпний, здібний.

Богатство—багацтво, роскош.

Богатый—багатий, заможний,
маєтний; гойний, пишний,
роскішний; коштовний; —
чѣмъ-багатий на що.

Богатырь—велетенъ.

Богатѣть—багатіти, можіти,
розживатися.

Богачъ, -ка—багатиръ, -рка.

Богиня—богиня.

Богобоязненность — богобій-
ність, богсбоязність.

Богобоязненный, о — богобій-
ний, богсбоязний, о.

Боговдохновенный — богонат-
хненний.

Богоматерь—божа мати.

Богомолецъ — прочанин, про-
чанка.

Богомолье—проща; богемілля.

Боготступникъ — безбожник,
недовірок.

Богopodobный—богостотний.

Богототивный—богозневаж-
ний.

Богородица—богородиця.

Богородская трава полевая,
Thymus serpyllum—чебрець,
чебрик, чебчик.

Богослуженіе — відправа, служ-
ба божа.

Богоспасаемый—см. Богохра-
нимый.

Боготворить—божествити; адо-
рувати.

Богоугодный—богумилий, бо-
гулюбий.

Богохранимый — богобереже-
ний.

Богохуленіе—блюзнірство, бо-
гозневага.

Богохульникъ, -ница—блюзнір,
ка, богогневажаець, - жниця.

Богохульство — см. Богохуле-
ніе.

Богохульствовать—блюзнити
бога зневажати.

Богочеловѣкъ—боголюдина.

Богоявленіе (праздникъ)—водо-
хреще, ордань.

Богъ—біг, бог.

Бодать—брати на роги, буца-
ти.

Бодаться—битися рогами.

Бодливый—битливий.

Бодриться—бадьоритися.

Бодрость—бадьорість, трипа-
лість, жвавість; сміливість,
відвага, отуха.

Бодрствовать — пильнувати,
чутти, чувати.

Бодрый — бадьорий, чустрий,
тривалий, жвавий; відваж-
ний, сміливий.

Боевой — войовий, бойовий
бойний.

Боецъ — бояк, войовник; ку-
лачный—перебієць.

Божба—божіння.

Божескій—божий.

Божественность—божність.

Божественный, -о—божний, -с

Божество—богостота.

Божиться—божитися.

Божье дерево, бот. *Artemis
abrotanum*—біждерево.

Божья коровка, насѣк. *Coccinea
la septempunctata*—бездрик,
бедрик, сонечко, петрик,
серденько.

Божница—божник.

Бой—см. Битва.

Бойкій — шварний, шворний,
моторний, меткий, жвавий,
шпаркий.

Бойкое (мѣсто)—розигри.

Бойница—бійниця.

Бойня—різниця; різня, крива-
вий бій.

Бокаль—келех, пугар.

Боковой—побічний, бічний.

Боксировать—боксувати.

Бокъ—бік; (мясо съ ребрами)
схаб.

олванъ — бельбас, бецман, дурбас, йолоп, бейдак; штурпак, надовбенъ.
 Болотистый—багнийский.
 Болотный—болотяний, багнов-
 ный.
 Болото—багно, белото, синя-
 ка; ржавое—рудявина, руд-
 ка, руда.
 Болтаніе—бовтання; теліпан-
 ня; базікання, белькотання.
 Болтать—бовтати, колотити;
 махати, дригати; перебен-
 дувати, торохтіти, белько-
 тати, патякати, базікати,
 рейдити, форкотати, фля-
 ворити, фльокотати
 Болтаться — бовтатися, коло-
 титися; тинятися; теліпа-
 тися, мотатися.
 Болтливый — белькотливый,
 форкотливый, язикатый, ще-
 бетливый, фляворливый.
 Бовтовня — баляси, теревені,
 перебендя, торочення, ба-
 зкання, цокотнеча, цокотня
 Болтунъ — щебетун, цокотун,
 балаклій, балакун, лепетун,
 белкотун, щебетій, цвен-
 тюх, талалай, торохтіі.
 Болтуня—талалайка, торох-
 тійка, щебетуха, цокотуха,
 белькотуха, лепетуха, со-
 котуха.
 Болтъ—прагонич.
 Воль—біль.
 Больница—лікарня.
 Больничный—лікарницький.
 Больно—боляче, болізно; ура-
 зливо, тяжко, важко; дуже,
 тяжко, вельми.
 Больной—слабый, хорый, хвор-
 ый, недужий;—тяжело-труд-
 ный; — безнадежно-смертен-
 ный.
 Больше — більш;—всего—над
 усе, за все, саме більш,
 найбільш.
 Большеголовый — головатый;
 голованъ, головко.
 Большинство—більшість, біль-
 шина.
 Больший—побільший, більший.
 Большой—великий, здоровый,
 тяжкий; нѣсколько боль-
 шой—повеликий.
 Вольшущій—величезний.
 Болѣвшій—хворовний.
 Болѣе—більш, гірше; над.

Болѣзненность—хоробливість
 хоровитість, хворобливість
 слабовитість, хирність; бо-
 лізність.
 Болѣзненный — хорявий, хир-
 лявий, хорячий, хоровитий,
 хороблидий, хворобливий,
 хирый, хиренний, клолий,
 безздоровний, слабовитий;
 сущ.-скергеля.
 Болѣзь — хвороба, хворота.
 хирячка, хворість, слабість,
 недуга, неміч, хира; англій,
 ская-одиіна.
 Болѣть—нездужати, слабува-
 ти, хоріти, хворіти, червіти,
 чев'ядіти, хиріти, хирлати,
 хирляти.
 Болючий—уразний, уразливый.
 Бомба—бомба.
 Бомбардировать — бомбувати,
 бомбардувати.
 Бомбардиръ—гарматник, гар-
 матій, гармаш.
 Борачъ, раст. *Boerhaavia* — огі-
 рошник.
 Борбора, раст. *Bursera orientalis* — грицик.
 Бордюрь—окравка, крайка.
 Борение—боріння, борікання.
 Борець — борець; перебісець;
 раст. *Conium maculatum* —
 свистюля, сикавка.
 Борзая собака—хірт, хорт.
 Борзописецъ—шкрабіка, баз-
 грач.
 Бормотание—буркотання; мур-
 мотіння, мимриння, бур-
 чання, бубоніння.
 Бормотать—буркотати, турко-
 тати; мурмотати, бурчати,
 жебоніти, хамаркати.
 Бормотунъ—мимря.
 Боровій—кнурячий.
 Боровъ—кнур.
 Борода—борода.
 Бородавка—бородавка.
 Бородатый—бородатий.
 Бородачъ—бородай.
 Бородка—борідка.
 Бородокъ (у кузнецовъ)—про-
 бій.
 Бородчатый, бот.—остистый.
 Борозда—борозна, скорода.
 Бороздильникъ—рало.
 Бороздить — борознити, ско-
 родити, ралити.
 Бороздка—борозенка.
 Бороздникъ—рало; сапа.
 Бороздчатый—борознистый.

Борона—борона.
 Бороченіе—скородіння, воло-
 чіння.
 Боронильщикъ—скородільник,
 волочільник.
 Бороновать—скородити, воло-
 чити.
 Бороть—бороти, подужувати,
 перемагати.
 Бороться—боротися; змагати-
 ся, дужатися; съ препятст-
 віями—побиватися.
 Бортевой—бортяний.
 Бортничать—бортникувати.
 Бортъ—край, беріг; судна—
 облавок.
 Бортъ—колода, борть.
 Боръ—бір; брання.
 Борьба—боротьба, бороття.
 Босикомъ—босака, босоніж.
 Босой—босий.
 Босоногій—босий, босоногий.
 Босоножка—босоніжка.
 Босякъ—босак; халамидник.
 Ботанический — ботаничний,
 рослинний.
 Ботвина—гичка.
 Ботинокъ—полуботок.
 Ботфортъ, -ты—чобіт, чоботи.
 Боцманъ—старшина, боцман.
 Бочарничать—бондарувати.
 Бочаръ—бондарь.
 Бочениться—бокувати; брати-
 ся у боки.
 Боченокъ—барило.
 Боченочный—барилковий.
 Бочечный—бочковий.
 Бочистый—бокатий; бокань.
 Бочка—путня; водовозная-са-
 ка.
 Бочкообразный — барилькува-
 тий.
 Боязливость — боязкість, по-
 лохливість, лякливість.
 Боязливый, -о—боязкий, по-
 лохливий, лякливий.
 Боязнь—острах.
 Боярышникъ, раст. *Crataegus*
oxyacantha—глід.
 Боятся—боятися, страхатися.
 Бравый—голінний, жвавий.
 Брага—брага.
 Брадобрей—голяр, голій.
 Бражникъ, -ца—гультай, -ка.
 Бражничают — гультаю-ати,
 пити-гуляти, чаркувати.
 Бразды—біжки.
 Бракованное—покидька, обірок.
 Браковать—покидати.
 Браковка—покид.

Бракосочетаніе—шлюб.
 Бракъ—шлюб, подружжя; не-
 годн. предметъ - покидь,
 покидька, обірок.
 Бранить — лаяти, сабанити,
 цабанити, безчестити, сва-
 рити.
 Браниться—лаятися, фукати.
 Бранчивый—сварливий.
 Брань — лайка, лаяння, фук,
 свар, зв'яга.
 Браслетъ—обручка.
 Братника—братова.
 Брататься—брататися.
 Братецъ—братік, братусь.
 Братишка—братко.
 Братоубійство—братовбивство,
 братогубство.
 Братскій—см. Братственный.
 Братственный—братерський.
 Братство — братство; братер-
 ство; побратимство.
 Брать—брат; названный - поб-
 ратим.
 Брать - брати; збирати; побирати.
 Братся за что - братися до
 чого; поспішно - прихвачи-
 ватися, - хватитися.
 Брачный — шлюбний, весі-
 ний; подружний.
 Бревенчатый—рублений.
 Бревно—цурпак, колода, брус;
 круглое - вибель, вюляк;
 обтесанное-тесан.
 Бредень — волок; для раковъ,
 небольшой - рагеля.
 Бредина, раст. *Salix caprea*—
 верболіз.
 Бредить—верзти, блудити сло-
 вами, маячити, марити.
 Бредни—теревені, вигадки.
 Бредъ—маячня, ввижання.
 Брезгать—гидувати, шкаредити-
 тися, гребати, бридитися,
 гордувати.
 Брезгливость—гидливість, брид-
 ливість.
 Брезгливый—гидливий, брид-
 ливий.
 Брезжить—блискати, мигтіти,
 блимати, дніти, на світ бла-
 гословлятися.
 Бремя—тяжина, тяжар, вага,
 тягар, тягарь.
 Брелокъ—дармовис.
 Брешіе—грязиво, болото, кал.
 Бренность — тлінність, мар-
 ність, нетривалість.

Бренний — тлінний, марний, нетривалий.
 Бренчалка—брязкітка.
 Бренчаніє — цоркіт, брязкіт; бринькання.
 Бренчать—брязчати, чеберчати, цоркотіти, цоркати; бринькати, трюмкати.
 Брести — шлямпати, плентатися, чвалати, тягтися.
 Брешь—вилім, вирва.
 Брильянтъ—діамант.
 Бритва—голиця, голяк.
 Бритвенница—голитовня.
 Бритвенный—голитовний, голичний.
 Бритый—голений.
 Брить—голити.
 Бриться—голитися.
 Бритьє—гоління.
 Бровистый-броватий; бровань.
 Бровный—брівний.
 Бровь—брова.
 Бродильный—квасний.
 Бродильня—квасня.
 Бродить — волочитися, тинятися, блукати, швендяти, вештатися, триндатися; хим.-шумувати, мусувати.
 Бродникъ—волок.
 Бродокъ—пробій.
 Бродяга — флигош, волоцюга, блудяга, тягака, заволока, приبلуда, блудець.
 Бродяжничают—волочитися.
 Бродяжничество — побридки, волоцюжничество, проволокита.
 Бродячий — мандрівний, шки-тавий.
 Броженіє—мусування.
 Броненосецъ—панцерник.
 Броненосный—панцерний.
 Бронза—спиж, брондза.
 Бронзировать — спижувати, бронзувати.
 Бронзировка — спижування, брондзування.
 Брондзовка, насѣк. *Arhovius fossor*—оленка.
 Бронзовый—спижовий, брондзовий.
 Броня—панцер.
 Бросаніє-кидання, шпурляння.
 Бросать, -силь — кидати, кинути, шпурляти, -рнути, шпуряти, -рити, швиргати, -ргнути, швигати, -гнути; вергати; кидати, покинути; дишати, лишити; занехаяти.

Бросаться, -силься—кидатися, кинутися, метатися, метнутися, пориватися, порватися, шататися, шатнутися, соватися, сунутися.
 Броскій—кидкий, меткий; меткий, жвавий; нікчемний.
 Броскомъ—навкидя, кидькома, скидя.
 Брудершафтъ—побратимство.
 Брульонъ—чорнетка.
 Брусника, раст. *Vaccinium vitis idaea*—камінки, гододза.
 Брусовка — терпуг, рашпель.
 Брызгалка — кропило, порскальце, порскавка.
 Брызганіє—чвиркання, порсання.
 Брызгать, -знуть — чвиркати, -кнути, порскати, -снути, сикати, -кнути; шпувати, прикропляти, -пити.
 Брызги—чвирки, порски.
 Брызнуть (струей)—свиснути.
 Брыкаться—вихати, фиркати, брикатися, хвицати.
 Брыкливый — вихливий, брикучий, хвицливий.
 Брысь—тпрусь, прись.
 Брюзга—дринда, буркун, мрукало.
 Брюзглый—одутий.
 Брюзгнуть—пухти.
 Брюзжаніє—буркіт, бурчання.
 Брюзжать—буркотіти, бурчати.
 Брюква—кочерега.
 Брюки—штани.
 Брюнетка—чорнявка, чорнюха, чорнява.
 Брюнетъ—чорнявий, чорнявещь.
 Брюханъ—черевань.
 Брюхастый—череватий.
 Брюхатѣть—череватіти.
 Брюхо—черево.
 Брюшина—чепець, черевина.
 Брюшко—черевце.
 Брюшной—черевний.
 Бряканіє—цоркіт.
 Брякать—брязчати, цоркотіти, цоркати.
 Бряданіє—брязкотня.
 Бряцать, побрякивать, —брызкати, побрызкувати, побрызкати, побрызчати, брызкотіти.
 Бубенчикъ—балаболька, балабон, брязкітка, брезкулька.
 Бубень—бубон.
 Бубновка—дзвінка.
 Бубновый—дзвінковый.

Бубны (карты)—дзвінки.
 Бугористый—горбастий.
 Бугорокъ—пагірок, горбик.
 Бугорчатка, мед.—сухоти.
 Бугорчатый—горбкуватий, пагірковий.
 Бугоръ—хупор, горб, могила.
 Бугристый—сугорбистий.
 Бугшприть (судох.)—пика.
 Буде—як що, коли.
 Будильникъ—будило.
 Будить—буркати, розбуркувати, будити, пробуджати, пробуджувати, збуджувати.
 Будка—будка; (въ телѣгѣ) табурка.
 Будничный—буденний.
 Будоражить—турбувати, колотити, баламутити.
 Будочникъ—будник.
 Будра, раст. *Hedera Helix* — плющ.
 Будто—буцім, наче. ніби, мов, чей, чей-би; хіба? невже?
 Будто бы—мовляв, не скажи, ніби то, наче б то.
 Будущій—майбутній, приший, прийдешній.
 Будущность—майбутність, будучність, пришлість, прийдість.
 Буеракъ—байрак.
 Бузлакъ, раст. *Stocus reticulatus*—сиротень, просурень, просуринка.
 Буйволь—буйвіл.
 Буйный—бешкетний, гвалтовний, бурхливий, рвачкий.
 Буйство—гвалт, бешкет.
 Буйствовать—бешкетувати, галабурити.
 Бука—хо, хоха; бундук, темрюк; нелюда.
 Букашка—комашка.
 Буква—літера; гласная—голосівка; согласная—шелестівка.
 Буквальный—достотний, дослівний, достоменний.
 Букварь—граматка, абетка.
 Буквенный—літерний.
 Букетъ—пучок.
 Букинисть—старокнижник.
 Букля—кучер.
 Буксирный—тягловий.
 Буксиръ—тягло.
 Букъ-бук; луг митель; жлукто.
 Булавка—шпилька, прищпилька.
 Булавочный—шпильковий.

Булка франц.—франзоля; обык—булка.
 Булочная—пекарня.
 Булочникъ—пекарь.
 Булочница—пекарка, перепічка.
 Бултыхнуться—шубовснути, бѣтнути.
 Бултыхъ—шубовсть, плюсь, шуль, бовть.
 Бульдогъ—британ.
 Бульонъ—юшка.
 Бумага—папір; почтовая—листовий папір; оберточная и промокательная—бібула; хлопчатая—бавовна; гербовая—штемпльовий папір.
 Бумагомаратель—шкрабіка; базграч.
 Бумагопродавецъ—папірник.
 Бумажка—папірець.
 Бумажникъ—папіровник.
 Бумажный—папіровий; фабрикантъ—папірник;—ная фабрика—папірня.
 Бумазейный—бархановий.
 Бумазея—бархан.
 Бунтовать—баламутити, підбурювати.
 Бунтоваться—ворохобити, бунт зривати.
 Бунтовской—бунтовливий, ворохобний.
 Бунтовщикъ—бунтарь, бунтовник, ворохобник.
 Бунтовщическій—бунтовничий.
 Бунтъ—ворохібини, ворохібня, ворохібництво.
 Бура—блідень.
 Буравить—свердлити.
 Буравчикъ—свердлик.
 Буравъ—свердел, свердло; рудничный—штирь, свідер.
 Буранъ—хуртовина, заверюха, шаркан, штурма.
 Бургомистръ—бурмистер.
 Бурбонъ—грубіян.
 Буреломъ—вітролом.
 Буржуа—міщанин.
 Буржуазія—міщанство.
 Буржуазный—міщанський.
 Бурливый—бурхливий.
 Бурлить—клекотіти, бурувати.
 Бурный—бурхливий, шквирдявий, хуртовинний.
 Буровой—свідровий.
 Бурчаніє—буркотня, буркотнеча.

Бурчать—буркотати.
 Буръ—свідер, сверло.
 Бурый (о масти)—цісавий.
 Бурѣть—цісавіти.
 Буря—бора, хвиля, штурма,
 шаркан, чвара, хаверя.
 Бусы — пацьорки, склянчина,
 пацірки, паціюрки.
 Бутерлакъ, раст. *Postulaca*
sativa—сэсонка.
 Бутонъ—пуп'яшок, роспуківка.
 Бутузъ—куцак, пузань, опецьок.
 Бутылка—пляшка.
 Бутылочный—пляшковий.
 Бутыль (больш.)—сулія, фля-
 ша; оплетенная—балцанка.
 Бутыльчатый—пляшкуватий.
 Буфетъ—креденець, шахвар-
 ня, мисник, судник; ресто-
 рация.
 Бухалень пт. *Botaurus Iaris*—
 бугай.
 Бухать—бухати, гепати.
 Бухгалтерія—рахівництво.
 Бухгалтеръ—рахівник.
 Бухнуть (разбухать) — бубня-
 вѣти, бучавіти.
 Бухта—затока.
 Бухъ—см. Бултыхъ.
 Бученіе—зсління, лужіння.
 Бучило—бакай.
 Бучильня—золярня.
 Бучить—золити, лужити.
 Бучной—золінний.
 Бушевать — буюти, бурхати,
 шпувати, бурхотати, фуж-
 делити, фуждіти, войдувати.
 Буюнить — бешкетувати, гала-
 бурити.
 Буюнство—бешкет, бешкету-
 вання.
 Буюнъ—бешкетник, галабурд-
 ник, пробишака, пробийго-
 лова.
 Бывало—бувало.
 Бывалый — колишній, мину-
 лий; бувалий, обметаний;
 сущ.—бувалець.
 Бываютъ—бувати.
 Бывающий (у кого)—ухожий.
 Бывшій — минулий, що був,
 спозаколившій.
 Быкъ—бик, віл; бугай; стовп.
 Былина — билиця; билина:
 знич.: дума.
 Былой—минулий, колишній.
 Быль — билиця, буваль, бу-
 вальщина.
 Быстрина—швидковіддя, ру-

ковід, бистря, стріль-вода.
 Быстробѣгающий — скоропад-
 ний.
 Быстроглазый — бистроокий,
 бистрий на око.
 Быстроногий — прудконогий,
 вітроногий, прудкий на
 ноги.
 Быстрота—прудкість, швид-
 кість, хуткість, шпаркість.
 Быстротечный — бистроплин-
 ний.
 Быстрый, о—швидкий, пруд-
 кий, хуткий, шпаркий, мет-
 кий, жвабий, хитрий, за-
 машний.
 Быстрѣе — швидче, швидчіш,
 мерщій, прудчіш, хутчіш.
 Бытіе—буття, існування, іст-
 ніння.
 Бытность—буття, перебування.
 Бытовой—побутовий, побито-
 вий.
 Быть—побит, побут; просто-
 народный—простацтво.
 Быть—бути, існувати, істні-
 ти, жити, тривати, матися.
 Быть, итти (къ лицу) — при-
 лечувати, прилячати, ли-
 чити, лицювати.
 Бытье—буття.
 Бычати́на—бичина, воловина.
 Бычачій—бичачий, воловий.
 Бычокъ, рыба *Gobius orphio-*
cephalus Pall. — трав'яник,
 пічкур; рыба *Cottos*—бабець;
 ум. отъ Быкъ—бичок.
 Бѣга—гонитва, перегони.
 Бѣганіе — бігання, біганина,
 гайсання, ганяння.
 Бѣгать—бігати, гайсати, га-
 няти, шмигляти, ткати, цу-
 ратися, уникати чого.
 Бѣглець—утікач.
 Бѣгло — побіжно, шпарко,
 швидко.
 Бѣглый — втіклий, збіглий;
 шпаркий, швидкий; по-
 біжний.
 Бѣглянка—утікачка.
 Бѣговой — перегоновий; -выя
 дрожки—бігунці.
 Бѣгомъ—утском, бігцем, біг-
 ма, біжка, підтюпцем.
 Бѣготая—побіганки, побігання,
 біганина, топтанина.
 Бѣгство—утік, утіканка, уті-
 кання, утеча, втіки.
 Бѣгунки—бігунці.
 Бѣгъ—біг.

Бѣда—лихо, біда, халепа, ли-
ха година; прибідок.

Бѣдность — убогість, злидні,
бідота, бідність.

Бѣднота — убогість, злидні;
харпацтво, голота, бідота.

Бѣдний — худакий, убогий,
злиденний, мізерний; бід-
ний, сердешний.

Бѣдчѣть — убожити, голіти,
мізерніти, підупадати, пе-
реводитися на.

Бѣдняга—неборак, нетяга, бі-
долаха, бідаха, горопас,
сердега, побідаш, побіден-
ник, сердешний, -на, небога.

Бѣднякъ—худак, худопахолок,
харпак, бідак, голяк, зли-
дарь, гольтіпака, собир.:
гольтіпа, голота, сірома.

Бѣдовый — голінний, проміт-
ний; сущ.-проміт.

Бѣдокурить—шкодити; броїти.

Бѣдокуръ—шкодник.

Бѣдственный — нещасливий,
злигодній, безголов'яний,
упадовий.

Бѣдствие — безголов'я, лихо,
лиха година, упад.

Бѣдствовать—бідувати, злид-
нювати, біду бідувати, бі-
ду тягти.

Бѣженецъ—утікач, виселенець.

Бѣжать—бігти; (инос.) чесати.

Бѣлая кашка, раст. *Trifolium*-
repens—тройнячок.

Бѣленіе—біління.

Бѣлесоватый—білястий.

Бѣли, *Leucorrhoea* — уплави,
сплавня біла.

Бѣлизна—біль, білота.

Бѣлила—білило, побіл; свинцо-
вая—блейвас.

Бѣлильный—білиловий, блей-
васовий.

Бѣлильня—бліх, бліховня.

Бѣлильщикъ, -ца — біляр, -ка
бліхар, -ка.

Бѣлить—вибіляти, білити, блі-
хувати, побіляти.

Бѣличій — вевриковий, цубір-
ковий, білячий.

Бѣлка, зоол.—цубірка, веврик,
вивірка, вевюрка.

Бѣлковина—білковина.

Бѣлковый—білковий.

Бѣлобородый — білобородий,
сивобородий.

Бѣлобрысый—білявий.

Бѣлобрюхий—підласий, підла-

систий.

Бѣловатый—білявий.

Бѣловой — біловий, прибілий,
біластий.

Бѣлоглазый — білоокий, біло-
зорий.

Бѣлоголовый—білоголовий, си-
вий.

Бѣлокаменный—біломурий.

Бѣлокопытникъ, раст. *Tussila*-
go farfara—підбіль.

Бѣлокорка, раст. *Artemisia*
inodora—нехвороща біла.

Бѣлокрыльникъ, раст. *Calla*
palustris—хвіялковий корінь.

Бѣлокурый—білявий.

Бѣлокъ—білок; раст. *Anemo*-
ne—переліска.

Бѣлолицый—біловидий.

Бѣлолозь, раст. *Salix amyg*-
dalina—білотал.

Бѣлоручка—лехкевич, лехківна.

Бѣлорыбица, *Salmo nelma* —
білуха.

Бѣлоснѣжный—білосніжний.

Бѣлостойка, раст. *Pulmonaria*
officinalis—медунка.

Бѣлотѣлый—білотілий, білоте-
лесий.

Бѣлоуць—біловус; раст. *Nardus*
stricta—ковила, мичка.

Бѣлошвейка—швайка, швачка.

Бѣлуга, рыба *Accipenser hiso*-
visa, гау-а, білюга.

Бѣлужій—визиновий, гаузовий.

Бѣлый—білий; білий, чистий;
білий, сивий.

Бѣлье — білизна, білизна,
шмаття, хустя, хуста, хус-
ти, рубате.

Бѣльма—баньки.

Бѣльмо—більмо, скалка.

Бѣлѣть—біліти, білішати; бі-
літи, ясніти.

Бѣсенокъ—бісеня.

Бѣситъ—бісити, дрічити.

Бѣситься—сатаніти, казирися;
бісирися, скаженіти, люту-
вати; казирися, дуріти.

Бѣсноватый—бісновистий, бі-
снуватий.

Бѣсноваться — біснуватися; о
скотѣ—ригувати.

Бѣсово молоко, раст. *Euphor*-
bia—молочай.

Бѣсовка—чортиця, відьма.

Бѣсовскій—бісів.

Бѣсовщина—бісовина, чорто
виння; шаленство, сказ.

Бѣсъ—біс, дідько.

Вѣшеница, раст. *Cicuta virosa*
—бѣх, вѣха.

Вѣшенство—шал, шаленість,
шальга; скаженість, сказ.

Вѣшенный—скажений, шале-
ний, кручений.

Бюварь—бібуляр.

Бюджетный—бюджетовый.

Бюрократическій—бюрократич-
ный.

Вюсть—погруддя.

В.

Вавакать (о перепелахъ) —
хававкати, підпідьомкати.

Вавилонистый—кривий, кру-
чений.

Вавилоны—покручена дорога;
базгранина.

Вага (у экипажа)—штельвага,
штивляга, штильвага.

Вагонный—вагоновий.

Вагонъ—вагон.

Важничаніе—величання, гонс-
рування, пишання, чва-
ніння.

Важничать—фудулитися, ве-
личатися, гоноруватися, пи-
шатися, хвинтити, дударити-
ся, бришкати, чванитися.

Важничающий — фудульний,
чванливий, чваньковитий,
чванькуватий, чванько,
чванька.

Важность—вага, важність; по-
важність, повага.

Важный, о—важный, поваж-
ний, значний; бучний, о.

Ваза обѣд.—миса; худ.-глеков-
ник.

Вазонъ—тежик, риновка, зіль-
ник.

Вайда красильная, раст. *Isatis*
tinctoria—синячник.

Ваія—пальма.

Вакантный—упалий, гулящий,
порожній, ваковний.

Вакса—шварц.

Ваксить—шварцувати.

Валанда—см. Вахлакъ.

Валандаться—марудитися, ба-
ритися; тинятися, хилятися

Валежникъ—хмиз, трусок, ла-
мань, вітролом, ріща, вивер-
тень, вивернениця, посуш.

Валекъ—прач, праник; рубель;
барок, орчик; рамено (у вес-
ла); валець (въ мельницѣ).

Валенки—чупі, повстяники.

Валеный—ступований.

Валеріана аптечн., раст. *Vale-*
riana officinalis—смердючка

Валеть (въ картахъ)—хлопан,
хлап, хвиль, хвалька.

Валикъ—валець.

Валильня—валюша.

Валить — валити; накидати,
нагромаджувати; звалюва-
ти, скидати; сунути; о ды-
мѣ—путрити, пошибати.

Валиться—валитися; падати;
роспадатися; —толпой—валу-
вати.

Валка — звалювання; натовп,
тиск; вируб; падь, опада,
виздох; валяння (сукна);
бійка.

Валкій—перекидистий, хист-
кий, кантовний; ласий на.

Валкость—хиткість, кантов-
ність, хитливість.

Валовой—огульный, гуртовий

Валунъ, минер.—кругляк.

Валь-вал, шанець, окіп; во-
дяной-бурун; механ.-вал.

Вальдшнепъ, пт. —валюш, ва-
люшень, слуква, солуква,
фолюш.

Вальсировать—вальсувати.

Вальсъ—вальс, валець.

Валюга—см. Вахлакъ.

Валяльный—валюшний.

Валяльня — валюша, валюш-
ник, валюшня.

Валяльщикъ—шаповал.

Валяніе (сукна) — товчіння,
ступовання.

Валять—валяти, качати; валь-
кувати; бгати; місити, роз-
чиняти; бити; базграти, ля-
пати; погано грати.

Валяться — валятися, кача-
тися; витягатися; въ грязи-
тарятися, барложитися; въ
постели—вилежуватися.

Вампиръ—упирь.

Ванна—купіль; купільник. ку-
пільниця.

Вапъ (краска) —любрика.

Варахія, раст. *Jnula hista*—
сідач.

Варварка, раст. *Barbarea vul-*
garis—свиріпа.

Варварскій—дикунський, жор-
стокий.

Варварство—дикунство, жор-
стокість.

Варваръ—дикун.

Варенець — ряжанка, гусян-
ка, пряжанка.

Вареніє (какъ процессъ)—вар-
ня, варіння; о желудкѣ-трав-
ленія.

Варенье, суц.—конфітура.

Варить—варити; въ сахарѣ,
маслѣ-смажити; о желуд-
кѣ-травити.

Варіантъ—відміна.

Варка—варня, варіння.

Варіировать—вар'ювати, роз-
маїтити.

Варѣ-спека; окріп, укріп; загіп;
шевська смола.

Василекъ полевой, *Centaurea
cyaneus* — синецъ, блават;
Centaurea—волошка; души-
стый *Ocimum basilicum*—
васильки.

Васильки рогатые, раст. *Del-
phinium consolida*—сокирка.

Вассалъ—голдівник.

Вассальство—голдівництво.

Вассальствовать—голдувати.

Вассальскій—голдівничий.

Вата—бавна, бавовна.

Ватерпасъ — шмига, шмига,
грунтвага.

Ватный — бавняний, бавовня-
ний.

Ватрушка—мандрика.

Вахлакъ—чвалай, вайло, бам-
була, мяло, мняло.

Вахляй—партач.

Вахлять — партачити, парто-
лити.

Вахта-сторожа, варта, стійка.

Вахта болотная, раст. *Meny-
anthes trifoliata* — тріфолія.

Вашъ—ваш, васький.

Ваяло—різак, різець.

Ваяніє—сницарство, стату-
рництво, різьбарство,

Вая плодоносная, раст. *Or-
thoglossum vulgatum* L.—
без'язичник.

Ваятель — сницаръ, статуро-
вецъ, статурник, статури-
ста, різьбар.

Ваять—статурувати, різьбити,
різьбувати.

Вбиваніє—забивання.

Вбивать, вбить—забивати, би-
ти; вбивати, вбити; всад-
жувати, дити.

Вбираніє—вбірання, втягання,
вскакання, усмоктування.

Вбирать — вбірати, втягати,
вскакати, усмоктувати.

Вблизь — поблизу, зблизька,
коло близу, поблизь.

Вбрасыванье—укидання.

Вбрасывать, вбросить—укида-
ти, укинути; умечувати,
уметати; утарабанювати, ба-
нити; утирювати, утирити.

Вбрызнуть—впорснути.

Вбѣгать, жать—вбігати, -гти.

Вваливать, -лить — утирювати,
-рити, укидати, -нути.

Вваливаться, -литься—утирю-
ватися, -ритися, влазити,
влізти; западати, -пасти, ус-
моктуватися, -татися.

Введеніє—впровадження; за-
провадження; вступ, перед-
мова; во владѣніє—вводи́ни;
во храмъ п. Б.-громниці.

Ввергать, -гнуть—укидати, у-
кинути.

Вверженіє—укид, укидання.

Ввертывать, -рнуть — укручу-
вати, -тити, ушрубувати,
ушрубувати.

Вверху—угорі.

Вверхъ (какъ) до гори; (куда) —
угору; (дномъ)—шкереберть,
шкареберть, до гори ногами;
—лицомъ—горілиць;—ногами-
гориніж; животомъ—голічере-
ва, голівчерева, гори-чере-
ва; по рѣкѣ—проти води.

Ввечеру—увечері.

Ввивать, ввить — вплітати,
вплести.

Ввивка—вплітання.

Ввинчивать, ввинтить — укру-
чувати, -тити, ушрубую-
вати, -бувати.

Ввинчиваться, ввинтиться —
укручуватися, -титися, уш-
рубовуватися, -буватися.

Ввисать—звисати.

Вводитъ, ввести—упроваджу-
вати, -вадити, запроваджу-
вати, -дити, уводити, уве-
сти.

Вводный—вставний — листъ—
уводчий лист.

Вводъ—упровадження, вступ;
во владѣніє—уводи́ни.

Ввозить — увозити, увезти,
привозити, привезти.

Ввозный — увозовий, привіз-
ний.

Ввозъ—увоз, привіз.

Вволакивать, -лечить—уволі-
кати, -локти, втягати, -гти.

Вволю—до схочу.

Вворачивать, -ротить—загор-
тати, угортати, -рнути.
Ввѣкъ—до віку.
Ввѣрять, -рить—звѣряти, -ри-
ти, доручати, -чити.
Ввязывать, -зять—увязувати,
-зати, вплітати, вплести;
-втягати (кого у що).
Ввязываться, -заться—вплі-
татися, вплестися; утру-
чатися, -титися.
Егибаніе—угинання.
Вгибать—угинати, удавлюва-
ти.
Вгибъ—упука, угин, удавли-
на.
Вглубь—углиб.
Вглядываться, -дѣться—вдив-
лятися, -витися, придив-
лятися, -витися.
Вгонять—загонити; забивати,
заганяти.
Вгустую—круто.
Вдаваться—віддаватися; вису-
ватися, виставати.
Вдавление—упука.
Вдавливать, -вить—вдавлюва-
ти, вчавлювати, -вити.
Вдавніѣ—колись.
Вдалбливать, -бить—удовбу-
вати, -бати; втискати, -сну-
ти; втокмачувати, -чити.
Вдалекѣ—далеко.
Вдаль—удалеч, удалечінь.
Вдвигать, вдвинуть—усувати,
усунути.
Вдвигаться, вдвинуться—усу-
ватися, усунутися.
Вдвижной—усувний, засув-
ний; ящикъ—шухлядка.
Едвое—уподвійні, уторицею,
двічі, подвійно; большій—
двічі такий як...
Вдвоемъ—удвох, удвійзі.
Вдвойнѣ—уподвійні, подвійно.
Вдевятеромъ—удевятьох.
Вдергивать, -рнуть (нитку)—
усилити, -лити (нитку).
Вдобавокъ—на додачу.
Вдова—удова, удовиця.
Вдовець—удовець.
Вдовій, вдовицѣ—вдовиний;
сынъ—вдовиченко.
Вдоволь—удосталь, удозвіль,
удостач, чимало, уповні.
Вдовство—удовування.
Вдовствовать—удовіти, удо-
вувати.
Вдовушка—удівонька, удович-
ка.

Вдовый—овдовілий.
Вдовѣть—удовіти.
Вдогонку—удогонь, уздогінці
наздогін, наздогінку.
Вдоль—уподовж, удовж, упро-
довж, уз, подовш, удовж;
-берега—узберіж; -стѣнь—
попід стінами, попід стіни.
Вдомекъ—утямки.
Вдомникъ—приймак.
Вдосталь—см. Вдоволь.
Вдохновение—натхнення, на-
дих, надихання.
Вдохновенный, -о—натхнен-
ний, надихний, -о.
Вдохновлять, -вить—натиха-
ти, -хнути.
Вдохнуть—вдихнути, вдмух-
нути.
Вдребезги—надрізки, надруз-
ки, на гамуз, на череп'я.
Вдругорядь—удруге.
Вдругъ—ураз, раптом, знена-
цька, зразу, нагле, спробогу;
аж ось, аж, коли, коли це.
Вдувальный—вдмукний.
Вдувание—вдмукання.
Вдувать, вдуть—вдмукати,
хнути.
Вдумчивый, -о—вдумливий, -о.
Вдумываться, -маться—вду-
муватися, -матися.
Вдыхание—вдихання, втягання,
повітря.
Вдыхать—вдихати, втягати
повітря.
Вдѣвать (нитку въ иглу)—
усилити, усилити; ключъ—
сажати (ключа).
Вдѣлывать, вдѣлать—уроб-
ляти, уробити, управляти,
управити.
Вдѣть (веревку)—ушморгнути.
Вегетаріанецъ—вегетарист.
Вегетаріанство—вегетаризм.
Ведение—провадження.
Ведерко—відерце.
Ведерный—відерковий.
Ведренный, -о—погожий, годи-
няний, -о.
Ведро желѣз.—цеберка, відро;
большое—цебер.
Вѣдро—погода, година.
Вездѣ—скрізь, усюди, по всіх
усюдах.
Вездѣсущій—повсюдний.
Везеть (ему)—щастить, хорту-
нить, таланить, фолосить-
ся.

Везти—везти; съ трудомъ — сурганитися; безл.: щастити, хортунити, таланити, фолоситися, хвортунити.
 Векселедатель — векселеда-
 вець.
 Вексель—вексель.
 Вексельный—вексельовий.
 Векша—см. Бѣлка.
 Великанскій—велетенський.
 Великанъ—велетенъ.
 Великій—великий.
 Великоватый—величенький.
 Великодушіе—великодушність.
 Великодушный, -о—великодуш-
 ний, -о.
 Великолѣпіе—пишнота, прах-
 товність, роскошовість.
 Великолѣпный, -о—пишний, прах-
 товний, роскошовий, -о.
 Великомученикъ — великому-
 чень.
 Великопостный—великопѣсний.
 Великорослый—рославий.
 Великосвѣтскій—великосвѣць-
 кий.
 Величавость—см. Величествен-
 ность.
 Величавый—см. Величествен-
 ный.
 Величаніе—славлення.
 Величать—славити.
 Величественность—величність,
 маєстатичність.
 Величественный -о, — велич-
 ний, маєстатичний, -о.
 Величество—величність.
 Величина—великість, величність.
 Величиною—завбільшки.
 Величіе—величність.
 Вельможа—магнат.
 Велѣніе—росказ, наказ, загад.
 Велѣть—росказати, наказати,
 загадати.
 Вена, анат.—жила.
 Венеціанскій—віденецький.
 Венеція—віденець.
 Венозный—жильний.
 Вентель—ятір.
 Вентерь—см. Вентель.
 Вентиляторъ—вітрогон, мли-
 нок.
 Вентиляція—вітрогонка.
 Вепрь—вепер, дик.
 Веранда—дахованка, ганок.
 Вербейникъ, раст. *Lysimachia*
vulgaris—крівавник.
 Верблюдъ—верхоблюд.
 Верблюжій—верхоблюдовий.

Вероложка, раст. *Centaurea*
parviflora, ovina—тект.
 поле.
 Вербное воскресеніе — квітня
 неділя.
 Вербная недѣля — вербница
 вербний тиждень, вербич.
 Вербованіе—вербунок, вербун-
 ка, залука.
 Вербовать—затягати, залучати.
 Вербовка—см. Вербованіе.
 Верва—дратва.
 Вердиктъ—вирок, присуд.
 Веревка — ужище, ужисько,
 шворка, мотуз; толстая
 снасть—кодола, тягло, лин-
 ва; тонкая, веревочка—моту-
 зок, поворозка, ворозка, мо-
 тузочка, силянка.
 Веревочный—мотузовий, мо-
 тузковий.
 Вередить—ятрити, роз'ятрюва-
 ти.
 Вередливый—чирякуватий, чи-
 рячий.
 Вередъ—чирка, чиряк, чиряч-
 ка, болячка, скула.
 Верезга—плаксій, рюмса.
 Верезжать—верещать.
 Вереница—ключ, гуж, низка.
 Вереницею—ключем, гужем.
 Верескъ, раст. *Lupiregus com-*
munis—яловець.
 Веретено—веретено, хвук.
 Веретье—лантух; рядно.
 Верей — ворітниця, брамний,
 стовп.
 Верзила — гомила, бардадим,
 бецман.
 Вериги—залізни пута, ланцюги.
 Вермишель—локшина.
 Вернуть—вернути, повернути.
 Вероника, раст. *Veronica offi-*
cialis—окладник.
 Версификація—віршобудова.
 Верста—верства.
 Верстакъ—варстат, варстать,
 верстат.
 Верстаніе—рівнання, плянту-
 вання.
 Верстать — рівнати, плянту-
 вати.
 Верстовой—верстовий.
 Вертель—рожен.
 Вертеть—печеря, печера, яс-
 киня.
 Вертикальность — стрімкість,
 простовисність, простопад-
 ність.

Вертикальний—простовисний, стрімкий, простопадний.
 Верткій—в'юнкий, верткий.
 Вертлявый — юрливий, верткий, вертливий, порський, в'юнкий, придзигльований.
 Вертопрахъ—вітрогон, верти-порох, жевжик, шелихвіст, паливода, вертихвіст.
 Вертунъ, -ня — вертій, -ка, придзигльованець, -нка.
 Вертушка—вітрячок, млинок.
 Вертїніе—крутіння, вертіння.
 Вертѣть—повертати, крутити, вертіти; свердли́ти; керхувати, коверзувати.
 Вертѣться — крутитися, кружати, обертатися.
 Вертящійся—вертючий.
 Верхній — горовий, горішній; верхній; вищий.
 Верховность — зверхність.
 (Верховный—зверхній, найвищий, Генеральний; начальник—зверхник.
 Верховой — верхній, горовий; верховий; сущ. гонець.
 Верховье—верх, вершок; стога-овершки; рѣки-вершина.
 Верхоглядничать — гавити, гави, виторопні ловити.
 Верхоглядъ—роззява, солопій.
 Верхомъ—горою.
 Верхомъ-верхи.
 Верхушка — щолопок, верх, цюприк.
 Верхъ—гора, верх; экипажа-буда, табурка.
 Верченіе—крутіння, вертіння.
 Вершина—верховина.
 Вершитель—виконавець; доконавець; керовник.
 Вершить—чиконувати; доконувати; керувати.
 Вершокъ—вершок.
 Веселехонекъ—веселісінський.
 Веселить — звеселяти, забавляти.
 Веселиться — гуляти, веселитися.
 Веселіе—веселощі, радощі.
 Веселость—веселість.
 Веселый — веселий, радісний, втішний, безжурний.
 Веселые глазки, раст. *Flos trinitatis*—удовки.
 Весельный—весловий.
 Весельчакъ—веселун.
 Веселѣть—веселішати.

Весенній — весняний, ярний, весінній, ярий.
 Весло—весло, гребло;-у плот —трепло, кирма, бабайка.
 Весна — весна, ярь; ранняя—провесінь.
 Веснуха, раст. *Anemone nemorosa*—снігурка, раст.
 Веснушка — веснянка; ластовиння, ряботиння, пстругля, рябок.
 Веснущатый — веснянкуватий.
 Вести—вести, провадити, проводити; керувати;-себя благодарумно, степенно—статкувати;-себя хорошо—шануватися, справуватися;- себя дурно—не шануватися, але справуватися;-дѣла справувати.
 Весь—увесь, усей, цілий.
 Весьма—вельми, дуже.
 Ветеринарь—ветеринар, коновал.
 Ветла, раст. *Salix cinerea* — верба, чорнолоз; *S. pentarda* чорноталь.
 Ветловый—вербовий.
 Ветошка — дранка, ганчірка, старинка.
 Ветошникъ, -ца — тандитник, -ця, старожечник, -ця, ганчірник, -ця, ряндярь, -ка.
 Ветошь—старинка, лахманья, старизна.
 Ветхий—старий;—Завѣтъ—старий закон.
 Ветхозавѣтный-старозаконний.
 Ветхость—старість.
 Ветчина—шинка, окіст.
 Ветшать—старіти.
 Вечеринка—вечірка.
 Вечерній—вечірній.
 Вечерня—вечірня.
 Вечеромъ, вечеркомъ—увечері, увечір, вечір.
 Вечерь—вечір, вечірка.
 Вечерѣть—вечоріти, сутеніти, поночіти.
 Вечоръ—учора увечері.
 Вешній—весняний.
 Вешнякъ—вешняк (мельница); заставка, опуст.
 Вещевой—річковий.
 Вещественность — матеріальність, річовинність.
 Вещественный—матеріальний, річовинний.
 Вещество—матерія, річовина.
 Вещица—штучка, дрібниця.

Вещный—річковий.

Вещь — річ; старая-старизна; истертая-стирок; плохая-поганка.

Вживѣ-закиття, за свого віку.

Взаимность—узаємність, обопільність.

Взаимный, -о—узаємний, обопільний, -о.

Взаймы—упозику, набір.

Взалкать—зголодніти.

Вземѣя—замісць (чого).

Взаперти—під замком.

Взаправду—справді.

Взапуски—наввипередки.

Взашей—в потилицю.

Взбалмошный—навісний, шалений, нерозважний, нерозсудний.

Взбалтывать, -болтать — колотити, сколотити, переколотити, перебовтати, побовтати.

Взбеленить — розлютувати, роззлостити.

Взбелениться—розлютуватися, посатаніти.

Взбивать—збивати, підбивати; пыль-колотити, сколотити.

Взбираться, взобраться — чаряпкатися, счаряпкатися, злазити, злізти, спинатися, зіп'ястися, дертися, видертися, вибіратися, вибратися.

Взбороздить — поскородити; покарбувати.

Взбрасывать, -росить—підкидати, -кинути.

Взбрестъ — вилізти; въ голову,—на думку спасти.

Взбрызгивать, -знуть-споркувати, -снути, сприскувати, сприснути.

Взбугрить—порити, звалувати.

Взбудоражить — стурбувати, збаламутити, сколотити.

Взбунтовать—збаламутити.

Взбунтоваться—повстати, обуритися, забунтуватися.

Взбучить — роздути; типцю, прочуханки дати.

Взбучиться—набучавіти.

Взбучка — халазія, прочухан почубенька, парло.

Взбѣгать, -жать-збігати, -гти.

Взбѣсить—розлютувати, роззлостити.

Взбѣситься-сказитися, скрутитися; посатаніти, заюшитися.

Взбѣшенный—осатанілий, роз-

лютований.

Взваливать, -лить—накладати, вкладати, -класти на; обтяжати, -жити.

Взвиваться, взвиться—повиватися, повитися, зніматися, знятися, зноситися, знестися.

Взвихрить—роскуйовдити, роскудовчити.

Взводить, взвести—выводити, -вести на; змисляти, -лити.

Взводный—виділовий.

Взвоць—виділ, зтяг.

Взволнованный, о — схвилюваний, зворушений.

Взволновать-схвилювати, зворушити, зрушити.

Взволноваться-схвилюватися, розсхвилюватися, зворушитися.

Взволочь—виволокти.

Взвыть—заєйти, заскиглити.

Взвѣшиванье—важення.

Взвѣшивать, -сить — важити, зважити.

Взглядъ—погляд; око; думка; ошибочный-хибний погляд; бросить-кинути оком; на нашъ взглядъ-на нашу думку.

Взглядывать, -нуть — поглядати, поглянути, споглянути, зиркати, зиркнути, позріти.

Взгорокъ—пагорок, згірок.

Взгорѣться—занятися, запалитися.

Взгремѣть—загріміти, загуркотіти.

Взгромоздить—нагромадити.

Взгромоздиться—утеребитися, вилізти, видертися.

Взгрустить—зажуритися, засумувати.

Вздваивать-удвоювати, двоїти.

Вздергивать, -рнуть — підмикувати, -кнути.

Вздорить—сваритися.

Вздорливый—сваркий.

Вздорный—недоречний, химерний.

Вздоръ-харки-макогоники, дурниця, нісенітниця, бридня.

Вздохи—ухи, охи, зітхання.

Вздохнутъ—зітхнути.

Вздохъ—зітхання.

Вздрагиваніе—здрігання.

Вздрагивать, вздрогнуть-здрігати, -гнути, здрігатися, -гнутися, стрепехатися, -хнутися.

Вздремнуть—задрімати.
 Вдувать, вдуть — здимати,
 надимати, дути; духопелити,
 віддухопелити.
 Вздумать — на думку взяти,
 згадати, нагадати.
 Вздуматься — нагадатися, заманутися.
 Вздуться, отстать (о кожѣ, штукатуркѣ) — скожушитися.
 Ведымать—здимати.
 Ведыматся — здиматися, підноситися.
 Вдыханіе—зітхання.
 Рдыхать—зітхати.
 Взиманіе — побір, побірання, збірання, стягання.
 Взимать — побірати, збірати, стягати (податки, гроші).
 Взирать—поглядати, позирати.
 Всламызять, -ломать—ламати, розбивати.
 Взелѣять—викохати, випестити.
 Взлетать, -тѣть—підбиватися, зніматися угору, вилітати, летіти на; о многихъ—позлітати.
 Взлеть—виліт.
 Вломъ—розлом, поллом, пролом.
 Влѣзять, влѣзть — вибратися, вибратися. теребитися, утеребитися, спина- тися, зіп'ястися.
 Влюбить—полюбити.
 Вмахивать, -хнуть—махати, -хнути, маяти, майнути.
 Вмахъ—помах.
 Вмачивать—змочувати.
 Взметъ — підкидання; оранка.
 Вметывать—підкидати.
 Вмокшій—помокрілий.
 Вмолиться—взяти благати.
 Вморникъ, раст. *Zostera* — морська трава.
 Вморье—узмор'я.
 Вмылить—умилити.
 Вносить—вносити, виносити; віддавати, платити, вкладати, складати.
 Вносится, внестись — зніматися, знестися.
 Внось — вкладка; виплата; первоначальный, въ цехъ — походне.
 Внуздываніе—нуздання.
 Внуздывать,-дать — нуздати, понуздати.
 Взоръ—погляд.

Врастить—вирос .и.
 Врезѣть—заревти.
 Взрослый—дорослий.
 Врывать, взорвать-вибухати, вибухнути, вибухти; розгнівити, обурити.
 Врывать, взрыть — скопати, порити, зрушати, -шити, спороти.
 Взрывной—вибухний.
 Взрывчатый—вибуховий.
 Взрывъ—вибух.
 Взрыхлять, -лить—підворушати, -шити, спушати, -шити.
 Врѣзывать, -зять — ростинати, -тяти, розрізувати, -зати.
 Взерошить — перекудлити, перекудовчити, перекуйовдити, роскошкати, роскуйовдити, покошлати, закушлати, постріхати, покошкати, покудлати, покуйовдити;-ся-покошлатіти.
 Взеѣдаться, -ѣсться — напосідатися, -сістися; завзятися на кого.
 Взеѣзжать, -хать—виїздити, -їхати на.
 Взеяриться—озвіритися.
 Взывать—волати.
 Взысканіе — справляння, стягання; кара, пеня грошова.
 Взыскательный, о — вибагливий -о.
 Взыскивать, взыскать — правити, виправити, справляти, -вити, стягати, -гти.
 Взятіе—здобуття, завоювання.
 Взятка — братка, битка (въ картахъ); хабар, хаптура, базаринка, зрива, скуп, хавтур, хабара, побір.
 Взятчикъ — хапун, хапуга, хавтурник, хаптурник, хапко, хабарник, хабарій, драпіка, скубрій, здирець, брачкий.
 Взятничать — хаптурувати, хавтурувати, хапати.
 Взятническій—хаптурницький, хабарницький.
 Взятничество — хаптурництво, хабарництво, хапання, хапужество.
 Взять—взяти; поняти, забра- ти; відібрати; здобути.
 Взяться—узятися.
 Вбрація—бреніння.
 Вбрировать—бреніти.

Вивать—слава! най живе! не-
хай живе! хай живе!
Видалый—бувалий.
Виданный—бачений; чуваний.
Видать—бачити.
Видимо—очевидьки.
Видимость — очевидність, до-
видність.
Видимый-видний; очевидний,
довидний; наповидний, на-
позирний.
Видно—видко, знати; здаєть-
ся, мабуть.
Видный — видний; показний,
поставний.
Виднѣться — вбачатися, ви-
дитися; издавека-маячити,
бованіти, мріти, майорити,
сутеніти, туманіти, яснїти,
рябітиса.
Видовой — відродовий, гатун-
ковий.
Видоизмѣненіе — одміна, від-
родозміна.
Видоизмѣняемый — відродо-
змінний.
Видоизмѣняются—одмінятися,
мінитися.
Видъ—вигляд, позір; (на місце)
прозір; обличчя, вид; по-
стать, постава, показність;
взір; гатунок, відрід; замір;
свідощтво.
Видывать—перебачити.
Видѣніе — ввижання; мара,
примара, привіддя.
Видѣть — уздрівати, бачити,
вбачати; плохо-сліпати.
Видѣться—уздріватися, бачи-
тися, здаватися, бачитися;
снитися, ввижатися.
Визглыйый—скавчливий, ве-
рескливий.
Визгъ—явкотіння, вереск, ве-
рещання; о собакахъ-скаву-
чання, скавуління; о поро-
сятахъ-квік, кувікання.
Визжать — явкотіти, вищати,
верещати, скиглити; о соба-
кахъ-скавучати, скавуліти,
скавчати; о поросятахъ-ку-
вікати, квікати; о свиньяхъ
-скугніти, скуготати.
Визитный—визитовий.
Визить—визита, відвідини.
Вилка—виделка, видельце.
Вилокъ—качан.
Вилообразный — вилкуватий,
виловатий, розсокуватий,
розсохатий.

Вилочка — виделечко; анат.
дужка.
Вилочный—виделковий.
Вилы—вила.
Виляка, виляльщикъ—крутїй,
крутарь, крутихвіст.
Виляніе—крутня, викрути.
Вилять, вильнуть — крутич,
крутнути.
Вина—вина; причина.
Винигреть (постн. куш.)—та-
ратура, підпомага.
Винительный (падежъ)—вину-
вальний (одмінок).
Винить-винувати, винуватити
Виниться — признаватися до
вини.
Винный—виновий; в. бочка-ви-
нівка; в. камень-винник; в.
ягода-хви́га.
Вино—вино; шипучее-шумівка;
хлібное-горілка.
Виноватый—винний.
Виноваты!—вибачайте, даруй-
те!
Виновникъ,-ца-провинник,-ця,
винуватець,-тниця.
Виновность—провинність, ви-
нуватність, винність, вино-
вацтво.
Виновный-инний, провинний,
винуватний.
Виноградникъ — виноградник,
винниця, сад-виноград.
Виноградный — виноградний,
винний, виновий, виногра-
довий.
Виноградъ—виноград, вино.
Винодѣліе — винарство, вино-
робство.
Винодѣль—винар, винороб.
Винокурение—горільництво.
Винокуренный—винницький.
Винокурня-винниця, горільня,
гуральня.
Винокуръ-винник, гуральник.
Виноторговецъ—винар.
Виноторговля—винарня.
Винтить—шрубувати, гвинту-
вати.
Винтовка—гвинтівка.
Винтообразный—гвинтуватий,
шрубуватий.
Винтъ—шруб, гвинт, гви́нт.
Виньетка-везерунок, кунштик
Вислоухій—клаповухий.
Високосный—переступний.
Високъ—скроня.
Височный—скроньовий.
Висулька—пацьорка.

Висѣлица—Владѣлецъ.

Висѣлица—шибениця, шибен.
 Висѣличный—шибеничный.
 Висѣлка—жердка.
 Висѣльникъ — шибеник, шибеняк.
 Висѣніе—висіня.
 Висѣть—висіти.
 Висячій — висючий, вислий; замокъ — коподка.
 Витіеватость—красномовство, вимовність.
 Витіеватый — красномовний, вимовний.
 Витійскій—хитромовний.
 Витійствовать—красномовити.
 Витія—мовник, красномовець.
 Витушка—вителка; верчик.
 Вить, свить-повивати, повити, вити, крутити, плести.
 Виться, обвиваться — повиватися, повитися; витися, плестися; кучерявиться.
 Вихорь—коструб.
 Вихрастый—кострубатий.
 Вихрець, анат.—купер, куприк.
 Вихрить—вихрити, кострубачити; хаверити, шурубурити.
 Вихрь—вихор, хаверя, шурабуря, шурубуря, повіхтериця, повітриця.
 Вишенникъ—вишняк.
 Вишневка—вишнівка.
 Вишневый—вишневий.
 Вишня шпанская, *Prunus douglasiana*—череха; обыкновен. *P. cerasus*—вишня; бѣшеная, *Atropa belladonna*—вовчі ягоди.
 Вишь—ач! ба!
 Вишь какой—ач який.
 Вишь какъ—ач як, чи ба.
 Виолончелисть—басистий, басольник.
 Виолончель—басоль.
 Вкапывать, вкопать — вкопувати, вкопати.
 Вкатывать, -тить — уководувати, укотити; вточувати, вточити.
 Вкатываться, -титься — уководуватися, укотитися, уководувати, укотити.
 Вкачивать, вкачать — намокувати, намокувати, намопувати.
 Вкладной—вкладаний, всуванний.
 Вкладный, -дочный—вкладний, вкладковий.
 Вкладчикъ, -ца—вкладник, -ця.
 Вкладъ—вклад; надаток-благо-

творительный-погуковщина.
 Вкладываніе-вкладання, вставляня.
 Вкладывать—вкладати, вставляти, утулювати, -лити.
 Вклеивать, вклеить — уліплювати, -пити.
 Вклепаться—втьопатися, помилитися.
 Включатель, элек.—вмикач.
 Включать, -чить — залучати, чити, залічувати, -чити, загортати, -рнути.
 Включеніе — залучення, залічення; вмикання.
 Включительный, о — включний, влучний, о.
 Вколачивать, -лотить—забивати, -бити.
 Вкомкивать, -кать—бгати, убгати, втискувати, -снути.
 Вконецъ—до останку, до ощадку, до решти, до ноги.
 Вкосъ—на криво, скісно, навхиль.
 Вкрадчивость — підлазистість, підлесливість, улесливість.
 Вкрадчивый — підлазистий, підлесливий, улесливий.
 Вкрадываться, вкрасться—закрадаться, -стися, утискатися, -снутися, уклонутися.
 Вкратцѣ—коротко.
 Вкризь—см. Вкосъ.
 Вкругъ—навкруги, навколо.
 Вкрутую—круто.
 Вкусность—смачність, смаковитість.
 Вкусный — смаковитий, смачний.
 Вкусъ (худож.)—уподоба, уподобання, сподоба; (физич.)—смак, смакота; стиль-штиб, взір, кшталт.
 Вкушать, вкусить—куштувати, покуштувати.
 Влага—вохкість, вільга, вільгість, волога, волод.
 Влагалище, анат.—півха.
 Влагалищный—півховий.
 Влагать, вложить—вкладати, вкласти.
 Владыка—владика.
 Владычество—владицтво, володарство, панування.
 Владычествовать—владикувати, панувати, володарити.
 Владычица—владичиця.
 Владѣлецъ, -ца—власник, -ця.

Владѣльческій—власницький.
 Владѣніе—володіння, держання; держава, панство.
 Владѣтель—володарь, держа-
 вець, владарь.
 Владѣтельница—володарька,
 владарка.
 Владѣтельный—володарський,
 владичний.
 Владѣть—володати, володіти,
 владати, держати що, пану-
 вати над.
 Влажность—вохкість, віль-
 гість, вільготність.
 Влажный, о—вохий, вільгий,
 вільготний, володний.
 Вламываться, вломиться—вди-
 ратися, вдертися.
 Властвовать—панувати.
 Властелинъ—державець, вла-
 дарь.
 Властитель,-ница-владник,-ця
 Властительскій—владницький
 Властный—владний.
 Властолюбецъ—владолоб.
 Властолюбивый—владолобний
 Властолюбіе—владолобство.
 Власть—влада; верховная—
 найвища, зверхня; испол-
 нительная—виконавча; за-
 конодательная—законодав-
 ча; судебная—судова.
 Власяница—волосіння.
 Влачить—волочити, тягти;—
 жизнь-поневірятися.
 Влетать, влетѣть—улітати,
 улетіти, уливати,-нути.
 Влечение—похоп, потяг, поваб.
 Влечь—волокти, тарганити,
 тягти; притягати, потяга-
 ти,-тягти, поваблювати,-
 бити, вабити, надити, по-
 микати.
 Вливать, влить—уливати,
 ули, улинути, всипати,
 всипати.
 Вливаться, влиться—улива-
 тися, улитися; впливати
 (про річку).
 Вліяніе—вплив, сила, пошиб.
 Вліятельный—впливовий.
 Вліять, повліять—впливати,
 вплинути.
 Вложение—вкладання.
 Вложить—утеребити, вкласти,
 вложити, втулити.
 Влопаться—ушелепкатися.
 Влѣво—уліворуч, уліво.
 Влѣзаніе—влізання, залазіння.
 Влѣзать, влѣзть—влізати, вліз-

ти, залазити; утелющувати-
 ся,-лющитися, утасуватися,
 утаскатися.
 Влѣплять,-пить—вліпляти,-
 пити, вклеювати,-єїти.
 Влюбить—прикохати, прилю-
 бити.
 Влюбленный—закоханий.
 Влюбляться,-биться-кохатися,
 закохатися.
 Влюбчивость—любливість.
 Влюбчивый—любливий
 Вляпаться-вплутатися, встря-
 ти, втьопатися.
 Вмазать—вшмарувати, зама-
 зати, вмурувати.
 Вмакивать—вмочати.
 Вматывать, вмотать—укручу-
 вати,-тити, умотувати,-та-
 ти, примотувати,-тати.
 Вмигъ—умах, укруть, умить,
 умент.
 Вминать, вмять—бгати, убга-
 ти, утоптувати,-тати.
 Вмѣненіе—ставлення.
 Вмѣняемый—осудний.
 Вмѣсить—замісити.
 Вмѣстилище—укладовище.
 Вмѣстимость—місткість, укла-
 дистість.
 Вмѣстимый—місткий, укла-
 дистий.
 Вмѣстительность—просторість,
 обширність.
 Вмѣстительный—просторий,
 обширий.
 Вмѣсто—замісць; -того—нато-
 місць; -въ мѣсто—до гурту,
 до купи.
 Вмѣстѣ—укупі, повкупі, су-
 спіль, спільно, до купи; за
 гурт; посполу, помісті, ра-
 зом; разом; гуртом.
 Вмѣщательство—утручання,
 встрявання.
 Вмѣщивать, вмѣщать—дода-
 вати місивши, замішувати,-
 сити у що; вплутувати,-та-
 ти, втягати,-гти.
 Вмѣщиваться,-шаться—утру-
 чатися, утрутитися—усту-
 патися,-питися, умикатися,
 -кнутися, встрявати,-ряти,
 вдиратися, вдертися; -въ
 разговоръ—примовлятися,-
 мовитися.
 Вмѣщать, вмѣстить—містити,
 вмістити, утуляти, утулити,
 укладати, укласти.

Вмѣщаться, вмѣститися — мѣститися, уміститися, утулятися, литися, укладатися, укластися.

Вмѣщеніє—уміщення, утуляння, укладання.

Вначалѣ — спочатку, перш, спершу.

Внезапно—зненацька, раптом, нагло, несподівано, раптово, враз, аразу.

Внезапность—наглисть, несподіваність, раптовість.

Внезапный—наглий, несподіваний, раптовий.

Внесеніє — уношення; впис; оплата (грошей).

Внизу—сподом, долі, насподі, внизу.

Внизъ—доходу, наслід; внизъ по рѣкѣ — за водою; головой—сторч, сторчака, потич.

Вниканіє—доходження, углублення, уваження.

Вникать,—кнутъ — доходити, дійти, углублятися,—битися, зважуватися,—житися.

Вниманіє—увага, бачність, позірка.

Внимательность — уважність, бачність, унятливість, примітливість; ввічливість, вбачливість.

Внимательный,—о — уважний, бачний, унятливий, примітливий; ввічливий, вбачливий.

Внимать—уважати, увагу мати.

Вновь—знов, знову.

Вновь—не що давно, ново.

Вносить, внести — уносити, унести; деньги — складати, виплачувати,—тити; вписувати,—сати, вмѣщати,—стити

Внукъ—унук, онук.

Внутренній — нутрішній, внутрішній, середовий, нутрянний; сховний.

Внутренность—середина, нутро; внутренности — тельбухи, скинбеі, бабешки, почки, нутрости, бебехи; грудная—журавель.

Внутри—удну, всередині.

Внутрь—в середину.

Внучата—онучата.

Внучекъ—унуча.

Внучка—унуча.

Внушать,—шить—всилати,—лити, угруждать,—стити, пригруждать,—стити; умоляти, вѣсти, на ровум давати, дати

Внушаніє—всиляння, угрущування, пригрущування; дання на розум; суров. рѣчь—сувора.

Внушительный — всилатний, угрущальний, пригрущальний; значний.

Внѣ—остронь, поза, за; себя не тямлючи себе; всякаго сравненія—над всяке порівняння.

Внѣбрачный—нешлюбний; сынъ безбаченко; дочь—хлібна дечка.

Внѣдреніє—вкорінення.

Внѣдрять,—рять — вкорінати, ренати, всилати,—лити.

Внѣслужебный — псевслужбовый.

Внѣшній—надвірний, околишній, поверховний.

Внѣшность — поверховність; вигляд.

Внятность—виразність, зрозумілість, ясність.

Внятный, о—виразний, зрозумілий, ясний, о.

Внять—учути, послухати, вислухати.

Во, пред.—у, ув, уві, до, за, на, з. Вобла, рыба, Abramis vimba—тараня.

Вовлекать,—влечъ — втягати, втягти.

Вовлеченіє—втягнення.

Во время саме в час; не вовремя—не в час, не на часі.

Вовсе—зовсім, зусім, цілком.

Вовѣкъ—до віку, по вік, до суду.

Вогнать—угнати, загнати; забити.

Вогнутость—угнутість, угин.

Вогнутый—угнутый.

Вогнуть—угнути.

Вода—вода; грунтовая—жилна вода; живая—живуща, текуча вода; ключевая—критична, джерельна вода; полая—повідь, повінь; сверхъ льда—полій; проточная—текуча вода, самотока; прѣсная—бережна вода; святая—свѣчена вода; стоячая—синявка, нетеча, водостій; теплая—літепло; темная—полуда; цѣлебная—цілюща вода; чистая, ясная—погожа вода.

Водвореніє — впровадження, запровадження; осадження, оселення.

Водворять, -рять — впроваджувати, запроваджувати, -дити; осаджати, -дити, оселяти, -лити.

Водворяться, -ряться — оселятися, -литися, осідатися о-сісти; запаанувати.

Водитель — поводарь, повода-тар; слѣпцовъ — нищихъ — старчовод, міхоноша.

Водить — водити; глазами — очима поводити; за носъ — дурити; знакомство — знатися, мати знайомість; компанію — чалитися.

Водка — горілка, горілка, тѣрпуга; лучш. сорта — оковита.

Водкій — плодючий.

Водникъ — водозбір; раст. *Asarum europaeum* — копитець.

Воднистый — вільгий, вохкенний

Водный — водяний.

Водобой — водоприск, водограй, водокидь.

Водобоязнь, ветер. — сказ, скаженілка.

Водовмѣстилище — водозбір.

Водовозный — водоводний.

Водовозъ — возвода.

Водоворотъ — чорторий, вир, вернивода, крутіж, нурт, шум, крутило, одміть, за-воротъ, топіль.

Вододѣйствующій — водоруш-ний, вододійний.

Водоемъ — водозбір.

Водоизмѣщеніє — тонажність, водопоємність.

Водокачка — водотяг.

Водокрасъ, раст. *Hydrocharis* — жабурник.

Водолазный — норцевий.

Водолазъ — норецъ, пурначъ.

Водолечебница — водолікарня.

Водолечебный — водолікуваль-ний, водоцілющий.

Водолечение — водолікування.

Водоливъ — водолій; отаман (на рѣчн. судахъ).

Водомеръ — см. Водобой.

Водоминона — водорій, ковбаня, виполоч, баюра, водорій, ковадобина, колесдобина.

Водомерщикъ — водомѣрник.

Водомеръ — водомѣр.

Водонаграватель, тех. — водо-грійник.

Водоносный — водяний, водни-стий.

Водосвященіє — водохреще.

Водостводъ — лстоки, ринна.

Водостливъ — риннина.

Водопадъ — водоспад.

Водоперица, раст. *Muriophyllum* — куширь.

Водопій — водопій, водопійло.

Водопольє — повідь, повінь, во-допійля.

Водопроводъ — водотока, акве-дукт.

Водораздѣлъ — межиріччя.

Водородный — воденний.

Водородъ, хим. — водень.

Водоросль — водорослина.

Водорѣзъ — водолом; раст. *Stratistes aloides* — ризак.

Водосборъ, раст. *Aquilegia* — орлики.

Водоснабженіє — водопостача, водопостачання.

Водоспускъ — опуст, лотоки.

Водостокъ — водозбіг; ринна.

Водочный — горільчаний.

Водружать, дружить — утукати, уткнути, ставити, поста-вити, устремляти, -мѣти.

Водруженіє — ставлення, поста-влення; устремління.

Водяная воронка, раст. *Em-petrum nigrum* — водьянка.

Водянистый — водяний.

Водянка, мед. — пухлянина.

Водяное растеніє, *Lemna minor* L. & *tristeia* L. — уиска.

Водной — водяний.

Водной воробей, пт. *Cinclus aquitaticus* — річник.

Водной макъ, раст. *Nymphaea* — умич.

Водной трилистникъ, раст. *Menyanthes trifoliata* — трифолія.

Воевать (съ кѣмъ) — воювати (кого).

Воевода — атаман, ватаг, вата-жок, зєрешник; воевода.

Воеводствовать — воеводити

Всєдино — до гурту, до купи.

Воєначальникъ, командую-щий воєскою — рейментарь; зєрешник.

Воєначальство — зєрхність нає рісськом, реймент.

Воєначальствовать — отаману-вати, ватагувати, реймента-рєвати.

Воєнообязанный — рушенецъ.

Военнопленний—бранець, полоненик.

Военный—військовий.

Вожакъ—походатар, водій, вожай, передовик, поводарь, повожатий.

Вожделѣніе—забаг, пожадливість.

Вожделѣнный—забагливий, пожадливей.

Вождь—верховода, отаман, ватаг

Вожжа—віжка, лійця.

Вожжаться водитися, знатися.

Возблагодарить—здячитися.

Возбранять, -нить—забороняти, -нити, заважувати, -зати.

Возбуждаемый—запаленний.

Возбудитель—побудник, збудник

Возбудительность—побудливість, побудність.

Возбудительный—побудливий, побудний.

Возбуждаемость—запальність, зворушливість.

Возбуждать, -дить—підбурювати, підбурити; збуджувати, -дити; порушувати, -шити.

Возбуждение—побудження, збудження; зворушення, запал.

Возбужденный—зворушений, запалений.

Возведение—винесення; збудування.

Возвеличение—звеличення, піднесення; підвищення, збільшення.

Возвеличивать, -чить—звеличати, -чити, підносити, -нести; підвищати, -сити, побільшати, -шити.

Возвеселить—звеселити.

Возводить, -вести—підносити, виносити, -нести; будувати, збудувати, ставити, поставити.

Возвратный—зворотний, поворотний.

Возвратъ—поворот, зворот, вороття, повертання, вертання.

Возвращать, -тить—повертати, повернути, вертати, вернути, привертати, -рнути.

Возвращать, -тить (забраковавши)—прикидати, прикинути.

Возвращаться, -титься—повертати, повернути, вертати, завертатися, -рнутися, повертатися, повернутися.

Возвращение—повертання, поворот, зворот, вороття, завертання, поворот.

Возвышать, -высить—підіймати, підняти, височити, височити, підносити, -нести, підвищати, вивіщати, -сити.

Возвышаться, -ситься—вищати, підвищати, підноситися, -вестися; виноситися, -ностися; о цѣнь—у гору йти.

Возвышение—підвищення, вищення; піднесення, винесення; примость; (у печи)—під.

Возвышенность—згір'я, горбака, горбовина; високість, височеність, винеслість, знеслість.

Возвышенный—високий, височенний, винеслий, знеслий

Возвѣститель—провісник.

Возвѣщать, -вѣстить—ясити, провіщати, -стити, оголошати, -сити.

Возвѣщение—ясіння, провіщення, оголошення.

Возгласъ—вигук.

Возглашать, -силь—волати, зволати,

Возгораемость—запальність.

Возгораемый—запальний.

Возгораться, -рѣться—запалитися, -литися.

Возгордиться—згордіти, звеличатися, запишати.

Воздавать, -дать—відплачувати, -тити, віддячувати, -чити, мститися, помститися на кому; давати.

Воздаяние—відплата, віддяка.

Воздвигать, -гнуть—піднімати, підняти, підносити, -нести; будувати, вибудувати, споруджати, -дити.

Воздвижение—піднесення; св. Креста—Чесний Хрест.

Воздержаніе—стрим, стримання.

Воздерживаться, -жаться—стримуватися, -матися, повстримуватися, -матися, спинятися, -нитися.

Воздержность—тривавість, повстримність, стрималість

Воздержный—тривавий, повстримний; стрималий.

Воздухоплавание—літання.

Воздухоплаватель—літун.

Воздухоплавательный—літальний.

Воздухъ—повітря, обітря, об-
вітря.

Воздушный—повітровий, обі-
тровий.

Воздѣвать, -дѣть — здімати,
няти, знімати, зняти.

Воздѣйствіе—вплив.

Воздѣйствовать — впливати,
вплинути.

Воздѣлываніе — обробляння.

Воздѣловать, -лать — обробля-
ти, -бити, уробляти, -бити.

Возжигать, -жечь — палити,
запалити.

Воззваніе—відозва, поклик.

Воззвать-покликнути, гукнути.

Воззрѣніе—погляд, здання.

Воззрѣть — поглянути, поди-
витися, зирнути.

Розильщикъ-возій, возільник.

Возить—возити.

Возиться—поратися, панька-
тися, пацькатися, маруди-
тися, вовтузитися коло
чого.

Возка — возіння, возовиця;
(хлѣба) коповозиця.

Возлагать-ложить-покласти,
класти.

Возлелѣять—викохати, випес-
тити.

Возликовать—зрадіти.

Возлѣ—коло, біля, уз, побіч,
попри, суміж, опостін, су-
біч, побіля.

Возлюбить—покохати.

Возлюбленная—улюблена, ко-
ханка; фраїрка, коханка,
милоданка; первая-первітка

Возлюбленный—улюблений, ко-
ханий, фраїр, коханок, ко-
ханець, милодан.

Возмездіе—віддяка, відплата.

Возмечтать—замарити; загор-
діти.

Возможно—можливо; можна,
мога, спроміжно.

Возможность-можність, змога;
можливість, спромога, спро-
міжність; физическая—сна-
га.

Возможный — можний, мож-
ливий, спроміжний.

Возмочь—здужати, здоліти.

Возмужалость—вилюднілість,
змужнілість, уматернілість.

Возмужалый — вилюднілий,
змужнілий, уматернілий, ста-
нівкий.

Возмущать—уматерніти, ука-
теріти, вилюдити, змуж-
ніти.

Возмутитель—баламута, кала-
мутник, колотник, бунтів-
ник.

Возмутительность — обурли-
вість.

Возмутительный, о — обурли-
вий, о.

Возмущать, -мутить — каламу-
тити, скаламутити, колотити,
сколотити, баламутити,
абаламутити, підбурювати,
-рити, збуряти, збурити,
юртувати; обурювати, -рити.

Возмущаться, -титься—обурю-
ватися, -ритися, підбурюва-
тися, підбуритися; повста-
вати, -стати.

Возмущеніе—повстання, ко-
лот, збуріння; обурення.

Возмущенный—обурений.

Возмѣщать, -стить—заступати,
-пити кого ким; вертати
кошти, відшкодувати.

Возмѣщеніе — вертання кош-
тів, відшкодування.

Вознаграждать, -дить — наго-
роджувати, -дити; відшко-
дувати, надолужити.

Вознагражденіе — скуп, наго-
рода, заплата; відшкода,
відшкодування.

Вознамѣриваться, -риться—на-
важуватися, житися; бра-
ти, повзяти замір.

Вознегодовать—обуритися.

Возненавидѣть — зненавидіти
кого.

Вознесенье (праздникъ)—ушес-
тя.

Возниканіе—повстання, вини-
кання, виростання.

Возникать, -кнуть — повстава-
ти, -стати, виникати, -кти,
впливати, -сти, поставати, -
стати.

Возникновеніе — повстання,
виникнення, виростання,
вплив.

Возница—візник, хурман.

Возносить, -нести—підносити,
нести, вивишати, -сити;
славити, хвалити, вихва-
ляти.

Возносится, -несться—підно-
ситися, -нестися; пишатися,
високо літати, величатися.

Возношеніе—підношення.

Возня — шамотня, тарганина, гялас, перання; (хлопоты) — тяганина, морока; съ водой, ч. л. жидкимъ — таляпанина.
Возобладать (чѣмъ) — опанувати що, заволодіти (чим).
Возобновитель — відновник.
Возобновительный — відновний.
Возобновление — віднова, відновлення.
Возобновлять, -вить — відновляти, -вити.
Возопить — заголосити, зарепетувати, залементувати.
Возрадоваться — зрадіти.
Возражать, -зять — поречити, заперечити, відвертати, -рнути.
Возражение — перечення; заперечення.
Возрастание — зростання, зріст.
Возрастать, -расти — зростати, зрости, уростати, урости, виростати, більшати.
Возрастить — поростити.
Возрастомъ — завстаршки.
Возрасть — вік, доба.
Возращать, -стить — вирощати, -стити, вигохувати, вигохати.
Возрождать, -родить — відроджувати, -дити.
Возрождение — відродження.
Возроптать — заремстити, заремствувати.
Возсіять — засяти, заясніти.
Возсоединение — відзелучення, відсполучення.
Возсоединять, -нить — відзелучати, -чити, відсполучати, -чити.
Возсоздание — відтворення.
Возсозидать, -создать — відтворювати, -рити.
Возставать, -стать — повставати, -стати.
Возстанет — повстання.
Возстановитель — відбудовник, відновник.
Возстановление — відбудування, відновлення, відбудова, віднова.
Возстановлять, -вить — відбудовувати, -дувати, відновляти, -вити.
Возсѣдать, -сѣсть — засідати, -сісти, сидіти, сісти.
Возъ — віз, кура; крытый — палубчастий віз; чумацький — мажа, мажара; автомобиль — ваговіа.

Возымѣть — завзяти.
Вой — виття, скигління; голосяння.
Войлокъ — повсть, повстина, лямець.
Войлочный — повстяний.
Войлочникъ — шаповал, повстяр.
Война — вой, війна; завоювальна — заборча війна; оборонительная — оборонна війна; междуусобная — чвара.
Воинскій — військовий.
Воинственный — войовий, войовничий, войовитий, войний.
Воинство — воєцтво; військо.
Воинъ — воєк, войовник.
Войско — військо, потуга.
Войсковой — військовий.
Воитель, -ница — войовник, -ця, воювник, -ця.
Войти — уступити до, увійти; другъ за другомъ — поввіходити; въ дружбу — помазатися (з ким).
Вокальный — голосовий, співочий.
Вокзалъ — вокзал.
Вокругъ — уколо, навколо, наоколо, округи, навкруги, круг.
Волдырникъ, раст. *Silene inflata* — кукільниця.
Волдырь — пухирь, міхур; гуля.
Волжанка, раст. *Spiralea* — та-волга.
Волкана, раст. *Dictamnus fragranella* — ясенець.
Волкобой, раст. *Aconitum napellus* — борець, возулині черевички.
Волкодавъ — ярчук.
Волконогъ, раст. *Lycopus exaltatus* — водяна кропива, вовчук.
Волконожье, раст. *Lycopodium clavatum* — дереза.
Волкъ — вовк, флов, флигон; сѣрый — сіряк, сіроманець.
Волна — хвиля; большая — бурун.
Волнение — хвилювання; душевное — зворушення, зворушення; возмущение — збурення.
Волнистый — хвилястий, хвилюватий.
Волновать — хвилювати; душевно-зворушати, зрушати; возмущать — бурити, збурити, юртувати, баламутити.

Волноваться — хвилюватися, буратися, шпугувати; хвилюватися, турбуватися.

Волнообразный — хвилюватий, хвилюсвий.

Волнуха, грибъ *Agaricus formiposus* — всенянка.

Волнующійся — хвилястий, хвилечний.

Воловикъ аптечный, раст. *Anchusa officinalis* — синяк.

Воловій — воловий, волячий; пастухъ — воляр.

Воловья трава, раст. *Ononis hircina* — вовчуг.

Воловій языкъ, *Anchusa officinalis* — медунця.

Вологлюдка, раст. *Ajuga reptans* — суховершки.

Волокита — тяганина, тяганка; хабаль, бабій, бабодур, джигун, зальотник.

Волокитство — хабальство, женихання, зальоти.

Волокитничать — хабалювати, джигунити, зальотнувати.

Волокнистость — волокнуватість.

Волокнистый — волокнуватий.

Волокно — волокно.

Волокомъ — поковзом, поволоцьки.

Волонтеръ — охотник.

Волосатикъ, *Filaria medinensis* — волос, волосник; раст. горобячий квасець.

Волосатый — волохатий.

Волосатѣть — волохатіти.

Волосенець раст. *Elymus agropyrius* — колосняк.

Волосень — бабка (кость надкопытная); ветер. — мокрець; мед. *Ophix Paparitium* — волос.

Волосистый — волохатий, повхатий.

Волосной — волосний.

Волосность — волосність.

Волосообразный — волосуватий.

Волосоплетка — кісник.

Волостной — волосний.

Волость — волость.

Волось — волос; мн. волосся.

Волосяной — волосяний, волосінний.

Волочение — волочіння, тягання.

Волочильня — дротарня.

Волочить — волочити, волочити, тягати, тягти; дротувати; ватягати, гти.

Волочиться — волочитися; тягаться; хвостатися, натажитися, женихатися.

Волочмя — волоком.

Волочок — табурка.

Волочь — волочити, тягти.

Волхование — чаклування, віщування, ворожіння, відьмування, відьомство.

Волхвователь, -ница — чаклуна, ворожбит, ворожка, віщун, -ка, чарівник, -ця.

Волхвовать — чаклувати, віщувати, ворожити, відьмувати чарувати.

Волхвъ — планетник, маг; см. Волхвователь.

Волчанка, раст. — вовчий лишай.

Волченосъ — возчєня, тулук.

Волчець, раст. *Carduus pylans* — чортополох, ріпак.

Волчий — вовчий; чья яма — вовківця.

Волчий перецъ, раст. *Daphne mezereum* — ягідки.

Волчокъ — дзига, хуркало, фуркало; вовчон; буда.

Волчья трава, раст. *Butomus umbellatus* — сусак.

Волшебникъ — чарівник, -ця, чародієник, -ця, характерник, -ця.

Волшебный — чарівний, чарівничий.

Волшебство — чарування, чари, чарівництво, чинки.

Воль — віл.

Волынка — коза, дудка.

Волынчикъ — дударь.

Вольготный — латвий, легкий

Вольница — охотне військо, охотництво; бурлацтво; сваволець.

Вольничать — вольнувати, сваволити.

Вольно — вільно.

Вольно — вільно, вільно, по волі.

Вольнодумецъ, -ка — вільнодумецъ, -мка; вільновірець, -рка

Вольнодумство — вільнодумство, вільновірство.

Вольнодумствовать — вільнодумати; вільновірити.

Вольнонаемный — найманець.

Вольноопредѣляющійся — охотник.

Вольнопрактикующій (врачъ) — пацієнтовний (лікаръ).

Вольнослушатель, -нида—вільнослухач, -ка.

Вольность—вільність.

Вольный—вільний: охочий; духъ-легкий, повільний дух.

Воля—воля; вільність, свобода

Вонзать, зить—уточувати, уточити; уткати, уткнути; устремляти, -мити, заганяти, -гнати; заситити, затопити, занирити, уштракнути.

Вонъ, межд.-геть; он; -гдѣ-онде; -какъ-он-як; -отсюдаі-геть звідси!-тамъ-он, онде, ген-там; -тотъ-он-той, оттой.

Вонь—сморід.

Вонючий—смердючий.

Вонючка—смердюк, смердюха; раст. *Lepidium latifolium*—хрiниця.

Вонять-тхорити, тхнути; смердіти.

Воображаемость—уявність.

Воображаемый.—уявний; химерный.

Восбражать, -разить-уявляти, -вити; гадати; у мислях покладати, -класти; себѣ—брати, взяти собі; вирозумляти собі.

Воображаться, -разиться—уявлятися, -витися; роїтися, вроїтися, примрітися, здатися.

Воображение—уява.

Вообразимость—уявленність.

Вообразимый—уявлений.

Вообще—узагалі, взагалі.

Воодушевление—запал, захват, натхнення.

Воодушевлять, -вить—запаляти, -лити, ватихати, -тхнути.

Вооружать, -жить—приоружати, -жити, узброювати, -роїти, риштувати; підбурювати; гнівити; противъ себя—наражатися кому.

Вооружаться, -житься—узброюватися, -роїтися.

Вооружение (дѣйствіе)—узброєння: доспѣхи—зброя, риштунок.

Вооруженный—збройний, узброєний.

Воочіе—уочеридьки.

Вопервыхъ—перше, по-перше, раз, наперед.

Вовить—голосити, репетувати, галасувати, волати, ле-

ментувати.

Вопіять—волати; покликати.

Воплощать, -плотить—утіляти, утілити.

Воплощаться, -плотиться—утілятися, утілитися.

Воплощение—утілення.

Вспль—голосіння, лемент, репет, галас, голосьба.

Вопреки—всупор.

Вопросительный—питайний, питальный.

Вопросный—запитальный.

Вопросъ—питання, запитання; справа.

Вопрошать, -сить—питати, запитати.

Вопрошение—запитування.

Ворвань—трін.

Воришка—злodyжка.

Воркование—туркотання, туркотіння, аврукання, туркання, буркотання.

Ворковать—туркотати, туркотіти, аврукати, туркати, буркотати.

Воробей, пт.—горобець, горобель, горобей.

Воробьиное сѣмя, раст. *Lithospermum arvense*—горобейник.

Воробушекъ—горобчик.

Воробьевый—см. Воробьиный

Воробьиный—горобиний.

Вороватый—хапкий, хваткий, хаповитий, фадарний, фадерний, злodyкуватий.

Воровать—красти, злodyчити

Воронка—злodyка.

Воровской—злodyський, крадіжний.

Воровство—крадіж, крадіжка, крадіння, хапанка, злodyство.

Ворожея—ворожка, знахурка, знатниця, шептуня, шептуха.

Ворожить—ворожити, чарувати.

Ворона, пт.—гѣва; роззява, гѣва

Воронение—чорніння.

Вороненокъ—гавеня.

Воронецъ, раст. *Actaea spicata*—чернець.

Вороника, раст. *Empetrum nigrum*—водянка.

Воронить—чорняти.

Вороній—гавячий.

Воронка—лійка.

Воронкообразный—лійкуватий

Вороной—вороний, карий.
 Вороничий—лійковий.
 Воронь, пт. — крук, крук,
 крумач, кракун.
 Вороняга, раст. Solanum ni-
 gnum—паслін.
 Ворота—ворота, брама.
 Воротила—верховада, орударь.
 Воротило (у вѣтр. мельницы)—
 стріла.
 Воретникъ—воротарь.
 Воретникъ—комір, ковмір, ков-
 нір.
 Воротничокъ — комірець, ко-
 мірок.
 Вороть — катеринка, поворот,
 коловорот; комір.
 Вороть—виворот.
 Ворохъ—купа, стос, стропа.
 Ворочать—перевертати, пере-
 кидати; ницювати; крутити,
 повертати; орудувати, вер-
 ховодити.
 Ворочаться — ворухитися, пе-
 ревертатися; вертітися.
 Ворочаться—завертатися.
 Ворошить (сѣно)—перегрібати,
 перегребути, гребти.
 Ворса—волос, черса.
 Ворсистый — волосистий, чер-
 савий.
 Ворсянка, раст. Dipsacus —
 щітчина, черсак.
 Ворсить—чухрати.
 Ворчаніе — бурчання, буркіт,
 буркотня; о собакахъ—гар-
 чання, гаркотня.
 Ворчатъ — туркотати, турко-
 тіти, подудрювати, бурчати,
 мурмотати, буркотіти; о
 собакахъ—гарчати.
 Ворчливость — буркотливість,
 хнюруватість.
 Ворчливый — буркотливий,
 хнюруватий.
 Ворчунъ — туркут, туркало,
 воркотун, гримач, буркун.
 Воръ—зłodій, шкаметник, під-
 тяга; увел.: злodyга, зло-
 діяка.
 Во-свои-до дому, до двору.
 Восемнадцать — вісімнайцять,
 вісімнадцять.
 Восемь—вісім.
 Восемьдесят—вісімдесят.
 Восемьсот—вісімсот.
 Восемью—вісім раз.
 Восклицаніе — вигук, викрик,
 оклик; радости.: погук.

Восклицательный — окличний;
~~звук~~—окличник.
 Восклицать, -кнутъ — вигуку-
 вати, -кнути, викрикнути,
 кнути, погукати, -кнути.
 Воскобой—воскобійник, воско-
 лійник.
 Воскобойня—восковня, воско-
 лійня, воскобійня.
 Восковатый — вощавий, во-
 шнистый.
 Восковой—восковий, вощаний.
 Воскресать, -снуть — віджи-
 вати, -жити, воскресати.
 Воскресенье — віджиття, вос-
 кресення; неділя; свѣтлое
 великдень.
 Воскреситель — воскресавець,
 відживляч.
 Воскресный—недільний.
 Воскрешать, -силь — опожив-
 ляти, -вити, відживляти,
 -вити.
 Воскрешеніе — воскрес, опо-
 живлення, відживлення.
 Воскурять—кадити.
 Воск—віск.
 Воспаленіе — запаління, роз-
 ятрення.
 Воспаленный—запалений.
 Воспалимый—запаленний.
 Воспалительный—запалінний.
 Воспалять, -лить — запаляти,
 розпаляти, -лити.
 Воспаляться — запалятися,
 .ропалятися; о ранахъ —
 ятритися; гнѣвомъ — люту-
 вати, яритися.
 Воспарять, -рять—злітати, зле-
 тіти, підноситися, -нестися,
 підбиватися, -битися у гору.
 Воспитаніе — виховання; хов,
 ховання, годування.
 Воспитанникъ, -ца — вихова-
 нець, -нка, годованець, -нка;
 учень, учня.
 Воспитанность—вихованність.
 Воспитанный—вихований, ви-
 коханий, вигодуваний.
 Воспитатель, -ница — виховач,
 чка, виховник, -ця.
 Воспитательный—виховавчий,
 виховальний.
 Воспитательскій — виховниць-
 кий.
 Воспитывать, -тать — вихову-
 вати, -ховати, вигохувати,
 хати, доводити, довести до
 розуму; годувати, вигоду-
 вати, ховувати.

Воспламенение—завогнення.
 Воспламенѣть — завогнитися, зайнятися, запалитися.
 Воспламеняемость — запальність, завогненність.
 Воспламеняемый — запальний, завогнений.
 Воспламенять, -нить — запалювати, -лити, завогнити.
 Воспламеняться, -ниться — займатися, зайнятися, завогнитися, запалати.
 Воспламеняющийся — палахливий, запальний.
 Восполнение—заповнення, виповнення.
 Восполнять, -нить — виповняти, виповнити, заповняти, -нити.
 Воспользоваться (чѣмъ) — скористуватися, скористатися з чого, спожиткувати що, схіснувати.
 Воспоминание — згадка, спогад, спомин, споминка.
 Воспоминать, -мянуть — згадувати, -дати, спогадувати, -дати.
 Воспоследовать — наступити, виникти, статися, скласитися.
 Воспособление—запомога, допомога.
 Воспособлять — запомагати, ставати у помочі.
 Воспрепятствовать—перешкодити, перепинити, на перешкоді стати.
 Воспретительный — заборонний, заказний.
 Воспрещать, -тить—боронити, заборонити, закарувати, -зати, забороняти, -нити.
 Воспрещение—заборона, заказ.
 Воспрещенный—заборонений.
 Воспринимать, -нять — брати, приймати, похопляти, -пити.
 Восприятие—похоплення.
 Восприемникъ, -ца — хрещений батько, хрещена мати.
 Восприимчивость — похопливість, похліпливість, вражливість, чуливість.
 Восприимчивый—похопний, похопливий, похліпливий, вражливий, чулий.
 Воспріятіе—см. Восприятие.
 Воспроизведение—відтворення, репродукція.
 Воспроизводимый — відтворений, репродукований.

Воспроизводительный — відтворний, репродуктивний.
 Воспроизведенный — відтворений, репродукований.
 Воспроизводить, -весть — відтворювати, -рити, репродукувати, зрепродукувати.
 Воспротивление — змагання, опір.
 Воспротивляться, -виться—опиратися, опертися, ставати, стати опір, усупротивлятися, -тивитися.
 Воспрянуть (духомъ)—підбадьоритися.
 Воспылать — запалитися; любовью — запалитися коханням.
 Воспѣвание — співання, виспівування; славлення, вихваляння.
 Воспѣватель—виспівач.
 Воспѣвать, -пѣть—співати, виспівувати, виспівати; славити, уславити, вихвалити, -лити.
 Востокъ—схід; східні краї.
 Восторгаться—захвачуватися, захоплюватися.
 Восторгъ—захват, захоплення, запал, порив, поривання.
 Восторженно — з захватом, з запалом, захоплено, захватно.
 Восторженность—захватність, захопленість.
 Восторженный—захватний, захоплений.
 Восторжествовать—перевисити, взяти гору, затріюмфувати.
 Восточный—східний, сходовий.
 Востребование—попит, запит; реклямація.
 Востребовать—попитати, виправити.
 Восхваление вихвала, похвала.
 Восхвалять, -лить—ухвалювати, -лити, вихвалити, -лити.
 Восхитительный, -о—чарувальний, -о.
 Восхищать, -тить—захоплювати, -пити, захвачувати, -тити.
 Восхищение — захват, зачаровання.
 Восходить—сходити, виходити, здійматися; виходити, йти в гору, на гору.

Восходъ—схід.

Восхождение—схід; сходини.

Восчувствовать—відчути, зачути.

Восшествіе — сходини, вступ.

Восьмерикъ—осьмерик.

Восьмерка—вісімка, босьмака.

Восьмигранникъ—вісімгранка.

Восьмигранный — вісімгранчастий.

Восьмидесятый—вісімдесятий.

Восьмиугольникъ—вісімкутник.

Восьмиугольный—вісімкутний.

Восьмой — восьмий, осьмий; — мая часть—осьмик, осьмака.

Вотировать — вотувати, голосувати.

Воткнуть—уштрикнути, устроити, застромити, вгостити.

Вотря, мелкіе опилки при сверленіи—туриця, трини.

Вотчимъ — вітчим.

Вотчина—батьківщина, дідизна.

Вотчинникъ—дідизняник.

Вотще—даремне, дурно, марно.

Вотъ—ось; ту; це, от, коли це; вотъ-вотъ — от-от, ось-ось, туж-туж; за того вотъ еще!—ото ще, тож-пак, отце; вотъ-же — одже; вотъ здѣсь—аж ось де; вотъ такъ, вотъ ужъ!—алеж-бо!; вотъ какой—ось-я-ий, оттакий; вотъ какъ—ось як, оттак; вотъ такой—оттакий; вотъ тамъ—онде; вотъ то-то—то ж то й е, то ж бо то й е; вотъ что — ось-що; вотъ этотъ—оцей; вотъ тебѣ и на!—от тобі й маеш! вотъ извольте видѣть—от як бачите.

Воцареніе—зацарення, оцарення.

Воцаряться—запанувати; оцаритися.

Вочеловѣченіе—втілення.

Вочеловѣчиться—втілюватися.

Вошки, раст. *Spergula arvensis*—метелики.

Вошь—воша; coll. бошва, нужа; травяная, *Arhis*—рослинка воша.

Вошанка—царата.

Вошаной—восковий.

Вошить—воскувати.

Воюющий—войовий.

Возжировать—мандрувати.

Впадать, впасть — западати; пасти, позападати: о рѣкѣ — уливатися, улилися; вдаваться, вдатися, вкидаться, вкинутися; въ дѣтство—здитиннитися; въ возбужденіе, раздраженіе—ро-спаюшиться.

Впаденіе—впад; влив.

Впадина — улоговина, уляго вина, улога, западина.

Впаивать, -ять—залютовувати, тувати, улютовувати, -тувати.

Впайка—залютування.

Впалый—западистий, запалий.

Впервые—уперше.

Вперегонку—назавипередки.

Впереди—спереду, попереду; надалі, потім; всѣхъ—посамперед, насамперед; итти—перед вести, передом іти.

Впередъ — передом, наперед, поперед; з гори; надалі, на по ім; відтепер.

Впережку—мішма.

Вперять, -рять—утупляти, утупити, устромляти, -мити.

Впечатлительность — вразливість.

Впечатлительный—вразливий.

Впечатлѣніе — вражіння, пошиб.

Впиваться, впиться—втягаться, гтисся, упицатися, уп'ястися, упираться, упитися, в'ідатися, в'істися.

Впирать, впереть — упихати, упхнути, утиснути, уперти, утелюштити.

Вписыванье—упис, уписування.

Вписывать, -сать—уписувати, -сати.

Впитывать, -тать — вбирати, убрати, втягати, втягти.

Впихивать, -хнуть — упихати, упхати, упхнути, утиснути, утискувати, утискувати.

Вплавъ—уплинь.

Вплескивать, -снуть — вхлопувати, вхлопнути, плискати, приснути.

Вплетать, вплестъ — вплітати, вплести.

Вплотную—щільно; до нехочу. Вплоть — щільно; аж, аж до, аж по.

Впояску—поколом.

Вподъемъ—під силу.

Вполяѣ—усуціль, цілком, уповні.

Вполовину—ополовині.

Вполпути—напівдорозі.

Вполпьяна—на підпийку, під чаркою, підпилій.

Вполсыта—надголодь.

Вполѣ—напіз, навкыл.

Впидадѣ—до речі, до шмиги, до шпети.

Впопыхахѣ—спохвату.

Впору—саме в час; вгадно, до міри, як треба, як слід.

Впослѣдствіи—навпослі, пізніш.

Впотьмахѣ—поночі.

Вправду—справді.

Вправка—вправа до; встава, настава.

Вправлять, -вять—вправляти, заправляти, направляти, вити; вставляти, наставляти, -вйти, -вйти, повставляти, понаставляти.

Вправо—управо, праворуч.

Впразѣ—до остяку, до решти до пня, до ноги.

Впредѣ—надалі; аж до.

Вприсядку—уприсі.

Впробѣль—біляво.

Впроголодь—надголодь.

Впрожель—жовтяво.

Впрозелень—зеленаво, зеленасто.

Впрокъ—надалі; до пуття, на користь, на пожиток.

Впросинь—синява.

Впросонкаѣ—спросонку.

Впрехмель—впідп'яту.

Впрочемѣ—просто, а в тім, зрештою.

Впрыгивать, -гнуть—ускокувати, ускочити, устрибувати, -бнати.

Впрыскивание—вперскання.

Впрыскивать, -прыснуть—вперскувати, -снути.

Впрягать, впрячь—запрягати, -гти.

Врядать, врясть—припрядати, -присти.

Впрямь—просто; справді.

Впускать, -стить—впускати, -стити.

Впускной—входовий.

Впускъ—впуск, вхід; ствір.

Впутывать, -тать—укручувати, -тити, уплутувати, -тати.

Впутываться, -таться—уплутуватися, уплутатися, утапа-

патися, укручуватися, -титися.

Влукъ—до останку, до решти, до остатку; пишно.

Впятеро—в-п'ятеро.

Впятеромѣ—у п'ятьох.

Врвнѣ—врізні.

Врагъ—супротивник, ворог.

Вражда—супер, всрежнеча, неприязнь, ворогування.

Враждебность—ворожість, неприязність.

Враждебный—ворожий, неприязний.

Враждовать—ворогувати, цотатися, супротивитися.

Вражеский—ворожий.

Вражий—си. Вражеский.

Вразбродѣ—вростіч, різно.

Враздробѣ—нарізно.

Вразмахѣ—зрозмаху.

Вразметѣ—уроскид.

Вразсыпную—урестич, уростіч, урозсип.

Вразумительность—зрозумілість, ясність; навчальність.

Вразумительный—зрозумілий, ясний; напоумливий, навчальний.

Вразумление—напоумляння, нащання, настава на розум.

Вразумлять, -мить—напоумляти, -мити; наставляти, -вити на розум; навчати, -чити, напутити.

Враки—брехні; банелюки.

Враль—скоробреха, брешко, забреха, брехун.

Вральмань—си. Враль.

Вразвлекъ—зненацька, несподівано.

Враст, -расти—вростати, врости.

Врастяжку—вдовж, у всю довж.

Врать—брехати, брехню точити.

Врачебный—лікарський; лікувальний, корувальний.

Врачевание—лікування, корування.

Врачевать—лікувати, корувати.

Врачъ—лікарь.

Врацательно—обертом, обертом.

Врацательный—обертовий, кружальовий.

Врацати—повертати, обертати, крутити, кружати.

Врацаться—обертатися; повертатися; кружати ходити; кружати коло; обходити навколо.

Вращение—обертання, кружання, обхід, кружання.

Вредитель, -ница-шкідник, -ця, ушкодник, -ця.

Вредит—шкодити, шкодувати; здоров'ю-вадити.

Вредность—шкідливість, шкідливість, вадкість, вадливість.

Вредный — шкідливий, шкідливий, шкідливий, вадкий, вадливий.

Вредоносность-см. Вредность.

Вред—школа, вада, позна.

Временно—до часу, на час, до часу, тимчасово, поки що.

Временность—дочасність, тимчасовість, часовість.

Временный—тимчасовий, часовий, дочасний.

Временщик—улюбленець, милованець.

Время—час; година; доба.

Времячисленіе—часолічба.

Времяпрепровождение — часування, часоточення.

Вретище—дрантя.

Вровень—упоровень, врівні, врівень; съ краями-ущерть.

Врожденность-родимість, прирожденність, природність.

Врожденный — родимий, природний, прирожденний.

Врозницу—нарізно.

Врознь-порівці, різно, порізно.

Врозь—см. Врознь.

Врунь, -нья—брехун, -хуха.

Вручать, -чить—до рук подавати, подати, уручати, -чити.

Вручение—уручення.

Вручитель, -ница — уручник, -ница. віддачник, -ница.

Врывать, -вить—вкопувати, закопувати, -пати.

Врываются, -ворваться—удираться, удерться, удратися.

Врѣзывать, -зять—утипати, утяти.

Врѣзываются, -заться — утинаться; уідатися; закохатися, утьопатися; умулитися; очереэполосиць-перещеплювати, -пити.

Врядъ, -ли—наряд, ледво, наряд, нарядку.

Всадникъ—верховень, іздець.

Всаживать, -дить—стремляти, встроити, вгородити.

Всасывание — втягання, вбирання, всисання, всмоктування.

Всасывательный — беркий, вберкий, втягальний.

Всасывать, -сосать—вбирати, уibrати, втягати, -гти, усмоктувати, -ктати.

Всасываются, -сосаются — усмоктуватися, -татися, усякати, усякнути.

Все—усе.

Всѣавгустѣйшій—найясніший.

Всеблагій—найдобріший.

Всевидающий—всевидающий.

Всевластный—всевладний,

Всѣвозможный-всілякий, превсякий.

Всѣвышній—найвищий.

Всѣвѣдецъ—всѣзнавецъ, усевида.

Всѣвѣдущій-всѣзнающий, всѣзнавчий; усевида,

Всѣвѣдѣніе—всѣзнавчя.

Всегда—усігди, завсігди, завжди, усе, раз-у-раз, по всяк час, по вік, вік-віком.

Всегдашній — завсідній, повсякчасний, постійний.

Всѣдержитель—всѣдержецъ.

Всѣдневный—щоденний; цілоденний.

Всѣзнайка—знаюк, усевида.

Всѣисцѣляющий—всѣцілющий.

Всѣконечно—авжеж, атож, певна річ, звичайно, запевне.

Вселенная—всесвіт, цілосвіт.

Вселенскій—всесвітній, цілосвітній.

Всѣляют, -лить—оселяти, -лити, осаджати, -дити; натихати, -тхнути.

Всѣляются, -лится—оселятися, -литися, осідатися, осістися.

Всѣмилостивѣйшій — найласкавіший.

Всѣминутно—що-хвилини.

Всѣмірний—усесвітній, цілосвітній.

Всѣмогущество—всесила, всемога, усевладництво, всеможність, всепотужність.

Всѣмогущій—усевладний, всеможний, всепотужний, все-сильний.

Всеіѣрно—яко мога, усяким
робом, усяково, усяким
способом.
Всеіѣрный — усялякий, пре-
всякий.
Всеіародно—прилюдно, при-
вселюдно.
Всеіародный—загальний, по-
спільний; уселюдний, при-
людний, привселюдний.
Всеіепорочный—найчистіший.
Всеіижайшій—найнижчий.
Всеіощная—всемошне.
Всеіощный—цілонічний.
Всеіобщій—загальний.
Всеіобщность — загальність;
спільність.
Всеіобъемлющій—всеосяжний.
Всеіоподданнѣйшій—найпіддан-
чий, найпокірніший.
Всеіпокорнѣйше—найпокірніше.
Всеіпресвѣтлѣйшій — найясні-
ший.
Всеіпрощєніє—всепробачєніє.
Всеісвѣтний—загальний, сві-
товий.
Всеісвятый—найсвятіший.
Всеісильный—всесильний, все-
потужний, всеможний.
Всеіславный—найславніший.
Всеіссожженіє—всепалєніє.
Всеісокрушающій — скрушний,
росчерепливий.
Всеіуслышаніє. Въ выраж.: во-
всеуслышаніє — прилюдно,
голосно, щоб усі чули.
Всеіхвальный—славетний.
Всеіцѣлебный—всєцїлюющій.
Всеіцѣло—цілком, зуповне.
Всеіядный—усєідний.
Вскакивать, - чить - підхоплю-
ватися, підхопитися, схо-
плюватися, -питися, скокува-
ти, скочити.
Вскапывать, вскопать—скопу-
вати, роскопувати, переко-
пувати.
Вскарабкаться—стерєбкатися,
видряпатися, видєртися,
\ вилїати, счаряпкатися.
Вскармливать, -кормить- хову-
вати, виховати, годувати,
вигодувати, згодувати.
Вскатывать, -тить—скочувати,
тити.
Вскачь—ускоки, скочки, ско-
ком, навскоки, навзаводи.
Вскидывать, -кинуть—підкида-
ти, -кинути.
Вскидываться—кидатися.

Вскипѣть—скипїти.
Вскипятить—спарити, зукро-
пити.
Вскисаніє—квасніє.
Вскисать—квасніти, кваснути-
киснути.
Всклокоченный — скуйовдже-
ний, роскуйовджений, по-
кошланий, распатланий
скудовчений, роскудовчений,
Всклокошить — перекошлати,,
покудлати, скудовчити, ску-
йовдити, покошлати, ро-
спатлати, роскуйовдити, ро-
скудовчити.
Всколебать — см. Всколыхать.
Всколупывать, -пнуть — колу-
пати, -пнути.
Всколыхать — захитати, зако-
лисати.
Вскользь—злегєнька, злегка,
поверховно.
Вскормиться—упасатися.
Вскормленникъ, -ца — годова-
нець, годованка, хованецъ, -
нка.
Вскоробливать, -бить—жолоби-
ти, зжолобити, пачити, спа-
чити, скривляти, -вити.
Вскорѣ — ускорах, унезабарї,
небавом, незабаром, невза-
барї, небавком, небавці.
Вскрикиваніє — покрики, по-
крикування.
Вскрикивать, -кнутъ — покри-
кувати, -кнути, зойкати, -
кнути.
Вскружить (голову кому)—за-
крутити, завертїти.
Вскрывать, вскрыть—відкри-
вати, -крити; ростинати, -тя-
ти, розїтнути; (о картахъ)
світити, висвітчувати.
Вскрытіє—відкриття, відтво-
рення; трупа-потрошіння,
рїзання, требушіння; рѣки-
скрес.
Всласть—усмак, досмаку.
Вслухъ—уголос, голосно.
Вслушиваться, -шаться — дос-
лухатися, дослухатися.
Вслѣдствіє—унаслідок, від, з,
через.
Вслѣдъ—услїд, навдогїн, нав-
здогїн, навздогїнци; у тро-
пї; за.
Всматриваться, всмотрѣться—
вдивлятися, придивлятися, -
витися.
Всмятку—рїдєнько.

Всєзывать, всунуть—щтуряти, уштурити, всувати, всунути, терєбити, утерєбити.

Вспаивать, всєить — нїдповати,—пєити.

Вспалывать, вспєлзать—н'ястися, сп'ястися; вилазити, злазити.

Вспаривать,—рить—напарювати,—рити; лошадь-умилити кєня; спину—вїдчухрати, вїдшмагати.

Вспархивать, вспєрхнуть—злїтати, злєтїти, злинати, звиватися, звитися у гору; зриватися, зїрєатися.

Вспарывать, вспєроть—ропєрювати,—рєоти.

Вспахивать,—хать—орати, зєорати, вєорати, пєорати.

Вспашка—єоранка.

Всплакаться—заплакати гїрко.

Всплакнуть—заплакати трохи

Всплескивать,—снуть—сплескувати,—снути, плюскати,—снути; руками—сплеснути руками; крыльями—залєпотїти.

Всплескъ—сплеск, плюск.

Всплошную—упїдвал, посїиль, суцїльно, без перєрєви.

Всплывать, всплєть—випливати,—плисти, виринати,—рнути.

Всполаскивать,—лєснуть—випєлїскувати, випєлєскати.

Всполошить — перєполошити, спєлошити, спєлохати, перєполохати.

Вспомїнать,—мнїть—згадувати, пригадувати, спєгадувати,—дати; нагадувати, пригадувати.

Вспомогательный—запомїжний, допомїжний, помїчний.

Вспоможєніє—см. Вспомощєствованїє.

Вспомощєствованїє—запомога, допомага, помїч, пїдпомага,

Вспотїлый—умєкрїлий, упрїлий, спїтнїлий, удушнїлий.

Вспотїть—удушитися, удушнїти, умєкрїти, спїтнїти, упрїти.

Вспрыгивать,—гнуть—зєскакувати, зєскачити.

Вспрыскивать,—нуть—шпєувати, кропити, прїсєкати, пор-

єкати, покєрєпати, попєрїсєкати.

Всєдугивать,—гнуть—полошити, спєнєшєти; колошкати, покєлєшєкати, полошкати, попєлєшєкати,

Всєнужать,—гнуть—пєжати, напєжати, опєжати,—хти, опєхти.

Всєнухлива—євух.

Вспухшїй—єпєухнїй,

Всєнучить—упєшїти, надути, рєздути.

Вспєлїть—сарєпати, скїпїти, спєлєхнути.

Вспєльчєвость—сарєпчєтїсть, запєльєнїсть, запєльчєтїсть, пєлєнїсть.

Вспєльчєвый—сарєпчєтїй, запєльєнїй, запєльчєстїй, пєлєнїй, запєлєстїй, пєпєрхлєвїй.

Вспыхиванїє—фаркїт, спєлєхкїт.

Вспыхивать,—хнуть—спєхувати, спєхнути, запєлєуватися,—лєтися, фаркати,—кнути, спєлєхкєтїти, спєлєхнути, зєшєрїтєся.

Вспышка—спєлєх; вїбух.

Вспєнїть—зєнємувати.

Встєвать, встєть—пїдєєдїтєся, пїдєвєстєся, зєвєдїтєся, зєвєстєся.

Встєвка—встєвка; —фактїчєская—спєрєстєция; устєвка, лєтка.

Встєвлять, встєвить—урєблєти, урєблєти, устєблєти,—вїти, управлєти,—вїти.

Встєвной—устєблєнїй, урєблєнїй, управлєнїй; рєблєнїй, штучнїй.

Встєвєчнїй—устєбнїй.

Встєрїну,—встєрь—зє давнїх часїв, зє давнїх давєн, в давнїну, в стєрєвїну.

Встєскївать, встєщїть—вїтєгати,—гтї, вївєлїкати,—лєкти, стїрити.

Встрєвєжєннїй—спєлєшєнїй, зрушєнїй, стєрєбєванїй, перєпєлєшєнїй, стрївєжєнїй.

Встрєвєжїть,—сє—стєрєбувати, спєлєшити, стрївєжїти, пєтрївєжїти, перєпєлєхати, перєпєлєшити, перєпєлєшєкати,—сє.

Встрєпєнуть—стрїпнєти, стрєпєнути, стрїпєтєти, стрїпєтїти.

Встрепенуться — здригнути, здригнути, стріпнутися, затріпотіти.

Встрепка — типець, прочухан, прочуханка, скубка, дилпоть.

Встрепывать, -пать — чухрати, рощухрати, куйовдити, ро-скуйовдити.

Встрѣча — зустріч, перестріт, стріть, спіткання, здібання; привітання.

Встрѣчать, встрѣтити — устрі-вати, устріти, судощати, судосити, стрівати, стріти, здібати, спіткати, натрапи-ти; подібати; витати, приви-тати.

Встрѣчаться, -тяться — стріва-тися, стрітися, судощатися, судоситися, здібатися, зді-батися.

Встрѣчный — устрічний, стріч-ний; о вѣтрѣ — супротивний

Встряска — см. Встрепка; струс.

Встряхиваніе — трусіння, по-трус.

Встряхивать, встряхнуть — під-трушувати, підтрусити, трусити, потрусити, струх-нути, стріпнути, потряхати, -жнути.

Встряхиваться, -хнуться — стру-шуватися, -ситися; стріпну-тися, стенатися, стенутися.

Вступать, -пить — уступати, -пити, увіходити, увійти; вступить въ бракъ — спару-ватися.

Вступаться, -питься — утруча-тися, устрявати; заступа-тися за, боронити.

Вступительный — уступний.

Вступленіе — уступ, ухидчини, уходини; вступ, передмова.

Всуде — даремно, надаремне.

Всунуть — утерєбити, уштури-ти, спинточити.

Всучивать, -чить — укручувати, -тити, спинточувати, -чити, утєлюшувати, -щити, тере-бити, утерєбити, тирити, утирити.

Всхлипываніе — хлипи, хли-панья; пхикання.

Всхлипывать — флінькати, фин-кати, хлипати, пхикати, пстинькати.

Всходитъ — сходити, зіходити; підходити; виходити на.

Всходъ — схід.

Всходы — прорісь, проріст, па-гонья, паговіння.

Всхопмить — покучугурити, по-горбувати.

Всыпать, всыпать — насипати, -сипати.

Всѣ — усі; вообще — огулом, гур-том, всі на голо; вмѣстѣ — гуртом.

Всюду — скрізь, по всіх усю-дах, усюде.

Всякій — кожний, кожен, кож-дий, усякий; жадний, жод-ний, абихто.

Всячески — усяково.

Всяческій — усялякий.

Всячина — мішанина, усячина.

Втайнѣ — потаємне, потаємці, потайки, потай, потайком, потайно, потайці.

Вталкиваніе — упихання, ут-ручання.

Вталкивать, втолкауть — упи-хати, упхнути, утручати, утрутити.

Втапывать, втоптать — втоп-тувати, -тати.

Втаскиваніе — втягання.

Втаскивать, -щить — втягати, -гти.

Втачивать, втачать — пришту-ковувати, -кувати.

Втащить — утарабанити.

Втащиться — утиритися.

Втекать, -течь — впливати, вплинути, вливатися, вли-тися.

Втемяшить — утокмачити; -ся — засісти в голові.

Втирать, втереть — натирати, натерти.

Втираться, втереться — ушля-тися, ушилитися, умуля-тися, умулитися, пролазити, пролізти, утискатися, утис-нутися.

Втискивать, втиснуть — ути-ряти, утирити, утощати, утощити, уто(в)кмачувати, -чити, утасувати, утасувати, убгати.

Втискиваться, втиснуться — утирятися, утиритися, ута-суватися, утасуватися, уб-гатися.

Втихомолку — нишком, мовчки, крадки, крадькома, крадці, тишком.

Втолковать — вто(в)кмачити.

Втора—окселента.

Вторгаться, гнуться — удираться, удертися, удратися, впіратися, впертися.

Вторженіе — вдирання, впад. втручання.

Вторить—окселентувати; підтакувати; повторювати, повторяти.

Вторично—удруге, повторне.

Вторичный—повторный.

Вторникъ—вівторок.

Второй—другий.

Второклассный — другоклясовый; другорядный.

Второпяхъ — похапцем, спохвату, похапки.

Второстепенный-другорядный.

Втридорога—занадто дорого.

Втрое — троем, потрійно, утрое, у три рази, употрійні.

Втроемъ—утрьох.

Встройнѣ—употрійні.

Втулка—чіп, шпунд; маточина; затичка.

Втунѣ—даремно, марно, дурно.

Втыкать, воткнуть—утикати, уткнути, устремляти, мити, тикати, утикати.

Втыкаться, воткнуться—устремляться, митися, утикатися, уткнутися.

Втюрить—утелющити, убурхати, набурити; втягти.

Втюриться—утьопатися, уквипитися.

Втягивать, втянуть — усмокувати, усмокати, втягивати, гти; вбирати в себе.

Втягиваться, втянуться,—утягаться, утягтися, утягиватися, утягтися.

Входить, войти — увіходити, увійти; улазити, улізти; поступати, пити, ступати, пити до; удаватися у що.

Входной—вступный, входовой.

Входъ—вхід, входи́ни; вступ; прихід.

Входящий — присутний; журналъ—вписовый реєстр.

Вхожий—що має вступ до...

Вцѣпляться, -питься—ущемляться, ущемитися, упи́наться, уп'ястися, упиватися, упитися, уклі́пляться, уклі́питься.

Вчера—у-эра.

Вчерашній—учорашній.

Вчерѣ—іачорно.

Вчерчивать, вчертить—врисовувати, -сувати.

Вчетверомъ — учетверзі, уштирьох, вчотирьох.

Вчинаніе!—зачинання, закладання.

Вчинать—зачинати, закладати.

Вчислять, -лить — залічувати, -чити.

Вчитываться, -таться — учитываться, -таться.

Вчужѣ—зачужа.

Вшестеромъ—ушістьох.

Вшивать, вшить — вшивати, вшити.

Вшивецъ — чухрій, вошопруд, вошивецъ.

Вшивица — вошивиця; раст. Pedikularis—шолудивник.

Вшивной—вшиваний.

Вшивость—вошивість.

Вшивый—вошивий.

Вшивѣть—вошивіти.

Въ, во, пред.—в, у, ув; до; за; з; на; о, під; при.

Въ безпорядкѣ—хрящем, жу́мом.

Въ длину—уздовж, уподовж.

Въ самсмъ дѣлѣ—усправжки, успражки, справді, управді.

Въ тактъ—улад.

Въ толщину—утовш, утовшки.

Въ третій разъ—утрейте, утрете.

Въ уровень—ущерть, урівень, уприщертъ, упричерть.

Въ ширину — ушир, уширки, уширшки.

Вѣдаться, -ѣсться—уідатися, уістися.

Вѣздный—уіздний.

Вѣздъ—приїзд, уїзд.

Вѣзжать, вѣхать—уїздити, уїхати.

Вѣзжій—уіздний.

Вьюга — завірюха, заметіль, шувір, метелиця, віхола, віхало, дуга, хурделиця, хурдиста, хурія, хурта, хуртеча, хуртуна, хуря, хвижа, хвирса, хвірза, хвища, шквиря, хиза, охиза, хуртовина, хура, фуфалиця, фуфелиця, фуфеля, фуферня, фуфловиця, фуфулиця, фукавиця.

Вьюкъ—торкила, ладун, уюк.

Вьюнокъ, раст. Convolvulus arvensis — привертидя, повійка.

Вьюнъ, (зоол.)—в'юн, юн, оюн; сувій, скрутенъ, скрутинъ.
Вьюрокъ, пт. *Tringilla montifringilla*—юрок; *T. coelebs*—буківка; трубка для наматыванья нитокъ—юрок, мотовило.

Вьючить — уючити, теркилувати, вантажити, ладувати.
Вьючный—уюковий, теркиловий, ладуновий, вантажовий.

Вьюшка—мотовило, цівка; кагляшка (для закрыв. печной трубы).

Вьющійся, бот. — виткий; -потычинъ—тичковий, тичний; о волосахъ—кучерявий; -стебель—пліть.

Вьявь, вьявъ — уявки, увоче-видьки, очевидьки.

Вы—ви.

Выбалтывать, -болтать — вихлюпувати, вихлюпати, ро-схлюпувати, -пати; вибріхувати, розбріхувати, -брехати, баяти, вибгати.

Выбивать, -бить — выбивати, вибити; викидати, -кинути; толочити, вытолочити, вытовкти; виганяти, -гнати.

Выбиваться, -биться—выбива-тися, вибитися; позбувати-ся, -збутися.

Выбираніе—вибірання.

Выбирать, выбрать — обірати, обрати, оббірати, обібрати, добірати, -брати, збірати, визбірати.

Выбираться, выбратся—вибі-ратися, вибратися; виходи-ти; виноситися.

Выборна—вибій, баюра; боль-шая—сугроба.

Выбойка—вибійка, мальован-ка, выбиванка, тяжина.

Выбойный—вибійчаний.

Выбойчатый—см. Выборный.

Выбойщикъ—вибійник, набій-ник.

Выборка—визбірка, витяг.

Выборщикъ—виборецъ.

Выборъ—вибір; обрання; уподо-ба.

Выборы—вибори.

Выбранить—вибанітувати, ви-лгати, налягати, вибешта-ти, вибештувати.

Выбрасываніе—викидання.

Выбрасывать, -бросить — вики-дати, викинути; -почки — бростатися.

Выбриться (изъ грязи) — ви-бейкатися.

Выбривать, -брить — голити, виголити.

Выбратся — поголитися, ви-голитися.

Выбродить—виходити, виблу-кати, еилазити; виграти, вишумувати; виловити во-локом рыбу.

Выбросать—повикидати.

Выброски—покидь, покидька, сміття.

Выбуравливать, -вить — вис-вердлювати, -лити.

Выбучить—виголити, вилужи-ти.

Выбывать, -быть — виходити, вийти; виступати, -пити; выбыть свое время—відбу-ти свій час.

Выбѣгать, выбѣжать — вибіга-ти, вибігти; випереджува-ти, -дигти.

Выбѣгать—вибігати, виганяти, вигасати.

Выбѣливать, -лить—вибілюва-ти, вибілити.

Выбѣлка—вибілювання, біління.

Выбѣситься—перекаактиса.

Вываливать, -лить—вивертати, -рнути, перекидати, -кинути, вивалювати, -лити.

Вывалокъ (яйцо-болтунъ) — запороток, розбовток.

Вывалять—вивалькувати; ви-валгати, повивалькувати, у-качати, повкачувати.

Вываривать, -рить — виварю-вати, -рити.

Выварка—вивар.

Выведриться—розгодинитися.

Вывертка—викрут, визворотка.

Вывертывать, -рнуть — викру-чувати, -тити; -ся—викручу-ватися, -титися, вив'язува-тися, -затися, вибріхува-тися, -брехатися з чого.

Выверчивать, -ртѣть — висвер-длювати, -лити.

Вывинчивать, -винтить — ви-кручувати, -тити, вишрубо-вувати, -бувати.

Вывихну—звихнути, викру-тити.

Вывихъ—звих.

Выводить, -вести — виводити, -вести, випроваджувати, -дити; вибавляти, -вити, де-гресувати: скінчити, ви-кінчити; виснобувати, -снубати; випрядувати нитку—посукувати.

Выводиться, вывести, — ви-бавлятися, вибавитися.

Выводъ — вивід; вибава; ви-сненок.

Вывозить, -везти — вивозити, -везти.

Вывозкой—виwозовий.

Вывозъ—вивіз.

Вызлакивать, -лочить—вивс-лікати, -локти, витягати, -гти, видобувати, -бути.

Выворотить, -нуть (наизнанку)—повивертати, ницувати, лицувати.

Высортъ—вигерт, виворіт.

Вывъски—подсаа.

Вывъдываніе — розвіди, ви-пити.

Вывъдывать, -дать — вивідува-ти, -дати, випитувати, рос-питувати, -тати, допитува-тися.

Вывърять, -рить — вивіряти, -рити.

Вывъска — вивіщення; напис, шильда, таблиця; вага.

Вывътривать -рить — вивітрю-вати, перевітрювати, пови-вітрювати, -рити.

Вывъшивать, -въсить — виві-шувати, -вісити; висажува-ти, засажувати, повиважу-вати.

Выгарскъ (свѣчки) — недога-рск; (водки) неогар; (же-лѣза) жужельня; (сала) шкварки, вишкварки.

Выгибаніе—вигинання.

Выгибать, -гнуть — гнути, ви-гинати, загинати, -гнути, повогинати, позагинати; вигнати.

Выгибаться—вигинатися, ви-гнелитися, повогинатися, позигнелитися.

Выгибистый — гнучий, гнуч-кий.

Выгибной—каблукуватий.

Выгибъ—колѣно, закрут.

Выглаживаніе—рівнання; ре-пасування; прасування.

Выглаживать, -дить — рівнати, вирівнати; прасувати, ви-

прасувати, репасувати, ви-репасувати.

Выгладки—недогризки.

Выглядывать, -нуть — вигля-дати, -глянути, визирати, визирнути; зирнути, по-кукнуту; виглядати, видні-тися; виглядати, підгля-дати.

Выглядѣть—видивитися, роз-дивитися на; видаватися, мати вигляд.

Выгнивать, -гнить — трухти, струхти, трухлявити, стру-хлявити, порохніти, спорох-ніти, вигнивати, гнити.

Выгнутость—угнутість, угни.

Выговаривать — вимовляти; картати, штапувати, сва-рити, вимовляти кому що; стого—першевати; засто-регати, заварувати собі що.

Выговорить (добиться ч. н. разговоромъ)—вибалакати.

Выговоръ—вимова; нагана; зас-тереження, засторога собі чого.

Выгода—вжиток, пожиток, зиск, користь.

Выгодность—зисковність, ко-ристність.

Выгодный, о—зисковний, ко-ристний, пожитний, о.

Выгонка—перегін, дістиляція.

Выгонъ—пастієник, пасовище, пасовисько, пастівень; пе-регін.

Выгнать, -гнать—турити, ви-турити, виганяти, вигони-ти, -гнати, витурляти, гони-ти; гнати, парганяти.

Выгораживать, -родить—відго-роджувати, обгороджувати, -дити, повідгороджувати, по-обгороджувати; -кого-уно-виннювати, -нити.

Выгорать -рѣть—вигорюватися, литися, вигоріти; линяти, полиняти, вицвітати, -цвіс-ти; шестити.

Выграбдаться—видряпатися, вигарбатися.

Выгравировать—виритувати.

Выгранный—рубчастий, гран-частий, вишліхований.

Выгранить—вишліхувати.

Выгребать, -грести—вигрібати, -гребти; вигортати, -рнути, ви-громаджувати, -дити.

Выгребка-вигрѣбання, вигор-
тапня, вигромадження; ви-
грѣбки, вишкрѣбки.
Выгрузка—виладування, роз-
вантажання.
Выгрузчикъ—носск, виладов-
ник.
Выдавать,—дать—видавати, від-
давати.—дати. повидати,
повіддати.
Выдаваться,—даться — выдава-
тися, виставити, висуватися-
ся, витикатися; визначатися-
ся; траплятися, випадати.
Выдавливать,—вить — выдавлю-
вати,—вити. вигнітати,—гніс-
ти, чексити, витискати,—
схити.
Выдавливать,—колбѣть—вилов-
бувати,—бати; заучивать—то-
кти, витокти.
Выдача—видавання; виплата;
видання.
Выдающийся—видатний; добір-
ний; чільний.
Выдавать,—двинуть—видавати,
—сунути, повисувати.
Выдвигаться—висуватися, по-
висуватися, витягатися, по-
витягатися; — визначатися,
повизначатися.
Выдвижной—висувний;—ащикъ—
—шухлядка.
Выдерживание (долгъ и т. п.)
субанка; висмикування.
Выдерживать,—рнуть—висмику-
вати,—кнути.
Выдерживать,—жать—витриму-
вати,—мати; устояти, витри-
вати; наказаніе—відтерпѣти
кару;—экзамень—скласти іс-
пит.
Выдержка—витримання; по-
стримність. стриманість,
тривалість; витяг; фотогр.-
экспозиция.
Выдирать,—драть — видирати,
дерти.
Выдольникъ, раст. *Linaria vul-*
garis—дзвоники, гайці в льон.
Выдохлый—вѣтхлый.
Выдохнуться—вѣтхнутися, по-
видихатися.
Выдра, збел.—видриха, лютра.
Выдрать—сдлупати, відшма-
гати, відчухрати.
Выдрессировать — вимуштру-
вати, одмуштрувати.
Выдрыхнуть — виспатися
всмак.

Выдубить—вигарбарювати.
Выдувание—видмухання; види-
мання.
Выдувать,—дуть — видмухати,—
кнути. повидмухати; види-
нати, повидинати.
Выдумка—вигадка; инож.: ви-
гадки, витребеньки, заба-
ганка.
Выдумчивый—вигадливый, чму-
товитый.
Выдумщикъ,—ца—вигадчик,—ця;
чмуть, чмутьник,—ця, чмудо-
вник,—ха.
Выдумывание—выгадування.
Выдумывать,—мать—выгадува-
ти, вигадати, повидмухувати,
мудрувати, умудрувати.
Выдуплить—видуплавити.
Выдыхание—видыхання, видих;
випарування.
Выдыхать,—дохнуть—витхнути,
повидихати;—ся—вивітрити-
ся, випарувати; терять за-
пахъ—фуніти, вилахатися.
Выделение—видѣлення, вилу-
чення, відділення; кпи. ек-
скреция; физ. секреция.
Выделя—випрѣб, ребливо, пре-
парация, виправа.
Выдѣль—виділ.
Выдѣлять,—лать—виробляти,
—бити, препарувати, фабри-
кувати; ч. н. нокорошес—вит-
зорити, коїти; кожи—чинити,
правити, виправляти.
Выдѣлять,—лить—виділяти, ли-
ти, повиділяти, відлучати,—чи-
ти, повидлучати; відрізняти,
нити, повідрізняти.
Выемка — виѣмання; викоп,
проріз; выкот; архит.—рів-
чачок, желобок; трусанина,
ревизия.
Выжаривать,—рить — смажити;
висмажити; — випадювати,—
пити.
Выживать,—жить — виживати,
переживати,—жити; вибу-
вати, бути; виживати, поби-
живати, викуорювати, поби-
курювати,—рити, виругову-
вати, побируговувати,—гува-
ти, спекатися, спечатися,
здохатися, пообутися.
Выжиг — вижиг; паланина;
пройдисвіт, зайдисвіт.
Выжигание—випалення, випал;
випікання.

Выжигать, -жечь-випалювати, -лити, повипалювати; випікати, -пекти, повипікати.

Выжиданіе-чекання, сподівання.

Выжидательный—тривавчий.

Выжидать—чекати, вичекати, тривати, сподіватися, чатувати.

Выжиливать, -лить—вициганювати, вициганити, викручувати, викрутити, видурювати, видурити.

Выжиманіе—чавління, вичавлення, видушування, вигнічування, викручування, віджимання.

Выжимать, -жать-вибивати, вибити (олію), чавити, вичавлювати, вичавити, вигнічувати, вигнітити, видушувати, видушити, віджимати, викручувати, -тити.

Выжимки—вичавки, вигніток; изъ маку, свеклы-жмаки; жмихи; льна, конопля-макуха.

Выздоровливаніе—видужування, одужування.

Выздоровливать, -здоровѣть—видужувати, одужувати, піддужувати, -жати, вичуювати, переболіти, оченювати, -пати, освінити, окріяти.

Выздоровленіе—одужання.

Вызовъ—виклик.

Вызолачивать, -лотить—визлощати, визлочувати, повизлочувати, -тити.

Вызольникъ, раст. *Delphinium consolida*-сокирки, косаричи.

Вызрѣвать, -зрѣть—достигати, -гти, доспівати, -спіти.

Вызубрить—вищербити; виточити, видовбти (на память).

Вызывать, -звать—викликати, викликати; запрошувати, -хати; запозивати, запізвати (до суду); приводити, спонукати до; споводувати.

Вызывающій (тонъ)—зачіпний.

Выигрыванье—виграння; зискання (на чому).

Выигрывать, -играть—вигравати, -грати; въ чемъ-зискати, зискати.

Выигрышный—вигровий; ви-

гравнистий, вигравитий, зисковний.

Выигрышъ—вигра; зиск.

Выискиваніе—вишукування.

Выискивать, -искать—вишукувати, -кати, винаходити, -найти; нишпорити, винишпорити.

Выказывать, -зять-показувати, -вати, виявляти, виявити, виставляти, виставити; витикати, -кнути.

Выкалывать, -лить—гартувати, вигартувати.

Выкалка—вигарт, гартування.

Выкалывать, -колоть—виколювати, -лоти, виштрикати, -кнути.

Выкапывать, -копать—викопувати, відкопувати, -пати, повикопувати, повідкопувати, вигрібати, -гребти, повигрібати.

Выкарабкиваться, -каться—видиратися, -дертися, повидиратися; вигарбатися.

Выкармливаніе—хов, годування, годівля.

Выкармливать, -кормить—годувати, вигодувати, відгодовувати, -дувати, пригодовувати, -дувати, ховати, виховати.

Выкатываніе—викочування, виточення.

Выкатывать, -тать-викочувати, -тити, повикочувати, виточувати, -чити, повиточувати; валькувати, вивалькувати, качати, викачати; маглювати, вимаглювати.

Выкачивать, -качать—помпувати, виломпувати, висмоктувати, висмоктати, смокати, висмокати.

Выкашивать, -косить—викосувати, -косити.

Выкидывать, -кинуть—викидати, -кинути.

Выкидышъ—уровище, збігленя; очень ранній-вибрудок.

Выкипать, -пѣть-википати, -пити, повикипати.

Выкладка-викладання, викладування; арие.-обліч, обрахунок; лямівка, облямівка, обвідка; покриття, обмурування.

Выкладывать, -класть, -ложить — **викладати**, -класти, **повикладати**, **виपाковувати**, -кувати; **обмуровувати**, -рувати; **облямовувати**, -мувати, **підшивати**, -шити, **підбивати**, -бити; **рахувати**, **обрахувати**, **облічувати**, -чити.

Вылевыать, -клевать, -клюнуть — **видзьобувати**, -бати, **викльовувати**, -клювати, -клюнути.

Выклеивать, -клеить — **виклеювати**, **обклеювати**, -іти.

Выклепывать, -пать — **фернітувати**, **зфернітувати**, **нютувати**, **знютувати**.

Выклинивать -нить — **виклинцювати**, -клинцювати.

Выключатель, электр. — **вимикач**.

Выключать, -чить -**виключати**, -чити, **вилучати**, -чити; **вимикати**, -мкнути; **викресляти**, -лити; **виймати**, **вийняти**.

Выключеніе — **вилука**, **вилучення**; **вимикання**; **викреслення**.

Выклянчивать, -чить — **канючити**, **виканючити**.

Выковать — **уклепати**, **викувати**, **сфоржувати**.

Выковка — **виков**.

Выковыривать -рять — **виколупувати**, -пати, **повиколупувати**; **видовбувати**, -бати, **повидовбувати**, **викорпувати**, **викорпати**.

Выкорка — **копирстка**; **метал. протичка**.

Выколачиваніе -**вибивання**; **пыли-тріпаніна**, **тріпанія**.

Выколачивать, -тить — **вибивати**, **вмбити**, **тріпати**, **витріпати**.

Выкормъ-хов, **ховання**, **годівля**, **годування**.

Выкорчевывать, **выкорчевать** — **викичувати**, **викичувати**, (**мелк. дерев.**) — **протеріблювати**, **протеребити**.

Выкорчевка — **кичування**.

Выкрадывать, -красть — **викрадати**, -красти, **повикрадати**; -ся — **викрадатися**.

Выкраивать, -кроить — **викравати**, **викроювати**, -кроїти, **повикроювати**.

Выкрашивать, -сить — **фарбувати**, **вифарбувати**.

Вырасть — **перехраст**, **вихраст**
Выкрашивать, -стичь, -ся — **перехрещувати**, **перехрестити**, -ся, **вихрещувати**, -хрестити, -ся.

Выкрикивать, -кнуть — **вигукувати**, -кнути, **викрикувати**, -кнути.

Выкрикъ — **погук**, **вигук**.

Выкройка — **скройка**.

Выкругливать, -лить — **закругляти**, -лити.

Выкружни, архит. — **лиштва**.

Выкручивать, -тить — **викручувати**, -тити, **повикручувати**.

Выкрывать, -крыть — **покривати**, **окривати**, -крити.

Выкупать, -пить — **окупати**, **окупити**, **відкупати**, **викупати**, -пити, **відміняти**, -нити; **роскупати**, -пити.

Выкупать -скупати.

Выкупной — **окупний**, **відкупний**.

Выкупщикъ -окупник, **відкупник**, **відкупач**.

Выкупъ -**окуп**, **відкуп**, **відмін**, **відкупне**.

Выкуривать, -рить — **смалити**, **висмалити** (**папиросу**); -к. н. **откуда** -**викурювати**, -рити; **водку** - **гнати**, **переганяти**; **гнати**.

Выкушать -скуштувати, **выпити**.

Вылавливать, -ловить — **виловляти**, -вити.

Вылазить -вилізати.

Вылазка — **геречь**, **герць**.

Выламывать, -ломить — **виломлювати**, **виломити**, **скіпати**, **вискіпати**.

Вылащивать, -лощить — **глянцювати**, **виглянцювати**, **поглянцювати**.

Вылеживать, -жать — **вилежувати**, **перележувати**, -жати; -ся — **відлежуватися**; **злежуватися**; **улежуватися**.

Вылетать, -тѣть -**вилинати**, -нути, **вилітати**, -летіти, **повилітати**.

Вылетъ — **виліт**; **на вылетъ** — **наскрізь**.

Вылечить -улічити, **вилікувати**.

Выливаніе -**влиив**, **влиивання**.

Выливать, -лить — **влиивати**, -лити, **вилляти**, **повиливати**; **висипати**, **повисипати**.

Вылиться (о жидкости) вибіг-ти.

Вылитый—достотний, викапа-ни, схожий з ким, чим, подібний до кого, чого.

Вылизывать, -заты—вилизува-ти, -зати, повлизувати.

Вылизанный—поллизаний; об-лізаний.

Вылизать—виллизати; облізати.

Вылокать—вибскати, вижлук-тати, вилигати, вижлеп-тати.

Вылощенный—выглянцьований.

Вылуживать, -луты—оцинову-вати, оцинувати.

Вылупить—вилупити.

Вылупиться—вилупитися, ви-жлупитися.

Вылушивать, -щиты—вилушати, вилушати, визершувати, визершати.

Вылезать, -лэзты—вилізати, ви-лазити, лізти, повилізати, повилізати.

Выблпать, -лэпты—виліплу-вати, виліплити, статурува-ти, зстатурувати.

Выблпокъ—статурецъ, ста-турка.

Выблчивание—вилікування, ви-гоїння.

Выблчивать, -читы—вилікову-вати, вилікувати, корува-ти, викорувати, вигоювати, вигіяти, позигоювати.

Вимазывать, -заты—вимазува-ти, -зати, повимазувати; вим-аговувати, -гувати; вима-щувати, -машити.

Вымаливать, -молиты—вимолю-вати, -лути, вимолшувати, -сити, благати, вимлагати.

Вымальвать, -молоты—вимале-вати, -молоти, промалшувати.

Вымаливать, -машты—вимашува-ти, -машити, вимашувати, машити; вималшувати, -шати.

Вымарка—закрес, перекрес.

Вымарывать, -раты—брушати, збрушати, калати, вика-ляти, валати, вималати; ви-креслати, -лути, повимрес-лати.

Вымасливать, -луты—машити, вимашити, шмарувати, ви-шмарувати, смалшувати, вималшувати, ялшати, вималшати.

Выматывать, -мотаты—мотати вимотати; переводити-вести, гайнувати, про-гайнувати, циндрити, про-циндрити.

Вымачивать, -мочиты—вимочу-вати, -чити.

Вымацивать, -моститы—бурку-зати, вибуркувати, мостити, вимостити, поместити.

Вимеуха, раст. *Viola hirta*—зозульки.

Вимерзать, -знуты—вимерзати, -зти.

Выметальщикъ, -ца—мстіль-ник, -ця, помітуха.

Выметать, -месты—умітати, у-мести.

Выметка-обрубленная; облічка.

Выметывать, -таты—викидати, -нути; обрублювати, -бити, облічувати, рахувати.

Вymesцать, -мestиты—мститися, помститися; окошати сві-гнів на когось.

Вымирать, вымереть—виміра-ти, -мерти; переходитися, пе-ревестися.

Вымогатель, -кица—здірник, -ця, здірця.

Вымогательство—дирництво, здірство.

Вымогать—здірати, видирати.

Вымонна—водоний, водорий, колдобина, ковдобина, ков-бана, вилопа, баюра.

Вымокать, -кнуты—мокати, змок-ти; вимокати, кти.

Вымокший, -мокший; вимоклий.

Вымозачивать, -мочиты—вимо-лошувати, -тити, вимолшувати.

Вымолвить—вимовити, промо-вити.

Вымолотка—молоча.

Вымолстки—кслід, збоїни, полопа.

Вымель—меливо, мливо.

Выморакивать, -розиты—вимо-рошувати, заморошувати, -зити.

Выморочное имяне—відумер-щина.

Вымпаль—мэйва.

Вымусливать, -луты—заслиню-вати, -лути, замусувати, -зати.

Вымучивать, -читы—вимучува-ти, -чити, мордувати, змор-дувати; вимущувати, -сити; видирати, -дерти.

Вымчать—винести, виперти.
 Вымывать, -мыть — вимивати,
 змивати, змити; прати, ви-
 прати; банити, вибанити (по-
 суду, утварь теплою водою.)
 Вымылки—змилки, мильни.
 Вымысль—выгад, выгадка,
 байка.
 Вымышлять, -слить—выгадува-
 ти, -дати.
 Вымывчаніе — манджуванія,
 мінджуванія, міньба.
 Вымывивать, -нять—манджува-
 ти, мінджувати, виманджу-
 вати.
 Вымвнь—вимін, замін, міньба.
 Вымврьать—виміряти.
 Вымывивать, -шать—місити, у-
 місити, розмісити.
 Вымя—вим'я.
 Вынашивать, -носить—виношу-
 вати, -шати; зношувати, -си-
 ти (объ одеждѣ.)
 Вынимать, -нуть — виймати, -
 йняти, брати, вибирати, -
 брати, витягати, -гти.
 Выносить, -нести — винести, -
 нести; знести, знести, ви-
 тримувати, -мати, терпіти
 перетримати; дізнавати, -
 знати, досвідчати, -дчати.
 Выноска — винесення, винос;
 дописка, нотатка.
 Выносливость—тривалість, ви-
 тривалість.
 Выносливый—тривалий, вит-
 ривалий.
 Выносъ—винесення, виносити.
 Вынуждать, -дять — примушу-
 вати, -сити, неволити, зне-
 волити, приневолювати, -ли-
 ти.
 Вынужденіе—виму́с, примус,
 принук, силування.
 Вынырять—выривки.
 Вынырять, -нырнуть—вырина-
 ти, -рнути, зривати, зрива-
 ти, знырнуть, выпурнати,
 выпурнути, пурнати, пур-
 нуть.
 Выныряя—навыривки.
 Выныривать, -хать — выныру-
 вати, -хати.
 Выныривать—выплекати, вико-
 хати.
 Выострить—выгострити.
 Выпадать, -пасть—выпадати, -
 пасти; падати, впадать;
 выпадали, припадати, ді-
 ставатися.

Выпасти (о снѣ на корню) —
 тровити.
 Выпаденіе—випад, випадання.
 Выпадызять—випоезати, ви-
 поезати.
 Выпазызять, -лить — (сболт-
 нуть) ляпати, ляннути; (изъ
 пушки) гуркотувати, гур-
 котнути.
 Выпалывать, -полоть—полоти,
 виполоти; сапувати, -поса-
 пувати.
 Выпаривать, -рить—випарюва-
 ти, -рити, повипарювати;
 выпаровувати, -рувати.
 Выпархивать, -лорхнуть — ви-
 пурхати, выпурхнути.
 Выпарывать, -лороть — ви-
 порювати, -роти, повипорюва-
 ти; потрошити, требушити;
 шмагати, відшмагати, хльо-
 стати, вихльостати.
 Выпасъ—попас.
 Выпекивать, -хать—виорюва-
 ти, -рати, повипорювати; ви-
 снювати, -лити, виснажу-
 вати, -жити, повиснажува-
 ти, -жити.
 Выпекать — забрудити, заб-
 рудити, закаляти, покаля-
 ти, побрудити, обробити.
 Выпашъ—телока.
 Выпекать, -печь—выпекати, -пе-
 кти, повипекати.
 Выпивала—пійк, піяка, питець.
 Выпивать, -пить—выпивати, -
 пити, повипивати; чаркува-
 тися, підпивати, -пити, уку-
 тати.
 Выпивка—выпивання; напійка,
 піячка.
 Выпивши—на підпитку, на під-
 питках, під чаркою..
 Выпишій—підпилій.
 Выпиливать, -лить — выпилю-
 вати, -ляти, повипилювати.
 Выпирать, -реть—перти, ви-
 перти, выпирати, -перти.
 Выписка—выпис, витяг, нотат-
 ка.
 Выписывать, -сать—выписува-
 ти, -сати, повиписувати; ви-
 тягати, -гти, повитягати; ви-
 лучати, -чати, викресляти,
 -лити; (газету) передплачу-
 вати, -тити.
 Выпись—см. Выписка.
 Выпихивать, -хнуть—выпихати,
 выпихнути.

Выплавка — гамар, гамаруван-
ня.

Выплавлять, -вить — гамарува-
ти, гамарити, згамарити.

Выплавокъ — крушець, гама-
рець.

Выплакать — виплакати, пови-
плакувати.

Выплакаться — переплакати.

Выплата — виплат, сплата; -въ
разсрочку, частями — спла-
та ратами.

Выплачивать, -тить — сплачу-
вати, сплатити, виплачува-
ти, -тити, повиплачувати.

Выплевывать, -плевать — выпль-
говувати, -плюнути, повиплюо-
вувати.

Выплескивать, -сать, -снуть —
вихлюпувати, -пати, -пнути,
повихлюпувати.

Выплеснуться — схлюпнутися.

Выплетать, -плесть — випліта-
ти, плести, повиплітати.

Выплывать, -плыть — виплива-
ти, -вити, виплинути, пови-
пливати, вибайкуватися.

Выпльвокъ — наросля.

Выполаскивать, -лоскать — ви-
поліскувати, -лоскати, пови-
поліскувати.

Выползина — линовище.

Выполировать — вилощити.

Выполнение — виконання; вико-
ненья; справування.

Выполнять, -нить — виконувати,
-нати; виповняти, -нити; спра-
вувати, справити, відбува-
ти, -бути.

Выпораживать, -нить — випо-
рожняти, -нити.

Выпотрошить — вибандилити,
вибандурити, вительбуши-
ти.

Выправка — коректа, поправа,
направа; муштра, муштру-
вання.

Выправлять, -вить — корегува-
ти, зкорегувати, виправля-
ти, -вити; випростовувати,
-стувати, вирівнувати, -на-
ти; справляти, -вити; муш-
трувати, вимуштрувати.

Выпрашивать, -просить — ви-
прохувати, -хати, богаради-
ти, розбогарадити, цигани-
ти, вициганити.

Выпробовать — скуштувати, по-
куштувати; -всьь способами —
ужити всіх заходів.

Выпроваживать, -водить — ви-
правляти, випраїти.

Выпрыгивать, -гнуть — вистри-
бувати, -бнути, повистри-
бувати, вискокувати, -ско-
чити, повискокувати, спря-
гнути.

Выпрыснуть — спрягнути.

Выпрѣвать, -прѣть — упрівати,
упріїти; випрівати, парува-
ти, випарувати.

Выпрѣлый — упрілий; випрі-
лий.

Выпрягать, -прячь — выпрягати,
-гти, повипрягати.

Выпряжка — выпрягання.

Выпрямление — випрост, випро-
стування, вирівнування.

Выпрямлять, -мить — випросту-
вати, -стати, вирівнувати, -
внати, спрямлювати, спря-
мити.

Выпугивать, -гнуть — виполо-
хувати, -хати.

Выпуклина — горбовина.

Выпукловогнутый — горбува-
то — ямкуватий.

Выпуклость — опуклість, горбу-
ватість, пукатість, опук.

Выпуклый — опуклий, горбува-
тий, пукатий.

Выпускать, -стить — выпускати,
-стити, повипускати; про-
минати, -нути; висувати, -су-
нути, повисувати, вистав-
ляти, повиставляти; выда-
вати, -дати, повидавати.

Выпускной — выпускальний.

Выпускъ — випускання, выпуск;
видання; одбитка; випуст;
вихід; зошит; виступ; па-
стівник.

Выпутывать, -тать — виплуту-
вати, росплутувати, -тати,
повиплутувати, поросплуту-
вати; -ся — виплутуватися,
повиплутуватися; виверта-
тися, -рнутися; -ться изъ
чего — вив'язатися з чого.

Выпучивать, -чить — выпинати,
-п'ясти, видимати, -дути;
-глаза — вилупляти, витрі-
щати, вирячати очі.

Выпушка — лямішка, облямка,
облямівка.

Выпущение, грам. — викид, ви-
кидання.

Выпытывать, -тать — довідува-
тися, -відатися, дізнавати-
ся, дізнатися.

Выпь, ят. *Botaurus stellaris* — бутя.

Выпекмвать, -екть—выпекати, -п'екти, печепекати; -глаза — витріщати очі.

Выпячивать—выставляти, висувати, выпячати.

Вырабатывать, ботать—виробляти, виробити; зарабатывать, -бити.

Выработка—виріб, вироблення; обраба, обраблення.

Выравнивать, -ровнять—вирівнувати, -вняти, повирівнувати, рівняти, зрівняти; плянтувати.

Выражать, -аить—выражувати, звыражувати, висловляти, выслоажати, вимовляти, вимовити; -рождественныя чувства—своїтися.

Выражение—выраз; вислів, висловок; мазва.

Выразитель — выразник; висловник.

Выразительность—выразність; висловність, вимовність; выдатність.

Выразительный — выразный, висловный, вимовный; выдатный.

Вырастание—зріст, зростання.

Вырастать, -рости—зростати, зрости, доходити, дійти літ, підбільшати, підбільшати, уростати, урости; виганятися, -гнатися.

Вырисовывать, -совать — вымалювувати, вималювати.

Выроокъ—переводень, вирід.

Вырождаемость—вироденність, виродовність.

Вырождаться, -даться — переводиться, перевестися, вироджуватися, -дитися.

Вырождение — вирід, виродження, перевід;—національное—винародовлення.

Выронить—упустити.

Вырубать, -бить—вирубувати, -бати, повирубувати, витинати, -тяти, повитинати.

Вырубка — вирубанья, вируб; заруб, карб;—лѣса — поруб лісу.

Выружь—заруб, зарубка, карб; зруб.

Выругать—вилаяти.

Выручить — визволити, вирятувати; заломогти;—торго-

влей—уторгувати, буторжитися.

Выручка—викуп, рятуюнок; заимога; відсіч; уторг, уторжка.

Вырваніе—видирання; викопування.

Вырывать, вырвать—уривати, увірвати, урвати, видирати, видерти, повидирати.

Вырывать, -рыть—викопувати, -відкопувати, -пати, повикопувати, повідкопувати.

Вырываться—шарпатися, пручатися, випручуватися, видиратися, борсатися; вихоплитися (въ разговорѣ); вибухати, пошибати (о дымѣ, огнѣ).

Вырѣзка—вирізування, вирізок, витинок;—выемка для воротника—викот.

Вырѣзной—вирізний.

Вырѣзь—вирізок; викот.

Вырѣзывать, -зать—вирізувати, -зати, повирізувати, витинати, -тяти, повитинати; викочувати, викотити; рятувати.

Выряжать, -дить—убирати, убирати.

Высадка—висадка; пересадка.

Высадокъ—розсада, сажанка.

Высаживать, -дить — висаджувати, пересаджувати, -дити, повисаджувати, попересаджувати.

Высаливать, -лить—лоїти, вилоїти; шмерувати, вишмарувати; смальцювати, висмалювати, ялюзити, заялюзити.

Высасывание—висмок, висмоктування; висисання.

Высасывать — висисач; насосъ—смок, смокач.

Высасывать, -сосать—висисати, виссати, повисисати; висмоктувати, -тати, повисмоктувати.

Высватывать, -тать — сватати, висватати, посватати.

Высвободить, -дить — визволити, визволити.

Высвобождение—визвіл, визволення.

Выселокъ — хутір, присілок, засілля.

Высеребрить—посрібнити.

Выскаживать, -сидѣть — виснажувати, -дѣти.

Выскажывать, -нить — синяти, посинѣти.

Выскальзывать, -выскальзаться.

Выскабливаніе—выскрѣбаніе.

Выскабливать, -скаблѣть — вискрѣбати, -скребѣти, повискрѣбати, вискрѣмаджувати, -дѣти, повискрѣмаджувати.

Высказывать, -зати — висловляти, -вити, висповідати, висповідати.

Выскакивать, -скочить — вистрибувати, -бнути, вискокувати, -скочити, повискокувати; вископуватися, -питися, вириватися, -рватися.

Выскальзывать, -скользнуть — вискальзати, -знути, вислизати, -зти, випорскати, -снуги.

Выскользить, -сдѣлать скользкимъ — поковвати.

Выскачка — висікаха.

Выскрѣбать, -крѣсть — вискрѣбати, -крѣбѣти.

Выслуга—заслуга; вислуга

Выслуживать, -жить — вислужувати, -жити, вибувати, -бути; заслужувати, -жати; ся-вислужуватися, -житися під лугуватися.

Вислушивание—вислуханіе.

Вислушивать, -шати — вислухати, вислухати, переслухати.

Вислѣживать, -сидѣть — вислѣжувати, -жити, вислѣжувати, -дѣти; сочити, присочити.

Висмаркивать, -сморгать — виссякати, виссякати.

Висматриваніе — вигляданіе, виглядки, визираніе.

Висматривать, -смотреть — виглядати, вигледѣти; визигати, визирати.

Висмѣивать, -смѣять (кого, что) — глузувати, кепкувати в кого, з чого, осміювати, осміяти.

Висовывать, -сунуть — висувати, висунути, повисувати; вистромяти, вистромяти, повистромяти; потихати, поткнути, виткнути, виткнути, пориткнати; висотсплювати, висотсплювати (звиза); черезъ что—пересажувати, пересадити.

Високій—високий, стрѣмкій; очень-височевный, височевный.

Виссоко—виссоко; въ вышинѣ-пеллессу.

Виссокопльмй—виссокочолій.

Виссокомѣріе—бута, форс, фудуль, пиза, чванъ, бутнѣсть, виссокодумство.

Виссокомѣрний, о—фудульній, бутнй, форсавій, ханній, пихатій, чванъкуватій, чванъбзитій, чванливій, пишній, виссокодумній, о.

Виссоконекъ—височенькій.

Виссоконогій (о лошади)—саганистій.

Виссокопарность—загонистѣсть; фудульнѣсть, форсавѣсть.

Виссокопарный — загонистій; фудульмй, форсавій.

Виссокопочтенный — виссокоповажній, вельмишановный.

Виссокопревосходительство — ясновельможнѣсть.

Виссокопреосвященство — превелебнѣсть.

Виссокопреподобіе—велебнѣсть

Виссокопробный—коштовный.

Виссокородіе—вельможнѣсть.

Виссокорадный—вельможный.

Виссокорослый—рославый.

Виссокоторжественный—урочистый.

Виссокоумный—велькорозумный

Висота—високѣсть; височінь.

Висотею, въ вышину—заввишки, заввиш.

Висохлый—висхлий.

Височайшій—найвишій; зверхній.

Височество—високѣсть.

Виспаться—переспатися.

Виспрашивать, -спросить — випитувати, -тати, повипитувати.

Виспреній — високій, надхма, ній; піднесений.

Виспренность—високѣсть, надхма, нѣсть; піднесенѣсть.

Виставка—вистава.

Виставлять, -вить — виставляти, виставляти, -вити, викладати, -класти, повикладати; вивимати, вивимати, повивимати; достачати, -читати; каражати, -зити; ся—виставлятися, випитатися, висуватися, попережати, попередитися.

Выстаивать, -стоять — стоять, вистояти; устояти, витримати; -ся—вистаюватися, -тну- тися, звитрагтися, -ритися; линяти, вицвітати, цвісти; висихати, -сохти (о нов. по- стройкѣ).

Выстегивать, -стегать -вистьо- бувати, вистібати, пови- стьобувати: відстібати, -бну- ти, відпинати, відп'ясти; вишмагати.

Выстилатъ, -стлать — висте- ляти, стелити, повистеляти; підшивати, -шити, підби- вати, -бити, попідшивати, попідбивати.

Выстирывать, -рать—виперати, випрати.

Выстрагивать, -строгать — ви- стругувати, -гати, повист- ругувати, гемблювати, ви- гемблювати.

Выстрадать—вистерпіти, вибі- дувати, вимучитися, нате- рпітися.

Выстраи́вать, -строить—буду- вати, вибудувати, побу- вати, виставляти, -вити, по- виставляти; шикувати, уши- кувати.

Выстрелиться (рядами) — уши- куватися.

Выстрачивать, -строчить -стеб- нувати, вистебнувати, шта- пувати, зштапувати.

Выстричь—выголити.

Выстрѣлить — стрельнути, пальнути.

Выстрѣль—стріл, постріл, ви- стріл, випал.

Выстрѣлять -повистрелювати, розстріляти.

Выстудить—вихолодити.

Выстукивать—вистукувати.

Выступать, -пить—виступати, - пити; вирушати, -йти; стир- чати, стреміти, висуват- ся, витикатися.

Выступление—виступ, вихід.

Выступъ (скалы) привал, при- скайка; (возлѣ пѣчки) при- грубок; виступ.

Выступъ—хода, ступа, рух.

Выстывать, -стыть-вистагати, - гти, холонути, вихолонуть, прохолонути.

Зысудеть—выпозивати.

Зысуслить — висмоктати, ви- жлуктати.

Высучивать, -чить—виснувати, виснувати.

Высушивание — сушня, суша- нна, висушування.

Высушивать, -шить — висушу- пати, -шити, и висушувати.

Высушка—см. Висушивание.

Высчитывать, -тать — вырахо- вувати, вырахувати, вилі- чувати, вилічити; відвер- тати, -рнути.

Высій—вищий.

Высылать, -слать — висилати, відсилати, відіслати, пови- силати, повідсилати; ви- правляти, виправити, пови- правляти.

Высылка—переслання, випра- ва; заслання, згін.

Высыпать, -сыпать — висы- пати, розсыпати, -сипати, повисыпати; витрушувати, - сити, повитрушувати; -ся— висыпаться; о ткани—вист- ряпуватися; о хлѣбѣ на корню—половити; о зернѣ— плести.

Высыпка—висип, висипання; спання.

Высыхание—висхнення.

Высыхать, сохнутъ -висихати, - схнути, -сохти, повисихати.

Высь—височина.

Высѣвать, -сѣять — висѣвати, - сѣяти.

Высѣкать, -сѣчь — висѣкати, - сѣкти, вирубати, вирубати, витинати, -тяти; кресати, викресати, укресати (огонь); вирізувати, -зати, вибива- ти, -бити; шмагати, відшма- гати.

Высѣкаться — (о волосахъ)— сѣктися.

Выталкивать, -тоякнуть, -тол- кать — випихати, -пхнути, повипихати, зштовхувати, -хнути, повистовхувати, випирати, -перти, витруча- ти, -тити.

Вытапливать, -топить—опалю- вати, -лгати, огрівати, огрі- ти; гамарувати, згамарува- ти, вишмарувати, -рити.

Вытаптывать, -топтать—в. то- птувати, -тати, повитопту- вати; втопкувати, -ати, то- лочити, втолочити, утоло- чувати, -лочити, {стопацюва- ти,

Вытаращивать, -щить — витрящати, -щати, повитрящати.
 Вытаскивать, -тащить — витягати, витягти, повитягати, виволікати, -локати, повиволікати.
 Вытекать, -течь — витікати, -текти, повитікати; починатися, початися, впливати, вплисти.
 Вытерпеть — стерпіти, дотерпіти, перетерпіти.
 Вытечка — утеча.
 Вытирать, -тереть — витирати, терти, повитирати.
 Вытискивать, -скать — витискати, -снутти, вичавлювати, -вити.
 Вытиснять, -снуть — друкувати, видрукувати, відбивати, -бити.
 Вытопка — шкварка, шкварек, вишкварка; опалення, огрів.
 Выторговать — уторгувати.
 Вытравлять, -вить — випасати, -пастти, спасати, спасти; вигризати, -зти; виідати, виісти; нищити, винищити, знищити.
 Вытребовать — викликати; виправити.
 Вытрезвление — отверезіння.
 Вытрезвлять, -вить — отверезжати, -зити, охмеляти.
 Вытрепливать, -трепывать, -трепать — витріпувати, -пати, витіпувати, -пати.
 Вытрясать, -сти — витрушувати, -сити.
 Вытряхивать, -хать, -хнуть — потряхати, -хнути, витрушувати, -сити.
 Вытуривать, -рить — викидати, -кинути, випихати, -пхати, вируговувати, -гувати.
 Выть — скиглити; голосити.
 Вытьё — скигління; голосіння.
 Вытьснять, вытьснить — вируговувати, -гувати, випірати, перти, випихати, -пхати; вибивати, вибити.
 Вытягивать, вытянуть — витягати, ростягати, -гти; видобувати, -бути; вибірати, вибрати.
 Вытяжка — витягання; экстракт; колодка, клесачка (у сапожникахъ и портныхъ).
 Вытлужной — витлужальний.

Выуживать, -удить — виуживати, виужити, виуживати, виужити.
 Выутюжить — випрасувати.
 Выученный — укий, вивчений, навчений.
 Выучивать, -чить (многихъ) — перевчати, перевчити; -что — вивчати, вивчити.
 Выучка — наука, навчання.
 Выхаркивать, -ркать — вихрякувати, -кати.
 Выхвалять, -лить — вихваляти, -лити.
 Выхватывание — вихоплювання, вихоп; видирання, виривання.
 Выхватывать, -тить — вихоплювати, -пити, видирати, виривати, вирвати.
 Выхитрить — вихитрувати.
 Выклебывать, -бать — сьорбати, висьорбати, вихлептувати, -тати.
 Выхлестывать, -стать, -стнуть — вистьобувати, -бати (кнутомъ); вихлюпувати, -пати.
 Выхлопотать — виправити, вистаратися на що.
 Выходецъ — переселенець, виходько; вигнанецъ.
 Выходить — виходити, обходити; виходити, витупати, вистаратися.
 Выходить, выйти — виходити, вийти, повиходити, вибіратися, вибратися; вибувати, -бути, повибувати (изъ общества); выпадали, выпасти (о картахъ).
 Выходиться — видужати, остербнути; переграти (о пивѣ).
 Выходка — вихід; вибрик.
 Выходной — виходний.
 Выходъ — вихід, двері; вихід, відхід; вихід (книги).
 Выхлаживать, -холодить — виголожувати, -дити.
 Выхлащивать, -стить — валашити, вивалашити, чистити, вичистити.
 Выхливать, -холить — пестити, випестити, вицохувати, -хати.
 Выхорашиваться, -шиться — чепуритися, причепуритися.
 Выхухоль, зоол. — хухуля, хохуля, хохуль.

Выцарапывать, -пать—вицрапувати, -пати.

Выцвітання—відцвіт, перецвіт; вицвіт, вицвітання.

Выцѣживать, -цѣдить — виточувати, виточити, повиточувати, вицїжувати, -дити, повицїжувати.

Вычеканивать, -нить—вибивати, -бити, повибивати (монету).

Вычеркивать, -кнутъ — викресляти, -лити, повикресляти.

Вычернивать, -нить—чорнити, почорнити; брудити, забрудити.

Вычерпывать, -пать — викорцювати, викорцювати.

Выческа—вичісування; пачоси; клочья.

Вычесывать, -сать—вичісувати, -чесати, повичісувати; вичухати.

Вычетъ—відліч, відворіт; лічба, обрахунок.

Вычинивать, -нить—направляти, -правити, лагодити, полагодити, латати, полатати.

Вычинка—чиньба, чинка.

Вычисление, исчисление—рахування, вирахунок, лічба, вирахування.

Вычислять, -слить—вираховувати, -хувати, повираховувати, вилічувати, -чити.

Вычистка — вичищення; вискрібання.

Вычитаемое—від'ємник.

Вычитание—віднімання, відліч, відлічування.

Вычитать, -честь — відлічувати, -чити, віднімати, -няти; відвертати, -рнути, відтягати, -гти; лишати; відтручати, -тити.

Вычитывать, -читать—вичитувати, -читати, повичитувати.

Вычищать, -ститъ—вичищати, -стити, повичищати.

Вычурный — прикрасований, цяцькований, узористий; мудрований, мудраційний, витворний.

Вычуры—вигадки, витребеньки; мережки, узоры, розводи.

Вышаривать, -рить—вишпорити, вишукувати, -кати.

Вышвыривать, -рнуть — викидати, -кинути, вишпурляти, -рнути.

Выше—вище; поверх, вище, звиш, верх чого, над що; краще, дорожче.

Вышеименованный—вищеназваний.

Вышеисчисленный — вищозлічений, вищозрахований.

Вышелушивать, -шить — вилушчати, -щити, повилушчати.

Вышеозначенный — вищепозначений.

Вышепоименованный—вищеназванный.

Вышепомянутый — см. Вышеприведенный.

Вышеприведенный — вищезгаданий.

Вышесказанный — см. Вышеприведенный.

Вышибать, вышибить — вибивати, вибити, повибивати.

Вышиваніе—вишиванка, вишивання; золотомъ—гаптування; ажурное — мережання, вирізування; гладью — настилування; на тулупахъ гарусомъ—наволікання.

Вышивать, -шить—вишивати, -шити, повишивати.

Вышивка — вишиванка, вишивання; ажурная — мережка; гладью — настилування; золотомъ или серебромъ — гаптування.

Вышивной—вишиваний.

Вышина—височінь, високість.

Вышиной—заввишки, заввиш, увишки.

Вышоленный—цвічений, муштрований; вимуштрований.

Вышлифовать — вишлихувати.

Вышмыгнуть—вислизнути, умкнути.

Вышний—вищий, найвищий.

Вышпигонить—вишпигувати.

Вышучивать, -тить—висміювати, висміяти.

Вышелачивать, -лочить — зошити, визолити, вилужувати, вилужити.

Выщипывать, -пать—вищипувати, -пати; вискубувати, -бти.

Выщупывать, -пать — мацати, вимацати.

Выѣдать, -ѣсть — виїдати, виїсти, повиїдати; вигризати, -гризти, повигризати.

Выѣдки—недоѣдки, недогріз-
ки; сѣна или соломы—зѣди,
переїди.
Выѣздъ—виїзд.
Выѣзжать, выѣхать—виїздити,
виїхати, повивіздити; вибі-
ратися, виїратися.
Выѣживать, ѣздить—уїжджа-
ти, уїздити.
Выя—шля.
Выяснить—розгодинитися.
Выяснить, нить — ясувати,
а'ясувати.
Вѣдать—вѣдати, відома мати;
заряджувати; ся — мати з
ким що.
Вѣдомо — відомо; сказано,
справді.
Вѣдомость—(канцел.) спис;—
сообщение — повідомлення;
периодическая—часопис.
Вѣдомство — виділ, секція;
присуд, заряд, офіція.
Вѣдомый—відомий, звичний.
Вѣдь—тат, адже, аджеж, аже.
Вѣдьма—відьма; лиха жінка.
Вѣдѣніе—вѣдѣння; віда, відан-
ня; повідомлення; заряд,
присуд.
Вѣрообразный—віялуватий.
Вѣрь—віяло.
Вѣжда—повіка.
Вѣжливость—чемність, греч-
ність, звичайність, увічли-
вість.
Вѣжливый, о—чемний, греч-
ний, звичайний, увічливий.
Вѣйникъ, раст. *Calamagrostis*
epigeios Roth. — чапула,
чапуга, чаполоть.
Вѣко—повіка, повічка, віко;
кошик, козубелька.
Вѣковой — віковий; довѣчний;
рідкий, незвичайний.
Вѣковѣчный—безвѣчний, віко-
вічний.
Вѣкъ—вік, століття; вік, жит-
тя, літа.
Вѣна—Відень.
Вѣнскій—Віденський.
Вѣнецъ — вінець, корона;
шлюб.
Вѣнечный — вінцевий; шлюб-
ний.
Вѣникъ — вінник; старий—дер-
кач.
Вѣнокъ—вінок.
Вѣнцесосецъ—укоронованець.
Вѣнцесосный—укоронований.

Вѣнчальный—шлюбний, шлю-
бовий.
Вѣнчанье—шлюб.
Вѣнчать—коронувати; давати
шлюб кому.
Вѣнчатся — шлюбувати, він-
чатися, шлюбити, брати
шлюб.
Вѣнчикъ—віночок; вінця; бот.
-віночок.
Вѣра — віра, релігія; віра,
імовірність.
Вѣритель, ница — поручаль-
ник, -ця, уповажник, -ця.
Вѣрительный — поручальний;
-ная грамота-поручальний
лист.
Вѣрить — вірити, мати віру;
давати віру, діїмати віру,
їяти віри, вірити на.
Вѣрно — вірно; вірно, певно,
незрадно; дійсно, справед-
ливо; певно, запевно; ма-
буть, десь, либонь, відай.
Вѣроподданнический — вірно-
піддачний.
Вѣроподданный — вірнопід-
даний.
Вѣрность—вірність, згідність;
певність, незрадність; спра-
ведливість.
Вѣрный—вірний; певний, вір-
ний, безпечний, незрадний;
справедливий.
Вѣрованіе—віра, вірування.
Вѣрвать—вірвати, вірувати.
Вѣроисповѣданіе — релігія,
конфесія.
Вѣроисповѣданный-конфесійний.
Вѣроломный, о — віроломний,
зрадливий.
Вѣроломство — віроломство,
зрадливість.
Вѣроотступникъ—недовірок.
Вѣроотступничество—недовір-
ство.
Вѣроотступный—недовірний.
Вѣротерпимость — толерант-
ність.
Вѣроятіе—віра; самарність.
Вѣроятіе — самарно, подобно;
мабуть, десь, либонь, відай;
-такъ-либонь так; очень
вѣроятіе-чого доброго.
Вѣроятность—самарність, по-
добність, імовірність, мож-
ливість.
Вѣроятный—самарний, подоб-
ний, імовірний.

Вязь, бот.—іван, іды, ізма,
ішма, ішма, берест.

Вязь—в'язання, в'язанка; баг-
на, бакето, дряговина.

Вязать—сљебязувати.

Вялений—сушарений.

Вяленію—сушаріння.

Вязить—сушарити.

Вяло—сплоха, звільна, пове-
лі, мняво.

Вялость — млявість, повіль-
ність.

Вялый—млявий, повільний.

Вянуть—в'янути; мэрніти, сох-
ти.

Вясло—перевесло.

Вятючень, лѣсн. голубь *Colum-
ba palumbus* — припутень,
гривак, гривнок.

Вяхирь—пихтір; см. Вятючень.

Вящий—більший, гірший.

Г.

Гавань — затока (мор.); сага
(рѣчн.).

Гага, пт. *Anas mollissima*—гаг-
куи (самець), гагка (самка).

Гагакать—гегати, гевгати, ге-
гекати, гелгати, гелкотати,
гергетати, гилькотіти, га-
гати, гаготати.

Гагара, пт. — болотная, чуба-
тая, *Columbus auritus*—пону-
рок; большая черная, *Fulica
atra*—лисак, лисуха, лися,
плиска; остроносая, крупна-
го вида, *Anas clangula*—го-
голь.

Гагаучь, пт. *Mergus albellus*—
норець.

Гагачій—гагкуновий.

Гадалка—ворожка

Гадащикъ—ворожбит.

Гаданіе—ворожіння, ворожба.

Гадательный — до ворожіння,
щоб ворожити; непевний,
здогадний, сумнівний.

Гадать—ворожити.

Гадина—плазун, поплазка; по-
гань, паскуда.

Гадить—поганити, паскудити,
брудити, каляти, гидити,
нівечити, псувати; нудити.

Гадкій—гидкий, гидосний, ги-
досвітний, гидний, брідкий,
плюгавий, мерзений, шка-
редний, огидний, огидлий,

огидливий, шкарадний, шка-
воріжний, паскудний, жага-
ний.

Гадливость—гидливість, брід-
ливість.

Гадливый—гидливий, брідли-
вий.

Гадость—брідота, гидота, не-
гідь, паскудство, погань,
мерзота, гидосність, плюга-
вство.

Гадъ—гад, плазун.

Гаерство—блзнування.

Гаерствовать—блзнувати.

Гаерь—блзень.

Гаечный—нашрубний, нашруб-
ковый.

Газель, зоол.—газеля.

Газета — часопис, часопись,
газета.

Газетный — часописний, газе-
товый.

Газетчикъ—газетяр.

Газовый—газовий.

Газомеръ—газомір.

Газомоторъ—газорух, газорух-
ник.

Газонъ—тіпчина.

Газообразный — леткий, лети-
вий, газуватий.

Газоосвѣщеніе—газоосвітлення.

Газъ—газ (хим.); газа (матерія)

Гайка—шрубка, нашрубка.

Газопроводъ—газотока.

Галантерейный — галантерей-
ный.

Галдежь—якіт, галас, репет,
гармидер.

Галдѣть—якотіти, ячати.

Галера — гальяра.

Галерея—галерія, дахованка;
ганок.

Галиматья—торевені, нісеніт-
ница, банелюки, брідня.

Галка—банька, галька; гала-
ган, головешка; птица—см.
Клуша.

Галопировать—чвалувати, га-
льопувати.

Галопомъ — чвалем, ускочку,
скочки, упроскік.

Галопъ—проскік, чвал, гальоп.

Галоша—кальоша.

Г лстукъ — краватка.

Галунный—сухозлотий, брузу-
ментовий, гальоновий.

Галунъ — сухозлітка, брузу-
мент, гальон.

Гальванический—гальванічний

Гальюнъ, рыба *Rhoxinus* чер-
чик.
Гамъ—галас, гармидер.
Гангрена, мед.—вогнець, ган-
грена.
Гангренозный-вогнечный, ган-
гренѳвий.
Гарантировать—безпечити, за-
безпечувати, гарантувати.
Гарантія—забезпека, убезпека.
Гардеробная—стройовня, ша-
товня.
Гардеробщикъ, -ца — стройов-
ник, -ця, шатовник, -ця.
Гардина—запона, заслона.
Гаремъ—харем, гарем.
Гарканіе—гукання, гріманкя.
Гаркать, -кнутъ-гукати, -кнути,
грімати, -мнути, гарикати, -
кнути.
Гармонировать- гармоніювати.
Гармоническій — гармонійний,
гармоничний.
Гармонія—гармонія; лад; згс-
да, згідність.
Гарнецъ—гарецъ.
Гарнизонный—залоговий.
Гарнизонъ—залога.
Гаркунъ—гарб.
Гарусный—волічковий.
Гарусъ—волічка.
Гарцовать—конем грати.
Гарь-(выжж. мѣсто) паленина;
(запахъ горѣлаго) шмаля-
тина, смалятина; (пожари-
ще) згарище; (въ кур. труб-
кѣ) венгирь, згарь.
Гасильщикъ—гасильник.
Гасить—гасити.
Гаснуть—гаснути.
Гаспель, горн.—катеринка.
Гастрономическій — гастроно-
мичний.
Гастронсмъ — ласун, ласько,
смакун.
Гать—гребля, гатка, тама.
Гауптвахта—абахта, обахта.
Гачникъ—очкур.
Гашеніе—гасіння.
Гвардеець—сердюк.
Гвардейскій—сердюцький.
Гвардія—сердюцтво, сердики.
Гвоздика, раст. *Dianthus*—гвоз-
дик; *D. barbata*, турецка;—
каштанчик; *D. caryophyllus*,
голландская—трав'янецъ.
Гвоздикъ—цвяшок.
Гвоздильня—цвяхарня.
Гвоздить — цвяхувати; товк-
мачити.

Гвоздики, раст. *Tagetes* ра-
tula L.—чорноб: итець.
Гвоздичникъ, раст. *Ant. m.*
banum L.—вишчик, гре-
бінник.
Гвоздичный—гвіздіковий.
Гвоздодерт, мех.—цвяходра.
Гвоздочникъ—цвяхарь.
Гвоздь—цвях; чіп; дерев.-кі-
лок, тибель; сапожн.-шпичи-
ка; подковный-ухаць; тесо-
вый-бринталь; безъ шпалки,
—шпень, шпеник.
Гдѣ—де; же-деж; -нибудь, - по-
пало аби де, де трапиться;
бы ни—хоч де; -то-десъ, не-
десъ; -тамъ!-деж пак!-бы то
ни было—де б не було; ни-
будь въ друг. мѣстѣ-де
инде.
Геенна—пекло.
Гейзеръ, геогр.—гейзер.
Геморoidalникъ женскій, раст.
Polygonum hydropiper—гір-
чак, почечуйник.
Геморой, мед.—почечуй.
Геморойный—почечуйный.
Генеалогическій—родоводный.
Генеалогія—родовід.
Генезисъ—генеза, походження,
зародження.
Генералитетъ—військова стар-
шина.
Геніальность—геніяльність.
Геніальный—геніяльний.
Географическій—землеписный,
географичний; -ская долгота
-геог. довжина; -ская широ-
та-геог. шир.
Географія—землепис, геогра-
фія.
Геометрический—геометричний.
Геометрія—геометрия.
Георгина, раст. *Dahlia*—жор-
жина, гіргонія, горгонія,
оргинія.
Герань, раст. *Geranium*—жу-
равельник.
Гербарій—зільник.
Гербовый—гербовий, штем-
пельовий, штемпований.
Гербъ—герб.
Гермафродитъ (женс. рода)—
дівчур.
Герметическій, -ки — щільний
щитний, о.
Героическій—героїчний.
Герой—лицарь, мошарь, герої

Герольдъ—окличник.
 Гетманствовать—гетьманувати
 Гетманство—гетьманування.
 Гетманша—гетьманша, геть-
 манова.
 Гетманъ—гетьман.
 Гжиголка, пт. *Motacilla*-плис-
 ка; *M. alba*-плиска біла; *M.*
flava плиска жовта.
 Гибель-згуба, загибель, поги-
 бель, загиб, загиба, загин;
 загиб, знищення, руїна;
 безліч, сила.
 Гибельный, о—згубний, за-
 гладний, загибний.
 Гибкій—гнучкий, гнучий, хис-
 ткий, шветкий, хвисткий,
 хицький, хитючий, хилкий,
 гинкий, вигинистий, зграб-
 ний.
 Гибкость—гинкість, гнучкість,
 хитючість, хисткість, хиць-
 кість, хвисткість, хитю-
 чість, хилкість, зграбність.
 Гибнуть-гинути, загибати, по-
 гибати.
 Гигантскій—велетенський, ве-
 личенний.
 Гигантъ—велетень; богатырь-
 ломус.
 Гидра—гидра.
 Гиль-безліч, сила; бридня, ба-
 нелюки, нісенітниця, тере-
 вені, недоречність.
 Гильза—картуш, гільза; воен.-
 картач.
 Гильзовый—картушевий, гіль-
 зовий; картачевий.
 Гимназистъ, -ка—гимназист, -
 ка.
 Гимназическій—гимназiальний
 Гимназія—гимназія.
 Гимнастика—руханка, гимна-
 стика, тіловправа.
 Гимнастическій—руханковий,
 гимнастичний, тіловправ-
 ний.
 Гимнъ—гимн.
 Гипнотизировать—гипнотизу-
 вати.
 Гиподромъ—біговисько, біго-
 вище.
 Гипопотамъ, зоол.—грубошку-
 рець, хамула.
 Гипотеза—гіпотеза, здогад,
 припущення.
 Гипотетическій—гіпотетичний,
 здогадальний.
 Гиппопотамъ см. Гипопотамъ.

Гипсовый—любастровий, пля-
 троний, шалабастровий.
 Гипсъ—пляр, любастер, ша-
 лабастер.
 Гирлянда—полувінок.
 Гиря-вага, тягарок.
 Гичка, рѣчн.-каюк.
 Гиацинтовый—яцинтовий.
 Гиацинтъ, бот.—яцинт.
 Гиена, зоол.—капкара.
 Глава-голова; чоло, перед; го-
 лова, отаман; верх, баня
 (въ церкви); розділ (въ
 книгѣ).
 Главарь—привідця.
 Главенство—зверхність.
 Главенствовать—верховодити,
 головувати.
 Главнокомандующій—воевода
 Главноначальствующій—зверх-
 ник.
 Главный—головний, старший.
 Глаголь—слово; грам.: дієс-
 лово.
 Глагольный—дієслівний.
 Гладильный—прасувальний.
 Гладить—рівнати; бѣлье-пра-
 сувати; по головѣ-гладити.
 Гладкій-плавкий, рівний, кле-
 саний.
 Гладкошерстный—пластовов-
 ний.
 Гладышъ, раст. *Laserpitium*
trilobum—стародуб; минер.;
 кругляк; о чловѣкѣ—гла-
 дун.
 Гладь—рівність; площа; ти-
 ша, спокій; способъ шитья-
 настилування.
 Глаженіе—рівнання, плянту-
 вання; бѣлья-прасування.
 Глазастый—окатий, банькатий;
 сущ. — виторопень, окань,
 банькач; бистроокий, бачу-
 чий.
 Глазетовый—сріблоглавий, зло-
 тоглавий.
 Глазеть—сріблоглав, злотоглав
 Глазированный—крустований,
 полив'яний.
 Глазировать—крустовати, глян-
 цювати, поливати.
 Глазница, раст. *Euphrasia of-*
ficialis—верес луговий; ям-
 ка (въ глазу).
 Глазной—очній.
 Глазокъ—вічко, очко; на дере-
 вѣ—брунька, живець; въ
 ульѣ—вічко; жи́ра на жид-
 кости—скалка.

Глазомѣрь—німецьке око.

Глазунъ, -ня—оканъ, банькач, виторопень, окатий, оката, баньката; роззява, виторопень.

Глазурить—поливати, склити, покощувати.

Глазурь-полуда, полива, покіст, поливо.

Глазъ-око; множ.: очі; сглазъ—прозір, уроки.

Глазѣніе—витрішки, виторопні, гави.

Глазѣть—виторопні ловити; витрішки продавати, кугувати, ловити; гави ловити.

Гланда—залоза.

Гласить—оголошати, виголошати; казати, мовити.

Гласный—голосний, згучний, гучний, чутний; прилюдний, явний; -думи или земства—радник; -ная буква—голосівка.

Гласъ—голос.

Глашатай—окличник.

Глетчеръ, геогр. — льодовик, льодовець.

Глина—глина; клейкая—глей; бѣлая фаянсовая — каолин, глинка; бѣл. обыкн.—побіл.

Глиній, алюминій, метал. — глинець.

Глинистый—глинястий, глейовинний, глейкий, глеюватий.

Глинница—глинище.

Глинобитный—саманний.

Глиновальня—глинарня.

Глиновидный—глинкуватий.

Глиняный—глиняний; цвѣтъ—глиняст. й; о посудѣ—череп'яний.

Глиста, *Ascaris lumbricoides*—глист, глиста, глистюк.

Глистовникъ, раст. *Solanum dulcamara*—глистяк, глистник, надтинник, паслін жовтий; раст. *Artemisia absinthium*—полин.

Глистный—глистовий.

Глистогонный — глистовигонний.

Глобусъ-гльоб.

Глогъ, бот. *Cornus sanguinea*—свидина, спиж, свид.

Глоданіе-гризіння, жвакуван-ня.

Глодать-гризти, жвакувати.

Глотать, -тнуть—ковтати, ковтнути; жадно-глимати, глимнути.

Глотка, анат. *Larynx*-пел'яка.

Глотокъ—ковток.

Глоточный—пельковий.

Глохлый—глухий.

Глохнуть-глухти; недочувати; глушити, глушиться, пустити.

Глохтаніе—жлоктання, жлуктання.

Глохтать, пить съ жадностью—жлуктати.

Глохтунъ-жлуктій; ненажера; п'яка, п'як.

Глубже-глибше.

Глубина-глиб, глибень, глибиня, глибича, глибинь, глибокість, глибоч, глибочень, глибочиня, глибочінь, проглуб.

Глубиной — завглибшки; въ глубину-углиб.

Глубокій—глибокий.

Глубокомысленный, о—глибокодумний, о.

Глубокомысліе — глибокодумність.

Глубокость—глибокість.

Глубь—глиб.

Глумительный — глузливий, глумливий.

Глумиться-глузувати, глумувати, глумуватися.

Глумленіе-глузи, глузування, глум, глумота, глумування, поглум, поглумка.

Глупецъ-бевзъ, бевзень, дурень, кеп, г упак, глуптак, йолоп, бейдак.

Глупить-дуріти, дурня клеіти, жартувати, пустувати.

Глупо нерозумно, безглуздо.

Глуповатый-шелепуватий, придуркуватий, придуруватий, пришелепкуватий, пришелепуватий, прицуцуватий, недоумкуватий, недоум, дуренький, недоумок.

Глупость-дурість, дуреші, дур, безглуздя, дурниця, брідня, дрібниця.

Глупый-дурний, дурноверхий.

Глупышъ—дурник, дурень.

Глупѣть—дурніти, дурнішати, безглуздіти.

Глухарка—глушка: пт. *Tetrao urogallus*-тетеручка, тетерючка, тетериця.

Глухарь-глушко, глушан, глушман; пт. *Tetrao urogallus*-тетервак, тетерець, тетерук, тетерюк; грибъ бѣлый, *Boletus edulis*-боровик.
 Глухая крапива, раст. *Leopogus cardiaca*—псячка; бѣлая, *Lamium album*—глушица, глушник.
 Глуховатость — підглухість, приглухуватість.
 Глуховатый—підглухий, приглухуватий.
 Глухой — глухий; притлумленный, неясний, приглушенный.
 Глухонѣмой—глухоніимий.
 Глухота—глухота.
 Глушитъ-глушити; рыбу—плішити.
 Глушь—глушня, застум, глушина, глуш.
 Глыба—цовта, брила, аскиба, купа.
 Глыбистый—брилистий.
 Глыбообразный — брилуватий, цовтуватий.
 Гляды!—зирк! гульки.
 Глядѣть — глядіти, дивитися; виглядати; доглядати; -ся — виивлятися, дивитися.
 Глянецъ — склинецъ, полиск, глянс.
 Глянцевитый — полискуватий, склянцоватий, склячий.
 Глянцовать — склинцювати, глянсувати, полищувати.
 Гнать—штирити, турити, перти, виганяти; гнати, переганяти; -ся — туритися, гнатися.
 Гнести — гнітити, нагнітати, стискати; утискати, тиснути.
 Гнетъ—гніт; жердь, удержив. сѣно, навозу-рубель; утиск.
 Гнида—гнида; раздавленная—моклица.
 Гниловатый—гнилявий.
 Гнилой—гнилий; (о деревѣ)—трухлый, трухлявий, спорохнявілий, спорохнілий, потрухлый, потрухлявілий, порохनावий, порохнявий, бутлявий.
 Гниlostный—гниlostний, гнилизняний.
 Гниlostь—гниlostа, гнилизна; трухлість, спорохнілість, потрухлість.

Гнилушка — гниличка; порошок, порохнина, порохань, спорохнівка, трухло, трухлявина, трухлятина, трухляк.
 Гниль—гниль, гнилина, гнилеча, гнилятина, гнилля; -о соломѣ—гній; о деревѣ — трухло, трухлина, трухлявина, трухлятина.
 Гнилье — гниличья, гнилля, гнилячья.
 Гнить—гнисти, гнити, гноїтиса, порохнавіти, порохнявіти, порохніти; -о деревѣ — трухніти, трухнути, трухлявіти.
 Гнієніє—гниття.
 Гноєніє—гноїння.
 Гноетеченіє—гноетеча.
 Гной—гній; изъ нарыва-отік.
 Гнойливый (о глазахъ) — каправий, капровокий.
 Гнойный—гнійний.
 Гноистый—гнойовий.
 Гноить—гноїти.
 Гноиться—гноїтиса; о ранѣ — ятриса; -о глазахъ — каправіти.
 Гноючесть—гніючість.
 Гноючка—болячка.
 Гнуса—гугнавецъ.
 Гнусавити — хамаркати, хамаркати, хамкотіти, гугнявіти, гугнити, гугнати, гуняти.
 Гнусить—см. Гнусавить.
 Гнусливість—гугнявість, гугнавість, гугнивість, хухнавість, гунявість.
 Гнусливый—гугнявий, гугनावий, гугнивий, хухनावий, гунявий.
 Гнусность—бридота, мерзота, гидота, огида, паскудство.
 Гнусный — брідкий, гидкий, мерзений, огидний, паскудний.
 Гнуть—гнути, нагинати, згинати, хилити.
 Гнушаться—брідитися, гребати, гребувати.
 Гніваться—гніватися, сваритися на, пересердя мати на кого, сердувати, гнівитися, гнівати.
 Гнівить—гнівити.
 Гнівливість—гнівливість.
 Гнівливый—гнівливий.

Гнѣвно — гнѣвно, з пересердя,
з серця.

Гнѣвный — гнѣвный, розгнѣва-
ний.

Гнѣвъ — пересердя, гнѣв, сер-
діння, фрас, фасия, пізьма

Гнѣдко — гнідан.

Гнѣдой — гнідий

Гнѣздилище — кубло.

Гнѣздиться — гніздитися; куб-
литися; моститися.

Гнѣздникъ — раст. *Lathrea Squa-*
maria L. — петрів хрест.

Гнѣздо-гніздо, кубло; змѣиное
— гадючник; лягушечье —
жабуріння; скворешное —
шпаківня.

Гнѣздышко — гніздечко, кубель-
це.

Говореніе — балачки, балаки,
балакня.

Говорить — мовити, мовляти,
говорити до, казати до, по-
відати до; вяло-слебізувати;
кому колкости-шпигати ко-
го, шкилювати з кого; нао-
бумъ-казати навманя, на га-
лай на балай; обвиняками-
наздогад казати; вздоръ —
турувати, торочити, бане-
люки плести; теревені гну-
ти, точити, правити, нести;
твердить — правити.

Говорливість — балакливість,
балакуватість, балакучість,
говорючість, гомонючість,
гомонливість, мовність.

Говорливый — балакливий, ба-
лакуватий, балакучий, гово-
рючий, гомонючий, гомон-
ливий, мовний.

Говорной — розмовний.

Говорня — балачки, балакани-
на, балаки.

Говорунъ — щебетун, цокотун,
балаклій, балакун, щебетій,
базіка, базікало.

Говоруня — щебетуха, цокоту-
ха, щебеташка, балакуха.

Говоръ — гомін, гамір, гутір,
гутірка, говірка; сплетни —
поговір.

Говѣльщикъ, ца — говѣльник,
ця, спасеник. — ця.

Говѣніе — говіння.

Говѣть — говіти.

Говядина, -коровья, -яловичи-
на; воловьья — воловина, би-
чина.

Говяжій — воловий, яловичий.

Гоголь, пт. — гоголь.

Гоготаніе — реготання, реготи;
гельготання.

Гоготать — реготати; о гусяхъ —
гельготати.

Годить — баритися, гаятися,
тривати.

Годиться — способитися, при-
даватися, здаватися.

Годичный — роковий, рочистий,
річний.

Годность — подібність, сохтів-
ність, спосібність, судність,
удобенність, придатність,
здатність.

Годный — подібний, сохтівний,
спосібний, судний, удобен-
ний, придатний, здатний.

Годовалый — однорічний, одно-
літок, річня, річняк; теле-
нокъ — бузізок, бузімок, на-
зімок; лая овца — ярка.

Годовой — рочистий, роковий,
річний; щорічний.

Годовщина — роковини.

Годъ — рік; множ. — роки.

Голавль, рыба *Squalius dobu-*
la — головень.

Голенастый — гомілатий, циба-
тий.

Голенище — халява.

Голень, анат. — гомілка.

Голецъ, рыба *Cobitus barbatus* — слиж.

Голикъ — деркач.

Голица, перчатка съ одн. паль-
цемъ — накожня.

Голландецъ, -ка — голендерець,
-рка.

Голова — голова.

Головастикъ, зоол. — ополоник,
пуголовок, прачик, полоник,
циганська риба; головань;
раст. *Corydalis solida* — ряст.

Головачъ, рыба *Cottus* — бабець,
головань, гсловач.

Головатый — головатий; о коч-
няхъ растений — головистий.

Головка — голівка, голівонька,
головонька; у растений — го-
ловка; у мака — маківка; у
винта, геоздя, шпильки —
шпак; головки въ обуви —
пришви.

Головки пѣтушьи, раст. *La-*
tem pigrum — шандра.

Головль, рыба *Mugil chelo-*
galga.

Головной — головний, голов'я-
ний.

Головокруженіе—заворот, за-
паморока.

Головоломка—морока.

Головоломный—морочуватий,
морочливий.

Головомойка—(иносказ.) почу-
бенька.

Головорѣзь—різун, герлоріз;
паливода, варивода, шибе-
ник.

Головушка—голівонька, голо-
вонька, головочка.

Головчатый—головчастий.

Голодать—голодувати.

Голодающий—голодюк.

Голодный—голодный, голодо-
вий, недорідний, неро ючий

Голодовка—голоднеча, голод-
ня, голоддя, голодівка.

Голодуха—голодування, голо-
дання.

Голодь—голод, безхліб'я, без-
іжжя.

Гололедица—ожеледиця, оже-
ледь, ховзкавиця, поледо-
виця, ожеледа, ожелизь,
совзениця, позлитка, сли-
зота, голедиця, поледівка,
голошік, голошок.

Голосистый—голосний.

Голословный—безпідставний,
бездоводний.

Голосованіе—голосування.

Голосовать—голосувати.

Голосовой—голосовий.

Голось—голос; (баллотир.) об'-
явка.

Голтыль, плотничинс.-шерла,
шерпетка.

Голубель, раст. *Vaccinium n*
uliginosum—лохина, піяки.

Голубенокъ—голуб'я, го-
луб'ятко.

Голубецъ—(лакит, блакить
(краска); грибъ. *Agaricus*
violaceus—синюх.

Голубизна—блакить.

Голубика—см. Голуб ль.

Голубиный—голуб'ячий, голу-
бинячий.

Голубка—голубка; пт. голуб ка,
голубиця.

Голубки раст. *Aquilegia vulga*
ris L.—оксамит, орлики.

Голубоватый—блакитнявий

Голубоглазый—синьоокий

Голубой—блакитний.

Голубой лютикъ, раст. *Aconi-*
tum Napellus—тоя.

Голубь, *Columba*—голуб; зо-

бастый. *S. gutturosa*—гор-
лач; турманъ—туркот, тур-
кут; лѣсной-припутень; лѣс-
ной сизый—синяк; дикій—
горлиця, дикар.

Голубѣть—блакитніти.

Голубятникъ—голуб'яр; голуб-
ник.

Голубятня—голубник

Голытьса—голота, убіж.

Голый—голий.

Голышъ—гольтіпака, гольтя-
пъ, гольтіпа, гольтяпака,
голота, голюк, голяк, го-
локолінець, голоколінок, го-
лодранецъ, голодрабець, го-
лодраб; минер—галька,
круглячок; раст. *Salvia pu-*
tans—бабка; яйцо безъ скор-
лупы—виливок.

Голь—голота, єдваб, адама-
шок.

Гомерическій—гомеричний.

Гоненіе—погонка, пересліди,
угноблення.

Гонецъ—гонецъ, гінець.

Гонитель, -ница—пригнобник,-
ця, угискач,-ка, напасник,-
ця, утисник,-ця.

Гонка—гін;-сплавъ-сплавачка;
-плоть-сплав; водки-перегін;
нагана, вимовъ, докр.

Гонобобель—см. Голубель.

Гонорея, мед.-збур.

Гончая собака—гончак.

Гоньба—гонитва; розгон; изда,
розгон.

Гонять—ганяти, туряти.

Гора—гора.

Гораздо—багато, дуже;-лучше
-багато краще.

Горбатый—горбатий.

Горб-тѣть—горбатіти.

Горбина-горбовина; обаполок.

Горбистый—горбуватий, гор-
бастий.

Горбитъ—горбувати.

Горбунъ, -нья—горбань,-ня.

Горбушка—окраєць, крайчик.

Горбъ—горб.

Горбыль—обапол, обаполок.

Горделивость—гордовитість,
гордуватість, гордовли-
вість.

Горделивый—гордовитий, гор-
дуватий, гордовливий.

Гордецъ—гордій, гордівник,
гордун, фудулія, гординя.

Гордиться—пишатися, гонору-
ватися.

Гордо-згорда, гордовито, думно.

Гордовикъ, раст. *Viburnum Lantana*—гордина, гордовина.

Гордость-бута, гордоші, форс, фудулія, пиха.

Гордый-гордый, пишный, думный, фудульный, хамный.

Гордыня—см. Гордость.

Гордячка—гордівниця, гордійка.

Горе—горе, лихо, біда; жаль, смуток, журба, туга, безголов'я.

Горевать—горювати, у тугу вдаватися, журитися.

Горельефъ—горорізьба.

Горемыка—побідаш, побіденник, горяка, горопах, бідолах, бідолаха, бідорака, бідораха, бідолака, неборак, неборака.

Горемыкать—бідувати.

Горемычный—побіденний, горопашний, горюшний, бідашний, бідацький, бідолашний.

Горенка—покоік, світличка.

Горестный, о—тужный, журный.

Горестъ—туга, утуга, журба, жаль.

Горець—верховинець, гірняк.

Горець птичій, раст. *Polypodium aciculare* L.—спориш, дерес.

Горечавка, раст. *Gentiana cruciata*—таралишник, лихо-манник, товстушка, терлич.

Горечь—гіркість, гіркота.

Горизонтальность—поземність.

Горизонтальный—поземний.

Горизонтъ—обрій, позем, виднокруг, крайнебо.

Гористость—горянність, горовитість.

Гористый—горяний, горовитий.

Горихвостка, пт.—дрижифіст.

Горицвѣтъ, раст. *Lychnis (vespertina sinthorp)*—сліпак.

Горка (для катанья на салазкахъ)—спускалка.

Горланить—зіпати, горлати, галасувати, репетувати.

Горланъ—горлай.

Горленка, пт. *Turtus auritus*—птукач, птукавка; *Columba Turtur* L.—туркавка, горличка, туркало.

Горлецъ, раст. *Polygonum bistorta* L.—левурда, ракові шийки.

Горло—горло, горлянка; бутылки—шийка; дыхательное—дишниця, дишник.

Горловина—джерело.

Горловой—горляний.

Горлодеръ—горлай.

Горлупа, горлупчикъ, раст. *Bunias orientalis*—грицики, свербига.

Горлышко—горличко; (въ бутылкѣ)—шийка.

Горлянка, раст. *Antennaria dioica*—цмин розовий; *Pignella vulgaris*—сухверх, сухвершки; колба—шийоватка.

Горнило—горен, горн.

Горнильный—горновий.

Горнисть—сурмач.

Горница—покій, світлиця.

Горничная—покоївка.

Горногорошекъ, раст. *Orobus vepnus* L.—горошок горобиний.

Горнозаводскій—гірничий.

Горнозаводство—гірництво.

Горнопромышленникъ—гірнопромисловець.

Горнопромышленность—гірнопромисловість.

Горнорабочій—гірняк, шахтарь, рудник, гірник, гірняк.

Горностаевый—горносталявий.

Горностай—горнотарник, горносталь.

Горнушка—опічок.

Горнь—горен, горн; для обж. кирпичей—гартовня; сурма.

Горный—гірний, гірський, горовий;—ное масло—нафта.

Городить—тинити, городити;—вздоръ—верзти, торочити.

Городишко—містечко.

Городище—велике місто; городисько, городище.

Городовой, прил.—міський; суц.—городовик.

Городокъ—містечко.

Городской—міський.

Городъ—місто; губернский—губерніяльне місто; уѣздный—повітове місто.

Горожанинъ—ка—мішанин, городянин, міщанка, городянка.

Горохонь—гірник.
 Гороховидный—горошкуватий, горохуватий.
 Гороховина, горох. солома — гороховини, горохвиння, горох'янка, горохлянка, гороховина, горошіння.
 Гороховникъ дикій, раст. *Lathyrus sylvestris*-укладник; шишков., *L. tuberosus* — чина розова.
 Гороховий—гороховий, горох'яний.
 Горохъ, раст. *Pisum sativum*—горох; - журавлиный, *Vicia sepium* — сокирка; кошачій, *Astragalus glycyphillus* — ненаситець.
 Горошекъ—горошок.
 Горошина—горошина.
 Горошчатый—горошковатий.
 Горстка — жменька, жмінька, жмінечка.
 Горсть—жменя: въ двѣ руки—пригірщ. пригрщ.
 Гортань, анат.—дишниця, гортанка, горлянка.
 Горчакъ, рыбе *Rhodeus sericeus* — черевуга, черевуха, пукас: раст. *Polygonum persicaria*—гірчак.
 Горчатъ—гіркнути.
 Горчить—гірчити; отзываются горькимъ-горенити.
 Горчица, раст. *Sinapis* — гірчиця: полевая—*S. arvensis*—горупа, горунка, свиріпа; приправа—муштарда.
 Горчичникъ—синапизма.
 Горчичница—муштардник.
 Горчичный—гірчишний; синапизмовий.
 Горшечникъ—гончарь.
 Горшечничать—гончарувати.
 Горшечный—горшковий; гончарський, гончарний.
 Горшокъ — горщик, черсак: для варки борща—борщівник; для каши — кашник; для бученя — золільник, золінник; цвѣточный — тежик, риновка, зільник; расширяющийся кверху-теганька; большой, какъ котелъ — саган, покотило; чугунный — чавун, казан; мѣдный — мідень; плавильный — тигель; цилиндрич.—стовбун.
 Горькій — гіркий; прикрий,

болізний, смутний, бідолашний, гіркий.
 Горьклый—згірклий.
 Горькнуть—гіркнути.
 Горько—гірко.
 Горьковатый—погіркий, пригірклий.
 Горькость-гіркота, гіркість.
 Горьлки, игра-горюдуб.
 Горьлое-паленина, шмалятина.
 Горьлый-горілий, палений.
 Горьніе-горіння, палення.
 Горѣть-горіти; въ печи-палитися; безъ пламени-жаріти, жевріти; издавать свѣтъ-світитися.
 Горючесть-палахливість, загальність, палкість.
 Горючий-палахливий, запальний, пал'ий, огнепальний.
 Горюшко-горенько, лишенько.
 Горячее (блюдо)-гаряча страва, горяча потрава.
 Горячечный-горячковий.
 Горячительный—палючий.
 Горячить—ропаляти, ропікати.
 Горячгся-хвилюватися, ропалятися; тріпатися; о животныхъ-рдитися.
 Горячий — гарячий; пекучий; палкий, запальчастий, пал'оний.
 Горячка, мед. — огневиця, вогневиця, горячка; запальчивость-пал, палкість, запал.
 Горячность—палкість, запал, запаління.
 Горячо—гаряче; палко, з запалом, огненно.
 Госпиталь—шпиталь.
 Госпитальный—шпитальний.
 Господа!—панове!
 Господень—господній, господевий, божий.
 Господинъ—пан; множ.-пани, панове, панство.
 Господскій—панський.
 Господство—панування, посілість.
 Господствовать—панувати над, верховодити; панувати, переважати; надъ мѣстностью—горовати, панувати, домінувати.
 Господствующій — запосілий, панувальний, домінальний.

Господь—Господь, Пан.
 Госпожа — пані, добродійка,
 пані-матка, господиня.
 Гостепріимный—учтивий, го-
 стинний, прийомний.
 Гостепріимство—гостинність,
 учтивість, прийомність.
 Гостиная—вітальня.
 Гостинець—дарунок, подару-
 нок.
 Гостиница—готель, отель, за-
 їзд.
 Гостинодворецъ—крамарь, ку-
 пець.
 Гостинный дворъ — крамниці.
 Гостить — гостювати.
 Гость—гість.
 Гостьба—гостювання, гостина.
 Гостья—гостя.
 Государственный—державний.
 Государство — держава, пан-
 ство.
 Государствовать — панувати,
 державувати.
 Государыня — пані; королева,
 цісарева, найясніша пані.
 Государь—пан; король, цісарь,
 найясніший пан.
 Готическій—готичний.
 Готовальня — пристрійня, ри-
 сувальня.
 Готовить—готувати, лагодити,
 лаштувати, споряджати,
 строїти; готувати, порати-
 ся, варити;—ся, — готуватися,
 лагодитися, лаштуватися,
 споряджатися, строїтися.
 Готовность—готовість; охота,
 хіть.
 Готовый—готовий, злаштован-
 ний, впорядкований; ладен,
 радніший, охочий.
 Грабаздать—хапати, гарбати.
 Грабежный—здирський.
 Грабежь—рабунок, рабування,
 рабівництво, здирство, шар-
 панина, харцизство, грабіж,
 грабіжка, грабунок, здир-
 щина.
 Грабеляна — грабильно, граб-
 лисько, граблище, держів-
 но.
 Грабельный—граблевий.
 Грабельщикъ, -ца — громаділь-
 ник, -ця.
 Грабитель — грабіжник, дерій,
 дерун, харциз, харцизник,
 здирця.
 Грабительскій — здирливий,
 рабівницький.

Грабительство — рабування;
 здирство, рабівництво.
 Грабительствовать—рабувати;
 здирати.
 Грабить — громадити, гребти;
 рабувати, гарбати, шарпа-
 ти, лупити, харцизити,
 плюндрувати.
 Граблеобразный-граблюватий.
 Грабли—граблі;—конныя — гро-
 маділка.
 Грабъ, бот.—граб.
 Гравель—ритовник.
 Гравилоть, раст. Geum igran-
 dum—вивішний.
 Гравироваальный-ритовничий;
 —ная мастерская — ритовня.
 Гравирование—ритування; ри-
 товництво.
 Гравировать—ритувати, рити.
 Гравировка—ритування.
 Гравій, минер. — ринь, рінь,
 жорства.
 Гравюра — ритина, ритовина.
 Градина—градовина.
 Градобитіе—градобіи.
 Градовой — градовий.
 Градусникъ—тепломір.
 Градусный—ступінний.
 Градусъ—ступінь.
 Градь—місто; град;—градовая
 буря—градовиця.
 Гражданинъ, -нка — громадя-
 нин, -нка.
 Гражданскій—громадянський;
 цивильний.
 Гражданственность—громадів-
 ство.
 Гражданственный — громадів-
 ський.
 Гракать—кракати.
 Грамматика—граматика.
 Грамматическій граматичний.
 Грамота—(грамотность) пись-
 мо, письменність; лист; дек-
 рет; диплом, патент;—вѣ-
 рительная—лист поручаль-
 ний; охранныя—глейтовний
 лист, глейт.
 Грамотей—письменный, пись-
 мак.
 Грамотка—листик.
 Грамотность—письменність.
 Грамотный—письменный.
 Граната—гарматень.
 Гранатный—гарматневий; гре-
 надовий.
 Гранатъ—гренад; бот.—грена-
 дове дерево.

Грандіозний—величній.
 Граненіє—шліхування.
 Гранений—рубчатий, гранчастий, грнястий; шліхований.
 Гранильний—шліхувальний.
 Гранильщикъ—шліхарь.
 Гранистый—рубчатий, гранчастий, грнястий.
 Гранитный—гранитовий.
 Граить—дикарь, гранит.
 Гранить—шліхувати.
 Граница—кордон, грань, хитарь, межа; изъ деревьевъ—перетика.
 Граничить—межувати.
 Граничный—кордонний, межовий, сумежний.
 Гранка—см. Граненіє; обь орѣхахъ—близнята.
 Грановитый—см. Гранений.
 Грань, мѣра вѣса—гранум.
 Грань—пруг, руб, грань; карб, карбіж; межа.
 Графа—шпальта.
 Графикъ—нарис, роспис.
 Графинъ—карафа.
 Графиня—грапиня, грабиня.
 Графить, минер.—графит.
 Графитный—графитовий.
 Графить—линювати, шпальтувати, реглювати.
 Графическій—рисовний, графичний.
 Графленіє—линювання, шпальтування, реглювання.
 Графлений—линюваний, шпальтований.
 Графскій—грапський.
 Графъ—грап.
 Граціозность,—ловкість, хупавість, коасність, граційність.
 Граціозный, о—ловкий, хупавий, красний, граційний.
 Грація—ловкість.
 Граченокъ—граченя, граченятко.
 Грачь, пт. *Corvus frugilegus*—грак, гайворон.
 Гребенка—гребінець; для пряленья-гребінь.
 Гребенная трава, раст. *Amaranthus caudatus*—турецьке просо, просо дике.
 Гребенной-гребінний.
 Гребеночный—гребінний, гребінцевий.
 Гребенчатый-гребенястий, гребінчастий, гребенатий.

Гребенщикъ—гребінник.
 Гребень-гребінь; у птиць-гребінь, чубок; для расчесыванья льна, конопли-щітка; горы-вершок, шпиль.
 Гребецъ—(на лодкѣ)-весляр; (на полѣ)-громадильник.
 Гребешокъ—см. Гребень; у птиць грудн. кость-грудни-на, кобилка.
 Гребешокъ пѣтушій, раст. *Amaranthus caudatus*—турецьке просо.
 Гребло-стрихірь, стрихулецъ; весло.
 Гребля—гребня; гребовиця.
 Греблякъ, насѣк. *Velia*-веслун.
 Гребневидный—гребінястий.
 Гребной—весловий.
 Гребнуть (весломъ)-погребнутися.
 Греза—мрія, мара.
 Грезить-мріяти, марити;-ся-привиджуватися, верзтися, маритися.
 Гремучій-громкий, гуркотливий; -чая змѣя-тарахкавка.
 Гремушка—брязкальце.
 Гремѣть-грімѣти, грімотати, грімотѣти, гуркотати, гуркотѣти, турготѣти, торохкати, торохтѣти, погрімати; начинать гремѣть-вигрімляти, нагрімляти; гремѣть издалека-відгрімляти; о бубенчикахъ-брязчати, брязкотѣти.
 Гренки—потапці.
 Грести-веслувати, гребти, обгрібатися, (кормой впередъ) табанити; горнути, громадити, згортати, загортати; гарбати, загортати, загрібати.
 Грецкій орѣхъ—волоський горіх.
 Греча, раст. *Polygonum fagopyrum*—гречка.
 Гречина, раст. *Achillea Millefolium*—деревій, серпоріз, кривавник.
 Гречиха—гречка;-птичья, *Polygonum aviculare*-спориш.
 Гречневикъ—гречаник.
 Гречневый—гречаний.
 Грибной—грибовий.
 Грибовидный—грибастий.
 Грибъ—гриб, губа.
 Грибъ бѣлый, *Boletus edulis*—черствак, решетняк.

Грива-грива; горы-гребінь; пагірок, згірря; конская, раст. *Eupatorium cannabinum* сідач.
 Гривачь-гривань.
 Гривенникъ, монета-двадцятка.
 Гривистый-гриватий, гривастий, гривкастий.
 Гримаса-гримаса.
 Гримасникъ-ца-гримасник-ця
 Гримасничать-гримасувати.
 Гримиловать-гримувати.
 Гримировка—гримування.
 Гримъ—грим.
 Гриппъ, мед.—хрипка.
 Грипомъ, раст. *Leonurus cardiaca*-псячка.
 Грифель-писало, шифер.
 Грифъ-(птица) кондор, гриф; муз.-шня; рукоятка саблیدержак.
 Гробница-домовина, доломина, нагробок, надгробок.
 Гробовой-труновий, трунвовий, трумновий.
 Гробовщикъ-трунаръ, трумнаръ, трунварь.
 Гробокопатель—погребарь, гробокоп, грабарь.
 Гробъ—труна, трумло, трун-ва, трумна, домовина, доломина.
 Гроза-громозиця, туча, чвара; лихо, лиха година; погроза; пристрашка.
 Гроздовидный—гронуватий, гронуватий.
 Гроздь—гроно, грона, гроно, китяг, китях, кетяг, кетях, кім'ях, кім'ях, кимнях, ким'ях.
 Гроздь песій, раст. *Lonicera xylosteum*—жимолость.
 Грозить, зиться—по-рожати, погрожувати, загрожувати, нахвалятися, сварити.
 Грозный-грізний, грімний, суворий; страшливий.
 Грозность-грізність, грімність, суворість; страшливість.
 Грозовой—тучний, громов-чий, чваровий, громохмар-ний.
 Громада—купа, велич, озія.
 Громадина—(о людяхъ) хазія, гріло, велич, одоробало, одоробло, бардадим, огвара, ломус; (о предметахъ) велич, одоробало.
 Громадность—величезність.

Громадный—величезный.
 Громила-руїнник, руйнак, розбишака. злодій, буродій, буришака.
 Громить-бурити, нищити, руйнувати.
 Громкій-голосний, гучний; сла-ветный, уславленный.
 Громко—голосно, гучно; наголос, уголос.
 Громление—нищення, бурення.
 Громовержець—громокидець.
 Громовникъ—громовик.
 Громовой-громовий, грімний.
 Громогласіе—голосність, гучність.
 Громогласный—голосний, гуч-ний.
 Громоздить—нагроможувати, копичити; о лѣсахъ-ришту-вати; ся-моститися, вила-зити, чаряпкатися.
 Громоздкій—одороблий, бам-булий, озійний, хазійовий, непокладний.
 Громотводъ—громовинник.
 Громъ—грім, перун; гуркіт, гуркота, гуркотнеча, гур-котня, гуркотнява, грук, грюк грюкнява, грюкотне-ча, грюкотнява.
 Громыхать, -хнуть—торохтѣти, -хнути, грукати, -кнути, гур-котѣти, -тнути, грюкотати, -конути.
 Гротъ—печера, печеря, яски-ня; морс.-чайма.
 Гротъ-мачта—грот-щогла.
 Грохнуть—торохнути, чварах-нути, хряпнути, хряснути, бухнути.
 Грохнуться-хряпнутися, храс-нутися, хропнутися, хрьоп-нутися, чварахнути, геп-нути.
 Грохотаніе (грома)—рокотня, гуркотня, гуркотнява.
 Грохотать—тарахтати, торох-кати, гуркотати, гуркотѣти, вигрімляти.
 Грохоть—торохнява, торох-неча, гуркіт, грук, грюк; решето.
 Грохъ, межд.—гуп, бух, геп.
 Грошовый-шаговий, дешевый.
 Грошикъ—шажок.
 Грошь—шаг, феникъ.
 Грубить—грубіянити, знева-жати, бруталити,

Грубѣнство — брутальність, брутальнява, брутальня, грубѣнство.
 Грубѣнъ, -нка — брутальник, -ця, грубѣн, -ка.
 Грубость — мугирність, грубѣнство, брутальність.
 Грубый — мугирний, жорсткий, суворий, брутальний; о голосѣ — товстий; о матерії, бумагѣ, кожѣ — цупкий.
 Грубѣть — грубшати, тверднути.
 Груда — стос, купа; снѣгу, льда, земли — брила.
 Грудастый — персистий, груднистый, цицятый, цицькастый.
 Грудина — груднина.
 Грудинка (гусиная особ. обр. приготовленная) — полоток, полоть.
 Грудой — грудний; о ребенкѣ — цицьковий.
 Грудобрюшной — грудочеревний; -ная — програда — діафрагма.
 Грудь — груди; перса, перси, лоно, лоньо, циця, цицька.
 Грузеніе — ладуння, теркилування, вантаження, хурування.
 Груздь, грибъ *Agaricus vellegeus* — рунатка, груждель.
 Грузить — ладувати, теркилувати, вантажити, хурувати; -ся — ладуватися, теркилуватися, вантажитися, хуруватися.
 Грузка — см. Грузенье.
 Грузкій — тяжкий, важкий.
 Грузнуть — грузавити, топнитися; о грудяхъ, вымси — наливатися.
 Грузный — тяжкий, важкий, ладовний, навантажений; п'яний.
 Грузнѣть — тяжчати, важчати.
 Грузовикъ — ваговіз.
 Грузовой — ладовний, вантажовий, ваговий, тягаровий, вантаговий.
 Грузовщикъ, хозяинъ груза — ладовник, ваговласник, крамовласник.
 Грузоподъемность — тонажність.
 Грузоподъемный — підоймовий, тонажний.
 Грузчикъ — носак, вантажник, ладунник, теркиляк, носій

Грузъ — ладун, вантага, вантаж, тяга, тяжар.
 Грунтъ — грунт, земля, рілля; фонъ — тло.
 Грунь, грунца (аллюрь лошади) — трух.
 Группа — купа, гурт.
 Группировать — гуртувати, токмити.
 Группировка-гуртування, гуртація.
 Грустить — сумувати, смуткувати, смутно себе мати, у смуток вдаватися, журитися.
 Грустный — смутний, смутливий, тужний, тужливий, хмурний, тоскний, журливий, журний.
 Грустнѣть — суміти.
 Грусть — смуток, сухота, смута, смутність, сум, сумота, журба, журбота, жура, журиця.
 Груша, дерево — груша; плодъ — грушка; земляная, *Helianthus tuberosus* — бульба; сахарная — цицуля, ціцаня; мускатная — пахнячка.
 Грушевидный — грушеватий.
 Грушевка — грушівка, дулівка.
 Грушевый — грушевий.
 Грыжа, мед. — гила.
 Грыжевикъ, раст. *Sedum acre* — часник гадячий, гонецъ, молодень; раст. *Gnaphalium dioicum* — гадючаник.
 Грыжей, грыжний — гилавий.
 Грыжная дубравка, раст. *Veronica chamaedrys* — приворот, приворотки, безвершки.
 Грыжникъ — гилун; раст. *Herniczia glabra* — гладун, остудник.
 Грыжница, раст. *Ajuga reptans* L. — суховершки.
 Грызеніе — гризіння.
 Грызть — гризти, точити; мордувати, дрічити, мучити; -ся — гризтися; сваритися.
 Грызунъ — гризач.
 Грѣлка — огрівка, огрійниця.
 Грѣніе — гріття, гріння.
 Грѣть — гріти.
 Грѣховный — гріховний.
 Грѣховникъ, -ца — гріховода.
 Грѣховодничанье — гріховодство.
 Грѣховоднический — грішничий.
 Грѣхопадѣніе — гріховпад.

Грѣхъ—грѣх; причина; помилка, огрѣх; нещастя, лихо.
 Грѣшитъ — грѣшити; помилятися; мати хибу, ваду, ганч.
 Грѣшникъ, -ца — грѣшник, -ця.
 Грѣшно—грѣх; дѣтск.—грѣшки.
 Грѣшный—грѣшний; винный.
 Гряда — (въ огородѣ) грядка, підмет; горная-пасмо; подъ водою—коса; пашенная полоса—загін.
 Грядка — грядка; жердка; въ переносной лѣстницѣ—щаблі.
 Грядущій — прийдешній, прийдучий, потомний, потомній; въ телѣгѣ-полудрабки.
 Грязевой (о ваннахъ)-муловый
 Грязелечебница—мулолѣкарня.
 Грязи, лечебн.—муло цілюще.
 Грязнить—брудити, бруднити, каляти.
 Грязнуля — задріпанець, -нка, заброда, забрьоха, затьопа, замазуха, замазура, неохая, нехлюя, нечепура, нечупара, пелеханка, неохайник, -ця
 Грязный—брудный, кальный.
 Грязнѣть—брудніти.
 Грязь — бруд, брудота, бруднява, грязота, грязя, кал, багно; изъ подъ колесъ, копыть—иверень; густая въ рѣкѣ, болотѣ — твань; замерзшая — храпа, храпле, колоть, груда: - на тѣлѣ—туриця, леп, тімениця; -иль солян. озеръ—пукал.
 Грянуть — гримнути; вдарити на; -ся - бехнути, гепнути, торохнути.
 Губа, геогр.—затока, сага.
 Губа—губа; мн. вуста.
 Губастый — губатый; сущ. — григубач, губань, губач, губрій.
 Губернія — полк, округа, губерня.
 Губернскій — полковий, округовий, губерніяльний.
 Губжа, раст. *Cirtium oleraceum* —хробуст, жовтий хробуст
 Губитель, -ница—згубник, -ця. губительный—згубный.
 Губить—занапашати, нищити, тратити.
 Губка—губка, губонька; *Spongia* — вамбак, спунья, дірчавка.

Губкообразный -вамбакуватий, спун'юватий.
 Гуденіе — бринькання, циги, кання, гудіння.
 Гудила—гудак, цигикач.
 Гудить—бринькати, цигикати.
 Гудокъ—гуділка.
 Гудѣть—густы; глухо-гуготіти. стугоніти; о насѣк.- чутіти.
 Гужевой—хуровий, возовий.
 Гужемъ—на хурах, на возах.
 Гузица, пт. *Motacilla*—трясик-вистка, трясидула.
 Гулевой—гулящий.
 Гулежъ—гульня.
 Гулкій—гучний, голосний.
 Гуль—стугон, гомін.
 Гульба-погуляння, погулянка, гульня.
 Гулючка—пїжмурки, куці-баба, кіці-баба.
 Гулявица — тысячелистникъ, раст. *Actiella Millefolium* —серпоріз, деревій, кривавник.
 Гуляка — гульвіса, гультай, гультипака, гультай, бенькетарь; волоцюга, марнотрав, марнотрат, марнотравець, марнотратник, масалига.
 Гулянье—погулянка, погуляння, гуляння, гулянка, проходка.
 Гулять — гуляти; ходити на проходку, шпацірувати, ходити на шпацір; гуляти, бенкетувати.
 Гуманность—людяність.
 Гуманный—людяний.
 Гуменникъ — тік, стожарня, стоговище; гуменник, токовий; пт. *Anser sedetum* —дикий гусь.
 Гуменный—токовий.
 Гуменце попово, раст. *Leontodon taraxacum* L.—кульбаба.
 Гуменщикъ—гуменний, токовий.
 Гумно — тік; конное-гарман; постройка-клуна, стодоля.
 Гуньба, раст. *Melilotus coerulea*—буркун зілля; мед. *Arthrae*—пліснявка.
 Гунявый—голомозий; шолудивий.
 Гуртитъ (монету)—карбувати.
 Гуртовой—гуртовий.
 Гуртовщикъ—гуртовник; гуртоправ.

Гурть (на монетѣ)—карб, карбіж.
 Гурченіє—карбування.
 Гурьба—юрма, юба.
 Гусарня—гусник.
 Гусарь—гусарин; пинхва.
 Гусеница—усінниця, осельня, гусільниця, усільниця, гусельниця, гусельня, гусень; насѣк. *Arctia Hebe*—ріжа; насѣк. геометра—п'ядак.
 Гусенокъ—гуся, гусятко, гусеня, гусенятко.
 Гусиный—гусячий.
 Гусли—гусевки.
 Гусляръ—гуслиста.
 Густера, рыба *Abgamis blisca*—густирька.
 Густить—густити, згущати;—ся—гуснути.
 Густо—густо; рясно; круто.
 Густоватый—густавий, погустий.
 Густой—густий; рясний; крутий.
 Густолиственный—ополистий, ряснолистий.
 Густорастущій—ряснорослий.
 Густота—густість, густиня, гушавина, гущина.
 Густошерстый—одіжний.
 Густѣть—гуснути, густішати, тужавити.
 Гусыня—гуска.
 Гусь—гусак.
 Гуськомъ—гужем; низкою, ключею.
 Гусятина—гусятина.
 Гусятникъ—гусятник, гусяр.
 Гусятня—гусник.
 Гуща—гуща, осац; фус.
 Гяуръ—джавур.

Д.

Да, нар. — так, еге, авжеж, атож; союзъ—та, і, а, але; при поєєлит. накл. — най, хай, нехай.
 Дабы—аби, аби-б, щоб.
 Давать, дать—давати, дати; надавати, подавати, віддавати, видавати, подавати; давати, допускати, стити, дозволяти-лити;—ся-даватися.
 Давежъ—см. Давка.
 Давить—чавити, душити, гнітити, тиснути, стискати, чемесити, щавити, трудити, муляти.

Давича—доперво, допіро, допіру.
 Давка—тиск, тіснява, тіснота, натиск, налога.
 Давленіє—чавління, щавління, чемесіння, тиснення, тиск, гніт; физ. нагніт.
 Давненько—подавно.
 Давнишний—давній, колишний, відколишний, бознаколишний, спозаколишний, казнаколишний.
 Давно—давно.
 Давноминувшій—давнєзний, давнєнезний, давнеколишний, давноминулий, позадавній, позаколишний, безнаколишний.
 Давнопрошедшій—см. Давноминувшій.
 Давностный—давнєзний, давниновий, давнєнезний.
 Давность—давність, давнина.
 Давя, нажимаю—натиски.
 Даже—навіть, аж, навіт.
 Дакальщикъ, ца—потакайло, потакач, ка, потаковник, ця, підбрехач.
 Даканье—потакання, такання.
 Далекій—далекий.
 Далеко—далеко.
 Далековато—подалеко.
 Далекодостигающій—далекосяжний.
 Далекость—далекість.
 Даль—далеин, далечінь, далеч, дальня, дальнина, далекість.
 Дальний—далекий.
 Дальнобойный—далеколучний, далекострільний.
 Дальновидность—далекоглядність.
 Дальновидный—далекоглядний.
 Дальнозоркій—далекозорий.
 Дальнозоркость—далекозорість.
 Дальность—далекість.
 Далѣе—подалі, далі.
 Дама—пані, дама; въ картахъ—короля, вишник; въ шахахъ—дамка.
 Дамасская Нигелла, раст. *Nigella damascena*—павучок.
 Дамба—тама, гат, гатка, гата, гребля.
 Дамочка—панійка.

Данная (на владѣчіе недвижимо-
мостью)—запис, данна.
Данникъ, -ница—голдівник, -ця.
Данное—факт; мат.-данність,
фактівка.
Дантистъ—дантист; (иронич)
—рвач.
Дань—данина, податок, дача;
зерномъ—осип.
Дареніе—дарування, даріння.
Дареное—даровизна, дарів-
щина, даремщина.
Дареный—подарковий, даро-
ваний, даріжний.
Даримый—подарковий.
Даритель, -ница-дарівник, -ця,
надавець, надавця.
Дарить—дарувати.
Дармоѣдствовать—дармоїжку
вати.
Дармоѣдный—дармоїжний, дар-
моїдний.
Дармоѣдство—дармоїдня, дар-
моїжки, дармоїдство.
Дармоѣдъ, -ка—дармоїжник, -
ця, дармоїд, -ка.
Дарование (пожалованіе) на-
дання: (талантъ) талан-
хист, кебета, хистъ, кеба.
Даровать—(пожаловать) нада-
ти; прощеніе—помилуват,
виачити, пробачити.
Даровитость—кебетливість,
кебетність, стіпність, здіб-
ність, хистовитість, удат-
ність, уродливість.
Даровитый—кебетливий, ке-
бетний, стіпний, здібний,
хистовитий, удатний, урод-
ливий.
Даровой—даровний, даровий,
даревний, даремний, даро-
витий, дармовий.
Даровщина—даровиця, даро-
визна.
Даромъ—даремне, дармо, дур-
но; напрасно—марне, да-
ремне, дурно.
Дароносица—божодарница.
Дарохранительница—святодар-
ница.
Дарстве ный—дарбенний.
Даръ—дарунок, подарунок;
приношеніе—почестка; см.
Дарованіе.
Дательный (падежъ)—даваль-
ный (одмінок).
Датировать—датувати.
Датскій—данський.
Датчанинъ, -нка-данець, данка.

Дать—см. Давать.
Дача—давання, видання; плат-
ня; літнівка, вілла.
Дачникъ, -ца літнівець, -вниця.
Дачный—літнівський, літнів-
ний.
Дзяніе—дзток, дар, дара.
Два—два; съ половиною—пів-
треть; двѣ съ половиною—
півтрети.
Двадцатикопеечникъ—сорокі-
вещь, сороковещь, сорокізка,
сэмигривенник.
Двадцатый—двайцятий, двад-
цятий.
Двадцать—двайцять, двадцять.
Дважды—двічі.
Дверной—дверчатий.
Дверцы—дверчата; кареты,
автомобиля—оболона; въ
воротахъ—хвіртка.
Двеъ—двері.
Двяганье—ворушіння, совання.
Двигатель—рухач, рухаль, ру-
ховець, руховик, рухадло,
рухник, нарушник.
Двигательный—рухничий,
рухницький, рухальний, на-
рушний.
Двигать, двинуть—рухати, ру-
шати, рушити, совати, су-
нути, нарушати.
Двигаться—рухатися, руша-
тися, ворушитися, соватися;
массой—плавом пливти,
тарагунитися, перти; въ
путь—обрушитися.
Движеніе—рух, порух; съ мѣ-
ста—рушання; жестъ или
рефлективное—відрух, по-
ворушіння; впередъ—по-
ступ.
Движимость—рухомість, ру-
хоме добро.
Движимый—рухомий.
Движущій—см. Двигательный.
Двое—двоє, двоєх.
Двоебрачіе—двуженство, дво-
шлюбність.
Двоебрачный—дзуженець,
двошлюбник.
Двоедушіе—облуда, облудність.
Двоедушничать—облудувати.
Двоедушный—облудний.
Двоеженецъ—двужон.
Двоезубецъ, раст. Bidens tri-
partita—череда.
Двоекратный, -о—двуразовий,
-о, двічний, двічі.

Двоєніє — роздвій; двоїння
хим.—перегон.
Двоетесь (гвоздь)—бренталь
Двоточіє—деокропка.
Двойка—двійка; лошадей—па
ра коней; въ картахъ—двійка.
Двоильный, хим. — перегон
ний;—кубъ лембик.
Двойни-двійця, двійнята, бли
знята, близнюки.
Двойникъ—викапанецъ, ви
капаник.
Двойничникъ,—ца-близня, бли
знятко, близнюк,—чка.
Двойной—двійний, подвійний
Двойственность—двоїстість.
Двойственный—двоїстий.
Двоить — двоїти, подвоювати;
роздвоювати; переганяти
(хим.); переорювати (паш
ню);—ся-двоїнити, двоїтися,
роздвоюватися.
Двойчатка—двач.
Двойчатый—двійний.
Дворецкій—шахварь, шапарь.
Дворецъ—палац.
Дворникъ—челядник, двірник.
Дворничиха-челядница, двір
ничка.
Дворничій—челядницький.
Дворня—челяда, челядь, дво
раки, двірня.
Дворняжка—двірняк.
Дворовой—двірський, подвір
ній; сущ. м.-дворак; сущ.
ж.-двірка, дворка.
Дворцовый—палацовий.
Дворъ-двір.
Дворянинъ—шляхтич, дворя
нин, дворян.
Дворяниться-паношиться, па
ніти.
Дворянка—шляхтянка.
Дворянскій—шляхецький.
Дворянство-шляхецтво, шлях
та.
Двоюродный — стрієчний;—
братъ, сестра-брат, сестра
у перших.
Двоєкіи—двоїстий.
Двоєковогнутый- двоїстовгну
тий.
Двоєковыпуклый—двоїстогор
буватий.
Двоєкость-двоїстість.
Двубортный—двурядний.
Двувесельный — двувесловий
Двуглавый—двуголовий,
Двуглазый—двуокий.
Двугласный—двуголосий.

Двугоди́чный- двори́чний, дво
хлітній.
Двугорбый—двугорбий.
Двугривенный — сороковецъ,
сороківка, сороківецъ, се
мигривеник, семигривений.
Двудневный—двадньовий.
Двудольный, бот.—двучастко
вий.
Двудюймовый—двоцалевий,
Двузубецъ,—двозуб; раст. *Vi
dens tripartita*—товстушка.
Двуколка—біда.
Дву опытный — ракотишний,
ратишний.
Двукратно—два рази, двічі,
двома нападами.
Двукратный—двуразовий.
Двуличность—облудність, не
щирість, хвальшивість.
Двуличный—облудний, нещи
рий, хвальшивий; о мате
ріи—міньоний.
Двучогій—двуногий.
Двуносый—двуносий.
Двуполый—двостатьний.
Двурогий—двурогий.
Двусложный — двоскладовий.
Двусмысленность — двознач
ність.
Двусмысленный—двозначний.
Двуспальный (о кровати)—по
двійний.
Двустволка—дубельтівка.
Двуствольный (о ружьѣ)—по
двійний.
Двустворчатый—двійний.
Двустішіє—двовірш.
Двусторонній—двобокий.
Двуутробка, зоол.—торбун.
Двухкопеечникъ—сьомак.
Двухкопеечный—сьомаковий.
Двухлѣтіє — двурічча, дворік.
Двухлѣтній—двурічний, два
рішний; сущ.-двуліток.
Двухмачтовый—двущоглий.
Двумѣсячный—двомісячний.
Двухнедѣльный — двотижньо
вий.
Двухпудовый—двохпудовий.
Двухсотый—двохсотній.
Двуцвѣтний—перелупий, дву
барвий.
Двухчасовый—двугодинний
Двухэтажный — двуповерхий,
двуосадний.
Двѣнадцатиперстный (о киш
кѣ)—перевалькуватий.
Двѣнадцатиугольникъ — два
надцятикутник.

Дванадцятий — дванадцятий, дванайцятий.
 Дванадцать — дванадцять, дванайцять.
 Двѣсти — двіста, двісті, двааста.
 Двѣсти пятьдесятъ — півтрьстаста.
 До — мов, мовляв.
 Дебаркадеръ (вокзалъ) перон; (пристань) — приплав, пришиб.
 Дебатировать — дебатувати, діскусувати.
 Дебаты — дебата, діскусія, суперка.
 Дебелость — гладкість, опасистість, дебелість.
 Дебелый — гладкий, спасистий, дебелый.
 Дебетировать — дебетувати.
 Дебетъ — дебет.
 Дебиторъ — виноватець, довжник.
 Дебоширить — бешкетувати, дешпетувати, галабурдити, шурубурити.
 Дебоширство — дешпіт, бешкет, галабурда, шурубурство.
 Дебоширь — дешпетник, бешкетник, галабурдник, шурубура, шурубурник.
 Дебри — нетри, товща, пуща.
 Дебютировать — дебютувати.
 Деверъ — дівер(ь), швагер, швагер.
 Девизъ — гасло, девиза.
 Девяносто — дев'ятдесят, дев'ятдесят.
 Девяностый — дев'ятьдесятый.
 Девятка — девятка.
 Девятнадцатый — девятнадцатый, девятнайцятий.
 Девятнадцать — дев'ятнадцать, дев'ятнайцять; — предметовъ — дев'ятнацятеро.
 Девятый — дев'ятий.
 Девять — дев'ять; съ половиной — півдесята.
 Девятьсотъ — дев'ятьсот.
 Деготница — мазница.
 Деготь — дьоготь, діготь.
 Дегтярка дігтярница; сред. велич. судно — лайба; раст. *Cornium maculatum* — Солнголов, блекота, сикавка.
 Дегтярникъ — дігтяр, олейкаръ.
 Дегтярный — дігтевий, дігтяний.
 Дегтярная — дігтярня.
 Дежурить — стійкувати.
 Дежу, ный — стійчик.

Дежурство — стійка.
 Дезертировать — збігти.
 Дезертирство — збіганина.
 Дезертирь — збіг.
 Дезинфекционный — дезинфекционный.
 Дезинфицировать — дезинфікувати.
 Дека — дека.
 Декабрьскій — студеньовий.
 Декабрь — студень.
 Декламаторъ — декляматор.
 Декламировать — деклямувати.
 Декоративный — оздобний.
 Декораторъ — оздобник, куншта-тор.
 Декорационный — кунштацый-ний.
 Декорация — кунштация.
 Деликатничать — панькатися.
 Деликатность — делікатність; увічливість, звичайність.
 Деликатный — делікатний; увічливий, звичайний.
 Дельфинъ, зоол. — морська свиня, дофен.
 Демонскій — гем'нський, демонський.
 Демонъ — гемон, демон.
 Деморализировать — деморалізувати, здеморалізувати; — здеморалізуватися.
 Денежки — грошенята.
 Денежный — грошовий; грошовитий.
 Денекъ — днинка.
 Денница — світанок, світання, світ, засвіт.
 Деннонощно — і в день і в ночі, удень і вночі.
 Денной — денний.
 День — день, днина; безъ росы — суховень.
 Деньги — гроші; командировочные — подорожні та харчові гроші; прогонные — подорожні; суточные, кормовые — стравне; наличные — готівка; мѣдныя, серебряныя — мідяки, срібняки; общественныя — громадські гроші.
 Деньженки — грошенята.
 Депеша — телеграма, депеша.
 Депутатъ — аблегат, посол, депутат.
 Дерба — цілина.
 Дербенникъ обыкновенный, раст. *Lythrum Salicaria* — плакун, твердж, тройчак; раст. *L. virgatum* — твержи-

Дерганіе — смикання, тріпачина, тріпання, тарганина, сіпання, сіпанина, шарпання; шерсти, волось, перьевъ — скубанка; подергиваніе — пошморг.

Дергалка (крюкъ, кот. дергають изъ стога сѣно) — ключка.

Дергань — плоскінь.

Дергать, нуть — смикати, сіпати, шморгати, тіпати, шарпати, нути, цямбати, бонуті, смурати, рнути; шерсть, волось, перья — скубти, скубати, ускубнути, ускубти.

Дергачъ, пт. *Crex pratensis* (*Rallus crex*) — тирчак, рапак, рапчак, петро, деркач.

Дергая — сіпом.

Дергота, нерв. болѣзнь — смикавиця; на лицѣ — мишка.

Дергъ, межд. — смик, сіп, скуб, шарп.

Дере-ей, раст. *Achillea Millefolium* — кривавник, білоголовник, серпоріз, деревій.

Деревеникъ, др. червь — шашель, шашелиця.

Деревенскій — сільський, селянський.

Деревенщина — селюк; (женщ.) — селючка; мугирь, ка, мугиряка.

Деревня — село (що не має церкви).

Дерево — дерево, деревина; привитое — скипець; сухое — сушня; небольшое засохшее — сушко; усохшее на корню — сухостій; сломан. бурей — вітролом; вывор. съ корнемъ — вивертень; красное — магонь; черное — гебан; — вья садовья — садовина; плодовая дикія — родючина; нанес. . половодьемъ — плаиння.

Деревушка — сільце.

Дервяга — калатаго.

Дервянистый — деревчатий.

Дервянный — деревляний, дерев'яний, деревний.

Дервянѣть — дерев'яніти, деревеніти; о тѣлѣ — терпти.

Дервяшка — дерев'янка, дерев'яница, деревлянка.

Держава — держава.

Державный — зверхній, владичний; панувальний, всевладний.

Держалень (перила) — ба-яси, поручча.

Держальцы, типогр. — трим ох Держаніе — тримання.

Держать — тримати; ховати, годувати; — ся — триматися.

Держка — голубник.

Дерзаніе — звага, насмілення.

Дерзать, знуть — зважати, зважитися, важитися, наважитися, поважитися, насмілитися.

Дерзкій — зухвалий, напришкуватий, нахрапний, напрасний.

Дерзновенность — відважність, сміливість, зуховатість.

Дерзновенный — відважний, сміливий, зуховатий.

Дерзость — зухвалість, зухвальство.

Дермо — послід; гній.

Дернистый — мурігуватий.

Дерновый — муріговий, дербовий.

Дернь, трава — моріг, муріг, дерба.

Дерюга — рядно, рядична, рядовина, рядюга; для мѣшковъ — міховина.

Дерюжный — рядняний.

Деряба, раст. *Lycorodium clavatum* — п'ядики.

Десенный — ясловий, ясновий.

Десертный — лагоминковий, присмаковий.

Десертъ — лагомина, ласощі, заїдки, присмака.

Дескать — мов, мовляв.

Десна, десны — ясло, ясла, ясна.

Десница — правиця, десна.

Деспотическій — душманський, деспотичний, самовладний.

Деспоть — душман.

Дестъ (бумаги) — лібра.

Десятеричный — десятерний.

Десятерной — см. Десятеричный.

Десятилѣтіе — десятиліття, десятирїччя.

Десятилѣтній — десятилітній, десятирїчний.

Десятина — десятина.

Десятиугольникъ — десятикутник.

Десятичный — десятковий.

Десятка—десятка.
 Десятникъ—десятник.
 Десятокъ—десяток.
 Десятый—десятий.
 Десять—десять: предметовъ—десятеро; десятью—десятьма; десять разів.
 Деталь—подробиця, дрібниця.
 Дефектный—шварунковий, вадний, ганжівний, дефектовний.
 Дефектъ—шварунок, вада, гандж, ганджа, сказа, хиба, ганч.
 Дефилировать—дефилювати.
 Дефицитъ—недобір.
 Дешевизна—дешевня, дешевнеча, дешевінь, дешевина, дешевість.
 Дешевить—дешевити, танити, Дешевле—дешевше, таньше.
 Дешевый, о—дешевий, таний, о. Дешевѣть—дешевшати, таніти, танішати.
 Диванъ—канапа; досчатый, безъ спинки—гапчан.
 Дивидендный—зискодільний.
 Дивидендъ—зискоділ.
 Дивить—дивувати, чудувати.
 Дивный, о—чудовий, ловкий, дивотний, диваційний, о.
 Диво—чудерство, чуднота, дивовижа, дивовизія, дивовисько, дивоглядь, дивина, дивизія.
 Дидактический—навчальний, дидактичний.
 Дизентерія, мед.—червінка, кривавиця.
 Дикарь, -рка—дикун, дикуха: нелюдимъ—нелюда, відлюдок, відлюдник; минер.—дикаръ.
 Дикая калина, раст. *Sambucus racemosa*—бузина червона.
 Дикая лебеда, раст. *Chenopodium album*—натина.
 Дикая Melissa, раст. *Leonurus cardiaca*—псячка.
 Дикая рябина, раст. *Rapace-tum vulgare*—приворотень, піжма.
 Дикая яблоня, яблоко планка, кислиця.
 Дикій—дикий; безлюдий; відлюдний; о цвѣтъ шарий, сірий, попеластий.
 Дикобразъ, зоол.—іжатець,

Диковина—дивовижа, дивизія, чудасія, чудородія, дивина, дивовисько.
 Диковинный—дивовижний.
 Дикость—дикість, дича; відлюдність.
 Диктантъ—диктура.
 Диктовать—диктувати.
 Диктовка—диктура.
 Динь-динь—дзень-дзень.
 Дирижеръ—диригент.
 Дирижировать—диригувати.
 Дисертация—розвідка, розправа наукова.
 Дискантъ—дишкант, дишкула.
 Диспутировать—диспутувати.
 Дистиллировать—переганяти.
 Дистилляция—перегін.
 Дисциплинировать—дисциплінуватися, намуштруватися.
 Дитикъ, насѣк.—щипавка.
 Дитя—дитина; грудное-немовлятко; балованное-пестя.
 Дитятко—дитятко, дитинка, дитинча.
 Дифтеритъ, мед.—обклад, обкладки.
 Дичать—дичавіти.
 Дичиться—дичати.
 Дичь—звірина, дичина; глушина, усторонь; нісенітниця, недоречність.
 Диагональ, геом.—косина, перекутня.
 Диагональный—укісний.
 Діалектъ—говірка.
 Диалогъ—розмова.
 Диаметральный—пролітний, прогінний.
 Диаметръ—проліт, прогін; въ диаметрѣ—на проліт.
 Длина—довжини, довж, довгість.
 Длинноватый—подовгий.
 Длинноволосый—патлатий, кудлатий, пелехатий, волохатий.
 Длинногривый—гриватий, гривастий, гривкастий; суц.—гривань, гривач.
 Длинноклювый—дзюбатий, дзюбастий; суц.—дзюбань.
 Длиннолицый—довгобразий, довговидий.
 Длинноногий—цибатий, циби-латий, голуватий, довгоногий; суц.—цибань, циба-тень, довгоног,

Длинноносый — носатый, довго-носий; — сущ. — носач.

Длиннополый — статный.

Длиннота — озяг.

Длинноусый — вусатый, довговусий; сущ. — прудиус, прутуус, ву а-ь.

Длинноухий — вухатый; сущ. — ухах.

Длиннохвостый — хвостатый, довгохвостий.

Длинношей — довгов'язий.

Длинношерстный — вовнастий, пелехатий, волохатий, кудлаий.

Длинный — довгий; — очень — довжезний, довжелезний, довженний.

Длиною — завдожки, удовж, упродовж.

Длитель — маруда, загайко.

Длительный — загайний, повільний, забарний.

Длитель — тягти, довжити; гаяти, бавити, барити; ся. — точитися, тривати, діятися, баритися.

Для — для, на, про, до, під.

Дневальный — черговий, стійчик.

Дневанье — черга, стійка.

Дневать — днювати; стійчити

Дневка — днювання.

Дневник — денник, щоденник.

Дневной — уденішній, денний.

Днем — удень, зодня

Днесь — ниньки.

Дно — дно; спід; — саней, экипажа — подення; въ суднѣ, плоскодонѣ — підошва.

Дноочиститель, рѣчн. тех. — гра-совник, днограсовник, рікограсовник

Дноуглубитель — заглибник, глибочник, днопроглибник.

Дноуглубительный — дноглибний, глибочний.

До — до; перед: близько; до Пасхи — до Великодня, перед Великоднем; до двух тысяч руб. — близько двох тысяч карб.

Добавка, добавление — додаток, придаток.

Добавлять, — вить — додавати, дати, долучати, — чити, доточувати, — чити; докладати, — класти.

Добавок — додаток.

Добавочный — додатковий.

Добаклушничаться — добайдикуватися.

Добалсваться — допустуватися, додурітися.

Добахвалиться — дохвалитися.

Добивать, — бить — добивати, бити; — ся — допевнятися, — нитися, доправлятися, — правитися, домагатися, — гтися, упинчатися, упинчитися, намагатися, — мотися.

Добирать, добрать — добирати, брати, подбирать чого.

Добираться, — браться — добуватися, — бутися, діставатися, дістатися, допихатися, — пхатися, дочіпати, дочапатися, доплентатися.

Доблестный, — о — мужний, сміливий, — о.

Доблесть — мужність, сміливість.

Добрасывать, — бросать — докидати, — кинути.

Добрести — дотягтися, дочапати, доплуганитися, дочапатися, доплентатися; по водѣ — добрести.

Добривать, — брить — доголювати, — лити.

Добро — добро; имущество — добро, майно, нащадок.

Доброволец, волонтер — охотник.

Добровольно — самохіттю, самохіть, охотою, доброхіть, з доброї волі.

Добровольный — самохітний, доброхітний, охочий, рукодакий.

Добровольческий — охотницький.

Добродушие — добротливість, добростливість.

Добродушный, — о — добростливий, добротливий, добросердий, — о.

Добродѣтель — чеснота, цнота; добро, добродіє.

Добродѣтельный — чеснотливий, цнотливий; добродієний.

Доброжелатель, — ница — доброхіт, — ка, зичливець, — виця.

Доброжелательный — зичливий, добровільний.

Доброкачественность — добротність, добрина.

Доброкачественный — добротний.

Добронравіє—лагідність, плохovitість,

Добронравный—лагідний, плохovitий.

Добропорядочный — путящий, порядний.

Добросердечіє—добросердність.

Добросердечный — добросердний.

Добросовѣстность — сумлінність.

Добросовѣстный—сумлінний.

Доброта—добрість.

Доброта—добротність, тривалість.

Доброхотный—см. Добровольный.

Добрый—добрий.

Добрѣть—гладчати, грубшати, грубѣти.

Добрякъ—добряга.

Добудиться—добудитися, добуркатися.

Добуксировать—дотяглювати.

Добывать,—быть—добувати, здобувати, роздобувати,—бути, набувати,—бути, засягати,—гти; діставати, дістати, дбати, придбати.

Добытый (трудомъ)—труджений

Добыча—здобич; пожива—узяток; промыселъ—роздобуток.

Добѣгать, бѣжать — добігати,—бігти.

Доваривать,—рять—доварювати,—рити, подоварювати.

Довастривать—догострювати.

Довѣршать,—шить — доконувати,—нати, докінчати, укінчати,—чити.

Довинчивать, винтить—дошривувати, бувати.

Довираться,—вратся — добріхуватися,—брехатися.

Доводить,—весть — доводити,—вести, подоводити, допроваджувати,—дити, подопроваджувати; — призводити, привести:—ся—доводитися, припадати, траплятися, випадати.

Доводъ—довід. доказ.

Довольно—годі, буде; доволі, досить.

Довольный—задоволенний; контентий; радий.

Довольствіє—конт, харч (од уряду чи од господаря).

Довольство—гаразд.

Довольствоваться—контентува-

ти, контентувати, контува-ти, споживляти, харчувати.

Довольствоваться — задовольнятися, перебуватися.

Довѣренность—вірчий лист.

Довѣренный—вірник.

Довѣритель,—ница—уповажник,—ця.

Довѣрительный,о—довірний,о.

Довѣріє—віра.

Довѣрчивость—імовірність.

Довѣрчивый—імовірний.

Довѣрять, — рять — повірять, повірити, довірять,—вірити, звірять, звірити.

Довѣряться,—ряться — звірятися,—ритися, довірятися,—віритися.

Довѣсокъ—доважок.

Довѣшиваніє — поважування; довішування.

Довѣшивать,—вѣсить—поважувати,—жити, подоважувати; довішувати,—сити.

Довязывать,—зять — дов'язувати,—зати, подов'язувати; доплітати,—плести, подоплітати.

Догадка—догад, домисел, здогѣд
Догадливость тямкість, спритність, уторопність.

Догадливый—тямкий, спритний, уторопний.

Догадываться,—даться—здогадуватися,—датися, домислятися,—мислитися, домірковуватися,—куватися.

Догарать,—рѣть — допалюватися,—литися, допалати.

Договаривать,—рять — доказувати,—зати, домовляти,—мовити; єднати, уєднати, поєднати, токмити, стокмити, годити,—погодити.

Договариваться,—ряться—добалакувати я,—катися; токмитися, потокмитися, єднатися, поєднатися, годити—оя, погодитися.

Договорный—рядний, умошний, пактовий, контрактный.

Договоръ—ряд, умова, умовини, угода, уговор, уклад, пакта, контракт, поєднання; дзухъ государствъ—трактат.

Догоня—здогоня.

Догонять,—гнать — доганяти, здогонити, здоганяти,—гнати, наздоганяти,—гнати, наспівати,—спіти,—спінути.

Догружать;-зять - доладовувати,-дувати, дотеркиловувати,-лувати, довантажувати, жити.

Додумываться,-маться доро-
зумовуватися, - муватися,
домірковуватися,-куватися.

Додѣлка—дороблення.

Додѣлывать,-лать-доробляти,-
бити.

Доеніе-дѣво; доіння.

Дожарить-ужарити, досмажи-
ти, допекти.

Дождевикъ, раст. Lycopodium —
фошкавка; непромок-дощів-
ник.

Дождевой-дощовий.

Дождемѣрь-дощомір.

Деждикъ-дощик, дощичок, чи
чмаря.

Дождить-доштити, дощувати.

Дождливый-дощуватий, дощо-
витий, дощовий, дощистий,
мочливий;-вая погода-плюта.

Дождь-дош; мелкій - дрібний
дош; очень мелкій, какъ ту-
манъ-мигичка, мряка, мжа,
мжиця, мжичка; крупный-
краплистый, крапчастий,
буйний дош; кратковр., но
сильный туча, тучний дош;
проливной-злива, залива,
сплав; продолжительный-
облоговий дош.

Доживать, - жить - доживати,-
жити, добувати,-бути; до-
вікувати; дожитися чого.

Дождать-чекати, тривати.

Дождаться, ждагся- чекати,
дочекати, дочекатися.

Дожимать,-жать-дотискувати,
-скати, дочавлювати,-вити.

Дожинать,-жать - дожинати,-
жати, обжинатися, обжа-
тися.

Лоза—давка.

Дозваться-докликаться; догу-
каться.

Дозволение-дозвіл.

Дозволительный - дозвольний,
дозволенный.

Дозволять,-лать — дозволяти,-
лити.

Дознание - довідь, дознаття;
слідство.

Дозоръ—чата, обхід, об'їзд.

Дозрѣвание-достигання.

Дозрѣвать,-зрѣть - достигати,-
гти, доспівати, спіти.

Дозрѣлый-достиглий, доспілий

Доигрывать,-грать-догравати,
грати.

Дойка-доіння, дѣво.

Доильщикъ,-ца—дояр,-ка.

Дойникъ — скелець, дѣйниця,
дѣйник.

Дойный—дѣйний.

Доискиваться — вишукувати,
дошукуватися, доходити,
дѣйти.

Доисторический — предісторич-
ний.

Доить—доіти, цяпати.

Дока—метець, митець, мис-
тець, мистюк.

Доказательный—довідний, до-
казний.

Доказательство—довід, доказ;
ознака, свідоцтво.

Доказуемый—доказовний.

Доказывание—доводження.

Доказывать,-зять— доводити,-
вести, переконувати,-нати,
пересвідчувати,-чити; свід-
чити проти кого, винувати-
ти, обвинуватити кого; спо-
ряс правдовуватися.

Докалывать,-лить—догартову-
вати,-тувати.

Докалывать,-колоть— доколю-
вати,-лоти.

Докапывать, -копать—докопу-
вати,-пати.

Докармливать, кормить - дого-
довувати, дувати.

Докатывать,-тать-докачувати,
-чати; о бѣльѣ—домагльо-
вувати,-лювати.

Докашивать, -косить— докошу-
вати,-сити.

Докись—доквас.

Докладной (день, записка)—
доповідний.

Докладчикъ — доповідник, ре-
ферент, справоздавець, до-
повідач.

Докладъ — доповідь; справо-
здання реферат.

Докладывать, -ложить—докла-
дати, -класти, додавати, -
дати; въ засѣданіи, о дѣлѣ
к. н. и т. д. — доповідати,-
вісти.

Доклеивать,-клевать--додзю-
бувати,-бати.

Доклеивать, -клеить—доклею-
вати,-іти, докаручувати, -
чити.

Доковывать — дошканд бати,
дошкитильгати.

Доколачивать, лотить — добивати, бити.

Доколь—доки, докіль, доків, докіля, докуль.

Докраска—дофарбування.

Докрасна—аж почервоніє, аж почервоніло.

Докрашивать, красить—дофарбовувати, бувати.

До-крови—укров.

Докторъ—доктор; лікарь.

Документальный—документовний.

Документъ—документ.

Докупать, пить — докуповувати, пити.

Докупка—докуповування.

Докуривать, рить — допалювати, лити, досмалювати, лити.

Докучать—набридати, обридати, прикритися, уідатися, настирати, настиратися.

Докучивость — уідливість, обридливость, набридливость.

Докучивый—уідливий, обридивий, набридивий.

Докучный—нудотний.

Долбежь—жолоб; зубрячка, турукавка.

Долбить—довбати, довбти, торочити, товкти, турукати, товкти.

Долбня — довбежа, довбешка, довбенька; для забиванія свай—баба; на маслобойнѣ таран.

Долблякъ, техн. — довбач.

Долгій—довгий.

Долговой—борговий.

Долговременный—довгочасний.

Долговѣчный—довговічний.

Долгоденствие—довгий вік.

Долголѣтній—довголітній.

Долгоножка, насѣк. Тірүла—довгоніг.

Долгоносикъ, насѣк.—шашлак, свинка, носай, довгоносик.

Долгополый—статний.

Долгосрочный—довгочасний.

Долгота, геог.—довжина.

Долготерпѣливый—терплячий, терплінний.

Долготерпѣніе — терплячість, терплінність, терпячка.

Долгохвостикъ, пт. *Agus caudatus*—синичка хвостата.

Долгъ—повинність, обов'язок; заемъ—позика, позичка, борг.

Долевой—частковий, пайковий.

Долежать—долежати; улежаться, досіти (о фруктахъ).

Долетать, летѣть — долітати, летіти, долимати, линуті.

Должать—запозичатися.

Долженствовать—мусити; бути повинним.

Долженствующій—повинний.

Должникъ—винovатець, довжник.

Должно—треба, тра; повинно, належить, слід, годиться.

Должно быть — десь, мабуть, либонь; мусить, повинно бути.

Должное — належитість, належне.

Должностной — офіційний, помістний, посадовий, урядовий.

Должность—посада, уряд, помість, помісто.

Должный, долженъ—винний, винен; належний, слухний; повинний, повинен.

Доливать, лить — доливати, лляти, подоливати; досипати, сипати; доточувати, чити, подоточувати.

Доливка — долив, досипання, доточування.

Долизывать, зать—долизувати, зати.

Долина — долина, діл, поділ, низина, низ, низовина; горная — полонина, проліг; степная, заросшая лѣсомъ — байрак; степная-балка; начало долины — придолиннок; конецъ долины — одвершок; поперечная долина — ростічка, передолина; юдоль—паділ.

Долой—геть; царизмъ—геть з царатом; буржуевъ—геть з панами.

Долѣзать, лѣзть — долізати, лізти, подолізати.

Дольчатый (о плод.)—скибчастий.

Долюбливать, любить—полюбляти, підлюбляти.

Доля—пай, частка, уділ; доля.

Дома—дома, вдома.

Домалывать, — молоть домелювати, молоти, подомелювати.

Домашній-хатній, домівський, домовий; свійський, наський, піший; домотканний, доморобний, домодільний (объ издѣліяхъ).

Доменный—гамаровний.

Дометать,-мести — домітати, мести.

Дометывать,-метать— докидувати,-дати; петли-обкидати, обкидати.

Домишко—хатинка.

Домкратъ, мех.—підойма.

Домна, бол. плав. печь—гамаровня.

Домовитость—господарність.

Домовитый—господарний.

Домовладѣлецъ,-ца-домовласник,-ця.

Домовничать — домувати, домонтарувати, домонтарити.

Домоводство—домівство, господарство.

Домовой—домовик, хованець.

Домовый — домовий, хатній, домівський.

Домогательство—допевняння, допоминання.

Домогаться—допевнятися, допоминагися, допинатися, настирати.

Домой—додому, до господи, Домоправитель—доморядник, доморядця.

Домоправительство—доморядництво.

Доморощенный — доморослий, свогоховний.

Домостроитель—будівник.

Домостроительный — будівничий.

Домостроительство—будівництво.

Домосѣдничать-домонтарувати.

Домосѣдный—домонтарський.

Домосѣдство—домонтарство.

Домосѣдъ—сидень, хатник, домонтарь.

Домохозяинъ—домарь, господарь.

Домочадецъ—домівник,-ниця.

Домчать — догнати;-ся-догнатися.

Домъ—дім, господа, будинок, хоромина, хата.

Домѣривать-домірувати,-рити.

Домѣшивать,—мѣшати-домішувати,-шати,

Донашивать,-носить—доношувати,-носити.

Донельзя—до краю, до решти. до останку, до нехочу.

Донесеніе—рапорт.

Донимать — шкулита, дошкуляти, допикати.

Донимающий-шкулкий, шкулький, щкульний, дошкульний, дошкулький, дошкуркий.

Донникъ аптеч. раст. *Melilotus ollicinialis*-буркун.

Донникъ, раст. *Melilotus coerulea*-гуньба, буркун.

Донникъ медоносный, раст. *Spigaea Tiliprepula* тарлабан, починок.

Донный—денний.

Доносить,-нести (вещь, предметь)-донссити,-нести.

Доносить—підскаржувати, доявляти; рапортомъ-до відома подавати.

Доноситься (о звукахъ)—заходити, лунати.

Доносчикъ, -ца-виказчик,-ця, доводець, доводник,-ця.

Донось—виказ.

Донынѣ—до тепер, і досі.

Донышко—денце.

Дообѣденный—задобідній.

Доострить—дегострити.

Допаивать,-паять-долютувувати,-тувати.

Допаивать, -поить-допоювати, -поіти.

Допалзывать,-ползать,-ползти-долюзати,-повзти, долізати,-зти, доплазувати.

Допахивать,-пахать-доорувати-орати.

Допечатывать,-тать — додруковувати,-кувати.

Допивать, -пить — допивати,-пиги, подопивати.

Дописка—дописка.

Дописывать,-сать-дописувати,-сати; красками-домальовувати,-лювати.

Доплата — доплата, доплачування.

Доплачивать,-платить — доплачувати,-платити.

Доплетать—плесть доплітати, плести; ся доплітатися, дотягтися, доволоктися, доплуганитися, дѣчвалати, дочапати, доплутатися, дочапатися.

Доплывать, -плыть — доплива-
ти, -плисти.

Доподлинно-напевне, достотно
Дополненіе—доповнення; до-
дток.

Дополнительный—додатковий.
Дополнять, -нить — доповняти, -
нити, подоповняти, додат-
кувати.

Дополусмерти-мало не до смер-
ти, трохи не до смерти

Допрашивать, -росить — допи-
тувати, -тати; -ся-допитува-
тися.

Допросчикъ—допитач.

Допросъ—допит.

Допускаемость — припускаль-
ність.

Допустимость — дозволенність,
припущенність.

Допустимый — дозволенный,
припущенный.

Допускать, -стить — допускати,
-стити; припускати, -стити;
дозволяти, -лити на що;
себя до чего попускаться, -
ститися.

Допускъ—допуст.

Допытывать, -пытать — торту-
рувати.

Допьяна -до упою.

Допѣвать, -пѣть—доспівувати, -
співати.

Дорабатывать, -тать—доробля-
ти, -бити, допрацьовувати,
-цювати.

Дореформенный — дореформо-
вий.

Дорисовывать, -совать—домал-
ьовувати, -лювати.

Дормезъ—берлин, каруца, коч.

Дорога—дорога, шлях; тор;-ве-
сенняя-вешняк; лѣтняя-літ-
няк;-зимняя — зимняк;-же-
лѣзная—залізниця; конно-
желѣзная—трамвай; элек-
трическая-трам; -проселоч-
ная—путивець; столбовая-
чиченник;- полевая-стелова
дорога; -крутая-узвіз; боль-
шая, торная—битий шлях,
гостинець; -шосейная-соша;
мощеная—буркована, бру-
кована дорога, бурк, брук;
механо-подъемная-узвіз.

Дороговатый — дороженький,
подорогий.

Дорогозизна—дорожнеча, до-
рожня, дорожнята.

Дорогой—дорогий, коштовний;
коханий, любий.

Дородность—огрядність, опа-
систість, тілистість, глад-
кість, тіловитість.

Дородный—огрядний, опасис-
тий, тілистий, гладкий, ті-
ловитий.

Дорожать—дорожчати.

Дороже—дорожче.

Дорожка — хідник (коврикь);
стежка, тропок (тропинка);
смужка (полоска); рівчачок
(желобокъ).

Дорожить (чѣмъ)—дорого ціни-
ти що, шанувати що;-ся-до-
рожитися, високу ціну клас-
ти.

Дорожникъ (путеводитель) —
подорожник.

Дорожный — шляховий, подо-
рожный; вояжовий.

Дорожчатый—смугнастий.

Доростать, -рости—доростати,
-рости; дохожати.

Дорубать, -бить —дорубувати, -
бати.

Дорывать, -рвать — доривати, -
рвати; -ся-допадаться, -пас-
тись, доскіпатись.

Дорывать, -рыть—докопувати, -
пати.

Дорѣзывать, -зять- (животное)
дорізувати, -зати; -землю-до-
межовувати, -жувати.

Досада—докука, озлість, омпя,
докуча.

Досадно—прикро, докучно, не-
приємно, омпно.

Досадный, -ливый —докучний,
неприятный.

Досадовать—гніватися, свари-
тися.

Досаждаютъ, -дить — докучати, -
чити, надокучати, - чити,
прикритися, наприкритися,
увірятися, увіритися; пекти,
допекти, назолити, зазо-
лити.

Досаливать, -солить — досолю-
вати, -лити; допикати, -пек-
ти, дошкуляти, -лити.

Досаливать, -салить — дошма-
ровувати, -рувати, домашу-
вати, -мастити.

Досасывать, -сосать-досусати, -
ссати.

Доселѣ—досі, і досі, до сього
часу, поти, доти.

Досиживати, сидѣть — досиджувати, діти; докурювати, рити.

Доска-тертиця, дошка: аспидная-таблетка; класная-таблиця; кухонная-стілниця; полова-мостина, стеліна; шахматная-шахівниця; широкая-плаха.

Доскабливати, скоблити — доскрамджувати, дити, доскрібати, скребти.

Досказувати, зать-доказувати, зати, домовляти, мовити.

Доскакаться — дострибатися, догоцатися.

Доскакивати, скакати — доскокувати, скакати, досірибувати, бати.

Доскакивати, скочить-дострибувати, бнути.

Дослушивати, шати — дослухувати, хати.

Досматривати, смотрѣть — додивлятися, витися; доглядати, доглядіти, пильнувати, упильнувати; вбачати, добачати, бачити, постерегати, гти.

До-смерти — усмерть.

Досмотрщикъ, ца-доглядач, ка

Досмотръ — догляд, дозір.

До-спорить-досперечатися, дозмагатися.

Доспѣвать, спѣть (о ягодахъ) — усмагати, усмагнути, достигати, гти, доспівати, спіти.

Доспѣлый — достиглий.

Доспѣхи — риштунок.

Досрочный — дочасний, дотерміновий.

Доставать, -стать-отримувати, мати, залучати, чити, одержувати, жати, діставати, -стати; -приобрѣтать-набувати, бути, придбати; -изъ-подъ-чого-видобувати, видобути; -вынимать-діставати, -стати, виймати, -няти; -до-чого-сягати, досягати чого; -протягивать-руку-посягати, посягти; -хватать, быть-достаточнымъ-вистачати, чити, ставати, стати.

Доставаться, достаться — припадати, припасти, припадатися, припастися.

Доставка — достава; достачання, постачання.

Доставлять, вить-доставляти; вити; достачати, наспоряти, постачати, чити; -подавать-поставлятися, поставитися; (объ-удовольствіяхъ, развлеченіи) справляти.

Достатки — ужитки.

Достаточно — удосталь, доста, досить, доволі, подостатком, подост.

Достаточность — достатність; заможність, засібність.

Достаточный — достатний; заможний, засібний.

Достигать, -стичь(чего) — досягати, досягти, осягати, осягти, сягати, сягнути; -кого-наздоганяти, дігнати, зуспіти; добути, добитися.

Достигшій (совершеннолѣтія) — станівкий.

Достижение — осягнення, досягнення.

Достижимость — досяжність.

Достижимый — досяжний.

Достоверность — правдивість, певність, автентичність.

Достоверный — правдивий, автентичний, певний.

Досто должно — як слід, належито.

Досто должен — належитий.

Достойно — як належить, по заслугі, гідно.

Достойнѣйшій — передніший.

Достоинство — (стоимость) вартість, добротність; (качество) гідність, стійність, достойність; (санъ, званіе, чинъ, значеніе) гідність, повага, поважність.

Достойный — стійний, гідний, вартий; поважний, шановний.

Достопамятность — вікопомність.

Достопамятный — вікопомний; пам'ятний.

Достопочтенный — високоповажаний, високошановний.

Достопримѣчательность — уваговартість.

Достопримѣчательный — гідний на увагу, уваговартий.

Достославный — славетний, хвальний.

Достояніе — майно, власність; спадок, спадщина.

Достройка — добудування.

Достъзливать, -лить — дострілювати, -ляти.
Доступность — приступність. (о цѣнѣ) повільність.
Доступный — приступний; (о цѣнѣ) повільний.
Доступъ—приступ, доступ.
Достучаться—достукатися, добутися.
Достывать, -стынуть—холонуть, дохолонуть.
Досугъ - дозвілля.
Досудиться—допозиватися.
Досужество—умітність, мистецність.
Досужий—умітний, мистецний.
Досужный—вільний, гулящий.
Досуха—насухо.
Досушивать, -шить - досушувати, -шити.
Досчатый - дощаний.
Досчитывать, - тать - долічувати, -чити, дораховувати, хувати.
Досылать, - слать - досилати, слати, надсилати, надіслати.
Досыпать, - спать—досинати, досипляти, -спати.
Досыпать, - сыпать-досипати, сипати.
Досыпка—досипання.
Досыта—донехочу, уїжно.
Досѣвать, - сѣять-досівати, -сіяти.
Дотаскивать, - скать, -шить дотягати, -гти, доволікати, локти, дотарабанити; (о одеждѣ) доношувати, -сити;
Дотачивать, -точать - надточувати, -чити.
Дотащиться доплентатися, дотарабанитися, доплутатися, доволочитися, дочвалати, допхатися, дошвендяти, приплуганитися.
Дотла — дошпенту, дошпиру, дошпирили, до останку, до решти, до ноги, до пня, геть чисто.
Дотолочь—дотовкти.
Дотолѣ—доти, дотіль.
Дотрогиваніе—доторкання.
Дотрогиваться, - тронуться - торкатися, -кнутися, дотикати, -ткнути, доторкатися, -кнутися, щуптати, черкатися, дотикатися, діткнутися.
Дотягивать, - нуть - дотягати, -гти.

Доужинать—довечеряти.
Доучивать, - чить - довчати, -вчити.
Дохлабать—досьорбати.
Дохлаецъ — запорток, запороток.
Дохлый—здохлий здохлинний.
Дохлатина-дохлина, здохлина, здохленина, здохлятина.
Дохнуть--хукнути, тхнути.
Дохнуть—здихати.
Доходить, дойти - доходити, дійти.
Доходный—прибутковий, зисковий, рихтовний.
Доходность -- прибутковість, зисковність, рихтовність.
Доходъ—прибуток, зиск, рихта, потяг.
Доцѣвѣтать, - цвѣсть-доцвітати, цвісти.
Дочерчивать, -ртить-дорисовувати, -сучати; докреслювати, -лити.
Дочиста—геть чисто, згола.
Дочитывать, - тать дочитувати, -тати.
Дочь - дочка; - единственная-единиця, одиначка.
Дошвыривать, -рнуть-дошпурляти, дошпурнути, докидати, докинути.
Дошивать, - шить - дошивати, шити.
Дошлецъ -- митець, мистець; проноза, проїдисвіт.
Дощечка—дощечка.
Дощипывать, - пать - дощипувати, -пати; -перья, волосы-доскубувати, -бти; -перья у обвар. птицы-допатрувати, -рати.
Доѣдать, - ѣсть-доїдати, -їсти.
Доѣзжать, - ѣхать- доїздити, -їхати.
Драгоценность — коштовність; коштовна річ.
Драгоценный — коштовний, цінний, дорогий.
Драгунъ, воен.—драгон; раст Artemisia dracunculus-острогон, тургун.
Дражайший—найдорожчий.
Дразнить-дрочити, дразнити, драгувати; глузувати, кепкувати.
Драка — колотня, колотнеча біяка, тасканина, чвара биття.

Драконъ—дракон.
 Драло—драпак.
 Драматическій—драматичний.
 Драпировка,—драпрірування.
 Драпировщикъ—драпріровник.
 Дратва—суч, дратва, підшив-
 ка.
 Драть — дерти, шматувати,
 шарпати; здирати, лупити
 кого; дерти; чубити, скубти
 бити, чустрити, сікти; ся
 битися; дертися, рватися.
 Драфа, пт. *Otis tarda*-дрохва.
 Драчка—гребло.
 Драчливость—битливість.
 Драчливый—битливий.
 Драчунъ—розбіяка, тесака, за-
 дирака, задерій.
 Дребедень—нісенітниця, бри-
 днє, кацащо, дурниця, не-
 дєрєчність.
 Дребезги—гамузе, гамуз, дру-
 зки, дрізки.
 Дребезжаніє-деренчання, дир-
 чання, хряпотіння, бри(е)-
 ніння, дзеленькотіння.
 Дребезжать—дирчати, дерен-
 чати, хряпотіти, бри(е)ніти,
 дзеленькотіти.
 Дребезжащій — деренчливий,
 бри(е)нливий.
 Древесина (слой древеси́ны)
 трупі́на, полі́ток; (дер. во-
 локно) деревина.
 Древесный-деревний.
 Древко (копья)-ратище; (вилъ,
 метлы и т. д.) держак, дер-
 жально; (пера) держальце;
 (грабель) граблище; (косы)
 кісся, косовище; (цѣпа) ці-
 пило, ціпильна, ціпильно.
 Древлехранилище—музеум.
 Древній—давній, старий, спо-
 давній, стародавній, пред-
 ковічний, предковіцький,
 предковіковий.
 Древность-давність, давнина,
 стародавність, предковіч-
 чина.
 Древоидный — деревуватий,
 деревоподібний.
 Древонасаждение-древосажан-
 ня.
 Древообдѣлочникъ - дrevороб-
 ник.
 Древооточецъ, насѣк.—шашель,
 шашелиця.
 Древооточина—шашеління.
 Дреколіа-друччи, кілля.

Дрема-дрімота, дрімки, дріман-
 ня; раст. *Lychnis* (*vespertina*
sivthorp)-сліпак.
 Дремать-дрімати, куняти.
 Дремота - дрімниці, дрімки,
 дрімливиці, дрімота.
 Дремучесть—гущавина, густ-
 вина, гущина, гущовина.
 Дремучій-густий, густвинний,
 гущовинний.
 Дресва, минер.-жорства, ри-
 на.
 Дрессировать — муштрувати,
 цвічити.
 Дрессировка — муштра, муш-
 трування, цвічення.
 Дрессировщикъ—муштрун.
 Дробина (пивная) барда; (ру-
 жейн.) шротовина, шріт.
 Дробить-кришити, дрібнити;
 поділяти, часткувати.
 Дробленіє-кришення; поділен-
 ня.
 Дробница, охотн.-шротівниця.
 Дробность-дрізківність.
 Дробный-дрібний, дрізківний.
 Дробовикъ, охотн.-рушниця-
 шротівка.
 Дробь-кришинка; (руж.) шріт;
 (ариф.) частка.
 Дрова (топливо)—опал; (для
 растопки) распалка; (сы-
 рья)-сирняк; (мокрыя) мок-
 рець; (колотыя) рубанці;
 (плывущія въ половодье по
 рѣкѣ)-заплава.
 Дровни-ріжнаті сани, grind-
 жоли, копильчаки.
 Дровосѣкъ—рубай, дроворуб;
 насѣк. *Sergambrix* - музика.
 Дровяникъ-дроваль; дровітня,
 дровник.
 Дровяной-дров'яний; - сарай-
 дровник;-дворъ-дровальня.
 Дорога-розвора.
 Дороги бендюги; - водовозные-
 кари;-погребальные - ката-
 фалк.
 Дрожалка, раст. *Tremella me-
 senterica*-драглі.
 Дрожаніє-тремтіння, трусін-
 ня, тіпання.
 Дрожать, дрогнуть-тремтіти,
 затремтіти, дріжати, здріг-
 нутися, труситися, струс-
 нутися, тіпатися, тіпнути-
 ся; (отъ холода) циконіти,
 труситися, ухнал кувати.

Дрожжи—дріжчі; изъ тѣста-росчина.

Дрожки (извозчичьи)—біржа; бѣговья—бігунці.

Дрожь — дрижаки, здриги, тремтіння, дригота; (шутл.) циганський піт.

Дроздъ, *Turdus vulgaris* і *musculus*—дрізд; *Turdus melodia*—кос; *Turdus pilaris*, сѣрый-ядвѣчак;—желтосѣрый, *T. viscivorus* — черкач, чирч, тирч, чирчак, чиркот, омелюх.

Дрокъ, раст. *Genista*—дрік.

Дромадеръ—верхоблюд одногорбий.

Дротикъ—списик.

Другой—другий; инший.

Другъ—друг, друзяка, приятель, побратим, другъ;—подруга-другиня.

Дружба—дружба, друзівство, приязнь, приятельство, побратимство.

Дружелюбіе — дружність, приязність, зичливість, ласкавість.

Дружелюбный—дружній, приязний; зичливий, ласкавий.

Дружески—поприятельському.

Дружескій—дружній

Дружественный—дружебний.

Дружество—приязнь.

Дружина—(рабочая, рыболовная) ватага; (военная) ровта, загін; (княжья въ старину) дружина.

Дружинникъ—(въ рабочей рыболовной артели) ватажник; (въ воен. отрядѣ) козак; (въ князей дружинѣ) дружень, дружник.

Дружить—товаришувати, приязнувати; быть подругами—подругувати.

Дружно—приязно; одностайно, однодушно.

Дружный — приязний, приятельський; одностайний, однодушний.

Дрыхнуть—без поосипу спати.

Дрябловатый—надвялий.

Дряблый—зів'ялий; (о деревѣ, овощахъ, плодахъ) трухлявий, трухлий; (о минер.) діркуватий, дірчастий; (о почвѣ) пухкий.

Дрянуть—в'янути, маріти;

трухлявити, трухніти, трухнути.

Дрянной—нікчемний, поганий, паскудний, кепський.

Дрянъ—сміття, бруд, нечисть; непотріб, покидь, негідь, погань, чортовиння, казна, що, паскуда, ледащо

Дряхлость—хирність, хирість, хиренність, хирявість, хирлявість, підтоптаність.

Дряхлый—хирний, хирий, хиренний, хирявий, хирлявий, підтоптаний.

Дряхлѣть, дряхнуть—хирнути, старіти, хиреніти, підтопуватися.

Дубасить — лупцювати, періщити, піжити, давати типцю, затьору, прочуханки.

Дубильный—чинбарний, гарбарний.

Дубильный корень, раст. *Statice latifolia*—кірмак, кіроман.

Дубина (верзила),—барладим, ненила, бовдур, лобурь, лобоз, неотеса; незграба.

Дубить—чинити, гарбарувати.

Дубовка—см. Дубравка грыж-ная.

Дубовый—дубовий.

Дубоносъ, пт. *Coccothraustes*—чупкар.

Дубрава—діброва.

Дубравка грыжная. раст. *Veronica chamaedrys* L.—приворотки, решітник, гадинець, безвершки.

Дубровка, раст. *Ajuga reptans* L.—суховершки.

Дубъ—дуб;—вѣчнозеленый — нелінь.

Дубье—ломачча.

Дуга—дуга, лук.

Дугообразный, дуговатый — дужний, луковинний, луковатий, ободистий.

Дудка—дудка, сопілка.

Дудки—дзусь, зась.

Дудочникъ — дуд рь; раст. *Levisticum officinale* — любисток.

Дудочный-дудковий, сопілковий.

Дудчатый—дудкуватий.

Дуло (ружья)—руля, рура.

Дума—дума; галка; рада; — городская—ратуша.

Думать—думати, гадати; мислити, міркувати, мізкувати; мати на думці, мати замір; дбати.

Думка, мален. подушка-ясік. Думный (членъ думы) радний; задумавшійся-замислений.

Дуновение—ловів, подув, подих, подмук, хух, хук, потяг.

Дунуть—шайнути, дмукнути, війнути, подихнути; ртомъ—хухнути, фукнути, фукнутися.

Дуплистый—дуплиनावий, дуплиनाстий, дуплинатий, дуплавий, дупластий, дуплуватий, дупчастий.

Дуплѣть—дуплавіти, дуплявіти.

Дура—дурна, дурепа.

Дураковатый—слутий, слутавий, дурноголовий, недоладний.

Дуракъ—дурень, дурбас, дурнас, дурило, дурнеча, дурнолобець, кеп, фатів.

Дуралей—см. Дуракъ.

Дурацкій—дурбасний, дурний.

Дурачекъ—дурник.

Дураченье—туманіння, обдурювання.

Дурачество—дуроші, дуріння, дур.

Дурачить—хараманити, гнути харамани, туманити, переводжати, дурити, бляхмана пускати, туману пускати.

Дурачиться—дуріти, пустувати, жирувати; валять дурака-дурника клеіти.

Дуркаманъ, раст. *Xanthium strumarium*—реп'яшок, турця, свинка.

Дурманъ, раст. *Datura stramonium*—німиця.

Дурно (плохо)—зле, негоже, погано, бридко, кепсько; (тошно)—млосно.

Дурной—злий; ледачий; лихий; поганий, недобрый, бридкий.

Дурнота—шпетність, негсжість; заморока, млость.

Дурнушка—поганенька.

Дурнѣть—поганіти, поганьшати, марніти, упадати з лица, бриднути.

Дурь—дур, блазенство.

Дусить—тушкувати.

Дуть—дути, дмукати; ся—надиматься; (выказывать недовольство) бурмоситися.

Духи—пахощі.

Духовенство—духовництво, попівство.

Духовидецъ—духозорець.

Духовная—духовница, духівница.

Духовникъ—сповідник

Духовность—духовість.

Духовный—духовий; духовницький.

Духовой (о дыханіи, воздухѣ)—віддиховий; (о музыкѣ)—ордиховий; (о кушаньѣ) тушкований.

Духота—подуха, придуха, задуха, душність, духота.

Духъ (бездѣл. существо)—дух; (вдохновение)—натхнення; (привидѣніе) мара, прима-ра; (сила души)—відвага, сміливість (дыханье) віддих; (запахъ)—пах; (злой)—враг, супротивник.

Душа—душа; життя; сумління; серце, вчуття.

Душевный—душевний; щирий, сердешний.

Душевредный—см. Душепагубный.

Душегубецъ, -бица—душегубка.

Душекъ—сморідешь.

Душенный (маринованный)—межений; (о блюдѣ изготвл. въ закрытомъ сосудѣ)—тушкований.

Душенька—душка, серце.

Душепагубный—душевадный.

Душеприказчикъ—вірник.

Душеспасительный—спасенний.

Душистость—пахучість, запашність, духовитість.

Душистый—пахучий, запашний, духовитий.

Душитель—душман, задавійко

Душить—душити.

Душица, раст. *Oriogonum vulgare*—материнка.

Душка—дуся.

Душникъ—повітрянка.

Душный, о—спарний, парний, о.

Дуэлистъ—перебієць, дуелист.

Дуэль—посидинок, дуель.

Дуэть — дует.
 Дыба — скрипница, диба.
 Дыбомъ — стовбуром, диба, дуба, дубора, дубала, дубом.
 Дылда — бардадим, ненила, бовдур, лобоз.
 Дымить — димувати, курити, накурювати, -рити; -ся — димуватися, диміти, куритися; -клубами-пошибати.
 Дымка — фльор.
 Дымница, раст. *Fumaria officinalis* — польова рута.
 Дымный — курний, димний, димоватий.
 Дымовникъ — комін, димарь, диминець, диманк, димница, бовдур.
 Дымовой — димовий.
 Дымогарный — димовий.
 Дымчатый — димний.
 Дымъ — дим, курево.
 Дымящийся — димучий.
 Дыня, бот. — диня.
 Дыра — діра, дірка.
 Дыристый — діравий, дірчастий, дірявий, діркуватий.
 Дыритъ — діравити; -ся — діравити, дірчавити.
 Дырища — діромаха.
 Дырявый — діравий, дірявий.
 Дыропробивный, тех. — діробитний.
 Дыханіе — подих, тхніння, віддих, дихання.
 Дыхательный — дихальний, дишний.
 Дыхлецъ — ядушник.
 Дышать — дихати, тхнути.
 Дышло — дишель; у волов. во за-війя, стрілка.
 Дьяволь — дявіл, диявол, дябель.
 Дьявольскій — дявольський.
 Дьявольщина — дявоління, бісовина.
 Дьяконствовать — дяконувати.
 Дьяконъ — дякон.
 Дьякъ — дяк.
 Дѣва — діва, панна, дівчина; (иронич.) дівуля; (старая) скрипула, перестарок.
 Дѣвать, дѣть — діти, подіти, заподіти, задівати, -діти, запроторити, затасувати; -ся — дітися, подітися, задіватися, -дітися.
 Дѣвица — дівчина, дівця; панна.

Дѣвица въ зелени, раст. *Nigella arvensis* — чорнушка дика; *Nigella damascena* — павучок, нечесані панночки.
 Дѣвическій — дівочий, дівочий, дівчачий.
 Дѣвичество — дівочтво, дівування.
 Дѣвичій — дівочий, дівчачий, дівочий, ганянський.
 Дѣвичникъ — дівич-вечір, дівин-вечір.
 Дѣвичья — дівочий покій, дівоча світлиця.
 Дѣвка — дівка, дівуля, дівуха.
 Дѣвочка — дівчинка, дівча, дівчатко, дівця.
 Дѣвственница — правичка.
 Дѣвственность — дівочтво, дівування, дівочий стан; панянство, вінець, вінок, дівочність.
 Дѣвственный — панянський, дівочний; цілинний, непочатий.
 Дѣвствованіе — дівування.
 Дѣвствовать — дівувати, дівочити.
 Дѣвушка — дівчина, дівця, челядина; собир. — дівота, дівочтво.
 Дѣвченка — дівча.
 Дѣдовскій — дідівський.
 Дѣдушка — дідусь, дідунь.
 Дѣдушкинъ — дідусів.
 Дѣдъ — дід; — старий — пелех.
 Дѣепрічастіе, грам. — дієприслівник.
 Дѣеспособность, юрид. — чиноздатність.
 Дѣйственный — чинний.
 Дѣйствительно — дійсно, стотне, справді, управді, тяр, насправжки, насправжне, заправди, заправжки.
 Дѣйствительность — дійсність, справжність, правдивість, певність.
 Дѣйствительный — дійсний, справжній, правдивий, певний.
 Дѣйствіе — дія, акція, чинність; (результатъ) skutok, наслідок; (въ драмѣ, въ арифметикѣ) дія; (на войнѣ) бій, баталія.
 Дѣйствованіе — чинність.
 Дѣйствовать — діяти; мати силу.

Дѣйствующій дієвий, чинний.
Дѣлатель — працівник, робітник.

Дѣлать, сдѣлать-робити, зробити, учиняти, чинити, учинити, творити, утворити, справляти, справити; ся-робитися, чинитися, творитися, ставатися, коїтися.

Дѣлежный-подільний, дільбовий, дільчий.

Дѣлежь—поділ, дільба, паювання.

Дѣленіе (арифм.)—поділ, діління.

Дѣлець—ділник.

Дѣленіе, арифм.-ділимок, діленик.

Дѣлимость-дільність, подільність.

Дѣлимый-дільний, подільний.

Дѣлитель, арифм.-дільник.

Дѣлительный—дільничий.

Дѣлить-ділити, шілцувати, поділяти, розділяти, паювати, дуванити.

Дѣлишко-дільце.

Дѣлиться—ділитися, поділятися, переділятися, переділитися.

Дѣло-справа; діло, чин, утвір, праця, робота; (поступокъ) учинок; (сущность предмета или обстоятельства) річ; (судебное) справа, позов; (битва) бій, баталія, потреба; (надобность) потреб; акт; морока; штука.

Дѣловитость-умітність, працюовитість.

Дѣловитый—умітний, працюовитий.

Дѣлопроизводитель—діловод.

Дѣлопроизводство—діловодство.

Дѣльно—до речі, до ладу, до діла.

Дѣльность—додільність, здатність, ґрунтовність.

Дѣльный—додільний, здатний, путній; працюовитий.

Дѣтенышъ—(у животн.) мале, дитина; (у птицъ) пискля, писклятко, луцьверинок.

Дѣти—діти; собир.—дітвора, дітваччя, дітлахи, дітваки, малеча;—маленькія—дріб'язок, дрібнята;—сводныя—зведенята, приведенники.

Дѣтина—парубійка, хлопець, парубок.

Дѣтище—дитина.

Дѣтолюбивый—дітолюбний.

Дѣтолюбіе—дітолюбство.

Дѣтородный—дітородний.

Дѣторожденіе—дітородини.

Дѣтоубійство—дітовбивство, дітогубство.

Дѣтоубійца—дітовбивця, дітогубник.

Дѣточки—дітки, дітоньки, діточки.

Дѣтская—дитячий покій, дитяча світлиця.

Дѣтскій—дитячий, дитинний.

Дѣтство—дитинство.

Дѣтушки—см. Дѣточки.

Дѣяніе—чин, учинок, дія.

Дѣятель,—нища-діяч,-ка.

Дѣятельность—діяльність, чинність.

Дѣятельный—діяльний, чинний.

Дюжина—тузін.

Дюжинный—тузиновий; аби-який, аби-що.

Дюжій—дужий, тугий, міцний, сильний.

Дюймовка—цалівка.

Дюймовый—цалевий.

Дюймъ—цаль.

Дюна, геогр.—кучугура.

Дяглица, раст. *Aegorodium podagraria* L.—яглиця.

Дядька—тutor.

Дядя—дядько, дядько; (братъ матери) стрий; (братъ отца) вуйко.

Дятель, пт.—ятел, ятіл, дерево-клюй, клюй-дерево, клюй-дуб, жовна, якіл, поковтач, довбач, дзюб-дерево, желонка.

Дятлина, раст. *Trifolium repens*—хрестики; *T. pratense*—тройзілля, тройзіл, троян, конюшина.

Е.

Евангелистъ—евангелиста; протестант, евангелик.

Евангелический—евангелицький.

Евангеліе—евангелія, евангеліе.

Евангельскій—евангельський, евангеличний.

Евнухъ—різанецъ.
 Еврей,-ка—яврей,-ка, еврей,
 ка.
 Еврейскій — яврейський, еврейський.
 Евхаристія—сакрамент.
 Егерскі — ловецький, стрілецький, мисливський.
 Егеръ—ловець, мисливець, стрілець.
 Египетскій—египетський.
 Египтянинъ, -ка — египетник, -ця.
 Егоза—дзига, уюн, брикун, жирун.
 Егозить—крутитися, дзигувати.
 Едва—ледве, усьлу, заледве, на силу, тіль-тіль; скоро.
 Едва-ли—навряд, навдак, навдачу, чи; едва-едва — ледве на ледве, на превелику силу, едва не-трохи не, як не, мало не.
 Единеніє — єднання, єдність згода.
 Единить—єднати.
 Единица—одиниця.
 Единичность—поєдинчість, поодинокість.
 Единичный — поєдинчий, поодинокий.
 Единобожіє—однобожність, монотеїзм.
 Единобожний—однобожний.
 Единоборецъ—первієць.
 Единоборство—поєдинск.
 Единобрачіє—моногамія.
 Единовластіє—самовлада.
 Единовластный—самовладний.
 Единовременный, о—одноразовий, о; одночасовий, о.
 Единовѣрецъ—одновірець; старовір.
 Единовѣріє—одновірство.
 Единовѣрный—одновірний.
 Единовѣрческій—старовірний.
 Единогласіє—лад, згода, одностайність; муз.—суголосся.
 Единогласный—згодний, одностайний, одноголосний, о; суголосний, о.
 Единодушіє—односердя, однодушність, одностайність, єдність, згода.
 Единодушный — односердний, одностайний, одномисний, о.
 Единоземець,-ка—земляк,-чка.
 Единокровіє—покрєвність.

Единокровный—покрєвний; крєвняк.
 Единомысленный — одnodумний, одномисний, одnosумний.
 Единомысліє — одnodумство, одномисність, одnosум.
 Единомышленникъ — одnodумець, одnodум, одnomисник, одnosум.
 Единообразный — одnomанітний.
 Единоплеменникъ — суплемник, співплемник,
 Единорогъ—одноріг.
 Единородный — єдинак, єдинець, єдинак, єдинець;-ая-єдиначка, єдиниця, єдиначка, єдиниця.
 Единосущность—одноїстність.
 Единосущный—одноїстний.
 Единоутробный — одnomатерний.
 Единственный — єдиний; поєдинчий;-ное число, грам.-однина.
 Единство—єдність.
 Единый—єдиний, іден.
 Ежа, раст. *Dactylis glomerata*—мітлиця.
 Ежеватый—копючий.
 Ежевика, раст. *Rubus fruticosus*—ожина.
 Ежевичный — ожинний, ожиновий,
 Ежегодникъ—річник, щорічник.
 Ежегодно—щороку, щорічно, рік у рік.
 Ежегодный—щорічний.
 Ежеголовникъ простой, раст. *Sparganium simplex*—нюнка; ежеголовникъ вѣтвистый — *sparganium ramosum*—іжача голівка.
 Ежедневно—щодня, щоденно, день у день.
 Ежедневный—щоденний.
 Ежели—коли, як, як шо.
 Ежеминутно—щохвилини.
 Ежеминутный — щохвильовий, щохвилиний.
 Ежемѣсячно—щомісяця, місяшно.
 Ежемѣсячный — щомісяшний, місяшний.
 Еженедѣльникъ—тижневик.
 Еженедѣльно—щотижня, тижньово.

Еженедѣльный — тижньовий,
щотижньовий, потижньо-
вий.

Еженощно — що-ночи.

Ежечасно — що-години.

Ежечасный — що годинний.

Ежикъ — іжачок.

Ежиться — шулитися, немжи-
тися.

Ежевая трава, раст. *Echium*
ulgaris L. — синяк.

Ежовый — іжаковий, іжачий.

Ежовникъ, раст. *Echinops*
sphaerocephalus — росто-
ропша.

Ежъ — іжак, ярич, ярей, іжа-
чич, іжик; самка-іжачка;
морской-іжанець.

Ей-ей — далебі, справді так,
далебі що так.

Еканіе — (сердца) — тьохкання
(серця).

Екаты, -кнутъ — тьохкати, тьох-
нути.

Еле — ледве, на силу.

Елеи — олива, олій; святой-
миро.

Елейный — олійний, оливний.

Елеопомазаніе — мирування.

Елеопомазывать — мирувати.

Елеородный. хим. — олійкува-
тий, вуглинюватий.

Елеосвящать — маслосвятити.

Елико — яко; — возможно-яко-
мога.

Елка, рождеств. — ялинка, ви-
льце, гильце, гильце.

Елкій — бресклий.

Елкнуть — брескнути.

Еловый — ялиновий, ялицевий.

Ель — ялина, ялиця.

Ельникъ — ялиник, ялина.

Емкій — укладистий, місткий.

Емкость — укладистість, міст-
кість.

Ендова — джбан, жбан, кондій-
ка

Енотовый — мангутовий; яно-
товий.

Еноть, зоол. *Ursus lolor* — ман-
гут; зоол. *Uiverga genetia*
— янот.

Епанча — опанча, керей, опан-
чина.

Епархіальный — дієцезіяльний.

Епархія — дієцезія.

Епископія — бискупство, діє-
цезія.

Епископскій — бискупський.

Епископство — бискупство.

Епископъ — бискуп.

Епитимія — покута.

Епитрахиль — попінка, патра-
хиль.

Ера, ерникъ — бахур.

Ералашъ — розгордіяш; нісені-
тниця, теревені, бридня;
гра в карт.

Ересь — схизма.

Еретикъ — схизматик.

Еретическій-схизматичний.

Ерзаты-юртаты, вовтузитися.

Ермолка шаламок, ярмулка,
ярмурка.

Ерникъ — бахур.

Ерошить — куйовдити, кудла-
ти, кошлати, кострубачи-
ти.

Ерошка-кудла, кудлань.

Ерофеичъ-травняк.

Ерунда — бридня, казнащо, ні-
сенітниця.

Ерунокъ, столяр. — вуглиця.

Ершиться-костричитися, іжи-
тися.

Ершъ, рыба — яшкар, бобирь,
йорж, язгир.

Ерыжничать — гультаяувати.

Есауль-осавул, осавула.

Если-коли, як що.

Естественникъ — натуралист,
природник.

Естественно-натурально, при-
родно, звичайно.

Естественность-натуральність,
природність, звичайність.

Естественный — природний, на-
туральный, звичайний.

Естество — природа, натура;
істність.

Естествовѣдъ-природознавець,
натуралист.

Естествовѣдѣніе — природозна-
вство.

Естествознание-см. Естество-
вѣдѣніе.

Естествоиспытатель — натура-
лист.

Ефесь-держак.

Ефрейторъ-фрайтер.

Ехидна — гадюка.

Ехидничать — лукавити, зло-
сливити.

Ехидный — лукавий, злосливий

Ехидство — злосливість, лукав-
ство.

Еще — ще.

Еще бы-щеб-пак, отожд — пак,
тожд-пак, дежд-пак.

Ж.

Жаба—жаба; *Bufo* порихачка, порхавка, шняга, ропавка, ропуха; ропуханя, коропа, королавка, коропавиця, коропатва, коропатниця, веселуха, короставка, шкарапаня;—мед. жаба,задавлячка.
 Жаберный—яздровий, зябровий, хавковий, зявовий.
 Жабій—жабинний, жаб'ячий.
 Жабникъ, раст. *Filago argvensis*—горлянка.
 Жабовникъ, раст. *Potentilla argentea*—червичник, червецъ.
 Жабрей—раст. *Linaria genistae-folia*—дзвіночки.
 Жабровидный—яздруватий, зябруватий,хавкуватий, зявуватий.
 Жабры—яздра, зябра, зів, зяви, хавки.
 Жаворонокъ, пт. *Alauda*—жайвір, жайворінок, жайворінка, жайворонок, шкавороннок, шкаворонка; *A. cristata*—посмітюха, посмітюшок, сусідка, чукурлій, черпіта, черпітиха, ціцібенька, цінькало; хохлатый *A. rustica*—попелюха; *A. arborea*—чорпіта; лѣсной, *Anthus arboreus*—верхоляк, чикулівка; луговой, *A. argvensis*—орач.
 Жавороночный — жайворонячий, жайворінячий.
 Жадничать — жаднувати, хтивувати.
 Жадничаніе—жаднування, хтивування.
 Жадность — хтивість, пожадливість, захланність, прагнучість, зажерливість, лакомість.
 Жадный—хтивий, пожадливий, захланний, прагнучий, зажерливий, лакомий.
 Жажда—спрага, жада, зга, згага, жадоба, жадота.
 Жаждасть — жаати, жаждувати, прагнути.
 Жажущій—жажливий, спраглий, прагнущий, жадібний, жадний.
 Жалга, раст. *Potamogeton L.*—куширь.
 Жаленіе—жаління.

Жалистый—жалкий.
 Жалить—жалити, тяти.
 Жалкій—(презрѣнный) капарний, фацарний; (ничтожный) мизерний, злиденний, нужденний; (достойный жалости, сожалѣнія) бідолашний, сердешний.
 Жалко—жаль, жаль бере, шкода.
 Жало—жало.
 Жалоба — (пеня, ропоть) нарікання, жалі; жаління, скарга; (юрид) скарга, позов.
 Жалобливый — скарговливий; позовливий.
 Жалобный — жалісливий, жалісний, жалкий.
 Жалобщикъ, юрид.—позовник.
 Жалованіе—надання, обдаріння, обдаровання;—подар. вещидаровизна.
 Жалованный—наданий.
 Жалованье—сембреля, сембриля, платня.
 Жаловать (что) — обдарювати (чим), надавати (що); (кого) милувати, шанувати, бути прихильним, мати ласку; (къ кому) одвідувати кого;—ся-скаржитися; нарікати, падкувати, жалкувати;—въ судъ-позивати кого; на боли-кородитися.
 Жалостливый — жалісливий, жалісний, милосердый.
 Жалостный — жалісний; смутний, болізний.
 Жалость—жалоші, жалноші, жаль.
 Жаль—жаль, шкода, жалкую.
 Жалѣніе — шкодування, жалкування.
 Жалѣть—жалкувати, жалувати.
 Жандармскій — жандарський.
 Жандармъ—жандарь.
 Жара—спека, спрагота, шквар, сквар, жарота.
 Жареное—смаженина, печеня.
 Жаренье—смаження, праження, шкварення.
 Жарить—(на маслѣ) смажити, пекти; (на салѣ) шкварити, пряжити; (о солнцѣ) палити, пекти, шкварити; (колотить) парити, шмагати, шкварити.
 Жариться—смажитися, шкваритися, пектися, пряжитися

паритися; (на солнцѣ) смагнути.
 Жаркій, о-гарячий, -че, душный, шкварный, -о, палючий, пекучий, -о, спечный, -о.
 Жарковатый—погарячий, пошкварный, поспечный.
 Жаркое—смаженина, печеня, жареня.
 Жарница, механ.—жаровиця.
 Жаровникъ—вогнище.
 Жаръ (силян. степень тепла) жаровище; (тлѣющий уголь, костеръ) жариво; (зной) сквар, спека, шквара; (медн.) пал; (пыль) запалення, запал.
 Жасминный-ясминовий.
 Жасминъ, бот.-ясмин.
 Жатва-жнивна, жниво, жаття.
 Жатвенный-жнивний, жнивовий; -ная машина-женничка, жатка, жачка, саможатка; -ный сборъ-ужинок.
 Жать-(выжимать, отжимать) прасувати, чавити, души-ти; (сжимать) тискати, стискати; (сдавливать, тереть) мулити, муляти, трудити.
 Жаться, прижиматься—тулится, горнутися до кого; (съеживаться)-нітитися.
 Жать (снимать хлѣб. влаки)—жати.
 Жбанъ-дзбан, коновка.
 Жвачка-жуйка; жевать жвачку-ремигати, жувати жуйку.
 Жвачный-жуйный.
 Жгунъ, бот. *Capsicum annuum*—перець червоний.
 Жгутъ—дзгут, шекало, жгут, дзгут.
 Жгучесть—палючість, жаркість, жарливість.
 Жгучій—палючий, пекучий, жижкий, шмальний, смалький, шмалький; о крапивѣ-жалкий, жаркий, жарливый, жалливый.
 Жданіе - жданки, жданики, ждання, чекання, сподівання.
 Ждать-чекати (на кого, на що), тривати, ждати, сподіватися на, заждати.
 Жо, сз.—а, же, но, пак; але.
 Жевака-жувайло.
 Жеваніе-жування, жевання, жмакання, жвакота; о жи-

вотн.-ремигання, жумрання.
 Жевательный - жувальний; (о животн.) ремигальний.
 Жевать - жувати, жмакати, жвахтати, жвати; (о живот.) ремигати, жумрати.
 Жезль-жезло, костур, ціпок; -патер, патериця; знакъ власти гетмана-булава; -полковника-пірнач; -монарха-берло.
 Желаемый (изъ прихоти)—прибажный.
 Желаніе—бажання, жадання, хіть, жадливість, жалоба; (капризь) схотінка, забаганка; (страсть) жага; (пожеланіе) зичення; (стремленіе) охмання.
 Желанный—пожаданий, жаданий.
 Желательный-бажаний; -льно-бажана річ.
 Желатинъ—желатина.
 Желать-бажати, воліти, волюти, охотитися; сильно-прагнути, регнути; -стремиться-охматися; -кому-зичити.
 Желающий-охочий.
 Желвакъ-гуля; медиц.-жовна.
 Желвастый-гулявий; жовнуватий.
 Желе-драглі.
 Железа, *Glandula*-залоза, залза.
 Железистый — залозуватий, залзуватий.
 Желкнуть-жовкнуті.
 Желобина-жолобина; річище, стрижень.
 Желобистый-жолобуватий, жолобчастий, жолобкуватий, жлобкуватий, улогвистий, рівчастий.
 Желобить-жолобити.
 Желобокъ-жолобок, жолобочок.
 Желобообразный—улогвистий.
 Желобчатый—см. Желобистый.
 Желобъ-жолоб, рівчачок; въ бочкѣ для дна-утори: у колодца - риштак; -водосточный-ринва.
 Желтая стрепатка, пт. *Emberiza citrinella* - жовтобрюх, жовтогрудка.
 Желтизна-жовтина, жовтизна, жовтість.

Желтникъ красильный, раст. *Rhus cotinus*—райдерено.
 Желтитъ-жовтити.
 Желтобрюхій—жовточеревий.
 Желтобрюхъ, безногая ящерица—жовтобрюх.
 Желтобрюшка, пт. *Molucilla citreola*—жовтобрюха, трясик-істка.
 Желтоватость — жрижовтість, жовтявість, жовтастість, жовтавість, пожовтість.
 Желтоватый-прижовтий, жовтастий, жовтявий, жовтавий, пожовтий, жовтлявий.
 Желтогрудый-жовтогрудий.
 Желтокорень раст. *Statice Tartarica*—кермеч.
 Желтокрасный-жовтогарячий.
 Желтокъ-жовток.
 Желтолозникъ, раст. *Salix purpurea*—самбурка.
 Желтоносый дроздъ, *Turdus viscivorus*—омелюх.
 Желтоцвѣтъ, раст. *Adonis vernalis*—горицвет.
 Желточный жовтковий.
 Желтуха, медиц.-жовтяница.
 Желтушный жовтяничний.
 Желтый—жовтий; (цвѣта спѣлой ржи)—половий; - совершенно-прожовтий.
 Желтътъ - жовкти, жовкнѣти, жовкнути, жовтіти, жовтішати; о хлѣбахъ половѣти.
 Желтяница, раст. *Carthamus tinctorius*—світлухи, крокіс, крокус.
 Желудникъ, раст. *Aesculus Hippocastanum*—каштан дикий.
 Желудокъ-утрунок, отрунок, шлунок, тлунок, риндя, риндзак.
 Желудочный-шлунковий, утрунковый, тлунковий.
 Желудъ-жолудъ.
 Желчный жовчевий; жовчний.
 Желчь, анат. жовч.
 Желѣзина, окалина-жужелиця.
 Желѣзистый залізуватий.
 Желѣзко-залізде.
 Желѣзникъ, раст. *Sagadana frutescens*—дереза.
 Желѣзнодорожникъ-залізничник, залізник.
 Желѣзнодорожный - залізничний.
 Желѣзный - залізяний, заліз-

ний;-ный заводъ-рудня;-ная руда-залізовина, залізняк;-ный котель-залізняк; -ная дорога-залізниця, залізянка;-ная полоса-штаба;-ная опилки-трини.
 Желѣзнякъ, раст. *Verbena officinalis*—порищ, порпличник.
 Желѣзо-залізо.
 Желѣзодѣлательный — рудневий;-заводъ-рудня.
 Желѣзоплавильный-гамарний; (заводъ)-гамарня, крушарня.
 Желѣзопрокатный - штабарний; заводъ-штабарня.
 Желѣзоторговецъ—залізняк.
 Жеманистый—маніжуватий.
 Жеманиться—маніжитися, маніритися.
 Жеманный—маніжний, манірный.
 Жеманство — манірність, маніжність, церемонія.
 Жемчугъ—перло.
 Жемчужина—перлина.
 Жемчужный—перловий.
 Жена — дружина, подружжя, жінка.
 Женатый-одружений, ожененный.
 Женинь-жінчин.
 Женит -одружити, оженити, спарувати;-ся на комъ-одружитися, оженитися з ким; спаруватися, узяти за себѣ (кого); уступити у закон.
 Женитьба оженіння, одружіння, женіння.
 Женихъ-молодий, наречений, фраір, сватач; насмѣшливо женило.
 Женолюбець-бабій, бабич, невістюк.
 Женолюбный—бабійкуватий.
 Женоподобный—баб'ячий.
 Женскій—жіночий, челядинський;-поль-жіноча стать.
 Женственность—жіночість.
 Женственный—жіночний.
 Женщина—жінка, невіста, челядина, баба.
 Жердевой-жердяний.
 Жердило - бардадим, цибань, довгань.
 Жердь—перечка, цвайка, паровина, лата, латва, бантина;-тонкая-тичка;-поверхъ

соломы на стогахъ, крышахъ-півзина.
 Жеребей - жереб, льос; - пай, частка, уділ.
 Жеребенокъ—лоша; съ подстриж. гривой-стрижак, стригун.
 Жеребець огер, стажник, верещук.
 Жеребиться-жеребитися.
 Жерехъ, рыба, *Aspius lucidus*—оклій.
 Жерпо-паша.
 Жерлянка, родъ жабъ, *Bombinator igneus*-пунь, пунька, пунькало.
 Жерновъ-оскордь, жорен.
 Жертва-охвіра, даровина; (на церковь)-посвят.
 Жертвенникъ - жертovníк, жертівня.
 Жертвенный-жертovníй, охвірний.
 Жертвовање-охвірування.
 Жертвователь,-ница - охвірник,-ця.
 Жертвовать, пожертвовать - накладати, накласти, охвірувати.
 Жертволюбивый—охвіровний, охвірливий.
 Жертволюбіе - охвіровність, охвірливість.
 Жертвоприношеніе—охвірування.
 Жестеръ, раст. *Rhamnus cathartica*,—крушина, жостір.
 Жестикулировать- жестикулювати.
 Жесткій - сутугуватий, мульткий, штивний, твердй, рапавий, храпавий, шерсткий, різкий.
 Жесткнуть-твердіти, штивніти, рапавіти.
 Жесткокрылый - твердокрылий.
 Жесткость - сутугуватість, мульткість, штивність, твердість, рапавість, храпавість, шерсткість, різкість.
 Жестокій - жорстокий, заканий, строгий, лютий, твердий, нелюдський, немилосердный.
 Жестокосердый—безсередний, безсердий, безсердечный.
 Жестокость-жорстокість, лю-

тість, закатыість, нелюдскість, безувірство.
 Жестъ-рух.
 Жестъ-бляха, жерсть.
 Жестяникъ-бляхар.
 Жестянка-чітура, бляшанка, жерстянка.
 Жестяной-бляшаний.
 Жестяночный-чітурний, бляшанковий.
 Жетонъ-личман, дукат, дукач, Жечь-палити, пекти.
 Жженіе-паління, печіння.
 Жженка-палянка.
 Жженный-палений.
 Живехонько-швиденько, хутенько.
 Живительный-живущий, живоносний, живлющий.
 Живить - оживляти, опоживляти; бадіорити.
 Живо-жваво, живко, швидко, хутко, прудко.
 Живодерня-живолупня, котолупня.
 Живодерь-гицель, живолуп, котолуп; жирод, дряпіка, драпіка.
 Живой-живий; жвавий, моторний, юрливий, меткий шварний, шворний, живкий, порський, порський, побігущий, жєнавий, шпаркий.
 Живокость, раст. *Cynoglossum officinale* — чорнокорінь; *Delphinium consolida* — сокирки, носики комареви, рогаті васильки.
 Живописать—малювати.
 Живописецъ—маляр.
 Живописность-мальовничість, мальовність.
 Живописный — мальовничий, мальовний.
 Живопись—малярство; малювання.
 Живородящій—живоплодный.
 Живорыбный (садокъ) — рибник, сажави, сажалка на рибу.
 Живость — хлєвність, моторність, юрливість, меткість, шварність, живкість, шпаркість, порскість.
 Животворный — живодавчий, животворчий.
 Животное — тварь, живина, тварина, животное, звіря;—ныя вообще—плодь.

Животность—тварячість, звірячість.

Животный—звірячий; життєдайний; черевний, шлунковий.

Животрепещущий—живкий.

Животъ—живіт, життя; живіт, черево, животи́на.

Живучая трава, *Ajuga reptans*—суховершки

Живучесть—живучість..

Живучий—живучий.

Живчикъ—жевчик; живчик;—подъ глазомъ—мишка.

Живьемъ—живцем.

Жигалка, насѣк. *Stomoxys*—жалиця.

Жигануть—опалити, опекти; втѣобнути, оперезати.

Жидить—рідити.

Жидкій—рідкий.

Жидкость—теч, плин, плинність, рідина,

Жидѣть—рідшати.

Жижа, жижица—рідота, рідина.

Жизнедеятельность—живкість

Жизненность—життєвість, живіттєвість, жизність.

Жизненный—життєвий, живіттєвий, жизний.

Жизнеописание—життєпис.

Жизнеописательный—життєписний.

Жизнерадостность—веселечність.

Жизнебадостный—веселецький, веселечний.

Жизнь—життя, живіття; бытіє—буття;—существование—істнування, істніння.

Жила—жила.

Жилетный—камізельковий, камізельчаний.

Жилеть—камізелок, камізелька, лейбик.

Жилецъ—комірник.

Жилистый—жилавий, жилявий, жиляний, жилуватий

Жилить—шати́рити, цупити, шахраювати;—ся—силкуватися, напружуватися, намагатися, п'ястися.

Жилища—комітшиця.

Жилище—житло, житво, оселя, господа, мешкання, домі́вка.

Жилищный—житловий, житвовий, осельний, мешкальний, домі́вковий.

Жилье—житло, домі́вка; этажъ—поверх, осада.

Жимолость волшебная, раст. *Lonicera xilosteum*—суходревник.

Жирафъ, зоол.—гірафа, камельпарда.

Жирно—товсто; сито, ласо.

Жирный—тучний, товстий, гладкий, опасистий; масний, ситий, товстий,

Жировикъ—каганецъ; минер.-солонецъ.

Жировой—товщовий.

Жиротопня—салтан.

Жиръ—бїть, ситоді, тук, товщ, сало, нагул, лїй;—кь кушанью—омаста;—раст пленный—лїй, тік;—рыбий—трін;—заячий—шкрум;—гусиный—сма́лецъ; на тонк. кишкахъ—оточина,

Жирѣть—товщати, товстіти, гладчати, тити.

Житейскій—житечний, світовий.

Житель—житець, мешканецъ;—села селюк; ница села—елючка;—степей—степовик; приморскій—поморянецъ;—прибережный—бережан, бережак; полѣсья—поліщук;—города—міщанин; предмѣстья—предміщанин.

Жительство—мешкання, житло, побут; перебування.

Жительствовать—мешкати, житлувати.

Житіє—життя; життєпис.

Житница—шпихлір, гамазея, гамазин, гамазі́й, гамазі́я.

Жить—жити, жи́жкати, тривати, істнувати; мешкати, житлувати, перебувати; матися, вікувати;—уединенно—самотіти.

Житье—жилба, житов'я;—прозябаніє—животіння;—хорошее—розжитво.

Жмурить—мружити.

Жмурки—пїжмурки, танас, куцю баба.

Жмыхи—жемериння.

Жнецъ—жнецъ, жниварь, женьчарь.

Жнивьє—стерня.

Жница—жниця, жні́я, женьчарка, женькі́ня, женчиха, жаля.

Жонглеръ—рухляр.
 Жранье-жеріння.
 Жрать-жертн, жолопати.
 Жребій-жереб, льос.
 Жрецъ-жрецъ.
 Жреческій-жерцевий, жерець-кня.
 Жречество—жерцювання.
 Жречествовать—жерцювати.
 Жрица—жриця.
 Жужелица, насѣк.-щипак, турун.
 Жужжаніе—сюрчання, скеміня, чутіння, гудіння, фурчання, фурконіння, хурчання, дзизчання, бреніння.
 Жужжать—скеміти, сюрчати, чутіти, хурчати, фурчати, фурконіти, дзизчати, бреніти, густн, жубовіти.
 Жукъ-жук; долгоносикъ-носай, носаль;-олень-раглик, тур, рогач;-мучной-пацюк;-майскій-хрущ, бомбарь;-водяной-водян;-навозный-гнойовик, гнійник;-бронзовый-оленка;-клещатый-щипавка;-свѣтящійся-блищак, свѣтляк;-носорогъ-волик;-хлѣбный-наливайко.
 Жуликъ—халамидник, ракло.
 Жупель—сірка.
 Журавлиный—журавельный.
 Журавлинникъ красный, раст. *Geganium sanguineum* - тоя польова.
 Журавлиха—журавка.
 Журавль, г.—журавель.
 Журить—картати.
 Журналистика—газетярство, журнальство.
 Журналистъ—газетяр, журналяст.
 Журналъ—журнал;-путевой-подорожник;-засѣданій-зборник.
 Журчаніе—дзюрчання, черчання, дзюркотання, дзюркотіння, бурчання, шумотіння, шемрання, роптання.
 Журчатъ—дзюрчати, дзюркотати, дзюркотіти, бурчати, шумотіти, черчати, роптати.
 Журчащій—дзюркотливый, шумотливый, буркотливый, бренливый.

3.

За, пред.—за, по; до; по-ва; через; на.
 Заалчничать—зажадати.
 Заалѣть,-ся—зажарітися, зажевріти, зачервонітися.
 Заарендовать—заорандувати, взяти на посесію.
 Заартачиться—забазкаличити, закостричитися, зноровитися, забаскалитися, запручатися.
 Заатласиться (о бархатѣ)—внтертися.
 Забава—втіха, забава, забавка, розвага, розривка, цяцька.
 Забавлять,-вить—забавляти, бавити, забавити, потішати,-шити, цяцькати;-ся-забавлятися,-витися, цяцькатися.
 Забавникъ,-ця—сміхованецъ,-нка, смішко, сміюн, сміхун, сміховалець.
 Забавничать-смішкувати, хвндлювати.
 Забавный-сміховальный, втішний.
 Забаклушничать—забайдикувати.
 Забаловать—запустувати.
 Забалотировать—необрати, забальотувати.
 Забарабанить—затарабанити, забубнитн, заторохтіти, заторкотати.
 Забарахтаться—заборсатися, затріпатися, заовтузитися; заборікатися.
 Забарствовавший—запанілий.
 Забарствовать—попаніти, запаніти.
 Забастовать—застрайкувати, пошабашити.
 Забастовка—страйк.
 Забастовочный—страйковий.
 Забастовщикъ,-ца-страйкарь,-рка.
 Забаякивать,-юкать—присипляти,-спати, заколихувати,-хати.
 Забвеніе—забуття, запомин забуток, непам'ять, забудь.
 Забвенный—забутковий, забутний, забутий, забутній.-

Забезпечити — забешкетувати.

Забережний — тогобічний.

Забережжя — забережжя, тогобіччя.

Забеременіти — завагітніти, заваготіти, завагоніти, заважніти, заважчати, у вазі стати, у тяж зайти.

Забиваніє — забивання.

Забивати, — бити — забивати, вбивати, заганяти, — гнати; мордувати, замордувати, заскубати, — бти, приголомшувати, — шити; запроторити, запхати, затасувати; — ся ховатися, заховатися; затьохкати, затокотіти, заколотитися, затріатися, застукотіти (о серці).

Забичувати — забандажити, умотати.

Забирати, — брати — забирати, забрати, взяти; брати набір, позичати у кого; захоплювати, — пити.

Забиратися, — братися — утешуватися, — люшитися, запихатися, — пхатися, забіратися, братися, забиватися, битися; закрадатися, — крастися, залазити, — лізти.

Забіяка — тесака, троюда, заводіяка, колотник, задирака, задерій, задерика, звадник.

Забіячство — тесацтво, заводіяцтво, колотня, задирливість, задерикуватість.

Забіячити — заводитися, колотничити, задиратися.

Забіячливий — задерикуватий, задиракуватий, задиркуватий, задирливий, звадливи.

Заблаговременно — завгодя, завчасу, заздалегідь, заздалегідь.

Заблаговременный — заздалегідний, завчасний.

Заблаговістити — задзвонити до церкви

Заблагодарить — розміркувати, розважити.

Заблаженствовать — зараювати

Заблажить — задуріти, зашалити, занавіснити, закомизитися, завередувати.

Заблещать — заблювати.

Заблещать — зблякати.

Заблещать — зблякати.

Заблещать — зблякувати, зблякнути.

Заблещать — заблещати, заблещати, заблещати; — замерцать — замеркотіти.

Заблещать — заблещати, заблещати, заблещати.

Заблещать — заблещати, заблещати.

Заблудившийся — заблудний, заблуда.

Заблудиться — заблудити, заблудитися, поблудити, зблукатися, зблудити.

Заблудиться — помилятися.

Заблудящийся — заблудливий.

Заблудение — омана, заблуд, помилка.

Забогатеть — забагатіти.

Забодать — забудати, сколотити.

Забожиться — забожитися.

Заболтать, затараторить — запашекувати, забаландрасити, замолотити; — ногами — задригати.

Заболтаться — забазікатися; (закачаться) зателіпатися.

Заболѣвание (болѣзнь) — розбиль; захворювання.

Заболѣть — захворіти, занедужати, заслабити, заслабнути, заслабити.

Забористый — міцний, гострий; уїдливи, причіпливи.

Забормотать — замуркотати, замимрити, захарамаркати, замискрити, забелькотати, замурчати.

Заборщикъ, — ца — набірник, — ця

Заборъ — баркан, паркан, паркання, діловання, пліт, прасло; набір, забір, брання набір.

Забора — турбота, клопіт, піклування, побивання, фрасунок.

Заботиться — клопотатися, піклуватися, дбати за що, дбати про що, побиватися.

Заботливость — дбайливість, дбалість, дбання, піклування, запобігливість, пазовитість, старанність.

Заботливый — пазовитий, дбайливий, дбалый, піклуваний, запобігливий, стараний.

Забраковать—зпокидіти, відкинути.

Забрало—забороло, запинало, причілля.

Забрасыванье—закидання.

Забрасывать,-бросать,-бросить—закидати, закидати, закинути, завергати,-вергнути,-вергти; заподіти, запропорювати,-рити, затасовувати,-сувати; занедбати, замітувати, занехаяти; обкидати, обкидати, прикидати, прикидати, засипати, засипати, захарастити, захарастити.

Забратся (влѣзть)—утасуватися, утаскатися, уклюнутися.

Забрѣзжиться—задніти, засіріти, на світ зайнятися, на світ благословитися.

Забренчать—забринькати, забрязкотіти.

Забресть—забитися, забрести, заплекатися, заплентатися, зачвалати, утасуватися, утаскатися, уклюнутися, заволоктися; блуждая-заблукати.

Забривать,-брить—заголювати, заголити.

Забродить (напр. о винѣ)-заграти.

Заброшенный,-ая (существо)—покидько, покидька, покидище.

Забрызгивать,-гать—заприскувати,-кати, забрызкувати,-кати; (водой) ухлюпувати,-пати, ухлюстати, обляпувати,-пати; (воскомъ) завоштити; (грязью) задріпувати,-пати, заляпувати,-пати, забейкувати,-кати, заталапувати,-пати, зачвиркати.

Забрызгаться—ухлюпатися, ухлюстатися, уляпатися, поляпатися, спriskатися, позабовтатися, заболотитися, задріпатися, позабейкуватися, забрызкатися.

Забрюхатѣть—зачереватіти.

Забряцать—забрызкати, задзенькати.

Забубенный—гульбливий, гулящий.

Забулдыга—гульвіса, гультяй,

гульпіпака, непутець, пропіяка, ледака.

Забулькать, забултыхать—забулькати.

Забунтовать—збунтуватися, заворохобити.

Забурлить—заклекотіти, забурхати, забурувати; зашарабурити.

Забушевать—забурхати, збуйнувати.

Забуянигъ—забурунити.

Забываніе—забування, запомин.

Забывать,-быть—запоминати, запомнити, забувати,-бути; ся-забуватися,-бутися; засинати,-снути; заноситися,-нестися.

Забывчивость—безпам'яття, забутність, забуття, забудькуватість, непам'ятливість, непам'яткість.

Забывчивый—забутний, непам'ятний, непам'ятливий, непам'ятуший, безпам'ятний, забудькуватий; сущ.-безпам'ятко, забудько.

Забытье—забуття; неприпомність.

Забѣганіе—забігання.

Забѣгать, забѣжать—забігати, забігти, позабігати; попереджати, -дити; слишкомъ далеко-заганятися, -гнатися; (о саняхъ) замелювати, заточуватися, заточитися.

Забѣгать—забігати.

Забѣгъ—забіг; закрут, затока.

Забѣднѣть—завбожіти.

Забѣдствовать—забідувати.

Забѣжавшій—забіглий, прибудний.

Забѣливать,-лить—забілювати, забілити.

Забѣлка—забіл, забілювання.

Забѣлѣть—забіліти.

Забѣсноваться—забіснуватися

Заважничать—запиндючитися, забундючитися, запишатися, забршкати, забришкатися, завелинатися, зачванитися.

Заважживать,-возжать—лійцювати, залійцювати.

Заваксить—зашварцувати, заваксувати.

Завалень—лега, лега, легарь, ледай, ледака, лежень, нероба, вайло.

Завалець, раст. *Scrophularia podsa*—ранник, підтинник.
 Заваливать, -лить — зивалювати, завалити, засипати, -сипати, закидати, -кидати; за-
 тарасовувати, -сувати, та-
 мувати, затамувати; -ся за-
 лягати, -гти; западатися, -
 пастися; заподітися.
 Завалинка—призба, присьпа.
 Заваль—мотлох, завалище.
 Завальная трава, *Lysimachia vulgaris*—тоя лісна, ранник.
 Завалювавшийся (плохой) — за-
 валяющий, злежаний.
 Завалять — завалити, забруд-
 нити.
 Заваляться—завалитися.
 Заваривание—заварювання; за-
 парювання.
 Заваривать, -рить -заварювати,
 заварити; запарювати, -ри-
 ти.
 Заварной—запарний.
 Заведение(учреждение)—завід,
 завод, заклад; (обычай) по-
 веденція, звичай; (часовъ)
 накручення; (введеніе ч.-л.)
 запровадження; (трактир-
 ное) ресторація.
 Завербование—затягання, за-
 лука.
 Завербованный (въ войско)—
 затяжець.
 Завербовывать, -бовать — залу-
 чати, залучити, затягати, -
 гти.
 Завернуть (заглянуть)—навих-
 нутися, никнути.
 Завертка—загортання; закру-
 тка; прикр. оглобли къ са-
 нямъ-завертень, заверт.
 Завертывать (завинчивать)—
 завірчувати, завертіти; (за-
 ворачивать) загортати, -
 рнути; (поворачивать) за-
 вертати, -рнути.
 Заверть—завірюха, завихіль.
 Завертѣть—завертіти, закру-
 тити, заверетенити.
 Завертѣться—завертітися, за-
 веретенитися, закрутитися.
 Заверчивать, -ртѣть—закручу-
 вати, укручувати, -тити.
 Завершать, -вершить — завер-
 шати, вершити, закінчати, -
 чити.
 Завершение—закінчення.
 Заветшалый—давній, старий,
 остарілий, одавнілий.

Заветшать—постарітися, оста-
 рітися.
 Завздорить-засваритися.
 Завивание—см. Завивка.
 Завивать, -вить—повивати, по-
 вити; завивати, -вити; ку-
 черявити, закручувати; -ся за-
 плітатися, кучерявитися.
 Завивка—завин, завивання, за-
 плітання; закручування.
 Завидно - заздрісно, заздо, за-
 зарно, завидно.
 Завидный-заздрісний.
 Завиднѣться—замріти, завид-
 нітися, забованіти.
 Завидовать-заздростити, заз-
 дрити, заздрувати (на що).
 Завидѣть, увидѣть - заздріти,
 забачити, заглядіти, зази-
 рити.
 Завизжать—заверещати, зави-
 скотіти, завищати, заска-
 вувати, заскиглити, заскім-
 лити, закавчати.
 Завилять—завертіти, закру-
 тити, завиляти.
 Завинчивание - зашрубовуван-
 ня.
 Завинчивать, завинтить — за-
 шрубовувати, -шрубувати.
 Завиральный-химерний, хиб-
 ний, зарозумілий, недореч-
 ний, чванливий.
 Завираться-замелюватися, за-
 бріхуватися.
 Завирающийся—замелуватий.
 Завирушка бурая, пт. *Accipiter modularis*—покропивник,
 покропивниця.
 Зависимость—залежність, під-
 леглість, підлежність.
 Зависимый — залежний, під-
 лежний, підлеглий.
 Завистливость-заздрісність, за-
 здреність, заздрівість, за-
 здросність, завидливість,
 завидушість, завидюшість,
 пожадливість.
 Завистливый - заздрівий, заз-
 дрісний, заздросний, завид-
 ливий, заздрений, завидю-
 щий, пожадливий, завиду-
 щий.
 Завистникъ, -ца—завида, за-
 видько, завидник, -ця, за-
 здрісник, -ця.
 Зависть—заздощі, заздрість,
 завидки, завидощі.
 Зависѣть-залежати.

Завитки, раст. *Agrimonia Eupatorium*-парико.

Завитой—закрученный.

Завитомъ-фигель (архнт.); кляпа (анат.); пуколь, кучерь (въ прическѣ); закруток, закрутка (въ хлѣбѣ на корню); почеревина (мясо).

Завихриться-завихоритися, завихирити.

Завладѣніе-заволодіння, займань, займанщина.

Завладѣвать, дѣть-запосідати, запосісти, завладати, осягати, -гти, посідати, -сісти, опанувати, заорудувати, (селиться) затамбулюватися.

Заагаствовать—запанувати.

Завлеканіе - принажування, знажування, приваблення, зваблювання.

Завлекательный, -о-звabливий, привабливий, привабний, звабний, принадний, о.

Завлекать, -влечъ—занаджувати, -надити, принаджувати, надити, надити, вабити, зваблювати, -бити, загачувати, -чити.

Заводить, -сти—запроваджати, запровадити, заводити, -вести; накручувати, -тити (часы); закладати, -класти.

Заводка (часовъ)-накручування (годинника)

Заводный-достатній, заможній (зажиточный); спружиновий (который заводять).

Заводской - заводський, фабричний; стадний (о лошади).

Заводчикъ — фабрикант; привідця, зачіпник.

Заводъ-фабрика; водочный-гуральня, палінчарня, горільня, винниця; восковой-воскобійня; желѣзный-рудня; жестяной - бляхарня; кирпичный - цегельня, цегольня; кожененный-гарбарня; конскій - стаднина; лѣсопильный-тартак; мѣдноплавильный-котлярня; металлоплавильный - гамарня; мыльный-милярня; рыбный-забрѣд; пивоваренный-бровар, броварня; пороховой-пороховня; поташный буда; сахарный-сахарня, цукроварня; свѣчной-свѣчарня; се-

литреный-бурти; стеклянный гута; сахарный-сахарня; уксусный-оцетарня.

Завоеваніе — завоювання, вдобуття, забір, завій.

Завоеватель, -ница—завойовник, -ця.

Завоевательный — заборчий, завойовний.

Завоевывать, -воевать—здобувати, бути, завойовувати, ювати, підбивати, -бити.

Завозжать-завіжкати.

Завоекъ—карк, шия; ошийок.

Завозить, -везти - завозити, -везти; -ся - завовтузитися; заялозитися.

Завозный-привозовый (о товаре); завозовый (о якорѣ)

Завозня, рѣчн.-галяра.

Заволакивать, -волочь - заволікати, -волокти, затягати, тягти, затемряти, -темрити; затягати, -гти, гоїтися (о ранахъ)

Заволноваться - захвилювати; -притти въ возбужденіе, смятеніе-заюртуватися; -запѣнитися-зашпувати.

Завонять—засмердіти, заповітрити.

Завоняться - притхнутися, зафонитися, засмердітися.

Завопить -заголосити, заволати, залементувати, зарепетувати.

Завора-засув.

Завораживать, -рожить - зачаровувати, -рувати, замовляти, -мовити.

Заворачивать, -тить (приподнять)—закопильувати, закопилити, закопирчувати, чити; (обортывать) загортати, -горнути, завивати, вити, завірчувати, -вертити; (поворачивать) повертати, рнути, завертати, -рнути; (засучивать) закасувати, -сати.

Заворковать—забуркотати, забуркотіти, забуркукати, заворкотати, загустити.

Заворожить—забалити.

Заворотень-важниця, підойма.

Заворотъ (поворотъ)-закрут.

Заворчать—замурчати, забурчати, загарикати, загарчати.

Завраться—забрехатися.
 Завсегдатай—завсѣдник.
 Завторить завторувати.
 Завтра—уавтра; - утромъ-завтра вранці;- вечеромъ-завтра увечері.
 Завтраканіе-снѣдання.
 Завтракати-снѣдати.
 Завтракъ-снѣданок.
 Завшивѣть-завошнѣти.
 Завываніе — скиглення, скѣмлення, завѣд, завод, завивання.
 Завывать, завуть—завивати, завити, трубити, затрубити, скиглити, скѣмлити, вити; заводити, голосити (о людяхъ).
 Завыекъ—карк.
 Завѣдомо—заснаки, звѣдома.
 Завѣдываніе—завѣдування, завѣд, заряд.
 Завѣдывать-заряджувати, орудувати.
 Завѣдывающій-зарядник, зарядчик, завѣдця, завѣдущач.
 Завѣреніе-запечення.
 Завѣритель,-ница-посвѣдник,-ница.
 Завѣрять, - рить—запечнѣти, - нити; посвѣдчувати,-чити.
 Завѣса-заслона, завѣса.
 Завѣтный—заповѣтный, завітувальний, заповідальний; святой, шановний; таємний; тайний.
 Завѣтренный-затишний.
 Завѣтренѣлый-завѣлий, засохлий, завітрілий.
 Завѣтренѣть — зв'язнути, засохти, завітрити.
 Завѣть-заповѣт, заповѣдання, завіт, завітуння.
 Завѣщенный—навішений, заслонений.
 Завѣшиваніе-запинання; заслонення, завѣшуння.
 Завѣшивать,-сить, закрыть — запинати, загнути, зап'ясти; заслоняти, - нити, завѣшувати,-вѣсити.
 Завѣшиваться,-ситься—запинатися, загнути, зап'ястися; заслонятися,-нитися, завѣшуватися,-вѣситися.
 Завѣщаніе—тестамент, духівниця, завітуння.
 Завѣщатель — спадкодавець, заповѣтник, завітувальник.

Завѣщательный — заповѣтний, завітувальний.
 Завѣщать — завітунати, заповідати, легувати; відписати, відказати.
 Завѣвший, увядшій—зав'ялий.
 Завѣданіе—зав'янення.
 Завѣдать,- вянуть — блякнути, зблякнути, в'язнути, зів'язати.
 Завязать,-знуть — грузити, угрузити, загрузити; устрявати, устрясти; баритися, забаритися.
 Завязка — зав'язок (въ лит. произвед.); запинка, перешкода, завада; поволока (шнурокъ).
 Завязникъ, раст. *Potentilla Formentilla* — терментилля.
 Завязываніе — зав'язування; петлей—запетлювання, зашморгування.
 Завязывать,-зять — зав'язувати, зати; узелъ загудзлити, силити; петлей—запетлювати, зашморгнути; веревку сплести концы—зачелити, заборсати.
 Завязываться (о завязи)—пов'язатися.
 Завязь, бот.—забрость, опупок.
 Завянуть, увянуть зав'язнути, зав'язати, зів'язнути, зів'язати.
 Загадка—загадка.
 Загадочность—загадковість.
 Загадочный-загадковий.
 Загадываніе—загадування.
 Загадать—помінити, загадати (задумати, замислити); загадати (о загадкѣ).
 Загаживаніе—запоганювання, огиджування, запаскуджування.
 Загаживать,-дитъ — запаскуджувати, запаскудити, огиджувати, загиджувати, дити, запоганювати,-нити, побешпетити.
 Загаръ—снадъ, опала, смаглія.
 Загасать,-снуть — згасати,-сти.
 Загашать,-сить—гасити, погасити.
 Загашиваніе—гасіння.
 Загвоздить—прицвѣстити.
 Загвоздка — закарлючка; стусан, тичок.
 Загибать,- гнуть — загинати, вагнути, загеровувати, герувати, вахилити,-нити, ва-

ламувати, -ломити, забгати, закоцюрбити; крючкомъ — закарлючувати, -чити, зазублювати, -зубити.
 Загибина — крючок, карлючка.
 Загибъ — залім, залом.
 Заглавіє — заголовок, титул.
 Заглавный — заголовний, титуловий.
 Заглаживать, - дить — заглажувати, загладити; рівнати, зрівнати, плянтувати, сплянтувати; затирати, -терти.
 Заглазно — уваочи, позаочи.
 Заглазѣться — задивитися, загавитися.
 Заглохлый — забур'янений.
 Заглохнуть — занишкнути, ушухнути, замовкти; забур'янитися.
 Заглушать, -шить — заглушати, заглушити, потлумляти, -мити, затлумляти, -мити; пригнітати, -сти, душити, задушити; запахъ — забивати, -бити; -горе, закутивши — загуляти.
 Заглушеніє — потлумлення; затлумлення, заглушіння.
 Заглушьє — пустиця, пустка.
 Заглядыванье — зазирання.
 Заглянуть — зазірнути, заглянути, задріти, зникнути, наздріти, переглянути.
 Заглядѣнье — продиво, прочудо.
 Загнать (вогнать) — заситити.
 Загниваніє — загнилість.
 Загнивати, -гнить, -ся — загнивати, загнисти, загнити, -ся.
 Загнивший — загнилий.
 Загноиться — зайтритися.
 Загнусить — загугнявити, загугнити.
 Загнутый (закривленный) — закарлючений, закоцюрблений, заклебучений.
 Загнѣздиться — загніздитися, закублитися.
 Заговариваніє — замовляння.
 Заговаривать, -рить — знімати, зняти слово, забірати, -брати голос; -загомоніти; отвлечь внимание, утомлять разговоромъ — загуряти, -рити, забесідувати, збалакуватися, -катися, забалакувати, -кати; -завораживать замовляти, -мовити; -ся за-

базікуватися, -катися, забалакуватися, -катися, загаморитися, загаркатися.
 Заговляться, -вѣться — загівляти, заговіти.
 Заговоренный (заколдованный) — замовний.
 Заговорщикъ, -ца — змовленник, -ця.
 Заговоръ — змова; (заклинаніє) замова, замовини, примова.
 Заговѣнье — зауст, запусти, пущання, пущення, заговіни.
 Заготовать — загагакати.
 Заголять, -лить — задублювати, -бити.
 Загонка — заганняння.
 Загонщикъ — загонич; при облавѣ — гучок.
 Загонъ — займання, заганняння; утиск, пригніт; -- для скотарок, обора, кошар, кошара, загорода, бичня; -пашен. полоса-борозна, загін.
 Загонять, -гнать, — загонити, заганяти, загнати, замордовувати, -дувати; -дом. жив. — займати, зайняти.
 Загораживаніє — загороджування, заставляння, затуляння, затамування.
 Загораживать, - дить (забором) тинити, обтинити, заводити, загороджувати, загородити; заставляти, -вити, затуляти, -лити, заслоняти, -нити; перешкоджати, -дити, переступати, -пити.
 Загорать, -рѣть — смагнути, посмагнути, опалитися, запалюватися, -литися, обгоряти, -ріти, загоряти, -ріти.
 Загораться, -рѣться, — займатися, заніматися, зайнятися, занятися, запалюватися, -литися, загорятися, -рітися.
 Загорбокъ, анат. — карк.
 Загордившийся — запанілий, загорділий.
 Загордиться — загордіти, записатися, запаніти.
 Загоревать — зажуритися, засумувати.
 Загорланить — загорлати, за-репетувати, зазіпати.
 Загорный — загірний.
 Загородка (у сѣней) — засінок.

Загородный—заміський, гоза-
міський.

Загородье—замістя.

Загорье—загір'я.

Загорѣвшійся—загорілий.

Загорѣлый—засмаглий, запалений, посмаглий, загорілий.

Загорѣться (очень захотѣть)—
завихтуритися, приспичити.

Загосподствовать—запанувати.

Загоститься—загостюватися.

Заготовительный—заготовчий

Заготовка—готування, вироб-
ляння; виріб, робливо.

Заготовлять, -вить—готувати,
приготувати; лаштувати,
налаштувати.

Заготовщикъ, -щица—заготов-
ник, -ниця.

Заграбаздать—загарбати, за-
чіляпнути.

Заграблывать, -бить—загро-
маджувати, -дити; загарбу-
вати, -бати.

Заграждать, -дить, прегра-
дить—загороджувати, -ди-
ти, заступати, -цяти, зата-
мовувати, мувати, замика-
ти, замкнути.

Заграждение—затама, тама.

Заграничный—закордонний.

Загребание—загреба, загібан-
ня, загортання.

Загребать, загресть—загорта-
ти, загорнути, загібати, -
гребти, загромажувати, -
мадити; зачерпнуть .очень
много—зачеберхнути

Загребистый—загребущий.

Загрезить—замарити, замрі-
яти; -ся зарітися, замари-
тися.

Загремѣть—загремхтіти, за-
грімотіти, загімати, загри-
мати, загреміти; (раскатами)
загуркотати, загуркотіти;
(глухо) задудніти.

Загривокъ—загривок; карк.

Загробный—замогильний, то-
госвітній.

Загрозить—нахвалятися, по-
хвалятися.

Загромождение—завала.

Загромоздить—закастрити, за-
валити, затарасувати, за-
харастити, захарастрити.

Загромыхать—загремхтіти,
загрюкотіти, заторохтіти,
заторохкотіти.

Загрохотать—см. Загромыхать
Заглубить—заглубіяти.

Заглубѣлость—заглубість, за-
тверділість, зашкарублість,
затужавілість.

Заглубѣлый—заглублий, за-
тверділий, зашкарублий,
затужавілий.

Заглубѣние—затвердіння, за-
шкарубління, затужавіння

Заглубѣть—затвердіти, зашка-
рубнути, затужавіти.

Загружать, -жить—переванта-
жувати, -жити, затеркилу-
вати, заладувати.

Загрузка—теркилування, ладу-
вання.

Загрунтовать—загрунтувати.

Загрустить—засмуткуватися,
засмутніти, засмутувати,
засуміти, засумувати.

Загрызать, -грызть—загрязати,
гризти.

Загрязнение—забруднення, по-
брудніння, забагніння, за-
бужавіння, забрьохання, за-
невірнення.

Загрязнять, -нить—забагнюва-
ти, забагнити, занехлююва-
ти, -юїти, заневірняти, -ніти,
забрудняти, нити, запору-
вати, -порати, побрудняти, -
нити, забрьохувати, -хати,
захвоськувати, -кати, зах-
войдувати, -дати, збруджу-
вати, -дити.

Загрязняться, -наться—забаг-
нюватися, -нитися, забрьо-
хатися, забужавіти, поб-
рудніти, запоратися, бруд-
нитися, забруднитися, зб-
рудніти.

Загудѣть—загустити, загуго-
тіти, забубоніти, застугоніти, за-
бутіти.

Загуливать, -лять—загулювати, -
ляти.

Загуль—гулья, гульбоші.

Загуменье—загуменок.

Загустѣлый—загустлий, зату-
жавілий.

Загусѣть—загустити, загуснути,
затужавіти, затугіти.

Задабриванье—загоджування,
улещання, піддобріння.

Задабривать, -добрить—уле-
щати, улестити, удобряти, -
удобрити, загоджувати, -ди-
ти, піддобрити, -рити.

Задавать, -дать-завдавати, завдати, загадувати, -дати.
 Задавить - задушити, зачавити; пригнітити.
 Заданіе—завдання.
 Задаривать, -рить— задарювати, задарити.
 Задаромъ-задар, задарь, завдарім; марне.
 Задатокъ—завдаток, завдача.
 Задаточный—завдатковий.
 Задать (трепку)—прочустрити, віддухопелити.
 Задаться (цѣлью)—завзятися.
 Задача—завдання, загадка; морока; щастя, гаразд.
 Задачливый—щасливий.
 Задвигать-заворушити, порушити, засовати; -ся-засоватися, заворушитися.
 Задвигать, двинуть — засувати, -сунути.
 Задвижка засов, засовень, засув, засувка.
 Задвижной—засувний.
 Задергать—зашарпати, затуркати, засмикати, засіпати.
 Задергивать, -рнуть—запинати, -п'ясти, заслонити, -нити, затягати, -гти; засмикувати, -микати; -петлю-зашморгувати, -гнути.
 Задеревенѣлость — задеревілість, здеревнілість.
 Задеревенѣлый —задеревілий, здеревнілий.
 Задеревенѣть-задеревіти, здеревніти.
 Задерживать, -жать—затримувати, -мати; загаювати, гаяти, загаяти, пригаяти, барити, забарити, забавляти, бавити, тамувати, притамувати, завгарити (кому).
 Задерживаться, -останавливаться, -виться—затинатися, затнутися, затятися, затамовуватися, -муватися.
 Задержка — затримання, затримка, припин, забараупин, устрим. (преграда) заіпр; -теченія-тамування.
 Задивиться — задивуватися, зачудуватися.
 Задира - задирака, задержка, задерій, заводіяка, напасник, загрозкуватець, причепа, зачіпник, зачепа.
 Задирать, -драть-задирати, за-

дерти, задрати; зачіпати, чепити, займати, зайняти; -носъ-кирпу і нути.
 Задирка-зачіпка, причіпка.
 Задирчивый - загризкуватий, задержукуватий, задиракуватий.
 Задиришка, -ца—см. Задира.
 Задичать—здичавіти.
 Заднепроходный, анат.- відходовий, задній.
 Задникъ (обуви) — закаблук, тилок, зап'яток.
 Задній—задній, ватильний.
 Заднѣпровье—задніпров'я, задніпря.
 Задокъ (повозки)—роздір; (туши) огузка.
 Задолго-надолго перед чим.
 Задолжалый—завиноватий.
 Задолжать—завиноватити, -ся, завинити, заборгувати, запозичатися у кого, удовжитися.
 Задолженность—пенність, запозиченість.
 Задолженный - пенний, запозичений.
 Задомъ—задки.
 Задорина—дроска, троска; задирга, задирака.
 Задорить — підбивати, -бити, підохочувати, -хотити, драгувати, розпаляти.
 Задорливость — задержукуватість, задиракуватість, зайдливість, завоістість, напрасність.
 Задорливый—см. Задорный.
 Задорный—задержукуватий, задиракуватий, зайдливий, завоістий, напрасний.
 Задорожиться - заправити велику ціну.
 Задорь—задирга, задирака, зайдлисть, завзяття.
 Задосадовать, запечалиться—захвирсувати, засумувати.
 Задохнуться—задушитися, задихнутися.
 Задразнить—задратувати.
 Задрезать-задеренчати, задреньчати.
 Задремать—закуняти, замгнутити, задрімати, здрімати, здрігатися, здрігнути.
 Задрожать — затремтіти, зад-

вигтіти, задвигати, затру-
ситься.

Задувать, -дуть — задувати, за-
дути, задмукати, -хнути, за-
дмукати, задимати, гасити,
погасити; завівати, -віяти.

Задумчивость — задума, задуманість, задумливість, задумшливість.

Задумчивый, о — задуманий, задумливый, задумшливый, о.

Задумывание — загадування, умишляння, надумування.

Задумывать, -мать — умишляти, умишляти, загадувати, -дати, надумуватися, -матися, заміжковувати, кувати.

Задумываться, -маться — загадуватися, загадатися, замислюватися, литися.

Задуть — задавити, задушити.

Задуховность — щирість, сердечність.

Задуховный — щирый, сердечный.

Задхлость — притхля.

Задхлый — притхлый.

Задхнуться — притхнуться.

Задь — зад.

Зады-задвирок; минулість, минуле; (въ возу) задок; (у обуви) тилок.

Задымить — задимувати, закардити.

Задымливать, -мить — закурювати, закурити.

Задымиться — укуріти, закуритися, закуріти.

Задыхаться, -дохнуться — задихатися, -дихнутися; душитися, задушитися.

Задышать — задихати.

Задышка-задуха, ядуха.

Задѣвать, -дѣть — торкати, торкнути, зачеркати, -кнути,

Зачіпати, -чепити, учепити; запроторювати, рити, зата-
совувати, -сувати, запак-
овувати-кувати, заподіти; за-
цѣпиться-зачіпатися, чепи-
тися, затинатися, затнути-
ся, затятися; - оцарапать-
задернути.

Задѣвающий (донимающий)-за-
чѣпливый, причепа.

Задѣлка-закладання, замуру-
вання.

Задѣль-зарібок, заділля.

Задѣльный-зарібковый, заріб-
ный.

Задѣловать, -лать-залащтову-
вати, -тувати, закладати, -
класти, замурувати, -ру-
вати, заправляти, правити.

Заемный — (о документъ) пози-
ковый, позичковый; (о день-
гахъ, вещахъ) позичений.

Заемщикъ, -ца-позичник, -ця.

Заемъ — позика, позичка.

Зажаривать, -рить — зашкварю-
вати, зашкварити, запіка-
ти, -пекти.

Зажатіе — стисок, затул, за-
тисок.

Зажать — стиснути, затулити,
затиснути.

Зажелтеть — зажовтити.

Зажелтѣвший — зажовтілий, за-
жовклий.

Зажелтѣлый — см. Зажелтѣв-
ший.

Зажелтѣть-зажовтіти, зажов-
кти; -зарыжѣть-заполовити.

Зажеманиться-заманіжитися.

Заживание (о ранѣ) — загоїння.

Заживать, -жить (о ранѣ) — за-
гоюватися, загоїтися, гої-
тися, загоїтися.

Заживление — гоїння.

Заживлять, -вить — гоїти, загої-
ти.

Заживляющий — гоїливый.

Заживо — живцем, зажиття.

Зажига — см. Забіяка.

Зажигание — запалювання; за-
світлювання.

Зажигатель, -ница — палій, -ка.

Зажигательный-палючий, за-
пальный.

Зажигательство — підпал.

Зажигать, -жечь — запалювати,
запалити; засвітлювати, -
тити.

Зажигаться, -жечься — запалю-
ватися, запалитися, засвіт-
люватися, -титися.

Зажиливание — захарланья, за-
маюсення, зашатирюван-
ня, привлащення.

Зажилить-захарлати, замаю-
сити, зашатирити, прив-
ластити.

Зажимать, -жать — стискати, -
снути, затискати, -снути.

Зажимный — стискальный.

Зажимъ — стисок, затисок.

Зажинать, -жать — зажинати, -
жати.

Зажинь-зажин; ужинок.
 Зажирѣлый—опасистий.
 Зажирѣть—погладшати.
 Зажиточность, — заможність, засібність, худібність, статність, спроможність, зажитість, грошовитість.
 а киточный—зажитий, заможний, засібний, худібний, статний, спроможний, грошовитий.
 Зажмуривание-замружіння, заплющивання.
 Зажмурить — замружити, заплющити; -ся-замружитися, заплющитися.
 Зажога, ветер.-дыхавиця кінська.
 Зажора—підталила.
 Зажужжать — забреніти, забринжати, задзижчати, задзичати.
 ажурчатъ—задзюркотити, задзюркотіти, задзюрчати, забреніти, забурчати.
 Зазвенѣть—зазеленьчати, зазеленькотіти, задзвеніти, забренькаги.
 Зазвонить-задзвонити, забовкати, забаламкати, забамкати.
 Зазвончикъ—дзвонець.
 Зазвонщикъ—дзвонарь.
 Зазвучать — загучати; забреніти; залунати.
 Заздравный—заздоровний.
 Зазеленить-зазеленити, позеленити.
 Зазеленѣть—зазеленіти; -хорошо взойти-по рунюватися.
 Зазимовать—зазімувати.
 Зазимье—зазімки.
 Зазнаваться.-знаться — заноситися, занестися, пишатися, запишатися, зарозуміватися, мітися.
 Зазнавшійся — распинджений, загорділий, запанілий, пишатий, зарозумілий.
 Зазноба—кохання, любові; коханець. коханка; замороз.
 Зазноблять,-ить — заморожувати,-зити; прилюбляти,-бити, прикохувати, хати.
 Зазолотить—зазолотити.
 Зазолотиться — зазолотитися.
 Зазорный, о—ганебний, соромітний, загудливий, о.

Зазоръ—ганьба, сором, соромота.
 Зазрѣніе—докір, нагана, догана.
 Зазубривать,-бритъ зазублювати, зазубити, позубити, вищерблювати, -бити, пощербити, вискіпати, вискпати; виучувати на пам'ять.
 Зазубиваться, бриться — зазублюватися, зазубитися.
 Зазубрина — зазуб, зазубець, щербина, зазубень.
 Зазубристый — щербатий, зазубуватий.
 Зазудѣть—засвербіти.
 Зазывальщикъ, ца—см. Зазыватель.
 Зазывание — закликання, запросини, заклички.
 Зазыватель, ница—укличник, -ця, закличник, -ця, запрохач, -ка.
 Зазывать, звать — укликати, укликати, закликати, -кликати, завертати, рнути.
 Зазывный—укличний, закличвий.
 Зазывъ—заклик, зазив.
 Зазѣвать—запозіхати.
 Зазѣваться — загаворонитися, загракатися, загутатися, загалаванитися, загалкатися, загавитися, задивитися.
 Зазяблый замерзлий, перемерзлий.
 Зазябать,-бнуть — замерзати, -зти.
 Заиграть — заграти; зашалить — зажировати.
 Заиграться—загратися.
 Заигрывание — загравання; жирування.
 Заика—заника, заікало, заникуватець, загакливець, недомова.
 Заикаться, заикнуться — заникуватися, заникнутися, загакуватися, -кнутися, загокуватися, кнутися, заікатися, кнутися.
 Заикающийся—загакливий, загакливий, німуватий, заікуватий.
 Заикливый—заікуватий.
 Заимодавецъ—позичайло, позичальник.
 Заимообразно-упознати, позичково.

Заимобразный — позичковий.
Займственный — засяжений,
позичений.

Займствовать, позаимство-
вать—засягати, засягти, по-
зичати, позичити, брати,
переймати.

Заиндивѣлый—зашерженілий.

Заиндивѣть—зашерженіти.

Заинтересовывать, совать—за-
цікавлювати, -вити.

Зайнька—зайчик.

Заискивание—засталання, ши-
ляння, підстилання, запо-
бігання, підлащування, під-
добрювання, завилювання.

Заискивать — запобігати, за-
сталатися, завилювати, ши-
литися, підстилатися, під-
лащуватися, піддобрювати-
ся, піддобрятися, прими-
лятися.

Заискивающей (человѣкъ) —
забігайло.

Заискриться—заіскрити, заі-
скритися.

Зайти—завітати, зайти, наві-
тати.

Зайченокъ—зайча, зайченя.

Зайчиха—заячиха, заєчка.

Закабаливать, лить — затоп-
ляти, затопити, забасову-
вати, -сувати, заневолювати, -
волити, завдавати, -дати; -
ся-запетлюватися (перенос-
но).

Закаблучье—закаблук.

Закадить—закадити.

Закадычный—вѣрный, щирый,
сердешный.

Заказной—за́мовний; рекомен-
дований (о почт. отправле-
ніяхъ).

Заказчикъ, -ца—за́мовник, -ця,
покупецъ, пниця.

Заказъ—за́мова, загад, загад-
ка; заборона.

Заказывать, -зать - за́мовляти, -
мовити, загадувати, -дати;
заброняти, нити.

Закаиваться, -каяться — зарі-
каться, ректисся.

Закаленный-гартований.

Закаливание—гартування.

Закаливать, -лить — загартову-
вати, -тувати; о хлѣбѣ-не-
допекати, -пекти.

Закалина-см. Закаль въ хлѣбѣ.

Закаль (въ хлѣбѣ)-закал, за-

кальок, закалець, глевтяк,
глевтюк; (закалка) гарт.

Закальщикъ — гартівничий,
гартовничий.

Закалывать, - колоть-заколю-
вати, -колоти; зашлигати,
заштрикати.

Закалякать — забалакати; -ся-
забазікатися, забалакатися.

Закалять, - лить - гартувати,
загартувувати, -тувати.

Закаляться, -литься-загартову-
ватися, загартуватися.

Закаменѣлость - скам'янілість.

Закаменѣлый —скам'янілий.

Заканчивать, кончить-кінчати,
закінчити, викінчувати, ви-
кінчити.

Закапать — закрапати, пока-
пати, покапотіти; (учащен-
но) заляпотіти; (пятѣе при-
ѣдѣ) покидатися.

Закапризничать — заковирзу-
вати, закомезитися, за-
вередувати, заюхторитися,
захимерити, забришкати,
забришкатися, загедзка-
тися.

Закапчивание—заколчєння, за-
курєння, задимлення.

Закапчивать, - тить—закопчу-
вати, закоптити, закурю-
вати, - рити, задимляти, -
мити.

Закапывание—закопування.

Закапывать, - копать - закопу-
вати, закопати.

Закараулить (начать сторо-
жить)—зачатувати.

Закаркать—закрукати, закри-
кати.

Закармливание — загодовуван-
ня.

Закармливать, -кормить—заго-
довувати, -дувати.

Закартавить—загаркавити.

Закать (солнечный; географ.)
захід; (снѣжный, скользкій)
—забіг.

Закатывать, -тить-закочувати,
тити; укочувати, - тити;
укачувати, -чати; (завозить
экипажи, возы) заточувати,
-чити.

Закатываться, -титься-закочу-
ватися, закотитися; (о
солнцѣ) заходити, зайти;
(о саняхъ) замелювати.

Закачаться —загойдатися, за-
кодливатися, зателіпатися.

Закачивать, - тить — заточу-
вати,-чити, **закочувати,-**
тити.

Закачивать,-чать — заколнху-
вати, заколихати, заколису-
вати, заколисати, гойдати,
загойдати.

Закашивать, - сить — закошу-
вати,-сити.

Закашлять—закашляти: (су-
химъ кашлемъ) **закахикати;**
сильно, глухо) - **забу-**
хикати.

Заквакать—закрюкати, заку-
мати.

Закваска—отора, квас, рос-
квас, розчина.

Заквашивать, - квасить—учи-
няти, учинити, **заквашувати**
-квасити.

Закивать—закивати.

Закидной—закидный.

Закидывать, - кидать - кинуть-
закидати,-кинути; **занехаю-**
вати,-хаяти, **занедбувати,**
-бати; **засипати,-сипати.**

Закипать,-пѣть—кипіти, заки-
піти.

Закипѣвшій—закипилий.

Закусать, - снуть—заквашува-
тися, **закваситися, - квасні-**
ти, **скнас іти.**

Заислый—скваснілий.

Заисъ, хим.—закис.

Закичиться - запишатися, за-
приндितися, **запинцючати-**
ся.

Закишѣть—закомешитися.

Закладка (основаніе зданія, и
пиршество по поводу **зак-**
ладки) **закладини, заклад-**
чики, **закладщины; (въ кни-**
гѣ) **заставка; (лошадей) за-**
прягання; (камнемъ) **заму-**
рування.

Закладная—заставный лист.

Закладной, заложенный—зас-
тавный.

Закладчикъ,-ца — заставник,-
ця.

Закладъ—(залогъ) застава, за-
став, **застанова; (пари) за-**
клад, **заліжка.**

Закладывать,-жить-(възалогъ
застановляти,-вити, **застав-**
ляти,-вити, **дати в заста-**
ву; (замашивать) **замощу-**
вати, -мостити; (лошадей)
запрягати, - гти; (камнемъ
кирпичемъ) — замурува-

ти, замурувати; (засасы-
вать, **затерять) запротори-**
вати,-рити, **заподіти; (ды-**
ру)-затикати,-ткнути, **зан-**
ладати, -сти; (вдѣлывать
полки въ шкафъ напр.) **за-**
яровувати,-рувати.

Заклеивать, клеить — за-
клеивувати, **заклювати, за-**
дзьобувати, **бати.**

Заклеивать,-клеить - заліпля-
ти, **пити, закаручувати, -**
чити.

Заклеймить, отмѣтить — по-
тѣврувати; **нап'ятнувати,**
заплямити, позначити.

Заклепка—нюта.

Заклепывать,-пать — нютува-
ти, **занютувати.**

Заклинаніе—заклін, заклинан-
ня.

Заклинатель — заклипач.-ка;
(фокусникъ) **забаяч.-ка.**

Заклинательный — заклятний,
заклипальный.

Заклипать,-клясть — заклина-
ти, **заклясти, зарікати,-**
ректи, **укленяти, - нити;**
(ворожить) **забаяти.**

Заклиниваніе—заплішування,
клицювання.

Заклинивать,-нить, — заплі-
шувати, **заплішити, клин-**
цювати, **заклинцювати.**

Заклинивши-узапліш.

Заклинка—см. Заклиниваніе.

Заклинокъ (клинышекъ)—за-
плішка.

Заклоңотать—заклекотіти, за-
бурчати, **забулькотіти.**

Заклохтать — заклоктати.

Заклубиться—заклуботатися.

Заключать, - чить — (утвер-
ждать, **рѣшать), ухваляти,-**
лити, **покладати,-класти,**
постановляти,-вити; (вы-
водить **слѣдствіе) вис-**
новувати, -снувати, **ви-**
водити,-вести; (запирать,
брать подъ стражу) **заци-**
кати,-мкнути, **засклепити,**
увязнити; (содержать въ
себѣ) **мати в собі, містити,**
обіймати; (окончить) закін-
чати; (миръ) **замиряти,-ри-**
ти.

Заключаться—міститися, за-
микатися.

Заключеніе—(выводъ, послѣд-
ствіе, **умозаключеніе) ви-**

своих, результат, сильогнам; (мѣсто заключенія) в'язницѣ; кінець, закінчен-ня; (въ тюрьму)-замикання, ув'язнення; (мира) замирення.

Заключенный (въ тюрьму) — замкнений, в'язень, рештант.

Заключительный — останній, остаточный.

Заклянуть — закарлючити.

Заклятіе — закарлюччя.

Заклятый (заколдованный) — закарлючений.

Закованный — закутий, укутий.

Заковать — укувати, закувати; забити; занютувати.

Заковыка — закарлючка.

Заковырять — закопирсати.

Закожный — зашкурний, підшкурний.

Заколачивать, лотить — забивати, бити.

Заколдованный — обчарованный, зачарованный, закарлючений.

Заколдовывать, довать — зачаровувати, рувати, закарлючувати, лувати, обчаровувати, рувати.

Заколебать — заколивати, заколихати, захитати, захи-литати; ся-захитатися, за-колихатися.

Заколесить — заколувати.

Законник — правник.

Законно — правно; справедли-во, слушно.

Законнорожденный — право-ложный.

Законность — правність; спра-ведливість, слушність.

Законный — правний; справед-ливый, слушний; (о женѣ, мужѣ) шлюбный.

Законоуказ — правознавець, правник.

Законоуказание — правознавство.

Законодатель, ница — законода-вецъ, -вица, праводавецъ, -вица.

Законодательный — законодат-ный, законодавчий, право-давчий.

Законодательство — законодав-ство, праводавство.

Законопачивать, патить — гло-бити, заглобити.

Законоположение — праводав-ство; закон, право.

Законопреступник — право-ломецъ, винуватник.

Законопреступный — право-ломный.

Законоучение — віровчення.

Законоучитель, ница — віров-читель, -ка.

Законтрактовать — домовити, поєднати, приєднати.

Закон — право, закон, закон, установка, віра.

Закопаться (углубиться в что) — занішпоритися.

Закопка — закопування.

Закопшиться — закомешитися.

Закоптить — задимити, заку-рити.

Закопченный — кадний, закопті-лй, закурений, задимлений.

Закоп — шапонецъ, закарлю.

Закоренѣлость — закоренілість, запеклість.

Закоренѣлый — закоренілий; запеклий.

Закорюка — гак, закарлючка; перешкода, завада.

Закорючивать, чить — зако-рюбувати, бити, закарлю-зюблювати, бити, закарлю-чувати, чити.

Закорючистый — карлюкува-тий, карлюкуватий.

Закорючка — закарлючка.

Закорявѣть — закаржавіти; за-чухнуть — зачухверіти.

Закоснѣлость — забісованість, закарлюкість, запеклість, закаржавілість, затверді-лість.

Закоснѣлый — забісований, закарлюкий, запеклий, за-каржавілий, затверділий.

Закоснѣть — закарлючити, закар-лючити, закаржавіти, затвер-діти.

Закостенѣлый — скостенілий.

Закостенѣть — скостеніти.

Закоулистый — закармаркува-тий, закарпелкуватий, захо-дєнькуватий.

Закоулки — хухольки, хухуль-ки.

Закоулокъ, уголокъ — заходєнь-ка, закармарок, закарпелок, закут, підра, заулок.

Закочевать — закарбувати.

Закоченѣлый — задублий, закар-люкий.

Закоченѣть — задубити, закарлю-чити.

Закрадываться, - красться —
закрадатися, — крастися,
підкрадатися, - крастися.

Закраивать, - кроить — закрою-
вати, - їти.

Закраина — беріг, окравка, ок-
райка; (заледки) шерех,
шерешень.

Закрапывать, - пать — закрапа-
ти, - крапати.

Закраска — офарбування, за-
фарбування.

Закраснить — зачервонити.

Закраснѣть — зачервоніти.

Закрасоваться — закрасувати
ся.

Закрашивать, - красить — за-
фарбовувати, - бувати.

Закривина — закарлючка, за-
верт, закрут.

Закривить — закривити, заг-
нути.

Закривиться — закривитися.

Закричать, — зарепетувати, за-
галасувати, загукати; (о
курахъ) засокотати; (объ
уткахъ) закахкати; (о гу-
сяхъ) загеркотати, загего-
тати; (объ индюкахъ) за-
гелгати; (о лебедяхъ) за-
ячати; (о чайкѣ) закигикати;
(о свинѣ) закувікати.

Закрой — крайня; плотн. —
рівчак.

Закройка — крайня.

Закройня — швальня.

Закройщикъ, -ца — закравач-
ка.

Закромъ — сусік, засік, засіка,
переруб.

Закругление — округління.

Закруглять, - лить — викругля-
ти, - лити.

Закружить — закружити, за-
крутити, завертіти, замо-
рочити.

Закружиться (о головѣ) — замо-
рочитися, замакітритися.

Закрутенъ — нурт, чорторий,
вир, крутінъ.

Закрученный — закручуваний.

Закручивать, - крутить — закру-
чувати, - тити; обкручува-
ти, - тити, завивати, - нути;
підгинати, підігнути, зака-
сати; -ся закручуватися, -ти-
тися.

Закручиниться — зажуритися,
засмутитися.

Закрывать, - крыть - зачиняти, -
нити (дверь); затуляти, -ли-
ти, захиляти, лити, засло-
няти, -нити; (собою) засту-
пати, -пити, застувати, за-
стіняти; (глаза) заплющу-
вати, - щити, склепляти, -
пити.

Закрытие — зачинення; замк-
нення; закінчення; припин.

Закрышка — накришка.

Закрѣпа — зміцень; пастка, па-
вучок.

Закрѣпление — уміцнення.

Закрѣплять, - пить — уміцняти, -
нити, зміцняти, -нити.

Закрѣпощать, - стить, — закрі-
пощати, закріпостити, -ся.

Закрючивать, - чить — закарлю-
чувати, -чити, закардзюбу-
вати, -бити.

Закряхтѣть — закректати.

Закудахтать — Закудкудакати;
о насѣдкѣ — завоктати.

Закудрявѣть — закучерявіти.

Закуковать — закувати.

Закукурекать — закукурікати.

Закулисный — залаштунковий.

Закупать, закупить — закупати,
закупити.

Закупка — закуп.

Закупной — закуплений; закуп-
ний.

Закупорить — зашпунтувати,
закоркувати, затулити, зат-
кнути.

Закупориться — зашпунтувати-
ся, закоркуватися, затули-
тися; (о ранѣ) — заснітитися.

Закупорка — шпунтування, кор-
кування, затикання; -сосу-
довъ — Засніт.

Закупщикъ, -ца — Закупень, пе-
рекуп, закупница, пере-
купка.

Закуривать, - рить — закурювати,
закурити, задимляти, -мити;
запалювати, -лити (отрубкѣ,
папиросѣ); запивати, -пити.

Закусать — Загризти.

Закуска — (заѣданье) заїжка;
(десертъ) заїдки; (предъ
завтраком) поранок; (предъ
обѣдомъ) передобідок; (предъ
ужиномъ) підвечірок.

Закусывать, - сить — угризати, -
зти; закусювати, перекусю-
вати, -сити, заїдати, заїсти.

Закутить — загуляти, загуля-
тися.

Закуть—закуток; оборо, хліб.
 Закутывать, -тать—затушковувати, утушковувати, кувати, -кати.
 Закутываться, -таться—затушковуватися, куватися, утушковуватися, куватися.
 Заладить-товкти, торочити, правити.
 Залаживать, -ладить—Залагоджувати, -дити.
 Залакировать—полощити.
 Заламывать, -ломать, -мить—Заламувати, -мати, загинати, гнути; правити, заправити.
 Залаять—загавкати, загавкотити, забрехати.
 Залгать—забрехати; ся-забрехатися.
 Залегать, залечь—залагати, -лягти, засідати, -сісти; (вкорениться) заковизти, заковизнути.
 Заледенѣть — зледеніти, покрижніти.
 Заледки (закраина)—шерех, шерешень.
 Залегалый—залеглий.
 Залегиваться, -жаться—залегжуватися, залегатися, злежуватися, жатися; вилежуватися, влежатися; за печкой—запічкуритися.
 Залезь-завага (неисполн. дѣла, бумаги); завала, шар (о горн. породѣ); переліг, обліг (о полѣ).
 Залепетать—забелькотати, залепетати, защебетати.
 Залетать, залетѣть—залітати, залетіти, залинути, зашугати.
 Залетный — перелітний; (объ удал. молодцѣ) хвацький.
 Залеть—переліт; (о молодцѣ) зух.
 Заливальный—Заливний.
 Заливать, залить—заливати, -лити, залляти; (о водѣ)—обіймати, обняти, понімати, поняти.
 Заливка—заливання.
 Заливной—заливний.
 Заливъ—(рѣчи.) сага, закосок, заворот, заводь; (тихий укромный) забіг; (морс.) затока.
 Зализанный—зализаний.
 Зализывать, -зать—зализувати, -зати.

Заликовать—утішитися, зрадіти.
 Залихватскі́й голінний, хвацький, меткий, шпаркий, завзятий, моторний.
 Залишекъ—Зайкина.
 Залоговой—заставний.
 Залогодатель, -ница—заставник, -ниця.
 Залогъ—застава.
 Заложенное—заставщина.
 Заложенный, заладной—заставний.
 Заложить — заставити; — затерять, запрятать—запроторити, затасувати; —основать—зафундувати, закласти; —дерномъ—задернувати.
 Заложникъ—заручник.
 Залой (половодье)—затон, повінь, повідь.
 Заломный (о напиткѣ) — міцний.
 Залосниться, заблестѣть—залисніти.
 Залпъ—ви́пал, торох, зальва.
 Залупливаться, -питься—залуплюватися, залупитися.
 Залучать, -чить—залучати, -чити.
 Заль—заль, саль.
 Зальнуть—заткну́тися, заснітитися, забитися.
 Зальзать, -зть — утасуватися, утасуватися, утаскатися.
 Зальниться—залінуватися, заледашіти.
 Зальпливать, -пить—заліплювати, заліпляти, заліпити; (засыпать сыпучимъ тѣломъ) забузувати, забуртити; (снѣгомъ окна) замурувати; (пирогъ и т. п.) защипувати, -пнути.
 Зальсь, раст. *Ajuga genevensis*—суховершки.
 Зальтовать—залітувати.
 Зальчивать, -чить—загоювати, загоїти, заліковувати, -кувати, виліковувати, -лікувати, корувати, закорувати.
 Залюбезничать — заліцятися.
 Залюбоваться—замилуватися.
 Залюбопытствовать—зацікавитися.
 Залагать—забрикати.
 Замазка—замазка.
 Замазуга (съ грязнымъ лицомъ) — замурза, замазура.
 Замазывать, -зать—замазувати

замазати, замащувати, мастити, зашмаровувати, -рувати, заліпляти, -пити; замурзувати, замазувати.
 Замаливати, -лить—замолювати, замолити, покутувати, відпокутувати.
 Заманивати, -нити — уманювати, нити, занаджувати, -надити, принаджувати, -надити.
 Заманиха, раст. *Nitraria Schoberi*—золотуха.
 Заманка—вабленина, приваблення, принадження; поваб, принада, приваб.
 Заманчивість — поманливість, привабливість, привабність, повабність, принадність, заласність, приваба.
 Заманчивий — принадний, поманливий, привабливий, привабний, повабний, заласний.
 Замарашка—замазура, замазуха, забовтанка, таляпалка, забовтюха, забрюха, задріпа, затьопа, нехлюя.
 Замаривати, -морить—заморяти, заморити, улелекувати, -кати, улолокувати, -кати, ухоркувати, -кати, унигати, унигати, захарчовувати, -чувати.
 Замарювати, -рать — бруднити, забруднити, багнити, забанити, капяти, закаляти; перекреслювати, -лити, вимазувати, -зати; чорнити, обчорнити.
 Замаскировать — заличкувати, замаскувати.
 Замасливати, -лить — маслувати, замаслувати; смальцювати, масльонити, замасльонити, сластьонити, засластьонити, ялозити, заялозити.
 Заматорьність — застарілість; затверділість.
 Заматорьство—застаріти; затвердіти.
 Заматувати, -тати—замотувати, замотати; гайнувати, прогайнувати, мантачити, промантачити; зашатирити, трусити, затрусити, кивати, закивати.
 Заматуватися, -мотатися — ухорчуватися, -титися; зашахратися.

Замахати—замахати; ватріпати.
 Замахиванье—заміряння.
 Замахиваться, -нуться—замірятися, заміритися, намірятися, наміритися.
 Замачиванье—замочування.
 Замачивати, -мочить — замочувати, замочити; (зашлепати грязью) забейкати, задріпати, забовтати, забовтатися, зальопатися.
 Замачиватися, -читься(мочей)—защикатися, зацятися.
 Замашка — звичка, навичка; (мужск. стебли конопли)—плоскінь.
 Замащивати, -стити — замощувати, замостити; буркувати, забуркувати, брукувати, забрукувати (о шоссе, мостовой).
 Замаяться—утомитися, натормитися.
 Замедленіе — загайка, загай, загаявання, забара, забарність, загайство, обава, проволока, гаянка.
 Замедлять, -длитель — забаряти, забарити, забавляти, -бавити, гаяти, загаяти; промедлить—затамувати, задлятися; -ся—баритися, гаятися, забавлятися, -бавитися.
 Замелькать—замигтїти, замаячити, заблимати.
 Замельть—обміліти.
 Замерещиться — приверзтисся, замріятися, заріітисся.
 Замерзаніе — замерзання, замороз.
 Замерзати, -знуть — замерзати, замерзти; (тонкимъ льдомъ) зашерхти, замерхнути, замерхти: (объ окнахъ) забуртити, замуруватися; (о грязи) закалубнути.
 Замерзший, мерзлый—замерзлий.
 Замерлый—завмерлий, замертвїлий.
 Замерло — засклївшки, завмершки.
 Замертвѣлый—завмерлий, замертвїлий, засклїлий.
 Замерцать—замиготїти, замигтїти, заблимати.
 Замерший—замерлий.
 Заметать, -мести—замитати, замостити, загортати, -рати; замивати, -мити.

Заметаться—закидатися, заметушитися, заборсатися.

Заметывать, -тать—закидати, -кинути; сшивати, пошивати.

Заметь—завія.

Замечтать—замарити; -ся—замаритися.

Замигать—замиготіти, замигтіти; закліпати, заморгати, (глазами).

Заминать, -мять—місити, замісити; затоптувати, -тати; затирати, затерти; зацитькувати, зацитькати; -ся—затинатися, затятися, запикуватися, -пикатися.

Заминка—загайка, зупинка; замішування; заміс.

Замирать, -мереть—замірати, замерти, замірати, -вмерти, засклівати -скліти, омірати, омерти, мліти, умлівати; отерпати, отерпнути.

Замирение—примир'я.

Замирять, -рить—примирювати, -рити.

Замкнутость—затайливість, зваженість, відлюдність.

Замкнутый—затайливий, зважений, відлюдний, -о.

Замковый—замковий.

Замлѣть—отерпнути, здеревніти, заніміти; зомліти.

Замогильный—замогильний; тогосвітній.

Замокать, -кнуть—замокати, замокнути, замокти; -оть дождя—задощитися.

Замокъ—замок, палац.

Замокъ—замок, колодка; -ружейный—замок.

Замолвить—сказати, мовити.

Замолкать, -кнуть—замовкати, замовкнути, замовкти, ущуліти.

Замолоть—замолоти, замолотини.

Замолчать—уклякнути, ущуліти, замовкти.

Замораживание—морозіння, замороження.

Замораживать, -зить—заморжувати, морозити, заморозити.

Заморгать—заморгати, заблмати, залупати.

Заморенный—занулжений, униганий, ухорканий, улопканий, захарчований.

Замороженный—захожолений.

Заморозки—приморозки, зазімки.

Заморосить—замрячити.

Заморочить—запморочити.

Заморский—заморський.

Заморышъ—замірок.

Замостный—замостовий.

Замохнатѣть—зволохатіти.

Замочникъ—замкаръ, колодник.

Зам чный—замковий.

Замошенничать—зашахрувати, зашатирити.

Замудрить—замудрувати.

Замужемъ—заміжжю, замужжю.

Замужество—заміжжя.

Замужняя—заміжня, замужня, мужня.

Замужъ—заміж.

Замуравливать, -вить—поливати, -лити.

Замурлыкать—замрукати, замуркотати, заворкотати, замугикати, закурникати, замурмотати, захарамаркати.

Замусливать, -слить—замурзувати, замурзати, замурзатися, замусолювати, -муслити.

Замутить—закаламутити, сколотити, збити; занудити.

Замутнѣть—замутитися, закаламутитися.

Замученный—замучений; (на смерть) замордований; (истязаніями) -закатований.

Замучивать, -чить мучити, замучити; (на смерть) замордовувати, -дувати; (истязаніями) закатовувати, -тувати.

Замша—земш.

Замшевый—земшовий.

Замывать, замьить (плохо вымыть)—забавлювати, забавити.

Замыселъ, намѣреніе—задум, загад.

Замысловатость—метикуватість, штучність, вузлуватість, штудерність, хитрість.

Замысловатый, о—метикуватий, штучний, вузлуватий, штудерний, хитрий, о.

Замычать—замукати, замугикати.

Замычка—замикання; засувка, защипка; (въ насосѣ) кляпа.

Замышлять, -лить—замишляти,
замисляти; заміряти, -рити,
Замѣна—переміна.

Замѣненіе—заступленія; юрид.
підстава.

Замѣнительный—замінний.

Замѣнь, обмѣнь—заміна.

Замѣнять, -нить — переміняти,
перемінити, заміняти, -нити;
заступати, -пити.

Замѣститель, -ница — заступ-
ник, -ниця.

Замѣтка—замітка, знак, за-
начка, нотатка; прикмета.

Замѣтливость—уважність, кміт-
ливість.

Замѣтливый—уважний, кміт-
ливий.

Замѣтность (примѣтность) —
зазір, признатність, завид-
ність.

Замѣтный, выделяющийся —
признатний, завидний, на-
зірний.

Замѣчаніе (наблюденіе)—посте-
рігання, спостереження;
(примѣчаніе) увага; (укорь)
закид, нагана, вимова.

Замѣчать, -тить—(подмѣчать)
завважати,—вважити, умі-
чати, уметити, умітити, ук-
мічати, укмітити, устрочу-
вати, -чити, назирати, -зори-
ти, постерігати, -гти, намічу-
вати, -мітити, забачати, -ба-
чити, закрмічувати, -кметити,
прикрмічати, -крмітити; (обоз-
начать) назначати, -значити;
(дѣлать выговоръ) докоря-
ти, -рити, вимовляти, -вити.

Замѣченный (заподозрѣнный)—
пристрічений.

Замѣшательство (суматоха)—
замяття, замятня, замішка,
замішанина, замішання; (не-
устройство) нелад, непоряд-
ок; (въ работѣ) перебайка.

Замѣшивать, замѣсить — міси-
ти, замісити.

Замѣшивать, -шать—замішувати,
мішати, замішати; умі-
шувати, -шати, заплутувати, -
тати; -ся—втручатися, -тити-
ся, устрявати, устряти (вмѣ-
шиваться); замулюватися,
замулитися (смутиться, за-
мяться).

Замѣшкаться — продовганити-
ся, забаритися, загаятися.

Замѣщать, замѣстить—засту-

пати, заступати; обсаджати-
дити.

Замѣшеніе—заступленія, за-
ступання; обсада, обсаджен-
ня.

Замять (дѣло) — заметушати,
затасувати.

Замяться (замѣшаться)—заму-
литися.

Замяукать—занявкати, заняв-
чати.

Занавѣска—фіранка, опѣна, за-
пона.

Занавѣсочный—фіранковий.

Занавѣсъ—заслона, завеса.

Занавѣшивать, -вѣсить—запи-
нати, -п'ясти, завішувати, -
сити, заслоняти, нити.

Заначальствовать — застарши-
нувати.

Занашивать, -носить—заношу-
вати, -носити, замизгувати, -
мизгати.

Занегадовать—обуритися.

Занедосужиться—заніколитися.

Занемогать, занемочь — недужа-
ти, занедужати, хорува-
ти, захорувати.

Занесеніе—заносини.

Занесенный (въ списки) упи-
санный, зарегистрований; (снѣ-
гомъ, о дорогѣ)—забоїстий.

Заниманіе—позичання.

Занимательность — цікавість,
інтересність.

Занимательный, о — цікавий,
інтересний, о

Занимать, -нять—позичати, по-
зичити; (должность, приходъ,
кафедру) обіймати, -мити,
запосідати, -сісти, обсаджа-
ти, -дити; (овладѣвъ ть) осяга-
ти, -гти, осідати, осісти; (ин-
тересовать) цікавити, заці-
кавити; (развлекать) бави-
ти, забавляти, -вити; (пре-
градить дорогу) заступати, -
пити; (наполнять ч.-л. чѣмъ
нибудь) запорожнювати, -
нити, запосуджувати, -суди-
ти; (подъ жильемъ) заамешку-
вати, -кати.

Заниматься, -няться—(объ уча-
щихся) учитися; (упраж-
няться, трудиться) робити,
працювати, справувати; (из-
возомъ) хурманувати;—за-
рѣ—зазоряти, зазоріти, за-
зорятися, на світ благосло-
влятися, на світ займатися.

Занищенствовать — застарцювати, зажебрати.

Заново—заново, наново.

Заногтица — задра, задірка; ногтоѣдъ, Rapagium — волос.

Заноза—скалка, скабка, шпичка, заскаба, заскалка, дерево; (сутяга) позивайдо; кохання, любові.

Занозистый—чваруватий, зачіпливий, задержуватий, уїдлиий.

Занозить—заскепити, скалити, заскалити, підколоти, заскаблювати, заскабити, по-скабити.

Заноровиться (о лошади)—заба-сувати.

Заносить, -нестъ—заносити, -нести; (снѣгомъ) завівати, віяти, буртити, забуртити, засипати, -сипати, замітати, -мести; (въ списки) уписувати, реєструвати, зареєструвати; (въ журналъ, книгу, и. т. д.) вписувати, -сати; (иломъ) примулювати, мулити, замулювати, -мулити; (чепуху) заведзелити.

Заноситься, стись—заноситися занестися; бундючитися, пишатися, чванитися.

Заносный—занесений, прибутний.

Заносчивость — пиха, зарозумілість.

Заносчивый—пихатий, зарозумілий.

Занось (сугробъ)—замет, замета, забій; -собир.: завада; анат.—вибрудок.

Заночевать—заночувати.

Зануздывать, -здать—нагнуздывать, нагнуздати.

Занѣмѣть, онѣмѣть—заніміти.

Занятіе—(трудъ) работа, праця; (заемъ) позичання; (завладѣніе) посідання, займання.

Занятой (за аленный работой)—завізний; (взятый взаймы) позичений.

Заоблачный—надхмарний; позахмарний.

Загородный—завгородній.

Заодно (сразу)—заразом, за одним заходом; (вмѣстѣ) спільно, згідно, за гурт.

Заорать (закричать)—зажелі-

пати, зареєструвати, загукати.

Заорь—обміжок, обніжок.

Заостривать, -рить, -ся—загострювати, загострити, -ся; (о клинѣхъ) — захвостувати, -стати.

Заостренный (на верхнемъ концѣ)—захвостуватий.

Заохать—заохати.

Заочно—узаочі, позаочі.

Заочный—позавічний, заочний.

Западать, -пасть — западати, -пасти, завалюватися, -литися; ховатися, сховатися; ховатися, захогатися; сідати, сісти; лягати, -гти, заско-кувати, -скочити.

Западать (начать падать)—западати.

Западина (долина)—западня, западок, під.

Западный—західний.

Западня—хапка, пастка, лапка; (силокъ) сільце; (капканъ) ступиця.

Западъ—захід.

Запаздывать, -поздать — опізнатися, -нитися, пізнитися, запізнитися, спізнатися, -литися.

Запаивать, -паять — лютувати, залютувати.

Запаивать, -поить — споювати, споїти, розпоювати, -поїти.

Запайка—лютування.

Запакощивать, -ститъ — загиджувати, загидити, запаскуджувати, -кудити.

Запалзывать, -ползать, -ползти—залазити, залізати, лізти, заплазовувати, -зувати.

Запальчивость—запалистість, запальоність, запальча-стість, поперхливість, палкість, загорлість, непомірко-ваність.

Запальчивый—запалистий, запальоний, запальчастий, поперхливий, палкий, загорілий, непоміркований.

Запаривать, -рить—запарювати, запарити.

Запарывать, -пороть—розпорювати, -роти; засікати, сікти, забивати, -бити.

Запаршивѣть — зашолудивіти, запаршивіти.

Запасать, -сти—запасати, за-пасти.

Запасливый—запасный.

Запасной—залежный, поклад-
ный, припасный.

Запасаться, -пастись — приза-
пасуватися, призапаситися.

Запась-поклад, припас, зайви-
на, запас.

Запахивание—заорювание, оран-
ка.

Запахивать, -лать—заорювати,
заорати.

Запахивать, -лнуть—запинати,
п'ясти, загортати, -рнути.

Запахнуть—запахнути, запах-
ти, запахтіти.

Запахъ—пах, пахно, дух, пах-
нота; горьлаго—шмаляти-
на, смалятина; - сильный,
удушливый—задуха; - непри-
ятный—смородь, сморід.

Запачканный—забруднёный, за-
дріпаний, запечьканный, за-
каляний.

Запачкать—забруднити, пока-
ляти, запечькати, заваля-
ти. Отсканировалъ Рослав

Запачкаться — забруднитися,
умазатися, замазатися, за-
мазуритися, замармузити-
ся, заробитися, уробитися,
забрукатися.

Запашка—см. Запахивание.

Запашной—ополистий.

Запекать, - печь—запекати, за-
пекти.

Запекаться, -печься—запекати-
ся, запектися; (о губахъ) за-
смагнуть.

Запекшийся — смажний (объ-
устахъ).

Запеленать—уповити, сповити.

Запертый—замкнений.

Запестрить—замережити.

Запестрѣть—зарябіть

Запечалиться — засмутитися,
зажуритися, засумувати.

Запечатлѣвать, -лѣть—данати,
дати у знаки, відзначати,
відзначити; -ся — датися у
знаки, відзначитися.

Запечатывать, -тать—запечату-
вати, запечатати; заліпля-
ти, -пити.

Запечный—запичный.

Запивать, -пить—запивати, за-
пити; запіячити.

Запивоха—пйик, п'яница.

Запиливать—затирликати, за-
цигикати.

Запилить—запиляти.

Запинание—завада, запона, по-
решкода; вагання.

Запінаться, запнуться—зати-
натися, затнутися, затяти-
ся.

Запинка—запинка.

Запирание—замикання.

Запирательство—затин.

Запирать, -реть — замикати,
замкнутн; (на крючокъ) за-
щипати, защипнути; (заса-
дить) заквасувати, заскле-
пити.

Запираться, -реться — замика-
тися, замкнутися; (на крю-
чокъ) защипатися, защипну-
тися; (крѣпко, закупорить-
ся) зашпунтуватися; заскле-
пятся, -питися; (не приз-
наваться) затинатися, -тяти-
ся, запрещатися, -претитися.

Запировать—забалувати, за-
бенкетувати, забалювати.

Записка—(писулька, письмецо)
цедулка, цідула; (записыва-
ние) запис, записування;
(замѣтка) нотатка; (множ.
ч.-временникъ, книжн. из-
дание) записки, денник.

Записной—записный; (о долгѣ,
доходѣ, числящемся по сче-
ту, не наличномъ) рахунко-
вый, нотатковый; (отъявлен-
ный) завзятый.

Записчикъ, -ца—нотовник, -ця
нотатник, -ця, записуач, -ка.

Запись—запис, записка; -цер-
ковная-упис; -дарственная-
даровинный лист; -запро-
дажная-запродавчий лист;
рядная-виновий лист; раз-
дѣльная-дѣлчий лист; -мѣ-
новая-замѣнный лист.

Запищать—запискотати, запи-
скотіти, закавчати, запи-
щати.

Заплакать—заплакати; (шутл.)
зарумати, удрати рюмка.

Заплата—лата, латка.

Заплатить—заплатити, випла-
тити.

Заплатникъ, -ца- голодранецъ, -
нка, обшарпанецъ, -нка.

Заплатывать, -тать—залатува-
ти, залатати.

Заплевывать, -плевать -заплюо-
вувати, заплювати, зачвир-
кувати, -кати.

Заплескать (о водѣ)—заплю-
скати, заплескати.

Заплескивать, -снуть—заплюс-
 кувати, -плюскати, -снути.
 Заплески—виплюски.
 Заплетаніе—заплітання.
 Заплетать, заплести—запліта-
 ти, заплести; задѣлать дыру
 въ заборѣ—запручувати, -
 прутити; -ся—заплітатися,
 крутитися, кучерявитися.
 Заплетаться, -плес-ся—заплі-
 татися, заплестися.
 Заплечный—зараменный; — ма-
 стеръ-кат.
 Заплечье—запліччя.
 Запломбировать — заплъомбу-
 вати.
 Заплутовать — зашахрувати,
 захвальшувати.
 Заплывать, -плыть—запливати,
 запливти, заплинути.
 Заплѣсневѣлый—запліснявий,
 побутнілий, зацвілий, плі-
 снявий.
 Заплѣсневѣть — запліснявити,
 побутніти, зацвісти; -о тво-
 рогѣ—поснядіти.
 Заплѣшивѣть—залісіти, вили-
 сіти.
 Заплюснье, анат.—п'ятка.
 Заплясать — затанцювати, за-
 гоцювати.
 Заповѣдный—казаний.
 Заповѣдывать, -дать—наказу-
 вати, -зати; забороняти, -ни-
 ти.
 Заповѣдь—заповідь, заповіт;
 наказ, приказання.
 Заподозрить—зазорити, підоз-
 рити, постріхувати (на кого).
 Заподозрѣнный—підозренний,
 зазорений, призрений, при-
 стрічений.
 Заподряжать, -рядить—домов-
 ляти, -мовити.
 Запоздалый — пізній, запізне-
 ний.
 Запой—запій.
 Запойть—упоїти.
 Заполаскивать, -скать, -снуть—
 заполіскувати, заполоскати.
 Заползать—заплазувати.
 Заполненіе, скопленіе—повне-
 ча.
 Заполоть—заполоти.
 Запоминаніе—запам'ятування,
 зятмління.
 Запомнить — запам'ятати, за-
 тямити, узяти в помку.
 Запонка—шпонька, шпінка.

Запопасть—застукати, злебедати
 Запорошивать, -рошить—запо-
 рошувати, -шити.
 Запорожець—запорожець, за-
 порожчик.
 Запорожскій—запорожський.
 Запорожье—запоріжжя.
 Запорь (задвигка)—запір, за-
 сув; (медиц.) запрет, за-
 кріп; (ветер.) чемер.
 Запоститься — запостити, за-
 пісникувати.
 Запостничать—запостувати.
 Запотѣлый—спітнїлий.
 Запотѣть—спітнїти.
 Започивать, -чить — засинати,
 заснути.
 Запошивать, запошить—при-
 вертати, повернути.
 Запошивка—пішва.
 Заправило — верховода, ору-
 дарь, орудник, привідця.
 Заправлять, -вить—направляти,
 вправляти, -вити; орудува-
 ти, верховодити; (о кушаньѣ)
 затерти, затовкти, забіли-
 ти, засмажити.
 Заправскій, настоящій—істиній,
 існій.
 Запраздничать — засвяткувати.
 Запрашивать, -сить—(о цѣнѣ)
 заправляти, правити, за-
 правити; дорожитися, по-
 дорожитися, загарувати,
 зацурувати; запрошувати,
 сити; запитувати, -тати.
 Запретительный — казаній,
 заборонний.
 Запретный—казаний, зобо-
 ронений.
 Запретъ—казак, заборона.
 Запрещать, -тить, -ся забороня-
 ти, заборонити, казувати,
 зати, -ся.
 Запрещеніе—казак, заборона,
 заборонення.
 Запрещенный—казаний, за-
 боронений.
 Запрещено—казано, заборо-
 нено, невільно, не дозво-
 ляється.
 Запривередничать — завереду-
 вати, закомезитися.
 Запримѣтитъ — спостерегти,
 укрітити, зауважити, уба-
 чити.
 Заприхотничать—завередувати,
 заприндітися, закомезитися.
 Запродавать, -дать — запрода-
 вати, запродавати.

Запродажа—запродаж, запро-
данья.

Запродажная записка—уступное
письмо, запродавчий лист.

Запродажный — запродавчий,
запродажний.

Запрокидывать, - кинуть—за-
хилляти, відхилляти, - лити,
закидати, - кинути.

Запропадать, - пасть—запропа-
дати, запропасти.

Запропасть — затахлувати,
затасувати, запроторити,
заподіти; -ся -заповітритися,
запропасти.

Запросто—попросто.

Запросъ (при продажѣ)—за-
права; (въ парламентѣ)) ін-
терпеляція; запит, запитан-
ня.

Запростестовать—запротестува-
ти.

Запротивиться —запручатися,
опинатися.

Запруда—загата, тама, гребля,
гатка, гард; для ловли ры-
бы—із, яз.

Запруживаніе — гардування,
тамування, загачування.

Запруживать, -дить—загачува-
ти, загатити, перегачувати,
-гатити, гатити, нагатити,
тамувати, затамувати, гар-
дувати, загардувати.

Запрыгать — заплигати, за-
стрибати, заскакати.

Запрыскивать, -снуть, закро-
пить — забрызкувати, заб-
рызкати, запо(и)рськува-
вати, -кати.

Запрягать, -прячь—запрягати,
прягти.

Запряжка—запряганья; запряг.

Запрягивать, -тать—заховува-
ти, -ховати, затокарювати, -
карити.

Запрягиваться, -таться—заши-
ваться, зашитися, ховати-
ся, ваховатися.

Запугивать, -гать—лякати, за-
лякувати, залякати, застра-
шати, -шити.

Запудривать, - рить—запудро-
вувати, -рувати.

Запускать, - стить (остав. въ
небреженіи, безъ ухода) за-
нехаювати, -хаяти, занедбу-
вати, -бати; (бросать съ си-
лой) попускати, -стити; (бо-

лѣзнь) задавнювати, - нити
(хворобу); (вкладывать) за-
кладати, -класти, засовува-
ти, -сунути.

Запуски—випередки.

Запустѣлость—пустка, пусто-
вість.

Запустѣлый —спустілий, спу-
стошаний, пустковий.

Запустѣніе—руйнувина, пустка,
спустіння.

Запутанность—переплутні, за-
ключанья, клюканина, за-
мотаннина.

Запутывать, -тать—заплутува-
ти, заплутати, заборсува-
ти, -борсати, заключувати, -
ключати; замотувати, -тати,
закудлати (о волосахъ).

Запутываться, -таться—заплу-
туватися, заплутатися, ук-
ручуватися, -титися, замо-
туватися, -татися.

Запухать, - хнуть —запухати,
запухнути.

Запущеніе—занедбанья, зане-
хання.

Запъ, запья трава, Phlomis
Tuberosa—шандра, кучерява
шандра, чужоварник.

Запыживать, - жить —клейти-
шити, заклейтишити.

Запылать —запалати; -сильно
—запалахкотіти.

Запыливать, -лить—закурюва-
ти, -рити, укурювати, -рити,
запылювати, -лити; запоро-
шувати, шити.

Запыляться—укуріти, укури-
тися, закуритися, запылится-
ся.

Запытывать, -тать—катувати,
закатувати, мордувати, за-
мордувати.

Запыхавшійся—задоханий, за-
сапаний, захаканий, усапа-
ний, ухеканий, захеканий,
запирханий.

Запыхаться—задохатися, за-
пирхатися, захакатися, за-
хекатися, ухекатися, уса-
патися, забігатися.

Запыхтѣть—засопти.

Запылать, распалиться—за-
жахтіти.

Запѣвала—заспівач.

Запѣвать, -пѣть—заспівувати,
заспівати.

Запѣвъ, прелюдія—заспів.

Запѣнить—запінити; -ся-зашу-

- мувати, замусувати, зап'янитися.
- Запястье (анат.)—плесно; (рукав. обшивка) чохла; (браслетъ) обручка.
- Запятая—кома.
- Запятки—ступіньці.
- Запятнать — (сдѣлать пятно) заплямити, обплямити, уплямити; (для знака, примѣты) затаврувати; (оговорить, оклеветать) обмовити, наклепати; (себя въ пр. и пер. смыслѣ) сплямуватися.
- Запятокъ—задок.
- Зарабатывать, -ботать—заробляти, -бити, запрацьовувати, -цювати; (имѣть заработки, ходитъ на заработки) Зарібкувати (пріобрѣсть) надбати, набути; (съ трудомъ) згорьовувати, -рювати.
- Зарабатывающій (живущій трудомъ)—зароблящій.
- Заработанное—заробленина.
- Заработанный — зароблений, заробітний; -тяжелымъ трудомъ—загорьований.
- Заработный—зарібний, заробітний.
- Заработокъ—зарібок, заріб.
- Заравнивать, -внять—зарівнувати, нати, заплянтовувати -тувати.
- Заражать, -зить, -ся — замечувати, -метити, -ся, затруювати, -іти, ся, заповітрювати, -рити, -ся.
- Зараженіе — замечення, заповітрення.
- Зараженный-заповітрений, замечений.
- Зараза—заметь, пошестъ.
- Заразитель, -ница—зазетник, -ця.
- Заразительный, о—зазетний, зазетливий, чіпкий, заразливий, о.
- Заранѣе—загоді, загодя, завчасу, заздальгідь, загова, завгодя.
- Зарапортоваться -забрехатися.
- Зарастать, -рости — заростати, -рости; загоюватися, -гоїтися.
- Зардѣлость—зашарілість, зачервонілість.
- Зардѣлый—зашарілий, зачервонілий.
- Зардѣть—зажахтіти, зашаритися, зачервоніти, заясніти.
- Зардѣться—зачервонітися, зашаритися.
- Зарево—проміття, заграва.
- Заревой—зорній.
- Заревѣть — заревти, ревнути, заричати; зарюмати, зарюмсати.
- Заржавѣлый—іржавий.
- Заржавѣть—заіржавіти, заржавіти; (слегка) приржавіти.
- Заржать—заіржати.
- Зариться (на что)—заздритися на що, ласитися, зазіхати на, потворитися.
- Зарница—блискавця.
- Зародышный — зародовий, зародковий.
- Зародышъ—зарід, зародок, закон, засніток, заживок; бот.-зав'язок.
- Зарождасть, -дить—зароджати, -дити, законяти, -нити; -ся-зароджатися, -дитися, законятися, -нитися, заснічуватися, -снітитися, зачинатися, -чатися; (о раст.) сходити, зійти, кильчитися, зав'язуватися, -затися.
- Зарожденіе—зарід, зародження, закон.
- Зароиться—зароїтися.
- Зарокъ, обѣтъ—зарік, зарікання.
- Заронить—упустити, закинути, загубити.
- Зароптать—заремствувати.
- Заросль-хаш, хабник, хамник, харяш, чагарі, зарість, загай, порости, (густая) шалина; (густая молодая) запуст.
- Заростать, -рости—уростати, урости, заростати, -рости, (травой) замуравитися.
- Заросшій—порослий, зарослий, зарощаний.
- Зарубать, -бить—зарубувати, -бати; карбувати, закарбувати.
- Зарубежный—закордонний.
- Зарубка (насѣчка) — зарубина, заруб, рубеж, рама, рамик, спиж, затьон.
- Зарубцеваться (зажить)—прирубитися.
- Зарубчатый—рамкастий
- Зарубъ—сажавка.
- Зарум'янивати, -нить—червонити, зачервонити; (кулян.) підпикати, пекти, загничувати, -тити.

Зарум'янитися—зарум'янитися, зашаритися.

Зарывать,- рить — закопувати,- пати, загібати,-гребти, забуртувати,-буртати.

Зарываться,- рыться—уриватися, уритися, зариватися,-ритися, забуртуватися,-буртатися.

Зарыдать—заридати, заголосити.

Зарычать—зарикати.

Зарѣзать—зарізати.

Зарѣзаться—зарізатися.

Зарѣзвиться — запустувати; розжируватися, розпустуватися, розжартуватися.

Зарѣзка—см. Зарубка.

Зарѣзь—заріз.

Зарѣчный—зарічний.

Зарѣчье—зарічча.

Заря—зоря.

Зарябить—зарябіти; поморщити.

Зарядный—набойний.

Зарядь—набій.

Заряжаніе—набивання.

Заряжать, - дить — набивати, набити, заправляти,-правити.

Заряжаются, - диться — набиватися, набитися.

Засада—засідка, засіди, залягання, підсідка, залога, залоги.

Засадный—засідковий, зальоговий, підсідковий.

Засаживать,- дить (за работу)—присаджувати, присадити, засаджувати, - дити; (пригвоздить) забивати, -бити, зашпиляти,-лити.

Засаленный—заялозеный.

Засаливать, - лить (запачкать жиром)—засмальцювати, засмальцювати, заяложувати, - лозити, валювати, -лоїти.

Засалютовать—заясувати.

Засапѣть—засопти.

Засаривать, - рить—засмічувати, - смітити; запорошувати запорошити (пылью); замулювати,-лити (илом).

Засасывать,- сать—засмоктувати, засмоктати, засисати, -ссати; затигати, втигати,-гти.

Засахаривать,- рить — зцукро-

вувати,- рувати.

Засахариваться,- иться—цукроватити, поцукроватити.

Засватать — засватати, заручити.

Засверкать—заблискати, залискати, заблискотити; замиготити; заблімати.

Засверлить—засвердлити.

Засвидѣтельствова́ніе — свідчення, посвідчення, засвідчення.

Засвидѣтельствова́ть — засвідчити, посвідчити.

Засви́ръпствова́ть — залютувати.

Засвистать—засвистати.

Засвистѣть—засвистіти.

Засвѣтло — завидка, завидко, завидна, повидну, за сонця, за дня.

Засвѣтлѣть — заясніти, зазоріти.

Засвѣчива́ть-ти́ть — засвітлювати, -тити, засвічувати,-тити, запалювати,-лити.

Засадава́ться (въ картахъ) — заділитися.

Заселе́ніе — залюднення, осадження.

Заселе́нность — залюднення, залюдненість.

Заселе́нный — оселяний, залюднений.

Заселя́ть,-ли́ть — залюдняти, залюднити, налюдняти,-нити, осаджати,-дити.

Заселя́ться,- ли́ться—залюднятися, залюдніти, осаджатися,-дитися, налюднятися,-нитися.

Засе́меніть (ногами) — задріботити, задробцювати.

Заси́жива́ться, заси́дѣ́ться — засиджуватися, - сидітися, забарятися, забаритися, чуманіти, зчуманіти.

Заси́лье—запосілість.

Заси́ниться — засинити, засинитися.

Заси́нѣть — засиніти.

Засі́ять—засяти, засяти, заясніти.

Заска́блива́ть,- ско́блѣть — заскроматжувати, - дити, заскрібати,-бти.

Заска́кать—застрибати, заскакати.

Заскверносло́вить — залихословити.

Заскользить — заковзати, за-
сбвгаться.
Заскорбнуть — зашкарбти.
Заскорузный — шкорупкий,
шкоруплий, скрупілий.
Заскрежетать — заскреготати.
Заскрестись — зашкрябаться;
(о мышах) — занорити.
Заскресть — зашкрябати.
Заскрипеть — заскрипіти, за-
рипати, зарипіти.
Заскучать — занудитися, за-
скучати.
Заслать, засадить — заплішити.
Заслащивать, -сладить — під
солоджувати, -дити.
Заслонка — заслінка, затулка,
заставка.
Заслонять, -нить — затуляти, за-
стувати, -стити.
Заслуга — заслуга.
Заслуженность — заслуговість.
Заслуженный — заслуговий,
заслужний.
Заслуженное — заслужина, за-
служенина.
Заслуживать, -жить — заслуго-
вувати, -гувати, заслужу-
вати, -жити; заробляти, -
бити.
Заслушиваться — заслухува-
тися.
Заслышать — зачути.
Засмаливать, -смолить — засмо-
лювати, -лити.
Заслюнивать, -нить — заслиню-
вати, заслинити.
Засматривать — зазірати, за-
глядати.
Засматриваться, -ряться — за-
дивлятися, задивитися, за-
глядатися, -глядітися.
Засмѣять — засміяти.
Засмѣяться — засміятися.
Засновать, заткать — обсну-
вати, заснувати.
Засновать, забѣгать — засно-
вигати.
Заснуровывать, -ровать — пово-
лочити, заповолочити.
Заснувший — заснулий.
Засовъ-засув, засувка, засобок.
Засовывать (руку) — посягати,
посягти; (задѣть, запрятать
вещь к. н.) затасовувати, -
сувати, запроторювати, -ри-
ти; (задвинуть) засувати, -
сунути.
Засовѣститься — засороми-
тися.

Засолонѣть — просоліти.
Засопѣть — засопти.
Засоренный — засмічений, за-
мулений.
Засрѣние — засмічення, заха-
растріння, захарастіння.
Засорять, -рить — засмічувати,
засмітити, захарастріювати,
-растрити.
Засориться, забиться — заха-
растритися, захараститися.
Засосанный — засмоктаний.
Засосать, начать сосать — за-
ссати.
Засосаться — зассатися.
Засось (зажора) — твань.
Засохший — усохлий, засохлий,
засохляний; (отвердѣвший
сверху) зашкарублий, зашк-
румілий.
Заспать — заспати.
Заспесивѣть — запиндючитися,
запишатися.
Заспорить — зазмагатися, за-
сперечатися, змагнутися,
завестися; (ирон.) загриз-
тися.
Заспѣшить — замотошитися, за-
квапитися.
Застава (стража пограничная)
— застава; (городская) ро-
гатка; (сельская) царина.
Заставать, -стать — заставати,
застати.
Заставлять, -вить (загородить)
— заставляти, заставити,
застановляти, -вити, заго-
роджувати, -дити; (при-
нуждать) силувати, приси-
лувати, змушувати, -сити,
приневолювати, -волити; за-
молчать — зацитькувати, -
цитькати.
Застаиваться, -стояться — за-
стоюватися, -ятися; плісні-
ти, запліснити, зацвітати, -
цвісти.
Застарѣлость, давность — за-
давлення.
Застарѣлый, запущенный — за-
давлення.
Застарѣться — задавнитися.
Застегивать, -гнуть — застібати,
застібнути; пряжкой — заш-
пінковувати, -кувати.
Застегиваться, -гнуться — запи-
натися, запнутися, зап'я-
стися, застібатися, засті-
бнутися, спинатися, сп'я-
стися.

Застежка — запона, застібка, застіжка.
 Застеклить—засклити.
 Застеленный, завѣшенный — навішений.
 Застенать — зазойкати, засто-
 гнати.
 Застигать, - стичь — застуку-
 вати, - кати, захоплювати,
 пити, заскакувати, заско-
 чити, злебедовувати, злебе-
 дати.
 Застилать, - слать — застилати,
 заслати, застеляти, засте-
 лити.
 Застилаться, - стлаться—засти-
 латися, заслатися, засте-
 лятися, застелитися.
 Застилка—застеляння.
 Застить—застувати.
 Застойный — стоячий; зале-
 жалый.
 Застольный—застільний.
 Застонать — застогнати; (за-
 выть жалобно) заскиглити,
 заскїмлити.
 Застоявшийся—застояний, по-
 стояний.
 Застрахованіе—засекурування,
 забезпечення, ubezpieчення.
 Застраховать — засекурувати,
 забезпечити, ubezpieчити.
 Застрашивать, - щать—заляку-
 вати, - кати.
 Застрекотать — заскрекотїти;
 зацокотїти; (о сверчкѣ) за-
 цвірчати.
 Застрогать — загемблювати.
 Застраивать, - строить — забу-
 доувати, дувати.
 Застройка — забудування.
 Заструиться — задзюрити, за-
 струмити, почурїти.
 Застрѣжка, бот. Segmentum —
 вусики.
 Застрѣливать, - лить — застре-
 лювати, - лити, устрелюва-
 ти, - релити.
 Застрѣха—стрїха.
 Застрявать, застрячь—застря-
 гати, застряти, застрягти,
 устрягати, - гти.
 Застуда—застуда.
 Застудить—застудити; захоло-
 дити.
 Заступать, - пить — загороджу-
 вати, - дити, застувати, за-
 стїти; боронити, оборонити.
 Заступаться, - питься — засту-
 патися, заступитися, обста-

вати, обстати (за ким).
 Заступникъ, - ница — оборо-
 нець, - ронниця.
 Заступничество—оборона.
 Заступъ — рискаль, цаперка,
 надїлок.
 Застучать—застукати, запука-
 ти; (глухо) застугонїти;
 (глухо, сильно) загупати;
 (зашумѣть) зашубортати;
 (учащенно)—застукотїти, за-
 шурготїти, загрюкати, за-
 грюкотїти, загрякотїти; (зу-
 бами) заклацати; (о дождѣ)
 запорошати; (забарабанить)
 затарабанити; (о сердцѣ)
 заколотитися.
 Застывать, - стыть—застигати,
 застигти, холонуть, похо-
 лонуть, захолонуть; (зако-
 ченѣть) заковизнути, зако-
 визти.
 Застывший—застиглий, ости-
 глий, захолий.
 Застыдить, устыдить—загань-
 бити, засоромити.
 Застыдиться — засоромитися.
 Застѣнчивость — унимливість.
 Застѣнчивый—унимливий.
 Застѣнять—застувати.
 Засудить—засудити; - ся - запо-
 зиватися.
 Засуетиться—завештатися, за-
 метушитися; заклопотатися,
 затурбуватися, запоратися;
 (заторопиться) захвощати-
 ся; (зашевелиться) заша-
 мотатися; (забѣгать) збіга-
 тися.
 Засусливать, - лить—замусолю-
 вати, - муслити, замурзу-
 вати, - зати.
 Засуха—посуха, суша.
 Засучивать, засучить — підсу-
 кувати, підсукати, засуку-
 вати, - кати, закасувати,
 сати, заочувати, - котити,
 закачувати, - чати.
 Засушивать, шить — засушу-
 вати, засушити.
 Засушка—засушування.
 Засчитаться, углубиться въ
 счеты—зарахуватися.
 Засылатъ, - слать — засилати,
 заслати.
 Засылатъ, ссылатъ, - слать —
 завдавати, завдати, заси-
 лати, - слати.
 Засылка — заслання, заси-
 лання.

Засыпать, заснуть—обсипати, обіспати, засипати, заснути.

Засыпать, засыпать — засипати, -сипати, заснічувати, засніжити; (рану напр.) затоптувати, -тати.

Засыхать, -сохнуть — усихати, усох(ну)ти, засохнути, засохти; (отвердѣть, покрыть-ся коркой) зашкарубнути, зашкрумити.

Засѣвать, -сѣять—засівати, засіяти, сіяти, усіяти,

Засѣвъ—сівба, засів, сіянка, сійба.

Засѣданіе—засідання.

Засѣдатель — асесор; лавник.

Засѣдательскій—асесорський; лавницький.

Засѣдать, -сѣсть — засідати, -сісти; залягати, -гти.

Засѣка — карб; засік, засіка; (о лѣсѣ) заказник.

Засѣкать, -сѣчь — карбувати, закарбувати; шмагати, зашмагати, засікати, -сікти; ся-стрехуватися (о лошади).

Засѣрѣть, разсѣрѣтатъ — засіріти.

Затаиваніе — тайба, таювання.

Затаивать, -таить — затаювати, -іти.

Заталкивать, -толкать — попихати, -пхнути, підпихати, підіпхнути.

Затанцовать—затанцювати.

Затапливать, -пить (печь) — підтоплювати, підтопити, підпалювати, -лити, запалювати, -лити; (водой) затопляти, підтоплювати, пити.

Затапывать, -птать—затоптувати, затоптати, затолочувати, -лочити; (запачкать) заслідити.

Затараторить — заторочити, задзігорити, задріботити, заторохкотити, заторохтити, запащекувати, забелькотати.

Затаскивать, -щить—затягати, затягти, заволікати, -локти; запрогорувати, торити, запекувати, -пекати, затасовувати, -сувати, затирювати, -тирити, зацупити, забити; заяложувати, лозити.

Затачивать, -тачать — залату-

вати, -латати.

Затачивать, -точить — заго-стриювати, -рити.

Затвердѣлый — замуцкуватий, затужавілий, заціпкуватий, оцупілий.

Затвердѣть — затвердіти, оцупіти, затверднути; (сверху въ видѣ корки) зашкарубнути; (о почвѣ) забучавіти; (о землѣ размокшей) стужавіти; (зачерствѣть) залубуватити; (окоченѣть) закацубнути, закацюбнути, закацюбти.

Затверживать, -твердить — за-вчати, -чити.

Затворенный — зачинятый, за-чинений.

Затворка—засувка.

Затворникъ, -ца — відлюдник, -ця, пустельник, -ця.

Затворнический — відлюдницький, пустельничий.

Затворничество — відлюдництво, пустельництво.

Затворъ—замичка, замик; келія пустельнича.

Затворять, -рить — зачиняти, зачинити.

Затворяться, -рится—зачиня-тися, зачинитися.

Затекать, -затечь — затікати, затекти; (о конечностяхъ) терпнути, затерпнути.

Затекшій—затеклий.

Затекъ (подтекъ, синякъ) — басамак, синяк, синецъ; (отекъ, обрюзглость) опух, пухлина, пухленина, пухлятина; (течь) теча.

Затемненіе—затмарення, за-темнення, засутеніння.

Затемненный — тмянний, затмарений, засутенілий.

Затемнѣть—посутеніти, засу-теніти.

Затемнять, -нить — тмити, за-тмити, тьмарити, затьма-рити, тьмити, затьмити, темнити, затемнити, темри-ти, затемрити, затіняти, -нити.

Затепливать, -лить—засвітлю-вати, -тити.

Затеребить—заскубти, засми-кати.

Затеривать, -терять — губити, загублювати, -бити.

Затеряться—загубитися.

Затесаться—утересуватися.

Затикать—затокотіти.

Затирать, -тереть — затирати, -терти; (заминать, -мять) затасовувати, -сувати; (надавливать, -вить) замулювати, -муляти; (о льдѣ) зашеретувати.

Затискивать, -скать — запихати, -пхати; затискати, -тиснути.

Затихать, -хнуть — затихати, затихнути, тихшати, утихшати, ущухати, ущухнути, ушуляти, ушуліти, занишкати, -нишкнути: (о вѣтрѣ) залягати, залягти.

Затихшій—утихлий, ущухлий, затихлий, занишклий.

Затишье—утишка, тиша, безвітря; затишок, затишина.

Заткать—поткати.

Затлѣть, -ся—затліти, -ся.

Затмѣвать, -тмить — тьмити, затьмити.

Затмѣніе—(астр.) міна, затемнення; стума, стуманілість, затьмара.

Затолачивать, -лочь—витолочувати, -чити.

Затолкать (начать толкать)—заштовхати; (забить толчками) заштовхати.

Затолковаться—забалакатися; спантеличитися.

Затолочь—затовкти.

Затонный—саговий.

Затонуть—заринути, зарнути, потонути, потопитися.

Затонъ—сага.

Затопать—затопотіти; (тяжело пойти) загупати.

Затоплять, -пить—затопляти, затопити (въ печи); поніматити, поняти (заливать); топити, потопити.

Затопыряться—настовбурчитися, нахапудитися.

Заторговать—заторгувати.

Заторжествовать—утріюмфувати, затріюмфувати.

Затормозить—загальмувати.

Затормошить—засмикати, засіпати; (сбить съ толку) заборотати.

Заторопить—схватати, замоториги.

Заторопиться—замоторитися, захвощатися, захапатися, заквапитися.

Заторъ—(тѣснота, давка) тиск, тіснява; (напоръ льда) зашерет, шеретнява.

Затосковать—засумувати, затужити, занудитися.

Заточать, -чить—засилати, -слати; замикати, -мкнути.

Заточение—заслання; неволя, ув'язнення.

Заточникъ, -ца — засланець, нниця, в'язень, в'язенниця.

Затошнить (кого) — занудити, заканудити, закав'ядити, завадити (кому).

Затрава—цькування; (пушечн.) запал; (ружейн.) паніека.

Затравить—уцькувати, зацькувати.

Затравникъ, пушечн.—запальник.

Затравный—запаловий.

Затрагивание—зачеп, займання.

Затрагивать, -нуть—зачіпати, зачепити, займати, зайняти, торкати, -кнути, заривати, -рвати.

Затрапезная—ідальня.

Затрапезникъ, -ца—ідальник, -ця.

Затрапезъ, мануф.—пістрія.

Затрапезный, церков.—затрапезный; ідальний.

Затрата—уклад, витрата, видаток.

Затрачивать, -тратить—витрачати, витратити, укладати, укласти.

Затрепетать—затріпотіти, затріпотати, затіпатися, затріпатися, затреміти, затруситися.

Затрещать—залускати, залускотіти, затріщати, затріскотати, тіти; (заболтать) зацокотати, -тіти, запорошати; (вастучать) зацокотати, зацокотіти.

Затрещина—потилишник, запотилишник.

Затубить—затремітати, засурмити.

Затруднение—(помѣха) завада, перешкода; (хлопоты) морока, заморока; (трудность) труднація, труднота, труднівка, труднощі.

Затруднительно трудно, утрудно; упритрудь.

Затруднительность — трудна-

Затруднительный — Захандрить.

ція, утрудливість, затрудливість, сутужність.
 Затруднительный — утрудний, утрудливий, труднаційний, сутужний, суетний.
 Затруднять, - нить — труднити, утрудняти, утруднити, морочити, перешкоджати, - кодити, заважати, - вадити, загваряти, - гарити (кому).
 Затрунивать, сить — затрушувати, - сити.
 Затрясти-затріпати, затрусити. Затрястись — затруситися.
 Затужить — зажуритися.
 Затукать (топором) — зацюкати.
 Затуманивать, - нить — затуманювати, затуманити.
 Затуманиться, омрачиться — затуманіти, потуманіти.
 Затуплять, - пить — потупляти, - пити.
 Затусклый — померхлий.
 Затухлый — згаслий.
 Затухнуть — згассти, загассти, загаснути.
 Затушить — погасити, загасити.
 Затхлость — притхля.
 Затхлый — притхлий.
 Затыкать, - ткнуть — затикати, заткнути, затуляти, - лити, зашпунтовувати, - тувати, зашулювати, - шулити; застромляти, мити.
 Затылок — потилиця, карк.
 Затылочный — потилишний, карковий.
 Затыльный — задній.
 Затывать, - ять — загадувати, загадати.
 Затѣи — вигадки.
 Затѣйливость — вигадливість; штучність.
 Затѣйливый — вигадливий, чмутовитий, витребенькуватий; штучний.
 Затѣйникъ, - ца — чмут, чмутник, - ця, чмутовик, ха.
 Затѣйничать — вигадувати; витребенькувати.
 Затѣйщикъ, - ца — привідця, направи́к, ця.
 Затѣмъ — відтак, потім, а там, а далі, аж там.
 Затѣнять, - нить — затіняти, затінити.
 Затѣя — затіва, загад, вигадка, витівка.
 Затявкать — задзявкати.
 Затягивать, - нуть — заволончати,

ти, - чити, затягати, затягти; (дѣло) воловодити; (льдомъ) зашорхати, - шерхти; (петлю) зашморгувати, - гнути, загрундать, - оувати, - зювати, запотлювати.
 Затягиваться, - нуться, - - затягаться; (о петль, узлѣ) зашморгуватися, - гнутися.
 Затягивающийся — затяжний.
 Затяжка — (ремешекъ, шнурокъ) поволока; (проволочка) тяганина, відволока; (у невода) матня.
 Затяжной — тяганковий (дождь) — облоговий, обліжний.
 Заугарить — зачадити.
 Зауздывать, зауздать — загнуздувати, загнуздати.
 Заунывность — жалібність, журливість.
 Заунывный, о — жалібний, журливий, о.
 Заунокойное (служеніе) — парастас.
 Заунокойный, поминальный — задушний.
 Заупорствовать — заопирувати, занатуритися, занатужитися, закомезитися, забаскалитися, навратитися, завинперитися, згедзатися, згедзкатися; (о лошади) згусуватися.
 Заупрямиться — см. Заупорствовать.
 Заурчать — забурчати.
 Заурядный — аби-який, аича́ний.
 Заусеница — задирга, задирка, задерачка, заногтиця.
 Зауськать — зацькувати.
 Заутреня — утренья.
 Заутюживать, - жить — відпрасувувати, - сувати.
 Заушать, - шить — ляпаса давати, дати.
 Заушина — лящ, ляпанець, ляпас.
 Заушица (опухоль за ухомъ) — заушни́ця.
 Зафрантить — зачепуритися.
 Зафыркать — зачмихати, запорськати.
 Зафрахтовать — поєднати до перевозу.
 Захаживать — заходити.
 Захаивать, - хаить ганити зганити.
 Захандрить — занудитися.

Заханжить - Зацвѣтатъ.

Заханжить—заханжувати.

Захаркать—похрюкати.

Захвалить—захвалити, перехвалити.

Захвастать—зачевнитися, захвалитися.

Захватать—захапати.

Захватливый—хапкий.

Захватный — займанний, захопливый, загарбный.

Захват—забрания, займання, загарбання, захоплення, привлащення.

Захватывать, -тить—займати, -няти, захалувати, -хопити, засягати, -гти, спостигати, -гти.

(застигать) запопадати, -пасти, заскакувати, -скочити.

Застукать на чому, злапати.

(обрать, хватая, присваивать) запоривати, -порвати, привлащати, -стити; (задерживать) затримувати, -мати; (крюкомъ) загалчувати, -гачити; (заграбить) загарбувати, -бати.

Захворать—захворіти, занедужати.

Захирѣвший, болѣзненный — захирілий, хирный, хирявий.

Захирѣть—зачевліти, зачевріти, захиріти, захляти, за непасти, змарніти.

Захитрить—захитрувати.

Захихикать—захихикати.

Захлебать—засьербати.

Захлебываться, поперхнуться—похлинтися, похлинутися, заливатися, -литися, -лпяти, -ся.

Захлестать—забатожити, замалахати.

Захлестывать, -снуть — хвиськати, захвисьнути; (волной) заливати, -лити; (петлей) зашморгувати, -гнути.

Захлопать — (аплодировать) заляскати, -заплескати; (крыльями) заляпати; (въ ладоши) залопотіти; (дверью) загалюкати; (заморгать) залупати, закліпати.

Захлопка—(клапанъ) хлипавка, хлипок, клац, клацон; (затворка) засувка, зашілка.

Захлопотать—заклопотати.

Захлопывать, -пнуть — зачиняти, -нити, (раптом) грюкати, -нути.

Захныкать—захныкати.

Заходить, войти — заходити, вайти; (по дорогѣ) завертати, завернути; (за что) заступати, -пити.

Заходъ—(закать) захід; (узкій проходъ) сутки; (отх. мѣсто) відхідник.

Захождение—захід.

Захожий — зайшлий, зайдений, завідний, навітний, приходящий, забіглий; человекъ—зайда, приходько.

Захозяйничать—загосподарювати.

Захлаживать, -лодить — захладжувати, -дити.

Захолодъ (тѣнист. мѣсто)—холодок.

Захолустье—(глушь) закутень, глушина; (отдален. и малонасел. мѣсто) відсторонь; (закоулокъ) закут; (чаща въ лѣсу) густвина, гущина.

Захорохориться—розприндитися.

Захотѣлось — заманулося; (очень) забажалось; (вдругъ, сильно) закортіло.

Захотѣть, пожелать—забагати, забажати, забагнути, забагати, захтіти, схтіти.

Захотѣться—забагатися, побажатися, забажатися, забагтися, схотітися, заманутитися, похотітися; (вздуматься) забандюритися, заюхторитися.

Захотать—зареготатися.

Захрабриться—захрабрувати.

Захрапѣть—захропти.

Захребетникъ—наймит, робітник.

Захрипѣть—захарчати.

Захромать—зашкандибати, закульгати, зашкитильгати.

Захрустѣть—захрустіти; (напр. о валежникѣ)—похробостіти.

Захрюкать—зарохкати.

Захудалый—миршавий, зниділий.

Захудать—схуднути, змарніти.

Зацарапать—задряпати, зашкрябати.

Зацарствовать—зацарювати.

Зацвѣтатъ. зацвѣсть — зацвітати, зацвітнути, уцвітати, уцвісти, обцвітати, -сти, зацвітати, -сти; (о хлѣбахъ) закрусуватися, накрусуватися.

Зацѣловать — зацілувати.

Зацѣпа — зачепа.

Зацѣплять, зацѣпять — зачіпати, зачепити, учіпати, учепити, зачеркати, -кнути, загачувати, гачити, зачіпляти, -чепити.

Зацѣпиться — учепитися, зачепитися; (задѣть) зачеркнутися; (найти зацѣпку, предлогъ) замутитися.

Зачавкать — зачвакати, зажвакати; (губами) заплямкати.

Зачаровывать, -ровать — зачаровувати, -рувати; заворожувати, жити.

Зачастую — завчасто, по часту.

Зачатіе — законіння.

Зачатокъ, начало — початок, зав'язка.

Зачахлый — заниділий, зосклілий, зачучверілий, зниділий.

Зачахнутъ — занидіти, зоскліти, скапнути, зачучверіти, знидіти; (недоразвиться — овернѣ) приплюскнути.

Зачваниться — завеличатися, заванчитися.

Зачеркивать, -кнутъ — викреслювати, -лити; замазувати, -зати.

Зачернить — зачорнити.

Зачернѣть — зачорніти.

Зачерпывать, -пнуть — зачерпати, зачерпнути, зачерети, зачеряпити; — очень много — зачеберхнути.

Зачерствѣлый — счерствілий, зашкарублий; — закоренѣлый — запеклий.

Зачерствѣть — зачерствіти, счерствіти, почерствіти.

Зачерчивать, -тить — зарисовувати, -сувати.

Заческа — зачіска, зачісування. Зачесывать, сать — зачісувати, -чесати.

Зачесаться — (почесаться) — зачухатися, зачухмаритися; (зазудить) засвербіти.

Зачесть — зарахувати, залічити.

Зачетный — залічений; семестровый.

Зачесть — залік, залічення, зарахування, розрахунок; семестровий іспит.

Зачинать, зачать — зачинати, начинати, -чати; (зарождати) законяти, ити.

Зачинивать, -нить — лагодити, полагодити.

Зачинка — лагодіння, лагодження.

Зачинщикъ — заводця, заводі-яка, причинець, -ниця, привідник, -ця, початун, -ха.

Зачинь — почин, початок.

Зачирикать — зацвірінькати, зацвіріньчати.

Зачисленіе — залічування; впис, вступ.

Зачислять, -лить — залічувати, -чити; вписувати, -сати, записувати, -сати.

Зачитываться, -таться — зачитуватися, -татися.

Зачихать — зачхати.

Зачмокать — зацмокати.

Зачумѣть, заразить — зачумити.

Зачумленный — зачумлений.

Зачуютъ — почути, зачути.

Зачѣмъ, для чего — навіщо, нащо; чего, чему, чом; то — навіщося; бы — нащося.

Зашавкать, зашамкать — зашавкати, зашавкотіти.

Зашагать — постебнувати.

Зашалить — залустувати, заюрити, зажировати.

Зашарить — занишпорити.

Зашаркать (ногами) — зачовгати, засовгати.

Зашатать, закачать — захитати.

Защѣтаться (заколебаться) — захитатися; (заходить) — зашвѣндятися.

Зашвыривать, -рнуть — шпурляти, -рнути, зашпурнути, закидати, -кинути.

Зашевелить — заворушити.

Зашевелиться — (засуетиться) зашамотатися; (закишѣть) закомешатися.

Зашеекъ — карк.

Зашеина — потилишник, запотилишник.

Зашелестѣть — шиширхнути, зашелестіти, зашамотіти, шелехнути, шелеснути, шерхнути, шеберхнути, шебернути, зашарудіти, зашамотіти, зашваркотати, зашелестіти.

Зашелець — зайда, приходько, заволока.

Зашептать — зашепотати, зашепотіти, зашушукати.

Зашершавѣть — закосшлати, закудладіти.

Зашибать,-бить—забивати,-бити; зарабатывать,-бити; пиячити, запиячити.

Зашивать, зашить—зашивати, зашити; (негладко, нехорошо) закопирсати.

Зашипѣть—зашипѣти, зашипотѣти; (о змѣѣ) засичати; (на огнѣ) зашкваркотѣти, зашкварчати.

Зашлепать, замочить (грязью)—задрѣпати, забѣкати, забовтати.

Зашлепаться. забрызгаться (грязью)—заталапаться, забейкаться, задрѣкаться.

Зашмыгать—засновигати, зашмигляти.

Зашнуровывать,-ровать—поволочить, заповолочить, ушнуровувати, -увати, мотузити, замотузити.

Зашпиливать,-лить—пришпилювати,-лити.

Заштопать—зацѣривати.

Заштукатурить—завалькувати.

Зашумѣть—зашумѣти: (застучать) зашубортати; (о вѣтрѣ) забурчати; (объ огнѣ) загоготѣти; (въ головѣ) зашумотѣти; (сильно) загурчати.

Зашуршать, зашелестѣть—зашамотѣти, зашарудѣти.

Зашушукать—затишкувати.

Защепенывать,-нить—загружати,-зити.

Защebetать—защebetати.

Защеголять—захвѣрцувати, захвинтикувати.

Защекотать—заласкотати, замарудити.

Защелка—клямка.

Защелкать, захлопать (кнутомъ) заляскати, захвостати; зашипнуги; (о соловѣ) зацьохкати.

Защемить—(ущемить) защекнути; (заболѣть) залоптати, защеми́ти.

Защечный—позащѣчний.

Защита, прикрытіе—затуло, заслона, заборона, заступа; покровительство—захист, хист.

Защитительный—оборонный.

Защитникъ, ца-захистник,-ця, оборонецъ,-ница.

Защищать,-тить—обороняти,

нити, захищати, -хистити, щитити, хистити.

Защищаться, - щититься—обороняться,-нитися, захищатися,-хиститися, щититися, хиститися, ухиститися.

Защищенный—(отъ вѣтра) захистный.

Заѣдать,-ѣсть—заїдати,-їсти.

Заѣды—заїди.

Заѣздъ—заїзд.

Заѣзжать,-ѣхать—заїздити, заїхати, навертатися,-рнутися; (въ сторону—о санихъ, повозкѣ) замелювати.

Заѣзжий—(прїѣзжий) заїжджий, навітний, завідний; (постоялый) заїздный.

Заѣхать—(ударить)—загилити; зацѣдити, защавити; (забраться) завітритися.

Заюлить—завертѣтиса, заметушиться.

Заюродствовать—заблазнувати.

Заявитель, ница—заявник,-ница.

Заявление—заява.

Заявлять,-вить, объявить—заявляти, заявити, оповѣщатися, оповѣститися, заведом-яти,-мити.

Заявляться, -явиться—сповѣщатися,-віститися.

Заяць—заяць, заецъ.

Заячина—зайчатина.

Заячья капуста, раст. *Sedum teleblum*—масляне зілля; *S.* видъ асге—очиток.

Заячий—заячий, зайчачий, зайців.

Званіе—стан, фак.

Званный—проханий, кликаний.

Звательный(падежъ)—кличний (одмінок).

Звать, называть—звати; кликати, покликати; гукати.

Зваться, называться—зватися.

Звено—ланка.

Звенчатый—ланкуватий.

Звенѣть—чеберчати, теленькати, дзвенѣти, дзенькати, звенькотѣти, черчати, дзеленьчати, дзеленькотѣти.

Звонить—дзвонити; бить въ колокола калатати.

Звонкій—дзвінкий, тремкий, голосный, гучный; (о монетѣ) брязкучий.

Звонокъ—дзвоник.

Звонъ—дзвін.
 Звуковой — згуковий, голосовий.
 Звукъ—згук, гук.
 Звучать—згучати, гучати, розлягатися, лунати.
 Звучность — згучність, гучність.
 Звучный — згучний, гучний, зичний.
 Звѣзда—зоря, зіра, зірка; зірниця, зорина, зориця, зорениця, зоряниця, (падающа) трут.
 Звѣздистый—зірчастий, зіркуватий.
 Звѣздный—звіздовий, звiзданий, зіркий, зоряний, зорявий, зірочний, зорешлий, зоряжний.
 Звѣздообразный — звiздатний, зорястий.
 Звѣздоцвѣтъ, раст. *Aster*—крижи.
 Звѣздочетъ—планетник, звiздар.
 Звѣздочка—зірка; раст. *Callitriche*—водозвідка.
 Звѣрина, звѣрин. мясо—звірина.
 Звѣринець—звірівник, звіринець, звірник.
 Звѣринный—звірячий.
 Звѣристый—звірний.
 Звѣробой, раст. *Hypericum perforatum*—іванок, стокрiвця; *H. quadrangulum*—прозірник; *H. montanum*, горный—трійця божя.
 Звѣрокъ—звіря, звірення.
 Звѣроловный—ловецький.
 Звѣроловство—ловецтво.
 Звѣроловъ—ловець.
 Звѣрообразный — звѣроподобный—звіркуватий.
 Звѣрски—як звір, люто.
 Звѣрскій, звѣриный—звірячий, закатний.
 Звѣрство—звірячість, закатність, лютість.
 Звѣрствовать—звірувати, лютувати.
 Звѣрь—звір; собир.—звірина; крупный — нехар, нехара; плотоядный — м'ясожерний.
 Звѣрье, звѣри—звірина, звірота, звірня, звірря.
 Звяканіе—цокіт, брязкіт.
 Звякать цокотіти, цокати брязкати, дзеленькати.

Зданіе—будівля, будова, будинок, хорома, хоромина.
 Здраваніе, привѣтствіе—здоровкання.
 Здраваться — здоровкатися, витатися.
 Здорово—здорово.
 Здорово—здоров був.
 Здравость — здоровість; пожиточність.
 Здоровый—здоровий; (полезный) пожиточний; (крѣпкій, сильный) дужий, міцний, кремезний.
 Здравье—здоров'я, здоровля.
 Здравѣть—здоровшати.
 Здравякъ—здоровань, здоровель, здоровило.
 Здравое—розумно, розсудливо, статечно.
 Здравомысліе — яснодумність, тьмота.
 Здравомыслящій—яснодумний, тьмотний.
 Здравствовать—добре ся мати.
 Здравый—здоровий; —смысль — добрий розум.
 Здѣсь—тут, тута, тутки, тутечка, -чки, тутонька, -ньки; вотъ-здѣсь—ось-тут.
 Здѣшнй — тутешній, тутеський, тутейний, тутейший.
 Зебра, зоол.—смугнач.
 Зеленика, раст. *Lycopodium telado*—нитота; *L. clavatum*—дереза; *L. complatum*—зеленець.
 Зеленить—зеленити.
 Зеленичка, пт. *Molacilla flava*—жовта плиска.
 Зеленный—городняний.
 Зеленоватый—прозеленуватий, призелений, призеленкуватий, зеленастий, зеленавий, позелений; (недозрѣлый) свидуватий, свидовитий, зеленкуватий, недостиглий.
 Зеленость—зеленість.
 Зеленушка, пт. *Fringilla chlois*—дзвенкач, зеленяк.
 Зеленщикъ, -ца — зеленяр, -ка, городинник, -ця.
 Зеленый—зелений; недостиглый, свидуватий, свидовитий.
 Зелень—зело; городина.
 Зеленѣть—зеленітися.
 Зелье—зілля; волшебное чарданья, трійло.
 Земельный—земельний.

Землевладелец, лица — земле-
владелец, -ця.

Земледельец — рільник, хлібо-
роб, -ник.

Земледельство — рільництво, хлі-
боробство.

Земледельный — хліборобний,
рільничий.

Земледельствовать — хліборо-
бити.

Земледельческий — хлібороб-
ський, рільничий.

Землеизмерение — помір.

Землекопный — грабарський.

Землекоп — грабарь, копач.

Землемір — помір, мірниц-
тво.

Землемірный — помірний, мір-
ничий.

Землемір — помірчий, помір-
ник, мірник, мірчий.

Землепашец — плугатарь, плу-
гатирь, плугач, ошач.

Землеройка, зоол. божок — рд-
жок, ціпкор, ціпкур, жд-
жок, скотка, чунок, ирджок.

Землесось, тех. — землесмок,
грунтосмок.

Землетрясение — землеструс.

Землеудобрение — угноіння.

Землеудобрительный — угной-
ливий.

Землечерпалка — землекопни-
ця; - рѣчная — днопроглиб-
ник, -ця, землечерпальница.

Землечерпание — землекопання;
(рѣчн.) днопроглиб, дно-
проглибля.

Землечерпательный — земле-
копний, землечерпний,
грунточерпний.

Землистый — землистый.

Землица — земелька; ґрунтик.

Земля — земля, персть, (суша)
суходіл; (страна) край, кра-
їна; (земь, полъ) діл, по-
міст, земля; (церковная)
руга; (дѣвственная) цілина;
(вспаханная) рілля; (сто-
панная) збій.

Земляки — земляцтво.

Землякъ — земляк.

Земляника — суніці; - зеленая,
Fragaria collina — трускавка.

Земляничный — сунічний.

Землянка — погребниця.

Земляной — земляний.

Земляные орѣхи, раст. *Lathyrus tuberosus* — чина розова.

Земно — аж до землі.

Земнозодный — землеводний.

Земной — земний, земляний.

Земский — народний.

Земство — селянство; народне
самоврядування.

Зеркало — верцадло; (трюмо)
свічадо.

Зеркальный — верцадловий.

Зеркальце — верцадлечко.

Зернистый — зернатий, зерна-
істий.

Зернить — зернити.

Зерно — зерно, зернина; (ма-
ленькое) зерня; (отборное)
чоло; (пустое) пужина; (осы-
павшееся) падалиця; (въ
косточкѣ плода) рядло;
(ржаное) житина; (прося-
ное) просина; (маковое) ма-
чина; (перца) перчина;
(пшеница) пшонина; (фасоль)
хвасолина; (жемчужина)
перлина.

Зерновая головня, раст. *Urtica
segetum* — засніт, зана.

Зерновик — (сѣмянникъ въ ра-
стеніяхъ) насінник.

Зерновой — зерновий; — хлѣбъ
збіжжя.

Зерноядный — зерноїдний.

Зерношко — зернятко, зірко;
(тыквы) почка.

Зефиръ — легіт.

Зигзаги — кривульки.

Зиждитель — творець, утвор-
ник, фундатор, засновник.

Зима — зима; (сніжная) на-
вальна, западна зима. (на-
чало зимы) — перевозімки.

Зимний — зимовий, зимушній.

Зимовать — зимувати.

Зимовка — зимівля.

Зимовье — зимовище.

Зимой — узимі, узимку, зимо-
вої доби.

Зимородокъ, пт. — синевол, во-
домороз.

Зинзивей, раст. *Althaea offic-
inalis* — калачики, проскурки.

Зинзубель, столяр. — жологем-
бель.

Зипунъ — сукмана, с'ряк.

Зіянiе — зіхання.

Зіять — зіхати, зяти.

Злакъ — зілля; злаки — травни-
сті рослини.

Злато — злото.

Златоглавый — золотоверхий.

Златозарный — злотоворний,
злотосайний.

Златорунный—злотоовний.
 Златоселезенникъ, раст. *Chrysosplenium aeternifolium* — жовгянця.
 Златотканый — злототканый.
 Златоустый — красномовный.
 Златоцвѣтный — злотобарвний.
 Златоцвѣтъ, р. ст. *Chrysanthemum leucanthemum* — крѣлька; *C. segetum* — чимбрас; *C. inodorum* — роман, ромен, ромен-зілля.
 Злачный — травнистый; хлѣбный.
 Злить — гнѣвити, злостити; ся-гнѣватися, злоститися, злувати, лютувати, злостувати.
 Зло, сущ. — лихо, кривда, зло, шкода.
 Зло, нар. — люто; зо зла.
 Злоба — злосливість, завзятість, храп.
 Злобиться — злувати, злоститися.
 Злобность — злосливість, лютість, фацарність, фіглярність, злобливість, завзяток.
 Злобный — злісливий, злосливий, злобливий, фацарний, фіглярний, завзятий.
 Злобствовать — лютувати, злоститися, злостувати, злобувати.
 Зловоніе — сопух, сморід.
 Зловонный — смердючий, согушний.
 Злоуредный — шкідливий, шкідний.
 Злоущий, -е — лихосливий, -о
 Злодій, -ка — лиходій, -ка, лиходіленьник, -ця, злочинець, -ниця.
 Злодійскій — лиходійний, злочинний, лихоробський.
 Злодійство — лиходійство, злочинство, злочин, лихоробство.
 Злодійствовать — лиховодити, лиходіяти, лихувати.
 Злодійніе — злочинство, злочин.
 Зложеланіе — злосичність.
 Зложелательный — злосичний, ненасливий.
 Зложелательство — злосичність.
 Зложелательственность — злосичити.

Злой — лихий, злий, фіглярний, заїдлиий, опришкуватий, собакуватий, нелюдяний.
 Злокачественный — шкідливий; небезпечний.
 Злоключение — пригода, халепа, нещастя, лихо, лихобина.
 Злокозненный — каверзний.
 Злонамѣренность — злонамірність.
 Злонамѣренный — злонамірний.
 Злонраціе — лихота.
 Злонравный — лихотний.
 Злопамятность — зломомність.
 Злопамятный — зломомний, лихотомний.
 Злополучіе — недоля, пригода, халепа, нещастя, лихобина.
 Злополучный — бідомашний, горопашний, лихобинний.
 Злорадный — зловтішний.
 Злорадство — зловтіха.
 Злорадствовать — зловтішатися, злорадіти.
 Злорѣчность — лихослів'я, лихословність.
 Злорѣчивый — лихослівний, лихословний.
 Злословить, клеветать — обносити, обнести, чорнити, ганити, злорічити.
 Злословіе, наговоръ — обмова.
 Злословный — обмовний, обносний.
 Злословящій — злоріка.
 Злостный — злосливий, підступний.
 Злость — злість; лютощі, лютість.
 Злосчастіе — недоля, пригода.
 Злосчастный — горопашний, бідомашний.
 Злоумышленникъ, -ница — зломисник, -ниця.
 Злоумышленный — зломисний.
 Злоумышлять, -злеть — зломисляти, зломислити.
 Злоупотребленіе — надужиток, надуживання, зловжиток, зловживання.
 Злоупотреблять, бить — надуживати, надужити, зловживати, -вжити.
 Злоухищреніе — підходці, підступ, хитрощі.
 Злющій — злосливий.
 Змѣевидный — зміястий.
 Змѣевикъ, раст. *Aristolochia clematilis* — хвилівник, хвилівник, хвойличник, хв-

лишник, филодник; раст. *Rumex aquaticus* — кінський щавель; манер.-серпентин. раст. *Polygonum bistorta* — криве зілля.

Змѣнышъ—гадюча, гадюченя.

Змѣиная трава, раст. *Bisa media*—трясучка.

Змѣиный — гадючий, гадюцький.

Змѣистый—гадючний.

Змѣйка, раст. *Bisa media* — трясучка, єдрижник.

Змѣйки, раст. *Veronica longifolia* — язички.

Змѣя—гадюка, казюка, сорокуля; — гремучая *Crotalus horridus* — таракхавка; — очковая. *Coluber palis* — окулярник; — мѣдянка, *Vipera cherssea* — спижарка; — козулька, *Vipera berus* — гадюка; — *Pelias cherssea* — софія, поганка; — удавъ, *Eryx tuscus* — полоз, полозюк; — удавъ, *Boa constrictor* — жеретія; — змѣя — мѣдьяница, *Anguis fragilis* — веретільник, — ниця, падалюк, падалець, падальник, падалиця; *Pelias berus* — фужела, гарч, фискавка.

Знакомецъ, — мка — знайомецъ, мниця, знакімецъ, мниця.

Знакомить, познакомить — знайомити, зазнайомлювати, зазнайомити, обізнавати, — знати, спізнавати, — знати.

Знакомиться, познакомиться — зазнайомлюватися, — омитися, зазнаватися, — знатися, знайомитися, познайомитися, спізнаватися, — знатися; (ознакомливаться) розпізнаватися, знатися.

Знакомство — знайомство, знакімля, знакім'я, знакомість, знайомість, зазнавання.

Знакомый — знайомий, знаний, запізнаний; по знаку.

Знакъ (признакъ) — признака, ознака; (помѣтка) зазначка; ознака, знамено, свідочтво; прикмета; гасло; тавро; — препинання — зупинка; — мягкій — ір; межевой — кляк.

Знаменатель — знаменник

Знаменательный — знаменний.

Знаменитость — знакомитість.

Знаменитый — знакомитий, славетний, уславлений, голосний.

Знаменіє — ознака, прикмета, гасло; знамено.

Знаменовать — (мѣтити, помѣчать) значити; (изображать, представлять) означати; (предвѣщать) вістувати.

Знаменосецъ — хорунжий, хорунжий.

Знамо — відомо, сказано, знати.

Знамя — хоругва, корога, прапір, прапор.

Знаніє — знаття, знання, знайомість, відомість.

Знатно — добре, добриче, знаменито; нати, видно.

Знатность — бельможність, значність.

Знатный — вельможний, значний.

Знатокъ — знавець, знаюка, знайко.

Знать — знати, відати; тямити, вміти (чого); знатися (на чому); відома мати.

Знать, нар. — знати, мабуть.

Знать, сущ. — значні пани, вельможне панство.

Знахарка — шептуха, шептуня, баба, ворожка, примівниця, знатниця.

Знахарь — шептун, шептій, химородник, чудан, чаклун, ворож, ворожбит, примівник, знатник.

Значекъ — прапірок, прапорець; одзнака.

Значеніє — значіння; вага, сила; іовага.

Значительность — значність.

Значительный — значний, поважний, важний; виразний; чільний.

Значить — значити, означати, визначати; важити; ся — бути вписаним, занотованим, зареєстрованим.

Знающий — знаючий.

Знобить — студити, морозити, холодити.

Знобки — мерзлякуватий.

Знобкость — мерзлякуватість.

Знобъ — дригота.

Зной — шквара, спека, спекота, вар, жарота, сквар.

Знойный — шкварний, спекотливий, жаротний, пекучий, гарячий.

Зобастый—Зудѣніе.

Зобастый—воластий.
 Зобать—умережувати, уминати; дзюбати.
 Зобный корень, раст. *Scrophularia aquatica*—ранник.
 Зобъ—воло.
 Зовъ—поклик, клик, кликання.
 Зодіакъ—звірокруг.
 Зодческій—будівницький.
 Зодчество—будівництво.
 Зодчій—будівник, будівничий.
 Зола—попіл, луг, спудза, зола; горячая съ огнемъ — присок, жар.
 Золовка—зовиця, зовухна.
 Золотарникъ обыкновенный, раст. *Solidago virgaurea*—золотуха.
 Золотильщикъ—золотник.
 Золотистая бронзовка (жукъ)—оленка.
 Золотистый—золотавий, золотастий.
 Золотить—золотити, позолочувати, злотити.
 Золото—зогото; (сусальное)—позолотка, позлітка, сухо злітка, шумиха.
 Золотникъ—золотник; (механ.) одсічник.
 Золотоискатель—злотошукач.
 Золотой, сущ.—дукат.
 Золотой—золотий, злотистий.
 Золотой подорожникъ. пт. *Emberiza citrinella*—жовтобрюх, жовтогрудка.
 Золотоносный—золотнистий.
 Золотообрѣзный—золотобережний.
 Золотопрмышленникъ—золотарь, злотопромисловець.
 Золоторотець—ракло.
 Золототысячникъ, раст. *Erythraea centaureum*—центуря, ценцерія, центаврія, сердушник.
 Золотошвейка—гаптарка.
 Золотошвейный—гаптарський.
 Золотошвейство—гаптарство.
 Золотуха, мед.—скрофуля.
 Золотушникъ, раст. *Antennaria dioica*—цмин розовий.
 Золотушный—скрофульовий.
 Золоченіе—позолочування.
 Золоченый—позлотистий.
 Зольникъ—пспельник.
 Зондъ—мацовилка, протичка, свідер, штирь.
 Зонтикъ—шатрик, парасоль.

Зонтъ—піддашшя; надъ воротами—острішок.
 Зоркій, -о — зіркий, бачучий, гострозорий, бистроокій, пильный, зирний, -о.
 Зоркость—зіркість, гострозорість, бистроокість, пильність.
 Зоря, раст. *Levisticum officinale*—любисток.
 Зрачекъ—попка, здрянка, зіниця, здрінка, зрінка, зрінко, зрілко, чоловічок.
 Зритель, -ница—глядач, -ка.
 Зрительный—зоровий (нервъ); глядний (заль).
 Зрѣлище—видовище, видо-висько.
 Зрѣлость—стиглість, доспілість, достиглість, дійшлість.
 Зрѣлый—стиглий, доспілий, достиглий, дійшлий.
 Зрѣніе—достигання, доспівання; зір, зрок.
 Зрѣть—усмагати, стигнути, достигати, доспівати; (о людяхъ) доходити до зросту, до розуму; соглядати.
 Зря—з опалу, навманя, наосліп, згаку.
 Зрячій—бачучий, видючий.
 Зубастый—зубатий; сущ.—зубань.
 Зубецъ (въ зубчатомъ колесѣ)—палець; вообще—зубецъ; выступающий—визубень; входящий—зазубенъ.
 Зубило—шрубель.
 Зубной—зубний; зубовий.
 Зубокъ—зубок.
 Зубоскалить—смішкувати.
 Зубоскаль—смішко.
 Зубоскальство—смішкування.
 Зубочистка—корпозубка.
 Зубрина—щербя, щербина.
 Зубрить—зубити, щербити, зубкувати, вище бляти.
 Зубровка, раст. *Hieracium bogcalis*—чаполоть, чаполоч, гірчак.
 Зубъ, зоол.—тур.
 Зубчатый—зубчастий; о колесѣ—палечний.
 Зубчикъ—зубок.
 Зубъ—зуб.
 Зудъ—сверб, сверблячка, свербота, сверб'ячка, чес, шипавка, свербіж.
 Зудѣніе—свербіня, скомтання.

Зудѣть—Иг, истый.

Зудѣть — свербіти, скомтати;
(о ранѣ) ягритися.
Зуекъ, лт. *Charadrius*—цівкун,
чиркун.
Зыбка—колиска.
Зыбкій — хисткий, хитли-
вий, хибкий; трясовиный,
грузький
Зыбкость — хисткість, хитли-
вість, хибкість; трясови-
ність, грузькість.
Зыбный—брижуватий, жмуру-
ватий.
Зыбучій—грузький, сипкий.
Зыбь—брижа, жмури.
Зыкъ—зіп, гарабак.
Зычать—зіпати, гарабачати.
Зычность—гучність, гарабач-
ність.
Зычный—гучний.
Зѣвака — розвора, роззява,
гава.
Зѣваніе — позіхання.
Зѣвать, -внѣть — зіхати, зіхну-
ти, позіхати, -хнути; гави-
ловити.
Зѣвокъ—позіх.
Зѣвота—позіхи.
Зѣвунъ — позіхайло, зівайло.
Зѣвъ—(Faux) зіво; паща, хай-
ло; отвір.
Зѣло—занадто.
Зѣница — попка, здрянка, зі-
ница, здрінка, зрінка, зрін-
ко, зрілко.
Зюзя — хлюща; рюмса, рева,
тонкосліз; ціяк, піяка; роз-
зява, гава, розвора.
Зябкій—мерзлякуватий, мерз-
лий, мерзкий, змерзлюк,
змерзлюка.
Зябкость — мерзлякуватість,
мерзлість, мерзкість.
Зябликъ, лт. *Fringilla coelebs* —
букивчак, букодїрка.
Зяблый—мерзкий.
Зябнуть, озябнуть — пример-
зати, примерзти, мерзти,
змерзти.
Зятевь—зятній.
Зять (мужъ дочери) — зять;
(мужъ сестры) — швагер,
швагер.

И.

И—та, і, а.
Ибо—бо, позаяк, через те що,
там—що.

Ива серебристая, *Salix alba*—
лоза, шелюг; *S. repens*—ни-
целоз; *S. viminalis*—тала-
жчаник.
Ивановъ червячекъ, насѣк.
Lampyrus postiluca—світун.
Иванъ да Марья, раст. *Melam-
purgum nemorosum*—сестри-
ки, братки; *Viola tricolor*—
полувцїт, полуцвіт, удо-
вів чобїт, зозульки.
Иванъ чай, раст. *Epilobium
angustilobum* — знітийник
хлопський; -видъ *palus-
te*—звіт дівочий.
Иверень—уламок.
Ивнякъ—верболіз; пальмовый,
раст. *Salix carnea*—смолоза.
Ивовый — вербовий, лозовий.
Иволга, лт. — вивільга, ева,
вільга, фюкадло, іговна, іго-
ла, іголий, іголій, -ка, олійник.
Игла—голка; (парусная, рогож-
ная) циганська голка; (вя-
зальная) дріт; (деревян.)
глиця; (горн. механ.) жига-
ло; (хвойн.) голка, колюч-
ка, шпичка; (у льна, коноп-
ли) костриця; (безъ ушка)
протїр.
Иглиный—голковий.
Иглистый—шпичакуватий.
Игловатый—колючий.
Иглообразный—гольчатий.
Игнорировать—нехтувати, іг-
норувати.
Иго—кормига, ярмо; неволя.
Иголочный—голешний.
Игольникъ—голешник, ігов-
ник.
Игольный—голковий.
Игольщикъ, -ца, -голькаръ, -рка.
Игорный—гральний.
Игра—гра; грання; гулянка,
забавка, ігранка.
Игралище—играшка.
Игральный—гральний.
Играіе—грання.
Игранный—граний.
Играть — грати, вигравати;
гуляти, бавитися, жарту-
вати; удавати; грати, шу-
мувати; (въ четъ и нечетъ)
цятатися.
Игривость — жартовливість,
жвавість, веселість.
Игривый—жартовливий, жва-
вий, веселий.
Игристый—шумний, шумли-
вий.

Игуменствовать—Извилистый.

Игуменствовать—игуменувати.
 Игуменъ, -нья—игумен, -ня.
 Идеаль—ідеал.
 Идеальный—ідеальний.
 Идтизмъ—йолоп'яство.
 Идти—йолуп, йолуп.
 Идолосклонникъ, -ца—поганецъ, -нка, боввохвалець, лериця.
 Идолосклоннический—поганський, боввохвальний.
 Идолосклонство—поганство, боввохвальство.
 Идолъ—бо-вин.
 Идольскій—бовванський.
 Идти—см. Итти.
 Иждивеніе—держиво; наклад кошт.
 Изба—хата, хатина, хижа.
 Игрище—грище.
 Игрокъ—граль, грач.
 Игрунъ, -нья—жирун, -ха, пустун, -ха.
 Игрушечный—цяцьковий, забавковий.
 Игрушка—цяцька, цяцянка, ви-грашка, забавка.
 Избавитель, -ница—рятовник, ця, визвольник, -ця.
 Избавление—визвіл, рятунок, визволення.
 Избавлять, -вить—вибавляти, вибавати, визволяти, лити
 Избавляются, -вятся—вибавлятися, вибавитися, визволятися, литися, збуватися, збутися, позбутися;—отъ—здихатися кого.
 Избаловать—спотворити, розпестити, зледащити;—ся—розпеститися, зледащити, розволочитися.
 Избенка—хатчина, халуга, халупица, халупчина.
 Избивать, -бить—вибивати, вибити, кацірувати, скацірувати.
 Избирание—вибірання, обірання.
 Избиратель, -ница—виборець, ниця.
 Избирательный—виборчий.
 Избирать, -братъ—вибирати, вибрати, обирати, обрати.
 Избиение—перебій, скацірунок.
 Избодать—сколотити (рогами).
 Изболѣться—переболіти.
 Избороздить—покрбувати, подряпати.
 Избочениться—вибачитися.

Избрание—обрання, вибрання, вибір.
 Избранникъ, -ца—обранецъ, -нка, вибранецъ, -нка.
 Избранный—обраний, вибранный; виборний, добірний.
 Избродить—виходити, обходити, обшвендяти.
 Избушка—см. Избенка.
 Избывать, избыть—збуватися, збутися, позбутися, здитися, спекатися чого.
 Избытокъ—переповня, зайвина, достаток.
 Избыточествовать—достаткувати, зайвувати.
 Избыточный—достаточний, зайвий.
 Избѣгать, -гнуть—уникати, -кнути, ухилитися ухилитися, сахатися, цуратися; (встрѣчи) украдаться, украстися.
 Избѣгать—вибігати.
 Изваяние—рѣзблення; статуя.
 Извергательный—викидальний; усувальний.
 Извергать, -гнуть—викидати, -кинути; вилучати, -чити, усувати, усунути, відстановити, -вити.
 Извергъ—кат, звір.
 Извержение—(о вулканѣ) вибух; (изв. предметъ) виміт, викид.
 Извертываться, -рнуться—викручуватися, викрутитися.
 Известеобжигательный—вапнярный, вапнопальный;—нал печь—вапнярка, вапельня.
 Известковый—вапнистый, вапняний, вапенный, вапнястый.
 Известникъ—вапняр, вагельник, вапенник.
 Известняковый—вапняковий.
 Известнякъ, минер.—вапняк.
 Известь—вапна, вапно; (гашенная)—попільнуха.
 Изветшалость—зістарілість.
 Изветшалый—зістарілий.
 Изветшать—зістарітися.
 Извиваться—повиватися, -витися; крутитися; (о змѣяхъ) класбачитися.
 Извивина—кривина; (рѣка) коліно.
 Извивистый—звертистый, кривий, колінкуватий, кручений.

Извилина—закрючка, звертка, закрут.
 Извилистый—звертистый, колінкуватий, колінуватий.
 Извинение—вибачення, перепросини, пробачення, перепрос, скупа.
 Извините—вибачайте, будьте вибачні, даруйте мені.
 Извинительность—вибачність, пробачність.
 Извинительный, о—вибачний, пробачний, о.
 Извинять, ни́тъ—вибачати, вибачити, пробачати, бачити, дарувати, подарувати, збачати, збачити.
 Извиняться, -нётся—скупуватися, перепрошувати, перепросити; (взаимно)—перепрошуватися.
 Извиняющий—вибачний.
 Извлекать, влечь—витягати, витягти, виймати, вийняти; пользу—спожиткувати, зужиткувати, скористати.
 Извлечение—витягання, виймання; витяг.
 Изнутри—з середини.
 Извне—з-окола, з надвору.
 Изводит, вывести—переводити, перевести; страчувати, стратити, збавляти, збавити; (о вещах) махлярити, перемахлярити.
 Изводится, известись—переводиться, зводиться, вестись; зжуртись, гинути, забанутись, нищитись; змарити.
 Изводъ—трата, згуба.
 Извозничают—хурувати, хурманувати; -волами—чумакувати.
 Извозный—хурманський, фірманський.
 Извозчикъ—збіржаник, візник.
 Извозъ—хурманка, фірманка.
 Изволение—призволення.
 Изволить—призволити, зволитися, зволитися.
 Изворачивать, ротить—вивертати, перевертати, оберати, рнути; -ся—викручуватися, обертатися, нутися.
 Изворсваться—роззлодіятися.
 Изворотливость—в'юнкість, викрутність.

Изворотливый—в'юнкий, викрутний.
 Изворсть—викрутня, викрут, викрутка.
 Изворочать—поперевертати.
 Извращать, -тить—переиначувати, -чити, попереиначувати, перекручувати, перекрутити, поперекручувати.
 Извращение—переиначування, перекручування; -фактовъ—перебрех.
 Извѣдывание—дізнання, зазнання.
 Извѣдывать—дізнавати, знати, зазнавати (чого).
 Извѣковать—звікувати.
 Извѣриваться, риться—зневірятися, віритися.
 Извѣстие—вість, вѣстка, звістка.
 Извѣстно—відомо, сказано, відома річ, знати.
 Извѣстность—відомість; слава.
 Извѣстный—відомий, знаний, звісний; певний, визначений.
 Извѣтъ—обмова.
 Извѣчный—поконвічний.
 Извѣщать, -стить—звіщати, -стити, уловіщати, -стити, завіщати, -стити, повіщати, -стити, завідомляти, завідомити.
 Извѣщение, увѣдомление—оповість, повідомлення.
 Изгадить—споганити, згидити, перенів чити, перекапстити, розгидити.
 Изгара, раст. *Uredo segetum*—зана.
 Изгарина—жужелиця.
 Изгибание—вигинання.
 Изгибать, изогнуть—вигинати, -гнути, згинати, зігнути; -ся—вигинатися, згинатися.
 Изгибина—закрут, лікоть, викрут, коліно.
 Изгибистый, излучистый—заломистий, вигинчастий; гнучкий, гнучий; в'юнкий, виверткий.
 Изгибчивый—гнучкий.
 Изгибъ—(кривизна) залім, залом; (поворотъ) заворот; (рѣки) коліно.
 Изглаживать, -дить—вирівнювати, вирівняти, плянтувати, сплянтувати.
 Изглаживаться, -диться—зникати, -кти.

Изгладать--Излучистый.

Изгладать—обгризти, згризти, пообгризати, позгризати.
 Изгнаніе—вигнання.
 Изгнанникъ, -ца — банита, вигнанецъ, -нка.
 Изгнивать, -гнить — згнивати, нити, погнити.
 Изголовье—приголовач, узголов'я; у изголовья — в головах.
 Изгонять, -гнать — вигонити, -гнати, витуряти, -рити; изъ владѣній — вируговувати, -гувати.
 Изгородь — опліт, пліт, ліса, тин, горожа, перегорожа, вір'я; живая—запуст, обсада, живопліт.
 Изготовление — уготування, злаштування; виріб.
 Изготавливать, -вить — готувати, лаштувати, виробляти, -бити.
 Изгрызать, -зть — гризти, погризти, згризати, згризти.
 Изгрязнить — забруднити, закаляти.
 Изгуль — роспуста.
 Издавать, издать — (газету, книгу) видавати, видати; (звукъ, голосъ) подавати, подати; (законъ, приказъ) оголошати, -сити; оповіщати, оповістити; (теплоту) пашіти, запашіти; (запахъ) визіхати, видавати.
 Издавна — віддавна, здавна, з давнього давна, з давніх давен, зстародавна.
 Издалбливать, -долбить — видовбувати, -вбати.
 Издалека — здалека, здаля, одалік.
 Издание—видання.
 Издатель, -ница — видавець, -вни я.
 Издательскій — видавничий.
 Издательство — видавництво.
 Издергивать, -гать — шарпати, пошарпати; дерти, подерти.
 Издерживать, -жать — витрачати, літратити, утрачати, утратити.
 Издерживаться, -жаться — утрачатися, утратитися, обшугуватися, -гатися.
 Издержка — утрата, потрата, наклад.
 Издохлый—здохлий.

Издrevле—см. Издавна.
 Издыханіе — конання, скін, здох, здыхання.
 Издыхать, -дохнуть — здихати, здохти, поздыхати, виздыхати.
 Издѣвательство — поглум, глум, посміх, наруга.
 Издѣваться, обижать—збиткуватися, знущатися (з кого), кепкувати, глузувати, кпиться.
 Издѣвка, посмѣяніе — наруга, поглум, глум, глузування.
 Издѣліе—робливо, виріб.
 Изжалить—пожалити.
 Изжарить — спягти, спекти, засмажити.
 Изжариться — усмажитися, спектися, спрягтися.
 Изжелта—упрожовть.
 Изжога — зага, печія, зга, згага.
 Иззелена—упрозелень.
 Иззубрить — вищербити, позубити.
 Иззубриться—позубитися, вищербитися.
 Иззябать, -бнуть — мерзти, змерзти.
 Излавливать, ловить—ловити, зловити, злапати.
 Излагать, -ложить — викладати, -сти.
 Излазить—вилазити.
 Изламывать, -ломать — зламувати, -мати.
 Изливагь, -лить — виливати, -лити; сипати, висипати.
 Излишекъ—залишок, зайвина, перебір, передаток, злишок.
 Излишество—надмір; збиток; неумѣренность — надуживання.
 Излишне, напрасно — зайве, зайва річ.
 Излишній—залищній, збитний, безпотрібний.
 Изліяніе — вилив, виливання; вияв, виявлення.
 Излѣвчиться — схиститися, ухиститися, умудруватися.
 Изложение — виклад, викладання.
 Изломъ — заїл, злом, перелом.
 Излучина — залом, луковина.
 Излучистый, изгибистый — заломистий, луковинний.

Излі́нитися — зледащіти, розлі́нуватися.

Излі́ченіє — ви́лікування, го́іння, ви́гоіння, ко́рування.

Излі́чивать, -чить — ви́ліковувати, ви́лікувати, го́ити, ви́гоювати, ви́гоїти, ко́рувати, ви́корувати.

Излі́чимый — ви́гойний.

Излю́бленный — улю́блений, у́коханий.

Изма́зывать, -зать — ви́мазувати, зати, ви́машувати, сти́ти; ви́шмаровувати, -рува́ти; забрудня́ти, ни́ти.

Измалы́вать, -молоть — зме́лювати, змо́лоти.

Изма́рывать, -рать — ка́ляти, ви́каляти, по́каляти, бру́днити, забрудня́ти.

Измачи́вать, измочить — змо́чувати, змо́чити.

Измельча́вший — здрі́бнілий.

Измельча́ть — здрі́бніти; про́бить на ку́ски—кава́льцювати.

Измельче́нный — здробле́ний, по́кришений, по́дроблений.

Измельчи́ть — по́дробити, по́кришити.

Измо́ждать, -дить — ви́снажувати, жи́ти, зне́слювати, ли́ти, змо́рювати, ри́ти.

Измо́жденный, исто́щенный — ну́жный, ви́снажений, змо́рений, ну́ждений, змо́жений.

Измо́жде́ніє—ви́снаження, зне́мога, зне́шлення.

Измозжи́ть—сга́музити, здру́зочити, розче́репити.

Измоча́ть, -кну́ть — мо́кти, змо́кти.

Измочі́й — по́мокрі́лий, змо́клий, змо́крі́лий.

Измолачи́вать, -лотить — ви́молочува́ти, -ти́ти, пере́молочува́ти, -ти́ти.

Измоло́ть—ви́молот.

Измоль — зме́лювання, мо́лоння; мли́во.

Измори́ть—уко́докати, ута́нажити, умо́рхати.

Изморо́зь—па́морозь.

Измусли́вать, -слить — за́мурзувати, -зати.

Измуче́нный—ну́ждений, змордований, зму́чений, ка́тований.

Измучи́ть—умо́рдувати, змор-

дува́ти, зму́чити, за́мордувати; (рабо́той) спра́цювати.

Измучи́ться — за́мучитися, змордува́тися, зму́читися, ута́нажитися; (рабо́той) — спра́цюватися.

Измы́слить—змо́рокувати, зму́друвати, зми́зкувати, зко́верзувати.

Измышле́ніє—ви́гадка, зму́друва́ння, зму́дрованка, зми́зкованка.

Измѣ́на—зра́да.

Измѣ́неніє—змі́на.

Измѣ́нникъ, -ца — зра́дник, ца́, пере́кинєць, -ни́ця, пе́рекинчик, -ця, неві́рник, -ця.

Измѣ́ннически — зра́дсю, зра́дливо.

Измѣ́ннической—зра́дницький, зра́децький.

Измѣ́нчивость. — змі́нність, змі́нливість, не́сталість.

Измѣ́нчивый—змі́нний, змі́нливий, не́сталий.

Измѣ́няемость — змі́няльність.

Измѣ́няемый—змі́няльний.

Измѣ́нять, -нить—змі́няти, змі́нити, зви́хнути; (ком.) зра́джати, зра́дити ко́го.

Измѣ́реніє—ви́мір, по́мір, мі́ряння.

Измѣ́ренный—ви́міряний, змі́ряний.

Измѣ́римый—ви́мірний, змі́рний.

Измѣ́ритель—мі́рник, змі́рник.

Измѣ́рительный — змі́рничий.

Измѣ́рить—змі́ряти, змі́рити, ви́міряти, о́біряти.

Измѣ́ять—зі́м'яти, по́м'яти, по́бгати, зі́бгати.

Измѣ́яться—по́бгатися, зі́бгатися.

Изна́нка—спі́дка, спі́д'низ, ви́веріт.

Изна́силованіє—згва́лтування, о́бсилкува́ння.

Изна́сировать — о́бсилкува́ти, згва́лтува́ти.

Изна́шивать, -но́сить—зно́шувати, -си́ти; (обу́вь) сто́птувати, -та́ти; -ся—по́носитися.

Изнеда́лека—зблизька.

Изнемога́ть, мочь — знема́гати, знемі́гти, не́мощіти, знемо́щити, знебува́тися, знебу́тисся, зне́слюватися, -ли́тися, упа́дати, упа́сти на си́лах, ута́нажитися,

Изнеможеніе—Изслѣдованіе.

Изнеможеніе—знемога, знемага, немѡга, незмога, знемошчіння.

Изнеможенный (чѣмъ)—знемаганий (на що), знесилений, знебулий, знемошцілий, виснажений.

Износъ—зніс.

Износенный—цундравий.

Изнуреніе—знуження, знужа, виснага, зморення, знесилення.

Изнуренный—виснажений, зморений, знесилений, замлілий.

Изнурительный—виснажний, знесильний.

Изнурять,-рять—морити, зморити, знужувати, жити, виснажувати, виснажити, затомлювати, мити.

Изнутри—з-середини.

Изнывать, изныть—понивати, понити, занивати, занити, нидіти, занидіти; (отъ страха) перемлівати, перемліти.

Изпѣженный—пещений, випещений, розпещений.

Изпѣживать,-жить—пестити, розпестити.

Изо—см. Изъ.

Изобиліе—повня, ряснота, достаток, тук.

Изобилловать—ряснити, повнувати, достаткувати.

Изобильный,-о—рясний, достатний,-о.

Изобличать,-чить—висвідчати,-чити.

Изобличеніе—висвідчення.

Изобличитель, ница—висвідник,-ця.

Изображать,-зять—змальовувати,-лювати, вимальовувати,-лювати.

Изображеніе—змалювання, вималювання; (изображ. предметъ) малювання.

Изобразительный, о—мальовничий, о.

Изобрѣтатель, -ница—винахідник,-ця, винаходець,-дниця.

Изобрѣтательность—винахідність, вигадливість, примусність.

Изобрѣтательный—примусний, винахідний, вигадливий.

Изобрѣтать,-брѣсть—винаходити, винайти, вигадувати, вигадати,

Изобрѣтеніе—винахід, винайдення, вигад.

Изодрать—подерти.

Изолировать—відокремити, відокромити, ізолювати.

Изорванный—шлентавий, шонтавий, шанталавий.

Изорвать—пометати, подерти, пошарпати.

Изошреніе—вправа; загострення.

Изошренность—вправність; загостреність.

Изошренный—вправний; загострений.

Изошрять,-рять—вправляти,-вити; загострювати,-рити.

Изошряться—вправлятися; коверзувати.

Изработаться—спрацюватися.

Израдецъ—кахля, кахель, кахоль.

Израцовый—кахляний, кахльовий, кахольний, кахельний.

Изранить—поранити.

Израсходовать—витратити, потратити, зужиткувати.

Изречь,-речь—вимовляти, вимовити.

Изреченіе—вираз; приповідка.

И рубить (въ куски)—пометати, потяти, порубати, посікти.

Изругать—вилаяти.

Изрывать,-рять—прошпити, прошпитіти, розкопувати,-пати; (копытами) вибивати, вибити; (о курахъ) здрабисувати.

Изрѣзанный, израненный—карбований.

Изрядный—нешпетний, чималий.

Изрыскать—вибігати, виганяти.

Изрытый, неровный (о дорогѣ)—понористий.

Изрѣдка—уряди-годи, неколи, коли-не-коли, деколи, уряди-часи.

Изрѣзывать,-зять—порізати, покраяти.

Изсаливать,-лить—заяложувати,-зити, засмальцувувати,-цювати; вишмарсувувати,-рувати.

Изслѣдованіе—досліджання, дохождення чого; дослід, гислѣд, розвідка,

Изоляователь, -ница — дослідник, -ця, дослідувач, -ка.
 Изоляовать — досліджувати, -дити.
 Изохлый — висхлий.
 Изохнутъ — висохти. усхнути; (о кожѣ) — перекоржавити.
 Изстари — здавна.
 Изстрадаться — переболіти, настраждуватися.
 Изступление — несамоовитість, нестям.
 Изступленный — несамоовитий.
 Изсушать, -шить — висушувати, -шити.
 Изсѣкать, -сѣчь — вирубувати, -бати, витинати, тяти; тесати, витесати.
 Изсѣра — сіраво.
 Изсѣкать, кнутъ — висихати, -сохти; збавлятися, збавитися, витрачуватися, -титися.
 Изсѣклый — висхлий.
 Изувѣрный — бузувѣрний, фанатичний.
 Изувѣрство — бузувѣрство, фанатизм.
 Изувѣрствовать — бузувѣрити.
 Изувѣчение — калічення.
 Изувѣчивать, -чить — калічити, скалічити, покалічити.
 Изукрашивать, -сить — оздоблювати, -бити.
 Изумительность — зачудувальність.
 Изумительный, о — зачудувальний.
 Изумление — зачудування, дивування, подив.
 Изумленный — здумілий, зачудований, здивований.
 Изумлять, -мить — здумпяти, -мити, зачудовувати, -дувати, дивувати, здивувати.
 Изумляться, -миться — дивуватися, здивуватися, здумитися, здуміти, чудуватися, зачудуватися.
 Изумрудный — смарагдовий, шмарагдовий.
 Изумрудъ — шмарагд, смарагд.
 Изуродование — знівечіння, скалічення, покалічення, спотворення.
 Изуродовать — знівечити, скалічити, покалічити, спотворити.
 Изустный, о — словесний, о.

Изучать, -чить — вивчати, вивчити, студіювати, вистудіювати.
 Изучение — вивчення, студія, студіювання.
 Изъ — з, зі, змїж, спомїж, для: изъ-за — з-за, споза, через, почерез; изъ-за (кого, чого) — за (чим, чим); изъ-подъ — спід; изъ-полу — з половини; изъ среды — спронеж.
 Изъѣдать, -ѣсть — з'їдати, виїдати, -їсти.
 Изъѣздить — виїздити; з'їздити, -ся — з'їздитися.
 Изъявительный, -ное наклонение — спосіб дійсности, прямий спосіб.
 Изъявление — виказ, освідчення, ознака.
 Изъявлять, -вить — виявляти, виявити, освідчати, -чити; (согласіе) — поволятися, повоелитися.
 Изъязвлять, -вить — ятрити, з'ятрити.
 Изъянь — шварунок, вада, ганж, ганджа, ганджа, сказа, хиба, шкода, втрата.
 Изъяснение — з'ясування, вияснення, тлумачення.
 Изъяснимый — з'ясовний, вияснений.
 Изъяснитель, -ница — з'ясовник, -ця, тлумач, -ка, викладач, -ка.
 Изъяснительный — ясувальний.
 Изъяснять, -нить — тлумачити, ростлумачити, викладати, -класти.
 Изъятие — усунення, вилучення.
 Изъять — усунути, вилучити.
 Изыскание — розвідки, дослід.
 Изысканность — добірність, видосконаленість.
 Изысканный — добірний, видосконалений.
 Изыскатель — дослідник.
 Изыскательский — дослідницький.
 Изыскивать, -скать — вишукувати, кати, добірати, добирати.
 Изюмина — родзинка.
 Изюмный — родзинковий, озюмний.
 Изюмъ — озюм, родзинки.
 Изящество — хупавість, краса, рість.
 Изящный — хупавий, красний.

Иканіе—Инкрустировать.

Иканіе—гикання, щикання, хикання.

Икать, икнуть—гикати, кнугти, щикати, кнути, икати, кнути, хикати, кнути.

Икона—образ.

Иконникъ—богомаз.

Иконный—образовый.

Иконоборецъ—образоборець.

Иконописецъ—см. Иконникъ.

Икорный—кав'ярний.

Икота, икотка—гикавка, шыкавка, икавка, хикавка, хикалка.

Икра—ікра, ікриця, кав'яр; (мясистое подколенье) литка: (лягушечья) жабычї пацьорки, жабурина; (раковая) пшеничка.

Икрый—кашній, кав'яруватий; литкатий.

Икриться—нереститися, тертиса.

Икряной—ікряний.

Илемъ раст. *Ulmus montana*—ільма, в'яз.

Или—або, чи, ачя: то або теж; —то бишь-чи то пак.

Илистый—мулкий, мулькиуватий, мулистий.

Иллюзія—мана, омана.

Иллюминовать—люминувати, світлювати; кольорувати, барвувати.

Иллюминаторъ—люминатор

Иллюстрировать—ілюструвати.

Иловатый—глеуватий.

Иль—мул, глей, намул, твань, шлям, підмила, немола, памула.

Именинникъ, -ца-менинник, -ця.

Именины—менини.

Именительный (гадежі)—називний (одмінок).

Именитый—значний.

Именно—саме, а саме, власне; тогда—саме тоді.

Именной—менний.

Именованіе—менування.

Именованный (о числѣ)—назвний.

Именовать—менняти, мєнувати.

Имитация—наслідування.

Иммортель, раст. *Nelychrisum ageratum*—безсмертник.

Императорскій—цїсарскій.

Императоръ—цїсарь.

Императрица—цїсарєва.

Имперія—цїсарство.

Имущественный—майновий, маєтковий, худобний.

Имущество—майно, маєток, пожиток, статок, ужитки, худоба; домашнее всякое—пенарство; собственное—своєщина; благопріобрѣтенное—набуток, надбанок, надбання, нажиток; недвижимое—нерухомість, маєтність; движимое—рухомість, нащадок; родовое отъ дѣда, отца, матери, брата—дїдизна, батьківщина, материзна, братівщина; наследственное—спадок, спадщина; государственное—державне майно; казенное—скарбове майно; заповѣдное—казане; общественное—громадське; пожалованное—дароване; вещи—надіб'я.

Имушій—заможній, маєтний.

Имѣніе—маєток, маєтність; родовое—дїдизна; вѣдомороженное—вїдумерщина.

Имѣть—мати; намѣреніе—потягати; способность—тямувати.

Имя—імення, імя, м'я, мення, намено.

Иначе—інакше, овак.

Инбиръ—імбер, імберь.

Инвалидный—штаковий, штакуновий.

Инвалидъ—штакун, штак.

Индеецкій—індичий.

Индейка—пулька, індичка.

Индексъ—указник.

Индивѣтъ—шерженіти.

Индиго—калія.

Индиговый—калієвий.

Индюкъ—пуляк, пульпак, пуляш, индик, пульцан, индор, индюр.

Индюшка—пулька, індичка.

Иней—паморозь, намерз, опать.

Инжекторъ, механ.—водогон.

Инженеръ—інженір.

Инициатива—привід, почин.

Инициаторъ—привідця, починник.

Инкрустация—жироване.

Инкрустированный—жирований.

Инкрустировать—упускати, жировати.

Иновѣ; ецз — Искорененіе.

Иновѣрецъ — чужої ець.
 Иновѣріе — чужоврство.
 Иновѣрный — чужовірний.
 Иногда — подеколи, часом,
 иноді, деколи, переймом.
 Иногородній — иншоміський,
 чужоміський.
 Иноземець, -ка — чужоземець, -
 ка.
 Иноземный — чужоземний.
 Иной — онакий, инший, другой,
 деякий, дехто.
 Инокія — черниця.
 Инокъ — чернець.
 Иноплеменникъ — чужородець.
 Иностранецъ — чужосторон,
 чужосторонець, чужозе-
 мець, чужиня, чужинець.
 Иностранка — чужанка, чужо-
 земка.
 Иностранный — чужоземний,
 закордонний.
 Иноходець — ступак.
 Иноходный — ступаковий.
 Иноходъ — ступ, ступа.
 Иноческій — чернечий.
 Иночество — чернецтво.
 Иночествовать — ченцювати.
 Иноязычный — чужомовний.
 Инстинктивный, -о — інстин-
 ктовний, -о.
 Инструктировать — інстругу-
 вати.
 Инструкторъ — регулямінатор,
 інструктор.
 Инструкция — регулямін, ін-
 струкція.
 Инструментальный — струмен-
 товий.
 Инструментъ — струмент,
 штрумент; (орудіе) начиння;
 мн. струмеція, правила;
 (ремесл.) сарсама.
 Инсургентъ — повстанець.
 Интервалъ — перерва.
 Интересный, -о — цікавий, -о.
 Интересовать — цікавити.
 Интересоваться — цікавитися.
 Интересующійся — цікавий.
 Интересъ — інтерес, користь,
 зиск; цікавість, заціка-
 влення.
 Интрига — каверза; інтрига,
 зав'язка (в п'есі).
 Интриганъ, -ка — фарон, -ка,
 баламут, -ка.
 Интриговать — фарйонувати,
 коверзувати, баламутити.
 Искажать, -зять — спотворю-

вати, спотворити; переи-
 начувати, чити, перекручу-
 вати, -тити.
 Исканіе — спотворення, пе-
 реиначення, перекручу-
 вання.
 Искалывать, -лоть — колоти,
 поколотити, поштрикати.
 Искалѣченный — калічений.
 Искалѣчить — покалічити, пе-
 ренівечити.
 Искалѣчить, -ся, изуродовать,
 -ся — знівечитися.
 Исканіе — шукання.
 Исканывать, -лоть — викопу-
 вати, пати; покопати.
 Искатель — шукач, шукальний;
 приключений — пройдисвіт,
 зайдисвіт.
 Искательный — улесливий.
 Искательство — забіги, домо-
 гання.
 Искать — шукати, шатирити;
 судомъ — правотити; об-
 охот. собакъ — шкувати.
 Исклевывать, -леть — дзю-
 бати, подзюбати; виклю-
 вати, в'дзюбати.
 Исключая, -леть — завгеть.
 Исключать, -чить — вилучати,
 чити, виймати, -няти, вика-
 дати, -нути, викресляти, -
 ляти.
 Исключеніе — виняток.
 Исключительность — винятко-
 вість, виключність.
 Исключительный — винятко-
 вий, виключний.
 Исковеркать — перенівечити.
 Исковеркаться — перенівечи-
 тися.
 Исковой — позовний.
 Исковырьять — поколупати, по-
 колирсати.
 Исклачивать, -леть — бити,
 добити, выбити.
 Исколотъ — пощобати, поко-
 лоти.
 Искомый — шуканий.
 Искота — спредвіку, спредко-
 віку, споконвіку, зісребро-
 віку.
 Исконный — спредковічний,
 споконвічний.
 Ископаемый — копальний.
 Ископытъ (свихъ бабки у ло-
 шади) корвини; раст. *Cepi-
 ana spicata* — лихеманник,
 терлич, тирлич.
 Искорененіе — корчудання, ви-

коріння; вибава, за-
гладя.
Искоренять, -нить—корчувати,
викорчувати, викорінюва-
ти, -няти; вибавляти, -вити,
загладжувати, -гладити.
Искорка—искоря.
Искоса—ускосом, укосом, ско-
са, з-убоча, зизом, скрива,
криво, кокосом.
Искосить—покривити, поко-
сити.
Искра—искра, гискра, огниа;
(отъ солн. свѣта) скалка.
Искраивать, -кroitъ—викра-
вати, викроити.
Искренній—щирій, щиросер-
дній, щирящій.
Искренность—щирість, щи-
ренька.
Искривленіе—знабік, викрив,
кривуління.
Искривлять, -вить—перекри-
вляти, перекривити, ви-
кривляти, покривляти, -ви-
ти, покривуляти, покриву-
лити, спачувати, -чити.
Искривляться, -виться—викри-
влятися, -витися, знабочу-
ватися, знабочитися, спа-
чуватися, -читися.
Искрястый—искрястий, ис-
кривий.
Искриться—искроватіти, рях-
тати, искрити.
Искрометный—искрянний.
Искромсать—покришити, по-
чикрижити.
Искрешить (какъ макароны)—
полокшити, покришити.
Искрящійся—искрянний.
Искупать, -пить; (грѣхи), нести
эпитемію—покутувати, спо-
кутувати; викупати, відку-
пляти, -пити.
Искупитель—рятовник, виз-
вольник.
Искупительный—покутний.
Искупленіе—визвіл.
Искуситель, -ница—споку-
сник, -ця.
Искусительный—спокусливий.
Искусник—мистець, митець.
Искусность—мистецність, май-
стерність, вправність, умін-
ність, умілість, штудер-
ність, штепність.
Искусный—мистецний, май-
стерний, мистецький, умін-
ний, умілий, вправний,

штудерний, штапний, штуч-
ний;—очень—премудрий.
Искусственность—штучність,
робленість, штукованість.
Искусственный—штучний, шту-
кований, роблений.
Искусство—артизм, мистец-
тво, умілість.
Искуситься—накушиться.
Искусъ—спроба, іспит.
Искушать, -сить—підкушувати,
підкусиги, спокушати, -сити,
підводити, вести на спо-
кусу.
Искушеніе—підкуса, покуса,
спокуса.
Искушенный, соблазвившійся
(чѣмъ)—понажений (на що).
Исхъ—позов.
Испакостить—спаскудити, зні-
вечити.
Испанія—Еспанія, Гишпанія.
Испанскій—еспанський, гиш-
панський.
Испареніе—опар, випар; виздъ,
пара.
Испарина—потн.
Испарять, -ся—парувати.
Испахать—виорати.
Испачканный, грязный—ки-
ринний.
Испачкать—покаляти, забруд-
нити. (пальцами)—побала-
зувати.
Испачкаться, огадаться—об-
гидитися, покалятися, заб-
руднитися.
Испепеленіе—спопеління.
Испепелить—спопелити.
Испечь—спекти.
Испещреніе (черточками)—кар-
бування; (полосами) смужін-
ня.
Испещренный (нарѣзками,
рѣзбой)—карбований; (кра-
пинками) капканистий, кра-
повий.
Испещрять, -стричь—(черточ-
ками) карбувати, покарбува-
ти; (полосами) смужити, ви-
смужити.
Испивать, -пить—випивати,
пити; -ся—сп'янитися.
Испилить—попиляти.
Исповѣдальщик—сповідник.
Исповѣданіе—сповідання.
Исповѣдная—сповідниця.
Исповѣдник—сповідач.
Исповѣдный—сповідний.
Исповѣдывать, дать—сповіда-

ти, висповідати; -грѣхи — покутувати грѣхи; -религію —держати віру; -ся —сповідатися.

Исповѣдь—сповідь.

Исподволь—спокволу, поволи, псмалу.

Исподлобья (смотрѣть)—сторч, спохмура (дивитися); сурово смотрящій чловѣкъ—сторчогляд.

Исподній—спідній.

Испетишка — спетинка, спотання, знишка, нишком, тишком.

Исподъ—спід.

Исполинскій—велетенський.

Исполинъ—велетень, велет.

Исполнение—зроб, збуток, виконання;привести въ исполненіе довести до зроби.

Исполненный виконаний, доведений до зроби.

Исполнимый—викональний.

Исполнитель,-ница — виконавець,-виця.

Исполнительный—виконавчий.

Исполнять, нить—виконувати, виконати, доводити, довести до зроби;-должность—справувати.

Исполняться,-ниться—виконуватися, виконатися;справджуватися, дитися, здійснюватися,-нитися.

Исполосовать — пошпугувати, посмугувати; (отстегать) обшмагати.

Исполу—з половини, на пів.

Испортить—зіпсувати, попсувати, понівечити, понехтувати, занівечити, перенівечити, знетушити, перевести, потерять, збавити, збачнітувати, зрунтати.

Исполтится — зіпсуватися, попсуватися, понівечитися, збутвіти, перенівечитися.

Испорченность —зіпсованість, попсованість.

Испорченный—зіпсований, попсований зурочений (о глазах)

Исправитель—напутивець.

Исправительный — виправний, напутливий.

Исправление (нравствен.)—поправа; полагода; (должности) справування, урядування.

Исправлять, исправить—направляти, поправити, виправляти,-вити; ладнати, лагодити; (должность) справувати, урядувати.

Исправляться-поправуватися.

Исправность — справність, справка.

Исправный—справний.

Испражненія—послід.

Испражняться -- ходити до вітру.

Испрашивать, - просить—прохати, просити, попросити.

Испрошение—виєднання, випрохання.

Испробовать—стрбувати; покуштувати.

Испуганный—сполоханий.

Испугать—ужахнути, злякати, перелякати.

Испугаться — устрахнутися, устрашитися, острахнутися, улякнутися пожахнутися, опудитися, застрашитися, злякатися, перестрашитися, (разбѣжаться) остеробиться.

Испугъ—переляк, сполох, переполох, перестрах, ляк.

Испускание—випускання, віддавання, визівання.

Ипускать,-стить—вилускати,-стити, віддавати,-дати, визівати,-внути.

Испытаніе, проба — пробація стрібунок, стробунок; зазнавання, дознаття, досвідчення; іспит.

Испытанный — випробований, спробований.

Испытательный—іспитовий.

Испытывать,-тать —заживати, зажити, зазнавати, -знати, дізнавати, - знати, спитувати.

Иссопъ аптечный, раст. *Nysorpus officinalis* — юзефок, іван-зілля.

Истапывать, топтать—топати, потоптати, підтоптати, толочити, потолочити, стопцюувати,-цювати, тропити, потропити, грасувати, пограсувати, бродити, збродити.

Истаскивать, -кать (вещи) —терсувати, зтерсувати, змизковувати,-кувати. зволовувати,-чити.

Истачать—Истыкать.

Истачать—позшивати.

Истачивать, -чить — переточувати, переточити, сточувати, -чити, згострювати, -стриги: поточувати, -чити.

Истекать, -течь — виливатися, -литися; (о рѣкѣ) випливати, -вити; (о времени) виходити, вийти, кінчатися, скінчитися; (о крови) зіходити, зійти.

Истерзать, изорвать — пошкарпати, пошарпати, розшарпати; -ся- змордуватися.

Истерика—гистерія.

Истерическій—гистеричний.

Истець—позивальник, позовник.

Истечение—витік, виливання, випливання; кінець, вихід.

Истина—правда.

Истинно—справді, певне, дійсне, запевне.

Истинный—справжній, правдивий, справедливий, щирый, певний.

Истица—позивальниця, позовниця.

Истлѣвать, истлѣть—бутніти, побутніти, перетлівати, перетліти, витлівати, зотлівати, -тліти, гнити, згнити, трухніти, зтрухніти, перетрухати, трухнути.

Истлѣвший—зотлілий.

Истлѣние — зотління, побутніння.

Истово—як годиться.

Истокъ—початок.

Истолкование — тлумачення, товмачення.

Истолкователь, -ница—тлумач, -ка, товмач, -ка.

Истолковывать, -ковать — тлумачити, витлумачити, товмачити, витовмачити.

Истолочь—стовкти, потовкти.

Истома—млость, змлость.

Истомить—принудити, знудити, перенудити, затомити, змлоїти, умордувати.

Истомиться—знебутися, утомитися; (скукой) перенудитися, перенити.

Истомленный, изнеможенный — знебулий.

Истопить — напалити; витопити.

Истоплево—паливо.

Истопникъ, -ница — топільник,

топільниця, пічкур, -ка, грубник, -ця.

Исторжение—видирання, виривання.

Исторгать, -гнуть — видирати, -дерти, виривати, рвати; визволяти, -лити, увільняти, -нити.

Историкъ—історик.

Историческій—історичний.

Исторія—історія.

Источникъ (ключъ)—джерело, чуркало; (начало) початок.

Источничекъ, анат.—тім'ячко.

Истошальный—виснажений, висилений, охлялий.

Истошаты, щить — виснажувати, -жити, висилати, -лити, схудити; вичерпувати, -пати; витрачувати, тити.

Истошатыся, щитыся — перепадатися, перепастися.

Истошение — виснага, виснаження, висилення; витрата; вичерпання.

Истрачивать, -тить — витрачувати, -тити; попусту — збавляти, збавити, переводити, -вести, попереводити.

Истрачиваться, издержаться — обшугуватися, обшугатися.

Истребитель—згубник, вигубник, нищівник, нищовник, тломильник.

Истребительный—згубний, нищовний, тломильний.

Истребление, уничтожение—затрата, потала, винищення, знищення, вигублення; вибава, вибавлення; перевод, звод.

Истреблять, -бить—губити, вигубити, згубити, нищити, винищити, знищити, тломити, потлумити, вибавляти, -вити, потребляти, -бити.

Истребование—виправа.

Истребовать—виправити.

Истрескавшийся, въ щеляхъ — пощільняний.

Истрескаться, покрыться трещинами—пошкарлуватися.

Истуканъ (каменный) — баба, бовван.

Иступлять, -пить — витупляти, витупити.

Истый — справжній, правдивий.

Истыкать—потикати, поштрикати.

Истязаніе—катування, мордування, катівня.
 Истязатель—кат.
 Истязать — катувати, мордувати.
 Исхлестать—вистьобати, відшмагати.
 Исходатайствование — виеднання.
 Исходатайствовать—виеднати.
 Исходит—збродити обходити, виходити; виходити.
 Исходный—вихідний.
 Исходящий — вибутний; журналъ—вибутний реєстр, виписовой журнал.
 Исхождение—виходження.
 Исхудалый—схудлий, змарнілий, охлялий.
 Исхудать—перепадатися, перепастися, схуднути, змарніти; сильно—закашавіти.
 Исцарапать—подряпати.
 Исцѣживать, -дять—вицѣжувати, вицідити.
 Исцѣление—цільба, вилікування, вигоїння.
 Исцѣлимый—вигойний.
 Исцѣлитель, ница — ліковник, -ця.
 Исцѣлительный—цілючий.
 Исцѣлять, -лить—цілити, сцілити, гоїти, вигоїти; нѣмого—рознімити.
 Исчадіе—породіння, нащадок, коділо.
 Исчахлый — висхлий, змарнілий, охлялий.
 Исчахнуть—висхти, змарніти.
 Исчезаніе—зникання.
 Исчезать, -знуть—зникати, -кти; задіватися, дігтися, зслизати, зслизнути, слизнути, здиміти (иноск.).
 Исчезновение—зникнення.
 Исчезнувший—зниклий.
 Исчерпывать, -пать—вичерпувати, пати; вибірати, вибрати.
 Исчертить (линіями) — почеркати, порисувати.
 Исчисление—полічення, лічба, лік, рахування.
 Исчислять, -лить — рахувати, вираховувати, хувати, лічити, вилічити, полічити, порахувати.
 Исшаркать — почовгати, вишаркати.
 Исшестать—вишеретувати.

Исшататься — розволочитися, розледащити.
 Исшелушить—вилущити.
 Исшество—вихід.
 Исшивать, -шить — сшивати, сшити; вишивати, -шити.
 Исщипать—пощипати; вискубати.
 Исщупать — обмацати, облапати.
 Итогъ—підсумок.
 Итти—іти, істи, ступати, ходити, (двигаться)—поступати; (быстро) чимчикувати; (шатаясь) точитися; (впереді) передувати; (по грязи) тьопатися; (старч. походкой) чапати; (тянуть ноги) човгати; (переть) дрипати, дридзати; (къ лицу) личити, шталтити; (везти) щастити, таланити; (о времени) тягати, пливти; (прямо) простувати; (шагомъ, о лошади) ступакувати.
 Ишакъ—мул, ослик.
 Ишь—ач, бач.
 Ишь ты—чи ба, чи ти ба.
 Ишейка—дойда; о человекѣ—нишпорка.
 Иконоборство—образеборство

I.

Иезуитскій—езуїтський.
 Иезуитъ—езуїт.
 Иерихонская рѣза, раст. — *Anastatica Hierosolymitica*—тучка Божої Матері.
 Июль—липень, липець, кивень, кивач.
 Июльскій — липневий, липцевий.
 Июнь—червень, червецъ.
 Июньскій—черневий, черцевий.

K.

Ка, межд. — но, лишень, пак;
 смотри-ка—диви-пак, гляди-но.
 Кабакъ — шинк, шинок, шиньок.
 Кабала—неволя.
 Кабалить—заневолювати.
 Кабальный — кріпачьий, невіленецький.

Кабаній—Калачь.

Кабаній — кнурячий, кабанячий.
 Кабань — кнур; (холощений)
 кабан.
 Кабатчикъ, -ца — шинкаръ, -рка.
 Кабацкій — шинковий, шин-
 карський, корчемний.
 Кабачникъ, -ца — шинкаръ, -ка;
 п'якъ, -чка.
 Кабашничать — пиякувати, пи-
 ячити.
 Каблукъ — корок, закаблук,
 кірка, обцас, підбір; дере-
 вянный, обтянутий кожей —
 колодочка.
 Каботажный — каботажовий.
 Кабриолетъ — кабрітка.
 Кабушка — голька, головка.
 Кабы — колиб, якби.
 Кавалеристъ — рейтар, комон-
 ник, лейтарь.
 Кавалерія — кіннота.
 Кавалерійскія шпоры, раст.
Delphinium consolida — ко-
 сарик.
 Кавардакъ — мішанина; гарни-
 дер, розгардіяж.
 Ковычки — лапки.
 Кадильница — кадило, кадиль-
 ниця; раст. *Teucrium cha-
 maedrys* — самосил.
 Кадильный — кадильний.
 Кадить, накадить — накурюва-
 ти, накурити, кадити, на-
 кадити.
 Кадка — полібічок, полібочок,
 діжка, діж, діжун. боль-
 шая — кадіб, кадівб, кадуб,
 для воды — відник; для ма-
 сла, сыру — фаска, хваска.
 Кадочка — пасчинка, діжечка.
 Кадочникъ — бондарь.
 Кадыкъ — борлак.
 Кадь — кадіб, кадівб, кадуб.
 Каемка — крайка.
 Каемчатый — крайковий.
 Кажденіе — каження.
 Каждогодно — що-року.
 Каждодневный, -о — щоден-
 ний, -о.
 Каждый — кожний, кожний,
 усякий.
 Кажись — здається, бачця.
 Кажущійся — позірний, удрі-
 вний.
 Казакинъ — чемерка.
 Казакъ — козак.
 Казарма — касарня.
 Казарменный — касарняний.
 Казаться — уздріватися, зда-
 ватися.

Казацкій — козацький, коза-
 чий.
 Казачка — козачка.
 Каземать — цюпа, шпаківня,
 всжа.
 Казенный — урядовий; скарбо-
 вий, скарбний.
 Казистый — показний.
 Казна — скарб; (касса) скарб-
 ниця; (въ оружїи) набо-
 івка.
 Казначей — підскарбій, скар-
 бівничий, скарбник, скарб-
 ничий.
 Казначейство — скарбієня.
 Казначейша — скарбієнничка.
 Казначей — скарбівничка.
 Казнить — страчувати, -тити,
 тратити, на горло карати,
 скарати.
 Казнохранитель — підскарбій.
 Казнохранилище — скарбниця,
 скарбієнниця.
 Казнь — страта, кара, кара на
 горло.
 Казовой — показний.
 Казусъ — сказія, пригода.
 Кайма, обшивка — облямка, об-
 лямівка, шляк, лямівка,
 крайка, окрайка.
 Каймить — лямувати, шляку-
 вати.
 Как по — як! ач! чи — ба!
 Каковъ — який, що за.
 Какой — який; -то — якийсь; -ни-
 будь-аби який, будлі-який.
 Кокорва, раст. *Matricaria ma-
 ritima* — маруна.
 Какъ — як; як, коли; -то-якось; -
 бишь-як пак; -будто-неначе
 -ніби; -бы-мов, ніби; -видно-
 знати, мабуть; -вдругъ-аж
 ось, коли це; -должно-як
 слід, як треба, як гоже; -же-
 а-якже-нарочно-як на те;
 -нибудь-яким-будь- спосо-
 бом, аби-як; -попало-аби-як;
 придется-до-чого-дійдеться;
 -нибудь, случайно — бува;
 такъ? — як то? яким-робом;
 много-якого багато; -угод-
 но-про мене-як хочете.
 Каламбурный — прикладковий.
 Каламбуръ, острота — приклад-
 ка.
 Каламенокъ (матерія) — кала-
 майка.
 Каланча — хурдигарня, башта,
 дзвіниця.
 Калачь — калач.

Калгановка — калганка, калганівка.
 Калганъ, раст. *Maranta galanga* — калган.
 Календарь — календарь.
 Каленіє — роспівання; гартування, смаження.
 Каленый — роспечений; гартований; смажений.
 Калиберъ — розмір.
 Калиграфія — краснопис.
 Калиграфическій — краснописный.
 Калильный — гартовный.
 Калина, бот. — калина.
 Калиновка, настойка — калинівка.
 Калита — шиндокора, гаман.
 Калитка — хвѣртка, фіртка.
 Калить — роспикати; гартувати; смажити; — орѣхи — калювати горіхи.
 Калмыкъ, -чка — комлик, -чка, кімлик, -чка.
 Калмыцкій — компицький, кімлицький.
 Калуга — калюжа.
 Калуферъ, раст. *Balsamita vulgaris* — канупір, канупер.
 Каль — гній, нечисть, виміт, кіз, лайно.
 Кальвинистъ — кальвинецъ.
 Кальцій — вапонецъ, вапень.
 Кальщикъ — гартівник.
 Калька — каліка; собир. — каліч.
 Кальчить — калічити.
 Кальчій — покалічений, калікуватий.
 Каляканье — базікання.
 Калякать — базікати, калантарити.
 Каляки — базікання, баляси, лясси.
 Камбала, рыба — однобочка.
 Камедь — гума.
 Камежникъ — кам'янище.
 Камелекъ — комінок.
 Камелина, раст. *Samolus* — рижій.
 Каменистость — каменястість.
 Каменистый — каменястий.
 Каменіє — каміння.
 Каменный — кам'яний; — ная соль — крухова сіль.
 Камеломка, раст. *Saxifraga aizoon* — кучерявецъ.
 Каменоломный каменярський.
 Каменоломня — каменярня, кам'янище.
 Каменоломъ — каменяр.

Каменотесный — каменотесельный.
 Каменотесъ — каменотеся.
 Каменноугольный — землеугальный.
 Каменщикъ — муляр.
 Камень — камінь; (выходящий изъ воды) — скік; (подводный) клипень; (краеугольный) наріжний; (точильный) брус.
 Каменѣть — кам'яніти.
 Камеристка — покоївка.
 Камшекъ — камінець; (въ перстѣ) — очко.
 Камилавка — підкапок.
 Камка — одамашок.
 Камнебурильница — свідерница.
 Камнебурильный — свідерный.
 Камнеподъемница — камінничица.
 Кампанія — кампанія, похід.
 Камфорный камфоровый.
 Камфорка — фаєрка.
 Камчатный — одамашковий.
 Камышевка, пт. *Palus palustris* — попичка, чорноголовий;
P. b'armicus — очеретянка.
 Камышевый — очеретяний.
 Камышница, пт. *Gallinula ch'ogorus* — кокошка зелена, кокошка зелененога.
 Камышъ раст. — очерет; молодой — спичак; *Scirpus*, видъ *lascuigris* — канка.
 Канава — рів, фоса; (сточная) — риштак.
 Канавка — рівчачок.
 Канализировать — фосувати; риштакувати.
 Каналь — перекіп; протока; на болотѣ — стрілиця; пище-пріемный — п'ялка.
 Канальный — канальський.
 Канальскій — ледачий; шахрайський.
 Каналья — поганецъ, ледащо.
 Канареечный — канарховий.
 Канарейка, пт. — канарка.
 Канатный — линовий, льновий, кодольний мотузовий; дворъ — крутіль.
 Канатчикъ — мотузяр, мотузник.
 Канать — ли́тва, лина, кодова галівник. (якорный, лодочный) — косяк.
 Канва — канва.
 Кандалы — свѣрні, кайдани.

кайданиці, кайдання, чин-
чері, заков. заліза, пута,
(дерев.) дйби, колодки,
скрипиця.
Канделябрь—канделябр.
Каникулы—вакації.
Каникулярный—вакаційний.
Канитель (металлическая) —
сухозлотиця.
Канифасъ (матерія)—дима.
Канифолить—калифонувати.
Канифоль — жиєнця; калиф-
нія.
Канонада — гарматнина, кано-
нада, гарматнеча.
Канонеръ—гарматій, гармаш.
Каноническій—каноничний.
Кантъ — лямівка, ільтиця, бе-
режок; хвальна пісня.
Канунъ—передодень; кану-
нъ—на передодні.
Канура—закута, цюпа.
Кануть — крапнути; зникти,
зникнути.
Канцеляристь—писарь, писар-
чук.
Канцелярія—писарня.
Канцелярскій—писарський.
Канюкъ, пт.—каня.
Капаніе—цяпання, крапання,
цяпкання, капотіння, капа-
нина.
Капать—цяпати, цянути, цяп-
кати, крапати, капотіти,
кянути, каптити.
Капелла—(хоръ) капелія; (ча-
совня) каплиця.
Капелланъ—капелян.
Капелька—цятка, цяточка, ця-
тина, цяпка, капелька.
Капельмейстеръ — диригент,
капельмайстер.
Капиллярность —скрапливість.
Капиллярный—скрапливий.
Капитализировать —капитали-
зувати.
Капитализмъ—капиталізм.
Капиталистическій — дукар-
ський, капитали тичний.
Капиталистъ — дука, дукаръ,
дукач.
Капиталь—капитал, гроші;—
основной—іста, істе, істина;—
неличный — готівка, гото-
вик.
Капитальный —(основной, су-
щественный) головний, ка-
питальный; капиталовий,
істовий.
Капитанъ—копитан, капитан.

Капитель, архит.—розстрой.
Капитулировать — капитулю-
вати.
Капишонъ—капа, коба, кап-
тур, богородиця, відлога,
хаптур, запинало, кобень.
Капище—божниця.
Капканъ—ступиця, пастка.
Каплюхій—клаповухий.
Каплунъ—каплун.
Капля—крапля, цята, ріска,
капка.
Капоръ—очіпок.
Капризникъ—перебендя, приве-
редник, вередій, вередник,
вередун, комиза, комиз.
Капризничать — перебендюва-
ти, химерувати, комизитися,
вередувати, витребеньку-
вати, гедзатися, принди-
тися, перебрати, норови-
тися, кандричитися.
Капризный —вередливий, ви-
требенькуватий, перебрли-
вий, примхуватий, химород-
ний, натуристий, строка-
тий, норовливий, норови-
стий, приндуватий, прим-
хливий.
Капризь—комиз, комиза, прим-
ха, принда, вереди, вереду-
вання, витребеньки, химо-
рода, химородъ, норови, пе-
ребір.
Каприфолія, раст. *Caprifolium*
—кезоліст.
Капуста—капуста; ріпная ли-
ственна, раст. *Brassica Pa-
ris*—суріпиця; —цвітня—
кучерява капуста;—молодая
для посадки—росада;—безъ
кочня—голената капуста;—
заячья, *Bedum Telephium*—
заяча капуста.
Капустный—капустяний.
Капутъ—саксаган, кінець, край,
капут.
Капюшонъ—каптур, коба, кап-
тур, капа, богородиця, від-
лога, запинало, кобень.
Карабкаться — чаряпкатися,
дратися, дертися, здерати-
ся, здиратися, карабунити-
ся.
Караванный—валковий.
Караванщикъ—чумак.
Караванъ—валка.
Каракатица, *Seria*—слимор.
Караковый—карий.
Каракуля—кривуляка (о дере-

вѣ); кривуля, карлючка, боз
гранина (о письмѣ).
Каракуль—смушок.
Карандашный—оливцевый.
Карандашъ—сливецъ.
Карантинъ—калантир.
Карапузь—курдупель. бкле-
цьок, опецьок, опецок.
Карась, рыба — карась, ка-
рахфет; собир.—карасячя.
Каратель, -ница — карник, ця.
Карательный—карний.
Карать—карати.
Караулить—чатувати, варту-
вати, стерегти, берегти,
пильнувати.
Караулка—сторожка, абахта.
Карауль—чата, стійка, варта,
сторожа.
Караульный—чатовий, чатів-
ницький, чатовницький,
вартовий.
Караульщикъ — чатівник, ча-
товник, стійчик, варті-
вник.
Карачунъ — саксаган капут,
кінєць.
Карбункулъ (мед.) — б. корван;
(ветер.) паскудник.
Карбышъ, зоол.—хомяк.
Карболка—фенѣль.
Карга—ириця.
Каргаль, пт. *Anas tadorda* —
царанка; *A. crecca*—чиранка,
чиренка.
Кардамонъ—курдимон.
Карета — берлин, коч. каруца,
кароца.
Каретникъ—стельмах штель-
мах, сницарь; возовня.
Каретный—берлиновий, кочо-
вий, каруцовий.
Карій—карий.
Карканье—крюканья.
Каркать, -кнутъ — скрекотати,
тнути, кавкати, -кнути, крЮ-
кати, хрявчати.
Каркашунъ, раст.—хвилівник,
хвилітник, филолник.
Карликъ — пуперник, курду-
пель, недорісток, ковтох.
Карманный—кешеньковий; (о
деньгахъ) похіпний.
Карманъ—кешеня.
Карманщикъ—кешенник.
Карминный—бакановий.
Карминъ—бакан.
Карнизъ—карунка, залім, за-
лом; (печной) примурок.

Карпъ, рыба—(*urginus barbus*)
корол, саган, черевань, че-
репанька, ревуга; большой
—чортокрап, малый—чор-
таника, шаран.
Карта—карта; (геогр.) мапа.
Картавить—хоркотати, гарка-
вити, тринькати.
Картавый—шишрявий, гарка-
вий, гаркун, гаркуша, гар-
кавецъ, хоркотливый, хор-
котавай.
Картежникъ, -ца — картяр, ка,
картівник, ця.
Картежничать — картярувати.
Картежный—картярський.
Картежъ — картярство, кар-
тівництво.
Картечина (артил.)—гармате-
ник.
Картина — образ, малювання,
малюнок.
Картинка — малюнок, кунштик.
Картинность — мальовничість,
мальовність.
Картинный мальовничий, ма-
льовний.
Картонный—тектуровий.
Картонъ—тектура.
Картофелина—картоплина.
Картофель — картопля, бара-
боля, картоха, картохля,
земняк; стебли — карто-
пління, конферя.
Картофельный—картопляний;
кусть—каліво.
Карточка—картка.
Карточный—картовий.
Картузь—кашкет.
Картушъ—везерунок.
Карусель—релі, крутілка.
Карцеръ—холодна.
Карча—корч.
Карчеподъемница, рѣчи. техн.
корчувальница.
Карьеръ—завід, заводи, скач.
Каряка — росяряка.
Карячить — чепарити.
Кареагенъ—Картагена.
Кареагенянинъ — картагенецъ.
Касательный—дотичний, стич-
ний.
Касательство, отношеніе — при-
тока, стосунок.
Касатикъ, раст. *Acorus Cala-*
tus—татарак, гав'яр; *Iris*
bohemi, *germanica*, *pseudo-*
corus—півник.
Касаться, нутся — торкатися,
торкнутися, черкаться, кну-

тися, дотикатися, діткну
тися, щуптати, пнути.
Каска—шишак.
Каскадъ—ускок, водоспад.
Касса—скарбниця; (типогр.)
кашта.
Кассационный—касаційний.
Кассировать—касувати.
Кассиръ—скарбник.
Кастаньетки—брязкітки.
Кастелянъ—каштелян.
Касторка—рицина.
Кастраторъ—халаштун, холо-
щій, валашал, валах.
Кастратъ—халаштан, валахан.
Кастрировать—халаштати, ха-
лащати, валащати.
Кастрюля—рондель.
Катавасія—буча, гармидер.
Каталогъ—спис, реєстр, ка-
тальог.
Катальчий—вальківний.
Катаніе (на льду)—сковзанія,
ковзанія; (съ горъ) спус-
канія; (бѣлья) качання, та-
чанія.
Катаракта, бѣльмо—полуда.
Катарръ (бронхъ)—хрипоті.
Катать—(бѣлье) тачати, ма-
лювати, качати; котити, то-
чити; возити.
Кататься (по льду)—ховзати-
ся, ковзатися.
Катафалкъ—маровіз.
Категорически—категорично.
Категорическій—категоричний.
Катеръ—байдак, каторка.
Катеть, геомет.—прямка, при-
лежник.
Катехизисъ—катехизм.
Катить—точити, котити; іха-
ти; ся—котитися, точитися.
Каткій—котючий.
Каткость—котючість.
Катокъ (ледяной)—ковзалка,
ховзаниця, скобзалка хва-
занка, (шоссейный) грасов-
ник; (для бѣлья) качалка,
качальня, магель, магіль.
Католикъ, -чка—кателик, -чка,
костельник.
Католичество—кателицтво.
Каторга—каторга; галяра, га-
лера, галяра, галера.
Каторжникъ—каторжник; га-
лерник.
Каторжный—каторжний; га-
лерний.
Катранъ бѣлый, раст. *Scambe*

tartarica—катран.
Катушка—покотьоло, цівка.
Катышъ—галька.
Катящійся, легко—котючий.
Кафтанъ—жупан, каптан.
Качалка—колиска; гойдалка.
Качаніе (раскачиванье)—по-
хит, хитання, гойдання, ві-
хання, теліпанія, вагання;
(выкачиваніе, накачиваніе)
помпування.
Качать—колисати, гойдати,
коливати, теліпати; хита-
ти; помпувати.
Качаться—гойдатися, хвиля-
тися, теліпатися, моля-
тися, киватися.
Качель—релі, реля, гойдалка,
гойданка, орелі, орель.
Качественный—яковий, при-
кметний, властивечний.
Качество—якість, яковість,
прикмета, властивість.
Качка—гойданиця, колихнеча,
хитавиця.
Качкій—хиткий, хисткий,
хибкий.
Качкость—хиткість, хисткість,
хибкість.
Качнуть—схитнути, хибнути,
похибнути, колихнути.
Качокъ—похит.
Каша—каша.
Кашеваръ, -ка—кашовар, -ка.
Кашель—кашіль.
Кашемирский—кашмирський.
Кашемиръ—кашмир.
Кашица—кулешник.
Кашка—кашка; раст. *Trifolium*
pratense—конюшина, іва-
сик; *T. montanum*—івасик,
кошик; бѣлая, *T. repens*—
сіре зілля, тройнячок; крас-
ная, *T. medium*—тройняг;
T. rubens—сисавка.
Кашляніе—кашляння, бухи-
канія, кахикачнє.
Кашлять—кашляти, бухикати,
кахикати.
Кашне—шийниця.
Каштановый—каштановий;
(о масти)—цісавий.
Каштанъ, раст. *Fagus castanea*
—каштан.
Каюта—кабіна.
Кашей—кістяк.
Кающійся, -щаяся—покутник,
покутниця.
Каяться—покутувати, ка-
тися.

Каеодра — катедра; казальниця, амбона.
 Каеодраальный—катедральный.
 Квадратный — квадратовый, крижевий.
 Квадрать — квадрат; (на шахматной доскѣ) очко.
 Кваканіе — рахкання, скрекотіння, кумкання.
 Квакать — рахкати, скрекотіти, кумкати, крюкати.
 Квакушка—скрекотуха.
 Квартира — житло, комірня, мешкання, станція.
 Квартирный — комірний; -ная плата—комірне.
 Квартировать сидіти, мешкати.
 Квартиронаниматель, ница — комірник, -ця.
 Кварць, минер.—кремсень.
 Квасить—квасити.
 Квасной — квасовий.
 Квасцовый — галуновий.
 Квасцы — грецило, галун, галунина.
 Квасъ—квас; (хлѣбный)—сирівець; (для квашенья яблокъ) піспа.
 Кваша—опара, запара.
 Квашенье, квашенные овощи, плоды—квасиво, квасина.
 Квашня—діжа.
 Кверху — (куда) угору; (какъ) догори.
 Квитанція — квит, квиток.
 Квитаться—квитуватися.
 Кегли—скраклі, краглі, скраглі, краклі; (ед.)—скраголь, краголь, краколь.
 Кедровка, пт. — крячка, кедруша; пестрая, *Corvus corax* — лускоріх.
 Кедръ—цидрина, цедрина, кедрина.
 Келасня—спижарня.
 Келарь—шафар.
 Келейникъ—слимак.
 Келейно — потай, потайки, таємно, нишком, на самоті.
 Келейный—келійний; потаємний, таємний.
 Келья—келія.
 Кервель, раст. *Scandix oleracea* — теребуля.
 Керосинка — бідон, петролянка.
 Керосиновый — гасовий.
 Керосинокалильный — гасогартовний.
 Керосинъ — гас, петроль, карасір.

Кета, рыба—хайко.
 Кетовый—хайковий.
 Кефаль, рыба — лобань, кефала.
 Кибитка—халабуда.
 Кивать, -внута—кивати, -внута, хитати, -тнута.
 Киверъ—чако.
 Кивокъ—кив.
 Кивоть — божниця.
 Кидать, нуть—швигати, -гнути, кидати, кинути; лишати, лишити, занехаювати, -ити.
 Кизилевый—дерновий.
 Кизиль, бот.—дерен.
 Кизильникъ, раст. *Cotoneaster vulgaris* Linde—ирга.
 Кикимора — почвара.
 Кила, Пегма—гила; гуля, моргуля (на деревѣ).
 Килевой—трамовий.
 Киль, кораб.—трам.
 Кинжалъ—запоясник, чингал.
 Киноварный—цинсбровий.
 Киноварь—цинобра, цинобрия.
 Кинуться (куда)—ткнути.
 Кипа, тюкъ—пачка, пака, багул.
 Кипарисный — чамаришній, циприсовий.
 Кипарисъ нѣмец., *Tamarix germanica*—чамаришок; *Cupressus sempervirens* — циприс.
 Кипрей, раст. *Epilobium angustifolium* — знітійник хлопський—видъ *palustre* — зніт дівочий.
 Кипучесть—кип'ячість; запальчасть, палкість, підприємливість.
 Кипучій—кип'ячий; запальчистий, палкий, підприємливий.
 Кипѣніе — кипіння; шумування.
 Кипѣть—кипіти; шумувати.
 Кипятильникъ—казан, чайун.
 Кипятить—гріти, кипювати; топити, парити (молоко); ся—грітися;—запалятися.
 Кипяток—укріп, кріп, окріп, вар, кипень, кип'яч.
 Кипящій—кип'ячий.
 Киразонъ, раст. *Aristolochia clematidis*—хвилівник, хвилітник, филолник.
 Кираса—панцер.
 Кирасиръ, латникъ—панцерник.
 Кириллица—слав'янка.
 Кирка—копаниця, сокирянка, мотика, лискаръ; (к. г. на сѣкають жернова) оскара,

оскарда; (съ клювомъ) клевак, чукан, кльоф; (садовая, огородная) сапа.

Кирка—кирха, кирка.

Кирпичикъ—цеглинка.

Кирпичина—цеглина.

Кирпичникъ—цегляр, цегельник.

Кирпичный—цегляний, цегловый, цегельный; (о цвѣтѣ) цеглястий; (заводъ) цегельня, цегольня.

Кирпичъ—цегла; (пережженный) залізняк; (нехорошо обожженный) недопал; (невыжженный) сирівець; (битый изъ глины съ мякиной) лимпач, турпук; (изъ навоза для топлива) кізьяк, різак.

Киса—капшук.

Кисейный—се панковий.

Кисель—кисіль; (изъ бузины) сапетон; (изъ сливъ и кукур. крупъ или изъ муки кукур., гречневой, ржаной, ячменной или овсяной) киселиця.

Кисельный—киселевий.

Кисеть—гаман, кисетина.

Кисея—серпанок.

Киска—кицька.

Кислецъ, раст. *Oxalis Acetosella* L.—заячий щавель, ща ух.

Кислить—квасити.

Кислица, раст. *Oxalis*—заячий квас.

Кисличный—щавлевий.

Кисловатость—кислявість.

Кисловатый—кислявий, кваскуватий.

Кислородный—кисенний.

Кислородъ, хим.—кисень.

Кислость—квасність, кислість.

Кислота—кислоти, кислість; хим.—квас; карболовая феноль; — азотная — сирвасер; сѣрная—вітроголь; уксусная—оцетоль; лимонная—цитриноль.

Кислотоупорный, хим.—квасотривалий.

Кислушка—кислица.

Кислый—кислий, квасний; понурый, невеселый; — очень — кислючий; скисшій — квашенный.

Кислятина—кислоти.

Кисляй—маруда, тухтій.

Киснуть—кваснути, квасніти, кисліти, киснути.

Кистень—обушок.

Кистистый — гронистый, гронуватий.

Кисточка (у платья, ковра, сбруи)—китичка; (на концѣ кнута)—пукалка; (у живописцевъ) пензельок.

Кисть—(руки) кисть; (малярная)—щітяк; (живопис.) пензель; (бахромчатая) китиця; (виноградн.) грона; (изъ щетины или волоса) щітка, квач; (цвѣточная или плодовая) кетяг, китяг; (проса, свса) волот; (камыша) кунця; (кукурузы) киях; (въ одеждѣ и пр.)—кутас.

Китаецъ—хинецъ.

Китай — Хина, Хинська держава.

Китайскій—хинський.

Китайка—хинка.

Китель—чаймизеля.

Китобойный — баленобійний, кульомсбійний.

Китовый—баленовий, кульомний.

Китоловъ—кульомоловецъ.

Китообразный—кульомуватий, баленуватий.

Кить, зоол.—балена, кульома.

Кичиться—пиндючитися, приндиритися.

Кичливость—чвань, пиха.

Кичливый—сердопишний, пихатий, чванливый, кокошний.

Кишечный—кишковый.

Кишка—кишка; (тонкая)—струниці; (прямая) кутница, задняя; (двѣнадцати перстная) перевалькувата кишка.

Кишкою—ключем, низкою.

Кишнець, раст. *Coriandrum sativum*—коляндра.

Кишѣть—комашитися, кишіти.

Кіевскій—кианський.

Кій—кий, кийок.

Кіоскъ—ятка, таш, таша.

Кладбище—кладовище, кладовисько, гробовище, гробки, цвинтарь, цинтір; еврейское—окописько, окопище.

Кладбищенскій — кладовищанський, цвинтарний

Кладовая—комора, хижа; теплая—стебка.

Кладчикъ—кладій.

Кладъ—скарб.

Кладь — тяга, вантаж, тягар, вага.

Кланяться—уклоняться: другъ другу—витатися; чѣмъ—дарувати що.

Кланяясь—клінно.

Клапанъ (въ муз. инс.)—хлап, хлипавка, хлипок; механ.—клац, клацон.

Классифицировать — клясувати, клясификувати.

Классическій—клясичний.

Классный — клясовий; ранговий.

Классъ—кляса; розділ; ранг, стан.

Класть—класти.

Клева ie — дзюбання, клювання.

Клевать — дзюбати, клювати, клюкати.

Клевачъ—оскарда.

Клеверъ, раст. *Trifolium montanum*, *tr. pratense* — івасик, конюшина, орішок, кеманка, комана, команиця, кошик.

Клевста—наклеп, обмова.

Клеветать — обмовляти, обріхувати, клепати, набріхувати.

Клеветникъ, -ца—обмовник, -ця. Клеветнический — обмовний, набрехливий.

Клевретъ—прибічник.

Клеевой—каруковий.

Клеенка—церата.

Клеенчатый—цератовий.

Клей — клей: столярный—карук, карюк; вишневый — глей.

Клейка—клєіння.

Клейкій—глизявий, держкий, липкачий, липковатий, липкий, липковатий.

Клейкость—глизявість, держкість, липкачість, липковатість, липкість.

Клейный—клєйний.

Клейщикъ, -ца — клеїльник, -ця, каручник, -ця.

Клеймение—штемпування, таврування, клейнування.

Клеймилышкы—штемпарь, тавровник.

Клеймить—клеїнити, таврувати, штемпувати.

Клеймо — штемп, тавро, клеїно.

Клеймовщикъ карбівничий.

Клейстеръ—шліхта.

Клеить—клеїти, каручити.

Кленъ, бот. *Acer platanoides* — клен, полевой, раст. *Acer campestre* — паклен, паклінок, чорнокленина, неклєн.

Клепало—калатало.

Клепать—клепати.

Клепка (заклепывание) — клєпанья; шкаля, скаля (въ бочкѣ, кадкѣ); собир. — скалля.

Клестъ, зоол. *Loxia*—кукурузайка.

Клецка—галушка.

Клешня—клішня, клєшня, щипало, щипа.

Клещакъ, насѣк. — *Formica auriculata* — корєць.

Клещевина, раст. *Ricinus communis*—райдерєво.

Клещеногий—клишавий, чеверногий, клишоногий.

Клещи—кліщі, обцєньки; дерев. лєщата.

Клещинець, раст. *Agropyron maculatum*—козяча борода.

Клещъ—кліщ; —овечій *Melophagus ovinus*—кліщ вівчий.

Клизм — лєватива.

Кликание—гукання, кликання.

Кликать, -кнуть — гукати, -кнути, кликати, -кнути.

Кликуша—крикливица, причинна.

Кликъ—поклик, гук.

Климатическій — підсоняшний.

Климать—підсоння.

Клинить—клинцювати; плішити, заплішувати.

Клиновидный—клинчастий.

Клинокъ —(клинышекъ) клинець, клинок, заплішка; (стал. часть рѣж. сружія и ножа) лїзко; (косы) полотєнце; (у ножницъ) обзєд.

Клинообразный — клинуватий, клинчастий

Клинцовка—клинцювання.

Клинь—клин; (деревянный)—плішка; (жєлїз.) глоба; (остр. уголъ) косяк.

Клинышекъ—клинєць.

Клирикъ—церковник.

Клиросъ—крилос

Клирошанинъ—канархист.

Клирь—духовєнство.

Клистирь—лєватива.

Кличка прикладка, призвіще.

Кличь—поклик.

Клобукъ—каптур.
 Клоковатый, клочковатый—
 клочкуватый.
 Клокотаніе—фльокаання, клеко-
 тіння, клетіт, булькотіння.
 Клокотать—фльокаати, клеко-
 тіти, булькотіти, лолотіти.
 Клокъ—жмут (олось, шерсти)
 —пелех, косом; (кожи, тка-
 ни, бумаги)—клапотъ.
 Клонить—хилити;—ся (накло-
 няться) никнути; (итти)
 ітисся.
 Клопецъ, раст. *Rhinanthus*
Crista Galli—бубовник; *Sta-*
phylea pinnata—клокічки.
 Клоповникъ, раст. *Lepidium*
runderale — зайчик; *Ledum*
palustre—багно.
 Клоповый—блосичий.
 Клопъ, насѣк.—блосиця.
 Клотикъ, морс.—гаевка.
 Клохтаніе—квоктання.
 Клохтать—квоктати.
 Клохтунья—квочка.
 Клочекъ — жмутик, клаптик,
 клапотъ.
 Клубить — клуботатися;—ся —
 кужелити, кужелитися, по-
 шивати.
 Клубиться, вихриться—курбе-
 лити.
 Клубника, раст. *Fragaria col-*
lina—получиці, полуниця,
 польовниця, половниця, кап-
 шук, хрускавки;—лѣсн. или
 альпійск., *F. vesca*—ягідник;
 (кусть) полуничник, полу-
 нишник.
 Клубничный—полуничный, по-
 лунишний.
 Клубокъ—клубок, клуб.
 Клубъ—(собраніе) клуб; (ша-
 ровид. вещь) клуб.
 Клуша, пт. *Coryvus monedula*—
 галка; квочка.
 Клыкастый — ікластий, ікла-
 тий.
 Клыкъ — ікло, иловак, кло,
 клевак, клак.
 Клѣтка—клітка; для птицъ —
 куча, коєць; четырехуголь-
 никъ—карта.
 Клѣтчатка—пліва.
 Клѣтчатый — картатий, кар-
 тацький.
 Клѣть — хижа, для птицъ —
 куча.
 Кловъ—дзюб, носок.

Клюка — костур; (кочерга)
 ожог, ожуг, коцюрга.
 Клюква, раст. *Vaccinium oxu-*
coccus—журавина.
 Клюквенный—журавинный.
 Ключуть—уклюнути.
 Ключевая (родниковая) осока,
 раст. *Сагех ргаесох* — кри-
 ничана осока.
 Ключевой—ключовой; крини-
 шний, джерельний, джере-
 ляний.
 Ключица, анат.—шляма, дуж-
 ка, перепело.
 Ключникъ, ца — шапарь, -ка,
 шахварь, ка. шафар, -ка.
 Ключничать—шафарувати, ша-
 парувати.
 Ключъ — ключ; (источникъ)
 джерело, жерело, живецъ;
 (горный) риньовка.
 Клякса—плямула.
 Клянчить—яклити, циганити,
 канючити.
 Кляпикъ — (сапожный ножъ)
 гнил. кнп.
 Кляпцы—лабети, ступиця.
 Кляпъ—затичка; цурка.
 Клясть—клясти.
 Клясться, поклясться—запри-
 сягати, заприсягти.
 Клятва — клятьба; присяга;
 проклін.
 Клятвенно—присягаючися.
 Клятвенный—присяжный.
 Клятвопреступленіе — криво-
 присяга.
 Клятвопреступникъ, ца — кри-
 воприсяжник, -ця.
 Клятвопреступный — криво-
 присяжный.
 Кляуза—клявза.
 Кляузникъ, -ца — клявзовецъ, -
 виця.
 Кляча—шкапа, шкапина, шка-
 пиняка, шкапійка, шкапій-
 чина, шкапіка, шкінька,
 шевляга, хабета, патина,
 хаба, пакінь, кандиба.
 Книга — книга, книжка.
 Книгопечатаніе — друкарство.
 Книгопечатня—друкарня.
 Книгопродавецъ — книгарь.
 Книгопродавческій — книгар-
 ський.
 Книгохранилище — книгоабір.
 Книженка—книжчина.
 Книжный — книжковый, пись-
 менный; (магазинъ) книгарня.
 Кнопка—цвяшок, гудзик.

Кнутикъ—батіжок.
 Кнутище—батьюга, батуга, батуга, батурмен.
 Кнутовище—пужально, пужало.
 Кнутъ—батіг, поганяйло, картач; (кончикъ хлопающій)—пускавка, лупкавка.
 Княгиня—княгиня.
 Княжекъ, раст. *Atragene alpina*—я'юнець.
 Княженіе—князювання; князівство, князство.
 Княженика, раст. *Rubus arcticus*—шведська малина.
 Княжескій—князівський, княжий, князький, князьський, княжевський, княженецький, княжешький.
 Княжество—князівство, князство.
 Княжествовать—князювати.
 Княжичъ—княжа, князя, княгня.
 Княжна—князівна, княгівна.
 Князекъ—князько, князя; пт. *Regulus major*—сикір, сикорка.
 Князь—князь.
 Ко—до, і перед, на.
 Кобель—пес.
 Кобенить—корчити.
 Кобениться—корчитися, викривлятися.
 Кобчикъ, пт.—кібець, кібчик.
 Кобура—покровецъ.
 Кобыла—кобила.
 Кобылица—лошиця.
 Кобылій—кобилячий.
 Кобылка—кобильчина; насѣк.—коник.
 Кобылятина—кобилина.
 Кованіе—кування, клепання, кованка.
 Кованый—кутий.
 Коварный—підступний.
 Коварство—підступ.
 Коварствовать—лукавити, хитрувати.
 Ковать—кувати; підковувати; (о насѣк.) тріщати, свірчати.
 Коверкать—корчити, кривити, калічити, нівечити.
 Коверникъ, -ца—килимник, -ця, коцарь, -ка.
 Коверъ—коць, килим, кобер; (стѣнной, продолговатый)—паратарь.
 Ковка—кування; підковування.
 Ковкій—ковний.
 Ковкость—ковність.

Коврига—бухан, буханецъ, кулидка.
 Коврижка—пірник; медяник, медівник.
 Ковровый—килимовий, коверцовий, коцарний.
 Ковчегъ—божниця.
 Ковшикъ—корчик, корячок.
 Ковшъ—корецъ, коряк, ківш.
 Ковы—підступи.
 Ковылевый—кейловий.
 Ковыль, раст. *Stipa capillata*—тирса, ковила; *S. pennata*—кйло, кейло.
 Ковыляніе—шкандибання, шкитильгання.
 Ковылять—шкандибати, шкитильгати, кривуляти.
 Ковыряніе—колупання, копирсання, копиряння, корпаня, корписання, шкалубання, шпортання, шпиртання.
 Ковырять—колупати, копирсати, копиряти, корпати, корписати, шкалубати, шпортати, шпиртати.
 Когда—коли, як, наколи; -бы—коли-б, якби; то-колись—же а як.—еще—ще як; -нибудь—аби коли, коли небудь, колись.
 Коготь—кіготь, кіхоть, пазорь, пазурь, шпоня.
 Когтистый—пазуристий.
 Кое гдѣ—подекуди, де-де, де-не-де.
 Кое-какой—сякий-такий, аби-який, який-небудь.
 Кое какъ—аби-як, як небудь.
 Кое-когда, изрѣдка—неколи, -деколи, коли-не-коли.
 Кое-кого-тодеякий, дехто, хтось.
 Кое куда—подекуди, декуди, аби куди.
 Коечный—лежалковий.
 Кое что—дещо, де-яке, аби-що, щось; дещина, абищина.
 Кожа—шкура, шкіра; оболочка—оболонка, кожушок; (сыромятная)—лимарщина.
 Кожаный—шкура-яний, шкуряний, шкіряний, шкірений, скіраний.
 Кожевенный—чинбарський, гарбарський.
 Кожевенный заводъ—чинбарня.
 Кожевникъ—чинбарь, чимбарь, гарсарь, кожом'яка.
 Кожевничать—чинбарувати, гарбарувати.

Кожевничество — чинбарство, гарбарство.
 Кожица—шкурка, кірка; (на молокѣ, киселѣ) кожушок; (шелуха)—лупина.
 Кожаный—шкурний, шкірний.
 Кожура (потерян. при линяннї)—линовище.
 Коза—кзза, цапура; дикая — сайгак.
 Козакінъ—козакін, козачина.
 Козачка (въ плугѣ)—чепіга.
 Козелець, раст. *Ranunculus Cassubicus*—татошник; *Scorzonera purpurea*—стоголов, стоголовник; *S. rosea*—зміїовина; *Tragopogon pratensis*—линок.
 Козель—цап, цапур.
 Козельи рожки, раст. *Bidens tripartita*—собачі реп'яшки.
 Козельникъ, раст. *Tanacetum vulgare*—пижмо, навротич.
 Козій козячий, козиний.
 Козленокъ—цапеня, козля.
 Козлиный — цапиний, лаплячий, цапів, цаповий.
 Козлится—котитися.
 Козлобородникъ, раст. *Tragopogon* — побородник; видъ *major* — козелок, козельок.
 Козлы—передок.
 Козлы (для распилки дровъ)—кобильница, кобилиця; (у бочаровъ) стелюги.
 Козлятникъ вонючій, раст. *Ononis hircina*—царь-зілля.
 Козлятина—цапина.
 Козни—підступи.
 Козодой, пт. *Carpodacus europaeus* — зозуля нічна, сплюха, дремлюга, леляк, лежух.
 Козочка—кізка, кізонька.
 Козуля *Cervus carpiolus* — сарна, (самецъ) — сарнюк.
 Козыристый—світкуватий.
 Козырный—світковий.
 Козырь—світка.
 Козырять (въ карт. игрѣ) — світкувати; лаяти.
 Козявка — комашка, кузька, казюка.
 Козьеподобный—козуватий.
 Колдунъ, нья — химородник, ниця, характерник, ця, чаклун, ка, чаклійка, знатник, -ця, чародійник, -ця, чарівник, ця, опирик, -ця.
 Койка—лежалка.
 Кокарда—квіткара.

Кокетка — зальотница дженджеруха, придзигльованка, омизница.
 Кокетливый — фіцігорн'й, зальотний, придзигльований, дженджуристий, омизливий.
 Кокетничать—кокетувати.
 Кокетство — кокетерія, кокетування.
 Коклюшь, мед.—скуса, кашлюк.
 Коконъ. куколка—засклеп.
 Кокотка (на пальцахъ) — щиколотки.
 Коксъ—кокус.
 Кокусъ, раст. *Potentilla verna* — кокус.
 Колба, рыба—пискаръ: (перекубикъ) матра, перепуст.
 Колбаса—ковбаса.
 Колбасникъ, ца-ковбасник, -ця.
 Колдованіе — чаклування, ворожіння, чахрування, хо мороджіння.
 Колдовать—чаклувати, чахрувати, химородити, характерствувати, чарувати.
 Колдовство—химорода, химородъ, чинки, чари, чарівництво, чарування.
 Колбасный—ковбасний.
 Колдунница, раст. *Cirsium lactianum*—осот.
 Колдунъ, нья — характерник, -ця, чаклун, -нка, химородник, -ця, ворожбит, ворожка, чарівник, -иця, чародійник, -ця.
 Колёбаніе—хитання, коливання, вагання, непевність, сумнів.
 Колёбательный — хитливий, похитний.
 Колёбать—хитати хилитати, хибати, фаяти, коливати, колихати.
 Колёбаться—хитатися, хилатися, хибатися, хвіятися, холітатися; вагатися.
 Колёблющійся—хисткий, хицький, хитючий, хибкий.
 Коленкоровый—перкалевий.
 коленкор—перкаль.
 Колесить—колувати.
 Колесникъ — стельмах, сницарь, колодій.
 Колесница—колісниця.
 Колесный—колісний.
 Колесо-колесо, (маховое)—крутень.

Колечный—Кольраби.

Колечный—каблучковый, пер-
стенковый.
Колея—тор, колія.
Кони́ка—колька.
Колировать—очкувати.
Колировка—очкування.
Количественный—кількостний,
числовий.
Количество—кількість, число.
Колка—колонна; штрикання,
шпигання.
Колкій—ущипливий, уразли-
вий, жалкий, колючий.
Колкость—ущипливість, ураз-
ливість.
Коллективный—гуртовий.
Колобок—буханець.
Колобродить—броїти.
Коловорот—цендибор, коворот.
Коловращатель, анат.—верти-
лець.
Коловращение—колування.
Колода (для утрамбовки земли,
вбивання свай)—баба; (ле-
жачее толс. дерево) колода;
(гнилая) охаба; (водопойная)
жолоб, корито; (картъ) таля.
Колодезь—студняний, коло-
дязний.
Колодезь—студень, студня,
колодязь.
Колодка (кандалы дерев.)—
скрипиця, (цѣпъ) кайдани,
кайданиці; (обувная) копіл,
стрілиця, зраз.
Колодник—в'язень.
Колоколенка—дзвінничка.
Колоколенные—дзвінничний
Колокольный—дзвінний;
(языкъ)—телепень.
Колокольня—дзвінниця, турня.
Колокольчик—раст. *Agulegia*
vulgaris—оксамит, орлик.
водозбір, голубки, орлики,
дзвіночки, римщина, *Cam-*
panula campanuloides—зба-
ня, звінка, звонець, пукалка
C. persicifolia alba—па-
хотельчки; (деревянный для
скота) клокучка.
Колокольщик—дзвінник.
Колѣсъ—кілѣсъ; (у скрипки,
віолончели)—закрутка.
Колольщик—коліи.
Коломенка, ткань—каламайка.
Колонизатор—осадник.
Колонизация—осадництво.
Колонизировать—осаджувати,
дити.
Колонистъ—осадчий.

Колонія—осада.
Колоніальный—осадовый, хо-
льоніальний.
Колонна—стовп.
Колоннада—стовпіння.
Колосистый—колосистий.
Колоситься—колоситися, ко-
лосіти.
Колосник, механ.—рушт.
Колосница, раст. *Stachys ges-*
ta L.—чистець.
Колосный—колосовий.
Колосовать (молотить)—гарма-
нувати.
Колоссальность—величезність,
велетенність.
Колоссальный—величезный ве-
летенний.
Колось—колѣсъ; (проса или овса)
волот.
Колосьяной—колосовий.
Колотило—стукало, стукачка,
калатало.
Колотить—шустрити, лущо-
вати, штапувати, шпарити,
стусувати, репіжити, чу-
стрити, чухрати, товкти,
тіпати, чесати, тусати, та-
сувати, човпати, прати, по-
бивати, калатати, кібчити;
(бить)—лущити.
Колотиться, биться (о сердце)
—калатати.
Колоткій—грудкуватий, ви-
боїстий.
Колотовка—копистка.
Колотушка—клепало, довбеш-
ка; штурханець.
Колотырить—крамарювати,
брехнювати.
Колотырник, -ка—плетун, ка.
Колоты, колоты; шпигати; нуть
(о бол.)—скеміти; (ломать)—
лупати.
Колотье—кслоття; рубання.
Колпак—бонетка, ковпак; те-
лепень, тюхтій.
Колтун, мед.—ковтун.
Колчан (чехолъ для лука и
стрѣль)—сагайдак, сайдак.
Колченогий—кутельногий, ку-
терногий, клишоногий.
Колченожить—шкандибати.
Колъ—кіл, пала; (палк.) патик;
(небольшой) пацкілок.
Кольевой—кілковий.
Кольнуть—утрихнути, ушпи-
гнути, шиминути, гребенути.
Кольраби, раст. *Brassica oler-*
acea capitata—кальріпа.

Кольцевой—Комъ.

Кольцевой — кильчатий; каблучковий.
 Кольцеобразный—каблучкуватий, обручкуватий.
 Кольцо (кругъ) окільце; (колечко) обілець, обручка, каблучка, каблука.
 Кольчуга — панцеранка.
 Кольчужный—панцеранковий.
 Колыбель—колыска.
 Колыбельный—колысковий.
 Колымага—дормез.
 Колыханіе—колысання.
 Колыхать, -хнутъ — фаяти, колисати, -снути, холибати, качати.
 Колыхаться—колысатися.
 Колышекъ — прикілок, кілок, кілочок; (имѣющій назначеніе чеки) загвіздок.
 Колѣнный — колінний, -ная кость—околінок.
 Колѣно — коліно; покоління; (изгибъ) заворот; (рѣки) заворотень, заворот.
 Колѣнопреклоненіе — навколішкування.
 Колѣнце, въ стеблѣ—колінчик.
 Колѣнчатый — колінкуватий, колінчастий, колінуватий.
 Колѣть -дубнути; гинуть, дхти.
 Колюка, раст. *Carlina vulgaris*—відкасник.
 Колючий—колючий, шпичакуватий, остькуватий, кілкий, колький.
 Колючка — колючка, шпичка, колька, раст. *Xanthium (spinosum)* — страхополох, коляк, чортополох, холера, холерна трава; *X. strumarium* — залучник; *Cardus gaerth*—будяк.
 Колюшка, рыба *Gasterosteus aculeatus*—чортик.
 Коляска—коч, коляса.
 Колясочка, дѣтс.—фурик.
 Команда (отрядъ солдатъ, экипажъ судна) — команда. (команд. слов.) загад, наказ, розказ.
 Командировать, откомандировать—відряжати, відрядити.
 Командировка—відряд, відрядінка.
 Командиръ—отаман, верховода, старшина, привідець, прийдця.
 Командованіе—привід.
 Командовать — отаманувати,

старшинувати, верховодити.
 Комаръ—комарь.
 Комедиантъ. тка—комедіян, ка.
 Комедия—комедія.
 Комель—прикорень, відземок; (связан. конецъ у метлы) гичка.
 Комета—віха, мітла, комета.
 Комиссаръ—комисар.
 Комитетъ—комитет, рада, вѣділ.
 Комическій—комичний, кумедний.
 Комкать—жужмити, бгати.
 Комковатый — грудкуватый, жмачкуватий.
 Комкомъ—жужмом, жмачком.
 Комли (высоко скошенной травы)—погривини.
 Комментарій—коментарь.
 Комментаторъ—коментатор.
 Комментировать — поясняти, ясувати, коментувати, коментарювати.
 Коммерцъ я—гандель, гендель, комерція.
 Коммерческій — гандльовий, гендльовий, торговельний, комерційний.
 Комната—пскій, світлиця.
 Комнатный — хатній, покойный, світличний.
 Комодъ—комод, комода.
 Комокъ—стропа, грудка.
 Компактный — стислий, компактовний.
 Компанійскій—товариський.
 Компания — компанія; товариство.
 Компаніонъ. -нка-спільник. -ця, товариш, шка, сябер, сябро.
 Комплексія—статура.
 Комплектовать — комплектувати.
 Комплектъ—комплет.
 Комплиментъ—комплімент.
 Компостъ—гноївня.
 Компоть—узвар.
 Компрессоръ—натискач.
 Компрессъ—грійливиці.
 Компрометировать — компромитувати.
 Комфортабельный, удобный — придобний.
 Комфорт, удобство—придоба.
 Комъ—груда, грудка; кубаток; комья—кубаття; (глыба земли) кицка, счиба; комья ше, сти—ковтки.

Конвертъ — коперта.
 Конвоировать — вартувати, конвоювати, ескортувати.
 Конвой — конвой, ескорт, варта.
 Конвульсія — корч; множ. — корчі, перелогі, (у дітей) — мимохід.
 Конгломератъ — зліпище, зліпак.
 Кондиторская — цукерня.
 Кондиторъ — цукерник.
 Конекъ (для катанія на льду) — скобзун; (костяной) нарт; (лошадка) коник; (на сѣлк.) коник; (рыба) коник; (на крышѣ) щит; (верх. косякъ у дверей и оконъ) Gloverъ, Gloverъ.
 Конецъ — кінець, край, кончина. послід, послідок; (села, города) кут; (причальный) линва, кодола; (у сапожника) дратва; (сходки, собранія) розходини.
 Конечно — авжеж, атож, звичайно, звичайно, певна річ, відома річ, запевне.
 Конечный — кінцевий.
 Ковина — конятина.
 Коническій — стожковий.
 Конкурировать — іти в заводи з ким, конкурувати.
 Конница — кіннота.
 Коннозаводство — конярство.
 Конный — кінний, комонний.
 Коноваль — коновал.
 Коноводъ — приїдець, привідця, привідник.
 Коновязь — пута.
 Конокрадство — коноводство.
 Конокрадъ — коновід.
 Конопатить — глобити, паклювати; мхомъ — мшити; замазкой — шпаклювати.
 Конопать — глобня.
 Конопаченье — паклювання, глобіння.
 Конопельникъ, раст. *Eupatorium cannabinum* — сідаш.
 Конопля — коноплі; (мужскіе стебли) — плоскінь, (сѣменная) *Cannabis sativa* — макірка.
 Конопляникъ — підмет, коноплице.
 Коноплянка, пт. *Fringilla linaria* — коноплик; *E. cannabina* — конопельник; раст.

Bidens tripartita — череда, стрілки.
 Конопляный — конопляний; (о масле) сім'яний.
 Конская мята, раст. *Matthiola stramonium* — шандра, шанта.
 Конскій, лошадиный — кінський, конячий.
 Конскій чеснокъ, раст. *Teucrium scordium* — скордія.
 Константинополь — Царіград.
 Конституционный — конституційний.
 Конституція — конституція.
 Континентальный — суходільний, континентальний.
 Континентъ — суходіл, континент.
 Контора — бюро, писарня.
 Конторщикъ — писарчук, писак, писака.
 Контрабанда — пачкарство.
 Контрабандистъ — пачкар, пачковоз.
 Контрабандный — пачкарський.
 Контрактный — контрактовий.
 Контрактъ — умова, контракт.
 Контрастъ — противність.
 Контролеръ — перевірник, зглядач, контролір.
 Контролировать — перевіряти, контролювати.
 Контроль (досмотръ) — згляд (провірка) перевірка.
 Контръ-гайка — протишрубка.
 Конусообразный — стожкуватий.
 Конусъ — стожок.
 Контуръ — обвід.
 Конфекта — цукерок.
 Конфискація — конфиската.
 Констатировать — свідчити, констатувати.
 Конфузиться, сконфузиться — засоромлюватися, соромитися, засоромитися.
 Конфузливый — соромливий.
 Кончатъ — чить — кінчати — чити, скінчити; — ся — минати — нутися; конати, сконати.
 Кончикъ — кінчик.
 Кончина — скін, сконання.
 Конь — кінь; (дикий) — тарпан; (сѣлый съ черн. или рыжими пятнами) — таркач; (ретивый) баский кінь, громак; (боевой) румах; (хорошо идущій шагом) ступак; конь, конекъ, рыба, *Syngnatus* *Nurrosomus* — менька.

Конькобжець — скобзач.
 Конюхъ — формаль, машталір,
 стайничий, коняр.
 Конюшенний — машталірський,
 стаєнний.
 Конюшня — стайня. стайниця,
 станя, кінниця, кінник, ста-
 дарня, конярка.
 Копальщикъ — копач, грабарь.
 Копаніє — копання.
 Копать — копати, рити.
 Копаться — копатися, ритися;
 шпати, шпити, шпитіти,
 корпатися, шпортатися,
 шурпатися, шупортатися,
 кичматися, гомозитися, вов-
 тузитися, марудитися; (мед-
 лить) — мацатися.
 Копеечка — копійчина.
 Копеечный — копійчаний, копі-
 яшний.
 Копейка — копійка.
 Копейщикъ — пікінер.
 Копилка — карнавка.
 Копированіє — копіювання.
 Копировать — копіювати.
 Копировщикъ — копіювальник.
 Копить — збирати, збивати,
 коптити.
 Копіистъ — списовник.
 Копія — список; (рукописи) —
 перепис.
 Копна (сѣна) — копиця; (хлѣба
 въ 60 сноповъ) копа.
 Копоткій — марудний.
 Копотливый, см. Копоткій.
 Копотный — курный.
 Копоть, сажа-кипотъ, киптява.
 Копошиться — ворухитися, ко-
 мешитися, комашитися, ко-
 пишитися.
 Коптильня — димарня, курня.
 Коптить, закоптить — задимлю-
 вати, задимляти, задимити,
 курити, закурити.
 Копотунъ, -тунья — маруда.
 Коптѣть — коптѣти.
 Копченіє — піддимлення.
 Копченное (вообще) — піддимок.
 Копченный — піддимлений.
 Копытистый — копитатий, ко-
 питуватий.
 Копытныи — копитовий.
 Копыто — копито; раздвоен. ра-
 котиця, ратиця.
 Копытчатый — копитуватий.
 Копь — копальня; -железная —
 — рудня; каменноугольная —

вугальня; -золотая — золот-
 ня; соляная — солониця; -на-
 вестковая — вапнярка; -песча-
 ная — пісчарня.
 Копье — спис, ланча.
 Копьевидный — списуватий.
 Копьевище — ратище.
 Кора — шкура, шкорупа, скору-
 па, корина.
 Корабельный — кораблевий.
 Корабельщ къ — корабельник.
 Кораблекрушеніє — кораблегин.
 Кораблестроитель — корабель-
 ник.
 Кораблестроительный — кора-
 бельный.
 Корабль — корабель.
 Коралловый — коралевий.
 Коралль — кораль.
 Корга — шкирида.
 Корда — лінка.
 Кордегардія — буцегарня.
 Корректировать — корегувати.
 Коректура — коректа.
 Коренастыи, плстный — окадь-
 куватий, осадкуватий, заса-
 дистий.
 Коренистый (о раст.) — корінча-
 стий, корінистий.
 Коренникъ — голобельник, го-
 лобельний кінъ.
 Коренной — засадний, грунтов-
 ний; (о зубѣ) кутній, чере-
 віний, черенний; (первобыт-
 ный) перв сний, давній.
 Корень — корінь; собирает. — ко-
 ріння; корост; -дубильный,
 раст. *Statice lalifolia* — кір-
 мак, кироман; -желтый *S.*
tatarica — кермек; -царскій,
Astrantia major — гоюче зіл-
 ля; -сеяный, раст. *Trago-
 podon portifolium* — побо-
 родник; -волчий, бѣлый, *Aso-
 nitum lycoclonum luteum* —
 цар-зілля; *H. parellus* — ко-
 сатка; -громовый, *Asparagus*
silvestris — заячий холодок,
 -сухотный, *Agum maculatum*
 — козяча борода; — солодко-
 вый, *Glycyrrhiza echinata* —
 солодець; -красный, *Anchus*
officin. lis — медуница, думян-
 ка; -сердечный, *Potentilla*
tormentilla Schrank — кру-
 зілля.
 Корешекъ — корінець; спинка
 Коржовить — шкарубити.
 Коржавѣть — шкарувати.
 Корзина — кіш, кошик, кошов-

ка; (ручная изъ лозы)—сапет, сапетг, сапетка, лозаник, опалка, кобеля, кошіль.

Корзинщикъ—кошикаръ.

Коридоръ—сіни.

Корить, упрекать — картати, дорікати, докоряти;—ся—коритися.

Корица—цинамон.

Коричневокрасный — червіньковий.

Коричный—цинамоновий.

Корка — шкурка, лупесня; (хлѣба)—скорина, шкорина, шкурина; (хлѣб. нижняя) спідка; (плодовъ, фруктовъ). —лушпиння, лушпа, (одинъ кусочекъ) — лущина. лущпок, лущпомка, лущпина.

Корма—корма.

Кормежка—годівля, (скота) попас.

Кормилецъ — хлібодар, плекатар, плекач.

Кормило—стерно, керма, демено; трепло (у плота).

Кормить—харчувати, харчити, стравувати, годувати, контентувати, контетувати, контувати.

Кормиться—харчуватися, харчитися, стравуватися, годуватися, контентуватися, контетуватися, контуватися.

Кормленіе — годування, стравування, контування, контентування, контетування, харчування.

Кормовище—паша.

Кормовой—харчовий; стерновий, кормовий.

Кормчий — стерничий, деменний, керманич, стерник.

Кормъ—конт, харч, стравн; подножный—паша.

Корнать — чикрижити, обчикрижувати.

Корневище—коренище.

Корневой — корінний, коріневий; (сдѣланный изъ корня) коріньковий.

Корнеплодный—коріннячний.

Корнеплодъ—корінняк.

Коробейникъ—пилипон, маркетан.

Коробить—жолобити, дубити, карючити.

Коробка (изъ луба) для гаддероба, шляпъ и т. п.—сту-

га, козуб, козубка; (изъ картона) шабатура.

Коробокъ—коробен.

Корова—корова; толстобрюхая или съ бѣлыми боками—бочуля, бучуля.

Коровій—коров'ячий.

Коровка—корівка; божья, насѣк —сонечко.

Коровникъ—ричквня, ричковня.

Коровница—ричка.

Королева — краля, королева, королиця; (жена короля) королика.

Королевичъ — короленко, королевенко, королевич, король.

Королевна—королівна.

Королевскій — королівський, корольський.

Королекъ — королик; пт. *Regulus*—золотомушка.

Король—король.

Коромысло—коромисло, коромисел.

Корона—корона.

Коронный—коронний.

Короновать—коронувати.

Коростель, пт.—деркач.

Коростовикъ, раст. *Scabiosa*—постілки, свербіжница.

Коротать—коротаги.

Короткій, о — короткий, куртий, куций, о.

Коротковатый—покороткий.

Коротконогий — коротконогий, куцолایی.

Короткохвостый — куртатий, куций.

Коротышка—куцан, курдупель (малышъ); куцина (полукафтанъ).

Корочунъ — саксаган, капут, смерть.

Короѣдъ, насѣк. *Bostrychus* — короїда.

Корпія—скубанка, шарпина.

Корпусъ (тѣло) — тулуб, стан; (зданія) корпус.

Корпѣть—нидіти.

Корреспондентъ — дописувач.

орреспонденція — допис.

орреспондировать — дописувати до.

Корсаръ—ушкал.

Корсетъ — шнуровиці, шнурівка.

Корточки—карачки.

Корчева. іе—кичування.

Корчевать—кичувати.
 Корчевой—перелоговий.
 Корчемникъ, -ца — корчмарь, -ка, шинкаръ, -ка.
 Корчемничать—корчмарувати, шинкарувати.
 Корчемничество--корчмарство, шинкарство.
 Корчи — судома; (у скота) перелог.
 Корчить—судомити (стягивать судорогами); (гнуть, перегибать) коцюбити, кандзюбити.
 Корчма—корчма, шинок.
 Коршунъ, пт. — шулика, шуляк, коршак, шульпика, шибак; красный, *Talco milvus* — розсохана; курятникъ, *Milvus fegalis*—каня, канюк.
 Корыстный—грошолюбный; завидующий; (выгодный) корыстный.
 Корыстолюбецъ — грошолюбник, зисколюбник.
 Корыстолюбивый — грошолюбный, зисколюбный.
 Корыстолюбие—грошолюбність, зисколюбність.
 Корысть (любостяжаніе) грошолюбність, зисколюбність, (выгода, польза) зиск, прибуток; (ростъ, проценты) прибуток, (зависть) заздросці.
 Корыто—корыто; (для стирки) ночви; (у колодца, длинное) колода.
 Корытообразный — коричуватый.
 Корь, мед.—оспика, кір.
 Корявый — шкарубкий, шкарупиний, шкарублястий; корякуватый, карлюкуватый; дзюбатый, дзюбаный, таранкуватый.
 Корявъть (о кожѣ) — шкарубіти, шкарубитися, шкарубнути, шерхнути, чучверіти.
 Коса — коса; геогр. — коса, стрілка.
 Косарь—косарь.
 Косатикъ, раст. *Asorus calamus* — татарське зілля; водяной, раст. *Iris pseudo sagos* — ужачки, коситень; минер. *Lapis chelidonium* — жовтчин камінь.

Косатка — ясока, зірочка. зоол. *Delphinus orea* — дорфен.
 Косачъ, пт. *Tetrao tetrix* — тетервак, тетерешъ, тетера, тетеря, тетерук, тетерюк.
 Косвенность—скісність; посередність.
 Косвенный, -о — скісний, посередний, -о.
 Косецъ—косарь.
 Колодецъ—колодязь.
 Косилка — самокоска.
 Косить—косити, тяти.
 Коситься — коситися, зизом поглядати, скося дивитися.
 Косичка—косуля.
 Косматиться—космачитися.
 Косматый — чіхратий, патлатый, кудлатый, волохатый, кострубатый, лохматый.
 Косматѣть — кудлатіти, волохатіти, кошлатіти, патлатіти.
 Космачъ — патлань, кудлань.
 Космы—патли, кудла, косяк.
 Косность — марудність, забарність, гайливість.
 Косноязычный — недорікий, тяжкомогий, недовомний, кривоомый, заікливий, гугнявий, харамаркач, недовом.
 Косный—забарний, гайливий, марудный.
 Коснѣть — кацубіти, чапіти, животіти.
 Коснуться, задѣть—почеркнутися, торкнутися.
 Косо, наклонно — насклесь-спохолом.
 Косовище, рукоятка у косы—кісся.
 Косоглазіе — зизоватість, зизоокість.
 Косоглазый—зизий, зизоокый, зизоватий.
 Косогоръ—узвіз.
 Косой—косий.
 Косолапый, --шеверногий, клишоногий, клишавий, чеверногий, кривоногий, кутерногий.
 Косоплетка — упліт, кісник, заплітка, расплітка.
 Косоугольникъ—кривокутний.
 Косоугольный — кривокутний, кривобедрий.
 Костеньгъ — костеніти; клиннути, дубіти.

Костеобжигательный—Кошачья трава.

Костеобжигательный — косто-
 пальный.
Костеръ — огнище, стуг, ба-
 гаття; тлѣющій — жариво;
 дѣ мящійся — курище.
Костеръ, раст. *Bromus secali-*
nus — стоколос.
Кости (объ исхудавш. людяхъ
 и животныхъ) — храбори,
 хорбури.
Костистый — окостуватый.
Костлявый — кістлявий, коща-
 вий.
Костоломъ, мед. — гостецъ.
Косточка (плодовая) — кали-
 нець.
Костоѣда, мед. — костоїд.
Кострика — терміття, паздір,
 паздір'я.
Кстыль — милиця.
Костылять — шкандибати, ски-
 тильгати.
Кость — кість, кістка; (трубча-
 тая длинная берцовая) су-
 рея; (голень) гомілка, го-
 мівка; (плечевая) шівка (сѣ-
 далищная) клубиця; (паль-
 ца); *Falanga* — маслачок; (иг-
 ральн.) креніль.
Костюмироваться — вбіратися,
 перебіратися.
Костюмъ — убір, убрання.
Костяника, раст. *Rubus saxa-*
tilis — камениця, костяниця.
Костяной — кістяний.
Косуля — см. козуля; рало; ко-
 вадло.
Косушка — четвертка.
Косьба — косовиця.
Косѣть — косіти, кривитися.
Косякъ (дверной) стоян, одві-
 рок, одвірець; (у окна) лутка.
Котель — саган, казан; желѣз-
 ный — залізняк; чугунный —
 чавун; мѣдный — мідень.
Котельникъ — саганник.
Котельничать — саганувати.
Котельный — сагановий, каза-
 новий.
Котенокъ — кошеня, котеня,
 котя.
Котикъ — котусь, котик.
Котлета — січеник.
Котловина — улоговина, уляго-
 вина; яма, наполн. водой —
 кобаня.
Котовикъ, раст. *Nepeta cata-*
ria — шанта, котяча мнята;
 голый, раст. *Nepeta nuda* —

черевичник, синьоцвіт, ма-
 тсчник.
Котовый — котячий.
Котомка — тайстра, торба,
 сакви, торбина, илунон,
 кобеля.
Котомочный — тайстрозий,
 то бинковий, илунковий,
 саквовий.
Который — (вопросит.) котрий,
 який; (опредѣл.) що, що
 він, який.
Коть — кіт, мацур.
Котятникъ, раст. *Trifolium*
arvense — полиця.
Кофе — кава.
Кофейникъ — кавник.
Кофейница — кавпушка; ка-
 варка.
Кофейный — кавовий.
Кофейная — каварня.
Кофта — юпка; мѣховая — жу-
 трянка.
Кочаниться, бот. — завязува-
 тися.
Кочанъ — (кукурузный) кия;
 (капустный) головка.
Кочеваніе — таборування, шат-
 рування.
Кочевать — таборувати, шатру-
 вати.
Кочерище — таборище.
Кочевникъ — шатерник.
Кочевой — таборовий, кочев-
 ний.
Кочегаръ — пічкур, топільник.
Кочень — см. кочанъ.
Коченѣть — уклякати, клян-
 нути, дубіти, терпнути.
Кочерга — коцюба, загрибачка,
 погрибач, кутач.
Кочерыжка — качан.
Кочетки, раст. *Gladiolus imbr-*
catus — зрядник.
Кочегъ — півень.
Кочка — грудка, зелень на
 кочкѣ — куп'я, купина, ку-
 п'еваха.
Кочковатый — грудкуватий;
 (путь) струпкий, струпу-
 ватий.
Кочевье — кочовище; кочу-
 вання.
Кошачій горохъ, раст. *Astra-*
galus glycyphillos — ненаси-
 тець.
Кошачья мята, раст. *Glechoma*
heterogracea — будра, котичі
 яйця.
Кошачья трава, раст. *Nepeta*

Кошелекъ—Красная трава.

- cataracta** — шанта, котяча мнята.
- Кошелекъ**—гаманецъ, капшук, кабза, гаман, калитка; мошна—киса; въ поясъ—черес.
- Кошельковый**—капшукъвый.
- Кошениль**, наѣк. — черч. червецъ, черецъ, черчетъ; (краска) манія, бакан.
- Кошенильный** — черцъовий; маніевий.
- Кошеніе**—косовиця.
- Кошечка**—киця, кицюня, мачатко.
- Кошка**—кітка, кішка, мачка; собир.-кошва; (якорь) кітва, кітвиця; (плеть) канчук.
- Кошкодеръ**—котолуп.
- Кошунникъ**, -ца —блюзнір, ка, блюзник, -ця.
- Кошунскій**—блюзнірський.
- Кошунство**—блюзнірство.
- Кошунствовать** — блюзнити, блюзнувати.
- Кравчій**—чіпнарь.
- Краденый**—хапаний.
- Крадушій**—крадящий, крадючий.
- Краеугольный**—наріжний.
- Краешокъ**—крайчик.
- Кража**—крадіж, крадіжка, хапанка, крадіння, злодійство.
- Край** (грань)—рубеж, рубіж, пруг; (одежды) омет; (окраинка) закрайок; (страна) країна, сторона; (матеріи) пруг; (теплый) вирій; (черезъ край) презвірх.
- Крайне**—надто, навімір.
- Крайній**—(последній, конечный) крайній, останній; (чрезмѣрный) надмірний.
- Крайность**—(бѣдствіе, недостатокъ) скрута, притуа, нужденність; (чрезмѣрность) надмірність.
- Крамельникъ**, -ца—усобник, -ця.
- Крамельничій**—усобницький.
- Крамельный**—усобний.
- Крамповать** (шерсть)—гремплувати.
- Кранъ**—грант, чолик; подъемный — журавель, підойма, підвага.
- Крапива**, раст. *Urtica*—жалива, кропива; болотная, раст. *Lycopus europaeus* зюзник; глухая бѣлая, *Lanium album*—глуха, біла, мертва кропива; *Leonurus cardiaca*—глуха кропива; водяная, *Ceratophyllum demersum* — куширъ; глухая раст. *Ballota nigra*—маточник.
- Крапивная малина**, раст. *Cuscuta Epilinum Vahl.*—повітиця.
- Крапивникъ**, пт.—*Troglodytes parvulus*—трѣщук, плотик, зломча, зводитель кропивянка, ломак, мишокрилик, кропив'янка, кріль, королік; пт. *Ascentor modularis*—покропивник, покропивница.
- Крапивница**, мед.—красуха.
- Крапивный**—кропив'яний.
- Крапинка**—цятка, цяточка, цятина; капка (пятнышко); капля (капелька)
- Крапчатый**—краплистый, краповий.
- Крапъ**, раст. *Rubium tinctorum*—марена.
- Красавецъ**, -вица—уродник, -ия, уродай, красень, красуня, красюк, подобень, хорошень, красуха.
- Красиво** (прелестно)—надобно, гарно, гоже, ловко, (къ лицу) подібно.
- Красивость**, изящность —оздобність, красість, хупавість.
- Красивый**—уродливый, утворний, гарний, гожий, ловкий, надобний, красітний, красовитий; (изящный) хупавий, красний.
- Красивѣть** —кращати, гарнішати.
- Красильный**—фарбовый.
- Красильщикъ**, -ца, — фарбяр, -ка.
- Красить**—фарбувати, хварбувати; красити, скрашати, оздоблювати.
- Краска**—фарба, хварба; красная—червінка; сурик—манія; бѣлая—побіль; зеленая мѣдная—зелінка; желтая жовтило; оранжевая — жовтожар; клеевая—кольфарба.
- Красная верба**, раст. *Salix acutifolia*—красноталь.
- Красная кашка**, раст. *Trifolium medium*—тройняг.
- Красная трава**, раст. *Amaranthus paniculatus*—щирецъ.

Краснобай—балаклій, базіка, базікало, балакун.
 Краснобайство—балаклійство.
 Красноурій—червонобурий.
 Красногатый—червонявий, чергонястий, червонуватий.
 Красноголовникъ, раст.-родовик.
 Краснодневникъ сибирскій, раст. *Heimerocalis graminea*—трав'яник.
 Краснозобка, пт.—димівка.
 Краснокожій—червоношкурій.
 Краснолигый—червоновидий червонопикий.
 Красноперка, рыба *Scardinius erythrophthalmus*—чорнуха, плотиця, червінка.
 Краснорожій—червонопикий.
 Краснорѣчивый—проречистий, красномовний, промовистий, промовний.
 Краснорѣче—красномовність.
 Краснота—червоність.
 Краснощекій—червонощокий.
 Красный—червоний, червений, черпений, ясновишневий, черчиковий.
 Красный дремликъ, раст., *Ochsis purpurea*.—*sambucina*—любка, любжа.
 Красный катранъ, раст. *Statice Gmelini*—кермек.
 Красный перецъ—стручок.
 Красный уголь—покуття, покуть, покутя.
 Краснѣть—червоніти, почервоніти, шаріти, паленіти, запалюватися; (вспыхивать отъ гнѣва) займатися, заніматися.
 Красоваться—красуватися, красіти, красувати; охорашиваться—похорошуватися.
 Красота—урода, краса; изящество—хупавість.
 Красотка—красуня.
 Красочный—фарбовий.
 Красть—красти, злодіячити; -ся—підкрадатися.
 Кратеръ—яндолъ, яндила, сопух.
 Краткій—короткий, недовгий; (не требующій много времени)—незабарний.
 Кратковременность—недовгочасність.
 Кратковременный—недовгочасний.

Краткосрочный—недовготермний.
 Краткость—короткість.
 Крахмалистый—крохмалюватий.
 Крахмалигъ—крохмалити.
 Крамалъ—крохмаль.
 Крахмальный—крохмальовий.
 Крахмальщикъ,-ца—крохмальник,-ця.
 Краше—краще, ліпше.
 Крашенина (холстъ)—фарбуванка.
 Крашеніе—фарбування.
 Крашеный—фарбований.
 Краюха—партика, окраєць, цілушка.
 Края, поля—криси.
 Кредитивный—вірчий.
 Кредитный—кредитовий.
 Кредитовать—боргувати, навіряти, кредитувати.
 Кредитоваться—позичати.
 Кредиторъ,-ка—кредитор,-ка.
 Кредитъ—кредит, борг; въ кредитъ—на-бір.
 Крейсеровать—ходкувати.
 Крейсеръ—ходковик.
 Кремень, минер.—кремій.
 Кремешекъ—кремінець, креймах, кремінчик, кремях.
 Кремлевой (о крѣпкомъ строевомъ лѣсѣ)—будувальний.
 Кремлевскій—вишгородський.
 Кремль—вишгород.
 Кремневый—кремінний.
 Кремнеземъ—кременина.
 Кремнистый—кремінуватий, кремінястий, кременистий.
 Крендель—обаринок, обарянець, плетеник, кручинка.
 Крендельщикъ,-ца—обаринник,-ця.
 Кренить (наклонять)—кантувати, кантуватися.
 Крень—кант.
 Креповый—фльоресовий.
 Крепъ трауръ—фльорес.
 Кресло—фотель, операч.
 Крестецъ (хребетъ)—похребтина, крижі.
 Крестикъ—хрестик.
 Крестильница—купіль.
 Крестильный—хрестинний.
 Крестины—хрестини.
 Креститель—хрестильник.
 Крестить—хрестити, протити.
 Крестникъ, -ца—хрещеник,-ця, похресник,-ця, фін, фіна, фін, фіна.

Крестный—Кровный.

Крестный — хрещений; ходъ — процесія.
 Крестовидный — хрещатий.
 Крестовикъ, раст. *Senecio umbrosus* — таця; *S. erucaefolius* — саможай.
 Крестовка, раст. *Cruciatella* — крижівниця; насѣк. *Phalaena* — нічник, нічниця; зоол. — лис.
 Крестовый — хрестовий.
 Крестоносець — крижак; собир. — крижацтво.
 Крестообразно — навхрест, крижем.
 Крестообразный — крижовий, хрещатий, хрещастий, хрестачний, хрестатий.
 Крестопоклонный — середохрестний; недѣля — хрестці, середохрестя.
 Кресты, хоругви — охрести.
 Крестъ — хрест, криж.
 Крестъ петровъ, раст. *Astragalus glycyphyllos* — ненаситець.
 Крестьянинъ, хлѣбопашецъ — селянин, хлѣбороб, кметъ.
 Крестьянка — селянка, хлѣборобка, кметиця.
 Крестьянскій — селянський, кметський.
 Крестьянство — селянство.
 Кречеть, пт. — білозорецъ.
 Крещеніе — хрещення; (праздникъ) — волохреще.
 Крещеный — хрещений.
 Кривая (линія) — косиня.
 Кривда — кривда.
 Кривизна — кандзюба, кривина, косиня.
 Кривить — карлючити, кандзюбити.
 Кривиться — карлючитися, кандзюбитися.
 Кривляка — гримасник.
 Кривляніе — гримасування.
 Кривляться — гримасувати, викривлятися.
 Криво — криво.
 Кривобокій — кривобокий.
 Кривоглазый — бензеркий.
 Криводуше — криводушність.
 Криводушничать — не по правді робити.
 Кривой — кривий; одноокий.
 Кривокъ, пт. — морська сорока.
 Криволинейный — кривульний.
 Кривоногий — шеверногий, клишавний, клишоногий.
 Кривоплечій — кривоплекий.

Криворотый — криворотий.
 Кривость — кривість.
 Кривосудіе — неправосуд.
 Кривотолкъ — криводумка.
 Кривошей — кривовязий.
 Кризисъ — криза.
 Крикливость — верескливість, галасливість, пащикуватість.
 Крикливый — верескливий, галасливий, пащикуватий.
 Крикнуть — згукнути.
 Крикунъ, нья — торохтій, -ка, верескун, -ка, пащикун, -ка, зіпа, зіпака.
 Крикъ — зик, вереск, погук, покрик; (воплъ) репет, лемент; (сильный) гвалт; (орла) клекіт.
 Кринка — глечик.
 Кринъ, раст. *Lilium candidum* — крин.
 Кристаллизация — кристалювання.
 Кристаллизовать — кристалювати.
 Кристаллизироваться — кристалюватися.
 Кристаллическій — кристалічний.
 Кристалловидный — кристалюватий, кристалистий.
 Кристалль — кристаль.
 Критика — критика.
 Критиковать — критикувати.
 Критически — критично.
 Критическій — критичний.
 Крича — кричма.
 Кричать, -кнутъ — зикати, зикнути, гукати, -кнути, зіпати, -пнути; галасувати, репетувати; (шумѣть) — леметіти, (о перепелѣ) хававкати; (о галкахъ) кіявкати.
 Кривавникъ, раст. *Convallaria* — купина, купека.
 Кривавый — кривавий, рудяний; поносъ — почеревниця.
 Кривать — ліжка.
 Кровельный — даховий, покрівлевий.
 Кровельщикъ — укривальник, критник.
 Кровеносный — кровопливний.
 Кровинка — кривця.
 Кровля — покрівля, дах, побій; (соломен.) стріха.
 Кровность — покривність.
 Кровный — покривний; чисто-

Кровожадность—Кругозоръ.

кровний; (о нуждѣ) пиль-
 ний, наглий; (объ обидѣ)
 тяжкий.
Кровожадность — кровоже-
 рність, хижість.
Кровожадный — кровожерный,
 хижий; (о звѣряхъ) стерво-
 идный, мясожерный.
Кровоизліяніе — кровозлив,
 кровотеча.
Кровомститель — кровомест-
 ник.
Кровомщеніе — кровопомста.
Кровообращеніе — кровобіг,
 кровозворот.
Кровопійца — кровопій, крово-
 пивецъ, кровожер.
Крокоподтекъ — басамак.
Кровопролитіе — кривавнеча,
 кривавнява.
Кровопролитный — кривавня-
 вий.
Кровоупусканіе — кровоупуск.
Кровосмѣситель — кровомісник.
Кровосмѣсительный — крово-
 місний.
Кровосмѣщеніе — кровоміство.
Кровососный — кровоссальный.
Кровотеченіе — кровотіч, кро-
 вотеча.
Кровохарканіе — кровохра-
 кання.
Кровъ — дах, покрівля; приту-
 лок, пристановище.
Кровъ — крив, руда, кров, па-
 сока, паюха, мазка, юшка.
Кровянистый — кривавнястый.
Кровяной — кривяний, рудя-
 ний.
Кроеніе — краяння.
Кроильница — стільниця (доска).
Кроильщикъ, ца — краяльник,
 ця.
Кроить — краяти.
Крокодиловый — кокодрильо-
 вий.
Крокодилъ, зоол. — кокодриль.
Кроликъ, Lepus capiculus —
 труха, трусь, трусик, кріль.
Кромка — крайка, чимбір, то-
 рок, груг, окравка.
Кромсать — чиржити, почи-
 крижити, батувати.
Кромѣ — опріч, опріче, крім,
 окрім, заветь.
Кромѣшний — зовнішній, над-
 вірний.
Кронштейнъ, техн. — кремпі-
 лець.
Кропатель, плохой работникъ

--капарник, партач.
**Кропать, пачкать, худо дѣ-
 лать** — капарити, партачити.
Кропило — кропило; раст. Me-
 lilolus officinalis — буркун-
 жовтий.
Кропильница — кропильня.
Кропить — кропити, бризкати,
 порськати.
Кропкій — крихкий.
Кропленіе — кропління, порсь-
 кання.
**Кропотливый, требуюцій мно-
 го времени** — забавний, за-
 барний, марудний, моро-
 чливий.
Кроткій — сумирний, плохий,
 тихий, лагідний.
Кротко, ласково — лагодом, ла-
 годиком, лагодком.
Кротость — сумирність, лагі-
 дність, тихість.
Кротъ — кертина, кертця,
 кріт.
Кроха — крихта, одробина.
Крохкій — крихкий.
Крохотка — крихотка, крише-
 ня, кришенятко, кришеня-
 точко.
Крохотный — малюхний, ма-
 люцький, малючий, ма-
 люсенький.
Крошить — укришувати, на-
 кришувати, кавальцювати,
 кинштити, локштити, сікти,
 рубати, шаткувати.
Крошка, крошечка — цяпочка,
 кришка, кришечка, крихіт-
 ка, ріска.
Кругли — округлять.
Кругловатый — кругляй, кру-
 глястий.
Круглолицый — кругловикий,
 круглотварий.
Круглость — круглота, кру-
 глість.
Круглый — круглий, округлий,
 круглявий, круглястий, колі-
 счастий, колісчатий.
Круглышъ — кругляк.
Круглять — кругляти.
Круговидный — обороватий, ко-
 луватий, колісчатий.
Круговой — круглови-, коло-
 вий.
Круговоротъ — заворот.
Круговращательно — обертом,
 обертнем.
Кругозоръ — обрій, круговид,
 кругогляд, кругосвіт, круг-

Кругомъ—навкруги, наоколо, уколо, околom, округи; округ, околеса.

Кругомъ—обертом, обертнем, очертом, кружка.

Кругообразный—см. круговидный.

Кругообращение — кругобіг, кругозворот.

Кругосвѣтный — уколосвѣтній.

Кругъ—коло, очерт, круг, колесо, кружало, кочало.

Кружась—крутька.

Кружевникъ, -ница — мережник, -ница, форботник, -ница.

Кружевной—мережевий, форботный.

Кружево—форбота, мережево.

Кружечный—карнавковий.

Кружить, колесить—копувати, кружляти.

Кружиться—крутиться; рѣять—кружляти; у меня кружится голова — мені свѣтъ вернется.

Кружка — кухоль, кавратка, конов, конѣвка, павлик, кінва; для сбора денегъ—карнавка; церковная — кавратка.

Кружкомъ — кружкома, кружка.

Кружокъ (деревян., металлич.) — покотело, кочало.

Крупа—крупы.

Крупинка — зерня, крупина.

Крупистый, изъ крупинокъ — крупный.

Крупца—щипочка, рѣска

Крупчатый—питльованый.

Крупка, раст. *Diaba vegna* — рижуха, чистецъ.

— Крупнозернистый — ядряний, ядерный, ядренистый.

Крупный — великий, чѣльный; (о соли) цуркий; (объ овощахъ, фруктахъ) дорідний; (о дождѣ) крапластый, крапчастый, крапчистый.

Крупнѣть—бѣльшати.

Крупчатка—питель.

Крупчатый—питльовый.

Крутизна—строма, стром, бескед, безсед, облаз, круча.

Крутильня, канатный дворъ—крутиль.

Крутить — крутити, пурувати; (о вѣтрѣ) хурделити.

Круто—круто; стрѣмко, спади-

сто; остро, сурово; густо, твердо; прикро.

Крутой — крутий, стрямкий, стрѣмкий, спадистый; острый, суровый; густой, твердый; прикрой.

Крутой мордовникъ. раст. *Echj-pops Ritro*—крутай.

Крутѣть—тужавіти.

Кручение—крутіня.

Кручина — фасола, журба, туга.

Кручинить—фасолити, журити.

Кручиниться—у тугу вдаватися.

Крушение—крушнява, загин, руйнацтво.

Крушина, раст. *Rhamnus cathartica*—жостір; *R. frangula*—крушина.

Крыжовая утка, *Anas boschas* крижень.

Крыжовниковый — агрусовый.

Крыжовник. бот. агрус, агрес, агрис, агрист, агрост, клекацка, оприни, веприна, космачки.

Крылатый—криластый.

Крылечко—ганочок; (безъ крыши) рундучок.

Крыло—крило; (въ мельницѣ) рамено.

Крылышко—крыльце.

Крыльцо—ганок; (безъ крыши) рундук.

Крыса—щур, пацюк; большая, *Mur decumanus*—паткань.

Крысенокъ — шурик, пацятко.

Крыситься—визвѣряться.

Крысій пацючий, пацюковий, щуровий.

Крысоловка — пастка.

Крытый, покрытый—накрытый; (о возѣ) палубчастый.

Крыть — крити, укривати; (крышу соломой) — нашивати; (досками) настеляти; (ка ту) бити, -ся таїтися; ховатися; укриватися.

Крыша, кровля—накрыття, дах, покрі ля, побій; (соломен.) стріха, (улья) палуба, палуб; (въ шахтѣ) палига.

Крышка—покришка, накрив, накришка; (дерев. къ котлу) капкач, (гробовая) віко.

Крѣпительный, подкрѣпляющій—покріпний, підсильний, зміцливий.

Крѣпить—зміцняти, уміцняти;

підсиляти;-ся—не поступа-
тися.
Крѣпкій — міцний, чустрий,
цупкий, здоровий; твердий,
крутий; (о снѣ) товстий;
(плотный) заживний.
Крѣпко—міцно, цупко; твердо;
напругом, напруго.
Крѣпколюбый—твердолобий.
Крѣпнуть—міцнішати, дужчати.
Крѣпостной—фортечний; крі-
пацький; суц. кріпак,-чка.
Крѣпость — міць, твердість
міцність, сила, твердота,
зв'язь, кріпота; фортеця,
хвортеця.
Крѣпчать—міцніти.
Крѣпышъ-моцак, дужак, дебе-
лень, закрепа.
Крючекъ-гак; (дверной) скоба,
защипка; (баюръ) очепа;
(деревян.) ключа, карлюка;
(загибъ) закарлюка; (у бабы
копровой) кафар; (для игры
на струн. инструментѣ)
бійце; (поворотъ) закрут.
Крючок—гачок.
Крючковатый—карлюкуватий,
гачкуватий.
Крючоктворъ—кручкодер.
Кряж—стрілиця, пасмо, стяга
(горн.); прикорень, окоре-
нок (дерева); верства, шар
(слой земли); цілик, ши-
рець (материкъ).
Крякать,—кахкати, шапкати,
шапчит.
Кряхтунъ, кряхтящій челоуѣкъ
-крекотень.
Кряхтѣть—кректати.
Кстати—доречі, дошпету, на-
руч, до шмиги, до ладу, до
діла, до прикладу, до
шпети.
Ктигоръ—титарь.
Кто—хто;-то-хтось; бы ни-хоч
хто;-нибудь-аби-хто. хто
будь, будлі хто;-нибудь дру-
гой-хтось иншини.
Кубаремъ—котком, клубком.
Кубарь—дзига.
Кубеба, раст. *Cubeba*—кубеба.
Кубическій—кубичний.
Кубскъ, чара, — келех, келіх,
келюх, пугар.
Кубъ (перегон. сосудъ)—лем-
бик; (какъ мѣра дровъ и т.
'п.)—сііс, стос.
Кубышка—банька, кубушка.
Кувшинка, раст. *Nymphaea*—

умич; бѣлая *N. alba*—зба-
ночок, капелюш, латаття,
лопушник водяний.
Кувшинный—глековий.
Кувшинъ—глек.
Кувыркание — перекидання,
переверти.
Кувыркаться,-нуться—переки-
даться, перекинутися, бер-
кицаться,-кицнутися.
Кувыркоть—перевертом, упе-
рекидь, перекидки, бер-
киць, сторчака.
Куда—куди, кудю, де; нибудь-
аби куди, аби де; то-кудись;
-какъ диво як.
Кудахтаніе — кудкудакання,
кодкання, кодкодання, со-
котання, сокоріння.
Кудахтать — сокотати, соко-
тити, кудкудакати, кодкати,
кодкодати.
Кудри—кучері.
Кудрявка, раст. *Tragopogon*
pratense побородник; липок;
видъ *maius*—козелок.
Кудесник, ца—чаклун,-ка,-ча-
рівник, ця
Кудреватый кучерястый.
Кудрявая пестролистная мята,
раст. *Mentha crispa folie*
variegatis—кучерява м'ята.
Кудрявецъ, раст. *Chenopodium*
Botrys—кудрявецъ, марь.
Кудрявить.—кучерявити.
Кудрявичъ—кучерявецъ.
Кудрявость—кучерявість.
Кудрявый — кучерявий, ку-
дерний.
Кузнецкій—ковальський.
Кузнецъ—коваль; пт. *Carpus*
palustris еуропаецъ — дрім-
люга, сплюха.
Кузнечикъ, *Gryllus campestris*
—цвіркун, свердан, пружик,
коник.
Кузнечный—ковальський.
Кузница—ковальня, кузня.
Кузовъ—козуб, козубня;—эки-
пажа-ящик, кельня.
Кукарекать—кукурікати.
Кукишъ—дуля.
Кукла—ляля, лялька, мамунка.
Куковать—кувати, якикати.
Куколиця, раст. *Silene (pu-*
lans) — смола-ка біла, ку-
тасик; *Silene armeria* — лит-
винчики; *S. viscaria* — лип-
ник.
Куколка—лялечка; засклеп.

Куколь — Курильный.

Куколь, раст. *Lolium temulentum* — кукуль.
 Кукольванъ, раст. *Cocculus suberosus* — кукольван.
 Кукольникъ, раст. *Veratrum album* — чемерица біла, черкес.
 Кукольный — ляльковий; театр — вертеп.
 Кукуруза — пшінка, тендериця, кендериця, пшеничка.
 Кукурузный — пшінковий, тендерічний.
 Кукушечій — зозулячий.
 Кукушка, пт. — зозуля, кукуличка, кукуліжка.
 Кукушкинъ — зозулин.
 Кукушкинъ ленъ, раст. — *Linum catarticum* — льонок.
 Кулага — кваша.
 Кулакъ — кулак, кулачина; (мірофдъ) глитай, жмикрут, дерилюд.
 Кулачище — кулай.
 Кулачный — кулачний; навкулачный.
 Кулдыкать — белькотати, гелготати.
 Кулекъ — ворочок.
 Куликало — випивайло.
 Куликъ, пт. — кулик.
 Кулинарія — кухарство.
 Кулинарный — пекарський.
 Кулиникъ, раст. *Verbascum lychnitis* — коров'як, заяче вухо, дивина.
 Кулиса — (театр.) лаштунок; механ. — ріжнохід.
 Куличъ — паска, папушник, баба.
 Кулонъ, ожерелье — нашийниця.
 Куль — лантух.
 Культепа — кукса.
 Культивировать — культивувати.
 Культура — культура.
 Куля — кікоть; безпалько.
 Кума — кума.
 Куманекъ — кумась.
 Куманика, раст. *Rubus caesius* — чорниця, ожини, колодох, деринник, острожина.
 Куначъ, мануф. — китайка.
 Кумачный — китайковий.
 Кумиръ — божок, бовван.
 Кумиться — куматися.
 Кумовство — кумівство.
 Кумушка — кумонька, кумася.

Кумъ — кум.
 Куница, зоол. — куня, куниця.
 Куній — куничий.
 Кунсткамера — музеум.
 Купальница, раст. *Ranunculus acris* — терпібіда, искорник, курячі очки, лиман.
 Купальный — купаловий, купільний.
 Купальня — купіль.
 Купальщикъ, -ца — купальник, -ця.
 Купаніе — купанка.
 Купать — купати.
 Купель (для крещенія) — хрестильниця, купіль.
 Куперъ — купра, куприк.
 Купецъ — крмарь; купецъ, товт.
 Купеческій — купецький.
 Купечество — купецтво.
 Купечествовать — купцьвати.
 Купина — куш.
 Купиръ болот., раст. *Ledopodium podagraria* — смитка, яглиця.
 Купить — укупити, купити.
 Купля — покуп, купівля.
 Купно — вкупі.
 Купный — спільний, гуртовий.
 Куполь — баня.
 Купольныи — банний.
 Купоросъ (мѣдный) — синяк, синій камінь, купервас.
 Купленное, приобрѣтенное — куплещина.
 Купленный, покупной — купований.
 Купля, покупка — купля.
 Купчая крѣпость — покупчий лист.
 Купчиха — крамарка, купчиця, купчиха.
 Купчишка — крамарчук.
 Куралесить — колобродити, шурубурити.
 Куралесникъ — шурубур, колобродник.
 Куралесничанье — шурубурство, колобродини.
 Курганъ (насыпная гора) — роблениця, могила, (песчаный) кучугура.
 Кургузый — куций.
 Куреніе — куріння; (табаку) паління, смаління; курево, кадило.
 Куренокъ — курча.
 Курильница — кадильниця.
 Курильный — кадильний.

Курильщикъ—курець, курій.
 Куриная слѣпота, раст. *Synoglossum* зурка; *Caltha Palustris*—лапики, латач, латаття, лотай, попик; мед.—курочка.
 Куриный—курячий.
 Курительный—курильный, палильный.
 Курить—кадити, курити; (табакъ) палити, смалити, пакати; (водку) гнати.
 Курица—курка, кура, кокошка.
 Курлыкание (журавлиное)—крюканья, курлюканья.
 Курлыкать—курлюкати, крюкати.
 Курной—курний.
 Курносый—кирпатий.
 Курныкать—мугикати.
 Курокъ (ружейн.)—когутик, зайчик.
 Куролесить—см. куралесить.
 Куропатка, пт.—куріпка, кріпка.
 Курослѣпникъ, *Anagallis arvensis*—курячі очки.
 Курослѣпъ, раст. *Anemone nemorosa*—снігурка; раст. *Cornus sanguinea* свидина; *Anagallis arvensis* курячі очі, куряча слѣпота; *Caltha palustris*—лоцот, латач, латаття, лапики, лотай.
 Курочка—ку ашка.
 Курсивъ—письмівка.
 Куртажъ—факто не.
 Куртизанка—підложниця.
 Куртка короткая—кучик; (суконная)—катанка; (солдатская)—к бат; (на мѣху) кожанок.
 Курчавая мята, раст. *Mentha crispata*—крута м'ята, кучерява мята.
 Курчавость—кучерявість.
 Курчавый—кучерявий.
 Курчавѣть—кучерявити.
 Курье ный—кумедний, чудний, чудасійний.
 Курьезъ—кумедія, чудасія.
 Курьерскій—скороспійшний.
 Курьеръ—гонець.
 Крѣя слѣпота, раст. *Pyrola rotundifolia*—приворотень, марина.
 Курятникъ—курник.
 Кусака, насѣк.—щипавка.
 Кусать—кусати, щипати, пекти, тяти.

Кусище—кусман.
 Кусковой—шматковий, грудковий.
 Кусокъ—шматок, шматина, шмат, кавал, луста, шманделок, ковбятка, кусень, кусінь; большой—шкитирь; кожи, ткани, бумаги—клапотъ, клаптик; мяса, сала мелко порѣзаннаго—кришеник; дерна, земли—кімса, кицка; дерева, желѣза—оценок; хлѣба—ошимок, край, скиба, кімса; засохшій хлѣба—осух, осушок; к. л. плотной массы—грудка, грудочка, грудомаша; соли—дрібок, дрібочок, дрібка; отрепье—канцур; свернутаго холста—сувій; кожи—шкурат, шкурлат.
 Кустарникъ—ча арь, чагарник, чагарняк, хащ, хабник, хамник, жарящ, хмизняк, туршук.
 Кустарный—домодільний, доморобний.
 Кустикъ—кущик.
 Кустистый—рунистый (о хлѣбѣ и травѣ); кущуватий, купинястий, крячастий, корчастий, корчистий, купчистый.
 Куститься (о посѣвѣ)—урунюватися; урунитися, рунитися; кушиться, розкорчовуватися.
 Кустъ—кущ, крак, корч.
 Кутерьма—кабалик, калабалик, гармидер, буча, кравеція.
 Кутать—затушковувати, утушковувати, тушкувати.
 Кутаться, укутаться—утушковуватися—куватися, затушковуватися, куватися, тушкаться.
 Кулежъ—гуляня, гульба, гульбоші, гулянка.
 Кутило—гульвіса, гультипака, гультай.
 Кутить—гуляти, пшти-гуляти, купражити, курити.
 Курузка—чорна, холодна.
 Кутья—коливо.
 Кухарить—куховарити.
 Кухарка—куховарка.
 Кухня—пекарня, куховарня.
 Кухонный—кухенний, кухняний.
 Куча—звая, купа, стос, стропа, стріп, кагат, турбиль,

кириння, ворох, вилява,
бурт, копиця.
Кучерская—маштарня.
Кучерской—фірманський, маш-
тал рський.
Кучеръ—фірман, фурман, фір-
манина, хурман, машталір,
поганяйло.
Кучка—купка; холмикъ (кро-
товый) кіпнина; толпа—ку-
пець, купочок.
Кушакъ—пас, пасок; съ кар-
маномъ для денегъ—черес.
Кушанье (ѣда)—ідення, іджен-
ня, трапеза; (блюдо) стра-
ва, потрава, іство.
Кушать, покушать—призволя-
тися. призволитися, істи,
поісти, годуватися, пого-
дуватися.
Кушетка—канапка.
Кушуръ, раст. *Scirpus*—осит-
няг.
Куща—курінъ.
Куюки—тиляги.
Къ—до, перед, на, ід, під.

Л.

Лабазникъ, ца — борошенник,
-ця.
Лабазъ—гамазея, шпихлір.
Лабарданъ. рыба—каблѣн.
Лабиринтъ—закрутоc.
Лабораторія—майстерня.
Лава вулкан.—гамула.
Лавина—сніговина.
Лавировать—бардіжати.
Лавка—крамниця, крамарня.
Лавочникъ, -ца -крамарь, -рька.
Лавочный—крамний, крамовий.
Лавра—лавра.
Лавровый—лавровий.
Лавруша обыкновен., раст. *Daphne
mezereum* —ягідка.
Лавръ, бот.—лавр.
Лагерный—таборовий.
Лагерь, стоянка—кіш, табор,
обоз.
Лагунка (для дегтя)—мазниця.
Ладанъ — кадило; земляной,
раст. *Asarum euoreum* —
копитень, копатень, копит-
ки, копитник, копитняк.
Ладить—(муз. инст.) струни-
ти; (чинить, поправлять)
— лагодити, підладнувати,
ладнати, лаштувати; (уго-
варивать)—умовляти; (жить

мирно) — ладнати, бути у
згоді; (мастерить)—злагод-
жувати.
Ладно, (хорошо, пусть)—іносе,
інось добре, згода, сіль-
кісь; у згоді.
Ладный—згідний; добрий, хо-
роший, гарний.
Ладонка—подушечка; кадило.
Ладонный—долонний.
Ладончатый—долонюватий.
Ладонь—долоня.
Ладунка—ладівниця.
Ладъ (порядокъ)—полад; (миръ,
согласіе)—згода.
Ладья—човен.
Лажный—промінний.
Лажъ — промічне.
Лазаретный —шпитальный.
Лазаретъ—шпиталь.
Лазейка—пролазка.
Лазить — лазити; плазувати;
и'ястися, чаряпкатися.
Лазоревка, пт.—блакисиниця.
Лазоревый—блакитний.
Лазунъ —лазій.
Лазуръ — (небесная) оболони,
блакить, блакиття; блакит-
фарба.
Лазутчикъ — вивідач; (воен.)
пластун.
Лазъ—хід, суточки.
Лай—звяга, звяка, гавкання,
гавкотня, валування.
Лайливый, любящий лаять —
зв'ягливий, гавкотливий,
гавкучий, гавкущий.
Лайникъ простой, раст. *Pru-
nella vulgaris*—купатень, су-
ховерх; *P. grandiflora* —кру-
тоголовчики.
Лакей—льокай, пахолок, слу-
га; (резрит.) лакиза, ла-
куза.
Лакейничать—льокаквати, ла-
кизувати, лакузувати.
Лакейскій—льокайський, льо-
кайовий.
Лакейство —льокайство, лаки-
зування, лакузування.
Лакейшко—лакизка, лакузка.
Лакирование—покощування.
Лакированный—лакований.
Лакировать—покощувати.
Лакомиться —халасувати, ла-
сувати.
Лакомка—халасун, халус, ла-
сун, ласько, ласій, лягоми-
нець, смакун, ласач, поду-
пельник.

Лакомство—присмака, ласощі, лагоминка, лакостка, лакітка.

Лакомый, -о — сласний, ласий (охочій до сластей); (вкусный) смашний; ласний; (привлекательный) — зала-сний.

Лаконизмъ—короткомовність.

Лакрица, раст. *Glycyrrhiza echinata*—солодець.

Лакъ—політура, покіст; (лак. поверхность) покіст.

Лама, зоол.—ляма.

Лампа — лямпа, гасник, гасниця.

Лампада—лямпадка.

Лампасъ—лямпас.

Ламповщикъ—лямпарь.

Ламповый—лямповий.

Лампочка—лямпка, лямпочка.

Ландкарта—мапа.

Ландышъ, раст. *Convallaria (multiflora)*—кукурічка, скупія, *C. majalis* — конвалія, купека; *Asperula odorata* — пахучка; двулистый, *C. bifolia*—когутик.

Ландшафтъ — крайовид, край-образ.

Ланита—щока.

Ланцетъ — пушадло, пушало.

Лань, зоол.—лань, ланя.

Лапа—лапа.

Лапистый—лапатий, лабатий.

Лапотникъ—похлопник.

Лапоть—(повплетенный пень-кой) похлопень; (кожаный) ходак, постіл, верзун; (кожаный истоптанный) остинок; (изъ лыка) личак; (изношенный) злиток.

Лапоухий—каплавухий.

Лапочка—лапонька.

Лапушникъ, раст. *Lappa* — лопух.

Лапчатка серебристая, раст. *Potentilla argentea* — червишник, червецъ; *P. alba* — пятиперстень; *P. anserina* — гусятник, золотник.

Лапчатый—лапатий.

Лапша — локшина, локша, різанка.

Ларець—см Ларчикъ.

Ларчикъ—скринька, схованка.

Ларь—рундук, штандари, палуба.

Ласка — пестощі, милування,

любования; (любовныя) милощі; зоол.—ласка.

Ласкатель, ница—(подлипала, прихвостень) облесник, -ця, лизун, -ха, похлібець, -бниця.

Ласкательный — облесливый, облесний, похлібний.

Ласкать — милувати, пестити, пестувати, любити, голубити; (другъ друга) милуватися пестуватися; ся — приголублюватися, ластитися; (подольщатся) примилаться.

Ласкающий, нѣжный — пестивий.

Ласкирь, рыба *Corvina nigra* — горбиль.

Ласковость—ласкавість.

Ласковый—ласкавий.

Ластиться — лащитися; лаку-зиться.

Ластовень, раст. *Vincetoxicum officinale* — бородач, ломиніс.

Ласточка, пт.—ластівка; береговая—щур.

Ласточкинъ—ластовиний.

Лататный горшокъ, раст. *Lotus corniculatus*—лядвенець, медівка.

Латникъ—тиляжник.

Латный—тиляжный.

Латунный—мосяжный.

Латунь, метал.—мосяж.

Латы (нашит. на ткани) — тиляги.

Лафа—зиск.

Лафегъ—гарматека.

Лацканъ (въ одеждѣ) — кляпа.

Лачуга — халупа, халупина, халупчина, хижка, хатина.

Лаяніе — гавкання, гавкотня, звяга.

Лаять — гавкати, брехати; (о многихъ собакахъ) валу-вати.

Лганье—брехання, брехня.

Лгать—брехати, (иногда) по-бріхувати.

Лгунишка — брешко, бреху-нець.

Лгунъ—брехун, брехало, брехака, бреха, шатало, плетюга, скоробреха, чисто-бреха, чистобрѣоха; (помогающий врать) підбрехач.

Лгунья—брехуха.

Лебеда, раст. *Chenopodium Atriplex*—лобода.

Лебеденокъ—лебеда, лебедятко.
 Лебединый—лебедячий.
 Лебедка—лебідка, лебедиця, лебедка; механ.-катеринка.
 Лебедь, пт.—лебідь.
 Лебезнить—стелы ися, крутитися, підпещуватися, підсипатися.
 Лебяжий—лебедій, лебедячий.
 Левкасить—шпаглювати, шпарувати.
 Левкой, раст. *Matthiola incana* — левконія.
 Левъ, зоол.—лев.
 Легенда—легенда.
 Легендарный—легендовый.
 Легкій—лехкий, латвий, неважный, рухливый; верткий; нестатечный, поверхонный: (о возѣ, экипажѣ) роскошный, бігкий: (о землѣ) пухкий; (о пищѣ) лехкостравный.
 Легковатый — полегкий.
 Легковоспламеняющийся — запальный.
 Легковый (объ извозчикѣ) — дорожкарь.
 Легковѣріе—лехковірієсть.
 Легковѣрный — лехковірный, ймовірный.
 Легковѣсный—лехковажный.
 Легкое, анат.—легеня.
 Легкоисполнимый—латвий.
 Легкомысленность—лехкодумність, лехкомисність, нерозважность, нестатечність, лехкодушність.
 Легкомысленный — лехкодумный, лехкомисный, нерозважный, нестатечный, лехкодухий; сущ.-полегкарь.
 Легкомысліе — лехкодумство, лехкомисність.
 Легкоплавкій—топкий.
 Легкоплавкость—топкість.
 Легкость—лехкість; латвість; швидкість.
 Легонькій—легенький.
 Легонько—легенко, злегенька, поволі, помалу.
 Легохонько—легесенько, злегесенька.
 Легочница, раст. *Pulmonaria officinalis*—медунка.
 Легочный—легеневый.
 Легчатъ—лехчати, відлягати.
 Легче—лехше.
 Лехчить—лехшити.
 Леденецъ—цукралик.

Педенить—крижнити.
 Педенѣть—крижніти; деревніти, дубіти.
 Ледешникъ, пт. — водомороз, синевод, морозюк, іванок.
 Ледниковый—льодовиковый.
 Ледникъ—(хозяйст.) льодовня, лідниця; (геогр.) льодовик, льодовець.
 Ледовитый—кригастый.
 Ледокольный—льодоломный.
 Ледоколъ—льодолом.
 Ледорѣзъ—накрижник.
 Ледоходъ—льодоплав, кригоплав.
 Ледъ—лід, крига; мелкій на рѣкѣ—шерех, ерешень, шерешінь, шерет; первый на рѣкѣ—шуга; береговой, у берега—забережень; на окон. стеклѣ—наморозень; отъ слежавшагося снѣга—натопень.
 Ледяная гора—заледа.
 Ледянка—громак.
 Ледяной—крижаний.
 Лежа—навлежачки, ліжма.
 Лежалый—злежалый, леглий, злеглий.
 Лежаніе—лежня, лежанка, лежа, лежання.
 Лежать—лежати.
 Лежачій—лежачий.
 Лежачка—лежа.
 Лежебока — полежаха, полежака, лега, легмас, легарь, бабак, лега, лежень, бинджук, лихун.
 Лежень, архит.—лігарь, лігарь.
 Лежка—лежа, лежання; (логовище) лігво, барліг.
 Лежмя—ліжма, навлежачки, лежачки.
 Лежнемъ—лігма, ліжма.
 Лезвее—гострій, лезо, жало.
 Лейка—поливальница, поливайка, поливачка, лійка.
 Лексиконъ—словник.
 Лелѣянный, выхоленый—прикоханий, пещений, випещенный.
 Лелѣять, взлелѣять—прикохувати, прикохати, голубити, пестувати, пестити, леліти.
 Лемехъ, землед.—леміш.
 Ленникъ обыкновенный, раст. *Linaria vulgaris* — зайців льон, ль нок, коровяк; дроволистный, *L. genistaeflora* косюрки.

Лента—стрічка, стьожка, стьожина, бинда, скиндяк, скиндячка, хвизина; въ косѣ-кісник; шелковая, гарусная-політика; красная шерстяная-жичка; бархатная - оксамитка.

Ленточный—стрічковий, биндовий, стьожковий.

Ленъ, раст.—льон.-текучка-лущик; дикий *Linaria vulgaris* — коров'як; (чесанный для пряденья) кужіль, куделя, куделиця, кудель, кудівка.

Леопардовый—лямпартовый.

Леопардъ, зоол.—лямпарт.

Лепестковый—пелюстковый.

Лепестокъ—пелюстка.

Лепетаніе—белькотання, щебетання, белькотіння.

Лепетать—белькотати, щебетати, кокотіти.

Лепетливый—белькотливый, щебетливый.

Лепетунъ, -ня—белькотун, -ха, щебетун, -ха.

Лепеть—белькот, белькотня, жебоніння.

Лепешка—корж; (на пахтаньѣ) сколотяник; (хлѣбъ лепешкой)—ляпушка.

Лепта—пожертва.

Леса швара, волосінь, волосня.

Лестный, о—похвальный, о; знадний, жаданий, бажаний, о.

Лестъ—лестощі, лестка, облестка.

Летаніе—літання.

Летаргическій—летаргичний.

Летаргія—летарг, обмірання, замірання; -впадать, впасть въ летаргію-ооірати, обмерти.

Летательный—літальний.

Летать—літати.

Летучая мышь, зоол.—кажан, чепиргач, ночница, лялик; миш-пиргач.

Летучесть—леткість.

Летучій—(испаряемый) леткий; (летающий) летючий.

Летучка (печат. листокъ)—метелик.

Летчикъ—літун.

Леть—літ, літання.

Летѣть—летіти, полинати, линуть; вихремъ—курбелити.

Лечь—лягти, полягати.

Лещъ, рыба, *Abgamis brama*—

таранник, чабак; *Surginus brama*—лящ.

Лжеприсяга—кривоприсяга.

Лжесвидѣтель—кривоприсяжник.

Лжесвидѣтельство—кривоприсяга, кривосвідчення, кривосвідство.

Лжесвидѣтельствовать—кривосвідчити.

Лжеученіе—фальшнаука.

Лжець—брехун.

Лживость—брехливость.

Лживый—брехливый, неправдивый.

Ли—чи, а чи, а.

Либ—або.

Ливень—пролій, улива, хлюща, сплюща, злива, залива, съ бурей-плова.

Ливеръ—(легкія, сердце и печень) отріб; (насосикъ) духовик.

Ливмя (лить)—як з відра (лити).

Ливрейный—барвовый.

Ливрея—барва, либерія, либерія.

Лизаніе—лизання, лизькання.

Лизать—лизати, лизькати, лизкати.

Лизунъ, -ня—полизач, -ка.

Ликвидационный—ліквідаційний.

Ликвидация—ліквідація.

Ликвидировать—ліквідувати.

Ликованіе—радіння.

Ликовать—радіти.

Ликонъ, раст. *Lycopus (exaltatus)*—вовча ступа.

Ликъ—обличчя; образ.

Лилейный—лелійний, лілійовий.

Лилипутъ—малик, куцак.

Лилия, раст. *Lilium candidum*—лелія, крин, лілея; *L. marginatum*—малянка; разновидность последней—масло вороняче.

Лиловый—хвіялковий, бузковий.

Лимонадъ—цитриняк.

Лимонный—цитриновий.

Лимонъ—цитрина.

Лимфа—пасока.

Лимфатическій—пасоковий.

Линеваніе—линювання.

Линевать—линювати.

Линейка—линійка.

Линія—риса; лава; коліно, рід

сторона улицы—перія; прямая — прямець, простець; кривая — кривець, косиня; ломанная—зломець.
 Линовище—линовище.
 Линозирисъ, раст. *Linosiris villosa*—чахница.
 Линь, рыба—лин.
 Линька—линяння.
 Линючесть—линючість.
 Линючий—линяющий.
 Линялый—полинялый.
 Линяніе — линяння, блякування.
 Линять — линяти, блякувати.
 Липа, бот.—липа.
 Липкій—липучий, беркий, липковатий.
 Липкость—липучість, беркість, липковатість.
 Липнуть — липти, липчитися; чіплятися.
 Липнякъ—липник.
 Липовый—липовий.
 Лира (муз. и астр.)—ліра.
 Лирический—ліричний.
 Лиса — лис, ли а, лисица.
 Лисенокъ—лисятко, лисеня.
 Лисица—лис, лиса, лисица.
 Лисій—лисячий.
 Лисохвость, раст. *Alopescurus pratensis*—пирій.
 Листва—листя.
 Лиственная капуста, раст. *Brassica paria* — свиріпа, свиріпиця.
 Лиственница, *Larix europaea*—чубатник, мудрина, лендерев; *L. decidua* — модрень, модрина.
 Лиственный — ластвяний, листяний, листястий.
 Лиственѣть—листвіти.
 Листовень сирійскій, раст. *Asclepias Syriaca* — ластовень.
 Листовой—листовий; аркушований.
 Листокъ — листик; аркушик; бумага—карта.
 Листообразный — листуватий.
 Листопадъ—падолист.
 Листоѣдъ, насѣк.—*Chrysomela* —попик.
 Листъ — лист; (бумаги и пр.) аркуш; капустный — пелюстка.
 Литавры — котли; тулумбаси.
 Литавщикъ—дѣвиш, котляр.
 Литейная—гісерня.

Литейный—гісерний.
 Литейщикъ—гісер.
 Литераторъ—літерат.
 Литература — письменство; научная—наукове письменство; изящная—красне письменство.
 Литовье (четвер. желудокъ у жвачн.)—сліз.
 Литой (изъ металла)—сипаний.
 Литонья (третій желудокъ у жвачн.)—книжка.
 Литургія—служба божя.
 Литъ—лляти, лити, сипати, точити, цюдити; о дождѣ—пірити, піжити, чустрити; струей—дзюрити, чуркати, чуркотти.
 Литье, тех.—лиття.
 Литься—литися; сильно—бури-ти, цебенити, хлющити, хлянути; о крови—юшити; о сильномъ дождѣ—періщити, піжити, тюжити; струей—дзюрити, чуркати, чуркотіти.
 Лихачъ (удалой парень)—зух.
 Лихва—ріст.
 Лихой—хвацький, (о лошади) баский; лихий, злий.
 Лихомецъ—хабарник, хаптурник, халуга, драпіка, здирець.
 Лихоимный — хабарний, хаптурний, здирний, драпіжний.
 Лихоимство — хабарництво, хаптурництво, здирство, драпіжництво.
 Лихоимствовать — хабарувати, хаптурувати.
 Лихорадка — лихоманка, пропасница, поганка, шухля, тряся, трясня, трясучка, трясениця, трясавиця, хиндя, хвиндя, тетюха, тігка, зімниця, гнітючка.
 Лихорадочный — лихоманний, тясцевий.
 Лихошерстный—(о собакахъ) потайний, лихий.
 Лицевать — лицювати, ницювати.
 Лицевой—передній.
 Лицелѣй—актор, актѣор, артист.
 Лицезрѣніе—бачення.
 Лицезрѣть—бачити.
 Лицемѣрить — облудувати, фальшувати, лукавити.

Лицемѣріє--облуда, облудність, фальш, фіглярність, фіглярство.

Лицемѣрный—облудный, фіглярный, фальшивый, лукавый.

Лицемѣръ.-ка — облудчик,-ця.

Лицепріятіє—сторонність.

Лицепріятный--сторонний.

Лицо—вид, обличчя, лице, парсуна, образ, тварь; (личность) особа.

Личико—видок, видочок.

Личина—машкара.

Личинка — осклеп, замоток; (майс. жука) саленик, бедрак, поборозняк, понур, хробак білий; Rhuganeakubrak; муравьиная - перинка.

Лично-особисто, персонально.

Личность—(отд. существо) особа, персона; (къ лицу, особѣ, человеку относящееся) особистість.

Личный—особистый.

Лиша—лишай.

Лишайникъ, раст.—лешедь.

Лишать, шить—збавляти, збавити, позбавляти, позбавити; (жизни) тратити, страстити, віку збавити; (свободы) зневолювати, зневоляти, зневолити, заневолювати, волити; слова-забороняти мови; дѣвственности-справичити.

Лишатся, шиться — збуватися, збутися, позбутися, позбавитися, рішатися, шитися, втрачати, тити; -чувствъ -зомліти, знежитися; -сознанія -ошмоніти; -силы -знемогтися, знесилитися; ума-збожеволіти.

Лишекъ — рештка, зайвинка, лишниця.

Лишеніє—збавлення. позбавлення, втрата.

Лишенія—(бѣдность) злидні.

Лишний—зайвий; непотрібний; (о деньгахъ) лежаний.

Лишь—тільки, ледве; -бы-аби, аби-б, коб, коби; -бы-гдѣ-аби-де; -бы-то-аби-то; -бы-что-аби-що; только-скоро, заледве; -только-какъ-тільки-аж.

Лобзаніє—цілування; цілунок.

Лобзати—цілувати.

Лобный—чоловий, чільний.

Лобокъ, анат.—поріг.

Лобъ—чоло, лоб.

Ловелась—зальотник, дівчур, подупельник, бабій, джигун, залицяльник.

Ловець—мисливець.

Ловитва—улови.

Ловить—ловити, хапати, за-попадати, запопасти; на-лапувати, налапати.

Ловиться—ловитися, іматися, імітися.

Ловкій — (удобный) зручний, ручий; (смышленный) змисний, спритний; (складный въ движеніяхъ) чамняний, секерний, зграбний; (изворотливый, умѣющей обойти, завлечь) прикібний, промітний.

Ловко—зручно; зграбно; хвацько, стоком, стічно; спритно.

Ловкость — зручність; зграбність; хвацькість; спритність.

Ловля—улови, лови, ловитва, ловіиво, ловіння.

Ловушка—хапка, пастка; (для воробієвъ) стрівка; (для птицъ) сільце; (для лѣс. звѣря) застава.

Ловчий—псяр, псярник.

Логовище—тирло, скота, лѣгво, барліг, кублище, кубло, мирлуга.

Логъ—яр; річище; переліг, обліг.

Лодарь—смовдирь, ледарь.

Лодка—човен, човно; выдолблен. изъ дерева-душогубка; выдолбл. съ обшивкой досками разн. размѣра-каюк; такая же рыбацкая небольшая-жаковик; большая, вмѣстимостью до 200-300 п.-руб. шугалія; подводная—підводник; плоскодонная-кайора.

Лодочникъ-човникарь; весляр; перевізник.

Лодочный—човновий.

Лодыжка, анат.-Malleolus-кісточка, щиколотка.

Ложа, театр.-льожа; (ружейн.) -сада.

Ложбина, оврагъ—яр, звір.

Ложбистый—яркуватий.
 Ложе—ложе, ліжко, ліжниця;
 (рѣки) річище.
 Ложементъ—шанець.
 Ложечка, анатом. — долок;
 (чайн.) ложечка.
 Ложечникъ—ложкарь.
 Ложечный—ложковый.
 Ложиться, лечь—лягати, ляг-
 ти, кластися, покластися,
 полягати, облягтися.
 Ложка—ложка; разливная —
 ополоник.
 Ложковидный—ложкуватий.
 Ложность—омильність, похиб-
 ність, хибність, фальши-
 вість, неправдивість.
 Ложный—омильний, кривий,
 хибний, похибний, фальши-
 вий, неправдивий.
 Ложь—брехня, олжа.
 Лоза—(пруть) різка, лозина;
 раст. *Salix alba* лоза, ло-
 зиння.
 Лознякъ—лози; *Salix acutifo-*
lia—шелюг; *Salix caprea*
 —верболіз.
 Лозунгъ—гасло.
 Локализовать — льюкалізу-
 вати.
 Локать, хлебать — хлєптати,
 жлуктати, сьорбати.
 Локонъ—кучерь, пуколь, лока.
 Локотной—локтьовий.
 Локотокъ—лѣктик.
 Ломаніе ламання.
 Ломанный (геометр.) — злом-
 частий, уламчастий.
 Ломать—ламати; ся-ламатися.
 Ломить—суд мити, ломотіти
 (въ костяхъ).
 Ломка—ламання, ломець, ла-
 манка.
 Ломкій—хрусткий, крушний,
 крихкий, ламкий, ламучий.
 Ломкость—хрусткість, круш-
 ність, крихкість.
 Ломовикъ — (извозчикъ) бен-
 дюжник; (конь) плуговик.
 Ломовой—ломний;—вое желѣзо
 —залізничя;—вая пушка об
 ложна гармата;—вая лошадь
 —плуговик;—вая работа—важка
 работа; вой извозчикъ—бен-
 дюжник.
 Ломоносъ синий, раст. *Clema-*
tis integrifolia —циганка, за-
 бий-круча.
 Ломота—ломець, ламанина.

Ломотный—ломцевий.
 Ломоть—скиба, луста.
 Ломъ—лом; (для разбив. льда)
 —плішня.
 Лонзикъ. пт. *Totanus*—коловод-
 ник.
 Лоно—груди, перса, надро.
 Лопастъ—(кожаная у сѣдла)
 потєбня; (у пароход. ко-
 леса) шуфля; (весла) лопать.
 Лопата—лопата.
 Лопатка—копистка, копирстка,
 лопатка; (анат.) окіст; (у
 косарей) мантачка, клепало;
 (для шпаглевки) шпадля,
 шпагля; (штукатурная) ке-
 льня.
 Лопать — хавкати, халасати,
 халасувати, халавкати, трі-
 скати, жерти.
 Лопаться — рєпатися, луска-
 тися, тріскатися.
 Лопнуть—луснути, рєпнути,
 тріснути.
 Лопотня—лук.
 Лопуха, *Variolae aqueae*—гвиз-
 дочки, вітряна віспа.
 Лопушникъ, раст.—*Salvia verta-*
cillata—свинієх, свинушник.
 Лосій—лосьовий.
 Лоскуть — шмата, шиатина,
 клапотъ.
 Лоскутникъ,—ца—старожечник,
 —ця, тандитник,—ця; голо-
 дранець, ка.
 Лоскутный—тандитний; (рядъ)
 тандита, товкун.
 Лоскуть—плат, рянда, шмат,
 клапотъ; (бумаги) шпаргал.
 Лоскъ—полиск, глянецъ, диск.
 Лоснистость—лоснявість.
 Лоснистый—лоснявий.
 Лосниться—лосняти, вилиску-
 ватися, лощитися, поли-
 скуватися, лисніти, лисни-
 тися.
 Лососина—сальмина.
 Лососій—сальмовий.
 Лосось, рыба—сальма.
 Лось, зоол.—лосунь.
 Потерейный—лѣотерийний.
 Потерея—лѣотерия.
 Потокъ — (корыто) нєчви, нєць-
 ки, вагани; (водостокъ) рин-
 ва, потоки.
 Потъ—(въс. мѣра) лот; (морск.)
 оловница; раст. *Lotus corni-*
culatus—горицвіт.
 Лохань—цебер; (для помоєвъ)
 помийниця.

Лохмотникъ, -ца — голодранецъ, -нка.

Лохмотье — цундря, цундрина, хабоття, хламѣття, цуря, канцурря, ряндя, рубате, риззя, дрантя, рам'я, руб'я.

Лохъ садовый, раст. *Eleagnus hortensis* — цариградська лоза.

Лощманъ — лощман.

Лошаденка — конячка.

Лошадиный — кінський, конячий.

Лошадка — коник, конячка.

Лошадь — кінь; ди — кінва.

Лошаковый — ослиюковий.

Лошакъ — ослиук.

Лощение — полірування, глянцювання.

Лощина, ложбина — яр, звір, перебалок, лощовина.

Лубочный — луб'яний.

Лубъ — луб, лутина.

Лубяньтъ — шкарубѣти.

Луговодство — лукивництво.

Луговэй — лучний.

Лугъ — лука, лукань; поемный — заплава.

Лудильщикъ — біляр.

Лудить — білити.

Лужа — калябуря, синявка, калюжа, калабана, охаб, охаба, охабисько; -длинная, по слѣ разлива — потязь.

Лужайка — моріг, муріг.

Лужение — біління.

Лужица — калябурка, калюжка.

Лузга — луска.

Лука (сѣдельная) — каблук, облук.

Лукавить — хитрувати, лукавити, на хитрощах ходити.

Лукавство — прохѣрство, підступ, облуда.

Лукавый — прохѣрний, хитрий, підступний, облудний; человекъ — прохѣра, мудрагель.

Луковица — цибулина.

Луковичный — цибулинний.

Луковка — цибулька.

Луковый — цибульний, цибуляний.

Лукоморье — затока.

Лукошко — козуб, козубня, козубка.

Лукъ, раст. *Allium* Сера — цибуля; - порей, *A. porum* — прас, пір, зелень — пір'ячко, шір'я; - шнитъ, *A. schochodrasum* — требулька; порода мелкая, продолговатая —

зубка; (оружіе) — лук, сагайдак.

Луна — місяць; перв. четверть — молодой, перша квартира; вторая четверть — перекрій, перекруг, друга квартира; третья четверть — підповня, третя квартира; полная — повня.

Лунатикъ — сновидя, місяшник.

Лунка, ямка — кубах.

Лунный — місячний, місяцевий

Лунь, пт. — сироватень.

Лупить — лупити, сблуплювати, лупесати, здирати; (кожу) білувати; - ся — лупитися; (изъ яйца) — вилуплюватися.

Луска — лушпайка, лушпак, лушпелина, лушпина.

Лучевая кость — передраменница.

Лучевой — промісвий, парусовий.

Лучезарность — промінистість, осяйливість.

Лучезарный — промінистий, осяйливий.

Лучеиспускание — промінювання, світотеча.

Лучеобразный — променястий, парусуватий.

Лучепреломление — промінозлом, парусозлом.

Лучина — скалка, скіпа, скепка, скіпка, тріска, щамба, шпатар, шпадер, скаля, задера, колотвиця, колотиця, липина.

Лучинный — скалковий, скіпковий.

Лучистый — промінистий.

Лучше — краще, ліпше.

Лучшій — кращий, ліпший.

Лучъ — промінь, пас, парус.

Лушение — хухріння.

Лушить — хухрити, лузати.

Лыжа — нарта, лижва.

Лыко (содранное) — паздір'я, паздір, лут, луття.

Лыковый — личаний, личаковий, лотовий.

Лысина — лисина; блезна (въ матеріи).

Лысуха черная, *Pulica astralin*, лисак, лиска.

Лысый — лисий; (шутл.) голомозий; суц. — лисак, голомозько.

Лысѣть — лисѣти.

Львенокъ — левеня, левенятко.

Львиный—левовий, львовий.
 Львиный хвостъ, раст. *Leopogus cardiaca*—псячка.
 Львица—лериця.
 Льгота—пільга.
 Льготить—пільгувати.
 Льготный—пільговий.
 Льдина—крижина; (большая)—турнаш, креля.
 Лѣзя—можна.
 Лѣнуть—тулитися, горнутися.
 Лѣняный—лѣяний, лѣонний.
 Лѣстець, подлипало—знимець, ж. р. — знимка, забігайло, лестун, облесник, лѣстець.
 Лѣстивость—улесливість, підлесливість, облесливість, облесність, підлепливість, підлепність, підлазистість, залесливість, лѣстивість.
 Лѣстивый—підлепливий, підлепний, улесливий, підлесливий, облесливий, залесливий, підлазистий, облесний, лѣстивий, лесливий, лесний.
 Лѣстить — лѣстити, хлѣбити, облещувати.
 Лѣститься, зариться — квапитися, ласитися, зазіхати.
 Лѣвизна—лівина.
 Лѣво—ліворуч.
 Лѣвша—шұльга, манько, манькуг, лѣвак, лѣвачка, лѣвкунтик, -ця, лѣвцун, -ка.
 Лѣвый—лівий.
 Лѣзть (вверхъ, наружу), взбираться—п'ястися, пнутися; пхатися; пертися; лізти, вилазити.
 Лѣкаришка—лікарчук.
 Лѣкарскій—лікарський.
 Лѣкарственный, цѣлебный — помічний, цілющий, лічний, медичний.
 Лѣкарство — лік, ліки.
 Лѣкарство—лікаркування.
 Лѣкарь, -рка — лікарь, -рка.
 Лѣнивецъ — лодарь, ледарь, ліногуз, лінтюга, лінюга, легарь, лега, лежень, легейда, ледай, ледака, ледащо, нероба, полежай, полежак.
 Лѣнивица — розварня, лінка, ледащиця.
 Лѣнивый — ледачий, бездільний, опішій, оспалий, мнрявий.
 Лѣниться—лінуватися.

Лѣноватый—полінивий.
 Лѣность—лінощі, ліньки, лїнивство, лінування.
 Лѣн-тай — полежай, ліногуз, лінтюга, полежак, бабак, бездільник; см. Лѣнивецъ.
 Лѣнтаяка—см. Лѣнивица.
 Лѣнь—лінощі, ліньки, багла, лінок.
 Лѣпить—клеїти; зліплювати, бгати, тулчати; -ся—ліпитися, зліплюватися, клеїтися; тулитися, моститися, щулитися.
 Лѣпка—сницарство.
 Лѣпкій—липкий, беручкий.
 Лѣпкость—липкість.
 Лѣпной—ліпний, сницарний.
 Лѣпщикъ—сницарь.
 Лѣса—риштування.
 Лѣсенка—східці; приставная—драбинка.
 Лѣсистость—лісистість.
 Лѣсистый—лісистий.
 Лѣсная фисташка, раст. *Staphylea pinnata*—клокїчки.
 Лѣсникъ (лѣс. сторожъ)—гайовий, карбінничий; (лѣшій) лісовик, гайовик.
 Лѣсничество—лісництво.
 Лѣсничій — лісничий.
 Лѣсной — лісовий, гайовий; орѣхъ, раст. *Corylus avellana* — ліска; груша, яблуко-лісниця.
 Лѣсоводство—лісництво.
 Лѣсокъ—лісок, гайок; (жидкій)—стрелиця; въ степи—мечет.
 Лѣсопильный — тартацький, трацький.
 Лѣсопильня—тартак, трачевня, фірас, пильня.
 Лѣсопромышленникъ — лѣсопромисловець.
 Лѣсосѣлка—ділянка.
 Лѣсопромышленный—лісопромисловий.
 Лѣстница (неподвижн.) — отупанка, лютра, східець, східці, сходи; (передвижн.) стромина, драбина, лїторка, лїтря.
 Лѣсь—ліс; красный-бір; березовый-березняк; дубовый-дубняк; ольховый-вільшина; дѣвственный — праліс; темный-синета; высохший-сухоліс; лиственный — лїстовняк; выгорѣвший-згарь

Лѣтній—літній, літошній.
 Лѣто—літо; рік; (сухое)-сухо-
 ліття; (урожайное, благопрі-
 ятное) поліття; (лѣта) вік,
 життя.
 Лѣтовье—літовище.
 Лѣтомъ—улітку, уліті, облітку.
 Лѣтописецъ—літопис.
 Лѣтописный—літописний.
 Лѣтопись—літопис.
 Лѣтосчисленіе—літолік.
 Лѣтось—торік.
 Лѣтошній—торішній.
 Лѣчебникъ—лікувальник.
 Лѣчебница—лікарня.
 Лѣчебный—лікарський, ліку-
 вальний.
 Лѣченіе—лікування, коруван-
 ня, гоіння.
 Лѣчить—лікувати, корувати,
 гоїти.
 Лѣшій—полісун, лісовик, гай-
 овик, лісун.
 Любвеобильный—коханливий.
 Любезничаніе—лицяння, же-
 нихання.
 Любезничать—лицятися, же-
 нихатися, мизгатися.
 Любезный—коханий, любий;
 (вѣжливыи) гречний, чем-
 ний, увічливий.
 Любезнѣйшій, милый—росто-
 милений.
 Любимецъ, -мица—улюбле-
 нець, -нка, милованецъ, -нка.
 Любимый—улюблений, укоха-
 ний, коханий, люблений,
 любовний.
 Любитель, -ница—любовець,
 -ница, amator, -ка; охочий,
 -ча, даси, -са до.
 Любить—любити; кохати; на-
 видіти.
 Любоваться—милуватися.
 Любовникъ, -ца—коханецъ, -нка,
 любас, -ка, любанка, полю-
 бовник, -ця, хабаля, хабаль-
 ниця, хабалиця.
 Любовный—закоханий, укоха-
 ний, любосний; -напитокъ—
 кохан зілля.
 Любовь—любов, любас; кохан-
 ня, закохання.
 Любознательный—цікавий, до-
 питливий, довідливий.
 Любой—перший, ліпший.
 Любопытный—цікавий.
 Любопытство—цікавість.
 Любопытствовать—цікавитися.
 Любоострастіе—ропуста.

Любострастный—ропустний.
 Любостяжатель, н. ца—зажи-
 ра, хтивець, -вниця, зиско-
 люб, -ка.
 Любостяжательный—зажира-
 куватий, хтивий, захланний.
 Любушка—любка, коханка.
 Любящій—люб'ячий; (прогиво-
 рѣчить)—зарічаний; (пѣть)
 —співучий.
 Люди—люде.
 Людишки—людці.
 Людный—людний.
 Людоѣдка—сироїдка, людо-
 жерка.
 Людоѣдство—сироїдство, лю-
 дожерство.
 Людоѣдъ—сироїд, людожер.
 Людская—челядня.
 Людской—людний.
 Люкъ—ляда.
 Люлька—колиска.
 Люнетъ—шанець.
 Люстра—жирандоля.
 Лютеранскій—лютерський.
 Лютикъ, раст. *Ranunculus*—
 чічка жовта, козельці, чи-
 стник, болотне зілля; *R.*
aquatilis—самостій; *R. lingua*
 --натяж, натягач; *Aconitum*--
 царь-зілля, чорне-зілля; *A.*
parellus—косатка.
 Лютость—суворість, лютість.
 Лютый—суворий, лютий.
 Люцерна хмѣлевая, раст. *Me-*
dicago lupulina—горошок;
M. sativa—равлинник.
 Лягавый—вижлий.
 Ляганіе—брикання, хвицання,
 фацигання, вихання.
 Лягать—фацигати, брикати,
 хвицати, фиркати.
 Лягушенокъ—жабеня, жабе-
 нятко.
 Лягушечій—жаб'ячий.
 Лягушка—жаба скакавиця,
 кряча; (колодезная боль-
 шая)—равер; (древесная,
Nyla arborea)—раканя.
 Лядвенець рогатый, раст. *Lo-*
tus corniculatus—медівка.
 Лядвея—стегно.
 Лядъ—халепа.
 Лямка—тягло.
 Ляпать, -пнуть—ляпати, -пнути.
 Ляшка—стегно.

М.

Мавзолей—надгробок.

Махротъ, раст. *Cytisus biflorus*—зіновать.

Магазинный—гамазейний, гамазійний, магазиновий, шпихліровий.

Магазинъ—гамазей, гамазея, гамазій, гамазія, гамазин; книжный книгарня; хлѣбный—шпихлір, магазей.

Магарычъ—могорич.

Магистратъ—майстрат, ратуша.

Магическій—чародійний, магичний.

Магія—магія.

Магнетизерство—магнетика.

Магнетизеръ—магнетизатор.

Магнетизировать—магнетизувати.

Магнетизмъ—магнетизм.

Магнетическій—магнетичний.

Магнитить—магнесувати.

Магнить—магнес.

Магометанинъ—агарянин, магометан.

Магометанка—агарянка, магометанка.

Магъ—маг.

Маевка—цигарцара.

Мазальщикъ, -ца—помазун, -ха, мастільник, -ця, мазільник, -ця, мазій, -ка.

Мазаніе—мастиння; шмарування.

Мазанка—ліплянка.

Мазать—мастити; шмарувати; (пачкать) глосити.

Мазилка—(плох. живописецъ) квачомаз; (кисть) квач.

Мазильница—мазниця

Мазня (о картині)—льоппи.

Мазунья—мазійка.

Мазурикъ—шальвіра, ракло.

Мазурничать—шальвірити, шахрувати.

Мазь—мастило, шмаровило, мазя; (колесная)—коломазь.

Маисовый—пшінковий, пшеничковий.

Маисъ, раст. *Zea Mays*—пшінка, пшеничка.

Майранъ, раст. *Origanum majorana*—майран.

Май—травень.

Майская букашка, *Meloid proscarabeus*—майка олійна.

Майскій—травневий, майовий, майовний.

Майскій жукъ, *Melolontha vul-*

garis—саляник, хрусталь, хрущ; *M. solstitialis*—хрущ волоський.

Маканіе—мочання, умочання.

Макать—мочати, умочати.

Маклакъ—фактор.

Маклачить—факторувати, махлювати.

Маклерскій—факторський.

Маклерствовать—факторувати.

Маклеръ—фактор.

Маковка—(головка маку) качулея, качулка; (глава церкви) банька; (головка на шестѣ, шпигѣ) ковилка.

Маковникъ—максвик, маківник.

Маковый—маковий.

Макрель, рыба—баламут.

Макушка щолопок (верхушка), тімя (темя).

Макъ—мак; восточный, *Rarave orientale* сліпак; дикій—зіркач; (въ загадкѣ)—тріскач.

Маленькій—маленький, ма-
ленький.

Маленько—замало.

Малехонекъ—малюсінський, манюсінський.

Малецъ—хлопець, малюк.

Малина—малина; полевая, раст. *Rubus caesius*—коло-
дох, дерипник.

Малинный—малиновий.

Малиновка, пт. *Molacilla salicaria* или *Sylvia hortensis*—очеретянка.

Малиновыи (цвѣтъ)—кармазиновий.

Мало—трохи, мало, омаль, небагато.

Маловажность—малознач-
ність.

Маловажный—малозначний.

Маловато—намалі, намаль, обмаль, обмалкувато.

Маловатость—прималість, по-
малість, обмалкуватість.

Маловатый—прималий, пома-
лий, обмалкуватий.

Маловѣріе—недовірство, ма-
ловірство.

Маловѣрный—недовірок, не-
довірний.

Маловѣръ—маловір.

Маловѣсность—недоважність.

Маловѣсный—недсважний.

Малодушіе—легкодухість.

Малодушный—бездухий, легкодухий.
 Малозначащій—малозначний.
 Малозначительный—малозначний.
 Малоизвѣстность—маловідо-мість.
 Малоизвѣстный—маловідомий.
 Малоимущіи—незаможний.
 Малоискусный—недотепний, немайстерний.
 Малокровіе—малокровність; блідниця.
 Малокровный—недокровний, малокровний.
 Малолѣтній—малолітній, не-долітній.
 Малолѣтокъ—недоліток, мало-літ, малолітка.
 Малолѣтство—маленьство, мальство.
 Малолюдный—нелюдний.
 Мало мальски—мало на мало.
 Маломошный—легкосилий, не ужий.
 Малоопытный—малодосвідний.
 Малопомѣстный—дрібнозе-мельний.
 Малоплодородный (о землѣ)—пісний.
 Мало по малу—потроху.
 Малоприбыльный—малоко-риений.
 Малорослый—низькорослий, куций; - и толстый—при-кадкуватий, присадкуватий.
 Малосвѣдущій—малосвідомий.
 Малосильный—малосилий, мало-моцний; -сущ.—худопа-холок.
 Малость—мализна, цюпка, цюпинка, трошиця, криха, марнота.
 Малоуміе—недоумство.
 Малоумный—недоумкуватий.
 Малоупотребительный—мало-вживаний.
 Малоцѣнный—низькоцінний.
 Малочисленный—нечислен-ний, малолічний.
 Малый—малий: невеликий.
 Малышъ—малюта; (приземи-стый)—приземок, малюк, маля, малятко.
 Мальва, раст. *Althaea officina-lis*—рожа; *Malva mauri-tiana*—дзіндзівер; *M. rotun-difolia*—проскурка, проску-рень; *M. silvestris*—слиз, тан-церник, пацірник, турець-

кий сльоз; *M. crispa*—ску-лочник.
 Мальчикъ—малюк, хлопко, хлопещ, хлопчак, хлопчи-на, хлопак; мальчуганъ—пахолок; маленькій—повшо-нок, повшук, пахоля.
 Мальчишескій—хлоп'ячий.
 Малѣйшій—найменший.
 Малютка—немовлятко, маля, малишко, манушечка, ма-нушка.
 Малярный—фарбярний.
 Маляръ—фарбяр.
 Мама—нень, ненька, мама.
 Мамалыга—токан, мамалига.
 Маменька—мамуня.
 Мамка, кормилица—плекачка.
 Мамонтъ, зоол.—мамут.
 Маневренный—дженджеревий.
 Маневрировать—дженджеру-вати, маневрувати.
 Маневръ—дженджера, вере-мія.
 Манежъ—маніж.
 Манера—маніра; поведенція.
 Манеръ—манір, узір, спосіб, побит, роб, кшталт, штиб, штиль, шталт, шкиль, штиб, чин, ярміс.
 Манжета—манкет; шерстяная—зап'ястник.
 Манжетка обыкновенная, раст. *Alchemilla vulgaris*—наво-ротник, наворотень.
 Манжетный—манкетовий.
 Манить—(звать знакомъ) ки-вати; (привлекать) вабити, надити.
 Манишка—шемізетка; (отмаш-ка при встрѣчѣ рѣчн. су-довъ) майнівка, майтала.
 Манкировать—লেখকোবান্নো ста-виться до обов'язків.
 Мановеніе—помах.
 Мантия—керея.
 Манускриптъ—рукопис.
 Мануфактурный—мануфактур-ний.
 Марамъ, мед.—чев'яда.
 Марковать—тямити, розу-міти.
 Маранье—каляння; базграння.
 Марать—брудити, каляти; ба-зграти.
 Маргаритка, раст. *Bellis peren-nis*—цяточка, сирітка, стокротъ, нечуй-вітер, цу-кр'вка.

Марена настоящая, раст. *Rubia tinctorum*—крап.
 Маринадъ—меживо.
 Маринованный—межений.
 Мариновать—межити.
 Марк—марка.
 Маркій—плямистый; кальный.
 Мармеладъ—мармолѣда.
 Мартовскій—березневий, мар-
 цовий.
 Мартъ—березень, березіль.
 Маршировать—маршувати.
 Маршировка—маршування.
 Маршъ, сущ.—марш.
 Маршъ, межд.—руші! худі! гайда!
 Маска—машкара, личина.
 Маскарадный—машкаровий.
 Маскировать—маскувати, лич-
 кувати.
 Масленикъ (грибъ)—масляк.
 Масленица—масница, ма-
 сляна.
 Масленный—масний, масткий;
 (о кракахъ) олійний; (за-
 пачканный) засмалцьова-
 ний, заяложений.
 Маслина (дерево)—олива;
 (плодъ)—оливка.
 маслить—мастити, маслу-
 вати.
 Масличный—оливний.
 Масло—масло; растительное—
 олій, дерев.—олива; конопл.
 —сім'яна олія.
 Маслою—масляр; олійник.
 Маслобойка—масничка, ма-
 слянка.
 Маслобойный—маслярний; о-
 лійний.
 Маслобойня—маслярня, олійня.
 Масляникъ, грибъ—масляк.
 Маслянистый—масткий, мас-
 листый; (о водѣ, покрытой
 слоемъ масла) осугуватий.
 Масляница—масница, приспль-
 ниця.
 Масляничный—масничний.
 Масляный—масткий; (облитый
 масломъ) машений.
 Масса—товша, купа, хмара,
 хлань, загаль, обваг.
 Массажистъ, тка-містушар-ка.
 Массажъ—містушіння, містуш.
 Массивный—тілистий, тіль-
 частий, литий.
 Массировать—містушити.
 Мастерить—майструвати.
 Мастерница—тімаха.

Мастеровой—майстровий; ре-
 місник, робітник.
 Мастерская—майстерня, май-
 строва, робітня; художника
 -маллярня; экипажей, каретъ,
 телѣгъ-стельмашня, штель-
 машня; сапожника-шевня;
 шорника-швальня; скорняка
 -куш-іря.
 Мастерской—майстерний, ми-
 стецький.
 Мастерство—майстерство.
 Мастеръ—майстер; тімаха,
 митець.
 Мастика—мастика.
 Мастичный—мастиковий.
 Масть—(цвѣтъ, въ картахъ)
 масть.
 Матежъ—остуди.
 Материкъ—суходілля, суходіл.
 Матеріаль—знадіб, знадібок,
 матеріал, матріян; приго-
 товленный для чего-за-
 права.
 Матерія—матерія; (покупная,
 лавочная) крамина, крам-
 нина; мед.-гній.
 Матѣрой—здоровий, великий.
 Матерщина—матюки.
 Матерѣть—тверднути; рости;
 гартуватися до чого.
 Матица (балка подъ потолкомъ)
 -сволок; (въ суднѣ) биндюг.
 Матка—мати; матка, самиця;
 анат. ураз, матица, плод-
 ник, дитинник; (у свиньи)
 -іацятник.
 Маткина душка, раст. *Viola*
pitabilis—фіялка лісова;
Origanum vulgare зіновка,
 маришка, материнка.
 Мать-вѣй—тмянний.
 Маточная трава, раст. *Pyre-*
trum paterium ростопахъ,
 ростопах, земизеленя, ма-
 руна.
 Матчникъ, раст. *Melissa offi-*
cinalis L.—ройовик; анат.-
 уразник.
 Матрацъ—матрац.
 Мат-ось матрос.
 Маттіола, раст. *Matthiola ann-*
ta—сокирки городні.
 Матушка—пані-матка.
 Матушкинъ—матінчин.
 Мать—мат; рогожа, мѣта.
 Мать—мати, матір; (крестная)
 -нанашка, хрещена мати.
 Мать и мачеха, раст. *Fussilago*

farfara-купайла, купала, під-
біл.
Маунъ, раст. *Valeriana offici-*
palis-смердючка.
Махальный—махальный.
Маханіе—махання.
Махать — махати, майдалати,
мантиляти, маяти.
Махнуть (побѣжать)—югнути
чкурнути, почухрати, май-
нути, дременути, дмухнути,
дмухонути.
Маховой—замаховий, маховий.
Махомъ—миттю, вмах.
Махорка, бакунъ, раст. *Nicoti-*
ana rustica—плотовець.
Махровый—повний.
Махъ—помах; (мельн. крыло)
крыло.
Мачеха—мачуха.
Мачта—щогла.
Мачтовой—шогловий.
Машина—машина.
Машинистъ — машинник, ма-
шинистий, машинист.
Машинный—машиноный.
Маякъ—фигура, хвигура.
Маятникъ—звиса, вагадло, ма-
ховик.
Маяться — нудитися, мордува-
тися.
Маячный—фигурный.
Мгла — мла, імла; сухая—юга;
густая, мокрая—мряка.
Мглистый—млуватий. імлува-
тий.
Мгновеніе—мент, мить.
Мгновенно—умент, умить, миг-
ком.
Мебель—меблі.
Мебельный—мебельный.
Мебельщикъ—мебельник.
Меблированіе—меблювання.
Меблировать—меблювати.
Меблировка—меблі; умеблю-
вання.
Медаль—медаль.
Медальонъ—медайльон, лич-
ман.
Медвеникъ, настѣк.—джміль.
Медвѣдина—ведмежина.
Медвѣдица—ведмедия; аст-
рон.—віз.
Медвѣдка обыкновенная, на-
стѣк.—*Grullotalpa vulgaris* —
земледух, ведмедик.
Медвѣдь—ведмідь; сѣрый (га-
лиційскій)—полоняник.
Медвѣжатникъ—ведмедник.

Медвѣженокъ—ведмедя, тулук,
ведмедягко.
Меднѣжій—ведмежий.
Медвѣжья ягода, — виноградъ,
раст. *Arctostaphylos, Uva ursi*
Spreng.—росхидник, мучница.
Медвяный—медовый.
Меделянка—британ.
Медистый—медный.
Медленіе—баріння, гаяння.
Медленно—прокволисто, прок-
воло, прокволом, поквопом,
повагом, ззагом, звільна.
Медленность, — повільність,
звільність, капарність, за-
гайність, забарність, ле-
гурність.
Медленный—повільний, звіль-
ний, капарний, загайний,
забарний, легурный.
Медлитель—капарник, загайко,
забарник, легурник.
Медлительность — забарність,
забарність, легурність, ка-
парність.
Медлительный—легурный, за-
барний загайний, опшілий,
марудный.
Медлигъ — баритися, гаятися,
марудитися.
Медоаренный—медоварный.
Медоватый—медуватий.
Медовикъ, раст. *Trifolium ge-*
rens — хрестики, кашка,
троинячок, сіре зілля, лиш-
ки; (рѣяникъ)—медяник.
Медовичекъ, раст. *Pulmonaria*
mollis—крокіс, крокіш, кро-
кус. *P. officinalis*—медунка,
медунця.
Медовый—медяний, медяниш-
ний.
Медоносный—медодайний, мед-
ни.
Медоносный донникъ, раст. —
Spiraea Silipendula—липка.
Медоточивый — медотечный;
солодкий.
Медунца, раст. *Pulmonaria*
mollis—крокіс, крокіш, кро-
кус.
Медунка серповидная, раст.
Medicago falcata—горошок.
Медъ—мед, мід; (засахарив-
шийся, въ крупинкахъ)—по-
крупини; безъ носку-пато-
ка; липовый лигень, липняк.
Межа—край, обміжок, хитарь.
Междометіе, грам.—оклик, ви-
клик, викрик.

Междоусобіє — чвари.
 Междоусобный — чварний.
 Между, среди — між, поміж, ме-
 жи, проміж, посеред, з,
 змежи, зпосеред: -тѣмъ
 проте, а проте, прецінь,
 аж; тим часом; -прочимъ
 — між иншим.
 Международный — міжнарод-
 ній.
 Междоцарствіє — безкоролев'я.
 Межеваніє — помір
 Межевать — поміряти.
 Межевой — мірничий; пограич-
 ный-обміжний, межовий.
 Межевщикъ — міник, мірчий.
 Мезга — биль (Albumen въ де-
 ревь); (выжимки) — жмаки,
 жмихи.
 Мездра — нїздра, плїва, мерля-
 тина, мизка.
 Меленькій — дрібненький.
 Мелкій — дрібний; неглибо-
 кий, мілкий, малий.
 Мелковатый — подрібний; по-
 милкий.
 Мелководный — мілкий, негли-
 бокий.
 Мелкозернистый — заміркува-
 тий.
 Мелкопомѣстный — дрібнозе-
 мельний.
 Мелкота — дрібнота, подріб;
 мелкіє людишки — низота.
 Мелодическій (голосъ) — струй-
 ний; мельодійний.
 Мелодія — мельодія.
 Мелочной — дрібязковий, дрі-
 б'язний; дрібний; (человѣкъ)
 пічокруп, -ка.
 Мелочность — дрібязковість,
 пічокрупство.
 Мелочь — абищія, маліч, дрі-
 бязок, дрібнота, подробиця.
 Мель — переміль, мілоч, мілко-
 вина.
 Мельканіє — блимання, бликан-
 ня, мигавка, миготання,
 миготіння, мигтіння, мая-
 чення.
 Мелькать, -кнутъ — блимати,
 мнути, бликати, -кнути, ми-
 гогати, -гонути, миготіти,
 мигтіти, мигкати, -гнути,
 шаснути, маяти, змайнути,
 майнути.
 Мелькомъ — мигкем, мигцем,
 прогульком, мельчком.
 Мельникъ — мірошник, мли-
 наръ.

Мельница — млин; (конная) -сту-
 пак, топчак; вѣтряная-віт-
 ряк; водян. съ наливн. коле-
 сомъ-млин коречний; съ
 подливн. колесомъ — підсу-
 бійний млин; крупчатая-пи-
 тель; пловучая-наплавний
 млин, плавък.
 Мельничиха — мірошничка, мли-
 нарка.
 Мельничный — млиновий.
 Мельчать — дрібніти, дрібніша-
 ти, переводитися, нікчем-
 ніти.
 Мельче — дрібніше; міліше.
 Мельчить — дрібнити.
 Мелюзга — мільга, мілька,
 мулька, мулярка.
 Менструация — пола, цвіт, сплав-
 ня червона, глембеї, мї-
 сячка.
 Мень (налимъ), рыба *Lota vul-*
garis — мнюх, ментуз, мень,
 меньок.
 Меньше — см. Менѣе.
 Меньшинство — меншість, мен-
 шина.
 Меньшій — менший.
 Меньшой — молодший.
 Менѣе — менш; есего-як най-
 менше, що найменше.
 Мергель, минер. — рухляк.
 Мергельный — рухляковий.
 Мерещиться — снуватися, вви-
 жатися, верзтися, привид-
 жуватися, метеконіти, ми-
 гатися, мрітися.
 Мерзавецъ — шельюга, пога-
 нець, подляк, мерзеник.
 Мерзкій — гидкий, брідкий,
 мерзений, поганий, паскуд-
 ний.
 Мерзловатый — мерзлявий.
 Мерзлость — намерзлість.
 Мерзлый — намерзлий.
 Мерзлякъ, зябкій челоуѣкъ —
 змерзлюх.
 Мерзнуть (зябнуть) — мерзти,
 морозитися.
 Мерзостный — брідотний, мер-
 зотний, гидотний.
 Мерзость — бидота, гидота,
 шкарідь, шкаред, огида, пас-
 кудство, погань, мерзота,
 плюгавство, мерза, шкара-
 вать, негідь, огидність.
 Мерзѣть — поганіти.
 Меридіанъ, геогр. — південник,
 голуденник.

Меридіональний—південни-
вий.
Меринось—шпанка.
Меринь—валах.
Меркнуть—мерхнуть, мерхти.
Мерлушечій — смушковий,
линтваревий.
Мерлушка — смух, смушка,
линтвар.
Мертвенность — мертво́тність,
умерлечність.
Мертвенный—мертвотний, у-
мерлечний.
Мертвецкая—трупарня.
Мертвѣцки—мертво.
Мертвѣць — умрець, мрець,
умерлець, умерчик, мерляк,
мертвяк, мерцзяк, мерцвя.
Мертвечина—мерлятина, мерт-
вешина; падло, стерво; (без-
жизненная скучная матерія)
мертвота.
Мертвительный—мертвучий.
Мертвить—мертвити.
Мертворожденный—мерчук.
Мертвоядь, Silpha — мерша-
виця.
Мертвый — мерлий, мертвий,
безживний.
Мертвътъ—мертвіти.
Мерцаніе—мигавка, блимання,
бликання, миготання, мигот-
іння, мигтіння, маичення.
Мести — мести; (о метели) —
куйовдити, виходити, вихте-
лити, хурделити.
Местъ — помста.
Металлический — металічний,
крушевий.
Металловидный — металюва-
тий, крушуватий.
Металлообрабатывающий—кру-
шеобробний.
Металлоплавильный — гамар-
ний.
Металлургія—гамарство.
Металлургъ—гамарник.
Металль—круш, металъ.
Метаніе — кидання.
Метательный—метний, кидаль-
ний.
Метать—кидати; (и ру)—тер-
тисся, нереститися; (сши-
вать) пастригувати; (банкъ)
тримати банк; (бомбы) бом-
бувати.
Метаться, тнуться — шатати-
ся—тнутися, шибатися, —
бнутися, цабатися, — бну-
тисся.

Метелить — хурделити, вихо-
лити, вихтелити.
Метелка — вінчик; (камыш) —
кунця; (овса) волот; (проса)
китяг, китях, киях.
Метель—хуря, хуртуна, хурто-
вина, хурта, кура хуртеча,
хура, курява, курбельха,
куштелі, завихіль, задувка,
завірюха, курениця, куре-
вінниця, задимка, замета,
заметіль, охиза, фуфалиця,
фуфелиця, фуфеля, фуфер-
ня, фуфловиця, фуфулиця,
фукавици, хза, ферфеля,
ферфелиця метелиця, ме-
тіль, завія, сніговиця.
Метельный — завірюшливий,
хуртовинний.
Метельный—метловий.
Метельщикъ, -ца — метільник,
-ця; мітляр, ка.
Метеніе—замітання.
Метеоръ, астр. — мигунець,
трут.
Метель — покруч.
Метла—мітла, помело, збірні-
ця.
Метлика, раст. Calamagrostis
epigeios—чэпуга, чаполоть,
чаполоч, чапула.
Метловище—мітлице.
Метлообразный—мігластий.
Методически—методично.
Методический—методичний.
Метранажъ, типогр. — плян-
товник.
Метрический — метричний.
Метр. свидетельство — мет-
рика.
Механически—механично.
Механический—механичний.
Меченосецъ—мечник.
Мечообразный—мечастий.
Мечеть—мечеть.
Мечта—мрія.
Мечтаніе—мріяння, маріння.
Мечтатель, ница—мрійник, -ця,
марівник, -ця; (высокомѣр-
ный) — зарозумілець, лиця.
Мечтательность — мрійність,
мрійливість, марівність; за-
розумілість.
Мечтательный — мрійний, мрій-
ливий, маячливий, марів-
ний; зарозумілий.
Мечтать—мріяти, марити.
Мечъ—міч, меч.
Мзда—нагорода, платня; при-
бук, аиск.

Мздоимецъ—здирця; хабарник, хаптурник.
 Мздоимство—хабарництво, хаптурництво, здирство.
 Миганіе—мигавка, блимання, бликання, миготання, миготіння, мигтіння, лупання.
 Мигать, гнуть—блимати, мнути, бликати, кнути, моргати, зморгнути, лупати, мнути, мигтати, тнути, на мигнути (оком).
 Мигомъ—умент, миттю, вчерк.
 Мигунъ, -ха--моргун, -ха, кліпко.
 Мигъ—черк, мент, мить, змиг.
 Мидельшпангоутъ, рѣчн. и морск.—ботя.
 Мизаночникъ, раст. *Dactylis glomerata*—митлиця.
 Мизинець—мизинок, ми инець.
 Микстура—ліки.
 Милашка—любий, любка.
 Миленькій—любенький, миленький; гарненький.
 Милиція (надворная)—надвірня корогва.
 Мило—любо, любенько.
 Милованіе—помилування.
 Милованіе—милування, голубління.
 Миловать—милувати.
 Миловать—милувати, голубити.
 Милovidность—гожість, ладність, вродливість.
 Милovidный—гожий, ладний, вродливий.
 Милосердіе—милосердя.
 Милосердствовать—милосердувати.
 Милосердный—милосердый.
 Милостивецъ—ласкавецъ.
 Милостивый (къ кому)—ласкавий (до кого). зичливий, прихильний;—государь—шановний пане, ласкавий пане.
 Милостыня—милостиня.
 Милость—змилування, ласка, ласкавість; нагорода.
 Милочка—любуня, любця.
 Милый—любий, коханий, любко.
 Мимика—мимика, миги.
 Мимическій—мимичний.
 Мимо—гоуз, попроз, попрі, уз, проз, поміж.
 Мимолетный—миттьовий, ментовий.
 Мимоходомъ—мимохідь, на-

вертом, хапком, хватком, хватькома.
 Мимоѣздомъ—мимоїзлом.
 Мимоѣзжій—мимоїздень.
 Мина—(подз. ходъ) підкіп; (снарядъ) мина, вибухівка; (гримаса) мина.
 Мина етъ—минарет.
 Миндалевидный—мигдалюватий.
 Миндаль—мигдаль; сибирскій, раст. *Amygdalus napa* L.—заячі горішки, черсак.
 Миндальный—мигдалевий.
 Минераль.—нерість, копалина.
 Минеральный—нерістевий, копалинний.
 Минеръ—підкопник; вибуховник.
 Министерство—министерство.
 Министръ—министер.
 Миниатюра—миніатюра.
 Миниатюристъ—миніатюриста.
 Минный—підкіпний; вибуховковий.
 Минованіе—кінєць, скінчення; минання.
 Миновать—хибити, минати.
 Минога,—рыба, лампрета.
 Минометъ, воен.—миноквадник, минокидень.
 Минувшій—минулий.
 Минута—хвилина.
 Минутный—хвилинний, хвиловий.
 Миражъ—омана, марево.
 Мирволить—потурати.
 Мирить—годити, єднати, мирити.
 Мириада—сила, тьма.
 Мириться, помириться—згоджуватися, згоджатися, згодитися, миритися; (соглашаться) злагоджуватися, злагодитися.
 Мирно—сумирно, тихомирно, спокійно, у згоді, згідно.
 Мирный—спокійний, тихий.
 Мировая—помирна.
 Миролюбиво, мягко—лагодом, лагодиком, лагодком, лагідно, згідливо, згодливо, лагідно.
 Миролюбивый—згідливий, згодливий, лагодливий, лагідний, тихолубний, тихомирний.
 Миролюбіе—лагідність, згідливість.

Миръ — сумир, згода, спокій,
 лагода тихом'рство.
 Митинговъ — вічовий.
 Митингъ — віче.
 Миткаль — перкаль.
 Мишень — мета.
 Мишура — сухозлітка, сухозло-
 тиця, позлотець, позлотка,
 шумиха.
 Мишурный — сухозлотий, по-
 злотний, шумиховий.
 Миическій — мітичний.
 Σ иеологія — мітологія.
 Миєъ — міт.
 Міровозер'їє — світогляд.
 Мірозданіє — світобудова.
 Міровои — світови.
 Міроправитель — світоправець,
 світорядець.
 Міросоздатель — світотворець.
 Міросозерцаніє — світогляд.
 Міростроитель — світотворець.
 Міроустройство — світолад.
 Міро'їдъ — задавійко; глитаї.
 Мірской — світовий, свіцький;
 громадський.
 Мір' — (вселенная) світ; (сель-
 ское общество) громада.
 Мірянинъ. -нка — громадянин,
 -нка; селянин, -нка.
 Млаенець — немовля, немо-
 влятко, молодіюк.
 Младенческая (конвульси у
 д'їтей), мед. — мимохід, пе-
 рехід.
 Младенческій — немовлячий.
 Младенчество — дитинство.
 Младшій — молодший.
 Млекопитающее (животное) —
 ссавець.
 Млечный молошний; - путь —
 чумацька дорога, божий
 шлях.
 Млѣть — млѣти, умлівати.
 Мнимоумершій — завмерлець,
 летаргик.
 Мнимый — гаданий, уданий,
 вимріяний; (смерть) зав-
 мертя.
 Мнительность — підозрілість,
 помисливість, недовірли-
 вість, непевність.
 Мнительный — підозрілий, -по-
 мисливий, недовірливий,
 непевний.
 Мн ить — гадати: (зазнаватися)
 зарозуміватися.
 Много — багато, сила, чимало.
 Многобожіє — многобожество,
 многобожжя.

Многоводіє — повідь.
 Многоводный — повідний.
 Многовѣтвистый — гіллястий,
 гільчастий.
 Многоглаголаніє — велемов-
 ність.
 Многоглазый — велеокий.
 Многогранникъ — гранчатник.
 Многогранный — гранчастий,
 гранястий, гранистий.
 Многогрѣшны — велегрішний.
 Многодѣтный — дітний.
 Многоженець — полігаміст.
 Многоженство — полігамія.
 Многоземельный — великозе-
 мельний.
 Многознаменательный — вели-
 коважний, великозначний.
 Многозначительный — см. Мно-
 го'знамечательный.
 Многоколѣнный — колінчатий.
 Многократный — густоразовий,
 кількоразовий.
 Многокровный, — крозуватий.
 Многолепестный — пелюстку-
 ватий.
 Многолиственный — рясноли-
 стий.
 Многолѣтіє — довголіття.
 Многолюдіє — велелюдність.
 Многолюдный — велелюдний,
 людний.
 Многомачтовый — щоглистий.
 Многомужіє — поліандрія.
 Многоногій — рясноногий.
 Многоногъ, насѣк. — стонога.
 Многообразіє — розманітність,
 велевзірність.
 Многообраз-ый — розманітний,
 ріжноманітний, велевзір-
 ний.
 Многопарусный — чаймистий.
 Многоплодный — рожаїстий,
 плодючий.
 Многопольный — ріжнозмінний.
 Многоразличіє — різноманіт-
 ність.
 Многоразличный — різноманіт-
 ний.
 Многорѣчивый — широкомо-
 вний, великомовний, про-
 сто'їкуватий, велемовний,
 мівний.
 Многосемейный — сем'янистий;
 презрит. — кодловатий.
 Многословіє — велеслів'я.
 Многословный — велесловний.
 Многосложный — рясноскла-
 довий.

Многоснѣжный (о зимѣ)—завалистый, завальковый, завальный, закидный.
 Многостворчатый—дверцюватый.
 Многосторонне—всебічно.
 Многосторонній—ряснобічний, всебічний.
 Многострунный—струнистый.
 Многострадаальный—велико-страдный, велетерпный.
 Многосѣмянный семенастый.
 Многотерпѣливый—велико-терпный.
 Много томный—велетомовий.
 Много точіе—крапки, цятки.
 Много трудный—трудо витий.
 Многоуважаемый—високопо-важаний, вельмиповажа-ний, високошановний.
 Многоугольникъ—густокут-ник, ріжкатник.
 Многоугольный—густокутний, ріжкатий.
 Многоусачка рѣчная, рыба—*Syr-
 tipus barbus*—мерена.
 Многоученный—великовчений.
 Многоцѣтность—барвистість.
 Многоцвѣтный—барвистый.
 Многоцѣнный—коштовний.
 Многочисленность—числен-ність.
 Многочисленный, о—числен-ний, о.
 Многоязычный—многомовний.
 Множение—збільшення.
 Множественность—силечен-ність.
 Множественный—навальний, силеченний;—ное число—множина.
 Множество—силеча; маранча, хмара, хлань, тьма, безліч, безлік, навальність.
 Множимое, ариф.—множимок.
 Множитель, ариф.—множник.
 Множить збільшувати.
 Мнѣніе—здання, подум, думка, гадка.
 Могила—яма; могила.
 Могильница, раст. *Vinca minor*—барвінок.
 Могильный—могильний.
 Могильщикъ—погребарь, ко-пач, грабарь.
 Могота—сила, мць; не въ мо-готу—не під силу.
 Могучесть—потуга, сила.
 Могучій—потужний, сильний.
 Могучникъ, раст. *Typha angus-*

tifolia—палочник.
 Могущественный—потужний, великоможний, могутний.
 Могущество—потуга, сила, можність, великоможність.
 Мода—поведенція.
 Молебель—(жив. натура)—живо-взір; ствон, модло: (для от-ливки металла) фірмак.
 Модистка—моднярка.
 Модница—модарка, моденниця.
 Модный—модній.
 Можжевеловый—ялівцевий, фісмаковий.
 Можжевельникъ, раст.—*Juniperus communis*—фіомак, ялівець, яловець.
 Можно—можна; вільно.
 Мозглый—гнилий, притхлый, трухлявий.
 Мозглявый—хирний, хороритий.
 Мозглякъ—миршавець, хиря-вець.
 Мозгнуть—псуватися; гнити, трухлявити; хиріти, мар-ніти.
 Мозговина—мізківка; пасердя.
 Мозговой—мізковий.
 Мозгъ—мізок, мозок; костный-шпик.
 Можечокъ, анат.—мізочок.
 Можить—мізчити.
 Мозолистый—мозолявий.
 Мозелить—мулити.
 Мозоль—мозоля, мозуль, мо-зуля, наростень.
 Мозольный—мозолевий; (труд-ный) мозолений.
 Мой, моя, мое—мій, моя, мсе.
 Мойка—миття, прання.
 Мокать—умочати.
 Моклый—мокрый, вохкий.
 Мокнуть, смокнуть—змокати, мокти, змокти.
 Мокредина—мокляк, моква, мокряк.
 Мокрець, ветер.—мокрець.
 Мокрица, раст. *Stellaria media*—мокравик, черевецъ; на-сѣк. *Oniscus murarius*—сто-ніг, овечка.
 Мокроватый—мокравий, по-мокрый.
 Мокрота—мокрят, мокляк, моква.
 Мокрота—хряки, хрякотиння, хлятьба, хрякотиння.
 Мокротный—хрякотинний.
 Мокрый—мокрый.
 Мокрѣть—мокрішати.

Молва—поголоска, учутка, слава, пославка, чутка, вѣстка.
 Молвить—мовити, казати.
 Молебень—молебінъ.
 Молельня—божниця, каплиця.
 Молельщикъ—моліельник.
 Моленіе—моління.
 Молитва—молитва.
 Молитвенникъ—молитовник.
 Молитвенный—молитовний, молебний.
 Молитель, -ница—молитвенник, -ця.
 Молить—молити, благати; -ся—молитися.
 Молка—молоття.
 Молніевидный—блискавковий.
 Молніеносный—блискавничий.
 Молнія—блискавка, (зарница) мигушка.
 Молодежь—молодь, молодеча, молоднеча, молоднича.
 Молоденькій—молоденький.
 Молодехонекъ—молодесенький.
 Молодецки—зуховато, хвацько.
 Молодецкий—зуховатий, хвацький.
 Молодецъ, — левенець, зух, юнак, легінь.
 Молодечество—молодецтво, юнацтво.
 Молодило, раст. *Sedum Telephium*—заяча капуста, рощидник.
 Молодиль кровельный, раст. *Sempervivum tectorum*—скочки.
 Молодить—відмолоджувати; молодіти; -ся—підмолоджуватися.
 Молодка—молодиця.
 Молодоженъ—молодий, молодан.
 Молоднякъ—молодник, молодняга.
 Молодой—молодий.
 Молодость—молодість, молодощі.
 Молодцоватый—молодецький, бадьористий.
 Молодчикъ—молодан.
 Молодчина—зух, молодець.
 Молодѣть—молодшати, молодніти.
 Моложавѣть—відмолоджувати.
 Моложавость—свидуватість, молодявість.

Моложавый—свидуватий, свидоватий, молодявий.
 Молоканка, раст. *Euphorbia Esula*—молочай, молочак.
 Молоки, сѣмян, снаряды у рыб. самцовъ—молочко.
 Молоко—молско; (материнс.) покорм; парное-тепле молоко; (сырое) сирокій; (кислое) кисляк, самокиш, самокиша, самокисе, самокисъ; (снятое) збіране молоко, спідняк; (топленое) пряжене молоко; (послѣ родовъ) молозиво, колястра.
 Молокососъ—гахолок, молодяк.
 Молотилка—молотня, молотарка, молотарня.
 Молотило—б як.
 Молотильный—молотний.
 Молотильня—молстарня, тѣк. гарман.
 Молотильщикъ—молотник.
 Молотить—молотити, гарманити.
 Молотокъ—клевецъ; кузнечный-обушник; деревянный-киянка, чекуха; для отбиванія косы—клепало, клепецъ, клепач; палка съ молоткомъ—келѣв, келеп; съ длин. концомъ—носаль; для передвиж шпаль-ковалдо.
 Молотый—мелений, меляний, мелятий.
 Молоть—біяк, довбня, шляга, вершляга, чекуха, обушник, ковалдо.
 Молоть—молоти.
 Молотьба—молоча, молотіння.
 Молотье—мливо, молоття.
 Молочай, раст. *Achyrophorus maculatus*—туговка; *Chelidonium majus*—глекопар; *Euphorbia amygdaloides*—самозелень; *Lecntadon tataricum*—кульбаба, май.
 Молочная—молочарня.
 Молочникъ, раст. *Tragopogon plossosum*—трав'янка.
 Молочница—молошница; (болѣзнь языка) мед. пліснявка.
 Молочный—молошний; (о коровѣ) молошливий.
 Молча—мовчки, безмовно, німо.
 Молчаливо—см. молча.
 Молчаливость—мовчазливість, мовчазність, німуватість.
 Молчаливый—мовчазний, німу-

ваций, мовчазливий, мовчливий, мовчущий, мало-мовний.
 Молчальникъ, - ца — мовчан, мовчак, мовчун, мовчуха.
 Молчаніе—мовчанка, мовчок.
 Молчанка (игра)—мовчан.
 Молчать—мовчати; молчаты-питы!
 Молчкомъ—мовки, нишком.
 Моль—мов, моляв.
 Моль, насѣк.—міль: вошинная-мотилиця, метениця.
 Мольба—благання.
 Мольбасть—сталюга.
 Молюскъ — м'якун, слимак, скойка.
 Моментально—умент, миттю.
 Моментальный, о—миттьовий, ментовний.
 Моментъ—мент, мить.
 Монархическій—монархичний.
 Монарх—монарх, монарха.
 Монаршія—монарховий.
 Монастырскій—манастирський.
 Монастырь—манастиръ; католическій—кляштор.
 Монахиня — черница, черно-ризка.
 Монах—чернецъ, ченець, калугирь, чорноризецъ; (на-смѣшл.)-каптурник.
 Монашескій—чернечий, чер-нечский.
 Монашество—чернецтво.
 Монашествовать — ченцювати.
 Монета—грошина, монета.
 Монетный—монетный; дворъ-менница.
 Монетки—монетник.
 Монисто—наместо.
 Монотонный—одноманітний.
 Монументальный — монументальный, вікопомний.
 Монументъ — помник, монумент.
 Мопсъ—муц.
 Морганіе—морганья.
 Моргать—моргати.
 Морда—личья, мидза, хавка хавчура, писк, пика, мур-милъ, мурло, морда.
 Мордастый—мидзатий, хавка-тий, пискатий, пикатий, мордатий.
 Мордашка пичка, пицюрка.
 Мордовникъ крутой и сибир-скій, раст.—*Echinops Ritro*—крутай.
 Мордочка—см. мордашка.

Море—море.
 Мореплаваніе—мореплаводство.
 Мореплаватель—мореплавецъ.
 Моржовка, раст. *Sisumismelo*—зимівка, дубівка.
 Моржъ, зоол.—морскій.
 Морить — мертвити, збавляти життя; утомляти; обрад-ти, уідатися; смішити.
 Морковный—морквяний, мор-квяний, морковий.
 Морковь, бот.—морква.
 Моркотный, о—моторошний, о.
 Моровой—моровой; -язва—мо-ровиця, помір, помірок.
 Мороженица—пушка.
 Мороженъе—мороження.
 Мороженое—морозиво.
 Морозить—морозити.
 Морозка — гресак (кусокъ льда для катанья съ горки).
 Морозникъ, раст. *Helleborus niger*—стародубка.
 Морозный, о—морозяний, моро-зовий, о.
 Морозъ—мороз; 'небольшой — паморозъ; первый—заморо-зок; весенній—озимки.
 Моросить—імусити, мрячити, мжити.
 Морочить—туманити, дурити, морочити.
 Морская свинка, *Cavia sobaya*—мурчак, мурчок, морське порося, паця, морща, мор-щак.
 Морская трава, раст.—камка.
 Морской—морський.
 Мортира—мущирь, моджера, мужчир.
 Мортирный—мущирний, мод-жерный.
 Морфология—словозміна.
 Морщина—брижжа, зморшка, зморщка, моршок, шмор-шка, брижа, брижник.
 Морщинистый — зморшкува-тии, брижнастий, брижува-тий, моршкуватий.
 Морщить—набрижжувати, на-брижжувати, морщити.
 Морщиться—морщиться, мор-хнути; хмуриться, супитися.
 Моръ—промір, помір, помірок, умірачка, моровиця, по-шесть, мертв'ячка.
 Морякъ—моряк.
 Москотильный—фанакорінний.
 Москотъ—фанакоріння.

- Мостикъ, мостки—кладка, мі-
сток, місточок.
Мостицьщикъ—брукаръ.
Мостить—брукувати, буркува-
ти (мостовую); мостити,
стелити (помость)
Мостки—кладка; строит.—
риштування.
Мостовая—бурк, брук.
Мостовина—мости́на, стелина.
Мостовой—бурковий; мосто-
вий.
Мостовщикъ—мостовничий.
Мостовщина—мостове.
Мостокъ—місток.
Мость—міст; каменный-муро-
ваний; понтонный-наплав-
ний; цѣпной висючий, лан-
цюговий.
Мотаніе—(непроизв. трата)ман-
тачення, циндрення, шин-
дрення, гайнування, тринь-
кання; (нитки) сотання; (ма-
ханіе) кивання, коливання.
Мотать—мантачити, марнотра-
вити, циндрити, шиндрити,
гайнувати, тринькати, шах-
рувати, шахвувати; (нитки)
сотати; (махать) кивати,
коливати, майталати.
Мотивировать—мотивувати.
Мотивировка—мотивування.
Мотивъ—мотив.
Мотовка—циндря, шиндря,
марнотравиця; тринькачка,
марнотратка, марнотрат-
ница.
Мотовской—циндрявий, мар-
нотравний.
Мотовство—мантачення, цин-
дрення, марнотратство,
марнотравство, шиндрення,
гайнування, тринькання.
Мотокъ—міток, моташка, мо-
тошок.
Мотористъ—руховничий.
Моторъ—руховик.
Моть—марнотрат, -ник, мар-
нотравець, тринькало, агет,
масалига.
Мотыка—оскард, оскарда, ко-
паниця.
Мотылекъ—метелик, мотиль,
мотиляк, літайка, літавка;
ночной, *Phalaena* опар.
Мотыль, механ.—вітряниця.
Мотыльковый—метеликовий.
Мохна—мушта, кудла, мичка.
Мохнатость—кошлатість, муш-
татість, волохатість, куд-
латість.
Мохнатый—муштатий, кошла-
тий, кудлатий, волохатий.
Мохнатѣть—муштатѣти, кош-
латѣти, волохатѣти, кудла-
тѣти.
Мохноногий—штанатий, штань-
куватий.
Моховой—моховий; імшедовий.
Мохоръ—пацворка.
Мохровый (о цвѣтахъ)—пов-
ний.
Мохровѣть—повнішати.
Мохъ—мох, імшедь; исланд-
скій, раст. *Cetraria islandica*-
земена грань; (плѣсень)
морох.
Моча—сеч, сциклини.
Мочала—мачула.
Мочалина—лико.
Мочалистый—ликуватий.
Мочалить—волокнувати.
Мочалка—лико; віхоть.
Мочальный—личаковий, ли-
чаний.
Мочевина—калюжа; химич.
сечина.
Мочевой—сечний; -пузырь-се-
чівник, міхур; -камень-сеч-
ний камінь.
Мочегонное—сечегін.
Мочегонъ, раст. *Melilis melis-*
sophyllum—кадило.
Мочеиспускание—сечотеча, се-
чування.
Мочеиспускательный—сечний;
каналъ-сечник.
Мочеточникъ—сечетока.
Мочить—мочити.
Мочиться—мокти; до вітру
ходити, сцяти, щати, сика-
ти, пудити.
Мочка—(нить) волокно; (уха)
кляпка; (клокъ, пучокъ)
мичка, куделиця.
Мочь, сущ.—міць, сила.
Мочь, смочь—могти; подужу-
вати, подужати.
Мошенникъ—шахрун, шахрай,
шальвіра, шальвір, шали-
віра, махляр, шалиган, агет,
дурисвіт, махляр, шели-
хвіст.
Мошенничать—шахрувати,
шатирити, шахраїти, дурити,
шальвірити, ошукува-
ти, махлювати.
Мошеннически—шахрайським
способом, як шахрай.

Мошеннический — шахрайський.
 Мошенничество — шахрайство, шалапутнява, мошенство, шальверство.
 Мошка — мошка; (собир.) мушка.
 Мошна — киса, шиндокора, капшук.
 Мошонка, анат. — калитка, шиндокора.
 Мощеніе — буркування, брукування.
 Мощеный — буркований, брукований, кований.
 Мощи — мощі.
 Мощный — потужний, міцний, дужий, сильний.
 Мощь — потуга, креп, міць, сила.
 Мразь — нікчема.
 Мракъ — померки, темня, темнощі, темрява, морок.
 Мраморный — мармуровий.
 Мраморъ — мрамур.
 Мрачный — тмянний, морочний; хмурний, хмарний, похмурый, понурый, сумный.
 Мрѣять — тум-ніти.
 Мститель, -ница — помстник, -ця, помститель, -ка, местник, -ця.
 Мстительность — мстивість.
 Мстительный — мстивий, местный.
 Мститъ (кому) — мститися, помшатися (над ким).
 Муаровый — хвилястий.
 Мудрено — мудро, хитро; трудно.
 Мудренность — мудрація.
 Мудреный — мудрий, хитрий.
 Мудрецъ — мудрець.
 Мудритъ — мудрувати.
 Мудрость — мудрість, мудрощі; трудність.
 Мудрствовать — мудрувати, мудрячити, розумувати.
 Мудрствующий (умствующий, фантазеръ) — зайдиголова, мудрак.
 Мудрый — мудрий.
 Мужать — мужніти; (входить въ возрастъ) до зросту, до ліг доходити.
 Муженекъ — чоловіченько.
 Мужественность — мужність, відвага, сміливість.
 Мужественный — мужній, відважный, сміливый.
 Мужество — мужність.

Мужиковатость — мугирякуватість, бамбулуватість.
 Мужиковатый — мугирякуватый, бамбулуватый.
 Мужикъ — хлоп; селюк; мугирь, гевал.
 Мужикый — хлопський; мугирный.
 Мужичество — гевальство, мугирство.
 Мужичье — мужва.
 Мужланъ — мугирь, мугирява.
 Мужній — чоловіків.
 Мужскій — чоловічий.
 Мужчина — чоловік.
 Мужъ — чоловік, дружина; (шутл.) старий.
 Музей — музей, музеум.
 Музыка — музика; грання.
 Музыкальность — музичність.
 Музыкальный — музичний.
 Музыкантский — музичський.
 Музыкантъ — музика, капелянецъ, капелиста; плохой — музичка.
 Мука — мука.
 Мука — борошно; (крупчатая) — питльоване борошно; (гречневая изъ высѣянныхъ крупъ) — покруп'янка, покрупини; (изъ смѣшан. хлѣбныхъ зеренъ) — суржик.
 Мукомоль — мирошник, млинаръ.
 Мукомольный — мелючий.
 Мулъ, лошакъ — ослик.
 Мумія — мума.
 Мундиръ — мундур; (солдатский) — катанка.
 Мундшенкъ — чіпнаръ.
 Мунштукъ — (приборъ для взнузданья лошадей) цуга, цуглі, байрак; (курит.) цигарничка.
 Мурава — полива, покіст.
 Мурава — тіпчина, муріг.
 Муравей — комаха, комашка, мурашка, муравель, мурях, мураль, муранділь.
 Муравейникъ — комашник, мурашник, муравник, мурашня, муравище, муравіня, муравлиня, мурашвина, мурашинник.
 Муравейный — мурашковий, мурашинный.
 Муравленный — полив'яний.
 Муравьѣдъ, злол. — мурахоїд.
 Муравьиный — мурашинный, муравельный, мурашковый.

Мурлыка — воркіт, мрука.
 Мурлыкане — воркітня, воркота, муркотання, го:котання, муркотня, муркіт; кургикання, курникання.
 Мурлыкать — муркотати, мрукати, муркати, мурчати; себѣ подь ность-курникати, кургикати, мугикати.
 Мурчать (урчать) — гарчати.
 Мускать — мушкат.
 Мускулистый — м'язкий, м'язуватий.
 Мускуль — м'яз.
 Мускульный — м'язовий.
 Мускусъ — мошус.
 Муслить — ялозити, мурзати, масльонити.
 Муслякъ — мурза, замазура.
 Мусорить — смітити.
 Мусорный — смітниковий.
 Мусорщикъ — смітникарь.
 Мусоръ — сміття; (битый камень, кирпичъ съ углемъ, окалиной и т. д.) груз, валява.
 Мутить, возмущать — каламутити, колотити, баламутити.
 Мутиться (о водѣ) — каламутитися.
 Мутноватый — помутний.
 Мутный — каламутний чірений.
 Мутнѣть — мутнішати, мутніти, каламутитися.
 Мутовка — колотівка, колотов; (сплетница) талалайка.
 Муфта — муфта.
 Муха — муха; собир. — мушва; шпанская, *Lytta visicatoria* — майка.
 Мухоловка — моримуха.
 Мукоморъ, раст. *Agaricus muscarius* — троєнка, моремух, моримуха, мушарка.
 Мученикъ, ца — мучень, ниця.
 Мученичеській — мученський.
 Мученичество — мученство.
 Мученію, пытка — мука, катуша, катування, мор у ання.
 Мучитель, ница — душман, мордуванець, нка, кат, катівка, тортурник, — ця, мордовник, — ця.
 Мучительность — болізність.
 Мучительный — болізний.
 Мучительскій — катівський.
 Мучительство — катівня.
 Мучиться — катувати, мордувати; мордуватися, каратися.

Мучица — борошенце.
 Мучникъ — борошенник.
 Мучнистый — борошнуватий.
 Мучнить — борошнити.
 Мучной — борошенний.
 Мучной хрущъ, *Melolontha fulio* — липник, липняк.
 Мушка — мушка; крапка, цятка.
 Мушчатый — крапчастый, цятуватий.
 Мховина — мочар, мочерет.
 Мчать — курбелити, гнати.
 Мчатся — улягати, майнувати, курити, гнати.
 Мшанка, раст. *Sagina procumbens* — мокрець.
 Мшарина — мховина.
 Мшарить — (конопатить мхомъ) омшати; (ершить) кудлати, кошлатити.
 Мшина — мховина.
 Мшистый — мохастый.
 Мшить — омшити.
 Мщеніе — помста.
 Мы — ми.
 Мыза — фільварок, підварок, окономія.
 Мызгать — швендяти.
 Мыкать — (лень) чесати; ся — шмигляти; тинятися, поновірятися.
 Мылить — милити.
 Мыловареніе — милярство.
 Мыловарный — милярський, милярний.
 Мыловарня — милярня.
 Мыловаръ — миляр.
 Мыловидный — милуватий.
 Мыловникъ, раст. *Sapindos saponaria* — миляк.
 Мыло дикое, раст. *Dyanthus superbus* — крутовежа.
 Мыльница — мельничка.
 Мыльный — мельный.
 Мыльнянка аптечная, раст. *Saponaria officinalis* — стягач, звездик.
 Мылящийся (хорошо) — милквий.
 Мысленный — умисловий, уявний, уявленний.
 Мыслимость — можливість.
 Мыслимый — можливий.
 Мыслитель — думач, подумальник, умисленик.
 Мыслительный — умисленний.
 Мыслить — умисляти.
 Мысль — умисел, думка, гадка, погаданка, подумання.

Мысь, геогр.—ріг; (въ платѣ) виріжок.

Мыть—мити; прати (стирать); (полоскать) полокати.

Мытье—миття; прання, праття (стирка).

Мычаніе—мукання.

Мычать—мукати.

Мышастый—мишатий.

Мышеловка—пастка.

Мышенюкъ — мишеня, мишенятко.

Мышечный—м'язовий.

Мышиный—мишачій.

Мышка—мишка; паха, пахва.

Мышки, раст. *Lathyrus tuberosus* — чина розова.

Мышленіе—умислення.

Мышца—м'яз.

Мышь—миша; собир.—мишва; полевая, *Hypodaeus arvalis* —нориця; *Arvicola* — пільх; лѣсная, *Mus silvaticus* —скочка, виточ а миш; (летучая) кажан, пергач, ночница, чепиргач, лилик, миш пиргач.

Мышьяковый — аршениковий.

Мышьякъ—аршенник.

Мышелокъ, анат.—щиколотка (у пальцевъ); кісточка (на ногѣ).

Мѣдистый—мідянистий.

Мѣдникъ—кітляр, мідяр.

Мѣдническій—мідярський, кітлярський.

Мѣдничество—мідярство, кітлярство.

Мѣдноплавильный — кітлярний;—заводъ—кітлярня.

Мѣдный—мідяний.

Мѣдяница, зоол. *Anguis fragilis*—сліпець, падалець, вретільник, —ница, падалиюк, падальник, падалиця, мідянка.

Мѣдянка, зелен. углекис. мѣдь—гришпан; наѣк. *Eupresis* —смердюха; змѣя, *Vipera chersea*—спижарка.

Мѣловой—крейдяний.

Мѣлокъ—крейдочка.

Мѣлъ—крейда; красный—любрика.

Мѣна — промін, міна, заміна, мнѣба.

Мѣновой—замінний.

Мѣновщикъ—міняльник.

Мѣняла—столешник.

Мѣняльный—міняльний.

Мѣнять — міняти, замінати; мінжувати.

Мѣняться — черятися, мінятися.

Мѣняющійся—мінливий.

Мѣняясь—міньма.

Мѣра — міра; спосіб, засоби, засоби.

Мѣрило—мірево.

Мѣритель—мірник.

Мѣрительный—вимірний.

Мѣритъ—міряти.

Мѣрка—змірок, мірка.

Мѣрность—мірність.

Мѣрный—мірний.

Мѣропріятіе—заходи.

Мѣрщикъ—мірник, мірчий.

Мѣряніе—міряння.

Мѣрять—міряти.

Мѣряться—мірятися; силами—моцуватися.

Мѣсиво—замішка.

Мѣсилка—копистка.

Мѣсильщикъ, —ца — мішак, мішр.

Мѣситъ—місити.

Мѣстность—місцевість; (незаселенная)—пустизна, (низменная) поділля; (иногда заливаемая водой) подина.

Мѣстный—місцевий.

Мѣсто—місце; закрытое, укромное—застум, затишок, захист, захистя, захищ; скрытое, секретное —похоронка; для прятанья —запрятка; освѣщаемое, обогреваемое солнцемъ —осоння, пригрів; низменное —припадъ; ровное—ренина; низкое песчаное —піскуваха; заливаемое водой —подина, моква, затон; очищенное отъ заросли—терebілля; выжженное —палеина; открытое —белебень, голотеча; позади гумна —загуменск; за плотинной —загребелля; новозаселенное —новоселиця; усадебное —грунт, пледъ, отдыха, стоянки скота —стігло; покрытое тѣнью —застум, затінок, холодок; мыйки бѣлья на рѣкѣ—пратъ, прало; съ тихимъ теченіемъ —тихорід, тихо-віддя; съ быстр. теченіемъ —бистря, прудковід; съ обратн. теченіемъ у берега—одміть; чистое, не заросшее

на водѣ — плесо, чистова;
болотистое—мокляк; разва-
линъ — руиновище; разва-
линъ замка—замчище, зам-
чисько; гдѣ расходятся до-
роги — розвилля, розвилка;
за столомъ—застѣлля; убій-
ства—сукровище; дѣтское,
анатом.—містище, ложись-
ко; должность—посада, по-
містя; общее (въ литер.) —
загальник.
Мѣстоблюститель—заступник,
намісник.
Мѣстожителство—мешкання,
місцепроживання, житво.
Мѣстоименіе, грам. — заімен-
ник.
Мѣстоположеніе — місцевість.
Мѣстопребываніе—місцebut'я.
Мѣсторожденіе — місцевроди-
ни: геолог. — поклада, ро-
довище.
Мѣсяцесловъ—календарь.
Мѣсяць — місяць, (молодой) —
новак, молодик; на ущер-
бѣ — щербатий.
Мѣсячное—см. менструація.
Мѣсячный—місяшний.
Мѣтитъ—цѣлити, лучити, влу-
чати; значити.
Мѣтитъся (намѣчаться, обо-
значитъся)—значитися, по-
значитися.
Мѣтка цѣха, познака, значка,
карб, міта.
Мѣткій — цѣльный, цѣлкий, у-
лучний.
Мѣховой — хутрянний; бурдюго-
вий.
Мѣховщикъ — кушниръ, куш-
нір, футрарь, хутрарь.
Мѣхъ — хутро, шлям, футро,
футрина; бурдюк; димач
(поддув. снарядъ).
Мѣченіе—значіння.
Мѣченный — таврований, позна-
чений, карбований; (замѣт-
ный) значкый.
Мѣшалка—копистка.
Мѣшаніе мішання.
Мѣшати—(смѣшивать) мішати;
(тасовать) талірувати; (пре-
пятствовать) перешкоджа-
ти, перебаранчати, пере-
бивати, перечіплювати, (сби-
вать съ толку) непутити;
(въ печи) перегортати.
Мѣшаться—(смішуватися) міша-
тися, плутатися; (вмѣшч-

вѣтсья) втручатися, встря-
вати; (съ ума сходить) бо-
жеволіти.
Мѣшетчатый — торбинчастий.
Мѣшечекъ—торбинка.
Мѣшечникъ—міхноша.
Мѣшечный—торбиновий.
Мѣшканіе — баріння, гаяння,
гаянка.
Мѣшкати—баритися, гаятися.
Мѣшковатый, неповоротли-
вый — міхуватий, лантухо-
ватий, бамбулуватий, вай-
лакуватий, незграбний; бая-
матий (о одеждѣ).
Мѣшкообразный — торбинува-
тий.
Мѣшкотность—магудність, ба-
рінчість, мирявість.
Мѣшкотный — марудний, барін-
ний, мирявій.
Мѣшокъ—лантух, торба, тор-
бина, кавук, чувал, кай-
стра; для корма лошади
овсомъ—теревка.
Мѣщанинъ—міщанин; (бран.)
салоуб.
Мѣшанка—мішанка.
Мѣшанскій—мішанський.
Мѣшанство—мішанство.
Мягкій—м'який, м'ягкий.
Мягковатый—м'якуватий, мня-
куватий, пом'який.
Мягкокожій—м'яшкошкурий.
Мягкосердечный — лагідни,
чулий (человѣкъ) — м'якушка,
мнякушка.
Мягкость—м'якість, мнякість,
м'якота, мнякота; (харак-
тера) хибкість, хибливість.
Мякотѣль—м'якун.
Мякотѣлый—мякунний.
Мягчительный — розм'ягчаль-
ний.
Мягчить—м'якшити.
Мягчѣть — м'якшати, мняк-
шати, пом'якшати.
Мякина — паревина, полова,
мнякина.
Мякинный — полов'яний.
Мякишъ—м'якушка; (хлѣбный)
м'якушка, мнякушка, глев-
тяк.
Мякнуть—м'якти.
Мякотъ—м'якуш, мнякуш; м'я-
кота, мнякота; (съ тыквѣ)
нізка, м'зка; (ягодн. разва-
ренная) молот.
Мялица—терлиця.

Мямлить, невнятно говорить — папляти, мимрити, варнякати, слєбізувати; марудити, хамелити.

Мямля — м'яло, мняло, лемішка, маруда, макуха.

Мясистый — м'яский.

Мясная муха, насѣк. *Sarcophaga carnaria* — заплювиця.

Мясная трава, раст. *Campanula sibirica* — звоночок.

Мясникъ — м'ясарь, колій, різник.

Мясницкій — різницький.

Мясное — м'ясиво, мясиво.

Мясной — м'ясовий, мнясний, м'ясний; рядъ — різниці.

Мясо — м'ясо; (сѣ ребрами, бокъ) схаб; жареное — смаженина, печеня, (кусокъ въ ловушкѣ) пастрьома.

Мясопустный — пушальний.

Мясопустъ — пушання.

Мясорубка — мясосічка.

Мясоѣдъ — м'ясниці, мнясниці.

Мясо — м'ясце.

Мята, раст. *Mentha* — м'ята; пестролистная кудрявая — *Mentha crispa folie variegatis* — кучерява мята; водяная — полій; огородная, *Thymum ucinus* — любидра; англійская, *M. piperita* — холодна м'ята; кошачья, *Nepeta glechoma* — розходник; *glechoma hederacea* — будра, котячі яци.

Мятежникъ — повстанець, бунтівник, ворохібник, колотник.

Мятежническій — бунтовницький.

Мятежный — бунтливий, бунтовливий.

Мятежь — розрух, повстання, колот, бунт, ворохібня, ворохібництво.

Мятлика, раст. *Poa Trivialis* — тонконіг, вибіжка.

Мятный — м'ятний.

Мять — мєрвити, м'яти, мняти, м'яшкурити, мняшкурити, м'яцкати, наминати.

Мяться — м'ятися, мнятися, (єжитися) немжитися, (возитися) монятися: (переминаться) — мулитися.

Мяуканье — нявкання, нявк, явкання.

Мяукать — нявкати, нявчати, явкати.

Мяхунка обыкновенная, раст. *Physalis Akekengi* — мяхунка.

Мячь — опука.

Мвро — миро, масло.

Мвропомазаніе — маслосвяття

Мврохранительница — мирница.

Н.

На, предл. — на; до; по; у; про; під.

На, межд. — на! бери! маєш!

Набавка — наддток, придток, додаток; накидка; поход.

Набавлять, вить — наддавати, придавати, додавати, дати; накидати.

Набавочный — додатковий, придатковий.

Набаклушничать — набайдикуватися, наледарюватися.

Набалагурить — набалакати, набазікати.

Набалдашникъ — ковилка, галька, головка.

Набаловать — напустувати.

Набалтывать, тать — наколо-чувати, наколотити, набаламучувати, тити, намішувати, — шати; (наговорить вздору) набал, ндрасити, набелькотати, нахлявкати, нагуторити; набазікати, наляпотити, наляпати, наляс-кати, (гов. пошлостей) наблягати.

Набальза — набальзамувати.

Набарабани — наторохтити, набубнити.

Набарахтаться — наборсатися, навовтузигися, наборікатися.

Набатный — гвалтівний, гвалтовний.

Набать — гвалт.

Набедерникъ (сукон. покрывало на сѣдло) — чапрак.

Набедреникъ — набедреник.

Набездельничать — накоїти, нашахрувати.

Набекрень — набакир, набакирь.

Набережная — набережжя.

Набережный — побережний, поберєжній, надбережний.

Набесѣдоваться — набалакатися, нагомонітися.

Набивальщикъ — вибійчик.

Набивать, -бить — набивати, набити; (плотно) товкмачити, натовкмачити, натоштувати, тати, пакувати, напакувати; натикати, - ткати; (колышки) клинцювати, на-клинцювати, (гвоздики) цвяхувати, нацвяхувати; (оскомину) оскомити, оскомитися, пооскомитися; (голову вздоромъ) наоахтурити (голову); (наполнить) тасувати, натасувати.

Набиваться — напрохуватися, утискатися; (наполняться) набиватися, натовплюватися, натискуватися; (завязать, связнуть) нав'язати, нав'язнути.

Набивка — набивання; (грубый миткаль) вибійка.

Набивной — набиваний; (о матеріи) вибіичаний; (о цѣнѣ) підвищений.

Набирать, -брать — набирати, брати; (типогр.) складати, скласти; (въ армию) затыгати, -гти, вербувати, звербувати; -ся — набиватися, братися; нагромажуватися, -мадитися, збиратися, зібратися, назбиратися, показбиратися; (типогр.) складатися, скластися; (нахвататься) набіишкатися, напелешкатися.

Набитый (плотно) — натоштуваний, натопкуваний, топуватий.

Наблагодариться — надякуватися.

Наблевать — наблювати.

Наблеять — наемкати.

Наблудить — нашкодити, наколородити, наброїти, нашудурити, нашолобродити.

Наблюдатель, -ница — покмітець, тниця, кміта, спостережник, -ниця, спостерігач, -ка, назирник, -ця; (назиратель, -ница) доглядач, ка, дозорець, дозорця, дозорниця.

Наблюдательность — покмітливість, замітливість, кмітливість, назирність, спо-

стережність, спостережливість.

Наблюдательный, примѣтливый — покмітливий, замітливий, кмітливий, назирний, спостережний, спостережливий; (о пунктѣ, комисіи) назорчий.

Наблюдать, наблюдать — (примѣчать) покмічати, кмітити, спостерігати, -регти; (присматривать, стеречь) назирати, рнути, доглядати, -глянути, пильнувати, стерегти.

Наблюденіе — покмічення, спостереження; нагляд, догляд.

Набожно — побожно, набожно.

Набожность — побожність, набожність.

Набожный — побожний, набожний.

Набойка — (для придержки гаекъ) ключ; (у бочаровъ) набивач; (холстъ) вибійка, вибиванка.

Набойникъ — (родъ песта) товкач; шом. ол.

Набойчатый — вибіичаний

Набойщикъ — вибійчик.

Набокій — кривобокий.

Набольшій — найстарший.

Наболѣлый — наболілий; натруженный.

Наболѣть — наболіти.

Набористый — збористий, рясний; беркий.

Наборка — набирання; складання (типогр.).

Набормотать — намирити, набелькотати, намурмотати.

Наборный — набористий (о збр.ѣ, сѣдлѣ); складальний (типограф.).

Набороздить — наборознити, наскородити.

Набороновать — наборонити, наскородити.

Наборщикъ — (типогр.) складач; (рекрутовъ въ армию) вербовник, затыгач.

Наборъ — (призывъ) бранка, вербунка, вербунок; (собираніе) збіранина; (типогр.) складання; (инструментовъ) справилля.

Набраживать, -брестъ — натрапляти, пити, надисати, надибати набрести; (сходиться съ разн. сторонамъ) збирати-

ся, зібратися, назбиратися, згромаджуватися, - дитися. Набражничаться—налигаться, нагалунитися, назезюлитися.

Набранить—налаяти.

Набранный, наverbованный—(о войскѣ) затажний.

Набрасываемый—накидальный.

Набрасывать, набросать,-бросить—накидати, накидати, нашпурляти, понаскидати; накреслювати,-лити.

Набрасываться,-ситься—накидаться, накиннуться, допадаться, пастися, дориватися,-рватися до; (съ бранью) наскіпатися, наскіпуватися, наскіпатися, наочуватися,-котитися, наштопатися.

Набрeдить—наверзти, наплести.

Набродиться—набродитися.

Набродяжничаться—наволочитися.

Набросокъ—начерк, накрес, нарис.

Набрызгать—напорсѣкати, наплескати, накрапати.

Набрюзжать—набурчати, набуркотіти.

Набрюшникъ—начеревник.

Набуравить—насвердли́ти.

Набухать,-хнуть—набрякати, набрякнути, бучавіти, набучавіти, бубніти, набубніти, набубнявіти.

Набухлость—набучаві́лость, набубняві́лость, набряск.

Набухлый—набучаві́лый, набубняві́лый, набряклий.

Набучить—назолити, налужити.

Набушевать—навойдувати, набуяти.

Набуянить—нашурубурити, нагвалтувати.

Набѣгать (что)—добігатися (до чого).

Набѣгать—набігати,-бігти, натрапляти, трапити, наскокувати,-скочити, забігати, забігти; (стекаться) збігатися, збігтися, назбігатися, поназбігатися, натовпитися, перхати,-хнути; доганяти, дігнати.

Набѣгаться—набігатися.

Набѣгомъ—наскоком, нашвидку; одним нападом.

Набѣгъ—забіг, набіг, наскік, напад.

Набѣдокурить, набуянить—нашурубурити; наброіти, наклобродити, нашудурити.

Набѣдствоваться—набідуватися, нагорюватися.

На бѣду—на хирю, на лихо.

Набѣло—начисто.

Набѣситься—наказитися.

Набѣсноваться—набіснуватися.

Навага, рыба—дорш.

Наваживать,-возить,-везти—навозити,-везти, понавозити.

Навакшивать,-сить—ваксувати, наваксувати.

Наваливать,-лить—накидати,-кинути; (тяжесть) навантажувати,-жити, хурувати, нахурувати, накрякувати,-крякати, теркилувати, на-теркилувати, ладувати, наладувати; (чѣмъ-либо тяжелымъ) наворочати, наворочувати, навертати, на-вернути, привертати,-вернути, нагатити; (сбѣгаться, сходиться) насунути, зібратися, перхнути.

Наваливаться,-литься—(въ кучу) навертатися, на-вернутися, наочуватися,-котитися.

Навалка—накидання.

Наваль—(куча) кучугура; (хламъ) мотлох.

Навалять—накидати; набзеграти.

Наваривать,-рить—наварювати, наварити; (много) наводити, навести; (сталью) сталити, насталити.

Наваристый—накипчастий.

Наварка—наварювання, зварка.

Наварной—накипчастий, зварений.

Навастривать, вострить—нагострювати,-рити, понагострювати.

Навахлять—напартолити.

Наващивать, щить—вощити, навощити.

Наведение—навід; індукція.

Навербовать—навербувати, настягати.

Наверстка—надолуження.

Наверстывать,-стать—надолу-

жати, надолжити, навертати - вернути, наворочувати, - чати, натягати, - гти. Навертка—навірчування, накручування; шрубка; свердлик.

Навертывать, - рнуть — навірчувати, - вертїти, накручувати, - тити; навивати, - винутити.

Наверху—угорі.

Наверхъ — угору; — поверх (сверху).

Навеселиться — навеселитися, набавитися.

Навеселѣ — напідпятку, під чаркою.

Навести, нацѣлить—нариштувати, нарихтувати, налучити, наставити.

Навзничь—навзнак, навзнаки, горілиць.

Навзрыдъ—ридма.

Навивать, - вить, намотать — накидати накинута, навивати, - винутити; сплїтати, сплести.

Навивка—навивання.

Навигационный—плавний, навігаційний, плавбовий.

Навигация—плавба, навігація.

На-видѣ—навбач.

Навинчивать, - нтитъ—нашробувати, - бувати, нагвинчувати, - тити, накручувати, - тити.

Навирать, - врать — набріхувати, - брехати, понабрїхувати.

Нависать, - снутъ — звисати, звисти, нависати, - снути.

Нависшій—навислий, ввислий.

Навитый, намотанный—навиняний.

Навлекать, - влечь (гнѣвъ, неудовольствие чье - либо) — на-ражатися, наразитися кому, набавляти, - бавити (гнів, прикрість).

Наводитъ, навестъ—наводити, навести; насилати, - слати; лучити, цілити.

Наводка—натяг; (воен.) націл.

Наводные (половодье) — повідь, повінь, водопїлля; (потопъ) потопа.

Наводняютъ, - нить — понімати, поняти (водою), підтопляти, - пити, заливати, - лляти.

Навождение—мана.

Навозить—см. наваживать.

Навозить—гноїти.

Навозиться (быть навозиму) — навозитися; (нашалиться; напустуватися; (нахлопотаться, намаяться) наморочитися, намучитися.

Навозный—гнійний, гнойовий; гнойний; привозний; - ная жижка, въ кот. мокъ навозъ—гноївка мостівка; - ная куча—гноївня, гноїсько, гнойовисько, гноярня, гноїще.

Навозный жукъ, Scarabaeus stercorarius — рийка, гнійник, гнояк; Geotrupes stercorarius—лайняр, лайняк.

Навозня — гноївня, гноїсько, гнойовисько, гноярня, гноїще.

Навозъ—гній, гайно, лайлак, кізяк, обірник, котях.

Навой, валъ (ткацк.)—навїй.

Наволакивать, - волочь — наво-лікати, - локти, стягати, - гти, наношувати, наносити.

Наволока — пошивка, пошиванка, (первая для перьевъ) насипка, напїрник.

Наволокъ — (поем. лугъ) запла-лав, заплава.

Навонять—напсетити, насмердіти.

Навораживать, - рожить — на-ворожувати, - жити; навіщувати, напроорокувати.

Наворачивать, - ротить—навертати, - рнути, нагромаджувати, - дити, накладати, - кла-сти; накидати, - нутити.

Наворовать—накрасти.

Наворотень—вулик, колодка.

Наворсить—начухрати.

Наворчатъ, - ся—нагарикати, на-бурчати, намурчати, - ся.

Наострить—нагострити; (уши) - насторочити (вуха).

Навощить—навоскувати.

Навредить—нашкодити.

На время—про час, на час.

Навсегда—повішно, назавжди, назавше, навік, навіки.

Навскачь—навзаводи, навскоки.

Навстрѣчу — назустріч, на-стріч, наздиб, напроти; на-перерѣзь—навперейми.

Навыворотъ, наоборотъ—опак, назворот, навбакир, нави-верт, навспак.

Навыскивать—навишукувати.

Навыкаты, -кнуты — звикати, звикнути, навиглядати, навиглядати.

Навыклий—звиклий.

Навыкъ—навичка, звичка.

На-вытяжку—навипинки.

Навьючивать, -чить—батувати, набатувати, ладувати, наладувати, вантажити, навантажити, отерхувати, -хати, уючити, науючити.

Навѣваніе—навій, навівання.

Навѣвать-вѣять—навівати, навівати, навівати; намітати, -мести, понамітати.

Навѣдываться—навідуватися, навідатися, відвідувати, -дати.

Навѣки—навік, навіки, повік, довіку.

Навѣрное—напевне, запевне, певне.

Навѣрняка—напевніше.

Навѣсь—дашок; повітка; (багдахинъ, шатеръ) намет, халабуда; (надъ крыльцомъ, дверью)—піддашок, піддашся; (наклонъ) нахил.

Навѣтка—нападня, пеня, дармиця.

Навѣтренный—накладний.

Навѣть—обмова, намова.

Навѣчно—см. навѣки.

Навѣшивать-силь навішувати, навісити, понавішувати, порозвішувати; наважувати, -важити, зважувати, зважити.

Навѣщать, -стить — перевідувати, перевідати, перевідуватися, перевідатися, навідувати, -відати, навіщати, -вістити, навіджати, завідувати, -відати, созвідати.

Навязать, -знуть — учеплятися, причеплятися, -питися.

Навязень—(молотило) біяк.

Навязчивость-нав'язь, учепистість, нав'язкуватість, на-трутливість, набридливість, уїдливість, причепливість.

Навязчивый—учепистий, на-трудливий, уїдливий, причепливий, нав'язкуватий, набридливий.

Навязывать, -зать — накидати, накинути; нав'язувати, -зати.

Навязываться, -заться — накидатися, накинутися, наби-

ватися, -битися, наріпатися, -ріпатися, накараскуватися, -катися, усилятися, уси-литися.

Нагаживать, нагадить—напоганювати, напоганити, на-паскужувати, -паскудити нагиджувати, -гидити, на-каляти, наробити.

Нагайка, плеть—нагай, нагайка, малахай, малахайка карбач.

Нагарцоваться — нагарцюва-тися.

Нагаръ—нагорь; (въ труб-шкруп; (въ кур. трубк) чвир, згарь; (на металл) жужелиця; (сухость на-языкъ, на устахъ) смага.

Нагибание—нахиляння, наги-нання.

Нагибать, -ся, нагнуть, -ся—на-гинати, -ся, нагнути, -ся.

Нагибъ—нагин, нахил.

Нагишка—голяк.

Нагишомъ—гольцем, голяка-гильцем.

Нагладить (утюгомъ)—напр-сувати.

Наглазникъ—наочник.

Наглазный—наочний; оче-в-стий.

Наглазѣться—надивитися.

Наглецки—нахабно, зухвал.

Наглець—нахабник, зухв-лець.

Наглость-нахаба, зухвальств.

Наглотаться—наковтатися, на-глитатися, наликатися.

Наглумиться—наглузуватися, наглумувати, накепку-ватися, накупитися.

Наглухо—щільно.

Наглый—нахабний, зухвалий.

Наглядность—наочність.

Наглядный—наочний.

Наглядѣть—нагледіти, на-в-рити.

Наглядѣться—надивитися, на-видатися.

Нагнаивать, -гноить—нагно-вати, -гноїти; -ся - ропіти, зропіти, нагнивати, -гнити.

Нагнетательный, тех.—нат-гальний.

Нагнетать, -гнестъ—нагнітати, -тити, натискати, -снути.

Нагнивать, -гнить—нагнивати, нагнити, ропіти, зропіти.

Нагноение—заятрення.

Наговариваніє — намовляння, обмовляння, натуркування, набріхування, нашепти.

Наговаривать,-рить — набалакувати; набалакати, набесідувати; намовляти,-мовити, обмовляти,-мовити, набріхувати,-брехати, натуркувати,-кати.

Наговариваться,-риться — набалакуватися, набалакатися, нагомонітися, вибалакатися.

Наговорщикъ,-ца — обмовник, -ця, шепотильник, -ця, шепитинник, -ця.

Наговоръ — намова, обмова, нашепт, шепоти.

Нагой—нагий, голий; чистий, явний.

Наголо—наголо; (до тла) геть чисто, до останку, до пня.

Наголодаться-наголодуватися.

Нагоняй — прочухан, гонка; (давать)-струнчити.

Нагонять,-гнать — доганяти, наздоганяти,-дігнати; нагромаджувати,-дити; набивати,-бити, натягати,-гти (обручи); вимовляти,-вити (кому); виганяти, -гнати (спирть).

Нагораживать,-родить — нагороджувати, перегороджувати,-дити; накладати,-класти, накидати,-кинути, понакидати, нагромаджувати,-дити, копичити.

Нагорать,-рѣть — (накаляться въ огнѣ) розпалитися,-литися; (покрываться нагаромъ) напалитися,-литися.

Нагореваться, наплакаться — попотужити, нагорюватися.

Нагорный—горовий, нагірний.

Нагорье—горовина.

Нагорѣлый—нагорілий.

Нагоститься—нагостюватися.

Нагота—нагота, голизна.

Наготовиться—настачити.

Наготовлять,-вить — налаштувати,-тувати, налагоджувати,-дити; настачати,-чити, направляти.

Наготовѣ—напоготові.

Награбить—нагарбати, награбувати, напліндрувати.

Награвировать—виритувати.

Награда—нагорода, заплата, віддяка.

Награждать,-дить — нагороджати,-дити; дарувати, обдарувати кого чим.

Награждение—нагородження.

Награфить, разграфить-наришлювати, наригувати.

Нагребать, нагрести—нагортати, нагорнути, нагребати, нагребти.

Нагрезить—намарити, наміряти.

Нагремѣть,-нагуркати, нагуркотіти, нагрімотіти.

Нагремѣться—нагремітися.

Нагрозить—нахвалитися.

Нагромождать—стордзувати.

Нагромождение-стордзування.

Нагрубить—нагрубіянити.

Нагрудникъ-наперсник, перси.

Нагружать,-зить,-ся — хуруватися, навантажувати,-тажити, ладувати, наладувати, теркилувати, натеркилувати, наришувати,-ся.

Нагрузиться, напиться (пьянымъ)—наджулитися.

Нагруженный—навантажений, наладований, натеркилований, нахурований.

Нагрузка—ладування, теркилування, навантаження.

Нагрузчикъ—ладівник, носак, вантажник.

Нагруститься—насумуватися, нажуритися.

Нагрызать,-зть — нагризати, -зти, понагризати; палускати, налушити.

Нагрѣвальный—огрівальний.

Нагрѣваніе-нагрівання, огрів.

Нагрѣвать-грѣть — нагрівати, огрівати,-гріти.

Нагрѣваться,-грѣться — нагріватися, нагрітися, огріватися, огрітися.

Нагрѣвъ—огрів.

Нагрѣшить—нагрішити.

Нагрязнить—набарложити, набагнити, набруднити, накаляти.

Нагрянуть—наскочити, набігти, вдарити.

Нагудѣть, нашумѣть—нагуготіти, нагусти.

Нагуливать—випасати.

Нагуль—випас.

Нагулять,-ся—нагуляти,-ся.

Надавать — на́ддавати, пона́давати.
 Надавливаніє — натиск.
 Надавливать, нажимать — на-тискати, натиснути, нагнітати, -гністи, надушувати, -душити; мулити, намулити.
 Надаивать, -доить — на́доювати, -їти.
 Надалбливать, - долбить — на-довбувати, пона́довбувати.
 Надарить — надарувати, пона-даровувати.
 Надбавка — поступок, надда-ток, при́даток; підви́щення.
 Надбавлять, -вить — наддавати, додавати, придавати, -дати, підви́щати, -вищити.
 Надбавочный — при́датковий, до́датковий.
 Надбивать, -бить — надбивати, -бити.
 Надбрасывать, -бросить — під-кидати, докидати, прики-дати, -кинути.
 Надбровный — надбрівний.
 Надвиганіє — на́сування, на́со-вування.
 Надвигаться, двинуться — на́су-ватися, на́сунутися.
 Надвигать, -нуть — на́сувати, -сунути, пона́сувати; (на сто-рону) -надавати, надати.
 Надводный — надводний, над-відний.
 Надвое — на́впіл, на́двое.
 Надворный — надвірний.
 Надворье — надвір'я.
 Надвязывать, -зять — на́дпліта-ти, -плести, до́плітати, по-на́дплітати.
 Надгибать, -догнуть — на́дгина-ти, -дігнути, пона́дгинати.
 Надгнивать, -гнить — на́дгни-вати, гнити, пона́дгнивати.
 Надгнивший — на́дгнилий.
 Надгробный — на́дмогильний; погрібовий.
 Надгрызть, -зть — на́дгриза-ти, -зти, пона́дгризти.
 Надалбливать, -долбить — на-довбувати, до́бати.
 Наддача — до́даток при́даток; пере́вишка.
 Надежда — на́дія, споді́ванка, споді́вання, на́діяння.
 Надежно — на́дійно, певне; міц-но, тривало.
 Надежность — на́дійність, пев-ність; міцність, тривалість.

Надежный — на́дійний, певний; міцний, тривалий.
 Надергать — на́шарпати, на́сми-кати, на́сіпати, на́скубти, на́рзати, на́торочити.
 Надзвѣздный — на́дзірний.
 Надзелень — зе́ленцем, усвид.
 Надзираніє — до́глядання.
 Надзиратель, -ница — до́глядач, -ка, до́зорець, -рница.
 Надзирательский — до́глядниць-кий.
 Надзирательство — до́глядниц-тво.
 Надзирательша — до́глядачева.
 Надзирать — до́глядати, до́зи-рати, пи́льнувати (чого).
 Надзоръ — до́гляд, до́зір, на́гляд.
 Надивить — на́дивувати.
 Надивиться — на́дивуватися.
 Надирать, надрать — на́дирати, на́дерти, на́скубти, на́чуби-ти (волосся); на́скубти (вуха).
 Надкалывать, -лоть — на́дколю-вати, на́дколоти, на́колю-вати, на́колоти.
 Надкалываться, лоться — на́ко-люватися, на́колотися.
 Надкашивать, надкосить — на́д-кошувати, на́дкосити.
 Надклеивать, -клевать — на́д-дзюбувати, на́ддзюбати.
 Надковырять, -надколупати.
 Надколь — ро́зколина; (рас-щепъ) ро́скіл.
 Надкусывать, -сить — на́дкушу-вати, на́дкусити.
 Надламывать, -надломить — на́дламувати, на́дламати.
 Надлежать — прина́лежатися, на́лежати, ви́падати.
 Надлежащий, приличный — на-лежний, на́лежитий, слуш-ний, відпо́відний, спо́сібний.
 Надлобье, анат. — на́дчілля.
 Надломить — на́дломити.
 Надломиться — на́ломитися.
 Надломъ — ви́лім, ви́щерб.
 Надмеваться — на́диматися.
 Надменность, — пи́ха, фу́дулія, чвань.
 Надменный — фу́дульний, пи́хатий, го́норовитий.
 Надмогильный — на́дмогильний.
 Наднь — успо́ді.
 Надо — тре́ба.
 Надоблачный — на́дхмарний.
 Надобность, дѣло — по́тріб, потреба; (польза) при́года.

Надобный—потрібний.
Надодраный, надорванный — наддертий.
Надокучить—усви́ріпитися.
Надолба—стовпчик.
Надолбить—надовбати.
Надолго—надовго.
Надорваться—повередитися.
Надоумить—напоумити, наро- зумити, напутити.
Надоѣданіе—набриданія.
Надоѣдать, надоѣсть — набри- дати, -бриднути, огидати, огиднути, предокучати, -ку- чити, наприкрятися, на- прикритися, сприкрюватися, спрйкритися, налазити, -ліз- ти, остивати, остити, уку- чатися, укучитися, ускуча- тися, ускучитися, назоляти, -золяти, надокучати, надо- кучити, надолужати, надо- лужити, навнувати, осто- бісити, онавіснити, обісити, осоружитися, осоружитися.
Надоѣдливость — набридли- вість, назолистість, настир- ливість, настирність, нав- ратливость, навязкуватість, улізливість, улазливость, уїдливость, осоружливость, навнуватність, укучливость, предокучливость.
Надоѣдливый — набридливый, настирливый, настирный, на- золистый, навратливый, на- вязкуватый, улізливый, улаз- ливый, уїдливый, осоруж- ливый, навнуватный, укуч- ливый, предокучливый.
Надпоять—надлютовати.
Надпивать, -пить — надпивати, надпити.
Надпиливать, -лить — надпи- лувати, -ляти.
Надписаніе—надписання.
Надписатель—надписач, над- писник; (на вексел. блан- кѣ) жирант.
Надписывать, -сать — надпису- вати, -сати.
Надпись—напис, надпис; (на векселѣ) жиро; заголовок, титул.
Надплечникъ (вышитый въ женск. сорочкѣ)—полик.
Надпрестольный — надвѣтар- ный.
Надразниться—надратуватися.

Надрастать, расти— надроста- ти, -рости.
Надрубать, -бить, надрѣзать— надгинати, надтяти, над- цюкувати, -кати, надрубу- вати, -бати.
Надрубка—надрубання.
Надрывать, -рвать—наддирати, наддерти; надсаджувати, -дити; (коня быстрой ѣздой) переганяти, -гнати.
Надрываться, -рваться — над- саджуватися, надсадитися, надвереджатися, - дитися, сидатися, сістися.
Надрывъ — надсада, поруха, уверед, увереда; наддирина.
Надрѣзь—утин, надкрій, над- тин, надріз.
Надрѣзывать, -зять — надкраю- вати, надкраяти, надкрою- вати, надкроїти, утинати, утнути, утяти.
Надсматривать, - смотреть — доглядати, -гледіти, нази- рати.
Надсмотрщикъ, -ца — догля- дач, -ка.
Надсмотръ—догляд.
Надсосать—надсмоктати.
Надставка—доточка, наточка, наштуковина.
Надставляют, -вить — наштуко- вувати, наштукувати, до- точувати, -чити, наточува- ти, -чити.
Надстраиывать, -строить — над- будовувати, прибудовува- ти, -дувати.
Надстройка — надбудування, надбудівля.
Надстрочный—надрядковый.
Надсыпать, -сыпать — досипа- ти, присипати, -сипати.
Надсыпка—надсипання, при- сипання.
Надсыпной — досипный, при- сипный.
Надсѣдать, -сѣсть — опадати, опастися; похилаться, -лити- ся; -ся-надсідатися, -сістися.
Надсѣкать, -сѣчь — надсікати, надсікти, надтинати, -тяти.
Надтесывать, -сать — надтісу- вати, надтісати.
Надтрескиваться, -снуться — надколкватися, -колотися.
Надувало—дурисвіт.
Надувательство — шалапутня—

ва, обмана, хвальш, піддурювання.

Надувать, -дуть--набундючувати, дучити, набубнювати, -бубніти, наприндювати, -приндити, надимати, надуті; навівати, -віяти, намітати, -мести; піддурювати, -рити, дурити, обдурювати, рити.

Надуваться, -дуться — надиматися, надутися, напужуватися, -пужитися; пишатися, пизитися, набундючитися, наприндитися, напиндючитися, нажабитися, намурмоситися, похмуритися.

Надумываться, -маться—надумуватися, -матися.

Надурачиться—надуріти.

Надутость—надутість; пихатість, чванливість.

Надутый — надутый; пихатий, чванливый.

Надушать, -шить — напахати, -хтити.

Надушиться, пропитаться запахом—напахатися.

Надхрящевая плева — охристница.

Надъ—понад, над; верх, по-верх; вище (чого).

Надъѣденный (о травѣ,) — поурмлений.

Надымлять, -мить—накурювати, -рити, надимляти, -мити.

Надышать—надихати.

Надышаться—надихатися.

Надѣванье — надягання, одягання; (обуви) обування, узування.

Надѣвать, -дѣть — надягати, одягати, -гти, уживати, удіти, убирати, убрати; (на ноги) назувати, назути, узувати, узуті; (обувь) узуватися, узутися.

Надѣваться, надѣться—набуватися, набутися.

Надѣлать—наробити, начинити; (плохого) накоїти, наброїти; (накупить) насправляти; (наготовить) напорати; (убытку, вреда) нашкодити.

Надѣленіе—наділ.

Надѣль—поділок.

Надѣлять, -лить—наділяти, лити.

Надѣяться—надіятися, споді-

ватися; (положиться на кого) здаватися, спускатися (на кого).

Наединѣ—на-самоті, поєдині; сам-на-сам, віч-на-віч.

Наеживать, вздымать—настобурчувати, настобурчити, наїжувати, їжити.

Наеживаться, наежиться—наїжуватися, наїжитися, навестопужуватися, -пужитися, натутурюватися, -тутуритися, настобурчуватися, бурчитися.

Наемка—найми.

Наемникъ, -ца — наємець, наємиця, наймит, -чка, найма-нець, -нка.

Наемнической—наємничий, наймитський.

Наемничество—наємність.

Наемный — найманий; (плата) найманщина, наймиця.

Наемщикъ, -ца — наймач, -ка, найомиць, -миця.

Наемъ—найми; (спросъ на наемъ) найманка.

Наерошивать — козубити, настобурчувати.

Наершиться, нахохлиться (разсердиться) — отабуритися, настобурчитися, настопужитися.

Нажаловать—надарувати.

Нажаловаться—наскаржитися, нажалкуватися.

Нажаривать, -рить—напикати, -пекти, понапикати, насмажувати, -жити, понасмажувати, напяржити, -гти; напалювати, -лити.

Наждакъ—шмергель.

Наждачный—шмергельовий.

Нажеваться, наѣсться—нажвакаться.

Нажелать—назичити.

Нажелаться—набажатися.

Нажива—зиск, користь, набуток, доробок; живець, принада, жировиця.

Наживать, -жить — наживати, -жити, набувати, -бути, надбати.

Наживаться, приобрѣтать деньги—наскарблятися.

Наживка (для удочки)—паша жировиця, принада, живець.

Наживной, благоприобрѣтенный—нажитний, наживний,

набутний, зароблений, придбаний.
 Нажиганіє—напалювання; розпалювання.
 Нажигать, -жечь — напалювати, -лити, розпалювати, -лити; випалювати, -лити, випікати, -пекти.
 Нажилиться—нап'ястися.
 Нажимать, -жать, придавить—нагнічувати, нагнітати, начавлювати, -чавити, начавити, примулювати, -муляти, натискати, притискати, -снутти.
 Нажимъ—притиск, нагніт, начавка; давило.
 Нажинать, -жать — нажинати, -жати.
 Нажинистый—ужинкуватий.
 Нажинъ—ужин, ужинок.
 Нажираться, -жраться — нажиратися, -жертися, накепкатися, набехтатися, налигати, набревкатися, нарепатися, нарепкатися, налупитися.
 Нажитое, благопріобрѣтенное — надбанок.
 Нажитой — набутий, придбаний.
 Нажитокъ—набуток, надбанок.
 Нажиточный, о—корисний, о.
 Нажужжать—надзижчати, надзирчати, надзинчати.
 Нажурить — налаяти, накартати.
 Назади—ззаду, позаду.
 Назадъ—опак, зуспіт, узад, ритми, ритю, навспак, успак.
 Название—назвище, назва, назвисько.
 Названный—названий; менений, (братъ) побратим; (сестра) посестра.
 Названьице—меннячко.
 Назваться, напроситься—накликатися.
 Назвонить, -ся надзвонити, -ся.
 Наздравствоваться—наздоровкатися.
 Наземь—додолу; долі.
 Назиданіє — навчення, напучення.
 Назидательный, о — навчальний, напугливий, о.
 Назидать — навчати, напучувати.
 Назло—на зліють.

Назлоствоваться—налютуватися.
 Назначать, назначить — призначати, призначити, приділяти; -лити, настановляти, -вити (на уряд), складати, скласти (ціну).
 Назначеніє—призначіння; настанова (на уряд); приурочення кь к.-л. мѣсту, дѣлу—придїл.
 Назойливость — уїдливість, уїлість, уїзливість, налазливість, навязкуватість, унадність, унадливість, улазливість, набридливість, навратливість, натрутливість, настирність.
 Назойливый—уїдливий, уїлий, уїзливий, налазливий, нав'язкуватий, унадний, унадливий, улазливий, набридливий, навратливий, натрутливий, настирний.
 Назрѣваніє — доспівання, досягання; вистигання (нарыва).
 Назрѣвать, -зрѣть — доспівати, доспіти, досягати, -гти; вистигати, -гти (о нарывахъ, болязняхъ).
 Назубокъ—зубило.
 Назубривать, -рить — зубити, назубити; вищербляти, бити.
 Называть, -звать — нарікати, наректи, називати, узивати, -звати, менувати, наменувати; накликати, наликати.
 Называться, -зваться — зватися, назватися; напрошуватися, -ситися, набиватися, набитися.
 Назывъ—скликання.
 Назѣваться — напозіхатися; нагавитися.
 Назюзиться — наджулитися, нагалунитися, намоняти-ся, нахлющитися.
 Назябнуть, -ся — намерзти, -ся.
 Наибольшій — найбільший.
 Наиболе—найбільше, над усе, найпак, найпаче.
 Наивеличайшій — найвеличезніший.
 Наивность—наївність.
 Наивный—наївний.
 Наиграться—нагулятися, вагратися.

Наигрывать — вигравати;
(шутл.) триндикати.

Найденышъ — найда, найдух,
шка, знайда, знайдух.

Наизворотъ—навиверт, навиворіт;
навспак, навпаки, навпiк.

Наиздѣваться (наиграться) —
награватися, награтися;
(насмѣяться) накупитися,
назневажатися, наглузува-
тися, наглумитися.

Наизнанку—навиворіт, наруби.

Наизусть — на память, з па-
м'яти, з голови.

Наилучше — найкраще, най-
лiпше.

Наилучшій — найкращий, най-
лiпший.

Наименование—менування, на-
зивання; імення, назва.

Наименовать—наменити, на-
менувати, назвати, найме-
нувати.

Наименоваться, назваться —
найменуватися.

Наименьшій—найменший, що-
найменший.

Наискивать,—искать—вишуку-
вати, нашукати.

Наискаться—попошукати.

Найскорѣе — найшвидче, най-
хутнiше.

Найскорѣйшій — найшвидчий,
найхутнiший.

Наискось, косо—навскіс, напе-
рекiс. назукісь, скосом, ко-
сяка, с iсно, навкiс, нав-
коси.

Наитіе (вдохновение) — надих,
натхнення, наслання.

Накадить — накурити, нака-
дити.

Наказание — кара, укарання,
покарання.

Наказуемость—карність.

Наказуемый—карний.

Наказъ — (инструкція, поло-
женіе) регулямін.

Наказывать,—затъ — карати,
укарати, покарати, нака-
рати, скарати.

Накаливать, лить — нагарто-
вувати,—тувати.

Накалка — нагарт, нагарту-
вання.

Накалывать, наколотъ, натк-
нуть—наштрикувати, наш-
трикнути, наколювати, на-
колоти;(прикалывать)приш-

пилювати,—лити; (дровъ)ру-
бати, нарубати; (щепокъ)
скіпати, наскіпати; (камней)
налупати.

Накапывать — набазікати, на-
гомоніти.

Накамникъ черный, раст.
Empetrum nigrum—водянка

Наканунъ—на передодні.

Накапризничаться—накомизни-
тися, накапризуватися, на-
витребенькуватися.

Накапывать,—пать — накра-
пати, крапати.

Накапывать,—копать—накопу-
вати,—пати, понакопувати.

Накаркать—накрукати, накрэ-
кати.

Накармливать, накормить —
нагодовувати, нагодувати.

Накататься—наїздитися.

Накатка—качалка.

Накатъ—повала.

Накатывать,—татъ—навивати,—
нути, намотувати,—тати; на-
кочувати,—тити, наточува-
та,—чити; накачувати,—чати;
накручувати,—тити; навалю-
вати,—лити.

Накатываться,—титься —нако-
чуватися, накотитися.

Накачивать,—чатъ—помпувати,
напомпувати.

Накачивать,—титъ —накочува-
ти, тити, наточувати,—чити.

Накашивать,—ситъ — накошу-
вати, накосити.

Накашляться—набухикатися.

Накваса—пiспа.

Наквашивать,—ситъ—наквашу-
вати, сити; заквашувати,—
сити.

Накидка — накидання; накидка.

Накидной—накиданий.

Накидывать, накинуть—наки-
дати, кинути, (одежду) на-
хопити (одежину); —ся—наки-
даться, —кинутися, напада-
тись,—пастися.

Накипать, накипѣть—накипа-
ти, накипiти.

Накипь—накип; см. Пѣна.

Накипѣвшій—накипiлий.

Накипятить—нагріти, накип-
нити.

Накисать—накисати.

Накладка — накладання; на-
кладка.

Накладная—фактура, краф-
квiт, долучка.

Накладной—(о серебрѣ) аплі-
ке; (о волосахъ) фальши-
вый, роблений; (о деньгахъ)
дополнительный.
Накладываніе—накладання.
Накладывать, класть — на-
кладати, -класти.
Накланяться—накланятися.
Наклеваться—наклюватися.
Наклеветаться — набрехаться.
Наклеветывать наклеветать—
набріхувати, набрехати.
Наклевывать, -евать — надзю-
бувати, надзюбати.
Наклеивать, -клеить — наліп-
лювати, наліпити; (носъ)
утерти носа.
Наклейка—наліплення: наліп-
ка.
Наклеймить—потаврувати, по-
клеїнити, позначити.
Наклейщикъ, -ца — наліпник, -
ця.
Наклепъ—накліпка; набрехи,
обмова, обрехи.
Наклепывать, -пать — накліпу-
вати, -клепати; набріхува-
ти, -брехати, обмовляти, -ви-
ти.
Наклобучивать, -чити — насу-
вати, -сунути.
Наклобучка — нагана, прочу-
хан.
Наклоненіе—нахилення; грам.-
спосіб.
Наклоненный (въ одну сторо-
ну)—набокуватий.
Наклонивъ—унахилку.
Наклонно—спухово, спухова-
то, спуховисто, набокува-
то, спохолом, спхова, на-
хило.
Наклонность — схилистість,
збочистість, скісність, ско-
систість, спохилистість, нахи-
лість, похилистість, похили-
стість, згористість; (склон-
ность, влеченіе) нахил, на-
хилок, потяг, схильність.
Наклонный—схилистий, збо-
чистий, скісний, скосистий,
спохилий, нахилий, похи-
лий, похилистий, згори-
стий; (склонный къ чему)
схильний, прихильний до
чого.
Наклонъ—похил, схилок, спад,
навал.
Наклонясь—схилком, хильні.
Наклонять, -няться—ухилати,

лити, перехилати, -лити,
схилати, -лити, хилати, -ли-
ти; -ся, перехнябитися.
Наклюнуться—трапитися.
Наковальня (маленькая)—на-
ковань; (большая) ковадло.
Наковать, выковать—накувати,
укувати.
Наковырять, -ся—наколупати,
надлубати, надовбати, -ся.
Накожный—нашкірний, шкір-
ний.
Наколачивать, -тить—набива-
ти, бити, понабивати; на-
колочувати, тити.
Наколдовать — начаклувати,
наворожити, навідьмувати,
начарувати.
Наколка—очіпок, мережок.
Наколотить—набухати.
Наколоться, наткнуться—на-
штрикнутися.
Наколѣнникъ—наколінник.
Накомкать—зжумати; набгати.
Наконецъ — упослід, урешті,
нарешті, упослідок, на-
останку, наостанці, наскінчу.
Наконечникъ, (металлическій,
ковка палки) — заківка;
(стрѣлы) площик; (копья)
клюга.
Накопировать — накопювати.
Накопленіе, — нагромадження,
скупленія, набірання.
Накоплять, -пить — нагромад-
жувати, -дити, набирати,
назбирати; (имущества) на-
пожиткуватися.
Накопляться, -питься—(о пла-
тежахъ, недоимкахъ) зави-
сати, зависнути.
Накопѣлый—закурений, за-
димлений.
Накопѣть—закуриться, за-
димиться.
Накормленный, сытый—наї-
дений, наїдженный.
Накорчевать — накорчувати,
накичувати.
Накоченѣть—поклѣкти.
Накрадывать, -красть — накра-
дати, -красти, понакрадати.
Накрапывать, -пать—покрапати,
покропляти, крапати,
крапати.
Накраснѣться—начервонітися.
Накрахмалить—накрохмалити.
Накрашивать, -сить — нафарбо-
вувати, -бувати.
На краю, въ концѣ—накрай.

Накрениться — перехнябитися, скантуватися.
 Накрестъ — охрест, навхрест.
 Накричать — нагукати, накричати; наверхещати, нагвалтувати (нашумѣть); нагучати (выбранить).
 Накричатся — накричатися, нагукатися; (наплакаться) налементуватися.
 Накромсать, наръзать — начикрижити.
 Накропать — напартачити, набазграти.
 Накрошить — укришити, накришити, надробити.
 Накружиться — накрутитися, навертітися.
 Накручивать, — накручувати, накрутити, намотувати, -тати, навивати, нути.
 Накручиниться — нажуритися, насумуватися, натужитися.
 Накрывать, -крыть — накривати, -крити, напинати, -п'ясти; злапати, застукати.
 Накрытіе — накривка.
 Накрышка — покришка.
 Накрѣпко — наміць, міцно.
 Накувыркаться — наперекидаться.
 Накудесить — начаклувати, навідьмувати, начарувати; наброїти, нашурубурити, наколобродити.
 Накуковать — накувати.
 Накуковаться — накуватися.
 Накупать, -пить — ямлити, наямлити, накуповувати, -пувати, накупляги, -пити.
 Накупка — накуп.
 Накуралесить — наброїти, нашурубурити, наколобродити, напрокудити, надуріти.
 Накуривать, -рить — накурювати, -рити; димити, надимити.
 Накутить — нагулятися.
 Накушаться — наїстися.
 Налавливать, -ловить — наловлювати, -вити; (рыбы удочкой) нанадити.
 Налагать, наложить — накла-дати, -класти, накидати, накинута; (много) натаганити; (повязку) завити.
 Налаживать, -дить, устраивать — лагодити, полагодити, налагоджувати, наладити, направляти, -вити; (приго-

товить) напосудити; правити, торочити.
 Налазить, -лѣзть — налазити, налізти.
 Налакировать, наглянцевать — налощити.
 Налакомиться — наласуватися, насмакуватися.
 Наламывать, -мать — наламувати, наламати, трощити, натрощити.
 Налаяться — нагавкатися, попогавкати, набрехатися.
 Налгать — набрехати.
 Налегать, налечь, — прилягати, прилягти, натискати, -тиснути; (напрягать все силы) напöлягати, -гти, напосідати, насідати, -сісти, намагаться, -могтися.
 Налегкѣ — улегці, злехка, легко; порожнем.
 Наледенѣлый — наледенілий, накрижнілий.
 Наледенѣть — накрижніти, наледеніти.
 Наложаться — належатися.
 Налетать, -тѣть — налинати, налинути, налітати, -летіти; спадати, впадати, -сти на кого.
 Налетный — перелітний; мандрівний.
 Налету — ульот.
 Налеть — наліт; напад; (ржавчина на водѣ) -осуга; (химич.) цвіт; (на камнѣ) іржа.
 Наливать, -лить — наливати, лити, лляти; насипати, насипати; уточувати, -чити.
 Наливка — наливання; наливка.
 Наливной — наливний; (колесо) корчак.
 Налимониться, нализаться — намонятися, наджудитися, набратися, нагалунитися.
 Налинеить, разлинеить — на-риглювати, наригувати.
 Налипать, -пнуть — налипати, -липті.
 Налипшій — налиплий.
 Наличникъ, строит. — лиштва.
 Налиться — о колосѣ — наброшуватися, наброститися.
 Наличность — готовизна, готовина, готівка; (войска) -ком-пут.
 Наличный — (лицевой) чіпний, дійсний, справжній; присутній; готовый, готівковий.

Налобникъ—начолко; набрівник.

Налобный—чільний.

Налогъ, подать — оплата, оплатка, податок, подереча, наклад.

Наложение—накладання.

Наложница—шудра, підложниця, підбічниця, приспанка, хабалиця, хабалка, хабальниця.

Наложнический—підложницький, підбічницький.

Наложничество — підложництво, підбічництво.

Налой—налой.

Налокаться—нахлептатися, нахлестатися, нахлеськатися.

Налопаться—налигатися.

Налущить—налузати.

Нальститъ—налестити.

Налѣво—ліворуч.

Налѣзать, лѣзть, нападать, -пасть—накасуватися, на-касатися, налізати, лізти, поналазити.

Налѣпка-наліплення; наліпка.

Налѣпной—наліпний.

Налюбезничаться — наженихатися.

Налюбо-аться—намилюватися.

Налѣжь, налегай! (на весла) —наймись.

Налѣпать—наляпати; намазати.

Намагничивать, -нитить — магнесувати, умагнесувати.

Намазывать, -зять — мастити, намастити, шмарувати, на-шмарувати, насмальцювати, наялозити, наквацювати.

Намарывать, -рать — калѣти; накалѣти, бруднити, на-бруднити; базграти, набазграти.

Намасливать—см. Намазывать.

Наматывать, -тать-насотувати, -тати, навірчувати, навертѣти, навивати, навинути, навити.

Намачивать, -мочить—намочувати, чити.

Намашивать, намостить—намощувати, -стити; настелювати, -лити; (камнемъ) буркувати, вибуркувати; на-гружати, нагрузити (щебнемъ); (фашиною) тарасувати, витарасувати.

Намаяться—натомитися.

Намедни, недавно—оногди, не-що давно.

Намекать, -кнуть — натякати, потякувати, -кнути.

Намекая-навтяки, навманякѣ.

Намекъ—натяк, натяма.

Намерзать, -знуть—намерзати, -зти.

Намерзнуться—намерзтися.

Наметка — (рѣчн.) футшок; латка (на платкѣ); фастрига (портняж.).

Наметывать, -тать—накидати, -кидати, вергати, наверхати; фастригувати, уфастригувати (портняж.).

Намечтаться—наміятися, ка-маритися.

Наминать, -мять — наминати, -м'яти; намулювати, -ляти; (коноплю) терти, натерти.

Намозоливать, -лить — мулити, намулити.

Намойный—намиваний.

Намокать, -кнуть — мокти, на-мокти.

Намоклый—намоклий.

Намолачивать, намолотить — умолочувати, умолотити.

Намолоть—умолот, вимолот.

Намолоть—намолоти; (чепухи) —наверзти.

Намолчаться—намовчатися.

Намордникъ—намідзник.

Наморозъ (узоры на оконномъ стеклѣ)—писиці.

Наморщивать, -щить — зморщувати, щити, позморщувати; насуплювати, -супити, понасуплювати.

Намотанный, навитый—нави-няний.

Намошенничать — нашахру-вати.

Намудрить—намудрувати.

Намурлыкаться — намуркота-тися, намугикатися.

Намусливать, -лить — ялозити, наялозити.

Намутить, произвести смуту—набаламутити; накаламу-тити, наколотити.

Намучиться—намучитися.

Намучнить—наборошнити.

Намывать, -мыть — наносити, -нести, намулювати, -лити (песокъ, иль).

Намыкаться—натпнятися.

Намыливаться, -иться — нами-люватися, намулитися.

Намычка—мичка.
 Намѣнивать,-нять — намінювати,-няти.
 Намѣреваться—мати намір.
 Намѣреніе — примір, намір, замір; (умыселъ) замисл, замір, заміряння.
 Намѣренно, нарочно — на-мисне, зумисне.
 Намѣривать,-рить--міряти, на-міряти; нарізувати,-зати.
 Намѣрится, попробовать — наменятися.
 Намѣстникъ—намісник.
 Намѣстнический — намісниць-кий.
 Намѣстничество—намісництво.
 Намѣчать,-титъ — назначати, значити, назначити, назна-чити; (примѣтитъ) назорити.
 Намѣшивать,-шать — намішу-вати,-шати, наберберити, накалапуцати.
 Намякать,-кнутъ — м'якти, на-м'якти.
 Намямлить—намимрити.
 Наошивать,-носитъ — нао-шувати,-сити.
 Наоеніе—наоошення.
 На-низу—усподі.
 Наоизывать,-зать,-ся—посиля-ти, лити, наоизувати, низати, наорсувати,-сати, наволі-кзти, наволокти,-ся.
 Наоизъ—наоизування; низка.
 Наоиманіе, наемъ—наоимання.
 Наоиматель,-ница — наоимач,-ка, наоомецъ,-миця.
 Наоимать,-нять — наоимати,-няти; -ся — наоиматися,-ня-тисся.
 Наоимающійся, наемный—за-рібний.
 Наоика—пейстрина.
 Наоиковый—пейстриновий.
 Наоосить,-нести — наоосити,-нести; наоаняти,-гнати; на-мітати,-мести; наоівати,-віяти; справляти,-вити, вчиняти,-нити, завдавати,-дати; (ущербъ матер.) забі-дити.
 Наоосный — наоосений, наои-ваний; (о болѣзняхъ) замет-ливий.
 Наоось—наоіс, наоип, кучу-гура; намул, наплинок.
 Наоѣжиться, — напестуватися.
 Наоюхаться—наоахатися.
 Наоянчиться — напанькатися.

Наоытый (на срокъ)—строко-ний.
 Наооборотъ—наопаки, наоспа, наоверле, наопак, наоверле назворит, наопак, наопач.
 Наообумъ—наомана, наомани, наоманці, наоманя, осліп, на галай на балай.
 Наообѣщать—наообѣцувати, нао-біцяти.
 На ооашку—наопашки, нао-паш, наооашки, наооашку.
 Наоотмашъ—наоідлі, на оідлів, наоідліг.
 Наоотнимать—наоидирати.
 Наоотрубывать—наотипати.
 Наоотрѣзь—твердо, рішучо.
 Наоохотиться — наоолюватися.
 Наооадавать,-пасть — наооадати,-пасти; (преслѣдовать) наоа-бати; (придираться) наоа-суватися,-сатися; (задѣвать) наоастувати.
 Наооаеніе—наоад.
 Наооадки—наоадок, пеня, (при-дирки) наоастування; (по-лепъ) наоаубка.
 Наооадчивый, о—наоасливий, о.
 Наооадчикъ, ца — наоасник,-ця.
 Наооадывать,-падать — наоага-ти,-падати.
 Наоазить—наоолобити.
 Наоаивать,-паять — наооюву-вати,-тувати.
 Наоаивать,-поить — наооюва-ти,-поіти.
 Наоайка—наооютування.
 Наоакоститъ — наоакостити, наоокодити; наоаскудити.
 Наоалзывать,-ползти—наоази-ти,-лізти, поналазити.
 Наоамять—наогад, на опогад, на опомин; (говорить) з го-лови; (учить) наоам'яток.
 Наоаривать,-рить — наоарюва-ти,-рити.
 Наоасать,-сти—наоашити, ви-пасати, наоасати,-сти; за-пасати, назапасати.
 Наоастись—наоастити.
 Наоастъ—наоастъ, пеня, наоа-док, нахаба.
 Наоахивать,-хать — наоорюва-ти,-рати, понаорювати.
 Наоахтать—наобивати.
 Наоачкаты,—(нагадитъ) наоа-ляти, наоаляти; (накара-кулить) наоазграти; (наоа-костить) наооюгавити.

Напекать, - печь — напéкати, пекти, понапéкати.
 Наперебой—наввипередки.
 Наперевѣсъ—навпереваги.
 Наперегонки — наввипередки, навипередки.
 Напереди—спереду, попереду.
 Напередъ — наперед, поперед.
 Наперекоръ—насупереки, на-супор, навкíр, - навкíрки, навпíр, наперекíр, навпíк, всупор, назлiсть.
 Наперерывъ—наввипередки.
 На-перерѣзъ—навперейми.
 Наперсникъ — вiрник, улюб-ленець.
 Наперстокъ—наперсток.
 Наперсточный—наперстковий.
 Наперстянка великолѣпная, раст. *Digitalis grandiflora*—ползковий цвіт, наперстник, -ця.
 Наперчить — наперчити, на-поприти.
 Напечатаніе—видрукування.
 Напечатать — видрукувати, надрукувати.
 Напиваться, -питься — упива-тися, упитися, налигаться, намоняться, набiратися, -братися, бражитися,обра-житися.
 Напильникъ — терпуг, пiдпи-лок, напилек, дерiй.
 Напирать, -реть — серенити, посеренити, пертися, перти, наперти, натискати, -снути; бгати, набгати.
 Напироваться — набенкетува-тися.
 Напитокъ — напiй; (спиртный) трунок; (волшебный) дання.
 Написать — написати; (крас-ками) намалювати.
 Напитывать, -тать — нагодову-вати, -дувати, навохчувати, -чити.
 Напитываться, напитаться — натягаться, натягтися (про-питываться); гóдуватися, нагодуватися.
 Напихивать, -хать, хнуть — на-пихати, -пхати, набгати.
 Напичкать, — напхати, напа-кувати, набгати.
 Напичкаться — наiстися, нап-хатися.
 Наплавь—наплав; поплавецъ; раст. *Potamogeton*—жуширь.

Наплакаться, насѣтоваться — нажалкуватися.
 Наплевывать, -плевать — на-плюовувати, -плювати.
 Наплески—плискання.
 Наплескивать, -скать — наплю-скувати, -кати, набовтувати, набовтати, нахлюпувати, -хлюпати.
 Наплетать, -сти — наплітати, -плести; наковчити (наго-ворить).
 Наплечникъ—нарамiнник.
 Наплодиться, размножиться — наплодиться.
 Наплутовать—нашахрувати.
 Наплывать, -плыть — наплива-ти, -вти, наплинути.
 Наплывъ—наплив.
 Наплясаться—натанцюватися.
 Напсаль — вiдразу, лоском, покотом.
 Наподобіе—накшталя, на штиб, на взiр, на зразок.
 Напоенный—напитий.
 Напойка—попюх.
 Наполненіе—наповнення.
 Наполнять, -нить, заполнить—заповняти, заповнити. (по-суду) ущерити, ущирити.
 Наполняться, наполниться — набiратися, набратися, спо-лоняться, -нитися.
 Наполовину—наопуль.
 Напомаживать, -мадить—пома-дити, напомадити.
 Напоминаніе—упiмнення, упо-минок, нагадування.
 Напоминать, -мнить — упоми-нати, упiмнути, нагадува-ти, -дати, наганути, наме-нути (на що).
 Напопрошайничать—налабаю-кати.
 Напорный—навальний.
 Напоръ—навал, натуга.
 Напоследяхъ — наприкінці. (о беременной) на зносі.
 Напотчевать, напоить—начас-тувати.
 Напотѣться—попоморочитися, натрудитися.
 Направка — (бритвы) наго-стрення.
 Направленіе—напрям, напра-мок, прямування, правець. (прямое) простець; (при-нять) спрямуватися.
 Направлять, -вить — наводити, навести, направляти, -пра-

- вити, керувати, накерувати, напрямляти, - мити; напучати, - тити; нагостряти, - рити.
- Направляться, - виться — направлятися, напрямитися, правитися, направитися, простувати, прямувати, попростати.
- Направо — направиць, праворуч.
- Напраслина — дармиця, нападня, пеня.
- Напрасно — шкода, даремне, даремно, марно, надаремне, надаремно, запропале, дурно.
- Напрасный — пражній, марний, даремний, надаремний, запропалый.
- Напрашивать, - просить, — напрошувати, - просити, - прохати; накликати, накликати, понакликати; - ся — намагатися, - мотися, набиватися, - битися, напрошуватися, - ситися.
- Напредсказывать — навіщувати, напроорокувати.
- Напримѣръ — наприклад, якось, якот.
- Напричитать — наголосити.
- Напроказить — напрокудити, наброїти, накоїти, пошудурити, нашкодити.
- Напроказничать, см. Напроказить.
- Напрокаты — унаем.
- Напролетъ — наскрізь; навиліт.
- Напроломъ — напропуд, пробоем.
- Напропалую — до загиину, на всі заставки.
- Напроорочить — см. напредсказывать.
- Напротивъ — проти, супроти, напроти, напротив; навпаки, навспач.
- Напруживать, - жить — напружувати, - жити.
- Напрыгаться — настрибатися.
- Напрыскивать, - скать — напорськувати, - кати.
- Напрягать, напрець — напручувати, прутити, натужити, натужити, напружувати, напружити, напруджувати, напрудити.
- Напрягаться, напрецься — напручуватися, напрутитися, напружуватися, - житися.
- Напрядать, - прясть — напрядати, - прясти.
- Напряжение — напруга, натуга, напруження; чрезмірне — надсила.
- Напряженно — напруго, напругом, натужно, напружено.
- Напряженность — напругість, напруженість, натужність.
- Напряженный — напругий, напружений, натужний.
- Напрямикъ, прямо — навромяки, навромяць, навромстець, навромстець, навромшки, навромпрачки, навромпрошки, простяком, прямцем, навромверле, навромверле, навроммяць.
- Напрягать — наховати.
- Напуганный, пуганный — потоханий, наполоханий, наляканий.
- Напугать, - ся — наполохати, налякати, настрахати, настрашити, нажекати, припудити, злякати, переполохати, - ся.
- Напудрить — напудрувати.
- Напускать, - пустить — напускати, - пустити; на себя — удавати з себе; - ся на что — на сидатися, накидатися на.
- Напускной — напущений; удалий.
- Напустословить — наблягузкати, навромзти, наплести.
- Напутать — наплутати, понаплутувати; (нитокъ) наворсати.
- Напутственный — виражальний.
- Напутствие — виражання; запричащення.
- Напутствовать — виражати; запричащати.
- Напухать, - хнуть — набрякати, набрякнути, пухти, напухти.
- Напухлость — опух, пухлина, пухленина, пухлятина.
- Напухлый — напухлий, пухлий.
- Напучивать, - чить — надимати, здимати, - дути.
- Напыжиться, надуться — напизитися.
- Напылить — напорошити, накурить.
- Напыщенность — великоважність, напуженість, пихатість.
- Напыщенный — великоважний, напужений, пихатий.
- Напѣваніе — виспівування.

Напѣвать, -пѣть — виспівувати, наспівати.

Напѣвний — співний, поспівний, виспівний.

Напѣвъ — поспів, спів, виспів; голос.

Напѣнивать, -нить — запінювати, -нити.

Напяливать, накрывать — напинати, нап'ясти, понапинати, нарядати, наряднути; натягати, -гти.

Напяливаться, -литься — натягаться, натягтися.

Напячивать, -пятить — накочувати, -котити, насувати, -сунути.

Наработать — наробити; заробити, запрацювати; -ся — наробитися, напрацюватися.

Наравнѣ — урівень, нарівні, зарівно, рівно, врівні, порівно.

Нарадовать — натішити, навітшати; -ся — натішитися, навітшатися.

Нараждать, -родить — родити, народити, породити.

Нараспашку — наросхрист.

Нараспѣвъ (говорить) — миччу.

Нарастать, увеличиваться — привершуватися, наростати.

Нарасхватъ — уросхип, уросхап.

Нарашать, -расти — зрощати, -стити.

Нарезать, наръзать (кусковъ) — нашматувати; (набиратьъ) назривати.

Нарекать, -речь — називати, звати.

Нареченіе — названня.

Нарисовать — намалювати.

Нарицательный — іменний, названий, номінальний, загальний.

Наркотическій — наркотичний, дурманний.

Народникъ — народовець.

Народничество — народовство.

Народность — народність.

Народный — народній, народовий; людський, людський.

Народовластіе — народоправство.

Народсвѣдѣніе — народознавство.

Народонаселеніе — людність.

Народъ — нарід, народ, люд.

Нарождение — народження.

Нарознь — різно, нарозно, нарізно.

Наростить — виростити.

Нарость — нарість, наростень, мудзуля, наросля, япина, гуля, гургуля, приріст, (на плодѣ) струп.

Нарочито — значно, чимало.

Нарочитый — значний, чималий.

Нарочно-умисне, назнарошки, назнарошне, нароком, навмисне, нарошне.

Нарочный-навмисний, умисний, назнарошний; суц.-послання.

Нарощеніе — наріст, наросток.

Нарубить, наръзать — натяти; нарубати.

Нарубка — нарубуння; карб.

Наруганіе — наруга.

Наругать — налаяти; -ся — наслідитися, наслідитися, наглумувати.

Наружи — з-окола.

Наружно-позверховно, сверху; з окола, з позору, на око.

Наружность — (осанка) постава, статура; обличчя (фізіономія); (внѣшность) зовнішність, позверховність.

Наружный, внѣшній — околничий, околишній, надвірний; позверховний.

Наружу — на около, з окола; на верх, на поверх.

Нарумяивать-нить — рум'янити, нарум'янити; -ся — рум'янитися, нарум'янитися.

Нарушать, -шить — (покой чей) рунтати, порунтати; (слово, законъ, присягу) ламати, зламати; поломити; (запращеніе) переступати, -пити; (цѣлость) розгрунчити; (обрядъ, обычай, благопристойность) -огрішитися.

Нарушеніе — (покоя) рунтання; (закон) праволомство; ламання; переступ.

Нарушитель, -ница — рунтат-ка; зламач-ка; переступець, -пниця.

Нары — піл.

Нарываніе (о нарывѣ) — вистокання.

Нарывать, -рвать (о нарывѣ) — накручувати, накрутити, вистокуюватися, -ятися; наривати, -рвати.

- Нарываться, рваться —наско-
чити, нахопитися.
- Нарывная трава, раст. *Ranunculus sceleratus* — табачка,
царь-зілля.
- Нарывной—витяжний.
- Нарывный—болячковий.
- Нарывъ—нарва, болячка, чи-
ряк, скула; (прорвавший)
нириця.
- Нарыльникъ—намидзник.
- Нарыть, наспать—накопати.
- Нарѣзать—(насѣчь) накарбу-
вати; (кусочками) надро-
бити; (больш. ломтями) на-
батовати.
- Нарѣзвиться—нагулятися, на-
пустуватися.
- Нарѣзка—нарізування; карб;
нарізка.
- Нарѣзной—карбований.
- Нарѣчие —(діалектъ) говірка;
(грамат.) прислівник.
- Нарѣзь—рубеж, рубіж.
- Нарядность—шатність, ошат-
ність, прибірність, прихор-
ність, стрійність, хупавість,
одягність, одіжність.
- Нарядный, о — шатный, ошат-
ный, одягний, одіжний, при-
бірний, прихорний, стрійний
хупавий, о.
- Наряду—поряд, врівні.
- Нарядъ—стрій, убір, шати;
наказ.
- Наряжать, красиво одѣвать—
косорити, строїти, чепури-
ти, убирати, вистроювати,
хахулити.
- Наряжаться, рядиться — уря-
жатися, урядитися, чепури-
тися, причепуритися, строї-
тися, вистроїтися, приха-
хулитися.
- Насадка—насадження.
- Насаждение—садіння.
- Насаживать, ждять, дить —на-
саджувати, дити; набива-
ти, бити; нашивати, при-
шивати, шити; заводити,
вести, запроваджувати, -
дити.
- Насаливать, намасливать(жир-
но) наяложувати, зити, на-
люювати, лоїти; насолить
кому-надолужати, - лужити.
- Насаривать, сорить—насмічу-
вати, тити; натрушувати, -
сити.
- Насасывать, сосать — насиса-
ти, -ссати; смоктати, насмо-
ктати; натягати, -гти.
- Насахаривать, рить—цукрува-
ти, нацукрувати.
- Насверливать, -лить (дырь)—
навірчувати, навертіти.
- Насвистаться—насвистітися.
- Насвистывать —висвистувати.
- Население—(народъ) людність;
(заселение) залюднення.
- Населенность —залюдненість.
- Населять, лить — залюдняти, -
днити, осаджувати, -дити,
оселяти, -лити.
- Насиле—силоміття, силуван-
ня, примус, фрика, гвалт.
- Насиловать—силувати, нево-
лити, примушувати, гвал-
тувати.
- Насилу—насилу.
- Насильно—силом, силоміць,
силоміццю, силопихом, са-
мопихом, насамопих, упо-
ром, насилком, насильці,
накидом, пробоем, силою,
живосилом, неволею, через
силу.
- Насильный—силуваний, зне-
волений.
- Насильственный—поневільний,
гвалтовний.
- Насинивать, -нить—насинюва-
ти, нити.
- Наскабливать, -скоблить —
скребти, наскребти, скро-
мадити, наскромадити; на-
струговати, -гати.
- Насказъ—набрехи, обрехи.
- Насказывать, зать—наказува-
ти, -зати, набалакувати, ка-
ти; (на кого) набріхувати, -
брехати.
- Наскакаться (о конѣ)—набасу-
ватися.
- Наскакивать, -скочить—наско-
кувати, -скочити.
- Насквернить—напаскудити.
- Насквернословить — налихо-
словити.
- Насквозь—наскрізь, навспіл.
- Наскитаться—натинятися, на-
вештатися.
- Насколько—оскілки.
- Наскорблый (ссохшийся и очер-
ствѣвший)—зашкарублий.
- Наскоро—швидкома, нашвид-
ку, хапком, похапки, похап-
цем, хваткома, хватком,
направо, хапкома.
- Наскрестъ—нашкрятати.

Наскрипѣть—нарипіти.
 Наскучить—ускучитися, уку-
 читися, накучити, набрид-
 нути.
 Наслаждаться.—дѣться—усоло-
 жатися,—дѣтися, тішитися,
 милуватися, радіти з чого;
 смакувати в чому, роско-
 шувати, зазнавати,—знати
 роскошів.
 Наслаждение—любота, втіха,
 надсолода, насолода, рос-
 кіш.
 Наслаивать, наслоять—наша-
 рювати, рити.
 Наслащивать, насластитъ—
 насолоджувати, насолодити.
 Наслюивать,—нить—наслиню-
 вати,—нити.
 Наслоение—нашаріння, наеер-
 стування.
 Наслоняться—навештатися,
 натинятися.
 Наслужить—послужити.
 Наслушаться—наслухатися.
 Наслышаться—наслухатися.
 Наслѣдитъ—натоптати; нат-
 р-пити.
 Наслѣдъе,—спадок, спадщина;
 (отцовское) отчина, отчизна,
 батьківщина, отцевщина,
 (отъ предковъ) предківщи-
 на, дідизна.
 Наслѣдникъ,—ца—спадкоємець,
 —миця, наступник,—ця.
 Наслѣдный—наслідний.
 Наслѣдование—спадкування,
 одідичення, наступува ня.
 Наслѣдовать—спадкувати,
 одідичувати, наступувати.
 Наслѣдодатель—спадкодавець.
 Наслѣдственность—спадщин-
 ність, спадковість, дідич-
 ність.
 Наслѣдственный—спадковий,
 спадщинний, дідичний, на-
 слідний.
 Наслѣдство—спадок, спадщи-
 на, спадки; (отъ бабки) ба-
 бизна; (отъ дѣда) дідизна;
 (отъ матери) материзна;
 (отъ брата) братовизна.
 Насматривать,—трѣть, увидѣть
 —наглядати, наглядіти, на-
 глѣдіти, назирати, назирити.
 Насматриваться,—трѣться—на-
 дивлятися, надивитися; по-
 наздивитися, наглядітися.
 Насмерть—до смерти.

Насморкать—насякати, на-
 шмаркати.
 Насморкъ—нежит, нежить,
 нежид.
 Насмѣхаться—шкундувати,
 шкилити, глузувати, кеп-
 кувати, кпiti, шкилювати,
 шкалювати, насміхати, на-
 сміхатися, (давать прозви-
 ща) прикладати прикладки.
 Насмѣхъ—на глум, на жарт,
 на посміх.
 Насмѣшить—усмішити.
 Насмѣшка—поглумка, посмі-
 шка, висміх, поглузка, глуз,
 глум, глузування, практика,
 насміхання; (прозвище)
 прикладка.
 Насмѣшливость—глузливість,
 глумливість.
 Насмѣшливый—глузливий,
 глумливий.
 Насмѣшникъ,—ца—глузовник,
 —ця, глумільник, —ця, на-
 сміх, насмішко, насмішок,
 смішко.
 Насмѣшничать—см. Насмѣ-
 хаться.
 Насмѣшничество—кепкування,
 глузування, глумування.
 Насмѣяться,—(наиздѣваться)
 наглузувати; (похохотать)
 нареготатися.
 Насобирать—назбирати.
 Насоболѣзноваться—нажалку-
 ватися.
 Насовывать,—совать,—сунуть
 —насувати, сунути; напи-
 хати,—пхати, бгати, набгати.
 Насовѣтовать—нараяти, нара-
 дити.
 Насолить,—(надѣлать зла) за-
 злостити, упектиса, допе-
 кти кому; (посолить) насо-
 лити.
 Насолодить—наголодити.
 Насосный—помповий, смоко-
 вий.
 Насось—цмоковик, помпа,
 смок, водостяг; (воздушный)
 духотяг, духовий смок
 Насочинять—накомпонувати.
 Насплетничать—наплести, на-
 плескати.
 Наспориться—назмагатися.
 Наспѣть—наспіти, настигти,
 приспіти.
 Насрамить—ославити; —ся—на-
 братися сорому.

Наставать,-стать — надходити, надіходити, надійти.

Наставительный — навчальний, наставний.

Наставлять, вить — (надоумливать) напучати, напучувати, напутити, призводити,-вести, навчати, навчити на що; настановляти, -вити, понастановляти; доточувати, штукувати, надштукувати, приточити; рихтувати, нарихтувати, направляти,-вити.

Наставникъ, -ца-напутник, -ця.

Наставнический — напутницький.

Наставничество — напутництво.

Наставной — доточений, надштукований, приточений.

Настаивание — настоювання; налягання, домагання, настирання.

Настаивать — настоювати, -яти; докучать — настирати, настирюватися, настиритися, напосідати,-сісти, наполягати,-гти.

Настаиваться, -стояться — настоюватися, -ятися; натягати, -гти, набираться, -братися.

Насталивать, насталить — настальювати, насталити.

Настегивать, гать — шмагати, нашмагати, стьобати, настьобати; фастригувати, нафастригувати.

Настежь — навстяж, навстяжи, навстіж, навстежень.

Настигать, -тичь — спобігати, спобігти, спостигати, -тигти, постигати, -тигти, наспівати, наспіти, насінути.

Настилать, настлать — намощувати, мостити, намости́ти, стелити, настеляти,-лити.

Настилка — настеляння; поміст; стелина, мостовиння; (сапожн.) устілка.

Настирать — напрати.

Настойка — настоянка; (на травах) травняк; мочена.

Настойчиво — настирливо, напосідливо, завзято, наупорно.

Настойчивость — напосідливість, завзятість, настирливість, наупорність.

Настойчивый — напосідливий, настирливий, наупорний, завзятий.

Настольный — настільний.

Насторожить — (уш.) нащурити, нащупити, наштурити, нашорошити.

Насторожь — на чеку.

Настояние — налягання, напосідання.

Настоятель, -ница — ігумен, ігуменя; настоятель, -ка.

Настоятельно — притьмом, нагло, пильно.

Настоятельность — нагальність, пильність.

Настоятельный — нагальний, пильний.

Настояться, простоять — поостояти; настояться.

Настоящее — теперішність.

Настоящий — теперішній; (подлинный) — притаманний, сутий; (действительный) правдивий, правдешний; (чистокровный) неприторений.

Настраивать, настроить — набудовувати, набудувати; наладжувати, -дити; направляти, -правити; нмовляти, -мовити, підстроюжувати, -юдити.

Настрачивать, -строчить — стебнувати, настебнувати (въшить).

Настращать — налякати, полякати.

Настригать, -стричь — настригати, -гти.

Настрогать — настругати, нагемблювати.

Настрого — суворо, остро.

Настроение — настрій.

Настройка — надбудова; (муз.) ладнування.

Настройщикъ, -ца — ладнач, ка, ладновник, -ця.

Настрѣлять — настріляти, набити.

Настряпать — зготувати, напорати.

Настудить — нахолодити, остудити.

Наступательно, рѣшительно — наступцем, наступом

Наступательный — наступовий.

Наступать, наступить — насту-

пати, пити: нападати, -пасти, кидатися, кинутися; (ногой) настоптувати, настоптати, надходити, надійти, приходити, йти; напірати, -перти.

Наступленіе—наступ.

Наступчивый—напасний.

Настурція, раст. *Troaeolum majus*—красоля.

Настывать, -стынуть, -стыть — холонуть, нахолонуть, похолонуть.

Настѣнный—настінний.

Насудачить — обмовити, обрехати.

Насудиться—напозиватися.

Насуетиться — наметушитися, нахлопотатися.

Насулить—наобіцяти.

Насупротивъ—навпроти.

Насух — насухо.

Насучивать, -сучить — насукувати, -кати, накручувати, -тити.

Насушивать, -шить—насушати, -шити.

Насушка—сушіння.

Насущный—річковий, життєвий, побутовий.

Насчитывать, -тать—нараховувати, -хувати, налічувати, -чити.

Насылать, -слать — насилати, -слати; насилати, напуска-ти, -стити.

Насылка—насилання.

Насыпать, -сыпать—насипати, -сипати.

Насыпаться, -спаться — висиплятися, спатися.

Насыпка—насипка, насипання.

Насыпной—насипаний.

Насыпь — наспа, виспа, —переспа.

Насыхать, -сохнуть — присихати, -сохти.

Насъщать, -тить — годувати, нагодовувати, -дувати, ситити, наситити, заживляти, живити, -ся.

Насыщеніе—насит, наїдок.

Насѣвать, -сѣять — насівати, -сіяти, понасівати.

Насѣвъ—засів, висів.

Насѣдать, насѣсть — напосіда-ти, насідати, насісти.

Насѣдка — квочка; астрон.-квочка з курчятами.

Насѣдъ (въ яйцѣ)—зарід.

Насѣдка—карб; оскард; булава. Насѣкать, -сѣчь — натинати, -тяти, насікати, -сікти; карбувати, накарбувати.

Насѣкомое — комаха, цюцька, кузька.

Насѣкомоядный—комахоїдний.

Насѣсть (для куръ)—сідало, подра, підра.

Насѣчка—карб.

Наталкивать. натолкнуть — натручувати, натрутити; -ся, -надибувати, -бати, спотикати, натраплювати, -пити.

Натанцоваться — натанцюва-тися.

Натапливать, — топить — напалювати, напалити; на-топляти, -пиги.

Натапывать, -топтать — утоп-тувати, натоштувати, -тати.

Натаскивать, -скать, -щить—на-тягати, -гти, наволікати, -лєкти, натирювати, -тири-ти, напирювати, -ряти; нау-чувати, -вчити.

Натачивать, -точить — нагост-рювати, вигострювати, -рити, наточувати, -чити.

Натворить, надѣлать—накої-ти, наробити; учинити.

Натекать, -натець—набігати, набігти; (струйкой) дзюр-ти, надзюрити.

Натѣребить—нарвати, насми-кати.

Натерпѣться — натерпітися, назнатися; набѣдствовать-ся—набідуватися.

Натертый (наж: тый)—муляний.

Натирать, натереть—намулю-вати, намуляти, намулити; намуляти; (ссадить кожу) пошмуляти; натирати, -терти.

Натискивать, -тиснуть — натис-кати, притискати, -тиснути; надушувати, -шити; напи-хати, пхати, бгати, набгати, напѣковувати, -кувати.

Натискъ (давленіе) — нагніт; (толпа) тиск, натовп; на-пад.

Наткать—наткати.

Натолкать — наштурхати, на-товкти; -ся натовктися.

Натолковаться—набалакатися.

Натолочь—натовкти.

Натолпиться — понатискатися, натовпитися.

Натомить—зморити, натомити,
натрудити; ся - знебутися,
змогтися, зморитися.

Натопать—натупати.

Натоптаться — намурхатися,
намурхатитися, перетупцю-
ватися.

Натопырить — настовбурчити,
настовпужити.

Наторговать—накрамарювати,
нагандлювати; уторгувати.

Натормошить — насіпати, на-
смикати.

Натосковаться — нажуритися,
натужитися.

Натошакъ--натще, натщесерце.

Натравливание—цькування.

Натравливать, -вить — підцько-
увати, -кувати, зачвати,
зачвати, цькувати, нацьку-
вати.

Натрепать—натіпати.

Натрескаться—нажертися.

Натрещать—натріскотіти; нац-
венькати, наторохтіти.

Натрубить — насурмити; (въ
уши) натуркати.

Натрудиться — напрацюватися;
устать—намонятися.

Натруска—натрус; порошница.

Натрясать, -сти—натрушувати,
натрусити, понатрушувати.

Натуга—напруга.

Натужиться, понатужиться—
натинатися, натятися, на-
пинатися, нап'ястися, натя-
гаться, гтисся.

Натура—натура, природа; вдача.

Натурализация—уприроднення.

Натурализировать — уприрод-
няти, -нити.

Натуралистъ--природник, при-
родознавець.

Натурально — природно; за-
певне.

Натуральность — природність,
натуральність.

Натуральный—природний, на-
туральный.

Натурщикъ, -ца—живозвір, на-
турник, -ця.

Натушевывать, -шевать—нату-
шовувати, -шувати.

Натыкать, -тыкать—натикати, -
тикати, уतिकати, уткнути.

Натыкать, -ся, наткнуться, -ся—на-
стромляти, -мити, -ся, нати-
натися, натятися, нахоплю-
вати, хопити, -ся, напороти-
ся, нахромитися.

Натѣсниться — натіснутися,
натовпитися.

Натѣшить — розвеселити, на-
веселити.

Натѣшиться, нарадоваться—
навітшатися.

Натягивать, -тянуть — натяга-
ти, -гти, напинати, -п'ясти.

Натягиваться, -нуться — напи-
натися, напнутися; наволі-
катися, -локтися.

Натяжка—натяг.

Натянутасть — примушеність,
неприродність.

Натянутый — примушений, не-
природний, невільний.

Наубой—назаріз.

Наугадъ, куда попало—навма-
на, навмани, навманці, нав-
маня, навгадь.

Наугольникъ—наріжник.

Наугольный—наріжний.

На-удачу—безбач, нащастя.

Наудить—наездити.

Наука—наука.

Наурѣзывать—натинати.

Науськивание, подзадоривание
—навчання, цькування, на-
цьковини.

Науськивать, науськать—цьку-
вати, підцьковувати, -кува-
ти, підтроюжувати, -юдити,
надрочувати, надрочити.

Наутекъ—навтікача, навтіки,
навтеки, навтек, утеком,
навдьори, навдери, навде-
ранці, навдиранці.

Научать, -чить, наставить—на-
важувати, наважити, нав-
чати, навчити, напорудити.

Научатся, научиться—навча-
тися, навчитися.

Научность—наукєвість.

Научный—науковий.

Наушникъ—шепотинник; ка-
пель.

Наушница—шепотинница.

Наушничанье, наговоръ — на-
шепт.

Наушничать, наговаривать —
нашіптувати, натуркувати.

Наущать, подстрекать — на-
правляти, направити, під-
мовляти, мовити.

Наущение, подговоръ—намова,
намовина, намовка, підмова,
направа, нату: ккування.

Нафабрить—нафарбувати.

Нафаршировать, начинить —
начинити.

Нафыркать—напирхати.
 Нафуфыриться — напиндюч-
 тися.
 Нахаль,-лка — нахабник,-ця,
 зухвалець,-льниця.
 Нахальничать, быть дерзкимъ
 съ к.-л.—косоритися, наха-
 бувати.
 Нахально—самопихом, на са-
 мопих, налопом, навісом,
 нахабно, зухвало.
 Нахальныи—нахабний, зухва-
 лий.
 Нахальство—нахаба.
 Нахаркивать,-кать — нахряку-
 вати,-кати.
 Нахваливать,-лить — вихваля-
 ти,-лити.
 Нахвастать—нахвалитися.
 Нахватать — нахапати; награ-
 баздать—нагарбати.
 Нахвататься, набраться—наб-
 ратися.
 Нахвораться — нахоруватися,
 наслабуватися.
 Нахлебаться — насъорбатися;
 нагалунитися, намонятися,
 упитися.
 Нахлестать—нашмагати, нах-
 виськати.
 Нахлобучка — прочухан, про-
 чуханка.
 Нахлопать, нахлепать — на-
 плескати, наляскати.
 Нахлопотаться — нахлопота-
 тися.
 Нахлѣнуть, собратся массой
 — пригромити, насунути;
 (о волнѣ) наринути, пови-
 нути.
 Нахлѣбникъ, ца — годованецъ,
 -нка; дармоїд,-ка.
 Нахлюстаться—нагалунитися,
 налигатися, намонятися,
 упитися.
 Нахмуренный — заворсений,
 захохмурений.
 Нахмурить—заворсити, насу-
 пити, насумрити, насурмо-
 нити.
 Нахмуриться — заворситися,
 похмурѣти, насумритися,
 насурмонитися, (о небѣ) на-
 кондубачитися.
 Нахныкаться—напхикатися.
 Находить,-найти — находити,
 найти, понаходить; знахо-
 дити, знайти, познаходить;
 (набрѣсть, наткнуться слу-
 чайно) нагулити, нагибати;

(встрѣтить) надибати, зди-
 бати, натрапити на що; по-
 дибати; (ощупью) намацати,
 налапати; заставати,-стати;
 (изобрѣтать) винаходити,
 винайти. (узнать мѣсто на-
 хожденія) навідувати,-ві-
 дати; (выискать) нашуку-
 вати,-кати; (убѣжище) при-
 становитися, бачити, вба-
 чати, побачити; (возмож-
 ность, время) найтися.
 Находиться, найтись — знахо-
 дитися, знайтися; бути, про-
 бувати, осерѣтатися, повер-
 татися, матися; (выиска-
 ться) оббіратися, обіратися,
 обратися.
 Находка—нахідка, нагибка.
 Находчивость — спритність,
 дотепність, мисливість,
 приумілість.
 Находчивый—спритний, приу-
 мілий, дотепний, (умный)
 мисливий.
 Находчикъ,-ца--знахідник,-ця.
 Нахождение — знахід; буття,
 перебуток.
 Нахозяйничать—нагосподарю-
 вати.
 Нахолаживать,-лодить — нахо-
 поджувати,-дити;-ся—холо-
 нути, нахолонути.
 Нахохлиться, надуться—наго-
 гошитися, настовпужитися.
 Нахохотаться—нареготатися.
 Нахребетникъ (въ шлѣѣ)—на-
 крижник.
 Нахулить—наганити.
 Нацарапать (написать караку-
 лями) — награмузляти; (на-
 чесать) нашкрѣбати.
 Національный—національний.
 Нація—нація.
 Надѣживать,-цѣдить — уточу-
 вати, уточити, наточувати,
 -точити, уцѣжувати, уцѣдити.
 Нацѣливаніе — налучання, на-
 ціляння, намірняння.
 Нацѣливать,-цѣлить-налучати,
 налучити, намірляти,-рити,
 націляти,-цілити, нарихту-
 вати, нариштувати.
 Нацѣливаться, -литься—намі-
 рятися, намірритися, наці-
 лятися, цілитися.
 Нацѣловаться—націлуватися.
 Нацѣпить, навѣситъ — поче-
 пити, начепити, навісити,
 понавѣшувати.

Начавкаты—напльям-ати, начмакати, нацямкати.

Начало—початок, зачаток, за-
чало, почин, починок; під-
става, основа; (начинаніе)
завід, завод; (починъ)зачин;
(вѣковъ)первовік.

Начальникъ, ца—старшинник,
-ця, начільник,-ця, керов-
ник,-ця, зверхник,-ця, ота-
ман.

Начальный—починальный; по-
чатковий.

Начальственный—старшинсь-
кий, зверхничий, старшин-
ничий.

Начальство—старшина, зверх-
ність, коменда.

Начальствованіе — старшину-
вання, отаманування, пере-
довництво.

Начальствовать — старшину-
вати, верховодити, отама-
нувати.

Начатіе—починання.

Начатокъ—первісток.

Начеканивать,-нить — карбу-
вати, накарбувати.

Начелокъ—набрівник.

Начернить—начорнити.

Начертаніе—нарис.

Начертательный — описовий;
рисувальний.

Начерчивать,-ртить — нарисо-
вувати,-сувати.

Начесы — пачоси, пачіски,
музьки.

Начесывать, начесать,—начі-
сувати,-чѣсати, поначісу-
вати; начухувати,-хати, на-
дряпати.

Начетверо—начетверо.

Начетчикъ,-ца — вичитач,-ка.

Начинаніе,—зачин, зачинання,
ропочинання; замір, за-
права.

Начинатель,-ница — починаль-
ник,-ця, починач, ка.

Начинательный—починальний.

Начинать,-чать—зачинати, за-
чати, започинати,-почати,
ропочинати,-почати.

Начинаться,-чатся — зачина-
тися, зачатися, почина-
тися, ропочинатися, ча-
тися.

Начинающій — починальник,
-ця.

Начинить,—набити; нафарши-
говать—начинити.

Начинка, фаршъ—осередок.

Начистить—начистити.

Начисто—начисто; цілком, зов-
сім, рішучо.

Начитанность—очитаність.

Начитанный—очитаний.

Начитаться—начитатися.

Начитывать, честь—нарахову-
вати,-хувати, налічувати,
-чити.

Начихаться—начхатися.

Начудиться—надивуватися.

Нашалить—наброїти, накоїти.

Нашаркаты—начовгати.

Нашаромыжничать—нашахру-
вати, нациганити.

Нашататься—нахитатися; на-
тинятися; натоптатися.

Нашатырный—салом'яковий.

Нашатырь—салом'як.

Нашейникъ—нашийник.

Нашелушить—налускати, на-
лущити.

Нашептывать,-тать—нашіпту-
вати,-шептати.

Нашествіе — нахід, наступ,
напад.

Нашивать,-шить — нашивати,
-шити; (заплату)-налату-
вати.

Нашивка—нашивання; нашив-
ка, лямівка.

Нашивной — нашиваний, при-
шиваний.

Нашильничать—нашахрувати.

Нашинковать—нашаткувати.

Нашколовать,-лить — муштру-
вати, вимуштрувати.

Нашлепать—наляпати.

Нашляться—наблукатися, на-
швендяти.

Нашпиливать,-лить — пришти-
лювати,-лити.

Наштопать—нацюрувати.

Наштукарить — накрутити.

Наштукатурить—нащекотурити.

Нашумѣть, поднять шумъ—на-
галасувати, завихрити.

Нашутиться, наиграться—на-
жартуватися.

Нашъ—наш, насъкий.

Нащекотать—налоскотати.

Нащелкаты — наляскати; на-
лускати.

Нащелочить, — назолити

Нащепать — наскіпати, нако-
лоти.

Нащипывать,-пать—нащипува-
ти, пати, надирати, дерти,
(е-лось, перья) скубти, на-

скубти; (зелень) наливати, рвати; (ленъ, коноплю) набирати, брати.

Нащупывать, -пять-налапувати, налалати, намацувати, мацати; намамрити, обашпорити.

Нащупываться, -ться — налапуватися, налпатися.

Наѣдаться (наѣсться) — наїдатися, наїстися, набухатися; (напиться) накластися.

Наѣздиться — наїздитися.

Наѣзка (коня) — уїжджання.

Наѣздникъ — комонник, іздець; (пирать) ушкал.

Наѣздница — гарцівница.

Наѣздническій — комонницький, гарцівний.

Наѣздничество — комонництво, гарцювання.

Наѣздъ — заїзд, наїзд, надїзд.

Наѣзжать, -ѣхать, съѣхаться — наїздити, наїхати; натрапляти, -пити на.

Наѣзживать, -здить — уїжджати, -їздити.

Наѣзжій — наїздний.

Наябедничать — наклепати, обмовити.

Наяву — наяв, увіч.

Наяривать — витинати, шкварити, затинати.

Не — не.

Неаккуратный, о — (неисправный) несправний, неретельний; (неопрятный) неалюрний, нечепурний, о.

Неаполитанецъ, -нка — наполієць, -лійка.

Неаполитанскій — наполійський.

Неаполь — Наполі.

Небезвыгодный, о — небезкорисний, о.

Небезопасный, о — небезпешний, о.

Небезосновательный, о — небезпідставний, о.

Небезсильный, о — небезсилий, о.

Небезспорный, о — небезперечный, о.

Небережливый, о — неошадный, о.

Небесный — небесний, надземный.

Неблаговидный, о — негожий, е, негарний, о.

Неблаговоспитанный — неодукований, невихований.

Неблаговременный, о — невчасный, о.

Неблагоговѣйный — непобожный.

Неблагодарность — невдячність, невдяка.

Нблагодарный — навдячний, о; сущ. — невдячник, -ця.

Неблагодѣтельный, о — зломисный, о.

Неблагодарный, о — нечемный, негречный, незвичайный, о.

Неблагодарный, о — непогодный, непогожий; неслушный; несприятливый, о.

Неблагоразуміе — нерозсудність, нерозважність, нерозум.

Неблагоразумный, о — неровсудный, нерозважний, безстатечный, о.

Неблагородный, о — нешляхетный; нікчемный, о, ниций.

Неблагосклонный, нерасположенный, о — неприхильный, неласкавий, о.

Неблагодарный — непорядный.

Небный — піднебенний.

Небо — піднебення; мягкое, анат. — вилочки.

Небо — небо.

Небожитель, -ница — небесник, -ця.

Небольшой — невеликий, невеличкий.

Небосклонъ — небосхил, крайнебо.

Небоязливый, о — небоязкий, о; сущ. — небій.

Небрежно, кое-какъ (дѣлать) — навесом.

Небрежный — пенявий, недбайый, о; сущ. — недбалець, недбайло, недбалиця.

Небрить — неголений.

Небывалый — (необыкновенный) — невітній, неподобний, вигаданий; (небывший) — небувалий; (неслыханный) — нечуваний.

Небылица — небувальщина, байка, вигадка.

Небытіе — небуття, небут.

Небытность — непробутність.

Небѣленный — суровый; небліхований.

Неважный, о — незначный, о.

Невареніе — нестравність (о желудкѣ).

Невдалекъ—неподалеку, неподалеці, неподалець.
 Невдомекъ—невтямки, невдогад.
 Невеселый, о—невеселий, маркітний, о.
 Невещественный—нерічевий, нематеріальний.
 Невзвѣщенный—незважений.
 Невзгода—знегіддя, пригода.
 Не взирая—не вважаючи.
 Невзлюбить—незлюбити.
 Невзначай—невбачай, зненацька, раптом, нагло.
 Невзносъ—невиплата.
 Невзнузданный—незанузданий, незагнузданий.
 Невзрачный—миршавий, поганкуватий, непоказний.
 Невзыскательность—невибагливість, невиможність.
 Невзыскательный, о—невибагливий, невиможний, о.
 Невидаль—диво, дивовижа, невидальце.
 Невиданный—невбачаний.
 Невидимка—невбачанка.
 Невидимый—небачний.
 Невидный—непоказний, дрібний.
 Невидящий—небачучий.
 Невинно, безъ вины—забезвинно, безневинно.
 Невинность—безвинність, безневинність; вінець, панянство.
 Невинный, о—безневинний, безвинний, о.
 Невиновность—безневинність, невинуватність, безвинність.
 Невиновный—безневинний, невинуватний, безвинний.
 Невкусный—несмашний.
 Невмѣняемый—нестямний, неосудний, несамовитий.
 Невмѣстительный—немісткий.
 Невмѣшательство—невтручання.
 Невниманіе—неувага; занедбанія.
 Невнимательный, о—неуважний; безуважний, о.
 Невнятный, о—момотливий, невиразний, о.
 Невовремя—невчас, невчасно.
 Неводъ—невід; частик, бродниця; съ большими очками—мережа.
 Невозбранный, о—незаборонний, незаказаний, о.

Невозвратный, о—безповоротний, о.
 Невоздержаніе—нестрим, непогамовність.
 Невоздержный, неумѣренный, о—нестриманий, непогамований, непоміркований, о.
 Невоздѣланный—невправлений, необроблений.
 Невозможно—неможливо, неспроможно, незмога, немога, не спромога.
 Невозможность—незмога, немога, неспроможність, неможливість.
 Невозможный—неможний, неможливий, неспроможний.
 Невозмужалый—незмужнілий.
 Невозмутимый, о—спокійний, лагідний, байдужий, о.
 Невознаградимый—невіджалований.
 Неволить—силувати, примушувати, змушувати.
 Невольникъ, -ца—невільник, -ця; бранець, -нка.
 Невольническій—невільничий.
 Невольничество—невільництво.
 Невольно—мимоволі, мимохіть, несамохіть, знехотя.
 Невольный—невільний, мимовільний; силуваний, примушений.
 Неволя—неволя; примус, прилука.
 Невособразимый, неизъяснимый, о—неспогаданий, неувялениий.
 Невооруженный—неозброєний.
 Невоспламеняемый—незапальний.
 Невпопадъ—невгаразд, невласт, недоладу, не до шмиги.
 Невразумительный, о—незрозумілий, о.
 Невредимый—неушкоджений.
 Невредный, о—нешкодливий, незавадний, о.
 Невтерпежъ—приспичило, кортитъ; до нестерпу.
 Невыгода—страта, шкода.
 Невыгодный, о—некорисний, незгодний, шкодливий, о.
 Невыдать—похитити; похити мене-не выдай меня.
 Невыносимый, о—нестерпний, о.
 Невыработанный—невироблений.
 Невыразимый, неизъяснимый,

о—несказанный, незмовлений, невимовний, невимовлений, о.
 Невыразительный, о—невиразний; невисловний, о.
 Невысокий, о—невисокий, о.
 Невѣдомый, о — недовідомий, невідомий, незнаний, невідомий, безвістний, о.
 Невѣдѣніе, незнаніе — невідомість, невідомість.
 Невѣжа — нечема, негречник, мугирь.
 Невѣжда — невіглас, сліпак, неук.
 Невѣжественный—темний, не освічений, невігласний, не одукований.
 Невѣжество — темнота, невігласся, неучтво, тьма.
 Невѣжливый, о — негречний, невічливий, нечемний, незвичайний, о.
 Невѣріе — невіра, невірство, недовірство.
 Невѣрность (ненадежность)—непевність; невірність; недокладність, хибність.
 Невѣрный—непевний; измѣнчивый зрадливый, невірний; недокладний, хибний.
 Невѣроятный, о—неймовірний, нечуваний, неподобний, о.
 Невѣрующій—невірний, невіра.
 Невѣсомый—безважний.
 Невѣста — наречена. молода, фраірка; відданниця.
 Невѣстка—невістка, невістиця, невіхна, ум. невістонька, невісточка, невіхнонька, чевіхночка; жена сына-синова, синиха; жена брата-братова; жена мужнина брата-ятрівка, ятроха.
 Невѣсть—невідь, незнать.
 Негашеный (объ извести) — неперепалений.
 Негдѣ—нема де.
 Негибкий—негнучкий.
 Негладкій, о—нерівний, о.
 Негласный, о—неявний; неприлюдний; нишковий, о.
 Неглижировать — нехтувати, лехковажити.
 Неговорящій немовлячий.
 Негодникъ,-ца, безпутникъ — охаба, гультай,-ка, ланець, ледащо.
 Негодный — негідний, несудний, нікчемний; нездат-

ний до, негодящий; негожий; ледачий.
 Негодование — обурення, незадоволення.
 Негодовать—обурюватися, нарікати.
 Негодай, негодаяка — ледащо, ледащиця, негідник, -ця, подляк,-чка, поганець,-нка.
 Негостепріимный, о — негостинний, о.
 Неготовый, о—неготовий, с.
 Негоціантъ—купець, крамарь.
 Неграмотный, о — неписьменний, о.
 Неграціозный, о — нехупавий, незграбний, о.
 Негритенокъ—муриня.
 Негритянка—муринка.
 Негритянскій — муринський.
 Негръ—мурин.
 Негустой, о—негустий, о.
 Недавній—недавній.
 Недавно—недавно, не що давно, онюди, свіжо.
 Недалекій (ближайшій)—недаленний, недалекій; (умомъ) недоумкуватий, блаженський.
 Недалеко — недалеко, неподалець, неподалеку, неподалеці.
 Недальній—недалекій.
 Недальновидный — короткозорий, недобачливий, низькозорий.
 Недаромъ—недарма.
 Недвижимость — нерухомість, непорушність; имѣніе — облада, маєтність, маєток, нерухомість.
 Недвижимый—нерухомий, непорушний.
 Недвижный, о — нерушний, безрухий, о.
 Недоборъ — фураж, недобір; недоимка—залеглість, зависка, недоплатка.
 Недобитый—недобиток.
 Недоброжелатель,-ница — недоброхит,-ка, недоброзичник, ця.
 Недоброжелательный, о — недоброхитний, незичливий, о.
 Недоброжелательство — недоброхитність, недоброхіцтво, незичливість.
 Недобросовѣстный, о—несумлінний, о.
 Недобрый—недобрий.

Недоваръ—недоварення.
 Недовольный—незадоволеный,
 недоволеный.
 Недовольство—незадоволенна,
 недоволенна; ремство.
 Недовыручка—фураж, недобір.
 Недовѣріе—невѣра, недовіра.
 Недовѣрчивый, о—недовірку-
 ватий, неймовірний, невір-
 ний, о; суц.-невѣра.
 Недовѣрять кому—не мати
 віри до кого, не йняти віри
 кому.
 Недовѣсь—недовага.
 Недовѣшивать, -вѣситъ—недо-
 важувати, -жити.
 Недогадливый, о—нетямкий,
 невторопний, недогадли-
 вий, о.
 Недоглядѣть—недодивитися.
 Недодача—недодання.
 Недодѣлка—недокінчення.
 Недожигать, -жечь—недопалю-
 вати, -лити.
 Недозволенный—недозволеный,
 заборонений.
 Недозрѣвать, -зрѣть—недоста-
 гати, -гти, недоспівати,
 -спіти.
 Недозрѣлый, зеленуватый
 —свидуватий, свидовитий,
 недостиглий, недійшлий;
 (чуть-чуть) свидовий, свид-
 ний.
 Недоимочный—залеглий, не-
 доплатний.
 Недоимщикъ, -ца—недоплат-
 ник, -ця.
 Недокись—недоквас.
 Недоконченный—нескінчений.
 Недолгий, о—недовгий, о.
 Недолговѣчный, о—недовго-
 вічний, о.
 Недолюбливать—неполюб-
 ляти.
 Недомоганіе—слабість, слабу-
 ванна.
 Недомогать—слабувати.
 Недомолвка—недосказ.
 Недомоль—недомел.
 Недомыслие—недорозум, не-
 домисел.
 Недомѣривать, -рять—недомі-
 рювати, -ряти.
 Недомѣрь—недомірок.
 Недонимающий—недошкулкий.
 Недоносокъ, выкидышь—не-
 дорід; женск. пола—недоно-
 шениця; (о яйцѣ) виливок.

Недоносъ (преждевременные
 роды)—недонос.
 Недопека—глевтяк.
 Недопеченное—недопечка.
 Недопитое—недопиво, недо-
 питок.
 Недоплата—недоплат, залег-
 лість.
 Недоплаченный—залеглий.
 Недоплачивать, -титъ—недо-
 плачувати, -тити.
 Недополучить—недовзяти.
 Недопродавать, -дать—невипро-
 лувати, -дати.
 Недопродажа—недопродаж.
 Недопустимость—неприпущен-
 ність, недоволенність.
 Недопустимый, о—неприпу-
 щенный, недоволенный.
 Недопѣтое—недоспів.
 Недоработка—недороб.
 Недоразумѣніе, —непорозумін-
 ня; споръ-зачіпка.
 Недорого, по подходящей цѣ-
 нѣ—поцінно, поцінному.
 Недорогой—поцінний.
 Недородъ—недорід.
 Недорослый—недорослий, не-
 доверший, малекуватий.
 Недоросль—недорісток, недо-
 літок, підліток.
 Недоростокъ—пімперля; недо-
 гін.
 Недосиживать, -сидѣть—недо-
 сиджувати, -сидіти.
 Недослышать—недочути.
 Недослышка—недочування.
 Недосмотръ—недогляд.
 Недосмотрѣть—недобачити
 недодивитися.
 Недосоль—недосіл.
 Недоспѣлый—свидуватий, сви-
 довитий, недостиглий; (чуть-
 чуть) свидовий, свидний.
 Недоставать—бракувати.
 Недостаетъ—бракує; (кому)—
 негод'о (кому).
 Недостатки—нестатки, злидні.
 Недостатокъ—(порокъ, де-
 фектъ) хиба, вада, швару-
 нок, гандж, ганджа, сказа,
 хибч; (отсутствіе чего либо)
 брак, невисачка, недо-
 митка.
 Недостаточно—недосить, не-
 досталь.
 Недостаточный—недостатний.
 Недостача—невистачка, недо-
 стача.

Недостижимый, о — недосяж-
 ний, о.
 Недостовѣрность — непевність,
 неправдивість, невірорід-
 ність.
 Недостовѣрный, о — неправи-
 дий, непевний, невірорід-
 ний, о.
 Недостойность — негідність.
 Недостойный, о — негідний, не-
 вартий, о.
 Недоступный, о — неприступ-
 ний, о.
 Недосугъ — недозвілля, ніколь-
 стно.
 Недосужно — ніколи.
 Недосчитываться, таться — не-
 долічуватися, читися.
 Недосыпать, сыпать — недоси-
 пати, сипати.
 Недосыпать, спать — недосина-
 ти, спати.
 Недосѣвъ — недсѣв.
 Недосыгаемость — недосяжність.
 Недосыгаемый, о — недосяж-
 ний, о.
 Недотрога — недоторканий, не-
 дотиркливий; недотика, ма-
 ця, незаймайло, недоторка.
 Недоуздокъ — уздениця, узді-
 ниця, обротъ, оглав, огла-
 вецъ.
 Недоумѣвать — не тямити, нев-
 торопати, недомислятися;
 вагаться.
 Недоумѣние — нетяміння, непев-
 ність, сумнів, вагання.
 Недоученый — недовчений.
 Недоучка — недоук.
 Недочетъ — недолік; вада, хиба.
 Недоѣдать, доѣсть — недоїдати,
 -істи.
 Недоѣдки — недоїдки, недогриз-
 ки; (сѣна, соломы) з'їди, пе-
 реїди.
 Недругъ — неприятель.
 Недружелюбие — неприязнь.
 Недружелюбный, о — неприяз-
 ний, о.
 Недружно — неприязно; неодно-
 стайно.
 Недугъ — хвороба, хвороба, хво-
 рість, недуга.
 Недурень — непоганий.
 Недѣйствительный, о — недій-
 сний, о.
 Недѣлимое — особина, окре-
 мець.
 Недѣлимый — неподільний.
 Недѣлька — тижник.

Недѣльный — тижньовий; (не-
 основательный) недоділь-
 ний.
 Недѣля — тиждень; крестопок-
 лонная — середохресний тиж-
 день; мясопустная — пущаль-
 ний тиждень; свѣтлая — ве-
 ликодній тиждень; св. Тро-
 ицы — клечальний тиждень,
 зелені свята; Еомина — про-
 відний тиждень.
 Недѣятельный — неактивний,
 недіяльний, нечинний.
 Неестественный, о — неприрод-
 ний, ненатуральный, о.
 Нежданный, о — несподійний,
 несподіваний.
 Нежелание — нехіть.
 Нежели — ніж, аніж, як, над,
 за, від.
 Неженатый — нежонатий, без-
 парий.
 Нежилецъ — тонкопряд, тонко-
 прядецъ.
 Нежилой (домъ) — пустака.
 Незабвенный — незабутній, ві-
 копомний.
 Незаботливость (къ чему) — не-
 хтування, недбалість, нед-
 байливість.
 Незаботливый, о — недбалий,
 недбайливий, о.
 Незабудка, раст. *Myosotis pa-
 lustris* — люби-мене, світця,
 забудь, милость божя;
 горная, *M. alpestris* — гадячі
 очі; *M. intermedia* — очка
 жабині.
 Незавидно — аби-як.
 Незавидный — аби-який.
 Независимый, о — незалежний,
 невідлеглий, невідвлад-
 ний, о.
 Независтливый, о — незаздрый,
 незаздрісний, о.
 Незадолго до — незадовго перед.
 Незаживающий, плохо зажи-
 вающий — негоїстий.
 Незажиточный — неможливий,
 незасібний, нестатечний.
 Незазорный, о — бездокірний, о.
 Незаконно — неправно.
 Незаконнорожденный — при-
 житний, неправоложний,
 падалишний, саморідний;
 суц. — байстря, байструк;
 (насмѣшл.) безбатченко, се-
 мибатченко.
 Незаконный, о — неправний, о.
 Незалѣчимый — незагіийний.

Незамедлительный, о—негай-
ний, о.

Незамолимый, незамоленный—
неспокутуваний.

Незамѣнимый, о — незамѣн-
ний, о.

Незамѣтно—невзамѣту, незав-
важно, незавважливо; нев-
гадно.

Незамѣтный — незавважный,
незавважливый, непомѣт-
ный.

Незамѣчать,-тить — недобача-
ти, чити.

Незанятый—гуляющий, вільний.

Незапамятный—давній, пред-
ковѣчний, споконвѣчний.

Незапятнанный, о — незапля-
мований, о.

Незаслуженный, о—незаслуж-
ный, о.

Незатѣйливый, о — нехитрый,
нехитрований, невигадли-
вый, о.

Незаурядный—не аби який.

Незаходящий—незахідний.

Незванный—некликаний.

Нездоровиться—нездужатися.

Нездоровый—слабый, недужий;
шкودливый, вадливый.

Нездоровье—слабость.

Неземной—неземный

Незлобие — незлостивость, не-
злосливость.

Незлобный, о — незлостивый,
незлосливый, о.

Незнакомецъ,-мка — незнайо-
мецъ,-мка.

Незнакомый—незнакомый.

Незнание — невідомість, нез-
наванство.

Незначительный, о — незнач-
ный, о.

Незримый, о—небачный, неба-
чаний, о.

Незрѣлый, неспѣлый—недіюш-
лий, нестиглий, неспілий.

Незыблемый, о — непохитный,
непорушный, о.

Неизбирательный—невибірний.

Неизбѣжный, о — неминуемый,
конечный, о.

Неизвинительный, о—невибач-
ный, о.

Неизвѣданный, о—незбагнен-
ний, о.

Неизвѣстно — невадно, неві-
домо, незнать.

Неизвѣстность — невідомість,
безвість.

Неизвѣстный—невідомый, без-
вістный, незнаний.

Неизгладимый—(о посудѣ, ве-
щи) незарівняний; (о впе-
чатлѣніи) незабутній.

Неизлѣчимый, о—невиліков-
ный. невигойный, незагій-
ный, о

Неизмѣнный, о—незмінний, о.

Неизмѣняемость—незмінність.

Неизмѣняемый—незмінный.

Неизмѣримо, безмѣрно—нез-
мірно, незмірене, незмі-
рено, незміряно.

Неизмѣримость безмѣр'я, без-
мір, незмірність, неомір-
ність.

Неизмѣримый, о—неомірний,
незмірний, неміряний, о.

Неизобразимый — незмальов-
ный.

Неизсякаемый—безпереводный,
невичерпный.

Неизъяснимый—неспогаданный,
нез ясовный.

Неизящный, о—нехупавый, нез-
грабный, о.

Неимущий—немающий, неза-
сібный, незможний.

Неимѣние—брак, недостача.

Неискренний, о—нещирый; хваль-
шивый, о.

Неискупленный — неспокуту-
ваний.

Неискусный о—немаистерный,
немистецкий, о.

Неисповѣдимый, о—неовідо-
мый, о.

Неисполнение — недоведення
до зрѣбу, невиконання.

Неисполнимый, о—незробный.

Неиспорченность—непопсова-
ність, незіпсованість.

Неиспорченный — непопсова-
ный, незіпсований.

Неисправимый, о—непоправ-
ный, о.

Неисправность, неаккурат-
ность — несправа, не-
справка.

Неисправный, неаккуратный,
—несправный; недбалий.

Неиспытанный — не випробова-
ний.

Неистлѣнный, о—нетлінний, о.

Неистово—шалено, скажено.

Неистовство—шalenість, ска-
женість, сказ, лютування.

Неистовствовать — лютувати,
шalenіти, скаженіти.

Неистовый—несамовитый, шалений, сказжений.
 Неистомный—невтомный.
 Неистошимый—безпереводный, невичерпный.
 Неисходимый—непереходный, несхожений.
 Неисчерпаемый—невичерпный, невыводный.
 Неисчислимый—незрахований, незліченний.
 Неисцѣлимый о, — невигойный, о.
 Нейтральный—нейтральный.
 Неказистый—неповидный, непоказный.
 Неклассный—неклясовый.
 Некленъ, раст. *Acer lataricum*—чорноклен, чорнокленок, чорноклина, паклен.
 Некогда—ніколи. нема колий.
 Некрасивый, о—поганий, негарний, невірний, о.
 Некрещеный—некрещений.
 Некрѣпкій, о—неміцний, о.
 Некстати—недоречі, недошпету, недоладу, невладе.
 Некуда—нема куди, нема де, ніде, нікуди.
 Неладный—недоладный.
 Нелегкая—мара, чорт.
 Нелицеприятный, о—безсторонний, о.
 Неловкій—незручний; незграбный; (нескорый) неметкий; (неудобный) недотідний.
 Неловко—незручно; ніяко, ніяково.
 Неловкость—незручність, незграбність; ніяковість.
 Неложный, о—правдивый, справедливый, о.
 Нельзя—неможна, невільно, нільга.
 Нелѣпица—невідь-що, незнать-що, казнащо.
 Нелѣпый—недоладный; недоречный, дурный.
 Нелюбимый—нелюбий.
 Нелюдимка—нелюда, відлюдка.
 Нелюдимъ—безлюдень, безлюдько, нелюдько, нелюда.
 Нелюдимый—нелюдный, відлюдный.
 Немало—чимало.
 Немаловажный, о—немалозначный, о.
 Немалый, о—чималий, о.

Немедленно—негайно, небавом, необавки.
 Немедленный—негайный.
 Немилосердный, безжалостный, о—немилосердный, немлостивый, о.
 Немилость—неласка.
 Немилый—нелюбий.
 Неминуемый, о—неминуемый, о.
 Немногие—небагато, мало хто.
 Немного—трохи, небагато, не вередь, омаль, щось, покус, трошки, мало.
 Немогущий неспособный—неспроможный.
 Неможется—нездужается.
 Немолчно—без угаву, не вгаваючи.
 Немолчный—безугавный, негавальный.
 Немочь—нездужати.
 Немошь, нездоровье—неміч, слабість; несила (безсиліе).
 Немошный—недужий, хирный, хиренный.
 Немстительный—беземстный, немстивый.
 Немудренный, о—немудрый, о.
 Немыслимый, о—неподобный, неможливый, о.
 Ненавидѣть—ненавидіти.
 Ненавистникъ, -ца—ненавидник, -ця.
 Ненавистный, о—ненавидный, ненависный; обридливый, о.
 Ненависть—ненависть; вражда-ззлість.
 Ненаглядный—любый, дорогой, коханий.
 Ненадежный, о—ненадійный, о.
 Ненадлежаще—неслушно; неналежно.
 Ненадлежащий—неслушный; неналежный.
 Ненадобный—непотрібный, непридатный.
 Ненадолго—ненадовго.
 Ненаказанный—непокараный.
 Ненаказуемый—безкарный.
 Ненамѣренно—без заміру.
 Ненаполненный—неповнений.
 Ненапрасный, о—недаремный, о.
 Ненарочно—незнарошно, невмисне.
 Ненарушимый, о—непорушный, о.
 Ненарядный—неошатный.
 Ненастный—негодяный, непогожий, непогодный. хуртованный, слітний.

Ненастье — чвиря, сльота, фльора, негода, нетеча.
 Ненасытность — ненапля, ненаість, несить, ненажерність.
 Ненасытный — ненаідний, ненаісний, неситий, ненажерний.
 Неначатый — непочатий.
 Ненормальный — ненормальный; психопать — неприкорманный.
 Ненужно — нетреба, непотрібно.
 Ненужный — безпотрібний, не потрібний, непридатний, охаблений.
 Необдуманый, о — незважений, необміркований, нерозважний, о.
 Необезпеченный — назабезпечений.
 Необитаемый — незалюднений, незаселений.
 Необозримый, о — неоглядний, неозорний, неосяжний, о.
 Необоротимый — непереможний, необоротний.
 Необоснованный, о — безосновний, необґрунтований, о.
 Необразованность — неосвіченість.
 Необразованный — неосвічений.
 Необузданный — нестриманий, непогамований.
 Необученный — неукый.
 Необходимо — треба, необхідно.
 Необходимый, о — необхідний, о.
 Необходимость — негречність, невічливість, нелюдськсть.
 Необходительный — негречний, невічливий, нелюдський.
 Необходный, необходимой — необходимый.
 Необъезженный — неїзджалий, неукый; конь — неук.
 Необъяснимый, о — нез'ясовний, незрозумілий, о.
 Необъятный — безосяжний, неосяжний, безмежний; незмірний; (недоступный уму) незбагненний.
 Необыкновенный, сверхъестественный — несвітній, не світський, незвичайний, надзвичайний.
 Необычайный, о — незвичайний, надзвичайний, о.
 Необычный, о — незвичайний, нещоденний, о.

Необязательный, о — несов'язковий, о.
 Неоглядкою — не озираючися.
 Неогороженный — обіхідчастий, обхідчастий.
 Неограниченный, о — неомежний, необмежений, о.
 Неодинаковый, о — неоднаковий, о.
 Неоднокрапный — тарканистий.
 Неоднократный, о — кількаразовий, о.
 Неодноцвѣтный — тарканистий.
 Неодобрение — нагана, непохвала.
 Неодобрительный, о — наганний, непохвальний, о.
 Неодолимый, о — необоротний, о.
 Неодушевленный — бездушный, неживотний, бездухий.
 Неодѣтый — неодягнений.
 Неожиданно, вдругь — спрожогу, нагло, зненацька, знебачки, знебашки, несподівано.
 Неожиданность — несподіванка; несподіваність.
 Неожиданный — несподіваний, несподійний, неспогаданий; наглий, напрасний.
 Неозабоченный — безклопотний, безжурний.
 Неокончательный, о — неостаточный, о.
 Неоконченный — нескінчений, недоведений до краю, до зроби.
 Неопалимый — неспалений.
 Неопасный, о — безпешний, о.
 Неоперившийся — безперий.
 Неописанный — невимальований.
 Неописуемый — см. Неописанный.
 Неоплатный — невиплатний.
 Неопомниться — неспотисся, неспоминути.
 Неоправданный — невинувачений.
 Неопредѣленный, о — невизначений, непевний, невиразний, неясний, о; наклонение — дієменник.
 Неопредѣлимый — невизначенный.
 Неопровержимый, о — неспростовний, незаперечний, незбитий, о.
 Неопрятность — нехарність, неохайність, неалюрість, не-

чепурність, нехлюйність, нехлюйство.
 Неопрятный — нехарний, неохайний, неалюрний, нечепурний, нехлюйний; сущ. — нехлюй, нечепура, чечупайда, нечупара, неохая, нетіпанець, -нка; задріпанець, -нка, пелеханець, -нка, затьопанець, -нка, нетіпаха, нетьопуха.
 Неопытность—недосвід, недосвідченість.
 Неопытный—недосвідний, недосвідчений.
 Неорганический — неорганичний.
 Неоскопленный — незвалашений, несхалащений, некладений.
 Неоскорбительный, о—необразливый, о.
 Неослабный, о—пильный, о.
 Неосмотрительность, опрометчивость, -неопанті, ованість, необачність, нерозважність, необачка.
 Неосмотрительный (безпечный)—необачний, (опрометчивый) неопантований.
 Неосмысленный — недоумкуватий.
 Неосновательный, о — безпідставний, безгрунтовний, о.
 Неосторожный, о — небережний, небережений, о.
 Неосудимый—неосудний.
 Неосушмый—невисушний.
 Неосуществимый, о — нездійснений, о.
 Неосѣдлый — неосілий, кочевний.
 Неосязаемый—недотиканий.
 Неотвергаемый — невідпертий, незбивчий.
 Неотвратимый, о — неминучий, о.
 Неотвѣтственный — невідповідальний.
 Неотвязный, о—невідчепний, о.
 Неотеса — хамуда, незграба, хамло, маштула, лобурь, чвалай, фик, флекев, нескреба, мугирь, -ка, мурло, мурмило.
 Неотесанный—нетесаний, необструганий; неодукований, неокресаний.
 Неоткровенный, о — невідвертий, о.

Неоткуда—нізвідкіля, нізвідки, нема звідки.
 Неотложный, о—пильный, нагальний, негайний, о.
 Неотлучный, о—невідступний, невідхідний, о.
 Неотмолимый — неспокутований.
 Неотмѣняемый—невідмінний.
 Неотрадный — нерадїсний.
 Неотразимый—невідбїйний; неодкидний.
 Неотрицаемый—незаперечний.
 Неотступный, о—невідхідний, о.
 Неотчуждаемый—невіддаваний.
 Неотъемлемый—невідбїрний.
 Неофитъ — неофит; новокрещенный—новохрещенець.
 Неохота—нехїть.
 Неохотно—неохоче.
 Неоцѣненный—неоцїнний; (по достоинству) — неошанований.
 Неоцѣнимый, безцѣнный — неоцїнитний, неоцїнний.
 Неочередной — безчерезний, невярядний.
 Неощутительный, о—нечутливий; непомітний, о.
 Непарный — непаристий; -ные волю, сапоги — роспарки, роспари.
 Непартійный—бессторонній.
 Непромокаемый—водошільний.
 Непроницаемый — непропускний.
 Непросвѣщенный—неосвітний, неосвічений, темний.
 Непростимый — непростенний.
 Непростительный, о—невибачний, непростачний.
 Непростывший—непростиглий, неохололий.
 Непроходимый — непрохідний.
 Непрочный, о — нетривалий, неміцний, о.
 Непроѣздный — непереїздний.
 Непугливый—нелякливий.
 Непустой,—непорожній.
 Непьющий—непитуший.
 Непахнувший—бездухий.
 Непереволимый, о — неперекладний, о.
 Непереходящий—неперехідний.
 Неплавкій—нетопкий.
 Неплатежъ — неплата.
 Неплательщикъ, -ца — неплатник, -ця.
 Неполюе—неплідність; неродючість.

Неплодный, бесплодный—неплідний, неродючий.

Неплодородный—неродючий.

Неплотный, о—нещільний, о.

Неплохой, довольно хороший—незгірший.

Непобѣдимый—незвитажний, непереможний, необорний.

Неповинный—безвинный.

Неповиновение—неслух'янність, неслухняність.

Неповоротливый—макулуватий, товбуватий, бамбулуватий, хамулуватий, неокверный, неоковирный, немний, неповоротный, завалий, заглемезий, заважуватий, нестелепуватий, розсуканий, вайлубатий, міхуватий, лемішкуватий, незграбный, лемехуватий; сущ. хамула, товба, бамбула, нестелепа, торопа, розсолода, вайло, мамула, лемеха, лемішка.

Неповрежденный—непошкоджений, неушкоджений.

Непогода, ненастье—негода, чвирия, фльора, халепа.

Непогрѣшимый, о—безгршний; непомильный, о.

Неподалеку—невдалеку, неподалець, близько.

Неподатливый—непідхильний, завзятий, упертий.

Неподатной—неподаткований.

Неподвижный, о—неповорушний, нерушний, непорушний, нерухомий, недвижимый, недвижимый, о.

Неподвѣдомственный—непідлеглий, невідладний, невідзарядний.

Неподдѣльный, о—притаманный, сутий, шириий, о.

Неподкупный—непідкупний.

Неподражаемый, о—ненаслѣдованный, незрівняний, о.

Неподступный, о—неприступный, о.

Неподходящий—непідхожий, негодящий.

Неподчиненный—непідлеглий, невідладний.

Непозволительный, о—недозволенный, о.

Непокаянный—непокутуваний.

Непокойный—непокійний.

Непоколебимый, о—непохитный, непохильный о.

Непокорность—непідхильність, непокірливість.

Непокорный, о—непокірливый, невідхильный, о.

Неполно—неповно.

Неполнота—неповнеча.

Неполный, о—неповный, о.

Непомѣрно—надміру, немірно.

Непомѣрный—немірний, надмірний.

Непонимание—нетям, нетяма, нерозуміння.

Непонятливость—безтямність, нетямність, нетямучість, безглуздя.

Непонятливый, о—безтямный, нетямный, нетямучий, безглуздявий, о.

Непонятный, о—незрозумілий, о.

Непоправимый, о—непоправный, о.

Непорочный—чистый, безвадный.

Непорядочный—неладный, неладен, непорядный; безпутный, безстатечный.

Непосильный, о—надсильный, о.

Непослушание—непослух, неслухняність.

Непослушный—неслухняный; (человѣкъ)—неслук.

Непоследовательность—непоследованість.

Непоследовательный, о—непоследованный, о.

Непосредственность—безпосередність.

Непосредственный, о—безпосредный, о.

Непостижимый, о—незбагненый, невідомый, о.

Непостоянный—несталий, нестійкий, нестатечный, перепадистый.

Непостоянство—несталисть, перепадистість, нестатечність.

Непостыдный, о—неганебный, о.

Непосѣда—швендя, побігайка, побігуця.

Непосѣдливый—непосидющий, непосидячий, похожалый, невисидючий.

Непотерянный—незагублений, неутрачений.

Непотопляемый—невтопный, невтопный.

Непотребникъ, -ца—бахур, бахурь, бахурка.
 Непотребство—бахурство, роспуста.
 Непохвальный, о — нехвальный, о.
 Непочемъ—байдуже, ні гадки.
 Непочтеніе, неуваженіе — не повага.
 Непочтительный, о — неповажливый, о.
 Неправда—неправда.
 Неправдивый—криводушный.
 Неправдоподобный, о—неймовірний, о, неподібний до правди.
 Неправедный — непоправдний.
 Неправовѣріе—безувѣрство.
 Неправосудіе, беззаконіе—неправість.
 Неправосудный—неправий.
 Неправота—вина.
 Непредвидѣнный—см. непредусмотрѣнный.
 Непредусмотрительный, о—неопантрований, необачний, о.
 Непредусмотрѣнный — несподіваний, незавбачаний.
 Непреклонный, о — непохильный, непохитний, незломный, о.
 Непреложный, о—неперерічний; неодмінний, о.
 Непремѣнно—конче, конечно, доконче, доконечне, нейминуй.
 Непремѣнный—безпремінний, доконечный, неодмінний.
 Непреодолимый, о—непереможный, необорний, о.
 Непререкаемый—неперерічний, безсуперечный.
 Непрерывно — безперестанку, без упину, без угаву, поспіль.
 Непривлекательный — непризвбливий, непринадний; некрасивый—нічвидний.
 Непривыкшій—незвиклий.
 Непривычка—незвичка.
 Непривычный, о-незвичный, о.
 Непривѣтливый—непривітний.
 Непригодный — непридатный, неспосібний, негодящий.
 Непригоже — негоже, не годиться.
 Непригожій — негожий, не гарний.
 Неприкосновенность—недотор-

каність, недотиканість; непорушність.
 Неприличіе—негречність, незвичайність.
 Неприлично, нехорошо — негоже, неподоба, не до звичаю.
 Неприличный—непристойный, неподобный, безличный, сороміцький.
 Непримиримость—непримиреність.
 Непримиримый,—непримиренный, о.
 Непримѣнимый, о—непристосовный, о.
 Непринужденный, о—невимушений, непримусовый, о.
 Непринятіе—неприняття.
 Непристойный — сороміцький, стидкий.
 Неприступный — непідступний; гордый—мисливый.
 Неприсутственный — несутній, святковий.
 Непритворный, о—щирый, о.
 Неприхотливый, о—невибагливый, невередливый, о.
 Непричастный — непричетный.
 Непричесанный — нечесаний; сущ.—нечеса.
 Непріємлемый, о — неприятий, о.
 Непріязненный, о — неприязный, о.
 Непріязнь, враждебность—завзяток, неприязнь.
 Непріятель, -ница — неприятель, -ка.
 Непріятельскій—ворожий.
 Непріятно-неприємно, прикро.
 Непріятный — неприятный, прикрий; нелюбий.
 Непріятность — долегливість.
 Непробудный — безпробудный, безпросипный; мертвый.
 Непроглядный, о—безпросвітний, о.
 Непродолжительный, о—недовготний, недовгочасный, о.
 Непрозрачный, о — непрозорий, о.
 Непроизводительность—непродукційність.
 Непроизводительный, о—непродукційный; марный, даремный, о.
 Непроизвольный, о—мимовільный, о.
 Непролазный — непролазний,

непрохідний, неспротивний,
недогтовпний
Нерабочій, прилагат.—неробі-
тний; гулящий.
Неравенство—нерівність.
Неравно—бува.
Неравносторонній — нерівно-
бічний.
Неравный — нерівний; неодна-
ковий.
Нерадивець, ца — небалець,
недбайлиця, недбайличок,
недбалиця, недбаха, нед-
бальниця, неглядка.
Нерадивость—недбалість, нед-
бальство, недбання, недбай-
ливість.
Нерадивый — недбалий, нед-
байливый.
Нерадѣіе, пренебреженіе—за-
нехання.
Нерадѣть—недбати, занехати.
Неразборчивый, о — нерозбір-
ний; нечитальний, невираз-
ний, о.
Неразвившійся — нерозвитий.
Неразвитой—нерозвинений.
Неразвязный — соромливый,
несміливый.
Неразгаданный—невідгаданий.
Неразговорчивый—неговіркий,
немівний, маломовний, не-
балакучий, небалакливый.
Нераздѣльный, о — неподіль-
ний; неподілений, спіль-
ний, о.
Неразлучный, о — нерозлуч-
ний, о.
Неразмѣнный — нерозмінний.
Неразрушимый — незруйнов-
ний.
Неразрывный, о — нерозри-
зний, о.
Неразрѣшимый, о — нерозв'я-
зальний, о.
Неразсудительный—нерозваж-
ний, нерозсудний, о.
Неразуміе — недорозум, неро-
зум, нетям.
Неразумный, о — нерозумний, о.
Нераскаявшійся — неприкая-
ний.
Нераскаянный—запеклий.
Нерасположеніе—незичливість,
неприхильність.
Нерасположенный — незичли-
вий, неприхильний; нехо-
чий до.
Нераспорядительный — нерос-

порядний.
Нерастворимый, о — нероспус-
кальний, о.
Нерасторопный — потикуватий,
немоторний, неметкий.
Нерасчетливый, о — безрахуб-
ний, неощадний; необач-
ний, о.
Нерачительный, о — недбалий,
недбайливый, о.
Нервный, о — нервовий, о.
Неробкій — небоязкий, неляк-
ливий.
Неровно—нерівно.
Неровный — нерівний; (покры-
тый бугорками)—струпува-
тий.
Неровня—нерівня.
Нерукотворенный — неруко-
творний.
Нерушимый, о — непорушний, о.
Нерѣдко — почасти.
Нерѣшимость—вагання.
Нерѣшимый — нерозв'язний.
Нерѣшительность — вагання;
нерішучість.
Нерѣшительный — нерішучий.
Неряха — нетіпанець, -нка, -ха,
підтіпанець, -нка, -ха, задрі-
панець, -нка, зателепа, за-
телепанка, нечепура, нечу-
пара, захвойдаха, нечупайда,
неохайник, ця, неохая, нех-
люя, шмондя, коструб, дрім-
ба.
Неряшливый, о — зателепку-
ватий, зателепуватий, не-
чупарний, тирхатий, нех-
люйний, о.
Несбыточный—незбутний, хи-
мерний.
Несвареніе (желудка)—нестра-
вність.
Несваримый, неудобоваримый
— нестравний.
Несвободный—невільний.
Несвоевременно — невчасно,
не на часі, не в час, без-
часу.
Несвоевременный—невчасний,
неслушний.
Несвойственный, о — невласти-
вий, о.
Несвѣдущій — нетямущий; (че-
ловѣкъ) нероззнака.
Несвязный—недоладний.
Несглаживаемый (отъ сглазу)
— незіклизий, неврочли-
вий.

Несговорчивый—упертый, завзятий, тугий.
 Несгораемый—неспалений.
 Несгибаемый—негнучкий.
 Несдержанный — слабкий на втори, нестриманий.
 Несение—несіння.
 Несердитый—негнівливый.
 Несильный — недужий, неміцний.
 Несказанный, невыразимый—незмовлений.
 Нескладный, неуклюжий—недоладний, розсуканий.
 Несклоняемый, грам.—невідмінний.
 Нескончаемый—нескінченний, непереробний.
 Нескоро, кропотливо—марудно, загайно, нешвидко.
 Нескорый, о — непрудкий, нешвидкий, нехуткий, о.
 Нескромный—неплохий.
 Нескрываемый—неприхований.
 Не сладко!—не медяно!
 Неслыханный, о--нечуваний, о.
 Неслышный, о—нечутный, о.
 Несмотря на—невважаючи на.
 Несмыслящий, непонимающий—нєтямущий.
 Несмѣлый, о—несміливый, о.
 Несмѣняемость—незмінність.
 Несмѣняемый—незмінний.
 Несмѣтно, безъ счету — незліченне, незлічено.
 Несмѣтный—незлічений.
 Несносный, о—охаблений, нестерпучий, о.
 Несоблюдение — незаховання, недодержання.
 Не совершенно—не цілком.
 Несовершеннолѣтній — недолѣтній, неповнолітній, малолітній.
 Несовершенный, о—недоконаний; нецілковитий, о.
 Несовмѣстимый, о — невмістний, о.
 Несовмѣстный—несумісний.
 Несогласие—незгода; разладъ — незлагодя, розрада, свара, nelaгодя, суперека, безладдя, безлад.
 Несогласно — незгодно.
 Несогласный, о — незгодный; неладный, різноголосий, о.
 Несознательно, безсознательно—нетямки, несвідомо.
 Несознательный—несвідемий.

Несоизмѣримый, о — незмірний, о.
 Несокрушимый, о — незломний, о.
 Несомнѣнный, о—безперечный, безсумнівний, о; (испытанный—довіряний).
 Несообразительность—безтямність.
 Несообразительный — безтямний, невторопний, неспритний, нетямкий.
 Несообразный, о — неподобный, о.
 Несообщительный, непривѣтливый—огурний.
 Несоответственный, о—невідповідний, о.
 Несоразмѣрный, о — непомірний, о.
 Несостоятельность—неспромога, неспроможність.
 Несостоятельный—неспроможный, неплательный, немогущий.
 Несострадательный — безжалісливый, нежалісливый.
 Несподручный, о--незручный, о.
 Неспокійный — неугомонный, непокійний.
 Неспорый (о работѣ)—неспірний.
 Неспособный--безкебетный, незугарный, неvdаний, нездольный, неvgарный, нездібний, нездатный, нестіпний, сущ.—недотепа, неvдалиця, неvдаха, неvдалюга.
 Неправедливо — несправедливо, напрасно, неправдиво, неслучно, неправо, кривдиво.
 Неправедливый — несправедливый, неправдивый, неправий, напрасный, кривдивый.
 Неспѣлый—недішлий; нестиглий.
 Неспѣша — полегом, повагом, помалу.
 Несравненно—незрівняно; непомѣрно—невзаміру.
 Несравненный—незрівняний.
 Нестарательный, о--недбалий, о.
 Нестерпимый, о—нестерпучий, неvтерпучий, нестерпний, о.
 Нести — нести;-ся-нестися (о птицахъ); гнати, летіти; плинути, линути.
 Нестоль, нестолько—нестак.

Нестоющій—безвартний.
 Нестроевой — нешиковий, не-
 шереговий; невойовий.
 Нестройно, несогласно — нез-
 годно, не в лад.
 Нестройный — незгодний; без-
 ладний.
 Несудоходный—неплавний, не-
 плавбовий, ненавигаційний.
 Несуразица—неподобність.
 Несуразный—неподобний.
 Несущественный, о — несуть-
 овий, о.
 Несходный (непохожій)—непо-
 добний на, неоднаковий з,
 той, що не скидається на,
 несхожий з; (о цѣнѣ) висо-
 кий.
 Несчастье—безщастя, нещастя,
 безділля, бездолля, безта-
 лання, неталан, упад, ха-
 лепя, безголов'я, напасть.
 Несчастный — нещасний, без-
 таланний, безщасний, без-
 дольний, бездільний; сущ.
 —нещасник, -ця, безталан-
 ник, -ця, бездольник, -ця, бі-
 долаха, бідаха, сердега.
 Несчетный, о-незліченний, не-
 зрахований, о.
 Несъѣдобный—неістивний.
 Нетвердый, о—нетвердий, о.
 Нетель—ялівка.
 Нетерпимый, о — нетолерант-
 ний, о.
 Нетерпѣливый, о — нетерпля-
 чий, о.
 Нетерпѣніе—нетерпій, нетер-
 плячка.
 Нетлѣнный, о—нетлінний, о.
 Негождественный — нетотож-
 ний.
 Нетопырь, зоол. — чепиргач,
 пиргач, лилик, ночница,
 кажан.
 Неторопливый, о — неметкий,
 нескvapний, тихоплавний, о.
 Нетрезвый, о—нетверезий, о.
 Нетронутый—незайманий, не-
 початий, цілинний.
 Нетрудовой—нетружений.
 Неуваженіе--неповага, зневага.
 Неуважительный — неповаж-
 ливий; малозначний, мало-
 важний.
 Неувѣренность, сомнѣніе—не-
 певність.
 Неувядаемый—неоцвітний.
 Неугасимый—непогасний.
 Неугодный—недогодний, нев-

годний; неугодившій, сущ.
 -невгожай.
 Неугомонность—безугавність,
 невгомонність.
 Неугомонный—безугавний, не-
 вгомонний.
 Неудаться—схибити.
 Неудача — невдача, nelaгода,
 неталан.
 Неудачникъ, -ца—безталанник,
 -ця, безщасник, -ця, не-
 вдаха.
 Неудачный, о — невдалий, не-
 вдатний, о.
 Неудержимый—неприпинний,
 невгамовний.
 Неудивительный, о — недив-
 ний, о.
 Неудобный, о — невідгідний, о.
 Неудобоваримый—нестравний.
 Неудобоисполнимый — невикон-
 альний.
 Неудобопонятный -- незрозумі-
 лий.
 Неудобоприложимый — непри-
 тультний.
 Неудобопронизосимый, трудно-
 пронизосимый—невиворот-
 ний.
 Неудобство—непридоба, неви-
 гола, недогода.
 Неудовлетвореніе — незадово-
 лення.
 Неудовлетворительный—неза-
 довольчий.
 Неудовлетворяющій, неуго-
 дний—недогодний.
 Неудовольствіе — незадово-
 лення; прикрість.
 Неужели, развѣ — невже, чи-
 вжеж, неке.
 Неуживчивый, сварливый —
 незлагідний.
 Неузнаваемый—невпізнаний.
 Неукатанный (о дорогѣ) — за-
 бивний, невторований.
 Неуклонно — нехибне, не-
 хильно.
 Неуклонный—нехибний, непо-
 хитний, неухильний.
 Неуклончивый—невхильний.
 Неуклюжій—мамулуватий, ле-
 мішкуватий, хамулуватий,
 незграбний; хамула, хамло,
 розсолода, чвалай.
 Неукоснительный, о — невід-
 гальний, нагальний, негаль-
 ний, о.
 Неукротимый — непогамовний,
 невтихомирний.

Неулаженный — невлажданий.
 Неуловимый — неупійманий.
 Неумирающий, бессмертный —
 неумірущий, неумирака,
 неумірайко.
 Неумойка — неумивака.
 Неумолимый — неублаганий.
 Неумолкный, о — неумовчний, о.
 Неумытый — неумиваний, неуми-
 вака.
 Неумышленный, о — неуміс-
 ний, о.
 Неумѣлый — недотепный, без-
 кебетный; ни къ чему не-
 способный, сущ. — нестула.
 Неумѣніе — неуміння.
 Неумѣренность — непомірність,
 непоміркованість; изли-
 шество — надуживання.
 Неумѣренный, о — непомірко-
 ваний, непомірний, о.
 Неумѣстный — недоречный, не-
 доладный.
 Неуплата — неуплат.
 Неупотребительный — неужи-
 ваний.
 Неупотребление — неуживання.
 Неурожай — недорід, нерод, не-
 врод.
 Неурожайный — недорідний,
 невродный.
 Неурочный — невизначений;
 незагаданий.
 Неурядица — безладдя, безлад.
 Неуслужливый, о — неуслуж-
 ний, непослужный, незді-
 ливый, нездільный, о.
 Неустанный — безугинный; не-
 угомонный — неугавучий,
 неугавущий, неугавный.
 Неустойка — неміра, недо-
 держка.
 Неустойчивый — перекидистый,
 кантовный, хитливый, хит-
 ванний, хибкий; нестанов-
 кий.
 Неустрашимый, о — небояз-
 кий, о.
 Неустройство — безладдя.
 Неуступчивый, упрямый — за-
 тинчивый, затинчливый, пе-
 някуватий, закатований,
 завзятий.
 Неусыпный, бдительный — не-
 сипущий.
 Неутомимый, о — неугамова-
 ний, о.
 Неутолимый — неугомний,
 неугомливый.
 Неутѣшный — нерозважний.

Неученый — невчення.
 Неучтивый, о — нечесный, не-
 гречный, о.
 Неучь — неук.
 Неуязвимый — невронений, не-
 вразливый.
 Нефритъ — запаління нірок.
 Нефтеносное (мѣсто) — ропище.
 Нефтеносный — нафтодайний.
 Нефтепромышленность — наф-
 топромисловість, нафтар-
 ство.
 Нефть — нафта, ропа.
 Нефтяной — нафтовый.
 Нехваленый — нехвалитный.
 Не хватать, не доставать вре-
 мени — ніколитися.
 Нехозяйственный — негоспо-
 дарный.
 Нехорошій — недобрый.
 Нехорошо — недобре, погано,
 зле; негоже.
 Нехотѣніе — нехіть.
 Нехотя — нехотячи, нехотя; не-
 мисне.
 Нецвѣтущий, безъ цвѣтовъ —
 нецвѣчений.
 Нецѣлесообразный, о — недо-
 цільный, о.
 Нецѣнный — безцінний, безварт-
 ный.
 Нечаянный — незнарошний, не-
 сподіваний.
 Нечеловѣческий — нелюдський;
 безчеловѣчный — нелюдяний.
 Нечестивецъ, вица — незбож-
 ник, -ця.
 Нечестивый, о — незбожний, о.
 Нечестный, о — нечесный, о.
 Нечеткій, о — нечитальний, о.
 Нечетный — непаристый.
 Нечетъ — лишка.
 Нечисто — нечисто.
 Нечистоплотный, о — тирха-
 тий, зателепкуватий, не-
 чухарний, нехлюйний, не-
 хайний, нехарний, о.
 Нечистота — нечистість, не-
 чисть; неопрятность — нехарь;
 въ водѣ — муть.
 Нечистый — нечистый; нечепур-
 ный; на руку — хаповитый,
 хапкий, хваткий; (духъ) —
 мольфар, морок, морока.
 Нечувствительный — нечулий;
 непомітний.
 Нешто — хіба.
 Нещадно — безошадно.
 Неявка — неспокання; нестання
 (въ судѣ).

Неявственный — неясний, невиразний.
 Неядовитый — нетрутний, неотрутний.
 Неясный, неотчетливый, — невиразний, о.
 Нива — нива.
 Нивелировать — нивелювати.
 Нивелирь — шмига.
 Нивѣсть — не знати, бо-зна, хто його зна; дуже, незмірно.
 Нигдѣ — ніде.
 Нигелла, раст. *Nigella sativa* — чорнушка.
 Ни-гу-гу! — нічирк! ані телень!
 Нижайше — найнижче.
 Нижайшій — найнижчий.
 Ниже, нар. — нижче; під; прилаг. — нижчий, а, е.
 Нижеизложенный — нижчезгаданий.
 Нижеименованный — нижченазваний.
 Нижеозначенный — нижчевизначений.
 Нижеподписавшійся — нижчепідписаний.
 Нижеприведенный — нижченаведений.
 Нижесказанный — нижческазаний.
 Нижеслѣдующій — наступний.
 Нижеупомянутый — нижчезгаданий.
 Нижникъ — спідняк.
 Нижній — долішній (внизу лежачій); спідній (подъ низомъ); низовий (расположенный ниже по теченію рѣки).
 Низать — силяти.
 Низвергать, — гнуть — скидати, скинути.
 Низвержение — скидання.
 Низводитъ, — вести — спускати, — стити.
 Низка — лучка, полузка, сталька, сталка, силянка, ланка.
 Низкій — низький, невисокий, ниций, підлий, нікчемний; (коротконогий, толстый) прикадкуватий, присадистий, присадкуватий.
 Низкопоклонникъ — ницак, похлібець, підлабузник.
 Низкопоклонничать — шапкувати, ницювати, підлабузнюватися.
 Низкопоклонный — шапковитий, ниций.

Низкопробный — безвартний.
 Низкорослый — низькорослий.
 Низлагать, ложить — скидати, — нути.
 Низложение — скидання, скинення.
 Низменность — низовина, низькоділ, поділ, уложина, низина, пониззя.
 Низменный (о землѣ) — припадливий, низький; (инстинктъ, напр.) — ниций.
 Низовье, понизовье — пониззя.
 Низость — низькість; відлота.
 Низринуть — звалити, скинути.
 Низушка (нижн. корка хлѣба) — підспідок.
 Низшій — низчий.
 Низъ — діл, спід.
 Никакой — жадний.
 Никакъ — ніяк.
 Никнуть — хилитися, схилитися.
 Никогда — ніколи, зроду, до віку, повік, зроду-віку.
 Никомъ образомъ — жадним способом, жадною мірою.
 Никто — ніхто.
 Никуда — нікуди, ніде; ні на що, ні до чого.
 Нимало — ні трохи, ні трішки.
 Ниоткуда — нізвідки.
 Нипочемъ — ані гадки, байдуже.
 Нисколько — нічого, ані трохи.
 Ниспадать, — спастъ — спадати, спасти.
 Ниспадение — спад.
 Ниспослание — припосилання.
 Ниспосылать, — слать — припосилати, припослати.
 Ниспровергать, — вергнуть — перевертати, — рнути.
 Ниспровержение — переверт, перевертання.
 Нисходитъ, — зойти — припосходити, — зійти.
 Нисходящій — зступний, сходовий.
 Нисхождение — припосхід.
 Нисшество — зступлення.
 Нитевидный — ниткуватий.
 Нитка — нитка; мн. — ниття, нить; вышивальныя — започ, модря.
 Ниточникъ, — ца — нитяр, — ка, ниткар, — ка.
 Нить — нитка.
 Нитяный — нитковий.
 Ниць — ниць.
 Ничкомъ — ницьма, ниць.

Ничто—ніщо; невіщо; нівець.
 Ничтожество—нікчемність, ни-
 цість.
 Ничтожность — нікчемність;
 марність.
 Ничтожный — нікчемний; ни-
 ций, хирний; незначний,
 малезний.
 Ничуть—ані крішки, ані гич,
 нічого.
 Ниша—фрамуга.
 Нищать — убожити, злидніти,
 мізерніти.
 Нищая—жебракка, баба, про-
 хачка, старчиха.
 Нищенка—см. нищая.
 Нищенски—злиденно.
 Нищенскій—старчачий, же-
 брачній; злидений.
 Нищенство харпацтво, жебри.
 жебрацтво, старцквання.
 Нищета—злидні, худорба, зли-
 дарство.
 Нище—старчота.
 Нищій—харпак, харлай, хар-
 лак, харлань, лигирь, тор-
 ботряс, прохач, старець,
 жебрак, нищун.
 Но—але, та, аж, а.
 Новенькая, новичекъ (ж. р.)
 —новобранка
 Новенькій—новенький.
 Новехонекъ—новісінький.
 Новизна—новинеча.
 Новина—новина.
 Новичекъ—новак, первак.
 Новобранецъ—некрут, ново-
 бранецъ.
 Новобрачный—молодий, моло-
 дан, новоженецъ.
 Новозведение—новина.
 Нововступившій—новопристан-
 ний.
 Новогодный—новорічний.
 Новое (вообще)—новина.
 Новоизбранный — нововибра-
 ний.
 Новозавѣтный — новозаконний.
 Новоизданный—нововиданий.
 Новоизобрѣтенный — новови-
 найдений.
 Новолуніе—(молодой мѣсяць)
 -молодик, новак, нів.
 Новомодный—новомодній.
 Новообразовавшійся — ново-
 повсталий.
 Новособразованный—новоутво-
 рений, новосформований.
 Новооткрытый — новоодчине-
 ний, новозаснований.

Новопоселенець—осадчий.
 Новопріѣзжій — новоприбулий.
 Новорожденный- новорожденецъ.
 Новоселье—ухідчини, уходици;
 (поселеніе) новоселиця.
 Новость—новина.
 Новый—новый; новітній.
 Новь—новина, цілина, цілиця,
 цілик.
 Новѣйшій—найновіший.
 Нога—нога.
 Ноготки, раст. *Calendula officinalis*—нагідки.
 Ноготок—нігтик; раст. *Adonis vernails*—горицвіт.
 Ноготь—ніготь, пагність.
 Ногтевой—нігтьовий.
 Ногтоѣда, мед.—загнітиця.
 Ножевка—пилка.
 Ножевщикъ—н. жар.
 Ножики—ножик; перочин.-ци-
 зорик, складной-чепелик.
 Ножище—ножака.
 Ножка—ніжка, у стола—дибка.
 Ножницы—ножиці.
 Ножной—ножаний, ножений.
 Ножны — піхви.
 Ножъ—ніж; (складной) чепе-
 лик, чепеля, чепілик, скла-
 даник; большой - колодач,
 колодій; карман.-забигач;
 для сѣченія капусти-косак;
 для обрѣз. копытъ-зати-
 нач.
 Ноздреватый, пористый—ніз-
 друватий, діркуватий, дір-
 чавий, макухуватий, подір-
 куватий.
 Ноздря—ніздра.
 Ноздряной—ніздровий.
 Номеръ—число.
 Нонче—ниньки.
 Нора—нора, скота.
 Норка, зоол. *Mustela lutreola*
 -нурка, нірка.
 Нористый—скотуватий.
 Норовить—цахати, гнути, схи-
 ляти.
 Норовъ—норов.
 Норокъ, зоол. *Mustela hivalis*
 -ласка, ласиця.
 Носатикъ, насѣк. — шашлак,
 свинка, носай, довгоносик.
 Носатый—носатий; (человеѣкъ)
 -носач.
 Носилки—носили, ноші; для
 умершихъ-мари.
 Носильный—носильний.
 Носильщикъ—носіл, носиль-
 ник, носак, тягун.

Носить—носити, двигати; (тас-
кать одежду)-тягати.
Носиться—носиться: рѣять.
-буяти, ширяти; (о слухахъ)
ходити; (проноситься) пере-
ходити, перейти.
Носки—шкарпетки, карпітки.
Носкій—міцний.
Носовой—носовий.
Носокъ—носик; (сапога)-но-
сак; обуви-носок, перед.
Носорогъ, насѣк.—одноріг.
Носъ—ніс; (корабля) пика, пе-
ред; (у птицъ) дзьоб.
Нота—нота.
Нотаріусъ—нотарь.
Ночевать—ночлігувати, ночу-
вати.
Ночевка—ночівля.
Ночлегъ—ночівля.
Ночлежникъ—ночліжанин, но-
чліжник.
Ночная бабочка—нетля, поте-
мряк.
Ночникъ—каганець.
Ночной—нічний; (сторожъ)-сту-
каръ.
Ночнянка, Phalaena—смертка.
Ночь—ніч.
Ночью—уночі.
Ношеніе, носка—носіння.
Ноябрскій—грудневий.
Ноябрь—грудень.
Нравиться—подобатися, при-
падати до вподоби; подо-
бати що.
Нравный—норовистий.
Нравоописаніе—побутопис.
Нравоописательный—побуто-
вий.
Нравоученіе—мораль.
Нравоучитель—моралист.
Нравоучительный—навчаль-
ний.
Нравственный—моральный.
Нравъ—норов, натура, вдача.
Нравящійся—уподобний, спо-
добний.
Ну—ну; отож.
Нужда (необходимость)—надо-
ба, потреба; (недостатокъ)
нестаток.
Нуждаться (въ комъ, чемъ)—
потребувати (кого, чого).
Нуждающійся (крайне)—нуж-
денний.
Нуже, межд.—та нуж! та нуж-
бо! нумо!
Нужникъ—відхідник.
Нужно—треба, тра.

Нужный—трібний, потрібний.
Нука, межд.—ну лишень.
Нукать—нукати.
Нуль—оник.
Нумеровать—числувати, пе-
резначати.
Нумеровка—числування, пе-
резначка.
Нумеръ—число.
Нутро, внутренность—отріб.
Нынѣ—ниньки, тепер.
Нынѣшній—теперішній.
Нырецъ, пт.—рінець.
Ныркомъ, ныря—наввирилки.
Нырокъ, чомга, Podiceps crista-
tus—пірникоза; Mergus albel-
lus—норець.
Нырять, рнутъ—поринати, упо-
ринати, поринути, пірнути,
упурнути.
Ныря—нирцем.
Ныть, болѣть—скеміти.
Нытье—скеміння.
Нѣга—пестоші, млость.
Нѣдро—надро, нетро.
Нѣженка—пестун,-ха; ніжно-
тілок.
Нѣжить—пестити, пестувати,
голубити, милувати.
Нѣжникъ, раст. Helianthemum
vulgarе—сліпота, нітник.
Нѣжничать—маніжитися, пань-
катися (съ кѣмъ).
Нѣжный—(ласкательный) при-
голубливий, пестивий; (тон-
кій, мягкій) тендітний, де-
лікатний.
Нѣкій—якийсь.
Нѣкогда—колись.
Нѣкоторый—якийсь, певний;
который, деякий.
Нѣкто—хтось.
Нѣмая—німкеня.
Нѣмецкій—швабський, ні-
мецький.
Нѣмецъ—німець, німчик, нім-
чак, німчай, шваб.
Нѣмка—швабка, німкеня.
Нѣмо—німо.
Нѣмой—німий, безмовний, без-
языкий, німтур, німтура,
німань, безріка.
Нѣмота—німота.
Нѣмцы—соб.—німота.
Нѣмые (соб.)—німота.
Нѣмѣть—німіти.
Нѣсколько—кілька, скількісь,
скількось, декільки.
Нѣтъ—нема; ні.
Нѣчто—щось; дещо, деяке.

Нюханіе — паханія, нюханія.
 Нюхать, обонять — пахати, нюхати; (табакъ) — табачити; (о животныхъ) нюшити, нюшкувати.
 Нянинъ — няньчин.
 Нянька — нянька, пестунка.
 Няньчить — няньчити, пестувати.
 Няньчиться — цяцькуватися, пеститися, цяцькатися, панькатися.
 Няня — нянька.

О.

О, обо, объ, предл. — о, об; про; за, на, з; у.
 Оазисъ — оаза.
 Оба, обѣ — обидва, обидві; обоє.
 Обабить — збабити.
 Обабиться — збабіти.
 Обабокъ, грибокъ *Boletus scaber* — бабка.
 Обагрять, рить — червонити, почервонити; (кровью) кривавити, скривавити.
 Обалдѣть — ошалѣти, стеряться.
 Обанкротиться — збанкрутувати, збанкрутитися.
 Обасурманиться — побусурманитися.
 Обаяніе — чари, зачаровання.
 Обаятельный, о — чарівливий, чарівний, о.
 Оббивать, оббить — ушмагувати, ушмагати.
 Оббиваться, отлетать (о пыли, листьяхъ, шелухѣ, напр.) обшугуватися, обшугатися.
 Обваливать, лить, -ся — обвалювати, -лити, обсипати, -сипати, завалювати, -лити, западати, -пасти, -ся.
 Обваливать, лять — викачувати, -чати.
 Обвалъ — обвалювання; провалля; (лави́на) сніговина.
 Обваривать, рить — парити, опарити, ошпарити.
 Обвариваться, -рится — опарюватися, -ся, опарити, -ся.
 Обварка — опарення.
 Обварной — опарений.
 Обведение — оточення; окреслення.
 Обвертка — обгортання; окла-

динка, обгортка; бот., *Ipso-lucum* — окрива.
 Обвертывать, рнуть — обгортати, -рнути.
 Обветшалый — остарѣлий, зістарѣлий.
 Обветшать — зістарѣтися.
 Обвиваніе, обвсрачиваніе — завірчування, усотування, завивання.
 Обвивать, обертывать — усотувати, тати, повивати, -вити, завірчувати, завертіти, завивати, -винуті, оповивати, оповити.
 Обвиненіе — винування, обвина; ложное — наклеп.
 Обвинитель, -ница — завинитник, -ця, винувальник, -ця, винувач, -ка, обвинник, -ця.
 Обвинительный — винувальний, обвинний.
 Обвиняемый — обвинувачений, звинувачений, обвинений.
 Обвинять, нить — винувати, завинувати, винуватити, звинуватити, оскаржувати, -жити; (уличать) — доказувати, -зати.
 Обвислый — звислий.
 Обвиться — обвихнутися.
 Обвитый, обмотанный — обвиняний.
 Обводить, -весть — обводить, -вести; (окружать) оточа-ти, -чити; (очерчивать) окресляти, -лити, обрисовувати, -сувати.
 Обводный — обводистий, обвідний.
 Обвозить, -везти — обвозити, -везти.
 Обволакивать, -волочь — обволікати, -локати.
 Обвораживать, -рожить — чарувати, зачарувати.
 Обворовывать, -рывать — окра-дати, окрасти.
 Обвороженіе — зачаровання.
 Обворожительный, о — чарівливий, о.
 Обвѣвать, -вѣять — овівати, -віяти.
 Обвѣнчать — перевінчати, звінчати, -ся, зв'язати.
 Обвѣнчаться — перевінчатися, зашлюбитися.
 Обвѣсь — недовага.
 Обвѣтривать, -рить — обітріати, -рити.

Обвѣшивать,-сить—недоважу-
вати,-жити.
Обвѣшивать,-шать — обчепля-
ти,-пити.
Обвязывать,-зять — об'язува-
ти,-зати.
Обгаживать,-гадить — паску-
дити, опаскудити, поганити,
упоганити.
Обглаживать,-глодать—обгри-
зати,-гризти.
Обглаживать,-дять — обглажу-
вати,-дити.
Обгонять,-гнать—переганяти,-
гнати,випереджувати,-дити.
Обгорать,-рѣть — обгорати,
ріти, опалятися,-литися.
Обгорѣлый — опалений, обго-
рілий.
Обгрызать,-зть — обгризати,
-зти.
Обгрызокъ—недогризок.
Обдавать,-дать — обливати,
-лити, обілляти.
Обдаривать,-рить — обдарю-
вати, обдарувати, ударувати.
Обдергивать,-ргать,-рнуть —
обсмикати,-смикати, обсі-
пувати,-пати, обшморгува-
ти,-ргати;обскубувати,-бати.
Обдирало — здирця, драпіка,
дерилюд, дряпѣжник, дря-
піка.
Обдираніе—дряпота, дряпня.
Обдирательство — здирство,
драпѣжництво.
Обдирать,-драть — обшморгу-
вати, обшморгати, обшмор-
гнути, обчірати, обчерти,
обдирати,-дерти; (кору дре-
весн.) оскорувати, лупити,
облупити.
Обдувало—шахрай, дурисвіт.
Обдувать,-дуть — одмукати,
-хнути; дурити, одурити.
Обдуманый, о — обміркова-
ний, о.
Обдумываніе-обмірковування,
обміркування.
Обдумывать,-мать — обмірко-
вувати,-кувати, метику-
вати, зметикувати.
Обдѣланный, оправленный —
оправний.
Обдѣлка — оброблення, опра-
вления, оброба; оправа.
Обдѣловать,-лать—обробляти,
бити; опраляти,-вити.
Обдѣлять,-лить — недоділяти,
лити.

Обезглавленіе — стинання,
кара на горло.
Обезглавливать,-вить — сти-
нати, стяти, зітнути.
Обездоленный,-ная — безща-
сний,-ниця.
Обездолить—знедолити.
Обеззубѣть—збеззубіти.
Обезкураживать,-жить — бен-
тежити, збентежувати,-ити,
мокрим рядом накривати,
-крити.
Обезлюдить—вилюднити.
Обезлюдѣть—вилюдніти, зне-
людіти, злюдніти.
Обезлѣсеніе—знелісіння.
Обезлѣсить—знелісіти.
Обезображивать,-зять — спот-
ворювати, спотворити, шпе-
тити, пошпетити, ошпе-
тити.
Обезопасить—забезпечити.
Обезоруженіе—роззброїння.
Обезоруживать, жить — роз-
зброювати,-іти.
Обезпеченіе — безпека, за-
безпечення, запевнення,
зарука.
Обезпечивать,-чить — забезпе-
чити, забезпечати, запев-
няти,-нити.
Обезпокоивать,-коить — турбу-
вати, потурбувати; затур-
бувати, непокоїти, знепо-
коїти.
Обезсиленіе—хляння, ослаба.
Обезсиливать,-лить — знеси-
лювати,-лити, виснажу-
вати,-жити, зв'ялити.
Обезсилѣвать,-лѣть — хляти,
зхляти, хлянути, зхлянути,
підупадати, пасти на силах,
знесилити.
Обезславленный — знеславлен-
ний, безславний.
Обезславливать,-вить — осла-
вляти, ославити, знесла-
влювати,-вити.
Обезсмертить—зажити слави.
Обезумѣть—збожеволіти, зна-
вісніти.
Обезцвѣчивать,-цвѣтитъ —
збарвлювати,-вити.
Обезчещивать,-ститъ — несла-
вити, знеславити, ганьбити,
зганьбити, уводити, увести-
у неславу, збагнітувати.
Обезьяна—мавпа.
Обезьяничанье—мавпування.

Обезьяничать—мавпувати.
 Оберегаемый—бережений; (совѣтомъ)—порадний.
 Оберегательный—охоронний.
 Оберегать, -речь — стерегти; устерегти, пильнувати, допильнувати (кого, чего); опікуватися (ким, чим).
 Обернуться, успѣть—звинутися.
 Оберточный, -ная бумага—бібула.
 Обертывать, -рнуть—завивати, завити, загортати, рнути; перевертати, -рнути.
 Обжалованіе—оскарженія, заскарженія.
 Обжаловать, пожаловаться—заскаржити, оскаржити.
 Обживаться, обжиться—оживаться, ожитися.
 Обжиганіе—опіканія, випал, випаленія.
 Обжигательный—випальний, до випалу.
 Обжигать, -жечь—опаляти, -лити; (руку) упікати, упекти, опікати, опекти, опарювати, -рити; (кирпичъ, известь) випалювати, -лити; (волосы) засмалювати, ошмалювати, -лити.
 Обжигаться, -жечься—упікатися, упектися; опалятися, -литися, випалюватися, -литися.
 Обжигъ—опаленія; опік, опар; випал.
 Обжираться, обожраться—обжиратися, -жертися.
 Обжора—ненажера, прожра, бревкало, хавкун, пажера, бревко, бревтій, халасун, хавдій, халандрусь, пожерач, зажира, жерун, проість, жеретій, -я.
 Обжорливый—зажиракуватий, пажерливий, ненажерливий, хавдійливий, обжерливий, обжирливий.
 Обжорный (рядъ)—харчодайня.
 Обжорство—ненажир, ненасит, проість, прожирь.
 Обзаведеніе—статкування; статок.
 Обзаводить, -вести, -сь—статкувати, устаткувати, -ся.
 Обзоръ—огляданія; огляд, перегляд.
 Обзывать, обозвать—узивати, узвати.

Обивать, обить—оббивати, -бити; вибивати, -бити, вистеляти, -лити; (гвоздями) цвяхувати, вицвяхувати; (досками) шалювати, вишалювати; (обоями) шпалерувати, ошпалерувати; (драницею) решетувати, вирешетувати; —ся—обтріпуватися, -патися, витератися, -ртися.
 Обивка—оббивина.
 Обида,—образа, шваба, ураза, кривда, котора, оскорб, оскорбота.
 Обидно—завкривдно, запно, уразливо, кривдно, доткливо.
 Обидный—завкривдний, уразливый, запный, кривдний, дотклиивый.
 Обидчивый—образливый, вражливый.
 Обидчикъ, -ца—напасник, -ця.
 Обижать, -дѣть—окривджати, окривдити, кривдити, скривдити, укривдити, закривдити, покривдити, ображати, -зити, збиткувати, -ся.
 Обижаться, обидѣться—уражаться, уразитися, ображаться, -зитися, кривдуватися, зкривдуватися.
 Обиліе—рясота, ряснота.
 Обильный—рясний; (рыбой) рыбний; (птицей) пташний; (звѣрями) звѣрный; (грибами) грибний; (лѣсами) лісний.
 Обиняками—науверти, надогад, наздогад.
 Обиняки—манівці, підходці.
 Обирало—здирця, драпіка.
 Обирательство—здирство, драпіжництво, здирщина.
 Обирать, обобратить—оскубати, -бти (перья); обдирати, дерти; окрадати, окрасти, обголювати, -лити.
 Обитаемый—заселений; мешкальний.
 Обиталище—оселя, житво, житло, домівка.
 Обитатель, -льница—краянин, -нка, мешканець, -нка, житець, -иця.
 Обитать—жити.
 Обитель—монастирь; оселя.
 Обительскій—монастирскій.

Обиходный—щоденний, повсякденний; потрібний.

Обиходъ, (потребность)—обіхідність; (текущ. расходъ) обіхідка.

Обкалывать,—колоть—обколювати, -лоти, обрубувати, -бати; обшпилювати, -лити.

Обкапать—укапати.

Обкапывать,—копать—обкопувати, -пати.

Обкармливать,—кормить—обгодовувати, -дувати.

Обкарнать—обчикрижити.

Обкатывать,—татъ—об'їжджати, -дити (повозку, дрожки); обкачувати, -чати.

Обкачивать,—катить — обливати, -лити.

Обкладывать, обложить—обкладати, -класти, пообкладати; обмощувати, обмостити; обгортати, -рнути; накладати, -класти (налогъ); обшивати, обшити.

Обклеивать, клеить — обліпляти, -пити.

Обковыривать, отбивать (обмазку) — облупувати, обколувати.

Обколачивать,—колотить — оббивати, -бити.

Обкрадывать,—красть — окрадати, окрасти; (понемногу) — підкрадати, красти.

Обкуривать,—рить—окурювати, -рити.

Обкусывать, -сать — обкушувати, -сити.

Облава—облава, оплыва.

Облагать,—ложить—обкладати, -класти; накладати, -ложити (налогъ); оточати, -чити, облягати, -гти, обступати, -пити; (податью) оподаткувати, обмити.

Облагодѣтельствовать — удобродіити.

Облагороженіе — ушляхетненія.

Облагороживать,—дять—ушляхетняти, -нити.

Облагороживаться — шляхетніти.

Обладаніе—посідання (чего), володіння (чим).

Обладатель,—ница — володарь, рька, державець, -виця, владар, -рка, посідач, -чка.

Облаживать,—зять — вилажувати, вилазити.

Облака—хмари, памеги; (лазурь небесн.) оболочки; (облако дыму, пыли)—курище.

Обламывать,—ломать, -ломить — обламувати, -мати; ламати, розламати, поламати, обтроштити; (оборвать) обчухраги, обчимхати, обчемсати.

Облапа, раст. Asarum еуго-раецт—копитень, копитець.

Облапить—обхопити.

Облапошивать,—шить—обдурювати, -рити.

Обласкать—обмилувати.

Областной—краевий, крайовий.

Область—край.

Облатка—облатка.

Облаточный—облатковый.

Облачать,—чить—опаратувати, з'опаратувати.

Облаченіе (священническое) — опарати.

Облачко — хмарка; (бѣлая) — помолодки.

Облачный—хмарний; хмаровий.

Облегать,—лечь—оточати, -чити, огортати, -рнути; облягати, -гти.

Облегчать,—чить — улегчати, -чити, злекшити, пільгувати, упільгувати, відволужувати, -ложити.

Облегченіе—полехкість, улехкість, улехшенія, попуст, попуск; (душевное) відволога, відволода, відлига.

Облегчительный — пільговий, полегкий.

Обледенѣлый — обмерзлий, окрижнілий.

Обледенѣть — обмерзти, окрижніти.

Облекать,—лечь—одягати, -гти, окривати, -крити.

Облетать, тѣть — облітати, -летіти, линуть, вилітати; опадати, опасти, обсипатися, -сипатися.

Обливание—обливания.

Обливать, облить—уливати, улити, обливати, -лити, переливати, -лити; (кровью) об'юшити.

Обливаться,—литься — уливатися, улитися; слезами — засльозитися.

Облизна — обпол.
 Облизывать, -зять — облизувати, -зати.
 Обликъ — обличчя, вид, тварь.
 Облинять — полиняти.
 Облипать, -пнуть — залипати, залипнути, облипати, липти.
 Облицевать — облицювати.
 Обличать, -чить — виявляти, виявити кого, виказувати, виказати на кого.
 Обличение — вияв, виявлення, виказ, виказування.
 Обличитель, -ница — виявник, -ця, виказчик, -ця.
 Обличительный — виявний, виказливий.
 Облобызать — поцілувати.
 Обложка (книги) — окладина, окладка, обгортка.
 Облокачиваться, - котиться — спіратися, спертися ліктями.
 Обломокъ — уламок, зломок, (сухой вѣтки) оскомелок.
 Облупать, -пить — обколупувати, -пати, полупати; обдирати, -дерти.
 Облучекъ — полудрабок.
 Облыжный, о — брехливий, о.
 Облысѣлый — вилисїлий.
 Облысѣть — вилисїти.
 Облѣзать, -лѣзть — облізати, -лізти; випадати, -пасти.
 Облѣзлый — облізлий.
 Облѣниться — заледасїти, оледасїти, зледасїти, розледасїти, розлінуватися.
 Облѣплять, -пить — обліпляти, -пити; обступати, -пити, обсїдати, -сїсти.
 Облюбовывать, -бовать — любити, улюбувати.
 Обмазка — обмашення, мастїня, ошмарування.
 Обмазывать, -мазать — умащувати, умастити, обмашувати, -стити, ошмаровувати, -рувати.
 Обмакивать, -мокнуть — умочати, умочити.
 Обмалывать, -молоть — обмелювати, -молоти; молоти, змолоти.
 Обманный, о — підступний, о.
 Обмануться — ошанутися, помилитися, омититися.
 Обманчивый — підрадлиий, оманний, манливий, о.

Обманщикъ, -ца — хараман, -ка, ошуканець, -нка, ошукач, -ка, ошуста, дурисвіт, -ка, мантир, -ка, звідник, -ця.
 Обманъ — обдурь, ошук, ошуканка, хараманка, хараманство, звід, звідня.
 Обманывать, -нуть — дурити, одурити, піддурювати, -дурити, надурювати, -рити, циганити, уциганити, хараманити, ухараманити, облигувати, облигати, затуманювати, -нити, ошукувати, -кати, зневіжити, змантити.
 Обмарывать, -рать, -каляти, по-каляти, бруднити, забруднити.
 Обмасливать, обмаслить — обмашувати, -стити, умашувати, умастити; засмальцювати, -цювати, заяложувати, -зити.
 Обматывание, обертывание — завивання, уповивання, умотування.
 Обматывать, -матать, -ся — умотувати, -тати, уповивати, завивати, -винуті, -ся.
 Обмахивать, -хнуть — обмахувати, -хнути; -ся обмахуватися.
 Обмачивать, -мочить — обмочувати, -чити, берберити, заберберити; усцикати, усцяти; слезами-засльозити.
 Обмачивать, -мостить — обмощувати, -стити.
 Обмелѣние — поміління, помільшання.
 Обмелѣть — поміліти, помільшати.
 Обмерзать, обмерзнуть — обмерзати, -зти; покрыться инеемъ-ошадїти.
 Обмершій — обмерлий, примерлий.
 Обметать, -мести — обмітати, -мести, пообмітати.
 Обметывать, обметать, обшить — обкидати, обкидати.
 Обминать, -мять — утоптувати, -тати.
 Обмираніе, летаргія — замірання, завмірання.
 Обмирать, обмереть — завмірати, завмерти, умлівати, -мліти, змертвіти.

Обмокать, -кнути — мокти, змокти.
 Обмокнуть—умочити.
 Обмолачивать, -лотить — обмолочувати, -тити.
 Обмолвиться—прохопитися.
 Обмолвка—прохопинка, недо-
 мовка.
 Обмолоть—замолоти.
 Обморокъ—млость, зімлість.
 Обморочивать, -чить — тумани-
 ти, затуманити.
 Обморочный—млосний.
 Обмошенничать — обмахляру-
 вати, обмахорити, огулити,
 обшахраїти.
 Обмундировка—одежа.
 Обмундировать — умундуру-
 вати.
 Обмываніе, омовеніе — обли-
 вання.
 Обмывать, -мыть — обмивати,
 -мити, змивати, змити, ба-
 нити, оббанити.
 Обмывки — помії; (мыльн.)
 змилини.
 Обмыкать—обтіпати (ленъ).
 Обмылки—змилини.
 Обмѣнивать, -мѣнять. - мѣнить
 — замінати, змінати, вимі-
 нювати, -няти; мінькувати,
 змінькувати.
 Обмѣниваться, -няться-заміню-
 ватися, замінатися, мінь-
 куватися, змінькуватися,
 зробити мінька.
 Обмѣнь — замін, заміна; въ
 - обмѣнь-міньма.
 Обмѣривать, -мѣрять, - мѣрять
 — обмірювати, вимірювати,
 ряти; не домірювати, - мі-
 ряти.
 Обмѣрь—помір, міра; не домір.
 Обмягчать, -чить — м'ягчити,
 зм'ягчити.
 Обмякнуть—пом'якшати.
 Обнадеживать, -жить — запев-
 няти, -нити, забезпечувати,
 -чити.
 Обнажать, -жить, -ся — заголю-
 вати, заголити, обголюва-
 ти, -лити, -ся, (оружіе) зпих-
 вувати; -ся (о деревьяхъ) об-
 голіти.
 Обнаженіе — заголення, ого-
 лення.
 Обнаженный—заголений, ого-
 лений.
 Обнарождение — оголошення,
 оповіщення.

Обнарождать—оголосити, опо-
 вістити.
 Обнаруженіе—прояв, вияв.
 Обнаруживать, -жить, -ся—про-
 являти, проявити, виявля-
 ти, -вити; відкривати, -кри-
 ти, -ся, очучатися, очути-
 тися.
 Обнашивать, -носить — обноси-
 ти, -нести; (объ одеждѣ) об-
 ношувати, -носити.
 Обнесеніе—обгородження, отъ-
 чення; (заборомъ) заділу-
 вання; (кам. стѣной) обму-
 рования.
 Обнижать, -низить — знижати,
 -зити.
 Обнимать, -нять — (охватывать
 руками) обіймати, - няти;
 (окружать, облежать вок-
 ругъ) огортати, -рнути, ото-
 чати, -чити; (занимать со-
 бою, покрывать мѣсто, про-
 сторъ) осягати, -гти, поні-
 мати, -няти; (постичъ, по-
 нять) зрозуміти, збагнути.
 Обнищальный—зубожілий, піду-
 палий, зубожений.
 Обнищать—зубожитися, зголо-
 драбити.
 Обновитель, -ница — поновник,
 -ця.
 Обновка—обнова.
 Обновленіе—поновини, понов-
 лення, віднова, відбудова.
 Обновлять (заново отдѣлы-
 вать)—новити, приновля-
 ти, -вити. відновляти, -вити;
 (возстановлять) відбудову-
 вати, -дувати.
 Обносить, -нести — обносити,
 -нести; (при угощеніи) об-
 минати, -нути кого; (огора-
 живать) тинити, обтинити,
 барканити, обарканити; (ок-
 леветать) обріхувати, обре-
 хати.
 Обносокъ—лахманья.
 Обнюхивать, -хать — обнюхува-
 ти, -хати.
 Обобщать, -щать — узагальнюва-
 ти, -нити.
 Обобщеніе—узагальнення.
 Обогащать, -гачить — збагачу-
 вати, -тити; -ся-багатіти, зба-
 гатіти, -титися, золотіти.
 Обогащеніе—збагачення.
 Обоготвореніе — убожествіння.
 Обоготворять, -рить — убожест-
 вляти, -вити.

Обогрѣвать, -ѣть, -ся—перегрѣвати, -ріти, ogrivati, ogrіти, -ся.

Ободокъ — обідець, обвідка; (бубна, сита, рѣшета) обичайка.

Ободраный—облуплений, оскорований; обшарпаний.

Ободрение — заохота, отуха, осмілення.

Ободрительный, о—заохотливый, отушливый, о.

Ободрять, -дрить — осміляти, осмілити, заохочувати, хотити, ся, зосмілювати, ляти.

Ободъ — обід; множ.-обіддя, (въ рѣшетъ) решетище, обичайка.

Обоесторонний—обопільний.

Обожаніе—убожествіння; адорация, адорования.

Обожатель, -ница — величник, -ця; закоханець, -ка.

Обожать—божествити; адорувати.

Обознаваться, -знаться — неугадувати, -дати.

Обозначать, -чить—зазначувати, зазначити, позначати, -чити, назначати, -чити; (колышками) палькувати; (знаками) обозначати, -чити; (ознаменовать) назнаменати; (срокъ) натерменувати.

Обозначеніе—визнака, ознака, означення; вказання.

Обозрѣватель, -ница—оглядач, -ка.

Обозрѣвать, -рѣть —оглядати, оглянути, озирати, -рнути, презирати, презрѣти.

Обозъ—валка, ходка.

Обои—шпалери, шпалір.

Обойма—(оковка, обручъ) урвант, вірвант; (для пуль) кулечница.

Обоины—жужелиця.

Обойный—шпалерный.

Обойщикъ, -ца—шпалерник, -ця; обивач, -ка.

Обокъ—субіч, побіч.

Оболакивать, -лочь —заволікати, -локти.

Оболгать—обрехати.

Оболочка—(кожица, покровъ) облудка, тулубець; (перепонка) болѣна.

Обольститель, -ница—перелесник, -ця, оманник, -ця, зводитель.

Обольстительный — оманний, перелесный, зводливый, звабливый.

Обольщать, -стить — оманювати, оманити, лудити, злудити, зводити, звести.

Обольщеніе—омана, злуда.

Обомлѣвать, -млѣть — умлівати, умліти, зомлівати, -мліти.

Обомлѣвший, безчувственный — нетямный, зомлілий.

Обоняніе—нюх.

Обонятельный—нюховый.

Обонять—нюхать, чути носом; (о животныхъ) нюшити, нюшкувати, вітрити.

Обора (у лаптей)—волока.

Оборачивать, -ротить—обертати, перевертати, -рнути; повер:ати, завертати; -ся обертатися, перевертатися; перекидаться, -кинутися; (кругомъ) перекручиваться, -титися.

Оборванецъ — шлапатник, отіпанецъ, шарпак, дранецъ, дрантогуз, голодрабець, драб, голодранецъ, голодрига, голодраб, дрѣпло, голоколѣнецъ, голоколѣнок, лахмай, лахман, обідранецъ, обшарпанецъ, ошара, ошарпанецъ, харпак, харлай, харлак, харлань, торбо-тряс, гольтіпака, халамидник, лахмітник.

Оборванный—обідраний, обшарпаний, цундравий, ряндавий, лахмануватий, лахавий.

Оборвышъ—ошара, цундрій, халамидник, дрѣпло, ланецъ.

Оборка — шлярка, фальбана; (внизу юбки) підчизка.

Оборона—оборона.

Оборонитель, -ница — оборо-нецъ, -ница.

Оборонительный — оборонный, оборончий, відборонный.

Оборонять, -нить — боронити, обороняти, нити, відборо-няти, -нити.

Оборотень—вовкулака.

Оборотливый, о — спритный, меткий, о.

Оборотъ (поворотъ)—обертас, обертас, (рѣчи) зворот; (движеніе вокругъ, обра-щеніе) обхід.

Оборотный—(о сторонѣ) відворотний; (возвратный) поворотный; (круговой) обхідний.

Оборудованіе—справиллювання; (предметы) справилля, ряжа.

Оборудованный — справиллюваний.

Оборудовать—справиллювати.

Обоснованіе—обґрунтування.

Обосновывать, -новать — обґрунтовувати, -тувати.

Обособленіе—відокремлення.

Обособленность — відокремленість.

Обособленный — відокремлений.

Обособлять, -бить — відокремлювати, -мити.

Обострять, -рить—загострювати, -рити.

Обочина—бік; бильця, баляси.

Обоюдно, взаимно — навзаєм, обопільно.

Обоюдный, взаимный — обопільний.

Обоюдоострый—двулезий.

Обрабатывающий--обробливий, опрацьовний, обробливний, робливний.

Обработка—оброба, обробка.

Обрабатывать, -тать—обробляти, -бити, опрацьовувати, -цювати, уробляти, -бити, зробляти, -бити, упорядковувати, -кувати, порати, упорати.

Обравнивать, нять — рівнати, зрівнати.

Обрадовавшийся—зраділий.

Обрадовать -- урадувати, утішити.

Обрадоваться — обрадіти, утішитися, урадуватися; возликовать--звеселятися, веселитися.

Образецъ — зразок, шталт, штем, штиль, штиб, узір, узірець, кшталт, шкиль, шиб; приклад, модло.

Образина — мацапура, мидза, мармуза, мармиза, личина.

Образная—божниця.

Образникъ—богома.

Образница—божник; каплиця.

Образной—образовий.

Образность—мальовничість.

Образный—мальовничий.

Обгазованіе — (созданіе ч. л.)

утворення; формування; (просвѣщеніе) освіта.

Образованный, -ость — освічений, -ність; утворений; зформований.

Образователь, -ница — засновник, -ця, фундатор, -ка; навчитель, -ка.

Образовательный—освітний.

Образовывать, -зовать — утворювати, -рити, формувати, сформувати, уформувати, освічувати, -тити; (гроздь) гронитися, погронитися.

Образумиться — схаменутися, оханутися.

Образумленіе — напоумлення, навчання на розум.

Образумливать, -мить — напоумляти, -мити, навчати, -чити на розум.

Образцовый—зразковий, взірцевий, взоровий.

Образчикъ—зразок.

Образъ — (видъ, наружность) подоба, вигляд; (фигура) постать, статура; (способъ, средство) побит, роб, чин, штиб, лад, спосіб; (икона) образ.

Обрамливать, -мить — облямовувати, -мувати.

Обратно — навідворіт, назад, поворітьма, навспак.

Обратный—зворотний; відворотний.

Обращать, -ратить—(поворачивать, направлять, устремлять) обертати, звертати, повертати, -рнути (до чого); (переворачивать) перевертати, -рнути, перекидати, -кинути; (въ вѣру) навертати, рнути, наворочувати, -чати; повертати, -рнути на що, уживати, ужити до чого; обертати, -рнути навколо; (вниманіе) вважати, -жити, зважати, тугати, позорувати, звертати, - рнути увагу; (въ щепки) скіпати.

Обращаться, -титься—повертатися, повернутися, обертатися, -рнутися до; звертатися, -рнутися до; зголошатися, -ситися до; удаватися, удатися до кого з чим; обертатися навколо, колувати; (во что) перекидатися, -кинутися на що, пере-

ходити, -йти у що; (въ вѣру) навертатися, -рнутися; -ся съ кѣмъ — поводитися, повестися з ким.

Обращение—(вращение) оберт; (воззвание) відозва; (къ кому) удання; (въ вѣру) на-вертанья; (обхождение) по-водження; (граммат.) оклик, слово поклику.

Обревизование — ревидування, зревидування.

Обревизовывать, -зовать — ре-видувати, зревидувати.

Обрекать, -речь — призначати, -чити.

Обременение—обнатуга, обжа-ження, зтяжнява, приту-жовина.

Обременительный, о — обжа-жний; притужний, обнату-жний, утяжливий, о.

Обременять, -нить—обнату-жувати, обнатужити, тяжити, утяжити, зтяжити, обжа-жувати, перетяжувати, -жити.

Обреченный—невтеклий, при-значений.

Обрисовываться, -соваться — малюватися, змалюватися.

Оброкъ—подача, чинш, чинч.

Обронить—впустити, загуби-ти, посяти.

Оброслый—порослий.

Обростание—поростання.

Обростать, обрости—пороста-ти, -рости; (мхомъ, волоса-ми) мохнатити, омохтити.

Оброчникъ, ца—подачник, ця, чиншовик -чка.

Оброчный—подачний, чиншо-вий.

Обрубать, -бить — обрубувати, -бати, обтинати, -тяти, по-обтинати; (вѣтки) обчухра-ти; (платки и пр.) обрублю-вати, -бити, пообрублювати; (ледъ на рѣкѣ) ополонити.

Обрубокъ—оцупок, оцупалок, утинок, оклецьок, кимак, сунецъ, сніт; (палки, тон-кихъ сухихъ стеблей, хво-роста) цурпалок, цуру-палок.

Обрубъ—цямра, цямриння.

Обрубывать, обтесывать—крем-сати.

Обругать—вилаяти, налаяти, злаяти, цагачити.

Обрусение—змосковлення, об-московлення, москoвизация.

Обрусить—змосковити, обмос-ковити, москoвизувати.

Обрусѣвший—змоскалілий.

Обрусѣть — змосковитися, об-московитися, змоскаліти.

Обручальный (о кольцѣ) — шлюбний.

Обручать, -чить, ся — заручати заручити, -ся.

Обручение—заручини.

Обрученный, ная—засватаний, зарукований, зрукований, заручений, на.

Обручникъ—бондарь.

Обручъ — обруч; (железный) рихва.

Обрушивать, рушить — зава-лювати, завалити; окошу-вати, -шити.

Обрушивать, -ся, -шить, -ся — за-валюватися, -литися, запада-ти, -пасти; окошиться; обжа-рювати, -ся, обжарити, -ся; на-пасться, вдарити на кого.

Обрушина—проваля.

Обрывать, обрывать—обкопува-ти, -пати.

Обрывать, оборвать—уривати, увірнати, урвати, обрива-ти, обірвати.

Обрываться, оборваться—ури-ватися, увірватися, урва-тися; спадати, звалюва-тися.

Обрывистый—крутий, облазу-ватий, крутобокий, зарву-ватий.

Обрывокъ—уривок.

Обрывъ — круча, урвисько, зарва, облаз, кугава, стре-м'я, рипа; (подрытый водою) глижа.

Обрызгивать, гать, -ся—сприс-кувати, сприскати, кропи-ти, скропити; спорську-вати, -кати; уляпувати, уля-пати, уплескувати, -кати, ухлюпувати, -пати, ухлюсту-вати, -стати, -ся.

Обрѣзанецъ—обрізан.

Обрѣзание—обрізанья.

Обрѣзанчикъ (обрѣз. монета) — обрізанецъ.

Обрѣзной — обтятий, обкрай-ний.

Обрѣзокъ — окравок, утинок, обрізок, зрізок.

Обрѣзъ—(книги, бумаги) бес-

ріг; (ножъ) різак; (полубочка, чанъ) шаплик, шеріт-вас, переріз.
 Обрѣзывать,-зять — урізувати, зати; обтинати,-тяти; об-краяти; чикрижити, учик-рижити; (обломать) обчух-рати, обчимхати, обчемсати.
 Обрѣтать,-брѣсть — знаходити, знайти, винайти; -ся-бути, матися де.
 Обрѣтеніе — знахід; винахід.
 Обрюзглый — одутый, забрез-глий, брезклий, брезкий, брезький.
 Обрюзгнуть — забрезкнути; озизти, опухти, (отъ сна) заспатися.
 Обрюхатѣть — зачереватіти, за-ваготіти.
 Обрядный — обрядовий.
 Обрядъ — обряд; обхід.
 Обсаживать,-сажать, садить — обсаджувати, -садити, по-обсаджувати.
 Обсаливать,-лить — ялозити, виялозити.
 Обсасывать,-сосать — обемок-тувати, -ктати.
 Обсахаривать,-рить — обцукро-вувати, рувати.
 Обселять,-лить-оселяти, -лити, жувати,-дити.
 Обсервационный, воен. — чато-вий.
 Обскабливать,-скоблить — об-скромаджувати,-дити.
 Обслюнивать,-нить,-ся — засли-нювати, заслинити,-ся.
 Обсохлый — обсохлий.
 Обставляют,-вить — обставляти, -вити.
 Обстановка — обстановка.
 Обстоятельный, о — ґрунтовний; докладний; статечний, о.
 Обстоятельный — обстав-ний.
 Обстоятельство — обставина; пригода, випадок; річ, справа.
 Обстоять — йти; бути.
 Обстрагивать,-строгать — об-стругувати,-гати.
 Обстраи́вать,-строить — забудо-вувати,-дувати, позабудо-вувати.
 Обстрочивать,-строчить — об-стебновувати,-нувати.
 Обстригать,—стригти, обстри-гати,-гти.

Обструкционный — обструкцій-ний.
 Обстрѣливать — обстрілювати.
 Обступать,-пить — обступати, -пити, оточати,-чити, об-лягати,-гти.
 Обсуждать,-дить — міркувати, обмірковувати,-кувати, об-раджувати,-дити, обговорю-вати,-рити, розглядати, -глянути.
 Обсуждение — обміркування, обрада, обговорення, роз-гляд.
 Обсушивать,-ся,-шить,-ся — пе-ресушувати,-ся, пересу-шити,-ся.
 Обсчитать,-ся-зарахувати,-ся.
 Обсыпать, обсыпать — обтру-шувати, обтрусити, обси-пати, обсипати; -ся-(о зе-мль и пр.) западатися,-па-стися, обсуватися, -суну-тися.
 Обсыхать,-сохнуть — обсихати, -сохти.
 Обсѣвать,-сѣять — обсівати, засівати,-сіяти.
 Обсѣвки — висівки.
 Обсѣвокъ — оґріх.
 Обсѣдать,-сѣсть — обсідати, сісти.
 Обсѣкать,-сѣчь — обтинати, -тяти.
 Обсѣменение — засів.
 Обсѣмнять,-нить — засівати, -сіяти.
 Обсѣчка (кузнечн.) — обтинач.
 Обтаивать,-таять — відтопляти, -пити, растопити.
 Обтачивать,-точить — відточу-вати,-чити.
 Обтачивагь,-чать — пришивати, -шити ідно на друге.
 Обтекать, обтечь — обтікати, обтекти, опливати, -пли-нути.
 Обтесывать,-сать — затісувати, затесати.
 Обтирать, обтереть (трением) — обчовгувати,-човгати, об-тирати,-терти.
 Обтирка — обтирання.
 Обтрепанный — обторганий, об-тіпаний.
 Обтрепаться — потерманитися, обтіпатися, обторгатися.
 Обтрепывать, обтрепать — об-тіпувати, обтіпати, обтор-гувати,-торгати.

Обтыкать, -тыкать — обтикати, -тикати.
 Обтягивать, -тянуть- обтягати, тягти; (шинами) шинувати, пошинувати.
 Обтяжка—обтягання.
 Обтяжной (въ обтяжку сшитый)—прилепистый, підлепчастий, підхвастистий.
 Обувальный—взувальний.
 Обувать, обути—обувати, обути; узувати, узутти, назувати, зутти, зазувати, -зутти, набувати, -бути.
 Обуваться,обуться—узуватися, узутися, озуватися, озутися.
 Обувь—обуття, обув'я, зобува, узуття; изъ цѣльн. куса кожи—павлик.
 Обугливать, -лить — звуглювати, -лити.
 Обуза—тягар, тяж, глоба.
 Обуздание—загнуздання; вгамова, ускрома, приборкання, загамування.
 Обузывать, -дать — загнуздувати, -дати; гамувати, угамувати, приборкувати, -кати, ускромляти, -мити.
 Обуревать—збуряти.
 Обусловливать, -вить — зумовлювати, -вити.
 Обухъ — туплина.
 Обучать, -чить—навчати, -чити.
 Обучение—навчання.
 Обученный — навчений, укий; одукований.
 Обують—охопити, огорнути.
 Обхватъ—обіймище, обмах.
 Обхватывать, -тить—обіймати, -няти, обчепирювати, -пирити, огортати, загортати, -рнути.
 Обходительный, о — обіхідливий, о.
 Обходить, обойти — обходить, обійти; обминати, обминути; -ся обходиться, обійтиса з ким. (безъ чего) перебуватися, -бутися, перебувати, -бути; (хорошо кончиться) перемеженитися.
 Обходить — виходити.
 Обходной—обхідний.
 Обходъ—обхід; обмин; дозор.
 Обходя, кругомъ, вокругъ — околяси, околясом, окулясом.
 Обхождение—поводження.
 Обчестья—удічити.

Обчищать, -чистить — обчищати, -чистити; (облупить) полупити.
 Обшалавать, обить шалевками—зашалювати.
 Обшаривать, -шарить — нишпорити, винишпорити.
 Обшастать—стовкти.
 Обшелушить — облущити; (въ мельницѣ) обшеретувати.
 Обшивать, обшить—обшивати, шити; шалевкой — підшальовувати, підшалювати, підшилльовувати; (бахромой) торочити, заторочити.
 Обшивка—обшивка; (мѣховая) опушка, лямівка; (на пароходѣ) фальшборт.
 Обшивной—облямований; обшиваний; підшальований.
 Обширный, о—широко просторий, широкополий, широкий, обширий, розлогий, розлогистий, розложистий, о.
 Обшлагъ—чохла, чохлиця, закарваш, карваш.
 Общаться—спілкуватися, водитися, товаришувати.
 Общедоступный—загальноприступний.
 Общежительный — товариський.
 Общежитіе — спільне життя; спільне житво, інтернат.
 Общеизвѣстный — загальново-домий.
 Общенародный — загальний, повсюдний, цілонародний.
 Общенье—спілкування, товаришування.
 Общепольный — загальнокористний.
 Общепонятный — загальнозрозумілий.
 Общепринятый—см. общеупотребительный.
 Общественникъ — суспільник, громадянин.
 Общественность — суспільність.
 Общественный — громадський, мирянський; суспільний; товариський.
 Общество—громада; суспільство; товариство; спілка; компанія; (публика широкая) загал.
 Общеупотребительный — загальноновживаний.

Община—громада.
 Общинный—громадський.
 Общипывать,-пать — обскубувати,-бати.
 Общительность — товариськість.
 Общительный—товариський.
 Общій, всеобщій — загальний; (деньги, квартира, интересы и пр.) спільний.
 Общникъ,-ца — спільник,-ця.
 Общность—спільність.
 Объединение — об'єднання, злука, з'єднання, сполука.
 Объединительный—сполучний, об'єднанчий, об'єднальний.
 Объемистый—засадний, обшириватий, обсягиватий.
 Объемъ—обширь, обсяг.
 Объѣвшійся—налиганий.
 Объѣдало—дармоїд.
 Объѣдать,-ѣсть — об'їдати, об'їсти, оббірати, обібрати, обгризати,-гризти.
 Объѣдокъ—недоїдок, з'їда.
 Объѣдной—об'їздний.
 Объѣздъ—об'їзд; обмин.
 Объѣзжать,-ѣхать — об'їздити, -їхати; обминати,-нути; випереджати,-дити.
 Объѣженный—уїзжений.
 Объѣживать,-жать,-здить — уїжджати, виїжджати,-здити (о лошадяхъ).
 Объѣзжий—об'їздний.
 Объявитель,-ница — оповісник,-ця.
 Объявление — оповістка, оголошка, оголошення, оповіщення, повідомлення.
 Объявлять,-вить — оповіщати, -стити, оголошати, -сити, повідомляти,-мити.
 Объядение—смакота.
 Объяснение — з'ясування, тлумачення, товмачення, пояснення, вияснення.
 Объяснитель,-ница — тлумач,-ка, товмач,-ка.
 Объяснительный—ясувальний.
 Объяснять,-нить — ясувати, з'ясовувати,-сувати, тлумачити, ростлумачити, товмачити, утовмачити, поясняти, -нити; викладати, викласти.
 Объясняются,-няются — ясуватися, з'ясовуватися,-суватися; висловлятися, висловитися; освідчатися, -чи-

тися; розмовляти з ким; порозуміватися,-мітися.
 Объятие—обійма.
 Объятный—осяжний.
 Обыватель,-ница — житець,-иця.
 Обывательский—житецький.
 Обыгрывать,-грать-обгравати обіграти, пограти кого; (муз. INSTR.) вигравати, грати.
 Обыденка, насѣк.—шашка.
 Обыденность—повсякденщина.
 Обыденный — повшєдний, повсякденний, поточний.
 Обыкновение — звичай, поведінка, поведєнція, налога, установка, заведенція, повелачка, звик.
 Обыкновенная лиственница, раст. *Larix decidua*—мудренець, мудрень, мудрик, модрень, модрина.
 Обыкновенный, о—звичайний, обичайний, о.
 Обыкновенный бараночникъ, раст. *Primula veris*—ключик.
 Обыскивать,-скать — обшукувати,-кати; трусити, потрусити.
 Обыскивающей—трусій.
 Обыскъ—трус, труска, трусанина.
 Обычай — звичай, ужанція, звич; (правила приличія) -лад.
 Обычный, о—звичайний, о, звичаєвий (о правѣ).
 Обѣ—обидві.
 Обѣгать,-жать — обігати,-бігти; випереджати, дити.
 Обѣгать—вибігати.
 Обѣдать — обідати, трапезувати.
 Обѣденный—обідняшній, обідній;- ая ваза-салятирка.
 Обѣднѣвшій—підупалий, схудобнілий, завбожілий, позлиднілий, забіднілий, капар.
 Обѣднѣние—збідніння.
 Обѣднѣть—схудобніти, завбожити, позлидніти, забідніти, перевестися на, зубожити, збідніти, збіднюватися, збіднитися.
 Обѣдня—служба божа; (католическая) мша.
 Обѣдъ—обід; обідання.
 Обѣливать,-лить—білити, побілити; виправдувати,-дати.

Обътованный обрікований.
 Обѣть—обрік, обрік, обітниця; давати—рочитися, обрікатися.
 Обѣщаніе—обітниця, обіцянка.
 Обѣщать, пообѣщать—обрікати, обрєкти, обітувати, обіцяти, помінити.
 Сбязанность—повинність, обов'язок.
 Сбязанный—повинний.
 Сбязательно — обов'язково; конче.
 Сбязательный — обов'язковий; конечный, доконечный; чемный, ввѣчливый.
 Обязательство—обов'язок, умова, зобов'язання.
 Обязывать, -зати — обов'язувати, -зати; ся-обов'язуватися, помінитися.
 Оваль—закруглість.
 Овальный—закруглий.
 Овдовѣлый—повдовілий, завдовілий.
 Овдовѣть—повдовіти, завдовіти.
 Овесъ, *Avena sativa*—овес; *Avena p. l.* овес голин; заячий, *A. rubesceus*—мітлиця.
 Овечій—овечий, вівчий.
 Овечка—овечка.
 Овинъ, амбаръ—пелевня, пелевник, пелевень, клуня.
 Овладѣвать, -дѣть — опановувати, нувати (кого, що), посідати, посісти (що); здобувати, здобути; (собою) перемогатися, перемогтися.
 Овладѣніе—опанування, здобуття.
 Оводъ—гедз, дрік, дзиз; бычий, *Oestrus bovis* огарь.
 Овощи (огородные)—огорожина.
 Овощникъ, -ца—огородник, -ця.
 Овощъ—горожина.
 Оврагъ—яр, язвина, звір; овражекъ;—приярок; поперечный—перярок; порослій лѣсомъ байрак, степной балка; от роги оврага — вибалок; -сь обрывистыми берегами—провалля.
 Овражистый—яркуватий.
 Овсяница, раст. *Festuca elatior* — мітлиця, мітличина, *Festuca*—кустриця.
 Овсянка, пт. *Emberiza citrinella* — жовтобрюх, жовтогрудка.
 Овсяный — вівсяний; корень),

раст. *Tragopogon pterisfolium* побородник; (кисель) джур; жур; (лепешка) вівсяник, (мука) вівсянка.
 Овца—вівця.
 Овцеводство—вівчарство.
 Овцеводъ—вівчар.
 Овчарка—чабанка, кундель.
 Овчарня—чабарня, кошара.
 Овчарскій — вівчарський, чабанський.
 Овчаръ—чабан, вівчарь, гайдарь, гойдарь.
 Овчина—смушок.
 Овчинникъ—чинбарь, кушнирь, кушнір, кожнярь.
 Овчинный—смушевий, смушковий.
 Овшивѣтъ—звошивіти.
 Огарки (выгорѣвшіе остатки) — жужелица, жужіль.
 Огарокъ—недогарок.
 Огарочный — жужільовий; недогарковый.
 Огибъ—обгин.
 Оглавление—оглав, зміст.
 Оглавлѣ (у узлы) — наголовач.
 Огласка—яса, ясина, розглас.
 Оглашать, -сить — оголошати, сити, розголошати, - сити, окликати, окликнути.
 Оглашеніе (церковное о бракъ) оповідь, оглас.
 Оглобля—голобля.
 Оглохлый—оглухлий.
 Оглохнутъ — оглухнути; (немного) приглухнути, (потерять слухъ) занечуяти.
 Оглушѣть—обезглуздити, злурніти.
 Оглушать, -шить — приглушувати, приглушити, (ошелоमितъ) зачмелити; (ударомъ) ошепулити.
 Оглушеніе—глушіння, приглушення.
 Оглушительный, о—глушний, заглушний, приглушний, о.
 Оглядка—оглядання, озирання.
 Оглядывать, -дѣть — оглядати, -глянути, озирати, -рнути.
 Оглядываться, -нутъся — оглядатися, нутися, озиратися, -рнутися.
 Оглядѣться—огледітися; схаменутися; оговтатися.
 Огневидный—вогнистий.
 Огневикъ, мед.—бокорван.
 Огневой—огневий, вогневий.

Огнедышщій — огнепашілий.
Огненная фасоль, раст. *Phaseolus multiflorus* — коро́лів цвіт.

Огненный — вогняний.

Огнепоклонникъ — вогнехва-
лець.

Огнестрѣльный — стрільний,
пальний, (-ое оружіе) — стрі-
льба, пальба.

Огнетушитель, тех. — вогне
гасник.

Огнеупорный — вогнетривалий.

Огниво — кресало, кресиво.

Оговаривать, -рить — обгуджу-
вати, обгудити, обмовляти,
-вити, ославляти, -спавити,
набріхувати, -брехати; пояс-
няти, -нити.

Оговорка — пояснення; засте-
реження собі чого, умова.

Оговорщикъ, -ца — набрехач, -ка,
обмовник, -ця.

Оговоръ — набрехи, обмова, до-
казка.

Огольть — обголіти.

Оголять, -лить — обголяти,
-лити, зголити.

Огонекъ — вогник.

Огонь — вогонь.

Огораживать, -дить — хистити,
обхистити; (заборомъ) —
опарканквати, опарканити,
тинити, обтинити.

Огородная мята, раст. *Storae-
olum urinum* — любидра.

Огородничество — городництво.

Огородный — городний.

Огородъ — город, загорода,
зільник.

Огорожа — дінниця.

Огорошить — ошарашити.

Огорчать, -чить — завдавати,
-дати жалю кому, засму-
чати, тити.

Огорчаться, -читься — розжаль-
тися, розжалитися.

Огорчение — згризота, гризота,
грижа, прасунок, зазнобка.

Огорченный (недовольный) —
маркітний.

Огорчительный, о — гризотний,
прикий, о.

Ограбить, -отнять — заграбу-
вати, зграбувати, порабу-
вати, обдерти.

Ограда — огорожа, горожа, ого-
рода, заграда; сплетенная
изъ хвороста — тин, пліт,
ліса; дощатая — паркан, пар-

кання, баркан, діловання;
изъ кольевъ — частокіл; изъ
жердей — вір'я, завора; рѣ-
шетчатая — штахети, шта-
хетник; изъ колышковъ или
вѣтвей — завірки.

Ограждать, -дить — городити,
загородити; захищати, хи-
стити, захистити.

Ограждение — городьба; захист.

Огранивать, -нить — шліхувати
ошліхувати.

Ограничение — обмеження.

Ограниченность — обмеженість;
помірність.

Ограниченный — обмежений;
недоумкуватий.

Ограничивать, -чить — обмежа-
ти, межити; спиняти, -нити.

Ограничительный — обмежли-
вий.

Огранка — шліхованка.

Огребать, -огрести — оскромад-
жувати, оскромадити.

Огромный — силющий, вели-
че ний, величений, дебе-
лений.

Огрубѣвать, -бѣть — огрубати,
грубіти; шкарубіти, зашка-
рубіти.

Огрубѣлый — огрублий.

Огрубѣние — огрублість.

Огружать, -знуть — занурятися,
ритися.

Огрыза — сварливець, виця.

Огрызаться, -ссориться — осва-
рюватися.

Огрызокъ — недогризок.

Огузокъ — огузка.

Огузье — підхвістя.

Огуломъ — нагул.

Огурецъ, *Cucumis salibus* — огі-
рок, гурок, гірок; (моло-
денькій) пуп'янок; (старый)
жовтяк; (соленый и пустой)
піяка.

Огуречникъ, раст. *Borrago of-
ficialis* — огірочник.

Огуречный — оірочковий.

Огурчикъ — огірочок, гурочок,
гірочок.

Огустѣвать, -стѣть — густішати,
погустішати.

Огустѣлый — згусклий.

Одалой, раст. *Euphorbia pro-
sega* — молочай, молочка.

Одарение — обдарення, надарін-
ня; (приданнымъ) випоса-
ження.

Одарять, -рить — обдаряти, ри-

- ідно; єдиний, єдина, єдине; сам, сама, само.
- Одичалость — роздичалість, роздичілість, здичалість, здичавілість, одичавілість, дича.
- Одичалый — роздичалий, роздичілий, здичалий, здичавілий, одичавілий.
- Одичать—здичавіти, здичіти; сдѣлаться нелюдимымъ — знелюдіти.
- Однажды—раз, якое, одного часу, ідного разу.
- Однако—проте, одначе, прецінь.
- ти, надаряти, надарити; (приданымъ) випосажати, -жити.
- Одежда—одежа, одіж, одія, одягало, одіва, приодіва, покриття, зодяга, хвантя, ноша, (богатая) шата; (въ кот. кто либо переодѣлся) —перевдяги.
- Одеревенѣлость — здервенілість.
- Одеревенѣлый — здервенілий.
- Одеревенѣть — здервеніти, подревніти, задеревіти, здерев'яніти задерев'яніти, зацупіти, збучавіти.
- Одержать—(верхъ) гору взяти, перемогти.
- Одержимый—опанований(ким), підлеглий (кому).
- Одерь — шкапа.
- Одесную, по правую сторону—подесьбіч, праворуч.
- Одинаково--однаково, зарічна, зарівно, нарівно, так само.
- Одинаковый—однаковий, такий самий: (односортный; однолишний; (на обѣ стороны, матеріяхъ)—личковий.
- Одиначный—непаристий.
- Одинешенекъ — самісінький, саміський.
- Одиннадцатый — одинайцятий, одинадцятий.
- Одиннадцать — одинайцять, одинадцять.
- Одинокій—самотній, самітний, безприхильний, безпричальний.
- Одиночество — самота, самотина, одиноцтво, одина.
- Одиночка — самітник; одинак.
- Одиночный—окремий, осібний; непаристий.
- Одинъ, одна, одно—іден, ідна.
- Однобортный — однорядний.
- Одновесельный — одновесловий.
- Одновременно — одночасно, рівночасно.
- Одновременный — рівночасний, одночасний.
- Одноглавый—одноголовий.
- Одноглазый—одноокий, однозорий.
- Одноглазъ—однозор.
- Одногодокъ—одноліток, річ-няк.
- Одnogорбый—одnogорбий.
- Одnogородный—з ідного міста.
- Одногубый—одногубий.
- Однодневный—одноденний.
- Однозвучный—одногучний.
- Однозначащій—однозначний.
- Одногубый—одногубий.
- Одноименный—одноназивний.
- Одной рукой—одноруч.
- Однокалиберный—одномірний.
- Одноколка—біда.
- Одноколѣнный—одноколінний.
- Одноколѣнчатый — одноколінковий.
- Одноконечный--однокінчастий.
- Одноконный—однокінний.
- Однокопытный--однокопитний.
- Однократный, о — одноразовий, о.
- Однокровный—кревний.
- Однолепестный — однопелюстковий.
- Однолистный—однолистий.
- Однолѣтній—однолітній.
- Однолѣтокъ, ровесникъ—одноліток.
- Одномастный—однobarвий.
- Одномачтовый — однощоглий.
- Одномѣстный—на ідне місце.
- Одномѣсячникъ, раст. *Ane-mone silvestris*—білий сон.
- Одноногий—одноногий.
- Однообразный, о—одноманітний, о.
- Однополый—однорядний; одностатний.
- Одноплеменный, единойазычный—одномовець.
- Однорогий—однорогий.
- Однородный, о—однoкoлiнний; однофаховий; цѣльний—однoстaтний, о.
- Однорукий—однорукий.
- Однорядный—однолавний.

Односложный—односкладовый.
 Одноствольный—поединчий.
 Одностворчатый—однотверцатый; одноклепный (о раковинѣ).
 Одностебельный—одностеблый.
 Односторонній, о — односторонній, о.
 Односуставный — односуглобный.
 Одноугольный—однокутный.
 Одноухій—одновухий.
 Однофамилецъ, -лица - фамилиант, -ка.
 Одноцвѣтный—однотонный.
 Одношерстный — одношерстный; одноволосный.
 Одноэтажный—одноповерхный.
 Одобрение—похвала.
 Одобрительный, о—похвальный, о.
 Одобрять, одобрить — похвалить, похвалить.
 Одолжать, одолжить — спосужать, спосудить, позичать, -чить.
 Одолжаться (у кого чѣмъ), обращаться въ нуждѣ—принуждаться (до кого чимъ).
 Одолжение — позика, позичка; услуга, послуга; приемность, ласка.
 Одолѣвать, -ѣть — перемогать, перемогать. презмать, -мать, намагать, замагать, -мать, побивать, -бить, переваживать, -жать, -жить, посидать, присидать, -сидать, погулять, поконать, здолать, здолать.
 Одолѣние—перемога, презмога, звитяжество, звитяга.
 Одрать—шкура.
 Одрь—ложе; мари.
 Одряхлѣть—зистарѣть.
 Одуванчикъ, раст. *Leonodon taraxacum*—кульбаба, чичник, молоч гороховый, молочій; *Taraxacum Dens Leonis Desf.*—кульбаба.
 Одувать, -дуть — здмукать, -хнать.
 Одуматься — хаменуться, скаменуться, помірковаться, охануться, обмірковаться.
 Одурачивать, -чить—оступачивать, -пачить, шалапутить, ошалапутить, облазничать, облазничать, забаламучивать, -тивать, отуманювать, -тивать,

охандуживать, -жить, здурнить, пошнить в дурні.
 Одурение—одур, заморозка.
 Одурникъ—ядовитый, раст. *Atropa Belladonna*—матриган.
 Одурь—одур.
 Одурѣвать, -рѣть — чманіти, очманіти, туманіти, зтуманіти, потуманіти, оцаніти, здуріти; (впасть въ безсозн. состояніе) очмеріти.
 Одурѣлый — торопливый, ступанілий, зачумленный, (человѣкъ) очмана.
 Одурять—дурманить, маківчить, морочить.
 Одурачивающий—дурманящий.
 Одутловатый — задутый, набрешный.
 Одухотворение—одуховление.
 Одухотворять, -рять — одуховлять, -вить.
 Одушевление—одушевление.
 Одушевленный — (о предметахъ)—животный.
 Одушевлять, -вить — одушевлять, -вить.
 Одышка—ядуха, дихавица.
 Одѣвальщикъ—одѣвецъ.
 Одѣванье — прибірання, прибір, одѣва, одѣгання.
 Одѣвать, одѣть—одѣгати, -гти, удыгати, удыгати, вбирати, убрати, надѣвати, -дѣти на себе.
 Одѣваться, -дѣться—одѣгаться, одѣгаться, удыгаться, удыгаться, прибираться, -братися.
 Одѣлять, -лить — обдѣлять, -лить.
 Одѣтый, хорошо одѣтый—одѣжний, убранный, вистроенный, зодѣжний.
 Одѣяло—ковдра, ковра, ковер; (шерстяное) ліжничок; (тканое) коць.
 Одѣяние—одѣяние, одѣво.
 Ожега—опік.
 Ожерелье — нашійница, наместо, (у индюка) паборки.
 Ожесточение—зажартисть, завзятисть, запеклисть.
 Ожесточать, -чить — озвирять, -рять.
 Ожесточенный — жартистый, завзятый, запеклый.
 Оживать, -вить — відживати, -живати.
 Оживление—віджива; живиство.

Оживлять,-вить—опеживляти, опоживити.
 Ожидаемый—сподіваний.
 Ожидание—чекання, сподівання, сподіванка.
 Ожидать—чекати на, сподіватися.
 Ожидающий,-щая бумага—неодлиствоване завідомлення.
 Ожиреть—розситіти, розгладчати, розситчати.
 Озаботить—склопотати, заклопотати.
 Озаботиться, позаботиться (о комъ) заіклуватися; (чѣмъ) журитися чим.
 Озабоченность—уклопочаність, заклопоченість, затурбованість.
 Озабоченный—уклопочаний, заклопочений, затурбований.
 Озаглавливать,-главить—давати, дати заголовок, назву.
 Озадачить—завдати морюки, збити з пантелику.
 Озарение—осяння.
 Озарять,-рить—осявати, осяяти, освінити.
 Оздоровл. вать,-ровить—уздоровляти, вити.
 Оздоровление—уздоровлення.
 Оземъ—об землю.
 Озерный—озерний.
 Озеро—озеро; большое и глухое—озеро-лимман; маленькое—патолоча, ковдобз, длинное—потязь.
 Озимый—озимовий, назимий.
 Озимъ—озимина.
 Озлащать,-тить—позолочувати,-тити.
 Озлить—узлити.
 Озлиться—узлитися, розлютоватися.
 Озлобление—злість, зажартість, лютощі.
 Озлоблять,-бить—озляти, озлити, зазлити.
 Озлобляться,-биться—озлятися, озлитися, злобу взяти на кого.
 Ознакомить—освідомити, обзнайомити.
 Ознакомиться, узнать (кого)—обізнавати, обізнати, снізнатися, познайомитися (съ кѣмъ).

Ознаменование—ознака, знак; пам'ятка.
 Означать,-чить—см. обозначать.
 Означение—см. обозначение.
 Ознобъ—дриж, дрижаки.
 Озолотить—позолотити; збагатити.
 Озорникъ,-ца—паливода, варивода, колотник,-ця.
 Озорничать—зухвалити, бешкетувати.
 Озорнический—зухвальчий, збитошний.
 Озорничество—зухвальство, збитошничество.
 Озорный—зухвалий.
 Озяблый—змерзлый.
 Озябнуть—змерзти.
 Ой—ой; ой ли! хіба! невже!
 Оказание—висвідчення, вияв, показання.
 Оказаться (годнымъ къ чему, способнымъ) придаваться, придатися.
 Оказывать,-зять—чинити, робити, давати, віддавати, -честь—звеличати.
 Окаймлять,-мить (обшивать)—лямувати, залямувати, облямувати.
 Окаймляться,-миться—облямовуватися, облямуватися.
 Окалина—жужелица.
 Окаменить, сдѣлать твердымъ—засклепити.
 Окаменѣлость—скам'янілість; окаменизна.
 Окаменѣлый—скам'янілий.
 Окаменѣть—закаменіти, зам'яніти.
 Оканчивать, окончить—кінчати, скінчити, викінчити; (дѣло) повершити; ся-кінчатися, кінчитися.
 Оканчивать, коптить—коптити, обкоптити; обдимляти, -мити.
 Окапывать,-копать—обкопувати,-пати.
 Окармливать,-кормить—обгодовувати, дувати.
 Окатывать, тать—округляти, лити.
 Окачивать,-окатить—обливати,-лити, обілляти.
 Окаяникъ,-ца—окаянецъ, -ница, неокаянецъ, -ница.
 Окаянный—охаблений, неока-

яний, неприкаяний, окаянець.
 Океанъ—океан.
 Окидывать,-нуть — обкидати, -кинути; (взоромъ) озирати, -рнути.
 Окисаніе—кисніння.
 Окисать,-снуть—кисніти, кисніти.
 Окисель, хим.—окис.
 Окисленіе—квасніння.
 Окислять,-слить — квасніти, сквасніти.
 Окладистый—(о бородѣ) широкий.
 Окладной—шатний; листъ, раскладка подати—компут.
 Окладъ—шати (на иконахъ); платня, сембриля, сембреля.
 Оклеветать—обрехати, ославити, обмовити.
 Оклевать—обдзюбати.
 Оклеить—обліпити.
 Оклейка—обліпка.
 Оклеищикъ—обліпник.
 Окликнуть, позвать (кого)—нагукати, окликнути, гукнути.
 Окликъ—озов.
 Окно—вікно.
 Окованный—окутий, кований.
 Оковать—укувати; закувати; (колеса шинами) бушувати.
 Оковы—кайдани, чинчерні, заліза, пута, заков.
 Околачивать,-колотить — оббивати,-бити;-ся-байдикувати.
 Околдовать — учаклувати, зачарувати, завідьмувати.
 Околдовывающий (напитокъ)—приворотный.
 Околесить—обіздити.
 Околесица—банелюки, бридня.
 Околица—околиця, округа; манівецъ; царина.
 Околичность — околиця; підходці.
 Около—(взлѣ) коло, біля, побіля, поміж, уз, (вокругъ) навколо, навкруги; близько, край чого.
 Околоплодникъ, бот. — насінник.
 Околосердіе, анат.—осердя.
 Околотень—убоїще.
 Околотокъ — околиця, куток, округа.
 Околоточный—сусідній, поміжний, околишний.
 Околпачить—одурити.

Околышскъ—околиця.
 Окольный — поміжний, сусідній; —путь-манівці.
 Околѣть — сковизнути, дубадати.
 Окомелина—окоренок.
 Окомелокъ—деркач, дряпак.
 Оконечность — кінець, край; ріжок.
 Оконница—рама, варцаби.
 Оконный—віконний, (стекло) — тахля, шибка; (косякъ) лутка.
 Оконопачивать,-патить — глобити, полюбити.
 Оконфузить—засоромити.
 Окончаніе — скінчення, укінчення; (конецъ)приконечья.
 Окончательный, о — остаточный, о.
 Окопаться, засѣсть—ошанцюватися.
 Окопникъ — закіпник; раст. *Symphytum officinale* — живокіст.
 Окопъ—закіп, шанецъ, окіп.
 Окорокъ—окіст.
 Окосматѣть—закошлатіти.
 Окостенѣвать,-нѣть — костеніти, закостеніти; залякти, одубіти.
 Окостенѣлый — закостенілий.
 Окостенѣніе—закостеніння.
 Окоченѣлый—закляклий, уляклий, заціпенілий, одублий, одубенілий, окацублий, дублений.
 Окоченѣть — одубіти, одубти, одубеніти, залякнути, окацубнути, заціпеніти, улякнути.
 Окошечко—віконце, віконечко.
 Краивать,-кроить — обтинати, тяти.
 Краина—край.
 Окрасить—забарвити, пофарбувати; въ красный цвѣтъ — зачервонити; въ синій цвѣтъ — осинити.
 Окраска — пофарбування.
 Окрестить—у хрест увести.
 Окрестность—окотця, уолиця, округа, окіл, оокруаність.
 Окрестный—околишний.
 Окрестъ—навколо.
 Окривѣлый—безокій.
 Окрикнуть — гукнути.
 Окровавить—закривавити, покривавити, заюшити.

Окровавиться—закрівавитися, укрівавитися, покрівавитися, заюшитися, замазчитися.

Окровавленный—закровлений, скрівавлений, укрівавлений.

Окроплять, -пить—закропляти, кропити, спорськувати, -кати, шпувати, пошпувати.

Окрошка—холодецъ, холодник.

Округление—закруглення.

Округлить—закруглити.

Округлый—круглявий, круглястый.

Округляться—кругліти.

Округъ—округа; окіл; обвід; циркул; окружность.

Окружать, -жить—оточати, -чити, обводить, -вести.

Окружность—околиця; кружина, кружина.

Окружный—округовий; околашний, окружный.

Окрылится—окрилатити.

Окрылять—надкрыляти.

Окрѣпнуть—уматерніти, уматерити, умоцуватися, піджити, окремезнити, остербат.

Октябрьскій—листопадовий.

Октябрь—листопад.

Окулировать—щепити, очкувати.

Окунуть—занурити, окунути.

Окунь, рыба—окунь.

Окупать, -пить, -ся—окупляти, -пити, -ся.

Окуривать, -рить—накурювати, накурити.

Окурокъ—недокурок.

Окутывать, -тать (плотно)—обтулювати, обтулити; (сильно, для испарины) тушкувати, затушкувати.

Окучивать, -чить—підгортати, підгорнути, обгортати, -рнути, підбивати, бити.

Окучникъ—сапа.

Олады—оладки.

Олеандръ, бот.—олеандер.

Оледенѣлый—зледенілий; закрижнілий.

Оледенѣть—зледеніти, закрижніти.

Олений—оленячий, рагляковий.

Олень, зоол.—раглык, олінъ.

Олень-жукъ—рогач, рогаль, щипун.

Оливка, *Olea europaea*—маслина.

Оливковый—оливчаний; масло—олива.

Олово—цина.

Оловяный—цинковий.

Олухъ—бейбас, бельбас, цимбал, йолоп, бевзь.

Ольха зеленая, *Alnus viridis*—леліч, лемич, вільха.

Ольховина—вільшина.

Ольховый—вільховий.

Ольшанка, раст. *Motacilla*—трясхвістка.

Оляйка, пт. *Cinclus aquitaticus*—ріпник.

Омегъ пестрый, раст. *Conium maculatum*—свистюля, блекота, сикавка, дудва.

Омела бѣлая, раст. *Viscum album*—ямелина, шульга, ивилга, івилга, імела, омелга, обмила, помело.

Омерзительный, о—мерзений, огидный, гидотный, о.

Омерзѣние—огида, мерзота, брид, бридота.

Омертвѣвший—змертвілий.

Омертвѣние—змертвіння.

Омертвѣть—змертвіти.

Омовение—обмивання.

Омочать, -чить—умочати, -чити, кропляти, кропити.

Омрачать, -чить—темнити, затемнити, темрити, затемрити.

Омутъ—глиб, яма; водоворотъ—крутіж, крутило, круливець, крутливця.

Омывать—см. обмывать.

Онанизмъ—солодійство.

Онанисть—солодій.

Онъ, она, оно—він, вона, воно.

Оный—той, отой; він.

Онѣмечиться—перенімечитися, знімчитися.

Онѣмѣлый—занімілий.

Онѣмѣние—заніміння.

Онѣмѣть—заніміти.

Опавшій—опалий.

Опадать, опасть—обсипатися, -сипатися, облітати, -летіти; спадати, спасти, стухати, -хти.

Опаздывать, опоздать—опізнатися, -нитися, припізнатися, -нитися; забарятися, -ритися.

Опаивать, опойть—опоювати, опойти.

Опала—неласка.

Опаленный (солнцемъ)—при-
ражений.

Опалзывать, - ползти — обла-
зити, лізти; сповзати, -зти.

Опальный — унеласкавлений;
занедбаний, занехаяний.

Опаливать, - лити — засмалю-
вати, засмалити, зашма-
лити, (битую птицу) забу-
жувати.

Опамятоваться—очуняти, стя-
митися.

Опара—запара, розчина.

Опаршивѣть—ошолудивіти.

Опасаться—опасуватися.

Опасение—опаска.

Опасливый—бережкий.

Опасность—небезпека, небез-
печність, непевність.

Опасный, о—небезпечный, о.

Опахало—вахляр.

Опахивать, -хнуть—обмахувати,
-хнути; ся обмахуватися;
обгортатися, -рнутися.

Опачкать—укаляти, закаляти,
забруднити.

Опачкаться—укалятися, зака-
лятися, забруднитися.

Опека—опіка.

Опекание—опікання.

Опекунский—опікунчий.

Опекунствовать (надъ чѣмъ)
—опікуватися (чим).

Опекунъ, -ша—опікун, -ка.

Опеленать—сповити.

Опенокъ, грибокъ—опеньок.

Опепелить—спопелити.

Опережать, -дить—спережати,
спередити, попережатися,
-дितися.

Оперенный—опернатілий.

Опериться—опернатіти, опе-
ритися.

Опечаливать, -лить—смутити,
засмутити, зажурювати, за-
журити, заскорбити.

Опечаливаться, -литься, — за-
журюватися, зажуритися,
засмучатися, -титися, засу-
міти, засмутити, засмуту-
вати, стужитися, посуміти,
охмирити, осмутити.

Опечатка — помилка, друко-
милка.

Опечатывать, -тать—запечату-
вати, -тати.

Опивки—недопивки.

Опиливать, -лить — обпилюва-
ти, ляти.

Опилки—трини, трачиння, рі-
зовини, тирса, тротовина,
(метал.) ошурка.

Опираться, -реться—спіратися,
спертися (на чому).

Опираясь—опірці.

Описание опис.

Описатель, -ница —описач, -ка,
описувач, -ка.

Описательный—описовий.

Описка—помилка, писомилка.

Описывать, -сать — описувати,
-сати; цінувати, поцінувати.

Опись—спис, реєстр; (оцѣнка
имущества) цінування.

Опій—опій.

Оплаканный—оплаканий.

Оплакивать, -кать — оплакува-
ти, -кати.

Оплата—оплат, виплат.

Оплачивать, -тить — оплачу-
вати, -тити.

Оплеывать, -плевать — опльо-
вувати, -плювати; зневажа-
ти, -жити.

Оплескивать, -кать — обхлюпу-
вати, обхлюпати.

Оплетать, оплесть—поплітати,
поплести.

Оплеуха — ляпанець, личман,
фацка, лящ, намордень.

Оплодотворение—заплід.

Оплодотворительный — зап-
лідний.

Оплодотворять, -рить — літити,
улітити, заплідняти, -нити.

Оплоть — тверджа, твердиня.

Оплошать—помилитися, схи-
бити.

Оплошность — необачність,
неувага, недбальство.

Оплывать, -плыть — опливати,
-нути.

Оплѣсневѣлый—цвілий.

Оплѣсневѣть—зацвісти.

Оплѣшивѣлый — голомшивий,
голомозий.

Оплѣшивѣть—вилисити.

Оповѣстить—сповістити, опо-
вістити.

Оповѣщение — оповістка.

Оподлится—знікчемніти.

Опоекъ—габельок.

Опоздалый—запізнілий, спіз-
нілий.

Опоздание — запізнення, спіз-
нення.

Опознавать, -знать — розпізна-
вати, -знати.

Опозоренный—зганеблений.

Опозорить — знеславити, зганебити, зганьбити.
 Опойковый — габельковий.
 Ополаскивать, - лоскать, - лоснуть — обмивати, - мити.
 Ополчать, - читься — узброювати, - оїти, - ся, употужнитися на кого.
 Ополченець — рушенець.
 Ополчение — рушення.
 Ополячить, - ся — поляшити, - ся полячитися, зляшитися.
 Опомниться — хаменутися, схаменутися, стямитися, обаторитися, обатуритися.
 Опора — підпора; оборона, задула; тверджа.
 Опорки, туфли — канці, (єдин.) капець.
 Опорный — підпорний; оборонний.
 Опорожнять, - нить — перепорожнювати, перепорожняти, перепорожнити, спорожняти, випорожняти, - нити.
 Опорочить — зганьбити, огидити, зганити, знеславити.
 Опостылый — оприкривий, осоружний, огидний, огидлий, обридлий, остобісільий.
 Опостылѣть — оприкритися, огиднути, осоружитися, обриднути, остобісити.
 Опохмѣляться — похмелятися.
 Опочивальня — спочивальня.
 Опочивать, - чить — відпочивати, - чити; засинѣти, снути.
 Опозтизировать — упоетизувати.
 Опоясать, - ся — оперезати, - ся, упасати, - ся, підв'язати, - ся, запрезати, - ся, перепнути, - ся.
 Оправа — оправа, омета.
 Оправданіе — виправдання; скауза (извиненіе, отговорка).
 Оправдательный — виправдний, виправдальний; (документъ) посвідковий.
 Оправдывать, - дать оправдывать, оправдывать, виправдувати, - дати; правдити, виправдати; усправедливлювати, - ливити; (слова, надежды) справджати, - дити.
 Оправка — опрavlяння.
 Оправленный — опрavlний.
 Оправлять, - вить — опрavlяти, - вити.

Оправляться, - виться — опрavlятися на собі що; одужувати, - жати.
 Опрастывать, - тать — перепорожнювати, перепорожнити, перепорожняти.
 Опрашивать, - сить — питати, випитати.
 Определе́ние — ви́значення: (судебное) постанова, вирок, присуд; настанова (на должность); призначення (жалованья, платы); (грам.) прида́ток прикметнико́вий.
 Определе́нность — певність, виразність, визначеність.
 Опреде́ленный, о — певний, твердий, визначений, доповідний, о.
 Опреде́лимый — ви́значе́нный.
 Опреде́лительный — ви́знача́льный.
 Опреде́лять, - лить — ви́знача́ти, ви́значити; постановляти, - вити, присуджувати, - дити, вирікати, - ректи; призначати, - чити; настановляти, - вити.
 Оприходовать — заприбуткувати.
 Опровергать, - гнуть — спростовувати, - тувати.
 Опроверже́ние — спростування.
 Опрокидыва́ние — перевертання.
 Опрокидывать, - кинуть — перевертати, перевернути, перекидати, - кинути, перекабачувати, - бачити, - ся.
 Опрометчивость — неопантрованість.
 Опрометчивый, о — неопантрований, о.
 Опрометью — стрімголов, протепом, прожогом.
 Опросъ — допит, випитування.
 Опротивѣвший — остогидлий.
 Опротивѣть — огиднути, збриднути, обриднути, оприкритися, осоружитися, остогидіти, остобісити.
 Опрыскивать, - скать — снути — спорськувати, - снути.
 Опрѣснокъ — маца.
 Опрятность — чепурність, охайність, попретність, чупарність, хендогість, хайність, харність, харапутність, штепурність, шпетність, охайливість.
 Опрятный, о — чепурний,

- охайний, охайливий, шпетний, штепурний, харний, харистий, харапутний, хайний, попретний, чупарний, хендогий, кукібний, кукібливий, о.
- Оптический—оптичний.
- Оптовый—гуртовий.
- Оптомъ—огулом, гуртом, загалом.
- Опубликовывать, -ковать, — оголошувати, оголосити.
- Опускать, стить — спускати; спустити; (внизъ) присаживать, присадити; (голову) хнюпитися, хнюпити голову, понурити; (шлюзъ) заставляти, тавити.
- Опускаться, -ститься — падати, спадати, впасти, спасти; похилятися, -литися під чим, уклякати, кти, занепадати, підупадати, розледащити; въ глубину заглиблюватися.
- Опускной—спускний.
- Опускъ—спуск; спуст.
- Опустошать, шить — плюндрувати, сплюндрувати, переплюндрувати.
- Опустошение — плюндрування.
- Опустошитель, -ница — плюндровник, -ця.
- Опустошительный—плюндрівний, плюндровний.
- Опустѣть—спорожніти, спустити, спусткувати; вилюднитися.
- Опустѣлый — спорожнілий, спустілий.
- Опустѣние—пустка, спустіння.
- Опухать, -хнуть — пухти, спухати, спухти.
- Опухлый—спухлий.
- Опухоль—опух; шишка—моргуля; (вымени)—осовище.
- Опухший—запухлий, опухлий.
- Опушать, -шить — обхутровувати, рувати.
- Опушка—(лѣса) узлісся. узлісок, залісок, надулісся; (мѣховая) бабак.
- Опущение—опуст.
- Опытность—досвідність, досвідченість, вправність.
- Опытный—досвідний, досвідчений, вправний, пробантний; (человѣкъ) пробант.
- Опытъ — досвід; спробунок, спиток, експеримент.
- Опьянить—сп'янчити.
- Опьянѣлый—підпилий.
- Опьянѣние—упій.
- Опьянѣть, —сп'янчитися, упитися.
- Опьяняющий—п'янкий.
- Опѣшить—збентежитися, сторопіти.
- Опять—знов, знову.
- Оранжевый — червоножовтий, жовтогарячий, жовтожар.
- Оранжерейный—тепличний.
- Оранжерея—теплиця.
- Ораторский—промовницький.
- Ораторъ—речник, промовець, красномовець, бесідник, промовник, казатель.
- Орать—галасати, зіпати, ропетувати, галасувати, зіпати, зіпнути.
- Орбита—орбита.
- Организация—організація.
- Организмъ—організм.
- Организовать—організувати.
- Органистъ—органістий.
- Органический—органічний.
- Органъ, муз.—вігран.
- Органный—віграновий.
- Органъ — орган; (половой) природжіння, природа.
- Оргія—гуляня.
- Орда—орда.
- Орденъ—ордер, кавалерія.
- Ординарный—звичайний.
- Орель—орел.
- Оржавѣлый—іржавий.
- Оригиналъ—оригинал, первотвір; чудасій.
- Оригинальный — оригинальний, первотворний; чудний.
- Оріонъ, астр.—чепіга, косарь.
- Оркестръ—оркестр.
- Орленок—орля, орлятко.
- Орлики, раст. *Aquilegia vulgaris*—голубки, орлики.
- Орлиный—орлячий, орловий.
- Орнаментировать—орнаментувати; (точками) цяткувати.
- Орнаментъ — орнамент, фігель.
- Оробинець, раст. *Typha angustifolia*—рогоз.
- Оробѣть—злякатися.
- Орошать, -сить—зросити, заросити; (олезами) приплатити.
- Орошение—росіння.
- Орудіе, инструментъ—знаряддя, справилля, начиння; пушка—гармата.

Оружейникъ — збройовник.
 Оружейный — збройовний;
 складъ збройовня.
 Оружіе — зброя; огнестрѣль-
 ное зброя пальна; холодное
 зброя січна.
 Орхисъ-Дремликъ, раст. *Or-
 chis Morio* — зезюльки.
 Орѣховый — горіховий.
 Орѣхъ — горіх; (пустой, запле-
 снѣвшій) — снітак; (двойной)
 спариш; (пустой) дутель,
 мскляк, свистун; (выпавшій
 изъ скорлупы) вилушок;
 (грецкій) волоський, кістак.
 Орѣшекъ (чернильный) — ду-
 бівка.
 Орѣшина — горішина; ліщина.
 Орѣшникъ — ліщина, ліска, лі-
 щаниця, ліщобник.
 Орфографическій — ортогра-
 фичний, правописний.
 Орфографія — ортографія, пра-
 вопис.
 Оса, *Vespa* — оса.
 Осадка — (судна) углубка; (зда-
 нія) осідання.
 Осадный — обложний.
 Осадокъ — хус, хвус, фус, джу-
 мига, гуца; (атмосфери-
 ческіи) опад.
 Осадочный — фусовий, джу-
 мижний.
 Осаждать, - дить — облягати,
 -гти, ложити; - хим. фусу-
 вати, зфусувати.
 Осаждаться, осѣсть — осіда-
 тися, осістися, осідати,
 осісти.
 Осажденный — обложений; сущ.
 — обложенець.
 Осаживать, - дить — спиняти,
 нити; внизъ-присаджувати,
 присадити; (лошадь) — зби-
 вати, збити.
 Осанистый, о — штатульний,
 ставний, поставний, о.
 Осанка — постава, статура.
 Осваивать, - ся-ить, -ся — приз-
 вичаюватися, -ітися, обговту-
 вати-ся, обговтати, -ся, об-
 викати, -викнути, пригов-
 татися, оббутися, оговта-
 тися.
 Освидѣтельствова́ніе — освіду-
 вання.
 Освидѣтельствова́ть — освіду-
 вати.
 Освирѣпѣть — розлютуватися,
 озвіритися.

Освистывать, - тать — осписту-
 вати, -стіти.
 Освободитель, -ница — визволь-
 ник, -ця.
 Освободительный — визволь-
 ний.
 Освобожда́ть, - дить — визволя-
 ти, -лити, увільняти, -нити,
 опрощувати, зпростати.
 Освобождене́е — визвіл, визво-
 лення, увільнення.
 Освобожденный — визволений;
 сущ. — визволенець.
 Освѣдомительный — інформа-
 ційний.
 Освѣдомле́ніе — інформація.
 Освѣдомля́ть, - ить — інформу-
 ваги, поінформувати.
 Освѣдомля́ться, - миться — дові-
 дуватися, -датися, звідува-
 тися, звідатися.
 Освѣжа́ть, - жить — свіжити,
 відсвіжити.
 Освѣжева́ть — оббілювати.
 Освѣженіе — відсвіження.
 Освѣтительный — світловий.
 Освѣща́ть, - тить, -ся — освітлю-
 вати, - тити, усвітляти,
 -тлити, -ся.
 Освѣщеніе — освітлення; сві-
 тло; (напр., на лѣстницѣ,
 при операції) присвітка.
 Освѣщенный — освітлений.
 Освяща́ть, - тить, -ся — освячати,
 освячувати, -освятити, -ся.
 Освященіе — посвячіння, по-
 святство.
 Осель — осел.
 Осенній — осінній.
 Осень — осінь, осениця.
 Осеребря́ть, - рить — сріблити,
 посріблити.
 Осерча́ть — розгніватися.
 Осетрина — осятрина, ясетрина.
 Осетръ — осятер, осетер, ясе-
 стр.
 Осилить, осилить — подужу-
 вати, подужати, замогати,
 перемагати, -могти, переси-
 лувати, -силити.
 Осина, *Populus tremula* — осика,
 трепета, осичина.
 Осинникъ — осичина.
 Осиновикъ, грибъ — *Boletus lu-
 teus* — масляк.
 Осинový — осиковий, осича-
 ний.
 Осиный — осиний; гнѣздо — оск-
 ще.
 Оселокъ — брусок, оселка, брус.
 Осиплость — хрипка, хрипавка.

Осипнуть—охрипти.
 Осиротить—засиротити.
 Осиротѣть — усиротити, засиротити.
 Осіять—осеяти.
 Оskabливать,-лить — оскромаджувати, оскромедити, обскрѣбати,-скребти.
 Оскаливать,-лить — вищерягити.
 Оскверненіе — опоганення; зневага, знечестя.
 Осквернять,-нить — опоганювати; опоганити; зневажати,-важити.
 Оскверняться,-ниться — опоганюватися, опоганитися.
 Оskabливаться.-иться — оскиряться, оскиритися.
 Осколокъ—скалка; (стекла)—скляничина.
 Оскомина—оскома.
 Оскопитель—халаштун, завертайло, валашал; валашайник.
 Оскопленный—валашний; халаштан, валахан.
 Оскоплять,-пить — халаштати, халащати, валащати, овалашити, завертати,-рнути.
 Оскорбитель,-ница—образник,-ця, уразливецъ,-виця.
 Оскорбительный, о — уразливый, образливый, о.
 Оскорбленіе — образа, шваба, ураза, зневага.
 Оскорблять,-бить — ображати, уражати,-разити, кривдити, прекривдити.
 Оскоромить,-ся—поскоромити, змаститися, спорзнити,-ся.
 Оскребать, оскресті — обскрѣбати,-скребти.
 Оскудѣвать,-дѣть — нікчемніти, знікчемніти, скудуватися, скудатися.
 Оскудѣлый—знікчемнілий, скудалый.
 Оскудѣніе—знікчемніння, скудання.
 Ослабленіе — ослаба; попуск.
 Ослаблять,-бить (веревку, напр) — попускати,-стити, надавати,-дати; (силы) знесилювати,-лити.
 Ослабѣвать,-бѣть—хляти, хлянути, охлясти, захлясти, замлівати, — мліти, отати, подаватися; (расшатывать ся) послабати, лязувати-

ся, поохлябуватися, охлябнути; (о морозѣ) пересісти-ся.
 Ослабѣвший—підупалий, охлялий, замлілий.
 Ослащать, осластить—солодити, підсолодити.
 Осленокъ—осля, ослятко.
 Ослизнуть—поснядіти.
 Ослица—ослиця.
 Ослушаніе — непослух.
 Ослушиваться,-шаться--неслухаться, непослухатися.
 Ослушникъ—неслух.
 Ослушный—неслухняний.
 Ослышаться—недочути.
 Ослышка—недослух.
 Ослѣпительный, о—сліпучий, о.
 Ослѣпленіе — осліп; засліп, засліпленія.
 Ослѣплять, пить — осліпляти,-пити; засліпляти, засліпити.
 Ослѣпнуть—утемніти, затемніти, отемніти, осліпнути.
 Ослѣплю — сліпма, сліпицею.
 Ослякъ—ослюк.
 Ослятникъ—осляр.
 Осмаливать,-лить — усмолювати,-лити.
 Осматриваніе—оглядання, огляди, розглядини.
 Осматривать, трѣть — оглядати, діти, розглядати,-діти, ся зоглядатися, -глядітися, озира-тися, рнутися.
 Осматриваться,-рѣться--зоглядатися, зоглядітися.
 Осьмерикъ—вісьмерик.
 Осмолка—усмоленія.
 Осмотрительность — опантрованість, сбачність, туралість.
 Осмотрительный, о—опантрований, обачний, туралый, о.
 Осмотрщикъ—оглядач.
 Осмстръ—огляд, оглядини.
 Осмысленный—умкуватий.
 Осмысливать,-лить — умкувати, з'умкувати.
 Осмѣивать,-смѣять — висміювати,-сміяти, глузувати, зглузувати.
 Осмѣливаться,-литься — наважуватися, наважитися, осмілятися, осмілитися, насмілятися,-мілитися, насміити, присміити, усмілитися, восмілитися, зважитися.

Осмѣяніе — посмѣх, пересмѣх, згуда.

Осмѣянный — посмѣшенный, висмѣянный.

Основа — основа; тло, грунт; підстава, підвалина.

Основаніе — (фундаментъ) селитва, заклад, підстава; тло, грунт; фундація, заснування; (стога, печи) під; (хвоста у позвоночн.) репця; підстава, рація; хим. засада;

Основатель, — ница — фундатор, — ка, засновник, — ця, надавець, надавця, надавиця.

Основательность — засадність, ґрунтовність.

Основательный, о — засадний, ґрунтовний, о.

Основной — основний, істотний.

Основывать, основать — засновувати, заснувати, закладати, — класти, фундувати, зафундувати.

Особа — особа.

Особенно — окреме, окремо, відрубно; нарізно, різно; відмінно, инакше; надто, найбільш, над усе, особше.

Особенность — окрімість, окремість, осібність; відмінність, особливість, иншість.

Особенный — (отдѣльный) окромий, окремиий, осібний, відрубний; (отличный отъ прочихъ) відмінний, особшаний, особливий, особітний.

Особнякомъ, отдѣльно — навідшибі, наодшибі, осторонь, навідльоті.

Особняк — осторонець, будомок,

Особо — окреме, окремо, осібно.

Особый — окромий, окремиий, осібний.

Осооь — окремець.

Осовываться, осунуться — осуватися, осунутися.

Осовѣть — посовіти.

Осока, раст. *Carex L. acuta, vulgaris*, — смичка, осока; *coespitosa* кочковата; *praecox* іасу-кринична; *Pseudoscyrus* польова; *hirta* — карус.

Осокорь, раст. *Populus nigra* — ясokір, сокорина, осокір, екорора.

Осоловѣть — посоловити.

Осотъ, раст. *Cirsium arvense* — жербій; — красн., раст. *Carduus crispus* — хробуст, хробуст; *Sonchus oleraceus* — молочай городній, свинський; — желтый, *Cirsium oleraceum* — жовтий хробуст.

Оспа — віспа.

Оспаривать, — рить — заперечати, — чити.

Оспенный — вісповий.

Оспопрививатель, — ница — щепій, — ка, щепільник, — ця, віспарь, шкип'яр, — рка.

Оспопрививательный — щепільний, віспарський.

Осрамление — сором, соромлення.

Осрамлять, — мить — соромити, засоромити, ганьбити, поганьбити.

Оставаться, — статься — лишатися, — шитися, залишатися, залишитися, позостати, позостатися; (навсегда) завікувати.

Оставление — залишення; занедбання, занехаяння; (грѣховъ) відпуст.

Оставляют, — вить — лишати, лишити, залишати, залишити; кидати, покинути, зохабити; занедбовувати, — бати, занехаювати, — хаяти; (слѣдъ) слідити.

Остальное — решта.

Останавливать, — вить — запи-няти, запинити, зупиняти, спиняти, — нити, затримувати, мати; тамувати, за-тамувати (кровь); гамувати, вгамувати (ссору).

Останавливаться, — виться — зупинятися, спинятися, припинятися, — нитися, запинятися, запинитися; (задержаться, приостановиться; затнутися, затяться; (заикнуться) затинатися, затнутися, затяться, (упереться) — зоп'ятитися.

Останки — тіло (вмерлого).

Остановка — постоянка; зупинка, упин, устрим, припин; (въ работѣ) загайка; (крови) тамування.

Остатки — послідки; (старини) забутки; (войска послѣ пораженія) недобитки; (разнаго питья слитые) сточки; (не-

- годные) отеребини; (табаку) потерть, потеруха; (ч. л. на днѣ) оденки; (корма, травы) з'іди, з'ідини.
- Остатокъ — решта, остача, останок, ошадок, (зерна послѣ вѣянiя) послід, позадь, позаддя; (матеріи) укрavка.
- Остегивать, - гать, - гнуть — хльостати, вихльостати; фастригувати, прифастригувати.
- Остепенять, - нить — устатковувати, - кувати; - ся - устаткуватися, постаткувати.
- Остервенѣлый — озвірілий, розстервілий.
- Остервенѣние — озвірення, розстервіння.
- Остервенить, - ся — розстервитися, озвіритися, посатаніти.
- Остерегаться — постерігатися, берегтися, стерегтися.
- Остистый — усатый, остюкуватый.
- Остовъ — снасть.
- Остолбенѣть — остовпіти, цокувати, загутатися.
- Остолопъ — телепень, бовдур, лобас.
- Остерсжно — обережно; бачно; помалу.
- Осторожность — обережність, бачність.
- Осторожный — обережный, бережкий, сторожкий, бачный.
- Острастка — пристрашка, острашка.
- Остріе — штих, вістря, гострій, лезо; (копья) клюга; (иглы) жало.
- Острение — гостріння.
- Остригать, остричь — обстригати, - гти.
- Острить — точити, гострити, - ся; остроумничать — дотепувати, прикладати.
- Остро — гостро; (остроумно) дотепно.
- Островатый — пригострий.
- Островитянинъ, - ика — островик, - чка.
- Островъ — острів; (небольшая часть земли, временно окруженная водой) обтїк; плывучій — плав.
- Острога, багоръ (для ловли рыбы) — ость, ості.
- Остроглазый — гострозорый, бистроокий.
- Остроголовый — спичастый.
- Острогубцы — обценьки.
- Острогъ — острог, в'язниця, вежа, турма.
- Острожникъ, - ца — тиряжник, - ця, вязень, - нниця.
- Остроконечіе — спичка.
- Остроконечно — стрімко, спичасто.
- Остроконечный — спичастый, стрімкий, кінчастый, кінчатый.
- Остроконечный — шпичастый, кінчатый, кінчастый, (съ длин. концомъ) — довгоклюгий.
- Острость — гострість.
- Острота — гострість; (остроуміе) дотеп, прикладка, докладка.
- Остроугольный — острокутний.
- Остроумецъ — дотепник.
- Остроуміе — дотеп, прикладка.
- Остроумничать — дотепувати.
- Остроумный, о — дотепный, о.
- Острый — (хорошо рѣжушій) — гострий, яркий, різкий; (остроконечный) кінчастый, кінчатый; (на вкусъ) гострий; (о вѣтрѣ) дошкульный, шпуйный; (остроумный) дотепный; (о камнѣ) скалкуватый.
- Острякъ — дотепник.
- Остуда — остуда.
- Оступиться — зашпотатися, спіткнутися.
- Остывать, остыть — прохолоднати, прохолонути, холонути, вихолоти, вистигати, гти, (о гор. блюдѣ) чахнути, учахнути.
- Остылый — вистиглий, прохолодный.
- Ость — остюк.
- Осудитель, - ница — судебник, - ця, судник, - ця.
- Осудительный — осудный.
- Осудливый — пересудливый.
- Осуждать, - дить — засуджувати, - дити; ганити, зганити, гудити, огудити, цихвирувати, цирклювати, потріпувати.
- Осужденіе — осуд; (оговоръ, по-

ресуды) осуда, осудок, судба.
 Осужденный — засуждений; (на смерть)-стратенець.
 Осунуться—змарніти; з лица, з тіла спасти.
 Осушать,-шить,-ся — висушувати,-шити; вихилати, вихилити,-ся; (переносно) — дмухнути.
 Осушка—висушка.
 Осуществимый, о — здійснений, о.
 Осущевленіе — здійснення, справдження.
 Осуществлять, вить — справжувати, справдити, здійснити,-нити, допевнитися, -нитися.
 Осчастливливать,-вить — щасливити, ушасливити.
 Осыпанный—обсыпаний; (драгоцен. камн.)-саджений.
 Осыпать—обсыпати; (густо)-рясити.
 Осыпаться, сыпаться — сипатися, висипатися; обсуватися,-сунутися, обвалюватися,-литися; облітати, облетіти.
 Осырѣть—відвохти, відволжитися.
 Ось—вісь.
 Осѣданіе—западання;осідання.
 Осѣдать, осѣсть — западати,-пасти;осідати,осісти;сдвинуться—зступатися, зступитися.
 Осѣдлать—усідлати, засідлати, осідлати, окульбачити.
 Осѣдность—осілість.
 Осѣдлый, о—осілий, о.
 Осѣненіе—оклоніння.
 Осѣнять,-нить (образами, крестомъ при богослуженіи) — оклоняти, оклонити.
 Осѣчь, обрубить—оскати, осікти.
 Осязаемость — дотикальність.
 Осязаніе—дотик, доторк.
 Осязательность — дотиковість.
 Осязательный, о — дотиковий, о.
 Осязать—дотикати.
 О. апливать,-пить — опалювати, лити, ogrівати, гріти.
 Отбавка—надбирання.
 Отбавлять,-вить — надбирати, надібрати, уймати,-мити.
 Отбарабанить—відтарабанити.
 Отбивать,-бить — відбивати,-

бити, відперати, - перти; відколупувати,-пнути; добувати, здобути, відборонити; (жениха, невесту) перелюбити; (косу), наклепати.
 Отбивной — відбивальний; -ная котлета-битеник.
 Отбираніе—віднімання.
 Отбирать, отобрать—віднімати, відняти; вибирати, вибрати, добирати,-брати, перебирати, -брати; свідѣт. показанія-вислухувати, вислухати свідків.
 Отбитіе—відбит; відборона.
 Отблаговѣститъ—віддзвонити.
 Отблагодарить — віддячити, здячитися.
 Отолескъ—відлиск, луна.
 Отбой—відпір; відгін, відбій; відступ.
 Отблеснуть—відлиснути.
 Отборка—вибиранка, добірання, перебиранка.
 Отборный—добірний, чільний; спинковий.
 Отборщикъ,-ца — добірник, ця, перебірник, ця.
 Отборъ—добір, вибір.
 Отбоаяриваться,-рится — спекуватися, спекатися, відкараскуватися,-катися від чого, викручуватися,-титися, збуватися, збутися чого.
 Отбрасывать,-бросить — відкидати,-кинути; відбивати, -бити, відсвітлювати, -лити (о свѣтѣ, блескѣ).
 Отбривать, отбрить—голити, зголити; відрубати, відтяти.
 Отбросокъ—покидь, покидьок, покидька, непотріб; (мясо) требіж.
 Отбываніе—відбуток, відбутка, відбуча.
 Отбывать,-быть — відбувати,-бути; від'їздити, їхати.
 Отбытіе—від'їзд, виїзд.
 Отбѣгать,-жать — відбігати,-бігти.
 Отбѣгать—відбігати; набігати.
 Отвага—відвага, звага, безбояззя, сміливість; (стойкість) завзятість.
 Отвадка—віднада.
 Отваживать,-дить — віднаджувати,-дити; відстрашати,-шмити.

Отважиться (осмѣлиться) —
зважитися.

Отважный — відважний, без-
боязний, сміливий.

Отваливать, -лить — відвалю-
вати, -лити, відкочувати, -
тити; (о судахъ) відплива-
ти, плинути, відшибати, -
бити; -ся-відпадати, пасти.

Отваль — відвал; (у плуга)-
полиця; (судна) відплив,
відшиб; (горн.) галда.

Отвалят — (войлокъ) вивали-
ти; (поколотить) відшма-
гати.

Отваривагъ, -рить — виварюва-
ти, -рити, варити, зварити.

Отварка — варіння.

Отварной — виварений, зваре-
ний.

Отваръ — юшка; (рыбный) щер-
ба; (говяжий) дзяма.

Отвеченіе — відпровадження;
(квартиръ и пр.) призначен-
ня (помешканнів).

Отвезеніе — відвоз.

Отвергать, -гнуть — відкидати, -
кинути, відтручувати, -тити.

Отвердѣвать, -дѣть — заклака-
ти, заклакнути, тверднути,
затверднути.

Отвердѣлый — стверділий,
ствердлий.

Отверженецъ, -ница — відкин-
чик, -ця.

Отверженіе — відкинення; зре-
чення.

Отверстіе — дуча, дучай, дучай-
ка, дучейка, відтулина,
дучка, роззявина, (для шнур-
ковъ въ ботинкахъ) острі-
вок; (въ ульѣ) очко, льоток;
(въ муз. INSTR.) голосник,
(гортанное) голосниця; (-тія
въ печномъ поддувалѣ) про-
гари.

Отвертывать, -ртѣть, -рнуть —
відкручувати, -крутити.

Отвертѣться — викрутитися.

Отваливать, -лнуть, — огина-
тися, огнутися, уникати,
-кти, викручуватися, -титися.

Отвинчивать, -титъ — відкручу-
вати, -тити, відшрубовува-
ти, -бувати.

Отвисать, -снуть — обвисати,
-висти, звисати, звиснути,
звистити.

Отвислый — обвислий.

Отвлекать, -лечь — відтягати,

-відвертати, -рнути; (раз-
влечь)-загуряти, загурити;
-ся-загурятися, загуритися.

Отвлеченіе — (мысли, воли на
иной путь) загуряння. (свой-
ства или признаковъ отъ
самого предмета) абстрак-
ція.

Отвлеченность — абстракція.

Отвлеченный, о — абстрактний,
абстракційний.

Отвѣтъ — зокола.

Отводитъ, -вести — відводити,
заводити, вести, відверта-
ти, -рнути; відпроважувати,
вадити, запроваджувати,
-дити; визначати, признача-
ти, -чити.

Отводка — відводи́ни.

Отвѣдный — (каналъ) дільний-
цевий.

Отводъ — відводи́ни.

Отвоевать — звоювати, здобути,
відборонити.

Отвозить, -везти — відвозити,
-везти.

Отвозка — перевіз.

Отволакивать, -лочь — відволі-
кати, -локти.

Отволочка — відволікання.

Отвораживать, -жить — відча-
ровувати, -рувати.

Отвораживать, -нуть — відвер-
тати, -рнути; відгортати,
-рнути, заочувати, за-о-
тити; кожу - залуплювати,
пити.

Отворотный, отложной — вило-
жистий.

Отворотъ — закот, закота, ви-
лога.

Отворять, -рить — відчиняти,
-нити.

Отвратительный, о — огидний,
огидлий, огидливий, шка-
редний, мерзений, шкаво-
ріжний, брудний, відворо-
тний, гидкий, о.

Отвращать, -вратить — відверта-
ти, -рнути; брудити кому
щось; -ся-відвертатися, -ру-
тися.

Отвращеніе, омерзене — обри-
да, брідь, огидь, обрид;
нехіть, знеохочення.

Отвыкать, -кнутъ — відвикати,
відвикти, відзвичаюватися,
-ітися.

Отвыклый — відзвичаєний.

Отвѣдываніе — покуштування,

покушання, куштування;
завідування.
Отвѣдывать,-дать — куштува-
ти, скуштувати, закушту-
вати, покуштувати; завіду-
вати, завідати.
Отвѣсно — сторч, сторцом,
стрімко.
Отвѣсный—стрімкий, (-но стоя-
щій)-сторчовий.
Отвѣсъ—повіс, шнур, грунт-
вага, строма, сторчовик.
Отвѣтный — одказовий; одпи-
совий (о письмѣ).
Отвѣтственность-відповідаль-
ність.
Отвѣтственный — відповідаль-
ний.
Отвѣтчикъ,-ца—позваний, а,
відповідник.-ця.
Отвѣтъ — відповідь, одказ;
письменный-відпис.
Отвѣчать,-тигъ — відповідати,
-вісти, одказувати, -зати;
(письменно) відписувати,
-сати; (нести отвѣтствен-
ность) відповідати,-вісти.
Отвѣшивать,-сигъ — відважу-
вати,-жити.
Отвязывать,-затъ, -ся—відвя-
зувати,-зати; відчепляти,
-пити,-ся; збутися, спека-
тися, відкараскатися.
Отгадка—відгадка.
Отгадчикъ,-ца—угадько, від-
гада.
Отгадывание—угадкування.
Отгадывать,-дать—угадувати,
-дати.
Отгибать, отогнуть — відги-
нати, відігнути.
Отглагольный—віддієсловний.
Отгивать,-гнить—відгивати,
відгнити.
Отговаривание — відмовляння,
відраджування.
Отговаривать,-говоритъ — від-
мовляти, мовити, розраджу-
вати, -дити, розбакувати,
жакати; ся-відмовлятися,
мовитися, скузуватися.
Отговорка—відмова, відмага.
Отговорщикъ—розгудець, роз-
радник.
Отголосокъ—абомовня, відля-
сок, відгомін, виласки, лу-
на; отголоски лунання.
Отгонять, отогнать-відганяти,
відігнати.
Отгоревать—пересумувати.

Отгораживать,-родитъ —пере-
городжувати,-дити.
Отгостить—відгостювати.
Отгребать,-грестъ—відгрибати,
-гребти; (часть)-надгребати,
надгребти, надгортати, над-
горнути.
Отгремѣть—перегріміти.
Отгрызать,-зтъ — відгризати,
-зти.
Отдавать,-дать — віддавати,
-дати.
Отдаваться (о звукѣ)-лящати,
розлягатися, лунати, розпи-
натися.
Отдавливать,-давить — відти-
скувати,-кати; натошту-
вати,-тати.
Отдаление—віддалення; (даль)
відлеглість.
Отдаленность — далекість;
відлеглість.
Отдаленный, о—віддалений;
далекій, відлеглий, о.
Отдалять,-лить—далити, від-
даляти,-лити.
Отдаляться—віддалятися; цу-
ратися, сахатися.
Отдание—віддання.
Отдаривать,-рить—віддарову-
вати,-рувати.
Отдатчикъ—віддавець.
Отдвижной—висуваний, ви-
сувний;-ящикъ-шухляда.
Отдежурить—відстійкувати.
Отдергивать,-дернуть — від-
смикувати,-кнути.
Отднывать—переднювати.
Отдохновение—супочивок, від-
починок, спочинок, спочи-
вок, перепочинок.
Отдубасить—відшмагати, від-
лупити, відчухрати.
Отдувать,-дутъ — віддмухати,
-хнути; (побить) відчухрати,
відшмагати.
Отдываться—випинатися; від-
дихуватися, відсапуватися.
Отдушина—продухвина, про-
духовина.
Отдушникъ—продух.
Отдыхать,-нуть — припочивати,
започивати, відпочивати,
спочивати, -чити; (между
работой) перепочивати,
-чити.
Отдыхъ—спочинок, опочинок,
спочивок, опочинка, спо-
чив, спочивок, супочивок,
відпочинок; (кратковремен-

ный) перепочинок; (мѣсто отдыха) спочивище.
 Отдыхаться — продохтисся, віддохатисся, відсапатисся.
 Отдышка — віддох.
 Отдѣленіе — (дѣйствіе) відділення, відлучення, відрізнєння; (отдѣлъ, часть) відділок; (въ шкафу, кладовой) прикалабок, прикарабок.
 Отдѣленскій — відділковий.
 Отдѣлится, раздѣлится — зрізнитисся.
 Отдѣлка — обробка; (украшеніе) — оздоблення.
 Отдѣлъ — відділ; розділ.
 Отдѣлывать, лать — доробляти, -бити; опоряджати, -дити, причепуряти, -рити; оздобити, приоздобити; обробляти, бити.
 Отдѣлываться, -аться — здихуватисся, здихатисся.
 Отдѣльно — окреме, окремо, порізно, зрізна, порівці, нарізно, різно; (въ сторонѣ, особнякомъ) наодріз, наодрізні, навідшибі.
 Отдѣльность — окрімність, окрімість, окремість, відрубність.
 Отдѣльный — окрімний, окромий, окремний, відрубний.
 Отдѣлять, -лить — відділяти, -лити, відлучати, -чити; відрізняти, -нити; відокремлювати, -мити; вибрати, вибрати.
 Отекать, отечь — опливати, опливати (о свѣчахъ); пухти, напухти, набрякати, -кти.
 Отекшій — набряклий.
 Отекъ — пухлина.
 Отелится — уположитисся, положитисся.
 Отеревливать, -бить — обскувати, -бти, обсмикати, -смикати.
 Отесывать, отесать — обтісувати, -тесати.
 Отерпать, -пнуть — замлівати, замліти, затерпнути.
 Отець — батько; тато.
 Отечески — по батьківському.
 Отеческій — батьківський.
 Отечественный — отчизний.
 Отечество — батьківщина, отчизна, вітчизна.
 Отжарить — відчухрати.

Отживать, -жить — переживати, -жити.
 Отжившій, очень дряхлый — збудь-вік, збуй-вік.
 Отжигать, -жечь — відпалювати, -лити.
 Отжимать, -жать — видавлювати, -вити, вичавлювати, -вити; (сыръ) відціжувати, -дити; (бѣлье) викручувати, -крутити.
 Отжирѣлый — годований, випасений.
 Отжирѣть — відгодуватися; випастисся.
 Отзавтракать — поснідати.
 Отзванивать, -звонить — передзвонювати, -нити.
 Отзвукъ — відгук.
 Отзвучать — відгучати, передзвеніти.
 Отзолотить — позолотити.
 Отзывать, отозвать — відкликати, -кликати.
 Отзываться, отозваться — озиватисся, озватисся, відкликатисся, -кнутисся, відгукуватисся, -кнутисся; зголошуватисся, зголоситисся, (чувствоваться) очуватисся; очутисся, (о голосѣ, звукѣ) лунати, розлягатисся, розкочуватисся; (припахивать) відгонити, тхнути; даватися у знаки; окошитисся.
 Отзывный — відкличний; (о голосѣ) розкотистий.
 Отзывчивый, о — добросердий, добродійний, добродієлюбний, о.
 Отзывъ — відклик; (отвѣтъ) відповідь, відпис; (мнѣніе, заключеніе) здання, подум, думка; (откликъ) обзив, відголос, відгук.
 Отзябнуть — відмерзти.
 Отзябшій — відмерзлий.
 Отказный — відмовний.
 Отказъ — відмова; отъ чого-зречення чого.
 Отказывать, -зять (въ чемъ) — відмовляти, мовити (чого); ся відмовлятися, -мовитися, зрікатисся, зрєктисся чого; відцуратисся; (отъ службы, престола) зложити (уряд, корону).
 Откапывать, -лить — відгартувати, -тувати.
 Откапывание, отламывание — лупання; відщеплювання.

- Откалывать, колоть — відщеплювати, - пити; відпинати, -п'ясти; (штуку, словечко) платати, зплатати, ушкзарити, утнути, утяти; (трепака) вибивати (тропака).
Откапывание—відкопування.
Откапывать, -копать—відкопувати, -пати.
Откараулить — відвартувати, відстійкувати.
Откармливать, -кормить — відгодовувати, -дувати, тучити, утучити.
Откатывать, -катать — (бѣльс) маглювати, відмаглювати; відчухрати, відшмагати.
Откатывать, -тить — відкочувати, -тити.
Откачивать, -чать — (утопленника) відкачувати, - чати; (воду) відсмокувати, - смокувати, помпувати, зпомпувати.
Откачнуться — відхитнутися, відсахнутися.
Откашливаться, -ляться — відкашлюватися, -лятися, хрякатися, відхрякатися.
Откидать, откинуть — відкидати, - кинути, обкидати, обкинути; відгортати, -рнути.
Откипать, -пѣть — перекипати, -п'іти.
Откладной—закотистий.
Откладъ — відволока, відрочення.
Откладывать, -жить (часть) — надкладати, надкласти; (затягивать) отягатися, отягтися, відволікати, - локти; відрочувати, -чити; випрягати, -гти (лошадей).
Откланиваться, -няться — прощатися, попрощатися.
Отклеивать, -клеить — відліплювати, -пити.
Отклейка—відліпка.
Откликаться, -кнуться — відгукатися, -кнутися.
Откликъ—відгук, відклик.
Отклонение—відхилення.
Отклонъ—відхил.
Отклонять, -нить — ухиляти, -лити, відхиляти, -лити, відраджувати, - радити; усувати, усунути.
Отклоняться, -ниться — відхилятися, нахиллятися, - литися; усуватися, ухилятися.
Отковыривать, -рнуть — уколувати, - лупати, - лупнути, улуплювати, -пити, укорювати, -пнути, надколупувати, -пнути.
Откозыривать, -рять — світкувати, висвіткувати.
Отколачивать, -лотить — відбивати, - бити; лупцювати, відлупцювати.
Отколь—звідки.
Откомандирование — відрядіння.
Откомандировывать, -ровать — відряжати, - дити, виправляти, виправити.
Откопаніе—відкопання.
Откормка—годівля.
Откормленный—відгодований, кормний.
Откосъ—укіс, убіч.
Откровение—відвертя.
Откровенно, прямо—відверто, навіпрямки, навіпрямець, навіпростець, навіпрошки, навіпрачки.
Откровенный—відвертий, непотайний.
Откраивать, откroить—украювати, - аяти, закраювати, -аяти.
Откручивать, -крутить — відкручувати, -крутити.
Открывать, -крыть — відкривати, - крити; дверь-відчиняти, розчиняти, -нити двері; глаза — росплющувати, - щити очі; ротъ-ростуляти, лити рота; книгу-розгортати, -рнути книжку; пальбу-почати стріляти; тайну-виявити таємницю; лавку-заложити крамницю.
Открытие—винайдення, винахід, винахідка; виява.
Открыто — відверто, уявки, некриючися, привселюдно.
Открытка (письмо)—листівка.
Открытый—відвертий; (о воздухѣ) вільний; (о полѣ) чистий; (о врагѣ) явний.
Откуда, нар.—звідки, відки, звідкіль, звідкіля; де; союзъ-через що.
Откупать, -пить — відкупляти, -пити; викупляти, -пити.
Откупной—орендований,

Откупоривать, -рить — відкорковувати, -кувати.

Откупорка—(бутылокъ) відкоркування, (ящикомъ)—распакування.

Откупщикъ — посесор, орандарь; -винный—пропінатар.

Откупъ— посесія, оренда; -винный—пропінатія.

Откусывать, -сить — відкушувати, -сити.

Сткушать — поїсти, попити; покушувати.

Отлагательство — відрочення, відволока.

Отлагать, -ложить — відділяти, -лити; відкладати, -класти, відрочувати, -чити, відволікати, -локати, відтягати, -гти; -ся—відкладатися; відпадати, -пасти; відлучатися, -читися; осідати, осісти.

Отламывать, -ломать, -ломить — чахати, відчахати, чахнути, відламувати, -ламати, -ломити.

Отлежать, -лечь — осідати, осісти, легшати, полегшати.

Отлеживать, -жать — перележати, перележати; -ся — вилежуватися, -жатися.

Отлетать — відлітати, летіти, -линати; (съ шумомъ) фуркати.

Отлетный—перелітний.

Отлетъ—відліт, виліт.

Отливать, -лить — відливати, -лити; (изъ металла) сипати, виливати, -лити; (разн. цвѣтами) мінитися.

Отливка—відливання, відлив; (изъ металла) сипання.

Отливной—(изъ металла) сипаний, литий; виливний.

Отливомъ—виливок.

Отливистый (о цвѣтѣ)—селезистий, мінливий.

Отливщикъ—ливарник.

Отливъ — (изъ металла) сипання; (геогр.) відплив; поблиск (цвѣтной).

Отличать, -чить — відрізняти, розрізняти, -нити: відзначати, -чити; -ся — розрізнятися, відрізнятися: відзначатися; різнитися в чому; звертати на себе увагу.

Отличительный, о—відмінний, відрізняльний, різнитний, о.

Отличие — відміна, різниця; відзнака.

Отлично—(различно) відмінно, різно; (превосходно) чудово.

Отличный — відмінний; чудовий.

Отлогий—спадистий, розлогий, похристий, (и длинный) потяглий.

Отложение—відпад, фус, хвус, (геолог.) відклад, (рѣчн.) наплинок, наплин.

Отложной—закотистий, заочистий, виложистий.

Отломомъ—уломом, зламом.

Отломъ—злом, відлом.

Отлупливать, -пить — відколупувати, -пати; відчухрати, відлупцювати.

Отлучать, -чить — відлучати, -чити.

Отлучаться, -читься — відгожатися, відгодитися; (на короткое время) відвихатися, -вихнутися.

Отлучение—відлука.

Отлучительный — відлучальний.

Отлучка—відгода.

Отлыгаться, отолгаться — відбріхуватися, -брехатися.

Отлыжка—відбріхування.

Отлынивать, манкировать — одникувати, уникати, ухилятися.

Отлѣплять, -пить — відліпляти, -пити.

Отмаливать, -лить — відмолквати, -лити.

Отмалывать, -молоть — відмелювати, -молоти.

Отманивать, -нить — відналжувати, -надити, відваблювати, вабити.

Отмахивать, -хать, -хнать — відмахувати, -хати, -хнути, відганяти, відігнати; відрубувати, -бати, відтинати, -тяти; учистити, ушкварити.

Отмачивать, -мочить — відмочувати, -чити.

Отмашка — відмах; (манишка, коей отмахиваютъ при встрѣчѣ рѣчн. судовъ) майнівка, майтала.

Отмашъ — відліг; на отмашъ на відліг.

Отмежевание — (земли) помір; відмежування.

Отмежовувать, -жера́ть — міряти, зміряти; відмежовувати, жувати.

Отмелистый — замілюватий, мілкий

Отмель—заміль, мілина.

Отмерзать, -знуть — відмерзати, -мерзти.

Отместка—помста.

Отметать, -мести — замітати, -мести.

Отметать, -тнуть — відкидати, -кинути.

Отмокать, -мокнуть — відмокати, -мокати.

Отмораживать, -розить — відморозувати, -розити.

Отмщать, -отмстить — мститися, помститися (на кому), віддячити, відплатити (кому).

Отмщение — помста, віддяка, відплата.

Отмывать, -мыть — відмивати, -мити; (бѣлье) відперати, відіпрати; підмивати, -мити.

Отмыкать—(горе) перебідувати; (лень) почесати.

Отмычка, механ.—витрих.

Отмы́на — знесення, скасування.

Отмы́тый, о — відм́тий; виборний, о.

Отмы́нять, -нить — касувати, скасувати, зносити, знести.

Отмы́ривать, -рять, -рить — відміряти, -міряти, міряти, надміряти.

Отмы́ръ — відмір.

Отмы́титъ (покрыть значками, мѣтками)—зозначити.

Отмы́тка—(замѣтка) нотатка; (признакъ) прикмета, -нак, ціха, зазначка.

Отмы́чать, -тить — зазначати, -чити; намы́титъ—назначати, назначити; (записывать) нотувати, занотувати; (знаками) обзначати, -чити.

Отмя́кнуть — зм'якти, розм'якти.

Отнесение—віднесення, віднесення.

Отнимать, -отнять — уймати, уймати, уняти, віднімати, -няти, забирати, -брати, згарбувати, згарбати.

Относительный, о — відносний, о.

Относить, -нести — відносити, заносити, занести; засто-

совувати, -сувати.

Относится — відноситися, стосуватися, мати з'язок з чим; (къ кому, чему) - ставитися (до кого, чого), належати до; удаватися, удаватися до.

Отношение — стосунок; (дѣловая бумага) завідомлення; отношенія-відносини, ставлини; взаимныя взаємини; въ отношеніи-з погляду.

Отнынѣ—відтепер.

Отны́каться, отговариваться, отбояриваться — охараскуватися, відмовлятися, мовитися.

Отнюдь—в жаднім разі, зовсім, нічого.

Отнятие — віднімок; відруб, відрубання.

Отобраніе—ви́брання.

Отобѣдать—пообідати.

Отовсюду—зусі́ль, звідусі́ль, з усіх боків.

Отогре́вание—відгрі́вання.

Отогре́вать, -грѣть — відгрівати, -гріти.

Отодвигать, -двинуть — відсувати, -сунути.

Отозвание—відкликання.

Отолочь—стовкти.

Отомстить—помститися пімстити.

Оточки—вишкварки.

Отопление—опал, отопка.

Отоплять, -пить — опаляти, опалити.

Отопрѣвать, -прѣть — відволо-жуватися, -житися.

Оторопѣлый, о--торопленний, о.

Оторопѣть—стуманіти, сторопигися, оторопатіти, отетеріти, отетеніти.

Оторочка — облямівка, (мѣховая на тулупѣ) иршлиця.

Отослание—відіслання.

Отохотить — знеохотити, віднадити.

Отощалость — охляпість, захлялість.

Отощалый—охлялий, захлялий.

Отощать — охляпнути, охлясти охлянути, охрянути.

Отпадать, -пасть — відпадати, -пасти; відколупуватися, -пнутися.

Отпадение—відпад; відступ.

Отпадышъ—падалиця; сніго-вина.

Отпайвать—Отпускать.

Отпайвать,-паять—відлістовувати,-тувати.
 Отпайвать,-поить—випоювати,-поїти; відпоювати,-псіти.
 Отпайка—відлютування.
 Отпалзывать,-ползать—відлазити,-лізти.
 Отпаривать,-парить—напарювати,-рити; (въ банѣ) парити, випарити; (высѣчь) шпарити, вишпарити.
 Отпаривать,-пороть—відпорювати,-роти.
 Отпахивать,-пахать—відорювати,-рати.
 Отпечатокъ—одслід, одзнак, (оттискъ) відбиток; познак, знак.
 Отпечатывать,-тать—друкувати, видрукувати, відбивати,-бити, витискати,-тиснути.
 Отпивать,-пить—надпивати,-пити.
 Отпиливать,-лить—відпилювати,-ляти.
 Отпирание—відмикання.
 Отпирательство—відмага, відрікання.
 Отпирать,-реть—відмикати, відімкнути.
 Отпираться,-реться—відмикатися; (не признаться) затаюватися, затаїтися, відмагатися,-могтися, відрікатися,-ректися.
 Отпировать—відгуляти; відбенкетувати.
 Отписка—відпис.
 Отписывать,-сать—відписувати,-сати.
 Отпихивать,-хать,-хнуть—відпихати,-хнути, відіпхнути.
 Отплата—відплата, віддяка.
 Отплачивать,-платить—відплачувати,-тити; віддячувати,-чити.
 Отплевываться—спльовувати.
 Отплескъ—випліск, відплюск.
 Отплетать,-плестъ—відплітати,-плести; виплітати,-плести.
 Отплывать,-плыть—відпливати,-плинути.
 Отплясывать,-сать—відтанцювати,-цювати; витанцювати,-цювати.
 Отполировать—виполірувати, вишліхувати.
 Отполосовать—відшмагати.

Отпорный—відпорний, одсічний.
 Отпоръ—одсіч, опір.
 Отпорхнуть—відлинути.
 Отпоститься—відпостувати.
 Отпотѣть—спітніти; випотіти.
 Отпоясать—відперезати.
 Отправитель,-ница—пересильник,-ця.
 Отправление—(кого-либо) виправа, виряження; (чего-либо) пересилання, пересилка; обов'язностей, повинностей—відбуток; служебн. обов'язностей—урядування, справування.
 Отправляют,-вить—виправляти,-вити, відряжати,-дити; пересилати,-слати, відсилати, відіслати; відбувати,-бути; служебн. обов'язності-урядувати, справувати.
 Отправляются, отправятся—вибіратися вибратися, виїздити, від'їздити,-їхати, рушати, вирушити, виряжатися, вирядитися, манжати, поманжати.
 Отпраздновать—відсвяткувати.
 Отпроситься—відпроситися.
 Отпруживать,-дить—відгачувати,-тити.
 Отпрыгивать,-гнуть—відскокувати,-скочити, відстрибувати,-бнути.
 Отпрыскивать,-снуть—відбризкувати,-знути; пароститися, бростатися.
 Отирыскъ—парост, парость, брость, пагін, відросток, бросток; (молодые побѣги) намолодь.
 Отпрягать,-прячь—випрягати,-гти.
 Отпугивать,-гнуть—відстрашати,-шити, відполохувати,-шити, сполохувати,-шити.
 Отпускать,-стить—пускати, відпускати, випускати, попускати,-стити; виправляти,-вити, вивозити,-везт; видавати,-дати; (волосы) запускати,-стити; дарувати, подарувати, вибачати, вибачити; нагостряти,-рити; въ долгъ—давати набір; о морозѣ—звільжити.

Отпускная—вільний лист.
 Отпускной—(отпущенный) ур-
 льонований; (билетъ)—ур-
 льопас; (о товарѣ — отвоз-
 ной) вивозовий.
 Отпускъ—відпустка, урльоп;
 вивіз, видача; чорнетка
 (копія дѣлов. бумаги.)
 Отпутьвать,-тять — росплуту-
 вати,-тати.
 Отпущение — відпуст, відпу-
 щення, розгрішення.
 Отпущенникъ,-ца — визволе-
 нець, ниця.
 Отпѣвать,-пѣть — відспівувати,
 -вати.
 Отработка—відробок.
 Отрабатывать,-тять — відроб-
 ляти,-бити.
 Отрава—отрута, трутка, отро-
 ва, трійка, трутизна, тру-
 тина, трутівка; (для рыбъ)-
 труйка, трійка.
 Отравитель,-ница — трутник,
 -ця, отруйник, -ця.
 Отравление—отруя, затруя.
 Отравлять,-вить (кого) — зат-
 руювати, затруїти, отрую-
 вати,-їти.
 Отрада — відрадість, відрода,
 відрадність.
 Отрадный, о-відрадісний, о.
 Отражать,-зять -(ударъ, свѣтъ)
 відбивати,-бити;(цвѣтъ) від-
 давати,-дати.
 Отражаться,-зяться — відбива-
 тися, - битися; (въ во-
 дѣ) відкидатися,-кинутися.
 Отражение—відсіч, відпір; від-
 биванка, відсвіт (свѣта);
 відкид (въ водѣ).
 Отрасль—(отпрыскъ) парость,
 брость, пагін, відросток,
 бросток; (отрогъ горы) від-
 нога; (науки) галузь.
 Отребіе—вибірки, негідь.
 Отрезвление — витверезіння;
 (отъ сна)-продрухання.
 Отрезвлять,-вить — тверезити,
 витверезувати,-зити.
 Отрекаются, речья — зріка-
 тися, зректися, заперещати-
 ся, заперетитися; відступа-
 ти,-пити від; цуратися, від-
 цуратися від; (отъ престо-
 ла) складати, зложити (ко-
 рону).
 Отрепанный—страпатий.
 Отрепье—струп'я, страпки,

курначья, лахи; лахман, лах-
 манка, лаха, лах, канцур.
 Отречение — зречення; відцу-
 рання; (отъ иска, тяжбы)
 відступ.
 Отрицание — заперечення, не-
 гування.
 Отрицательный, о — запереч-
 ний, відмовний, негативний.
 Отрицать — заперечати, від-
 мовляти, негувати.
 Отрогъ—віднога; (оврага)-ви-
 балок.
 Отродье—кодло; накоренок.
 Отроекъ—парій
 Отроковица—дівча.
 Отрокъ—хлоп'я; слуга, челяд-
 ник.
 Отростать,-рости — виростати,
 -рости.
 Отростокъ — парость, наоре-
 нок; (у вьющихся расте-
 ній) павороз; (роговой над-
 копытный у двухкопыт-
 ныхъ) прапірка.
 Отроческій—хлоп'ячий.
 Отрочество—хлоп'яцтво.
 Отрубать,-бить—утинати, ут-
 нути, утяти, відрубувати,
 -бати, повідрубувати, цю-
 кати, уцюкнути, усікати,-
 кнути.
 Отруби—висівки; мелкіе — ме-
 жисітка.
 Отрубокъ — утинок, оцупок,
 рубанець, цурупалок, цур-
 палок, цурпалка.
 Отрубъ (поперечное сѣчение)
 —перетинок.
 Отрывать, оторвать — урива-
 ти, увірвати, урвати.
 Отрываться, оторваться—ури-
 ватися, увірватися, урва-
 тися.
 Отрывать, отрыть — відкопу-
 вати,-пати, вигрібати, ви-
 гребти.
 Отрывистость — уривчастість.
 Отрывистый, о-уривчастий, о.
 Отрывной—уривний, відрив-
 ний.
 Отрывокъ—уривок.
 Отрывочный, о—уривковий, о.
 Отрыжка—нахта.
 Отрѣзание—відрізання, відкра-
 яння.
 Отрѣзной—відкраяний; відтя-
 тий, утятий.
 Отрѣзокъ—утинок, укравок,
 урізок; (дерева) надібо;

(земли) скиба; (мяса) кришеник.

Отрѣзъ—розріз, переріз; шмат, утин.

Отрѣзывать, -зять — утинати, утнути, утяти, відкравати, -краяти, урізати, урізати, укравати, украяти, учикрижити, устригти; (кусище) отчемесувати.

Отрядъ—(изыскательскій) партія; (военн.) загін; (развѣдочный) чамбул; (войска на вербованный) затыг; (назначен. для стражи) чата.

Отрясать, -трясти — трусити, трусити.

Отрясываніе (плодовъ съ дерева) струс.

Отряхивать, -ся-унуть, -ся-об-трушувати, обтрусити, -ся.

Отсаживать, -садить — пересажувати, -дити.

Отсасывать, -сосать-відсисати, відіссати.

Отсвѣтъ—відсвіт.

Отсвѣчивать—відсвічувати.

Отсель—звідси; відтепер.

Отсидживать, -сидѣть — відсиджувати, -сидіти.

Отскабливать, -скоблить — відскрібати, скребти, відскромажувати, -мадити.

Отскочить, увернуться—змикнути.

Отслуживать, -жить — вислужувати, -жити; відправляти, -вити (литургію); відслужувати, -жити.

Отслушивать, -шать—вислухувати, -хати.

Отсовывать, -сунуть — відсувати, -сунути.

Отсовѣтчикъ—відрадник, розрадник.

Отсовѣтывать — розраювати, розраяти, розраджати, розрадити.

Отсрочивать, -чить — відрочувати, -чити.

Отсрочка—відрочення.

Отставать, -стать—відставати, -стати, відбиватися, -битися; уступати, -пити кому в чому; відступати, -пити, усуватися, усунутися; відставати, -стати, відпадати, -пасти, відлипати, -липти; спізнатися, -нитися; идя—отягатися.

Отставка—абшит, відстава.

Отставляют, -вить — в дсуваги, -сунути; (отъ должности) -відставляти, -вити, скидати, скинути.

Отставной—абшитований, відстановний.

Отстаивать, -стоять — отстоювати, -яти; -ся-устоюватися, -ятися, ущологати.

Отсталый—відсталий.

Отстаивать, -новить — зупиняти, нити.

Отстегивать, -гнуть-відпинати, -п'ясти, відстібати, бнути.

Отстегивать, отстегать (кнутомъ)—батожити, вибатожити, шмагати, одшмагати, пошмагати, обшмагати.

Отстой - фус, хвус.

Отстоящий—відлеглий.

Отстрадать—витерпіти.

Отстраивать, -строить — відбудувати, -дувати.

Отстранение—відсторона, усунення, відстанов.

Отстранять, -нить — відстороняти, -нити; відстановляти, -вити; усувати, усунути, відхиляти, -лити.

Отстричь—устригти.

Отстрѣливаться — відстрелюватися.

Отступать, -пить—відступати, -пити.

Отступаться, отступить—одступатися, одступитися.

Отступая (шагъ за шагомъ)—поступцем.

Отступление—відступ.

Отступникъ, -ца—перевертень, перекинчик, -ця, перекинець, -ниця, перекидько.

Отступнический — перекинчицький.

Отступничество — перекинчицтво.

Отступное—відчипне.

Отсудить—випозивати, висудити.

Отсутствие—відсутність.

Отсутствовать—не бути.

Отсутствующий—відсутній.

Отсушить—висушити.

Отсчитать—улічити, відрахувати.

Отсылать, отослать — відсилати, відіслати.

Отсыпать, отсыпать — надсипати, надсипати.

- Отсыгаться, отспаться — висиплятися, спатися.
 Отсыпка — надсип.
 Отсыпной — відміряний.
 Отсырѣлый — липкий, відохлий.
 Отсырѣть — відвохти, відвологнути, відволожитися, відвохнути, змокравіти, змокрити, звохчіти.
 Отсыхать, сохнуть — усихати, усохти, повсихати.
 Отсѣвать, сѣять — відсівати, пересівати, сїяти.
 Отсѣвъ — відсїв.
 Отсѣдина — розколина.
 Отсѣкать, сѣчь — усікати, усікти.
 Отсѣкъ — утинок; (въ суднѣ) засік.
 Отсѣченіе — відрубання.
 Отсюда — відси, звідси, відціля, звідціля; з цього.
 Оттаивать, таять — відтавати, танути.
 Оттали́на — таловина.
 Отталкивать, толкнуть — відпихати, хнути; відтручати, трутити.
 Оттапывать, топтать — відтоптувати, тати.
 Оттаскать — натягати, вичубити, вискубти.
 Оттаскивать, щить — відтягати, гти, відволікати, локти.
 Оттачивать, точить — загостриати, рити.
 Оттаявший — талий.
 Оттепель — росталь, роспари, відліж, відлига, відволога, відволода, відволож.
 Оттерebить — віддерти.
 Оттереть — відтерти.
 Оттиснуть, (отпечатать) — вбити, відбити, видрукувати.
 Оттискъ — відбиток.
 Оттого — тим, тимто, того, тому, через те, для того.
 Оттолѣ — звідти.
 Оттопыривать, рить, ся — випинати, п'ясти, ся; губи — заковиллювати, лити губи.
 Отторгать, гнуть — відривати, відірвати; відлучати, чити.
 Отторженіе — відлука.
 Оттуда — звідти, відти, відтіля, відтіля.
 Оттухнуть — стухти.
 Оттѣнять, нить — тінювати, тінити.
- Оттушевать — відтушувати.
 Оттѣнка — тінювання.
 Оттѣнокъ — відтінъ.
 Оттѣснять, снить — відпизати, відпхнути, відкидати, відкинути.
 Оттягивать, гать — випозивати.
 Оттягивать, нуть — отягати, отягти.
 Оттяжка — відволока, тяганина; (снасть) — вуси.
 Отужинать — повечеряти.
 Отупѣлый — ступілий.
 Отупѣть — ступіти.
 Отуречивать, чить — турчити, потурчити.
 Отуречиватися, читься — турчитися, потурчитися.
 Отутюжить — відпрасувати.
 Отучать, отучить — відзвичаювати, чаїти; віднаджувати, надити.
 Отучи́въ — погладшати.
 Отхаркаться — схрякатися.
 Отхватывать, тить — відтинати, тяти; затинати, затнути, устригти, ушкварити.
 Отхлебнуть — сьорбнути.
 Отхлестать — вихльостати, напірити.
 Отхлынуть — відринути.
 Отходить кого — відхаяти кого.
 Отходить, отойти, — відходити, відійти; відступати, — пити; кидати, покинути; конати, сконати; відставати, стати; відмерзати, мерзти; (о плодахъ, овощахъ) минатися, минутися.
 Отходная — відхідна.
 Отодчивый — відхідливий.
 Отходъ — відхід; кінець.
 Отхожий — (промыселъ) назаробітний; (мѣсто) відхідник.
 Отхотѣться — відхотітися, перехотітися.
 Отцарствовать — перецарювати.
 Отцѣтать, цвѣсть — перецвітати, перецвісти, перецвітувати.
 Отцеубійца — батькогубець.
 Отцовскій — батьківський, отцевий, отцевський, отцький.
 Отцѣживать, отцѣдить — відціжувати, дити; надточувати, надточити; зціджувати, зцідити.
 Отцѣплять, пить — відчіпляти, чепити.

Отчаливать, -лить — відпливати, -плити.
 Отчалъ — відплив.
 Отчасти — подекуди, почасти.
 Отчаяваться, яться — распачувати, распачити.
 Отчаяние — распач, роспука.
 Отчаянный — безнадійний, безпорадний; очайдушний, навісний, шалений, сміливий, запеклий.
 Отчего, нар. — чого, чому, чом; союз — через що, а через те, тим то; то — чогось, чомусь.
 Отчеканивать, -нить — карбувати, викарбувати.
 Отчеркивать, -черкнуть — відзначати, -чити.
 Отчерпывать, -черпнуть — на черпувати, -пнути.
 Отчерчивать, -ртить — відрисовувати, -сувати.
 Отчество — прізвисьце по батькові.
 Отчетливый, о — виразний, о; докладний, -о.
 Отчетный — звітний, справоздавчий; відповідальний.
 Отчетъ — звідомлення, звіт, справоздання, перелік.
 Отчина — батьківщина, вітчизна.
 Отчим — вітчим.
 Отчисление — відлічування, відрахування.
 Отчислять, -лить — відлічувати, -чити, відраховувати, -хувати.
 Отчитывать, -тать — відчитувати, -тати; відшіптувати, -шептати; вимовляти, вимовити, зробити нагану.
 Отчитываются, -таться — (составляют отчетъ) справоздавати, -здати, звітувати, по-звітувати.
 Отчуждать, -дить — вивлащати, вивластити, ускарбовлювати, -бовити.
 Отчуждение — вивлащення, ускарбовлення.
 Отшатнуться — ухитнутися.
 Отшельникъ — безлюдник; ця, самітник, -ця, пустельник, -ця.
 Отшельнический — відлюдницький, пустельничий.
 Отшество — відхід.

Отшибать, -бить — відбивати, -бити.
 Отшивать, -шить — відшивати, -шити; віддирати, -дерти.
 Отшлепать — відляпати, вихльостати.
 Отшлифовать — вишліхувати.
 Отштукатурить — потинькувати.
 Отшучиваться — жартами викручуватися.
 Отщелкать — відлугити, відчухрати; нагану зробити.
 Отщелкать — переляскати; (о соловьѣ) перетьохкати.
 Отщемлять, -мить — прищипувати, -кнути.
 Отщепенецъ — відкинчик.
 Отщепенство — відкиччицтво.
 Отщеплять, -пить — чахати, відчахнути, відколювати, -лоти.
 Отщепокъ — тріска, скалка.
 Отъ — від, з.
 Отъемлемый — відніманий.
 Отъѣдать, -ѣсть — з'їдати, з'їсти; відгризати, -гризти.
 Отъѣдаться, -ѣсться — гладчати, погладчати.
 Отъѣздъ — від'їзд, виїзд.
 Отъѣзжать, -ѣхать — від'їздити, виїздити, -їхати.
 Отъявленный — неприторений.
 Отыграть, -грать — відгравати, відіграти.
 Отыскивать, -скать — вишукувати, відшукувати, росшукувати, кати.
 Отяготительный, о — сутужний, сутяжний, о.
 Отяготѣть — отяжити, обважніти.
 Отягощать, -тить — стяжати, отяжити, обтяжати, -жити, тяжити, утяжити, обважувати, обважити.
 Отягощение — завага, обтяження, утяження; (притѣснение) налога.
 Отяжелѣть — отяжати, обважніти.
 Офицерскій — офіцерський.
 Офицеръ — офіцер, старшина.
 Официальный, о — урядовий, о.
 Оханіе — охи, ухи.
 Оханка — оберемок, жмут, жмак.
 Охать, -стонать — кригнати, охати; жаловаться — схтіти.
 Охватывать, -тить — обіймати, няти; засягати, гти; збагнути (умомъ); (о страхѣ)

ошанути; (обвивать) перелитувати, перелитати.
 Охладительный—остудный.
 Охлаждать, -дѣть—холонути, охолонути, похолонути, охолоти; озимніти; байдужніти, збайдужніти.
 Охлаждѣлый—охололий.
 Охлаждать, -дѣть—охлаждать, -дѣти; похолодити, схолодити, остужати, остудити; -ся—холонути, прохолонути, прохолоджатися, прохолоджуватися, прохолодитися, нахолоджуватися, -лодитися, нахолонути.
 Охлаждение—охолода; збайдужніння.
 Охлопки—клочья; клак; раст *Stalice lalifolia*—кирман, кірмак.
 Охлопье—клочья.
 Охмелить—захмелити.
 Охмелѣлый—підпилий.
 Охмелѣть—упитися.
 Охлаживать—холодити.
 Охлащивать, -стѣть—см. Кастрировать.
 Охорашивать, -ся—джеджулити, -ся, чепурити, -ся, причепуряти, -ся, хорошити, -ся.
 Охота—хіть, охотз; улови, полєвання, погуляння; мисливство, стрѣлєцтво, ловєцтво.
 Охотиться—полєсвати.
 Охотникъ—стрѣлецъ, мисливець, полєованєць, ловєць; желающій, -щая—охотун, -туха.
 Охотничій—стѣлецъкий, мисливський, ловєцький.
 Охотно—охоче, охічно, залюбки, зохотою, радодячно.
 Охотный—ухітний, охочий.
 Охра—вохра.
 Охрана—охорона; сторожа.
 Охранение—охорона.
 Охранитель, -ница—сторож, охоронник, -ця.
 Охранительный—охоронний.
 Охранный—охоронний.
 Охранять, -нить—охороняти, -нити, стерегти, устерегти, пильнувати, допильнувати того, ховати, заховати.
 Охриплость—хриплість.
 Охриплый—хриплый.
 Охромѣть—окривіти.

Охулить—заганити, огудити, зганити.
 Охулка—погудка, догана.
 Охы! ахы!—ох! оле!
 Оцарапывать, -пать—обдряпувати, обдряпати, задернути, удряпнути.
 Оцѣнение—цінування.
 Оцѣненный—цінований.
 Оцѣнивать, -нить—цінувати, оцінувати, уцінувати, таксовати, утаксувати.
 Оцѣнка—цінування, обцінка, зацінка; имущества для аукціона-поціновка.
 Оцѣпенѣвать, -нѣть—прикипати, прикипіти, заціпнути, заціпити.
 Оцѣпенѣлый—одублий, заціп-лий.
 Оцѣпенѣние—одублєсть, заціп-ність.
 Оцѣпление—оточення.
 Оцѣплять, -пить—оточати, -чити; обчепляти, -пиги.
 Очагъ—огнище; (въ землѣ, въ сѣняхъ или на дворѣ) ка-биця.
 Очарование—чари, мана, ома-на, урок.
 Очарователь—чарівник.
 Очаровательница—чарівница, чарівка.
 Очаровательный—чарівный, чарівничий, чарівницький.
 Очаровывать, -ровать—зачаровувати, зачарувати, чарувати, учарувати.
 Очевидецъ—самовидецъ.
 Очевидно—наочне, очевидьки, очевидячки.
 Очевидный—наочный, очеви-стый.
 Очеловѣчиться—полюдніти.
 Очень—дуже, вельми.
 Очепъ (въ колодцѣ)—звід.
 Очервивѣть—почервивіти.
 Очередной—черезний, черго-вий, рядовой.
 Очередь—ряд, черга.
 Очеркъ—нарис, зачерк, зарис; шкїц.
 Очернить—почорнити; обмо-вити, обгудити.
 Очерствѣть—зачерствіти.
 Очертаніе—зарис, рисунок.
 Очерчивать, -нить—зарисову-вати, -сувати.
 Очески, вычески—пачоси, пачіски.

Очинивать (перья, карандаши)—темперувати, затемперувати.
 Очинка—темперованка.
 Очистительный—чистовний.
 Очистка — вичистка; (желудка) — прочистка.
 Очитокъ пестролистный, раст. *Sedum acre*—мошнач.
 Очищать, - сть — очищати, очистити; (прибирать) опрятувати, опрятати; дорожки въ саду—грасувати; овчину отъ мездры — пляшувати; прудъ отъ ила—шлямувати; отъ шелухи—теребити, опихати; кого отъ грѣховъ — розпрішити кого.
 Очищеніе—очищення.
 Очки—окуляри.
 Очко — брунька (у растеній); вічко (въ картахъ).
 Очковая змѣя—окулярник.
 Очная помощь, раст. *Euphrasia officinalis*—очанка.
 Очнуться—прокинутися, очуняти, очикнутися.
 Очумѣть—зачуміти, очманіти, очамріти.
 Очутиться—опинитися.
 Ошалѣвшій — чмелений, чмалений, шалений, очманілий, ошалений.
 Ошалѣть,—очманіти, очамріти.
 Ошескъ—ошийок.
 Ошейникъ—нашійник.
 Ошеломить — пришоломити, причмеліти, приголомшити, загутати, обамбурити.
 Ошеломленный — торопленный, приголомшенный, обамбуренный.
 Ошелушить — облускати, облузати; (зерно)—оборотати.
 Ошельмовать—зганьбити.
 Ошибаться,-биться — хибити, схибити, помилятися, - литися; (промахнуться) осковзнутися, огулитися, зблуджувати, зблудити, змилювати, змити.
 Ошибка—хиба, помилка, омилка, обмила, похибка.
 Ошибочный, - о — хибний, омильний, помилковий, похибковий, помилешний, помильний.
 Ошпаривать, - рить — обпарювати,-рити.
 Оштукатурить—обтинькувати.

Ощелачиваться, - лочиться — визолюватися,-литися.
 Ощетиниваться, ниться — настовбурчуватися, - читися, наїжуватися,-їжитися.
 Ощипывать—общипувати, обскубувати; (битую птицу, свин. тушу) патрати.
 Ощупываніе — облапування, лапанья, мацання.
 Ощупь — омац, полат; наощупь—наполап.
 Ощупью—полапки, полапцем, обмацки, омаць, помацки, навпомацки, навполапки.
 Ощутительный,-о — чутливий, -о; дошкульний,-о.
 Ощущать,-тить,-ся — відчувати,-чути,учувати,-чути,-ся.
 Ощущеніе—відчуття, вчуття.

П.

Па—(въ танцѣ) па; (шутливо) дригулька.
 Пава—пава, павурка, павуриця, павичка.
 Павлика—см. повилика.
 Павильонъ-альтана, альтанка.
 Павіанъ, зоол.—павіян.
 Павлиниться—пишатися, чванитися, пиндючитися, индичитися.
 Павлиній—павовий, пав'яний, павиний.
 Павлинъ, пт.—павур, павич, павук.
 Павлиныя очки, раст. *Aquilegia vulgaris*—орлики, дзвіночки.
 Паводокъ—павідь.
 Павушка—павонька.
 Пагуба-загуба, загубіль, згуба.
 Пагубность—загубність, згубність, шкодливість.
 Пагубный, о—загубний, згубний, шкодливый,-о.
 Падаль—шкадло, стерво, падло, мерша.
 Падать, пасть—падати, упасти; (гибнуть) гинути, загинути; (приходить въ упадокъ) підупадати,-пасти; (о волосахъ) вилазити.
 Падежъ—упадь, упадок, падь, виздих.
 Падежъ, грам.—відмінок.
 Паденіе—упад.

Падшій—схвапний, квапний,
квапливий, ласий до.

Падубъ, дерево—ясень.

Падучая болѣзнь—неволя, чо-
рна неміч.

Падчерица—пасербиця.

Падшій—упалий.

Паевой—пайовий.

Паекъ—пайка.

Пажить — пастівень, пастів-
ник.

Пажъ—джура, чура, цюра.

Пазило—хуганок, уторник.

Пазить—буртувати, жолобку-
вати.

Пазуха—пазуха.

Пазъ—жолоб, рівчачок; въ
бочкѣ-утори.

Пай—пай, діпениця.

Пайка—лютування.

Пайщикъ, -ца—спільник, -ця.

Пайщина—спілка.

Пакетный—пакетовий.

Пакетъ—пакет.

Пакибытіе—новонастання.

Пакленокъ, раст. *Asper-
stre*—чорноклен.

Пакля—згріб'я, клочья, клак,
пачоси.

Паковать—теркилувати, паку-
вати.

Пакостить—капостити, шко-
дити; псувати, партачити.

Пакоститься, мараться—мер-
зевитися.

Пакостникъ, -ца—капосник, -ця,
шкідник, -ця.

Пакостный—пакісливий, па-
кісний, капосний, уредний.

Пакосъ—капость.

Палата—(дворецъ) палац; па-
лата; казенная-финансова
палата; оружейная-зброй-
ница.

Палатка—намет, шатро; яр-
марочная—ятка, таш.

Палачъ—кат.

Палашъ—палаш.

Палевый—ясножовтий.

Палець — палець; (большой)-
палюх; безымянный-підме-
зинець; (перчатки) напалок.

Полисадникъ—садочок.

Палисадъ, ограда—обгорода.

Палитра—палета.

Палить — палити; шкварити,
пекти; стріляти.

Палица—палетиця.

Палка—ціпок; кий; большая-
ціпура, ціпун, ціпуга, па-

лига, палимон; толстая—ма-
жора; клюка-коцюрга; свя-
щенническая-патериця; съ
рукояткой въ видѣ топора—
келеп, топирецъ; (въ плет-
нѣ)-запрута.

Паломникъ, -ца — прочанин,
-нка.

Паломничество—проща.

Палочка—цура, ціпочок, кий-
очок.

Палочникъ, раст. *Typha angustifolia* — рогіз, киях, чакан;
T. latifolia-султанчик; *Dac-
tylis glomerata*-мітлиця.

Палуба—чардак, чердак.

Палубный—чердаковий.

Палустень—краюха.

Пальба — стрілянина, стріль-
неча, стрільнява; пушеч-
ная-гарматнеча.

Пальма—пальма.

Пальцеобразный — пальцюва-
тий.

Пальчик—палюшок.

Палящій — жерявий, пекучий.

Памятливый—пам'яткий, па-
м'ятуший, тямкий.

Памятникъ—честень, помник,
пам'ятник; остатокъ древ-
ности—забуток; придорож-
ный со статуей святого-свя-
тець; надгробный—надгро-
бок.

Памятно—помки, упомки, по-
мок, упомку, помка, утям-
ки, упам'ятку, узнаки.

Памятный — пам'ятливий, не-
забутній.

Память — пам'ять; спомин,
згадка; пам'ятка.

Панель—лиштва; пішоходи

Папка—поляка.

Паникадило—свѣтич.

Панихида—панахида, задушни-
ця, подушеньство.

Панихидный—панахидний.

Панический—полячний.

Панорама—панорама.

Панталены—штани.

Пантомима—мига.

Панцырный—панцерний.

Панцырь—панцер; черепащій
-коритко.

Папа—тато; (римскій) папа.

Папирота—цигарка, куричка.

Папиротникъ—цигарник.

Папиротный—цигарковий.

Папка—палятурка.

Папоротникъ, раст. *Aspidium*

- filetmas. Sw. и femina Sw.
 Polypodium vulgare, Pteris
 aquilina, Stratepteris germa-
 nica Wild.—папороть, папе-
 рушина, солодиця лісова,
 кочедижник; (древнѣйшій
 видъ) орляк.
 Папскій—папський.
 Папство—папство.
 Пара—пара; рівня.
 Парабола—параболя.
 Параболическій—параболічний.
 Параграфъ—параграф.
 Парадно—урочисто, святко-
 во; ошатно.
 Парадный — (торжественный)
 урочистый, святковий; (на-
 рядный) ошатний.
 Парадъ—парада; убір, стрій.
 Паразитъ—чужоїд.
 Паралитикъ—параліжець, па-
 раліжник.
 Параличъ—параліж, паралюш,
 родимець.
 Параллаксъ—паралякса.
 Параллелограмъ—рівнобіжник.
 Параллелопипедъ — рівнобіж-
 ностінник.
 Параллель—рівнобіжник, рів-
 нолижник; порівнання.
 Параллельность — рівнобіж-
 ність, рівнолежність.
 Параллельный — рівнобіжний,
 рівноліжний.
 Парафинъ—парафин.
 Парашка—катеринка.
 Паренекъ—парубіка, парубій,
 парубійка, парубійко, па-
 рубчак.
 Пареніе — ширяння, шугання,
 буяння.
 Пареніе—паріння.
 Парень—парубок, пахолок.
 Пари—застава; держать — за-
 ставлятися.
 Парикмахерскій — перукарсь-
 кий, цілюрницький, стри-
 жіський.
 Парикмахеръ — перукаръ, ці-
 люрник, стрижі, голяр.
 Парикъ—перука.
 Парильня—парня.
 Парильщикъ, ца — лазнюк,
 -чка.
 Парить—ширяти, буяти, кру-
 женяти.
 Парить—парити.
 Паркетный—тахльований.
 Паркетъ—тахля.
 Паркъ—парк.
 Парламентъ—парлямент.
 Парни (собир.) — парубоцтво,
 парубота.
 Парникъ—тепляк.
 Парнишка—см. Паренекъ.
 Парной—теплий.
 Парный—паристий; двукінний.
 Паровикъ—паровик.
 Паровозный—паровозовий.
 Паровозъ—паровіз.
 Паровой—паровий.
 Пароконный—двукінний.
 Пароксизмъ—перепадок.
 Пароль—слово.
 Паромный—поронний.
 Паромщикъ—перевізник.
 Паромъ—порон.
 Пароперегрѣватель, тех.—па-
 роперегрійник.
 Парораспредѣленіе — паропо-
 діл.
 Парораспредѣлитель—паропо-
 дільник.
 Пароходный—пароплавний.
 Пароходовладѣлецъ—паропла-
 вовласник.
 Пароходовладѣльческій — па-
 роплаво власницький.
 Пароходство—пароплавба.
 Пароходъ—пароплав.
 Партикулярный — приватний.
 Партитура—партитура.
 Партія—партія.
 Парусина—чаймовина.
 Парусинный—чаймовинний.
 Парусить—чаймувати.
 Парусный—чаймовий.
 Парусъ—чайма.
 Парча—злогоглав.
 Парчовый—злогоглавий.
 Парши—шолуді, пархи.
 Паршивецъ — шолудяй, шолу-
 дивець, пархач, торавець.
 Паршивый — шолудивий, пар-
 хатий, шіпавий, торавий,
 миршавий.
 Паршивѣть—шолудивіти, мир-
 шавіти.
 Паръ—пара; (поле) — парина,
 переліг, обліг, толока; (сан-
 ный) парло; жара-млява.
 Пасеніе—паства.
 Пасквиль—пасквіль.
 Пасленъ, раст. Solanum nig-
 rum—псинка, паслін; S. dul-
 cissima—підтинник.
 Пасмурный, с — похмарний,
 прихмарний, похмурний,
 темрявий, нахмурний, пах-

мурный, хмурный, хмар-
ний, о.
Пасовать—пасувати.
Паспортный—пашпортный.
Паспортъ—пашпорт.
Пассажирскій — пасажи́рний.
Пассажиръ—пасажи́р.
Пастбище—луговина, попаси-
ще, пасовище, пасовисько;
(огороженное вблизи жилья)
пастівень, пастівник; (бо-
лотистое) поплава.
Паства—парахвіяне.
Пасты—пасты; (въ дорогѣ) по-
пасати.
Пастила (густое варенье изъ
растертыхъ фруктовъ)—па-
видло.
Пастись (кормиться)—пастися,
жиркувати.
Пасторъ—пастор.
Пастухъ — пастух; овецъ-вів-
чаръ, югас, ватажник, гай-
даръ, учар, увчар, чабан;
стада коровъ-чередник, че-
редаръ; лошадей-стадник,
стадаръ; рогатаго скота
скотаръ, чердаш; свиней-
свинарь, свинъ пас; помощ-
никъ пастуха-підпасач, під-
пасич, підпасок; старшій
пастухъ - отаман, личман,
отагас.
Пастушій—пастуший.
Пастушка—пастушка.
Пастушокъ, пт. *Rallus aquati-*
cus—хорустіль, хорустіль-
ник, хоростіль.
Пастушья сумка, раст. *Capsel-*
la bursa pastoris—очки.
Пастырскій—душпасти́рський.
Пастырство—душпасти́рство.
Пастырь—душпасти́р.
Пастъ—паша, роззявина.
Пастъ—упасти, полягти.
Пастъба—паства, напасочка.
Пасха—великдень; (кулинарн.)
баба, папушник.
Пасхальный—великодній.
Пасынокъ—пасерб, пасербок.
Пася, пасясь—попаски.
Патока (сахарная)—патока;
свекловичная—маляса.
Патріархъ—патріярха.
Патріотическій—патріотичний.
Патріотъ—патр от.
Патронный—ладунковий.
Патронташъ—тарапъть, ладів-
ниця, ладунка, кулешниця,
кулешниця.

Патронъ—(зарядный) ладунок;
(въ механикѣ) віблик; (пок-
ровитель) патрон.
Патрулировать—чатувати.
Патруль—чата.
Патрульный—чатовий.
Пауза—зупинка, перерва, павза.
Паузить, рѣчн.—лихтувати.
Паузокъ, рѣчн.—шугалія,
лайба.
Паукообразный — павучастий.
Паукъ—павук.
Паутина—павутиння.
Паутиный—павутиний.
Паучекъ—павучок.
Паучій—павуковий.
Пафъ, межд.—бах, бабах.
аханіе—оранка, орання.
Паханий—ораний.
Пахарскій — хліборобський,
рілляничий, ратайський.
Пахаръ—орач, плугатарь, плу-
гатир, плугач, ратай.
Пахатный — орний, хлібороб-
ний.
Пахать—орати, ралити.
Пахнуть — війнути, дмухнути.
Пахнуть (издавать запахъ)—
пахти, душіти, запашіти,
тжнути.
Паховая грыжа—надими.
Паховина—пахвина.
Паховой—пахвовий.
Пахотный—орний.
Пахота—пахіття, нив'я, рілля.
Пахталка—маслянка.
Пахтанье—сколотини, масля-
нка; (дѣйствіе) збивання.
Пахтать—колотити, збивати.
Пахучесть—запашність.
Пахчій—запашний, духови-
тий.
Пахъ—пахва.
Паче—дужче, більше.
Пачка—пачка; (табаку въ ли-
стахъ)—чумів, пагуша.
Пачканіе — каляння, мамулін-
ня, брудніння; базграння,
партачення.
Пачкать—брудити, бруднити,
підити, каляти, багнити,
бешпетити, киринити, баб-
рати, мастити, мамулити,
поганити; (лицо, руки) мур-
зати, (ч.-н. жирнымъ) яло-
зити, смальцювати; (мукой)
борошнити; (краской, жид-
костью) квацювати.
Пачкаться — брудитися, бруд-
нитися, калятися, багнитися.

ся, бибратися, поганитися,
умазуватися, песькатися,
(о лицѣ, рукахъ) мурзатися.
Пачкотня — базгранина, таля-
панна.
Пачкунъ, -нья — таляпало, -лка,
нехар, нехара, киринник,
партач, -чка.
Паша — баша.
Пашня — рілля, пахѣття.
Паусный — прасований.
Паяльникъ — клюхта.
Паяльница — лютівниця.
Паяльный — лютовний.
Паяніе — лютування.
Паясничать — блазнувати.
Паять — лютувати.
Паяць — блазень.
Пегась, рыба — сарган.
Педадь — лаба.
Пейзажистъ — крайовиста.
Пейзажъ — крайовид.
Пекарка — печільниця, перепі-
чайка.
Пекарня — хлібопекня.
Пекарскій — пекарський.
Пекарство — пекарство.
Пекаръ — печільник, пекаръ.
Пеклеванный — питльований.
Пелена — обрус; укривало; спо-
виття, сповиток.
Пеленальный — уповивальний,
сповивальний.
Пеленаніе — уповивання, спо-
вивання.
Пеленить, спеленать — пови-
вати, сповивати, повити,
сповити, уповивати, уповити.
Пеленка — пелюшка; -нки-по-
виття, сповиття.
Пеленочный — пелюшковий.
Пелерина — дармови(і)с.
Пеликанъ, пт. *Pelecanus cris-*
-pus — баба, неясить.
Пельмень — ушко, вушко.
Пеналь — напірник.
Пенекъ — пенёк.
Пентюхъ — штурмак, тюхтій,
штурбак, розгамуза, теле-
пало, бамбула.
Пень — пень, штурпак, корч,
прикорень; дуплистый-па-
луб, палуба; трухлый вну-
три-ослив; (болванъ) йолоп,
бондур.
Пенька — коноплі, (для пряжи)
— куделя, кудель, кудели-
ця, кудівка, пряди(і)во.
Пеньковый — конопельний; пря-
див'яний.

Пеня — пеня, напасть.
Пенять — нарікати, ремству-
вати.
Пепелиться — попеліти.
Пепелище — попелище, димо-
вище, домівка.
Пепель — попіл, спудза.
Пепельный — мишастий, миша-
тий, попелястий.
Первенець — первісток, первак,
(дѣвочка) — первістка, пер-
вачка.
Первенство — першість, пер-
шенство, перед.
Первенствовать — первувати,
головувати.
Первинка — першина.
Первичный — первітний, пер-
вісний.
Первобрачный — первошлюб-
ний.
Первобытный — первісний, по-
чатковий.
Первожитель — первожителець,
первожитець.
Первозданный — первостворе-
ний.
Первоисточникъ — перводжере-
ло.
Первоклассный — первоклясо-
вий; першорядний.
Первомученикъ — первомучень.
Первоначало — первопочаток;
первопочин.
Первоначальный — первісний;
початковий.
Первообразъ — первовзір, пер-
вотвір.
Первопутокъ — перевозім'я.
Первородный — перворідний;
(сынъ) — перворідень.
Первородство — перворідність.
Первородъ — прарід.
Перворожденный — перворід-
ний.
Первосонъ — первосни.
Первостепенный — перворяд-
ний, першорядний.
Первоцвѣтъ весенній, раст. *Prī-*
mula veris — ряст, медяник,
ключик; *P. elatior* — оведян.
Первый — перший; первий,
старший, передній.
Пергаментный — паргаментний.
Пергаментъ — паргамент.
Перебавлять, бавить — нада-
вати, дати, переборщувати
— щити, перебирати, брати.
Перебалтывать, болтать — пе-
ребоштунати, -боштати, пе-

реколючувати, - тити; вибі-
ріхувати, вибрехати.
Перебивать, - бити — вибивати,
вибити, повибивати; (вдре-
безги) трощити, перетро-
щити, товкти, витовкти,
перетовкти; (рѣчь) — пере-
хоплювати, перехопити, пе-
репиняти, -пинити.
Перебиваться, - биться — пере-
бивати, ся, - битися; побити-
ся, потовктися.
Перебивка — перебивання, пе-
ресипання; перебій; перетрує.
Перебираніе — перебирання;
перебори; перебір; пере-
носи.
Перебиратель, - ница — перебір-
ник, -ця.
Перебирать, - брать — перебі-
рати, - брати; перебендюва-
ти, вередувати; перегор-
тати, - рнути; перетрушува-
ти, - сити.
Перебираться, перебраться, —
забіратися, забратися, пе-
ребіратися, братися, пере-
носитися, нестися.
Перебодать — переколотити.
Перебой — перебій.
Переболѣть — виболіти; пере-
слабувати, перехоріти, пе-
рехворіти, переболіти.
Переборка — перебірка; пере-
носини; перегана; пересіч-
ка, перетинка.
Перебороновать — переволочу-
вати, переволочити.
Перебороть — перемогти, по-
дужати.
Переборчивый — перебендю-
ватий, вередливий.
Переборъ — перебір, перевишка.
Перебраковать — переганити,
перепокидити.
Перебраниться — перелаятися.
Перебранка — сварка, лайка.
Перебрасывать, - бросить —
перекидати, перекинути, пе-
реметати, - метнути, пере-
мітувати, - метати.
Перебрасываться, - броситься
— перекидатися, перекину-
тися, перемітуватися, пе-
реметатися, пересягнути.
Перебрести — перечвалати, пе-
реплентатися, перелізти;
перебрести.

Перебривать, - рить — переоголю-
вати, переоголити.
Перебродить — перешумувати,
змусуватися, переграти,
вигратися; виблукати.
Перебудить — побудити, по-
буркати.
Перебушевать — перебурхати.
Перебывать, - быть — перебува-
ти, - бути, перевертатися,
перевернутися.
Перебѣгать, - бѣжать — перебі-
гати, - бігти; передаватися,
- даватися, перекидатися, - ки-
нутися; випереджати, - дити.
Перебѣгъ — пербіг; перекид.
Перебѣдствовать — перебідка-
тися.
Перебѣжка — пергін.
Перебѣжчикъ — перекинчик,
перекинець, перекидько.
Перебѣливать, - лить — перебі-
лювати, - білити; вибілити,
побілити.
Перебѣситься — переказитися.
Переваливать, - лить — переки-
дати, - кинути; перевозити,
- везти; переходити, - йти.
Переваливаться, - литься — пе-
ревалюватися, - литися, пере-
валювати, перевалити, пе-
рекилятися, - литися.
Переваливаясь — переваги-
ваги, перехильцем.
Перевалка — перекидка, пе-
рекид.
Перевалить — перекачати.
Перевалиться — викачатися,
вивалитися; переслабувати.
Переваривать, переварить —
переварювати, переварити;
травити, перетравити.
Перевариваться, - риться — пе-
реварюватися, - перевари-
тися; перетравлюватися,
- витися.
Переварка — перевари.
Переведеніе — перевод.
Перевезеніе — перевіз.
Переверстывать, - тать — рів-
нати, вирівнати, плянту-
вати, сплянтувати.
Перевертка — переверт.
Перевертывать, - рнуть — пере-
вертати, - рнути; переки-
дати, - кинути; перегортати,
- рнути; повертати, - рнути;
перекручувати, - тити.
Перевивать, - вить — перевивати,

перевити, переплітати, -пле-
сти, переводити, -вести.
Перевивка—перевивання, пе-
реплітання.
Перевидѣть—перебачити.
Перевинтити—пер шрубувати.
Перевирание—перебрех.
Перевирать, -врать — перебрі-
хувати, -брехати, перекручу-
вати, -тити.
Переводить, перевести—пере-
водити, перевести; перево-
дити; (литерат.), перекла-
дати, перекласти, (стихами)
переспівувати, -співати; ви-
водити, -вести, повиводити;
переселяти, -лити.
Переводиться, перевестись, —
переводитися, перевестися.
Переводный—(о книгѣ, статѣ)
перекладний; (о векселѣ)
трасований.
Переводчикъ, -ца—перекладач,
-чка.
Переводъ—(книги, статті) пе-
реклад, перекладання; (сти-
хами) переспів; (съ одной
должности на другую)
перепосаження; перене-
сення.
Перевозить, -везти — перево-
зити, -зти, поперевозити.
Перевозиться, перевезтись
—перевозитися, перевез-
тися.
Перевозка—перевіз, перево-
зини, перевозки.
Перевозный—перевозовий.
Перевозчик—перевізник, перс-
возець.
Перевозъ—перевіз.
Переволакивать, -волочь—пере-
волікати, -волости, перетя-
гати гти.
Переволноваться—перехвилю-
ватися, перетурбуватися.
Переворужать, -жить — пере-
зброювати, -броїти.
Переворужение—перезброїння.
Переворачивание—перевертан-
ня; перегортання; перели-
цьовування.
Переворачивать, -ротить—пере-
гортати, перегорнути, пере-
гортувати; перевертати,
-рнути, перекабачувати,
-батити, перелицьовувати,
-цювати.
Переворачиваться, перевер-
нуться—перевертатися, пе-

ревернутися; перегортати
ся, -рнутися.
Переворотъ—переверт.
Переворчатъ — перебурчати,
перегарчати.
Перевыручка—перевышка.
Перевѣчить — переуючити,
переладувати, перетерки-
лувати, перевантажити.
Перевѣнчивать, -чать—вінчати,
звінчати; -ся—шлюб брати,
узяти.
Перевѣрка—перевірка.
Перевѣрять, -рять—перевіряти,
-рити.
Перевѣсь — перевага, перз-
мога.
Перевѣшать—вивішати.
Перевѣшивать, -сить—перева-
жувати, переважати, пере-
важити; перевішувати, -ві-
сити; перемагати, -могти,
гору брати; ще раз зва-
жити.
Перевѣшиваться, -ситься—пе-
реважуватися, переважа-
тися, переважитися; пере-
висати, -ся, -снути, -ся
перехилитися, -литися.
Перевѣять—перевіяти.
Перевязка — перев'язування;
перев'язка; перепаска; (на
пальцѣ)—напалок.
Перевязывать, -зять—перев'я-
зувати, перев'язати; пов'я-
зувати, -зати.
Перевязь—черезплічник.
Перегаживать, -гадить — пере-
наскуджувати, -дити.
Перегаръ—перепал.
Перегибать, перегнуть, -ся
—перегинати, перегнути;
перехилити, -лити, -ся.
Перегибнуть—погинути, ви-
гинути.
Перегибъ—перегин, переги-
нання; залім, залом.
Переглядить—перепрасувати.
Переглохнуть — поглухти; по-
глушитися.
Переглотать—поковтати.
Переглядка—перегляди.
Переглядывать, дѣть — пере-
дивлятися, -витися.
Переглядываться, -нутися—пе-
реглядатися, переглянутися,
зиратися, -рнутися, згля-
дуватися, зглядатися, згля-
нутися.
Перегнивать, -нить — перегни-

вати, перегнити, перегни-
сти; вигнути, погнути.
Перегнившій—перегнилий.
Перегной—перегній.
Перегні́ватися — перегніва-
тися.
Переговаривать,-рить — пере-
говорити, переговорити,
перемовляти,-мовити, пе-
ребалакати.
Переговариваться — перегово-
рюватися.
Переговоры—перемовини, роз-
мови.
Перегодить—перегодити.
Пе́рег-нка—перегони; хим.-пе-
репускання.
Перегонный—перегінний.
Перегонь—перегін.
Перегонять, перегнать—пере-
ганяти,перегонити, пере-
гнати, випереджати,-дити;
хим.-перепускати,-стити.
Перегораживать, перегоро-
дить (стѣною)—перетинати,
-тяти, перепинати,-п'ясти,
забірати, забрати, переді-
ляти,-лити, перегороджу-
вати,-дити.
Перегорать,-рѣть — перего-
ряти, перегоріти, перепа-
лятися, литися.
Перегоревать — перетужити,
пересумувати, перегорю-
вати, пережуритися.
Перегоркнутъ--згіркнути.
Перегородка — переділка, пе-
ресічка, перетика, перило.
Перегостить—перегостювати.
Пе́сгребать, перегрестъ—пе-
регрібати, перегребти, пе-
регортати,-рнути, перегро-
маджувати,-дити.
Перегружать, зить — перекла-
дати, перекласти, перела-
довувати,-дувати, переван-
тажувати,-жити.
Перегрузка—переклад, пере-
кладання, перевантажняя
переладня.
Перегрызать,-грызть — пере-
гризти, перегризти; ви-
гризти, повигризати.
Перегрызться—перегризтися.
Перегрѣть—перегріти, пере-
парити.
Перегрязнить — побрудити,
покаляти.
Перегубить—вигубити.

Перегудѣть—перегустити.
Перегуль—перепій.
Перегулять—перепити.
Перегущать,-ститъ — перегу-
щати,-стити.
Передавать,-дать — переда-
вати, передати; (черезь
кого)—ким; (устно, словами)
наказувати, -зати, перека-
зувати,зати, переносити,
-нести, переповідатися,-ві-
стися чого; віддавати,-дати;
пересилати,-слати.
Передаваться, дасться — пере-
даватися, передатися; пе-
реказуватися.
Передавить — почавити, по-
чавити, видушити, пере-
давити.
Передарить — передарувати,
обдарувати, роздарувати.
Передатокъ—наддток.
Передаточный—передавчий.
Передача—передача; переказ;
віддання; наддток; від-
ступлення (свого права).
Передбанникъ—роздягальня.
Передвигать,-нуть — пересу-
вати, пересунути,-ся, пере-
ставляти,-ставити.
Передвиженіе—пересув, пере-
сування; войскъ-військо-
вий рух.
Передвижной — походящий,
походящий, походячий.
Передергивать, передергать—
пересмикувати, пересми-
кати, пересмикнути; шах-
раювати; скручувати, скру-
тити.
Передерживать,-жать — пере-
ховувати,-ховати; перетра-
чувати,-тити; (при работѣ)-
перепускати, перепустити.
Передирать,-драть -- переди-
рати,-дерти; пошмагати; пе-
редратся—побитися.
Передникъ запаска, катран,
хвартух, катранецъ, хвар-
тушина, запінка, запілка,
запільчина, завіска; кожа-
ный—шуствал.
Передній — передній, перед-
ніший, передущий.
Передняя — передпокій, сіни,
передник.
Передовикъ—напередовець.
Передовица—провідниця
Передовой--передовий, напе-
редовий, передній, начіль-

- ний; (прогрессивный) поступовий.
- Передовѣрять, -рять — переви-
рять, рить.
- Передокъ — передок; плуга —
колѣсня, колѣшня.
- Передохнуть — передихнути.
- Передохнуть, — виздохати,
поздохати, повиздохати.
- Передразнивать, -нить, — пере-
кривляти, перекривити, пе-
редражнявати, -нити.
- Передроглый — перемерзлый.
- Передрожать, гнуть — перетрем-
тѣти, перетрясатися, пере-
трястися, перемерзати, -мер-
зти.
- Передряблый — струхлый, по-
трухлый.
- Передрябнуть — струхти, по-
трухт.
- Передряга — заму́т, заму́та, ве-
ремія, клопіт.
- Передумывать, -мать — переду-
мувати, передумати, пере-
міркувати, перегадати.
- Передушить — видушити.
- Передъ — перед; чоло.
- Передышка — перепочивок.
- Передѣлка — переробка.
- Передѣлъ — переділок; (о зем-
лѣ) передуванка.
- Передѣлываніе — переробляння.
- Передѣлывать, -лать, -ся — пере-
робляти, переробити, -ся, пе-
релагоджувати, - лагодити,
перетворити.
- Передѣльный — переділковий.
- Передѣлять, -лить — переділя-
ти, -лити; (о землѣ) переду-
ванювати, -ванити.
- Пережаривать, -рить — пере-
смажувати, пересмажити,
перешкварити.
- Пережевывать, -вать — переми-
нати, перемяти, пережо-
вувати — жувати; жвачку
-переремигати.
- Пережелкнуть — пожовкти.
- Переженить — переженити, по-
женити.
- Переживаніе — переживання.
- Переживать, -жить — пережива-
ти, пережити; перебувати,
-бути; (горе) перебанувати.
- Пережигать, -жечь — перепалю-
вати, перепалити, -ся.
- Пережидать, переждать — пере-
годжати, -дити, пережидать,
переждать, перечекати,
перечасувати.
- Пережитокъ, остатокъ стари-
ны — забуток.
- Пережужжать — передзижчати.
- Перезванивать, -звонить — пе-
редзвонювати, -нити.
- Перезвономъ — перебовам.
- Перезвонъ — передзвін.
- Перезимовать — перезімувати.
- Перезлиться — перелютувати.
- Переносить — переморозити;
перетрусити.
- Перезрѣвать, -рѣть — переспі-
вати, переспіти; переста-
рітисся.
- Перезрѣлый — переспілий, пе-
рестиглий.
- Перезудить — пересвербіти.
- Перезывать, перезвать — пе-
рекликати, -кликати, пере-
мовляти, перемовити, пе-
резивати, -звати.
- Перезывъ — переманка, пере-
мова.
- Перезябнуть — перемерзнути.
- Переигрывать, -играть — пере-
гравати, переграти.
- Переименование — перемену-
вання.
- Переименовать — переменувати.
- Переимка — перейма.
- Переимчивый, о — перенятли-
вый, о.
- Переимщикъ — переємець.
- Переиначивать, -читься — пере-
иначувати, переиначити, -ся.
- Переискивать, -искать — пере-
шукувати, перешукати,
перетрусювати, -трусити.
- Переиспытать — перепробувати.
- Перекалить — перегартувати.
- Перекаль — перегарт.
- Перекалывать, -лоть — переко-
лювати, переколоти, вико-
лювати, -лоти; перешпилю-
вати, -лити; перепинати,
-п'яти.
- Перекапризничать — перекоме-
зитися.
- Перекапывать, -пать — переко-
пувати, перекопати, пере-
ривати, -рити.
- Перекать, рѣчи. — жбирь.
- Перекатывать, -титъ — переко-
чувати, перекотити.
- Перекатываться, -титъ — пере-
кочуватися, перекотитися.
- Перекачивать, -чнуть — переки-
тувати, -хитнути.

Перекашивать, - сить — перекошувати, перекосити, викошувати, - сити; кривити, покривити.
 Перекидной — перекидний; мостикъ — похідня.
 Перекидывать, - дать, - нуть — перекидати, - кинути.
 Перекипать, - пѣть — перекипати, перекипіти.
 Перекисать, - снуть — перекисати, перекиснути.
 Перекись, хим. — перекис.
 Перекладина — перечка, переклад; (между ножками стола или стула) — обніжок; (для котелка съ пищей) — поварецъ; (на крестѣ) — перехрестя; (въ приставн. лѣстницѣ) — щабель; (чрезъ ручей) — кладка; (подъ потолкомъ) — сволок; (между стропилами) — банта, бантина.
 Перекладка — перекладання; переставка.
 Перекладываніе — переклад, перекладання.
 Перекладывать, - класть — перекладати, перекласти, поперекладати.
 Перекладываться, - класться — переташовуватися, переташуватися.
 Переклеивать, - клеить — переліплювати, - пити.
 Переклеймить — переклейнити, перетаврувати; потаврувати.
 Перекликаніе — перекликання, перегукування.
 Перекликатся, - нуться — перегукуватися, перегукнутися, згукуватися, - кнутися.
 Переклинить — переплішити.
 Перекличка — оклик, окличка.
 Переключатель, элек. — перемикач.
 Переключать, - чить — перемикати, - микнути.
 Перековеркать — перековерсати, перекрутити.
 Перековка — перековування.
 Перековывать, - вать — перековувати, перековати; покувати.
 Перековырять — поколупати.
 Переколачивать, - лотить — перебивати, - бити; выбивати, - бити; потовкти.
 Перекомкать — побгати, пожужити.

Переконопачивать, - патить — пеглоблювати, - глобити.
 Перекопъ — перекіп.
 Перекоробить — пережолобити.
 Перекоръ — перекір, суперечка.
 Перекоряться — перекорюватися, змагатися, сперечатися.
 Перекосина — косина.
 Перекоситься — скособічитися.
 Перекочевывать, - чевать — таборувати, перетаборувати.
 Перекраивать, - кроить — перекроювати, перекроїти.
 Перекраска — перефарбування.
 Перекрашивать, - сить — геремашувати, перемастити, перефарбувати.
 Перекрестить — перехрестити.
 Перекреститься — перехреститися.
 Перекрестный — перехресний.
 Перекрестокъ — перехрестя, перехресток, хрещатик, хрестик, роздоріжжа.
 Перекрещенець, - ка — перехрест, - тка.
 Перекрещивать, - крестить — перехрещати, - стити; обхрестити.
 Перекрещиваться — поперехрещуватися.
 Перекривить — покривити.
 Перекричать — перегукати, перекричати.
 Перекройка — перекрій.
 Перекропить — покропити.
 Перекрошить — покришити.
 Перекручивать, - тить — перекручувати, перекрутити.
 Перекрывать, - крыть — перекривати, перекрити; покривати, - крити; побити (карту).
 Перекувыркиваясь — перекидом.
 Перекувырнуться — перекабатиться, перекицнути, перекицнутися, перебздицнути.
 Перекудахтать — переквахтати.
 Перекуковать — перекувати.
 Перекумиться — покуматися.
 Перекупать, - пить — перекуповувати, перекупити; викуповувати, - пити.
 Перекупка — перекуп, перокупля.

Перекупной — перекуплений, вкуплений.

Перекупщикъ, - ца — перекупень, перекупник, перекупка.

Перекусать — покусати.

Перекусывать, сить — перекусывать, перекусити; під'їдати, під'їсти, підживитися, перехамнути.

Перекутывать, - тать — перетушковувати, кувати.

Перелазить — перелазити; вилазити.

Переламывать, - мить — переламувати, переломити; поламати.

Переламываться, переломиться — переламуватися, переломитися.

Перелаять — перегавкати.

Перелегать, перелечь — перелягати, перелягти; перевертаться, - рнутися.

Перележалый — злежалый.

Перележать — перележати, їдлежати; - ся — злежуватися, - жатися.

Перелетать, - тять — перелітати, перелітати, перелітнути; (сразу) герешугнути.

Перелетный — перелітний.

Перелетъ — переліт.

Переливание — переливки.

Переливать, - лить, — переливати, - ляти, пересипати, - сипати, переточувати, переточити.

Переливаться, - литься — переливатися перелитися; цвѣтами, красками — хрястіти, леліти.

Переливка — переливання.

Переливной — переливний.

Переливчатый — селезнистый, хрястливый.

Переливъ — перелив.

Перелизовать, - зать — вилизувати, - зати; повилизувати.

Перелиневать — переглювати.

Перелинялый — вилинялый.

Перелистывать, - стять — перегортати, - рнути.

Перелицевание — лицювання.

Перелицовывать, - вать — перелицовувати, перелицювати.

Переловить — половити, вилловити.

Переложение — переклад, перекладання.

Перелой, мед. — капачка, наконецник; раст. *Parnasia palustris* — білозор, гадай зілля.

Переломъ — злам, поллом, залім, залом; (въ болѣзни) пересилення.

Перелущить — полускати, полузати.

Перелѣзать, - зть — перелазити, перелізти.

Перелѣсокъ — переліс, перелісок.

Перелѣсье — перелісся.

Перемазывать, - зать — перемашувати, - стити.

Перемалывать, - лоть — перемелювати, перемолоти; молоти, помолоти.

Переманивать, переманить — переваблювати, перевабити, перенаджувати, - надити, перемовляти, - мовити, переїднати.

Переманка — перемова.

Переманщикъ, - ца — перемовник, - ця.

Перемарка — перекрес; поправка.

Перемарывать, - рать — каляти, покаляти, бруднити, побруднити; викресляти, викреслити.

Перемасливать, - лить — перемашувати, перемастити; виялозити, висмальцювати.

Перематывать, - тать — перемотувати, перемотати, пересотувати, - таги.

Перемахивать, - хнуть — перестрибувати, - бнути, перескокувати, - кочити, перебігати, - бігти.

Перемащивать, - мостить — перемощувати, перемостити; перебурковувати, - кувати; перестелювати, лити.

Перемаяться — змогтися, змучитися.

Перемежаться — перериватися, - перепадатися, перещеплюватися.

Перемежающийся — перепадистый; (лихорадка) гнітючка.

Перемежевывать, - вать — пережеговувати, - жувати, розмежеговувати, - жувати.

Перемежка — перерва.

Перемежливый—перериваний.
 Перемереть—намерти, підмерти, вимерти, повимірати.
 Перемерзать,—рзнуть — перемерзати,—зти; вимерзати,—зти, повимерзати.
 Перемерзлый — перемерзлий; померзлий.
 Переметный—перекидний.
 Переметчивый—несталий, нестатечний.
 Переметчикъ — перекинчик, перекинець.
 Переметывать,—метать, — метнуть—перекидати,—кинути.
 Перемигиваніе—миги.
 Перемигиваться, перемигнуться — переморгуватися, переморгнутися, зморгуватися,—гнути.
 Переминать, перемять,—ся—переминати, перемяти,—ся, перем'яшкурити; м'ятися, мулитися; съ ноги на ногу тупцюватися, топтатися.
 Перемирить—помирить, погодити; поєднати.
 Перемиріе — примирок, примир'я; заключить — примирок узяти.
 Перемокать,—мокнуть—перемокати,—кти, вимокати, кти.
 Перемоклый—перемоклий, вимоклий.
 Перемолачивать,—лоть — перемолочувати, перемолотити; помолотити.
 Перемолвить (слово)—розмовитися (з ким).
 Перемоль—промел.
 Переморить—виморити, вигубити.
 Переморозить—переморозити, поморозити.
 Переморосить—перемрячити.
 Перемочь—пересилити.
 Перемудрить—перемудрувати.
 Перемутить — скаламутити, сколотити; побаламутити.
 Перемучить — перемордувати, перекатувати, вимучити, вимордувати.
 Перемучиться — перемордуватися.
 Перемываніе — перемивання, перемивки.
 Перемывать,—мыть — перемивати,—мити; (бѣлье) переперати,—прати; помити, попомивати, попрати, побанити.

Перемыкивать,—мыкать — перочісувати,—чесати; витерплювати,—літи.
 Перемычка—склепіння; тама, гатка, загата; перечіска.
 Перемѣна—переміна, відміна, зміна.
 Перемѣнный—несталий, змінний.
 Перемѣнчивый—перепадистий.
 Перемѣняемость—змінність.
 Перемѣнять,—нить — зміняти, відміняти, нити.
 Перемѣняться,—ниться—змінюватися, відмінюватися,—нитися; переводиться, перевестися (о погодѣ).
 Перемѣрить—переміряти, виміряти.
 Перемѣрка—перемір.
 Перемѣститъ,—ся — перемістити, переміститися.
 Перемѣтитъ — Perezначити; позначити.
 Перемѣшивать, перемѣсиль — перемішувати, перемісити.
 Перемѣшивать,—мѣшать—(въ печи)—перегрѣбати, перегрѣбти, перегортати,—рнути; перемішувати,—шати, помішати.
 Перемѣшиваться, перемѣшаться — перемішуватися, перемішатися, рапотати, урапотати.
 Перемѣщеніе—переміст, переміщення.
 Перенашивать,—носить — переносити,—нести, попереносити; носити, поносити.
 Перенесеніе—переносини, переноси.
 Перениманіе—перейманка.
 Перенимать,—нять—переймати, перейняти, переняти, перейти; нарозумляти,—міти; перехоплювати,—пити.
 Переносить,—нести—переносити,—нести; дізнавати, дізнати, витерплювати, витерпіти, перетерпіти; (наказаніе, несчастіе) накаратися.
 Переносица—перенісся; (у живот.)—храпи.
 Переноска—переносини.
 Переносной — походящий, гоходящий, походячий; (производный)—паростковий.
 Переносчикъ,—ца—плетун,—ха.
 Перенось—переносини.

Переночевать — переночувати, обночувати.

Перенюхивать, -хать — обнюхувати, -хати.

Переобуванье — перезування.

Переобувать, -обуть, -ся — перебувати, -бути, перезувати, -зутти, -ся.

Переодѣванье — перевдяг, передягання, перебірка, перебори.

Переодѣвать, -дѣть — передягати, передягти; перебїрати, перевбрати.

Переодѣваться, -дѣться — передягаться, передягнутися, перебїратися, перевбратися.

Переорать — перегорлати.

Переосвидѣтельствовать — пересвідувати.

Переоцѣнивать, -нить — перецінювати, перецінити, перецінувати.

Переоцѣнка — перецінування.

Перепадать — попадати.

Перепадать, -пасть — перепадати, -пасти.

Перепаивать, -паять — перелютовувати, -тувати.

Перепаивать, -поить — упокувати, -їти.

Перепакуистить — попаскудити, понівечити.

Перепалзывать — перелазити, перелїзти.

Перепаливать, -лить — пересмалювати, пересмалити; попалити.

Перепалка — стрїлянина, стрільнеча; сварка, суперечка.

Перепалывать, -лоть — переполювати, переполоти.

Перепархивать, -порхнуть — перепурхати, перепурхнути.

Перепарывать, -пороть — роспорквати, -роти, попороти; хльостати, вихльостати.

Перепаживать, -хать — переорювати, переорати; (ралом) перералювати, -ралити; (на ново) переганяти, -гнати.

Перепашка — переор, переранка.

Перепекать, -печь, -ся — перепїкати, перепекти, -ся; попекти.

Перепеленать — пересповіти.

Перепелиный — перепеличий.

Перепелка — перепела, перепелиця, перепїлка; перепелиха.

Перепелъ — підпалак, підпалайка, перепел.

Перепелятникъ, пт. — крогуй, крогулець.

Перепечатка — передрук.

Перепечатывать, -тать — передруковувати, передрукувати.

Перепивать, -пить — перепивати, -пити, поперепивати,

Перепившийся — опий.

Перепиливать, -лить — перепилювати, перепилити.

Переписка — перепис; листування.

Переписчикъ, -ца — переписувач, -ка.

Переписывание — переписування.

Переписывать, -писать — переписувати, -сати; (наскоро) — перемахлювати.

Переписываться, -саться — переписуватися, переписатися; (съ кѣмъ нибудь) листуватися.

Перепись — перепис, спис.

Перепихивать, -хнуть — пересовувати, -сунути.

Переплавлять, -вить — перетоплювати, -пити; по рѣкѣ — переганяти, -гнати.

Переплакать — переплакати.

Перепластать — ушарувати.

Переплата — надплата.

Переплачивать, -платить — надплачувати, -тити.

Переплескать — перехлюпати.

Переплетать, -плесть — переплітати, -плести; сплітати, посплітати; оправляти, -вити.

Переплетная — оправня, шабатурня, палітурня.

Переплетный — оправный, палітурный, шабатурный.

Переплетчикъ — оправник, палітурник, шабатурник.

Переплетъ — шабатурка, оправя, палітурка; (окон. рамы) рямено слупик.

Переплывать, -плыть — перепливати, перепливати, переплистити, переплинути.

Перепой — перепїй.

Переполаскивать, -кать — переполїскувати, переполоскати.

Переползать — вилазити.

Переполненіе — переповня, переповнява.

Переполнять,-нить — переповняти,-повнити; народомъ—перелюднати,-нити.

Переполошить — переполохати.

Перепонка — болѣна; (плавательная)—полотенце.

Перепончатокрылый — костокрылий.

Перепончатый — болонуватий.

Перепортить — понівечити, попсувати, перевести.

Перепоясывать,-сать — підперізувати,-перезати.

Переправа — перевоза, перевіз.

Переправлять,-вить — перевозити,-везти.

Переправляться,-виться — перевозитися, перевезтися, перебіратися,-братися, передаватися,-датися, перекидатися, -кинутися, перемкнутися, (на веслахъ) перегрібаться,-гребтиса.

Перепробовать — покуштувати.

Перепродавать,-продать — перепродувати,-дати, відпродувати,-дати.

Переподавецъ — відпродавник.

Перепродажа—перекупня, перепродаж, відпродаж, перепродування.

Перепродажный — відпродажний.

Перепрудить—перегатити, загатити, затамувати.

Перепрыгивать,-нуть — переплигувати, переплигнути, перестрибувати,-бнути.

Перепрѣвать,-рѣть—перепривати, перепрѣти; перемлівати,-мліти.

Перепрѣлость — перегнилість, перепрѣлість.

Перепрягать,-пречь — перепрягати,-прягти.

Перепряжка—перепряг.

Перепрягивать,-тять—переховувати, переховати; -ся-виховатися.

Перепугивать, перепугать — перелякувати, перелякати, перестрашати,-шити; сполюхувати,-хнути, переколошкати, перепудити, переполохувати, -полохати,

-полошити, переполошувати,-лошкати.

Перепугъ — переляк, перестрах, переполох.

Перепускать,-стить — перепускати,-стити.

Перепутывать, перепутать, ся — переплутувати, переплутати,-ся, заборсувати,-сати,-ся; (волосы) закуйовдити,-ся.

Перепутье—роздоріжжа.

Перепѣвать,-пѣть — переспізувати, переспівати; виспівати.

Перепѣвъ—переспів.

Перепѣниться — перемусувати.

Переработка—переробка.

Переработывать,-тять — переробляти,-бити.

Переранить—поранити.

Перерасходовать — перетрачувати, тратити.

Перерасходъ—перетрата.

Пережавѣть — перержавіти; поржавіти.

Перерисовывать,-совать — перемальовувати, перемалювати.

Перерождать,-ся — перероджувати, переродити,-ся.

Перерожденіе—перерід, переродження.

Переростать,-рости — переростати,-рости.

Перерубывать,-бить — перетинати, перетяти, перерубувати,-бати.

Перерубка—перерубування.

Переругать — полаяти, вилаяти.

Перерывами—переймом.

Перерываніе—перерви.

Перерывать,-рвать — уривати, увірвати, урвати, передирати, передерти, передрати, перешматувати.

Перерывать, см. Перекапывать.

Перерываться,-рваться-уриваться, увірватися, урватися.

Перерывъ — перерва; перервиця.

Перерѣзь—переріз.

Перерѣзывать, зать — перетинати, перетяти; (пополамъ) перекраивати, -краяти; (о рѣкѣ, оврагѣ) перейти, перейняти що; перебатувати, перечикрижити.

Перерѣшати, -шити — перераджувати, перерадити, пересуджувати, -дити.

Переряжати, -дити — перебірати, -брати.

Пересадка — пересад, пересадка.

Пересаживати, -дити — пересаджувати, пересадити.

Пересажиратися, -сѣсть — пересідати, -сісти.

Пересаливати, -лити — пересолювати, пересолити; переборщувати, -щити.

Переселенець — переселець.

Переселеніє — переселення.

Переселяти, -лити — переселяти, -лити.

Переселятися, -литися — переселятися, -литися, перебіратися, -братися.

Пересердитися — перегніватися, відсердитися.

Пересиживати, -сидѣти — пересиджувати, -сидіти; відсиджувати, -сидіти.

Пересиливати, -лити — перемагати, перемогти, переважати, -важити, подужувати, -жати.

Пересказувати, пересказати — переказувати, переказати, переповідати, -повісти, переповістися (чого).

Пересказъ — переказ, переповідь.

Перескакивати, -чити, — перескакувати, перескочити, перестрибувати, -бнути, переплигувати, -гнути, пересягнути.

Перескакивая — перескоком.

Переслащивати, -сластити — пересолоджувати, пересолодити.

Переслушивати, -шати — переслухувати, -слухати; вислухати.

Пересматривати, -рѣти — переглядати, перегледіти, переглядіти, переглянути, передивлятися, -витися.

Пересмотрщикъ, -ца — переглядач, -ка.

Пересмотръ — перегляд.

Пересмѣивати, -мѣяти — висміювати, висміяти.

Пересмѣиватися — пересміхатися.

Пересмѣшити — посмішити.

Пересмѣшникъ, -ца — сміховець, -нка, смішко, сміховець, -лиця.

Переснащивати, -снастити — перекодолювати, -лити, перелинвувати, -вати.

Пересоздати — перетворити.

Пересолодѣти — пересолодати.

Пересоль — пересіл.

Пересохлый — пересохлий, висухлий.

Переспорити — перемогти, переперти.

Переспрашивати, -сити — перепитувати, перепитати, поспитати.

Переспросъ — перепит.

Переспѣвати, -спѣти — переспівати, -спіти.

Переспѣлый — перестиглий, переспілий.

Пересрочивати, -чити — відрочувати, -чити.

Пересрочка — відрочення.

Перессорити, -ся — пересварити, посварити, -ся, перегризтися.

Перестати — угамуватися, покинути; (о вѣтрѣ) ущухати; (напр., о дурн. пог.) перекоїтися.

Переставка — перестанова, перестав.

Переставляти, -вити — перестановляти, -вити, переставляти, -вити.

Переставити, -перестояти, -ся — перестоювати, перестояти.

Перестарившийся — перестаркуватий.

Перестарѣти — перестарітися.

Перестегивати, -гнути — перестігати, -бнути.

Перестеклити — пересклити.

Перестилати, -стлати — перестеляти, -лити; перемощувати, -стити.

Перестилка — перестеляння; перемощення.

Перестиривати, -рати, -ся — перепирати, перепрати, -ся.

Перестой — перестій.

Перестрадати — перестраждати, перетерпіти; витерпіти.

Перестраивати, перестроити — перебудовувати, перебудувати, перекидати, -кидати; (воен.) перешиковувати, -кувати.

Перестрачивать, - строчить — перестебновувати, - бнувати.

Перестращать — настрахати, напосхати, налякати.

Перестригати, -стричь — перестригати, -и.

Перестройка — перебудова, перебудування.

Перестрѣливать, -лять — стріляти, постріляти, вистріляти; вистрелювати, повистрелювати, ся перестрілюватися, -лятися.

Переступать, -пить — переступати, - пити, переходити, йти, пересягати, -гнути. (ст. ноги на ногу) тупцюватися.

Пересудчикъ, -ца — пересуда

Пересуды — поговірка, поговір, слава, плітки.

Пересуживать, -дить — перераджувати перерадити; пересуджувати дити.

Пересучивать, -чить — пересукувати, пересукати.

Пересушива ь, -шить — пересушувати, -шити; повисушувати.

Пересчитыванье — перелічування, перераховування.

Пересчитывать, -тать — перелічити, перераховувати, -хувати; лічити, полічити, рахувати, порахувати.

Пересылать, -слать — пересилати, -слати.

Пересылка — пересилка.

Пересыльный — пересиланий.

Пересыпать, -сыпать — пересипати, сипати; перетрушувати, перетрусити.

Пересыпь — переспа.

Пересыхать, -сохнуть — пересихати, -сохти; повсихати посохти.

Пересѣвать, -сѣять — пересівати, -сіяти; відсівати, сіяти.

Пересѣвъ — передів.

Пересѣдать, -сѣсть — пересідати, пересісти.

Пересѣдывать, -латъ — пересідлувати, пересідлати, перекульбачувати, бачити.

Пересѣкать, -сѣчь — пересікати, пересікти, перетинати, -тяти; переймати, -няти, перепинати, -п'яти.

Пересѣкаться — перетинатися; пер хрещуватися.

Пересѣченіе — пересіч, перетин.

Переталкивать, -нуть — перепихати, перепхати, перепхнути, перештовхувати, -хнути.

Перетапливать, -топить — перетоплювати, -пити.

Перетапывать, -топтать — топтати, потоптати; витоптати.

Перетаскивать, перетаскать, — перевозікати, перевозокти, перепірати, -перти, перетягати, -гти, перетаскувати, -кати, переплентати, -ся.

Перетасовывать, -совать (карты) — перемашувати, перемастити, талювати, переталювати, лопатити, перелопатити, перемішувати, -мішати, перемахлювати.

Перетекать, -течь — переливатися, -литися.

Перетерпѣть — витерпіти.

Перетесывать, -сать — перетісувати, перетесати.

Перетирать, -реть, -ся — перетирати, перетерти, -ся.

Перетлѣть — пережсвіти, перетліти; переструхти.

Перетолкованіе — перекрути, перекручування.

Перетолкователь, -ница — перекрутії, ка.

Перетолковывать, -ковать — перекручувати, -ти и.

Перетопить, -ся — перетопити, -ся.

Перетопить — потопити, витопити.

Переторговывать, -говать — перекупляти, - купувати, -пити.

Переторжка — переторг.

Перетравить — витруїти, потруїти.

Перетревожиться — перетурбуватися, перехвилюватися.

Перетрескаться — потріскатися.

Перетрубить — пересурмити.

Перетрусить — перелякатися, перебоятися.

Перетруска — перетрушування.

Перетряска — перетрус.

Перетряхивать, -хнуть — перетрушувати, перетрусити.

Переть, -напирать — перти; (ити) дрипати, дриздати.

Перетягивать, -нуть — перевозікати, перевозокти, перетягати, -гти.
 Переузить—помалити.
 Переулокъ — провулок, (глухой) заулк, притока, зазубень; (очень узкій) суточкы, сутки.
 Переумничать — перемудрувати.
 Переупрямить—перевперти.
 Переуступать, -пить — відступати, -пити (чого).
 Переуступка—відступ.
 Переутомиться — перевтомитися; (работой) перепрацюватися.
 Переутомленіе—перевтома.
 Переучивать, -учить, -ся — перевчати, перевчити, -ся.
 Переучка—переучування.
 Перехваливать, перехвалить — перахвалювати, -лити, переславити.
 Перехватка—перейма.
 Перехватчикъ, ца — пересемець, -емниця.
 Перехватъ—перейма.
 Перехватываніе — перехоплювання; перейма.
 Перехватывать, -тить — перехоплювати, перехопити; похапати; переймати. йняти; позичати, зичити у ког.
 Перехворать — перослабувати; виболіти.
 Перехитрить—перемудрувати, перехитрувати, змудрувати.
 Переходить, -йти — переходити, -йти; (въ бродъ) перебоджувати, -брести, -бродити; (о времени) перекочуватися, -котитися; (на чью сторону) - перекидаться, перекинутися.
 Переходный — переступний; часовий.
 Переходчивый — змінний, несталий.
 Переходъ—перехід; ходка.
 Перехождение—перехід, переходини.
 Перехожій — походящий, походящий.
 Перехолаживать, -лодить — перехолоджувати, дити.
 Перехотѣться — перекортити, переманутися, перехотіти, забайдужитися.

Перехулить—переганити.
 Перецарапать — передряпати, подряпати, перешкробати.
 Перець—перець, попер, паприка, поприк, хвехвер; стручковый-калитковий перець.
 Перецѣживать, -дить — переточувати, переточити.
 Перецѣловать, -ся — перецілувати, -ся.
 Перечеканить — перекарбувати.
 Перечень—перелік.
 Перечеркивать, -кнутъ — перекреслювати, -лити.
 Перечернить—перечорнити.
 Перечерчивать, -ртить — перерисовувати, -сувати.
 Перечесывать, -сать, -ся — перечісувати, перечесати, -ся.
 Перечетъ—перелік.
 Перечинивать, -нить — перелатувати, -тати; лагодити, полагодити; (перья, карандаши) темперувати, потемперувати.
 Перечисленіе — перелік; перелис, переносини.
 Перечислять, -лить — перелічувати, -чити; переписувати, -сати, переносити, -нести.
 Перечистка—перечист.
 Перечитывать, -читать, -честь — перечитувати, -тати, поперечитувати.
 Перечить—суперечити.
 Перечищать, -чистить—перечищати, -чистити.
 Перечная мята, раст. *Mentha piperita*—кучерява м'ята.
 Перечница — перчанка, хвехьянка.
 Перешагнуть — переступити, пересягнути.
 Перешарить—винишпорити.
 Перешеекъ (геог.)—ушийок.
 Перешептыванье—шушукання, шушканья, перешепт.
 Перешептываться — перешіптуватися.
 Перешибить—перебити, переламати; перемогти, переважити.
 Перешиваніе—перешивання.
 Перешивать, -шить — перешивати, -шити.
 Перешивка—перешив.
 Перещеголять — перехверцювати; перевершити.

Перешипывать, -пать—переску-
бувати, бти.
Перещупывать, -щупать — пе-
ремацувати, -мацати, пе-
реглядати, перегледіти, пе-
реглядіти, переглянути.
Переѣдать, -ѣсть — переїдати,
їсти.
Переѣздить—виїздити.
Переѣздъ—переїзд.
Переѣзжать, -ѣхать — переїзди-
ти, переїхати, перемкнутися,
скочуватися; (быстро) пере-
хоплюватися, -питися.
Перезкзаменовка—переспит.
Перезкзаменовать — переспи-
тати.
Перила—поручча, баляси, биль-
ця, держачка, кобилиці.
Перина—пуховиця.
Перинный—пуховинний.
Періодически, -кій — періодич-
но, -чний.
Періодъ—період; грам.—уступ;
ариф.—наворот.
Перламутровый — перльомуто-
вый.
Перламутръ—перльомут.
Перловый—перловий.
Перль—перло, перлина.
Перо—перина, пір'іна; павли-
нье, цвѣтокъ на шляпѣ
мужской — покрейта, по-
крейтка, павуц.
Перочинный ножикъ — цизо-
рик.
Перпендикулярно—сторч, стор-
цом, стрімко простопадно.
Перпендикулярный — сторчо-
вый, стрімкий, простопад-
ный.
Перпендикуляръ — простопад.
Персиковый — бросливовый,
бросквиновый.
Персикъ -брослива, броскви-
на.
Персидскій—персіянський, пер-
ський.
Персона—особа.
Перспектива—прозір; вигляди.
Перстень — перстінъ, персте-
нина, каблука, каблучка.
Персть—палець.
Перхоть—лупа.
Перцовка—перчаківка.
Перчатка—рукавичка.
Перчаточный—рукавичний.
Перчить—перчити.
Першить—дерти.
Перышко — пір'інка, пірина,

пірце, (въ полавкѣ) накі-
сток.
Песикъ—цуцик, цуценя.
Песковатый—піскуватий.
Песокъ — пісок; (наносной)-
наплинок; (глубокій) пі-
щуга.
Песочница—пісошниця; раст.
Arenaria Sepillifolia—топіль-
ка.
Песочный—пісковий.
Пестикъ—товкачик; бот.-ма-
точка.
Пестредина—матербас, тяжина.
Пестреніе—рябіння.
Пестрить—рябити.
Пестроватый—прирябий, прик-
расий.
Пестролистный очитокъ, раст.
Sedum asce—мошнач.
Пестрота—рябизна.
Пестрый—строкатий, сороку-
ватий, рябомизий, рябка-
нистый, тарканистый, кра-
сий, дзябканистый, (въ кра-
пинкахъ) семенастий, цят-
кований, цятований.
Пестрядь — матербас, тяжина.
Пестръть—рябіти.
Пеструшки, раст. *Equisetum*
arvense—сосонка, тінчкa,
падиволос, ялинка, илець.
Пестъ—товкач; деревянный—
м'яло, мняло; кухонный —
макогін, въ ножной толчеѣ—
кліопа.
Песчаникъ, минер.—пісковецъ;
въ больш. кускѣ — небіль.
Песчанка, зоол.—молоч; раст.
Arenaria—пісочник.
Песчаный — піскуватий, пісо-
чаний, пісковий.
Песчаный, пырей, раст. *Kolle-*
gia cristata—тонконіг.
Песчанистый—піскуватий.
Песчинка—піщина.
Песъ—пес.
Петелька—петелька; метал.—
бабка.
Петлица—гафт.
Петля—петля; силокъ — сіло;
глазокъ—око; дверная—за-
віса.
Петровъ крестъ, раст. *Astra-*
galus glycyphyllos—дев'яти-
літник, ненаситець, фа-
солька дика.
Петровъ постъ—петрівка.
Петрушечный—петрущний.

Петрушка, раст.—петрушка;
—собачья кскориш.

Печалить—журити, смутити.
Печалиться—сумувати, смут-
кувати, журигися, фрасу-
ватися.

Печаловаться—бідкувати за;
підкуватися, побиватися,

Печаль—туга, утуга, сум, су-
мота, сумування, фасола,
грижа, гриза, фрасунок,
тужаночка, побивання, за-
печалля, крушина, гризота,
журба, журбота, жура, жу-
риця, журіння, жаль, сму-
та, смуток.

Печальный, о—сумный смут-
ный, смутливый, тужный,
журный, журливый, уретный,
журбовый, жальный, тмя-
ный, хмурный, -о.

Печалющийся (постоянно)—
сумливый, журливый.

Печатание—(книгъ) друк, дру-
кування; (писемъ, буты-
локъ) печатання.

Печатать—печатати; друку-
вати.

Печатникъ—друкаръ.

Печатный—штемпований; дру-
кований.

Печатня—друкарня.

Печаточникъ—печаткаръ.

Печаточный—печатковий.

Печать—(съ гербомъ) печат-
ка; (типогр.) друк; (пресса)
письменство.

Печение—печиво; обаринки.

Печеночный—печінковий.

Печень—печінка; рыба—
макса.

Печенье—см. печение.

Печникъ—муляр, грубар.

Печной—пічковий, пічний,
грубный; зѣвъ—ковбиця.

Печурка—закапелок.

Печь—піч; комнатная—груба;
кухонная—вариста.

Печь—пекти.

Печься, хлопотать—падкати,
падкатися, падкувати, пад-
куватися кою кого, чого,
підкуватися, опікуватися
ким, чим.

Пешня—напешень плешень,
плешня, плішня.

Пещера—печеря, печера.

Пещерный—печерный.

Пивная—пиварня.

Пивной—пивный.

Пиво—пиво.

Пивоваренье—броварство.

Пивоваренный—броварный;
заводъ-бровар, броварня,
броварница.

Пивоваръ—бровар, бровар-
ник.

Пигалица, пт.—чайка, кигитка,
кигичка, кигиця, книга.

Пигмей—куцан.

Пика—спис, копия.

Пикантный (анекдотъ)—зано-
зуватий.

Пикеть—бекет.

Пики (карты)—вино, множ.-
вина.

Пикнуть—писнути.

Пиковый—виновый.

Пила—пилка; (съ одной руч-
кой) ножівка.

Пиление—пилянина, пилянка,
пиляння.

Пилигримъ, -ка—прочанин,
-чанка.

Пиликанье—терликанья, ци-
гиканья.

Пиликать—терликати, циги-
кати.

Пилить—пиляти; (ножемъ)
чепельгати.

Пилообразный—пилкуватий.

Пильщикъ—пиляр, драч.

Пинокъ—стусень, стусан,
штурханецъ, стус, тичок,
товченик.

Пирать—ушквал.

Пирей—перій.

Пирование—бенкетування.

Пировать—бенкетувати.

Пирогъ—пиріг.

Пирожное—пундик.

Пирожокъ—пиріжок.

Пирушка—погуляння, бесіда,
комашня; (послѣ крестинъ)
почеревина,

Пиршество—бенкет.

Пиръ—бенкет, учта.

Писака—письмак.

Писание—писання; священное
-святѣ письмо.

Письмый—писаний; мальо-
ваний.

Писаришка—писарчук.

Писарскій—писарський.

Писарь—писарь.

Писатель, ница—письменник,
-ця.

Писать—писати; (дурно) ри-

гувати; (красками) малювати.

Писецъ—підписок.

Пискаръ, рыба *Gobio fluviatilis*—скоблик, пічкур.

Пискливый, о-верескливый, о.

Пискотня—писклява.

Пискулька—пищик.

Пискунъ, -ня—верескун, -ха.

Пискъ—пискнява.

Пистолетный—пистольный.

Пистонъ—(всякій) капсель.

Писулька—цидулка.

Писчебумажный—папіровый.

Писчий—листовый.

Письмена—письмо.

Письменно — листовне, листовно.

Письменность — письменництво.

Письменный писаний; — листовный.

Письмо-лист; открытое—листівка, одвертий лист; отвѣтное-відпис; поздравительное-віншувальний лист; безденежное-яловий лист.

Письмовникъ—листовня.

Письмовный, письменный-листовый.

Письмоводитель—писарь.

Письмоводительство — писарство.

Письмоводство—писарство.

Письмоносецъ—листоноша.

Питаніе—заживок, віджива.

Питательность — ситність, тривність, травність, заживність.

Питательный—тривний, травный, заживный, ситный.

Питать, -ся — живити, споживати, страувати, годувати, харчувати, харчити, -ся.

Питейный - (медъ) питний; (домъ) шинковий.

Питомецъ, -мица — вихованецъ, -нка.

Питомникъ—садіоня.

Пить—пити; (тянуть) — цмолити, цмулити; (жадно) жлуктати.

Питье—питво, напій; для скота-пійло; волшебное—чаровина, дання.

Пихать, -хнуть—тиснути, потиснути, совмати, совмнути, пхати, пхнути, попхнути, штурхати, -хнути; ся-пхатися, штовхатися.

Пихта, бот. *Pinus pilla*—свирка; *P. abies*; *Abies exelsa*—смерека, смерек, смерече.

Пихтовникъ—смеречина.

Пихтовый—свирковый, смерековый.

Пичкать—напихати.

Пишка, пт. *Motacilla*—плиска, трясихвістка, трясидула.

Пища—поживління, пожива, живність, їжа, харч, покорм, ідло; приготовленная—мерендя; подкрѣпляющая—засилка; мясная, -м'ясиво, м'ясиво; постная-піснина; духовная—покорм духовный.

Пищаль — (оружіе) пищаль; (свирѣль) сопілка, жоломія, дуда, дудка, фуяра, флояра.

Пищальникъ, раст. *Sambucus racemosa*—червона бузина.

Пищать—явкотіти, пискотіти, пікати, верещати, пискати.

Пищевареніе—травлення.

Пищеварительный—травный.

Пищевой—харчовый.

Пищеприемный каналъ — їжниця.

Пищуха, пт. *Certhia familiaris*—ковальчик.

Піеса—п'еса.

Піонъ, раст. *Paeonia officinalis*—півонія.

Піявка—п'явка.

Піявочный—п'явковый.

Плавальщикъ, -ца — пливак, плавач.

Плаваніе—плав; (на судахъ) плавба.

Плаватель-пливак; (водоходъ) плавач.

Плавательный — пливный, плавцевый.

Плавать—плавати; рѣять-ширять, буюти.

Плавленый—гамарный.

Плавильникъ—тигель.

Плавильня—гамарня.

Плавильщикъ—гамарник.

Плавить—топити, гамарити (о металлахъ); гнати (лѣсъ по рѣкѣ).

Плавка—топлення, стоплення (метал.); сплавачка, сплавления, плавачка (по рѣкѣ).

Плавкій—топкий.

Плавкость—топкість.

Плавлення — стоплення, топлення.

Плавники (рыбы)—пір'я.

Плавно—плавко, легко.

Плавность — плавкість, легкість.

Плавщик—плавач, сплавник.

Плавъ (расплавлен. вещ.)—топлення.

Плакальщикъ, -ца — жалібник, -ця.

Плакать — плакати; (рюмь) рюмсати; (причитая) тужити, голосити; (стонать) скиглити, квилити.

Плакса — тонкосліз, -ка, мизя, плаксій, нюня, рюмса, рева, ревун, йойлик.

Плаксивость — нюнявість, мазгливість, плачливість.

Плаксивый — нюнявий, мазгливий, плачливый.

Плакунъ, раст. *Lytrum Salicaria*—залізняк червоний; *Nyctaginia*, видъ *pumifusum*—коса богоматерина.

Пламенистый—полум'ястий.

Пламенникъ—(факелъ) смолоскип, світич; димарь.

Пламенно — полотно; горяче, палко.

Пламенный — полум'яний, полотно, горячий, палкий, жерявий.

Пламенѣть—полум'яніти; палати, жаріти, палахкотіти.

Пламя—полумінь, полуміння, полотно; синее надъ жаромъ—жерій.

Планета — планета.

Планетный—планетний.

Планирование — плянтування.

Планировать — плянтувати; плянувати.

Планка — лиштва.

Плантація—плянтація; арбузная—баштан; виноградная—виноколо; табачная—тютюнище.

Плантаторъ—плянтатор.

Планъ—(чертежъ) плян, рисунок; (намѣреніе) замір.

Пластами—суплаш.

Пластаніе—платання.

Пластать—платати.

Пластика—плястика.

Пластинка—платівка; (метал.) бляшка; желѣзная съ четырехугольнымъ отверстіемъ (въ мельничномъ сна-

ряженіи для веретена шестерни)—павириця.

Пластически, -скій — плястично, -чний.

Пластовать — платати, шарувати.

Пласть, слой—пластів'я, шар, плат, верства.

Пластырь — поліпка, плястер.

Плата—заплата, платня; впередъ—платня в гори; за квартиру—комірне; заработная—зарібна платня; за находку—перейма; за поможь—сухомельщина, розмір, промел; за потраву—спашне; за проѣздъ по мосту—мостове.

Платежный — расплатковий, виплатний.

Платежъ—расплата, виплата

Плательщикъ, -ца — виплатник, -ця.

Платина—платина.

Платинный—платиновий.

Платить—платити, виплачувати; віддячувати.

Платный—заплатний.

Платокъ—хуста, хустина, хустиця, хустка, ширина, платина, плат, запинало.

Платочный—хустковий.

Платѣ—одежа, одіж, хвантя, убрання, ноша; женское—сукня.

Платѣцо—сукенка.

Платяной — одяжний.

Плаунъ, раст. *Lycopodium* (an-notinum)—п'ядики; *L. clavatum*—дереза; *L.* видъ *selago*—баранець.

Плаха—(эшафотъ) риштовання; (бревно) колода.

Плацъ—майдан.

Плачевный, о — смутный, жалісний, жалісливий, о.

Плачь—плач; (съ причитаньями) тужіння, тужба, голосіння; (хныканіе) сквирк; (стенаніе) квиллина, квилля, зойк, йойк.

Плашкоутъ, рѣчн.—пловиця.

Плашмя—плазом, плиском.

Плащъ—кирея.

Плева—болоня; (сѣменная)—лупина; надкостная—окісниця; надхрящевая—охрясниця.

Плевака—плювака.

Плевальница—плювачка.

Плевать, плюнуть—плювати,

плюнути, чвиркати, чвиркнути.
 Плевелы—полова; раст. *Agrostema githago*-кукіль.
 Плевокъ—плюй.
 Плѣвый—казнякий.
 Пледъ—плед.
 Племенитый—сем'янистый.
 Племенной—племінний.
 Племя—плімя, нарід; покоління, рід, нащадок; раса.
 Племянникъ — небіж; сынъ брата-братанецъ, братанич, братан, синовець; сынъ сестры-сестрінець, сестрінич, сестрінок, сестрич, сестричний.
 Племянница — небога; дочь брата-братанка, братаниця, братанчка, синовця; дочь сестры-сестріниця, сестрівниця, сестрінка.
 Пленка — плівка, шкурка, кожушок.
 Плесканіе — хлюпання, плюскання, плюск; оплески.
 Плескать—хлюпотіти, хлюпотіти, хлюпати, хлюскати, хлисъкати, хлепотіти, ляпотіти, ляпонуті; оплескувати.
 Плескаться — хлюпостатися, хлюпатися, полоскатися, (въ грязи, грязн. работѣ) талапатися.
 Плескъ — плюскота, хлєпіт, плюск; оплески.
 Плѣсневѣть, заплѣсневѣть — зацвітати, зацвісти.
 Плести—плести, сплітати.
 Плестись — повиватися коло чого; цурганитися: човпти, плуганитися, цупитися, човгати, човгатися, чвалати, сундачитися, сунбелитися, тюпорити, плентатися, телепатися, воліктися.
 Плетельщикъ, -ца — плетій, -ка.
 Плетенка—оплетя, плетєнця; пеньковай-косілка; корзина кіш.
 Плетень—тин, пліт, ліса.
 Плетка—батіжок.
 Плетневый — плетений.
 Плетушка—кошик.
 Плеть — малахай, малахайка, сергій, хвайда, батіг, пуга, канчук.
 Плечевая кость—цівка.
 Плечевой—раменний.

Плечико—плічко.
 Плечистый—плечастий.
 Плечо—плече, рамено.
 Плеяды, астр.—баби, волосожар, квочка.
 Плинтусъ—плинта.
 Плисе—карбочки.
 Плита—палга, плита; каменная-пола, тахля.
 Плитка—тахля, тахелька.
 Плитняк—палговик.
 Плитобразный—палговатий.
 Пловець—плавак.
 Пловучій — плавний, наплавний; (о мельницѣ, напр) похідний.
 Плодить — плодити, розводити, заплоджувати.
 Плодовитый — плідливий, плодовитий, плодистый, плодующий, родячий, родящий, (о животн.)котячий;(о свиньяхъ) поросливый.
 Плодовый—овочевий; (о деревьяхъ) садовинний.
 Плодоносная вая, раст., *OphioGLOSSUM vulgatum* L. — без'язичник.
 Плодоносный—родячий, родящий, зарідливий, жизний.
 Плодоперемѣнный — плодозмѣнный.
 Плодородіе — родючість, родовитість, тук, жизність.
 Плодородный — тучний, жизний, родовитий.
 Плодотворить—законяти, ужи-знять.
 Плодотворный — живодаийний.
 Плодь—плід, дитина; садовый — садовина; огородный — городина; осыпавшійся — падалиця; треснувшій—перерепанка.
 Плоить—фалдувати.
 Плой—фалд, фалда.
 Плойка—фалдування.
 Пломба—пльомба.
 Пломбировать—пльомбувати.
 Плоскій — улогий, плюсковатий, плескатель, плаский.
 Плоско — улого, плюсковато, плескато; недотепно.
 Плосковатый—приплаский.
 Плоскогоріе — полонина, високорівень.
 Плоскогубцы (родъ клещей, щипцовъ)—обценьки.
 Плоскодонный—пласкоденний.

- Плоскость—плосінь, уложина, рівнява, площина.
 Плотва, рыба—плітка.
 Плотина—гребля, гатка.
 Плотинный—гребельный.
 Плотникъ — сокірник, тесля, тесляр.
 Плотнить—тужавити.
 Плотничать — теслювати, теслярувати.
 Плотничество—теслярство, тесельство.
 Плотничій — тесельський; теслярський.
 Плотность — збитність; густість; щільність, щитність; стеклість; дебелість, тілистість, окладкуватість, на топтуваність; напругість; ополістість.
 Плотный — (сжатый, густой) збитний, густий; (безъ дыръ и щелей) щільний, щитний; (о деревѣ) стеклий; (о тѣлосложеніи) дебелый, тілистий, окладкуватий, на топтуваний; (упругій) напругий; (широкій) ополістий.
 Плотнѣть—збитніти, гуснути, тужавити; гладчати, дебелішати.
 Плотовщикъ—сплавник, плавач, флисник.
 Плотоугодіе—змисловість.
 Плотоугошливый — змисловий.
 Плотоугольникъ—змисловець.
 Плотоядное (животное) — м'ясожерець.
 Плотоядный—м'ясожерний.
 Плотской—тілесний.
 Плоть (изъ сплавленного лѣса) — плит, сплав, дараба, тальба.
 Плоѣ—тіло; (корпусъ) тулуб; крайняя—залупа.
 Плохо—погано, кепсько, зле, негарно, не до ладу, не гарзд; аби як, не добре.
 Плоховатый — поганкуватий, приплошистий, поганенький, нічогий.
 Плоховидящій—недобачливий.
 Плохой—поганий, утлий, кепський. аби-який, ледаякий, мізерний, невірний, нужденний, (объ обстоятельствахъ) суятний.
 Плошадь — гавити, недбати, хибити, помилятися; гіршати.
 Площечный—каганцевий.
 Плошка—каганець.
 Площадка—майданчик, майданець.
 Площадный—майданець, майданний; (брань) базарний.
 Плрщадь — майдан; торговая-торг, торговиця.
 Плугъ—плуг.
 Плужникъ—леміш.
 Плутиска—шалаган.
 Плутни — шалапутнява, викрутні, крутість, крутарство, харамижка.
 Плутоватый — хірхильний, шахраюватий, махлюватий, крутіюватий.
 Плутовать—махлювати, шахрувати.
 Плутовка — махлярка; хитруха.
 Плутовской — шахрайський, махлярський; хитрий.
 Плутовство—харамижка, шахрайство.
 Плуть—крутій, плутяга, махляр, шальвір, шальвіра, шаливіра, шахрай, шахрун, шалиган, махляр, хитрун.
 Плыть—плинути, плисти.
 Плѣненіе—ясирування, бранування, полонування; чарування.
 Плѣнитель, -ница — чарівник, ця.
 Плѣнительность — чарівливість, принадність, повабність.
 Плѣнительный, о—чарівливий, принадний, повабний, о.
 Плѣнникъ, -ца — бранець, -нка, полоненик, полонянин, -нянка, ясирник. Плѣнные-ясир, полоняне, бранці.
 Плѣнный—занятий у полон.
 Плѣнь—полон, бран; взятъ въ плѣнь—заняти у полон.
 Плѣнять, -нить—полонити, заполонити, ясирити, з'ясирити; чарувати, причарувати, прилюбляти, бити.
 Плѣсень — цвіль, (мохъ) мо-рох.
 Плѣсневица (болѣзнь языка)—пліснявка.
 Плѣсневѣть — цвісти, цвіллю

братися, перецвітати, сня-
діти.
Плѣшивецъ—лисак, лисун.
Плѣшивый—лисий, голомши-
вий.
Плѣшивѣть—лисѣти.
Плѣшь лисина.
Плюгавецъ, -вка—миршавецъ,
-вка.
Плюгавый—миршавий.
Плюха—ляпас, лящ.
Глющить—росплющувати.
Плющъ обыкновенный, мел-
колистый раст. *Hedera*
helix—прочитан.
Плясать—танцювати, халя-
сувати.
Пляска—танецъ,
Плясовой—танечний.
Плясунъ, нья—танцюра, тан-
цюриста, -тка, танечник, ця.
Пневматический—пневматич-
ний.
Пнистый—пенякуватий.
По—по; за, після; до; на; для;
з; через, в; по закону-по
праву; по совѣту-за пора-
дою; по согласію-за згодою;
по адресу—на адресу; по
дѣлу-в справі; по несог-
ласію-через незгоду, по
происхожденію—з роду, з
походження; по случаю—з
нагоди, з okazji; по любви-
з кохання, з любви; по
уполномочію—з уповаж-
нення; по моей просьбѣ—на
мое прохання; по моему
предложенію—на мою пропо-
зицію; по мнѣнію—на думку;
по приказанію—з наказу,
з росказу; по желанію—на
жадання; по степямъ, лѣ-
самъ—по стesпах, лісах;
судя по этому—міркуючи
після цього, по цьому.
Поахать—поахкати.
Побагровѣть—погоріти, по-
червоніти, счервоніти.
Побаиваться—прибоюватися.
Побалагурить—побазікати.
Побаливать—поболювати.
Побаловать—попустувати, по-
жартувати.
Побанить—помити.
Побарабанить—потарабанити.
Побарахтаться—побрукатися,
поборсатися, поборікатися.
По барски—по панському.
Побарствовать—попанувати.

Побарышничать—побаришу-
вати.
Побасенка—побрехенька.
Побаюкать—поколисати.
Побаять—побалакати.
Побездѣльничать—побайди-
кувати.
Побезпокоить—потурбувати.
Побережный—прибережный,
набережный.
Побережье—узбережжя, над-
бережжя.
Поберечь—попильнувати, при-
ховати, пошанувати; ся-сте-
регтися, пильнувати себе.
Побесѣдовать—порозмовляти.
Побираться—старцювати,
жебрувати.
Побирушка—старчиха.
Побить, поколотить—почуст-
рити, потлумити, (до кро-
ви) помазчити, (градомъ)
поколошкати, вибити.
Побиться—побитися; объ-
закладъ—заставитися.
Поблаговѣститъ—подзвонити
до церкви.
Поблагодарить—подякувати.
Поблагопрітствовать—поща-
стити, пофортунити, пос-
прияти.
Поблажать—потурати.
Поблаженствовать—пораю-
вати.
Поблажка, потворство—потур,
попуск, потурання.
Поблеклый—побляклий, збляк-
лий.
Поблекнуть—зблякнути, збля-
кувати, зів'яти; змарніти,
помарніти.
Поблестѣть—поблищати, по-
блискотіти, поблискати.
Поблистать—пояснити, побли-
скавичити.
Поблудить—поблукати; поба-
хувати.
Поблѣднѣвший—побілілий, по-
блідлий, зблідлий, сплотно-
ний.
Поблѣднѣть—побліднути, по-
біліти, збліднути, сплотно-
ніти, збіліти; помінитися.
Побогатѣть—побагатшати, зба-
гатіти.
Пободать—поколоти рогами.
Побожиться—забожитися, за-
присягтися.
Побой—побій.
Побойще—побій.

Побойще—баталія, бій, бойовище, бойовисько.

Поболтать — побовтати, поколотити; побалакати, побазікати; поколихати, похтати; (ногами) подрігати, помахати.

Побольше—більше, дужче.

Поболѣть—поболіти; послабувати, похоріти.

Побормотать — побуркотати, потуркотати; помурмотати, помимрити.

Поборникъ, ца — оборонець, нниця, прихильник, ця.

Побороновать—заволочити, заскородити.

Побороть—перебороти, побороти, перемогти, подужати, здоліти, гору взяти.

Поборъ—побір, данина; подереча, здирство.

Побочный — додатковий; (ребенокъ) неправоложний, саморідний.

Поболѣться—побоятися; постерегтися.

Пображничать—погуляти.

Побранить—налаяти, полаяти.

Побраниться — залаятися; посваритися.

Побранка—лайка, звада.

По братски—по братерському.

Побрезгать—згидувати, погидувати, погребати; погордувати.

Побренчать, позвякать — побренькати.

Побрести, потащиться — потелжитися, потелепатися, побриндзати, почвалати, поплентатися.

Побрить—поголити, виголити.

Побродить — поблукати, поештатися.

Побросать—покидати, повикидати, повергати.

Побрызгать — попорськати; збризкати; слегка — приросити.

Побрюзжать—побурчати, помурчати.

Побрякивать—поцокувати, побренькувати, побрязкувати.

Побрякунчик — побренькачі, постукачі.

Побрякушка—брызкало, брызкальце, брызкотьоло.

Побряцать—побрызчати.

Побудитель, -ница—порушник, -

ця, спонукач, чка, заохотник, ця, підтрутник, ця.

Побудительный—спонукливий, підтрутний, заохотний, порушливий.

Побудить — побудити, порозбуркувати.

Побуждать, -дить — порушати, порушити, підражати, -радити, понукати, понукнути, (до чого), піднімати, -няти на що.

Побужденіе — понука, спонука, заохота, похп до чого.

Побуйствовать — повойдувати, побешкетувати.

Побунтовать—побунтувати.

Побуравить—посвердлити.

Побурлачить — побурлакувати.

Побурлить—поклекотіти; повойдувати.

Побурчать—побуркотати.

Побурѣть—порудіти.

Побучить—позолити, полужити.

Побушевать—побуяти; повойдувати, побешкетувати.

Побывать—побувати, побути (де); відвідати (кого).

Побѣгать—побігати.

Побѣгушки — побіганки, побігання, побігашки, побігеньки; на побѣгушкахъ — у побігеньках.

Побѣгъ—утік, утікання, утіканка, утічка, утеча; бот. — парост, парость, пасинок, памолодь, памолодок, пагін, пагонєць, пагінчик, пасерб; собир. — обрость.

Побѣда—перемога, подуга, звитьяга, побіда.

Побѣдитель, -ница — переможець-жниця, звитьяжець, звитьяжник, нниця, побідєнник, нниця, побідник, -ця.

Побѣдный—переможний, звитьяжний.

Побѣдоносець—побідєнник.

Побѣдоносный, о — побідєнний, о.

Побѣднѣть—побіднішати.

Побѣжать—побігти; черкнути, улупити, дризнати, дмухнути, дременати, удворити, помихтати, покпопоти, перхнути.

Побѣждать, -дить — перемагати, перемогти, звитьяти, -

жити, побивати,-бити, переборювати,-роти.
 Побѣлѣть—побіліти, вибілити, повибілювати.
 Побѣлка—побіл, побілювання.
 Побѣлѣвшій — побілілий, збілілий.
 Побѣлѣніе—побіління.
 Побѣлѣть—побіліти, збіліти.
 Побѣсити—подратувати; ся-подріти; показитися.
 Побѣсноваться—подрочитися.
 Повадяться—унадитися.
 Повадка—унада, налога, звичка; потур, потування, попус.
 Повадливый—унадний, унадливий.
 Повадный, о—унадний, о.
 Поваживать,-дити,-ся-принаджувати, принадити, спонаджувати,-надити, занаджувати,-надити, распонаджувати,-надити,-ся.
 Поважничать — попишатися, повеличатися.
 Поваксити — пошварцувати, поваксувати.
 Повалить—повалити, звалити.
 Поваль (падеж) — упадок; убить наповаль-на смерть забити.
 Повальный — загальний, поголовний.
 Повараксать — побазграти.
 Поваренный—кухенний.
 Поваренокъ—кухта.
 Повариха—куховарка.
 Поварничать—куховарити.
 Поварня—куховарня, пекарня.
 Поварской—кухарський, куховарський.
 Поварство—кухарство, куховарство.
 Поваръ—кухар, куховар.
 Повахлять—побазграти, попартолити.
 Поведеніе—поступування, поведження, справування.
 Поведерно—відрами.
 Повезти—повезти; посчастливиться-захвортунити, пощастити, попайдити, побердитися, поталанити.
 Повелитель,-ница — всевладелец,-ця.
 Повелительный, о—владний, наказовий, о;-ное наклоненіе-вольовий спосіб.
 Повелѣвать,лѣть—наказувати,

росказувати,-зати, загадувати, дати; орудувати, верховодити.
 Повелѣніе — наказ, розказ, загад.
 Повергать,-гнуть — валити, звалити; складати, зложити, скласти; подавати,-дати; ся падати, упасти до ніг.
 Повернуть—повернути, завернути.
 Поверстный, о — відверстовий, о.
 Поверстывать,-тять(типограф)-плянтувати, сплянтувати.
 Повертывать-рнуть-обертати,-рнути, закручувати,-тити.
 Повертѣть—покрутити.
 Поверхностный, о—позверховний, побіжний, поверховний,
 Поверхность — поверхня, поверх.
 Поверхъ,—на, зверх, над, по.
 Повеселить—звеселити, розважити.
 Повеселѣть — повеселішати, звеселіти, розвеселитися.
 Повести—повести.
 Повечеріе—вечірня.
 Повечерѣть—завечоріти, зечоріти.
 Повечерѣло—смерклося, зечоріло.
 Повздорить—посваритися.
 Повздыхать—позіхати.
 Повивальный — поліжничий;-бабка-повитуха.
 Повиваніе—повивання, сповиття.
 Повивать-вить — повивати, сповивати,-вити.
 Повидаться—побачитися.
 Повидимому—як здається.
 Повизжать — поскавчати, поскавуліти.
 Повилика, раст. *Cuscuta* — канянка; *Convolvulus arvensis* — берізка, оплітка, полятиця, полотиця, повійка, павутиця.
 Повилять — покрутити, (хвостомъ) помолоти.
 Повинить — обвинувати;-ся — признатися до вини.
 Повинная—признання.
 Повинность-повинність, обов'язок; (натуральная, обще-

ственная) відбутка, відбуток, відбуча, шарварок.
 Повинный—винный; слух'яний, покірний; що признався до вини, що покався.
 Повиноваться—слухатися, коритися, підлягати.
 Повиновение—слух'яність, послух, покора.
 Повирать — побрѣхувати; підбрѣхувати, прибрѣхувати.
 Повируха — брехун, хуха, брешко.
 Повисать, виснуть — зависати, зависнути, зависти, обвинсати, виснути, почепитися.
 Повислый—звислий.
 Повисѣть—повисѣти.
 Повитель, раст. *Cuscuta*—хмелина; *C. monogina* — привітиця; *C. epilinum* — повітиця, сплітачка; *Polygonum dumetorum*—повій.
 Повить—поплести, покрутити.
 Повладычествовать — попанувати.
 Повладѣть—поволодіти.
 Повлечь—поволікти, потягти.
 Поводить, вести — поводити, вести; чѣмъ — ворушити, поворушити; безл.—корчити, скорчити, зжолобити.
 Поводъ (упряжн.) повід; (причина) привід, прикліп, зачіпка, (ссоры) завід, завод.
 Поводянѣть—зводіти.
 Повоевать—повоювати.
 Повоень—см. повилика.
 Повозить—повозити.
 Повозиться—поморочитися, поморочитися.
 Повозка—віз, хура, лойтрак, фіра; (крытая)—палуба, палуб.
 Повой—сповиток; раст. *Lycium*, видъ *flos cusculi* — кашка череона.
 Повойникъ — у кацапок головний убір; раст. *Althaea officinalis*—калачики, проскурняк.
 Поволока—млава.
 Поволочить—поволікти.
 Поволочь — поволікти, потягти.
 Повольничать — посваволити.
 Повопить — погаласувати, порепетувати.
 Поворачивать, воротить — завертати завернути, навер-

тати, рнути, наворочувати, чати, привертати, рнути, (туда и сюда) мутушати.
 Поворачиваться, нуться — повертатися, повернутися, наvertатися, рнутися, привертатися, рнутися.
 Поворковать — поворкотати, побвркотати.
 Поворовать—покрасти.
 Поворовывать—красти.
 Поворотливый, о—повороткий; меткий, моторний, шамкий, о.
 Поворотный—зворотний; зворотниковый; кругъ, геогр.—зворотник.
 Поворотъ — поворот, зворот, наворот; на дорогѣ—поворітка; съ дороги въ сторону—поворотень; рѣки — залім, залом; (изгибъ) закрут, заворот.
 Поворчать — побурчати; погарчати.
 Повострить—погострити.
 Повредить — ушкодити, пошкочити, зашкодити, повередити; руку — скалічити руку; внутренности — надвередити нутрощі; (подѣйствовать вредно) запротивити.
 Повреждение — ушкодження, пошкодження, шкода, вшкола.
 Повременить—застривати, перечасувати, почекати, потривати.
 Повременный, о — періодичний, часовий, о; — ное издание—часопис.
 Повсегодный, о—щорічний, о.
 Повседневный, о — щоденний, повсякденний, щодня, повсякдень.
 Повсемѣстный, о—повсюдний, усюдний, обліжний, облоговий, о.
 Повсемѣсячный, о — щомісяшний, щомісяця.
 Повстрѣчатся — зустрітися, здибатися, спіткатися.
 Повсюду—усюди, по всіх усюдах, скрізь.
 Повторение—проказ, проказнява; поновина, поновлення.
 Повторительный, о—другоразовый; повторный,

Повторять,-рять — проказува-
ти,-зати; поновляти, -вити.
Повыбросать—повикидати.
Повывезти—повивозити.
Повывестись — повиводитися,
попереводитися.
Повыдергать—повисмикувати.
Повыдѣлать—повиробляти.
Повыжать—вичавити, викру-
тити.
Повыискивать—повинорювати,
повишукувати.
Повынести—повиносити.
Повырубить—вырубати, пови-
рубувати.
Повышать, сить-—підвишувати,
підвисити; підносити, -не-
сти; ся — підноситися, -не-
стися.
Повыше—вищий, більший; ви-
ще.
Повышение—підвищення, під-
несення; (въ должности) —
промоція.
Повѣвать,-вѣять — подимати,
димнути, подихати, подих-
нути, повівати,-віяти.
Повѣдать—оповісти.
Повѣнчать,-ся-звінчати, повін-
чати;-ся (съ кѣмъ) — по-
шлюбувати (кого).
Повѣренный — вірник, повір-
ник.
Повѣрить—повірити, поняти
віри.
Псвѣрка — перевірка, звіра,
звірість.
Повѣрочный—перевірчий.
Повѣріе—переказ.
Повѣрять,-рять—відпоручати,
-чити; звіряти, перевіряти,
-рити.
Повѣса — гувльіса, шибеник,
паливода.
Повѣсить—повісити, почепи-
ти; ся—повіситися; (голо-
ву)—похнюпити,-ся, посу-
пити (голову).
Повѣсничать—мизгатися, гуль-
таювати, гувльики справ-
ляти, байдикувати.
Повѣствование—оповідь, опо-
відання.
Повѣствователь, ница — опові-
дач,-ка, повідач,-ка.
Повѣствовательный — оповід-
ний.
Повѣствовать—повідати, опо-
відати.
Повѣстка—повідомлення.

Повѣсть—повість.
Повѣтріе—пошесть.
Повѣять — повінути, завіяти,
дихнути.
Повязка—завій; бинда.
Повязывать,-зять — зав'язува-
ти, зав'язати.
Повязываться,-заться (плат-
комъ)—запинатися, запну-
тися.
Повялить—посушарити.
Повялый—зів'ялий.
Погадать—поворожити.
Погасать—гаси, згаси.
Погасить — загасити; (долгъ)
уморити.
Погашение—гасіння; (долговъ)
уморення.
Погибать,-бнуть—загибати, за-
гибнути, гинути, згинуту,
погинуту, загинуту, про-
пасти, занапаститися.
Погибель — погуба, згибель,
згуба, загиб, загиба, заги-
бель, загин.
Погибельный — згубний, по-
губний, згибельний.
Погибнуть—загинуту, згибти,
згибнути.
Погибшій — згиблій, пропа-
щий.
Погибь—кривина, залом.
Поглаживать,-дить — гладити,
погладити.
Поглазѣть—погавити.
Поглодать—погризти.
Поглотать, поѣсть (жадно) —
полагати.
Поглохнутъ—заглушитися.
Поглощать,-тить — гламати,
згламати, глитати, погли-
нути, ковтати, проковтну-
ти; втягувати,-гнути.
Поглощение—глитання; втягу-
вання; всмоктування.
Поглумиться—поглузувати, по-
кепкувати.
Поглупѣть — здурніти, подур-
нішати.
Поглядывать—поглядати, по-
зирати; наглядати, нази-
рати.
Поглядѣнье—подив.
Поглядѣть—подивитися.
Погнать — потурлити, попу-
дити.
Погнаться—потурнутися, пог-
натися.
Погноить—погноїти.
Погнусить—погугнявити.

Погнуть—погнуть, позгинати.
Погнушаться—погребати, по-
гидувати.

Погні́ваться—погні́ватися.

Поговаривать — поде́йкувати,
дейкати, джергати.

Поговорить—побалакати, роз-
мовитися.

Поговорка — (пословица) при-
мівка, приказка, прислів'я;
(слухъ) пого́лоска, чу́тка.

Поговѣть—поговіти.

Погода — (хорошая) година;
(дурная) не́года; (сухая, вѣт-
ренная) су́ховітриця; (мок-
рая) па́пля, слѣ́ота; (пас-
мурная) поте́мрява; (снѣж-
ная) сні́говиця.

Погоди—стривай, тривай.

Погодить—пере́годити, зго́ди-
ти, заче́кати, поче́кати.

Погодя—пере́годом, зго́дом.

Погодишка — не́года, не́го-
до́нька.

Погодливый—слѣ́отавий, слі́т-
ний.

Погодный, о—щорі́чний, о, що́-
ро́ку.

Погожий—го́диняний, ясний.

Поголовно—ге́ть чисто всіх,
всі́ чисто, всі́ як і́ден.

Гоголовщина—поспо́лите ру-
ше́ння.

Поголодать—поголо́дувати.

Погонный — подо́вжній.

Погонщикъ — по́гонич, по́га-
нийло; -осло́вь-осля́р.

Погонъ, воен.—нара́менник.

Погоня—по́гонка, по́гонь, по-
го́ня, до́гін, на́гоня, здо́-
гоня, здо́гін, здо́гонки.

Погонять (лошадь)—па́няти.

Погорать,-рѣть — па́литися,
спа́литися, по́палитися; по-
го́рити, зго́рити.

Погоревать—посуму́вати, по-
жу́ритися.

Погородски—по́міському.

Погорѣлецъ—по́горі́лецъ.

Погорѣлый — по́горі́лий, спа-
ле́ний.

Погарячиться — роспа́литися.

Погосподски—по́панському.

Погосподствовать — по́пану-
ва́ти.

Погостить—по́гостюва́ти.

Погостный цвинтаревий.

Погость — цвинта́рь, цинті́р.

Пограбить—пограбу́вати, по-

грабу́вати; по́громадити, по-
гре́бти.

Погранить—пошлі́хувати.

Пограничье—узгря́ниччя.

Пограничный—узгря́ничний.

Погребальный—по́гребний, по-
грі́бовий; -звонъ-подзві́н.

Погребание—хо́вання, по́гріб.

Погребать, похоронить — хо-
ва́ти, по́ховати.

Погребение-по́гріб, по́ховання.

Погребецъ—пу́здры; -доро́жный
-пу́здерко.

Погребница (входная часть
по́гребя)—при́гребця.

Погребной—півни́чний, льохо-
вий.

Погребщикъ—ви́нник.

Погребъ — льох, холо́дник, тем-
ник; півни́ця.

Погрезить—пома́рити.

Погремушка — черкі́тка, чер-
ка́вка, торохті́лка, бря́з-
кало, бря́зкальце, бря́зкіл-
ка, бря́зкітка, бря́зкотало.

Погремѣть—погу́ркати, по́гре-
мі́ти, по́грімоті́ти, погу́р-
коті́ти.

Погрестъ—по́гребти.

Погрозить,-ся—на́сварити, на́с-
варитися; (накри́чать) на́г-
рі́мати.

Погромлять,-мить—ро́збивати,
-бити, ро́збивати, ни-
щи́ти, зни́щити.

Погромъ — ру́йнація, спу́сто-
ше́ння, ро́збиванка.

Погромыхивать—на́грі́мати.

Погрохотать—погу́ркоті́ти.

Погрубить—погру́біянити.

Погрубѣть—згру́бнути, згру-
бі́ти.

Погружать,-зить,-ся — ванта́-
жити; наванта́жити; (въ
воду)-за́нуряти, за́нурити,
-за́нуритися, за́топляти,
-пи́ти; -ся-за́ринати,-ну́ти,
-рну́ти, про́нуритися, про-
ну́рити, за́топля́тися, -пи-
ти́ся.

Погружение—за́топле́ння, за-
ну́рення.

Погружать,-знуть — за́топля-
ти́ся, -пи́тися, і́ти на́ дно;
гру́зти, за́грузти.

Погрузка—ла́дування, ванта́-
же́ння, те́ркилування.

Погрустить—посуму́вати, по-
жу́ритися.

Погрызть—по́гризти.

Погрѣть — погрѣти; -ся-погрѣтися.
 Погрѣшати, -шити — грѣшити, погрѣшити; помилятися, -литися.
 Погрѣшеніе — погрѣшка; помилка, хиба.
 Погрѣшность — (ошибка) помилка, похибка, прогріх, охиба; (вина) завина.
 Погрязати, -знуть — грузити, загрузити; затоплятися, -питися.
 Погрязнѣть — закалятися, побрудніти.
 Погубитель, -ница-згубник, -ця.
 Погубляти, -бити — занапащати, занапащати, збавляти, збавити; світ зав'язати, з світа звести.
 Погудка — голос, спів; приказка, примовка.
 Погуливати — розгулювати; підпивати часами.
 Погуляти — погуляти.
 Погустѣти — погустішати, потужавіти.
 Подаваніе — подання.
 Подаватель, -ница — подавальник, -ця, подавач, -ка.
 Подавати, -дати — подавати-дати; давати, дати на стіл.
 Подаватися, -даться — посуватися, посунутися; поступатися, -питися.
 Подавиться — заглитнутися, подавитися.
 Подавленіе — притлума, затлума, притлумлення, затлумлення.
 Подавливати — причавлювати, притискати.
 Подавляти, -вить — душити, придушити — пригнітати, -тити; (чувство, совѣсть, движеніе, возстаніе) притлумляти, затлумляти, -мити; себя — перегнітати себе.
 Подавно — поготів.
 Подагра, мед. — подагра.
 Подаи, подаите — ке, кете.
 Подаренное — дарівщина.
 Подаренный — даріжний, дарований, подарований.
 Подарить — подарувати.
 Подарок — дарунок, подарунок, дариця; подарки — подаря; -свадебные — даровизна.

Подарочный — дарунковий, подарунковий.
 Податель, -ница — давець, подавець, подавалиця.
 Податливый — схильний, уляглий, здатливий; легко подаючийся обробкѣ — податний.
 Податной — податковий, податкований.
 Подать, налоги — оплати, податок; (поборы) подереча; сборъ на общест. потребности — порубок.
 Подача — подавання, подання.
 Подача — датка, даток.
 Подаяніе — милостиня, даток.
 Подбавка — придаток, додаток.
 Подбавляти, -вить — придавати, додавати, -дати; підкидати, -кинути.
 Подбалтывать, -болтать — підбавлювати, підбавляти, підмішувати, -шати; заправляти, -правити.
 Подбережникъ, раст. *Zyltrum Salicaria*, — плакун, тройчак, твердяк, залізник червоний.
 Подбивать, -бить — підбивати, підбити, попідбивати, підгонити, підігнати; (мѣхомъ) хутрувати, ухутрувати; підшивати, -шити; (подговаривать) підмовляти, намовляти, -вити, наштирювати, -рити, настренчувати, -чити.
 Подбивка — підбивання; підшивка.
 Подбирать, -брать — підбирати, підібрати, збирати, зібрати, назбирати, поназбирати; (лучшее къ лучшему) личкувати, зличкувати, добирати, -брати; (платье) підтикати, підкасати, закасуватися, -сатися.
 Подбираться, -браться — підбиратися, підобратися; підмощуватися, моститися, піддобрюватися, -бриситися, підлещуватися, -ститися; підкрадатися, -крастися.
 Подблюдникъ — підтарільниця, підтарілок.
 Подбодрить — підбадьорити.
 Подбодриться — побадьорнішати.
 Подбой — підбивання; підшивка.

Подбойка, сапожн.—бабка.
 Подбойный—підбивальний.
 Подборный—добраний.
 Подбородникъ—підгубник.
 Подбородокъ—підборіддя.
 Подборщикъ, -ца—добирач, -ка.
 Подборъ — добір, вибір; каблукъ—кірка, корок, скорок, закаблук, підп'яток.
 Подбочениваться, -ниться — у боки братися, взятися.
 Подбрасывание—підкидання.
 Подбрасыватель—підкидач.
 Подбрасывать, -бросить (вверхъ) — підкидати, підкинути, підвергати, -вергнути; (о сѣнѣ) підтрушувати, -сити.
 Подбрасываются, -бросятся — підкидатися, підкинутися.
 Подбривать, -брить, -ся — підголювати, підголити, -ся.
 Подбрюшина—підчеревина.
 Подбрюшникъ—попруга.
 Подбрюшный—підчеревний.
 Подбѣгать, -жать — надскакувати, надскочити, надбігати, -гти (до кого, чого); підбігати, -бігти (під що).
 Подбѣгая—підбігцем.
 Подбѣливать, -лить, приправитъ — забілювати, забілити, підбілювати, -лити.
 Подбѣлка—забіл.
 Подбѣлъ, раст. *Petasites vulgaris*—маточник; аптечный, *Petasites officinalis* — кремениця; *Tussilago farfara* — підбіль.
 Подваливать, -лить — підкочувати, -тити, підсувати, -сунути під що.
 Подваль—льох; темник.
 Подвальный—льоховий, темниковий.
 Подвергать, -гнуть, -ся (чему) — наражати, -зити, -ся (на що); опасности — наражати на небезпечність; испытанію, мученію, пыткамъ—взяти на спиток, на муки, на тортури; -ся наказанію—підпасти під кару; испытанію—піддатися іспитові.
 Подвернуться, случайно встрѣтиться—навинутися; нагодиться, наскоčiti; (поджаться) підібгатися.
 Подвертывать, -вернуть — підгортати, -рнути; підсувати, -

сунути; підтикати, -тикати; підкочувати, -тиги; підкладати, -класти.
 Подвесель—напідпитку, напідпитках.
 Подвеселить — підвеселити, підпоїти; -ся-підвеселитися, підпити.
 Подвздохи, анат.—здуховина, здухвина, голодниця, голоднівка.
 Подвздошный—здуховиний.
 Подвивать, -вить — підвивати, -вити; закручувати, -тити.
 Подвивка—завивання.
 Подвигать—порухати, посувати.
 Подвигать, -двинуть — посувати, -сунути, порушати, -шити.
 Подвигаться—посуватися.
 Подвигающийся быстро (о работѣ)—поступний.
 Подвигая, подвигаясь—посувом.
 Подвигъ — велесправа, велетруд.
 Подвижникъ, -ца — трудженик, -ця.
 Подвижной—рухливий, юрливий, меткий, рушний, непосидющий, побігущий.
 Подвизаться—трудитися; боротися.
 Подвинчивать, -тить—підшрубувати, -бувати.
 Подвирать, -врать — підбріхувати, підбрехати, підбрехнути.
 Подвластный — підвладний, підручний; состоящий подъ властью—присудник.
 Подвода, — хурманка, хура, фіра.
 Подводитъ, -вести — підневіжувати, підневідіти (поддѣтъ); приводити, -вести; застосовувати, -сувати (до чого).
 Подводный—підводний; лодка-підводник.
 Подводчикъ—підвідник, хурманник.
 Подводъ—направа, наштирка.
 Подвое—по два, по двох.
 Подвозить, -везти.—надвозити, надвезти, привозити, -везти.
 Подвозный—перевезений, надвезений; надвозовий.
 Подвозчикъ—підвізник, возій.
 Подвозъ, привозъ—навіз.

Поволакивать, -лочь — підволікати, -лікти, підтягати, -гти.
Подворачивать, подворотить, подвернуть, -ся-підвертати, підвернути, -ся, підгортати, -рнути, -ся, підкочувати, -тити, -ся.

Підворотня—підворітниця.
Подворье—заїзд; подвір'я.
П дворянски—пошляхецькому.
Подвохъ—підневідка.

Подвыпивший—підпийлий.
Подвыпить—підпити.
Подвѣвать, -вѣять — підвівати, підв'іяти.

Подвѣдомственный-підлеглий, підвладний.

Подвѣчный—шлюбний.
Подвѣска, привѣска—теліпанчик.

Подвѣсный—причеплений.
Подвѣсокъ—підважок.
Подвѣтренный—підвітряний.
Подвѣшивать, -сить — чіпляти, причіпляти, -пити.

Подвязи, архит. -риштовання.
Подвязка—підв'язка; підв'язування.

Подвязывать, -зять — підв'язувати, підв'язати; (поясомъ) підперізувати, -резати.

Подгадить—підкапостити.
Подгибать, подогнуть, -ся — підгинати, підігнути, загинати, -гнути, -ся; підгортати, -рнути; підкотити, підкасати, -ся.

Подглазый—підочний.
Подглядчикъ-ца — підглядач, -ка.

Подглядывать, -дѣть — підглядати, -гледіти.

Подгнивать, -гнить — підгнивати, -гнити.

Подгнивший—підгнилий, дряглий.

Подговаривание—підмова.

Подговаривать-ворить — підмовляти, намсвляти, -мовити.

Подговорщикъ, -ца — підмовник, -ця, направник, -ця.

Подговоръ—підмова, підмовляння, намова, направа.

Подголовокъ—підголовач.

Подгонять, подогнать — підганяти, підгонити, підігнати; (къ чему) надгонити, надігнати; (лошадь) підторку-

вати, -кнути; прилаштовувати, -тувати.

Подгорать, -рѣть — припалатися, -литися, припикатися, -пектися.

Подгорный—підгірний.

Подгородный—передміський.

Подгорье—підгір'я, підгірок.

Подгорѣлый—припалений, припечений.

Подготовка — підготова, проготова.

Подготовлять, -вить, -ся — підготовувати, -тувати, підучувати, -чити; -ся прилаштовувати, -нувати, підлагоджувати, -лагодитися.

Подгребать, -гребть — підгортати, підгорнути, підгрібати, -гребти.

Подгребки—вигрібки.

Подгрифокъ—приструнник.

Подгрудный — підгрудний; -ная кость-грудниця.

Подгрудокъ (у рог. скота)—підгорлина, підгорля, підгірля, підшийок.

Подгрызать, -зть — підгризати, -зти.

Подгуливать, -лять — підпивати, -пити.

Подгущать, -стить — густити, згустити.

Поддабриваться, подольщаться — примилатися, примилитися, добритися.

Поддавать, -дать, -ся — піддавати, піддати, підхиляти, -лити, -ся.

Поддакивать—підтакати, підбасовувати (кому).

Поддакивающей — потакач, потаковник, потакайло.

Поддабливать, -бить — піддовбувати, піддовбати.

Подданная—підданка.

Подданный—підданий, підданський.

Подданный—підданий, підданець.

Подданство—підданство.

Поддевка—чумарка, чумарчина, чемерка, чинарка, чемліт, чинарчина.

Поддергивать, -рнуть — підсмикувати, підсмикати, підсмикати, підсмикнути.

Поддерживать, -жать — підпірати, підперти, підтримувати, -мати, підбичувати, -чу-

вати; (кого въ чемъ) похлі-
бити (за ким); (переписку)
листуватися.
Поддержка—спомога, / підпо-
мога, підпора, підсобка,
підпертя, заратунок.
Поддонникъ—підставок.
Поддувало—піддувало.
Поддувать,-дутъ — піддувати,
піддути.
Поддѣвать,-дѣтъ -- підсідати,
підсісти, зневіжати,-віжи-
ти, підневіжувати,-відити,
під'ідати,-істи, під'іздити,
-іхати; зачіпляти,-пити.
Поддѣлка—підробка, хвальш.
Поддѣлывать,-дѣлать—підроб-
лювати, підробити, хваль-
шувати.
Поддѣлываться, поддѣлаться—
підбармюватися, підбар-
муватися, лакузитися, зла-
кузитися, підсипатися,-си-
патися, підстелятися,-лити-
ся, (словами) підмовляти-
ся, мовитися.
Поддѣльный — підроблений,
підробний, непритаманний,
хвальшивий, підборний.
Поденка, насѣк.—шашка.
Поденный, о—цілоденний; по-
денний, о.
Поденщица—поденниця.
Подергивание—дригання; не-
произв. мускуловъ-мишка.
Подергивать,-гать — смикати,
посмикати, сіпати, посі-
пати, шморгати, пошмор-
гати.
Подергиваться—тіпатися, сми-
катися.
Подержанный—підтоптаний.
Подернуть—заволікти, потяг-
ти, затигти; (льдомъ) за-
шерхнути; (дымомъ) потяг-
ти димом.
Подержание—зажиток.
Подержанный, бывшій въ упот-
ребленіи—заживаний.
Подержать — потримати, по-
держати; заживати.
Подешевѣть—зашевіти, зде-
шевіти, подешевшати.
Поджаривать,-рить,-ся — під-
смажувати, підсмажити,
підпикати,-пекти,-ся: (въ
маслѣ) засмажувати, сма-
жити,-ся.
Поджаристый — підсмажений,
підпечений.

Поджарый—худорлявий, сухор-
лявий.
Поджелудочный — підшлунко-
вий.
Подживотникъ—попруга.
Подживотье—підчерезина.
Поджигание—підпалювання.
Поджигатель,-ница--палій,-ка.
Поджигательство—підпал, під-
палення.
Поджигать,-жечь — підпалюва-
ти, підпалити; припалюва-
ти, пришмалювати,-лити;
підбурювати, рити, направ-
ляти,-правити.
Поджидание—чекання.
Поджидать,-ждать — чекати,
очікувати, наджидати, на-
діждати, (подстерегать) ча-
тувати.
Поджилки—жижки.
Поджимать, поджать—прикор-
чувати,-чити, підігати.
Поджогъ—підпал.
Подзадоривать,-рить — під-
цьковувати,-кувати, підпро-
чувати,-чити; підохочувати,
-охотити.
Подзатыльникъ — запотилиш-
ник, ошийник, спотикач.
Подземелье—підземелля, льох.
Подземный — підземний, під-
земельний, попідземний.
Подзолъ—луг, зола.
Подзорный—прозорний.
Подзывать,-звать — підклика-
ти, підкликати, приклика-
ти,-кликати.
Подивиться—подивуватися.
Подирать,-драть — роздирати,
-дерти; скубти, поскубти.
Подкалывать, подколоть—під-
штрюкувати, підштрикнути;
підпинати,-п'ясти, підшпи-
лювати,-лити.
Подкапывание—підкопи.
Подкапывать,-копать,-ся—під-
копувати, підкопати,-ся.
Подкарауливать,-лить — при-
стерігати, пристерегти, со-
чати, присочити, пантру-
вати, упантрувати, чигати,
вичигати.
Подкармливать,-мить — підго-
довувати, підгодувати, під-
харчовувати,-чувати, під-
контовувати,-тувати; по-
толстѣть—отягтися, узяти
тіло.

Подкатывать, -тять — підточувати, -чити, підкочувати, -тити.

Подкачивать, -чнуть — підхитувати, -тнути.

Подкашивать, -сить — підкошувати, підкосити.

Подквашивать, -квасить — підквашувати, сити.

Подкидной—підкинений.

Подкидывать, -кинуть — підкидати, -кинути; підсувати, -сунути.

Подкидышъ—підкидьок.

Подкладина—лігар.

Подкислить—закислити.

Подкладка—підшивка, підбій, підбійка; підставка.

Подкладочный — підшивковий, підбійковий, підкладальний.

Подкладывание—підкладання.

Подкладывать, подложить — підкладати, підкласти, підмошувати, -мостити; підшивати, -шити.

Подклеивать, -клеить — підліпляти, -пити.

Подкова—підкова.

Подкованный—кований.

Подковка — підкування; підківка.

Подковный—підковний.

Подковообразный — підковуватий.

Подковывать, -ковать — підковувати, підкувати.

Подковыривать, -рять—піддовбувати, піддовбати, підколупувати, -пнути.

Подкожный—підшкурний, зашкурний.

Подколачивать, -лотить — підбивати, -бити.

Подколодникъ, пт. Motacilla — трясихвістка.

Подколодный—підколодний.

Подколъ—підкол.

Подколѣнокъ—жижка, підколінок.

Подкопный—підкопний.

Подкопъ—підкіп; підступ.

Подкосъ — підпора.

Подкрадываться, -красться — підкрадатися, -крастися, підбіратися підібратися.

Подкрапивница, пт. Motacilla regulus—королік.

Подкраснить—підчервонити.

Подкрашивать, -сить — підбар-

мовувати, підбармувати, підмальовувати, -лювати, -ся.

Подкручивать, -крутить — підкручувати, -тити.

Подкрѣпа—підпора.

Подкрѣпление — засилок, підсилок, підпора, підмога; (ѣдой) піджива.

Подкрѣпляютъ, -пить—посилати, -силити, засилювати, засилити, підсилювати, -силити, покріпляти, -пити; підпирати, -перти.

Подкрѣпляться, -питься (пищей)—під'ідати, під'істи.

Подкузьмить — підвести, підманити, підкувати.

Подкупать, -пить — підкупляти, підкупити; докупляти, -пити.

Подкупной—закупний, підкупний.

Подкупщикъ—закупник, підкупник.

Подкупъ—підкуп, підкупство.

Подкуривать, -рить — підкурювати, -рити.

Подкучивать, -титъ — підливати, підпити, підпіячити, підгуляти.

Подлаживаться, -ладиться — придобрюватися, придобритися, лакузитися, підлакузитися.

Подлаза—підлабузник, лакуза.

Подламывать, -ломить — підламувати, -ламати.

Подлежать, -лечь — лягати, -гти під що.

Подледный—підльодний.

Подлежать — підлягати, -гти, підпадати, -пасти, належати.

Подлежащее, грам.—діяльник, підмет.

Подлежащий—властивий; належний.

Подлетать, -тѣть, прилетѣть — надлітати, надлетіти, надлиннути, підлітати, -летіти, -лннути.

одлецъ—подлчк.

Подливание—підсипання, підливання.

Подливать, -лить — підсипати, підсипати, підливати, -лити.

Подливка—підливання; (соусъ) підлева.

Подливной — розливальний, підсубійний (о колесѣ).

Подлиза, льстець—лизун, підшивайло, підлепа, підлепливий, підлепний.

Подлизываться, -заться—підсипатися, підсипатися, дабузнитися, лакузитися, підлабузнитися, підлакузитися.

Подлинникъ—первотвір.

Подлинный, собственный — притаманний, автентичний, справжній, правдивий, власний.

Подлипала—см. Подлиза.

Подлипательство — підлесливість, улесливість, підсипання.

Подлипать, -пнуть — приліплятися, -пигися.

Подличать—подлякувати.

Подло—підлотно.

Подлобный—підчільний.

Подлобье—підчілья.

Подлогъ—підбор.

Подложный, о — підборний, хвальщивий, о.

Подлость—підлота.

Подпунный—підмісячний.

Подлый—підлотний.

Подлъ—біля, попри, побіля, обік, побіч, попліч, суміж, узбіч, поузбіч.

Подлззать, -лззть — підлазити, -лізти.

Подлъплять, -пить — підліпляти, -пити.

Подлъсникъ, раст. *Asarum europaeum*—копитень, копитки, копитник, копитняк.

Подлъсокъ — підлісок, прилісок.

Подмазка—підмазування, підмашування.

Подмазчикъ — мастильник, (шутл.) шмаровоз.

Подмазывание — підмазування.

Подмазывать, -зать — підмашувати, підмастити, підмазувати, -мазати.

Подмазываются — см. Подлизываться.

Подмалевывать, -левать — підфарбовувати, -бувати.

Подманивать, -нить — приваджувати, - дити; зводити, звести.

Подмаренникъ цѣпкій, раст. *Galium Aparine* — мокрець, деряока, лепчиця, лепець, липник, липняк, колотов-

ця, прилип, іванчик золотий; -настоящий, *G. verum*—медівник, пшінка, медявник, медяник, кашка жовтецька, дівуника; м'яккій—*G. mollugo*—чистець, смирна.

Подмастерье—підмайстер, підмайстерок; сапожника — шевчук, портного — кравчук, кузнеца—ковальчук, бочара—бондарчук.

Подмахивать, -хнуть—підписувати, -сати нашвидку.

Подмачивать, -мочить — підмочувати, -чити.

Подмерзать, слегка замерзать, -знуть — замерхати, замерхнути, примерзати, -зти.

Подметальщикъ, -ца — замітач, -чка, метільник, -ця.

Подметать, -месть—підмітати, -мести.

Подметка—підмітка.

Подметный — підкидний, підкинений.

Подметывать, тать, -тнуть — підкидати, -кинути; фастригувати, прифастригувати; (обувь) підставляти, -ставити.

Подметышъ—підкидьок.

Подмигивание—підморгування.

Подмигивать, -гнуть — підморгувати, підморгнути.

Подмога — підсобка, спомога, поміч.

Подмокать, -кнутъ—мокти, підмокти.

Подмолаживать, -лодить — відмоложувати, -дити.

Подмораживать, -розить — приморозувати, -зити; підмерзати, -зти.

Подмости — примістка, під, поди.

Подмочка—підмочка.

Подмывание — підмитва, підмивини, підмивнява.

Подмывать, -мыть — підмивати, мити; (размывать) сукотати, усукотати.

Подмылье — милини, змилки.

Подмышка—пахва, паха.

Подми́ннати, -нить—замінити, -нити; (подложить одно вместо другого) підставляти, -вити, підкладати, -класти.

Подмѣнный — підмінений, за-
мінений, підставлений.

Подмѣнь — заміна.

Подмѣсить — примішати.

Подмѣсь — примішка, домішка.

Подмѣчать, мѣтити — укмича-
ти, укмітити, устро́чувати,
-чити, пристерігати, -гти,
завважати, -важити, зугле-
діти.

Подмѣшать — підмішати, при-
мішати.

Поднадуть — піддурити.

Подначаліе — підвладність, під-
рядність.

Подначальный — підвладний,
підрядний.

Поднебесная — світ.

Поднебесный — піднебний.

Поднебесье — піднеб'я.

Поднебный, анат. — піднебен-
ний.

Поднебье, анат. — піднебення.

Подневольный — заневільний,
приневільний.

Поднесение — підноси́ни, доно-
шіння; посвята.

Поднесь — дотепер, і досі.

Поднимать, -нять — підіймати,
підійняти, піднімати, під-
няти, здіймати, здійняти;
підводити, зводити, -вести;
(тяжесть) підважувати, -ва-
жити; (вверхъ) підвергати,
-вергнути.

Подниматься, -няться — підво-
дитися, підвестися, зводи-
тися, -звестися; підносити-
ся, зноситися, зне́стися,
зня́матися, зня́тися; (въ
цѣнѣ) здорожитися; (о ра-
стеніяхъ) понасторошувати-
ся, вигнатися; (о бурѣ,
вѣтрѣ) схоплюватися; (о
пыли) скопотитися, спили-
тися.

Поднимокъ, раст. *Viola agapa-
gia* — драб.

Подновлять, -вить — відновля-
ти, -вити.

Подноготная — тайливиці, тай-
нощі.

Подножие — підніжжа, підні-
жок; горы підгір'я.

Подножка (въ экипажѣ) — сту-
пійка.

Подножный — підніжний; кормъ
-паша.

Подносить, -сти, принести —

надносити, наднести; пода-
вати, -дати.

Подность — стябло, таця.

Поднѣпровье — Наадніпрящи-
на.

Подобаеть — личить, годиться,
належить, слід.

Подобіе — взір, штиб, кшталт.

Подоблачный — підхмарний, по-
підхмарний.

Подобно тому какъ — так саме
як.

Подобный — такий саме, жих-
лий.

Подобострастіе — підлепність,
підлепливість.

Подобострастный, о — підлеп-
ний, підлепливий, о.

Подобрѣть — здобріти.

Подогнуться — підвернутися.

Подогрѣвать, -грѣть — підігрі-
вати, підігріти, пригріва-
ти, -гріти.

Пододвигать, -нуть (подъ что) —
підсувати, підсунути; над-
сувати, -сунути (къ чему).

Подождасть — зотривати, заче-
кати.

Подозрительный, о — підзорний,
підозренний, підозрілий, о;
непевний, о.

Подозрѣваемый — призрений.

Подозрѣвать — мати призу
на кого.

Подозрѣние — призра, приздрін-
ня, підзор, заздівання.

Подой — удій.

Подойникъ — дійниця, чуберка.

Подойный — удійний.

Полоконникъ — лутка.

Подоль (женск. рубахи) — по-
діл, пелена, запола; (платья)
надолок.

Подольщаться, -ститься — підле-
щуватися, підлеститися,
підлизуватися, підлизати-
ся, підлискуватися, підла-
бузюватися, -бузнитися,
підгортатися, -рнутися, упе-
щуватися, упеститися, при-
маткобожитися, улещуна-
тися, -ститися, підсипатися,
сипатися, підстелятися, -ли-
тися, підбасовувати, -сува-
ти кому.

По домашнему — по домовому.

Подонки — оденки; общества —
потолоч.

Подоплека — тайливиці.

Подопрѣвать,-прѣть — заприва-
ти,-пріти.

Подорваться — підвередитися.

Подорожать — подорожчати.

Подорожникъ, пл. *Emberiza
miliaria* — болібрюх, ячмін-
ник, стерник; *E. Anmer.* —
припутень; *E. nivalis* — сніго-
люб; раст. *Plantago major* —
трипутень, ранник, попут-
ник, подорожник; *Alisma
plantago* — частуха, жабник;
-золотой, *E. citrenella* — жов-
тобрюх.

Подорѣшникъ, раст. *Asarum
europaеum* — копитень, копа-
тень, копитки, копитник, ко-
питняк.

Подосадовать — посердитися.

Подосина — підісок.

Подосиновникъ, грибъ — підо-
сичник.

Подоспѣть — нахолитися, нахва-
титися, нагодитися. прис-
піти.

Подотвѣтный — відповідаль-
ний; підсудний, обвинуваче-
ний.

Подоткнути — підстромити.

Подотчетный — назвітний.

Подохлый — здохлий.

Подохнуть — поздохати, виз-
дохати.

Подоходный — прибутковий,
зприбутковий.

Подошва — підошва; (обуви)
підстілка, підкладка; (двой-
ная) ромпас; (горы) підгір'я.

Подошвенный — підошововий.

Подпадать,-пасть — підпадати,
-пасти (подъ что), наража-
тися,-зитися (на что), під-
лягати,-гти (чему).

Подпаивать,-поить — підпоюва-
ти,-поїти, попідпоювати.

Подпалзывать,-ползти — під-
повзати,-зти, підлазити,-
лізти.

Подпаливать,-лить — підсмалю-
вати, підсмалити.

Подпирать,-пороть — відпо-
рювати,-роти.

Подпекать,-печь — підпикати,-
пекти.

Подпечекъ — штандари, під-
пичья.

Подпиливать,-лить — підпилю-
вати, підпиляти.

Подпилокъ — терпуг.

Подпирать,-реть — підпірати,
підперти.

Подписка — підписка; (на повр.
изд.) передплата.

Подписной — записний; перед-
платний.

Подписчикъ,-ца — передплат-
ник,-ця, пренумерант,-ка.

Подписывать,-сать, ся — підпи-
сувати,-сати,-ся; передпла-
чувати,-тити.

Подпись — підпис.

Подплывать,-плыть — підпли-
вати, плисти,-плинути (подъ
что), надпливати, надплив-
ти, надплисти (къ).

Подплясывать-підтанцьовува-
ти, дрімбати.

Подполковникъ — підполков-
ник.

Подполье — льох.

Подпорка — підпора, супора.

Подпочва — живетень, материк,
живець.

Подпочвенный — підгрунтовий,
зашкурний.

Подпояска — підперізування;
перезок.

Подпоясывать,-сать — уперізу-
вати,-зати, підперізувати,
-резати.

Подправлять,-править — під-
добрювати, піддобряти, під-
добрити, підладжувати,-ла-
дити, відновляти, вити.

Подпруга — попруга, реньгорт.

Подпрыгивать,-нуть — підстри-
бувати, підстрибнути, під-
плигувати, гнути; вистри-
бувати, вибрикувати.

Подпрягать,-прячь — підпряга-
ти,-гти, припрягати,-гти.

Подпускать,-стить — припуска-
ти, допускати,-стити.

Подпѣвать,-пѣть — приспівува-
ти,-вати.

Подпѣвающий — підспивач.

Подпятка, мех. — шайба.

Подравнивать,-ровнять — зрів-
нувати,-нати.

Подражаніе — наслідування.

Подражатель,-ница — наслідова-
ник,-ця, наслідувач,-ка.

Подражательный, о — наслі-
довний, о.

Подражать (кому, чему) — на-
слідувати (кого, що.)

Подраздѣленіе — підподіл.

Подраздѣлять,-лить — підподі-
ляти,-лити.

Подразнить—подратувати.
 Подразумѣвать (что) -- доми-
 слятися (чого).
 Подразумѣваться — припуска-
 тися, значитися.
 Подрастать, расти—підбільша-
 ти, підбільшати, підроста-
 ти, надростати,-сти.
 Подраться—побитися, почуби-
 тися.
 Подребезжать—подирчати, по-
 деренчати.
 Подреберье, анат.—підребер'я.
 Подремать — покуняти, подрі-
 мати.
 Подризникъ—підризник.
 Подробный, о — докладний, о.
 Подрожать—потреміти, пот-
 руситися.
 Подростокъ—підліток, недолі-
 ток; півпарубок, підпару-
 бочий.
 Подрубать,-бить—підрубувати,
 підрубати,-бити, підтина-
 ти,-тяти.
 Подруга—подружниця, подру-
 жина, подруга, другиня;
 -жизни-дружина.
 Подружески — по-друзьки, по
 приятельському.
 Подружить — здружити, зап-
 риязнити.
 Подружаться — поєднатися,
 заприятелювати, зайти в
 приязнь.
 Подрумняивать, подрумняить,
 (хлѣбъ, печенье вообще)—
 загничувати, загнитити.
 Подручный — підручний; пох-
 ватний.
 Подрывать, подрыть — підри-
 вати, підрити, підкопува-
 ти,-пати.
 Подрывать,-орвать — висаджу-
 вати, висадити в повітря;
 довѣріє—збавляти, збавити
 віри, зневіряти до кого;
 (здоровье) - надвереджати,
 надвередити (здоровья).
 Подрываются,-рваются — пору-
 шатися, порушитися, над-
 вереджуватися,-дитися.
 Подрывъ — висад в повітря;
 страта, шкода.
 Подрѣзка—підтинання, підрі-
 зування.
 Подрѣзной — підрізаний, під-
 тятий.
 Подрѣзывать, подрѣзать—під-
 тинати, підтяти, підітнути;

крылья -підборкувати, бор-
 кати, надборкувати,-кати;
 (одежду) підкроювати,-ксо-
 іти; (коротко) підчикри-
 жити.
 Подрѣзь—підрізи.
 Подрябнуть—пов'яти, потрухти.
 Подрядный—рядний.
 Подрядческий—рядницький.
 Подрядчикъ—рядник, завідця.
 Подрядъ—ряд, помова.
 Подрядъ, нар.—обрядно, пос-
 піль, узаміт.
 Подряжать,-дять — підгожати,
 підгодити, згоджати, згоди-
 ти, рядити, підрядити.
 Подрясникъ—підрясник, під-
 сутанник.
 Подсаживать,-дять—підсаджу-
 вати,-дити; (растенія) при-
 саджувати,-дити.
 Подсаживаться, подсесть —
 підмошуватися, підмости-
 тися.
 Подсвѣчникъ — світич, свіч-
 ник, світильник, свічарня,
 посвітач; (церковный) став-
 ник; (маленькій у иконы)
 світач.
 Подсизивать,-сидѣть — підхо-
 дити, підійти, кого.
 Подсинивать,-нить — підсиню-
 вати,-нити, попідсинювати.
 Подскабливать,-лить—підскрі-
 бати,-скребти.
 Подсказчикъ,-ца — підказник,
 -ця.
 Подсказывание — підказування.
 Подсказывать,-зять — підказу-
 вати, підказати.
 Подскакивать,-скакать — прис-
 кокувати,-скочити (до кого,
 до чого).
 Подскакивать,-скочить — під-
 скакувати,-скочити.
 Подскакивая—вистрибом.
 Подскокъ—підскік.
 Подслащивать,-ститъ—засоло-
 джувати, засолодити, со-
 лодити, посолодити, підсо-
 лоджувати,-дити.
 Подслуживаться — прислужу-
 ватися, піддобрюватися.
 Подслушивание—підслухи, при-
 слухи.
 Подслушивать,-шать — підслу-
 хати,-слухати.
 Подслідственность — підслід-
 чість.

Подслідственный — підслід-
чий.

Подслідповатый — підсліпа, під-
сліпий.

Подсматривать, рѣть — підгля-
дати, підглежувати, під
глядіти, підгледіти, підзи-
рати, зирити, підуздріти,
піддивлятися, дивитися.

Подсмѣиватися — підсміювати.

Подснѣжникъ, раст. *Galanthus
pivalis* — ярник, просерен,
козюдрист, скорозріст; *Primi-
ula* — первоцвіт; — синій ско-
роліски; — сибирскій, *Scilla
cernua* — пролісок.

Подсоблять, бить — допомага-
ти, — могли.

Подсовывать, — сунуть (подъ
что) — підпихати, підіпхну-
ти; підсувати, — сунути.

Подсолнечная — світ.

Подсолнечникъ, раст. — сояш-
ник; — сѣмя-насіння.

Подсолнечный — підсосяшний.

Подспорье — підпомога, допо-
мога.

Подставка — підстава; підпо-
ра; (ножка) — дибка.

Подставлять, — вить — підстав-
ляти, — вити, підкладати,
— класти, підсувати, сунути,
замінити, — нити.

Подставной — підставлений;
хвальщивий.

Подставочный — підставний.

Подстегивать, подстегнуть,
(кнутомъ) — підстѣобати,
підстѣобнути.

Подстерегать, — речъ — пантру-
вати, припантрувати, під-
стерігати, підстерігати, чи-
гати, дочигати, чатувати,
учатувати, сочити, присо-
чити, настерігати, — гти; (под-
смотрѣть) призорити, за-
пильнувати.

Подстилатъ, — стлатъ — підсти-
лати, підіслати, підстеля-
ти, — лити, попідстеляти.

Подстилка — підстеляння; під-
клад, постілка.

Подстой — сухостій.

Подстрагивать, — гать — підстру-
гувати, підстругати.

Подстраивать, — строить — (пе-
рен.) під южувати, — юдити.

Подстрекатель, — ница — підмов-
ник, — ця, підбурник, ця.

Подстрекательный — підмов-
ний, піджогливий, підцюк-
ливий, під'юдливий.

Подстрекательство — підмова,
піджога, підбивання, підбу-
рювання, підштрикнява,
підцюкнява, направа, під'ю-
дини.

Подстрекать, кнуть — юдити,
під'юдити, підбурювати, — ри-
ти, підмовляти, — виги, під-
джигувати, — гнути, підцюку-
вати, кнути, підштрикува-
ти, — кнути, під'юджувати,
— юдити, підструнчувати, — чи-
ти, підстрочувати, — чити.

Подстригать, — стричь, — ся — під-
стригати, підстригти, — ся.

Подстрочный — міжрядковий;
(о переводѣ) дослівний.

Подстрѣлить — підстрелити.

Подступать, — пить — приступа-
ти, — пити, — наближатися,
зближатися, — зитися до.

Подступъ, — наблиз, приступ;
напад.

Подсудимость — підсудність.

Подсудимый — підсудник; під-
судній.

Подсудный — підсудний.

Подсушивать, — шить — підсуша-
ти, — шити.

Подсылать, — дослать — підсила-
ти, — слати.

Подсыпаніе — підсипка.

Подсыпать, — сыпать — підсипа-
ти, — сипати.

Подсыпка — підсипка.

Подсыхать, подсохнуть — над-
сихати, надсохнути, (нем-
ного) стряхнути.

Подсѣвать, — сѣять — підсівати,
сіяти, досівати, — сіяти.

Подсѣдать, — сѣсть — присідати,
— сісти (до чого).

Подсѣдельникъ — попруга.

Подсѣдельный — підсідловий;
верховий.

Подсѣкать, — сѣчь — підтинати,
підтяти, — підітнути, попід-
тинати, підрубувати, бати,
попідрубувати.

Подтаивать, — таять — топитися,
рестопитися потроху.

Подталкивать, — кнуть — підпи-
хати, підіпхнути, підштов-
хувати, — вхнути.

Подтапливать, — топить — (въ
печи) підпалювати, — лити;
(водой) затопляти, — пити.

Подтаскивать,-тащить — підво-
лікати, підволокти, підтя-
гати,-гти.
Подтасовывать,-совать — під-
талювати, вати.
Подтачивать,-точить — підго-
стрияти,-рити; підточувати,
-чити.
Подтачивать,-чать — підшива-
то,-шити.
Подтверждать,-дить — ствер-
джувати,-дити.
Подтверждение — ствердження.
Подтесать—підтесати.
Подтечь—підтекти, підбігти.
Подтибрить—підцупити.
Подтирать,-тереть — підтира-
ти,-терти.
Подтирка—підтирання, вити-
рання.
Подгопка—підпал, распал.
Подтравливать,-вить — під-
цьковувати,-цькувати.
Подтрунивать,-нить — жарту-
вати, глузувати, пожарту-
вати, поглузувати.
Подтыкать,-ткнуть (подъ что)
— підпихати, підіпхнути,
підтикати, підіткнути.
Подтягивать,-нуть — підтяга-
ти, підтягти.
Подтяжка—підтягання.
Подтяжки—шлейки.
Подтяпать,-пнуть — підцупити.
Подувать, дуть—дути, дмуха-
ти,-хнути, повівати,-віну-
ти, духати, подухати.
Подумать—зміслити, помис-
лити, поміркувати, поміз-
кувати.
Подурачить—подурити, помо-
рочити.
Подурачиться—подуріти, по-
пустувати, пожирувати, по-
жартувати.
Подурить,-поблазнувати, по-
штукарити.
Подурнѣть — заневірни́ти, по-
марніти, змарніти, спога-
ніти.
Подусадобный—присадибний.
Подуститель, ница—наущаль-
ник,-ця.
Подутюжникъ—прастава.
Подучить — підучити; підтро-
юдити.
Подушевнѣй, о—щиросердий,
о.
Подушечный—подушковий.
Подушка—подушка, загсло-

вок; техн.—оплін, оплінь.
Подушный—подушний; -подать
-подушне.
Подущать, -устить — науща-
ти,-устити, намовляти,-мо-
вити.
Подушение—наустка, намова.
Подхалюза—проноза, пройда.
Подхватъ—підпашся.
Подхватывать,-тить — підхоп-
лювати, підхопити; (о пѣ-
ніи) приспівувати,-співати.
Подхвостникъ—підхвістя.
Подходитъ, приближаться, -
зиться—надходити, надіхо-
дити, надійти, наближати-
ся,-близитися (до кого, до
чого); підходити, підійти.
(під що); (о днѣ) заступати,-
пити; (водой, сдѣлаться во-
дянистымъ) звідніти.
Подходчивый—улесливий, ле-
стивий, лестний, підлесли-
вий.
Подходъ—надхід, наблиз; (къ
пристані, берегу съ рѣки)
підплив, пришиб.
Подходящий, соответствующій
— відповідний; удобный —
притошний; идущій къ ли-
цу—притошний; пригодный
—прикладний.
Подцапать,-пнуть — хапнути;
підчепити.
Подцвѣтитъ—побарвити.
Подцѣпливать,-цѣпить, год-
дѣть—причипляти,-чепити;
піддупляти,-пити; крюкомъ
—загачувати, загачити.
Подчелюстный, —анат., підви-
личний.
Подчеркивать,-кнутъ — підкре-
сляти,-лити.
Подчивание—частування, трак-
тування.
Подчивать—частувати, трак-
тувати, припрошувати, ря-
дувати.
Подчинение—підлягання.
Подчиненность — підлеглисть,
підвладність, підручність.
Подчиненный—підлеглий, під-
владний, підручний.
Подчинять,-нить — підбивати,
підбити, підхиляти,-лити,
підгортати,-рнути, підне-
волювати,-лити.
Подчиняться,-ниться — підля-
гати, підлягти.

Подчистка—підчищення; підскрібання.
 Подчищать,-чистить — підчишати,-стити; підскрібати,-скребти; (обрывать листья, вѣтви, сучья) чухрати, підчухрати.
 Подчеревный—підчеревний.
 Подшейникъ—(въ уздѣ) підбіріддя.
 Подшибать, бить—підбивати,-бити.
 Подшивать,-шить—підшивати,-шити.
 Подшивка — підшивання; підшивка.
 Подшивной—підшиваний, підшитий.
 Подшипникъ, мех. — підчіпок, підшийник.
 Подштаники — підштанки, спідні.
 Подшутить — зверетенити, пожартувати, зажартувати.
 Подъ (въ печи)—черінь.
 Подъ—під, понід; над; при; біля, побіля; подъ вечерь-надвечір; подъ утро-надранок, перед світом; подъ рукою—на похваті, на похопі.
 Подъемистый — (грузоподъемный) місткий, поємний; (съ высокимъ подъемомъ) підбитюватий.
 Подъемникъ, тех.—підойма.
 Подъемный --(мостъ, ворота, окно) звідний; (судно) вантажовий; (деньги) пересельний; (снарядъ, машина) підсйма.
 Подъемъ—(колокола) підняття; (ноги) підбите; (отлогая возвышенность) узвіз; (домкратъ) підойма.
 Подъѣдать,-ѣсть — під'ідати, їсти, підточувати,-чити, підгризати,-зти; (подкормиться) підхарчитися.
 Подъѣздъ—ганок; під'їзд, над'їзд, приїзд.
 Подъѣзжать,-ѣхать,—під'їздити, їхати, над'їздити, їхати; (подлизываться) підстелятися,-литися, підсипатися,-сипатися.
 Подъѣзжій—під'їздний.
 Подъязычный—під'язичний.
 Подъяремный — зневолений, пригнічений.

Подъячий — канцеляриста; (шутл.) скарбова лушпайка.
 Подыгрывать,-грать — пригравати,-грати.
 Подымный — подимний; - подать—подимне.
 Подымать, - ся — см. Поднимать,-ся.
 Подыскивать,-скать — зашукувати, пришукувати,-кати.
 Подышать—подихати.
 Подѣвать,-дѣть—діти, подіти, заподіти; запроторювати,-торити.
 Подѣйствовать — вплинути; (плохо на желудокъ)—завадити.
 Подѣлать—поробити, удіяти.
 Подѣлить,-ся—поділити, переділити, подуванити,-ся.
 Подѣлка—направа, робітка.
 Подѣломъ—по заслугі.
 Подѣлочный — знадібковий; -матеріаль—знадібок.
 Подѣлывать (дѣлать)—поробляти, моторити.
 Подѣльчивый, уступчивый, — подільчивий, поділющий, подішливий.
 Подѣтски—по дитячому.
 Подюжинно—тузинами, на тузини.
 Поелозить — пометушитися; покрутитися коло кого.
 Поединокъ—герць, дуель, поединок.
 Поежиться — зщулитися, пощулитися.
 Поелику—оскільки.
 Поемный—заплавний.
 Поемъ—заплава.
 Поение—поіння.
 Поерепениться — покостричитися.
 Поерзать—пововтузитися, покрутитися.
 Пожадничать—поласитися.
 Пожалить—пожалити, покусати; (крапивою) попекти.
 Пожалование — (даръ) данок, нагорода, обдарування; надання.
 Пожаловать—надати, обдарувати, нагородити;(посѣтитъ) відвідати; добро пожаловать—просимо до господи.
 Пожаловаться — поскаржитися; обжаловать—оскаржити.

Пожалуй—нехай так, відай, чого доброго.
 Пожалуйста—будь ласка.
 Пожалѣть (кого, что)—ужалувати, ужалітися, зажаліти; (о чемъ) пожалувати.
 Пожарище—згарище, погорілище, погориджа, пожарища, димовище.
 Пожарный—пожежний, вогневий; команда — пожежна сторожа; труба—гасіль.
 Пожаръ—пожежа, пожога, пожега, погориджа; пожаръ!—горить!
 Пожатіе—стиск.
 Пожевать—пожувати, пожвакати.
 Пожеланіе — пожадання, бажання.
 Пожелать—побажати, зажелити, ужадати, зажадати, зохматися.
 Пожелкнуть—пожовкти, ужовкти; прижовкти.
 Пожелтѣть—зажовтити, зжовтити.
 Пожелтѣвшій — зажовклий; (нѣсколько) прижовклий.
 Пожелтѣть — зжовтіти, пополовіти, ужовкнути; (слегка) прижовкнути.
 Пожеманиться—поманіжитися.
 Поженить — спарувати, одружити.
 Пожениться—побратися, одружитися, спаруватися.
 Поженски—по жіночому.
 Пожертвованіе — охвірування; охвіра.
 Пожертвованный—охвѣрний.
 Пожертвовать—охвірувати; поступитися чим; - жизнью—наложити голову.
 Пожесткнуть — затверднути, зашкарубти.
 Пожечь—попалити, спалити.
 Пожива — нажива, зиск, користь, узяток.
 Поживать—матися; какъ поживаете—як ся маєте?
 Поживиться—поживитися.
 Пожидѣть—порідіти.
 Позизненно—до віку, до життя.
 Позизненный—довічний, доживотний.
 Пожилое (плата за квартиру)—комірно.
 Пожилой — пристаркуватий,

пристарий, літошній, постарий, підтоптаний.
 Пожимать, -жать — стискати, стиснути; -ся — щулитися, зщулитися, кулитися, скулитися; вагатися.
 Пожинать, -жать — зжинати, зжати; збирати, зібрати.
 Пожирать, -жрать — зажирати, зажерти, згламати.
 Пожирѣть—доситішати, отягтися, погладчати.
 Пожитки—манатки, речи, манаття.
 Пожить—пожити.
 Пожниво—стерня.
 Пожужжать—подзижчати.
 Пожурить — полаяти, покартати кого.
 Пожурчать—подзюрчати.
 Поза—постава.
 Позабавить—побавити, розважити.
 Позабить—позабивати.
 Позаботиться—поліклуватися, поклопотати, постаратися, потурбуватися, (о спокойствіи)—припокоїти.
 Позабывать, -быть — позабувати.
 Позабѣгать — забігати, заметушитися.
 Позавидовать — завидити, позаздрити.
 Позавинтитъ — позашрубувати.
 Позавтракать—поснідати.
 Позавчера—завчора, позавчора, передучора.
 Позавчерашній — позанічний, завчорашній.
 Позавѣсить—позапинати.
 Позагадить — позапаскуджувати.
 Позагорѣть—засмалитися, запалитися.
 Позагрязнить — покаляти, побруднити.
 Позадвинуть—позасувати.
 Позади, нар.—позадъ, позаду; предл.—поза, за назад, позазад.
 Позадолжать — напозичатися.
 Позадуматься—замислитися.
 Позадѣлать (камнемъ, кирпичемъ)—позамуровувати.
 Позаимствованіе — засяження, запозичення.
 Позаимствовать—засягти, запозичити, позичити.

Позакрих—позачинати, позатуляти.
 Позакупить—позакуповувати.
 Позакупорить—позакорковувати.
 Позамаслить—позасмалювати, позаяложувати.
 Позапачкати—позамазувати.
 Позапереть—позамикати.
 Позаплевати—позаплювати.
 Позаплесневѣть—позацвітати.
 Позапоздати—забаритися.
 Позапрошлогодній — позаторішній.
 Позапрошлый—залітошній.
 Позапрятати — позаховувати, позапроторювати.
 Позапылить—позапорошувати.
 Позарости—позаростати.
 Позаржавѣть—поржавіти.
 Позариться—поласитися, поквапитися.
 Позарыть—позакопувати.
 Позаселить—позаселювати.
 Позасидѣться—засидітися.
 Позаснуть—позасинати.
 Позастроить—позабудовувати.
 Позасѣсть—позасідати.
 Позасѣять—позасівати.
 Позатухнуть—пригаснути.
 Позаупрямитися—затятися.
 Позачеркнути — повикреслити.
 Позванивать—теленювати, подзвонювати, дзеленювати.
 Позвать—узвати, покликати.
 Позвенѣть — подзвеніти, подзеленювати.
 Позволение — призиві, дозвіл, позвіл.
 Позволительный, о—призвольний, дозвольний, позвольний, о.
 Позволять, -лить—призволяти, призовити, дозволяти, -волити (на що).
 Позвонить—подзвонити.
 Позвонокъ (спинной)—ководка.
 Позвоночникъ, анат.—ководник.
 Позвоночный—ководний.
 Позвѣрски—по звірячому.
 Поздненько, -кій — пізенько, -кий.
 Поздній—пізній.
 Поздно—пізно, не рано; слишком—запізно.
 Поздновато—надпіз.
 Позднѣе—пізніш; какъ можно позднѣе—як найпізніш.
 Позднѣйшій—пізніший, найпізніший.

Поздороваться — звітатися, привітатися, поздоровкатися.
 Поздоровѣть—поздоровшати, подужчати, оклигати, оклигнути, окріяти.
 Поздравитель, -ница — віншувальник, -ця.
 Поздравительный—віншувальний.
 Поздравление (съ чѣмъ) — віншування (чим).
 Поздравлять, вить — віншувати, повіншувати, здоровити, поздоровити.
 Позеленѣть—позеленіти.
 Поземельный—лановий, ґрунтовий, поземельний.
 Позиція—постать, становище.
 Позлащать, -ся—золотити, -ся.
 Позлить—посердити, погнівити.
 Позлословить — полихословити.
 Познакомить — познайомити, обізнати; -ся — заізнатися, спізнатися з.
 Познание—знаття, пізнання.
 Позолота—позлота, позолота.
 Позолотить—позлотити.
 Позорить—ганьбити, неславити, ганити; -ся—у неславу входити.
 Позорище—стидовище.
 Позорный, о—ганебний, о.
 Позоръ—ганьба, неслава, гана, пага.
 Позубоскалить—пожартувати, поглузувати.
 Позубриться—позубитися.
 Позудѣть—посвербіти.
 Позументный — брузументовий, карунковий.
 Позументщикъ—шмукляр.
 Позументъ — карунка, брузумент, позлітка, сухозлітка.
 Позывъ—хіть, потяг (до чого).
 Позѣвота—позіхи, зівачка.
 Позѣвывать—позіхати.
 Поиграть—пограти, найграти; сыграть—згуляти, погуляти, погратися.
 Поизбить—попобити.
 Поизгнить—погнити, потрухтати.
 Поиздержать—витратитися (з чого).
 Поиздѣваться — поглузувати, позбиткуватися, покепкувати.
 Поизмять—пожмакати.

Пойло—пйло, джер; изъ запа-
рен. отрубей--запарка.

Пойма—заплава.

Поймать,-ся—пймати, злови-
ти, уловити, злапати,-ся;
попасти, запопасти, засту-
кати.

Поименный, о—іменний, о.

Поименованіе—наменування.

Поименованный — менений,
применований.

Поименовать — наменувати,
наменити, поменити.

Поимка — іманка, пйманка,
злапанка.

Поимщикъ — іманець, ловець.

Поинтересоваться — зацікави-
тися.

Поискать—пошукати, попошу-
кати.

Поиски—шукання.

Поисковеркать--попокалічити.

Поисковырять—попоколупати.

Поистинѣ—по правді.

Пойти—піти; безлич. — пове-
стися, пощастити.

Почть—поіти, напувати.

Пока—поки. заки, доки, за-
кіль, нім; аж, тим часом.

Покадить—покурити.

Показаніе—показ, свідчення,
свідкування.

Показатель,-ница — показчик,
-ця; доказник,-ця, ловод-
чик,-ця.

Показной—виставний.

Показъ—вистава.

Показывать,-зять — показува-
ти,-зати; виявляти,-вити,
появляти,-вити; свідчити,
висвідчити.

Показываться,-казаться — по-
казуватися, казатися, пока-
заться, витикатися; здава-
тися, здатися, уздрітися,
звидитися.

Покаковски—по якому це.

Покалывать,-колоть — колоти,
поколоти, шпигати, пош-
пигати.

Покалякать—побазікати.

Покамѣсть — тим часом, поки
що, про час, на разі.

Покапать—покрапати.

Покапризничать — покомези-
тися.

Покарать—покарати.

Покараулить—постерегти, по-
вартувати.

Покаркать—покракати.

Покатать--покачати; повозити.
Покатистый—сходистий, зго-
ристий.

Покатить—покотити, поточи-
ти; поіхати.

Покато — згористо, скотисто,
покотисто, скочисто, збо-
чисто, спадисто, спохило,
спухово, спуховисто, спу-
ховато.

Покатость—узіч, спад, спо-
хилість, пологість.

Покатый — пологий, положи-
стий, полонистий, спохи-
лий, спадистий, збочистий,
роскотистий, скочистий,
згористий, поголовастий,
спуховистий, спуховатий,
спуховий.

Покачать — похитати, погой-
дати.

Покачиваніе—похит, гойдання.

Покачивать,-ся — похитувати,
-ся, погойдувати,-ся; -ся-
точитися.

Покачнуть,-ся — хибнути, по-
колихнути, погойднути,-ся.

Покашливать—кахикати.

Покаяніе—покута, каяття.

Покаянникъ,-ца--покутник,-ця.

Покаянный—покутній.

Покаяться—спокутувати.

Поквитаться—поквитуватися.

Покивать — покивати, похи-
тати.

Покидать,-кинуть — кидати, по-
кинути, лишати, лишити;
бросить, пренебречь-зацу-
рати, понехати, занехати,
занехаяти, занедбати.

Покипѣть—покипіти.

Покипятить—покипнювати.

Покислѣть—поквасніти.

Покиснуть—покисти.

Покладистый — схильчивий,
покладливий, несперечли-
вий, згідливий; (вкрадчи-
вый) приладний.

Поклажа — теркила, вантаж,
тягар, крам; манатки.

Покланяться,-клониться — ша-
нувати, величити; уклони-
тися,-нитися.

Поклеванный—дзюбаний.

Поклевать--подзюбати.

Поклеймить—натаврити.

Поклепный—обмовний.

Поклепщикъ,-ца — обмовник,
-ця.

Поклепъ — наклеп, обмова, обрехи.
 Поклѣсь—ужівка, ужілка, ву-
 жівка, шульговина, хомут,
 хамут.
 Поклоненіє—поклін, величен-
 ня, шана.
 Поклонникъ,-ца — величник,-
 ця, хвалебник,-ця; прихиль-
 ник,-ця.
 Поклонъ — поклін, поклоненець,
 уклін; поклоны—кланання.
 Поклясться—заприсягтися.
 Покняжить—покнязювати.
 Покобениться—покомизитися,
 поманіжитися.
 Поковать—покувати.
 Поковеркать—покалічити.
 Поковылять — пошкандибати,
 пошкутильгати, пошка-
 тильгати.
 Поковырять—полупати, подю-
 гати.
 Покой—покій, спокій.
 Покойникъ,-ца—небіжчик, не-
 біжка, помершленник,-ця.
 Покойный, о—спокійний, ти-
 хий, о; удобный — догід-
 ний, о.
 Поколдовать — похимородити,
 почаклувати.
 Поколебать,-ся — поколихати,
 захитати,-ся.
 Поколотить — потасувати, від-
 лупцювати, відшмагати, по-
 чухрати.
 Поколѣніє—коліно, покоління,
 патрамент.
 Поколѣнный—родоводний.
 Поколѣть—поздихати, виздя-
 хати.
 Покомандовать — постаршину-
 вати, поверховодити, по-
 отаманувати.
 Покомкать—пожужмити.
 Поконопатить—поглобити.
 Покончить — покінчити, скін-
 чити, -(что) упоратися (з
 чим).
 Покореніє—підбій, упокорення.
 Покоритель, ница—підбійник,-
 ця, завойовник,-ця.
 Покорливый, о—плохий, ла-
 гідний, о.
 Покормить—погодувати.
 Покормъ—обрік, паша.
 Покорно—корне, покірно.
 Покорность — покора, слух'я-
 ність, покірливість.

Покорный—покірливий, слух'-
 яний, плохий.
 Покорнѣйше — найпокірніше,
 з найбільшою покорюю.
 Покоробить — зжолобити, по-
 жолобити;-ся-зуверіти, зо-
 жолобкастіти, скантувати-
 ся, зжолобитися.
 Покорствовать—коритися.
 Покорявѣть — пошкарубіти,
 пошкарубитися, покоржа-
 віти.
 Покорять,-рять — підбивати,
 підбити, підхиляти,-лити,
 корити, скорити, піднево-
 лкѣти,-волити.
 Покосить,-ся—(искривить) спа-
 чити, перехнябити,-ся; ско-
 са подивитися.
 Покосматѣть—покошлатіти.
 Покосный—покісний.
 Покось—покіс.
 Покража — крадіж, крадіжка;
 краденина.
 Покрапывать—накрапати.
 По крайней мѣрѣ — прейма,
 принаймні, принайменше,
 щонайменше.
 Покрасить—пофарбувати.
 Покраснѣвшій — почервонілий,
 счервонілий.
 Покраснѣть — зчервоніти, за-
 червоніти, запаленіти, зго-
 ріти, зашаритися.
 Покрасоваться—покрасіти, по-
 красувати.
 Покренить—скантувати.
 Покривить — покривити; (ду-
 шою) збочити;-ся—закорча-
 віти, знабочитися, докри-
 витися.
 Покрикивать—погукувати, га-
 рикати.
 Покричать—покричати, погу-
 кати.
 Покровитель, -ница — охоро-
 нець,-ниця, протектор,-ка,
 оборонець,-ниця, патрон,
 -неса.
 Покровительственный — охо-
 рончий, оборончий, опі-
 кунчий.
 Покровительствовать — охоро-
 няти, обороняти, захищати,
 -ти, патронувати.
 Покровъ (верхъ платья) крит-
 тя; (внѣшняя оболочка)—
 тулубець.
 Покрой—крій.
 Покроить—покраяти.

Покромка—крайка.
 Покромсать—почикрижити.
 Покропать—попартачити.
 Покруглить—заокруглити.
 Покрупнѣть—побіляшати, побуйнішати.
 Покрывало—укривля, накриття; (для завѣшиванья) запиначка; (попона) капа; (для гроба) натрунник, натрунник.
 Покрывать, - крыть — крити, укривати; (водой) змикати, зімкнути, понімати, поняти; (первымъ слоемъ краски) тенетити, потенетити; (мѣхъ как.-либо матеріей) потягати, -гти; (карту) бити, побити; (жестью) жеретити; снѣгомъ-засніжити.
 Покрываются, -ряться — критися, окриватися, окритися; (снѣгомъ, пылью) припадати, -пасти пилом, снѣгом, сніжити, засніжити; (слизью) слюзити, забрезкнути; (росой) роситися, зароситися; (туманомъ) стуманіти, стуманитися; (дырами) дірчавіти, подірчавіти; (тучами) похмаріти, похмаритися; (бѣлыми облачками) помолодитися; (мхомъ) замшитися; (толпой) заступатися, -питися; (струньями) струпіти; (платкомъ) напинатися, -пнутися, напрядатися, -прянутися.
 Покрытіе—укриття; (лакомъ, матеріей) потягання; расходовъ—зворотини видатків.
 Покрытый—покровений, укритий; (пылью) припалій порохом; (глазурью) склений, полив'яний.
 Покрышка—укривля, накривка, покрива; (верхъ платья) криття.
 Покряхтѣть—покректати.
 Покувыркаться — поперекидатися.
 Покуда—поки, поки що.
 Покумиться—пскуматися.
 Покупатель, -ница — покупецъ, -ница.
 Покупать — (выкупать) скупати; купувати, купляти.
 Покупка — покуи, закупня; (купленное) купля.
 Покупной — купний, купований.

Покупщикъ, -щица — закупецъ, -ница.
 Покуралесить — поколобродити, пошуробурити.
 Покутить—погуляти.
 Покушаться, -ситься — замахуватися, -хнутися, замірятися, -міритися.
 Покушеніе—замах, замір.
 Пола—пола; (свернутая такъ, чтобы положить въ нее что-ниб.) припіл.
 Полагать, -ложить—класти, покласти; припускати, -стити, гадати; постановляти, -вити; назначати, -значити.
 Полагаться, -ложиться, довѣряться—звірятися, звіритися, духвати, подухвати.
 Поладить—уладнати, погодитися.
 Полакировать—полякувати.
 Полакомиться—поласувати.
 Поласкать—поголубити, попестити.
 Поласкаться — попеститися, поластитися.
 Полати—піл (під стелею).
 Полаять — погавкати, побрехати.
 Полба, раст. *Triticum spella* — оркис.
 Полгода—півроку.
 Полдень—полудне, полудень.
 Полдести—півлібри.
 Полдневный — полудній, полудневий.
 Полдникъ — ловранок, підвечірок.
 Полдничаютъ — ловранкува підвечіркувати.
 Полдюжины—шосток.
 Поле—поле; (фонъ) тло; (въ книгѣ) беріг; (въ шляпѣ) криси; паровое—пар, паровина, толока; (удобр. навозомъ) перегній; (выжженное)—згарецъ; (битвы)—бойовище.
 Полевая богородская трава, раст. *Thymus serpyllum* — матерзанка, материнка.
 Полевая горчица, раст. *Sinapis arvensis* — свиріпа.
 Полевая малина, раст. *Rubus caesius* — колодох, деринник.
 Полевая мышь, *Arvicola* — пільх.
 Полевая мята, раст. *Mentha arvensis* — кінська м'ята.

Полевка, зоол. *Nypodacus* — точка.

Полевой — польовий, нивний, пільський; бѣсъ — польовик; шпатель — полевник.

Полетче — трохи легше.

Полегшій — полеглий.

Полежать — полежати, відпочити.

Полезный, о — ужиточний, хосний, пожиточний, хосенний, користний, планітний, о.

Полелѣять — поцестити.

Полемическій — полемичний.

Полепетать — побелькотати, пощебетати.

Полетать — політати.

Полетъ — літ; (воображенія) буяння, ширяння; (мысли) зліт.

Полетѣть — полетіти, полінути.

Полечь — залягти.

Ползаніе — лазіння, плазування.

Ползать — лазити, плазувати, фовзатися, (презрительно) рипигатися; (о змѣѣ) суватися.

Ползкомъ — поповзом, навплаз, плазом.

Ползти — пластати, лізти.

Ползунъ, нья — повзун, -ха, ла-зій, -ка.

Ползучая ива, раст. *Salix repens* — ницелоз.

Ползучій — плазовитий; (о раст.) виткий, стелюх.

Поливальница — поливачка.

Поливальщикъ — поливайко.

Поливаніе — поливання, зливання.

Поливать, -лить — поливати, лити.

Поливка, поливанье — поливанка.

Полизать — полизати, полизькати.

Полинять — злиняти.

Полировать — яснити, глянцювати.

Полировка — глянцювання; полір.

Политическій — політичний.

Политура — полиск.

Полить — полляти, полити, линути.

Политься — линути; (о крови) — заюшити.

Полицейскій — поліційний.

Поличное — крадене.

Полка — полиця, подря; для посуды — судник, мисник; ружейная — каганецъ, панівка, петравка.

Полковникъ, -ца — полковник, -ця; реиментарь.

Полковническій, -чій — полковницький, рейментарський.

Полководецъ — воєвода, верховодарь, ватаг, ватажок, звершник.

Полковой — полковий.

Полкъ — полк, реймент.

Полнехонько — повнеча.

Полно — повно, вповні; до краю; ущертъ; годі, досить.

Полноватый — повнявий.

Полновластіе — всевлада.

Полновластный, о — всевла-дний, повновладний, о.

Полноводный — повідьний.

Полновѣсный — повної ваги.

Полногрудый — повногрудий.

Полнокровіе, мед. — кривля-стість.

Полнокровный — кривлястий.

Полнолицый — повновидий.

Полнолуніе — повня.

Полномочіе — уповноваження,

Поуповажнення, повновласть.

Полномочный — уповноваже-ний, уповажнений.

Полнота — повня, повнява; (тѣ-ла) огрядність; цілковитість; обширість, розлеглість.

Полночный — полуночний.

Полночь — північ.

Полнощекій — щокатий.

Полный — повний; цілковитий; (тучный) обдемкуватий, огрядний, опасистий, тілмстий; обширий, розлогий, достатній, докладний.

Полнѣть — (наполняться) повнитися, виповнятися; (туч-нѣть) гладчати, брати, на-бірати тіла.

Половикъ — ходник (на полу); щітка; ножник (для выти-равія ногъ).

Половина — половина, пів.

Половинка — полівинка.

Половинный, -ность — половин-ний, -ність.

Половинчатый — половинча-стий.

Половинщикъ, -ца — спільник, -ця.

Половица — мостина, делина, помістниця, помостина.

Половодье — повідь, повіддя, повідь.

Половой — підлоговий; (относ. къ муж. или жен. полу) природжінний; половой органъ — природження; — вопросъ — статъова справа.

Пологий — припадистий, протягий, спадиистий.

Пологъ — опона, запона.

Положеніе — становище, стан; теза, твердження; статут, регулямин; осадное — стан облоги; замѣтное — визначне становище; о выборахъ — регулямин про вибори; — ния доклада — тези, твердження доповіді, реферату.

Положительный, о — (благоразумный, солидный) статечный, статковитий; (утвердительный) позитивний; (рѣшительный, вѣрный) рішучий, певний, о.

Полозь — санка; полозья — саниці.

Полокать — похлебтати, пожлуктати.

Полотьщикъ — полільник, -ця, половник, -ця, політник, -ця.

Полсмить — поламати.

Полопаться — порепатися, перерепатися.

Полоса — смуга, стяга, пасмуга, сталька, сталка, пруга; въ матеріи — басаман; желѣза, стали — штаба, скаба, шпуга; земли — смуга, стяга; между нивами — обміжок; жатвенная — постать; лѣса — перелісок; поперечная — пересмуга.

Полосами — пасисто.

Полосатый — смугнастий, смугастий, смугарястий, смуганастий, шморганистий, пасистий, пасемистий, стовпатий, пряний.

Полосать, -снуть — пасити; різонуті.

Полосить — смугувати; (желѣзо) штабувати.

Полоска — смужка; узкая — пасмуга, пасмужка.

Полоскальщикъ, -ца — полоскач, -чка.

Полосканіе — полоскання, плюскання.

Полоскательница — полоскальница.

Полоскательный — полоскальний.

Полоскать — полоскати; ся — хлюпатися, плюскатися.

Полосной (о металлахъ) — штабовик.

Полосовальня (на желѣзнодорожномъ заводѣ) — штабарня.

Полосовать — штабувати.

Полость — онаста, дутлява.

Полотенце — рушник, утирач, утирало; для стола сверху скатерти — столѣка.

Полотнище — пілка, брита.

Полотно — полотно, кросно; (тонкое) рубок; (фонъ) тло; (земляное) плянта, наспа.

Полотняный — полотенний.

Полотокъ — півть.

Полоть — прашувати, полоти.

Полотьё — прашовиння, полоття, поління.

Полоуміе — навіснеча, прищеленнява, дурноверхість.

Полоумный — дурноверхий, прищелепуватий, причинний, недоумкуватий.

Полошить — полохати.

Полощить — вилощити.

Полтинникъ — гривня, коповик.

Полтора — півтора.

Полтора́ста — півтора́ста.

Полу — пів, допів.

Полубаринъ — полупанок, підпанок.

Полубарка — комига.

Полубогъ — полубог.

Полубоченокъ — півбарилок.

Полубутылка — півпляшок.

Полуведерный — півведерковий.

Полуверстный — півверстовий.

Полугласный — півголосний.

Полугнилой — напівгнилий.

Полугоди́чный — піврі́чний.

Полугодіе — півріччя.

Полугодовой — см. Полугоди́чный.

Полуда — побіл.

Полударомъ — півдармо.

Полуденный — полудневий.

Полудикій — півдикий.

Полудить — побілити.

Полудохлый — придохлий.

Полуендова — півкондійка.

Полукафтанъ (тужурка) — ка-танка.

Полукруглый—півокруглий.
 Полукругъ—півколо, півколі-
 шатко, півкружало.
 Полулистъ—піваркуш.
 Полумертвый—напівмерлий.
 Полумракъ—полутемрява.
 Полумѣсяцъ—полумісяць.
 Полумѣсячный—півмісячний.
 Полунагой—полуголий.
 Полуночникъ—гульвіса, гуль-
 тай.
 Полуночный—північний.
 Полунощникъ, пт. *Sargimus eugoraeus*—дрімлюга,
 сплюха, дрімух, дрімлюх.
 Полуоборотъ—полузворот.
 Полуостровъ—півострів.
 Полуоткрытъ—відхилити.
 Полуоткрытый—допіводчи-
 ний, напівростулений, на-
 півросплющений, напівод-
 слонений.
 Полуофициальный—півурядо-
 вий.
 Полупрозрачный—напівпро-
 зорий.
 Полупроцентный—піввідсот-
 ний, півкаматний.
 Полупроцентъ—піввідсоток,
 півкамата.
 Полупудовый—півпудовий.
 Полупьяный—підпийлий.
 Полуразрушенный—допів-
 зруйнований.
 Полусапожекъ—полуботок.
 Полусвѣтъ—присмерок.
 Полусонный—півсонний.
 Полусотня—коповик.
 Полустишіе—полувірш.
 Полутонъ—півтон.
 Полуторный—півторачний.
 Полутьма—присмерок.
 Полутѣнь—сутінь.
 Полуфунтовой—півхунтовий.
 Получасовой—півгодинний.
 Получатель, -ница—узят-
 ник, ця, одбірник, ця.
 Получать, -чить—сдержу-
 вати, -жати, відбірати, -ді-
 брати, діставати, дістати,
 приймати, прийняти; (воз-
 можность) спромагати-
 ся-могтися; (неприятн. за-
 пахъ) придохатися; (на-
 слѣдство) одібрати спа-
 док; (выговоръ) дістати
 нагану.
 Получение—узяття, відбран-
 ня, відбрана, одержання.

Полушагъ—півступінь, пів-
 крок.
 Полушаріе—півкуля.
 Полушелковый—півшовковий.
 Полушерстяной—піввовня-
 ний.
 Полушка—півшага.
 Полуштофъ—півкварт.
 Полушубокъ—кожушанка.
 Полфунта—півхунта.
 Полчаса—півгодини.
 Полчище—тьма-тьмуша.
 Полъ (дощатый)—підлога,
 поміст; (земляной)—діл,
 долівка; (о животн. и че-
 ловѣкѣ) рід, стать.
 Полю—запілля.
 Полюгать—підбріхувати.
 Полюй—(о трубкѣ) цівуватий,
 (о шарѣ, ядрѣ) дутлюва-
 тий, онастий.
 Полюнный—полюньовий.
 Полюнь, раст. *Artemisia ab-
 sinthium*—полюнь.
 Полюнья—(мѣсто не замерз-
 шее или не замерзающее)
 теплина, узмінь; (прорубь)
 полонка, ополонка.
 Полюсьть—полюсити.
 Польза—ужиток, пожиток,
 користь, хосен, хвайда;
 (помощь, облегчение) по-
 легкість, пільга.
 Пользование—користування,
 пожиткування, ужиткуван-
 ня з чого; (врачевание) лі-
 кування.
 Пользовать—лікувати.
 Пользоваться (чѣмъ)—кори-
 стуватися, хіснуватися,
 пожиткувати, ужиткувати,
 хіснувати, хоснувати (з
 чого), запобігати (чого).
 Польстить—підлестити.
 Польститься—поважитися,
 повабитися, поласитися,
 поквалитися, злакомитися.
 Полѣзть—полізити; повалитъ
 гурьбой—пошелевкатися,
 сунути.
 Полѣниваться, лѣниться—лі-
 нуватися, полінуватися,
 злінуватися.
 Полѣнный—поліновий.
 Полѣно—поліно; рубанецъ,
 оцупок, оцупалок, дровина.
 Полѣпить—поліпити.
 Полѣсовщикъ—карбівничий,
 побережник.

Полѣчивать, -чить — лікувати, полікувати.

Полюбезничать — полницятися, поженхатися.

Полюбить — уподобати, укохати, покохати; (облюбовать) замилювати.

Полюбитися — подобатися.

Полюбоваться — помилуватися.

Полюбовный — позгідний.

Полюбопытствовать — поцікавитися.

По-людски — людно, людяно.

Полюсный — вістьовий.

Полюсь, геогр. — вістя.

Поля (шляпы) — криси.

Полягушечьи — по жаб'ячому.

Полягаться — побрикатися.

Поляна — полявина, галява, гальовна, галявна, лисина, прилука; (въ чернолѣсьѣ) полазок; (расклинивающая лѣсъ) ріжа.

Полярный — вістьовий, підвістьовий.

Помазаніе — мирування.

Помазанникъ — мированець, помазанець.

Помазанница — мированка, помазанка.

Помазокъ — квач, віхоть.

Помазывать, -зять — мирувати, помирувати.

Помакнуть — умочити.

Помаленьку — потроху, потрошку, помалу, помалу-малу.

Поманить — повабити, понадити.

Поманка — приваблювання, принаджування; принада.

Помарать — покаляти, побабрати.

Помарка — покрес, викрес.

Помарывать, -рать — викресляти, -лити.

Помелькать — помигати, помиготіти.

Помельчать — подрібніти.

Помелѣть — помільшати.

Померещиться — примрітися.

Померкнутъ — змунити, потьмаритися.

Помертвѣть — змертвіти, завмерти.

Пометаться — покидатися; пометушитися.

Пометь — гній, гайно, поклад: куриный — курячка; конскій — конянка, кобилинець; ко-

ровій — корівняк; дом. жив. — кізяк; мышиний — мищак.

Помечтать — помарити.

Помигивать, -гать — поморгувати, -гати; блимати, поблимати.

Помилование — милування, дарування вини кому.

Помиловать — помилувати, дарувати вину кому; -жизнь — горлом дарувати.

Помимо — минаючи; опріч, окрім.

Поминание — помин, поминки.

Поминанье (синодикъ) — граматка, субітник.

Поминать, -мянуть — згадувати, -дати.

Поминать, -мять — бгати, побгати; топтати, потоптати.

Поминки — поминки.

Поминутно — щохвилини, раз-у-раз.

Поминѣ — спомин, згадка; помин.

Помирать, -мереть — помірати, -мерти.

Помирволить — потурати.

Помирить — змирити, погодити.

Помириться — помиритися, погодитися, полаторжитися, поладитися.

Помнить — пам'ятати, зазнавати, -знати, тямувати, (сознавать себя) тямитися.

Помногу — побагато.

Помножать, -жить — збільшувати, -шити.

Помогать, -мочь — помагати, -могти, запомагати, запо-могти, підмагати, -могти, підпомагати, -гти, підсобляти, -бити; заратувати, поратунок дати; урядити, зарадити чому.

Помои — помії, виголоски.

Помойникъ — помийниця.

Помойный — помийний; -ная — яма-смітниця, смітник.

Помокнуть — намокати.

Помокрѣть — змокравити, змокріти.

Помолвка — заручини, змовини.

Помольивать, -вить — заручати, чити, рушники подавати, -дати.

Помолиться — помолитися.

Помолодецки — мужно, хвацько.

Помолодечевать — помолодцювати.

Помолодить—відмолодити.
 Помолодѣть—змолодіти, помо-
 лодшати.
 Помоложавѣть—відмолодіти.
 Помолотить—помолотити.
 Помолоть—помолоти, змолоти.
 Помолчать—умовчати, помов-
 чати.
 Помоль—мелення, мливо, ме-
 лево.
 Поморить—(таракановъ, напр.)
 повиводити; (изморить)
 проморити.
 Поморозить — познобити, по-
 морозити.
 Поморосить—поімжити.
 Поморщенный—поморхлий.
 Поморщить—поморщити, змор-
 щити.
 Поморщиться, сморщиться—
 побрижитися, поморхти.
 Помость—примось.
 Помочи—шлейки.
 Помочить—помочити; піти до
 вітру.
 Помошенничать — пошахру-
 вати.
 Помощникъ—підпомагач, під-
 помогач, помагач, попліч-
 ник, підручник.
 Помощь—підмога, помога, по-
 соба, підпомога, підсобка,
 підпертя, запомога, допо-
 мога; (военная) засилок,
 посилок; (спасеніе) зарату-
 нок, поратунок; (совѣтъ)
 зарада, порада; (вспомоще-
 ствованіе) запомагання.
 Помрачать, чить — тьмарити,
 потьмарити, темрити, по-
 темрити, хмарити, нахма-
 рити, заморочити, затем-
 нити.
 Помраченіе—мана, заморока;
 засліп, засліплення.
 Помудрить—помудрувати.
 Помуравить—уполивити.
 Помутить—змутити, перекала
 мутити скаламутити.
 Помутиться — помутнитися,
 перекаламутитися; заморо-
 читися, затуманитися, сту-
 маніти.
 Получить—змучити; знудити.
 Помчать—погнати, помкнути,
 потягти.
 Помчаться — помкнутися, по-
 гнатися.
 Помыкатель—потирач.

Помыкать — потирати, поли-
 хати, колотити.
 Помыкать—побідувати, (коно-
 плю) почесати.
 Помысль — замір, думка,
 гадка.
 Помыслить—подумати, пога-
 дати.
 Помыть—помити; (бѣлье) по-
 прати.
 Помышленіе—помисел, замір,
 гадка.
 Помышлять—гадати, в дум-
 ках мати.
 Помѣнять, -ся—заміняти, по-
 міняти; змінятися, почи-
 рятися, замінятися, переміни-
 тися.
 Помѣрить—поміряти.
 Помѣсить—помісити.
 Помѣстительный, о—місткий,
 просторий, обширий, о.
 Помѣстный—місцевий; маєт-
 ний.
 Помѣстье-маєтність, держава.
 Помѣсь—(ублюдокъ) підтумок,
 покруч; (о человекѣ) сур-
 жик, перевідник.
 Помѣсячно — місячно, щомі-
 сяця.
 Помѣсячный—місячний.
 Помѣта—знак, познака, прик-
 мета.
 Помѣтка — значок, позначка;
 нотатка.
 Помѣха—завага, завада, пере-
 шкода, перечепя, переміш-
 ка, замішка, запона.
 Помѣчать, -тить—значити, за-
 значити; (записывать) ноту-
 вати, занотувати; (числомъ)
 датувати, податувати.
 Помѣщенный—причинний.
 Помѣшательство—божевілля.
 Помѣшать — завадити, пере-
 шкодити; помішати; (въ
 печи) перегорнути.
 Помѣшаться — спричинитися,
 стерятися, збожеволіти.
 Помѣшкать—загаятися.
 Помѣщать, помѣститъ — умі-
 щати, умістити, вміщати,
 змістити.
 Помѣщаться, -ститься—уміща-
 тися, уміститися, зміща-
 тися, -ститься, улазити,
 улізти.
 Помѣщеніе—місце; житло, по-
 мещкання.

Поміщикъ, -ца-дідич, -чка, державець, -виця, поміщик, -ця. Поміщикій—дідицький, поміщицький.
 Помятый—пожужманий, пом'яшкурений, помервлений, мервистий.
 Помять—помервити, пом'яти, пом'яшкурити, побгати.
 Помяукать—понявкати, понявчати.
 Понабить—понабивати.
 Понабирать—понабірати; (тяжестей)-пообважуватися.
 Понабросать—понакидати.
 Понавезти—понавозити.
 Понаврать—понабріхувати.
 Понаготовить—наготувати; понаварювати. понапікати; понасправляти (одежду).
 Понадарить—понадаровувати.
 Понадергать—насмикати.
 Понадобиться — знадобитися, здатися, згодитися, стати у пригоді.
 Понадѣлать — понароблювати; (вещей) понасправляти.
 Понадѣяться—повповати, здатися.
 Понажарить—понапікати.
 Понамарь—паламар.
 Понапрасну—даремне, удурні.
 Понапрятать — понаховувати.
 Понаслушаться — наслухатися.
 Понасмѣшить — попосмішити.
 Понастроить—понабудовувати.
 Понатаскать—понаносити, понастягати.
 Понатужиться—помоцуватися, понаможитися.
 Понедѣльникъ—понеділок.
 Понедѣльно—потиженно, тижньо.
 Понемногу—потроху, потрошку, помалу, поволі.
 Понесеніе — (наказанія) відбукток кари; (расходовъ) потрата.
 Понести — понести, занести, віднести; (забеременѣть) завагоніти, заважніти; (помчаться) погнати, помкнути.
 Пони—муцок, куцик.
 Понижать, зить—низити знизжати, знизити, -ся-знижатися, опадати, спадати.
 Пониже--трохи нижчий; трохи нижче.
 Пониженіе — зниження, спадання.

Понизовье—побережжя; низина, пониззя.
 Поникать, -кнутъ—хипити, схилати, -лити (голову).
 Поникшій—пониклий, никлий; (о раст.) осілий.
 Пониманіе—розуміння, тьма, зрозуміння; - взаимное-порозуміння.
 Понимать, - нять — розуміти, зрозуміти, урозуміти, утепелати, ушолопати, удобарити, тямити, утямити, уторопати, учовпати, уклимляти, - мити, розчовпати, розшолопати; смыслить въ чемъ - розумітися на чому.
 Понимающий—тямучий.
 Понищенски — злиденно, постарчачому.
 Понищенствовать — постарцювати, пожебрати.
 Поновленіе—віднова.
 Поновлять, -вить — відновляти, -вити.
 Поновѣть—поновішати.
 Поножевщина—різанина.
 Поноздреватѣть — подірчавіти.
 Поноровить (кому)—потурати (кому).
 Поноситель, -ница — обмовник, -ця, огудник, -ця.
 Поносить—кобенити, клясти, бештати, шпетити, ганити, цвіцькувати, ганьбити, обмовляти, чорнити, поносити; (объ одеждѣ) виходити.
 Поносъ, мед.—бігунка, побігачка, отроба, свистуха; -крававый-різачка, тискавиця.
 Поношеніе — ганьба, обмова, огуда, запала.
 Поношенный—виходжений.
 Понравиться—подобатися, сподобатися, уподобатися, в око впасти, до впадобі припасти, у подобі стати.
 Понтонный—плавний, наплавний.
 Понтонъ—понтон.
 Понудитель, -ница — примусник, -ця.
 Понудительный — примусовий.
 Понуждать, -дять — примушувати, сити, неволити, приневолити, силувати, присилувати, спонукувати, -кати.

Понужденіє—мус, пригін, при-
мус, принука, силування.
Понукать — нокати, нукати,
ньокаати, вйокати, підганяти.
Пончки—пуккеники.
Понынѣ—і досі; до тепер.
Понѣжить — попестити, пого-
лубити.
Понюхать—понюхати.
Понюшка—понюх, нюх.
Понятіє—тяма, розуміння.
Понятливість—тямучість, тя-
мовитість, кметливість.
Понятливый—тямучий, тямо-
витий, тямкий, кметливий.
Понятно—зрозуміло, дотямно.
Понятный — зрозумілий, до-
тямний.
Понятой—понятий.
Пообдумать—розважити, роз-
міркувати.
Пообнищать—зубожити.
Пообогрѣться—нагрѣтисся.
Пообтаять—пообтавати.
Пообѣщать — поменятися, по-
менитися, поматися, помі-
нитися; дать обѣтъ — оба-
шлувати.
Поодаль—подалі, посторонь.
Поодинокѣ—поединцем.
Поотцовски—побатьківськи.
Поохотиться—пополювати.
По очереди—на черянку, в ряд,
чергою, почерезно.
Поочередный — почерезний,
черговий.
Поощреніє—заохота, заохочу-
вання.
Поощритель,-ница—заохотник,
-ця.
Поощрительный—заохотливий.
Поощрять, рить—поохочувати,
заохочувати,-хотити.
Попадать,-пасть—трапити, по-
трапляти, утрапляти, на-
трапляти,-рапити, наброд-
жувати,-брести, запопада-
ти,-пасти, (въ цѣль) улуча-
ти, улучити, цілити, поці-
лити; уцілити, уліплюва-
ти,-пити.
Попадаться,-пасться—попада-
тися,-пасться; траплятися,
натрапитися; на глаза—на-
верзтися.
Попадать—попадати; покоти-
тися.
Попадья—пані-матка, попадая.
Поплаивать,-поить—напувати.

Попарно—парами.
Попархивать—перелітати.
Попахивать (о запахѣ)—тхну-
ти; повівати.
Попачкать—побруднити, пока-
ляти.
Поперебить—поперебивати.
Поперекъ—упоперек, уперек,
напівпереки, навпоперек.
Поперемытъ—поперемивати.
Поперемѣнно — упереміжку,
упереміж, уперемішку, на-
вперемінки, навперемінку,
наперемінку.
Поперемѣнный — упереміжний,
навперемінний.
Поперерѣзать — поперерізува-
ти, поперетинати; повірі-
зувати.
Попереть—поперти.
Поперечникъ — прогін; широ-
кість.
Поперечница—поперник, по-
перница.
Поперечный—перехрещний.
Поперхнуться — заглитнутися,
похлинутися.
Попечалиться — посумувати,
пожуритися.
Попеченіє—пikлування, стару-
нок, дбання, догляд.
Попечитель,-ница — куратор,-
ка; опікун,-ка.
Попечительный, о—дбайливий,
пikлувальний, старанний;
опікунчий.
Попечительствовать—пikлува-
тися, дбати; опікуватися.
Попечь—попекти.
Попивать,-выпить — торкати,
торкнути, попивати.
Попирание—потопт, топтання,
талування; зневага до чо-
го, упослідження, погорда-
чим.
Попирать,-прать—топтати, по-
топтати, талувати, уталу-
вати; зневажати, -важити,
упосліджати,-дити, погорд-
жати,-дити, гордувати.
Попировать — побенькетувати.
Пописывать—писати коли-не-
коли.
Попищать—попискотіти.
Поплавать—поплавати.
Поплавокъ — поплавець, пла-
вак, галаган, галаган; буи-
репа, указыв. мѣстонахож-
деніє якоря-сучка.

Поплакати—поплакати.
 Поплатити — виплатити, по-
 заплачувати.
 Поплатитися — приплатитися.
 Поплевати—поплювати.
 Поплескатися—поплюскатися,
 похлюпатися.
 Поплестися — поплентатися,
 посунбелитися, почелепа-
 ти, похатися.
 Поплецьє—уставка.
 Поплотничати — потеслювати.
 Поплотніть — погладчати, по-
 тужавити, помістити.
 Поплутовати—пошахрувати.
 Поплыть—поплинути.
 Поплясувати,—сати — танцюва-
 ти, потанцювати.
 Поповичь—попович.
 Поповна—попівна.
 Поповникъ, раст. *Chrysanthemum leucanthemum* — неві-
 стульки, невістка, каниця,
 серпій.
 Поповскій—попівський.
 Попойка—гуляня, напійка.
 Пополамъ—упіл, навспіл, нав-
 піл.
 Пополдничати — переполудну-
 вати, переполуднати, по-
 полуднувати.
 Поползати—полазити.
 Поползень, пт. *Sitta europaea*—
 ковалик, чмовх, дереволіз,
 під'ядлівчак.
 Поползновение—потяг, схиль-
 ність.
 Поползти—полізти.
 Пополнение—приповня, упов-
 нення, додаток.
 Пополніть—оплинути, отягти-
 ся, погладчати.
 Пополнять,—нить—приповняти,
 приповнити, уповняти, -
 нити.
 Пополоскати—пополоскати.
 Пополоть—пополюти.
 Пополугодно—піврічно.
 Пополудни—опівдні.
 Попользоваться — нажитку-
 ватися, покористуватися.
 Помогти — згадати, прига-
 дати.
 Попона—капа, дерга, поверх-
 ниця.
 Попороть—попороти.
 Попортити — попусувати, поні-
 вечити.
 Попортняжить—покривляти.
 Попоститься—попоститися.

Попостничати—попоститися.
 Попотчивати—учакувати, по-
 частувати, утратувати,
 потратувати.
 Попотіть—попотіти.
 Поправка—направа, облагода;
 (въ бумагахъ) підмітка.
 Поправленіє — поправа; (здо-
 ровья) поратунок, поліп-
 шення (здоров'я).
 Поправлять,—вить — облаго-
 жувати, облагодити, об-
 лагодитися, лагодити, по-
 лагодити; (здоровье) рату-
 вати, поратувати, поліп-
 шувати, — ліпшити (здо-
 ров'я); (въ бумагахъ) під-
 мічати,—мітити, виправля-
 ти,—вити.
 Поправляться,—виться,—виду-
 жувати, одужувати,—жати;
 (развиваться, возмужать)
 виклесуватися,—сатися.
 Попраздничати — посвятку-
 вати.
 Попрежнему—тим же ходом,
 по давньому, як давніше,
 як передніше.
 Попреканіє—докора.
 Попрекати,—кнутъ — докоряти,
 корити, докорити.
 Попрекъ—докір, догана, до-
 говір.
 Попрепятствовать — перешко-
 дити, завадити, стати на
 перешкоді, на заваді.
 Поприбавить—придати; при-
 брехати.
 Попривязывать — поприсилю-
 вати, припинати.
 Поприманить—попринаджува-
 ти, поприваблювати.
 Поприще—обшир; арена; (дѣ-
 ятельности) поле.
 Попріискати—пришукати.
 По пріятельски—по приятель-
 ському.
 Попробовать — закуштувати,
 стрібувати, покуштувати.
 Попросить—попросити, попро-
 хати.
 Попросту—попросту.
 Попрошайка—лабза, канюка,
 нищун; мужчина — лаб-
 зюк, женщина—лабзючка.
 Попрошайничать—лабзюкати,
 лабзюкувати, миркати, ка-
 нючити, жебрачити, зли-
 дарити.
 Попрошайничество — лабзи.

жебри, миркання, канюч-
нява.
 Попрощатся—попрощатися.
 Попрыгивать, - гать—підстри-
бувати, пострибати, під-
скакувати, поскакати.
 Попрыгунъ, - нья — стрибкун,-
куха, стрибун, - ха, стрibu-
нець, скакун, - ха.
 Попрыскивать, - кать—покроп-
ляти, - пити.
 Попрѣвать, - прѣть—пріти, по-
пріти.
 Попрямить—випростувати.
 Попрятать, - ся—поховати, - ся.
 Поптичьи—по птаському.
 Попугай — папуга; - морской,
пт. *Columbus*—понурок.
 Попуганчій, - папужний.
 Попугивать, - гать—лякати, на-
лякати, полякати.
 Попудно—пудами, на пуди.
 Попудный—попудний.
 Попудрить—попудрувати.
 Попусту—марно, удурні, да-
ремне.
 Попутать—поплутати; споку-
сити, намовити.
 Попутешествовать — попоман-
друвати.
 Попутный - подорожній; о вѣт-
рѣ—ходовий, погожий.
 Попутчикъ, - ца — подорожа-
нин, - нка.
 Попущеніе—напуст, напустъ,
допуст, попуст.
 Попъ—піп.
 Попылатъ — попалати, попа-
лахкотіти.
 Попылить—покурити, попоро-
шити.
 Попытать, - ся—стрібувати, по-
трібувати.
 Попытка — стрібуніок, спро-
буніок, замір, захід.
 Попыхъ—поспіх.
 Попьянствовать—попіячити.
 Попѣвать, - виспівувати.
 Попѣтушьи—як півень.
 Попѣть—поспівати.
 Попятить—позадкувати.
 Попятиться—відступитися чо-
го, позадкуватися.
 Пора—доба, час, година, ліб.
 Пора—проник, дірлінка, шпа-
ра.
 Пороболѣпствовать — поплазу-
вати.
 Поработать—поробити, попра-
цювати, поробити.

Поработитель, - ница — підбій-
ник, - ця.
 Поработительный—уярмливий.
 Порабощать, - тить—уярмляти,
- мити, підбивати, підбити,
заневолювати, - лити.
 Порабощеніе — заневолення,
підбій.
 Поравну — зарівна, зарівно,
нарівно.
 Поравнять — зрівнати, сплян-
тувати.
 Поравняются — стати врівні,
дорівнати кому.
 Порадовать—потішити, звесе-
лити; - ся—потішитися, зве-
селитися.
 Порадѣть—подбати, попіклу-
ватися.
 Поражать, - разить — перемага-
ти, - моти, побивати, бити,
уражати, уразити, дивува-
ти, здивувати.
 Поражаться, - разиться—уража-
тися, - зитися.
 Пораженіе — побиванка, по-
разка.
 Поразбойничать — порозбиша-
чити.
 Поразбрестись — порозбріда-
тися.
 Поразбросать—пороскидати.
 Поразбѣжаться — порозбіга-
тися.
 Поразвѣдать—довідатися, діз-
натися.
 Поразвѣшать—порозвішувати.
 Поразглядѣть—роздивитися.
 Поразговориться — розбалака-
тися.
 Пораздарить — пороздарову-
вати.
 Пораздумать — поміркувати,
розміркувати, погадати.
 Поразительный, о — разючий,
о; на прочуд, на диво.
 Поразлакомиться — розласува-
тися.
 Поразлетѣться — порозліта-
тися.
 Поразлить—порозливати.
 Поразливаться — порозливати-
ся; (о уѣкахъ) повилива-
тися.
 Поразмыслить — поміркувати
розміркувати.
 Поразмять—розімняти.
 Поразогнать—порозгонити.
 Поразойтись — поросходитися.
 Поразсылать — порозсилати.

Поразказать—росповісти.
 Поразсудить—розважити, розмірковувати.
 Поранить—поразити.
 Пораньше—зарані, зарання.
 Пораскопать—пороскопувати.
 Пораскрасть—пороскрадати.
 Поразспросить—роспитатися.
 Порастаскать—поростягати.
 Порасшатать—поросхитувати.
 Порвать—подерти; пошматувати.
 Горбячески—по дитячому.
 Поребачиться—попустувати.
 Поревновать—поревнувати.
 Поревѣть—поревти.
 Порей, раст. *Allium porrum*—пора, прас.
 Порекомендовать—порекомендувати.
 Поржавѣть—поржавіти.
 Порисовать—помалювати.
 Пористый—подіркуватий, діркуватий.
 Прицаніе—нагана, загуда, догана, осуда, огуда, погудка, кавза.
 Прицатель.-ница—загудник, -ця, огудник, -ця.
 Прицательный—огудний, загудний, доганний.
 Прицать—ганити, кабзувати, цихвирувати, доганяти, гудити.
 Порка—хлоста, хльора, хлюста, висіканка.
 Порогъ—(рѣчної)-поріг, скік, шипот, забора, (обыкн.) поріг.
 Порода—рід, поріддя, филь; плем'я раса; (въ родившаяся)-переводня, переводка; (геолог.) поклад; (горн.) горотвір; (наносн.) наплин; (извержен.) вульканина; (осадочн.) фусовина.
 Пороdistый—расовий, доброховний.
 Пороditь—уплодити.
 Пороdнить—поріднити, спокревнити.
 Порожденіе—наплід, уплід.
 Порожнемъ—упорожні, порожняком.
 Порознично—на роздріб, роздрібово, частками.
 Порозничный—роздрібовий, частковий.
 Пороzнь—зосібна, окреме, окремо, відрубно, осібно.

Порой—часом.
 Порокъ—ганжа, хибч, гандж, ганджа, нецнота.
 Пороптать—поремствувати.
 Пороcенокъ—поросє, поросятко.
 Поросль—чагарняк, зарість, чагарі, чагарник.
 Поросная—пацна.
 Поросшій—зарєслий; - камышемъ—очеретуватий.
 Поросячий—пацючий, поросячий.
 Поротозѣйничать—погавронити.
 Пороть—пороти, роспорювати; шмагати, хльостати, сікти; (вздоръ) теревені правити.
 Порохно, прахъ—трухо, трухлявина, трухлина.
 Пороховница—порошниця, тарапать.
 Пороховой—пороховий; - магазинъ—пороховня.
 Порохъ—порох.
 Порочить—ганити, неславити.
 Порочникъ, раст. *Scorpiularia podosa*-кукулярія; -водяной, *aquatica*-ранник.
 Порочный—спорзний, злочинний.
 Пороша, свѣжій снѣгъ—пошпай.
 Порошинка—порошинка.
 Порошить—мотрошити, порошити.
 Портативный—похватний.
 Портить—збавляти, переводити, псувати, кабзувати, охабляти, теряти, спотворювати, нівечити.
 Портиться—псуватися, переводитися; вырождатися -нікчемніти.
 Портки—спідні.
 Портмоне—складничок, гаманець, чересок.
 Портниха—кравчиня, швачка.
 Портной—кравець.
 Портняжескій—кравецький.
 Портняжество—кравецтво.
 Портняжить—кравцювати.
 Портовой—портовий.
 Портмойный—пральний.
 Портмойня—пральня.
 Портмоя—прачка.
 Портретистъ—портретник.
 Портретъ—поличчя, портрет.
 Портсигаръ—цигарник, цигарниця.

Портулакъ, раст. *Portulaca oleracea*—сосонка.
 Портупея—шавельтас.
 Портфель—тека.
 Портъ—порт, затока.
 Портянка—платянка, онуча.
 Порубежный—кордонный.
 Порубить—порубати.
 Порубка—поруб, вируб.
 Поруганіе—наруга, зневага.
 Поругать—полаяти.
 Поругаться—посваритися, полаятися.
 Порuka—зарука.
 Порусѣть—порусявити.
 Поручать, -чить — приручати, -чити, заporучати, -чити, зручати, -чити, приporучати, -чити, доручати, -чити.
 Порученіе — приporука, доручення.
 Поручень — баляса.
 Поручитель, -ница — поручник, -ця.
 Поручительный — заporучний, заручний, поручний.
 Поручительство—заporука, зарука, порука.
 Поручь (священническ.) — на-раквиця.
 Порушень, раст.—см. Завитки.
 Порфира—багрянниця.
 Порфирородный — багрянородный.
 Порханіе—переліти, перхання.
 Порхать, -хнуть — перелітати, пурхати, -хнути, хуркнути, перхати, -хнути.
 Порціонный—порційний.
 Порція—порція; пайка.
 Порча—збава, ушкода, ніве-чіння, перенівець, перевід; попсув, зіпсуття; чари, уроки.
 Поршень—шпindelъ.
 Порываться — зариватися, зариватися.
 Порывисто — присмиком, на-гально, рвачко, поривчо.
 Порывистый — рвачкий, по-ривчий, нагальный, навалъ-ный, шибкий.
 Порывъ — порив, поривання, потяг, запал.
 Порыжѣть—порудіти.
 Порыскать—погайсати.
 Порыть—порити, покопати.
 Порыхлѣть — покрихніти, по-пухніти.
 Порычать—порикати.

Порѣдѣть—порідшати.
 Порѣзать—порізати; урізати; покраяти, побатувати.
 Порѣзвиться — попустувати, побасувати, набрикаться.
 Порѣзь—порізка; трава, раст. видъ *Juginea cyanoides*—наголоватки.
 Порѣчный—надрічний.
 Порѣчье—порічча.
 Порядковый—черговий.
 Порядкомъ—досить добре, ду-же, добряче.
 Порядокъ—(очередь) ряд, чер-га, (шеренга) шик, лава; (сто-рона улицы) перія; (строй) лад, урядок; (толкъ) роз-від.
 Порядочно—досить добре, до-бряче; порядно; чимало.
 Порядочный — порядний, пут-ний; доладний, досить до-брий, незгірший; чималий.
 Посадить—посадовити, поса-дити.
 Посадка (на лошади)—постать.
 Посадъ—слобода, передмістя.
 Посажено — сажнями, на сажні.
 Посаженный (отець, мать)—ве-сільний, -а, посадний, -а (батько, мати).
 Посватать—посватати.
 Посвински—по свинячому.
 Посвидѣтельствовать—посвід-чити, посвідувати.
 Посвистывать, -тать—хвѣтка-ти, посвистіти.
 Посвойски—по наськи, по нась-кому.
 Посвѣжѣть—відсвіжитися.
 Посвѣтитъ — присвітити, по-світити.
 Посвѣтлѣть—вияснитися.
 Посвѣтски—по свѣцькому.
 Посвящать, -тить—висвячува-ти, посвячувати, -тити; при-свячувати, -тити; охвірову-вати, -рувати.
 Посвящаться, — титься, быть посвященнымъ—присвячу-ватися.
 Посвященіе — присвят, по-свята, присвята.
 Поселенець — осельник, (пер-вый) осадник, осадчий.
 Поселеніе—сельбище, селище.
 Поселокъ—селище, осада.
 Поселянинъ, -нка — селянин, -нка, селюк, -чка.

Поселять, -лить — оселяти, -ляти, осаджати, -дити.
 Поселяться, -литься — осідатися, осістися, осідати, осісти, осадитися.
 Посемейно — родинами.
 Посердить — погнівати.
 Посеребреніе — посрібнення, посріблення.
 Посеребрить — посрібнити, -лити.
 Посидѣлки, — вечорниці; до-світки.
 Посиживать, -дѣть-пересиджувати, пересидіти, посидіти.
 Посильный, о — спроможний, о.
 Посинить — посинити.
 Посинѣлый — посинілий.
 Посинѣть — посиніти.
 Поскакать, — поплигати, по-скакати.
 Поскитаться — потинятися, по-поневірятися.
 Поскользнуться — осковзнутися, оковзнутися, підсковзнутися, підковзнутися, по-ковзтися, послизнутися.
 Посконникъ, раст. *Eupatorium cognatum* — сідаш.
 Поскорѣе — мерщій, хутчій, хутчіш.
 Поскребки — вискрібки.
 Поскрежетать — поскреготати.
 Поскрестъ — поскребти, пос-кородити, поскромадити.
 Поскрипывать — вискрипувати.
 Поскупить — поскуповувати.
 Поскупиться — поскупувати.
 Поскучать — понудитися.
 Послабленіе — попуск, поту-рання, пільга, полегкість.
 Послаблять, -бить — потурати; попускати, -стити.
 Посланіе — л. ст.
 Посланникъ — посел.
 Посланнический — посельсь-кий.
 Посланничество — посельство.
 Посланный — посланець.
 Пословица — приповідка, при-повістка, приповість, при-слів'я, приповіданка.
 Пословичный — прислівний.
 Послоняться — пометлятися, пошвендяти, повештатися.
 Послужить — послужити; при-датися, здатися на що; до-помігти.
 Послужной — службовий.
 Послушаніе — слухнянство, по-

слух; (въ монастырѣ) пос-лух.
 Послушать — послухати.
 Послушаться — услухнути, по-слухатися.
 Послушникъ, -ца — послух, -шка.
 Послушный, о — слух'яний, о.
 Послышать — почути, учути; перечути.
 Послышаться — почутися; безл. -уректися, почутися, здати-ся.
 Послѣ — упісля, упослід, упо-слідок, упослі, по, після.
 Послѣдній — останній, кінце-вий; найгірший.
 Послѣдователь, -ница — наслі-довник, -ця, прихильник, -ця.
 Послѣдовательно — послідовно, ідеи по одному.
 Послѣдовать — (о рѣшеніи, оп-редѣленіи, постановленіи) западати; іти за ким, на-слідувати кого.
 Послѣдокъ — решта.
 Послѣдствіе — наслідок, нас-лід, послід.
 Послѣдующій — наступний, по-томний.
 Послѣдъ дѣтскій, анат. — чи-стило, ложисько; (у коро-вы) зчисток.
 Послѣдышъ — мизинець; (дѣ-вочка) мизинка.
 Послѣзавтра — позавтрьому, позавтра, позарані.
 Послѣзавтрашній — позавтрий.
 Послѣобѣденный — пообідній.
 Послѣнить — послинити.
 Посматриваніе — поглядання, позирання.
 Посмертный — посмертний.
 Посмѣтрѣть — глянути, поди-витися, позирнути, побачи-ти.
 Посмуглѣть — збрунатіти.
 Посмыть — позмивати.
 Посмѣиваться — посміхуватися, посміхати; глузувати, кеп-кувати з кого.
 Посмѣлѣе — сміліше.
 Посмѣнно — наперемінку, на-переміну.
 Посмѣть — усміти, насміти; зважитися.
 Посмѣшить — насмішити.
 Посмѣшище — посміховище, посміх, сміховище.
 Посмѣяніе — наруга, глузи.
 Посмѣяться (надъ кѣмъ) — під-

шкильнути, пошкалювати, покучкурувати, поглузувати з кого.

По собачьи—як собака.

Пособіе — підмога, допомога, поміч, зарада; учебное — підручник.

Пособлять, -бить — помагати, допомагати, мігти; зараджувати, дити.

Пособникъ, ца — помічник, ця.

Пособоровать — помаслувати.

Посовѣститься — посоромитися.

Посовѣтовать — урадити, порадити, пораяти, дорадити, зарадити.

Посовѣтоваться — зарадитися, порадитися.

Посодѣйствовать — у допоміч бути, стаги, допомогти.

Посозвать — поскликати, понаскликати.

Посолить — посолити, засолити.

Посолъ — посел.

Посольскій — посельський.

Посольствовать — послувати.

Посопротивляться — позмагатися, посперечатися; поборікатися.

Посопѣть — посопти.

Пососать — посмоктати.

Посохнуть — посохти.

Посохъ — костур, кий; патерця; (пастуха) гирляга.

Посошекъ — костуронька.

Поспать — поспати.

Поспесивиться — попишатися.

Поспесивѣть — запишатися.

Поспорить — посперечатися, позмагатися.

Поспособствовать — допомігти, допомогти, посприяти.

Поспѣвать, поспѣть, быть готовымъ — постигати, -гти; (подоспѣть) наспівати, -спіти, нагодитися.

Поспѣшать, -шить — помикати, кнути, спішитися, поспішатися, -шитися, сохтувати, посохтувати, хапатися, похопитися, квапитися, поквапитися; поспѣшить, слишкомъ рано сдѣлать — поранитися.

Поспѣшествовать — допомагати, помагати.

Поспѣшно — швидкома, похапки, похапцем, хватькома, халком, нашвидку, хватком,

тельмом, сквапливо, поквапно.

Поспѣшность — хапкість, хапанина, хапанка, хапатня, хапання, квап, поквап, оспіх, поспіх, спіх, сквапливість.

Поспѣшный — хапкий, хваткий, хапливий, хвиткий, поквапний, квапливий,

Посрамленіе — соромота, сором, ганьба, безчестя, неслава, згуда.

Посрамленный — постиденний, зганьблений, знеславлений.

Посрамлять, -мить — соромити, неславити, знеславити, ганьбити, зганьбити.

Посреди — серед, посеред, на-серед.

Посредникъ — посередник, (при сдѣлкѣ) — зведенник, (мировой) розсудець.

Посреднической — посередницький.

Посредничество — посередництво

Посредственный, о — звичайний, мірний; нічогенький, о.

Посредство — спосіб, ярміс; посередництво.

Посредствомъ — за допомогою, за поміччю, через.

Посрочный — терміновий, речинцевий.

Поссорить — посварити.

Поссориться — посваритися, зратитися, зретитися.

Поставка — пристаца, поста-ча; постанова (установка).

Постановление — постав.

Поставлять, -вить — становити, постановити, ставити, поставити; постачати, -чн-ти; настановляти, -вити; (въ священники) висвячувати, -тити (на попа).

Поставщикъ, ца — приставник, -ця, доставник, -ця, поста-чальник, -ця.

Поставъ (мельничный) — осада, посад, коло; (ткацкий) кросна; (посудный) мисник, креденець.

Постаивать, -ять — перестоява-ти, перестояти.

Постановка — постава; (пьесы) постанова.

Постановление — установка, по-станова, ухвала,

Постановлять, -вить-ухвалювати, -лити, постановляти, -вити.

Постараться—устарати, напоставитися, подбати, поклопотатися.

Постариковски—по старечому.

Постарѣть—остаріти, постарітися.

Постегать—пошмагати; (о шитьѣ) постѣобати.

Постель—застілок, лігво, лігвиско, лігвище, постіль, постеля.

Постельный — застілковий, постільний.

Постепенно—помалу, потроху, ступнево.

Постепенный—повільний, ступневий.

Постеречь—постерегти.

Постигать, -гнуть, -стичь—розуміти, зрозуміти, збагнути, промкнути, зглибити.

Постижение—урозуміння, зрозуміння збагнення.

Постижимость — збагненність.

Постижимый—збагненний.

Постилать, -стлать — постеляти, -лити, прстеляти, -лити.

Постилка — слання, стеління; підстілка.

Постирать—попрати.

Поститься — постувати, піснювати.

Постникъ, -ца — безскоромник, ця, пісник, -ха.

Постничать—постувати.

Постничество—постування.

Постное (вообще)—піснота.

Постный—пісний.

Постовой — чатовий, стійковий; стійчик.

Постой—стація.

Постонать—постогнати.

Посторониться — уступитися, поступитися з дороги.

Посторонний-побічний, сторонній, чужий.

Постоялецъ, -лица — комірник, -ця.

Постоялое—комірне.

Постоялый дворъ—заїзд.

Постоянно, всякій разъ—за-що-раз, раз-у-раз, що-разу, завжди, безвиводно.

Постоянный—станівкий, тривалий; безпереводний, невиводний, невсипущий,

безвиводний; постійний, статечний, порядний.

Постоянство—статечність, постійність.

Постоять — постояти; за кого оборонити.

Пострадать—перетерпіти.

Постранствовать-попомандрувати.

Постращать—пострахати, полякати.

Постригать, -стричь — постригати, -гти.

Пострижение—постриг.

Построение — збудування; (въ ряды) ушикування.

Постройка—будування; будівля, будова; (каменная)-мурування.

Построить—поставити, збудувати; (изъ камня, кирпича) змурувати; (въ ряды) ушикувати.

Постромка — посторонок, поборсень.

Постромочный-посторонковий.

Построчно-рядками; від рядка.

Построчный—відр-дковий.

Пострѣленокъ — брикунецъ, пустун.

Пострѣль—шибеник, шибай-голова, варивода; (апо-плексія) грець: раст. *Apetone pateus*-сонтрава.

Пострѣлять—постріляти.

Постряхнуть—струсити.

Постудить—вистудити.

Постукивать — поковтувати, поковтати, стукотіти, токотіти, погрімляти.

Поступательный—поступовий.

Поступать, -пить — учиняти, учинити, обходитися, обійтися; (вести себя) поводитися, вестися, справуватися.

Поступление — вступ; (денегъ въ кассу) вплив (до каси).

Поступокъ—учинок,

Поступь—хода, похід.

Постучать—постукати, посту-котіти, заковтати.

Пость—піст; (мѣсто, должность) посада, помістя; (карауль) стійка, чата.

Постыдить—засоромити.

Постыдный, о—стидкий, соромітний, ганебний, о.

Постылость—осоруга.

Постылый—осоружний

Постылѣть—осоружуватися.
 Постынуть—похолонути.
 Посуда—посуд; (деревян.) судине; (глазирова.) полива; (каменная) кам'янка; (дерев. для зерна) сипанка.
 Посудина—посудина.
 Посудить—поміркувати, погадати.
 Посудникъ — мясник, креденець.
 Посудный—посудный.
 Посуетиться—пометушитися.
 Посулить—наобіцяти.
 Посуль—обіцянка, обітниця.
 Посульный—обіцяний.
 Посуточно—на добу, поденно.
 Посуточный—поденный.
 Посуху—суходолом.
 Посчастливиться—пошкапити, пошкапитися, пошандибити, пощастити, похвортунити, поталанити.
 Посчитать—порахувати, полічити.
 Посылать, слать—слати, засилати, заслати, послати, пересилати, слати; сказать, сватать—слатися.
 Посылка—посилання, слання; пакунок; (въ логикѣ) суд, преміс.
 Посыльный—посланець.
 Посыпаніе—посипання, затрушування.
 Посыпать, посыпать (чѣмъ)—затрушувати, затрусити, посипати, сипати.
 Посѣвная живокость, раст. *Delphinium consolida*—сорочі коники, рогаті васильки, сокирки.
 Посѣвъ—засів, сівбина, сійба, сіянка, сівба.
 Посѣдѣлый—посивілий.
 Посѣдѣть—посивіти.
 Посѣрѣть—посіріти.
 Посѣтитель,—завітальник, -ця, одвідач, -чна.
 Посѣтовать—пожуритися; побідкатися, нарікати.
 Посѣчь—порубати; пошмагати.
 Посѣщать, провѣдывать,—даты—навідувати, навідати, навіщати, навістити, завітати; (часто) учащати, частити.
 Посѣщеніе — навідини, відвідини, завітання.
 Посѣянное (собир.)—сівбина.

Посѣять, потерять—загасити
 Посягательство—замах.
 Посягать,—гнуть—чинити, вчинити замах.
 Потаенно — криткома, потай, потайки, потаєнці, потайком, потайці, потаємне.
 Потаенный—потаємний.
 Потайникъ—схованка, тайник.
 Потайной—потайний.
 Потаить—сховати.
 Потакальщикъ,—ца—потакувач, -чка.
 Потаканіе—потакування.
 Потакать—потурати.
 Поталкивать,—толкнуть—штовхати,—хнути.
 Потанцовать — потанцювати; (шутя) погупцювати.
 Потаскуха—лярва, лярва, шлюха, шлюха, шлюндра, шлюндра, хльорка, повія, повійниця, підтіпанка, паплюга, потідаха, мандрюха, діптянка, шурпа, шмондя, шкура, хляжниця, фіндюрка, посмітюха.
 Потасовка—тасканина, наминачка, халазія, кудля, накарпас, м'ялиця, мнялиця, чубанина, прочухан, духопел, чубрій, тилець.
 Потатчикъ,—ца—потурайло, потуральник, ця.
 Потачка — потур, потурання, попуск, потолка.
 Поташенный—поташовий; завод—поташня.
 Поташъ—поташ.
 Потащить — потарашити, потарганити, потягти, поволокти.
 Потащиться—полигаться, пошелепатися, поволоктися, попахаться.
 Потворство, ваніе—потурання, потур, попуск, потолка.
 Потворствовать—потояти, потурати, попускати.
 Потворщикъ, -ца — потурач, -чка, потуральник, -ця.
 Потекъ—патока.
 Потемки—потемок, темнота; въ потемкахъ—потемну, поночі.
 Потемнѣвший—стемнілий.
 Потемнѣніе—затемнення.
 Потемнѣть — заневидніти, затемрітися, стемніти, посутеніти, поночіти.

Потеплять—потепліти, потеплішати, затепліти.

Потеребить — посмикати, посілати.

Потерзать—подерти.

Потерпеть—перетерпіти, витерпіти; убыток—ущербитися.

Потеря—загубля, загуба, загубиль, утрата, страта, трата, затрата; (времени) гай, гаянка часу.

Потерянный—п опаций.

Потерять—утеряти, загубити, згубити, утратити, стратити; знебути що, рішитися чого, посіяти що; (любовь) знелюбитися; (время) згаяти, змарнувати час; (сознание) запаморочитися; (расположение) втратити ласку; (зрѣніе) стемніти на очі; (слухъ) занечуяти.

Потеряться (затеряться) — загубитися; (растеряться) збентежитися.

Потечь—потекти.

Потирать, -тереть — потирати, терти.

Потихоньку — потиху, потихесеньку, тихцем, стиха, тихенько, помалу, тишком, нишком.

Потливый—потивий.

Потникъ, (подъ сѣдломъ) — шерстенник, підклад.

Потовой—потовий.

Потогонный—потовигонний.

Потокъ—струмінь, течія, водотеча.

Потолкать—поштовхати; -ся—потовктися.

Потолковать—побалакати, побесідувати.

Потолокъ—стеля, повала.

Потолочный—стельовий.

Потолочь—потовкти.

Потолстѣть—отягтися, узяти тіло, погладшати.

Потсмокъ—щадок, нащадок.

Потомственный — дідичний, спадковий.

Потомство—нащадок.

Потому — тим, тимто, тому, того, для того, через те.

Потому что—бо, тим що, через те що.

Потомъ — упослі, потім, потім того, а далі, а там,

відтак, навісіля, напоследок.

Потонуть — утопитися; потонути.

Потопать—тонути.

Потопать—потупати.

Потопление—затоплення.

Потоплять, -пить — загопляти, затопити.

Потопный—потоповий.

Потопъ—потона.

Поторговать — поторгувати, погандлювати, покрамувати; -ся—поторгуватися, поторжитися.

Потормозить—посмикати, поторсати, потермосити.

Поторопить—пригалити, приспішити.

Потосковать—посумувати, понудьгувати.

Поточить—погострити, нагострити; (косу) — підмантачити.

Поточный—струмінний, водотечний.

Потрава—патолоч, спаш, збій.

Потравить—потолочити, спашити; (снѣсть) наддати, попустити; поцькувати.

Потратить—витратити.

Потрафлять, -фить — догоджати, -дити.

Потребитель, -ница — споживач, -чка.

Потребительный, -скій — споживний, споживальний, споживчий.

Потребление — спожиття, спожиток, споживок, ужиток, уживання.

Потреблять, -бить — споживати, -жити; (израсходовать) зужиткувати.

Потребно—потрібно.

Потребность — потребщина, потреба.

Потребный—потрібний.

Потребовать — загадати, наказати, припоручити.

Потревожить — потурбувати; (рану) вразити.

Потрепывать—потріпувати.

Потрескаться — похряпатися, перерепатися, порепатися, полускаться.

Потрескивать—витріскувати.

Потрещать—потріскотіти.

Потрогивать, -гать — торкати, кнути.

Потроха — оточки, потріб,
 тельбухи, бебехи, (животн.)
 бабешки.
 Потрошеніе—тельбушіння; па-
 трання.
 Потрошить—тельбушити, пат-
 рати.
 Потрудиться — попрацювати,
 поробити.
 Потрунить (надъ кѣмъ, чѣмъ)
 — покепкувати з кого, чого.
 Потрясать, -сти — обрушати, об-
 рушити, порушати, — шити.
 Потрясеніе—струс, порух; (ду-
 шевное, нравственное) збу-
 рення.
 Потряхивать—трусити.
 Потуги(у роженицы)—перейма.
 Потуже—стуга.
 Потузить—відлупцювати.
 Потупиться—нахнюпити, -ся.
 Потуплять, -пить — (глаза) спу-
 скати, -тити, (голову) по-
 нурити.
 Потускнѣть—померхти.
 Потухать, -хнуть—гаснути, за-
 гасати, загаснути.
 Потухшій—згаслий.
 Потучнѣть—отягтися, поглад-
 шати.
 Потушить-загасити, погасити;
 угамувати; заспокоїти, ути-
 хомирити.
 Потчеваніе—частування, трак-
 тування, почастування.
 Потчевать—частувати, почас-
 тувати, трактувати.
 Потщиться—постаратися.
 Потъ—піт.
 Потѣніе—потіння.
 Потѣснить — стиснути, сту-
 лити; відперати, -перти, від-
 кидати, -кинути.
 Потѣсниться—потиснутися.
 Потѣть, вспотѣть—упривати,
 упріти, пітніти, спітніти.
 Потѣха—кумедія, чудасія; за-
 бавка, розвага.
 Потѣшать -шить — забавляти,
 базити, забавити; -ся надъ
 кѣмъ-жартувати з кого.
 Потѣшникъ, -ца—кумедник, -ця,
 шукарь, -ка.
 Потѣшный—кумедний, весе-
 лий, втішний.
 Потягиваніе (членовъ) — по-
 тягачка, потяги.
 Потягивать, нуть — потягати,
 -гти; випивати; ся витяга-
 тися, -гтися.

Потяжелѣть—поважчати.
 Потянуть, потащить — поцу-
 пити; ударить - поцупити,
 оперіщити.
 Поубавить—применшити.
 Поубыть—зменшитися.
 Поудивляться—подивувати.
 Поудить—повудити.
 Поужинать—повечеряти, зве-
 черяти.
 Поумнѣть—порозумнішати.
 Поумыть—повмивати.
 Поунять—угамувати, утихо-
 мирити.
 Поупрямиться—позмагатися.
 Поусмирить—утихомирити.
 Поусмирѣть—утихомириться.
 Поусѣсться—посідати.
 Поутихнуть — принишкнути,
 у ихомириться.
 Поутру, съ утра—зрана, зран-
 ку, зрання.
 Поухаживать—поженихатися,
 полицятися.
 Поучать, -чить—навчати, нав-
 чити (чого).
 Поученіе—наука; (проповѣдь)
 казань.
 Поучительный—навчальний.
 Пофантазировать — помарити,
 пофантазувати.
 Похабникъ-соромітник, без-
 личник.
 Похабный—сороміцький, па-
 плюжий.
 Похабничать—сороміткувати.
 Похаживать—походжати.
 Похвала-хвальба, прихвальба
 похвала.
 Похваливать—вихваляти, по-
 хваляти.
 Похвальба — хвалощі, хва-
 стощі.
 Похвальный, о—хвалебний, о.
 Пѣхвастать—пѣхвалитися.
 Похватать—похапати.
 Похититель, -ница—привласт-
 ник, -ця, хапко, хапун, -ка,
 злодій, -ка.
 Похитрить—похитрувати.
 Похищать, -хитить — хапати,
 ухопити; привлащати, -сти-
 ти.
 Похищеніе—ухоплини, хапле-
 нина; привлащення.
 Похлебка—юшка.
 Похлебочный—юшковий.
 Похлебывать, -бать, — сьорба-
 ти, посіорбати.

Похлестывать, - стать --хвись-
кати, похвиськати.

Похлопотать — похлопотатися,
попиклуватися.

Похлопывать, - пать — ляскати,
поляскати; плескати, по-
плескати.

Похмелье — похмілля.

Походить, быть похожимъ -- са-
марати на кого, скидатися на
кого, удавати на кого, уда-
ватися в кого, бути по-
дібним до кого, бути схо-
жим з ким.

Походить — походити, попохо-
дити; (взадъ, впередъ) —
пошастати.

Походка — хода, хідня, похід,
похода.

Походный — похідний.

Походъ — похід.

Похождение — пригода.

Похожий (на) — підхожий до,
схожий з, подібний до, що
скидається на.

Похозяйничать — попоратися;
погосподарювати.

Похолодать — похолоднішати,
постуденіти.

Похолодеть — охолонути, охо-
лодити, охолоти, схоло-
нути.

Похоронить — поховати.

Похоронный — погребовий.

Похороны — похорон, похорон-
ня, погріб, хоронення.

Похорошить — почепурніти,
покращати, погарнішати,
половкішати.

Похотливость — пожадливість.

Похотникъ, - ца — пожадли-
вецъ, - виця, лакомецъ, - ми-
ця, ласоцохлист, - ка, ласо-
люб, - ка.

Похоть — пожадливість, жага.

Похохотать — пореготати.

Похрабриться — похрабрувати.

Похрапывать, - пѣть — вихріпу-
вати, похронти.

Похромать — пошкитильгати,
пошкандибати.

Похудѣвший — охудлий, схуд-
лий.

Похудѣть — схуднути, охудну-
ти, спасти з тіла, з лиця.

Похулить — погудити.

Поцарапать — подрапати.

Поцарствовать — поцарювати.

Поцвѣсти — поквітнути, по-
цвісти.

Поцѣловать, - ся — поцілува-
ти, - ся.

Поцѣлуй — поцілунок.

Поцѣнить — поцінувати.

Поцѣпить — почепити.

Почавкать, — поплямкати.

Почасту — часто.

Почаще — частіш.

Почва — ґрунт; песчаная — пі-
щанецъ; черноземная — чор-
нозем, черноземля; глини-
стая — глейовина; глини-
стая и вязкая — липковина,
липоватиця; нетронутая —
цілина.

Почваниться — попишатися.

Почвенный — ґрунтовий.

Почеловѣчески — по людсько-
му.

Почему — чого, чому, чом: як,
звідки; з якої речі; - то чо-
мусь.

Почерк — письмо.

Почернить — учорнити, почор-
нити.

Почернѣть — учорніти, зчор-
ніти.

Почерпаніе — засяг, засягання.

Почерпать, почерпнуть — зася-
гати, засягти.

Почерствѣть — счерствіти.

Почертовски — по чор'ячому.

Почесать — почухати.

Почестъ — шана, шаноба, по-
шана; - оказывать — шанобу
віддавати.

Почесуха, мед. — короста, чу-
хачка.

Почесывать, - ся — чухати, - ся.

Почетный — почесний, почесь-
кий.

Почетъ — честь.

Почечный — нирковий.

Почивать — спочивати, спати.

Починка — направа, лагодіння,
лагоджіння.

Починный — початковий.

Починочный — направний, ла-
годінний; - ная мастерская —
лагодільня.

Починъ — початок.

Починять, - нить — лагодити, по-
лагодити, направляти, - ви-
ти, опраляти, - вити, підла-
годжувати, підлагодити, за-
лаштувати.

Почистить — почистити.

Почитаніе — пошанування.

Почитатель, - ница — шановник,
- ца, величник, - ца.

Почитать, чтить — шанувати, ушанувати, пошанувати, величити, звеличити.
 Почитать, честь—уважати за, мати за, брати за.
 Почитать—почитати.
 Почка, анат.—нирка; ботан.—зеленочок, брунька, бростина брост, брость, б'б'яшок; (цв'т.) пуп'яшок, пуп'янок, пуплях, пуплянок, пупишок, пупінок.
 Почковатый—ниркастий.
 Почковать—щепити.
 Почковидный—ниркуватий.
 Почковый—нирковий; бруньковий.
 Почта—почта, пошта.
 Почтальонъ—почтарь; листоноша.
 Почтение—шана, шаноба, шайність, шанування, пошанування, ушанування, повага.
 Почтенный, уважаемый — почесний, почестний, почесський, шановний, поважаний, почтивий.
 Почти—сливе, майже, безмалъ; -что-мало що, трохи не, безмалъ; -никуда — мало куди.
 Почтительно—з повагою, з пошаною, з шанобою.
 Почтительность — шанебність, шаноба, пошана, повага.
 Почтительный—шанебний.
 Почтить — звеличати, ушанувати.
 Почто—чого, чому, з якої речі.
 Почтовый — почтовий, поштовий.
 Почувствовать — почути, відчути; -себя-почутися.
 Почудиться—здатися, привертися.
 Почуять (носомъ) — занюхати, знюхати.
 Пошаливать, лить—пустувати, попустувати, жартувати, жартовувати, дуріти, подуріти.
 Пошалѣть—пошаленіти.
 Пошаркать—почовгати.
 Пшатывать, -тать, -тнуть — похитувати, -тати, -тнути, схитнути, ухитнути.
 Пошатываться, -тнуться—заточуватися, заточитися, поточуватися, -читися, похи-

туватися, -тнутися, ухитнутися, схибити.
 Пошвырять—пошпурляти, повергати, пошвиргати.
 Пошевеливать, лить—ворушити, поворушити, ворухнути.
 Пошевни—широкі санки.
 Пошелесѣть — пошамотіти, пошелестіти.
 Пошелушить—полушити.
 Пошентать—пошелотіти.
 Пошибъ—кшталът, шиб, роб, налад.
 Пошивать, -шить—шити, пошити.
 Пошивка—пошиття.
 Пошинковать—пошаткувати.
 Пошипѣть-пошипіти; (о жарен.) пошкварчати; (о зм'ѣ) посиачи.
 Пошkolить—помуштрувати.
 Пошлина — мито; (высокая) промито; (судебная) пересуд; (крѣпостная) оплата.
 Пошлинный — митний, митовий.
 Пошпый, о—заізжений, заіззений, вульгарний, тривіальний, о.
 Пошлѣть—мерзенитися.
 Пошлякъ — ницак, непристойник.
 Пошляться — потинятися, повештатися.
 Пошнырять—пошастати.
 Поштемпелевать — поштемпувати, поштемплювати.
 Поштопать—поцюрувати.
 Поштофно—плясками.
 Поштукатурить — потинькувати.
 Поштучно—штуками.
 Поштучный—відштучний.
 Пошумѣть—погаласувати, пошурубурити, повариводити.
 Пошуршать—пошарудіти, пошамотіти.
 Пошутить—пожартувати.
 Пошутовски—як блазень, по блазенському.
 Пошучивать, -тить — жартувати, жартовувати.
 Пошушукать—пошептатися.
 Пощада—ласка, змилювання, милування.
 Пошадить—пожалувати, помилувати.
 Пощеголять — похизуватися, поджегерувати, пофинтикувати.

Пощекотать—полоскотати.
 Пощелкивать,-кать — виляскувати, поляскати; (зубами) клацати, поклацати; (орѣхи) лускати, полускати.
 Пощение—постування.
 Пощечина—ляпас, фацка, ляпанець, лящ.
 Пощипывать,-пать — пощипувати,-пати.
 Пощупывать,-пать — мацати, помацати, лапати, полапати.
 Поѣдать,-ѣсть — поїдати, поїсти, тломити, стломити, з'їдати, з'їсти; пожирати,-жертвувати.
 Поѣдомъ—їдом, їдма, їдцем, завзято, запекло.
 Поѣздить — поїздити, попоїздити.
 Поѣздка—мандрівка.
 Поѣздой—валковий.
 Поѣздъ—валка.
 Поѣхать—поїхати.
 Поэзия—поезія.
 Поэкзаменовать—поспитувати.
 Поэкономить—прищадити.
 Поэма—поема.
 Поэскадронно—швадронами.
 По этапу—цюпасом.
 Поэтически,-скій — поетично,-ний.
 Поэтому—тимто, прото.
 Поэтъ—поет.
 Появление—появ, з'ява, поява; настання.
 Появляться,-виться—з'являтися,-витися; настати,-стати; братися, взятися звідки; надходити, надійти; (сразу) уродитися; (изрѣдка) навертати,-рнути; (во множествѣ)—забуяти, насувати,-сунути, насуватися,-сунутися.
 Поягнуться—окотитися.
 Поякшаться—злігатися.
 Поярковый—вовняний.
 Поясать—підперізувати.
 Пояснение—пояснення.
 Пояснительный — ясувальний, поясняльний.
 Поясница — хрестки, крижі, попереки.
 Поясничный — хрестковий, крижовий, поперековий.
 Поясной—пасовий, поясинний.
 Пояснить—пояснити.
 Пояснять,-нить — поясняти,-

нити, тлумачити, витлумачити.
 Поясъ, кушакъ—пас, пасок, поясина, підперізі, підперізок, перезок; (съ карман для денегъ) черес; (женск. узкій шерстяной) попружка, окрайка; (геогр.) стрефа, зона; (горъ) пасмо гір.
 Прабабка—прабабка.
 Правдивый, о—правдивий, о.
 Правдолюбивый — правдолюбний.
 Правдоподобие—самарність.
 Правдоподобный, о — самарний, о.
 Праведникъ,-ца — сясежник,-ця, праведник,-ця.
 Праведный—праведний.
 Правило — стерно, керма; (у плотн. и камен.) грунвага, висок.
 Правило--припис, засада, регула.
 Правильный, о — справедливый, о.
 Правильный—кермовий.
 Правитель,-ница — керманичка, керовник,-ця, керовничий; директор,-ка.
 Правительственный — урядовий.
 Правительство—уряд.
 Правительствовать — урядувати.
 Править — керувати, кермувати, заряджувати, орудувати, порядкувати, верховодити; (исправлять) поправляти, виправляти; (вывихъ) вправляти; (лошадьми) надержувати, поводити.
 Правление—керування, кермування, керма, керунок; (к.-л. учрежденія) управа, заряд.
 Правнукъ,-ка—правнук,-чка.
 Право, нар. — справді; правдиво.
 Право—право; обычное—звичайове; государственное—державне; гражданское—цивільне; уголовное—карне; международное—міжнародне; торговое—торговельне; финансовое—фінансове; завоеванія—заборче; вещное—речеве; имущественное—майнове; на-

Владыственное — спадкове;
 собств. суда—самоприсуд.
 Правобережный—правобічний,
 правобережний.
 Правовой — Правний.
 Правовѣдъ — правознавець,
 правник.
 Правовѣдніе — правознав-
 ство.
 Правовѣріе—правовірство.
 Правовѣрный — правовірний.
 Правомочіе—правоможність.
 Правомочный—правоможний.
 Правомѣрный, -о — доправ-
 ний, -о.
 Правонарушение — правопору-
 шення, праволомство.
 Правописание—правопис.
 Правопорядокъ—добролад.
 Православие—благочестя.
 Православный — благочестив-
 вий.
 Правоспособность—правоздат-
 ність, правоздібність.
 Правоспособный — правоздат-
 ний, правоздібний.
 Правосудіе—правосуддя, пра-
 восуд.
 Правота—правота, правість.
 Правый — правий, десный;
 справедливый; безвинный,
 неповинный.
 Прадѣдовскій—прадідовський.
 Прадѣдъ — прадід.
 Празднество—свято.
 Праздникъ — свято; (неболь-
 шой) присвяток.
 Праздничать—гуляти.
 Праздничный — посвятний,
 святковий, святешний.
 Праздно—бездільно.
 Празднование—святкування.
 Праздновать—святкувати.
 Празднословіе — пустомов-
 ність.
 Празднословный — пустомов-
 ний.
 Праздность—безділля, ледар-
 ство.
 Праздношатаніе,—швендяння,
 швайкання, сновигання.
 Праздношатающийся, -яся —
 швендя, швендалка, снови-
 га, сновига, швайкало, по-
 хожай, вештанець.
 Праздный—порожній, ваков-
 ний; гулящий, нетружде-
 ний.
 Практика—практика.
 Практиковать—практикувати.

Практически,-скій — практич-
 ний.
 Праматерь — Прамати.
 Праотець — прабацько.
 Праотеческій — прабацьківсь-
 кий.
 Прародитель, -ница — праро-
 дич, прародичка.
 Прародительскій — прароди-
 чівський.
 Прахвость — шелхвіст.
 Прахъ — прах, попіл, пил.
 Прачешная — прачкарня,
 пральня.
 Прачешный — пральний.
 Прачка — митниця, праля.
 Праща — праща.
 Пращикъ — пращовик.
 Пращур — пращур.
 Пребывание — перебуток, ме-
 шкання, домування.
 Пребывать, -быть — пробувати,
 -бути, домовати.
 Превозмогать, -мочь — перема-
 гати, -могти, позвужувати,
 -жати; (себя) перемагатися,
 перемогтися.
 Превознесение — вихвала.
 Превозносить, -нести — вихва-
 ляти, вихвалити.
 Превосходительный — вель-
 можный.
 Превосходительство — вель-
 можність.
 Превосходитъ, -взойти — залам-
 лювати, заломити кого, по-
 кривати, покрити кого, пе-
 реважувати, переважати,
 переважити, переважша-
 ти, -вижшати, переходити,
 -йти, закасувати, -сувати.
 Превосходный, -о — високогар-
 ний, доскональний, -о.
 Превосходство — перевага.
 Превратность — змінність, хиб-
 ність, помилковість.
 Превратный — змінний, хиб-
 ний, помилковий.
 Превращать, превратить —
 обертати, -рнути у що; пе-
 ревертати, перевернути;
 перекидати, кинути; пере-
 кручувати, крутити.
 Превращаться, -титься — пере-
 мінятися, перемінятися, пе-
 ремітуватися, переверта-
 тися, -нутися, перекидати-
 ся, -кинутися, пошиватися,
 шитися у кого, між кого.

Превращение — перевертання, обертання, переміна, перекидини, обернява.
 Превышать, превысить — перевижшати, перевижшати, переходити, -йти, брати, взяти гору.
 Превыше — вище, понад.
 Превышение — перевишнява, надмір; -власти — надужиття владою.
 Преграда — перетика, перегорода, тама; (помѣха) заина, завада, перешкода.
 Преграждать, -дить — перепинати, перепнути, перепиняти, перепинити, перегороджувати, дити, (дорогу) перетинати, -тяти; перешкоджати, -кодити.
 Прегрѣшать, шить — грішити, згрішити.
 Прегрѣшение — гріх.
 Предавать, -дать -кого — зраджати, зрадити кого.
 Предаваться, -даться чему — удаватися, удатися, укидатися, укинутися у що.
 Предание — (повѣствованіе) переказ; віддання; зрада.
 Преданность — відданість, вірність.
 Преданный, -о — відданий, вірний; прихильний, -о.
 Предатель, -ница — зрадник, -ця.
 Предательский — зрадецький.
 Предательство — зрада, зрадецтво.
 Предбрачный — передшлюбний.
 Предварение — упередження, попередження, запобіг; пересторога.
 Предваритель, -ница — упередник, -ця, попередник, -ця.
 Предварительно — попереду, задалегідь, загодя.
 Предварительный — задалегідний, упередній, попередній.
 Предварять, -рять — упереджати, попереджати, -дити; запобігати, бігти; перестерігати, -регати.
 Предвзятый — упередній, заповзятий.
 Предвзять — заповзяти.
 Предвидѣнье — завбачення.
 Предвидѣть — завбачати.
 Предвкушать, -сить — засмаковувати, -кувати.

Предвкушение — засмак.
 Предводитель, -ница — привідник, привідниця, привідця, приводець, ватаг, ватажок; - дворянства — маршалок.
 Предводительский — привідничий; маршалківський.
 Предводительство — привід; маршальство.
 Предводительствованіе — ватажкування, отаманування передовництво.
 Предводительствовать — передувати, ватажкувати, отаманувати, рейментарювати.
 Предводительша — маршалкова.
 Предводити — ватагувати.
 Предвозвѣщать, -стять — призивати, -стити.
 Предвозвѣщеніе — призивіть, призивітка.
 Предвѣдѣніе — завбачення.
 Предвѣстіе — призивітка, предчуття.
 Предвѣстникъ, -ца — віщун, -нка.
 Предвѣчность — передвік.
 Предвѣчный, -о — передвічний, -о.
 Предвѣщаніе — віщування, прокування.
 Предвѣщатель, -ница — віщувальник, -ця, ворожбит, -ка.
 Предвѣщательный — віщувальний.
 Предвѣщать, предвѣстить — призивати, призивітати, віщувати, завічати.
 Предвѣщающий — призивісливий, призивісний.
 Предгоріе — передгір'я.
 Предгорный — передгірний.
 Преддверіе (ада) — передпекло.
 Предержащий — зверхній, міродатний.
 Предзимній — передзимній.
 Предзнаменованіе — ознака, прикмета, знак; віщування.
 Предзнаменовывать, -новать — віщувати, навіщувати, прокувати, напрокукувати.
 Предисловіе — передмова.
 Предковскій — предковий, предковецький.
 Предлагать, -ложить — пропонувати, запропонувати.
 Предлогъ — (поводъ, придирка) приключка, прикліп, прикліпка, зачіпка, зачіпенька, притока; (отговорка) вимівка; (грам.) приіменник.

Предложение — пропозиція; (вносимое на собрании) внесок; сватання, освідчення; (граммат.) речення.
 Предложный (падежъ) — місцевий, льокатив, сьомий (відмінок).
 Предметъ — річ; (негодный) — покидь, покидька, покидьок; (забытый) забудьок; (потрескавшийся) перерепанка; (трухлый) мокляк.
 Предмостный — предмостовой.
 Предмѣстіе — передмістя.
 Предмѣстникъ, -ца — попередник, -ця.
 Предмѣстный — передмісцевий.
 Предназначать, -чить — определити, определити, признавати, -чити.
 Предназначение — определение, назначения.
 Предназначаться, -рится — замірятися, -міритися.
 Предназначение — замір.
 Предназначенность — умисність, наумисність.
 Предназначенный, о — умисний, наумисний, о.
 Предначертание — принарис.
 Предначертывать, -тать — принарисовувати, -сувати.
 Предобъденный — передобідний, задобідний; ное время — передобіддя.
 Предокъ — предок; -ки — предків'я.
 Предопредѣление — призначіння.
 Предопредѣлять, -лить — признавати, -чити.
 Предоставление — віддання; застава, залишанка; застереження.
 Предоставлять, -вить — віддавати, -дати, доручати, -чити, зоставляти, -вити; (себѣ право) застерігати собі право; (на чье суждение) здаватися на чий суд.
 Предостерегать, -речь — упоминати, упігнути, перестерігати, остерігати, -гти, навіжки давати, дати.
 Предостережение — пересторога, осторога.
 Предосторожность — оберега, обережність.
 Предосторожный — обережний, бережкий.

Предосудительный, о — негожий, о, доганний, о.
 Предотвращать, -врати́ть — відвертати, -рнути, усувати; усунути.
 Предотвращение — відвернення, усунення.
 Предохранение — оберега, охорона.
 Предохранитель — запобіжник, охоронець, застережник.
 Предохранительный — запобіжний, охоронний, застережний; -клапанъ — запобігальний хлипок.
 Предохранять, -нить — охороняти, -нити, запобігати, -бігти.
 Предписание — припис, наказ; указъ карта.
 Предписывать, -сать — наказувати, -зати, приписувати, -сати.
 Предплечіе, анат. — передрам'я.
 Предполагаемый — гаданий, домисний.
 Предполагать, -ложить — припускати, -стиги, гадати, погадати, домислятися, -мислитися.
 Предположение — припущення, гадка, домисел.
 Предположительный, о — припускальний, гадальний.
 Предпоследний — передостанній.
 Предпослать — попередити; передмовити.
 Предпочитать, -честь — (чему) — прекладати, -класти кого над кого, над що.
 Предпочтение — перед, перевага.
 Предпочтительность — прекладальність.
 Предпочтительный, о — прекладальний, о.
 Предприниматель, -ница — підприємець, -миця.
 Предпринимать, -нять — підприємати, -няти що.
 Предпринятие — передвзяття.
 Предпримчивость — запопадність, підприємливість, -ність.
 Предпримчивый, о — запопадний, підприємливий, -ний, о.
 Предприятие — підприємство.
 Предразсвѣтный — передранний, досвітчаний, досвітній, досвітковий.

Предразсудокъ-пересуд, передсуд, забобон, марновірство.
Предрасположеніе — уснособлення.

Предрѣкати, -рѣчь — віщувати, навіщувати, пророкувати, напроорокувати.

Предсердіе, анат. — вушко.

Предсказаніе — віщування, провіщення.

Предсказатель, -ница — угадчик, -ця, віщун, -нка, провісник, -ця.

Предсказывать, -зати — віщувати, навіщувати, провіщати, -стити, пророкувати, напроорокувати.

Предсмертный-предсмертный.

Представать, -стать — ставати, стати перед кого.

Представитель, -ница — речник, -ця, заступник, -ця, репрезентант, -ка.

Представительность — показність, виставність, поставність; заступництво.

Представительный — показный, виставный, поставный; заступничий.

Представительство — заступництво.

Представленіе — (воображеніе) уява; (театр.) вистава; (письменное, дѣловое) внесок, внесення.

Представлять, -вить-подавати, -дати, приставляти, -ставити; (въ мысляхъ) уявляти, -вити; (рекомендовать) оповіщати, сповіщати.

Представляться, -виться — (въ мысляхъ) уявлятися, витися, здаватися, показуватися, приєиджуватися; (рекомендоваться) оповіщатися, сповіщатися, -ститися.

Предстатель, -ница — посередник, -ця, оборонецъ, -ронница.

Предстательствовать — обстоювати за кого.

Предстоять — стояти перед ким; (объ опасности) загрозовати.

Предсѣдатель, -ница — голова.

Предсѣдательскій — головин.

Предсѣдательство — головування.

Предсѣдательствовать — голювати.

Предубѣждать, -дять — упереджати, -дити.

Предубѣжденіе — упорѣдженія; (предразсудокъ) передсуд, забобон.

Предубѣжденный — упередженный.

Предувѣдомлять, -мить — завідомляти, -домити, навіжки давати.

Предугадывать, -дать — прочувати, завчувати, -чути.

Предуготовлять, -вить — приготувувати, тувати.

Предумышленіе — намисел.

Предумышленный, о — навмисный, о.

Предупредительный, о — запобігливий, запобіжний; ввічливий.

Предупреждать, -дять — запобігати, запобігти, забігати, -бігти, упереджати, -дити, попереджати, -дити, навіжки давати, дати.

Предупрежденіе — попередження, забігання, забіг (чому).

Предусматривать, -рѣть — завбачати, -бачити.

Предусмотрительность — завбачливість, завбачність.

Предусмотрительный, о — завбачливий, завбачный, о.

Предчувствіе — прочуття.

Предчувствовать — прочувати.

Предшественникъ, -ца — попередник, -ця.

Предшествовать — передувати.

Предшествующій — передущій.

Предъ — перед.

Предыдущій — попередній.

Предъявитель, -ница — показник, -ця, подавець, -вница, об'явник, -ця.

Предъявленіе — об'явлення, показування.

Предъявлять, предъявить — об'являти, об'явити, показувати, -зати, подавати, -дати.

Предѣлъ — межа, кінець, край, беріг.

Предѣльный — кісечный, межовий, кордонний.

Преемникъ, преемница — наступник, наступница.

Преемничество — наступство, наступництво.

Преемственность—наступність.
Преемственный, о — наступ-
ний, о.

Прежде—перш, перше, перед-
ніше, передом, назаді, упе-
ред, перво, спершу, напе-
ред, попереду;— всего — на-
самперед; —нежели — перш
як; времени—завчасу.

Преждебывший — переднішій,
попередній.

Преждевременно—безчасу, до-
часно, завчасу, завчасно,
не на часі.

Преждевременный—завчасний.

Прежний — перёдній, передні-
шій, попередній, давній,
давніший, старий.

Презирать,—зрѣть — зневажа-
ти,—важити, погорджати,-
дити.

резлой—пралютій.

Презрительный, о — погорд-
ливий, зневажливий, о.

Презрѣніе — погорда, знева-
га, призираство.

Презрѣнный,—ая — капарний,
капарник,—ця, огидний, га-
небний.

Преизобиліе—ряснота.

Преизобиловать — ряснувати,
ряснити.

Преимущественно—преважно,
найбільш.

Преимущественный—преваж-
ный.

Преимущество—превага, пе-
ред; привилей.

Преисподній—підземний.

Преисподняя — пекло.

Прейсь-курантъ—цінник.

Преклонение—схилання.

Преклонный — схильний; по-
хилий, старий.

Преклонять,—нить — схилати,
нахиляти,—лити, нагинати,-
гнути.

Прекословить—перечити.

Прекословіе—перекір, спереч-
ність, супереч, суперечка.

Прекословный, о — супереч-
ный, о.

Прекрасный — високогарний,
чудовий, о.

Прекращать,—титъ — припиня-
ти,—нити, переривати, пе-
рервати.

Прекращаться, титься — пере-
пиняться, перепинитися;
(на нѣкот. время) перемо-

житися; (о дурной погодѣ)
перекоїтися.

Прекращение — припин, пере-
стань, перестанок, пере-
від.

Прелестникъ, ца—джигун, ба-
ламут, ка, зальотник, — ця,
дженджерун,—ха.

Прелестно—надобно, повабно,
принадно.

Прелестный — надобний, па-
вабний, принадний.

Прелестъ,—півваб, ваба, лов-
кість, розкіш.

Преломление—зламина, залім,
залом; лучей—парусозлом,
промінезлом.

Преломлять,—митъ — зламува-
ти, зломити, заломувати,
—мити.

Преломляться (о лучахъ)—ла-
матися.

Прельститель,—ница—перелес-
ник,—ця, звабник, ця.

Прельстительный — принад-
ний, привабний, звабли-
вий.

Прельщать,—ститъ — звабляти,
звабити, надити, принадити,
чарувати, зачарувати;
прельститься — поважитися
на, поквалитися.

Прельщение — поваба, поваб,
принада; (обманъ) звід.

Прелюбодѣй,—ка — перелюбник,
—ця.

Прелюбодѣйный—перелюбний.

Прелюбодѣйствовать—чужоло-
жити.

Прелюбодѣяніе—чужоложство,
перелюб, перелюбки.

Прелюдія—пригра, загра; (къ
пѣнію) заспів.

Прематерой—грубезний, огряд-
ний.

Преминуть — проминути, за-
недбати.

Премія—нагорода.

Премного—пребагато.

Премудрость—премудрість, ве-
лемудрість.

Пренебрегать,—бречь—згорджа-
ти, згордити, гордувати,
погорджати,—дити, гнущати-
ся, загнущатися, нехтува-
ти, понехтувати, поневі-
ряти,—рити (ким, чим), цу-
ратися (кого), недбати, за-
недбати, понехати, зане-

хаяти, упосліджати, - дити (що).

Пренебрежѣніе, презрѣніе—погорда, погорджування, погорження, горлування, (не-радѣніе, недосмотръ) нехтування, занедбанія, знехтування, занехання.

Пренебрежительный—зневажливиї, зневажний; погордливий, о.

Преніе—діскусія.

Преобладаніе—перенага.

Преобладать—переважати.

Преобладающий—переважний.

Преображать, зить—перетворювати, - творити, перемінити, - нити, переиначувати, - чити.

Преобразиться—перемінитися; пошитися у що.

Преображеніе—перетворення.

Преобразование—перетвір, зміна.

Преобразователь, -ница—перетворець, -рниця.

Преобразовательный—перетворчий.

Преобразовывать, - зовать—перетворювати, - рхти.

Преодолимый—переможний.

Преодолювать, - лѣть—перемогати, - моти, подужувати, подужати.

Преодоленіе—перемога.

Преосвященный—превелебний.

Преосвященство—превелебність.

Препинаніе, знаки нія—знаки розділові.

Препирательство—змагання, заспір.

Препираться—скозуватися, сперечатися, трахтуватися.

Преподаваніе—виклад, навчання.

Преподаватель, -ница—навчитель, ка.

Преподавать, - дати—навчати, чити (чого), викладати, - класти (що).

Преподобіе—велебність.

Преподобный—святобливиї; угодникъ—преподобник.

Преполовеніе—права середа, переплавна середа, преплавениця.

Препона—перепона, завада, перешкода, заліг.

Препоясывать, - сать—підперзувати; - зати.

Препроводительный—супровідний.

Препровождаемый—пересиланий.

Препровождать, водить—пересилати, - слати; (время) точити час.

Препровождение—пересилання-слання; (времени) точення часу.

Препятствие—завада, заліг, запона, перепона, перешкода, перечепа.

Препятствовать, воспрепятствовать—перешкоджувати, перешкожати, перешкодити, заваджати; завадити, перебаранчати, на перешкоді ставати, стати.

Препятствующий—перешкодник, перешкодниця.

Пререкаемый—перерічний.

Пререканіе—спречність, перерік, суперечка.

Пререкать—перечити.

Прерогатива—первоправо.

Прерывать, - вать—переривати, перервати; перебивати, - бити, препинати, - нити.

Прерываться, прерваться—перейматися, перейнятися, перепинятися, - нитися.

Прерывистый—перервливий.

Пресвитерь—священник.

Пресловутый—славетний, прославний.

Преслѣдованіе—нагабняга, нагабнина, переслід, пересліди.

Преслѣдователь, -ница—переслідник, -ця.

Преслѣдовать—нагабати, переслідувати, наїдати, стежити, наставати на.

Пресмыканіе—плазування.

Пресмыкаться—плазувати.

Пресмыкающееся—плазун, поплазка, гадина.

Пресмыкающийся—плазовитий, плазуватий.

Преспокійный, -р—найспокійніший, -е.

Прессованіе—гнітіння, нагнітування.

Прессовать—гнітити, нагнітувати.

Прессъ—нагніт, пригніток, гніт, чави, давило.

Прессъ-бюваръ — бібуляр.
 Прессъ-папье — пригніток.
 Преставиться — переставитися, сконати.
 Престарѣлость — досугість, старощі.
 Престарѣлый — досугий, престарий, старезний.
 Престолонаслѣдіе — трон-е-мство.
 Престолонаслѣдникъ — трон-е-мець.
 Престоль (алтарь) — престіл, вівтарь; трон.
 Престольный — вівтарний; трон-овий; столичний.
 Преступать, -пить — переступа-ти, переступити, ламати, зламати.
 Преступленіе — злочин, зло-чинство.
 Преступникъ, -ца — злочинець, -ниця, беззаконник, -ця.
 Преступность — злочинність.
 Преступный, -о — злочинний, -о.
 Пресуществленіе — переісто-чення.
 Пресуществлять, -вить — пере-істочувати, -точити.
 Пресыщать, -сытитъ — переси-чувати, -ситити.
 Пресыщеніе — пересит.
 Пресѣкать, -сѣчь — осікати, -кнути, перетинати, -тяти, спиняти, -нити; запобігати, -бігти чому.
 Пресѣкаться, -сѣчься — пере-водитися, перевестися.
 Пресѣченіе — перевід; запобіг, запобіжини, запобіження.
 Претвореніе — перетвѣр, пере-істочення.
 Претворять, -рить — перетворя-ти, -рити, переісточувати, -чити.
 Претендовать — вимагати, пре-тендувати; - на кого — жал-кувати на кого, нарікати, ремствувати.
 Претензія — претензія; жал-кування, нарікання, ремст, храп; скарга.
 Претерпѣвать, -пѣть — терпіти, витерпіти, перетерпіти, за-знавати, -знати, нагибати-ся, -гибнутися.
 Претить — гидко, огідно, бридко.
 Претить — забороняти, -нити, заказувати, -зати.

Преткновеніе — спотичка, спо-тикання; завада, перешко-да.
 Преувеличеніе — прибіль-шення.
 Преувеличенный, -о — прибіль-шений, -о.
 Преувеличивать — прибільшу-вати, -шити, перебірати, -брати міру, переборщувати, -шити.
 Преумный, -о — дуже розум-ний, -о.
 Преуспѣвать, -пѣть — поступа-ти, -пити.
 Преуспѣяніе — поступ.
 Преходящій — перебутий, ми-нучий.
 При — при; за; над; під; на; під час, коло, біля; з.
 Прибавка — додаток, побіль-шення, накидка, надвиш-ка; къ цѣнѣ — набавка.
 Прибавленіе — придаток, до-лучення.
 Прибавлять, -вить — придава-ти, придати, долучати, -лу-чити, накидати - кинути, надвишувати, підвишувати, -сити.
 Прибавляться, -виться — підбу-вати, підбути, споритися, успоритися, більшати, по-більшати, накидатися, -ки-нутися.
 Прибавочный — додатковий.
 Прибаутка — теребенка, при-кладка.
 Прибаюкивать, -кать — присип-ляти, спати, приспівувати, -вати.
 Приберегать, -речь — доберега-ти, доберегти, заховува-ти, -ховати, переховувати, приховати.
 Прибережный — надбережний.
 Прибережье — узбережжя, над-бережжя.
 Прибивать, -бить — присночу-вати, -снотити (пришибать); прибивати, -бити; (почву дождемъ) запліскувати, -плескати.
 Прибивка — прибивання.
 Прибиратель, ница — попря-тник, -ця, спрятник, -ця.
 Прибирать — спрятувати, -зати, прятати, попрятати; забірати, -брати; (благо-

устроить) кукобити, при-
кукобити.
Піближати, -зять—зближати,
зблизити, поблизити.
Піближаться, піблизить-
ся—наближатися, наблизити-
ся, доближатися, близити-
ся, зближатися, зблизити-
ся, надближатися, близити-
ся, доступатися, питися.
Піближеніє—піблиз, наб-
лиз; мат.—піближність.
Піближенність — близькість.
Піближенный — близький,
пібічний.
Піближительность — пі-
близність.
Піближительный — піближ-
ний; зближальний.
Піблудившийся, пристаивший
(о животн.)—піблуда.
Піблудиться—піблудити до
чого.
Пібой—пібій.
Піборка — прятання, прятан-
нина.
Піборъ—(снарядъ) пристрій,
прилад; (піборка) прятан-
ня; (столовий) куверт.
Пібрасывать, -бросить — при-
кидати, підкидати, кинути.
Пібрежъе — побережжя, по-
бережина, узбережжя.
Пібрежный—надбережний.
Пібрести, притащиться —
приплентати, приплентати-
ся, примотатися, причвалити,
присунбелитися.
Пібывать, -быть — підбувати,
підбути, приникати, -никнути;
(въ гости) загостити.
Пібывающій (въ количествѣ)
— пібутний.
Пібывшій издалека — далешній.
Пібылой (о водѣ) — пібутний.
Пібыль, доходъ—пібіч, рихта,
набіжка, пожиток, хвайда,
зиск, користь, пібуток; підбування.
Пібыльность—спориня, рихтальність,
пожиточність, хвайдовість,
зисковність.
Пібыльный — рихтальний,
пожиточний, хвайдовий,
зисковий.
Пібытіє—піхід, піїзд.
Пібѣгати, -гнутъ (къ кому) —
улаватися, улаватися до кого.

Пібѣгати — надбігати, надбігати,
прилопотіти, пригнатися.
Пібѣжище — притулок, пістановище.
Піваливати, -лать — (наваливати,
насыпать) накочувати, накотити,
пригортати, -рнути; (къ пристани,
берегу) піпливати, -плити, пішибати,
-шибти; (во множествѣ) насунути,
наговпитися, згромадитися.
Піваль—спочинок, відпочинок;
(къ берегу) піплив, пішиб.
Піваривати, -рять — піварювати,
-рять.
Піварина—піваря.
Піварка—піварок; вариво.
Піведеніє — піпровід; навід.
Півезеніє—півозини.
Півереда—комиз, комиза.
Півередникъ, -ца—перебендя,
перебендюх, замишлянець, -нка,
-ниця.
Півередничать — перебендювати,
коверзувати.
Піверженецъ, -ница—наслідовець,
-виця, відданецъ, ниця.
Піверженність відданість.
Піверженный—відданий.
Півертывать, -рнуть — пікручувати,
-тити.
Півивальный — щепний.
Півивальщикъ — см. півиватель.
Півиваніє—щеплення.
Півиватель, -ница — щепій, щепільник,
-ця.
Півивать, -вить—щепити, защипляти,
защепити.
Півивка—щеплення.
Півивной — щеплений, піщеплений.
Півивокъ—щеп, щепя.
Півивочный—см. Півивальный.
Півидѣніє — чмара, чмана, півид,
потороха, мара, маняк, маняка.
Півидѣться — пібачитися; піснитися;
здаватися, здаватися.
Півилегированный—упівилегований.
Півилегія—півилей.

Привинчивать,-винтить — при-
кручувати,-крутити.
Привирать,-врать — прибріху-
вати, побріхувати,-хати.
Привлекательность — поваба,
принадність, знадність, на-
добність.
Привлекательный, о — при-
надний, привабний, при-
вабливий, знадний, надоб-
ний, о.
Привлекать, привлечь — на-
дити, знаджувати, знадити,
вабити, приваблювати,-ва-
бити, повабити, ласити,
приласити; (интересовать)
рупити, порупити; (поощ-
рять) заохочувати,-хотити;
(къ суду) запозивати, за-
пізвати.
Приводить,-вести—приводити,
-вести, припроваджувати,
-вадити; (факты, доказа-
тельства) покликатися,
-кликатися на; (въ сознание)
-счучати, очутити; (въ дви-
жение) розрушати, розру-
шити; (въ изнеможение) ви-
бивати, вибити з сил; (въ
порядокъ) ташувати, ута-
шувати; епорядковувати,
-кувати; (въ порядокъ се-
бя) припоряжатися,-дитися;
(въ отчаяние) роспуки
завдавати,-дати; (въ ярость)
розлютовувати,-тувати.
Приводъ—припровід; (цитата)
цитація; (указание, ссылка)
покликання на.
Привозить,-везть—привозити,
-везти.
Привозный—привезений, при-
возовой.
Привозъ—довіз.
Приволакивать,-лочь — при-
тягати,-гти.
Приволакиваться, - локнуться
— женихатися, підлабузни-
тися.
Приволье—пригоддя, предоз-
вілля, предузвілля, дозвіл-
ля, нагул.
Привольный—дозвільный, пре-
дозвільный, привільный.
Привораживать,-рожить — ча-
рувати, причарувати.
Привратникъ—воротарь, заво-
рітник.
Привставать,-встать — підво-
дитися,-вестися.

Привыканіе—звикання.
Привыкать,-кнуть — звикати,
привикати, навикати,-вик-
ти,-викнути, призвичаюва-
тися, узвичаюватися, - ча-
ітися, принатурюватися,
туритися, утрупатися, охмо-
лостатися.
Привыкшій—звиклий, привик-
лий.
Привычка—звичка, завичка
навичка, звик, повичка, на-
лога, призвичайка, унада,
призвичаяння, уклад.
Привычный—звичный (до чого).
Привѣска—теліпанчик.
Привѣсь—довага, доважок.
Привѣтливый — привітний,
приятний.
Привѣтственный—вітальний.
Привѣтствие—вітання, приві-
тання.
Привѣтствовать—звітати, ві-
тати, привітати.
Привѣтъ—привіт, привітання.
Привѣшивать,-сить — при-
чепляти, - пити; приважу-
вати,-жити.
Привядать, вянуть — в'янути,
прив'янути.
Привядшій—прив'ялий.
Привязанность—прихилля.
Привязанный—прихильний.
Привязной—припонений.
Привязчивость — учепистість,
навратливість.
Привязчивый — учепистий,
навратливий, причіпливий.
Привязывать,-зать—прив'язу-
вати,-зати, поприв'язувати,
припинати, п'ясти, попри-
пинати, нав'язувати, нав'я-
зати, присилати,-силити.
Привязываться,-заться—чіпля-
тися чіпатися, причепи-
тися, гвоздитися, пригвоз-
дитися, сочатися, присо-
татися, сучитися, присучи-
тися, приклепатися, уко-
снутися.
Привязь—припін, упон.
Привяливать,-лить — прису-
шарювати,-рити.
Пригарь—згарь, пригара, сма-
лятина.
Пригвождение—прицвяхування.
Пригибать,-гнуть — надгинати,
надігнути, згинати, зіг-
нути.

Приглаживать—гладити, при-
гладжувати, мускати.
Пригласительный—запросный.
Приглашать,-сить—запрошу-
вати, запросити, запроху-
вати, запрохати, закли-
кати,-кликати; нанимать—
єднати, поєднати, згодити.
Приглашение—запросни, за-
прохання, закликання.
Приглашенный—запроханий.
Приглушить—приглушити,
притлумити.
Приглядка—нагляд.
Приглядный—гожий, ловкий.
Приглядывать, дѣть—нагля-
дати,-глянути;-ся—придив-
лятися,-витися.
Приглянуться—припасти до
серця, в око власти, при-
пасти до впадоби.
Приговаривать,-рить—прика-
зувати, приказати, припо-
відати,-вісти, примовляти,
-мовити; присуджувати,
-дити.
Приговоръ—вирок, присуд;
оправдательный—виправд-
ний вирок; обвинительный—
засуд.
Пригодиться—знадобитися,
згодитися, здатися на, при-
датися на.
Пригодность—здатність, при-
датність, спосібність, здіб-
ність.
Пригодный—здатний, спосіб-
ний, придалний, придатний,
згідний, згідливий, здібний,
догідний, прикладний.
Пригоже—гоже.
Пригожесть—гожість, хоро-
ство, уродливість, штап-
ність, ловкість.
Пригожій—гожий, штапний,
уродливий, доладний, лов-
кий.
Пригонять,-гнать (прилажи-
вать)—модлувати,-замодлу-
вати, припасовувати,-сува-
ти, споювати, споїти, хва-
сувати,прихвасувати,(скоть)
приганяти,-гнати; (лѣсь по
рѣкѣ) сплавляти,-вити.
Пригорать,-рѣть—припаляти-
ся,-литися, присмагнути.
Пригородный—підгородній,
передміський.
Пригородъ—підгородня, під-
городдя.

Пригорокъ—пагорок, перепо-
рок.
Пригоршня—пригірш, жменя.
Пригорѣлое (въ кушаньѣ)—
пригара.
Пригорѣлый—припалений,
припечений.
Пригорюниваться,-ниться—
журтисся, зажуритися.
Приготовительный—підготов-
чий, приготувальний.
Приготовление—готування,
приготова, лаштування, ла-
годження.
Приготовлять,-товить—споряд-
жати, спорядити, готувати,
приготувати, лагодити, на-
лагодити, о лагодити, лаш-
тувати, налаштувати, обла-
дувати.
Приготовляться, пригото-
виться—споружатися,-ружити-
ся, налагоджуватися,-лаго-
дитися, наряджатися, на-
рядитися, строїтися, ви-
строїтися.
Пригребать,-гребть—пригор-
тати,-рнути; пригрібати,
-гребти.
Пригрезиться—приверзтисся.
Пригрозить—загрозити, по-
страхати.
Пригрѣвать,-грѣть—пригріва-
ти,-гріти.
Пригульный—приблудний.
Придаваемый—наданий.
Придавать, придать—надава-
ти, надати, додавати, при-
давати,-дати;- значеніє—на-
давати ваги.
Придавливать,-вить—пригні-
тати,-гнітити, притискати,
-тиснути, надушувати,-ши-
ти; (садясь) присідати,-сі-
сти.
Приданое—віно, посаг.
Придатокъ—додаток.
Придаточный—додатковий.
Придача—придача.
Придверникъ,-ца—дверник,
дверница.
Придвигать,-двинуть—прису-
вати,-сунути.
Придвигаться,-нуться—досува-
тися, досунутися, підсува-
тися,-сунутися.
Придворный—надвірній; сущ.
-придворець.
Придерживать,-жать—притри-
мувати,-мати.

Придерживаться, исполнять — певнити (що).

Придираться, драться — скіпатися, доскіпуватися, доскіпатися, прикопуватися, копатися, накопатися, чеплятися, причепитися, сікати-ся, присікатися.

Придирка — прикліп, приклепка, зачіпка, причіпка.

Придирчивый — причіпливий, нападкуватий, напасний, пенякуватий, собакуватий.

Придирщикъ, -ца — причипен-дя, напасник, -ця.

Приднѣпровскій — наддніпрянський.

Приднѣстровскій — наддністрянський.

Придорожная иголка, раст. *Lycium barbarum* — дереза, повій.

Придорожникъ, раст. *Poligonum airoides* — спориш.

Придорожный — придорожный.

Придуманный — змислений, вигаданий.

Придумывание — умишляння, примишляння; (измышление) — мусування.

Придумывать, думать — умишляти, умислити, примишляти, мислити, змисляти, -лити, намислювати, мислити, мудрувати, умудрувати.

Придуроватый — прителекуватий, пришелепуватий, придуркуватий, кручений, безлепкий.

Придурь — дуринна.

Придыхание — придох.

Придыхательный — придоховий.

Придыхать — придохувати.

Придѣвать, -дѣть — причіпляти, -чепити.

Придѣлка — приправа.

Придѣлывать, -лать — приштуковувати, приштукувати, приробляти, доробляти, бити, примайстровувати, рувати, приправляти, правити, підкидати, -кинути.

Прижаривать, -рить — припікати, -пекти, припаляти, -лити; присмажувати, -жити.

Приживалка, — дармоїдка, похлібниця.

Приживать, -жить — родити, породити.

Прижигание — припікання, ви-пікання.

Прижигать, -жечь — припікати, -пекти, припалювати, -лити.

Прижигъ — опік.

Прижимать, -жать (придавить) — тиснути, притиснути, утискати, утиснути; (обнимать) тулити, притулити, горнути, пригортати, -рнути.

Прижиматься, прильнуть — пригортатися, пригорнутися, притулятися, -литися; (къ стѣнѣ) дотулятися, -литися.

Прижимъ — притиск.

Прижитый (ребенокъ) — жировий.

Прижиться — призвичаїтися, звикти.

Прижмуривать, -рить (глаза) — приплющувати, приплющити, примружувати, -жити.

Призадумываться, -маться — замислятися, -мислитися.

Призанять — запозичити.

Призапасить — узапасити.

Призатихнуть — пришикти.

Призвание — поклик; (способность) здатність до, хист, здібність.

Приземистый — осадкуватий, карлуватий, приземкуватий, присадкуватий.

Призирать, -зрѣвать, -зрѣть — опікуватися ким, піклуватися за кого.

Признавать, -знать — визнавати, -знати; (узнавать) угадувати, -дати, пізнавати, пізнати; приймати, прийняти за що; своїмъ, прийняти в своє общество — присвоїти; (полезнымъ) визнати за користну річ.

Признакъ — покіть, признака, ознака.

Признание — визнання, визнання.

Признательный, -о — вдячний, -о.

Призоръ — догляд.

Призракъ — чмара, чмана, ма-ра, привид.

Призрачный — химерний, фантастичний, вимріяний уявний.

Призрѣніе — опіка, піклуван-
ня, догляд, дбання.

Призывать, звать — прикли-
кати, закликати, -кликати,
накликати, накликати; про-
сити; (въ свидѣтели) свид-
читися.

Призывъ (на воен. службу) —
призва; приклик, заклик;
(воззвание) відозва; (зовъ)
клик, поклик.

Призывный — призовый; за-
зивный.

Приказаніе, распоряженіе —
наказ, загад.

Приказный — канцелярійный.

Приказчикъ (большакъ, стар-
шій) — заказник; (въ мага-
зинѣ) крамарчук.

Приказъ — наказ, рассказ, за-
гад; (присут. мѣсто) кан-
целярія.

Приказываніе — загадування.

Приказывать, -зять — наказу-
вати, наказати, загадува-
ти, -дати, веліти, звеліти,
рассказувати, -зати; (изда-
вать указъ) декретувати,
задекретувати.

Прикалывать, -колоть — шпи-
лити, пришпилювати, -лити,
припинати, -п'ясти, при-
стромлювати, -мити, при-
штрикувати, -кнути; (доби-
вать) доколювати, заколю-
вати, -лоти.

Прикармливать, -кормить —
принаджувати, -надити.

Прикасаться, -нуться — дойма-
тисся, донятисся, дійматисся,
дійнятисся, торкатисся, до-
торкнутисся, дотикатисся,
діткнутисся.

Прикатиться — накотитисся.

Прикидка — прикид; прива-
жок.

Прикидчивый — потайный; чіп-
кий, пошестный.

Прикидывать, -дать, -нуть — при-
кидати, -кинути; підкидати,
-кинути, докладати, -класти;
приважувати, -жити; примі-
ряти, -міряти.

Прикидываться, прикинуться
— удавати, удати кого; (ду-
ракомъ) дурманитисся, по-
дурманитисся; (о болѣзни)
підкидатисся, підкинутисся,
причіплятисся, -чепитисся,
приятрюватисся, -ятритисся.

Прикипать, -пѣть — прикипати,
-пѣти.

Прикипъ — привара.

Прикладной — досвідний, прак-
тичний.

Прикладъ — придача; (ружейн.)
кроса.

Прикладываніе — туління, при-
кладання.

Прикладывать, -ложить — тули-
ти, притулити; докладати, -
класти; (печать) приклада-
ти, -ложити.

Прикладываться, приложиться
(къ кресту, священ. пред-
метамъ) — знаменуватися,
познаменуватися.

Приклеить (столярн. клеємъ) —
прикарючити.

Приклепывать, -пать — закліпу-
вати, -клепати.

Приклоненіе — прихил, нахил.

Приклонять, -нить — прихиля-
ти, нахиляти, -лити.

Приключаться, -читься — тра-
плятисся, питисся, ставати-
ся, статисся, укидатисся,
укинутисся.

Приключение — приведенція,
пригода, трапунок, оказія,
придибашка.

Прикованность — прикуття.

Приковывать, -ковать — прико-
увати, -кувати, -кути.

Приколачивать, -лотить — при-
бивати, -бити.

Приколдовать — учарувати,
причаклувати.

Приколка — припинання, за-
шпилювання.

Прикомандированіе — приря-
дінка.

Прикомандировывать, -ровать
— приряджувати, -дити.

Прикопить, приобрѣсти немно-
го — прикорпати, назбирати.

Прикормка — принада.

Прикорнуть — куликнути, при-
корхнути.

Прикосновение — дотикання,
торкання, доторк, дотик.

Прикосновенный, причастный
— привинный, причетный до.

Прикосъ — косина; зизоватість.

Прикочевать — наочувати.

Прикраса — оздоба.

Прикрашать, украшать — кра-
сити, оздоблювати.

Прикрашенный (съ виду) —
личкований.

Прикрива́ть, -кну́ть — грима́ти, -мну́ти.

Прикрой — прикро́ення; прикраво́к.

Прикручинива́ться, -ни́ться — жури́тися, зажури́тися.

Прикрыва́ть, -кры́ть — укрива́ти, накрива́ти, -крити; (печь) приту́шкувати; (маскиро́вать) личку́вати, заличко́вувати, -кувати; (воен.) за́слонювати, -нити, за́туляти, -лити; захи́щати, -стити; крити́, покрити́, хова́ти, схова́ти.

Прикры́тіе — накриття́; (защи́та)—за́тула, захист.

Прикрѣ́па—примо́цина.

Прикрѣ́пленіе—примо́цювання.

Прикрѣ́плять, -пить — примощу́вати, -цювати; припина́ти, -п'ясти.

Прикупать, -пить — до́куповува́ти, -купля́ти, -пити.

Прикупка—прикупно́; (въ картахъ) до́куп.

Прикупной—до́куплений, при́куплений.

Прикурнуть, вздремнуть—при́корхнути, ку́ликнути.

Прикуска—при́куска.

Прикусывать, -силь — при́кушувати, -сити.

Прилавокъ—ля́да.

Прилагательное имя — при́кметник.

Прилаживать, -ладить—ури́хтовувати, -тувати, прири́хтовувати, -тувати, припасо́вувати, -сувати, при́пускати, -стити, хвасу́вати, при́хвасувати, при́штуковувати, -кувати, при́личковувати, при́личкувати, мо́длувати, при́мо́длувати, при́мощува́ти, -стити, при́правля́ти, -правити.

Прилаживать, -ся, прила́днить, -ся — прила́дно́увати, -ся, прила́днати, -ся, мо́ститися, при́мощува́тися, -мо́ститися.

Приласкать — при́милувати, при́голуби́ти; (привѣ́тливо обо́йтись) пожа́лувати.

Прилегать, -лечь — при́лягати, ля́гти.

Прилежаніе—пра́цовитість.

Прилежа́щій—при́леглий.

Прилежный, -о — пра́цови́тий, -о.

Прилетать, -те́ть — при́літати, -ле́тѣти, -лину́ти.

Прилеть—при́літ.

Приливать, -лить — підли́вати, до́ливати, -лля́ти, -лити, підси́пати, до́сипати, -сипати; при́пливати, на́пливати, -плину́ти.

Приливъ — до́плив, на́плив; геогр.—при́плив.

Прилизанный—за́лизаний.

Прилизывать, -лизать—при́лизувати, лиза́ти.

Прилипать, -пнуть — ули́пати, -пну́ти, підли́пати, -ли́пти, при́па́дати, -па́сти.

Прилипчивый-(о болѣ́зни) чи́пкий, ли́пкий, при́чипний.

Приличествовать — личи́ти, шта́лтити, при́ставати, при́ялечува́ти, при́ялечати.

Приличіе — зви́чайність, зви́чай, при́стойність.

Прилично — чля́, при́стойно, го́же, до зви́чаю, як слі́д; (къ лицу) при́ялечно.

Приличный— зви́чайний, при́стойний, го́жий.

Приловчиться — при́мі́рятися, при́ла́днати́ся.

Приложение—(что при́ложено) до́даток; (примѣ́неніе) при́стосу́вання.

Прильнуть — при́липти, при́горну́гися, при́ту́литися.

Приманивать, -нить — при́на́джувати, при́на́дити, за́бля́ти, за́блѣ́ти, за́на́блюва́ти, -ва́бити, на́ва́блюва́ти, -ва́бити, на́дѣ́ти, по́на́дѣ́ти.

Приманка—за́ба, она́да, при́на́да, за́манка, ва́ба, по́ваб; (для ры́бъ, звѣ́рей) по́живок.

Приманщикъ, -ца — при́на́дник, -ця.

Примасливать, -слить — при́ма́щувати, -ма́стити.

Примачивать, -мочить — при́мо́чувати, змо́чувати, на́мо́чувати, -чи́ти; (обры́згати) при́цяпати.

Примащивать, -мостить — при́мо́щувати, -мо́стити.

Примащиваться, -моститься — умо́щувати́ся, умо́ститися.

Примежевывать, -жевать—при́і́зувати, -зати.

Примерзати, -знуть — примерзати, -зти, прикипати, -піти.

Приметати, сметати (шити) — наживити, прижилувати, прифастригувати.

Примиреніє — змирщина, замирення, поєднання, миріння.

Примиритель, -ница — примирець, -рниця.

Примирительный — примирний, порозумінний, поєднаний.

Примирять, -рять — годити, погодити, єднати, поєднати.

Примиряться - ряться — годитися, погодитися, мирити, замирити.

Примиряющий — миротворний.

Примолкнуть — замовкати, замолкнути.

Примоль — намел.

Примораживать, -розить — заморозувати, -розити.

Приморскій — надморський.

Примочка — примочування, на волога.

Примочная трава, раст. *Campanula Trachelium* — дзвоники; *C. glomerata* — сучень, капшушки.

Примчатъ, -ся — пригнати, ся.

Примыкать, -мкнутъ — прилягати, межувати; прилучитися, -читися.

Примыкающий — прилеглий, поміжний; пристаєний.

Примѣненіє — пристосування, застосування.

Примѣнительно къ чему — стосовно до чого, згідно з чим, з оглядом на.

Примѣнительный — стосовний до, згідний з.

Примѣнять, -нить, -ся (къ чему) прикладати, прикласти, пристосовувати, -сувати, прилаблювати, ломити, -ся (до чого).

Примѣрно — прикладно, взірцево; приближно.

Примѣрный, — (образцовый) прикладний, взірцевий; приближний.

Примѣрь — приклад, призвід.

Примѣрять, -рять — приміювати, міряти, прикидати, -кинути, модлувати, примодлувати; (обувь) прибувати, бути.

Примѣсь — примішка, домішка.

Примѣта — призначка, прикмета, ціха, знак, ознака.

Примѣтливый — укрітливий, спостережливий, уважний, бачний.

Примѣтный — замітний, мітний, видний.

Примѣчаніє — увага.

Примѣчательный, о — знаменитий, о.

Примѣчать, -мѣтитъ — кметити, укрічати, укрітити, набачати, -бачити, назорити, -рити, закрімити, підозріти, постерігати, -регти.

Примѣшивать, -шать — умішувати, -шати, примішувати, домішувати, -шати; уплутувати, -тати у що.

Принадлежать — належати до.

Принадлежащий — належний, належитий, приналежний до.

Принадлежность — (свойство) належність, приналежність; (орудіє, приборъ) примусія, причадал, пристрій, прилад, справилля; (качество) властивість, прикмета.

Принаряжать, -дить, -ся — причепуряти, начепуряти, -рити, припоряжати, -дити, -ся.

Приневоливать, -лить — заневолювати, заневолити.

Принесеніє — приносини; -присяги зложення присяги.

Приникать, -кнутъ — притулятися, -литися.

Приниматель, -ница — приємець, -миця.

Принимать, -нять — приймати, прийняти, відбирати, відібрати, отримувати, -мати, одержувати, одержати.

Приниматься, -няться — братися, узятися до, захожуватися, дитися; (о раст.) зароджуватися, -дитися.

Приноравливать, -ровить — пристосовувати, -сувати, припасовувати, сувати.

Приноравливаться, -ровиться — прилаблюватися, приломитися, принатурюватися, -туритися.

Приноровка — пристосовина, припасовина.

Приноситель, -ница — приносник, -ця.

Приносить, -нести — приносити,

Підносити, заносити, -нести, поприносити; (къ берегу) прибивати, -бити; (подавать) доношати, доношувати.
 Приносный—принесный.
 Приносъ—приносини.
 Приношеніе (благодарность) —пайда; (даръ) почестка; (пожертвованіе) принос, приносини.
 Принудительный- -примусовий, поневоільний.
 Принуждать,-дить-приневолювати, приневолити, примушувати, примусити, усиловувати, усилювати, змушати, змушувати, змусити, зневолювати, зневоляти, -волити, заневолювати, -волити, принукувати, спонукнути, неволити, поневолити.
 Принужденіе —принука, примус, фрика, мус, силування, присилування, по пр-ю-з мусу, з примусу, з принуки.
 Принужденный, о—силуваній, вимушений, змушений, неприродний, о.
 Принятіе —приняття; мѣръ -вжиття заходів.
 Припадать,-пасть — упадати, упасти; притулятися, литися.
 Припадокъ—напад.
 Припадочный—нападовий.
 Припаздывать,-дать — припізнатися, -нитися.
 Припаивать,-паять-лютувати, прилютувати.
 Припайка—прилютовина.
 Припарка—оклад.
 Припасать,-сти — настачати, настарчати, -чити, назапасити.
 Припасъ—запас; сы съѣстные -харчі
 Припахивать — приорювати; (о запахѣ) тхнути, відгонити.
 Припашка—приорка.
 Припекъ—(солнечный) пригрів; (въ хлѣбѣ) набуток.
 Приперчивать,-чить заперцювати, заперчити.
 Припирать,-переть — причиняти, -нити; притискати, -снути.
 Приписка—припис; упис.

Приписной — додатковий; записаний, уписаний.
 Приписывать,-сать — дописувати, -сати; уписувати, -сати; покладати, -класти на карбчий.
 Приплата —доплата; надплата.
 Приплестись—придибати, присунбелитися, причапати, приплентатися.
 Приплетать,-плести — приплітати, -плести; втручати, втрутити до чого, ув'язувати, -в'язати у що.
 Приплодный — приростковий, приховковий.
 Приплодь—приросток, приплід, наплід, приховок, доховок.
 Приплюснутый —приплюсклий.
 Приплющивать, -плюснуть —припліскувати, -скати.
 Приплясывать — підтанцюювати.
 Приподнимать,-днать — підносити, -нести; підводити, -вести; (отворачивать кверху) закопильовати, закопильити; (платье) піднімати, -няти; ся-підноситися, підводитися.
 Приполокъ—поличка.
 Припоминаніе — нагадування, пригадування.
 Припоминать,-мнить—нагадувати, нагадати, набагнути, набагнутися, згадувати, -дати.
 Припоминаться, вспоминаться, -ниться — нагадуватися, нагадатися, пригадуватися, -датися.
 Припорошить—припорошити.
 Приправа — присмака; (жирная) омаста; (къ борщу) засмажка.
 Приправлять, приправитъ — заправляти, заправити, засмачити, посмачити.
 Приправляться, приправиться — заправлятися, заправитися.
 Припрашивание — припроха, припросини.
 Припрашивать,-просить — припрошувати, -сити.
 Припрыгивать, гнуть—підскокувати, -скочити.
 Припрыжка — підскоки; въ

припрыжку — у підскоки, вискоком, скоком, підскоком.
 Припрягати, -прячь — приби́човувати, -чувати; (въ пару) припаровувати, рувати.
 Припряжка—підпряжка.
 Припряжной — припряжений, приби́чований.
 Припрятывать, - тать—ховати, приховати.
 Припугивать, -гнуть — страхати, настрахати.
 Припускать, стить—підпускати, -стити; (пускать шире) надавати, дати; (пуститься бѣгомъ) чкурнути, дремнути; (о дождѣ) пірити, періщити.
 Припутывать, - тать — приплутувати, -плутати.
 Припухать, -хнуть—підпухати, підпухнути, набрякати, -брякти.
 Припухлость — пухленька, пухлина, пухлятина.
 Припухлый—спухлий.
 Припыживать, -жить — клейтушити, приклеитушити.
 Припѣвъ—приспів, приспівок.
 Припялить — прип'ясти.
 Прирабатывать, - тать — приробляти, -бити.
 Приравнивать, - нять — прикладати, -класти, пристосовувати, -сувати; прирівнювати, -няти; рівнати, вирівнати.
 Прирастать, - расти — приростати, -рости.
 Приращать, -рас. ить — прирощувати, -стити, побільшати, -шити.
 Приращение — приріст, прибуток.
 Природа — природа, натура; (живая)—животві́р.
 Природный—природний: природжений; родовитий.
 Природоописательный—природописний.
 Прирожденный—дорідний, дорідливий, ро́ждений.
 Приростокъ — приросток, нарісток.
 Прирость—приріст.
 Приросшій—прирощений.
 Приручать, -ручить — своіти, усвоіти.

Прирученный—свійський, хований.
 Прирѣзка (земли)—надача.
 Прирѣзывать, -зять — прирізувати, -зати; (о землѣ) надачувати, чити.
 Прирѣзной—прирізаний; надачений.
 Прирѣчьє—поріччя.
 Прирѣчный—надрічний.
 Присасывать, - сосать — присмоктувати, -тати.
 Присваивать, -своить — привлащати, привластити, своіти, присвоіти, собічити, засобічити.
 Присватываться — насватуватися.
 Присвоение—привлащення.
 Присвоитель, -ница — привлащик, -ця.
 Прискакать—прискакати, пригнатися.
 Прискокъ—прискік.
 Прискорбе — сум, смуток, журба.
 Прискорбный, -о — смутний, журний, -о.
 Прискучивать, -чить — набридати, -бриднути, осоружати, -ружити.
 Присланивать, - нить, -ся — притуляти, прихилати, -ляти, -ся.
 Прислонение — притул, прихил.
 Прислуга — слуга; (собир.)—наймиття, слуги, челядь.
 Прислуживание — услуга, usługування, прислугування.
 Прислуживать—слугувати, usługувати.
 Прислуживаться, - житься — підслужуватися, -житися.
 Прислужливость — прислужність, услужність.
 Прислужникъ, -ца — слуга, услужник, -ця, похлібець, бниця.
 Прислушивание — прислухання, прислух.
 Прислушиваться, - шаться — причуватися, причутися, прислухатися, -слухатися.
 Прислышаться—почутися.
 Присматривание—доглядання, догляд, наглядання, нагляд.
 Присматривать, - мотрѣть —

приглядати, доглядати, наглядати, -глянути; назирати, стерегти, пильнувати, припильнувати.
 Присматриваться, - рѣться — призираться, призрітись, додивляться, -виться.
 Присмирѣлый — притихлый, приишкный, утихомирений.
 Присмирѣть — утихомириться, зм'якшити, притихти, приишкнути, поплохшати.
 Присмотрщикъ, -ца — наглядач, -чка, доглядач, -чка.
 Присмотръ — нагляд, нагляданья, згляд, дозір, призір.
 Присниться — приснитись.
 Присовокупленіе — прилучення, додаток.
 Присовокуплять, -пить — прилучати, долучати, залучати, -чити, додавати, -дати.
 Присовѣтовать — прирадити, прираяти.
 Присоединеніе, — прилука, долучення, прилучення; (въ компанію) пристани.
 Присоединительный — прилучный, долучный.
 Присоединять, -нить — прилучати, долучати, чити, приєднувати, -єднати; додавати, -дати.
 Присосѣживаться, - диться — сусѣдитися, присусѣдитися, примощуватися, - ститися, присербитися, присанабожитися, пригніздитися.
 Приспособленіе — пристосування, приладнування; прилад, пристрій.
 Приспособлять, -бить — пристосовувати, -сувати, приладновувати, -нувати, примитиковувати, -кувати.
 Приспособляться - биться — принатурюватися, - ритися, пристосовуватися, - суватися.
 Приспѣшникъ, -ца — підручний, -а; лакуза.
 Приставанье — нав'язъ.
 Приставать, -стать (привязываться) — нав'язуватися, напосідатися, навратитися, уідатися, уістися, сікатися, присікатися; (о болѣзни) прикидатися, - кнутися,

підсахнутися, чіплятися, учепитися; (присоединиться) прилучатися, - читися; (прилипать) чіплятися, причепитися, приліплятися, -ліпитися; (о судахъ) припливати, -пливти, пришибати, -шибти.
 Приставка — приставка.
 Приставлять, -вить — дотуляти, приуляти, -лити, підперати, -перти, приставляти, -вити.
 Приставной — приставлений; пришиваний.
 Присталый — приبلудный; змордований, знебулий.
 Пристальность — пильність.
 Пристальный — пильный, спильна, пильно.
 Пристанище — пристани, пристановище, притулок, причал.
 Пристань — приплав, пришиб.
 Пристегивать, -гать — приштапувати, приштапувати, пристібати, -бнути.
 Пристегивать, -гнуть — застібати, -бнути; приби́човувати, -чувати.
 Пристойность — пристойність.
 Пристойный, -о — пристойный, -о.
 Пристраивать, -ить — прибудовувати, прибудувати; опредѣлить къ мѣсту — утокмити, притокмити.
 Пристроиться, помѣститься — приматкобожитися, утокмитися.
 Пристрастіе — натала.
 Пристрастный, -о — натальный, -о.
 Пристращать, -стить къ чему — прилюбляти, бити до чого.
 Пристращаться, прираститися — прилюблятися, прилюбитися, укидатися, укинутися у що, наважуватися, -важитися до.
 Пристройка — прибудова; (камен.)-примурок.
 Приструнивать, -нить — струнчити, приструнчити.
 Пристрѣливать, -лить — застрѣлювати, -стрелити.
 Приступать, -пить (къ чему) підступати, -пити; (приниматься за что л.) розпочи-

нати, - чати, заходитися,
- дитися, взятися до.

Приступокъ—ступійка.

Приступъ—(крѣпости) штурм;
(къ работѣ) початок; (до-
ступъ) підступ, доступ.

Пристыжать, - дить — засором-
лювати, засоромити, соро-
мити, усоромити, устидити.

Пристънокъ—примурок.

Пристяжка—прибичовина; по-
переч. палка для привязыв.
постромокъ—орчик, барок;
(лошадь) орчиковий кінъ.

Пристяжной—орчиковий.

Присуждать, - судить — усуджу-
вати, усудити, присуджу-
вати, дити.

Присужденіе—присуд.

Присутственное (мѣсто) —
справниця; - ный день-служ-
бовый день.

Присутствіе — присутність;
(комната) рада, зала засі-
даннїв ради; по воинской
повинности присутствіе -
некрутська управа; - духа,
сознанія-притомність.

Присутствовать—бути притом-
ним, присутнім.

Присутствующій — притомний,
присутній; сущ. - радник,
лавник.

Присушивать, - шить — прису-
шувати, - шити.

Присушій—властивий.

Присчитывать, - гать—прирахо-
вувати, хувати, прилічува-
ти, - чити.

Присылать, - слать — н дсила-
ти, - слати, понадсилати.

Присылка—присил, надіслан-
ня; пакунок.

Присыпать, - сыпать — посипа-
ти, - сипати, притрушувати,
- сити, припорошувати, -
шити.

Присыпка—присипка.

Присыхать, - сохнуть—присиха-
ти, - сохти.

Присѣвъ—присівок.

Присѣданіе—присідання.

Присѣдать, - сѣсть — присідати,
сісти.

Присѣсть—присід, засід.

Присѣчи—(огня) кресати вог-
ню; (языкъ кому) зав'язати
язык.

Присяга—присяга; ложная кри-

воприсяга; - гу принести зло-
жити присягу.

Присягать, гнуть —присягати,
заприсягти.

Присядка—присіди, присідки.

Присяжный—присяглий; сущ.
присяжник.

Притаивать, - таить — затаюва-
ти, - іти, ховати, заховати.

Притаившись—чаем.

Притаптывать, - топтать — при-
топтувати, топтати.

Притаскивать, - щить — притя-
гати, - гти, припудити, при-
волікти.

Притащиться, приплестись —
прилемзати, присургани-
тись, присалабонитись,
припхатись, привіятись,
присунбелитись, причвала-
ти, прителіпатись.

Притвердый, о—уданий, при-
кидливый, неправдивый, о.

Притворство—прикид, удання.

Притворствовать—удавати.

Притворщикъ, - ца—прикидник,
- ця, облудник, - ця.

Притеоръ—присінок.

Притворять, - рить — примика-
ти, примкнути, причиняти,
- нити.

Притворяться, - риться—удава-
ти, удати.

Притираніе—натирка.

Притирать, - тереть—натирати,
- терти.

Притѣскиваніе—притиск.

Притискивать, - тиснуть — при-
тискати, - тиснути.

Притихать, - хнуть — уцухати,
- хти, знишкнути.

Притокъ—вітка, доплив.

Притомить—змордувати, зму-
чити.

Притонъ—кішло, кубло, кро-
вецъ.

Приторговывать, - говать — торго-
вувати, сторгувати; крама-
рувати; уторговати; - ся-при-
цнятися, - нитися.

Приторносладкій — прикросо-
лодкий.

Приторный, о—нудный, при-
крий, о.

Притрава—принада.

Притузить—побити, попобити.

Притуманиться—затемрится,
охмариться.

Притупленный — чопатий.

Притупливать, - лять — тупити,

чопити, почопати, потупи-
ти; затуплювати, лити; зрѣ-
ніє—видівляти, видивити
очі.

Притча—приповість.

Притыкать, -ткнуть—припина-
ти, п'ясти; пристромляти, -
мити.

Притѣсненіє—пригніт, утиск,
пригноба, пристяжання, дра-
га, налога.

Притѣснитель, ница—утискач,
-чка, душман, ка, наши-
ник, ця, напасник, ця, при-
гнобник, -ця.

Притѣснительный—утисливий,
пригнобний.

Притѣснять, -нить—утісняти,
-нити, утискати, утиснути,
гнобити, пригнобити, при-
стязати, стяжити.

Притягательный—понадний,
притяжний, притягальний.

Притягиватель—притягач.

Притягивать, -тянуть—притя-
гати, -гти; (веревкой, жер-
дями) притужувати.

Притяжательный—присвой-
ний.

Притяженіє—притяг.

Притязаніє—домогання, вима-
гання, претенсія, допомо-
нання.

Притязательный—вимагаль-
ний, домагальний, допомо-
нальний.

Притязать—домагатися, допо-
минатися, доправлятися.

Прифрантиться—причепури-
тися, вистроїтися.

Прихваливать, -лить—підхва-
лювати, підхвалити.

Прихвастнуть—похвалитися,
повеличатися.

Прихватывать, -тить—запори-
вати, -порвати, привлаща-
ти, -стити; (призанять) по-
зичати, -зичити; (морозомъ)
прибивати, бити.

Прихвостень—приший-хвіст.

Прихлебатель, -ница—дармо-
їд, -ка.

Прихлебывать, -бнуть—сьорба-
ти, -бнути.

Прихлопывать, -пнуть—ляска-
ти, -снути; (дверима) грю-
кати, кнути.

Приходить, притти—приходи-
ти, -йти, надходити, йти; (въ
голову) спадати, спасти на

думку; (въ бѣдность) на ка-
пар переходити, -йти, зубо-
жити; (въ себя) очучатися,
очутитися, очунювати, очу-
няти, опростуватися, опро-
статися; (въ отчаяніє) впа-
дати, впасти в распач; (къ
к.-л. заключенію) доходи-
ти, дійти до якогось ви-
сновку; (на память) навер-
татися, -рнутися на думку.

Приходный—прибутковий.

Приходовать—прибуткувати.

Приходорасходная книга—кни-
га прибутків та видатків.

Приходскій—парахвіяльний;
-священникъ—парох.

Приходъ—прихід; прибуток
(все, что поступило вновь);
парахвія.

Приходящій (въ упадокъ) за-
непадучий; (посѣтитель) од-
відач, одвідник.

Трихожанинъ, -нка—парахві-
янин, -нка.

Прихожая—передпокій, пе-
редник.

Прихожій—приходько, за-
ходько.

Прихорашиваться—хорошити-
ся, чепуритися, строїтися.

Прихорошенный—чепуркува-
тий.

Прихотливый, о—примхливий,
примхуватий, перехочли-
вий, перебірливий, комиз-
ливий, вередливий, витре-
бенькуватий, о.

Прихотникъ, ца—перебендя,
переборець, перебірник, -ця,
комиза, вередун, -ха, ви-
гадько.

Прихотничать—перебендюва-
ти, примхати, вередувати,
вигадувати, перебірати, ви-
требенькувати.

Прихоть—комиз, примхи, ви-
гадки, привереды, витре-
беньки.

Прихрамывать—шкательгати,
шкительгати, штильгати,
кульгати, штильготати,
шкутильгати, шкандибати,
штикуляти, штигуліти,
шкинтати, шкандиляти, че-
пуляти, накульгувати.

Прицѣливаться, -цѣлиться—на-
лучатися, налучитися, при-
мірятися, міритися.

Прицѣль—(мишень) мета;

(мушка надъ дуломъ оружія) здрінка.
 Прицѣльный—налучальний.
 Прицѣниваться, ниться—прицінятися, нитися, токмити, притокмити.
 Прицѣнка—прицінювання.
 Прицѣпа (отростокъ у вьющихся растений) павороз, вус, вусик; чіпляння; зачіпка; гачок (крючекъ).
 Прицѣпиться—учепитися.
 Прицѣплять—чіпляти, учепити.
 Причаливать,-лить—пришибати,-шибти, припливати,-вити.
 Причалъ (пристань у берега)—пришиб, приплав; (снасть) кодола, линва.
 Причастіе—закін, дара, сакрамент; грам.-дієприкметник.
 Причастникъ,-ца-причастник,-ця.
 Причастность—привинність, причетність.
 Причастный—привинний, причетний.
 Причащать,-ститъ—сакраментувати, усакраментувати.
 Причащеніе—сакраментування.
 Прическа—зачіси, фр зура.
 Причесываніе—зачісування.
 Причесывать,-сать,-ся—зачісувати, зачісати, зачісуватися, зачісатися.
 Причетникъ—дяк, церковник.
 Причина—привід, повід, рація, причинок; (къ ссорѣ)—задьор.
 Причиненіе—завдання.
 Причинность—поводовість.
 Причинный—поводовий.
 Причинять,-нить—завдавати, дати, справляти, справи-ти, поводити, споводувати; горе, неприємність—завгорювати, завгорити; безпокойство—завдавати, дати турбот, турбувати, потурбувати; -вредъ—шкодити, зашкодити, пошкодити, понехтувати.
 Причисленіе—залічення; прилучення, приписування.
 Причислять,-лить—залічувати,-чити; прилучати,-чити, приписувати,-сати.
 Причитаніе—примовляння, голосіння,

Причитать,-честь—залічувати,-чити, прилучати,-чити; голосити.
 Причитаться—належати, припадати.
 Причитающийся—належний; —щаяся сумма—належитість, належність.
 Причть—причет.
 Причуда—химорода, химородъ, химера, химерія.
 Причудиться—примітисся, примерещитися, поверзтисся, здатися.
 Причудливый,-о—химерний, чудний,-о.
 Причудникъ,-ца—химерник,-ця.
 Причудничать—химородити, химороди гнати, химерувати, химерити, химороди гну.и.
 Пришедшій (въ упадокъ)—занепалий.
 Пришелець—пришенець, приходько, зайда, заходько, заволока, забіга.
 Пришепетывать—шепелявити.
 Пришествіе—прихід.
 Пришибать,-бить—забивати,-бити.
 Пришивать, пришить—пришивати, надшивати, надшити.
 Пришивка—пришивання; пришиток.
 Пришлепать—приляпати.
 Пришлець, ородяга—приплетач, заволока, забіга.
 Пришлый—нахожий, нахожальний, зайшлий, прибутний.
 Пришпоривать,-рить—стискати,-снути острогами.
 Прищелкивать,-кнутъ—ляскати, ляснути.
 Прищемить—прищекнути, прищипити, ущикнути.
 Прищуривать,-рить—щулити, примружувати,-жити, прищувати,-лити, приплющувати,-щити.
 Пріємка—принятини.
 Пріємлемость—принятність.
 Пріємлемый—принятний.
 Пріємникъ—уладовище.
 Пріємная—дожидальня.
 Пріємный—(экзамень) вступний (іспит); (кранъ) вбіральный (грант, відтулина); (день) приймальный (день),

Пріємний сынъ — син прибра-
ний, хованецъ; ная дочь-
хованиця.

Поіємщикъ, ца — приймальник.

Пріємъ — приймання; (гостей)
вітання; (ухватка, сноров-
ка) ярміс, спосіб, заходи;
(угощення) приїмиця.

Пріемышъ — приймак, прийма-
ка; (ж. р.) — приймачка.

Пріискивать, -скать — вишуку-
вати, - кати, напитувати,
тати.

Пріискъ — копальня.

Пріободрять, -рять — підбадьо-
рувати, - рити.

Пріобрѣтанье — набування.

Пріобрѣтатель, -ница — дбач,
дбачка, набувальник, -ця.

Пріобрѣтать, -сть — набувати,
бути, наспоряти, рити, за-
живати, зажити, придбати,
приблагати.

Пріобрѣтаться, -брѣсться — на-
буватися, набутися.

Пріобрѣтеніе — здобуток, би-
ток, добуток, набуття, прид-
бання, набуток, надбанок,
надбання, нажиток.

Пріобрѣтенный — придбаний,
набутий, зажитий.

Пріобщать, -щить, -ся — къ чему-
причалювати, -лити, -ся! (св.
Даровъ) запричащати, за-
причастити, запричаща-
тися, запричаститися, за-
коняти, -нити, -ся.

Пріостанавливать, -вить — при-
пиняти, спиняти, - нити

Пріостановка — припин, при-
пинка.

Пріотворять, -рять — ухиляти,
-лити, підхиляти, лити.

Пріохочивать, -тить — спонуку-
вати, спонукати, заохочу-
вати, -хотити.

Пріударить — ушкварити,
смальнути; (за кѣмъ) при-
лицятися до кого.

Пріукрашивать, -сить — приоз-
доблювати, -бити.

Пріукрашенный — чепуркува-
тий.

Пріумножать, -жить — збільшу-
вати, -шити.

Пріумолкнуть — принишкти,
в нишкти.

Пріуныть — зажуритися, засму-
титися.

Пріурочивать, -чить — присто-
совувати, припасовувати,
-сувати, приточувати, - то-
чити.

Пріучать, -чить — при звичаюва-
ти, при звичаїти, привича-
ти, вичити, привчати, - вчи-
ти, принатурювати, -тури-
ти, довадювати, - вадити,
звичити, завичити, пригов-
тати, наломити.

Пріучиться — узвичаїтися, зви-
читися, наломитися, при-
говтатися.

Пріученіе — при звичаювання,
привчення.

Пріѣдаться, -ѣсться — переїда-
тися, -їстися.

Пріѣздъ — приїзд, заїзд.

Пріѣзжий — приїздний, приїзд-
жий, наїзжий.

Пріютить — притулити, прихи-
стити, дати притулок.

Пріютить, -ся — притаковити,
-ся, прихиститися, приту-
литися.

Пріють — захист, зогріток, при-
міще, притулок, прихилек.

Пріязненный — приязний.

Пріязнь — приязнь, приязність.

Пріятель, -ница — приятель, -ка.

Пріятельски — по приятель-
ському.

Пріятельскій — приятельський.

Пріятно — охвітно, приємно,
любо.

Пріятность — охвітність, при-
ємність, любість.

Пріятный — приємний, охвіт-
ний, любий; (на видъ) ку-
кібний, кукібливий, око-
вирний.

Пріятствовать — сприяти, го-
дити.

Про — про, для; про, за, до.

Проба — спиток, пробація, по-
спит, спроба, спробунок;
зразок; (золота, срібра)
проба; (пищи) куштунок,
скуштунок.

Пробавляться, -виться — пере-
буватися, -бутися.

Пробаклушничать — пробайди-
кувати.

Пробалагурить — пробазікати.

Пробалтывать, -лтать — розго-
лошати, - сити; пробазіку-
вати, -зікати.

Пробарабанить — протараба-
нити.

Пробивать.-бити — пробивати, -бити; (дорогу) торувати, уторувати; (о часахъ) бити, вибивати, вибити.

Пробиваться,-биться—вибиватися,-битися; продиратися, -дертися.

Пробирать,-брать — перебірати,-брати; (кого) вимовляти,-вити (кому).

Пробираться,-браться — закрадатися,-крастися; продира- тися,-дертися.

Пробирный--пробирчий.

Пробка — заткалка, затичка, корок; (дерев.) чіп.

Проблудить--проблукати.

Пробный — пробний; зразко- вий, взірцевий.

Пробовать — спитувати, спи- туватися; куштувати.

Прободать -- проколоти, про- штрикнути.

Пробой — скобель, прогонич, куна.

Пробойнка—пролом.

Пробойникъ—пробсець, шлям- бур; артил.—протичка.

Проболтаться—вибевкати, уп- лескаться, проязичитися.

Проболѣть—прохорувати, пе- реслабувати, перехорувати, похирляти.

Пробормотать — змимрити, миркнути, перехарамарка- ти, промимрити.

Проборъ (въ прическѣ) — про- діль, перечіс.

Пробочникъ -- коркотяг, три- бушон.

Пробуждать,-дять, збуджува- ти, збудити, пробуркува- ти,-кати.

Пробуждаться, пробудиться— прочинатися, прочнутися, прочинати, прочнути, про- кидатися,-кинутися, збуд- жуватися,-литися.

Пробуждение—прочинок, про- кид, пробуд.

Пробывать,-быть—перебувати, -бути.

Пробѣгать,-жать—перебігати,- -бігти; переглядати, -гля- нути.

Пробѣгать—вибігати.

Пробѣгъ—перебіг.

Пробѣдствовать — вибідувати.

Пробѣжка—промашка.

Пробѣль—перерва; люка, роз- грань, промежина.

Проваливай—геть.

Проваливать,-лить—провалю- вати,-лити.

Проваливаться,-литься—шур- хатися, шурхнутися, запа- дати,-ся,-пасти,-ся.

Провалина—западина.

Проваль—прірва, провалля.

Проведение—провід, проводи- ни.

Провезение — перетіз, прово- зини.

Провидѣние—провид.

Провидѣть—завбачати.

Провизія - живність, уарчі.

Провинившийся — провинник.

Провиниться - прошкодитися, прошпетитися, прошкепи- тися, завинити, про- ро- ітися, упасти у провину.

Провинціаль,-ка — провин- ціялист,-ка.

Провираться,-вратся--пробрі- хуватися,-брехатися.

Провисѣть—перевисіти.

Провіантъ—конт, окорм, жив- ність.

Провластвовать — перепану- вати.

Проводить, провести — прово- дити, переводити, - вести; підводити, підвести, оду- рити, ошукати; (праздно время) точити час, прочля- ти; (черезъ что) перепровад- жувати, вадити; (старость) старувати; (день) днювати, переднювати; (праздники) провадити, опровадити, свята; (бордюрь) підводи- ти,-вести.

Проводникъ — поводаар, пово- датарь, поводатирь, пово- жатий; физ. - кондуктор; рѣчн.-лоцман.

Проводъ—провід; дріт.

Проводы—провоження; гробки.

Провожатый—см. Проводникъ.

Провожать,-водить — проводи- ти,-вести; виряжати, дити.

Провозвѣститель,-ница — про- вісник,-ця.

Провозвѣщать,-стить — прові- щати,-вістити.

Провозвѣщение — провіщення.

Провозглашать,-сить оповѣ- стить — оголошати, сити,

оповішати, -стити, наголошувати, наголосити.
Провозглашеніє — оголошення, оповіщення.
Провозити, -везти — перевозити, -везти.
Провозитися — мерочитися, попоморочитися.
Провозъ — перевіз, перевозини; (плата), перевозове.
Проволка — дріт, дротина.
Проволочка — гаянка, загайка.
Проволочникъ — дрітаре.
Проволочный — дротяний.
Провоняться — засмердітися, просмердітися.
Проворный, о — меткий, шаркий, чамняний, моторний, живкий, жєнавий, побігуцій, ханкий, шамкий, хуткий, прудкий, швидкий, о.
Проворнѣе — мершій.
Провороваться — прокрастися.
Проворонить — прогавити.
Проворство — моторність, шаркість, хуткість.
Проворчать — пробурчати.
Провыть — проскиглити.
Провѣдывать, дать о чемъ — довідуватися, -датися про що; (кого) відвідувати, -дати.
Провѣрка — перевірка.
Провѣрять, провѣрять — перевірювати, перевірити, звіряти, звірити.
Провѣсь — недовага.
Прогалина — (поляна) — пролісок, прочерть, лисина, гальява; (во льду) теплина.
Проглотить — проковтнути, проглинати, зглатати.
Проглядывать, -глянуть — визирати, визирнути, виглядати, виглянути.
Проглядѣть — недогледіти, прогавити.
Прогнѣвить — розгнівити.
Проговорить — згомоніти, зговорити, мовити, промовити.
Проговариваться, риться — промовлятися, промовитися, пробовкнутися.
Проголодавший — зголоджений, зголоднілий.
Проголодать — голоднувати.
Проголодаться — зголодніти.
Прогонный — (о деньгахъ) подорожній.
Прогонять, прогнать — наганя-

ти, нагнати, проганяти, -гнати.
Прогорѣть — пропалитися, згоріти; збанкрутувати.
Прогорьклый — згірклий, ілкий.
Прогорькнуть — згіркнути, перегіркнути, з'йолкнути.
Прогорѣлый — пропалений.
Прогостить (изв. время) — перегостювати, погостювати.
Программа — програм.
Прогремѣть — протурготіти, прогрімотіти, прогреміти.
Прогрессивный — поступовий.
Прогрессировать — поступати.
Прогрессъ — поступ.
Прогрохотать — прогуркотіти, протурготіти.
Прогрустить — пересумувати.
Прогуливаться — шпацирувати, проходитися, ходитися.
Прогулка — прогуляння, прогулянка, спацира, погуляння, проходка, шпацир.
Прогуль — прогулини.
Продаваемый — продаваний.
Продавать, -дать, -ся — запро-дувати, запродати, запро-датися.
Продавецъ — продавець.
Продавливать, -давить — продушувати, -шити.
Продавщица — продавця, продагуха; крамарка.
Продажность — продайність.
Продажный — продавальний (о цѣнѣ); продайний (подкупной).
Продвигать, -двинуть — просовувати, -сунути.
Продержать — протримати.
Продерзостный — нахабний, зухвалий.
Продернуть — прошморгнути.
Продешевить — передешевити.
Продирать, -драть — продирати, дерти; (глаза) протирати, терти.
Продлить — продовжити, протягти.
Продовольственный — контувальний, контовий, харчовий.
Продовольствие — конт, окорм, живність, хураж.
Продовольствование — контування, харчування.
Продовольствовать — контувати, контентувати, живити, харчувати.

Продолговатый — довговастий, довговатий, довгастий, подовжній, подовгастий.
 Продолжатель, -ница — продовжник, -ця.
 Продолжать, -жить — продовжувати, жити, протягати, -гти.
 Продолжаться — тривати, точитися, довжитися.
 Продолжение — продовження, протяг.
 Продолжительный — тривалий, протяжний; хронич. — затяжний.
 Продольный — подовжний, подовжний, уподовжній, -о.
 Продремать — продрімати, прокуняти.
 Прозрогнуть — перемерзти.
 Продувание — продув.
 Продувать, -дуть — продмукати, -хнути.
 Продувной — хитрий.
 Продукт — виріб, робливо; -ты молочные — набіл.
 Продумать — розміркувати.
 Продушина — продух; (въ льду) дух.
 Продыравить — продіркувати.
 Продѣвание — усиляння.
 Продѣвать, -дѣть — засилати, усиляти, -лити, просовувати, -сунути; (веревку) ушморгнути.
 Продѣваться, продѣться, просунуться — просаджуватися, просадитися.
 Продѣвствовать — передівувати.
 Продѣлка — каверза, штука.
 Продѣловать, -лать — виробляти, витворяти, робити, проробити.
 Проектировать — проектувати.
 Проект — проект.
 Проем — прозір.
 Прожарить — випекти; пересмажити.
 Прождать — перечекати.
 Прожекторъ — проєктист.
 Проживать, -жить — переживати, пережити, перемешкувати, -кати, перебувати, -бути, (жизнь) перевикувати, зжити.
 Прожигать, -жечь — пропалювати, лити; (жизнь) прогулювати (життя).
 Прожить — прожиток, пожиття.

Прожога — пропалина.
 Прожора — жеретій, жеретія, проісте, ненажера, бревкало, бревко, бревтій.
 Прожорливость — за жирливість, обжерливість, жировитість, проістність, проістливість, ненажерливість.
 Прожорливый, о — за жирливий, обжерливий, жировитий, проісний, проістливий, ненажерливий, о.
 Прожужжать — дзигнути; дзизнути; пробреніти, прогустити.
 Прозаический — прозовий; прозаїчний.
 Прозанникъ, раст. *Achyrophorus maculatus* — хвостач, туговка.
 Прозвание — призвище, порекло.
 Прозвенѣть — продзвеніти.
 Прозвище — призвище; (насмѣшл.) -прозівка.
 Прозвонить — передзвонити.
 Прозимовать — перезимувати.
 Прозорливость — провидливість.
 Прозорливый, о — провидливий, о.
 Прозрачность — прозірність, прозір, прозорність, прозорчастість, прозорість, крізькість.
 Прозрачный, о — прозорий, прозірний, крізький, прозорний, прозорчастий, о.
 Прозѣвать — проморгати, прогавити.
 Прозябаемость — рослинність.
 Прозябать — рости, виростати; изнывать — нидіти, скніти, чевріти, животіти.
 Прозябнуть — перемерзти.
 Проиграться — програти, обгукатися.
 Проигрышный — програний.
 Проигрышъ — програ.
 Пройдоха — пройдисвіт.
 Произведение — виріб, здобуток, твір, утвір, праця; ариф. — здобуток; -нія искусства — твори мистецтва, артизму.
 Производитель, -ница — виробник, -ця.
 Производительность — виробність, продукційність.
 Производительный — виробний, продукційний.
 Производить — вести — виробляти, -бити, робити, зробити.

творити, створити; плодити, сплодити, виплодити, сімєнитися; виводити, -вести; слѣдствє чинити слѣдство.
 Производный, грам.—фвхідний.
 Производство — виробництво, робливо; грам.—походження.
 Произволеніє — призвіл.
 Произволь — самоволя, самовлада.
 Произвольный, о—довільний; самовільний, о.
 Произнесеніє — виголос.
 Произносить, -нести — вимовляти, -вити, виголошати, -лосити.
 Произношеніє — промовка, вимовка, вимова.
 Произростать, -расти — виростати, вирости.
 Пройма — (подъ мостомъ) перехід; (въ платѣ) розпір, розпірка.
 Происки — підступи.
 Проистекать, -течь — впливати, вплинути; виникати, виникти, повставати, тати.
 Проистеченіє — вплив, початок.
 Происходитъ, произойти — відбуватися, бутися, діятися, подіятися, здіятися, учинятися, учинитися, чинитися, счинитися, творитися, створитися, (возникать) виникати, -кти, повставати, стати, виходити, вийти.
 Происхождение — (начало) початок; (родъ) походження, рід.
 Происшествіє — пригода, проява, оказія.
 Прокаженный — лепрявий.
 Проказа, мед.—лепра.
 Проказа, продѣлка — каверза, витворка.
 Проказить — чмутувати, каверзувати, броїти, пустувати, шкодити.
 Проказникъ, -ца — каверзник, ця, штукать, -ка, шкодник, -ця, шкідник, -ця, чмут, чмутник, -ця, чмутовик, ха, збитошник, -ця.
 Прокалывать, проколоть — просаджувати, просадити, проколювати, -лоти, протикати, -ткнути.
 Прокалякать — пробазікати.
 Прокапчивать, -ся, прокоптить,

-ся — продимляти, -ся, продимити, -ся.
 Прокармливать, -кормить — воєпитувати, тати, годувати, прогодувати, харчувати, прохарчувати.
 Прокатка (жельза) — штабування.
 Прокать — поміст; (отдача вещи на подержаніє) зажиток; (плата за это) зажиткове.
 Прокипать, -пѣть — перекипати, -кипіти.
 Прокипятить — прокипнювати.
 Прокисать, -киснуть — перекисати, -кисити.
 Прокисшій — перекислий.
 Прокладка — заставка.
 Прокладывать, -класть — перекладати, -класти, заставкувати.
 Прокладывать, -ложить — (дорогу) торувати, уторувати.
 Проклинать — клясти, проклинати.
 Проклятіє — клятьба, проклін, кльон.
 Проклятый — яропужий, яропудів, клятий, проклятуший, проклятий; трижды — триклятий.
 Прокормленіє — виховання, годівля, харчування.
 Прокрадываться, подкрадываться, красться — закрадаться, закрастися, перекрадатися, крастися.
 Прокутить — прогуляти, промантачити, проциндрити.
 Прокъ — пуття; зиск, пожиток.
 Пролагать — (дорогу) торувати.
 Пролаза — проноза.
 Пролазить — пролазити; пролізати, улізати.
 Пролегать — лежати.
 Пролеживать, пролежать — перележувати, перележати; відлежувати, жати.
 Пролепетать — пробелькотати.
 Пролетаріать — сірома, пролетаріят.
 Пролетарій — пролетар.
 Пролетать, -тѣть — пролітати, летіти, пролинати; промнати, -нути (о времени).
 Пролетка — кабриолет.
 Пролетъ — проліт; (въ мосту, стѣнѣ) просвіт.
 Пролитъ, -лить — переливати,

-ллити; розливати, -лити, виливати, -лити; (свѣтъ) ви-свѣчувати.
 Проливной — ливний, напір-ний, заливний, забивний.
 Пролливъ—протока.
 Пролитіе—пролив, розлив.
 Прологъ (вступленіе) -пролог.
 Проложеніе—провід, торування.
 Проломъ—проломаина.
 Пролѣзати, -лѣзть—пролазити, перелазити, -лізти.
 Пролѣсье—переліс.
 Промасливать, -лить — прома-щувати, -мастити.
 Проматывать, -мотать — рос-тринькувати, ростринька-ти, циндрити, проциндру-вати, -рити, шатирити, про-шатирити, мантачити, про-мантачити, марнотравити, змарнотравити, марнувати, змарнувати.
 Промаяхнуться—схибити, ухи-бити, омахнутися, поми-литися.
 Промаяхъ—омах, хиба; по-милка.
 Промедленіе—прогайка, гаян-ка, загайка, забара.
 Промедлить—забаритися, за-гаятися; (нѣсколько) под-лятися.
 Промежду—проміж.
 Промежность, анат. regi-наент—межник.
 Промежутокъ—промежок, по-середок, перемежок, перер-ва; (промежут. разстояніе) промежка; (времени) про-тяг часу; (между зубья-ми) гави.
 Промежуточный — проміжний, посередковий.
 Промелькнуть — змигнути, промайнути.
 Проморзлый—(о погодѣ) сльо-тавий; (о сѣст. прип.) стухлий, притхлий, ілкний.
 Промоина — водорий, рипа; (продушина во льду) опарь, виполоч.
 Промокать, -нуть — перемочу-ватися, перемочитися.
 Промокшій—змоклий.
 Промолвить — перемовити, промовити, вимовити, змо-вити.
 Промолчать—перемовчати.

Промчатся — пробігти, про-линати.
 Промывальня, горн. — полоч-ниця.
 Промываніе—полоскання.
 Промывательное—леватива.
 Промывать, -мыть—перемива-ти, -мити, полоскати, пере-полоскати.
 Промыселъ—промисел.
 Промысль (божій)—промисел.
 Промышленникъ — промысло-вецъ.
 Промышленность — промысло-вість.
 Промышленный — промысло-вий.
 Промышлять—промислувати.
 Промѣщикъ—мінйло.
 Промѣнный—вимѣнний.
 Промѣнь — заміна; замінне, надплата.
 Промѣнять — замінати, про-шухлювати.
 Промѣривать, -рять — виміря-ти, виміряти.
 Промѣръ—вимір.
 Промѣшкать — загаятися, за-баритися.
 Промямлить—промимрити.
 Пронзать, -зять — проколюва-ти, -лоти, пронизати.
 Пронзительный — пронизли-вий, -о; о вѣтрѣ — шпуй-ний, дошкульний.
 Проникать, -кнутъ — прохо-дити, -йти наскрізь, уструю-ватися, -ітися, промикува-тися, -кнутися; (догадаться) збагнути, зрозуміти.
 Проникаться проникнуться—перейматися, перейнятися.
 Проникновеніе—устроїння.
 Проникновенный, о — зрушли-вий, о.
 Пронимать, -нять, — проколю-вати, -лоти; дошкульати, -ку-лити, зашкульити.
 Пронимающий—шкулький, до-шкульний.
 Проницаемость — пропускаль-ність.
 Проницаемый — пропускаль-ний.
 Проницательность — проник-ливість.
 Проницательный — проникли-вий.
 Проносить, -нести — перено-сити, -нести.

Проныра — нишковка, проноза.

Пронырливый, о — пронозливий, о.

Пронюхать — нанюхати, пронишпорити.

Прообразъ—знамено.

Пропавший — пропалый, пропажений, запропашений.

Пропаганда—пропагандія.

Пропагандировать — пропагувати.

Пропагандистъ—пропагатор.

Пропадать,-пастъ — зникати, зникти, гинути, згинути, вигинути, задіватися, - дітися.

Пропажа - згуба, страта, втрата.

Пропасть — провалля; ущелье — кугава, расколина, міжгір'я.

Пропахивать,-пахнуть — напахатися, напахтися.

Прописка—впис; (паспорта) посвідчення.

Прописной (о буквѣ)—титульный.

Прописывать,-сать — (лѣкарство) записувати,-сати.

Пропись—письмовзір.

Пропитаніе — пропиток, стравня, пожиток, поживність, поживок; (добыча) жир.

Пропитывать,-тать—годувати, вигодувати, стравувати; (жидкостью) напувати, напоїти; (запахомъ) пропахувати,-пахати.

Пропитаться—прогодуватися; (запахомъ) — пропахатися, напахатися; (влагою) навохти.

Пропищать—пропискотіти.

Проплакать—переплакати.

Проповѣдникъ—казнодій.

Проповѣдникескій — казнодійський.

Проповѣдничество — казнодійство.

Проповѣдь—казань.

Пропойца—пропіяка.

Пропорціональный,-о — пропирний, пропорційний,-о.

Пропорція—пропір.

Пропотѣть—спітніти, перепотіти.

Пропраздновать — пересвяткувати.

Пропускать,-титъ—перепуска-

ти, перепустити; минати, минути. (читая) переступати,-пити; (время) провакувати час.

Пропускной—пропускной, ная бумага—біоуляр, вимочка.

Пропускъ — перепускання. (письм. видъ) посвідчення; (въ книгѣ, письмѣ) огріх, огрішина.

Пропьянствовать — пропіячити.

Пропѣть — переспівати, проспівати, відспівати.

Прорасть, прорости — кїльчитися, накільчуватися, накільчитися.

Прорезиненный — прогумований.

Прорезинить, тех. — прогумувати.

Прорицаніе — пророкування, віщування.

Прорицатель, - ница — віщун, віщівниця.

Прорицательный — віщувальний.

Пророкъ — пророк, пророка, прорік.

Проронить—упустити:--слово--промовити, пробовкнути.

Пророческій—пророчий.

Пророчество—пророцтво.

Пророчествовать — пророкувати.

Пророчица — пророчиця, пророкня.

Прорубать—прорубати; (прорубь)—полонити.

Прорубка, прочистка (лѣса) — протереб.

Прорубь—ополонка, полонка, прорубня, продухвина, продуховина; —небольшая—кадовбина.

Прорука—омах, помилка.

Прорывать,-рвать — (о водѣ) поривати,-рвати; (неприят. ряды) пробивати,-бити.

Прорывъ — (неприят. рядовъ) пробій; (нарыва) прорив; перекіп.

Прорытіе—прокоп.

Прорѣзь—проріз.

Прорѣзь — (живорыб. садокъ) сажавка; (землечерп.) прокоп.

Прорѣха (распорка)—роспірка.

Просакъ—клопіт, морока.

Просачиваться, - сочиться —

струїтися, проструїтися,
прослизувати.
Просвѣтлѣвать, -тѣть — баруче-
ти, -чити.
Просвѣрлѣть, пробурѣвать —
пробурѣти, прокруѣти.
Просвѣрки, раст. *Malva rotun-
difolia* — калачик, проскурки.
Просвѣрник — проскурница.
Просвѣжити — відсвѣжити.
Просвѣтителѣ, -ница — пресвѣт-
ник, -ця.
Просвѣтителѣный — просвѣт-
ний.
Просвѣтленіе — просвѣтлѣсть.
Просвѣтлѣть — прояснитися.
Просвѣтъ — просвѣтъ; (дыра
между бревнами и т. п.)
прозѣръ.
Просвѣчивать (сквозь что-ниб.)
— проблѣщѣти, свѣтитися.
Просвѣщѣть, -свѣтити — просвѣ-
чувати, -свѣтити.
Просвѣщеніе — просвѣта.
Просвѣщенный — просвѣченный.
Проселочная дорога — пути-
вець, путимецъ.
Просидѣвать, просидѣть —
зсидѣувати, зсидѣти, пере-
сидѣувати, сидѣти.
Проситель, -ница — прохаль-
ник, -ця, суплікатор, -ка
Просительный — прохальный.
Просительскій — прохальниць-
кій, суплікаторскій.
Просить — просити, [прохати,
суплікувати.
Просіять — заясніти, засяяти.
Прослабить — промкнути.
Прославленный — заславленный,
широкославный.
Прославлять, -вить — уславля-
ти, уславѣти, хвалити, ве-
личити.
Прославляться, -виться — услав-
лятися, уславитися.
Прослезиться — засльозити,
роплькатися.
Прослушать — переслухати, ви-
слухати.
Прослыть — уславитися.
Прослышать — перечути, начу-
ти, прочути, Perezнати.
Прослѣдить — устрѣтити, по-
стерегти, дослѣдити, вислѣ-
дити.
Прослѣдовать — прѣйти.
Просматривать, -рѣть — пере-
глядѣти, переглѣдити, пере-
глядѣти, переглянути, роз-

днѣлитися, -витися на щѣ,
в чѣм; недогледѣти, про-
глядѣти, прогледѣтися.
Премогрѣ — перегляд.
Премогрѣться — прокинутися.
Пресо, раст. *Rapiscium melia-*
seum — просо, текач, малый.
Пресолѣться — усолѣти.
Пресолѣть — усолѣтитися.
Пресонки — пресоння.
Пресоруха — шеретовка.
Преспорить — посперечѣти,
позмагѣти.
Преспорить — не додержѣти
термину.
Преспорѣть — недодержѣния
термину.
Престаивать, -ять — перестою-
вати, перестѣти, вистѣю-
вати, -яти.
Престакъ — плохута.
Престирѣть, -стерѣть — простѣ-
гати, -гти; -ся — сягати, до-
сягати, -гти, доходити, -дѣти.
Престительность — вибачность,
пробачность.
Престительный, -о — вибачный,
пробачный, -о.
Преститутка — роструха, ро-
стрибуха, фльондра, хльор-
ка.
Престоватый, -о — недоумкува-
тий, -о.
Престодушіе — престодушность.
Престодушный, -о — престо-
душный, -о.
Престой — прости, звичай-
ный.
Престой базиликъ, раст. *Oc-
tium basilicum* — пахучі
васильки.
Престой — перестоина.
Престокваша — самокиш, са-
мокисе, самокисъ, кисле
молоко.
Престолюдинъ — чупрун.
Престонародный — простаць-
кій; — быть — простацтво.
Престонародье — престолюд.
Престонать — застѣгнати.
Престорный, широкій — розло-
гий, просторій; (объ обу-
ви) зазувистый.
Престоръ — обшир; воля.
Престорѣчье — людова мова.
Престосердечный, о — широ-
сердий, -о.
Престота — простисть; ширість;
недоумкуватість.
Престофілія — бевзъ, гава, коп.

Пространно—широко; просто-ро, розлого, обширо.
 Пространность—широкість, обширість, розлеглість.
 Пространный — широкий, обширий, просторий, розлогий.
 Пространство — просторинь; обшир, розлог.
 Прострачивать,—чить — перестрочувати, перестрочити.
 Прострѣливать — перестрелювати, перестрелити.
 Прострѣль, раст. *Aconitum* — царь-зілля, чорне - зілля, борець, зозулині черевички.
 Простуда — застуда, остуда, заholода.
 Простудный — застудний, остудный.
 Простуживать,—дять,—ся — застуджувати,—ся, ознобитися.
 Проступокъ—провина.
 Простывать, простыть — про-чахати, процахнути, зачехти, холонуті, прохолонуті, про-холодати.
 Простывшій — оholолий, про-хололий, процахлий.
 Простыня — простирало, про-стирядно.
 Простѣнокъ—міжвіконня.
 Простѣночный — міжвіконний.
 Просушивать,—шить — пересу-шувати, пересушити.
 Просушка—просушини.
 Просфора—проскура.
 Просфорный—проскурний.
 Просчитать,—ся — зарахувати,—ся.
 Просыпать, проспать — за-сипляти, засипати, заспа-ти, переспати.
 Просыпать, сыпать — розсипа-ти, сипати.
 Просыпаться,—нуться — прочи-натися, прочнутися, прочи-нати, прочнути, просина-тися. - снутися, збуджува-тися,—дитися.
 Просыхать, просохнуть—прот-ряхати, протряхнути, дря-гнути, надрягнути, проси-хати,—сохти.
 Просьба — супліка, прохання.
 Просѣвать,—сѣять — переточу-вати,—точити.
 Просѣдь—сивина, сивизна.
 Просѣиванье — перепускання.

Просѣивать,—ять — перепуска-ти, перепустити (через що), наточувати,—чити.
 Просѣка — просіка, прогоня, прочистка, правилка.
 Прося, просьбой—попросом.
 Просякать,—кнуть — пересяка-ти,—сякти.
 Протаивать, протаять — про-тавати, протанути.
 Проталина — тал, таловина, лисина, протавка.
 Проталкивать,—кнуть — попи-хати,—хнути;—ся—протопи-тисся.
 Проталкиваясь—протопом.
 Протанцовать — перетанцю-вати.
 Протекать, (просачиваться)—прослизувати; (о времени) упливати,—пливти, проми-нати,—нути.
 Противень — (кулинар.) лист; протилежник.
 Противительный—противный.
 Противиться—опіратися. оги-натися, змагатися, пруча-тися, харапудитися.
 Противление—опір.
 Противникъ, - ца — супротив-ник, супорник,—ця.
 Противный, о — супротивный, противостайный; (опосты-лѣвшій), оприкривий, огидный, обридний, брид-кий, гідкий. о.
 Противодѣйственный, — по-речливий, протидієвий.
 Противодѣйствие—перека, пе-решкода, завада.
 Противодѣйствовать, — перс-чити, протидіяти.
 Противозаконный, о — неправ-ный, о.
 Прогиволежащій — супроти-лежный, протилежный.
 Противоколагать — протиста-вити.
 Противоположение — проти-стайність; антитеза.
 Противоположность — против-ність, супротивність, про-тилежность.
 Противоположный — против-ный, супротивный, проти-лежный.
 Противоставлять — проти-ставити.
 Противорѣчивость — супереч-ність.

Противорѣчивый, о—супереч-
ний, о.
Противорѣчить—перечити, су-
перечити, заперечувати;
(шутл.) диркатися.
Противорѣчіе—перска.
Противостояніе—протистав-
лення; астр.—протилежа-
ність.
Противостоять—ставити опір.
Противоядіе—противотрута.
Противуестественный—над-
природний.
Противъ—навпроти, напро-
ти, супроти.
Протирать, -тереть—протира-
ти, -терти; продирати, -
дерти.—
Протираться—протиратися;
протоплюватися, -нитися.
Протискиваться, -нуться—до-
топлюватися, дотопи-
тися.
Протодіаконъ—протодиякон.
Протоіерей—протоерей.
Протоколировать—протоколю-
вати.
Протоколь—протокол
Протокъ—перетік.
Проторжка—страта, утрата.
Протори—втрата, видатки.
Проторить—уторувати.
Протосковать—пересумувати.
Прототипъ—первовзір.
Проточный, -но—текучий.
Протратить (попусту)—пере-
гайнувати.
Претрезвлять, -вить—витвере-
жувати, зити.
Претрезвляться—тверзішати.
Претрубить—просурмити; роз-
голосити.
Протурить—прогнати.
Протягивать, -тянуть—протя-
гати, -гти, випростувати,
випростати; проволікати,
-лікти; продовжувати, -жи-
ти.
Протяжение—протяг, протя-
жина.
Протяжно—спроволюка, пова-
гом, проволюком, протя-
гом, витягом.
Протяжность—проволючність.
Протяжный—проволючний.
Протяжонность, физ.—довгот-
ність.
Профанъ—нетямуха, нетяма.
Профессиональный—фаховий,
професійний.

Профессія—фах, професія.
Профессоръ—професор.
Профиль—профіль.
Профильный—профільовий.
Профильтровать—перепу-
скати, перепустити (через
що.)
Прохаживаться, -йтись—про-
ходитися, -йтися.
Прохвость—підчихвіст.
Прохлада-холодок, прохолода,
охолода.
Прохладительное—прохолод-
ник.
Прохладительный—охолодлю-
вий, прохолодний.
Прохладный, о—холодкуватий,
прихолодний, похолодний, о.
Прохладать, -дять—охолод-
жувати, охолодити, прихо-
лоджувати, -дити.
Прохладение—охолода, про-
холода.
Проходимецъ—пройдисвіт, по-
хожай.
Проходить, -йти—переходити.
Прходной—перехідний; (сви-
дѣтельство) подорожній
лист.
Прходъ—поміж, перехід;
(узкій) сутки, сутісок, про-
гулок; (сквозь толпу) про-
топ; (задній) калюх, ду-
пельце; (воздуха) продув.
Прхождение—перехід; (обучен.
мастерству)—термінування;
(науки) вивчання.
Прхожий—перехожий, мимо-
хідень, прохожалий.
Прощѣтаніе—квітування.
Прощѣтать, -цвѣсть—квіту-
вати, уцвісти.
Процентный—коматний, по-
жедовий, відсотний, про-
центовой.
Процентъ—камата, пожед,
лихва, відсоток, процент.
Процессія—похід, процесія.
Процессъ—процес, справа,
позов, суд; процес, проце-
дура.
Процѣживанье—цідіння.
Процѣживать, -дять—цідити,
переціджувати, перецідити.
Прочеркивать, -кнутъ—пере-
креслювати, -лити.
Прочистка—прочищення.
Прочитывать, -честь—перечи-
тувати, перечитати; (едва)
слебезувати, розслебезу-

вати; (невнятно) нахамаркати, нахарамаркати.
 Прочихаться—вичхатися.
 Прочищать, прочистить—протеріблювати, протеребити, перечищати, -чистити.
 Прочій—інший; между прочимъ—між іншим.
 Прочность—кріпота, держава, міцність.
 Прочный—кріпотний, міцний, тривалий.
 Прочтение—прочит, відчит.
 Прочь—геть, гетьте; сторишь-на бік; поди прочь—іди геть; и я не прочь-і я не від того.
 Прошва—лиштва.
 Прошедший—давній, колишній, минулий; шес-минулість.
 Прошелестѣть — шелеснути, прошамотіти.
 Прошение—супліка, прохання.
 Прощество (времени)—уплив (часу).
 Прошибать, -бить — пробивати, бити; дошкуляти, шкулити.
 Прошибка—помилка.
 Прошивка—мережка.
 Прошипѣть—зашипіти; засн-чати.
 Прошлогодній—торішній.
 Прошлое—минушина.
 Прошлый—минулий; (въ пр. году) — торік.
 Прошляться — проваласатися, прошвендяти.
 Прошмыгнуть—прослизнути.
 Прощтрафиться — перехиблювати, перехибити.
 Прощальный—прощальний.
 Прощаніе—прощання.
 Прощать, -стить — дарувати, подарувати, вибачати, вибачити, пробачати, -чити, перебачати, -бачити, звидити; (другъ другу) подаруватися.
 Прощаться, проститься (съ кѣмъ) — прощати, попрощати (кого), прощатися, попрощатися.
 Прощающий—вибачний.
 Проще—простіше; - всего-най-простіше.
 Прощелыга—проноза, суцїга.
 Прощение—проща, дарування, відпуст.
 Прощупать—промацати.

Проѣдать, -ѣсть — проїдати, їсти; прогризати, -грізти.
 Проѣздить—проїздити.
 Проѣздомъ—переїздом, мимоїздом.
 Проѣздъ—переїзд.
 Проѣзжать, -ѣхать—переїздити, переїхати.
 Проѣзжий—подорожній; (о до-рогѣ) переїздний.
 Проэкзаменовать — поіспитувати, випитати.
 Проявление об'яв, вияв, прояв.
 Проявлять, -вить — виявляти, виявити.
 Проявляться, -виться—виявлятися, виявитися, очутитися.
 Проясняются (о погодѣ)—розгодинюватися, розгодинитися.
 Прудить — гатити, тамувати; бурити (мочиться въ постель).
 Прудовой—ставовий, ставний.
 Прудъ—став; (искусств.) копанка, сажавка.
 Пружина—спруга.
 Пружинистый—спругуватий.
 Пружиниться—спругувати.
 Пружинный—спруговий.
 Прусакъ, насѣк.—сас, шваб.
 Прутокъ (вязальн.)—дротик.
 Пруть — хлудина, хлюдина, лутина, хабина, хвойдина, дубець, лїска, лозина; желѣз-дріт.
 Прутья мелкія—хмиз.
 Прыганіе—стрибання, скакання, стриби, скоки, гопи.
 Прыгать, -гнуть — стрибати, бнути, плигати, -гнути, гопати, гоцати, підскакувати.
 Прыгунъ — стрибун, стрибайчик, стрибунець.
 Прыгъ—стриб, скок.
 Прыжекъ—підскік.
 Прысканіе—кроплення.
 Прыскать, -снуть — кропити, покропити; (сѣясь) пирхати, хнути.
 Прыткій, о—похіпкий, похапний, шпаркий, прудкий, доскоцький, порський, тамкий, о.
 Прыть—прудкість, шпаркість; моторність, жвавість, зу-ха.
 Прыщеватый—прищикуватий.
 Прыщеватѣть—прищитися.
 Прѣлый—запрілий; (о мукѣ, напр) — леглий, підлеглий.

Прѣль — запрілість, підлег-
 лість.
 Прѣніе—запріння; гниття.
 Прѣсноводный—прісноплідний.
 Прѣсность—пріснота.
 Прѣсный,-о—прісний,-о.
 Прѣть—пріти, пітніти; гнити,
 упрівати, мліти.
 Пря—звада.
 Пряденіе—прядло.
 Прядильный—прядний.
 Прядильня—пряльня.
 Прядильщикъ,-ца — прядник,
 -ця, прядун,-ха.
 Прядь—пасмо, сталька, стал-
 ка; выбившаяся волосъ —
 мичка.
 Пряжа—прядиво; (изъ пакли,
 хлопьевъ, оческовъ) —
 клочанка.
 Пряжка—спряжка, застібка.
 Прялка—кужілка, куживка.
 Прямая кишка—кутница.
 Прямехонькій—простісінький.
 Прямизна—простість.
 Прямить—простувати.
 Прямленіе—простування.
 Прямо — напрямки, навпря-
 мецъ, навростець, навро-
 шки, напрачки, широко,
 одверто.
 Прямодушіе—ширість, одвер-
 тість.
 Прямодушный — ширій, од-
 вертий.
 Прямой—простий; ширій, од-
 вертий; правдивий, справ-
 жній; безпосередній.
 Прямокрылый—простокрилий;
 (наскосмы) простокрильці.
 Прямолинейный—простохідний.
 Прямота—простість; ширість.
 Прямоугольникъ,- ный—просто-
 кутник,-ний.
 Пряникъ — пірник; медовый —
 медяник, медівник.
 Пряничный—пірниковий.
 Пряности—коріння.
 Прямый—корінний.
 Прясло—прясло.
 Прясть—куделити, прясти.
 Прятаніе — перехов, перехо-
 ванка, ховання.
 Прятанный—хований.
 Прятать — ховати, хоронити.
 Прятаться, спрятаться — хо-
 ватися, переховуватися, пе-
 реховатися.
 Прятки—схованки.
 Пряха—прядуха.

Псалмопѣвецъ — псалмиста.
 Псалмопѣніе — псалмування.
 Псаломный — псалмовий.
 Псаломщикъ — дяк.
 Псаломъ — псалма.
 Псалтырь — псалтыр.
 Псарня — собакарня.
 Псарь — собакарь.
 Псовый — песький, псячий.
 Птенець — потя, потятко, пта-
 ша, пташатко, пущьвері-
 нок.
 Птица — птах; хищная-хижий
 птах; домашняя — домовий
 птах,-вептаство; пѣвчія пти-
 цы-співочептаство; возвра-
 тившаяся изъ зимн. пере-
 лета — ириця; залетная-зале-
 туха.
 Птицеводство — пташарство,
 птахівництво.
 Птицеловство — пташництво.
 Птицеловъ — пташник.
 Птичій — пташиний, птаський,
 пташачий; дворъ — пташня.
 Птичка — пташка.
 Птичникъ — курник; пташарня.
 Публика — публичність.
 Публикація — оповіщення, ого-
 лошення.
 Публиковать — оповіщати, ого-
 лошати.
 Публично — привселюдно, усе-
 людно, людно, прилюдно.
 Публичный — привселюдний,
 уселюдний, прилюдний.
 Пугало — поторооча, заполоха,
 хоха, страхопуд, страховок,
 страх, опудало, страховище,
 страшило.
 Пуганіе — жахання, лякання,
 страхання.
 Пугать,-гнуть — лякати,-кнути,
 страшити, жажати, жахну-
 ти, полахати, полахнути.
 Пугаться — торопитися, уля-
 катися, жажатися, харапу-
 дитися, спуджуватися.
 Пугливость — жахливість, ляк-
 ливість, лякучість, полах-
 ність, полахливість.
 Пугливый — лякливий, лякучий,
 полахливий, полаханий,
 жахливий; (о лошади) ха-
 рапудливий, карапудливий.
 Пуговица — гудзь, гудзик.
 Пуговочникъ,-ца гудзикар,-ка
 Пуговочный — гудзиковий.
 Пуддингъ (всевожжн: ро-
 довъ) — баба, бабка.

Пудель — пудель; (у охотн.)
обмах.

Пудовой—пудовий.

Пудра—пудра.

Пудреница—пудерница.

Пудреніе—пудрування.

Пудрить—пудрувати.

Пудъ—пуд.

Пузанъ—череванъ.

Пузатый—череватий.

Пузо—черево

Пузырекъ — міхурець, пухи-
рець; банька, каламарь,
пляшечка.

Пузыристый—пухируватий.

Пузыриться — надиматися,
бульбашкувати; пишатися.

Пузырный—пухировий.

Пузырь — пухир; (на водѣ изъ
мыла) булька, котик, буль-
башка, банька, жмура; (на
тѣлѣ) пухир; мочевоу-пуздро;
(у четвероногихъ) бордюг;
(плавательн.) міхурець плав-
ний.

Пукъ, пучекъ — пук, пучок;
(соломы, веревокъ, денегъ
и т. д.) жмут, жмутик; (та-
баку) папуша.

Пулеметный—скорострѣльный.

Пулеметчикъ—скорострѣлецъ.

Пулеметь—скорострѣл.

Пульверизаторъ — прискавка.

Пульсовый — живчиковый.

Пульсъ—живецъ, живчик.

Пуля—куля.

Пунктирный—точкований.

Пунктировать—точкувати.

Пунктиръ—точкування.

Пунктъ—пункт, уступ, арти-
кул;—питательный — харчо-
дайна;—сборный—збірня.

Пуночка, пт. *Embariza hivalis*
—посмітюх.

Пунцовый—жаркий, горячий.

Пуншъ—шпунт, шпунтуш.

Пулавка, раст. *Anthenis tinctoria*—жовтило.

Пупковидный—пупкуватий.

Пуповина, анат.—пупник.

Пупокъ—пупецъ.

Пупочный—пупковый.

Пупъ—пуп.

Пупырьникъ, раст. *Torilis (Anthriscus)*—опуцька.

Пурга—сніговница, хуртовина.

Пурпурный—шарлатовый, шер-
латий.

Пурпуръ—шарлат, багрець.

Пускай, пусть—хай, най, не-

хай, бодай; -ка-хай-но, не-
хай, лишень.

Пускать,—стить — пускати, впу-
скати, впустити; почки — на-
бруньковуватися, набрунь-
куватися, набрунитися, на-
брощуватися, набростити-
ся, набростатися; ростки—
пароститися, назублювати-
ся,—битися; (въ ходѣ) запу-
скати, запустити; (пары)
запарюватися, —паритися;
(пыль въ глаза) ману на-
пускати,—стити.

Пустельга, пт. *Tipunculus alandarius*—мишолівка, мишо-
ловка.

Пустехонекъ —порожнісінький.

Пускаться,—ститься — пускати-
ся,—ститися, кидатися, ки-
нутися у що; (въ развратѣ)
забахурувати; (бродяжни-
чать) заблукати; (на авось)
пуститися навманя.

Пустовать—порожнювати.

Пустоголовый—дрібноголовий.

Пустодомъ,—мка—недбайло, не-
дбайлиця, недбаха, неку-
кібник,—ця.

Пустодумъ—марнодумецъ.

Пустозвонъ—торохтій.

Пустой — порожній; (безсодер-
жательный)—марный.

Пустомеля—торохтій, торох-
тійка, мелун, талалай, вер-
зун, марномовець.

Пустопорожній—порожній.

Пусторосль, раст. *Sambucus*—
боз, бузина.

Пустосвятство—святеництво.

Пустосвятъ—святеник.

Пустословить—марнословити,—
мовити, фляворити, форко-
тати, фльокотати.

Пустословъ—марномовець, та-
лалай, мелун.

Пустота—порожнеча.

Пустоцвѣтъ—ялоцвіт.

Пустошь—пустиння, пустка.

Пустынникъ,—ца —пустельник,
—ця.

Пустыннический —пустельни-
чий.

Пустынничество—пустельниц-
тво.

Пустынный—пустельный.

Пустыня—пустеля.

Пустырь—пустиння, пустка.

Пустѣть — пустіти; вилюдня-
тися.

Пустякъ — дрібниця, марниця, цяцянка, фрашка, абищия.
 Пустячный — малезний, дрібний.
 Путаница — крутанина, крутня, плутаниця, плутанна, плутанка, плутня.
 Путаніе — плутання.
 Путать — плутати; ся — плутатися, шевдатися; втручатися; збиватися.
 Путеводитель, — ница — проводирь, —рка, провідник, —ця.
 Путеводный — провідний.
 Путевой — дорожній; подорожній.
 Путешественникъ, —ца — мандрівець, мандрівник, —ця.
 Путешествіе — подоріж, мандрівка.
 Путешествовать — подорожувати, мандрувати.
 Путешествующій, странствующій — подорожній, мандрівний.
 Путникъ, —ца — подорожник, —ця.
 Путь — дорога, шлях; весенній — вешняк; зимній — зимняк; лѣтній — літняк; санный, растявший — талина; млечный — чумацька дорога.
 Пухленькій — пухкенький.
 Пухлый — опухлий; пухкий.
 Пухлякъ, пт. *Parus cristata* — чубатка; раст. *Daphne Mezereum* — вовчий перець.
 Пуховикъ — пуховиця.
 Пуховый — пуховий.
 Пухъ — пух; (на брюхѣ животн.) — почеревщина.
 Пучеглазый — лупатий, окатий.
 Пучекъ (охапка) — жмак, жмут, скрутень, пакут.
 Пучина — нурта, безодня.
 Пучить, вспучивать, вздуть — обдимати, обдути; (глаза) п'ясти, витріщати (очі).
 Пушечный — гарматний; снарядъ — гарматень, куляга.
 Пушистый — хихлатий, пухнатий.
 Пушить — хутрувати, лаяти.
 Пушица, раст. *Eriophorum* (*angustifolium*) — сп'ячник.
 Пушка — гармата.
 Пушкарскій — гармашевий.
 Пушкаръ — гармаш.

Пушки, раст. *Erigeron asper* — котячі лапки.
 Пушной — мохнатий, хутровий; полов'яний.
 Пуще — гірше, дужче, над, більше.
 Пушица, раст. *Eriophorum* (видъ *angustifolium* Roth) і *latifolium* Hoppe — заячі лапки; *E. vaginatum* — пух.
 Пхиновникъ, раст. *Aristolochia Clematitis* — хвилівник, фило́нник, хвилі́льник.
 Пчела — бджола.
 Пчелиный — бджоляний.
 Пчелистый — бджолястий.
 Пчелка — бджілка.
 Пчеловодство — бджолярство, пасішництво.
 Пчеловодъ — бджоляр, медовчик, пасічник.
 Пчеловоръ, пт. *Merops apiaster* — золотушник.
 Пчельникъ — пасіка, бджоляник; раст. *Galium ochroleucum* — медівник.
 Пшеница — пшениця; арнаутка — білотурка.
 Пшеничный — пшенишний.
 Пшено — пшоно.
 Пшонный — пшоняний.
 Пыжить — клейтушити; пирожитися.
 Пыжь — клинтух, кле.тух, флейтух.
 Пылатъ — яритися, палати, палахкотіти, бухтіти, паленіти.
 Пылающий — ятряний (объ огнѣ); ярий.
 Пылинка — порошок; песчинка (въ глазу) — запороха.
 Пылить — кушпелити, кушпотіти, курити, накурювати.
 Пылигся, запылиться — запорошуватися, запорошитися, куритися, укурюватися.
 Пылкій, вспылчивый, о — загорілий, палкий, гарячий, запальчастий, о.
 Пыль — запал, запалення, запаління, пал.
 Пыль-штип, пыл, порох; взбитая кура, кушпела, копіт, кулява, кіптяга, киптюга; большая — пиляка, пилюра, пилюга; цвѣточная — перга; на ногахъ пчелы — обніжжа.
 Пыльникъ, бот. — пилочня.
 Пыльно — курно, порошно.

Пыльный — курний, куряний, порошний.

Пырять, пырнуть — штурхати, штурхнути, штрикати, штрикнути, шуряти, шурнути, штрихонуть, штриконуть, шпиркати, рнути, шпортнути, шпортонуть, ширяти, шебенуть, чеберяти, берхнути.

Пытанный — катований.

Пытать — катувати.

Пытаться — мірятися, намірятися, трібувати.

Пытка, истязаніе — катівня, муки, тортури.

Пытливый, о — допитливий, цікавий, о.

Пыхтѣніе — дмухання, пухкання.

Пыхтѣть — фучати, футіти, пухкати, дмухати.

Пышать — сапати; (о пламени) шагати, жахтіти, пашіти.

Пышка — пампушка, пухтелик.

Пышность — пишнота, виставність, бучність, перепих.

Пышный, о — пишний, виставний, бучний, о.

Пьедесталь — п'єдесталь.

Пьющий — питущий.

Пьяница — п'янюга, заливайло, опіяка, піяк, піяка, перепієць; шутл. — не — минай-корчма.

Пьянство — п'яттика, п'яцтво, опійство.

Пьянствовать — віячити, чаркувати, почаркувати.

Пьянчужка — п'яничка, п'янди-голова.

Пьяный — п'яний, напиль, на-лиганий.

Пьянѣть — п'яніти.

Пѣвецъ — співак; (поэтъ) співець.

Пѣвица — співачка.

Пѣвникъ болотный, раст. *Ogchis militaris* — зозулин сліози, любки.

Пѣвунъ, -ня — співун, -ха, щебетун, -ха.

Пѣвучесть — співучість, співливість, співність.

Пѣвучій — співучий, співливий, співний.

Пѣвческая — співальня.

Пѣвческій — співацький.

Пѣвчій — співочий; сущ. — співак.

Пѣгій — дзябканистий, строка-

тий, піганистий; двуцвѣт. кішастий.

Пѣна — шум, шумовина, шумовиння.

Пѣнистый — шумовинний, шумливий, кудрий, пінявий.

Пѣниться — шумувати, пінити.

Пѣніе — спів, співа, співання.

Пѣнка — (на кипяченомъ молокѣ) — старка; (на молокѣ, сливахъ) — плівка; (на вареньѣ) — шумовина.

Пѣнковый — пенъковий.

Пѣнокосниматель, -ница — лічокруп, -ка.

Пѣнокоснимательство — лічокрупство.

Пѣнность — пінявість.

Пѣночка обыкновенная, пт. — пойчик, лозиняк, євка.

Пѣнящийся — шумний.

Пѣсельникъ — пісняр.

Пѣсенка — співанка, пісенька.

Пѣсенникъ — співаник.

Пѣсенный — співний.

Пѣснопѣвецъ — поспівець.

Пѣснопѣніе — поспів'я.

Пѣсня — співанка, співа, спів, пісня.

Пѣтухъ — півень, когут, кур, кокош.

Пѣтушиться, важничать — кокошитися.

Пѣтушій — півнячий, когутій, когутячий.

Пѣтушій гребешокъ, раст. *Amaranthus landatus*, и *Sorghum vulgare* — просо дике, турецьке просо, краса; *Онопіс* — лисий хвіст.

Пѣтушокъ — півня, півник.

Пѣть — співати; (плохо) скиргикати; (о пѣтухѣ) піти, кукурікати; (о крапивникѣ) шрітати; (о перепелѣ) вибивати; (о солов'ї) тьохкати; (на клиросѣ) канархати.

Пѣхотинець — пішак; (въ нын. укр. арміи) — гайдамака.

Пѣшеходный — пішоходний.

Пѣшій — піший.

Пѣшка — пішак; попихач, нікчема.

Пѣшкомъ — пішка, піктурою.

Пядь — корх.

Пяленіе — напинання; — глазъ — витріщання очей.

Пялить — напинати, натягати; глаза — витріщати очі.

Пяльцы—п'яльця, кросна.
 Пята—п'ята.
 Пятакъ—десять шагів.
 Пятерикъ—п'ятерик.
 Пятерицею—уп'ятеро.
 Пятерка—п'ятка.
 Пятиалтынний—злотий.
 Пятиверстный — п'ятиверотовий.
 Пятиглавый—п'ятибанний.
 Пятигранникъ — пятигранчатник.
 Пятидесятилѣтній -п'ятьдесятилітній.
 Пятидесятница—зелені свята.
 Пятидесятый—пятьдесятий.
 Пятидневный—пятиденний.
 Пятикопсечный — десятьшаговий.
 Пятилѣтіе—п'ятиріччя.
 Пятилѣтній—п'ятирічний.
 Пятимѣсячный—п'ятимісяшний.
 Пятипольный—п'ятизмінний.
 Пятипроцентный—п'ятикаматний, п'ятипроцентовой.
 Пятисотый—п'ятьсотий.
 Пятитысячный — п'ятитисячний.
 Пятить—пхати назад.
 Пятиться, итти задомъ—задкувати, рачкувати.
 Пятиугольникъ—п'ятикутник.
 Пятиугольный — п'ятикутний.
 Пятка—п'ятка.
 Пятнадцатикопеечный — тридцатьшаговий.
 Пятнадцать—п'ятнадцять.
 Пятнать—плямить; плямувати, ославляти; таврувати, клейнити.
 Пятнаться, ниться — плямиться.
 Пятнистый (въ пятнахъ)—пльмовитий, плямуватий, плямистий, цяткований, цятований, кований.
 Пятно—плямина, пляма, ляпка, петьмо; на отъ разлитой цвѣтн. жидкости-льопи; на лицѣ у беременной—остуда.
 Пятнышко-цята, цяпка, плямка.
 Пяточный—п'ятковий.
 Пятый—п'ятий.
 Пять — п'ять; съ половиною -півшога.
 Пятьдесятъ—п'ятьдесят.
 Пятьсотъ—п'ятьсот.
 Пятью—пять раз.
 Пяченье—задкування.

Р.

Раба—невільниця, невольничка.
 Рабій — невольничий, невольничий, невольницький.
 Раболѣпіе — ницювання, плазування, улесливість, забіги.
 Раболѣпный, -о — підлабузний, улесливий, плазовитий, підлотний, лабузливий, -о.
 Раболѣпствовать—улещатися, плазувати, мостом класитися, лизати халяву, чоботи (кому).
 Работа—робота, праця, робіння; (что сработано) діло, твір; (хлопоты) орудя.
 Работать — робити, працювати; не разгибая спины — кряжити.
 Работишка—робітка.
 Работливый—працьовитий.
 Работникъ—роб, робітник, -ця, зарібник, -ця; (труженикъ) працівник, -ця; (слуга) челядник, -ця, наймит, -чка.
 Работный—робітний.
 Работодатель—роботодавець.
 Работащій—робучий, робочий, роботящий, працьовитий; сущ.-роботяй, роботяга; о женщ.-роба, роботуха.
 Рабочая—робітня.
 Рабочій—робітник; (нанявшійся на лѣто)—політник, -ця; прил.-робітний, ділний; (вопросъ) робітничя справа.
 Рабскій — невольничий; (подражаніе) сліпе наслідування.
 Рабство — неволя, кормига, ярмо.
 Рабъ — невольник.
 Раввинъ—рабин.
 Равенство—рівність.
 Равнение — рівнання.
 Равнехонько—рівнісінько; однаковісінько.
 Равнина — плосинь, ровинь, площина, рівнява, рівнина; на горахъ—полонина; низмен. на лѣв. берегу рѣкъ—пологи.
 Равнинный—рівниновий, рівнявий.
 Равно—рівно, зарівно, урівні; все равно—однаково.

Равноапостольный — рівноапостольний.

Равнобедренный, геом.—рівнобедренний.

Равнобокий — рівнобокий.

Равновременный, -о — рівночасний, -о.

Равновѣсіе—рівновага.

Равновѣсный — рівноваговий, рівновагий, рівноважний, -о.

Равноденникъ—рівник.

Равноденственный — рівниковий.

Равноденствіе—рівнодень, рівнодення.

Равнодушіе—байдужість, обонятність.

Равнодушный, -о — байдужий, обонятний, -о.

Равнодѣйствующій — вислідний.

Равнозначащій — рівнозначний.

Равномѣрный, -о—рівномірний, однаковий, -о.

Равнообразіе—одноманітність.

Равнообразный, -о — одноманітний, -о.

Равноотстоящій — рівнодалекий, рівновідлеглий.

Равноправный—рівноправний.

Равносильный — рівнодужий; рівноваговий, рівнозначний.

Равносторонній—рівнобокий.

Равностоющій—рівновартий.

Равность—рівність, рівня.

Равноугольный—рівнокутний.

Равноцѣнность—рівновартність.

Равноцѣнный — рівновартний.

Равный—рівний, однаковий.

Равняніе—рівняння.

Равняютъ, сравниваютъ — зарівнювати, зарівняти, рівняти, зрівнювати; прирівнювати, порівнювати.

Радехонекъ—радісінський.

Ради—для, задля, про; заради; -того—задля того; -чего—про що.

Радивый, -о—дбайливий, дбайний, дбайлий, -о.

Радикализмъ — радикальство.

Радовать, обрадовать — тішити, утішити, потішити, підвеселяти, підвеселити.

Радоваться—тішитися, утішатися, радіти.

Радоница—могилки.

Радостный, -о—радісний, -о.

Радость—радоші, радість.

Радуга — веселка, веселиця, весівка, райдуга, коркобець, туга, красна дівка.

Радужный—веселковий.

Радушіе — привітність, щирість, зичливість.

Радушный, -о — привітність, щирість, зичливість.

Радъ—радий.

Радѣніе—дбання, дбалість.

Радѣтель, -ница—дбач, дбаха, дбайливець, -ливиця.

Радѣть—дбати за що, пильнувати чого, побиватися за що, кряжити за чим.

Раждаютъ, -дять — родити, породити, уродити, народжувати, народити, привести; справляти, справити, зробити, учинити.

Ражій—огрядний.

Разбавляютъ, -вють — розводити, -вести, розпускати, -стити.

Разбаливаются, -блѣться — розболюватися, -літисся; розхоруватися, -хорітисся.

Разбаловать, -ся — розбештати, -ся.

Разбалтываютъ, -блѣтять — розбовтувати, ресколочувати, -тити; розглашать, -сять—розляпувати, розляпати, роздзвонювати, -нити, розлементити, росплести.

Разбередить—роз'ятрити, розвередити.

Разбиваемый—розбиваний.

Разбивать, -бить — розбивати, бити, розлупити, росхекати, розсадити; -вдребезги—на гамуз, на друзки, на мотлох, на череп'я побити, помізчити, потрошити; побивати, побити; -лагерь—табором стати; -палатку — намет нап'ясти, росп'ясти.

Разбивка—розбив, розбивини, розбивання, розбиття; розділ; -зданія, сада—плянтування.

Разбивной — роздільний, подільний, поділистий.

Разбивчивый—крихкий, крухкий; (о мукѣ) грудкуватий.

Разбираіе—розбори.

Разбиратель, -ница — розбирач, -ка.

Разбирательство—розправа.

Разбирать, -брать — (разнимать по частям) розбірати, -зібрати, розвалювати, -лити; (ра :упать) роскуповувати, -пити, пороскуповувати; (понимать, соображать) розуміти, зрозуміти, урозуміти, утямити, росшолопати, росшулічити, росшушукати, росчовпати, росчурукати, росчумати, уторопати, роздлубати.

Разбитой — промітний, шамкий, меткий, моторний, жвавий.

Разбитый, расколотый — росхряпаний; (предметь)-росхряпень.

Разбогатѣть—збагатіти, збагатіти, збагатшати, запогтіся, розможніти, порозможніти; (немного) призаможніти.

Разбой — розбій, розбійство, харцизство, харцизяцтво.

Разбойникъ—опришок, добичник, здобичник, здобишник, розбиш, збуй, збій, збійник, забіяка, розбіяка, харциз, харцизник, розбійник, розбишака, людо-різ, (морск., рѣчн.) ушкал.

Разбойничаніе—харцизування, розбійство, харцизтво.

Разбойничают — розбоювати, опришкувати, збійникувати, харцизити, харцизувати, (на морѣ, рѣкѣ) ушкалювати.

Разбойнически—розбоем.

Разбойнический — опришницький, здобичницький, збуйницький, харцизницький, розбійницький, розбишацький

Разбойничество — опришництво, здобичництво, збуйництво, харцизяцтво, розбійство, розбійництво, розбишацтво.

Разбойничій--розбійський; розбійників, розбишацький, збоєцький, харцизяцький, лотовський.

Разболтаться--роspатякатися, розбазікатися.

Разборка—(сортировка) сортування, гатункування, хух-

рини, хухряння; (зданія, избы) розмурування, розбір.

Разборный — розбіральний, складаний.

Разборчивый, о — (четкій) читальний, виразний, розбірний, о; (осторожный) оглядний, розсудний, розважний; (прихотливый) перебірливий, переборшливий, примхливий, вередливий, о, перебірник, -ця, переборець, перебірчик.

Разборъ — (книги, сочиненія) критика, розбір, росклад; (шапочный) шапкобрання; (сортъ) гатунок, хухрина; (разбирательство) суд, росправа; (товара) збуток; вибір, вибірання, перебірання; ріжниця.

Разботѣлый—отягтілий, опастий, гладкий.

Разботѣть—отягтіся, погладшати.

Разбранить—розляти, виляти, висварити.

Разбраниться — посваритися, розлятися.

Разбрасывать, -бросать, -силь — роскидати, кинути, пороскидати, тирхати, ростирхати, поростирхувати, розрунтати.

Разбрататься—порізнитися.

Разбрестись—розбрестися, поросходитися, розсипатися, роспорошитися.

Разбродъ—ростіч, розсип.

Разбродяжничаютъ — розволочитися.

Разбросанность--роскиданість.

Разбросанный — роскиданий, розсипний.

Разбросъ--роскид, помет.

Разбрызгивать, -згать — розляпувати, -пати, росприскувати, -кати.

Разбрызжаются — розбурчатися, розбурмотатися.

Разбудить — розбуркати, будити, росколошкати, скорняти, розворушити.

Разбухать, -хнуть — трудоватити, струдоватити, бучавити, побучавити, набучавити, бубнявити, набубнявити, набрякати, брякти.

Разбухший—набряклий, струденатілий, бучавий, бубня-

вий, набряклий набузнявий.
 Разбушеваться -розбурхатися, розбурхотатися, розгвалтуватися.
 Разбуяниться — счинити, збити бучу, розмордуватися.
 Разбѣгаться, бѣжаться — розбігатися, бігтися, порозбігатися, ростікатися, -тектися, поростікатися; розганятися, розігнатися.
 Разбѣгаться — розбігатися.
 Разбѣгъ—розгон.
 Разбѣситься—посатаніти, розлютуватися, розмордуватися.
 Разважничавшійся — распиндений, распиндючений, расприндений, роскобенілий.
 Разважничаться — расприндитися, розбришкатися, рощванитися, распиндючитися, роскобенитися.
 Разваливать, -лить — розвалювати, -лити, бурити, розбурити, роскидати, пороскидати, руйнувати, зруйнувати.
 Разваливаться, -литься — розвалюватися, -литися, розснаснитися; (сидѣть, лежать, раскинувшись) вивертатися, -нутися.
 Развалина — руйновище, звалище, руїна.
 Развалистый — розложистий, ополостий.
 Разваль—(сосудъ съ отведенными наружу краями) вінцянка; (плавная рысь лошади) шлаг; (горн.) яма, кспальня; натовп, натиск.
 Разваривать, -варить — розварювати, -рити.
 Разварка—розварювання.
 Разварной—варений.
 Разведенецъ—роводець.
 Разведение — (разъединение) розлучення; (водою) розбава, роспущення; (растеній) розсада, розвід; (дом. живот.) росплід, хов, годування.
 Разведенка—розвідка.
 Разведриваться, -дриться — розгодинюватися, -динитися, на годині стати.
 Разверживать, -дить — роз-

ятрювати, -рити, розражати, -зити.
 Разверзать, зть — росчиняти, -нити; ся — розступатися, -питися, росчинятися, -нитися.
 Разверстка — поділ, розділ, росклад; (о землѣ)—розмзжування, паювання.
 Разверстывать, -стать — поділяти, -лити, роскладати, -класти, розділяти, -лити.
 Развертывать, -вернуть — розгортувати, розгортати, -рнути, розібрати; ся—розгортатися; (о листьяхъ, почкахъ) роспукуватися, роспускатися; (о войскахъ) фронтуватися, уфронтуватися; росщедрюватися, -ритися.
 Разверчивать, -тѣть — роскручувати, -крутити.
 Развеселиться—завеселитися, звеселитися.
 Развеселять, -лить—звеселяти, звеселити, підвеселяти, -лити.
 Развивание—розвинення, розвій.
 Развивать, -вить — роскручувати, -тити.
 Развизжаться—розскавчатися.
 Развила — розсоха, чепера, чеперга, чеперуха, ростака.
 Развилистый—розсохатий, чеператий, чепергатий, розлогий, розлогистий, розложистий.
 Развинчивать, -тить — відшрубувати, -бувати, відкручувати, -тити, розгвинчувати, -тити.
 Развираться, разовратся — розбріхуватися, -брехатися.
 Развитие—розвиток, розвій.
 Развлекать, лечь, -ся — розважати, -жити кого чим, -ся забавляти, забавити; -ся, тішити, -ся, потішити, -ся.
 Развлечение — розвага, розжиток, розривка, забава, забавка, бавка.
 Разводить, -весть—(расторгать бракъ) розлучати, -чити; (волнение) росхвильовувати, -лювати; (жидкостью) розріжати, -дити; (огонь) роспалювати, -лити; (пары)

роspарувати,-рити; (скотъ, птицу) роspлоджувати,-дити, годувати; (дерущихся) роzбороняти,-ронити; (солдаты по поcтпно) роzставляти,-cтавити.

Разводная — роzvідна.

Разводный — роzvідний.

Разводъ — (брачн.) роzлука.

Развозить,-везти — роzвозити, роzвезти, порозвозити.

Развозка — роzвозини.

Развозный — роzвозовий.

Разволноваться — роcхвилюватися.

Развоняться — роzcмердітися.

Развопиться — лементувати, роzлементуватися.

Разворачивать,-воротить — роcкидати,-кидати, роzлуплювати,-пити.

Разворовывать,-ровать — роcкрадати, роzікрасти, пороcкрадати.

Разворчатся — роzgиркатися, роzgарикатися, роzбурчатися.

Развратитель,-ница — лихозвідник,-ця, лихопризвідник,-ця.

Развратительный — лихозвідний, лихопризвідний.

Развратникъ — роcпутник, бахур, пічлаз.

Развратница — роcпустниця, лотра, бахурка.

Развратничать — бахурувати, роcпустувати.

Развратность — роcпустність.

Развратный, о — роcпустний, о.

Развратъ — роcпуста.

Развращать,-вратить — псувати, зіпсувати, на лихе зводити, роzводити,-вести.

Развращение — лихозводи́ни.

Развращенность — роcпусність.

Развѣючивать,-чить — роzладоувати,-дувати, роcтеркиловувати,-лувати.

Развѣ — хиба, хибаль, хибань, невже, неке, чи, або, чи ж, або ж, чи тож.

Развѣвать,-вѣять — (раздувать вѣтромъ) роzмаювати, роzмаяти, фаяти, фаякати, фюкати; (разнести вѣтромъ) роzvіювати,-віяти, роzдмухати,-дмухати.

Развѣваться — маяти. майорити, ф'юкати, плихати.

Развѣвающийся — роzмайний.

Развѣдка — звідни, довідка, ви́відка, роzvідини, роcпитка, підслухи.

Развѣдочный — довідковий; отрядъ — чамбул.

Развѣдчикъ — чамбуларь, плаcтун, роzvідач, вивідач.

Развѣдывание — роzvідини, шпикуляція, допити, роcпити.

Развѣдывать,-дать — вивідувати,-дати, довідуватися,-датися, допитуватися,-татися, дізнаватися,-знатися.

Развѣнчивать,-чать — роzлучати,-чити; роzvінчувати,-чати.

Развѣсистый — криcлатий, криcловатий, ополіcтий, роzложіcтий, роzлогий, роzлогіcтий, роcхилиcтий.

Развѣсъ — важення, виваження.

Развѣсы — важки, тягарки.

Развѣтвление (улицы, дороги, рѣки) — роcтік.

Развѣтвлять,-вить — роcтікати,-текти, роzгалужувати,-вити.

Развѣшивать,-сить — важити, зважити, роzважувати,-жити, пороzважувати; роzvішувати,-вішати, пороzvішувати.

Развязка — (дѣла, случая) кінець, наслідок; роz'язок.

Развязность — прихвалість.

Развязный, о — прихвалий, о.

Развязывать,-вязать (связанное) — роzмотузувати, роzv'язувати.

Разгавливание — роzгові́ни.

Разгавливаться, -говѣться — роzgівлятися, гові́тися.

Разгадка — відгадка.

Разгадчикъ,-ца — відгадник,-ця, угадько.

Разгадывать,-дать — відгадувати,-дати.

Разгаръ — роcпал.

Разгибать,-гнуть — роzgинати,-зігнути, пороzgинати, роcхилати,-лити, роcтуляти,-лити.

Разгибистый — роzgинливий.

Разгибной — роzgинальний.

Разгибъ — роzgин, роcхил.

Разгильдяй — (мѣшокъ, неповоротливый) шалава, пинявець, бамбула, мамула, кнюх, легойда, штурмак, тухтій, макуха, вайло; (не-

ряха, растрепана) коструб,
кудланъ, роскуйда, нехлюя,
(беззаботный, равиня) роз-
зява, гава.

Разглагольствованіе — патяки,
балаканина.

Разглагольствовать — постола-
кати, базікати, просторіку-
вати.

Разглагольствующій — просто-
р[і]куватий.

Разглаживать, -дить — сплян-
товувати, -тувати; (утюгомъ)
выпрасовувати, випрасу-
вати.

Разгласка — розголос, поголос-
ка; непорозуміння, незго-
да, нелагода, розрада, ро-
стирка.

Разглашатель, -ница — розго-
лосник, -ця, проязичник, -ця.

Разглашать, -силь — росповіща-
ти, -стити, проязичувати,
проязичити, розславляти,
-славити, розголошати,
-сити.

Разглашеніе — розголос.

Разглядываніе — розглядини,
розгляд.

Разглядывать, -дѣть — розгля-
дати, гледіти, роздивляти-
ся, -витися; (съ трудомъ)
сліпати.

Разгнаивать, -гноить — розгно-
ювати, -гноїти.

Разгниваться, -гниться — роз-
гниватися, -гнитися.

Разгноеніе -- розгній, розгно-
іння.

Разгнѣвлять, -гнѣвать — гніви-
ти, розгнівити.

Разгнѣздиться — загніздитися,
закублитися.

Разговаривать — розмѣвляти.

Разговариваться — (о чемъ-либо)
збалакатися, зговоритися,
розмовитися, розгугорити-
ся, розбалакатися.

Разговорный — розмовний.

Разговорчивость — балакува-
тість, балакучість, балак-
ливість, говіркість, мов-
ність.

Разговорчивый — балакуватий,
мовний, балакучий, балак-
ливий, говіркий, мовний.

Разговоръ — розмова.

Разговѣнье — розговіни.

Разгонистый — розлогистий,

Разгонъ — розгон.

Разгонять, разогнать — розга-
няти, розігнати, розроня-
ти, -нити.

Разгораживать, -дить — розго-
рожувати, -дити; перегоро-
жувати, -дити.

Разгораться, -рѣться — роспа-
лягтися, -литися; жевріти,
розжеврїтися, розітлїтися,
обгорїтися, розжарюватися,
-жаритися; зачервонїтися,
зашаритися.

Разгореваться — убиватися, в
тугу вдатися, зажуритися.

Разгорячать, -чить — розпалѣ-
ти, -лити, роспїкати, пекти;
роздратовувати, -тувати.

Разгорячаться, -читься, вспы-
лить — запалюватися, запал-
итися; (войти въ азартъ)
розогнїти.

Разгоряченіе — розпалення.

Разграбленіе — зграбування,
жакування, рабування.

Разграблять, -бить — рабувати,
грабувати, зрабувати, згра-
бувати, жакувати, розжа-
кувати, сплюндрувати; пе-
реплюндрувати, пожаку-
вати.

Разграниченіе — розмежування
Разграничивать, -чить — розме-
жовувати, -жувати.

Разграфа (транспарантъ, под-
ложка) — раштра.

Разграфлять, -фить — шпаль-
тувати, пошпальтувати,
линювати, розлинювати.

Разгребать, -гребть — розгрѣба-
ти, -гребти, розгортати, -рну-
ти, розгромаджувати, -ма-
дити.

Разгремѣться — розгуркатися,
розгуркотатися, розгрїмо-
татися, розгрїматися.

Разгромленіе — плюндровини.

Разгромлять, -мить — плюндру-
вати, сплюндрувати, пере-
плюндрувати, руйнувати,
зруйнувати, розруйнувати.

Разгромъ — погромище, по-
гром, плюндрація, плюн-
дровини, пустошення, ни-
щення.

Разгружать, -зять — виладову-
вати, -дувати, вивантажу-
вати, -жити, виважувати,
виважити, витеркиловува-
ти, витеркилувати.

Разгруженный — виладований, вивантажений, розвантажений, виважений, витеркилований.

Разгрузка — виладовини, розвантаження, вивантаження.

Разгрузочный — виладовний.

Разгрузчикъ — виладовник, носій, носак.

Разгруститься — засумувати.

Разгрызать, - зть — розгризати, -зти.

Разгуливать — проходжуватися.

Разгуливаться — розвеселятися; (о погодѣ) розгодинюватися, випогоджуватися.

Разгуль — гульня, гульба.

Разгульный — завіякувагий, гулящий, гульливий.

Раздавание — роздавання, роздання.

Раздаватель, -ница — роздайко, роздавальник, -ця.

Раздавать, дать — роздавати; (въ долгъ) понавирати, понавирити, розвирити.

Раздаваться, -даться (расширяться) — подаватися, -датися, ростягатися, -гтися; розступатися, -питися; (о звукѣ) лунати, задунати, розтинатися, розітнутися, розлягатися, -гтися, розкочуватися.

Раздавливать, -вить — халастатити, розхаластатити, чавити, розчавити, розчавлювати, -чавушити, -чавчитити, роздушувати, -шити; (разможить) розмізчитити, -м'єскавити; (наѣхавъ) рострудити.

Раздаривать, -рить — роздаровувати, -рувати, пороздаровувати, передарувати.

Раздатчикъ — видавник.

Раздача — видаванка, видавини, роздання.

Раздваивать, -двоить — роздвоювати, -двоїти; роздвічити.

Раздваиваться — двоїтися.

Раздвигать, раздвинуть — розсувати, -сунути; (кусты, напр.) прохилити, прохилити; (толпу) ростовплювати, -товпити.

Раздвижка — розсовини, розсування.

Раздвижной — розсовний, розсувний, розсувальний.

Раздвоение — роздвій; (рукоятки и т. п.) — роскіп; (дороги, рѣки) розвилки, росток, ростака.

Раздергать — шарпати, росшарпати, ростирхати.

Раздергивать, дернуть — розсувати, -сунути, розсмикувати, -смикати, -смикнути.

Раздирать, -драть — роздирати, -дерти, панахати, роспанахати, шматувати, росшматувати.

Раздобарывание — балаканина, патякання, патяканка, патяканина, базікання, блягузкання.

Раздобары — балачки, теревені, патяки, блягузнява.

Раздобаривать — базікати, теревенити, блягузкати, патякати, барашкувати.

Раздобрить — удобрити.

Раздобриться — роздобритися.

Раздобрѣть — отягтися, погладшаги.

Раздобывание — роздобуток.

Раздобывать, -быть — наздобувати, -бути, роздобувати, розідбати, роздобути, роскобіжкати.

Раздолье — предозвілля, предузвілля, привілля.

Раздольный — предозвільний, предузвільний, привільний.

Раздорный — которливий, звадливий.

Раздоръ — розрада, котора, звада, каламут, розбрат, нелагода, незгода, заколот.

Раздосадовать — розгнівати.

Раздражать, -жить — дратувати, роздратувати, розражати, розразити, лютити, розлютити; ятрити, зайтрити.

Раздражение, гнѣвъ — роздратування, фрас, пасія; (раны, нервовъ и пр.) ятрення, зайтрення.

Раздраженный — дратований, фрасований, роздратований.

Раздражимость — уразливість.

Раздражительность — драгливість, дражливість.

- Раздражительный—драгливий, драгливий; (о скотѣ) дровистий, дровливий.
- Раздражиться (сильно) — роз'юшитися.
- Раздразнивать,—нить — дровити, роздрочити.
- Раздробимый—хрупавий.
- Раздробительный — хрупальний, друзківний.
- Раздробление—хрупанка, хрупнява, хрупанина; (кости, камня)рострощення;(арифм.) перетворення.
- Раздроблять,—бить — хрупати, похрупати, друц(з)кати, подруц(з)кати, дрібнити, подрібнити.
- Раздувальный—(о мѣхѣ) ковальський.
- Раздувальщикъ ца — роздимач,—ка, роздмухач,—ка.
- Раздувать,—дуть — роздухувати,—хати, роздмухати,—дмухнути, роздимати,—дути.
- Раздумчивость — вагавість, вагальність, розгадкуватість.
- Раздумчивый — вагавий, вагальний, розгадко, розгадкуватий.
- Раздумывать (размышлять) — гадкувати, кметувати, мусувати, міркувати, мізкувати.
- Раздумывать,—думать—вагатися, незважатися, розгадувати,—дати; передумувати,—мати.
- Раздумье—роздум,гадкування, коверза.
- Раздурачиться — роздурітися.
- Раздутость — одутість, одутість.
- Раздушать,—шить — налахати,—хтити.
- Раздѣваніе—роздягання, розбірання.
- Раздѣвать,—дѣть,—ся — роздягати,—гти,—ся; донага —роздягати гольцем; (верхн. платье) наддягатися,—гтися.
- Раздѣленіе — розділ, розлук, поділ.
- Раздѣлимость—подільність.
- Раздѣлимый — подільний, поділистий.
- Раздѣлитель,—ница — роздільник,—ниця.
- Раздѣлительный — дільничий.
- Раздѣлка—обрахунок, расплата; (кирп. кладка между трубой и потолкомъ) окомина.
- Раздѣль—поділ, дуван.
- Раздѣловать, — лать — (печь, трубу) окоминовувати,—нувати; (подъ дубъ и пр.) розмальовувати,—лювати; —ся (кончить расчеты, дѣла), расплачиваться, — титися; (съ долгами) вив'язуватися,—затися з боргу; (угрожать) расправляться,—витися.
- Раздѣльный—дільчий;(запись) дільчий акт.
- Раздѣлять,—дѣлить — ділити, розділяти,—ділити, паювати, пайкувати, дуванити, подуванити; (пару) распаровувати,—рувати; (на трое) троїти, потроїти; (на куски, напр., тушу) розбатовувати, тувати; (труды, горе, радости) поділяти,—лити, паювати; (кого съ кѣмъ) різнити, порізнити.
- Раздѣляться,—литься(о землѣ) —дуванитися, передуванитися; різнитися, зрізнитися.
- Разжалобиться—розжалкуватися, зжалитися.
- Разжалобивать,—бить — розжалати, розжалити.
- Разжалованіе—здеградування.
- Разжаловать—здеградувати.
- Разжевать—ужамати, розжувати.
- Разжива—здобуток, здобиток, розжиток.
- Разживаться,—житься — спромогатися, спромогтися, підживати,—жити, піджитися, заможніти, позаможніти.
- Разжигать,—жечь —роспаляти,—лити; розпикати,—пекти.
- Разжидѣть—розрідитися.
- Разжижать,—дять—розріджувати,—дити, розводити,—вести.
- Разжиженіе—розрідіння, розрідження.
- Разжимать,—жать,—ся —ростуляти,—лити,—ся.
- Разжирѣть — розгладшати, розжиріти.
- Раззадоривать,—рить—піддратовувати,—тувати, під'южувати,—юдити, підбурювати,—рити.

Раззнакомиться—розцуратися.
Раззолотить—обзолотити, ви-
золотити.

Раззудиться—розсвербітися.
Раззѣваться—ропозіхатися;
розгавитися.

Разикъ—разок, разочок.

Разиня—ростяпака, шалава,
розвора, розгамуза, розвір-
няка, розвеза, ростелепа,
роззява, гава.

Разительный—разючий.

Разить—вражати; бити, поби-
вати; издавать запахъ-па-
шіти.

Разлагать,-ложить—росклада-
ти, класти; ся-strupішати,
strupішити.

Разладъ—розладдя, нелад,
незгода, безладдя, безлад,
незлагодя.

Разлакомившийся (чѣмъ)—по-
нажений (на що), розпо-
нажений, розласований.

Разлакомить—розласити, рос-
понадити, розласувати.

Разлакомиться—ропонадити-
ся, розласуватися, розла-
ситися, розжируватися,
усмакувати.

Разламывать,-ломать--ламать,
поламать.

Разлягаться—розгавкатися.

Разлеживаться,-жаться—ви-
лежуватися, -жатися; роз-
недужуватися, -жатися.

Разлетаться,-тѣться—розліта-
тися, летітися, порозліта-
тися; розпадатися,-пасти-
ся, розскочитися.

Разлетѣть—розліт.

Разлечься—розлягтися, рос-
кластися, вивернутися, по-
вивертатися.

Разливальный—розливний;
-ная ложка-полоник, ополо-
ник.

Разливать,-лить—розливати,
-лити, порозливати; ся-роз-
ливатися, росшайнутися;
(о рѣкѣ) повеніти, сповені-
ти, сповенитися, росполо-
нитися.

Разливка—розливини.

Разливной, разливающейся—
розливчастий.

Разливъ—затон, повінь, по-
відь, залива, дунай, водо-
пілля.

Разлиневаніе—шпальтування,
линювання.

Разлиневать—шпальтувати,
линювати.

Разлинка—линьба.

Разлитіе—розлива.

Различать,-чить—розрізняти,
-знити, відзначати, чити.

Различение—розрізнення, від-
різнення.

Различествовать—різнитися,
розрізнятися.

Различительный—відрізняль-
ний.

Различіе—різнація, різ(ж)-
ниця.

Различный, о—різний, усе-
лякий, о, усякий, усяково.

Разложение—росклад, роспад;
гниття,strupішіння.

Разломъ—злом, розлом.

Разлопываться,-паться—ро-
стріскуватися, -тріснутися.

Разлука—ростання, розлука,
рострявання.

Различать,-чить—розлучати,
-чити, різнити, порізнити,
роз'єднати.

Разлучение—розлучення, роз'є-
днання.

Разлучитель, ница—розлуч-
ник,-ця.

Разлучающий—розлучний.

Разлѣзаться,-лѣзться—розла-
зитися-лізтися, дертися,
подертися.

Разлѣниваться,-лѣниться--ле-
дащіти, розледащіти, зледа-
щіти, лінуватися, розліну-
ватися, розлобурюватися.

Разлѣнившийся—зледащільний.

Разлѣпить—розліпити, налі-
пити, порозліплювати, по-
наліплювати.

Разлюбить—роскохати, пере-
кохати.

Размазня—рідка каша; (о че-
ловѣкѣ) тухтій, плохтій, ма-
куха, бамбула, мниха.

Размазывать,-зать—розмазу-
вати,-зати; квацяти, наква-
цувати, базграти, набаз-
грати.

Размалывать,-молоть—розме-
лювати,-молоти; на крупу-
зашеретувати.

Размаринъ, ст. Rosmarinus of-
ficinalis—розмайрин.

Размахивать,-хнуть—розмахи-
вати,-хнути.

Размахъ—мах, помах, розмах;
(сила движенія, удара) им-
пет; съ размаху-шибнем.

Размачивать,-мочить — розмо-
чувати,-чити.

Размашистый — розмашний,
широкий, розгонистый.

Размежеваніе—межівка, роз-
різка, поділ, помір.

Размежевывать, жевать — мі-
ряти, одміряти.

Размежевываться — межува-
тися.

Размельчать,-читъ — кришити,
покришити, дрібнити, по-
дрібнити.

Размерзать,-знуть—розгасати,
розгастить, замерзати,-мер-
знути.

Разметать,-мести—розмітати,
-мести.

Разметный—роскидний.

Разметъ—роскид.

Разметывать,-метать — роски-
дати,-кидати, пороскидати.

Разминать,-мять—розминати,
розіминяти.

Размножать,-жить — плодити,
наплодити, разводить,
вести.

Размножаться, житься — пло-
диться, расплодиться, рос-
корениться.

Размноженіе—плодіння, пло-
диво.

Размозженіе—рострощенія.

Размозжить-розмізчити, пере-
мізчити, рострощити,
розчавити.

Размокать, мокнуть — розмо-
кати-мокнути,-мокнуть, по-
размокати.

Размолвиться — посвариться,
полаяться, порізнитися,
глек розбити.

Размолвка-ростирка, незгода,
нелагода.

Размоль—мливо.

Размотка—розмотування.

Размочаливать,-лить—тіпати,
терти.

Размочка—розмочування.

Размывать,-мыть — сукотати,
посукотати, ламати, ло-
мити, (рану) розполіску-
вати,-кати.

Размывъ—сукотина, водорі.

Размыкать—розсмикати, ро-
скидати; розігнати, роспу-

дирити; - горе—розбити тугу,
розважитися.

Размышленіе—роздума, роз-
мисл, роздум, розгад, мір-
кування, гадання.

Размышлять,-мыслить—гадку-
вати, погадкувати, розуму-
вати, метикувати, мірку-
вати, поміркувати, розмір-
кувати, кемзувати, укемзу-
вати, кметувати, зважити.

Размѣнивать, нять—розміню-
вати,-няти,розбивати,-бити.

Размѣнный — розмінний, за-
мінний, здайний.

Размѣнь—мінба, розмін, ви-
мін, промін.

Размѣриваніе—розмір.

Размѣривать,-мѣрять, - рить
—розміряти,-міряти, вимі-
ряти, виміряти.

Размѣрь—розмір, вимір; роз-
мір, міра.

Размѣска—розмішування.

Размѣтка—значіння.

Размѣчать, мѣтитъ —значити,
назначити, позначити.

Размѣшивать,-мѣситъ -місити,
розмісити; растоптать
(грязь)—розгрузити.

Размѣшивать, мѣшать — роз-
мішувати,-мішати.

Размѣщать,-мѣститъ — розпо-
міщати,-стити, розкладати,
класти, розставляти,-ста-
вити.

Размѣщеніе — розпоміщення,
розстав, розклад.

Размягчать,-читъ—м'якшити,
пом'якшити, мнякшити,
помнякшити, м'якчити, по-
м'якчити, мнякчити, по-
мнякчити.

Размягченіе — м'якшіння, по-
м'якшіння.

Размякать,-кнутъ—розсякати,
розсякнути, розмнякати,
ум'якніти.

Размякшій—розсяклий, ум'-
яклий.

Разнашивать,-носить—розно-
слювати, сити; обувъ-росход-
жувати,-дити.

Разнемогаться,-мочься — роз-
недужуватися, розхорюва-
тися.

Разнимать,-нять — роздїймати,
-дїйняти, розцпляти,-пити;
(дерущихся) розбороняти,
-нити.

Разнить—різнити.

Разниться — різнитися, од-
різнятися.

Разница — різниця, ріжниця,
різнаця, одміна, одличка.

Разновидность—одмінок.

Разновидный — одмінковий,
розмаїтий.

Разновременный, о—неодноче-
сний, ріж(з)ночасний.

Разноглазый—різноокий; (ко-
соглазый) зизоватий, зизо-
окий.

Разногласіе — (въ музыкѣ,
пѣніи) різноголосиця, різ-
нація; (въ мѣніяхъ) нез-
года.

Разногласный, о — різноголо-
сий, о; суперечний, незгод-
ний, о.

Разноименный — різноймен-
ний.

Разнокалиберность — ріжно-
мірність.

Разномысленный, о — різно-
думний, о.

Разномысліе — різнодумство,
різнодумність.

Разнообразить—розмаїти.

Разнообразіе — ріжноманіт-
ність, розмаїтість.

Разнообразный — розмаїтий,
перемітний, ріжноманіт-
ний, о.

Разноперый—перистий.

Разноплеменный — різнопле-
менный.

Разнополоый —неоднорідний.

Разнородный—різнородний.

Разнорѣчивость — супереч-
ність, суперечливість.

Разнорѣчивый — суперечний,
суперечливий.

Разнорѣчить—суперечити.

Разносить,-сти — розносити,
розношати, розношувати,
рознести; (въ щепки) паз-
дерити; (въ куски) мотло-
шити, помотлошити; (иму-
щество въ пухъ и прахъ)
розімчати добро; (распу-
хатъ) набрякати,-кти, рос-
пірати,-перти.

Разноска —(пакетовъ) розпо-
сини; (обуви) розходка.

Разносторонний—різнобічний.

Разность — різність, різниця;
ариф.—решта, ріжниця.

Разноцвѣтный—красий, квіт-

частий, цвітчастий, різно-
барвий.

Разнохарактерный — ріжнома-
нітний.

Разночинець—полупанок.

Разношерстный — перистий,
строкатий.

Разносчикъ,-ца — розносець,-
носниця.

Разноязычный — різномовний.

Разнствовать—ріж(з)нитися.

Разнуздать — роззумбелати,
рознуздати.

Разный—різний.

Разнѣживать,-жить — розпо-
щувати,-пестити.

Разнюхивать — мишкувати,
рознюхувати.

Разнятіе (дерущихся)—розбо-
рона.

Разоблачать,-чить — роздяга-
ти,-гти; виявляти, ви-
явити.

Разобщать,-шить — відокрем-
лювати,-мити, відлучати,-
чити, розлучати,-чити.

Разовой — одноразовий.

Разогорчать,-чить — засмуча-
ти,-тити.

Разогрѣваніе—розгрів.

Разогрѣвать,-рѣть — розгріва-
ти,-гріти.

Разодѣвать,-дѣть — вистрою-
вати,-іти, вичепурити.

Разозлить,-ся-розгнівати, роз-
лютувати, роззлоститися.

Разолгаться—розбрехатися.

Разопрѣвать,-прѣть — розім-
лівати, розімліти; упрівати,
упріти; бубнявити, розбуб-
нявити.

Разореніе — руйнування, руй-
нація, збуріння, знищен-
ня, спустошення.

Разоритель,-ница — руїнник,
-ця, збоєць,-ниця, спусто-
шник, ця.

Разоружать,-жить — роззброю-
вати,-юти.

Разоруженіе—роззброєння.

Разоръ—см. Разореніе.

Разорять,-рить—збуряти, збу-
рити, руйнувати, зруйну-
вати, плюндрувати, сплюн-
друвати, жакувати, пожа-
кувати, спустошити, спус-
тошити.

Разоспаться—розіспатися.

Разочарованіе—розчарування.

Разочаровывать, ровать — разочаровувати, -рувати.

Разработка — розроба, оброба, обробка, обробіток.

Разрабатывать, -тать — розробляти, обробляти, -бити, випрацювувати, випрацювати.

Разравнивать, -нять — вирівнювати, вирівняти.

Разражаться — (гнѣвомъ) скипіти од гніву, розпалитися гнівом; (смѣхомъ) приснути, пирснути від сміху.

Разрастаться, -растись — хопитися, розростатися, ростися, розкоренитися; (кустомъ) роскущитися; (роскошно) забуяти.

Разревѣться-розревтись; росплататися, розголоситися.

Разрисовывать, -совать — розмальовувати, -лювати.

Разродиться — обродитися, обродинитися.

Разрубать, бить — розрубувати, -бати, розтинати, -тяти.

Разрубка — розрубини.

Разрубъ — розруб.

Разругать — обляяти, зацабани, вилаяти, розлаяти.

Разрушать, -шить — збуряти, збурити, руйнувати, зруйнувати, нищити, знищити, рунтати, зрунтати.

Разрушение — збурення, руйновина, руйнування, руйнація.

Разрушитель, ница — руїник, -ця, руйновник, -ця, збуріник, -ця, руйнач, -ка.

Разрушительный — руїницький, руйнацький, руйнувальний, руїнний.

Разрывать, -рыть — роскопувати, -пати, пороскопувати.

Разрывать, -рвать — розривати, розірвати, дерти, роздерти; шарпати, розшарпати, шматувати, пошматувати, панахати, роспанахати; (на части животное) шабатувати, ростелесувати.

Разрывной — вибухний.

Разрывчатый — вибуховий; уривчастий.

Разрывъ — розрив, розривини; (на тѣлѣ, тѣла) розтелесина; (мира) розмир; (друж-

бы) розбрат; (ссора) розвід, звада.

Разрывъ-трава, раст. Saxifraga aizoon-кучерявецъ.

Разрыдаться — заплакати ревно, заголосити.

Разрыхление — підпушіння.

Разрыхлѣть — спухніти.

Разрыхлять, -лить (землю) — підпушати, підпушити землю.

Разрѣжать, рѣдить — обріджати, -дити.

Разрѣжение — обрїда, обрїдини.

Разрѣзвиться-ропустуватися.

Разрѣзка — розрізини, розрізування, крайня.

Разрѣзной — розрізний; (рукава) вильоти.

Разрѣзъ — проріз, перекрій, роспірка; въ одеждѣ-кочегда, шірінька.

Разрѣзываніе — крайня.

Разрѣзывать, рѣзать — розрізувати, -різати, края, роскैयाти, розтинати, -тяти; (на куски) розбатовувати, -тувати.

Разрѣшать, -шить — дозволяти, дозволити; (вопросъ) розвизувати, -зати справу; (загадку) розгадати загадку; (отъ запрещенія) касувати, скасувати заборону; - (ся отъ бремени) злягати, злягти, злегчитися, обродитися, обродинитися, розродитися.

Разрѣшеніе — дозвіл; (вопроса, задачи) розвизання; (грѣховъ) розгрішіння; (отъ бремени) злоги, пологи.

Разрѣшимый — розвизний.

Разрѣшительный — дозволений; відпустний.

Разрѣюмиться — розрѣюмсатися.

Разрядка, типогр. — відступці.

Разрядникъ, физич. — роспрудник; (вынимающій зарядъ) вибійник.

Разрядъ — відділок, категорія; ранг.

Разряжать, -дить — (разодѣть нарядно) вистроювати, -іти; (физ.) роспрудовувати, -дувати; (оружіе) вибивати, -бити.

Разряженіе — (физ.) роспрудування; (оружія) вибивання.

Разсада — росада.

Разсадникъ — (парникъ) теп-
ляк; (питомникъ) садібня,
шкілка.

Разсаживать, дить — розсад-
жувати, -дити.

Разсвирѣпѣть—роздзохатися,
злюпатися, розлютуватися,
озвіритися.

Разсвѣтаніе—світання.

Разсвѣтать,-сть—св тати, сві-
нутися, свінути, розвид-
нюватися,-нітися, на світ
благословлятися, - витися,
узоряти, узоріти, заутеріти.

Разсвѣтъ — досвіт, світанок,
світання, засвіт, досвіток.

Разселение—осадження.

Разселять,- лить — осаджати,
-дити.

Разсердить, -ся--нагніватися,
завирити,-ся, загнівати,-ся,
розмагорити,-ся, насвари-
ти,-ся.

Разсизживаться,-дѣться — за-
сиджуватися,-сидітися, ви-
сиджуватися.

Разсказчикъ,-ца—повідач,-ка,
оповідач,-ка.

Разсказъ—оповідання, оповід-
ка, оповідь, оповіданка, при-
повість, повістка.

Разсказывать,-зять —(о)упові-
дати,(о)уповісти, розпо-
відати,-вісти; (бредни), те-
ревенити, банелюки пле-
стя.

Разскакиваться (разбрасы-
ваться) — роспирскуватися.

Разслабление — слутання, ос-
лаба.

Разслабленный—слутий, слу-
тавий.

Разслаблять,-бить — розмага-
ти,-могти, слутати, послу-
тати.

Разслабнуть — підупасти на
силах.

Разславливать,-вить — розго-
лошати,-сити, роздзвонити.

Разслышать—дочути.

Разслѣдование — розслід, роз-
відини, розвідка.

Разслѣдователь — розслідник,
розвідач.

Разслѣдовать — розслідувати,
-лити, розвідувати,-дати.

Разсматривание—розглядни,
розгляд

Разсматривать,-рѣть—розгля-
дати,-глянути що, роздив

лятися,-витися на що; при-
глядываться — прягти на
кого, на що.

Разсмотрѣніе—розгляд.

Разсмѣшить—розсмішити.

Разсмѣяться—розсміятися.

Разснуровать — розшнурува-
ти; (обувь) розповолочити.

Разсобачиться—розопсіти.

Разсовывать,-совать,-сунуть—
розсувати, - сунути; роспи-
хати, розіпхнути; роздава-
ти,-дати, пороздавати.

Разсовѣтывать — відраджува-
ти, радити.

Разсолъ—росіл; (очень силь-
ный) роп; (для соленья
рыбы) тузлук.

Разсолъникъ—квасок.

Разсолъный — росільний, ро-
пляний.

Розсопѣться—розсоптіся.

Разсоривать,-рить — сварити,
розсварити, посварити.

Разсортiroвывають, ровать —
сортувати, посортувати, ху-
хряти, похухряти, гатун-
кувати, погатункувати.

Разсоха—чепіга (у сохи).

Разсошистый—розхильчастий,
вилкуватий, розсохуватий,
розсохатий.

Разспесивиться — роспринди-
тися.

Разспрашивание—роспитуван-
ня, перепитування, опиту-
вання.

Разспрашивать,-сить — пере-
питувати, перепитати, рос-
питувати,-тати, опитувати,
-тати.

Разспросъ — роспиток, пере-
пит, роспитування.

Разсрочивать,-чить — роскла-
дати,-класти на рати.

Разсрочка—росклад на рати.

Разставание—розлука, розлу-
чання.

Разставаться,-статься — роз-
лучатися,-читися, розстря-
вати,-ряти.

Разставляют,-вить — розста-
новляти, - вити, порозста-
новляти; (руки) роскрісли-
ти; (ноги) росхавити, рос-
карячити; (тѣсн. одежду)
ширити, поширити.

Разстановка — розстановка;
(между предметами) пере-

діл, перемежок, посередок;
(во времени) перестанок,
припинка.
Разстегивать, -гнуть — розсті-
бати, -бнути, розшпінкову-
вати, -кувати, -ся.
Разстилатъ, разостлатъ —
розстеляти, простеляти, -
лити.
Разстилка — розстелини.
Разстояніе — просторінь, від-
леглість, приближність,
відстань, віддаль.
Разстояніемъ — завдальшки,
завдалеки.
Разстрига — рострига.
Разстриженіе — рострижини.
Разстроивать, -ить — розладно-
вувати, -нувати, розлажу-
вати, -ладити, знеладову-
вати, -дувати; засмучува-
ти, -тити.
Разстройство — нелад, нелаго-
вини, знеладдя, розстрій;
желудка — нестравність.
Разстрѣлять — (пули) пострі-
ляти; (кого) розстріляти.
Разступаться, -питься — роз-
ступатися, -питися.
Разсудительность — розсуда,
розсудливість, помірковуван-
ня, розборливість, розваж-
ність, розсудність.
Разсудительный, о — розваж-
ний, розсудливий, розсуд-
ний, розборливий, помір-
кований, о.
Разсудокъ — глузд.
Разсуживать, -судить — розбі-
рати, -зібрати.
Разсуждать, -дить — міркува-
ти, обмірковувати, помірку-
вати, метикувати, умети-
кувати, рахтувати, урахту-
вати, розумувати, мізкува-
ти, обмірковуватися.
Разсужденіе — розумування,
метикування, міркування;
розправа.
Разсучивать, -чить — розсуку-
вати, -кати, порозсучувати,
роскручувати, -крутити, по-
роскручувати.
Разсчитливо — рахубно, ошад-
но.
Разсчитливость — рахубність,
ощадність; мелочная — лічо-
крупство.
Разсчитливый — рахубний,

ощадний; въ мелочахъ че-
ловѣкъ — лічокруп, лічо-
крупка.
Разсчесть — порахунок, раху-
ба, розрахунок, сквіту-
вання, квит.
Разсчитывать, -тать — рахува-
ти, зрахувати, лічити, об-
лічити.
Разсыланіе — розсилення.
Разсылать, разослать — розси-
лати, розіслати, порозси-
лати.
Разсылка — розсилення.
Разсылный — яриза; судеб-
ный — возний.
Разсыпать, -сыпать — розсипа-
ти, -сипати, порозсипати;
розтрушувати, -трусити.
Разсыпаться — розсипатися;
разлетѣться — розшайну-
тися; (трелями, о соловѣѣ)
тьохкати, затерчати.
Разсыпной — розсипний.
Разсыпчастый — сипкий.
Разсыпчивый — кр. хкий, рос-
терливий.
Разсыхаться, -сохнуть — роз-
сихатися, -сохтиса, пороз-
сихатися.
Разсѣваніе — розсів.
Разсѣватель, -ница — розсі-
вач, -ка.
Разсѣвать, -сѣять — розсѣвати, -
сіяти; розголошати, -сити;
розганяти, -гонити, розіг-
нати, порозганяти.
Разсѣдаться, -сѣсться — роспа-
датися, -пастися.
Разсѣдывать, -лать — роскуль-
бачувати, -бачити.
Разсѣкать, -сѣчь — панахати,
роспанахати, розтинати,
перетинати, -тяти, роскраю-
вати, -краяти, рѣзчесати.
Разсѣлина — шкалубина, шка-
рубина, шкарлубина, шка-
люба, шкалюбина, роско-
лина, распалина, распали-
на, шкалюбовина, шкалеба,
бороло.
Разсѣсться — розсістися.
Разсѣяніе — розсипання, рос-
порошення; свѣта — роз-
щіплення; непріятеля — роз-
гон.
Разсѣянный — неуважний, роз-
аявкуватий, розсолохува-
тий.

Разсѣяться — розсипатися, розпорошитися, розточитися; розважитися.
 Разубрать—вистроїти, причепурити.
 Разубѣждать,-дять — розсвідчати,-чити.
 Разубѣждение — розсвідчення.
 Разувать,-зуть — роззувати,-зути, пороззувати.
 Разувѣреніе—зневѣрини.
 Разувѣрять,-рять — зневѣрять, рити.
 Разузнавать,-знать — роззнавати, розізнати, довідуватися,-датися про що, розвідувати,-відати.
 Разукрашать,-сить — оздоблювати,-бити.
 Разумникъ,-ца — розумний,-на.
 Разумничать—мудрелити.
 Разумный, о — розумний, о.
 Разумъ—розум.
 Разумѣется — авжеж, певне; пусть такъ-іносе, інось.
 Разумѣніе—розуміння.
 Разумѣть—розуміти, тямити.
 Разутюживать,-жить — прасувати, випрасувати.
 Разучивать,-учить — виучувати, вивчити, навчати,-чити.
 Разъ — раз.
 Разъ—раз, одного разу, якось, колись.
 Разъединение — розрізнення, роз'єднання.
 Разъединять,-нить — розрізняти,-нити, роз'єднуювати,-нати; (пару чего или кого) — розпаровувати,-рувати.
 Разъемистый—п'янкий.
 Разъемный—рознятний.
 Разъемъ—рознятини.
 Разъѣдать,-ѣсть — роз'їдати,-їсти.
 Разъѣздиться — роз'їздитися.
 Разъѣздой—роз'їздний.
 Разъѣздъ—розминка, роз'їзд; бекет.
 Разъѣзжать—роз'їжжати.
 Разъѣжаться,-ѣхаться—роз'їздитися, їхатися, пороз'їздитися; розминатися,-нутися, обминатися,-нутися.
 Разъѣзживать,-ѣздить — торувати, уторувати.
 Разъярение — залютування, охиження.
 Разъярить—озвірити, роз'ющити.

Раз'яриться — охижити, залютуватися.
 Разъяснение—з'ясування, вияснення.
 Разъяснять,-нить — з'ясовувати,-сувати, вияснити, вияснити, тлумачити, ростлумачити.
 Разыгаться — розгулятися, розпустуватися.
 Разыгрывать, грать — розгравати, розіграти; відгравати, відіграти.
 Разыскание—пошуки, розшуки; розвідка, розслід.
 Разыскатель,-ница — шукач,-ка; дослідник,-ця.
 Разыскивать,-скать — шукатися, розшукувати, відшукувати, пошукувати, вишукувати,-кати.
 Разыскной—розшуковий.
 Разъвать,-нуть (ротъ) — зіхати, зіхнути, роззявляти,-зявити, пороззявляти.
 Рай—рай.
 Районъ—округа, окружність.
 Райдереве, раст. *Populus balsamifera*—золота верба.
 Райская птица — райська пташка.
 Райский—райський.
 Рака—домовина.
 Ракета—жабка.
 Ракита—рокита.
 Ракитникъ, раст. *Salix repens* — ницелоз; луговой, *Cytisus austriacus*—зінобать; *C. biflorus*—рокитник.
 Раковидный—ракуватий.
 Раковина—черепашка, скойка, мушля; (въ домѣ) жолобок; (ушная) вушниця; (ветер) роговина.
 Раковинный—скойковий, мушльовий, черепашковий.
 Раковистый—скойкуватий, мушльоватий.
 Раковый — раковий, рачачий, рацький, рачий, рачиний.
 Раковыя шейки, раст. *Polygonum bistorta*—криве зілля, левурда.
 Ракообразныя (животныя) — шкаралупники.
 Ракушка—скойка.
 Ракъ—рак; рѣчной, сѣрый — кістяк.
 Рама—люльки, кровати—биль.

це; механ.—кросно; окон-
ная—рямено; бороны — по-
клить, бильце; ряма.
Рамочный—рямковий.
Рана—ураза, пораза, близна;
(рубленая)—поруб.
Ранение—уразіння, поразіння.
Раненый—ранний.
Раненько — раненько, рано
вранці, ранісінько.
Ранехонько — ранесенько, ра-
нісінько.
Ранець — таністра, цаністра,
тобівка, бесаг.
Ранить, поранить — уражати,
уразити, поражати, зити.
Ранка—уразка, поразка.
Ранний—ранній; завчасний: до
зари бывающий — дозірній;
раннимъ утромъ — рано
вранці.
Рано—рано, ранком, порано;
завчасу, загодя.
Рановато—раненько, порано.
Ранункулъ, раст. *Ranunculus* —
козелець.
Ранунцель, раст. *Oenothera*
biennis—дівина. люлочник.
Раньше—раніш, уперед, пер-
во, перше, передніше, пе-
редом, поперед, з гори,
давніш.
Рапортовать—доповідати.
Рапортъ—доповідь.
Рапотникъ, раст. *Oenothera*
biennis—люлочник, дівина.
Рапсъ, раст. *Brassica Napuso-*
leifera biennis—свиріпа, су-
рпіця; *B. Rora campestris*
—ріпак, рипій, гірчиця лу-
бенська.
Рапункулъ, раст. *Campanula*
Ranunculus—чобітки малі.
Раскаиваться, каяться—каяти-
ся, покаяться.
Раскаливать, лить — роспіка-
ти, пекти, розгартувувати,
-тувати.
Раскалывать, кролоть — щака-
ти, кнути, щамбити, ущам-
бити, скіпати, розколюва-
ти, -лоти. переколювати, -
лоти; съ мѣста развѣтвле-
нія дерева — розчахнути; о
посудѣ—рохряпати.
Раскапризничаться — розбриш-
катися, розкомезитися, рос-
приндितися, розвередува-
тися, розгедзькатися, ро-
сковерзуватися.

Раскапывать, копать — роско-
пувати, -пати, пороскопу-
вати.
Раскаркаться—роскракаться.
Раскармливать, кормить—роз-
годовувати, дувати; відпа-
сати, -пастн.
Раскаряка—чепіра, розчепіра.
Раскарячивать, ся — чепірити,
розчепірити, чепарити, -ся.
Раскатистый — розкотистий;
(смѣхъ)—заливний.
Раскаты — скобзанка; похи-
лість.
Раскатывать, -катать, -титъ —
роскочувати, -котити; роз-
гортати, -горнути; качати,
маглювати (бѣлье); (тѣсто)
качати, викачати.
Раскачивать, -качать — розви-
хати, -вихати; росхитувати,
-тати, росколихувати, -хати.
Раскашляться—роскашлятися.
Раскаявшийся—каяний.
Раскаяние — каяння; каяття,
скруха.
Расквасить—розчвакати.
Раскидистый, о — тирхатий,
ополистий, розлогий, о.
Раскидной—відкидний.
Раскидывать, кидать — роски-
дати, кидати, пороскидати.
Раскидывать, -кинуть—напина-
ти, -п'ясти; ся (о деревьяхъ)
роспукуватися, -пукнутися.
Раскисать, -снуть — роскисати,
-кисати, пороскисати; (о лю-
дяхъ) розминдितися, роз-
бамбулитися, роскапустити-
ся.
Раскладка — росклад, розпо-
лог.
Раскладывать, -класть, -ложить
—роскладати, класти, поро-
складати; (вещи) ташувати,
росташовувати, -шувати;
(подати, налоги) оподатко-
вувати, -кувати; (книгу) роз-
гортати, -рнути; (огонь) рос-
палювати, -лити.
Раскланиваться, -няться — ук-
лонятися, -нитися; прощати-
ся, попрощатися.
Расклепывать, -пать — розню-
товувати, -тувати.
Расклинить, ся — росплішувати,
-ся.
Расковырять, -ковать — роско-
вувати, -кувати.
Расковырять—роскорпати, роз,

ворсати, росколупати, роздовбати, роздлубати.
 Расколачивать, - колотить — розбивати, - бити, росхекувати, - хекати.
 Расколебать — росколивати, росколихати, росколисати.
 Расколка — росколини.
 Расколотый — хряпуватий, росхряпаний.
 Расколь (дерева вдоль) — розчах, роскіп, розщеп; (отступление отъ ученія и правилъ церкви) схизма.
 Расколыхать — росколисати.
 Раскольникъ, -ца — схизмат, -ка.
 Раскольниковскій — схизматицький.
 Раскопка — роскопи, роскопини.
 Раскоробить — покорчити, пожелобити, попачити.
 Раскошелиться — роскопотитися.
 Раскрадывать, -красть — роскрадати, -красти, пороскрадати.
 Раскраивать, -кроить — краяти, покраяти; розбивати, бити.
 Раскрасавица — красуня.
 Раскраска — кольорування, барвування.
 Раскраснѣвшійся — розчервонілий.
 Раскраснѣться — розчервонітисся, зачервонітисся, зашаритисся.
 Раскрашивать, -сить — фарбувати, росфарбовувати, -бувати; кольорувати, барвувати.
 Раскричатся — розлящатисся, роззикатисся, роспорощатисся, розгріматисся, розрепетуватисся, розлементуватисся, розгаласуватисся; (о воронахъ) роскрукатисся; (о гусяхъ) розгерготатисся; (о курахъ) розсокотатисся, роскудкудакатисся.
 Раскрѣивать — роз'юшити.
 Раскрошить — покришити, понакришити.
 Раскручивать, -крутить — роскручувати, -крутити, розсукувати, -кати, роспрядовувати, -дувати; розв'язувати, -зати, розмотузувати, -тузити.

Раскручиниться — засумувати, зажуритисся.
 Раскрывать, -крыть — (дверь) розчиняти, -нити; (книгу) розгортати, -рнути; (глаза) росплющувати, -щити, розмружити, (ротъ) розтуляти, -лити; виявляти, виявити.
 Раскудахтаться — роскудкудакатисся.
 Раскумиться — роскуматисся.
 Раскупать, -пить — роскуповувати, -пити, пороскуповувати.
 Раскусывать, -сать, -сить — роскусювати, -сити, пороскусювати, розгризати, -зти.
 Раскутывать, -тать — розмотувати, -тати, розтушковувати, -кувати.
 Распадаться, -пастся — роспадатисся, -пастисся, пороспадатисся; розвалюватисся, -литисся, розсідатисся, -сістисся.
 Распаденіе — роспад.
 Распайка — відлютовання.
 Распалзываться, - ползтись — розлазитисся, -лізтисся.
 Распарить — роспарити.
 Распарывать, -пороть — роспорювати, -пороти.
 Распауживать — лихтувати.
 Распахнуть (широко) — розшугакати.
 Распашенка — роспашка.
 Распашка — оранка.
 Распашной — розіпнутий.
 Распеканція — вимова, догана, картавина.
 Распекать, -печь — роспарювати, -парити; картати, цирклювати.
 Распеленывать, -нать — росповивати, -вити.
 Распечатывать, -тать — (бутылку) відкорковувати, -кувати; (письмо) розліплювати, -пити; (что либо бывш. подъ запрещеніемъ) роспечатувати -тати.
 Распивать, -пить — попивати, -пити.
 Распивочный — чарковий, кухльовий.
 Распиливать — роспилювати; (на доски) — трачувати.
 Распиловка — пилянка, пиляння.
 Распинать, -пать, -пнуть — кри

жувати, укрижувати, розспинати; розп'ясти, розпнути.

Распирать,-переть — роспира-ти,-перти.

Расписание—ропис; движенія поѣздовъ, пароходовъ—ропис валкового, пароплавного руху.

Расписанный—мальований.

Расписаться—рописатися.

Расписка—квит.

Расписочный—квитовий.

Расписывать,-сать — роспису-вати,-сати, поросписувати; розмальовувати,-лювати.

Расплавка—стоплини, нато-пня, натоплини.

Расплавленные (вещества) — топленина.

Расплавливать,-плавить — на-топлювати, натопити, стоп-ляти,-пити.

Расплавляться (о свѣчѣ напр.), — топиться.

Расплаживать,-дить — запл-оджувати, заплодити.

Расплакаться — расплакаться.

Распластать—росплатати.

Распластка—росплатання.

Расплата—росплат, расплата.

Расплачиваться,-титься — кви-туватися, поквитуватися, виплачуватися, виплатити-ся, (быть въ расчетѣ)—бу-ни платним.

Расплескивать,-скать—хлюпа-ти, розхлюпати, плюскати, росплюскати, поросхлюпу-вати, поросплюскувати.

Расплетать,-плесть—роспліта-ти,-плести, поросплітати.

Расплодъ—заплід, расплодок, розвѣд.

Распложать,-дить — плодити, расплодити, разводить, раз-вести.

Расплываться,-плыться — ро-спливатися,-плистися; роз-тікатися,-тектися.

Расплывчивость — плинність; расплива.

Расплывчивый—плинный; ро-спливный.

Расплющивать,-щить (конечъ ч.-л.) заліскувати, запле-скати, розчавлювати,-вити, -вчити,-вушити, розляпка-ти, розмякушити.

Расплясаться—ростанцювати-ся.

Распогодиться—розгодинити-ся, на годині стати.

Распознавание—познаття.

Распознавать,-знать — розпіз-навати,-знати.

Располагать,-ложить—роскла-дати,-класти, пороскладати; уряжати, урядити, поряд-кувати, упорядкувати, лаш-тувати, улаштувати; розмі-щати,-містити, росташову-вати,-шувати; покладати,-класти собі, брати, позя-ти замір; (склонять) при-вертати,-вернути.

Располагаться — ташуватися, таборитися, роскошиться, роскладатися; лаштуватися, лагодитися.

Расположение—(дома,комнатъ) располог; (по алфавиту) располог, распорядок; (къ кому) прихильність, при-хилля; (къ чему) схильність, похіп; духа—настрій; духа дурное—маркота; грустное—смутість.

Распорка (для удерж. двухъ предметовъ раздѣльно) — распинка; (прорѣха) распір-ка.

Распорядитель,-ница — розпо-рядник,-ница; кредита—ви-датковець.

Распорядительность — розпо-рядливість, распорядність.

Распорядительный—распо-рядливый, распорядный.

Распорядокъ—лад.

Распоряжаться,-диться—(пра-вить, управлять) заряджу-вати, орудувати, старши-нувати, порядкувати; (при-нимать мѣры) вживати за-ходів; (отдавать распоря-женія) наказувати,-зати, давати, дати розказ; (ко-мандовать кѣмъ) замишля-ти ким.

Распоряжение—(приказъ) на-каз; (управление) орудуван-ня; быть въ чемъ распо-ряженіи—бути, стояти ко-му до розказу.

Распотѣвший—спітнѣлий,

Распотѣть—спітнѣти.

Распотѣшить — розсмішити, розвеселити.

Распоясаніе—росперізування.
Распоясывать,-сать — росперізувати,-перезати, поросперізувати.

Расправа—суд; кара.

Расправленіе — випростування; сплянтування; росплутання; розгладіння.

Расправляют,-вить — випростувати,-тати; сплянтувати,-тувати; росплутувати,-тати; розглажувати,-дити.

Распрашиваніе—роспити, роспитки, роспитування.

Распрашивать,-просить — роспитувати, обпитувати, перепитувати, допитувати, випитувати,-тати.

Распредѣленіе—поділ, росподіл, сект, токмина, росклад, росполог.

Распредѣлитель,-ница — росподільник-ця, сектівник-ця, подільник,-ця, токмівник,-ця.

Распредѣлительный,—подільний, росподільний, сектівний, токмівний.

Распредѣляют,-лить — росподіляти,-лити, сектувати, посектувати, токмити, утокмити, поділяти,-лити, паювати, роспаювати.

Распробовать, найти по вкусу — засмакувати, роскуштувати.

Распродавать,-дать — спродувати, поспродувати, випродувати, випродати.

Распродажа — спродаж, роспродаж.

Распростирать,-тереть,-ся — роспросторювати,-торити, простягати,-гти,-ся.

Распространеніе — росповсюдження, росповсюдження, росповсюдини, роспросторення, ширіння.

Распространенность—повсюдність.

Распространитель,-ница — росповсюдник,-ця, роспросторник,-ця.

Распространяемый — росповсюджуваний.

Распространять,-нить — ширити, поширити, росповсюджувати,-дити, роспов-

сюднювати.—нити, роспросторювати,-торити.

Распространяться — ширитися, росповсюджуватися; (о звукѣ) розлягатися, розтинатися; (о чемъ) розводиться.

Распросъ—роспит, роспитки. Распростаться,-проститься — попрощатися.

Распрыгаться—росплигатися, розстрибатися, розскакаться.

Распря — суперека, перечка, суперечка, нелагода, звада, свара.

Распрягать,-пречь — випрягати, випрягти, роспрягати,-гти.

Распрямленіе—випростка, випростини.

Распрямляют,-мь — випростовувати, випростати.

Распугивать,-гать,-гнуть — росполохувати,-лохати.

Распускать,-пустить — (освободять,-дить) увільняти,-нити; (разбаловать) розбещувати,-стити; (знамя, флагъ) розмаювати,-маяти.

Распутица, — роскаль, росквась, розтань, непуть, бездоріжжя.

Распутникъ,-ца — бахур, ка, паплюжник,-ця.

Распутный — паплюжий, бахурний, роспустний.

Распутство—роспуста.

Распутствовать — см. распутничать

Распутывать,-тать — роспутлювати,-лити, росплутувати,-тати, розборсувати,-сати.

Распутье — розстань, розстаньки; перехрестъ, середохрестя, роздорож, роздоріжжя, розвилки.

Распухать,-хнуть—пухти, роспухти, пороспухати.

Распучивать,-чить — надимати,-дути, роспірати,-перти.

Распушать,-шить — пухнити, роспухнити.

Распущенность — роспустність; розбещеність.

Распущенный — роспустний; розбещений.

Распѣвать,—виспівувати.

Распѣвъ—виспів.

Распѣрушиться—Расточать.

Распѣрушиться — роскокошиться, росприндиться.

Распѣться — розспіватися.

Распяливать, -лить — чепарити, рочепарити, роспина-ти, розп'ясти, розтягува-ти, гти.

Распятие — распинання; рос-пятие.

Растабаривать, болтать — роз-дебендювати.

Расталкивать, - толкать, -кнуть — роспихати, розп-хнути, пороспихати, роз-штовхувати, хнути, пороз-штовхувати.

Растапливать, пить — підпа-лювати, підпалити, роспа-ливати, -лити; (металль и пр.) розтопяти, -пити.

Растаптывать, -топтать — роз-топтувати, -топтати.

Растаскивать, - кать, -щить — розтягати, - гти, порозтя-гати.

Растачивать, -точить — росто-чувати, -чити.

Растаявший — талий.

Растаять — розтанути, розто-пигися, стопитися.

Растворение — розчйнення.

Растворимость — розчинність, роспускальність.

Растворимый — розчинний, роспускальний.

Растворитель — розчинник, роспускальник.

Растворъ — розчина.

Растворять, -рять — (отворять) розчиняти, -нити, порозчи-няти; (размѣшивать жид-костью) розчиняти, -нити, роспускати, -пустити.

Растекаться, -течься — розтіка-тися, - тектися, порозтіка-тися.

Растение — рослина, ростина; лікарственное — зілля; ого-родное — городина; садовое — садовина; (ядовитое) — труй-зілля.

Растениеводство — рослинар-ство.

Растеребить — розшарпати, розсмикати, ростаргати.

Растерзать — пометати, роз-дерти, розшматувати.

Растеривать, -рять — розгублю-вати, -бити, порозгублювати.

Растерявшись — знестямки.

Растерянность — нестям, не-стема, нестямка, збентеже-ність.

Растерянный — нестямний, збентежений.

Растеряться — знестямитися, сторопитися, збентежити-ся, обараніти.

Растеряха — розгамуза, роз-губа.

Растить — ростити, виростати, зро-стати, вишчати, більшати.

Растирать, -тереть — розтира-ти, -терти.

Растительность — рость, рос-линність, ростинність.

Растительный — рослиний, ростинний.

Растить — ростити; годувати, плекати, воспитувати.

Растлитель, -ница — гвалтов-ник, -ця.

Растливать, -тлить — гвалту-вати, згвалтувати.

Растлѣние — згвалтування.

Растолковывать, -вать — тлума-чити, витлумачити, роз-тлумачувати, -мачити.

Растолочь — розтовкти.

Растолстѣть — отягтися, зог-рядніти, погладшати.

Растопка — распал, підпал.

Растопыривать, -рять — розте-пірчувати, -чити, розчепи-рювати, -рити.

Растопыря — чепіра, розчепіра; нечоса, кудлань, патлань.

Расторгать, -гнуть — зривати, зірвати, розривати, розір-вати.

Расторжение — зірвання; брака-розбрання.

Растормозить — відгальмувати.

Расторможенный — тирхатий.

Растормошить — розворушити.

Расторопный — моторний, жва-вий, меткий.

Растосковаться — засмутитися, зажуритися.

Расточать, -чить — мантачити, промантачити, циндрити, проциндрити, тринькати, протринькати, шиндрити, прошиндрити, шахувати, прошахувати, гайнувати, прогайнувати, марнотрави-ти, промарнотравити, мар-нувати, змарнувати, хвіяти, розхвіяти, переводити, по-переводити.

Расточение — перевід, марнування.

Расточенный — росточений.

Расточитель, -ница — роскошнич, тринькало, марнотрав марнотравник, марнотравець, циндря, розхвйник, -ця.

Расточительность — марнотравність, марнотратність, тринкання.

Расточительный — марнотравний, марнотратний.

Растравливать, -влять, -вить — ятрить, заятрить, розвереджувати, -дити, роз'ятрювати, -рити, розражати, разити, троюдити, потроюдити.

Растранжирить — розтринькати.

Растрата — марнотрата.

Растратить — змарнотратити, споневірити, прогайнувати, змарнувати, перемахлярити.

Растребушить — розтельбушити.

Растревожить — стурбувати, занепокоїти; рану — роз'ятрити.

Растрезвонить — роздзвонити, розголосити розславити.

Растрепа — кудлань, патлань, страпач, страпаций.

Растрепанный — страпаций.

Растрепаться — распатлатися, роскудлатися, роскучматися.

Растрепливать, -пать — кудлати, роскудлати, кудовчити, роскудовчити, патлати, распатлати, кошлати, роскошлати, зачухрувати, -рати.

Растрескавшийся — шадровий, паздеристий.

Растрескивание — тріскання, репання.

Растрескиваться, -каться — репатися, порепатися, щілитися, пощілитися, лускаться, полускаться.

Растрогать — (герерыть) розворушити; (рану) роз'ятрити; (взволновать) зрушити, зворушити.

Растрогаться — зворушитися, схвилюватися.

Растрогъ, раст. *Phyteuma*, видъ *orbiculare* — волове око.

Раструбъ — відшир.

Растрошивать, -сить — розтрушувати, -сити, роспорошувати, -шити.

Растучнѣть — отягтися, зогрядніти.

Растушевывать, -шевать — шатувати, розшатувати, тіхнити, розтіхнити.

Растявкаться — роздзявкатися.

Растягивать, -тянуть — розтягати, -гти, порозтягати.

Растяжение — розтяг.

Растяжка — розтягання.

Растяжимость — розтяжність, розтягливість.

Растяжимый — розтяжний, розтягливий.

Растянутость — розтягненість.

Растянутый — розтягнений.

Растянуться (упасть) — росплататися.

Расфилософствоваться — розмудруватися.

Расфрантиться — вистроїтися, причепуритися.

Расфуфыриться — набундючитися.

Расфыркаться — роспирскатися.

Расхаживать — походжати.

Расхваливание — захвалювання.

Расхваливать, -лить — захвалювати, -лити, вихваляти, -лити.

Расхвастываться — вихвалятися.

Расхватать — розхапати; разграбить — розжакувати.

Расхвораться — розхоруватися, рознедужатися.

Расхититель, -ница — грабіжник, -ця, жаковець, -ниця.

Расхищать, -хитить — жакувати, пожакувати, рабувати, зрабувати, роскрадати, -красти.

Расхищение — жан, жакування, зрабування, роскрад.

Расхлебывать, -бать — сьорбати, висьорбати, хлептати, вихлептати.

Расхлябываться, -баться — розхитуватися, -хитатися, порохитуватися.

Расхныкаться — роскузьомитися, роспхикатися.

Расходиться, разойтись — (врознь, въ равн. стороны)

розходитися, розійтися, по
росходитися; (поссориться)
розцуратися, роспекатися,
вратитися, зретитися; (во
мнѣніяхъ) різнитися, по-
різнитися; (пройти по разн.
дорогамъ) розминатися, -ну-
тися, (расщелиться) розси-
хатися, -сохнутися, пороз-
сихатися; (распалиться гнѣ-
вомъ) розбайоритися, роз-
лютуватися.

Расходный—видатковий.

Расходование — видаткування,
тратнина, тратнеча.

Расходовать — видаткувати,
тратити.

Расходоваться, израсходо-
ваться — зіходити, зійти,
видаткуватися.

Расходчивый (о товарѣ)-спро-
датний.

Расходчикъ—видатковець.

Расходъ — видаток, утрата,
кошт, оплата.

Расходящійся—розхідний.

Расхождение—розходини.

Расхожий—обіхідний.

Расхолаживать,— лодить-охо-
лоджувати, -дити.

Расхорохориться — роспринди-
тися, напудритися, наінди-
читися.

Расхотѣться, перехотѣться
—забайдужитися, відхо-
тітися.

Расхохотаться—зареготати.

Расхрабриться—обсмілитися.

Расцарапать—роздряпати.

Расцвѣтаніе—процвіт.

Расцвѣтать,-сть — росквітча-
тися, -читися, проквітати,
-тнути; (пышно) роспишни-
тися.

Расцвѣтный — цвічений, рос-
квітлий.

Расцвѣтъ—росквіт, процвіт.

Расцвѣченный— процвітаний,
кольорований, барвований.

Расцвѣчивать,-тить, — процві-
тати, процвісти, кольору-
вати, укольорувати, бар-
вити, побарвити.

Расцѣловать—обцілувати.

Расцѣнивать,-нить,—цінувати,
розцінувати.

Расцѣнка — ціновини, ціну-
вання.

Расцѣплять,-пить — відчепля-
ти, -пити.

Расчваниться—росприндиритися.
Расчерчивать,-тить— розресо-
вувати, -сувати.

Расческа—розчісування; гре-
бінець.

Расчесывать,-сать — розчісу-
вати, -сати, порозчісувати.

Расчетливость — рахубність;
ощадність.

Расчетливый, о — рахубний;
ощадний, о.

Расчетъ—порахунок, рахуба,
розрахунок, сквітування,
квит.

Расчисленіе — обрахування,
розрахування, обліч, об-
лічка.

Расчислять,-лить--облічувати,
-чити, обраховувати, -ху-
вати, розраховувати, -ху-
вати.

Расчитывать,-см. Расчислять;
на что-важити на що, спо-
діватися на що.

Расчищать,-стить--розчищати,
-чистити; (лѣсъ)-протеріо-
лювати, протеребити (ліс);
(поле) корчувати, викорчу-
вати.

Расшалиться — роспустува-
тися, розжартуватися; роз-
гедзъгатися, розмордува-
тися; (о конѣ) розбасува-
тися.

Расшатать—росколивати, роз-
хитати.

Расшатываться — (ослабѣвать
въ связи, въ прочности)
—люзуватися.

Расшевеливать, расшевелить
—розрушати, розрушити,
розрухати, розворушувати,
-шити, розволжити.

Расшибать,-бить, -ся—розби-
вати, -бити, ся.

Расшивать,-шить — роспорю-
вати, -роти; гаптувати, ви-
гаптувати.

Расширение—розшир, розши-
рини.

Расширяемость — роспруж-
ність, розширливість.

Расширяемый — роспружний,
росширливий.

Расширять,-рить — широчити,
ширити, поширяти, -рити,
розтягати, гти, роспросто-
рювати, -рити.

Расширяться,-рится — шири-

тисся, ширшати, пошир-
шати, поширяться, ритися.
Расшумѣться—розгомонітисся,
разгаласуватися.
Расщедриться—роздобритися.
Расщелина—росколина, раззя-
пина, роззявина.
Расщелить—зашкалубити.
Расщепистый—роскепуватий.
Расщепь—роскел, розкіп.
Расщепывать, -пать -пить—ко-
лоти, розколювати, -лоти.
Ратай—орач, хліб роб; вояк.
Ратникъ (ополченецъ)—руше-
нецъ; (доброволецъ) зятя-
жець.
Ратный—войовий.
Ратоборець—войовник.
Ратоборный—войовничий.
Ратоборствовать—вой вою-
вати, битися, воювати;
сперечатися, змагатися.
Ратовать—боротися.
Ратовище—ратище.
Рать—вой, війна; військо, ру-
шення.
Рафинировать—рафинувати.
Раціонъ—пайка.
Раченіе—дбанія.
Рачитель, -ница—дбач, дбаха,
кукібник, -ця.
Рачительный—дбалий, кукіб-
ний, кукібливий, пильний,
прикибливий, упадливий,
старанный, о.
Раченіе—вироснування.
Рваніе—виривання.
Рвануть—шарпнути, шарпо-
нути, смикнути, усмикнути,
сіпнути, -скубнути.
Рвануться—стенутися, сіпну-
тися.
Рванный—лентавий, ряндавий,
дрантивий, драний, шмато-
ваний.
Рвать—(раздирать) дерти, шар-
пати, отерпати, шматкува-
ти, шматувати; (отымать) ви-
ривати, видирати; (дергать)
смикати, сіпати; (цвѣты) зри-
вати, зірвати, нарвати; (о
нарывѣ) наривати, -рвати;
(тошнить) блювати, виблю-
вати.
Рваться—рватися, дертися;
(стремиться къ чему) рег-
нути, пориватися до чого;
(вырываться) вириватися,
пручатися.

Рвота—риги, ригачка, ригота;
виміти, риглі, блювота.
Рвотина—блювотина.
Рвотное—блювне.
Рвотный—риготний, блювний.
Рвущійся (легко)—рвачкий.
Рдестъ, раст. Potamogeton
—кушир, кушур.
Рдѣть—червоніти, шаріти,
жавряти, жевріти, жеврі-
тися, жахтіти.
Ребенокъ—дитина; грудной-не-
мовля, немовлятко; мертво-
рожденный-гризун, мерчук;
внѣбрачный-байстря, бай-
стрятко; поздно родившій-
ся-пізніхірочка.
Ребеночекъ—дитинка, дити-
нятко, дитинча.
Реберный—ребровий; часть—
поребрина.
Ребристый—ребруватий.
Ребро—ребро, дзьобро; (стыкъ
двухъ плоскостей) руб,
пруг, кло.
Ребромъ—нарубень, руба.
Ребрышко—реберце.
Ребята—діти, дітлахи, мале-
ча; хлопці.
Ребятишки—дітки.
Ребяческий—дитячий, хло-
п'ячий.
Ребячество—дитинство; бла-
зенство.
Ребячиться—дитинитися,
блазнитися.
Ревентухъ—чаймовина.
Ревень, раст. Rheum—ревінь.
Ревизіонный—ревидовий.
Ревизія—ревида, перебір; пе-
репис.
Ревизовать—ревидувати.
Ревизоръ—ревидон.
Ревматизмъ—гризь, ламани-
на, ламання; летучій—го-
стець; суставный—ломець,
костолом.
Ревматический—гостцевий;
ломцевий.
Ревнивецъ, -вица—ревнюч-
ник, -ця.
Ревнивый—ревнючий.
Ревнитель, -ница—заступник, -
ця, оборонецъ, ниця.
Ревнительный—упадливий,
старанный.
Ревновать—(кого къ кому)
ревнувати; прикладати (до
кого).

- Ревностный, о — падковитий, запопадливий, упадливий, запопадний, о.
Ревность—ревниці, ревності.
Революционный — революційний.
Революція—революція.
Ревунъ, -нья—рева, рюмса.
Ревъ—ревнява, ревище, рик.
Ревѣніе—ревіння.
Ревѣть — ревіти, ревти, заревти.
Регалии—клейноди.
Регель—підпора.
Регентъ—регент; капельмейстеръ—діригент.
Регистраторъ—реєстровник.
Регистратура — (запись) реєстрація; (комната) реєструвальня.
Регламентъ—регулямин.
Регулировать—регулювати.
Регулы, мед. — пола, цвіт, сплавня червона, глембеі, місячка, часи, місячне.
Регулярный — постійний, сталий, статечний; (объ арміи) реєстровий, лейстровий.
Редактировать—редагувати.
Редактируемый—редагований.
Редакторъ—редактор.
Редакция—редакція.
Редиска, раст. *Raphanus sativus*—редька; *Raphanus raphanistrum*—редька дика.
Редутъ—окіп, шанець.
Резеда, раст. *Reseda odorata* L.—резеда.
Резервный—резервовий.
Резервъ—резерв.
Резервуаръ—водозбір.
Резина—гума, гумилас.
Резинный — гумовий, гумеласовий.
Резолюція—постанова.
Резонансъ — відголос, відгук.
Резонаторъ—голосник.
Резонный, о — слухний, розсудний, о.
Резонъ—рація, слухність.
Результатъ—здобуток, послід, послідок, наслідок.
Рейка—лата; (мѣрит. приборъ) шмижина.
Рейсовый—ходковий.
Рейсъ—ходка.
Рекогносцировать—чатувати.
Рекогносцировка—чати, розіздка.
Рекомендательный — рекомендаційний.
Рекомендация—рекомендація.
Рекомендовать — рекомендувати, стренчити.
Рекрутский—некруцький.
Рекрутъ—некрут.
Религиозность—релігійність.
Религиозный, о—релігійний, о.
Религия—релігія.
Рельефный—опуклий.
Рельефъ—різьба.
Рельсъ—шина, рейка.
Ремезъ, пл. *Pagus pendulinus* — ремез.
Ремень—ремінъ; (черезъ плечо) опасок; (не выдѣлан.) сириця; (машин.) пас; (на обуви) поволока; (къ кот. прикрѣплены стремяна) — післище.
Ремесленникъ—ремісник, ремесник.
Ремесленничество — ремісництво.
Ремесленный — ремісний, ремесний.
Ремесло — ремество, ремество; профессія—фах.
Ремешокъ — ременик, ремінець; сученый — пошморга.
Ремонтирование—поновляння.
Ремонтировать — поновляти.
Ремонтъ—понова.
Ренегать — (націон.) перевертень; (релігійоз.) недовірок; обрусѣвший — московський недоломок; ополячившийся — недоляшок; отуречившийся — потурнак.
Репей колкій, *Carduus nutans* — чортополох.
Репейникъ, раст. *Arctium lappa* — лопух, реп'ях, опуша, дідовник; *Carduus nutans* — реп'ях польовий; *Lappa tomentosa* — ріплях.
Репейный — лопуховий, реп'яховий.
Репейчатый — реп'яхуватий.
Репутация—слава, клич; хорошая—добра слава; дурная—неслава.
Репяшки, раст. *Aggrimonia eupatoria* — парило, парник, гладнишник.
Республика — республика, річ посполита.
Ретивое—серце.

Ретивый—(усердный) прикидливый, падковитый; беркий, загарливый; (вспыльчивый) запальчастый; (конь) баский, пирський.

Ретирада—відступ.

Ретирадь—відхідник.

Ретироваться—відступити.

Ретраншементъ—шанець, окоп.

Рефлексъ—відрух.

Рефлектовность—відруховість.

Рефлексивный—відруховий.

Рехнуться—з глузду асунутися.

Речитативъ—росказка, співомовка.

Ржа—джигра, ржа; (на хлѣбѣ) зана, снідь, сажка; (на водѣ) осуга.

Ржавистый—іржавий.

Ржавить—іржувати.

Ржавчина—см. Ржа.

Ржавый—іржавий.

Ржавѣть—іржавіти.

Ржанецъ, раст. *Phleum pratense*—пирій.

Ржаніе—іржання.

Ржаной—житний.

Ржать—іржати.

Рига—клуя, стодоля.

Ридикюль—карман.

Риза—риза; шата.

Ризки—крижмо, фіновщина.

Рикошетомъ—навкопить.

Рикошетъ—відскок.

Римлянинъ, -лянка—романецъ, -нка.

Римская ромашка, раст. *Anthemius nobilis*—марина; *A. cotula*—рум'янок песячий.

Римскій—романський.

Римъ—Рома.

Ринуться—сунутися.

Рискованный—рисковитий.

Рисковать, -кнутъ—ризикувати, -кнути, іти, піти на шатиръ, на щастя, на одчай.

Рискъ—ризик.

Рисовальный—малювальний.

Рисовальщикъ, -ца—малювальник, -ця.

Рисованіе—малювання.

Рисовать—малювати; плохо-малювати.

Рисоваться—хазуватися, статуватися, штатуватися.

Рисовка—хизування.

Рисовый—рижовий.

Ристалище—біговисько, гони.

Рисунокъ—малюнок; тисненый—кунштик.

Рись, раст. *Oryza sativa*—риж.

Риторнель—пригравка.

Ритмическій—ритмичний.

Риттеръ шпоры, раст. *Delphinium ajacis*—сокирка, синьо-цвіт.

Рифъ—рахва.

Рифма—рима.

Рифмовать—римувати.

Робкій, о—унимливий, плоский, о.

Робость—унимливість, плоскість.

Робѣть—торопитися, торопіти.

Ровесникъ, -ца—одноліток, однолітка, перевесник, -ця, верстак.

Ровно—рівно; саме враз, як раз; зовсім, цілком; рівно, плавко; (въ высоту)—стрімко.

Ровность—рівність.

Ровный—рівний, улогий, гладкий; плавкий.

Ровъ—рів, фоса.

Рогастый—рогатий.

Рогатина—вила.

Рогатка, рыба *Gasterosteus aculeatus*—колючка.

Рогатый—рогатий; скоть-товар, худоба, бидло.

Рогачъ, насѣк.—рогаль.

Роговой—роговий.

Рогожа—рогожа; соломен. мата.

Рогожка—мачула.

Рогозь, раст. *Typha angustifolia*—султанчик, киях; *T. latifolia*—рогоза.

Рогоносець—рогач.

Рогуля—кривуля.

Рогъ—ріг.

Родильница—породілля, поліжниця.

Родильный—поліжничий.

Родимецъ, мед.—самка.

Родимчикъ—дитинець, нуждочка.

Родимый—рідний, питимий.

Родина—батьківщина, рідний край.

Родинка—родинка, лунина.

Родители—батьки.

Родитель, -ница—батько, мати, рожденик, -ця.

Родительный (о падежѣ)—родовий, другий (відмінок).

Родительскій—батьківський.

Родить, разрѣшиться отъ бре-

мени—злегчитися, породити, появи́ти; (о животн.) навести.

Родиться. уродиться—зрожатися зродитися, нащадитися, зародитися, нащадитися, зародитися, уплодитися, найтися.

Родниковый — ярковий, криничаний, кринишний, джерельний, джереляний.

Родникъ—джерело.

Родниться — родатися, родичатися.

Родной—рідний; родимый — прирожденний.

Родные — рідня, родичі, родина.

Родной — доброплодный, дужий, буйний.

Родовитый—діди́зний.

Родовой—діди́зний.

Родовспомогательный—поліжничий.

Рододендронъ, раст. *Rhododendron terrugineum* — кохитник.

Родословіе—родовід.

Родословная—книга родово́ду.

Родственникъ, -ца—родич, ка, родак, -чка.

Родственность — покровність, спорідненість.

Родственный—покровний, споріднений.

Родство — покровність, -крівність, спорідня, споріднення.

Родъ—рід, коліно; порода, поріддя, кавід; (племя, презрит.) ко́дло.

Роды—злоги, полог, пологи.

Родянка пестролистная, *Sedum acre*—чистик.

Рое́ние—рійба, ройовиця.

Рожа—пика, мацапура, мармиза, мармуза, пи́цюра; мед.—бешиха.

Рожать—см. рожда́ть.

Ро́ждение—наро́дження, ро́дини, уро́дини.

Ро́ждественскій — різдвя́ний.

Ро́ждество—рі́здво.

Ро́женецъ, раст. *Heracleum sphondylium*—мшаль.

Ро́женица—породі́лля, поліжниця.

Ро́жистый—бешихо́вий.

Ро́жица—пичка.

Ро́жнецъ—ключка.

Ро́жокъ—рі́жок; для кормле́нія—мі́зюк.

Ро́жь—жито; (съ пшени́кой)—половичанка.

Роза, *Rosa centifolia* L. — троянда, тандафіль, тандафіра; ди́кая, *Sempervivum globiferum*—доля; *R. eglanteria*—шипшина, шипчак.

Розва́лень — тюхті́й, бамбу́ла, чвала́й, маму́ла, вайло, вахла́й, мурми́ло.

Розга—ло́за, ло́зина.

Роздыхъ — відди́х, відпочинок.

Розмаринолистная (швейцарская) лавру́ша, раст. *Daphne sneogum* — пахучий богун.

Розма́ринъ, раст. *Rosmarinus officinalis* — розма́йран.

Розница—ро́здрі́б.

Розничный—ро́здрі́бовий.

Розно—нарі́зно, рі́зно.

Рознь—ро́збрат, свари.

Розовый—ро́жевий.

Розсы́пь—ро́зсипи́ни.

Розыгры́шь—ро́зигри.

Розыскной—ро́зшуко́вий, ро́звідо́вий, ро́зві́дковий.

Розыскъ—ро́зшук, ро́звід, ро́зві́дка, слі́дство.

Ро́й—рі́й.

Ро́йникъ—ро́ї́ня.

Ро́йный—ро́йовий.

Ро́истый—ро́юва́тий.

Ро́иться—ро́ї́тися, рі́яти.

Ро́камболь, раст. *Allium schoerosum*—трибу́лька.

Ро́ковой—неща́сний.

Ро́котать — бурко́тати, бре́нїти ро́зляга́тися.

Ро́котъ — гу́ркіт, грі́м, гук.

Ро́къ—фо́ртуна, до́ля.

Ро́ль—ро́ля.

Ро́маническій—ро́мани́чний.

Ро́мансъ—ро́манс.

Ро́мантизмъ—ро́манти́чність.

Ро́мантическій—ро́манти́чний.

Ро́машка раст. *Matricaria chamomilla*—ру́м'яно́к, ру́ман, ру́манець, ро́манець, ро́мен; (души́стая) ро́мняно́к.

Ро́машковый — ро́мено́вий, ру́мяно́вий,

Ро́машникъ маточный, раст. *Pyrethrum parthenium*—ро́стопасть, ро́стопаш, зе́миге́леня; *P. millefoliatum*—ку́дрявець.

Ромъ—арак, гарак.
 Ронжа, пл. *Corvus glandarius*
 —джеджора, джоя, джой-
 ка.
 Ронять—(изъ рукъ) упускати,
 -стити; (слезы, перо, пись-
 мо) губити, згубити; (чье
 достоинство) зневажати
 кого.
 Рополка, раст. *Cucurbita obli-
 fera* — карахонька, тара-
 пунька, таракуцька, хоро-
 хонька, ханьва.
 Ропотный—нарікальний, рем-
 стливий.
 Ропоть—нарікання, ремство,
 миркання.
 Роситать — кавзувати, поріку-
 вати, нарікати, ремстити.
 Роса—роса; медвяная—падъ
 Росинка—ріска, рісочка.
 Росистый, о—росяний, росяно.
 Росить—росити.
 Росказни — теревені, баляси,
 баляндраси, небилиця.
 Роскошествовать — роскошу-
 вати, ласувати, жирувати,
 жируватися.
 Роскошникъ, -ца — роскішник,
 -ця.
 Роскошный, о—роскішний, о.
 Роскошь—роскіш, роскоші
 Рослий — рославий, рослий,
 штатувльний; (о раст.) буй-
 ний, гіткий, вигончастий,
 дорідний.
 Росникъ, раст. *Drosera*—ро-
 сичка.
 Росница, раст. *Alchemilla vul-
 garis*—приворотень.
 Росписка—квит.
 Роспись—(книгамъ, придано-
 му) реєстр; государственная
 -кошторис державний.
 Роспуски—бендюги.
 Роспускъ—роспускнява.
 Россомаха, зоол. *Mustela gulo*
 —квадра, розвеза.
 Россомаший—квадровий, роз-
 везовий.
 Ростить—ростити.
 Ростовщикъ—лихварь, пози-
 чайло.
 Ростовщичество—лихварство.
 Ростовщичій—лихварський.
 Ростокъ—пагін, шпичак, па-
 рост, парость, пасинок,
 кло; мн. пагоння, паговін-
 ня, прорісь, проріст.
 Ростомъ—на зріст.

Ростъ—зріст.
 Росхмель—підпиток.
 Росянка раст. *Drosera* L-ро-
 сичка; *D. rotundifolia* — бо-
 жа роса; простая, раст. *Al-
 chemilla vulgaris*—гадинник,
 наворотень, наворотник.
 Ротикъ—роток.
 Ротозѣй, -ка—солопій, -ка, роз-
 вора, розвірняка, роззява,
 гава, роззявляка, ростя-
 пака, розгамуза, розвеза,
 шалава, ростелепа
 Ротозѣйничать — гавронити,
 гавити, калячити, витріш-
 ки продавати, купувати,
 гави ловити.
 Роть—ріт; (презрит.) хавка,
 хавки.
 Рохля—бамбула, мамула, ма-
 руда, лемішка, макуха,
 мниха,
 Роща—гай.
 Ртачиться—коцюбитися, опи-
 натися, баскаличитися,
 упіратися, баскалитися.
 Ртутный—живосрібний.
 Ртуть—живе срібло.
 Рубака—тесака.
 Рубанокъ — гембель; неболь-
 шой-шерстевка, шершевка,
 хершевка; съ длин. колод-
 кой для окончат. слаживанія
 -хибанок.
 Рубаха — сорочка, кошуля;
 (дѣтск.) льоля,
 Рубашка—см. рубаха.
 Рубежный—кордонний.
 Рубежь—кордон.
 Рубежь—(нарѣзка) карб, пруг,
 карбіж; рубіж; (слѣдъ на
 деревѣ) зарість; (шрамъ)
 близна; (въ шитьѣ) запішва,
 руб; (желудокъ у жвачн.)
 чепецъ.
 Рубинъ, мин.—рубин.
 Рубить—рубати; тяти; обруб-
 лувати (платки).
 Рубище—рям'я, рамтя, лах-
 мѣття, лахманина, лахман,
 дрантя, лати, латанці,
 страпки, страплі, лахамин-
 дрики, руб'я.
 Рубка—рубанка; пароход.-ка-
 бінка; лѣса—зрубань, поруб.
 Рублевикъ—карбованецъ (дві
 гривні або двісті шагів).
 Рубль—карбованецъ.
 Рубцеватий—близнуватий; ру-
 буватий.

Рубцы—хляки.
 Рубчатый, -тех. — карбований.
 Рубщикъ—рубач.
 Ругань—лайка, лаяння, звяга, зв'яха.
 Ругатель — лайливець, -виця, наругач, -ка.
 Ругательный—лайливий.
 Ругательство—лайка.
 Ругать—лаяти, шпетити, бештати, кобенити, банітувати, цабанити, путрити, тюжити, сабанити.
 Руда—руда: желѣзн. — залізняк; мѣсто добыв. руды — рудня; мѣсто обработки руды—гамарня.
 Рудникъ—копальня, рудня.
 Рудничный—копальний.
 Рудоискатель—рудошукач.
 Рудокопъ—рудник, рудокопник.
 Рудоносный—рудний.
 Рудоплавильный — гамарний.
 Рудоподъемный — рудовзвізний.
 Рудоразборка — рудохухрини.
 Ружейникъ—оружинник.
 Ружейный—оружинний.
 Ружье—руч(ш)ниця, ружина, оружина, хвузія, булдимка, булдимок, самопал, янчарка, яничарка; охотничье — дробовик, двуствольное—дубельтівка.
 Рука—рука; (почеркъ) письмо; бік, сторона.
 Рукавица — рукавиця; (кожаная)—накожні.
 Рукавъ—рукав; рѣчной — зарічок, протока; пересыхающий—переволока; пожарный—шлянг.
 Рукастый—рукатий.
 Руководитель, -ница — орудник, -ця, привідець, -відниця, заправляльник, -ця, направи́к, -ця, поводар, -ка, поводатар, -ка.
 Руководительный—провідний.
 Руководить — орудувати, верховодити, керувати, поводитарувати.
 Руководство—привід, провід; (учебникъ) підручник.
 Руководствовать—см. руководить.
 Руководствоваться чѣмъ — додержувати чого, триматися чого.

Руководящий — (статья, идея) провідний; (власти, сферы) міродатний, міродайний.
 Рукодѣліе—рукодія, рукодійня, рукодіяння.
 Рукодѣльникъ, -ца — рукодійник, -ця.
 Рукодѣльный — рукодільний.
 Рукомойникъ — мийник, мийниця.
 Руконожка, зоол. *Chiromys* — рукоштирка.
 Рукопашный—ізручний.
 Рукописный—рукописний.
 Рукопись—рукопис.
 Рукоплескание—оплески.
 Рукоплескать — плескати, оплескувати.
 Рукополагать, -ложить — висвячувати, висвятити.
 Рукоположение — поставління, висвятини, висвята.
 Рукоприкладство — підпис; (шуточн.) ляпас, потилишник.
 Рукотворный—рукотворний.
 Рукоятка — антаба; виль — суло; граблей—грабильно, граблище; двери—клямка, ручка; жернова — млин; заступа — заступильно; кнута — пужално; косы — кісся; кочерги — кочержильно; креста — руків'я; ложки — стебло; метлы — мітлище; меча — держак; ножа — колодка; посуды — держало, ушко; пера — держак; ручной мельницы — млин; сковородника — чаплийльно; сабли — держак; цѣпа — ціпило, ціпильно, ціпивно; ухвата — рогачильно.
 Рулевой, прил. — деменний, стерновий, кермовий; сущ. — стерничий, стерник, керманич.
 Руль — правило, стерно, демено, керма; у плота — трепло.
 Руля (табаку) — папуша.
 Румынія—Румунія.
 Румынь, -ка — румун, -ка.
 Румынский—румунський.
 Румяна — шарило.
 Румянецъ—червінь.
 Румянить — шарити, красувати.
 Румяниться, нарумяниться —

накрасовуватися, накрасуватися.

Румянка обыкновенная, раст. *Echium vulgare* — синяк, іван-зілля піл-ське, колючка; красноцвітная, *E. gubgum* — краснокорінь.

Румяный — червоний; (о лицѣ) — червоновидий.

Румянѣть — шаріт...

Рунистый — волохатий, пелехатий.

Рунный — во ний; табунный.

Руно — вовна.

Рупоръ — рупій.

Русакъ — кацап; заєць.

Русалка — русавка, русалка.

Русло (вся ширина и длина течения рѣки въ межень) — корито, річище, поточина; (сухое) — ложок; (суженное и мелкое) — вузьмина; (фарватеръ) стрижень.

Русоватый — русявый.

Русскій, прил. — московський, москвинський, московитський, москальський, російський, кацапський, сущ. — московець, -вка, москаль, москвин, -ка, московит, -ка, россиянин, -нка, кацап, -ка.

Русый — русий.

Русѣть — русявити; москалитися, москowitzуватися, кацапитися, московитися.

Рута, раст. *Ruta graveolens* — рута.

Рутвица, раст. *Thalictrum angustifolium* — трясулька, медуниця.

Рухлый — крихкий.

Рухлядь — манаття, манатки, збіжжя.

Рухлякъ, минер. — маргель.

Рухнуть — упасти, повалитися, завалитися.

Ручатель, -ница — поручник, -ця.

Ручательство — порука, зарука, запорука.

Ручаться — ручитися, заручатися, фелелувати, бізувати.

Ручеекъ — струмок, протічок, поточина.

Ручей — струга, струміль, течій, стружок; журчащий — бурчак; быстрый и шумный — раптянка.

Ручка — держак; держално, держало; держанце, держивно; вращаемая — корба,

Ручной — ручний; прирученный, свійський, хований.

Ручьистый — струменястый.

Рыба — риба; самець-молочаник.

Рыбакъ — рибалка; (торговецъ) — рибник, рибас.

Рыбачій — рибальський.

Рыбачка — рибальчиха.

Рыбець, рыба, *Abramis vimba* — рибець.

Рыбистый — рибний.

Рыбій — риб'ячий; (жиръ) — трін; (клей) — карук.

Рыбный — рибний.

Рыбоводство — рибництво.

Рыболовный — рибальський.

Рыболовство — рибальство.

Рыболовъ, пт. — мартин; рибалка.

Рыбопромышленникъ — рибник.

Рыбопромышленность — рибництво.

Рыботорговецъ, -ка — рибас, рибаска.

Рыдание — ревний плач.

Рыдать — ревно плакати.

Рыжебородый — рудобородий.

Рыжеватый — рудавий.

Рыжикъ, грибъ — рижок; раст. *Camelina sativa* Grontz. — рижій, ржій.

Рыжій — рудий; (съ темными полосами, о масти) моругий.

Рыжѣть — рудіти.

Рыканіе — рики.

Рыло — хавка, хавчура, мурло, пика, мармиза, морда, мармуза.

Рыльце — пичка, мидзя; у посуды — носик.

Рынокъ — торг, базар, торговия, рынок; (толкучій) — точок, товчок.

Рыночный — торговий, базарний, ринковий.

Рысакъ — клусак.

Рысистый — сягний.

Рысій — пардучевий.

Рысканіе — никання, гасання, швендяння.

Рыскать — никати, гасати, галювати, швендяти.

Рысунъ, -нья — швендя.

Рысца — трух, труська.

Рысцой — шлаптю, підтупцем, підтупцем, труськом, трухцем, трухи — трухи, трюх — трюх, трюхи, трушком,

тѹпки, тѹпцем, трюхом, трюшки, трюшком.
 Рысь, *Felix lynx*—пардуч; (по-бѣжка лошади) труха, клус, біга.
 Рысью—тлуса, бігою, уклус, утрух, навтрюхи, дриндом.
 Рытвина—рипа, колодовбина, большая глубокая, наполн. водой — коломия, баюра, ковбаня.
 Рыть—рити, копати; (норы)—норити, точити.
 Рыться—(возиться) куйовдитися; (въ землѣ, сорѣ-о курицѣ) попелитися, гребтисся.
 Рыхлить—пушити, підпушати.
 Рыхловатый — пухкастый, покрихкий.
 Рыхлость—пухкість, сапкість.
 Рыхлый—сапкий, пухкий, рухлый (о человѣкѣ) тілистий.
 Рыхлѣть—крихкатіти, сапкатіти, пухкатіти.
 Рыцарскій—лицарський.
 Рыцарскія (Риттеръ) шпоры, раст. *Delphinium Ajacis*—остріжка.
 Рыцарство—лицарство.
 Рыцарь—лицарь.
 Рычагъ—підойма, журавель; переводной на паровозѣ, пароходѣ-вирло.
 Рычажный—підоймовий, журавлевый.
 Рычаніе—рики.
 Рьяность — запал, прикидливость.
 Рьяный—запальный, беркий, беручкий, прикидливый, о.
 Рѣденькій—ріденький.
 Рѣдитъ—рідити.
 Рѣдкій — рідкий; (о матеріи)—посіткий, сівкий; незвичайний.
 Рѣдко—рідко, не густо; рідко, не часто.
 Рѣдковатый—прорідкий, обрідуватий, порідкий.
 Рѣдкость (рѣдк. вещь) — рідкощ.
 Рѣдка—редька.
 Рѣдѣть—рідіти, рідшати, рідішати.
 Рѣдга—рептух.
 Рѣже—рідче.
 Рѣжуха, раст. *Nasturtium officinale*—водяний, дикий хрін.
 Рѣжущій—січний.

Рѣзакъ, кривой ножъ — клѣсак; у плуга—леміш.
 Рѣзальщикъ—крайчий.
 Рѣзаніе—різання, крайня.
 Рѣзати—різати, краяти, тяти; на куски—покравати, батувати, чимисувати.
 Рѣзаться—битися; о зубахъ — вирізуватися.
 Рѣзвиться—пустувати, жирувати; (о коняхъ) басувати.
 Рѣзвость — жвѣвість, моторність.
 Рѣзвый — порский, порскливый, жвавий, моторный; (о коняхъ) баский.
 Рѣзецъ (въ плугѣ) — чересло; (зубъ) сміюнець; (для тѣста) колісчатко; (скульптор.) рильце; різа.
 Рѣзка — різанка, крайнка; сікач; січка (солома).
 Рѣзкій—різкий, гострий, о человѣкѣ — доткливый; о вѣтрѣ — шпуйный, шулкий, шулький, шмальний, смальский, шмалький, шульный, ідкий; о голосѣ — верескливый, пронизливый; яркій — прикрий; жгучій—жалкий; о словахъ—колючий, ущипливый.
 Рѣзной (украшенный рѣзбой) рѣзбований, мерсжаний.
 Рѣзнуть—черкнути.
 Рѣзня—різанна.
 Рѣзуха, раст. *Camelina sativa* Grantz—рижій.
 Рѣзчикъ (вырѣз. изъ кости, рога, дерева, камня) сточник, сницар, рѣзбяр; (работ. на мѣди, на стали) рѣтовник.
 Рѣзь—різь; съ тошнотой—сѣняшниця; съ колотьемъ — завійна, завійница; съ рвотой и поносомъ — надсердні сѣняшниця; съ судорогами — перелогі.
 Рѣзьба—різь, рѣзьба; мех. наворочка.
 Рѣзь—річка; вверхъ по рѣкѣ — проти води; внизъ по рѣкѣ — за водою.
 Рѣпа, раст. *Brassica Rapa* L.—ріпа.
 Рѣпей колкій, раст. *Carduus nutans* L.—ріп'як.
 Рѣпейникъ, раст. *Agrimonia Eupatoria* — репик, сметанник, парило, зрадзілля.

Рѣпикъ—см. Рѣпейникъ.
 Рѣпная капуста, раст. *Brassica napus* — свиріпа, свиріпиця.
 Рѣповникъ, раст. *Barbarea vulgaris*—свиріпа.
 Рѣсница—вія, війниця, кліпа.
 Рѣченка—рїчечка.
 Рѣчистость — промовистість, мовність, проречистість.
 Рѣчистый—мовний, промовистий, проречистий.
 Рѣчка—рїчка; (безымянная) — самотека.
 Рѣчною—рїчний.
 Рѣчь—промова; погудка—промовка; проповѣдь—казань; разговоръ—розмова; выговоръ, произношеніе—вимова; вступительная — передмова; поздравительная — орація.
 Рѣшать, -шить — розв'язувати, -зати; покладати, -класти, ухваляти, -лити, наважувати, наважити; судити, розсудити.
 Рѣшатся, -шиться—наважуватися, наважитися, поважитися, присміти, зважитися.
 Рѣшающий (голосъ) — ухвальний.
 Рѣшеніе—розв'язок; токма, постановка, вирок, ухвала; розсуд.
 Рѣшетка—грата, грати; (ограда) штахети; (въ вышиваньѣ) корта; (въ самова:ѣ) дно; (монеты) решка.
 Рѣшетникъ—ситник.
 Рѣшето—претак, решето.
 Рѣшетчатый — гратчастий, гратчатий; (заборъ) штахетовий; (о воротахъ) щаблястий; дїрчастий.
 Рѣшимость — повага, звага, відвага; (задачи, вопроса) роз'язність.
 Рѣшительно—рїшуче, наважливо, зважно; -никакъ—ніже-ні; -никого, ничего—нікогїсїнько, нічогїсїнько.
 Рѣшительность—звага, рїшучість, наважливість.
 Рѣшительный—рїшучий, зважний, наважливий; (окончательный) останній, остаточний.
 Рѣять — ширяти, шугати, бугати, кружляти, ринути.

Рюмить—румати, рюмсати.
 Рюмка—чарка, чарчина, чарупина, пугарчик; большая — чепуруха.
 Рюмочка—чарочка.
 Рюмочный — чарковий.
 Рябець—см. Форель.
 Рябина, раст. *Sargbus aucuparia*—горобина, робина, вонага, оробина, скорух, юдина, шкорух, юд; пятнышко — віспина, лущина.
 Рябина дикая, раст. *Tanacetum vulgare*—приворотень, піжма.
 Рябиновка—горобинівка.
 Рябиновый—горобиновий.
 Рябитъ—морщити; рябіти.
 Рябка—см. Куропатка.
 Рябоватый — рябенський, дзюбатенький.
 Рябой—таранкуватий, дзюбатий, дзюбаний, рябий; (о птицахъ) сорокатий, зозулястий.
 Рябчикъ, пт. *Tetrao bonasia* — орябка, орябок, горобка, оробка, рябок.
 Рябь (на водѣ)—брижжі, жмурки; раст. *Convolvulus arvensis*—повійка.
 Рябѣть—таранкуватити.
 Рядить, договаривать—ладнати, єднати, годити, наймати.
 Рядиться — найматися, єднатися; строїтися, чепуритися.
 Рядовой—рядовик, козак.
 Рядомъ—упоруч, обрuch, побіч, попліч, суспіль, сумеж, суміж, рядом, поряд, обик, урядовицю, поруч, разом.
 Рядчикъ—єднач, єдналиник.
 Рядъ—лава, шик, шерег, шереха, сталка, сталька; домовъ—перія; копень—ста; прядь—пасмо; торговый — торг; нанизан. рыбы, напр. —метка; слой — шар; каменной поперець теченія—забора.
 Ряса—сутана.

С.

Сабельникъ татар., раст. *Asotus calamus* — татарське зілля, гавяр, айр; С. болот-

ный, *Comarum palustre* L.
сухолон, вовче тіло.
Сабельный—шаблевый.
Саблица—шаблюка.
Сабля—шабля; изогнутая—ка-
рабеля.
Саванъ — покривало, покрів,
покрівець.
Савраско—буланко.
Саврасый—буланий.
Сага—дума.
Саго—саго.
Садикъ—садок, садочок.
Садиться, сѣсть — сідати, сі-
сти; (опадать) осідатися,
осістися, осідати, осісти;
(отканяхъ) сичавіти, зсідат-
ися, зсістися, збігатися,
збігтися; (о солнцѣ) захо-
дити, зайти; (за столъ)
сідати до столу.
Садишко—садок.
Садка—(дереьевъ и пр.) са-
жання; (ткани) сичавіння,
збігання; (соли) осад.
Садкій—сичавілий, збігливий.
Садковый—сажавковий.
Саднить — натирати, намуля-
ти.
Садно—наторлина, намулина.
Садзвладѣлецъ—садовласник.
Садовникъ, -ца—садівничий, -а.
Садовничать—садівничити.
Садовнический—садівницький.
Садовничество — см. садовод-
ство.
Садоводство — садівництво.
Садовый—садовый, садковий;
(плоды, растенія) садови-
на.
Садокъ (рыбный)—рибник, са-
жавка; (птичій) кіш, пта-
шня, пташарня.
Садъ—сад, садок, загорода.
Сажа—сажа; густая — сопуха.
Сажалка—кілок.
Сажаніе — сажання, саджен-
ня.
Сажать (о людяхъ) садити, са-
довити; (о раст.) садити,
сажати.
Саженець — сажанка.
Саженный — саженьовый, сяго-
вий; (-ые дрова)—сяговина.
Сажень—сажінъ; погонный —
поздовжний; кубическій—
кубичный; кубич. дровъ —
латер, костер, стіс.
Сазанъ, рыба *Surginus Sargio*

—короп; небольшой — ша-
ран.
Сайга—сугак.
Сайка—булка.
Саквояжъ—сакви, валізка.
Салазки — санчата, гринджо-
лята.
Саламандра, зоол.—ящур.
Саламата (кушанье изъ муки)
—лемішка.
Салатникъ—салатяник.
Салать, раст. *Lactuca* — сала-
та, шалата; (-крессъ) *Lepi-
dium Sativum* — жерену-
ха, жерлуха; полевой, ди-
кій, *Lactuca scariola* L. —
какиш, молочко.
Салепъ, раст. *Orchis labifolia* —
любжа; бухарскій, *O. Marjo*
L.—зозульки, люби мене не
покинь.
Салистый—лозоватий.
Салить — салити; ялзити,
смальцювати.
Сало — сало; внутрен. — здір,
нутряк; тощее — шкурлат;
(слой на тушѣ) плаха; свѣ-
чное — лій; гусиное — смѣ-
лецъ; кусокъ въ ловушкѣ —
пастрьома.
Салотопня—салган.
Салфетка—серветка.
Салфеточный—серветяний.
Сальникъ, -анат.—челець; ме-
хан. — слизник; кушаніе —
сальник.
Сальный—сальний; (о свѣчѣ)
лойовий; (засаленный) за-
смальцювачний, заяложе-
ний.
Сальный корень, раст. *Sym-
phytum officinale* — гав'язь.
Салютація — см. Салютъ.
Салютный—ясовий.
Салютовать — ясувати, ясу
воздавати.
Салютъ—яса.
Самбукъ дикий, раст. *Samb-
ucus ebulus* — бузина яло-
ва, хобза; черный, *S. nigra*
— бузина, баз, базник;
обыкновен., *S. racemosa* — бу-
зина червона.
Самецъ—самецъ, самчик.
Самка—самиця; (плодовитая)
плідниця; бесплодная—ка-
мениця; первородная—пер-
вістка, первітка; непло-
дившая—яловиця; рыбы —
ікрець, ікровиця.

Самобичеваніе — самокатуван-
ня.

Самобытность — самобутність.

Самобытный, -о — самобутний,
саморідний, -о.

Самоваръ — самовар; мѣдный
— мідень.

Самовластитель — самосил,
самовладник.

Самовластіе — самовлада.

Самовластный — самовладний,
самосильный, -о.

Самовлюбленность — самоза-
коханість.

Самовозвеличеніе — самозвели-
ченія, самопіднесення.

Самовозвышеніе — см. самовоз-
величеніе.

Самовозгараніе — самопаль-
ність, замозапальність.

Самовозгарательный — см. са-
мовоспламеняющійся.

Самоволіе — сваволя, сваволь-
ство.

Самовольникъ, -ца — самово-,
лещъ, вільниця, сваволець,
-вільниця.

Самовольничать — сваволѣти,
самоволити.

Самовольный, -о — свавільний-
-о; самовольный, недозволе-
ний, без відома.

Самовоспламеняющійся — са-
мопальний.

Самвосхищеніе — самозачаро-
вання.

Самодвижный — саморушій.

Самодержавіе — самодержав-
ство.

Самодержавный — самовлад-
ний, самодержний, -о.

Самодержецъ, жица — само-
державецъ, -жиця.

Самодовольный, -о — зарозумі-
лий, -о; самовтішний, -о.

Самодовольство — саморадощі,
зарозумілість.

Самодуръ — бісолоп.

Самодѣйствующий — самодіє-
вий.

Самодѣльный — саморобний,
саморучний; (о дом. издѣ-
ліяхъ) доморобний.

Самодѣтельность — самоді-
яльність.

Самодѣтельный — самодіяль-
ний.

Саможатка — самокоска.

Самозабвеніе — самозабуття,
нестяма.

Самозарожденіе — самозаро-
діння.

Самозащита — самоборона.

Самозванецъ — піднайменник.

Самозванство — піднаймен-
ність.

Самоизмѣна — самозрад.

Самоистребленіе — самозни-
щенія.

Самоистязаніе — самокатуван-
ня.

Самолетъ — самоліт; (паромъ)
порон.

Самоличность — особистість;
особа.

Самоличный, -о — доочний, осо-
бистий, -о.

Самолюбивый, о — самолюб-
ний, о.

Самолюбіе — самолюбство.

Самомнительный — сердопиш-
ний, кокошний, бутний.

Самомнѣніе — сердопишність,
кокошність, бутність.

Самонадѣянность — духвалість,
зарозумілість.

Самонадѣянный, о — духвалий,
зарозумілий, о.

Самообогащеніе — самозбога-
чення.

Самообладаніе — самопануван-
ня, самовладання.

Самообманъ — самообдурини.

Самообожаніе — самозачаро-
вання.

Самообольщеніе — самоомана.

Самообразование — самоосвіта.

Самоограниченіе — самообме-
ження.

Самооплодотвореніе — само-
закін.

Самоопредѣленіе — самовизна-
чення, самоозначення.

Самоосужденіе — самоосуд.

Самоотверженіе — см. Самоот-
реченіе.

Самоотравленіе — самоотрута.

Самоотреченіе — самозречення,
самозанедбання, самовід-
дання, самовідцурання.

Самопишущій — самописний.

Самопожертвованіе — самопо-
свята, саможертва, само-
офіра.

Самопознаніе — самосвідо-
мість.

Самопониманіе — саморозу-
міння.

Самопроизвольный, о — само-
вольный, о.

Саморозвитіє—саморозвиток.
 Самородный—родимий.
 Самородок—родимець.
 Саморубь—самосіч.
 Самосадочный—самосідний.
 Самосвятящийся—самосвіт.
 Самоскорбйшій—найшвидчий, найкоротчий.
 Самосознаніє—самосвідомість.
 Самосохраненіє—самоощадність.
 Самостоятельность—самостійність, самостайність.
 Самостоятельный, о—самостійний, самостайний, о.
 Самосудь—саморозсуд.
 Самоубійственный—самовбивчий, самогубний.
 Самоубійство—самовбивство, самогубство.
 Самоубійца—самогубець, самоубійник, -ця.
 Самоуваженіє—самоповага, самоповага.
 Самоувѣренность—самопевність.
 Самоувѣренный, о—самопевний, о.
 Самоугрызеніє—самогризота.
 Самоузаконеніє—самоуправління.
 Самоукрощеніє—самоускромлення.
 Самоукрѣпленіє—самозміцнення.
 Самоулучшеніє—самополіпшення.
 Самоуниженіє—самозневага.
 Самоуничиженіє—самопогора.
 Самоуничтоженіє—саморуїнування, самознищення.
 Самоуправленіє—самоприсуд, самоуправа, самоврядування.
 Самоуправно—самопихом, насамопих.
 Самоуправство—самовправа.
 Самоусовершенствованіє—самоудосконалення.
 Самоучитель—самонавчитель.
 Самоучка—самоук.
 Самоучкой—самоуком.
 Самохвалъ—хвалько, чванько.
 Самохвальство—хвальба.
 Самохотно—самохить.
 Самоцвѣтный—самоцвітний; (камень) самоцвіт.
 Самочинный, о—свавільний, о.
 Самочувствіє—самочуття, самопочуття.

Самшить—букшпан.
 Самъ—сам; самъ другъ—самодруг; самъ третей—самотреть; самъ четверть—самочверть; самъ шесть—самошесть; самъ не свой—несамовитий.
 Самый—самий; лучший—найкращий, найліпший.
 Сандаля—(краска) кірка; (темно-синій) бразолія; (обувь) ходак.
 Сани—санки.
 Санки—саночки, санчата.
 Санкюлотъ—безштанько, галанько, голоколінчик.
 Санный—санний, санковий.
 Сановитость—штатульність, постатність, поставність.
 Сановитый, о—штатульний, постатний, поставний, о.
 Сановникъ—вельможа, достойник.
 Сановный—вельможний, достойний.
 Саночки—санчата.
 Санъ—вельможенство.
 Сапогъ—чобіт, чижмак; сафьянный—кордован; изношенный—шкарбун.
 Сапожекъ—чобіток, чоботець.
 Сапожникъ, -ца—швець, шевчиха, чоботарь, -риха, чижмарь, чобітник.
 Сапожничать—шевцювати, чоботарювати.
 Сапожничій—шевський.
 Сапожничество—шевство.
 Сапожный—чобітний, чоботовий.
 Сапфирный—шафіровий.
 Сапфиръ, минер.—шафір.
 Сапъ, ветер.—носатизна.
 Сарай—шұра; съ двумя или тремя стѣнами—шоп, повітка, для дровъ дровник, дровітник, для овецъ кошара, кошар, овечник, для хлѣба-клуна, стодола, сто́доля, для возовъ-возовня, для воловъ-воло́вня; каретный—колешня.
 Сарана, раст. *Lilium Martagon* L.—лісова лілея.
 Саранча, насѣк. *Gryllus migratorius*—сарана.
 Саранчевый—саранячий.
 Сардинка, рыба—сарделя, сарделька.
 Саржа (матерія)—шаржа.
 Саричь, пт.—луны.

Саркофагъ—Сбиваться.

Саркофагъ—нагробок.
 Сатана—сатана.
 Сатанинскій—сатанинний.
 Сатирически,-скій—сатирично,-ний.
 Сафлоръ, раст. *Carthamus tinctorius*—світлухи, крокіс, крокус.
 Сафьянный—кордованный, сап'яновий.
 Сафьянъ—кордован, сап'ян; (тонкій, изъ испанскихъ овецъ) - мишина; (козловой кожи) багдаль.
 Сахаристый—цукроватый.
 Сахарить—цукрувати, цукрити.
 Сахарница—цукорниця, цукорничка.
 Сахарный—цукровый; заводъ—цукорня, сахарня.
 Сахароваренье—цукроварка.
 Сахароварный—цукроварний.
 Сахароваръ—цукровар.
 Сахаръ-цукар, цукер, цукор, цукур; мелк. кусочки-побіль.
 Сбавка—зменшини, знижка.
 Сбавлять,-вить—зменшати, зменшити, знижати, знизити.
 Сберегатель,-ница—заховник, ця, ощадник,-ця.
 Сберегательный—заховальний; касса-щадниця, ощадна каса.
 Сберегать, сберечь—щадити, ощажати, ощадити, зберігати,-гти, приощажати,-дити.
 Сбережение—ощада (не трата); заховання(хранение впрокъ).
 Сбивать, сбить—(сшибить, сокрушить, свалить) збивати, збити; (съ толку, съ пути) зводити, звести з круга сонця, з пантелику збивати, збити, засмѣкувати,-смѣкати, забаламучувати-мутити, затуркувати,-кати; (ученика, подсудимаго) стрѣплювати, -пити; мотиличити, замотиличити; (масло) сколачувати, тити.
 Сбиваться, сбиться (съ дороги) зблужатися, зблудитися, блукати, зблудити; (комкомъ) кемшитися, (съ толку) стрѣплюватися, битися.

Сбивчивость—кантуватість, мотиличливість.
 Сбивчивый, о—кантуватий, мотиличливый, о.
 Сбирать—см. Собирать.
 Сбитень—гаряч.
 Сбитеньщикъ—гаряшник.
 Сбитый (съ толку)—замотиличений, спантеличений.
 Сближать,-зить—зближати, зблизити.
 Сближение—зблизини, зближення.
 Сбойка—збиванка.
 Сбоина (жмыхи)—макуха.
 Сбоку—збоку.
 Сболтнуть—ляпнути, бляхнути, сплескати.
 Сбористый—рясний, перебірчастый.
 Сборище—збіговисько, збіговище, натовп, натиск, збірниця, збірня.
 Сборка (въ платьѣ)—брижа, ріса, рясиця, зморшка; (пригонка и сплочение частей) рихтовини.
 Сборникъ (книга)—збірка, збірник.
 Сборное, смѣсь—збіранина, збіраниця.
 Сборный—збіраний; збірний.
 Сборщикъ—побірець, (податей)-побірчий, подушник, зборчий; таможен.-митник.
 Сборъ—збір, збіраниця.
 Сборы, приготовленія—лагодиння, заходи, вибірання.
 Сбрасывать, сбросить—скидати, скинути, зошмарувати,-рити, пороняти,-нити.
 Сбривать, сбрить—голити, зголити.
 Сбродъ—шуя, шушваль, набрід, наволоч, шушвалок, халастра, хаяйстра, наброд, ледач, гультайство, мотлох.
 Сбруя (конская)—ряд, ронд, наряд.
 Сбухты-барахты—здуру, навманя, наосліп.
 Сбывание, продажа—збування.
 Сбивать, сбить—збувати, збути що, позбуватися, бутися чого; (с водѣ) убувати, уути, спадати, спасти.
 Сбиваться, сбиться—справд-

жуватися, . справдитися,
спевнятися, -нитися.

Сбыточный-збутний, здійснен-
ний.

Сбыть—збут, збуток, хід, про-
даж.

Сбѣгать—збігати.

Сбѣгать,-жать—збігати, збігти;
утікати, утекти; стікати,
стекти; (о краскѣ въ мате-
ріі) линяти, полиняти.

Сбѣгаться,-жаться — збігати-
ся, збігтися, назбігатися,
поназбігатися; сичавіти,
посичавіти (о матеріяхъ).

Сбѣжалый—збіглий.

Свадебка—весіллячко.

Свадебный—весільний.

Свадьба—весілля.

Свайный—пальовий.

Сваливание—звал; звертання
на кого що, стикання.

Сваливать,-лить—звалювати,
звалити, скидати, скинути,
перевертати,-рнути; звер-
тати на кого що, стикати.

Сваливаться,-литься—звалю-
ватися, звалитися, падати,
упасти.

Свалка (драка) — колотнеча,
колотня, бійка; (толпа) на-
топ, натиск, тиск; (сѣна,
мусора) накидка.

Сварганить—удолити, удони-
ти, устодолити, зляпати.

Сваривать,-рить—зварювати,-
рити; злютовувати, тувати.

Сварка—злютовина.

Сварливость — чваруватість,
заривкуватість, загризку-
ватість, беговатість, заїд-
ливість, звадливість, нез-
годливість, заводливість,
сваркість.

Сварливый, о — чваруватий,
заривкуватий, загризкува-
тий, беговатий, заїдливий,
звадливий, незгодливий,
заводливий, сваркий, о.

Сварной—злютований.

Сварочный—лютувальний.

Сватаніе—сватання.

Сватать—сватати.

Сватовство—сватання.

Сватъ—староста, дівошлюб;
сват.

Сваха—сваха, свашка.

Свахлять—стелепати, зліпити,
спартачити.

Свая—паля.

Сведение—звід, злучення; (ру-
ки, ноги) корчі; (счетовъ)
обрахунок.

Свезение—звозини.

Свекла, раст. *Beta vulgaris* —
буряк.

Свекловичный—буряковий.

Свекоръ—свекор.

Свекровь—свекруха.

Свербежница, раст. *Knautia
argensis* или *Scabiosa ar-
vensis* — жовтілля.

Свербигузка, раст. *Sinapis ar-
vensis* — свиріпа.

Свербигузь раст. *Symphytum
officinale* — живокість.

Свергать, - гнуть — скидати,
скинути.

Свержение—скид, скидання.

Сверканіе—полискування, ярін-
ня, хрястіння, ряхтіння,
леління, блискання, вибли-
скування, мигтіння.

Сверкать-кнутъ—яріти, заярі-
ти, хрястіти, ряхтіти, за-
ряхтіти, леліти, залеліти,
блискати, виблискувати,
лискати, полискувати, лис-
нути, яскрити, заяскрити,
миготати, миготіти, миг-
тіти, замигтіти.

Сверкающий—блискавий, бли-
скотливий.

Сверление—свердління.

Сверлильный—свердловий.

Сверлина—просвердлина.

Сверлить — свердлити, бур-
тити.

Сверло—свердел.

Свернутый—кручений.

Сверстникъ, - ца — перевес-
ник,-ця.

Сверстнический — перепес-
ницький.

Сверстничество—перевесниц-
тво.

Сверстывать,-стать — плянту-
вати, сплянтувати.

Свертокъ—сувертень, буртіль,
суверток, завинятко, зави-
ніння, клунок, качальце.

Свертываніе — скручування,
згортання.

Свертывать, - тѣть, - рнуть —
(трубкой) згортати,-рнути,
звивати, звинути; (коль-
цомъ) клюбачитися, склю-
бачитися; бгати, зібгати;
зкручувати,-тити.

Свертываться,-нуться (о мо-

локѣ)—зсідатися, зсістися, скипатися, скипітися; (о цвѣтахъ) запукуватися, кнутися, завиватися, ну тися.

Сверхкомплектный — надкомплектный.

Сверхсрочный—надстроковий.

Сверху — зверху, поверх, згори.

Сверхчеловѣческий — надлюдський.

Сверхштатный—позаштатний, надштатний.

Сверхъ — над, мимо, через, опріч, пріч, крім, назвище, поверх.

Сверхъестественный — невітній, надприродний, о.

Сверчаніе — цвіркотання, цвірчання.

Сверчатъ — цвіркотати, цвірчати.

Сверчокъ, насѣк. *Gryllus domesticus* — цвірінчук, цвіркун, цвіріньок, цвіргун, чверщок, цірчок, свірка, фірчак.

Свершатъ, шить — доконувати, -нати, діяти, удіяти.

Свершатся, шиться — ставатися, статися.

Свивальникъ—повивач, уповивач, повиточок, сповивач.

Свивальный — сповивальний.

Свиваніе—сповивання.

Свивать, свить — звивати, звити, сплітати, сплести, скручувати, скрутити; (гнѣздо) змошувати, змостити, окукоблюватися, кобитися.

Свиданіе—побачення; до-свиданія—до-побачення.

Свидина, раст. *Cornus sanguinea*—свидва.

Свидываться, дѣться — бачитися, побачитися.

Свидѣтель—свідок.

Свидѣтельница—свідка.

Свидѣтельский—свідковий.

Свидѣтельство (удостовереніе)—свідоцтво.

Свидѣтельствовање — свідкування, свідчення, посвідчення, засвідчення.

Свидѣтельствовать (удостоверять)—свідкувати, свідчити, присвідувати; (про-

изводить освидѣтельствовање) освідовувати, -дувати, освідчувати, -чити.

Свиневодство—свинарство.

Свинець, метал.—оливо.

Свинина—свинина,

Свинка — свинка, підсвинок; морская — мурчак, мурчок, морське порося, паця, морща, морщак.

Свинобой—кабанник.

Свиноватый—свинякуватий.

Свиной—свинячий.

Свинопасъ—свинар.

Свиноторговецъ—кабанник.

Свинский—свинякуватий.

Свинство—свинякуватість.

Свинтусъ—свинчук.

Свинуха, раст. *Polygonum agnatum*—синюха.

Свиношникъ—свининець, свинарник.

Свинцоватый—олив'ястий.

Свинцовый—олив'яний.

Свинчатка—олив'янка.

Свинченный—зшрубований.

Свинчивать, свинтить—зшрубувати, бувати, пришрубувати, бувати.

Свинья—свиня, чечуга, самура, цьонка, безрога, роха, ринда, льоха.

Свиристель, пт. — *Bombus garrula* — чубах, ямелюх; *Ampelis garrulus* — костогриз.

Свирищать—шкварчати.

Свирѣль—флюяра, фрела, сопілка, жоломія, джоломія, дуда, дудка.

Свирѣльный — флюяровий, сопілковий.

Свирѣпость — лютість, жорстокість, строгість.

Свирѣпствовање — лютування, строгування.

Свирѣпствовать — лютувати, строгувати.

Свирѣпый, о — закатний, лютый, строгий, о.

Свирѣпѣть—лютішати, строгішати.

Свислый—висючий.

Свиснуть—звиснути.

Свистаніе—свиснява.

Свистать, тѣть — свистіти, ф'юкати; (о вѣтрѣ) свищати.

Свистелка—свистілка.

Свистнуть — свиснути; (уда-

рить) затопити, зацідити, бацнути, телепнути, захмелити.

Свистокъ—свищик.

Свистунокъ (сусликъ) зоол.—ховрах, ховрашок.

Свистунъ, -ня — свистун, -ха.

Свистъ—свистіння, свиснява, свист, посвист.

Свита—почет.

Свитокъ — завиніння, сувертень, суверток, завинятко.

Свитскій — почетний, почтовый.

Свихнуть — звихнути, повихнути, викрутити, скрутити.

Свихнуться, сбиться съ толку — згальмуватися, спантеличитися, скрутитися.

Свихъ—вивих.

Свищъ — свищ; мед.-фистула.

Свобода—воля, вільність.

Свободно — вільно; не тугонабслаб, на ослабі.

Свободный—вільний; люзний; -ное время - гулящий час; -ное произношеніе - легка вимова.

Свободолюбивый — вільнолюбний.

Свободомысліе — вільнодумність.

Сводитъ, свести — (съ верху внизъ) зводити, звести, спроваджати, вадити; (уводить тайно) украсти, забрати з собою; (съ ума) позбавляти, -вити розуму кого; (обаять) чарувати, зачарувати; (мирить, посредничать при сдѣлкѣ) єднати, поєднати, годити, погодити; (стравить) цькувати, нацькувати; (смыкать верхъ стройки) склепляти, -пити; (судорогой) судомити, змикати, зімкнути, корчити, скорчити; (счеты) рахуватися, обрахуватися; * (дружбу) заприяжнюватися, -нитися; (знакомство) заходити, зайти в знайомість.

Сводка—збір.

Сводникъ, -ца—зведенник, -ця.

Сводничать—свашкувати, парувати.

Своднический—сватницький.

Сводничество—свашкування.

Сводный — збігний, зведений; порівняльний.

Сводообразный — дужкуватий.

Сводчатый—дужний.

Сводчикъ—см. Сводникъ.

Сводъ, арх.—склепіння, склеп, дуга, піднебення; (законовъ) збірка, збірник.

Своеволие—сваволя, самоволя.

Своевольникъ — самоволець, сваволець.

Своевольничать — сваволити, вдаватися у сваволю.

Своевольный—свавільний.

Своевременно — саме в час, вчасне, в пору, у свій час.

Своевременность — слухність, учасність.

Своевременный — слухний, учасний, поровий; (о родахъ) часний.

Своекорыстіе—охланність, пожадливість, зисколюбність.

Своекорыстный, о—охланний, пожадливий, зисколюбний, о.

Своекоштный—своекоштный.

Своенравіе—химорода, химородъ, примхи, привереды.

Своенравный, о—химородный, пенькуватуй, примхливый, вередливый, мисливый, о.

Своеобразіе—питоменність, саморідність.

Своеобразный, о—питоменний, саморідний, о.

Своеручный, о — власноручный, о.

Свозить, свезти (въ одно мѣсто) — звозити, звозити, звести.

Свозка—звози.

Свой, своя, свое—свій, своя, свое.

Свойственникъ, -ца—своjak, -чка.

Свойственный, о—властивий, питоменний, прирідний, о.

Свойство—своцтво.

Свойство (прирожденное) — прирідок; (особенность) властивість, питоменність, прикмета.

Сволакивать, -лочь — стягати, стягти.

Сволочь—наволоч, ледач.

Свора—лая, смик.

Сворачивать, -нуть — повертати, повернути, зрушати, зрушити; (съ дороги) звертати, -нути, збочувати, -чити; (на кого) навертати, -рнути, наворочувати, -чати.

Своровать—підцупити, підчи-
кріжити, підчепити.
Своякъ—свояк, швагер.
Свояченица—своякиня, свість,
свістка, швагрова.
Свыкаться, кнутъся—звикати-
ся, звикнутися, звиктися,
призвичаюватися, -чаїтися,
звикати, звикти.
Свысока—звисока.
Свыше—звиш, згори, з неба;
моихъ силъ—над мої сили;
трехъ лѣтъ — більш трьох
літ.
Свѣдать — дізнатися, довіда-
тися.
Свѣдущій—тямучий, знаючий,
свідомий.
Свѣдываться, свѣдаться — зі-
знаватися, зізнатися.
Свѣдѣніе — (знаніе) знання,
знаття; (извѣстіе) звістка,
відомість.
Свѣжеватый, о — свіженький,
холодненький, похолодний, о.
Свѣжевать—білувати, шинду-
вати.
Свѣжее—свіжина.
Свѣженькій—свіженький.
Свѣжепросольный — свіжопо-
солений.
Свѣжестъ—свіжість; (о пого-
дѣ) ядряність, ядерність,
похолод; (о наружности)
гожість.
Свѣжій—свіжий; о погодѣ—
ядряний, ядрений, ядер-
ний, похолодний; новий,
живий; гожий, здоровий.
Свѣжо—похолодно, прихолод-
но.
Свѣжѣть — свіжіти, свіжіша-
ти; (о вѣтрѣ) дужчати.
Свѣивать, свѣять — звівати,
звіяти, здмухати, хнути.
Свѣреніе—звіра, порівнання.
Свѣрять, рить—звіряти, зві-
рити, перевіряти, вірити.
Свѣсь—піддашя.
Свѣтаеть—узоряє, зазоряєть-
ся, дніє, на світ благослов-
ляється, на світ займаєть-
ся, розвиднюється.
Свѣтатъ, безл.—узоряти, за-
зорятися, дніти, на світ
благословлятися, на світ
займатися, розвиднювати-
ся.
Свѣтелка — світлиця, покін,
квітате.

Свѣтелочный—світличний.
Свѣтикъ—(милый, любезный)
—зіронька моя, серденько
моє, ясочка, зірка, рибонь-
ка моя.
Свѣтило—світило.
Свѣтильникъ — свѣтич, свѣт-
ник.
Свѣтильный—світниковий.
Свѣтильня—гніт.
Свѣтитъ, посвѣтитъ—присві-
чувати, присвітити, при-
свічати; (о свѣтилахъ) сві-
тити, зоріти.
Свѣтиться, сіять—зоряти.
Свѣтленькій—ясненький.
Свѣтлить—виясняти.
Свѣтло—ясно, видно.
Свѣтлобуланный—половий.
Свѣтлобурый — яснокаштано-
вий.
Свѣтловатый—ясненький.
Свѣтлоглазый—ясноокий, бі-
лозорий, яснозорий.
Свѣтлоголубой — ясноблаkit-
ний.
Свѣтложелтый — ясножовтий.
Свѣтлозеленый—яснозелений.
Свѣтлокоричневый — рудова-
тий.
Свѣтло-красный — ясночерво-
ний.
Свѣтлолиловый — яснофіялко-
вий.
Свѣтломалиновый — яснокар-
мазиновий.
Свѣтлорусый—русявий, біля-
вий.
Свѣтлосиній—блаkitний.
Свѣтлость — ясновельмож-
ність, ясність, світлість;
(о цвѣтахъ, краскахъ) яс-
нота.
Свѣтлосѣрый — ясносірий.
Свѣтлоцвѣтный—яснобарвий.
Свѣтлый—ясний; (о цвѣтахъ,
краскахъ) яснобарвий; (ра-
достный, веселый, отрад-
ный) просвітлий.
Свѣтлѣйшій—найясніший, яс-
новельможний.
Свѣтлѣть — ясніти, світліти,
вияснятися, розвиднювати-
ся.
Свѣтлякъ, насѣк. Lampyris po-
stilusa — світун, огняниця,
купалка, блищак, блиска-
вель.
Свѣтозарность — світзорність,
променюваність.

Свѣтозарный — світозорий променястий, -о.
 Свѣтоноска, насѣк. Fulgora — блискучий плигун.
 Свѣтоносный — світодайний.
 Свѣтописецъ — світлинник.
 Свѣтописный — світлинний.
 Свѣтопись — світлинництво.
 Свѣтопреставленіе — кінець світа.
 Свѣтотѣнь — світлотінь.
 Свѣточъ — смолоскип.
 Свѣтскій — світовий; свіцький.
 Свѣтъ — світо, світлість, по-світ; світ, світ божий; люде, товариство.
 Свѣча — свічка; (церковныя) -світило.
 Свѣчникъ — свічарь, свічкарь; паламарь, свічколап.
 Свѣчной — свічковий; заводъ — свічкаря; лавка-свічкаря.
 Свѣшивать, -сить — звішувати, звісити; зважувати, -жити.
 Свѣшиваться, -ситься — перехилатися, перехилитися; зви-сати, чепати, позвисати, почепати.
 Связка — (вещей) клунок; (сѣна, рыбы, бубликовъ) в'язка; (дровъ) в'язанка; (бумагъ) жмут; (табаку) папуша; (льна, конопли) павісмо; (соломы) — жупа; (цвѣтовъ) пук, пучок, пакут; (нитокъ) бунт, жмут; (нитка для свя-зыванія) зв'язень, мотузок, перевесло; анат. - в'язло, тужень.
 Связность — (изложенія) склад-ність, доладність; (рѣчи) ядерність; (почерка) нечи-тальність; (физич.) скуп-ність.
 Связный — (сочиненіе. изло-женіе) складний, доладний; (рѣчь) ядерний; (почеркъ) нечитальний; (физич.) скуп-ний.
 Связочный — в'язковий.
 Связываніе — в'язання.
 Связывать, -зать — в'язати, зв'я-зувати, -зати, петлювати, запетлювати, мотузити, змотузити, чалити, зча-лити, зав'язувати, зав'я-зати, (крѣпко) скримцьову-вати, -цювати, ґрундзювати, уґрундзювати.
 Связываться, -заться — вязати-

ся, звязатися; (браниться) зчепитися; (не по добру сойтись) лигатися, злига-тися, полигатися, зізна-тися, зазнатися.
 Связь — зв'язка, пов'язь, зв'я-зок, зв'язь; архит.-пов'я-зина.
 Свясло, витець — колач.
 Святая, угодница — святиця.
 Сятилище — сятиня.
 Святитель — святець.
 Святить — (читить) шанувати; (освящать) святити.
 Святки — святки.
 Святой — святець, святий.
 Святость — святість.
 Святотатець — святокрадець.
 Святотатственный — свято-крадський.
 Святотатствовать — свято-крадство чинити.
 Святочный — святковий.
 Святоша — святко, святеник; божкарь, божкодайло; свя-тець; женс.-святениця.
 Святцы — полустав, полуста-вець.
 Святыня — святощ, святощі.
 Святѣйшество — найсвятішість.
 Святѣйшій — найсвятіший.
 Священникъ — панотець, піп; (приходскій) — намісник, па-рох.
 Священнический — панотець-кий, попівський.
 Священнодѣйствие — відправа служби божої.
 Священнодѣйствовать — від-правляти службу божу.
 Священномученикъ — святий мучень.
 Священнослужитель — піп; дя-кон.
 Священный — святий, свято-блвний; (объ особѣ) недо-торканий; (о писаніи) свя-тий.
 Священство — попівство.
 Священствованіе — попування.
 Священствовать — попувати.
 Сгараемость — пальність, спаленість.
 Сгораемый — пальный, спале-ний.
 Сгараніе — горіння, палення.
 Сгарать, -сгорѣть — палитися, спалитися, горіти, згоріти, погоріти, пекти вогнем.
 Сгибаніе — згинання,

Сгибать, согнуть, -ся--згинати, зігнути, -ся.
 Сгибень—стулень.
 Сгибка—згинання.
 Сгибной — складаний; гнучкий.
 Сгибнуть—згинути.
 Сгладить — згладити, вирівняти.
 Сглазить — уректи, урікнути, спрозорити, спристрігати, наврочити, зурочити.
 Сглазь—уроки, урочина, уочище, призір, зурочення, перестріт, пристріт, навроки.
 Сгладать—згризти.
 Сглонуть—ковтнути, глитути, проксвтнути.
 Сглупа — з дурного розуму, через дурний розум.
 Сглузить—вчинити дурницю.
 Сгнаивать, сгнсити, —згноювати, згноїти.
 Сгнивание—гниття, спорохнявання, побутніння.
 Сгнивать, сгнить — згнивати, згнити, порохнявити, спорохнявити, трухніти, стухніти, побутніти, передрухати, трухнути, струхнути.
 Сгнипій—зогнилий; испортившийся—збутвілий.
 Сггаривать, -ворить — змовляти, змовити; заручати, -чити.
 Сггариваться, -вориться — умовлятися, умовитися, намовлятися, намовитися, змоялятися, змоєитися, єднатися, псеєднатися, потакатися, зряхатися.
 Сговорный—заручинний.
 Сговорчивый—згідливий, лагідливий, схильчивий.
 Сговоръ—змовини, змова; заручини.
 Сгонка—згін.
 Сгонять, согнать — зганяти, зігнати; назганяти, нагонити, понаганяти, прищипати; скорняти.
 Сгорбить, -ся—згорбити, -ся.
 Сгорбленный, согнутый — нахилий, горбатий, похилий.
 Сгорбвший—згорілий, згораний.
 Сгоряча — наоспальці, зопалу, згарячу.

Сгребальщикъ, -ца--громадильник, -ця.
 Сгребаніе — згрібання, гребовиця.
 Сгребать, сгрестъ—згрібати, згребти, згортати, згорнути, згромаджувати, -мадити.
 Сгребки—поскрібки, вигрібки.
 Сгромождать, -здить — копичити, накопичити, накидати, накидати.
 Сгрубить—нагубіянити.
 Сгружать, згрузитъ виладовувати, дувати, вивантажувати, жити, виважувати, жити.
 Сгружение—виладовини, виладування, виваження, вивантаження.
 Сгруппировать — згуртувати.
 Сгубить—згубити.
 Сгустившийся—згустий.
 Сгустить—згустити.
 Сгустѣлость—згустість.
 Сгустѣть—згустути.
 Сгущаемость—загустивість.
 Сгущаться, -ститься — загустати, загустути.
 Сгущение—згуст.
 Сдабриваніе — піддобряння; (корма)—примастка.
 Сдабривать, -рить — піддобрювати, піддобряти, піддобрити, підхлібити, підмогориčiti; присмачувати, -чити.
 Сдавать, сдать — (экзаменъ) скласти, скласти іспит; (отчетъ) звідомляти, мити, справоздавати, -здати; (карты) — ділити, розділити; (должность) скласти, зложити уряд; (лишнюю карту) заділятися, -литися.
 Сдаваться, сдаться—піддаватися, піддатися.
 Сдавливаніе—стискання.
 Сдавливать, -вить — стискати, притискати, -тиснути.
 Сдаточный — (о деньгахъ, въдомостяхъ) віддайний, здайний; відданий до війська.
 Сдатчикъ, -ца--здавець, -вниця, віддавець, вниця.
 Сдача—(денеж.) здача, решта; (крѣпости) капитуляція.
 Сдваивать, сдвоить — подвоювати, -двоїти.
 Сдвигать, сдвинуть—зсувати, зсунути, зворухнути, зру-

- шити; зсовувати, зсунути, присовувати, -сунути.
 Сдвигъ — посув, зрушіння.
 Сдвижной — зсувний.
 Сдвинуться, дрогнуть — зрушитися.
 Сдергивать, сдернуть — швигати, швигнути, стягати, -гти, зривати, зривати.
 Сдержанность — стриманість, здержливість.
 Сдержанный, о — стриманий, здержливий, о.
 Сдерживать, -жать — спиняти, спиняти, стримувати, -мати, зупиняти, -нити; (слово) додержувати, -жати слова, стояти, стати на слові.
 Сдирать, содрать — злущувати, злущити, лупити, злупити; (шкуру) білувати, обілувати.
 Сдоба — приправа, присмака.
 Сдоблять, -бить — приправляти, -вити, присмачувати, -чити.
 Сдобный — пухкий, присмачний.
 Сдобровать, употр. только съ отрицаніемъ не — не минути лиха.
 Сдружиться — збрататися, сприятелитися.
 Сдунать, сдунуть, сдутъ — звыювати, звіяти, здмухати, -хнути.
 Сдуру — здуру, з дурного розуму.
 Сдѣлать — удіяти, зробити, вчинити, подіяти, счинити; (сработать, состряпать) справити, спорудити; (крѣпко что либо) ремезувати, зремезувати; (причинить кому что л.) заподіяти; (что л. плохое) скоіти, накоіти; (немного, изв. количество) вробити; (кое-какъ) зляпати, спартачити; (скоро и хорошо) уджигнути, ушкварити.
 Сдѣлаться — зробитися; легче — полегшати; тяжелѣе — поважчати; мягче — зм'якшити, пом'якшати; яркимъ — зажарітися; влажнимъ, сырымъ — змокрівити, змокріти; добрѣе — подобріти, подобрішати; шероховатымъ — пошерхнути; дуплистымъ — здуплавити, здупленатити; сладкимъ — осолодіти; свя-
- тымъ — преподобитися; лѣнливимъ — зледашити; вкусноѣе — посмачніти; бѣднымъ — збідніти; извѣстнымъ — уславитися.
 Сдѣлка — умова, згода, уклад; мировая — змирщина.
 Сдѣльный, урочный — закладний.
 Себя — себе, ся.
 Себялюбецъ — себелюб.
 Себялюбивый — себелюбний.
 Себялюбца — себелюбка.
 Себялюбіе — себелюбство.
 Севрюга, рыба *Acipenser stellatus* — пестрюга, сирюга.
 Сегментъ — хвощи, окраецъ.
 Сегодня — сьогодні, нині, нинка, ниньки, нинечка, нинька.
 Сегодняшний — сьогоднішній, днешній.
 Седмица — тиждень.
 Седьмой — сьомий.
 Сезонный — сезононый.
 Сезонъ — сезон.
 Сей, сія, сіе — цей, ця, це.
 Сеймъ — сойм.
 Сейчасъ (немедленно) — зараз; тепер.
 Сейчасъ-же — ускрут.
 Секретарь — секретарь.
 Секретничать — таітися.
 Секретно — употай, потай, знишка, употайці; потаємно.
 Секретный — потаємний, таємний.
 Секретъ — таємниця, тайність.
 Секта — секта, схизма.
 Сектантство — сектарство, схизмат.
 Сектантъ, -ка — сектар, -ка, схизматик, -чка.
 Секунда — секунда, хвилька.
 Селадонъ — джигун, бабій.
 Селедка — оселедецъ; (самка) — крупняк.
 Селедникъ, раст. *Cheporodium Toum.* — лобода.
 Селедочный — оселедцевый.
 Селезенка, анат. — кося, сележінъ, селедянка, слизень; (овечья) шакша.
 Селезеночный — селедяний.
 Селезень — качур, катир, селех.
 Селение — селище.
 Селитра — салетра, салітра.
 Селитренный — салітровый.
 Селитроваръ — салітраник.

Селить—обселяти, залюдняти.

Селиться—осідати.

Селишко—сільце.

Село—село.

Сельдерей, раст. *Arium graveolens*—селера.

Сельдь—оселедец.

Сельдяной—оселедцевий.

Сельскій—сільський.

Сельчанинъ, -нка — селянин, -нка, селюк, -чка.

Семга, рыба *Salmo salar*—сомон.

Семейный—родинний; сім'ювий; сім'янистий.

Семейственный—родинний.

Семейство—родина.

Семенить (дробно и скоро шагать)—дріботити, дробцювати, тюпати.

Семерикъ—сімерик.

Семерка (въ карт.)—сьомака, сімка.

Семеро—семеро.

Семидесятилѣтіе — сімдесятиліття.

Семидесятый—сімдесятий.

Семидневный—семиденний.

Семидюймовый—семицалевий.

Семилѣтіе—семиліття.

Семилѣтка—сімлітка.

Семилѣтній — семилітній; семиліток.

Семимѣсячный—семимісячний.

Семинаристъ—семинарист.

Семинарія—семинарія.

Семинарскій—семинарський.

Семинедѣльный—семитижневий.

Семисаженный — семисажневий.

Семисотый—сімсотий.

Семитысячный — сімтисячний.

Семнадцатый — сімнайцятий.

Семнадцать—сімнадцять.

Семь—сім.

Семьдесятъ—сімдесят.

Семьсотъ—сімсот.

Семья—родина.

Семьянинъ—сім'як.

Сентябрскій—жовтневий.

Сентябрь—жовтень.

Сепараторъ, тех.—подільник.

Сербія—Сербщина.

Сербъ—сербин.

Сердечко—серденько.

Сердечная трава, раст. *Oxalis verpus*—тропник.

Сердечникъ — шворінь, шкворінь; раст. *Leonurus Carduacea* — глуха кропива, сандра;

раст. *Cardamine pratensis* L. — болотна жеруха.

Сердечный—серцевий, насердний (тоска, печаль, боль); щирый (искренний);-ная сорочка—осердя.

Сердечный корень, раст. *Potentilla tormentilla* — завязник, курзілля.

Сердито — зозла, гнівно, з сердцем, з пересердя.

Сердитый—гнівний, сваркий, гнівливый.

Сердить—гнівити, лютити.

Сердиться—сердувати, гніватися, лютити, злостувати, сваритися на, зазле на кого мати, гнів, покладати, супротивитися.

Сердоболіе — жалісливість, жалісність.

Сердобольный — жалісливий, жалісний.

Сердоликъ, минер. *Silex carneolus*—крівавник, каріоль.

Сердце—серце.

Сердцебіеніе — биття, стукання серця.

Серцевидный—серцеватий.

Серцевина — осередок, осередок, осереддя, осердя, (дерева) пасердя, сердечник, стрижень.

Серцеѣдъ—джигун, бабодур.

Серебренникъ—(монета) фібник, срібник, срібляник; (мастеръ)—срібельник; раст. *Potentilla argentea* — нагідник, червоточник, червецъ, дерев'янка.

Серебрение—посрібнення.

Серебрёный—посрібнений.

Серебристый — срібнястий, сріблястий; (цвѣтъ)—морозуватий; (голосъ) тремкий, дзвінкий.

Серебрить—срібнити.

Серебриться—сріблити.

Серебро—срібло, (монета) срібняки; (издѣлія) срібні речі; сусальное въ листьяхъ—двійник.

Серебрякъ, раст. *Comarum palustre* — сухолом, огрошник, золотник, вовче тіло.

Серебрянка, раст. *Thalictrum flavum* L. — золотуха, нестакха; *T. aquilegifolium* — одзвінки.

Серебряный—срібний.

- Сережка - см. Серьга; (дерева) мачатко.
 Сержникъ, раст. *Acer tataricum* — неклен.
 Сермяга — свига.
 Сермяжникъ — мурей.
 Серна, зоол. *Antilope turicarpa* — дика коза; *A. Subgutturosa* — джейран; *A. gutturosa* — дзерен; *A. Saiga* — сайгак; *Cervus carpeolus* — сарна, (самецъ) сарнюк.
 Серповидный — серповатый.
 Серповый — серповый.
 Серпообразный — см. серповидный.
 Серпуха, раст. *Serratula coronata* — жовтило; *S. tinctoria* — яловень, будячок, страхополох.
 Серпъ — серп.
 Сертукъ — сурдѹт.
 Сертучный — сурдутовый.
 Серьга — заушница, кульчик, ковтка; бот. — мачатко, бозька, котик.
 Серьезность — поважність.
 Серьезный, о — поважний, о.
 Сестра, сестрица — сестра, сестриця, сестричка, сестронька; двоюродная, троюродная — с. уперших, удругих; милосердія — с. жалібница.
 Сжалиться — ужалітися, зглянутися на кого, змилосердитися над ким.
 Сжатіе — стиск.
 Сжатость — стислість.
 Сжатый, о — стислий, о; (о злакахъ) зжатый.
 Сжевать — зжувати.
 Сживать, сжить — збуватися, збутися, позбугися, здихуватися, здихатися, виживати, вижити.
 Сжиганіе — паління.
 Сжигать, сжечь — палити, спалити, попалити, перепалювати, перепалити.
 Сжимаемость — стисність, стяжність.
 Сжимаемый — стисний, стяжний.
 Сжиманіе — стис, стиснення.
 Сжимательный — стискальнй.
 Сжимать, сжать — стискати, стиснути, затискати, затиснути, потискати, потиснути, ущуляти, ущулити, згнічувати, згнітити, стуляти, лити.
 Сжиматься, сжаться — зступатися, зступитися, збігатися, збігтися, стулятися, литися.
 Сжимъ — стиск.
 Сжинать, сжать — зжинати, зжати, позжинати.
 Сжинь — жень, ужинок.
 Сжирать, сожрать — пожирати, жерти.
 Сзади — позаду, позид, позатиллю, назаді.
 Сибаритствовать — роскошувати.
 Сибарить, -ка — роскошлюб, -ка, роскошник, -ця.
 Сибирка — (*Aegido cupri*, мѣдная ржа) гришпан; (арестантская) казня, вязниця, цюпка, холодна, темна; (язва) телій.
 Сибирская язва — телій.
 Сибирскій — сибирний; миндаль, раст. *Amygdalus napa* — дівоча кров.
 Сивизна — сивина.
 Сивка — сиваш.
 Сивоворонка, пт. *Cogacias cagula* — ракша, сиворакша.
 Сивуха — сивуха, підпінок.
 Сивый — сивий.
 Сигара — цигара, цигаро.
 Сигарный — цигаровий.
 Сигмовидный (о кишкѣ) — сігмоватий.
 Сигналь — гасло, шех, знак.
 Сигнальный — гасловий, шеховий.
 Сиговый — сармовий.
 Сигъ, рыба *Salmo lavarelus* — сарма.
 Сидень (домосѣдъ) — сидѹт, пічкур.
 Сидѣлецъ — крамарчук; (питейн. зав.) шинкаръ.
 Сидѣлка — сидуха.
 Сидѣніе — сидня, сидячка; сідало, сїжа.
 Сидѣть, просидѣть — пересиджувати, пересидіти; сѣсть, сїсти, посідати.
 Сидя — сидѣма, навсидячки.
 Сизокрылый — сизокрилий.
 Сизоперый — сизоперий.
 Сизость — сизота.
 Сизый — сизий, сивий.
 Сила — сила, мїць, снага, лужість; наибольшая п, е-

міч; жизненна — живець, снага; центробіжна — відбіжна сила; центроостремительная — центроотяжна сила.

Силачъ — силак, моцарь, дужак, моцак, моцака, дужинь.

Силезія — Шльонск, Шльонск. Силезскій — шльонський.

Силена, раст. *Silene noctiflora* — нятягач.

Силиться — силкуватися, моцюватися, усилюватися, натужуватися, (вибиватися із сил) мордуватися.

Силокъ — сільце.

Силою — упором, навісом.

Силуетъ — обрис.

Сильно — дуже, здорово, по-дужу, міцно, вельми, огавно, завзято.

Сильный — дужий, сильний; (о характерѣ) міцний, тугий; (о вѣтрѣ) буйний, шпуйний; (о снѣгѣ) великий; (о вѣрѣ) живий; (о лошади) снажний; (о войскѣ) потужний.

Симметрический — симетричний.

Симонія — святокупство.

Симпатизировать — симпатизувати.

Симпатія — симпатія.

Синагога — школа, синагога.

Синева — синь, блакить, синява; синяк, синець, синятина.

Синеватость — синявість.

Синеватый — синявий.

Синеголовникъ, раст. *Eryngium yuccifolium* — миколайки, миколайчики, переполошник.

Синенькій — синенький.

Синехонькій — синесенький.

Синець, рыба *Abramis balleus* Cuv. — синьга, синюга.

Синильникъ, раст. *Isatis tinctoria* — синячник.

Синильная кислота — синій квас.

Синильщикъ, -ца — синильник, -ця.

Синить — синити.

Синица, пт. *Parus major* — сикір, сикора, чикір, саянка; бо-

дотная, *Palus palustris* — попичка, чорноголовни.

Синій — синій.

Синій звѣробой, раст. *Dracocephalum Ruyschiana* — мирзілля.

Синодикъ — поминальник, граматка, поминник.

Синонимъ — рівнознака.

Синтаксисъ — складня.

Синтаксический — складневий.

Синь — лязурок.

Синька — синька, лязурок.

Синѣть — синіти, синішати.

Синюха, грибъ *Agaricus violaceus* — синяк; раст. *Centaurea cyanus* — волошка.

Синякъ — синятина, синяк, синець, басаман; раст. *Echium vulgare* — колючка, іванзілля пільське.

Сиплость — хриплявість.

Сиплый, -о — хриплявий, -о.

Сипнуть — хриплявити.

Сиреневый — бузковий, безовий.

Сирень, раст. *Syringa vulgaris* — буз, без, бузок, трандахил, райдерево.

Сиропный — соковиковий.

Сиропъ — соковик.

Сирота — сирота, сиротина.

Сиротка — сирітка.

Сиротский — сиріцький, сирітний.

Сиротство — сиріцтво.

Сиротствовать — сиротіти.

Сиротѣть — сиротіти.

Сирый — безпомічний, безпорадний.

Сирѣчь — себ-то, тоб-то.

Система — система.

Систематический, о — систематичний, о.

Ситець — перкаль.

Ситечко — ситко.

Ситникъ, раст. *Juncus* — осітняг, ліджа, сітняг; раст. *Typha* куга, ситниця.

Ситный — ситний.

Сито — сито.

Ситочникъ — ситарь.

Ситце — ситко.

Ситцевый — перкальовий.

Сифилис, мед. — потеруха, пранді.

Сифилитикъ, -чка — пр-нцюватий, а.

Сифилитический — гранцьовий.

Сяние — сяння, сяння, сяво,

- ясність, сяйво; сѣверное — сполох, оказія.
 Сіятельный—ясновельможный.
 Сіятельство — ясновельможность.
 Сіять—сяти, сяяти, променіти, зоріти.
 Сіяющій — сяйний, осяйний, сяйливий.
 Скабіоза, раст. *Scabiosa arvensis* Syn.—наголоваток, синявка, свербіжниця.
 Сказаніе—переказ, оповідання, оповідь, опис.
 Сказка—казка.
 Сказочникъ, -ца—казкаръ, -рка.
 Сказочный—казковий.
 Сказуемое, грам.—присудок.
 Сказывать, -зять—казати, сказати, переказувати, -зати, оповідати, повідати.
 Скаканіе—скакання, плигання, стрибання.
 Скакать—скакати, стрибати, плигати; (о конск. скачкахъ) гонити.
 Скаковой—біговий.
 Скакунъ—пострибун; (лошадь) бігун; (наѣк.) плигун.
 Скала—поділка.
 Скала—скеля, штола, щовба.
 Скалистый — скельний, скелистый; (о горахъ) кряжовий.
 Скалить (зубы)—шкирити, вищеряти.
 Скалка—качалка.
 Скалозубъ — смішко, глузівник.
 Скалывать, сколоть (булавками) переколювати, -лоти; (ледь) рубати, зрубати.
 Скамеечный—лавковий.
 Скамейка, скамеечка—лавка, лавочка.
 Скамья—лава; (продолговатая) -сслі́н, усло́н; (широкая) примость; (для ногъ) підніжжя.
 Скандалить — бешкетувати, шарваркувати.
 Сканда́ль—бешкет, шарварок; (позоръ) осудовище.
 Сканда́льный—(день) бешкетний; (поступокъ) осудовищний.
 Скапливать, скопить — збирати, назбирати.
 Скапывать, скопать — скопунати, -пати.
 Скаредничать — кандибити, лічокрупити.
 Скаредность — лічокрупство, скнарість, скупучість.
 Скаредный—скнарій, скупучий.
 Скаредъ — скнара, лічокруп; (ж. р.) лічокрупка.
 Скарлатина, мед. — шкарлятина.
 Скатерть—обрус, убрис, настільник, порток, скат, скатірка, скатертина; (ковровая) килим.
 Скатистый—покотистий, згористий.
 Скатъ—покіт, узбіч, схилок, згірря; (колесь) стан; рыба *Raia clavata*-рашпля; электрический, *Torpedo ocellata*-електрашпля.
 Скатывать, -тать — звивати, звинути, скручувати, скрутити, згортати, згорнути.
 Скатывать, -титъ, ся—котити, покотити, поско́чувати, ся; -ся (о саняхъ) забігати, -бігти.
 Скачекъ—стрибок, стріб, скік, вистриб.
 Скачками (бѣжать) — скоком, вистрибом, вибриком, перескоком; (что либо дѣлать) прихапцем.
 Скачки—гонитва, перегони.
 Скашивать, -сить — косити, скосити, закошувати, закосити.
 Скажина,--скалубина, зашкалубина закал, шпара, шпарка, щілина; (буровая) свідровина.
 Скажистость—подіркуватість, подіркуватість, скалублястість шпаруватість, закалуватість.
 Скажистый, — подіркуватий, подіркуватий, скалублястий, шпаруватий, закалуватий.
 Скажность—скалубність, зашкалубність, шпаровість, шпарковість, закаловість.
 Скажный—скалубний, зашкалубний, шпаровий, шпарковий, закаловий.
 Скашивать, сквасить — квасити, поквасити, уквасити.
 Скверна—погань.

Сквернавець,-вка — поганець, -нка.
 Сквернить — поганити, плямити.
 Сквернословець,-вица — лихословець,-виця.
 Сквернословить--лихословити.
 Сквернословный — лихословный.
 Скверный, о-поганий, хирний, гидкий, брудний, мерзкий, о.
 Скверъ—садок.
 Сквозить—провівати, протягати.
 Сквозникъ—протяг, бруя, протяг-вітер.
 Сквозной — наскрізний, крізний.
 Сквозь—крізь.
 Скворець, пт. *Sturnus vulgaris*—шпак.
 Скворешня—шпаківня.
 Скворка—шпачиха.
 Скворцовый—шпаковий, шпачиний, шпаківський; шпаковитий.
 Скелетный—кістяковий.
 Скелеть—кістак, кістняк.
 Скептический,-и-скептичний, о.
 Скидка—скидання; (при продажѣ) знижка.
 Скидывать—см. сбрасывать.
 Скинѣя—намет.
 Скипаться,-пѣться — гуснути, згуснути; зсідатися, зсістися.
 Скипетръ—берло.
 Скипетръ царскій, раст. *Verbascum nigrum* L.-оман; *V. Lychitis*-коров'як; *V. Thapsus*—коров'як.
 Скипидарникъ, раст. *Asarum europaeum* — копитень, копитник, копитки, копитці, копитняк.
 Скипидарный—шпигинарьний, шпигинарьний.
 Скипидаръ—шпигинарь, шпигинарь.
 Скирда — стирта; (соломы)-ожерел.
 Скусать,-нутъ--скисати,-снути, покваснѣти; (створожиться)-зсідатися, зсістися; (о молокѣ) збрязкнути, скиснути.
 Скусшій—скислий; (о молокѣ) -зсілий, збресклий, набрзглий.

Скиталець—заволока, бурлака, галайда.
 Скитальческий — бурлацький, заволоцький, галайдинський.
 Скитальчество--бурлакування, безпритулля, поневіряння.
 Скитаніе -- тиняння, туляння.
 Скитаться — тулятися, бурлакувати, тинятися, поневірятися.
 Скитникъ—пустельник, скельник.
 Скить — пустельня.
 Складень — (ожерелье) намісто; (икона) образ складаний.
 Складка, сборка--рясиця, різка бганка, ряма, згортка, збірка, зморшка; (кожи под подбородкомъ) пабородок; (денегъ) складка; (складываніе) складання.
 Складно, связно — прикладно, доладу, до прикладу.
 Складной—складаний, складчастий.
 Складность—статурність, постатність; прикладність, доладність; гармонійність, лад, зграйність.
 Складный—(о фигурѣ) статурний, постатний; (о рѣчи) прикладний, доладний; (о музыкѣ, пѣніи) гармонійний, згідний, зграйний.
 Складочный-(оденьгахъ) складковий; (мѣсто, зданіе) комора, (мѣсто открытое) коморове.
 Складчатый—збористий, рясний, фалдистий.
 Складчикъ,-ца — вкладник,-ця.
 Складчина—складка.
 Складъ — (мѣсто, гдѣ ч. л. складывается) комора; (товаръ) крам; (тѣла) статура, постать.
 Складывать, сложить—(свертывать)-згортати, згорнути, позгортати; (складками) рямити, порямити, рісувати, рісити; (ворохомъ) копичити, накопичити; (складчину) складатися, скластися, скидатися, скинутися; (цифры) складати, зложити; (вину на кого) звертати,-нути на кого; (очень тѣсно) стісняти,-нити; (въ стоги) стожи-

ти; (голову) головою накла-
дати, - ложити; (куски въ
одно цѣлое) тулито, стуля-
ти, лити; (товаръ) поташу-
ватися, уташуватися.

Склевывать, склевать — ви-
дзьобувати, видзьобати.

Склеенный — зліплений; сто-
лярн. клеємъ — карючений.

Склеиваніе — зліплювання.

Склеивать, -ить — зліплювати,
-пити; о разбитой посудѣ —
злічувати-злічити.

Склейка — зліплини; (склеен.
мѣсто) зліпля.

Склепка — нютування, нютови-
ни; (склеп. мѣсто) знютень.

Склепной — нютований.

Склепъ — склеп.

Склепывать, -пать — нютувати,
знютувати.

Склоненіе, грам. — відміна;
астр.-нахил; (почвы) спад,
згористість, похилість;
(магн. стрѣлки) відхиляння,
відхил; (наклоненіе) схи-
ляння, нахилляння; (къ чему
либо, на чью сторону) під-
мова, намова, підмовляння.

Склоненный, наклонившійся —
похилый, похилистый, по-
хильный, похильчастый.

Склонившись — хильці, схилив-
шись, зігнувшись.

Склонность, влеченіе (къ че-
му) — похп, потяг, нахил,
хпть, триб, нахилок.

Склонный — схильный, нахиль-
ный, наважный, прихиль-
ный, нахилый.

Склонъ — сшил, сшилок, злога,
спад, похил; (горн.) узгір'я,
збіч, узбіч, підгірок; (кру-
то) крутовина; (южный)
навсоння.

Склоняемость — відмінність.

Склоняемый — відмінний.

Склонясь, полулежа — насхил,
насхиль.

Склонять, -нить — нахиляти,-
ляти, схиляти, лити, похи-
ляти, хилити, похилити,
перехиляти, -лити; (кого на
что или къ чему) підхиляти,-
лити, прихиляти, -лити,
привертати, -рнути, на-
мозляти, мовити; (грам.
відміняти, нити.)

Склоняться, -нитися — хилити-
ся, схилятися, литися, на-

хилятися, -литися; (къ чему)
потягати, -гти, привертати-
ся, - рнутися, чалитися до
чого; (опираться на что-ли-
бо) злягати, гти.

Склянка — пляшка; морск.-пі-
сошний годинник; морск.
-півгодини.

Скоба, скръпа желѣзная — клям-
бра, клямра.

Скобелка (у бочаровъ) — шкїбля.

Скобель — струг; вродѣ ножа —
шкрябач.

Скобка — клямра, дужка.

Скобленіе — скромадження.

Скоблить, скрестъ — скромади-
ти, скребти.

Скобочный — клямровый.

Скобяной (рядъ, магазинъ) —
залізяний.

Скованный — скутий.

Сковка — сковування; (сков.
мѣсто) сковина.

Сковорода — сковорода, панва,
пателя.

Сковородникъ — чаплія, хватки.

Сковывать, -вать — кувати, ску-
вати; заковувати, -кувати,
укувати.

Сковыривать, -рять, -рнуть —
сколупувати, -пати, -пнути,
злупувати, -пати, -пнути.

Скокъ — скік, плиг, стриб.

Сколачивать, -лотить — збива-
ти, збити, позбивати; (ско-
пить) збірати, зібрати, на-
збірати.

Сколокъ — зразок.

Сколь — скільки, як, яко, якже.

Скользить — ховзати, ковзати,
ковзатися, сковзатися.

Скользкій — ховзкий, холзкий,
ковзкий, слизький; сковзь-
кий, порський.

Скользко — ковзко, слизько,
сковзько, ховзко.

Скользы — ковзы!

Скользя — поповзом, поковзом,
пошморгом.

Сколько — кілька, кільки,
скільки, якого; нибудь — де-
щиця, трохи, хоч трохи;
возможно — яко мога, як по-
силля, скільки спроможно;
угодно — до схочу; мнѣ из-
вѣстно — оскільки я свѣдо-
мий, оскільки мені відомо;
силъ хвѣтитъ — що сили,
чим дуж.

Скомкавши — жужжом.

Скомкать, -ся—скомшати, побгати, зібгати, пожмакати, зметюхкати, -ся.

Скоморохъ—фіглярєць, сміхованець, блазень, кумедник.

Скоморошествовать—хви́глювати, хви́гли строїти.

Скомпрометировать—сорому завдати, у славу ввести.

Сконфузить—засоромити.

Сконфузиться—зніяковіти.

Скончаніе—кінець.

Скончатся—упокоїтися, померти, умерти, сконати.

Скопецъ—халаштан.

Скопидомъ—збивач, скнара, скупердяга.

Скопировать—скопювати, списати.

Скопить—халаштати, валашати.

Скопище—натовп, натиск, джурґа.

Скопление—збірання, скупчення, скуплення; згромадження; заполнение (полнехонько)—повнеча; народа—стовпище, тиск, здвиг, натиск, натовп; воды—назбір води.

Скоплять, -пить -ся—збирати, зібрати, назбирати, -ся.

Скопомъ, всѣ цѣликомъ—купцем.

Скорбный, о—скорботний, журний, сумний, плачний, жалібний, о.

Скорбь—жаліб, жаль, жалошці, туга, жура, скорбота, журба, смуток, прасунок.

Скорбѣть—тужити, журитися, уболювати над чим, побиватися за чим.

Скорбящій—журний.

Скоренько—швиденько, хутенько.

Скорехонько—хутесенько.

Скорлупа—лушпа, лушпайка, лупина, лушпак, лушпелина, лушпина, лупесиння, шолупайка, шолупина, соб. лушпиння; твердая—шкарупа, шкаралупа, шкаралуша, шкаралюща, шкаляруща; рака—шкаралюпа.

Скорлупный—лушповий, лушпинний, шкаралупний.

Скормить—потравити.

Скорнякъ. мѣховщикъ—кушнирь, кушнір, футрарь.

Скорняческій—кушнірський, кушнірський.

Скорнячество—кушнірство, кушнірство.

Скорнячить—кушнірувати.

Скоро—швидко, прудко, хутко, метко, нагло, небавком, небавом, небавці, незабаром, невзабарі, незабавом; уже—за того.

Скоробить—попачити, зжолобити, пошкарубити, покорчити.

Скороговорка—швидкомовка.

Скорозрѣлый—скороздрій.

Скоромить—скоромити; порзнитися, скоромитися.

Скоромничать—недодержувати посту.

Скоромное—скором, скоромина.

Скоромный—порзний, скоромний.

Скороопьяняющій—п'янкуватий.

Скоропись—скоропис.

Скоропоспѣшный—схвапливий, скорохвацький.

Скоропостижно—напрасно, нагло, раптом, наремно, напруго, напругом.

Скоропостижный—напрасний, наремний, наглий, раптовий.

Скоропреходящій—швидкоминучий, недовгочасний.

Скорорастущій—ростовитий.

Скороспѣлка—скороздра, скороздрій; раст. *Primula officinalis* или *P. veris*—сорочі лапки, божі ручки, біла буквиця.

Скороспѣлый—скороздрілий, скороздрій.

Скорострѣльный—частопальний.

Скорость—швидкість, прудкість, хуткість.

Скоротать—прокаратати.

Скоротечный—прудкоплиний, хвильовий.

Скороходъ—бігун.

Скорпионъ. *Scorpio egyptaeus*—скорпій.

Скорчивать, скорчить, -ся—коцюрбити, скоцюрбити, кандзюбити, скандзюбити, карлючити, скарлючити, -ся.

Скорый—швидкий, шмаркий, шпаркий, прудкий, шам-

кий, похваткий, похіпли-
вий, похіпний, похіпкий,
похопливий, шебський,
шибкий, шаркий, хапкий,
хваткий, хвйткий хуткий,
моторний, жвавий, похват-
ний, сквапливий, спірний,
хитрий, незабарний.
Скорѣе — хутній, хутчий, хут-
чіш, хутче, швидче, мер-
щій, метчий, прудчіш, бор-
жій, рачій.
Скотина—товарина, худобина;
бидло.
Скотинка—худобиця.
Скотникъ, -ца — ричковець,
ричка.
Скотный—товарячий, худоб-
ний, добиччаний; дворъ—
товаришник, обора, заго-
рода.
Скотобойня—різниця; (съ са-
лотопней)—салган.
Скотоводство — товарництво,
худобництво.
Скотоводъ—товарник, худоб-
ник.
Скотоподобный — бидлува-
тий.
Скотскій—товарячий; бидля-
чий.
Скотство—бидлячість.
Скотъ—товар, худоба, добич;
рогатый—рогатизна.
Скошеніе—скіс.
Скрадывать, скрасть—викра-
дати, викрасти; укривати,
укрити, ховати, сховати.
Скраивать, скроить—краяти,
покраяти.
Скрашивать, -сить — прикра-
шати, -сити.
Скребница — шкребло, скреб-
ло, згребло, греблиця, греб-
ло, скрибачка.
Скребокъ (для дорожекъ) —
стругачка.
Скрежетаніе — скреготання.
Скрежетать — скреготати,
скреготіти.
Скрежетъ — скрегіт.
Скрестить—скрижити.
Скрестъ — шкряботіти, шкря-
бати, шкребти, скребти,
скромадити, шарудити.
Скрещивать—парувати.
Скрижаль—тябло.
Скрипачъ—скрипаль, скрипак,
скрипник.
Скрипичный—скрипковий.

Скрипій, раст. *Spiraea Ulma-
ria* L. — гірошник, огірош-
ник, бузина болотна, жа-
б'ячі конопельки.
Скрипка—скрипка, скрипиця.
Скрипня — скрипнява, рип,
рипнява.
Скрипотня—см. Скрипня.
Скрипунъ, насѣк. *Cerambyx* —
деревач; насѣк. *Dorcadiu-*
музичка
Скрипуха, раст. *Crepis tectorum*
L.—кульбаба, дикий моло-
чай.
Скрипучій—скрипливий, рип-
ливий.
Скрипченка—скрипочка.
Скрипъ—рип, рипнява, скрип-
нява.
Скрипѣть — скрипіти, рипіти,
тирчати.
Скромникъ, -ца — смиренник,
-ця, плохута.
Скромничать—лагіднувати.
Скромный, о — плохий, лагід-
ний, о.
Скропать—златати.
Скруглить — закруглити, об-
круглити.
Скручивать, скрутить—звірчу-
вати, звертіти, зсукувати,
-кати, з'язувати, -зати, мо-
тузити, умотузити.
Скрывательство—перехови.
Скрывать-крити, укрити, хова-
ти, сховати, переховувати,
-ховати, затаювати, -іти,
хитити, похитити; не-
достатки—личкувати хиби,
вади.
Скрываться — критися, укри-
тися, ховатися, сховатися,
переховатися, укрядатися,
украстися, затаюватися, -
таїтися; (изъ виду) покри-
ватися, -тися; (въ толпѣ) по-
шиватися, -шитися між
люде.
Скрытничать — таїтися, хова-
тися.
Скрытно — потай, потайком,
потайці, потаємно, ниш-
ком.
Скрытность — затайливість,
притаєнність, закритність,
потайність, тайність, при-
тайкуватість.
Скрытый — притаєнний, за-
тайливий, закритний, по-

тайний, притайкуватий, по-тайливий.
 Скрыть—криянка, схованка, потайник, тайник, криївка.
 Скрѣпа — закріпа, клямбра; підпис, посвідчення.
 Скрѣплять, -пить—закріпляти, закріпити; свідчити, посвідчити підписом.
 Скрючивать—см. Скорчивать.
 Скрыга—каптії, скнара, жми-крут, скупар, скупердяга.
 Скрыжничать—каптії.
 Скрыжничество — каптіїство, скнарість.
 Скудель—глина; черепок.
 Скудность—скудота, нестаток.
 Скудный, о—скудотний, нужденний, злиденний, о.
 Скудоуміе—недоумство.
 Скудоумный — недоумкуватий.
 Скудѣть—убожіти.
 Скука — нудота, нудьга, нуд, нуда.
 Скула—вилиця; см. Скрыга.
 Скуластый—вилицюватий, повиличний.
 Скулить—скімлити.
 Скуловой—виличний.
 Скулочникъ, раст. *Malva crispa* городовина.
 Скульпторскій—сницарський.
 Скульпторство—сницарство.
 Скульпторъ—сницар.
 Скульптура—сницарство.
 Скумбрія, рыба *Scorpaen scorpaenus* — баламут; молодая-чибрик; мелкой породы-чирус.
 Скупать, -пить — скуповувати, -пити, поскуповувати.
 Скупенекъ—скупенький.
 Скупецъ — скнара, скупяга, загнибіда.
 Скупиться—щикніти, скнарувати, крежити.
 Скупной—скупований.
 Скуповатый-скупенький, при-скупий.
 Скупой, о—скупий, скнарий, скупучий, о.
 Скупость—скупощі, скнарість.
 Скупщикъ, -ца — скупень, -пниця; скота-животинник; лошадей-хваринник, леве-рант.
 Скусывать, -сить — відкусювати, -сити.
 Скуфья—підкапок, яломок.

Скучать—нудити світом, нудитися, нудьгувати.
 Скучивать, скучить—складати, скласти до купи, нагромаджувати, -мадити.
 Скучный, о—уретний, маркітний, тмянний, нудний, о.
 Скушать—з'їсти.
 Слабительное—проносне.
 Слабительный лень, раст. *Linum catharticum*—льонок.
 Слабить—проносити.
 Слабнуть—упадати на силах.
 Слабо--(не туго) слабо, на-ослабі; (не удовлетвори-тельно) погано; (медянно) помалу, поволі, сплюха, мляво; (не сильно) безсило, вутло, неміцно, недолужно.
 Слабоватый, о — прислабий, послабий, о.
 Слабогрудый--квологрудий.
 Слабодушіе--лежкодухість.
 Слабодушный, о -- лежкоду-хий, о.
 Слабосиліе -- юлавість, кво-лість, недолугість, магні-тість, недолужність.
 Слабосильный--юлавий. нездо-лящий, магнитий, кволий, недолугий, недолужний; сущ. -недолуга, худосилок худопалонок.
 Слабость -- неміч, 'слабовінь' млость, недолужність; ха-рактера - хибкість, хибли-вість.
 Слабоуміе--недоумство.
 Слабоумный -- недоумкуватий, благуватий, несповна ро-зуму.
 Слабый -- (характеромъ) хиб-кий, хибливий; (здоров'ємъ) кволий, недішлий, недолу-гий, кородкий, недолужний, млілий, неможний; (голосъ) тихий; (тѣлосложеніемъ) крихкотілий; (не тугой) слабкий; (о надеждѣ) малый.
 Слабѣть -- слабшати, незма-гати, кволіти, безсиліти.
 Слава--слава; (большая)-про-слава; (дурная) неслава, поговір; (слухъ, молва) по-голоска, чутка, розголос.
 Славить--славити, вихвалити, величати.
 Славиться (тѣмъ)--бути слав-ним з чою.
 Славка, пт. *Sylvia fitis*—фітик

фітчик; ястребинная - или пестрогрудка, *S. pisoria* - Молове очко, рыб'яче очко; черноголовка, *S. artic. pilla* - черноголовый.

Славный--славетный, славетный, славный; гарный, лепський.

Славолюбець--славолюб.

Славолюбивый--славолюбный.

Славолюбе--славолюбство.

Славословить--вихвалити, величати, виславляти.

Славословіє--вихвала, величання, виславляння.

Слаута -- солопій, розвора, розвірняка, роззява, гава.

Славянинъ--слов'янин.

Славянскій--слов'янський.

Славянство--слов'янство.

Слагаемое, ариф. — доданок, додатник.

Слагать, сложить — складати, скласти, поскладати; (голову) головою накладати, наложити, душею накладати наложити; (должность) зрікатися, зректися уряду, посади; (съ кого долгъ) дарувати, подарувати кому борг; (ариф.) додавати, дати (сочинять) компоновати, скомпоновати.

Сладенькій--солоденький.

Сладехонькій. сладешенькій --солодесенький.

Сладить--солодити; (понемногу) підсоложувати.

Сладкая трава, раст. *Hieracium sphondylium* L.—борщівник

Сладкій,-о--солодкий, солодко.

Сладкій корень, раст. *Polypodium vulgare* — солодиш, солодиця лісова.

Сладковатый — осолодуватий, просолодкуватий, присолодкий, посолодкий,-о.

Сладкоглаголивый—см. Сладкорѣчивый.

Сладкое--солодка страва, десерт.

Сладкорѣчивый--солодкомовный, масткослівний.

Сладостный,-о — солоднечий, солодецький, солодечний,-о.

Сладострастие — пещота, любашність, спорзність.

Сладострастный — солодкомо-локий, любашний, пещотный, спорзний,-о.

Сладость — солодоші, солоднеча, солодь, солодість.

Слаживать, сладить — лагодити, злагодити, лаштувати, улаштувати, порядкувати, упорядкувати, уладнати, улагодити; порозуміватися, -мітися, дійти справи з ким, умовлятися, умовітися, еднатися, поєднатися; управлятися, -витися, упоратися.

Слазить--(взлѣзать) злазити, вилазити; (спускаться) злізати.

Сламывать,-мать,-мить — переламувати,-мати, зламувати, зламати, зломити; перемагати,-мігти.

Сланецъ, минер. — лупак, лупець.

Сланцовый--лупаковий, лупцевий.

Сластена--ласун, ласій, ласько, ласач, лягоминець, смакун, халасун, халус.

Сласти--ласоші, солодоші, ласмими, мантулки, хвигомиги.

Сластолюбець — ласун, спорзник, ласощохлист, лягоминець, розкішник.

Сластолюбивый — см. Сладострастный.

Сластолюбие--спорзність, пещота, любашність.

Слатъ — посилати, відсилати.

Слащавый--солодкавий.

Слаще--солодче.

Слегать, слечь--лягати, лягти, кластися, покластися.

Слегаться-жаться, слечься — злежуватися,-жатися, злегтисся, позлягатися.

Слегка--злегка, злегенька, легенько; помалу, трохи; (мимоходомъ) хватком, прихапцем; здалека.

Слегшийся--зляганий.

Слежавшийся — злеглий, полеглий.

Слеза--сльоза.

Слезинка — сльозина, сльозинка.

Слезка--слізка.

Слезки кукушкины настоя-

щія—раст. *Orchis maculata*
—дворучки пресвятої.
Слезливость — плачливість,
мазгливість, нюнявість.
Слезливый, о--плачливый, маз-
гливый, нюнявий, -о.
Слезный, -о— слізний, слёзо-
вий; жалібний, ревний,
плачний, -о.
Слезотечение, мед. — слёзо-
теча.
Слесарить—слюсарувати.
Слесарная—слюсарня.
Слесарный—слюсарський.
Слесарский—слюсарів.
Слесарство—слюсарство.
Слесарь—слюсарь, холодний
коваль.
Слетать, -тѣть — злітати, зле-
тити, зніматися, знятися;
-ся — злітатися, злетітися,
позлітатися, поназлітатися.
Слетокъ—підліток.
Слетъ—зліт, позліт; виліт.
Слива—слива; (мелкоплодная)
—*Prunus domestica*—терно-
слив, тернослива, терноха;
прививная, *P. insititia*—куль-
ка; тернистая, *P. spinosa* L.
— терен; венгерская—угор-
ка.
Сливание—зливання.
Сливать, слить--зливати, зли-
ти, сточувати, -чити, по-
сточувати; виливати, ви-
лити.
Сливаться, слиться—сплива-
тися, сплнутися.
Сливка—зливка; зливання.
Сливки — вершки, молодина,
осужка, сметана.
Сливной—позливаний.
Сливный—сливовий, слив'я-
ний.
Сливнякъ — (садъ) сливник;
(наливка) слив'янка.
Сливочникъ—осужник.
Сливочный—осужковий, вер-
шковий, сметанковий.
Слизень, *Limax*—масляк, сли-
зак, слизюк.
Слизистый—слизуватий, слю-
завий.
Слизнуть—склизнути.
Слизнякъ (родъ болотнаго) —
п'явушник; раст. *Althaea*
officinalis L.—калачики, про-
скурки.
Слизывать, -зати, -знуть — зли-

зувати, -зати, вилизувати,
вилизати.
Слизъ — слизота, склизъ,
слиз.
Слизѣть—слизнути.
Слипаться, -пнуться — злипа-
тися, -птися.
Слитіе—злиття.
Слитковый—злишковий.
Слитно—вкупі, разом.
Слитный—злитий.
Слитокъ—зливок, виливок.
Сличать, сличить — рівняти,
порівняти, зрівняти, при-
рівняти; звірати, звірити,
перевіряти, -вірити.
Сличение — рівняння, порів-
няння.
Слишкомъ — надто, занадто,
знадтом, назавміру, наз-
бит, через край, через
лад, злишнього, геть-то;
більш як.
Сліяние—сплив, збіг; сполу-
чення, злучення.
Слобода—слобода, слобідка.
Слободской—слобідський; -кая
Украина—Слобожанщина.
Слобожанинъ — слобідчанин,
слобідець.
Словарикъ—словничок.
Словарный—словниковий.
Словарь—словник.
Словесность—письменство.
Словесный—словний.
Словечко—слівце.
Словно—помість, мовляв, не-
мов, наче, ніби, неначе,
ніби то, буцім; бы-мов пак,
моб; какъ бы—мов би, ні-
би-б-то.
Слово—слово; (разговоръ) мо-
ва, розмова; (рѣчь) промо-
ва; (проповѣдь) казань.
Словоизвержение — велемов-
ність, просторікуватість,
балакліство.
Словолитный—гісерний.
Словолитня—гісерня.
Словолитчикъ—гісерник.
Словообразование—словотвір.
Словоохотливость — мовність,
балакучість, балакливість.
Словоохотливый—мовний, ба-
лакучий, балакливий.
Словопроизводный — словови-
водний.
Словопроизводство — слово
вывод.

Словосочиненіє,—складня.

Словотолкованіє — словотов-
мачення.

Словотолкователь — словотов-
мач.

Словоудареніє—наголос.

Словцо—слівце.

Слогъ—склад, стиль.

Слоеватость—пришарість, при-
лусткість.

Слоеватый — пришарий, при-
лусткий.

Слоеніє — верствування, лу-
стування.

Слоеный-листочковий, лустковий

Слоеобразный — верствува-
тий, листкуватий.

Сложеніє (тѣла) — статура,
штатула; (ариф.) додаван-
ня; складання.

Сложенный (складками) — рі-
шений.

Сложность—складність, склад-
частість.

Сложный, о—складний, склад-
частий.

Слой — шар, верства, плат,
платок, ряд; деревсины-
пасмо, трупина, літовище;
жира на жидкости—осуга;
тѣста, также лепестковъ;
въ капустѣ, лукъ—лустка,
листва; снѣга на чемъ ли-
бо-настил.

Слойка—лустка.

Слоистый—лусткий, палгова-
ти, шаровий.

Слоить—верствувати, лустку-
вати, листвити.

Сломать—уломити, поломити.

Сломаться—уломитися, поло-
митися.

Сломка—злом, полом.

Сломленный—зламаний.

Слоновый—слоневий.

Слонъ—слін, слонь.

Слоняться — тинятися, туля-
тися, сновигати, сновига-
ти, сновидати, никати, швен-
дяти, шеиндати, вештати-
ся, бекатися, бейкатися, во-
лочитися, блукати, шалати-
ся, морскатися, мотлятися,
хилятися, товктися, совма-
нитися, нишпорки шукати.

Слопать—хамнути, уперезати,
умолоти, стріскати, потрі-
скати, пожерти.

Слуга—челядник,-ця, челядин,
-дка, челядинець,-нка, слу-

га, слугиня, наймит, най-
мичка.

Служанка—служебка, служеб-
ница, служница, слугиня,
челядка, наймичка.

Служащій — офіційник, офи-
ціальист, службовець.

Служба—(мѣст.) помістя, уряд,
помісто, посада; (вѣдом-
ство) офіція; (обществу)
громадська робота; (госу-
дарственная) уряд держав-
ний; (по найму) найми;
(солдаты) жовнір; лечеб-
ная-лікарська офіція; ком-
мерческая-комерційна офи-
ция; матеріальная-матерья-
льна офіція; пути и зда-
ній-офіція колії та будин-
ків; сборовъ-офіція збору;
телеграфа-телеграфна офи-
ция; юридическая - офіція
правнича; тяги-офіція во-
зова.

Службы—шурники.

Служебный—офіційний, служ-
бовий.

Служеніє—(на пользу чью) пра-
ця; (служба) урядування.

Служивый—жовнір.

Служитель—служанець, служ-
ник, служебник; канцеляр-
скій—писарь.

Служительскій — служанець-
кий, служебницький.

Служить—служити; чѣмъ-бу-
ти за що; по найму-найми-
тува и, работницей - най-
мичкувати; обѣдную-прави-
ти службу божу.

Служка (монастырск.)-слимак.

Слукавить—злукавити, зхит-
рувати.

Слуховой — слуховий; (труба,
рожокъ) слухавка; (окно)
димница.

Слухъ—слух; поголоска, учут-
ка, почутка, прослух, віда,
пославка, розголос, чутка,
поголос.

Случай — припадок, випадок,
притрапка, трапунок, зна-
рок, причта, стичка, ока-
зія; несчастный-пригода, ли-
ховина; удобный—нагода.

Случайно—припадком, вирад-
ком, припадково, випадково,
трапунково.

Случайный-припадковий, при-

чговий, випадковий, трапунковий.
 Случать,-чить, — припуска-ти,-стити;-ся-бігатися.
 Случаться, случиться — трап-лятися, трапитися, коїтися, укоїтися, здобарятися, ри-тися, припадати,-пасти, ви-падати, впадати, лучатися,-читися, упадатися, упа-стися, припадатися,-пасти-ся, пригодитися, нагодити-ся, знагодитися, вибірати-ся, вибратися.
 Случка—парування, припуск.
 Случный жеребець —стадник, огер, верешук; быкъ-бугай; кабанъ-кнур.
 Слушаніе—слухання.
 Слушатель—слухач,-ка, послу-хач, - ка, послухатор, - ка; вольнослушатель, - ница-вільнослухач,-ка.
 Слушать — слухати; (прини-мать во вниманіе) вважати.
 Слушаться—слухатися, шану-ватися.
 Слушающий—слухащий.
 Слушить. сгрызть—злускати.
 Слушиться - злузнутися, злу-питися.
 Слыть (чѣмъ) — уходить за, славиться.
 Слыханный - чуваний.
 Слыхать—чувати, чути.
 Слыхомъ—чутком.
 Слышать, услышать — чути, учувати, учути, почути, до-чуватися, дочутися.
 Слышаться, послышаться — чутися, причуватися, при-чутися, учуватися, учути-ся.
 Слышно—чути, чутно, чува-ти, чуть.
 Слышный—чутний.
 Слышнѣе — чутніш, чутніше.
 Слѣва—з лѣвого боку.
 Слѣдить — (охотн.) стежити, слідкувати, шнуркувати; (за кѣмъ, за чѣмъ) пиль-нувати кого, що, наглядѣ-ти, наглядіти, нагледіти кого, що, пантрувати, чату-вати, достерігати, гти
 Слѣдование—прохід, перехід; чему — наслідування, на-слід.
 Слѣдователь — слідчий.

Слѣдовательно, итакъ—отже, виходить, себ-то, отож.
 Слѣдовать—іти за ким, про-ходити; (о событіяхъ, на-строєніяхъ) наступати,-пи-ти; (изъ чего) належати, впадати, припадати
 Слѣдомъ — назирком, нагля-дом, наглядці, утробі, слід-ком, слідою, услід, слідьма, назирцем.
 Слѣдственно — отже, вихо-дить, себ-то.
 Слѣдственный—слідчий.
 Слѣдствие—(последствие) на-слідок, добуток, послідок; (розыскъ) слідство.
 Слѣдуемое, подлежащее — на-лежність, право.
 Слѣдуемый—належитий, на-лежний, що належить, що припадає (кому).
 Слѣдуетъ, причисляется — подобно, подібно; (изъ че-го) виходить; (надлежитъ, полагается) належить, при-падає, випадає, приходить-ся.
 Слѣдующий—наступний, дру-гий, той.
 Слѣдъ—слід, прослідок, про-слід (наносное вліяніе) на-плинок; (ноги) ступа, сту-пеник; (ноги на грязи) про-топка; (колесъ) тор; (по-лезьевъ) пошморг, пош-морги; (отъ проташен. пред-мета) поволока; (на свѣ-жемъ снѣгу) понова; (звѣ-ря) чорнотроп.
 Слѣзать, слѣзть — злазити, злізти; вилазити, виліз и.
 Слѣпая кишка, анат. — кон-тюх.
 Слѣпень бычачій, насѣк. Та-банус bovinus—бомок, жак.
 Слѣпецъ сліпий, сліпець, слі-пак; Spalax typhlus — зінов-щеня.
 Слѣпнуть—сліпати.
 Слѣпка, раст. Nonnea pulla — хлібчик чортів.
 Слѣпливать,-пить — ліпити, зліпляти,-пити.
 Слѣпливаться,-питься — залі-плюватися, заліпитися.
 Слѣпнуть—сліпати.
 Слѣпо—сліпо, осліп, сліпма.
 Слѣповатый — підсліпий, не-добачливий, сліпенький.

Слѣпой—сліпий, невидющий, темний, темноокий; (съ бѣльмомъ) полудуватий.

Слѣпокурникъ, раст. *Ranunculus C. Baub.* — яскір; *R. sceleratus*—цар-зілля, чорне зілля.

Слѣпокуръ, раст. *Cornus sanguinea* — свидина, свид, спиж.

Слѣпокъ—виліпок, витиск.

Слѣпорожденный — сліпий зроду.

Слѣпота—сліпота; засліп; куриная, раст. *Caltha palustris*—лапики; мед.-куряча сліпота.

Слѣпышъ, *Mus (slapax) typhlus*—зіньське щеня.

Слюбиться—зізнатися, скохатися, залюбитися, покохатися.

Слюда, минер.—лосняк, блискняк, блестняк, кам'яне серце.

Слюдистый—лоснякуватий.

Слюдяной—лосняковий.

Слюна—слина.

Слюнная железа — слинівка, слинна залоза.

Сдюнотеченіе—слинотеча.

Слюнтяй—слинько.

Слюнявый—слинявий.

Слякоть — хляга, хляка, хляда, хлягоза, моква, мочва, ляпавиця, мускота, хлякота, сльота, болото.

Сляпать—зляпати.

Смазка — мазання, мащення, шмарування; омаста, помастка, шмаровидло.

Смазливый—гожий, гарненький.

Смазой—мазаний.

Смазочный—мастовний; матеріаль — омаста, шмаровидло, помастка.

Смазчикъ—мастильник, омастник; (шутл.) шмаровоз, смаровіз, шмаровіз.

Смазываніе — мащення, омашування, шмарування.

Смазывать—мастити, змастити, шмарувати, вишмарувати; клейстеромъ—шліхтувати, вишліхтувати; саломъ, жиромъ — смальцювати, насмальцювати.

Смазь — шмаровило, омаста, помастка.

Смалчивать, смолчать—змов-

чувати, змовчати, умовчати, замовчати.

Сманивать, сманить—знаджувати, знадити, переманювати, -нити, підманювати, підманити, підманути.

Смарывать, смарать — стирати, стерти.

Смастерить—зверетенити, поладити, зшпортати, змайструвати; (съ трудомъ) сповчити.

Сматывать, -тать, -ся—змотувати, змотати, сотати, насотати, звивати, звити, -ся.

Смахивать, смахнуть — змити, змести; стинати, стягивати; скидатися на кого, удаватися в кого.

Смачивать, -чить — підволоджувати, підволодити, помочувати, -чити.

Смежать, -жить — склепляти, пити.

Смежно — сумеж, суміж, сугрань, суміжно, поміжно.

Смежность — сумежність, поміжність.

Смежный—поміжний, сумі(с)жний, поміжений.

Смекалка—імка, тьма, тьмок, кметянка.

Смекать, смекнуть—кметити, укметити, жамати, ужамати, імкати, імкнути, темесити, утемесити, брати, узяти на розум, тямкувати, утямкувати, доумитися, доумитися.

Смерзнуться—позмерзатися.

Смеркаться, кнутъся — сутеніти, посутеніти, смеркати, смеркти, осмеркнути, намеркати, -кнути, вечорітися, привечорітися.

Смертельный—смертяний.

Смертникъ—стратенець.

Смертность—смертельність.

Смертный—смергельний; суц.—смертельник; -казнь—кара на горло.

Смертоносный — смертовий, смертодайний.

Смертоубийственный — душогубний, забійний.

Смертоубийство—душогубство, забійство.

Смерть—смерть; актъ смерти—умерлини.

Смерчъ—курбеля.

Сметана—сметана.
 Сметанный—сметановий.
 Сметать, смести—змітати, на-
 змітати, змести.
 Сметка—см. Смекалка; фаст-
 рига.
 Сметки—сміття; муки — обме-
 тиця.
 Сметывать, сметать—скидати,
 скидати, поскидати; (о ши-
 ть) — заригувувати, заригу-
 вувати, половити, уполо-
 вити, фастригувати, при-
 фастригувати.
 Смигиваться, гнуться — пере-
 моргуватися, гнутися.
 Смигнуть, сморгнуть — змель-
 нути.
 Смиловаться—зглянутися.
 Сминать, смять—топтати, по-
 топтати, толочити, потоло-
 чити, бгати, зібгати.
 Смирение — покора, самопо-
 кора.
 Смиреник, -ца — плохута,
 смиряк, -чка.
 Смиреничать—удавати з се-
 бе плохуту, смиряка.
 Смиранный, о—покірний, по-
 кірливий, о.
 Смиритель, -ница — гамовник,
 ця, упокірник, ця.
 Смирительный—упокірливий,
 гамувальний, угамуваль-
 ний; погамовний, угамов-
 ний.
 Смирный, о—сумирный, по-
 кірливий, плохий, лагід-
 ний, рахманний, плохови-
 тий, о.
 Смирать, -рять—упокорювати,
 -корити, приборкувати,
 -боркати, усмиряти, -ми-
 ти, гамувати, угамувати,
 утихомирювати, -рити.
 Смиряться, -ряться — упокорю-
 ватися, -коритися, кори-
 тися, скоритися.
 Смоква, раст. *Ficus carica* L.
 хвига; вяленый плод — ин-
 жир.
 Смокнуть—помочитися, змок-
 ти, змокрити.
 Смоковница,—см. смоква.
 Смоковный—хвиговий.
 Смола—смола; бѣлая; живица;
 сапожничья-вар, шевська
 смола; сосновая очищенная
 —трэн.

Смолачивать, -тить — збивати
 збити, змолочувати, -тити.
 Смолвиться—умовитися.
 Смолеватый—смолястий.
 Смолевка, раст. *Lychnis vis-
 caria*—смілка; раст. *Silene
 nutans* терлич.
 Смолевой—смоляний.
 Смоленіе—смоління.
 Смолильщик—смоляр.
 Смолистый—смілений, смолко-
 вий, смолкий, живичува-
 тий.
 Смолить—смолити.
 Смолка — смілка; смоління,
 (пахучая для куренія) ко-
 зубець; раст. *Aspergilla
 odorata* — марьянка пахуча;
 раст. *Viscaria vulgaris* смо-
 льянка.
 Смолкать, -кнуть — нишкити,
 занишкити, унишкити, ущу-
 хати, ущухти, знишкнути,
 уклякати, -кнути.
 Смолочарня—смолярня.
 Смолоту—замолоту, з моло-
 дих літ.
 Смолотить—змолотити, помо-
 лотити, умолотити.
 Смолотый—змелений.
 Смолоть — змолоти; съерун-
 дить—зверзти, ляпнути.
 Смолчать—примовчати, пере-
 мовчати, умовчати, змов-
 чати.
 Смоль—смола.
 Смольный—смоляний, живич-
 ний.
 Сморгаться—сякатися.
 Смородина-(красная) порічки,
 шпоришки, путарайки;
 (черная) смородина, смор-
 док.
 Смородинный — порічковий;
 смородиновий.
 Смородиновка — порічківка;
 смородинівка.
 Сморгочевый—сморгочевий.
 Сморгоч, гриб, *Morchella
 esculenta* Pers-сморгж, чмурь,
 зморшка.
 Сморгоченный — (о плодахъ)
 морхлий.
 Сморгивать, -щить—брижити,
 збрижити; -ся — побрижити-
 ся, побабіти, зморхтисся,
 зморхнутися.
 Смотринь—оглядини, розгля-
 дини.

Смотритель, -ница — доглядач, -ка, доглядн :к, -ця.

Смотрительскій — доглядницький.

Смотрѣ—огляд, перегляд.

Смотрѣть—дивитися, глядіти; вытаращивши глаза—вираччитися, витріщитися; безсмысленно — солопіти; за дѣтьми-доглядати дітей.

Смошенничать — перемахлювати, сшахрувати.

Смрадить—смердіти.

Смрадность — смородливість, смердючість, сморідність.

Смрадный, о — смородливий, смердючий, сморідний, о.

Смрадъ — сморід; сильный — сопух.

Смугловатый—смаглявий.

Смуглолицый—темновидий.

Смуглость — снадь, брунатність, смаглявість.

Смуглѣть—смагліти.

Смуглякъ, -нка — смуглявий, смуглявка.

Смудрить — змудрувати, схитрувати.

Смута—заколот, чвара, каламут, розрух, колотнеча.

Смутитель, -ница — колотник, -ця, каламутник, -ця.

Смутничать—колотити, каламутити.

Смутный—(взоръ, взглядъ, воспоминанье) неясный, неразный; (духъ, мысли) трівожливый, бурхливый, бурливый; (время) каламутный, неспокойный.

Смутянить—кавратити, каламутити.

Смутянь — кавратник, каламутник.

Смучать, смутить—баламутити, каламутити, скаламутити, колотити, сколотити.

Смущать, смутить — бентежити, збентежити.

Смущаются, -тятся — збентежуватися, збентежитися, мутитися, замутитися.

Смущение — збентеження; колотнеча, розрух.

Смывать, смыть — змивати, змити.

Смыкать, сомкнуть—злучати, -чити, закріпляти, -пити; (глаза)—мружити, змружи-

ти, склепляти, -пити, жмурити, зажмурити, стикатисмыкаться, -кнуться — закріплятися, закріпитися; склеплятися, -питися.

Смыливать, -лить — змилювати, змити.

Смыслить — шупити, тямити, кметити, шнипорити, уклипати, розуміти; въ чемъ—розумітися на чому.

Смысль — розум, розуміння; глузд, тяма, тямок, сенс.

Смычекъ (скрип.)—лучок.

Смышленность — тяма, тямучість, тямкість, змисність, імкливість.

Смышленный — тямучий, тямущій, тямкий, змисний, імкливий.

Смѣлость — сміливість, звага, відвага.

Смѣлый, о — сміливий, зважний, відважний, о.

Смѣльчакъ — смілець, небій, зважник, відважник.

Смѣлѣть—сміліти, смілішати.

Смѣна—змѣна, замѣна; воен.—варта, стійка, чата; (полк) рука; (рабоч.) черга.

Смѣнный—змінний.

Смѣнять, -нить — зміняти, -нити, відміняти, -нити, заступати, -пити, люзувати; (со службы) скидати, скинути.

Смѣрить, измѣрить — змѣрити, зміряти.

Смѣсь — мішанина, мішанка, мішка, мішаниця, суміш, наміш; раз. зерн. хлѣбовъ —шусниця, суспиця, суропиця, суржик; механическая въ химіи—суміш.

Смѣта—облік, обліч, кошторис, кошторис.

Смѣтка—см. Смекалка.

Смѣтливость—спритність, покмітливость, кметливость.

Смѣтливый — спритний, покмітливый, кметливый; находчивый (человѣкъ) кметь.

Смѣть, посмѣть — смѣти, насмѣти, посмѣти, важитися, наважитися.

Смѣхотворный—смѣховинный.

Смѣхотворство—смѣшки, жарти.

Смѣхотворъ—смѣшко.

Смѣхъ—смѣх, посмѣх, смѣшки, смѣхота; (сильный) регіт,

реготання; (тихий) хіхи, хихіт, хихоти, хихички, хихоньки.

Смѣчать, смѣтити—рахувати, вирахувати; імкати, імкнути, домислятися, -мислитися.

Смѣшанно — суміш, сумішно; въ перемежку—мішма.

Смѣшанный—перемішний, мішаний.

Смѣшатся, смутиться—замішатися, помішатися.

Смѣшеніе — перемішка, змішання, змішка.

Смѣшивать, -шати — перемішувати, перемішати, змішувати, змішати, позмішувати; (разл. зерн. хлѣбъ) зсупити.

Смѣшиваться, смѣшаться — перемішуватися, перемішатися.

Смѣшитель—смішати.

Смѣшливый, -ая — смішливий, реготливий; сміюн, смішко, сміюха, сміхун, сміуха; очень—дурносміх.

Смѣшно — смішно, кумедно; (кому-нибудь)—регітно.

Смѣшной — смішний, посмішний; кумедний, чудний, чудасій, -ний, чудернацький.

Смѣщать, смѣстити—складати, зложити з уряду, зсаджувати, зсадити, скидати, скинути.

Смѣщеніе (к.-н. органа) — поруха; (по должности) зложення з уряду.

Смѣяться—сміятися, реготати, хихотатися; (потихоньку) кихкати; (надъ кѣмъ) глузувати з кого.

Смягчать, -чить — м'якшити, зм'якшити, пом'якшити, тонкувати, зтонкувати; -ся — мнякшати, помнякшати.

Смягченіе—змнякшення.

Смягчительный — м'якшучий, м'якливий.

Смятеніе — (народное) колот, колотнеча, розрух, повстання, заколот; (переполохъ) метіж, трусанина, полох, веремія, буча, сумятня, труса, струс; (души) тривога, неспокій.

Смятенный—збентежений, схвилований.

Снабжатель, -ница--постачальник, -ця, доставник, -ця.

Снабжать, -дять — постачати, постачити. що, наділяти, -лити, обмислювати, обмислити чим.

Снабженіе — постачання, постача, обмислення.

Снадобье — приправа; зілля, ліки.

Снаружи—з'окола, знадвору, зверху, на оружку.

Снарядъ — (пушечный) гарматень, куляга; (землечерп.) машина землекопна; (слесарный, столярный, полн. приборъ инструментовъ) — справилля, справа; (инструментъ, приспособленіе) пристрій, знадоб'я, струмент, справилля.

Снаряжать, -дять — споряджати, спорядити, наряджати, -дити, опоряджати, - дити, споруджати, -дити, зряджати, зрядити, позряджати, лагодити, налагодити, рехтувати, вирехтувати, прирехтувати, лаштувати, налаштувати, налаштувати, обмисляти, обмислити, виправляти, виправити, виряжати, вирядити, строїти, вистроїти, ладнувати, уладнувати.

Снаряженіе (предметы) — ряжа; (военное) войовий рихтунок; (дѣйствіе) лаштування, спорядання, рехтування, виряжання, виправляння.

Снасть—(корабел.) кодина, кодола, линва, шельма; (приборъ, инструменты) справилля.

Сначала — уперед, спочатку, спотину, передом, наперед, перше, перш, спершу, попереду, попервах, насамперед.

Снашивать, сносить—зносити, знести, позносити; переносити, перенести, перетерпіти.

Снесеніе—знесення.

Снигирь, пт. *Pyrrhula vulgaris*—снігур, червонюх, снігурець.

Снизу—знизу, здолу, спідсподу, зісподу, з дна.

Снизывать, -зати — знизувати,

знижати, нанизувати, -зати, винизувати, винизати.
 Сніманіє—здіймання; скидання.
 Снімать, сніть — здійсмати, здійснати, здійснити, скидати, скинути; поскидати: (обувь) ззувати, ззути; (верх. плаття) наддягатися, -гтися: (голову) стинати, стяти голову; (кожу) лупити, злупити, білувати, обілувати, драти, обідрати; (кору, шелуху, жилицю) лущити, полущити, обкорувати, обкорити; (ограду) розгороджувати, -дити; (п'янку) бармувати, збармувати, шумувати, зшумувати; (фотографію) світлити, усвітлити, фотографувати, сфотографувати; (план) плянувати, сплянувати; (портрет) малювати, змалювати; (со стола) прибирати, - брати; (квартиру) наймати, найняти.
 Снімок—(фотогр.) світлина; копія, список.
 Снісківать, -кати — набувати, -бути, придбати, надбати, заробляти, -бити.
 Снісходительность — поблажливість, вибачливість, потуральність.
 Снісходительный, -о — поблажливий, вибачливий, потуральний.
 Снісходить, снізойти — (кому) потурати, попускати, -стити; (на что) приставати, пристати.
 Снісхождение — ласка, милість, полегкість; потурання, поблаження.
 Сніть, раст. *Aegorodium podagraria* — яглиця.
 Сніться—снитися.
 Сніца—розвора.
 Снова—знов, спотинову, знову.
 Сновать — (пряжу) снувати: (бѣгати, ходити) сновигати, вештатися.
 Сновидецъ—сновидиця.
 Сновидѣніє—сон, сновиддѣ.
 Снопъ—сніп.
 Сноравливать, -вить — припасовувати, -сувати; (кому) потурати кому.

Сноровка—припасування. припасовини; зручність, спритність; потурання.
 Сносить, снести — односити, однести, повідносити; переносити, нести, перетерпіти; (карту) скидати, скинути; (въ расходъ) списувати, -сати на видатки; (голодь) терпіти голод.
 Сносится, снестись — зсилатися, зіслатися; (письменно) листуватися, злистуватися.
 Сносливый — міцний, кремезний, кремизний; дужий, загартований, терплячий.
 Сносный — (что можно перенести) стерпний, витерпний; (о водѣ) прибутний; (о картѣ) скидний; (о пожиткахъ) крадений; (о цѣнѣ) помірний; (не плохой) нічогий, нічогенький.
 Снось—(терпѣніє) терплячість; (дома) розбір, розмур.
 Снотворный—снодійний.
 Снотолкованіє — снотлумачення.
 Снотолкователь — відгадайсон, снотлумач.
 Сноха—невіхна, невістка.
 Сношеніє — знєєніє, зсилки, стосунки.
 Снуровать—шнурувати.
 Снунокъ—привязка, слянка.
 Снуръ—шнур.
 Снѣгирь, *Pyrrhula pyrrhula* — червонюх, снігур, снігурець.
 Снѣговой—сніговий.
 Снѣгъ—сніг; первый — обновець; только что выпавшій—пороша; обильно падающій—курделиця, курделя; мокрый — флюта; нависшій на ч. л.—навис, нависа, навись; съ вѣтромъ — шквира; глубокий—западъ.
 Снѣдать—гризти, сушити.
 Снѣдный—істовний.
 Снѣдокъ, раст. *Anthriscus vulgaris* — свербигуз, бугила; *A. sylvestris* Hoff.—борщівник.
 Снѣдь—наїдок, істовне, іжа.
 Снѣжекъ—сніжок.
 Снѣжина, -нка—сніжина, -нка.
 Снѣжистый—снігуватий.
 Снѣжить—сніжити.

Сніжнобѣлый—сніговобілий.
Сніжный—сніжний, сніговий;
(о горѣ) сніговий; (погода)
сніговиця; (о зимѣ) забоі-
стий, заметистий, товстий.

Снюхиваться, хаться—злига-
тися, позлигатися.

Снятіе—здіймання, збірання.

Снятой (о молокѣ)—збіраний.

Снятокъ, рыба *Salmo eperla-*
puz—мільга, мілька, муть-
ка.

Со—см. Съ.

Собака—собака; борзая—чу-
храй, хірт, (самка) хорти-
ця; бульдогъ—британ; гон-
чая—гончак; ирландская—
меделян; крымская—крим-
ка; лягавая—вижел; ком-
натная, болонка—саща; па-
стушья—чабанка, кундель;
цѣпная—ланцюговий пес.

Собакаръ—гицель.

Собаченка—собачка, песик,
цуцик, цуцак.

Собачиться—гульвики справ-
ляти, байдики бити; съ-
кѣмъ—лаятися, сваритися.

Собачій—собачий, песький.

Собачій зубъ, раст. *Erythro-*
pium Dens Canis L.—со-
бачки.

Собачій языкъ, раст. *Syno-*
glossum officinale—зурка,
чорнокорінь, собачка, со-
бачий корінь.

Собачка—собачка, песик, цу-
цик, цюця; у оружія—ко-
шок, язычок, цінгель.

Собачки (откусн. клещи)—ку-
сачка

Собачникъ—псюрник; раст.
Bidens tripartita—череда.

Собачьи репы, раст. *Bidens*
tripartita—череда.

Собачьи пожитки, пометки,
раст. *Lepidium rudemale*—
вінички, зайчики.

Собачья голова, раст. *Scro-*
phularia podosa—кукулярія,
підтинник; *S. aquatica*—
ранник.

Собесѣдникъ, -ца—розмов-
ник, -ця.

Собесѣдованіе—розмова.

Собесѣдовать—розмовляти.

Собираемый—збіраний.

Собирание—збірання, збіра-
нця, збірання, збір.

Собиратель, -ница—збірач, ка
Собирательный—збірний.

Собирать, -брать, -ся—збирати,
зібрати, назбирати, позби-
рати, громадити, згромади-
ти, нагромадити, гуртува-
ти, згуртувати, купчити,
скупчити, поскуплювати,
-ся; (приготовляться) зла-
годжуватися, злагодитися,
ладнатися, наладнатися;
(столпиться) збурматися,
скупчитися; (соб-ся съ мы-
слями) зміркуватися, на-
думатися; (соб-ся со сред-
ствами, съ силами) змог-
тися, споружитися; (тро-
гаться) ряхатися, зряхати-
ся; (соб-ся съ деньгами)
спромогтися на грош;
(соб-ся складками) набриж-
жуватися, набрижкувати-
ся; (ся въ дорогу) виража-
тися, вирядитися.

Соблаговоленіе—зволання.

Соблаговолить—зволити.

Соблазнившійся, искушенный
(чѣмъ)—понажений (на що).

Соблазнитель, -ница—спокус-
ник, -ця, зводник, -ця.

Соблазнительно—лакомо, ман-
ливо, знадно, спокусливо,
заласно, звабно.

Соблазнительность—манли-
вість, спокусливість, знад-
ність, заласність, зваб-
ність, лакомість.

Соблазнительный,—манливий,
спокусливий, знадний, за-
ласний, звабний, лакомий.

Соблазниться—повабитися.

Соблазнъ—спокуса, знада,
зваба.

Соблазнять, -нить—спокусати,
-сити, знажувати, знадити,
зводити, звести, підманю-
вати, -нити, -нути, лакомити,
злакомити.

Соблюдать, соблюсти,—захову-
вати, -ховати, содержувати,
-жати, пильнувати, допиль-
нувати чого, глядіти, сте-
регти, додержувати, -жати.

Соблюдение—додержування,
заховання, содержування.

Соболи—чатамисто.

Соболій—чатамовий.

Соболь, зобл. *Mustela Zibellina*
—~~чатама~~

Соболѣзнованіє — жаління, убоління.

Соболѣзновать — уболювати, жаліти.

Соборный—соборний.

Соборованіє—масло́свяття.

Соборовать — маслосвятити, маслувати.

Соборъ — збір, зібрання; кафедра, кафедральна церква.

Собрание—зібрання; (сборище) збір, зібрання, збори; (чого либо, колекція) збірка.

Собранное—збірання, збірання.

Собранный—зібраний.

Собратство—побратимство.

Собратъ—товариш, побратим.

Собственникъ, -ца — власник, -ця.

Собственнический — власницький.

Собственно—власне, саме.

Собственноручно — власноруч, саморуч, власноручно.

Собственноручный — власноручний, саморучний.

Собственность — власність, своєщина; см. Иму́щество.

Собственный—власний, притаманний, притамний.

Собутыльникъ — горільчаний брат.

Событіє—подія; смѣшное-чудасія; несчастн. случай-пригода.

Сова, пт.—сова, кувик, кувік.

Совать, сунуть—совати, всувати, всунути, пхати, впихати, упхнути, тикати, ткнути, уткнути, тирити, потирити, утирити.

Соваться—совганитися, совбанитися, втручатися, встрявати, сунутися, пхатися, телесуватися.

Совершать, -шить — робити, діяти, удіяти, сподіяти, чинити, учиняти, учинити, доводити, довести до зроби; преступленіє-заподіяти злочин; купч. крѣпость—складати, скласти умову купчого запису; богослуженіє-правити, одправити службу божу.

Совершаться,-шиться — учинятися, нитися, діятися, сподіятися.

Совершенство — доведення до зроби.

Совершенно—цілком, зовсім, овсім, овсі, згола, геть чисто, суто; (дочиста)-дощенту, до-шнїру, до-шнїря, до-шпенту, до-шпенсту;—достаточно-задо-сить;-такъ-так саме, самі-сїнько так.

Совершеннолѣтіє—повноліття, повнолітність.

Совершеннолѣтний—повнолітний, станівкий.

Совершенный — дозроблений, повний, цілковитий.

Совершенство—дозробленість.

Совершенствованіє-кращання, поліпшення, покращання.

Совершенствовать — покращувати, поліпшувати;-ся-кращати, ліпшати.

Совершитель,-ница — виконавець, -виця, виконалець, -льница.

Совиный — совиний.

Совина стрѣла, раст. *Sagittaria sagittaeifolia* — стрілиця, стріла водяна.

Со вкусомъ—усмак.

Совладать,-дѣть — здоліти, здолати, змогти, здужати, подужати, погулати, посягати, зволадати, звладати.

Совладѣлецъ — сябер, сябро, співвласник.

Совладѣтель — співдержавець, співвладарь.

Совлекать,-влечь — стягати, -гти, здійсмати,-няти.

Совмѣстимость—умістність.

Совмѣстимый, о—умістний, о.

Совмѣститель,-ница — семидільник,-ця.

Совмѣстительный — семидільницький.

Совмѣстительство—семидільництво.

Совмѣстникъ,-ца — супорник,-ця, супротивник,-ця.

Совмѣстничать — в супір іти, на перебій іти, мірятися.

Совмѣстничество — супорництво, супротивництво.

Совмѣстно — укупі, сумісно, разом, привкупі, сукупно, успільці, посполу, спільно, поспіл, огулом, гуртом.

Совмѣстность — сумістність, спільність.

- Совмѣстный—сумісний, спільний, сукупний, гуртовий.
 Совмѣщать,—стить—сумістити, сумістити.
 Совмѣщеніе—суміщення.
 Совокупленіе (сношеніе половъ)—злягання; (соединеніе) злука, сполука.
 СОВОКУПЛЯТЬ,—ПІТЬ — злучати, —чити, сполучати,—чити.
 СОВОКУПЛЯТЬСЯ,—ИТЬСЯ — злягатися, злягтися.
 СОВОКУПНОСТЬ—СУКУПНІСТЬ.
 СОВОКУПНЫЙ, О—СУКУПНИЙ.
 Совокъ—шпола, лопатка, ківц; стусан, штурхан, штовхан.
 Совпадать,—пасть — збігатися, збігтися, приходитися, прийтися, траплятися, трапитися.
 Совпаденіе—збіг.
 Совратитель,—ница —зводник, —ця.
 Соврать—збрехати.
 Совращать,—тить — зводити, звести, зволочувати,—чити, збивати, збити.
 Совращаться,—титься —зволочуватися,—читися.
 Совращеніе—зволочення.
 Современникъ,—ца —сучасник, —ця, одночасник,—ця;тогочасник,—ця.
 Современность—сьогочасність, сучасність; одночасність; тогочасність.
 Современный — сьогочасний, сучасний; одночасний; тогочасний.
 Совсѣмъ — зовсім, цілком, геть чисто.
 Совѣстить,—ся—соромити, стидати,—ся.
 Совѣстливость — сумлінність.
 Совѣстливый, О — сумлінний, О; соромливий, сором'яжний, О.
 Совѣстно—сумлінно; ніяково, сором, посоромно.
 Совѣстный—сумлінний.
 Совѣсть—сумління.
 Совѣтливый—порадливий.
 Совѣтникъ,—ца—дорадець, дорадниця, порадник,—ця; (посольства, членъ совѣта) радник.
 Совѣтный — ласкавий, дружний, згідний.
 Совѣтованіе—раяння.
 Совѣтовать, посовѣтовать — радити, порадити, раяти, пораяти.
 Совѣтоваться, посовѣтоваться—радитися, порадитися, раятися, пораятися.
 Совѣтчикъ,—ца —порадник,—ця; на дурное-злорадник,—ця.
 Совѣтъ—(помощь) рада, порада; (совѣщаніе) рада, нарада; (ладъ, согласіе) згода, приязнь.
 Совѣщаніе — радування, нарада.
 Совѣщательный — дорадний, дорадчий; рѣшающій -ухвальний.
 Совѣщаются—радитися, радуватися, раду радити.
 Согбенный — згорблений, похилений, скорчений.
 Согласенъ—згода! добре! газ! разді! сількісь!
 Согласившійся—згоджений.
 Согласительный — порозумінний, примирливий, погодливий.
 Согласіе—згода, лад, лагода, злагода; згода, покій, сумир, єдність; згода, воля, призволення.
 Согласно — (стройно) в лад; (мирно, любовно) у згоді, у злагоді, лагідно, в добрій злагоді, любо, любенько; (чего) згідно з чим.
 Согласный — ладний, складний; згідний з чим; (мирный) злагідний, злагідливий; (грам.) приголосний; —ная буква—шелестівка.
 Согласованіе—згодины.
 Согласовывать,—совать —згоджувати,—дити, погоджувати,—дити.
 Соглашать,—сить (кого на что) —єднати поєднати, нахилати,—лити до чого, хаменити, ухаменити; (кого съ кѣмъ) погоджати, — дити, згоджати, згодити.
 Соглашаться,—ситься — згоджуватися, згоджатися, згодитися, злагоджуватися, злагодитися, приставати,—стати на що, зволити, призовити, блажитися, поблажитися; порозуміватися,—мітися, погодитися, поєднатися.
 Соглашеніе—(примиреніе, ус-

ловіе) згода, угода, токня, порозуміння, поєднання; (согласіє, соизволеніє) зволення, призволення.
 Соглядатай—підглядник, розглядач, шпиг, підглядач.
 Согнувшись—згинці.
 Согнутый, дугообразный—ободистий.
 Согрѣвательный—огрійливий.
 Согрѣвать, -грѣть—загрівати, загірїти, огрівати, огріти, згірївати, згірїти.
 Согрѣваться, согрѣться—загірїватися, загірїтися, огріватися, грїтися; о жидкости—літеплитися, злітеплитися, теплится, степлїтися.
 Согрѣваюцій—огрійливий; компрессъ—пригрівка.
 Согрѣвшійся—загірїлий.
 Согрѣшать, -шить—грїшити, згрїшати, згрїшити.
 Согрѣшеніє—погрїх.
 Сода, хим.—сода.
 Содержаніє—утримання, удержання; (иждивеніє) ержи-во, кошт; (жалованіє) платня, сембриля; (литер. произведенія) зміст.
 Содержанка—підбічниця, підложниця, приспанка.
 Содержатель, -ница—господарь, господиня; трактира—корчмарь, шинкарь; почты—почтарь; типографіи—друкарь.
 Содержательность—змістовість.
 Содержательный, -о—змістовий, -о.
 Содержащее (вмѣстилище)—укладовище.
 Содерживать, -жать—утримувати, -мати, держати. удержувати; (что въ себѣ) містити в собі; (на своемъ иждивеніи) виховувати, -тати, контентувати, харчувати.
 Содержимое—укладина.
 Содовый—содовий.
 Содомить—галасувати, бучу збивати.
 Содомъ—буча, галас, гармидер, колотнеча.
 Содроганіє—здрігання, тремтіння.
 Содрогаться, -гнуться—здрі-

гатися, -гнутися, труситися, струснутися.
 Содѣ ственникъ, ца—см. содѣйствовать.
 Содѣйствіє—допомога, спомога, запомога, підпомога, поміч, сприяння.
 Содѣйствователь, -ница—помішник, -ця, сприятник, -ня.
 Содѣйствовать—спомогати кого, допомагати, прийти кому; причинятися до чого.
 Соединеніє—злука, злучення, сполука, сполучення, з'єднання.
 Соединенно—спільно, разом, укупі.
 Соединенный—злучений, сполучений.
 Соединитель, -ница—злучник, -ця, сполучник, -ця.
 Соединительный—злучний, сполучний.
 Соединять, -ниться—лучити, злучати, злучити, получати, -чити, сполучати, -чити, єднати, поєднати, єдночити, з'єдночити, -ся.
 Сожалѣніє—жаль, жалошї, жаління, жалування, жалкування.
 Сожалѣть—жалкувати, жалувати, уболювати.
 Сожженіє—спалення, спалини.
 Сожиганіє—палка, палення.
 Сожигать, -сжечь—палити, спалити.
 Сожитель, -ница—чоловік, дружина; сожитець, -тиця, промішканець, -нка.
 Сожительство (совмѣстное)—промішкання.
 Сожительствовать—промішкати.
 Сожитіє—промішкання.
 Сожрать—пожерти, ухекати, злигати, згламати, умопоти.
 Созваніє—скликання.
 Созвучіє—суголос; рима.
 Созвучный—суголосний.
 Созвѣздіє—сузір'я, співзір'я; Б. Медвѣдица-віз; Близнецы-чепіга; Касіопея—борона; Оріонъ-косарі; Дѣвы—красна дівка; Плеяды—баби, квочка, волосожар.
 Создавать—творити, утворити; (возвышать) споруджати, -дити.

Созданіє—(все созданное) твориво, твір, утвір, витвір, створіння; (процессъ) творіння, створіння.

Создатель—творець; (основатель) фундатор, засновник.

Соземець—земляк.

Соземлевладѣлецъ — сябер, сябро.

Созерцаніє—споглядання.

Созерцатель,-ница — споглядник, ця, споглядач, ка.

Созерцательность — споглядальність.

Созерцательный, о — споглядальный, о.

Созерцать — споглядати, зоглядати.

Созиданіє—творіння; будування.

Созидатель,-ница — творець; (удівник,-ця).

Созидать, создать — творити, утворити; будувати, збудувати.

Сознавать,-знать — визнавати, -знати, признавати,-знати; (себя) тямитися.

Сознаваться, -знаться (въ чемъ)—признаватися, знатися до чого, узнаватися, узнатися.

Сознаніє—узнання, признання; свідомість, притомність.

Сознательность—свідомість.

Сознательный, о—свідомий, о.

Созрѣваніє — достигання, дозрівання.

Созрѣвать,-ѣть-достигати, достигти, постигати,-стигти, визривати, визріти.

Созрѣвший—дійшлий, достиглий.

Созыватель,-ница — скликач, -чка, скликальник,-ця.

Созывать, созвать — скликати, скликати, поскликати, спрощувати, спросити, поспрощувати.

Созывъ—клик, скликання.

Соизволеніє — призволення, зволення, призвіл, зізволення.

Соизволять, -лить — призволяти, призолювати, зволяти, зволювати.

Соизмѣримый, о — вимірний, вмірний, о.

Сойка, пт. *Aggulus glandarius* — згоя, деряба, джеджора, баба.

Соименникъ—одноіменник.

Соименный—однойменний.

Соисканіє — конкурс.

Соискатель,-ница—конкурент, -ка.

Соискательный—конкурсный.

Соискательство—конкуренція.

Соискать—конкудувати.

Соитіє—злягання.

Соковой—соковый.

Соколенокъ—соколя,-тко.

Соколикъ—соколик.

Соколиный—соколовий, соколячий.

Соколиха--соколиха, соколица, сокілка.

Соколий—соколовий.

Соколий перелетъ, раст. *Gentiana cruciata*—тирлич, товстуха.

Соколь, пт. *Falco gentilis*—сокіл; *F. lanarius*—паріс.

Сокольникъ, раст. *Hieracium pilosella* — нечуй-вітер; *H. aurantiacum* — корсатка гірська.

Сокольникій—сокольник.

Сократимость — скоротність.

Сокращать,-кратить — укорачивать, укоротить, скоротить, скоротити, зменшати, -шити; жизнь — вмаляти віку.

Сокращаться,-тяться—покорачиваться, покоротиться, скорочуватися, титися.

Сокращеніє—скорочення, зменшення, вкорочення, вмаляння.

Сокращенность — скороченність.

Сокращенный — скорочений.

Сокровенный, о — таємний, о.

Сокровище — скарб.

Сокровищница—скарбница.

Сокровищный—скарбовий.

Сокрутина (въ ниткахъ) — закрутка.

Сокрушать,-шить — крушить, скрушить, трошити, потрошити, розтрошити, розбивати, -бити; засмучувати, -тити, жалю завдавати, -дати.

Сокрушаться—крушиться, побиватися, журитися.

Сокрушеніе — ламання, тро-
щення, розбивання; сиру-
ха, журба.

Сокрушитель, -ница—трошіль-
ник, -ця, руїнник, -ця, бурін-
ник, -ця.

Сокрушительный — руїнниць-
кий, бурінний.

Сокъ—сік.

Солгать—збрехати.

Солдатыкъ—жовнірик, салда-
тик.

Солдатка—жовнірка.

Солдатскій—жовнірський.

Солдатство—жовнірство.

Солдатчина—бранка; см. Сол-
датство.

Солдаты—жовнір.

Солевареніе—солярство.

Солеваренный—солярський.

Солеварня—варниця, солярня.

Солеварь—соляр.

Соледобыватель — коломієць.

Соленіе — соління; квасиво,
квасина.

Соленость—солоність.

Соленый—солоний.

Солидарность — згода, одно-
ста іність.

Солидарный, о—згідний, одно-
стайний, о.

Солидничать—старувати.

Солидный, о—статечний, стат-
ковитий, о.

Солильщикъ—солільник.

Солитеръ, глиста *Bothriose-
phalus latus*—стьожець; *Tae-
nia solium*—ціп'як; (алмазь)
солітер.

Солить—солити.

Солкій—прасолоний.

Солнечникъ, раст. *Helianthus
anus* L.—соняшник, сояш-
ник.

Солнечный—соняшний, сояш-
ний.

Солнопекъ—см. Солнцепекъ.

Солнце—сонце.

Солнцева сестра, раст. *Cichori-
um Intybus* L. — петрів ба-
тїг.

Солнцепекъ—пригрів.

Солнцестояніе, астр. — сонцо
стан.

Солнцецвѣтъ, раст. *Nelanthem-
um vulgare* Gärth. — пїт-
ник.

Солнышко—сонечко.

Соловей, пт. — соловей, соло-

вейко, соловій, шувак,
травлюк.

Соловка—солов'їха.

Соловушко—соловейко.

Соловьиный—солов'їовий, со-
ловейковий.

Соловьѣтъ—соловіти.

Солодить—солодити.

Солодковатый — солоденький,
присолодкий, посолодкий.

Солодковый корень, раст.
Glycyrrhiza glabra echinata L.
—солодець, солодина.

Солодуха—кваша.

Солодь—солод, дрожжанка.

Солодѣтъ—солодіти.

Соложеніе—солодіння.

Солома — солома; ржаная —
житнянка, житниця; пше-
ничная—пшенишниця; пле-
теная для шляпъ—плетян-
ка, пліть; тертая негодная
—мерва; мятая — м'ялиця,
мнялиця.

Соломенный—солом'яний.

Соломина—соломина.

Соломонова печать, раст. *Con-
vallaria polygonatum*—масло
вороняче, куп, кур зїлля;
Polygonatum multiflorum —
огірочник, огірощник.

Соломорѣзка—січкаря.

Соломотряска—соломовійка.

Солонина—солонина; изъ ба-
ранины—пастрома.

Солонка—сільниця, солянка.

Солоноватый—присолоний.

Солончаковий—солонцюватий.

Солончакъ — солотвина, соло-
нець, заружжа.

Соль—сіль; поваренная — ку-
хенна; каменная — ледівка,
ледянка, ледова сіль; сѣр-
но кислая — сірчан; сѣрни-
сто-кислая—сірчак.

Солянка, раст. *Salsola kali* L.
—колючка, курай; солони-
ця (кушанье).

Соляной—сільний.

Сомнамбулизмъ—сновіда, мї-
сячник.

Сомнительность — непевність,
сумнівність.

Сомнительный, о — непевний,
сумнівний, о.

Сомнѣваться — сумніватися,
сумнитися, вагатися.

Сомнѣніе—сумнів, непевність.

Сомовина—сумовина.

Сомовій—сумовий.

Сомъ, рыба *Silurus glanis* — сум.

Сонаслѣдникъ, -ца — співспадкоємець.

Сонливецъ — сонько, сплюха, дрімлюга.

Сонливость — соннота, сонливиці, оспалість, дрімлючість.

Сонливый — оспалий, сплющий, дрімлючий.

Сонмище — зборище; стовпище.

Сонная трава, раст. *Atropa Belladonna* — матриган.

Сонникъ — відгадай-сон.

Сонный — заспаний, сонний; наводящий сонъ — дрімливий.

Сонъ — сон, спання; первый — первосни; время сна — лягави, обляги.

Соня — сонюга, сплюх, сплюха, сонько, дрімак.

Соображать, -зять — турувати, утурувати, міркувати, зміркувати, розміркувати, дорозумовуватися, дорозумуватися, дорозумітися, метикувати, роскомпонувати, мусувати, мізкувати, доумитися, приумітися, прирозуміти, ужамати, утямити, уторопати, утелепати, ушолопати, стямитися, тямкувати, стямкувати.

Соображение — (разсудокъ) тямма, тямок, глузд; (мнѣніе, взглядъ) міркування, погляд, думка, здання.

Сообразительность — ужамливість, метикливість, уторопність, тямучість, кметливість, тямність, тямовитість.

Сообразительный — ужамливий, метикливий, уторопний, кметливий, тямний, тямовитий, тямкий, тямучий, тямущий.

Сообразно — стосовно до, відносно до, згідно з, відповідно.

Сообразность — згідність з чим, відповідність.

Сообразный — згідний, відповідний.

Сообразовать — принатуряти, турити, стосувати, застосувати, погоджати, дити.

Сообща — спільно, укупі, разом, гуртом, огулом.

Сообщать, -щить — повідомляти, мити, переказувати, казати, яснити, з'ясувати, хвалитися, похвалитися, литися; (письменно) завідомляти, мити.

Сообщаться (съ кѣмъ) — уділятися кому, вдаватися з ким, (письменно) листуватися з ким; (о путяхъ сообщ.) сполучатися, читися, злучатися, читися.

Сообщение, объявление (кому) — оповідь, об'явка, повідомлення, оповістка, оголошення; (заразы) замечення, заповітрення; (пути сообщения) шляхи, комуникація; (письмен отношение) завідомлення; (съ кѣмъ) стосунок, з'язок.

Сообщество — товариство, компанія, спілка, громада; (съ кѣмъ) компанія.

Сообщительность — товариськість.

Сообщительный — товариський; (о дорогахъ, каналахъ, сосудахъ) сполучний, злучний; (цѣпь, проволока) прудний.

Сообщникъ, -ца — спільник, -ця, співучастник, -ця.

Сообщничество — спільництво, співучасть.

Соопекунъ, -ша — співопікун, -ка.

Соорудитель, -ница — фунда-тор, -ка, спорудник, -ця, закладач, -ка, засновник, -ця.

Сооружать, -дить — споруджувати, спорудити, згороджувати, дити, зриштовувати, тувати, будувати, збудувати, мурувати, змурувати.

Сооружение — споруда, будова, згорода, будівля; (процессъ постройки) будування, ставлення, згородження.

Соотвѣтственность — відповідність.

Соотвѣтственный, о — відповідний, о.

Соотвѣтствование — відповідан-ня.

Соотвѣтствовать — відпові-дати.

Соотечественникъ, -ца — земляк, -чка.

Соотечественный—рідний.

Соотносительный, о — рівнозглядний, о.

Соотношение—взаємини.

Соотчикъ—земляк.

Соперникъ, -ца—супорник, -ця, супротивець, -виця, супротивник, -ця.

Соперничать—міряться, конкурувати, на перебіг іти іти в заводи з ким, перематися, перемогтися.

Сопернический — супорницький, супротивницький.

Соперничество—супорництво, конкуренція, супротивництво.

Сопечальникъ—односум.

Сопка—супуха.

Соплеменникъ, -ца — одноплеменець, -ниця.

Соплеменность — одноплеменність.

Соплеменный — одноплеменный.

Сопли—шмаркотиння, шмаркота, шмарки, шмарклі, смарклі, віскряки, дядьки.

Сопливецъ—см. Соплякъ.

Сопливица—см. Соплюха.

Сопливость — сопливиці, шмаркатість, віскривість.

Сопливый—шмаркатий, смаркатий, віскривий.

Соплюха—шмаркуля, шмарколиза.

Сопля—шмарок, шмаркотина, віскряк.

Соплякъ—шмаркач, смаркач, віскривець, шмарколиз.

Сопоставление—рівняння, зрівняння.

Сопоставлять, -ить — рівняти, зрівняти.

Соправитель—співкермач.

Соправление—співуряддя.

Сопредѣльный — сумежний, прилеглий.

Соприкасаться, коснуться — доторкатися, кнутися, стикатися, кнутися, дотикатися, доткнутися; (въ движеніи) — мелькатися, кнутися.

Соприкосновение — доторкнення, доткнення.

Соприкосновенность—прилег-

лість, сумежність; (участіе) причетність.

Соприкосновенный — прилеглий, сумежний; причетний.

Сопричастникъ—см. соучастникъ.

Сопричислять, -лить — прилучати, -чити, залічувати, чити до; къ лику святыхъ — усвячувати, усвятити.

Сопроводительный — супровідний.

Сопровождать, -дить — супроводити, -вести; товаришувати кому.

Сопровождение—супровід: товаришування.

Сопротивительный — відпорний, супротивний.

Сопротивление—супор, опір.

Сопротивляться, -виться—опиратися, опертись кому, ставити, поставити опір, огинатися, опинатися, спинчатися, баскаличитися.

Сопротивлясь—опір.

Сопрѣвать, -прѣть — пріти, зіпріти.

Сопрягать, -прячь — лучити, сполучити.

Сопунъ, нья—сопій, сопуха.

Сопутствование — сподорожування.

Сопутствовать—сподорожувати.

Сопѣние—сопіння, сопіт.

Сопѣть — сопти, фучати, футіти.

Соразмѣрный, -о — домірний, помірний, о.

Соразмѣрять, -рить — пристосовувати, -сувати, припасовувати, -сувати.

Соратникъ—сповойовник.

Сорванецъ — верхолаз, збитошник, урвіс.

Сорвиголова — шибайголова, зайдиголова, паливода, палисвіт, щибеник, шибеник, пробийголова, пробишака, урвиголова, урвиполя, урвитель, шалтай, одчайдуша, урвіс, урвень.

Сорго обыкновенное, рас. Sorghum vulgare — просо турецьке.

Соревнование — конкуренція, супорництво, перебіг, співзавід.

Соревнователь, -ница — конкурент, -тка; споробітник, -ця.
 Соринка — смітина, запороха, порошок.
 Сорить — смітити; (деньгами) роскошувати, циндрити, гатити, сипати грішми.
 Сорная трава — бур'ян, хопта, хапло; выпалываемая — поливо, поліття.
 Сорный — смітний.
 Соровой — сміттьовий.
 Сорока, пт. — сорока.
 Сорокадневный — сорокденний.
 Сорокалѣтіе — сорокліття.
 Сорокалѣтній — сороклітній.
 Сороковой — сороковий; день смерти — сороковини, сорочини.
 Сороконожка, насѣк. *Iulus scolopendra* і *Ohiseus murgarius* — стонога, стоніг.
 Сорокоприточка, раст. *Asclepias spicata* — чернець.
 Сорокопуть, пт. *Lanius collurio* — чик, сорокуш, сорокач, сорокоуз; — красноголовый, *L. rufus* — сорокопуст, огняник, сорокопуд.
 Сорокоусть — сорочини.
 Сорокъ — сорок, чотирдесять.
 Сорочка — сорочка, кошуля; (въ кот. родятся) повиточок.
 Сортирование — гатункування, хухряння, сортування, перебірання.
 Сортировать — гатункувати, хухряти, сортувати, перебірати.
 Сортировка — гатунковини, хухрини, сортовини, перебіри, перебірка.
 Сортировщикъ, -ца — гатунковещь, -виця, сортувальник, -ця.
 Сортъ — гатунок, сорт; первый — первак, чоло; послѣдній — послід.
 Сорубежный — сумежний.
 Соръ — сміття; (отъ зерна) одвійка; (отъ дерева) хамло.
 Сосать — смоктати, цмоктати, ссати, тягти.
 Сосватывать, -тать — сватати, засватати, посватати.
 Сосенка — сосонка; раст. *Asparagus officinalis* — шпараш, заячий холодок.
 Сосиска — ковбасинка.
 Соска — смочок, мізюк.

Соскабливать, -скоблить — скребти, вискрібати, вискребти, повискрібати.
 Соскакивать, -скокочить — зскакувати, зскокочити, сплигувати, сплигнути, позскакувати, посплигувати; зскакувати, зскокочити, злітати, злетіти, зорнути, зірнути, зринуті, спорснуті.
 Соскальзывать, соскользнуть — зслизати, -знути, спорснуті; сорваться — пошморгом піти.
 Сосковый — пипковый, цицьковий.
 Соскребать, -скрестъ — вискрібати, вискребти; згрібати, згребти.
 Соскучиться — знудіти, знудити я.
 Сослагательный, грам. — гадакий, можливий, уявний (спосіб).
 Сослание — заслання.
 Сословие — стан, шар, верства.
 Сословный — становий.
 Сослуживецъ — спослужець, спослужник.
 Сослужить (службу) — у пригоді стати, прислужитися кому.
 Сосна, *Pinus silvestris* — сосна, хвоя; (родъ горной) *Pinus mughus* — жереп, жереб.
 Сосновка, пт. — пуночка.
 Сосновый — сосновий, хвойовий.
 Соснуть — задрмати.
 Соснякъ — сосник.
 Сосокъ — пипка.
 Сосредоточение — зосередження, зосередкування; вниманія — з уваження.
 Сосредоточивать, -чить — зосереджувати, -дити, осередкувати, зосередкувати; внимание — з уважуватися, -житися.
 Сосредоточиваться, -читься — з уважуватися, -важитися.
 Составитель — в порядчик, складач, укладник.
 Составление — складання, упорядкування, укладання.
 Составлять, -вить — складати, скласти, укладати, уложити; становити, встановити; (изъ частей цѣлое) штукувати, уштукувати.

Составной — ставчатий, складовий, складаний.
 оставъ — (сложн. вещество) мішанина, суміш; (физич. тѣла) будова; (учрежденія) склад; (подвижной на жел. дор.) валковий склад.
 Состарить—зістарити.
 Состариться — устарітися, устаріти, підтоптатися, пристарітися.
 Состарившийся — устарілий; (прежде времени) — застарений.
 Состегивать, -гнуть—застібати, -бнути; состегать — зшивати, зшити.
 Состояние — (положение) стан, становище; (имѣніе, богатство) добростаток, худоба, майно, маєток.
 Состоятельность—заможність, маєтність, худібність, засібність.
 Состоятельный — заможний, маєтний, маючий, худібний, засібний, матний.
 Состоять (изъ чего) — складатися, мати в собі, містити; (гдѣ либо) бути, знаходитися, матися.
 Состояться — відбутися, вдіятися, счинитися; вийти, виданому бути.
 Сострадание—жаль, жаління, змилювання.
 Сострадатель, -ница—жалібник, -ця, жалісливець, -виця.
 Сострадательность — жалісливість, спочуйливість.
 Сострадательный — жалісливий, спочуйливий.
 Сострадать — жаліти, жалувати, уболювати.
 Состригать, -стричь—обстригати, -гти.
 Сострить—прикласти.
 Состроить—збудувати, виставити.
 Состряпать — зготувати; упорати, утяти, ушкварити.
 Состязание—перемоги, змагання, спозавід.
 Состязатель, -ница — спозавідець, -дниця.
 Состязательный — змагливий, спірний.
 Состязаться—змагатися.
 Сосудистый — урідиславий; -тая оболочка-жилова оболонка

Сосудчатый—урідищовий.
 Сосудъ — посудина, начиння; кровеносный—урідище, жила; для сыпуч. тѣлъ-усипище; для перегонки водки-переспуст; полный-повниця.
 Сосулька (ледяная) — бурулька, кляк, шаделина, ошадина, копень, цомпель, замерзляк, ожеледець; собир. -ожльоди, ожелест, ожелець, раст. *Lanium amplexicaule*—кінська м'ята.
 Сосунъ—сисак, сисун.
 Сосцевидный — пипкуватий; отростокъ-пагірокпипковий.
 Сосчитывать, -тать — зраховувати, зрахувати.
 Сосѣдка—сусідка.
 Сосѣдний—сусідний; смежный-прилеглий.
 Сосѣдский—сусідський.
 Сосѣдство—сусідство.
 Сосѣдушка—сусідонька.
 Сосѣдъ—сусіда, омежник.
 Сотворение — утворення, твориво.
 Сотворить — утворити, створити.
 Сотенный—сотний.
 Соткать—виткати, уткати.
 Сотлѣть—зітліти, потліти.
 Сотникъ—сотник.
 Сотничій—сотницький, сотниковий.
 Сотня—сотка; сотня.
 Сотоварищество — товариство. спілка, компанія.
 Сотоварищъ—товариш, спільник.
 Сотовый—сцільниковий.
 Сотрудникъ, -ца-співробітник, -ця.
 Сотрудничество — співробітництво.
 Сотрясать, -сти—трусити, струсити, струснути.
 Сотрясаться, -стись — двигатися, двигнутися, двигтїти, движати, задвигтїти, задвижати.
 Сотрясение—двигіт, двигтїння, струс.
 Сотский—соцький.
 Сотъ—сцільник, щільник; меду—забоцень, плястер.
 Сотый—сотній.
 Соумышление—спільництво.
 Соумышленникъ — спільник, змовник, полигач, в'єдник.

Соумышлять, лить — умишляти, слити, накладати.

Соусникъ—підлевниця.

Соусъ — підлева; на курин. бульонъ-софорок; куриный кислый-сокове.

Соучаствовать—брати участь.

Соучастіе—співучасть.

Соучастникъ—сумісник, спільник, співучасник, полигач; въ заговорѣ-з'єдник.

Софа—канапа.

Соха—соха.

Сохатый, зоол. *Cervus alces*—лосунь.

Сохнуть — сохти, схнути; худнути, марніти; (о избахъ) смагнути.

Сохранение—схов, схоронення, ховання, захов, заховання, сховок, схованка.

Сохранитель, -ница — схоронник, -ця, заховник, -ця, заховальник, -ця.

Сохранительный — заховальний.

Сохранность—цілість.

Сохранный—цілий.

Сохранять, -нить — хоронити, схоронити, берегти, зберігати, зберегти, доховувати, -ховати, усокотити, заварувати.

Сочевница, раст. *Oxobus verpus* — черевички, тропник, сердешна трава.

Сочевникъ весен., раст. *Oxobus albus*—чистець, півник.

Сочельникъ, — свят-вечір, багат-вечір, багата кутя.

Сочетание—злукування, спілкування.

Сочетать — злукувати, зспілкувати.

Сочетаться (бракомъ) — одружитися, побратися.

Сочинение (творчество)—творчість, komponування, складання; (произведение) писання, твір, композиція.

Сочинитель, -ница — письменник, -ця.

Сочинять, нить — творити, утворити, писати, написати, komponувати, скомпонувати; (выдумывать) вигадувати, вигадати.

Сочить—точити, цідити.

Сочиться — цянути, соктіти, слезити, цідитися.

Сочленение (колѣнное) чиколоток, чиколодок, чиколонок, щиколодок зчленоваття.

Сочленъ—співчлен.

Сочленять, -нить — чиколодити, счиколодити.

Сочность—соковитість.

Сочный, о—соковитий, о.

Сочувственный, о—спочутний, співчулий, о.

Сочувствие — спочуття, співчуття.

Сочувствовать — співчувати, спочувати.

Сочувствующий — спочутний спочуйливий.

Сошествіе—схід

Сошникъ—леміш.

Сощипывать, -пнуть — обскубувати, -бнути, пообскубувати.

Союзки (у сапогъ)—капи.

Союзникъ, -ца — спільник, -ця; помогающий своею силою — потужник.

Союзнический — спільницький.

Союзный—спілковий.

Союзъ—спілка; грам.-злучник, сполучник.

Соя, пт. *Corvus glandarius* — деряба, джеджора, згоя, баба; *Garrulus glandarius* — кукша.

Спадание—спад.

Спадать, спастъ—(о листьяхъ, плодахъ) опадати, опасти; (о шерсти, волосахъ) вилазити, вилізти, линяти, злиняти, облазити, облізти; (объ опухоли) тухнути, стухати, стухнути, відтухати, -тухти; (о водѣ) зіходити, зійти, меженіти, змеженіти, убувати, убути, збувати, збути; (о морозѣ, жарѣ) злигти, злигнути, пересідатися, -сістися; зменшатися, -шитися.

Спадение — спад; зменшення.

Спазмодический—спазмовий.

Спазмы, мед.—корчі.

Спаивать, спаять—лютувати, злютувати; споить — споювати, споїти.

Спайка—лют, злютованка.

Спаленный — спочивальний.

Спаленный—спалений.

Спалывать, сползти-злазити, злізти, позлазити.

Спальный—спочивальний, ложничный.

Спальня—ложниця, ліжниця, спочивальня.

Спанье—спанья.

Спаржа, раст. *Asparagus officinalis*—заячий холодок, холодец, шпараг, холодок; *Asperugo procumbens*—остриця.

Спаржевый—шпараговий.

Спаривать, спарить—парувати, спарувати.

Спархивать, спорхнуть—пурхати, спурхнути.

Спарывать, спороть—спорювати, спороти.

Спасание—рятування; (освобождение) визволення.

Спасательный—рятувальний.

Спасать, спасти—рятувати, урятувати, порятувати, зрятувати, зрятувати, обрятувати, визволяти, визволити.

Спасаться, спастись—вибавляться, вибавитися, рятуватися, урятуватися, визволяться, визволитися.

Спасение—рятунок, порятування, порятунок, визвіл.

Спасибо—спасибі, дякую, дякувати.

Спаситель—поратівник, рятовник, рятун, визвольник.

Спасительность—спасенність, рятовничість.

Спасительный—спасенний, рятовничий.

Спасовать—пасувати; уступиться.

Спать—спати; (крепко)—рутити (насмѣшл.)

Спахивать, хать—орати, з'орати, виорати; спяхнуть—здмухати, зхнути.

Спашка—оранка.

Спекаться, спечься—запикатися, пектисся.

Спектакль—вистава, спектакль.

Спекулировать—спекулювати.

Спекулянт—спекулятор.

Спекуляция—спекуляція.

Спеленать—сповити.

Сперва—уперед, спершу, поперед, наперед, перше, попервах, передніше, перedom, спочатку.

Спервоначала—спотинову.

Спереди—спереду.

Спертость—задушність.

Спертый (воздух)—задушный; сущ.—сопук.

Спесивець,—вица—гордій, гордівниця, пишак, чка, принда.

Спесивиться—приндириться, хизуватися, бутати, пиндючитися, гордіти, пишатися, гороїжитися, пизитися.

Спесивость—приндивість, бутність, кокошність, пиндючність, пиндючливість, пихатість.

Спесивый—бутный, кокошный, пихатый, пиндючливый, пиндючный, приндивый.

Спесивѣть—пихатити, бутати.

Спесь—бута, форс, принда, пиха, пинда, чвань; барская, раст. *Lychnis chalcedonica*—зірки.

Специфический—специфичный.

Специалист—митець, спеціалист.

Специальность—фах.

Специальный—фаховый; специальный.

Специи—зілля, ліки.

Спечь, -ся—спекти, -ся.

Спивать, спить—надпивати, пити; -ся—ропиватися, -питися.

Спиливать, лить—спилювати, -ляти, надпилювати, -ляти.

Спина—спина; хирбет, хребтина, хребет, тило, похреб.

Спинка—спинка.

Спинной—спинный, спинковий, хребтовый; мозг—стриж.

Спираль—спіраль, безконечник, безконешник.

Спиральный—спіральний.

Спирать, спереть—спихати, зіпхнути; стискувати, стиснути.

Спирея, раст. *Spiraea Ulmaria*—лабазник, тавелга.

Спиртовой—спиртовый.

Спиртъ—спирт.

Список—спис. реєстр.

Списыватель—списувач.

Списывать, списать—переписувати, -сати, копювати, скопювати; (красками) перемальовувати, перемалювати.

Списываться, саться—листуватися, злистуватися.

Спихивать, хнуть—зсувати, зсунути.

Спица — шпичка, палик; (вязальная) дріт; (ежа, дико-браз) голка; (въ колѣсъ) шприх, шприха.

Спичечница — сірнишница.

Спичечный — сірниковий.

Спичка — сірник; обгорѣлая — сірничка.

Сплавка — стоплини, стопленія (металла); сплавачка, сплавляння (лѣса).

Сплавлять, -вить — (металлы) стоплювати, -пити; (лѣсъ) сплавляти, гнати.

Сплавной — сплавний.

Сплавокъ — см. Сплавъ (металла).

Сплавщикъ (плотовъ) — оснач, сплавник, плотарь.

Сплавъ — (металла) стопленина; (лѣса) сплавачка, сплавляння.

Сплачивать, сплотить (плотнич.) — споювати, споїти, збивати, збити, глобити, зглобити.

Сплескивать, снить (веревку) — сплітати, сплести.

Сплеснуть (воду) — схлюпнути.

Сплетать, сплесть — сплітати, сплести, посплітати; набріхувати, брехати, понабріхувати, плескати, наплескати.

Сплетеніе — спліт, заплітка.

Сплетникъ, -ца — плетун, -ха, брехач, -чка, байчар, -ка.

Сплетничать — плескати, плести, брехати, обмовляти, пльотки робити.

Сплетня — поговір, поговірка, набілка, пересуд, торохта, пльотка, плетка, обмова.

Сплинь — хандра.

Сплоченіе — зглобини, споїни, злучення, з'язання.

Сплоховать — хибнути.

Сплошной — суцільний, посплічний, одномастний.

Сплось — узапліш, узаміт, суспіль, заспіль, загалом, суціль, суцільно, суплос.

Сплутовать — змахлювати, сшахрувати.

Сплывать, сплысть — спливати, сплинути.

Сплюснутый — см. Сплющенный.

Сплющеніе — уплескня.

Сплющивать, сплюснуть — приплющувати, приплющи-

ти, уплескувати, уплеска-ти.

Сплющенный — плюсклий, плюский.

Сплющиться — поплюскнути.

Сплясать — протанцювати.

Сподвижникъ, -ца — спотрудовник, -ця.

Сподличать — гадючку вкинути.

Сподоблять, -бить — приподобляти, добити.

Сподручный, о — похватний, поплічний, наручний, догідний, о.

Спокойный, о — супокійний, спокійний, упокійний, тихомірний, о.

Спокойствие — спокій, супокій, упокій, тихомірство, лагода.

Споласкивать, -снуть — споліскувати, -скати.

Сползать, -зти — злазити, злізти.

Сползаться, сползтись — злазитися, злізтися.

Сполна — устіль, цілком, вповні, усе.

Спора, бот. — розрода.

Спорангий, бот. — розродище.

Спорить — змагатися, сперечатися, суперечитися, скозуватися, трахтуватися, перезбиватися.

Спориться — ладитися, посуватися, поступати.

Спорливость — змагливість, заривкуватість, суперечливість, звадливість, незгодливість, зарічаність.

Спорливый — змагливий, заривкуватий, суперечливий, звадливий, незгодливий, зарічаний.

Спорный, о — перечний, сперечний, о; (о землѣ) позвовий.

Спортсменъ — спортовець.

Спорщикъ, -ца — суперечник, -ця, звадник, -ця, змагальник, -ця.

Споръ — змага, суперека, суперечка, змагання. пря; ссора — бревения, колотнеча.

Спорый, о — корисний, прибутковий.

Спорынья, раст. *Sclerotium clavus* — хліб старий, ріжки

раст. *Lolium temulentum* L.—кукіль.
 Способность—хист, хисть, кебета, кеба, кибета, кибисть, кибіт здібність, здатність.
 Способный—кебетливий, кебетний, кебітливий, кебітний, здібний, здатний, хистовитий, сіпний, тімашний, наданий, удобенний.
 Способствовать—сприяти, погоджати, допомогати, спомагати; причинятися до.
 Способ—ярмис, ярміс, ярміз, чин, роб, побит, лад, спосіб.
 Споспѣшествовать—спорити, сприяти, спомагати, допомагати, причинятися до.
 Спотыкаться, кнуться—шпотатися, зашпотатися, пошпотатися, спотикатися, спіткнутися, спотикнутися, спотикнути.
 Спотыкающийся—спотикайло.
 Спотыкаясь—спотикача, спотич, наспотич, наспотички, кумільга.
 Спыхватываться, титься—здивлятися, здивитися, схаменутися, стямитися, охаменутися, скидатися.
 Справа—з правого боку.
 Справедливость—справедливість, правдивість; слушність.
 Справедливый—справедливий, правдивий; (о доказательствах, замѣчаніи, поступкѣ) слушний.
 Справка (свѣдѣніе, выписка изъ дѣла)—довід, довідка; -ку наводить—довідуватися, довід, -ку брати.
 Справляться-виться,—справуватися, усправуватися, довідуватися, -датися.
 Справочный—довідний, довідковий, інформаційний.
 Спрашивать, -сить—запитувати, запитати, питати, питатися, спитати; домагатися, вимагати; другъ друга—перепитуватися.
 Спринцовка—прискавка, сикавка.
 Спроваживать, -водитъ—випроважувати, випроводити, здихатися кого.
 Проста—попросту, просто.

Спросъ—попит, попитання, покуп, брачка; запит, запитання.
 Спрыгивать, гнуть—сплигувати, гнути, посплигувати.
 Спрыскивать, -снуть—кропити, скропити.
 Спрягать, грам.—часувати.
 Спряженіе, грам.—часування.
 Спрявление—випростовання.
 Спрямять, -мить—випростовувати, -тувати.
 Спрятать, ся—сховати, заховати, переховати, -ся; приютить, -ся—прихистити, -ся.
 Спрять—хованка, схов, сховок, схованка.
 Спугивать, гнуть—полохати, сполохати, посполохувати, полошити, сполошити, переполошити.
 Спускать, спустить—спускати, спустити, выпускати, выпустити; сточувати, сточити, сціжувати, сцідити.
 Спускаться, спуститься—спускаться, спуститися; здаватися, здатися.
 Спусковой—(затворъ) заставка, опуст; (собачка) кошок, язичок, цінгель.
 Спускъ—(воды) спуст; (для прохода, проѣзда) схилок, узвѣз; (водяной) гинва; (животныхъ) парування; (мазь) вісколиво; (потворство) попуск, потур, потолка.
 Спустя—згодом, згодя, згодивши, потім, опісля, перегодя.
 Спутникъ, -ца—супутник, -ця.
 Спутывание—плутання.
 Спутывать, -тать—плутати, поплутати, заплутати; збиватися, збитися.
 Спьяна—поп'яному.
 Спѣвка—співанка.
 Спѣлый—стиглий, доспілий.
 Спѣть, зрѣть—стигнути, спіти.
 Спѣть—проспівати.
 Спѣться—зспіватися.
 Спѣхъ—тороп, поспіх, нагал.
 Спѣшивать, -спѣшить—зсажувати, зсадовити з коней.
 Спѣшить—швидкувати, поспішати, борзятися, квапитися, хапатися, швидкати, шатувати, сохтувати, ус-

пішати, кваплятися, пилувати, хвостатися.
 Спѣшка — хапатня, хапанка, хапанина, хапання, тороп.
 Спѣшно—нагально, прикотно, швидко, хапком, хваткома, хапко, похватком.
 Спѣшность — нагальність, швидкість, прикротність.
 Спѣшний — нагальний, швидкий, прикротний, скорохвацький.
 Спялить — поцупити, підцобрити, угабнути, ухабнути, підгибати.
 Спятить—не додержати слова; съ ума — збожеволіти, з глузду зсунутися.
 Спячка—сплячка.
 Сработать — зробити, змайструвати.
 Сравнение — порівняння, прирівняння, зрівняння.
 Сравнивать,-нить себя — прирівнювати, прирівняти, порівнювати,-няти, зрівнювати,-няти.
 Сравняться,-ниться—дорівнювати,-няти, кому, дотікати,-дотекти.
 Сравнительно (съ кѣмъ, чѣмъ) — проти кого, чого.
 Сравнительный — порівняльний.
 Сражать,-зять—побивати, побити, стинати, стяти.
 Сражаться,-зяться — перебиватися,-битися, боротися, битися.
 Сраженіе—баталія, бій, побій.
 Сразу—одразу, ураз, дораз, доразу, однораз, обсіч, спрожогу, укруть, zarazом.
 Срамить—соромити, сорому завдавати, ганити, цвѣцькувати, гудити, ганьбити.
 Срамникъ,-ца — соромітник.-ця.
 Срамный,-о — стидкий, соромітний,-о.
 Срамъ—сором, соромота.
 Срастаться. сrostись—зростатися, зростися.
 Сращеніе—зростини, зроснення.
 Сращивать,-ститъ — зрощувати, зростити.
 Сребренникъ—срібняк.
 Сребровидный—сріблястий.

Сребролюбець — срібнолюб, грошолуб.
 Сребролюбивый — срібнолюбний, грошолубний.
 Сребролюбіе—грошолубство.
 Среда—(день) середа, (вещество, тѣло) осередок, середовище; (общество) товариство, оточення.
 Среди—осередь, серед, посеред. поміж.
 Средиземный—середземний.
 Средина—середина, осередок, ширина.
 Срединный—осередній, посередній, осередковий.
 Средневѣковый — середньовічний.
 Средневѣковые—середні віки.
 Средній — середній, посередній, середущий, середульший; умѣренный-помірний; матем.-пересічний.
 Сведогрудіе—діафрагма.
 Средоточіе—осередок, ширина, осердок.
 Средственный—середній, помірний.
 Средство—спосіб, ярмис, ярміз, спромога, можливість;-ва къ жизни-засоби, кошти;-ва передвиженія — засоби до руху.
 Срисовывать,-совать — перемальовувати,-лювати.
 Сродникъ,-ца—родак,-чка.
 Сродниться—присвоїтися, поріднитися, споріднитися.
 Сродный-питомий; властивий.
 Сродство—покрєвність; (родственники) рідня; (тѣль, веществъ) свояцтво, спонадність; (звуковъ) суголос.
 Сродясь—зроду.
 Срокъ — термін, реченець, строк.
 Сrostись—зростися.
 Срочность—терміновість, реченцевість, строковість.
 Срочный, о—терміновий, реченцевий, строковий, о.
 Срубить,-бить — зрубувати,-бати, стинати, стяти, позрубувати, постинати.
 Срубка—зруб.
 Срубъ—ощеп колодезний—цямриння, цямра; ниже по поверхн. земли—покліть.
 Срывать, сорвать—зривати

зірвати, уривати, урвати, увірвати.
 Сриватися, сорватися—уриватися, зорнути, зірнути, зринуту, спорснуту.
 Сривать, срыть — скопувати пати.
 Срывъ—зривання, зірвання.
 Срытіе — скоп.
 Срѣзокъ—різанка, утинок.
 Срѣзь—зріз, переріз, перепуст, переруб.
 Срѣзывать, зать — зрізувати, зати, стинати, стяти, зітнути.
 Срѣтеніе (праздникъ)—Громниці.
 Сряду—один за другим, поспіль.
 Сряжать—см. Снаряжать.
 Ссадина — садно, уразка, шмугля, шмультга.
 Ссаживать, ссадить—висажувати, висадити; —ся-висідати, висісти; (о ткани) збігатися, збігтися.
 Ссаднить—шмугляти, шмультгати, шмудяти, збити.
 Ссасывать, ссосать-висисати, виссати.
 Ссовывать, ссунуть—спихати, зіпхнути.
 Ссора—свара, звада, незмир, свар, посвар, посварка, кавза, котора; легкая-ростирка, гніванка; крупная-чвара, буча, колот, колотнеча, каламут, бреверия, броварія.
 Ссорить—сварити.
 Ссориться—звадитися, сваритися, цотатися, клопитися, заідатися, колотитися, істися; (о домашнихъ) морквасити.
 Ссорливый—звадливий, сваркий.
 Ссорщикъ—звадливець, чварник.
 Ссуда—позика, позичка.
 Ссудный—позичковий.
 Ссужать, ссудить—позичати, позичити, спосужати, спосудити.
 Ссучивать, — ить — зсукувати, зсувати, усукувати, усукати.
 Ссылать, слать—засилати, заслати, правторити, заправторити.

—матися, сослаться—здаватися, здатися, покликатися, — кликатися, посилатися, слатися.
 Ссылка—заслання; покликання; дописка.
 Ссылный—засланець.
 Ссыпать, ссыпать — зсипати, зсипаги, позсипати.
 Ссыхаться, ссохнуть — зсихатися, зсохтися, позсихатися.
 Ссѣдаться, ссѣсться (о сукнѣ) — збігатися, збігтися.
 Ссѣкать, ссѣчь — стинати, стяти, зітнути.
 Ставать, стать — зводитися, звестися; зупинятися, нитися, спинятися, — нитися; починати, почати, заходитися, — дитися; вистачати, вистачити.
 Ставень (вешнякъ) — заставка; (оконный) віконниця; (опускной въ прилавкѣ) ляда.
 Ставить—ставляти; (поставлять) постачати; (въ печ.) застановляти; (на видѣ) звертати увагу; (ограду) городити; (ребромъ, стоймя) — сторчити, сторчувати, сторцювати; (кому въ счетъ) писати на чий кошт; (во фронтѣ)—шикувати; (лѣса) риштувати.
 Ставка—(командующаго войсками) кіш; (очная) — звідня, зводи; (въ игрѣ) кін.
 Ставленникъ—протже.
 Стадный—отарний.
 Стадо—(коровъ) череда; (лошадей) табун. (птицы) згряя; (овець)—турма, отара, баранта; (свиной) ватага.
 Стаивать, стоять — ганути, отати.
 Стайный—зграйний.
 Стаканчикъ—склянчина, скляночка.
 Стаканъ — склянка, шклянка, скляница, шкляница, пугарь.
 Стакиваться, кнуться — змовлятися, змовитися, злигатися, полигатися.
 Сталистый—крицюватий.
 Сталкивать, кнуть — спляти,

зіпхнути; - ся — стикатися, стикнутися.
 Стало быть — виходить, тоді.
 Сталпливаться - питься-юрбитися, з'юрбитися, купчитися, скупчитися.
 Сталь—криця; закаленная — дулевина.
 Стальникъ — високий, раст. *Opopis hirsuta*—царь-зілля, ді-
 виян.
 Стальной-крицевий, крицаний;
 цвѣтъ—сив залізний.
 Стамеска—долотце, різець.
 Станица (поселеніє)—станція.
 Становиться—(на колѣни) ста-
 вати, стати навіколюшки,
 уклікати; робитися, зроби-
 тися, починати, почати; зу-
 пинятися, -нитися.
 Становникъ, раст. *Chimaphila*
umbellata—порушник, ста-
 новник.
 Станокъ—варстат; (ткацький)—
 тканиця; токарный — вер-
 стак.
 Станціонный—станційний.
 Станція—станція; назначенія
 и отправленія—станція при-
 значенія і виряду.
 Станъ—табор; (фігура) по-
 става, постать, статура.
 Стапливать, стопить — росто-
 плювати, - пити, поросто-
 плювати.
 Стапывать, - тать — топтати,
 потоптати; топцювати, сто-
 пцювати.
 Стараніє—силкування, стару-
 нок, забіги, дбання.
 Старательный — дбайливий,
 дбайний, упадливий, запо-
 падливий, запопадний, па-
 зовитий, прикидливий,
 старливий, кукібний, ку-
 кібливий, старанний, пиль-
 ний, о.
 Стараться — дбати, піклува-
 тися, пильнувати, тружда-
 тися; (силиться) усилю-
 вуватися, моцуватися.
 Старенькій—старенький.
 (старехонькій—старесенький.
 (старецъ—дід, старий, дідусь.
 (тарикашка—стариган.
 Стариковатый—пристаркува-
 тий.
 Стариковскій — дідівський,
 старечий.
 Старикъ—старий, дід.

Старина — старовина, старо-
 світщина, давнина, пред-
 ківщина; глубокая — пред-
 ковщина, віковщина.
 Старинный — старовинний,
 звичний, стародавній, ста-
 росвіцький, відколишній.
 Старинушка—дідусь.
 Старить—старити.
 Стариться—старіти, марчіти.
 Старица — старенька, бабуса;
 черниця.
 Старичекъ—дідусь, дідок.
 Старичище — дідуга, дідуган,
 стариган.
 Старобытный—старожитний.
 Староватый—старенький, при-
 старий, постарий, підтоп-
 таний.
 Старовѣрческій—старовірний.
 Старовѣрь, рка — старовір,
 -рка.
 Стародубка, раст. *Gentiana*
amurensis — терлич; раст.
Adonis vernalis L.—горицвіт.
 Старожиль, -лка — старожи-
 тець, тиця.
 Старообразный—старкуватий,
 пристаркуватий, бабкува-
 тий.
 Старобрядецъ, -ческій, см.
 Старовѣрь, -ческій.
 Старопечатный, -ная книга —
 стародрук.
 Староста—староста; церковн.
 —титарь; (насмѣш.) свічко-
 лап.
 Старость—старощі.
 Старуха—баба, бабуня, бабуса.
 Старухообразный — бабкува-
 тий.
 Старушенка—бабка.
 Старушечій—бабський, баб'я-
 чий.
 Старчески—по старечому.
 Старческій—старечий.
 Старчество—старечий вік.
 Старшина—старшина.
 Старшинство (верховность) —
 зверхність; (первенство пе-
 редъ младшими) перевага.
 Старшинствовать—старшува-
 ти, старшинувати.
 Старшій—старший; головний.
 Старый—старий, літній, старо-
 денний, давній, підтоптаний.
 Старье—старовизна, тандита,
 дрантя.
 Старьевщикъ, -ца — тандитник,
 тандитниця

Старѣйшина—старшина.
 Старѣть,-ся—старіти,-ся.
 Стаскивать,-щить — стягати,
 -гти, постягати; зцуплюва-
 ти, зцупити.
 Статный, о—ставний, постав-
 ни, штатульный, постат-
 ний, статурный, о.
 Статочный—збутний, здійснен-
 ний, можливий.
 Статскій—цивільний.
 Статуя—статуя; (каменная въ
 степи)—мамай, баба.
 Стать—постать, постава; ра-
 ція, причина.
 Статься—скоітиса, відбутиса.
 Статья—(параграфъ) артикул;
 (литерат.) статя; (научн.)
 росправа, розвідка.
 Стачечникъ, -ца — страйкаръ,
 -рка.
 Стачечный—страйковий.
 Стачивать, стачать—зшивати,
 зшити.
 Стачка—страйк.
 Стащить — підцобрити, підцу-
 пити, укарамшити, ухабну-
 ти, угабнути, підвихнути,
 підгибати, поцупити, тьвах-
 нути, лемнути, сп'ятити.
 Стая — зграя; (птиць) ключ;
 (собакъ) лая, тічка; (чер-
 теи) турбиль.
 Стволистый — стовбуруватий,
 штубуватий, штубакуватий,
 штамуватий; руркуватий.
 Ствольный—рурковий.
 Стволь—штуб, штубак, штовб,
 стовбур, цівка, штама;
 ружья—руля, цівка.
 Створаживать,-жить — зглягу-
 вати, зглягати; -ся—(в)ур-
 дитиса, провурдитиса, згля-
 гуватиса, зглягатиса, зжен-
 тичитиса, зсідатиса, зсі-
 стиса.
 Створка—стулка.
 Створчатый — половинчастий,
 стульчастий.
 Створъ—половинка, стулок.
 Стебелекъ—юрчик.
 Стебель — стеблина, стебло,
 бадиллина; собир. -бадилля,
 юрчик, штама, стебур'я;
 вертикальный-простник; по-
 левого злака-билина; срѣ-
 занный сторчак; сорной
 травы—бур'янина; тыквы
 - гарбузіння; арбузовъ,
 дынь, огурцовъ - огудиння,

огудина, гудина, огуд; ра-
 стенія, молодой, употребля-
 емый въ пищу-лопуцьок;
 стелющіеся стебли огур-
 цовъ, дынь-батоги; стебли
 съ листьями огородныхъ
 растеній-гич, гича, гичка;
 щопки; трубчатый-стрілка,
 дудка; вьющійся-пліть; лу-
 ка-цибка, цибок, цибук, ци-
 булянка; хмеля - хмелина;
 камыша - очеретина; мака-
 маковиння; лозы - лозина;
 кукурузы-кукурудзіння, би-
 ло; картофеля-натиня, ком-
 перянка.
 Стебельный—стебловий.
 Стеблистый—стеблуватий.
 Стегать,-гнуть—реп'іжити, уре-
 піжити, перішити, упері-
 шити, цѣвохкати, -хнути,
 стьобати, устьобнути, цві-
 лити, уцвілити, хвоськати,
 -сьнути, шмагати, -гнуть,
 хвиськати,-сьнути, батожи-
 ти, убатожити, хльостати,
 -стнути; (состегать) стеб-
 нувати,-нути.
 Стежокъ—стіб.
 Стезя—стежка.
 Стекать, стечь—стікати, стек-
 ти, постікати;-ся - збігатиса,
 збігтиса; спливатиса,
 спливтиса.
 Стеклить—склити.
 Стекло—скло, шкло; оконное-
 шибка, тахля, склянка,
 шклянка, шибка, обслона,
 квартира.
 Стекловаръ — гутник.
 Стекловатый—поскляний.
 Стекловать—склянити.
 Стекловидный—скловатий.
 Стеклодѣліе — гутництво,
 склярство.
 Стеклоплавильный — (заводъ)-
 гута.
 Стеклышко—шкільце.
 Стеклянистый—скловатий.
 Стекляны — скляний, шкля-
 ний.
 Стекларусъ—пацьорки.
 Стекольный—см. Стекляны.
 Стекольникъ—шкляр, скляр.
 Стелька—устілка.
 Стемнѣть — притемніти, зсу-
 теніти, попоночіти, змер-
 гаснути.
 Стенание—зоїк.
 Стенать—войкати,

Степениться—статечніти, статкувати.

Степенникъ,-ца — статечник,-ця.

Степенность — статечність, поважність.

Степенный — статечний, поважний.

Степень—ступінь, щабель; класа, стан, ранг; (родств.) коліно; (грам.) ступінь.

Степной — степовий; житель-степовик.

Степнякъ—степовик.

Степь—степ.

Стерва—стерво, падло.

Стервениться—сатаніти, озвірятися.

Стервятиня—стервина, падло.

Стеречь—стерегти, сокотити, берегти, пильнувати, пантрувати, глядіти.

Стерженекъ — цпеник, шпеник.

Стержень — (въ экипажѣ) півняк, шворінь; дерева и нарыва-стрижень.

Стерлядь, рыба *Acipenser guttelus* — чечуга, чига, чучуга.

Стерляжій—чечужий.

Стерпимый—стерпний.

Стерпѣть—стерпіти.

Стесывать, стесать — стісувати, стесати.

Стечение—(народа)здвиг, стовпище, тиснява, натсеп; (обстоятельствъ) збіг (обставин); (рѣкъ) сплив.

Стибрить—лемнути, тьвахнути, укарамшити, сп'ятити, підцобрити, поцупити, підцупити, ухабнути, угабнути, підвихнути, підгибати.

Стилка—стеливо, поклад.

Стиль—стиль, штиб.

Стиралка — ганчірка, стірка, рамат.

Стираніе—стирання; прання.

Стирать, стереть — затирати, затерти; стирати, стерти; розтирати, терти; здряпувати, здряпати.

Стирка—прання; (безъ намачив. и бученья, наскоро) —сухоперки.

Стискивать,-снуть—стискати, стиснути.

Стихать, хнуть—тишити, стишити, тихшати, утихшати,

ущухати, ущухти, надтихати, тихнути, талашитися, уталашитися, ■ нишкнути, знишкнути, принишкнути.

Стихи—вірші.

Стихийный — стихійний, природний; первневий.

Стихія—стихія; природа; первень.

тишок ропатель—віршомаз.

Стихосложение — версіфікація, віршування.

Стихотвореніе—вірш.

Стихотворецъ—віршовник.

Стихотворный—віршований.

Стихотворство — віршування, віршовництво.

Стихотворческий — поетичний.

Стихъ—вірш.

Стлать—стелити, розстеляти; (настилатъ) — мостити; -ся стелитися, розстилатися.

Сто—сто.

Стоглавый—стоголовий; сторозділовий.

Стоговый—стоговий.

Стоголовникъ, раст. *Carduus anthoides* — будяк, чортополох.

Стогъ—стіг.

Стожекъ—стіжок.

Стойбище—кочовище.

Стойка — (стояніе) стоянка; (прилавокъ) шинквас; (строит.) підпора, ушула.

Стойкій, о—твердий, держкий, непохитний, несхильний, непідхильний, завзятий, нехібкий, о.

Стойкомъ—навсторч, ставма, стрімко, навстоячки, стоячки, сторч, сторцом, сторма, устой.

Стойкость—твердість, непохитність, несхильність, непідхильність, завзятість, нехібкість.

Стойло—стіло.

Стоймя—см. стойкомъ.

Стоимость — вартість, стійність, цінність.

Стоить—коштує, варт, варто; не стоитъ-не варт, не варто.

Стоить — коштувати, вартим бути, значити.

Стократный, о—сторазовий, о.

Стокъ—(жолобъ) лотоки, ринна; спад.

Столбенѣть—стовпіти.

Столбець, печатн.—шпальта.

Столбикъ—слупчик, стовпчик.
 Столбнякъ—остовпіння; мед.
 -правець, прямець
 Столбоватый—слупчастий.
 Столбовой—стовповий; (-вая
 дорога) гостинець; (дворя-
 нинъ) з діда, з прадіда
 шляхтич.
 Столбообразный—стовпчастий,
 стовбоватий.
 Столбъ—стовп, слуп, палюх;
 (стоянь) дан; (позвоночный)
 окостяк, похребтина; (дыму,
 пыли) курище; (межевой)
 копець.
 Столечница—стіленьця.
 Столикъ—столік, столічок;
 треугольный—косинець.
 Столица—столиця.
 Столичный—столечний.
 Столкновение—спотичка, су-
 тика, сутичка.
 Столковаться—стокмитися.
 Столовать—харчувати, хар-
 чити, стравувати.
 Столоваться—харчуватися,
 харчитися, стравуватися.
 Столовая—ідаляня.
 Столовникъ—харчівник, ідаль-
 ник.
 Столовый—столовий; ідаль-
 ний; -выя деньги—харчові
 гроші.
 Столоначальникъ—діловод.
 Столпиться—стиснутися, згро-
 мадитися. стабуритися,
 зглотитися, з'юрбитися,
 з'юртуватися, скупчитися.
 Столпленіе—зглота, стовпи-
 ще, тиснява, натовп.
 Столпотвореніе—шарварок,
 гармидер.
 Столь—стіл; трапеза, харчі,
 їжа.
 Столь—так, такого.
 Столько—стільки.
 Столѣтіе—століття, вік.
 Столѣтній—столітній, сто-
 гідній, сторічний.
 Столярничать—столярувати
 Столярный—столярний.
 Столярня—столярня.
 Столярскій—столярський.
 Столяръ—столяр.
 Стонать—лелекати, зойкати,
 скімлити, стогнати.
 Стонъ—стогін, завід, зойк,
 стогнота, квиль, скімлява,
 Стопа—ступа; (бумаги) рам;
 (въ стихахъ) стопа.

Стопанъ, артил.—клейтух.
 Стопка—кілок; келих.
 Стора—см. штора.
 Сторговать, -ся—сторжити,
 приторгувати, сторгувати,
 -ся.
 Сторицею—всотеро.
 Сторожевой—чатовий, вар-
 товий, чатовницький, чатів-
 ницький.
 Сторожить—чатувати на що,
 вартувати, пантрувати.
 Сторожка—сторожовня, вар-
 тівня.
 Сторожкій—чуйний, стереж-
 кий.
 Сторожъ—сторож, вартовик;
 (ночной)—стукарь; (лѣсной)
 , побережник; (постовой на
 рѣкѣ) куговщик; (пристан-
 ской) приплавничий.
 Сторона—(направленіе) бік;
 (поверхность предмета) бік;
 (лицевая дома) чоло бу-
 динку; (лицевая ткани) до-
 брий бік; (задняя) затиля;
 (солнечная) відсоння; (ро-
 дная) рідний край; (чужая)
 чужина; (правая) право-
 руччя; (лѣвая) ліворуччя;
 (въ процессѣ) сторона; (ту-
 пая въ ножѣ) рубеж, ру-
 біж.
 Сторониться—садити з доро-
 ги; кого—хасатися, пека-
 тися, бокувати, цуратися,
 оступатися.
 Сторонній—бічний; чужий.
 Стороною—навзбіч, боком,
 бочком.
 Стосковаться—зажуритися, за-
 нудитися за ким.
 Стоустый—стоголосий.
 Сточить—згострити.
 Сточная труба—ринва.
 Стоящий—вартити, стійний.
 Стоя—навстоячки.
 Стоязычный—стоязкий.
 Стояніе—стоянка, постійня.
 Стоянка—постій; столиця.
 Стоять—стояти; за кого—об-
 ставати за ким; за кѣру—
 боронити віри; на своемъ
 —правити своє; какъ столбъ
 —стовбичити; на часахъ—
 стояти на варті; въ сло-
 вѣ—додержувати слова; на
 колѣняхъ—навколішки стоя-
 ти.

Стоячий—стоячий;—чая вода—нетеча, водостій.

Стравливать,—вить — (траву) випасати, випасти, спасати, спасти; (вытравливать) виводити, вывести, повиводити; (натравливать) цькувати, підцьковувати, — кугати.

Страда—жнива.

Страдалець,—лица —страдник, ця.

Страдальческий — страдницький.

Страдальчество — страдництво.

Страдание—терпіння, страждання, страждування.

Страдательный — страдний; грам.—стан страдальный, сторона пассивна.

Страдать—страждати, страждувати; чѣмъ — слабувати, хворіти на що.

Стража — сторожа, варта, чата.

Стражъ—вартовый, дозорчий.

Страна—сторона, країна, орсак, край; (теплые страны, куда улетаютъ птицы)—вирий, тепличина.

Страница—сторінка.

Страничный—сторінковий.

Странникъ,—ца — мандрівець, мандрівник,—ця.

Странничать—мандрувати; химерувати, чудасіти.

Страннический — мандрівничий, мандрівницький.

Странно—чудно, дивно.

Страннопримный—гостинный; домъ—шпиталь.

Станный—чудернастый, чудернацький, чудерняцький, чудородний, чудерний, чударний, чуденний, чудний, кумедний, химерный, чудасійний, неподобный.

Станствие—мандрівка, мандрування.

Станствование—мандри, мандрування.

Станствователь,—ница — мандрівник,—ця.

Станствовать — мандрувати, подорожувати.

Станствующий—мандрівний.

Страстной—білий, великий.

Страстность — ярість, жагу-

чість, пристрастність, вогнюватість, палкість.

Страстный—яркий, пристрастный, жагучий, вогнюватий, ярий, палкий.

Страстотерпецъ,—ница — мучень, мучениця.

Страсть—мука, страждання; жага, прилюбність, пристрасть, ярість; жах, ляк; нар. — страх, страшенно, аж-аж-аж, дуже, надто.

Страусовый—стрицовый, струсевый.

Страусъ, пт. *Strutio camelus*—стриць, струсь.

Страхование—забезпека, забезпечення, асекурація.

Страхователь,—ница — забезпеченець,—ница, асекуратор

Страховать—забезпечати, асекуувати.

Страховой — забезпечальний, асекураційний.

Страховикъ — забезпечник, асекурант.

Страхъ—жах, ужас, жажота, ляк, острах, острашка; панический—переполох, поляка; нар. — дуже, страшенно.

Страшилище—страшило, страховище, хоха, страхіття, страхівва, страшидло, олудало.

Страшить,—ся—страхати, жажати, лякати,—ся.

Страшливый, о — полохливый, лякливый, о.

Страшно — скумасно, запко, жаско, жасно, жажно, лячно, бояз(ь)ко, боязно.

Страшное—страховина, страховиння.

Страшный — скумасный, запкий, жасный, жажный, жаский, лячний, страховинный, страшный.

Стращать—страхати, лякати, устрашувати.

Стрекоза, насѣк. *Libellula* — бабка, білявша, (самецъ) бабич; *Locusta verugivora* — коник.

Стрекотанье — цокотнеча, цокотня, скрекіт.

Стрекотать—чекотати, шкрегіти, скрекотіти, скрекотати, цокотати, цокотіти, шкирготати, дзиготіти.

Стрекотунья—стрекотуха.

Стремглавъ—стовбула, сунь-голов, сторч, сторчака, на-сторч, стрімголов, прожогом.

Стремительно — прожогом, шибко, навалъно, напруго, напругом.

Стремительность — прожог, шибкість, навалъність, напруг.

Стремительный — прожогливый, шибкий, навалъный, напругий.

Стремитъся—пориватися куди, до чого, допинатися чого, уганятися за чим, потягати, регнути, намагатися, линути, п'ядити, квапитися.

Стремленіе — намагання, потяг, поривання, прямування.

Стремнина—стромовина, строма, облаз, круча, стрем'я, урвище; (водоворотъ) об(д)мѣть; (быстрина теченія) пруд.

Стремнистый — крутий, урвистый, стрімкий.

Стремя—стремено, стремін.

Стремянка — ступанка, драбинка.

Стремянный—стременный; ремень—пуплиця, післище.

Стренаживать, ножить — путати, спутати.

Стрепатка желтая, пт. *Gamberica citrinella*—жовтобрюх.

Стрепетъ, пт. *Otis tetrax*—хотѣва.

Стрескать — умопоти, умережити, умелигати, умикнути, укутати, ухекати, згламати, ум'яти, укласти, пожерти.

Стречокъ—дропак, дмухач.

Стрижка—постригання.

Стрижовый—щурячий.

Стрижь, пт.—щур, берегівка.

Стричь—постригати, постригати.

Строгательный—стружний.

Строгать — стругати; (рубанкомъ)—гемблювати.

Строгий—пекотный; очень—запекуватий.

Строгость—пекотність.

Строевой — шереговий, шиковый; войовый.

Строеніе—будова, будівля, за-

будівля; (физич. тѣла) будова, уклад; (муз.) ладнування.

Строжайшій — найпекотніший.

Строй, воен.—шик, лава, шерег; муз.—лад.

Стройка—будування.

Стройность—(хозяйства) лад, порядок; (звуковъ) лад, гармонія; (фигуры) стрункість.

Стройный, о — (о фигурѣ) стрункий, статурный, секерный, ставный; (о деревѣ) крутоверхий; (о пѣніи, музыкѣ) гармонійный.

Строитель — будовничий, будівник.

Строительный — будівничий, будівельный, будівляний.

Строительскій—будівницький.

Строить (въ ряды) — шикувати архит.—будувати; муз. ладнувати.

Строиться (въ ряды) — шиковатися; будуватися.

Строка—рядок.

Стропило—кроква, кроківка; короткое подъ крышей — припустница; для шатра — катрага.

Стропильный — кроків'яний.

Строптивость — огурність огурство.

Строптивный—огурный.

Строчить—стебнувати; писати.

Строчка (въ шитьѣ)—стебнівка; (въ письмѣ) рядок.

Строчный—рядковый.

Стругъ—вісняк.

Струей — дзюрком, цизром, цюрком.

Стружка — стругання; остружок.

Струистый—хвилястий.

Струить — дзюрити, цідити, ляти, лляти.

Струиться—дзюрити, чуріти, дзюркотати, цюркотати, цюркотіти, джерелитися, цідитися; (о дымѣ) пошибати.

Струйчатый—мѣньоний.

Струкъ—стрижок.

Струна—струна.

Струнный—струновий.

Струпистый—ринявий.

Струпъ—риня, кустрець.

Струпѣть,—ринявити, заструплюватися, заструпитися.

Струсить—злякатися.
 Стручекъ—стрючок.
 Стручковатый—струковатий.
 Струя—струга, струмок, цівка, струмь.
 Стрѣла—стріла.
 Стрѣлка, жел.-дор.—вилка.
 Стрѣлковый—стрільцевий.
 Стрѣловидный—стрілуватий.
 Стрѣлокъ—стрілець; изъ лука—лучник.
 Стрѣлочникъ—вилковничий.
 Стрѣльба—стрілянина, стрільнява.
 Стрѣльчатый—гостроверхий; бот.—стрелькуватий.
 Стрѣляный—забитий; бувалий; ляканий, полоханий.
 Стрѣлять,—ся—стріляти, куляти,—ся; изъ пушекъ—гарматнювати.
 Стряпать—поратися, готувати, куховарити, шпантолити.
 Стряпня—порання, поранина, поранка.
 Стряпуха—куховарка.
 Стряпчій—правотар, адвокат.
 Стрясать,—сти—струшувати, струснути.
 Страхивать,—хнуть—струшувати,—сити.
 Студенистый—драглий.
 Студеный—холодный.
 Студень (студенистая масса всякая) дрігавиця, дрігва, холодецъ, студенець.
 Студенѣть—холодніти.
 Студить—студити, холодити.
 Стужа—холоднеча, холод, мороз.
 Стукалка, трещетка—клапачка.
 Стуканіе—стуканина, стукнява.
 Стукать,—кнутъ—стукати,—кнути.
 Стукотня—стукнява, стукотнява, стукотнеча, лопіт, грукнява, грукотнеча, грукотнява.
 Стукъ—стукіт, постук, стукотіння, торохнеча, грукіт, туркіт, колат, туртус.
 Стуль—стілець, (дѣтскій съ перекладиной)—сидушка; табуретъ-дзиглик.
 Ступа—клюпа, пущирь, ступа.
 Ступать,—пить—ступати,—пити.

Ступень—ступінь, шабель; въ экипажѣ—підніжжя, ступійка.
 Ступенька (неподвижн. лѣстницы)—східець, наступень, приступка; (перенос. лѣст.) шабель.
 Ступеньчатый—шаблястий.
 Ступица (въ колесѣ)—колодиця, маточина, напір.
 Ступичный—колодичний.
 Ступка—мущирь; (деревян. для сала)—салотовка.
 Ступня—стопа.
 Стучать,—кнутъ—стукати,—кнути, грюкати,—кнути; клапкати,—нути, клюпати,—нути, дуркати,—кнути; долго-стукотіти, грюкотіти, стукотати, грюкотати; сильно трахати, тарахкати,—хнути, торохкати,—хнути; быстро-токотати, токотіти, цокотіти; въ колотушку—калатати,—тнути; постукивать торохтіти, туркотати, туркотіти; топоромъ цюкати, цюпати; бренчать—калачити; щеколдой—кляммати, о сердцѣ,—колотитися; равномерно—тукати; глухо—бухати; топать—копотіти; хлопать—грюкати, лопати.
 Стушеваться—зникти, отанути.
 Стыдить—соромити, устиджати, сорому завдавати.
 Стыдиться—соромитися, стидувати, устидатися, униматися, соромлятися.
 Стыдливость—соромливість, устидливість, сором'язливість.
 Стыдливый, о—соромливый, устидливый, сором'язливый, унимливый, о.
 Стыдно—сором, соромно.
 Стыдный—соромітний, стидкий.
 Стыдь—сором, соромота, стидовище; (позоръ) нага, луоліка.
 Стыкать,—кнутъ (что съ чѣмъ, соединять концами)—фигиряти,—рнути.
 Стыкъ—фигирей.
 Стылу—ззаду, спотилля.
 Стынуть—холонути, холодіти, застигати.

Стычка—сварка, гніванка, зва-
да, посварка; бійка, по-
тичка.
Стѣна — стѣна; фасадная-чѣль-
на; задняя-затилоч; -ны на-
ружн.-около.
Стѣнной—постѣнный.
Стѣнобитный—муроломный.
Стѣноломъ—муролом.
Стѣнопись—фреско.
Стѣноточець—шашель.
Стѣсненіе (въ груди)—стиски;
(притѣсненіе) утиски, гноба.
Стѣснительный — скрутный,
утисный.
Стѣснять,-нить — утискати,
утиснути, заневолювати,
заневолити; заважати, пе-
решкожати, бути на заваді.
Стѣсняться — соромитися;
стѣсниться-стиснутися.
Стягивать, стянуть—зволіка-
ти, зволокати, зволочити,
стягати,-гти; (туго) поту-
жувати,-жити; (судорогой)
корчити, скорчити; (украсть)
підцобрити, поцупити,
Стягъ — стяг, прапор.
Стяжаніе—надбанна, придбан-
ня, набуток.
Стяжатель,-ница — добродбай,
-ха, цбалець, дбаха.
Стяжательный — дбайливый;
хтивый, зажерливый.
Стяжать — набути, придбати,
зажити.
Стянуть (украсть) — см. Стиб-
рить.
Суббота—субота.
Субботній—субітний.
Суглинистый—глиноватный.
Суглинскъ—глиновать, глино-
ватка.
Сугробъ — замет, заміть, бу-
рун; большой—кучугура; по-
перекъ дороги-перевій, на-
бій; высокій, конусообраз-
ный-баба.
Сугубить — подвоювати; по-
більшувати.
Сугубо—удвоє, подвійно.
Сугубый—подвійный, двоістий.
Судакъ, рыба *Lucioperca Sapi-
da* сула.
Сударыня—пані, добродійка.
Сударь — пан, добродій.
Судачить — судити, гудити,
пльотки плести.
Судачій—судовий,

Судебный—судовий; разсылъ-
ной-возный: приставъ-судо-
вий зробник; слѣдователь-
судовий слѣдчий;-нымъ по-
рядкомъ-судовно.
Судеець—судовик.
Суденышко — суденце, пла-
вичка.
Судейскій — судівський, судо-
вицький.
Судилище—судище, трибунал.
Судимость—судовність.
Судить — судити; осуждать-
трахтувати, гудити, суди-
ти; гадати, думати, мірку-
вати.
Судиться—правуватися, пра-
вотитися, позиватися, бу-
ти з ким у праві.
Судно—судина, судно, плав-
ця: вмѣстимостью до 300 п.
-галляра, до 15.000 п.-лайба,
до 60 000 п.-гончак, съ па-
лубой-берлина.
Судно—стольчак.
Судный—судний; судовый.
Судовладѣлецъ — судновлас-
ник.
Судовщикъ — судновласник чи
його вірник.
Судокъ (столов.) — поставчик;
(для ношен. обѣда) мисецъ.
Судоговореніе—судові промови.
Судомойка—перемийница.
Судомойный — перемивальний.
Судоплаваніе — плавба.
Судоплаватъ — плавач.
Судопроизводство — судівниц-
тво, судиція.
Судопромышленность — судно-
промисловість.
Судопромышленникъ — судно-
промисловець.
Судорабочій—(старшій на суд-
нѣ) отаман; (матросъ) під-
ручний.
Судороги—корчій, корч; у ско-
та—перелогі.
Судорожный—корчійний.
Судостроеніе—суднобудова.
Судостроитель — суднобудов-
ник.
Судостроительный — суднобу-
дівничий.
Судоустройство — судоустрій.
Судоходный — плавний, пла-
вовий, навигаційний.
Судоходство—плавба.
Судохозяинъ—судновласник.

Судъ—суд, трибунал; (разбирательство и приговоръ) судиця; (вторичное разбирво) пересуд; верховн й-генеральный суд; граж ан-ски - цивільний суд; третейскій - полюбовный суд; уголовный-карный суд; коммерческій - торговельный суд; военный-військовий.

Судьба—доля, фортуна, хортуна, хвортуна, хвортувина, хвортунина, талан, партъ, трай.

Судья—судецъ, суддя.

Суевѣріе—забобон, марновірство.

Суевѣрность — забобонність, марновірність.

Суевѣрный—забобонный, марновірний.

Суевѣръ,рка—забобонник,-ця, марновір,-ка.

Суесловіе - марнослів'я.

Суесловный—марнослівний.

Суета (суетность)—марність, марнота; (спѣхъ, бѣготня) шаламатня, шарварок, шамотня, шамотнява, метанина, зам'ятня, струс, метушня, метушіння, шатанина, мотанина, хватанина, хапатня, хапанина, шарпанина, крутанина.

Суетиться—метушиться, юртуватися, метаритися, мотатися, комашитися, лементуватися.

Суетливость—метушливість, метарливість, шамотливість.

Суетливый, о — метушливый, метарливый, потовкучий, шамотливый, о; (о дѣлѣ, должности) хлопотливый, неспокійний.

Суетность—марність, марнота.

Суетный—марний, марнотний.

Суетня—шатанина, шамотня, шарварок, шамотнява, шарпанина, крутанина, мотанина.

Сужденіе—міркування, гадкування; (приговоръ) присуд; (мнѣніе, заключеніе) по дум, думка, гадка, розсуд, висновок.

Суженый,-ная — суженый,-на, богдан,-ка.

Суживаніе — спусковатіння, звужування.

Суживать, сузить — звужувати,-зити;-ся-спусковатити.

Суживающийся—спусковатий.

Сузыкъ, раст. *Thalictrum minus*—камчуг.

Сука — сука.

Сук.нъ—сучий.

Сукно—сукно; простое—каразія; красное—кармазин; бѣлое турецкое—габа; англійс. тонкое—сает.

Сукноваль — ступарь, валій, валюшник, хвалюшник, фолюшарь, шаповал.

Сукновальня—ступник, валюша, валюшня.

Сукнодѣліе—сукнарство, сукництво.

Суковатый—каракуватий, сучковатий.

Суконка — сукнина, сукенце, сукнянка.

Суконный—сукняний.

Суконщикъ—сукнарь.

Сукровица,—ропа, утік, пасока, мазка, сукроватиця.

Сукровичный — роповий, сукроватий.

Сукъ—сук.

Сулема, *Mercurius sublimatus corrosivus*—сублімат.

Суленіе—обітниця.

Сулея—сулія.

Сулить—обіцяти, обітувати.

Султанъ — султан; (на каскѣ, шляпѣ)—трепітка.

Сума—торба, торбина, тайстра; переметная — сакви, бесаги.

Сумасбродничать — см. сумасбродствовать.

Сумасбродный — запливомізький, шалений, навісний, цаплений.

Сумасбродство—шалапутство, навіженство, дурування, шал, шаленство, дурнодумство.

Сумасбродствовать — шаліти, навіснити, дурувати, шарабурити.

Сумасбродъ—шалапут, зайдиголова, шаленець, дурійник.

Сумасшедшій — божевільний, причинний, збожеволілий, навіжений, навісний, навіч-

ний; больница для сумасшедших—божевілля.
 Сумасшествіе—божевілля.
 Суматоха — калабалик, рейвах, шарварок, содома, зам'яття, сум'яття, гармидер, буча, кабалик, колотня, колот, біганина, варвідня.
 Сумасествовать—шаліти, навіснити.
 Сумбурный—безглуздый, недоречный, неподобный.
 Сумбурь — нісенітниця, безглуздя, банелюки, дурниця.
 Сумеречный—смерковий.
 Сумерки—присмерк, примерканья, померки.
 Сумка—кобеля, торбинка, тобівка; сердечная — осердя.
 Сумма—сума; (большая) — сума; (итогъ) підсумок.
 Сумрак—змрік, морок, темрява.
 Сумрачный, о—похмурый, похмурый, темрявый, нахмурый, нахмурный, о.
 Сумчатый—торбуватий; — тыя животныя—торбуни.
 Сумѣть—з'уміти.
 Сумятица—труса, трусанина, кабалик, содома, рейвах, колот, біганина.
 Сундукъ—скриня.
 Сундучникъ—скринник.
 Сундучный—скриньовий.
 Супесокъ — пісковать, пісковатка.
 Супесчаный—пісковатий.
 Суповой—юшковий;—ложка — ополоник.
 Сулоstatъ—ворог, супротивник.
 Супругъ, -га—дружина.
 Супруги—подружжя.
 Супружескіи—подружній.
 Супружество—подружжя.
 Супъ—юшка, юха; рыбный—щерба; картоф.-бурбулянка.
 Сургучникъ—чералачник.
 Сургучный—чералачный.
 Сургучъ—чералач.
 Сурикъ—манія, бакан.
 Сурковый—бабаковий.
 Суrowый—суворый, суворливый, твердый; о зимѣ—сутужный, тугный.
 Сурокъ—зоол. *Arctomys bobac* —бабак.

Сурьма—чорниця.
 Сурмить—чорнити.
 Сусаль—шумига, позлітка.
 Сусальный—позлітковий.
 Сусликъ—зоол. *Spermophilus* оврах, ховрах.
 Суслить—дудлити, цмолити, смоктати; елинити.
 Суелѣ—брага.
 Суспензорій—підвісник.
 Суствъ — суглоб, чиколоток, щиколоток.
 Сутки—доба.
 Сутолока—штоуханина, сум'яття, зам'яття.
 Суточный—добовий.
 Сутуга—дріт.
 Сутужный—дротяний.
 Сутулится—горбитися.
 Сутуловатый—згорблений.
 Сутяга—позивака, позивайло.
 Суть—істе, суть.
 Сутяжить—позиватися.
 Сутяжничество—позви.
 Суфиксъ, грам.—прирісток.
 Сухарный—сахаровий.
 Сухарь—сахарь, осух, осушок, засушок.
 Суховатость — посухість, присухість.
 Суховатый, о—посухий, присухий, о.
 Сухожиліе—тужень.
 Сухой, о—сухий, о.
 Сухомятка—сухівря.
 Сухопарый—сухорлявий.
 Сухопутный — румовий, сухоземный.
 Сухопутье—рум, суходіл.
 Сухорукій—сухорукий.
 Сухостой—сухоліс.
 Сухость —сухість.
 Сухоцвѣтъ, раст *Xeranthemum radiatum*, *Xeranthemum inapertum*—безсмертки.
 Сухощавый — сухорлявий, худорлявий.
 Сухояденіе—сухоїжа.
 Сучекъ—сучок.
 Сученіе—сукання.
 Сучить—сукати.
 Сучиться—сукатися.
 Суша—суходіл.
 Суше—сухіше.
 Сушеніе—сушня.
 Сушеный—сушений.
 Сушильня — сушня; (для зернов. хлѣба)—осить.
 Сушительный—висушний.
 Сушить—сушити.

Сушка—сушба.
 Сушникъ, някъ—сухоліс.
 Сушь—сушина, посуха
 Существенность — усутність,
 посутність.
 Существенный, о—усутний, по-
 сутний, о.
 Существительное имя — імен-
 ник.
 Существо—живина, створіння.
 Существование — істнування,
 живиніння.
 Существовать—істнувати, жи-
 виніти.
 Сущій—сутий, сущий; ширій,
 справжній.
 Сущность—суть, щирець, ос-
 нова, істе.
 Сфальшивить — сфальшувати.
 Сферическій—опуклий, куля-
 стий, банькатий.
 Сформировать—сформувати.
 Схватка, воен.—бійка, потич-
 ка; дуэль — герць; споръ —
 суперечка; ссора—сварка.
 Схватывать, -тить—хапати, хо-
 пити, ухопити, схоплюва-
 ти, -пити, посхоплювати;
 (перенимать, -нять) похопля-
 ти, -пити; (сцапать) згарба-
 ти; (поймать) схопяти, зле-
 беніти.
 Схватываться, -титься — підхо-
 плюватися, підхопитися,
 схоплюватися, -питися; (сць-
 питься) счепитися, зігну-
 тися; (ухватиться) очепіри-
 тися, ухопитися, учепи-
 тися.
 Схитритъ—схитрувати.
 Схлынуть—збігти, розбігтися.
 Сходбище—сходини.
 Сходить, сойти—сходити, зій-
 ти; (исчезать) зникати,
 зникти, розходитися, ро-
 зійтися; (съ коня) зсідати,
 зсісти; (о струпьяхъ, сыпи)
 лущитися, злущитися; (съ
 ума) — божеволіти, збоже-
 воліти.
 Сходиться, сойтись—сходити-
 ся, зійтися, посходитися,
 зступатися, зступитися,
 громадитися, згромадити-
 ся; (вступ. въ друж. отн.)
 сполитися, посполитися;
 (любовн.) зазнаватися, -зна-
 тися; (соглашаться) погод-
 жатися, погодитися, зла-
 годжуватися, злагодитися;

(встрѣчаться) стріватися,
 стрітися, спотикатися, спіт-
 катися; (концами) стикати,
 -кнути, фігуряти, -рнути;
 (объ одеждѣ) обходити, обій-
 ти; (соединиться) — поніма-
 тися, понятися.
 Сходить—піти.
 Сходка—сходини, збірка.
 Сходный—(о цѣнѣ) помірний,
 поцінний.
 Сходство—подібність, подоба,
 схожість.
 Сходня—східці.
 Сходствовать—скидатися на
 кого, вдаватися в кого.
 Сходъ—збірка; мірской—гро-
 мада.
 Схоронить — сховати; похо-
 вати.
 Сцапать—см. стибрить.
 Сцарапать, -пнуть—здряпати,
 -пнути.
 Сцена—кін, сцена; (въ пьесѣ)
 ява.
 Сценический—сценичний.
 Сцѣживать, -дить — точити,
 сточити, посточувати.
 Сцѣпка—зланка.
 Сцѣпленіе — (связь, скрѣпа)
 сполука, злука; (связую-
 щая сила) скупність; (свя-
 зываніе) зланкування, баль-
 вування.
 Сцѣплять, -пить — сполучати,
 злучати, -чити; ланкувати,
 зланкувати, бальвувати,
 збальвувати.
 Сцѣпной—зланкований, збаль-
 вований.
 Сцѣпшикъ—зланковець.
 Счаливать, счалить — ключу-
 вати, сключувати.
 Счалка—ключування.
 Счастье — щастя, талан, га-
 разд, доля.
 Счастливецъ—щасник, талан-
 ник.
 Счастливиться — хортунити,
 щастити.
 Счастливица — щасниця, та-
 ланниця.
 Счастливый—щасливий, ща-
 сний таланний, таланли-
 вий, таланистий.
 Счерчивать, -тить — зрисову-
 вати, -сувати.
 Счетный—рахунковий, обліч-
 ковий; облічений, зрахо-
 ваний, рахований.

Счетоводство — рахівництво, лічбарство.
 Счетоводъ — рахівник, рахівничий, лічбарь.
 Счетомъ—лічма.
 Счетчикъ — облічник, лічильник.
 Счетъ—лічба, обліч, облічка; фактура—облічка; текущій — біжучий кошг; издано на счетъ... — видано коштом...; поставитъ въ счетъ — записати на кошг.
 Счеты—рахівниця.
 Счисленіе—лічба.
 Считанный — лічений, рахований.
 Считать, счесть — лічити, злічити, облічити, рахувати, зрахувати, полічити, порохувати; (кого чѣмъ, за кого) уважати за, мати за.
 Считаться — лічитися, рахуватися, числитися; (почитаться) бути уважаним за.
 Счищать, счистить — зчищати, зчистити.
 Сшибать, бить—валити, звалити, перекидати, кинути.
 Сшибаться, -бьтсья — стикатися, стикнутися.
 Сшибка--бійка, потичка; сварка, звада.
 Сшивать, сшить — ушивати, ушити.
 Сшиваться, сшиться—ушиватися, ушитися.
 Сшивной—сшиваний.
 Съ — з, зо.
 Съежиться, уничтожиться — знітитися, скорчитися.
 Съемка (плана) — дескрипція.
 Съемный—дескрипційний.
 Съемщикъ—дескриптор; наймач, посесор.
 Съемъ—наймання.
 Съѣдать, съѣсть—з'їдати, з'їсти, укладати, укласти; (часть) над'їдати, над'їсти; ч.-н. хрустящее — хруммати, зхруммати, похруммати, похрупати, похрустати.
 Съѣденіе — з'їдень, поїд; (истребленіе) потала.
 Съѣдобный — ідомий, істовний, ідкий, странный, ужитный, травный.
 Съѣздить—поїхати; (ударить) затопити, заїдити, мазнути.

Съѣздъ—з'їзд, з'їздини.
 Съѣзжать, съѣхать—з'їздити, з'їхати; перебіратися, братися, перевозитися, везтися.
 Съѣзжаться, съѣхаться—з'їздитися, з'їхатися.
 Съѣстное—їдиме, істовне, ідево, істиво.
 Съѣстной — странный, ідомий, істовный; припасъ — харч, конт.
 Съякшаться — злигатися, полигатися.
 Съэкономить—зберегти.
 Сыворотка (молочная) — жен-тиця, сироватка, дзер, дзера.
 Сывороточный—сировотный.
 Сыграть—заграти, відіграти; поиграть—згуляти; (свадьбу) справити весілля.
 Сызмала—змалку.
 Сызмолodu—ззамолodu.
 Сызнова—знову, знов.
 Сынишка—синаш, синочок.
 Сыновній — синовий, синівський, синів.
 Сынокъ — синок, синаш; маменькинъ — мамій, мамсин, мазун.
 Сынъ — син; единственный — одинець, одинак.
 Сыпать—сипати; деньгами — гатити, трусити, сипати грішми.
 Сыпучесть — сипкість, сипкість, сівкість.
 Сыпучій—сипкий, сипкий, сівкий.
 Сыпь—висип, осип, висипка.
 Сырецъ—см. Сырье.
 Сырникъ—мнишок, мн.-мнишки.
 Сырный—сирный.
 Сыро—вохко, мокряво.
 Сыроварня—сирня.
 Сыроватый — повохкий, при-вохкий; (о деревѣ) побрез-клий; (о хлѣбѣ) глевтяку-ватий.
 Сырой—(матеріаль) сировый; (влажный) мокрявий, вох-кий; (о деревѣ) брезклий; (о хлѣбѣ) глевкий; (о дро-вахъ) мокрый.
 Сыромятникъ—кожум'яка.
 Сыромятный — сировый; -ная кожа—сириця.

Сыропустъ—пущання, пущен-
 ня.
 Сырость—вохкість, моква, во-
 логa; сировість.
 Сырѡѣжка, грибъ—сироїдка.
 Сыръ—сир.
 Сырьѡ—сировина, сирецъ.
 Сырътъ—вохчати, мокріти,
 воложати.
 Сыскивать, сыскать—росшу-
 кувати, кати, вишукувати,
 вишукати.
 Сыскной—росшуковий.
 Сыскъ—пошуки, росшуки.
 Сытность—ситність, істов-
 ність, тривність, уїжність,
 тревність, їжність, доїж-
 ність.
 Сытный, о—істовний, ситний,
 тривний, тревний, уїжний,
 доїжний, їжний, о.
 Сытость—наїденість.
 Сытый—наїдений.
 Сычугъ—риндзка; (у свиней)
 ковбик.
 Сычъ, пт. *Strix scops*—леліт,
 кугач.
 Сыщикъ—слідець, шпиг, шпи-
 гун, нишпорка.
 Сыщицкій—слідецькій шпи-
 гунський.
 Сѣверный—північний; вѣтеръ,
 -горовий, горішній.
 Сѣверо-восточный—північно-
 -східний; -западный-північ-
 но-західний.
 Сѣверъ—північ.
 Сѣвець—сіяч, сівач.
 Сѣвооборотъ—плодозмін.
 Сѣвъ—сівба, сійба, сіянка.
 Сѣдалище—сідалка, сідало.
 Сѣдалищная кость, анат.
 —кульша, сидниця.
 Сѣдельникъ—кульбачник.
 Сѣдельный—кульбачний.
 Сѣдина—сідь, сивина, сивизна.
 Сѣдина—росколина.
 Сѣдланіє—кульбачення.
 Сѣдлатъ—кульбачити.
 Сѣдлстый—линковатий.
 Сѣдло—кульбака, арчик.
 Сѣдловатый—см. Сѣдлстый.
 Сѣдобородый—сивобородий.
 Сѣдоватый—сивуватий, шпа-
 куватий, посивий, сивас-
 тий, просивий.
 Сѣдовласый—сивоволосий.
 Сѣдоголовый—сивоголовий.
 Сѣдой—сивий, білий, шадий:
 Сѣдокъ—іздець.

Сѣдѣть—сивіти, біліти, чалі-
 тися.
 Сѣкущій—січний.
 Сѣменникъ—висадки; бот.
 —насічник.
 Сѣменной—насічний; кана-
 тикъ, анат.-насічний моту-
 зок.
 Сѣменоводство—насінникар-
 ство.
 Сѣменоводъ—насінникарь.
 Сѣмя—насіння, семено, зерно;
 конопляное-сім'я; у живот-
 ныхъ-літо, сім'я; у матки
 пчелъ и самца рыбъ-молоч-
 ко; у трутня—назілки, у
 человѣка-яркість, ріження.
 Сѣни—сіни, подворецъ.
 Сѣнистый—тінявий.
 Сѣнная—сіноторговиця.
 Сѣнникъ—сінник.
 Сѣнной—сінний.
 Сѣно—сіно (измельченное)
 -труха; (плохое, болотное)
 патлама, чич, чичва.
 Сѣноваль—підра, сінниця.
 Сѣнокосецъ—косарь.
 Сѣнокосилка—косарка.
 Сѣнокосный—сіножатний.
 Сѣнокось—сіножать; (порос-
 шій кустами, кочками)
 жбирь; время сѣнокоса-ко-
 совиця.
 Сѣнокось, насѣк. *Phalangium*
orilio—косарь, косибав.
 Сѣнь—тінь, холодок; намет,
 шатро; оборона, покрова.
 Сѣра—сірка.
 Сѣризна—сірина.
 Сѣритъ—сіркувати.
 Сѣрмяга—сіре сукно; сірак.
 Сѣрнистый—сірчастий, сірчис-
 тий; -водородъ, хим.-сірко-
 водень.
 Сѣрнокислая соль, хим.—сір-
 чан.
 Сѣрный—сірковий; ная кисло-
 та-сірковий квас.
 Сѣроватый—сіренький, посі-
 рий, сірявий.
 Сѣроглазый—сизоокий.
 Сѣрожелтый—гливий.
 Сѣрый—шарий, сірий; попе-
 лястий, мильний.
 Сѣрътъ—сіріти.
 Сѣсть—сісти; (верхомъ на
 коня)—опівзати (коня).
 Сѣти—тенета.
 Сѣтка—сітка.
 Сѣтованіє—жалощі, нарікання.

Сѣтовать — нарікати, жалувати, уболювати. жалкувати (на кого), жалкуватися.
 Сѣточный—сітковий.
 Сѣтчатка—сітковать, сітничка.
 Сѣтчатокрылыя насѣкомыя — сіткокрил-ці.
 Сѣтчатый—сіткуватий.
 Сѣть—сіть.
 Сѣча—бій, баталія.
 Сѣченіе—хльоста, шпарення; капуста-сіканка; попережное перетинок.
 Сѣчка, кухонный топоръ—сікач.
 Сѣчь—сікти, рубати; капусту-сікти; пороть-шмагати, парити, періщити, хльостати, лупцювати.
 Сѣчься—оббиватися, витиратися.
 Сѣялка—сівалка, самосійка.
 Сѣяльный—сівний.
 Сѣянецъ—сіянка.
 Сѣяніе—сімба, сімба, засів.
 Сѣятель—сіяч, сівач.
 Сѣять—сіяти, засівати; муку-питлювати.
 Сюда—сюди, сюдою.
 Сюрпризъ—несподіванка.
 Сякнуть—висихати.
 Сюртукъ—сурдут.
 Сюртучный—сурдутовий.

Т.

Табакерка—кабатирка, лубка, табатирка, табатерка.
 Табакерочный—кабатирковий, лубковий.
 Табаководство—тютюнництво.
 Табаководъ—тютюнник.
 Табакъ—тютюн; крошений турецкій — штамбур; простой крѣпкій — бакун, рубанка, мархотка; нюхательный—табака, кабака.
 Табала—байдики, гулі.
 Табачекъ—тютюнець.
 Табачная — (лавка) крамниця тютюнова; (плантація) — тютюнище.
 Табачникъ, -ца — тютюнник, -ця; курій, -ка, люлешник, -ця; (нюхающій) нюхарь, -рка.
 Табачный — тютюновий, тютюнковий.

Табель—спис, реєстр, відомость; (праздн, дечь) табель.
 Таблица — таблиця; умноженія—таблица множення.
 Табличный—табльовий.
 Табунный—табуновий.
 Табунщикъ—табунник.
 Табунъ—табун.
 Табуретъ—дзиглик.
 Таволга, раст. *Spigaea Ulmaria* L. — кашка, лабазник; боярышничколистная, *S. crenata* — таволожник.
 Таврида—Таврія.
 Тавунъ, раст. *Menyanthes trifolia* L. — бобовник.
 Тазъ, анат.—крижі; мѣдный—мідниця.
 Тайга—праліс.
 Тайкомъ—спотання, спотиньга; потай, потайці, крадькома, покрадьки, нишком, нишкотою, знишка, нищечком, тихцем, покраденці, покрадці, потаємне, потаєнно, потаєнці, тайкома.
 Тайна—таємниця, таємність, тайнощі, таїна, тайність.
 Тайникъ—таїнник, схованка, криївка.
 Тайно—употай, потай, потайці, нишком.
 Тайнобрачный, бот.—безквітковий.
 Таинственность—таємничість.
 Таинственный, о—таємничий.
 Таинство — таємниця; церк.—сакрамент.
 Тайный—таємний, потаємний, потаєнний, потайний.
 Таить—таїти, крити, ховати, затаювати, утаювати, при-таювати.
 Таиться (отъ кого) критися (перед ким).
 Такальщикъ, -ца — потакач, -ка.
 Такать — підтакувати, поту-рати.
 Также—так само, теж, тож.
 Таковский—таківський.
 Таковъ—такий, однаковий.
 Такой—такий.
 Такса—поставна ціна, такса; (порода собакъ) дакс.
 Таксаторъ—таксатор, оціновник.
 Таксаціонный — таксаційний, оціновний.
 Таксація—таксація, оціновка.

Таксировать—таксувати, оці-
новувати.

Тактический—тактичний.

Тактичный, о—тактовний, о.

Тактный—тактовий.

Тактъ, муз.—лад, такт; (въ
дѣлахъ, поступкахъ) такт.

Такъ—так, такечки, такеньки;
какъ—бо, затим, через те,
що, позаяк; куда—так де;
ли-чи так?... много-такого
багато; такъ сказать—мо-
вляв; то-отож; точно—так
саме, самісінько так; вотъ
— так от, так ото; или
иначе—чи так, чи инак.

Талантливость — таланови-
тість.

Талантливый — талановитий,
-о.

Талантъ—талан.

Талія—поперек.

Талонъ—близецъ.

Таль—см. Тальникъ.

Талый — відлеглий, розмір
злий.

Талькъ, минер.—тальк.

Тальникъ, раст. *Salix acuti-
folia* — шелюг, шелюга, ше-
влюг; сѣрый, *S. rosmarini-
folia* и малый, *S. incubacea*
L.—рокижник.

Таможенникъ—митник.

Таможенный — митний;-ная
пошлина—мито;-ная заста-
ва—рогатка, митниця.

Таможня—митниця.

Тамошній — тамешний, там-
тешній.

Тамъ—там, тамо, тамки, та-
мечки, таменьки.

Танецъ—танецъ.

Танцевальный — танцюваль-
ний.

Танцовать—танцювати.

Танцовщикъ, -ца — танцівник,
-ця.

Танцоръ, -рка—танцюра, тан-
цюрита,

Тапиръ, зоол. *Tapirus*—тапір.

Тарабарщина—безглуздя, нісе-
нітниця.

Тарабарскій—нерозбірний, без-
глуздий.

Тараканъ, насѣк. *Blatta orien-
talis*—манджак, тарган, чу-
гар, шторган, таркан, по-
станецъ, коваль; *Periplaneta*
orientalis—кракоч.

Тарантасъ—дрижула,

Тарантулъ — тарантух, миз-
гирь, павук волоський, та-
рантля.

Таранъ—муролом.

Таранъ, рыба *Abraamis vimbra*—
тараня, цілух.

Таратайка—чортопхайка біда.

Таратора—талалай,-ка, торох-
тій,-ка, цокотун,-ха, цвеч-
тук, - тюха, белькотун,-ха,
балаклій,-ка.

Тараторить—базікати, торох-
тіти, рейдити, форкотати,
фляворити, фльокотати.

Таращить — витріщати, виря-
чати;-ся - лїзти, тягтися,
пнутися (за ким).

Тарелка—таріль, тарілка; глу-
бокая полумисок; деревян.
-ставецъ.

Тарелочка (маленькая) — спо-
док.

Тарелочный—тарілковий.

Тарифъ—тарифа; рѣчн и морс.
—фрахт.

Тароватый—щедречний.

Тартаръ—пекло.

Таска—тяганина, тарганина;
чубрій, прочуханка.

Таскать — тягати, волочить,
таргати, микати; туда и
сюда - сергувати; цупити,
цобрити, красти; носити,
не скидаючи.

Таскаться—тягаться, волочи-
тися; швендяти, блукати.

Тасовка—тахлювання, таліру-
вання.

Тасовать (карты)—тахлювати,
талірувати, мастити

Татаринъ—татар, татарин.

Татарникъ, раст. видъ *Cirsium*
arvense—наголоватки; видъ
Erisithalis—лабаз; *C. lanceo-
latum*—ості, дідовник, дряб-
чак.

Татарія—татарщина.

Тать—злодій.

Татуировать—татуювати.

Татуировка—татуювання.

Тафта—полутабенка.

Тачать (сшивать) — штукувати.

Тачечный—тачковий.

Тачка—тачка.

Тащить—тягти, волости, тар-
ганити, тактарити, цурпе-
лити, цуприкувати, цупити,
тасувати, тирити, тябри-
чити, тябризи, перти,
тарабанити; (красть) цу

пити, цобрити; судно
вверхъ по рѣкѣ-тягловати,
гамовати.
Ташиться—тягтися, цургани-
тися, сунбелитися, плуга-
нитися, цупитися, плеха-
тися, телепатися, теліпа-
тися, чвалати, тарганитися,
човпнати, човгати, човга-
лися, лемзїти, плужитися,
чалапати, плентатися.
Таяніе—танення, кіпніння.
Таять — танути, кіпніти; о
рѣкѣ: вскрываться - скре-
сати, скреснути.
Тварь — твориво, створіння;
собир.-плодь.
Твердить—правити, торочити,
теребити, товкти, туркати,
тяти, довбти, туркотати,
туркотіти.
Твердо—твердо, міцно, непо-
хитно; твердо, рішучо;
знать-добре знати.
Твердоватость — потвердість,
притвердість.
Твердоватый—потвердий, при-
твердий.
Твердость — твердота, твер-
дість.
Твердый — твердий, міцний;
(какъ кость) окостуватий;
(о землѣ) шертовий; (неус-
тупчивый) кремезливий, за-
тинчивий; (о физ. тѣлахъ)
ціпкий, твердий.
Твердыня—тверджа.
Твердь—твердь.
Твердѣть—тверднути, тверді-
шати: о жидкости-тужа-
віти, ціпнути.
Твой, твоя, твое—твій, твоя,
твое.
Твореніе—(процессъ) творін-
ня, утворення; (все создан-
ное) твориво, створіння;
(сочиненіе) твір.
Творецъ—творець.
Творительный (падежъ)—оруд-
ний, інструменталь, шостий
(відмінок).
Творить — творити, чинити,
робити, справляти, діяти.
Твориться—творитися; витво-
ряться, коїтися.
Творогъ — сир; осѣвшій въ
прокисшемъ молокѣ-зсіда-
нина.
Творожистый — глягуватий,
зсілий.

Творожить—глягати.
Творожиться—глягатися, зсі-
датися.
Творожникъ—сирник.
Творожный—сирний.
Творческий--творчий.
Творчество—творчість.
Театральный—театральний.
Театръ—театр.
Тезисъ—теза.
Тезка—тезко.
Тексть—текст.
Текучий—пливучий.
Текучесть—пливучість.
Текущий—текучий, . пливучий;
о времени, событіяхъ-поточ-
ний, біжучий;—счетъ поточ-
ний кошт, біжучий кошт.
Телеграмма—телеграма.
Телеграмщикъ—телеграмист.
Телеграфировать — телеграфу-
вати.
Телеграфистъ—телеграфист.
Телеграфъ—телеграф.
Теленокъ — теля, телятко,
ялівча, (годовальнй) назі-
мок, бузівок, бузімок, бу-
зів'я, (трехлѣтній) третяк,
третячок.
Телескопическій — отяновий,
далекоглядний.
Телескопъ—отян, далекогляд.
Телефонировать — телефону-
вати.
Телефонъ—телефон.
Телиться—телитися.
Телка—телиця, теличка, на-
рістка.
Тельная—тільна, надіжна.
Телѣга—віз, кола, фіра, лой-
трак.
Телѣженка—повозчина.
Телѣжка—возик.
Телѣжникъ—стельмах.
Телѣжный—возовий.
Телятина—телятина: габлина
(кожа).
Телячий—телячий.
Тема—тема.
Темень—темня.
Темлякъ—тембляк.
Темнить — тьмиги, тмарити,
тмити.
Темница—в'язниця.
Темничный—в'язничний.
Темно — темно, поночі, тем-
ряво, тмяно.
Темнобурый—темнобрунатний.
Темноватый, о — тьманий,

тьм'яний, потемний, при-
 темний, о.
 Темноволосый — темноволосий.
 Темногубой — темноблакит-
 ний.
 Темно желтый — гавановий.
 Темнокрасный — темночерво-
 ний, багровий.
 Темнорозовый — темнорожевий.
 Темнорусый — темнорусявий.
 Темнорыжий — темнорудий.
 Темносиний — темносиний.
 Темность — темність, темня,
 темнява.
 Темноѣрый — темносірий, тем-
 носивий; (масти) мурий,
 моругний, шпакуватий.
 Темнота — темрява, темнощі,
 потемок, сутемрява, тем-
 нина, пітьма.
 Темноцвѣтный — темнобарвний.
 Темный — темний, темрявий,
 сутемний, сутемрявий.
 Темнѣе — темніше.
 Темнѣть — темніти, темні-
 шати, сутеніти, поночіти,
 мерхнути.
 Темперамент — темперамент.
 Температура — теплотність,
 температура.
 Темя — тім'я.
 Темянный — тіменний; - ная
 кость — тіменниці.
 Темяшить — штурханами году-
 вати; утокмачувати.
 Темяшиться — здаватися, уяв-
 ляться, чути.
 Тендеръ — тендер.
 Тенето — сітка.
 Тенорный — теноровий.
 Теноръ — тенор.
 Теорема — теорема.
 Теоретический, ки — теоричний,
 -но, теоретичний.
 Теорія — теорія,
 Теперь — тепер, нині, тепре,
 тепера, теперя, теперечки,
 тепереньки.
 Теплится — світитися.
 Теплица — тепляк.
 Тепло, нар. — тепло, огрійливо.
 Тепловатый, о — тепленький,
 потеплий, притеплий, о.
 Теплое (одежда) — загіток.
 Теплоиспускание — теплотеча.
 Теплопроводность — тепло-
 прудність.
 Теплородъ — теплець.
 Теплота — тепло, теплість, теп-
 лінъ.

Теплушка — оґріванка.
 Теплый — теплий.
 Теплынъ — теплина.
 Теплѣть — тепліти; теплішати.
 Тераса — тераса; терасы — пад.
 Теревить — которгати, шкор-
 бати, термосити, смикати,
 торгати, таргати, сіпати,
 скубти, шарпати.
 Теремъ — палац.
 Тереть — терти, (объ обуви)
 трудити, муляти.
 Тереться — тертиса.
 Терзать — таранчити, шарпати,
 шматувати; мучити, мѣр-
 дувати.
 Терка — тертушка, тертка.
 Терминологія — термінологія.
 Терминъ — термін.
 Термометрический — тепломір-
 ний.
 Термометръ — тепломір.
 Тернистый — тернистый.
 Терніе — терня, терно.
 Терновка — тернівка.
 Терновникъ — терняк, терник.
 Терновый — терновий.
 Тернь, раст. *Rubus spinosa* —
 терен, тернина; (ягода) тер-
 но, терен.
 Терпентинъ — терпетина.
 Терпимость — толерантність.
 Терпимый, о — толерантний;
 терпійний, о.
 Терпкій — терпкий; на вкусъ —
 давший.
 Терпкость — терпкість; даву-
 чість.
 Терпнуть — терпнути, дерев'я-
 ніти, дубіти.
 Терпугъ — рашкуль, рашпіль,
 напилек.
 Терпѣливость — терплячість,
 терпливість.
 Терпѣливый, о — терплячий,
 терплячий, терпливий, о.
 Терѣніе — терпіння, терпець,
 терпячка, терпячка; -лоп-
 нуло — терпець увірвався.
 Терпѣть — терпіти, горе, муку —
 приймати горе, муки.
 Тертый — тертий; калачъ — би-
 та голова, бувалець.
 Терять, потерять — тратити,
 утрачати, утратити, губи-
 ти, згубити, загубити, зро-
 няти нити; время — гаяти,
 марнувати час; довѣріе —
 звирятися, звиритися; со-
 знаніе — непритомніти, зне-

притомніти; въ чемъ—трати на чому.
 Геряться—губигися; (оробѣть) бентежитися, збентежува-
 тися.
 Тесакъ—колодій, колодач.
 Тесаніе—тесанина.
 Тесать—тесати.
 Тесачный—колодійовий, коло-
 дачний.
 Тесемка—поворозка; гарусная,
 шерстяная—жичка.
 Тесемчатый—тасъмистий.
 Тесовый—тесовий.
 Тестъ—тестъ.
 Тесъ—тес.
 Тесьма—тасьма; цвѣтная—
 бабінка; для обшивки одеж-
 ды—пасама.
 Тесьмянный—тасъмовий.
 Тетеревиный—тетеруковий.
 Тетеревъ, пт. *Tetrao tetrix*—
 тетервак, тетерук, цівір,
 тетерюк, тетерець; *T. uo-*
gallus глухан.
 Тетерка—тетериця, тетера.
 Тетива—тятива, тетівка.
 Тетенька—тіточка, тітуня, ті-
 туся, тітунця.
 Тетка—тітка.
 Тетрадь—зшиток, зошит, сек-
 стерень.
 Тетушка—тітка.
 Технический—технічний.
 Течение—течія, теча, плив,
 біг, уплив; по т-нію—за водою;
 противъ т-нія—проти води;
 планеть біг плянет; време-
 ни—уплив часу; рѣки плив
 води.
 Течка—тічка.
 Течь—текти, точитися; упли-
 вати; бігти; едва замѣтно-
 слезити; тонкой струйкой
 джурити, цюрити; сильно-
 ринуть, цебеніти; о кровн-
 юшати; журча-цюркотіти;
 медленно, тихо-леліти.
 Течь, сущ.—текнява, теча.
 Теща—теща.
 Тибрить—цобрити, цупити,
 тягти.
 Тигель, плавильн.—бритеваль.
 Тигельный—бритвальовий.
 Тигренокъ—тигря.
 Тигрица—гигриця.
 Тигровый—тыгровий.
 Тигръ, зоол.—тигр.
 Тик нье—(о часахъ) цокання,
 теленканья, (о дятлѣ) то-

котіння токотання, дзюбан-
 ня, туканья.
 Тикать—(о часахъ) цокати, те-
 ленькати; (о дятлѣ) токоті-
 ти, токотати, дзюбати, ту-
 кати.
 Тиковый—кутилевий.
 Тикъ (ткань)—кутиль; (мед.)
 тік.
 Тиликать—терликати.
 Тимофеевка, трава *Phleum*
pratense—мишак, ржанець.
 Тимпанъ—таламбас.
 Тимьянъ, раст. *Thymus vul-*
garis—чебрець, чебрик,
 чебчик.
 Тина, волокн. вод. раст. *Chara*
 или *Conferva*—шмара, зе-
 лениця.
 Тиневѣть—шмаріти.
 Тинистость—шмаруватість.
 Тинистый—шмаруватий.
 Тинный—шмаровий.
 Типический—типовий.
 Типографія—друкарня.
 Типографский—друкарський.
 Типографъ—друкаръ.
 Типунъ—пипоть.
 Типъ—тип.
 Тиранить—тиранити.
 Тиранствовать—тиранувати.
 Тиранъ—тиран.
 Тире—розділка.
 Тиркуша, пт. *Clareola mel-*
portera—припилка, при-
 тичка.
 Тискать—гнітити, утискати;
 друкувати, відбивати.
 Тиски, мех.—лещата, щимки,
 лисиця, клюба.
 Тис еніе—відбивання; відби-
 ток; видання.
 Тиснить—відбивати.
 Тисовый—тисовий.
 Тиссъ, раст. *Taxus boscata* L.—
 тис.
 Титло—титло.
 Титуловать—титувати.
 Титуль—титул.
 Титульный—титуловий.
 Тифозный—червінковий, глу-
 хачковий.
 Тифъ брюшной—червінка, глу-
 ханя, глухачка; пятнистый
 —глуханя плямова; сып-
 ной—висипкова.
 Тихій—тихий, тихомирний, ла-
 гідний, спокійний, рахман-
 тий, плоховитий.
 Тихо—тихо, потиху, потихень-

ку, тихомирно, спокійно, лагідно, помалу, поволі.
 Тихомолкомъ — тихцем, тишком, тишком нишком; стиха, нишком; мовчки.
 Тихонравный — рахманний, плохий, плоховитий.
 Тихонько — тихенько, стиха; помаленьку.
 Тихоня — тишко, тихець.
 Тихоходъ, зоол. *Bradypus* — лѣнivecь.
 Тихохонько — тихесенько.
 Тише — тихше, тихіше.
 Тишина — тиша; тихомирство.
 Тишь — тиша.
 Ткальный — ткацький.
 Тканіе — ткання.
 Ткань — тканина, тканка.
 Ткать — ткати.
 Ткацкая — ткальня.
 Ткацкій — ткацький.
 Ткачество — ткацтво.
 Ткачиха — ткаля.
 Ткачь — ткач; (шутл.) ниткоплут.
 Тлетворный — шкодливий, згусний, смертодайний.
 Тлѣніе — тління; истлѣніе — зотління; горѣніе безъ пламени — жаріння.
 Тлѣнность — тління, тліннясть.
 Тлѣнный — тлінняний.
 Тлѣнь — тління.
 Тлѣть — тліти, гнити; тліти, жевріти, чевріти.
 Тлѣющий — жаристий.
 Тля — гниття; насѣк., *Aphis* — мшиця, мушар; травяная, капустная — попелиця, попільниця, попелюха, попільнуха.
 Тминный — цминовий.
 Тминъ, раст. *Carum Carvi* — цмин, цінціпер.
 Тмить — тьмарити, темніти.
 То — то, бишь — то пак; то то же — тож бо; то то и есть — ото ж то, тож бо то й є; то и дѣло — раз у раз, раз пораз; и то — та й то; тогда не то — те та не те; что то — щось, якость; то есть — себ то, тоб то.
 Товарищескій — товариський.
 Товарищество — товариство, спілка.
 Товарищъ — товариш; собират. — товариство.

Товарка — товаришка.
 Товарный — (отдѣль, складъ) крамний, крамовий; (поездъ) вантажний.
 Товаровѣдѣніе — крамовѣдство. Отсканировалъ Рослав.
 Товаръ — крам.
 Тогда — тоді; же — тоді ж, того саме часу; какъ — наколи; именно — тоді, отоді саме.
 Тогдашній — тодішній.
 Тождественный, о — тотожний, о.
 Тождество — тотожність.
 Тоже — теж.
 Токарничать — токарювати.
 Токарный — токарський.
 Токарь — токарь.
 Токованіе — тирва, кльочіння.
 Токовать (о тетереви) — кльочити.
 Токъ — пруд.
 Толкать, -кнутъ — пхати, пхнути, попхнути, штовхати, -хнути, тручати, трутити, утручати, утрутити, штурхати, -хнути, штуряти, штурляти, шишкати, друляти, друлити, торкати, -кнути, стусати, -снути, сонуту, туряти, -рнути, созмати, -нути, сунути, деменути, дріпнути.
 Толкаться — пхатися, штовхатися, тручатися, штурхатися, штурятися, штурлятися; (слоняться) тинятися, вештатися, волочитися, тягаться.
 Толкачь — ступирь.
 Толкованіе — глумачення, товмачення.
 Толкователь, -ница — тлумач, -ка, товмач, -ка.
 Толковательный — тлумачний, ясувальний.
 Толковать — тлумачити, товмачити, з'яссувати; розмовляти, балакати.
 Толковитый — тямовитий, тямкий, покмітливий, похіпний.
 Толковникъ — тлумач.
 Толковый — клумакуватий, тямущий, тямучий, доладний; см. Толковательный.
 Толкомъ — ладом, до пуття.
 Толкотня — штовханина, штурханина, товча, товкотнеча;

Толкучка (рынокъ) — точок, тандита, товкун, товчок.
 Толкушка (пестикъ) — товкачик; (человѣкъ) непосидюча, швендя, побігуця.
 Толкъ!—либі товкиць! штовх! штовхиць! штурх! дук! пхиць!
 Толкъ—товк, тьма, тям, глузд, лад, розум, пуття; поговір, поголоска; секта.
 Толокно—мнянка.
 Толокнянка, раст. *Aretostaphylos Vua Ursi* или *A. officinalis*—мучница.
 Толочь — товкти; (сахаръ) — мняти, мяти.
 Толочься—товктися; човптися, волочитися, товктися.
 Толпа — юрба, юрма, гурма, натовп, тиск, ясир, зграя, ярчак, обуза, купа, турбиль, тичба, юрта, зглота, налога, навальність, збіговисько, збіговище, стовпище, валява.
 Толпиться—тиснутися, товпитися, купитися, купчитися, юрмитися.
 Толпою—юрбою, гурмою, потоптом.
 Толстеный — дебеленькуватый, товстеный, огряденький.
 Толсто—товсто.
 Толстобрюхий—череватый, товстопузий.
 Толстоватый—потовстий, товстеный.
 Толстогубый—губатый; сущ.—губань, губач.
 Толстозадый—тилатый, купратый.
 Толстокожий—тврдошкурий.
 Толстомордый—см. Толсторожий.
 Толстоногий—товстоногий.
 Толстоножка, пт. *Fringilla coesothraustes*—костогриза.
 Толсторожий—товстопокий.
 Толстота—см. Толщина.
 Толстошей—гамаликуватый.
 Толстоцекый (мордастый) — мидзатый.
 Толстушка — товстуля; раст. *Plantago ageraria* — трипутник.
 Толстый — товстий; очень — товстючий, товстенний; о

людяхъ — опасистый, пудратий, гладкий.
 Толстѣть — товстішати, товщати, дебеліти, гладшати, ситчати.
 Толстякъ—товпига, товстюк, гладун, опець.
 Толчекъ—стусень, стус, стусан, штурханець.
 Толченіе—товчиння.
 Толченый—товчений.
 Толчая—муширь, ступа.
 Толща—обсяг; скупність; (земли) брила, скиба.
 Толщина—товщинь, товщина, дебелина.
 Толщиной — завтовшки, завтовш, завгрубшки.
 Только—тілько, тільки, іно, оно, но, лишень; бы—аби, абиб; лишь — усе тільки, іно що; лишь только—скоро; что—оце зараз; но только—тільки ж бо.
 Томительный, о — знеможний, о; (душный) млосний, о.
 Томить—мучити.
 Томиться—нудьгувати, нудитися.
 Томленіе — нудьга, нудота, нуд.
 Томный, о — утомний; м'який, ніжний; нудний, о.
 Томъ (книга) — книга.
 Тонехонекъ—тонісінький.
 Тонкій—тонкий; лехкий; ніжний, делікатний; хитрий.
 Тонковатый — потонкий, при тонкий.
 Тонкокожий—тонкошкурий.
 Тонконогий—тонконогий.
 Тонкорунный—тонкововний.
 Тонкость—тонкість; мн.—тонкощі.
 Тонуть—тонути, топнути, потахати, потопати.
 Тонъ—тон; лад.
 Тонѣть—тончати.
 Тоня—тоня.
 Топазь, минер.—топаз.
 Топаніе — тупання, тупцювання.
 Топать—тупотати, тупотіти, тупнути, тупати, тупкаги, цупкати, дубкати.
 Топинамбуръ, раст. *Helianthus tuberosus*—бульба.
 Топить (потоплять) — топити; (плавить) топити; (въ печи) палити.

Топиться—топитися.

Топка — (въ печи) палення; (плавка) топлення, *ростоплення; (чело печи) жаровище.

Топкій—грузький, драглинастый, міськавий, мулкий, багнистый; огрійний; ростопистий.

Топкость — грузькість; огрійність; ростопистість.

Топленіе (молока) — топля.

Топливо—паливо, от ал.

Топлый — намоклий.

Тополь—тополя; Р. а ба—осо-
кір; пирамидальный, Popu-
lus pyramidalis — легінь,
раіна; душистый—Р. balsa-
mifera L. — золота верба;
черный, Р. nigra — со о-
рина.

Топорикъ—сокирка.

Топорище—топорище.

Топорный—сокирный; кестру-
боватий.

Топорокъ—сокирка; хирур.—
пущадло.

Топотня—тупотнява.

Топоть — тупотнява, (люд-
ской)—тупотня; тупотання,
копіт.

Топтаніе—талування.

Топтать—талувати, топтати;
місити, грузити; топцю-
вати.

Топтаться—туптати, тупцю-
вати, товктися, топтатися.

Топтунъ, раст. Polygonum avic-
ulare — спорыш.

Топучій—грузький.

Топча — потоптом.

Топырить—розставляти, рос-
карячувати, розчепирювати.

Топыриться — харапудитися,
іжитися.

Топь — цмоковина, мороква,
млака, мокряк, мочар, ка-
лабатина, драгва, драгли-
на, трясавиця, багва, баг-
новці, грузь, трясавина,
моква, твань; въ лѣсу—мраз-
ница.

Торбанъ—торбан.

Торгашество—махлярство.

Торгашъ — махляр; бран.-са-
логуб.

Торговать—торгувати, торжни-
ти, купцювати, крамувати.

Торговаться—торжитися, тор-
гуватися.

Торговецъ—купецъ; бран.-са-
логуб.

Торговка — перекупка, пере-
продуха.

Торговля—торгівля, торгов-
ля, крамарство, крамару-
гання.

Торговый—торговельний, тор-
говий, крамарський.

Торгъ (торговля) — поторжка,
торг; торги-переторг, ліци-
ція

Торсць—гузирь.

Торжественный, о — урочи-
стый, о.

Торжество — урочистість; три-
умф.

Торжествовать -- триумфу-
вати.

Торжище—торговиця.

Тормазить—гальмувати.

Тормазный—гальмовий.

Трмазь—гальмо.

Тормошенье — пошарпушки,
тарсування, торсання, тар-
гання, сіпання, смикання,
тузування.

Тормошить — тарсувати, тор-
сати, таргати, сіпати, сми-
кати, тузувати, тягати, тер-
мосити, шарпати.

Торный — битий, уторований,
протоптаний.

Тороватый, о—см. Тароватый.

Торопить—квапити, наглити,
підганяти, понагляти, при-
скоряти, галити.

Торопиться — успішати, ква-
питися, швидкуватися, ха-
патися, понаглятися, похоп-
лятися, хвататися, поспі-
шатися, галитися.

Торопкій, о—см. Торопливый
и Трусливый.

Торопливость — хапливість,
хапкість, кваплення, квап,
поквап, оспіх, поспіх, сквап-
ність; лякливість.

Торопливый, о — хапливий,
хапкий, квяпний, поквап-
ний, сквапний, скороспіш-
ний, о; лякливий, о.

Торопь—спіх, поспіх; въ торо-
пяхъ — похапцем, спохвату.

Торопѣть—лякаться, тетеріти.

Торочить—облямовувати, об-
шивати.

Торсъ—тулуб.

Тортъ—соложенник.

Торфъ — болотнина, дерниння

Торфяникъ — болотнийник, дернинник.

Торфянисть — болотнуватий, тернинуватий.

Торфяной — болотнинний, дернинний.

Торчаніе — стремління, стовбичиння, сторцювання, стирчання, сторчання.

Торчать — стреміти, стирчати, стовбичити, сторчати, сторцквати.

Торчкомъ — сторч, навсторч.

Тоска — нудьга, притуга, зануда, туга, журбота.

Тоскливый, о — тужливий, тужний, тоский, жалібний, о.

Тосковать — тужити, журитися, нудьгувати.

Тость — здоровиця.

Тотчасъ — зараз.

Тоть, та, то — той, тая, та, тее, те, той, ота, оте.

Точеный — точений.

Точило — точило, гострило.

Точильный — гостривний.

Точильня — гостривня.

Точильщикъ — гостривник.

Точить — точити, -ся; гострити, -ся; (о мысахъ) гризти.

Точка — цята, цяпка, капка, крапка.

Точнехонькій, о — стеменнісінький, достеменнісінький, о.

Точно — справді, дійсне, саме, стотно, достеменно, нестеменно; опредѣленно — доповідно, докладно, ретельно, рихтельно; будто-мов, немов, наче, неначе, буцім, непричком, непричкома; также-так саме.

Точность — докладність, ретельність; достотність.

Точный — справжній, дійсний, достеменний, нестемений; ретельний, справний; однаковий, подібний, певний.

Точь въ — точь — нестеменно, нестемни, нестемнісінько, нестотно, істотне.

Тошнить — млоіти, канудити, нудити, вадити.

Тошно — нудно, млойно.

Тошнота — нудь, млість, млойність.

Тошный — нудний, млосний, млойний.

Тощать — худнути, худніти,

мизерніти, марніти; охлявати, хлянути, слабіти.

Тощій — порожній; худий, сухий, худорлявий; (о зерні) заміркувати.

Трава — трава; волшебная и цѣлѣбная — зілля; сорная — ур'ян, выросшая послѣ сѣнокоса — отара, отавиця; скошенная — кошениця; прошлогодняя не скошенная — нежерь, нежирь, калдан, старник; истоптанная — патолох; береговая — бережина; болотная — болотнівка; травы — травина; травянистые растенія — зело.

Трава Богородская полевая, раст. *Thymus serpyllum* — матерзанка, материнка.

Трава бѣлая, раст. *Centaurea marchaliana* — порушник.

Трава воловья, раст. *Ononis hircina* — вовчуг.

Трава волчья, раст. *Butomus umbellatus* — осітняк, осітняг.

Трава гребенная, раст. *Amaranthus caudatus* — турецьке просо.

Трава донная, *Metiotus coerulea* L. — буркун-зілля.

Трава завальная, раст. *Lysimachia vulgaris* — зілюдра.

Трава крестовая — дідик.

Травинка — травина.

Трава листъ, *Geum rivale* L. — підийма, поникниця.

Трава пчельникъ *Melissa, Dracopis phalium Moldavica* L. — кадило, медовка.

Травистый — ряснотравний.

Травить — (кого кѣмъ) цькувати, чвати; (истреблять) выпасати, толочити; (ядомъ) труїти.

Травка — травиця, зілина.

Травля — поцьков, цькування; улови.

Травникъ, раст. *Sylvia* — копривник, копривняк; (гербарій) зільник; (настойка) травняк.

Травной — трав'яний.

Травовѣдѣніе — травознавство.

Травосѣяніе — травосів.

Травоядний — травоїдний, травопасний.

Травчатый — мережчатий, квітчастий.

Травяной — трав'яний.

Трагедія—трагедія.
 Трагическій—трагичний.
 Традиційний—традиційний.
 Трактатъ—трактат, умова; росправа.
 Трактирный—трахтерний.
 Трактирщикъ, -ца—трахтерник, -ця.
 Траковать—тракувати.
 Трактъ—битий шлях, гостинець.
 Трамбованіе—талування, бутіння.
 Трамбовать—талувати, бутити.
 Трамбовка—толок, баба.
 Транжирить—мантачити, циндрити, тринькати, ментрежити.
 Трансильванія—Ард-ль.
 Транспарантъ—раштра.
 Транспортный—персеозовий.
 Транспортъ—перевіз; (обозъ) валка; (судно) гагоплав; (въ бухгалтеріи) транспорт.
 Трапеза—трапеза.
 Трапъ—східці.
 Траншея—шанець.
 Трассировать—трасувати.
 Трата—трата, страта; (напрасная)—марнування, марнотрата, марнотр-ство.
 Тратить—витрачати, требити; мотать—мантачити, циндрити.
 Траурный—жалобний; похоронний.
 Трауръ—жалоба.
 Трахея, анат.—дыхавка.
 Трахнутъ—хряпнути, хрьопнути, торохнути, бацнути, бебехнути.
 Трахома, мед.—сухий волос.
 Трахъ—хряп, торох, бебех, твах, хрьоп.
 Траченіе—витрачання; марнування.
 Треба, церк.—треба.
 Требникъ—требник.
 Требованіе—вимога, вимагання, домагання.
 Требователь, -ница—вимагальник, -ця.
 Требовательный—загонистий; (о вѣдомости на жалованіе) платневий; (о вѣдомости на припасы) харчовий.
 Требовать—вимагати, правити, домагаться; кликати; добиваться—доправлятися,

допевнятися, допоминатися чого, потребувати.
 Требула, раст. *Scandix cerefolium*—кервель.
 Требуха—тельбухи.
 Требушинный—тельбуховий.
 Тревога—маркота, невпокій; сполох, колоть, шугерть, труса, переполох, колотнеча.
 Тревоженіе—непокоіння.
 Тревожить (безпокоить)—непокоити, турбувати; (пугать) колошкати, полохати, полошити.
 Тревожиться—непскоїтисся, фрасуватися, турбуватися; полохатися, полошитися.
 Тревожливый—полохливий, лякливий; (заботливый) пазовитий, дбайливий.
 Тревожный, о—незпокійний, неспокійний, турботний, о.
 Тревоженіе—неврокій.
 Треглавый—триголовий; (о церкви) трибанный.
 Трегубый—тригубий.
 Трезвонить—дзвонити в усі дзвони.
 Трезвонъ—дзвоніння в усі дзвони; сполох.
 Трезвость—тверезість.
 Трезвый, о—тверезий, о.
 Трезвѣть—тверезішати.
 Трезубецъ—тризубецъ, тризуб.
 Трелить—трілювати.
 Трель—тріль.
 Тренироваться—муштруватися.
 Тренировка—муштрування.
 Треніе—тертя.
 Треножить—тернувати, пугати.
 Треножникъ—триніжок, триніжка; (табуретъ) дзиглик.
 Трепакъ—тропак, гопак.
 Трепалка—терниця, терлиця, шморгавка, чмовхачка, чмовхальниця.
 Трепаніе (льна, конопли)—тіпанина, тріпанина; (за волосы) почубеньки.
 Трепать—тіпати; дергати—кундосити, тергати, шарпати, термосити; по плечу—плескати по плечу.
 Трепель, мин.—трипля; пт. *Otis tetrah*—хохітва.

Трепетаніє — здригування; тремтіння.

Трепетать — тремтіти, здригуватися; (страшиться) побиватися.

Трепетный — тремкий, тремтячий.

Трепетъ — тремкіт, тремтіння.

Трепка — тріпаніна, тріпання, тіпачка, чиньба, тюжка, прас, жарьоха, халазія.

Треска, рыба *Gadus morhua* — кабліон.

Трескать — маламурити, хекати, молоти.

Трескаться — лускатися, лупатися, наколюватися, репатися, хряпатися.

Трескотня — ляскотня, тріскотнява.

Трескучій — тріскучий; (морозъ) — цупкий.

Трескъ — хряск, хряскіт, хруск, хрупотява, луск, лускіт, полуск, вилуск.

Треснувший — хряпуватий, зрепнілий.

Треснуть — розскроїтися, луснути, репнути; (звучно) хряснути, хруснути; (ударить) мигнути, талапнути, зачілябити.

Треснуться — стукнутися, брязнутися, гепнути, бухнути.

Тресь! — лусь! лулусь! хруп! хрусь!

Третейскій — полюбовний.

Третій — третій.

Треть, я (часть) — третина; по третямъ — третно.

Третьягоднишній — позаторішній.

Третьягодня — позавчора.

Треугольникъ — трикутник, трикут, трикуток; прямоугольный — кутесик, трикутник прямокутний; косоугольный — скосокутний; остроугольный — острокутний; тупоугольный — затовмистий, тупокутний; разносторонній — ріжнобічний; равносторонній — рівнобічний; равнобедренный — рівнораменний.

Треугольный — трикутний.

Треухъ — капелюх; ляпас.

Трефи — хрести, жир.

Трефовый — жировий.

Трехгранный — трьохбоковий.

Трехдневный — тридньовий.

Трехлистный — трилистий.

Трехлистной — триаркушовий.

Трехлѣтіе — триліття.

Трехлѣтній — трилітній, трирішній.

Трехмачтовый — трищоглий.

Трехмѣстный — натрьошний.

Трехмѣсячный — тримісячний.

Трехнедѣльный — тритижньовий.

Трехпалый — трипальчий.

Трехпольный — натризмінний.

Трехпудовый — трипудовий.

Трехсложный — трехскладовий.

Трехстопный — тримірний.

Трехсторонній — трибічний.

Трехструнный — триструнный.

Трехфунтовый — трихунтовий.

Трехцвѣтный — трибарвий.

Трехсотный — трисотий.

Трехчленъ — тричлен.

Трехэтажный — триповерховий.

Трещаніє — лускіт, ляскотіння; (о насѣк.) цвірчання, сюрчання, чечекання.

Трещать — тріскотіти, тріщати, тріскотати, трускати, ляскотіти, тирчати; (о насѣк.) сюрчати, цвірчати, цвіркати, цвірготати, чечікати; (болтать) порошати, лящати, сокотати, балабонити, фляворити, форкотати, фльокоотати, рейдити.

Трещетка — черкітка, черкавка, тарахкавка, тарахкалка, клапачка, тиркотайло, калатало торохкало, торохтьоло, талалай, -ка, цокотун, -ха, сокотун, -ха, торохтій, -ка.

Трещина — (скважина, щель) закал, шпара, шпарина, скалубина; (горн.) расколина, распалина.

Три — три; съ половиною — півчварта.

Трибуна — трибуна.

Трибуналь — трибунал.

Тридевять — тридевять.

Тридесятый — тридцятий.

Тридневный — тридньовий.

Тридцатилѣтіе — тридцятиліття, трийцятиліття.

Тридцатилѣтній — тридцятилітній, трийцятилітній.

Тридцатый — тридцятий, трийцятий.

Тридцать—тридцять, трицяток, трийцять.
 Трижды—тричі.
 Тризв'язний—трипашаний.
 Трикирій—тройсвічник.
 Трико—трикорт.
 Трикратно—тричі.
 Трилистникъ водяной, раст. *Menyanthes trifolium* — заяча капуста.
 Трилистникъ горный, раст. *Trifolium montanum* — полуничник, полунишник, куряча кашка, команиця, комана, команка.
 Трилистникъ луговой, раст. *Trifolium pratense* — дятловина, троезілля, попки, троян, дятлина, конюшина.
 Трилистникъ полевой, раст. *Trifolium arvense* — котячі лапки, котки, комонниця.
 Трилистный—трилистий.
 Тринадцатый — тринадцятий.
 Тринадцать—тринадцять.
 Трипперъ, мед. — збур, наконешник.
 Триста—триста.
 Тритонъ, зоол.—ириця.
 Трифоль, раст. *Menyanthes trifolium* — заяча капуста.
 Трихина—волосичка.
 Триумфальный—тріумфальний.
 Триумфъ—тріумф.
 Троганіе—займання, чіпання, торкання; съ мѣста — рунтання.
 Трогательный, о — жалісний, зворушливий, о.
 Трогать, нуть—торкати, торкнути, чіпати, пнути, зачіпати, зачепити; (съ мѣста) рунтати, зрушати; (разжалобить) зворушати, шити, до серця доходити, лійти.
 Трогаться — рахатися, рушати, вирушати, ряхатися; (о льдѣ на рѣкѣ) скресати, скрести.
 Трое—трое, тройко.
 Троебрачіе—триженство.
 Троеженецъ—троеженець.
 Троезубецъ — тризуб.
 Троекратный, о — триразовий, о.
 Троеніе—троіння.
 Тройка—трійка.
 Тройни—троешки, трійнята.
 Тройникъ—тройяк.

Тройной — потрійний; трійчастий.
 Тройственный — троїстий, тройчатий, тройчастий.
 Тронть—троїти.
 Тронься—троїнити, троїтися.
 Троица—Трійця.
 Троицынъ, троїцкій—кличальний; день-кличана неділя.
 Тройчатка—троїнята.
 Тронный—троновий.
 Тронъ—трон.
 Тропа—стежка, путивець, чапаш.
 Тропикъ, геогр. — зворотник.
 Тропинка — стежка, чапаш, тропок, піхурка, хідник.
 Тропическій — зворотниковий; тропичний.
 Тросакъ—гак підковний.
 Тростниковый — очеретяний, комишовий.
 Тростникъ—троск, очерет, комиш; сахарный-троск цукровий.
 Тросточка — тросчинка, ціпчок.
 Тростянка, пт. *Parus biarmicus* очеретянка.
 Тростяной—тросковий, очеретяний.
 Тротуарный—пішохідний.
 Тротуаръ—пішоходи.
 Троюродный—у других.
 Троякій—тройковий.
 Труба—цівка, водосточная, водопроводная-ринва; дымовая, печная-димарь; зрительная-прозірник; музыкальная-сурма, цурма; пожарная-смок, прискавка.
 Трубачъ—сурмач.
 Трубить — сурмити; розголошати.
 Трубка — цівка, рулка; дудка, суремка; (холста) сувій; курительн.-люлька.
 Трубный — сурмовий; коминови, димарний.
 Трубообразный—цівуватий.
 Трубочистъ—коминотрус, коминяр, сажотрус.
 Трубочный—люлешний.
 Трубчатый — одудковатий, цівуватий.
 Трудиться—працювати, робити, працюватися.
 Трудно—тяжко, важко, сутужно.

Трудноватый, о — важкеный, поважкий, о.
 Трудность — труднація, трудність, труднота, тяжкість.
 Трудный — тяжкий, важный, (о словѣ, напѣвѣ) крутий.
 Трудовой — трудящий, трудячий; тружений.
 Трудолюбивый — трудовитый, трудовой, трудящий, робітний, робітливый; працювитый, запопадливый, запопадний, роботящий.
 Трудолюбие — працювитість.
 Трудъ — праця.
 Труженикъ — роботяга, працівник, роботяй, роботуха, трудовник, трудяк.
 Труженический — працівницький, трудовницький.
 Трунить — кпити; глузувати, прикладати.
 Трупный — труповый.
 Трупоядный — трупоїдний.
 Труппа — трупа.
 Трупъ — труп; животнаго-здохлак, падло.
 Трусить — бояться, страхатися.
 Трусить — трусити; (бѣжать) трюхикати, потрюхикати.
 Трусиха — пожахачка, страхуха, боюнка.
 Трусливый, о — страхопудливый, полохливый, лякливый, о.
 Трусоватый — полячний, прилячный.
 Трусость — боязкість, боюństwo.
 Трусъ — страхополох, пожахач, боюн, боягуз, страхопуд, страхун.
 Трутень — трутень, бинч; дармод, нероба.
 Трутъ — губка; грибъ — трутник; ксимъ подкур. пчель — скрипуха, скрепиця.
 Труха — потрух, потерть, натерть, потеруха; солом. — стряски; сѣна — трини.
 Трухлеватый — трухлявий; зрешілий.
 Трухлый — трухлявий.
 Трухнутъ — трухлявити, трухнути, трухніти.
 Трущоба — (въ лѣсу) густвина, гущина; (глушь) закутень.
 Трюмо — свічадо.
 Трюмъ — пазуха.

Тряпичникъ, -ца — лахманник, -ця, ганчірник, -ка, лахманяр, -ка, онушник, -ця.
 Тряпичный — ганчірний, шматяньський, ганчірський.
 Тряпка — ганчірка, шмата, шматина, шматка, лахмітка, рянда; для мытья посуды — мийка.
 Тряпье — хламіття, лахманья, цундря, цундрина, лахмендри, хлатурсе, цуря, ганчірря, лахміття, манаття.
 Трясенье — трус, трусіння.
 Трясина — стригавка, драглина, драгва, дряговина, прогноина, мороква, дріжова, здвиж, здвижжя, здвижовина, плав, трістя, грузь, грузога, грузявина, грузавина, трясавина, трясавиця, трясовина, трясавина.
 Трясинный — трясовинний, драгвинний.
 Тряска — трусіння.
 Тряскій, -о — труський.
 Трясогузка, пт. *Molacilla* — блисканка, чапайло, тряхивістка, пастирка, чобаник, плиска; *M. alba* — плиска біла; *M. flava* — плиска жовта.
 Трясти — тріпати, -пнути, тіпати, -пнути, рапотати, -тнути.
 Трястись — труситися, тіпатися.
 Трясучка — трусниця.
 Туго — туго, тісно; сутужно, скрутно.
 Туговатый — потугий, притугий.
 Тугой — тугий.
 Туда — туди; тудою.
 Туже — тугіше; (дѣлаться) — тугшати, тужавіти.
 Тужить — журитися.
 Тужурка — катанка.
 Туземець — тубілець.
 Туземка — туболка.
 Туземный — тубільний.
 Тузить — садикати, тюжити, стусувати, штурханцями годувати, товкти, прати, тусати, штилувати, дуксати.
 Тузь — туз; (богачъ, вельможа) дука.
 Туканъ, пт. *Ramphastos* — перцеїд.

Гукъ, удобр.—гній.
 Туловище—тулуб.
 Туловищный—тулубовий.
 Тулупный—кожуховий.
 Тулупъ—кожух; женс.—кожу-
 шанка.
 Туля (шляпы) -- наголовок,
 йоломка, круг.
 Тумакъ—штурханецъ, стусан,
 стус, стусень, тусан, бу-
 хан, буханецъ, што́вхан,
 штил, товченик.
 Туманить—туманити; -ся--ту-
 маніти.
 Туманный, -о — мрячний, -о.
 Туманъ—туман, помрака, па-
 морока; сухой—марево; гу-
 стой — потемрява; густой
 горный — негура; съ дож-
 демъ—мряка, мигичка.
 Тумба—стовпчик.
 Тундра—мочар.
 Тунейдецъ—дармоїд.
 Тунейдный—дармоїдний.
 Тунейдство—дармоїдство.
 Тупей—чуб, чуприна.
 Тупикъ, глухой заулокъ —за-
 зубень, притока.
 Тупить—тупити.
 Тулица—лобас, довбежа, нетя-
 ма, шелспа, тупирь.
 Туповатый, о—притупий, о.
 Тупоголовый — тупоголовий;
 сущ.-туподум.
 Тупой—тупи.
 Тупоконечный — затовмистий.
 Тупость—тупість.
 Тупоугольный — затовмистий;
 тупокутный.
 Тупоуміе—туподумство.
 Тупоумный—туподумный.
 Тупѣть—тупішати, тупити.
 Турецкая гвоздика, раст. *Di-
 anthus barbatus* — каштан-
 чик.
 Турецкая Melissa, раст. *Drac-
 ocephalum moldavica* — ма-
 точник, медівник.
 Турецкій — турський, турець-
 кий.
 Турманъ, пт.—туркут.
 Турокъ—турчин.
 Турусы—нісенітниця, банелю-
 ки, баяндраси.
 Турухтанъ, пт. *Tingia ridgwayi*
 —задирак.
 Турція—Туреччина, Турещи-
 на.
 Турчанка—туркени, турчинка.
 Туръ—тур; (самка)-туриця.

Тусклый, о—тьманий, тьм'я-
 ний, о.
 Тускнуть—мерхти, темніти.
 Тутовое дерево, *Morus nigra*,
 alla — морва, шовковиця;
 бесплодное—шовкун.
 Тутовый—шовковичный, мор-
 вовый.
 Тутъ—тут.
 Туфель—капецъ, патинок, меш-
 та, шльопанецъ, ляпанецъ,
 виступецъ.
 Туфъ, минер.—рухлецъ.
 Тухлость — тухлина, приг-
 хлість.
 Тухлый—притхлий.
 Тухнуть, гаснуть — згасати,
 згаснути; (вонять) смердіти.
 Туча — хмара, хмарина; гро-
 зовая-завала.
 Тучевой—хмаровый.
 Тучка—хмарка.
 Тучнить—тучити.
 Тучность — гладкість, огряд-
 ність, опасистість; нагноє-
 ність.
 Тучный — гладкий, огрядный,
 опасистый; нагноєний.
 Тучнѣть—гладчати.
 Туша—чирпа; (толстякъ) тов-
 пига, бухтя.
 Тушевальный—тушовный.
 Тушевать—тушувати.
 Тушенка—тушування.
 Тушеніе—гасіння.
 Тушить, потушить — гасити,
 згашати, згасити.
 Тушканчикъ, зоол. *Dipus jacu-
 lus* —земляний заяць.
 Тушь—туш.
 Тщаніе—старанність, дбайли-
 вість.
 Тщательность — старанність,
 пильність.
 Тщательный, о —, старанный,
 пильный, о.
 Тщедушіе—недолугість.
 Тщедушный—недолугий.
 Тщеславіе—ванітність.
 Тщеславный, о—ванітний, о.
 Тщета—марність.
 Тщетность—марність, дарем-
 ність.
 Тщетный—марный, даремный.
 Тщиться—силкуватися, стара-
 тися.
 Ты, тебя, тебѣ—ти, тебе, тобі.
 Тыкать, воткнуть — тикати,
 уткнути, стромляти, устро-
 мити; штрикати, кнути.

Тыква—гарбуз, кабак; *Cucurbita Pepo L. citriformis*—хоронька, хорошка, каракуцьки, ханьки, тарапунка, тарапуцка.

Тыквенный—гарбузовий.

Тыль—зад; съ тылу—ззаду.

Тыльный—задній.

Тысяцкій—тисячник.

Тысяча—тисяча.

Тысячелистникъ (гулявица), раст. *Achillea millefolium*—морков'ять, деревій, кривавник, серпоріз.

Тысячелѣгіе—тисячліття.

Тысячелѣтній—тисячлітній.

Тысяченогъ, зоол. *Millepeda*—стоніжник.

Тысячный—тисячний.

Тычина—тичка.

Тычинка—тичка; бот.—пиляк.

Тьма—темрява, темнощі, темнота, морок; во тьмѣ—потемки.

Тѣлесный, о—тілесный, о.

Тѣло—тіло; простое, неразлагаемое—первень; сложное—складне: твердое—цупке; жидкое—рідке: газообразное—газове; сыпучее—сипець.

Тѣлодвиженіе—тілорух.

Тѣлосложеніе—штатула, статура.

Тѣлохранитель—драбант; (при гетманѣ)—сердюк.

Тѣльный—тілистий.

Тѣневой—тіньовий.

Тѣнистый—тінявий, холодкуватий.

Тѣнить—тінювати.

Тѣнникъ—холодок, затінок.

Тѣнь—тінь: холодок, затінок.

Тѣснина—вузина, просмик, суточки, тіснина.

Тѣснить, стѣснять—затіснити, затіснити, глотити, зглотити, спритискувати, тиснути.

Тѣснить, -ся—тіснити, -ся, тиснутися, купчитися.

Тѣсноватый, о—потісний, о.

Тѣснота—тіснота, тискнява, тіснява, тиск, потиск, потоп.

Тѣсный—тісний, вузький; трудний; стислий.

Тѣсто—тісто.

Тѣстообразный—тістуватий.

Тѣстяцый—тістовий.

Тѣшить—бавити, забавляти.

Тѣшиться—бавитися; съ кѣмъ—цяцькатися; надъ кѣмъ—кекувати, глумувати.

Тюкъ—багул.

Тюлень, зоол. *Phoca vitulina*—нерпа; вайло, бамбула.

Тюльпанъ, раст. *Tulipa*—тульпан.

Тюрбанъ—завій.

Тюремникъ—в'язень, тюряжник.

Тюремный—в'язничний.

Тюремщикъ—тюрмовник.

Тюрьма—вежа, кунз, хурдига, хурдига, турма, тюрма, шпаківня, хурдигарня.

Тюфякъ, перина—постільниця, постеління; соломен.—солом'яник; сѣнной—сінник; (увалень) тюхтій, бамбула, мамула.

Тявканье—дзявкання, цявканья.

Тявкать—дзявкати, дзяволити, дзявкотіти, цявкати.

Тяга—тяг, витяг.

Тяганіе—тяганина.

Тягаться—тягатися, позиватися, правуватися.

Тягостный, о—тяжкий, важный, о.

Тягость—тягота, тягар.

Тяготить, -ся—тяжити, -ся.

Тяготѣніе—тяження.

Тяготѣть—тяжити до чого.

Тягучесть—тяглистість.

Тягучій—тягучий, тяглистий.

Тяжба—правування, позов, позва.

Тяжебникъ, -ца—позовник, -ця.

Тяжебный—позовний.

Тяжело—тяжко, важно, сутужно, підсутужне, сутяжно.

Тяжеловатый, о—потяжкий, поважкий, о.

Тяжеловѣсный—заважний, важенный; (о людяхъ) тяжкотілий.

Тяжелый—тяжкий, важный; увѣсистый—заважний, замашний; обременительный—притужний; орѣчи—тугий; объ обстоятельствахъ—сутужный, скрутный.

Тяжелѣе—важче, тяжче.

Тяжелѣть—важчати, тяжіти.

Тяжесть—тягар, тяжина, кезінь, тягота, вага, тяжар.

Тяжкій—тяжкий.

Тяжущійся—см. Тяжебникъ.

Тянуть—тягти; витягати; важити, зволікати; цупити, цуприкувати.

Тянуться—тягтися; витягатися, ростягатися; простягатися; пнутися, п'ястися; перетягуватися; (о времени) точитися.

Тяпаніе—цюкання.

Тяпать, пнуть—цюкати, цюкнути; цупити, поцупити, цобрити, підцобрити.

Тятинька—татусь, татуня.

Тятя—тато.

У.

У—у, в; коло, біля, під, перед; у!; у меня—в мене, у мене; у стѣны—коло стіни; у лѣса—під гаєм; у дверей—перед дверима; у окна—коло вікна.

Убавка—зменшини, зменшення.

Убавлять, вить — зменшати, шити, умаляти, умалити.

Убавляться, виться — збавлятися, збавитися, умалятися, умалитися, зменшатися, зменшитися.

Убаюкивать, кать — уколисувати, сати, моляти, замоляти, заспівувати, вати, присипляти, сплати.

Уберегать, уберець—устерігати, гти, пильнувати, упильнувати, уберегти, усокотити.

Уберецься—устерегтися.

Убивалка — довбня, толок, баба.

Убиваніе—забивання, убивання, (земли) бутіння, торування.

Убивать, убить—забивати, забити, смерть кому заподіювати, заподіяти, страчувати, стратити, віку кому збавляти, збавити, убивати, убити, укласти, упорати, уколошкати, укландати, улюкошетити; (землю) бутити, торувати, уторувати.

Убйрайся, тесь—геть, гетье.

Убйрать, убрать — прибірати, брати, прятати, попрятати,

опоряжати, дити, упорати, попорати; чепурити, причепурити, строїти, устроїти; (цвѣтами) квітчати, заквітчати, уквітчати, позаквітчувати; (зеленью) узеленити, нити.

Убйраться, убраться — забйратися, забратися, утрястися, утрясти.

Убйеніе—забйй.

Убйенный—забйтий.

Убййственный—убййчий, убййницький, душогубний.

Убййство—забйття, забййство, душогубство, вбййство, убйй, замордування.

Убййца—забййця, душогуб, ка, убййник, -ця, вбййця, убййдуш.

Убййжаніе—улещання, вгоноба.

Убййжатель, -ница — улещальник, -ця.

Убййжательный—улещальний, благальний.

Убййжать, -жить — улещати, улестити, вгонобляти, бити.

Убййюдокъ—покруч, підтумок, мішанець.

Убййгій — убййгий, злиденний, бідний; (увѣчный) калікуватий; (малоумный) недоумкуватий, дурноголовий.

Убййго — убййго, нужденно, злиденно.

Убййжество — убййгість, злидні; каліч; дурноголовість.

Убйй — забйй, заріз, забивання, різня.

Убййна—воловина, яловичина, баранина, свинина.

Убййный—забййний.

Убййристый, о—стислий, о.

Убййрка — спрят, спрятування, прятання, прятанина, пораня, поранина, поранка, прибірання.

Убййрная—алюрня, убййральня, чепурня.

Убййщикъ, -ца — спрятник, -ця, попрятник, -ця.

Убййрь—стрій, убййр, убрання.

Убййяться—збййтися.

Убййранство—оздоба, прикраса.

Убййваніе—потахання, убййвання, убййток, зменшення.

Убййвать, убййть — потахати, тахнути, убййвати, убййти, зменшатися, щитися.

Убылой—убутний, спалий.

Убыль—потак, убуток, зменшення.

Убытокъ — утрата, потрага, трата, шкода, убуток, збиток.

Убыточный, о—утратный, потратный, накладный, убутовый, збитковый, о.

Убѣганіе—утікання.

Убѣгать, убѣжать — утікати, утекти, умикати, умкнути.

Убѣгаться—набігатися.

Убѣгая—навтек, утьоком, навтеки. навтікача, навтіки, утеком.

Убѣжавшій—утеклий, збіглий.

Убѣдительность—перекональність. переконавчість.

Убѣдительный, о—перекональный, переконавчий, о.

Убѣждать,-дить — переконувати, переконати, пересвідчувати, -чити, запевняти-нити.

Убѣждаться, убѣдиться—упевнятися, упевнитися, переконуватися - натися чого, (опытомъ, фактами) пересвідчуватися, читися, досвідчатися, дчитися, перевірюватися, віритися.

Убѣждение—переконання; (пріобрѣтенное путемъ опыта)—пересвідчення, досвідчення; кѣмъ либокого нібудь—умовляння, намова.

Убѣжденный — переконаний, пересвідчений.

Убѣжище — пристановище, притин, прихилище, сховище, кровець, утечище, забіг, притулок, захист, притулище.

Убѣлять,-лить — убіляти,-лити.

Уважаемый — поважаний, шановний.

Уважать — поважати, шанувати.

Уважение — повага. поважання, шана, шаноба, шанування, ушанування, пошанування; вниманіе — увага, зглядь.

Уважительный — (почтительный) шанобливый; (о причинахъ, обстоятельствахъ) поважный, поважливый.

Увалень—тютьтій, мамула, макуха, бабмула, вайло, штур-

мак, кнюх, легейда, вахлай, чвалай, невиволока, заглемеца, завала.

Уваливать, - лять — (шерсть) хвалювати, ухвалювати, вивалювати, виваляти; (тѣсто) вимішувати, вимішати, викачувати, викачати.

Увалистый--вибоістий, бакаюватий, ямкуватий.

Уваль — вибій; морс. — дрейф; узбіч, схилок, покіт.

Увальчивый — (о суднѣ) кантовний, перекидистий, хитливий; (о людяхъ) вайлуватий, качконогий.

Уваривать,-рить—уварювати,-рити; -ся, упрівати, упріти, мліти, укипіти.

Уведение — увід.

Увезение — увіз.

Увеличение — побільшення, збільшення, підбільшення, підвищення.

Увеличенный — збільшений, побільшений, підбільшений, підвищений.

Увеличивание — збільшування, позільшування, підбільшування, підвищування.

Увеличивать—побільшувати,-шити, збільшувати,-шити, підвищувати,-шити, підбільшувати,-шити.

Увеличиваться,-читься—більшати, побільшати, привершуватися,-шитися, збільшуватися,-шитися, споритися, успоритися.

Увеличительный — збільшливий; грам.—згубілий.

Увертка—визворотка, вивертка, викрут, викрутня.

Увертливость—визворогність, викрутливість, змикливість, в'юнкість, викрутність.

Увертливый,-о—визворотний, викрутливий, змикливий, в'юнкий, викрутний,-о.

Увертывать, - тѣть, - нуть — угортати,-рнути.

Увертываться,-рнуться — вивертатися,-рнутися, викручуватися, викрутитися, ухилятися, ухилитися, крутька давати, дати, хвилювати, змикнути, ключувати, ключнути.

Увеселеніе—забавка, розвага.
Увеселитель,-ница — веселун,-
ха, жартун, жартівниця.

Увеселительный — забавко-
вий.

Увеселять,—веселити, забав-
ляти, розважати.

Увивать, увить—обвивати, об-
вити, обловивати, повити.

Увиваться (около кого)—кру-
титися коло кого, ворожи-
ти коло кого, упадати за
ким.

Увивчивый,-о — улестливый,
пронозливый,-о.

Увид(а)ѣть—побачити, убачи-
ти, узорити, узрѣти, узд-
рѣти, узирити, зочити, на-
глянути, зглядѣти, зоздрѣ-
ти, зуздрѣти, завидѣти, на-
гледѣти.

Увидѣться — побачитися, за-
бачитися, уздрѣтися.

Увиливать, увильнуть — уни-
кати,-кнути, одникувати,-
кнути, ухилитися,-литися.

Увлажниться, отсырѣть—змо-
кравѣти, змокрѣти, замо-
крѣти.

Увлажнять,-нить—відволожу-
вати,-ложити.

Увлекательность — знадли-
вість, привабність, при-
вабливість, звабливість,
чарувальність, чарівли-
вість.

Увлекательный,-о—знадливый,
привабный, привабливый,
звѣбливый, чарувальный,
чарівливый,-о.

Увлекать, увлечь—захоплю-
вати,-пити, знаджувати,
знадити, вабити, приваб-
лювати,-бити.

Увлекаться, увлечься (чѣмъ)—
захоплюватися,-питися, за-
носитися,-нестися, за-
ганятися, загнаться.

Увлекающийся — загонистый,
заносистый.

Увлечение—захват, захоплен-
ня, загонистість.

Уводитъ, увезть — уводити,
увести; заганяти, загнати,
забирати, забрати з собою.

Увозить, увезть — увозити,
увезти, завозити, завезти.

Увозъ—увозини.

Уволакивать, уволочь—уволі-

кати, уволокти, тягти, по-
тягти.

Уволенный — відставлений,
абшитований.

Увольнение—відстава, абшит;
въ отпускъ—відпустка.

Увольнительный — (о свидѣ-
тельствѣ отставки) відстав-
ный; (о свидѣтельствѣ от-
пуска) відпустный.

Увольнять,-лнить — відстав-
ляти,-вити, складати, зло-
жити з уряду, абшитува-
ти, забшитувати, зсаджу-
вати, зсадити з посади.

Уврачевать—вилікувати, ви-
гоїти, загоїти.

Уворовать—украсти.

Увѣдомление — оповѣсть, пові-
домлення.

Увѣдомлять,-мить — повідом-
ляти,-мити, оповіщати, опо-
вістити.

Увѣковѣченіе — увікопмнен-
ня.

Увѣковѣчивать,-чить — увіко-
пойнювати,-помнити.

Увѣнчивать,-чать—коронува-
ти, укоронувати.

Увѣнчаніе — укороновання.

Увѣреніе — упевнення, запев-
нення.

Увѣренность — певність, на-
дійність.

Увѣренный — певный (чого, на
чому).

Увѣрительный, о — запевняль-
ный, о.

Увѣрять, увѣрять (въ чемъ)—
упевняти, упевнити, запев-
няти (на чому), завіряти,
завірити.

Увѣряться, увѣряться—упев-
нятися, упевнитися, запев-
нятися,-нитися.

Увѣсистый — замашный, важ-
кий.

Увѣчить—калічити.

Увѣчный — калічний, каліку-
ватый; (разслабленный, па-
рализованный) слугный, слу-
тавий.

Увѣчье—каліцтво.

Увѣщаніе—умовлення, нагру-
щання.

Увѣщатель,-ница — напутник,
-ця, нагрущальник,-ця.

Увѣщательный — напутный, на-
путливый, нагрущальный.

Увѣщевать — нагрущати, умовляти напучувати.

Увяданіе — в'янення, фуніння.

Увядать, вянуть — в'янути, зі-в'янути, в'ялитися, зв'ялитися, фуніти, зфуніти, марніти, змарніти, помарніти.

Увядшій — зав'ялий, зфунілий.

Увязать, -нуть — загрузати, загрузнути, загрузти, угрузти, засититися; въ грязи загрузитися, затарасуватися.

Увязывать, -зять — ушнуровувати, -рувати, мотузити, замотузити, пакувати, упаковувати.

Увязываться, -заться (за кѣмъ) — чплятися, причепитися, учепитися.

Увялить — прив'ялити.

Угадчивый — угадливый.

Угадчикъ, -ца — угадько, угадник, -ця.

Угадывать, -дать — угадувати, -дати.

Угарать, -рѣть — чадіти, учадіти, зачадіти.

Угарить — чадити.

Угарный, о — чадный, чадно.

Угаръ — чад; отъ углей — загаръ.

Угасаніе — згасання.

Угасать, -снуть — гаснути, згаснути, згаси, погасати, погаснути, погаси.

Угасшій — погаслий, згаслий.

Угашать, -сить — гасити, згасити.

Угибать, угнуть — угинати, угнути, повгинати.

Угластый — ріжкатий.

Углекислота, хим. — вуглеквас.

Углекислый — вугляновий; лая соль-вуглян.

Углеродный — вуглечный.

Углеродъ, хим. — вуглець.

Угловатый — ріжкатий, рога-тий; незграбный, вайлува-тий.

Угловой — кутный, кутовый, на-ріжный.

Угломѣръ — кутомір.

Углубитель, -ница — проглиб-ник, -ця.

Углубительный — проглибный.

Углубленіе — (дѣйствіе) про-глиб, проглиблення, заглиб-ления; (впадина) улога, опадка, западень, улогови-на; на затылкѣ — брехунка.

Углублять, -бить, -ся — заглубля-ти, -бити, проглубляти, -би-ти, -ся; (борозду) — підгли-бляти, підглибити.

Углядѣть — (за кѣмъ) догледі-ти, достерегти, донильну-вати (кого).

Угнетатель — утискач, при-гнобник.

Угнетать — пригнітати, пригні-чувати, пригнітити, тисну-ти, гнобити, пригнобляти.

Угнетеніе — утиск, пригніт, пригнічення, угніт, при-гноба.

Угнетенный — пригнічений, пригноблений; (человѣкъ) — пригніток, загніток.

Угнѣздиться — окублится.

Уговариваніе — умовляння, на-грущання.

Уговаривать, уговорить — умо-вляти, умовити, нагруща-ти, -стити, помовляти, -ви-ти, уеднати, укоськати.

Уговариваться, -вориться — умовлятися, умовитися, до-мовлятися, мовитися, една-тися, уеднатися, згоджати-ся, згодитися.

Уговорный — умовлений.

Уговоръ — умова, умовка, умо-вини.

Угода — дѣгода.

Угодливый, о — услужный, до-годливый, о; улестливый, о.

Угодникъ, -ца — приподобник, -ця.

Угодничать — приподоблятися, приподобитися, падькати-ся, шапкувати, ницювати.

Угодно — приємно, до вподоби, догодно; что вамъ угодно — чего ви бажаєте? чего ви хотите? сколько угодно — до схочу, скільки хочете; какъ вамъ будетъ угодно — воля ваша, як собі знаєте.

Угодный — уподобный, сподоб-ный, завгодный.

Угодье — вжиток; полевая угодья — грунти, лани; лѣ-сныя — ліси.

Угождать, -дить — годити, дого-жати, догодити.

Угожденіе — догода.

Уголекъ — вуглик; раскален-ный — жарина.

Уголовный — карный, кримі-нальный.

Уголовщина — кримінал.

Уголокъ — куточок; глушь — закут, закутень; закамарок, закапелок.

Уголь внутренний — кут, куток; наружный — ріг; красный — покуть.

Уголь — вугіль; каменный — земляне вугілля.

Угольникъ — косинець.

Угольный — вугляний; складъ — вуглярня.

Угольный — кутній, кутовый; краеугольный — наріжний.

Угольчатый — ріжкатий.

Угольщикъ, -ца — вугляр, -ка.

Угонъ — угонка.

Угонять, угнать — уганяти, угонити, заганяти, загнати з собою.

Угоняться, угнаться — уганятися, угнатися.

Угораздить — надати; экъ его угораздило — і надало ж йому!

Угорь, рыба *Muraena anguilla* — вугор; (на лицѣ) угор.

Угорѣлый — учаділий; навісний, навіжений.

Уготовлять — см. Приготовлять.

Угощатель, -ница — почастовник, -ця.

Угощать, угостить — уконтентувувати, -тувати, частувати, почастувати, трактувати, утрактувати, пришановувати, -нувати, ушанувати, гостити, пригостити, погостити; умѣющій — трахтовитий; угостить другъ друга — пошануватися, почастуватися.

Угощеніе — почастунок, трактунок, трактування, частування, почасточка, постава, учта.

Угреватый — вуграстий.

Угревый — вугровий.

Угрожать, -зить — загрожувати, -зити, погрожувати, -зити, похвалятися, -литися, нахвалятися, -литися.

Угрожающій — погрозливий, загрозливий.

Угроза — похвал, похвалка, похваленство, нахвалка, погроза, загроза, хвалька, хвалба.

Угрызать, -зть — гризти, угризти.

Угрызеніе — угриз, укус; совѣсти — скруха.

Угрюмость — понурість, похмурість, хнюруватість, хмуровокість, понуруватість.

Угрюмый, о — хнюруватий, хмуровокий, хмуроокий, хмурний, хмурій, понурій, понуристий, понуруватий, похнюпий, похмурій, о; сущ. — понура, похнюпа, хнюра, хнюрко.

Угрюмѣть — хмуритися, супитися.

Уда — вудка; (большая) — жерлига.

Удабриваніе — гноіння, угноювання.

Удабривать, удобрить — угноювати, угноїти, вигноювати, вигноїти.

Удаваться, удаться — таланити, щастити, пайдити, фолоситися, ітися, добритися, пощастити, поталанити, побердитися.

Удавленникъ, -ца — вішальник, -ця.

Удавливать, удавить — душити, удушити, задушити.

Удавъ, зоол. *Erix turcicus* — полоз, полозюк; *Boa constrictor* — жеретія.

Удаленіе — віддаління; съ прям. пути — узбочення; зубовъ — видирання; устраненіе — усунення, відстанова.

Удалецъ — юнак, зух, дзіндзіверзух, тімаха, сміляк.

Удалый — удатний, сміливий, відважний, зальотний.

Удаль — відвага, сміливість.

Удалять, -лить, -ся — віддаляти, -лити, усувати, усунути, -ся.

Удареніе — (въ словѣ) наголос; (въ бесѣдѣ) притиск.

Ударить — шупнути, луснути, мазнути, торохнути, стьобнути, телепнути, саднути, улущити, обемберити, обербенути, оперіщити, оперезати, зацідити, затопити, ляпнути, бацнути, шибнути, шибнути, учесати, учистити, зачілябити, защавити, зацідити, лигнути, крянути, ушкварнути, тьопнути, ужарити,

ужгнути, уперіщити, телепнути, телехнути, талапнути, черкнути, урізати, урепіжити, фраснути, улушити, улупити; о громъ—грюкнути, торохнути, загуркотіти

Удариться—забитися.

Ударъ—удар; по лицу—ляпас, лясъ; по затылку—потилишник; кулакомъ—см. Тумакъ; см. Аноплексія.

Ударять—бити, вдаряти; звучно—хряпати, хрьопати, хропати.

Удача—трай, пайда, щастя, талан.

Удачливый—таланистый, щасливый.

Удачный, о—вдатный, о,

Удвоеніе—подвоіння.

Удвоивать, удвоить—подвоювати, подвоіти.

Удержаніе—затримання, стримання; денегъ—недоданка, вилічка.

Удерживать, жать, -ся—упиняти, нити, утримувати, -мати, запрещати, запретити, стримувати, стримати, зупиняти, -нити, -ся; воду, кровь—тамувати, затамувати, утамувати, угамувати, -ся; деньги—недодавати; вилічувати, вивертати, вивернути, одвертати, одвернути.

Удержъ—упин, устрим, стрим, запрет, зупин.

Удешатерять, рить—вдешатеряти, -рити.

Удешевленіе—здешевління.

Удешевлять—дешевити, здешевити.

Удешевляться, -виться—дешевшати, здешевшати, подешевшати.

Удивительный, о—дивный, начудный, дивовижный, дивоглядный, чударный, дивозный, о.

Удивительнѣйшій—дивенный.

Удивленіе—диво, подив, дивовижа, дивація, дивизія, дивовизія, дивина, дивниця, дивота, чудерство, подивування, прочуд, почуд, зачудування, подив.

Удивлять, -вить—дивувати, адивувати, задивувати.

Удивляться—чудувати, чудуватися, чудитися, зачудуватися, зчудуватися, дивуватися, удивуватися, дивувати, задивувати.

Удилище—вудлище.

Удило—удило.

Удильщикъ—вудкаръ.

Удирать, удрать—тікати, утікати, драпцювати, подрапцювати, дати чосу, дропка, маху, драла, дмухача.

Удить—вудити, надити.

Удлиненіе—здовження, довження.

Удлинять, -нить—удовжувати, удовжити, довжити, здовжити.

Удлиняться—довшати, подовшати.

Удобный, о—придобный, догодный, спосібный, о; подходящій,—притошний, прикладный, слушний, о.

Удобоваримый—сравный, травный.

Удобоисполнимость,—лежкозробність.

Удобоисполнимый,—лежкозробный.

Удобокатящійся—покатющій.

Удобоносимый—похватный.

Удобоподвижный—движкий.

Удобопонятный, о—зрозумілий, о.

Удобопроходимый—прохідный.

Удобосгораемый—палкий.

Удобреніе,—угноіння, гній.

Удобрительный—угнійный.

Удобрять—добрити, см. удабривать.

Удобство, комфортъ—придоба, догода, охвітність.

Удовлетвореніе—задовіл, задоволення, удовольненія, удовольнения, заспокоенія.

Удовлетворенный—довольный, задоволенный, доволенный.

Удовлетворительный, о—догодный, е; советъ—доладня порада; отвѣтъ—доладный одказ, доладня відповідь; отвѣтъ на просьбу—запокойлива відповідь; -ные познания—достатне знаття, достатні відомости.

Удовлетворять, - рить, - ся —
удовольяти, лиги, удоволь-
няти, - нити, задовольняти, -
нити, догоджати, догодити,
уконтентовувати, - тувати. -
ся: желаніе — вволити волю.
Удовольствіе, — утіха, охвота,
уподоба, приємність, заба-
ва, любість; съ уд-емъ —
радо, залюбки, з охотою.
Удовольствоваться, - ся — удо-
вольнити, задоволити, - ся.
Удодъ, лт. Црира ероръ — дудило,
худоко, шандарик, погарецъ,
попукач, слютняк, вудвуд,
вудко, вудкало, вудок, одуд.
Удой — удій, подій, дійво, ви-
дій.
Удостоверение — посвідчення,
засвідчення; свидѣтель-
ство — свідоцтво, посвідка.
Удостоверитель, - ница — по-
свідник, - ця.
Удостоверительный — свид-
чильный.
Удостоверять, - рить — свид-
чити, засвідчувати, - чити,
посвідчувати, - чити, ствер-
джувати, - дити.
Удостоверяться, - риться — зви-
ряться, звіритися, запев-
нятися, - нитися, допевня-
тися, - нитися.
Удостоивать, удостоить — ша-
нувати, ушанувати, поша-
нувати.
Удостоиться — сподобитися.
Удосуживаться, - житься — уві-
льнятися, - нитися.
Удочка — перевиця, вудка.
Удрать (штуку) — уджигнути,
ушкварити, учистити.
Удружить — прислужитися,
догодити.
Удручать, - чить — гнобити,
пригнобити, гнітити, приг-
нітити.
Удрученный — пригноблений,
пригнічений, трудный; пе-
чалью, горемъ — зажуре-
ний, засмучений; - ное со-
стояніе — пригноба.
Удушать, шить — задушувати,
шити.
Удушение — задушення.
Удушливый — задушливый,
душливый, давший; ка-
шель — задихливый, задиш-
ливый, дихавичный, ядуш-
ный, ядушливый.

Удушье — ядуха, ядухи, диха-
виця, задуха, стиски, за-
дих.
Удѣль — уділ; (участь) — доля.
Удѣльный — удільный; вѣсь —
питомый тягар.
Удѣлять, - лить — удонювати,
удонити, уділяти, - лити.
Уединение — самота, самотина.
Уединенный, - о — самотный, од-
людный, відокремлений, о.
Уединять, - нить — усамітняти,
- нити, - відокремлювати, —
кремити.
Ужалить — уп'ялвити, ужалити,
жагнути, стрікнути, уджи-
гнути.
Ужасать, - снуть — жахати, - хну-
ти, страхати, острахнути.
Ужасаться, ужаснуться — жа-
хаться, ужахнутися.
Ужасно — страх, страшно,
жахно.
Ужасный — жахный, страшный,
страшенный.
Ужась — ужах, жах, перестрах,
пострах, страхота, жахота,
страхить.
Уже — вже, уже; ли — невже.
Уже — вузче.
Ужение — надіння.
Уживаться, ужиться — ужива-
тися, ужитися.
Уживчивость — товариськість.
Уживчивый — товариський.
Ужимать, - ужать — стискувати,
стиснути.
Ужиматься — маніритися, ви-
хиллятися, викривлятися.
Ужимка — вихилъс, викрутас.
Ужинать — вечеряти.
Ужинъ — вечеря.
Ужинъ — вжинок.
Ужо — потім, після, пізніше.
Ужь, зоол. — вуж, юж, ужака,
вужака.
Узаконение — управнення; за-
кон, право.
Узаконенный — поставный,
управлений.
Узаконять, - нить — управнати,
- нити, уповажнювати, нити,
ухваляти, - лити.
Узда — нузда, гнузда, зубела;
недоуздохъ — кантар, оглав,
оглавецъ.
Уздечка — капестра.
Узелокъ — вузлик; кнуток, тлу-
мок, завязатко.

Узель—вузол, переміть, зв'язень, гуз; жел.-дор.—роздоріжжя; на конечностях — гуказ.

Узенькій—вузенький.

Узехонькій—вузісінський.

Узикъ, раст. *Tormentilla egesta*—зав'язник.

Узить—звужувати.

Узкій, -о — вузький, тісний, -о; въ обтяжку—підлепчастий.

Узковатый, -о — повузький, о.

Узкогорлый—вузькоший.

Узколистный—вузьколистий.

Узколобыи—низькочолий.

Узкомысліе—тіснодумство.

Узкость—вузькість, вузина.

Узловатый—вузлуватий.

Узловой — вузловий: о станції — роздоріжний.

Узнавать, узнать—пізнавати, пізнати, угадувати, -дати; довідуватися, довідатися, дізнаватися, знатися, зазнавати, -знати, звідувати, звідати, обізнавати, обізнати, перевідувати, перевідати, перевідуватися, -відатися, звіщатися, звіститися; (доискаться) дошмрати; (навѣрное) довірятися, -віритися.

Узникъ, -ца — в'язень, -ниця, турмак, чка.

Узорный—взоровий.

Узорчатый—мережаний.

Узоръ — узір.

Узрѣть—побачити.

Уйма—маранча.

Указаніе—навід, вказівка, показ.

Указатель, -ница — провідник, -ця; показчик, -ця.

Указательный—вказовний; палець—пузвеликий.

Указный — наказовий, розказовий.

Указчикъ—указник.

Указъ—наказ, розказ.

Указывать, -зять — указувати, -зати, показувати, -зати; наказувати, -зати.

Укалывать, уколоть — колоти, вколоти, підколювати, -колоти.

Укатанный — битий, накочений, покотистий, покочистий, накотистий.

Укатить—від'їхати.

Укатывать, укатать — торува-

ти, уторувати, накочувати, -тити.

Укачивать, укачать — колисати, уколисати, заколисати.

Укипать, укипѣть — укипати, -піти; википати, википіти.

Укладистый — просторий, обширий; стислий.

Укладка — запакування, кладіжка; скринька.

Укладочный—кладіжний.

Укладчикъ, -ца — кладіжник, -ця.

Укладъ — (строй) лад; (договоръ) умова; (сталь) криця.

Укладывание—кладіжка.

Укладывать, укласть, уложить — укладати, укласти, кладіжити, укладіжити, пакувати, упакувати.

Уклея, рыба, *Cirgipus alburpus*—себель, себелик.

Уклонение—ухил, відхил, збочення.

Уклончивый, о — уникливий, викрутний, двузначний, о.

Уклонъ—схил, похил.

Уклонять, -нить—ухиляти, -лити, відвертати, -нути.

Уклоняться, -ниться—ухилятися, -литися, одникувати, уникнути, збочувати, збочити, ухитуватися, -тнутися, огинатися, схибити, -ся.

Уключина—кочет, гребка, качан.

Уковыривать, -рять, -рнуть — колупати, вколупнути.

Укокошить—уколошкати, улокошетити, укландати, упорати, укласти, умамошити, уколошматити.

Уколачивать, -лотить — вбивати, вбити, повбивати.

Уколоть, сказать колкость — загвоздити.

Уколь—штих.

Укомплектовать — укомплетувати.

Укора—докір, догана.

Укорачивать, укоротить—надкорочувати, -тити, скорочувати, скоротити, прикорочувати, -тити, надкраювати, -краяти, надкроювати, -кроїти, покорочати, -тити.

Укоренение—укорінення.

Укоренять, -нить, -ся—укоріняти, -ренити, закоренювати, -нити, -ся.

Укоризна—см. Укора.

Укоризненный, о—докірливий, укірливий, дорікливий, о.

Укоритель, -ница — докірник, -ця.

Укорять, -рять — докоряти, -рити, дорікати, -ректи, урікати, уректи, наругувати, -гати.

Укосъ—покіс.

Украдкой—украдьки, крадькома, потай, крадемці, крадці, крадки, знишка, покраденці, покрадці, покрадьки, покрадаємці, покрадаємо.

Украсть—украсти.

Украшать, украсить — уряжати, урядити, припоряжати, -дити, роскрашати, -сити, окрашати, -сити, закрашати, -сити, покрашати, -сити, чепурити, зчепурити; (зеленью) умаювати, умаїти, обмаювати, обмаїти, замаювати, клечати, поклечати; (цвѣтами) квітчати, уквітчати, заквітчати, учічкати; (рѣзьбой, инкрустацією) цяцькувати, поцяцькувати, уцяцьковувати, -кувати; (гвоздяной обивкой) цвяхувати, вицвяхувати.

Украшение — покраса, украса, окраса, прикраєа; стекляное—склянина; (дѣйствіе) прикрашання, уряжання, припоряжання, цяцькування, квітчання, умаювання, клечання.

Украшенный—уряжений, припоряжений, прикрашений, цвіткований, квітчаний, умаяний, клечаний.

Укромный, о—прикройний, захистний, закритний, о; уголокъ—забіч, затишок.

Укропъ, раст. Anethum grave oleus—кріп, укріп.

Укротитель—приборкач.

Укротительный—присмирний, ускромний.

Укрощать, укротить—ускромляти, -мити, приборкувати, -кати, укоськувати, укоськати.

Укращение—ускрома, приборкання, загамування.

Укрывание—укриття, окривання; перехов, передержання.

Укрыватель, -ница — передержанець, -жанка, переховник, -ця.

Укрывательство—перехов, перехованка, передержання.

Укрывать, укрыть (одѣяломъ) —обгортати, -рнути, одівати, одіти, окривати, -крити, покривати, -крити; (похищенное) переховувати, -ховати, передержувати, -жати.

Укрываться, укрыться—обгортатися, -рнутися, окриватися, -ритися, покриватися, -критися; (за кѣмъ)—захилятися, захилитися; переховуватися, -ховатися, затаюватися, затаїтися, схищатися, схиститися.

Укрывшийся—схованець.

Укрѣпительный — підживливий, підсильний, зміцливий.

Укрѣпление—зміцнення; форт, шанці.

Укрѣплять, -пить — зміцнювати, зміцняти, зміцнити, уміцняти, нити, моцювати, змоцювати, умоцювати, мосувати, умосувати, посильняти, -нити.

Уксусникъ—оцетар.

Уксусница—оцетниця.

Уксуснокислая соль — оцетян.

Уксусный—оцтовий.

Уксусъ—оцет.

Укупоривать, -рять —затикати, заткнути; пакувати, запакувати.

Укупорка — затикання; пакування.

Укупорщикъ, -ца — пакувальник, -ця

Укусывать, -сять—кусати, укусити.

Укутывать, -тать — угортати, угорнути, затушковувати, -кувати.

Укушение—укус.

Улавливать, уловить—ловити, вловити, впіймати, схоплювати, -пити.

Улажение — полагода, уладнання.

Улаживание—лагодиння.

Улаживать, -дить —залагоджувати, залагодити, заладнати, улагоджувати, улагодити, уладновувати, уладнати.

Уламывать, -мать, -мить — відламувати, мати; см. Уговаривать.

Уласкать — ублагати.

Улегаться, улечься — укладатися, укластися, уложитися; уміщатися, уміститися; (о вѣтрѣ, бурѣ) перебурхати, ущухнути, угамуватися, унишкнути.

Улей — вулик, пенъ, колода.

Улепетывать, -тнуть — втікати, втекти, п'ятами кивати, наживати, дмухнути, дременуть, допотіти, лопонуть.

Улетать, -тѣть — відлітати, відлетіти, полетіти, вилетіти.

Улетучивать, -чить, -ся — випарювати, выпарити, вивітрювати, вивітрить, угазувати, -зити, -ся.

Улетѣть — улѣтання, виліт.

Улизнуть — шмигнути, майнути, лопонуть.

Улика — доказ.

Улитка (садовая) Helix — павлик, равлик, лаврик, слимак, петрик; завитая-кукланка, кукулюх; водяная-п'явушник; Limax-масляк.

Улитковый — павликовий, равликовий, лавриковий, слимаковий, петриковий.

Улиткообразный — равликуватий, павликуватий, слимакуватий.

Улица — вулиця, юлиця, юлас; узкая, тѣсная — сутісок.

Уличать, -чить — доказувати, -зати.

Уличитель, -ница — доказчик, ця.

Уличительный — виявний, виказливый, доказливый.

Уличный — вулишний.

Уловка — викрут, подход, виверт.

Уловчивый — виверткий, викрутний.

Уловъ — полов.

Уложение — упакування; статут; о наказаніяхъ — стутут карний.

Улусъ — табор, кочовище.

Улучать, -чить — знаходити, найти, заставати, застати, запопадати, -пасти, здибати, здибати; время-добирати, добрати час.

Улучать, -шить — поліпшати, -шити.

Улучаться, -шиться — кращати, покращати.

Улучшение — поліпшення.

Улыбаться, -бнуться — усміхатися, -хнутися.

Улыбающийся — усміхливый.

Улыбка — усміх, просміх, осміх, усмішка.

Умазывать, -зать — замазувати, -зати; улещати; улестити.

Умаивать, -ять — натруджувати, -дити, томити, натоми-ти, притомити; -ся — змѣгтися, ухоркатися, ухекатися.

Умаление — помаління; достоинства — принегіднення.

Умалительный — зменшливий.

Умалишенный — божевільний.

Умалчивание — замовчання.

Умалчивать, -чать — поминати, -нути мовчки.

Умалывать, умолоть — молоти, змолоти.

Умалять, -лить — малити, помалити; -ся — малитися, змалитися, маліти, змаліти.

Уманъ, раст. Inula Helenium — дивосил.

Умасливание — улещання.

Умасливать, -лить — умащувати, умастити; улещати, улестити, масткословити, ума-сткословити.

Уматывать, умотать — завива-ти, -винуть.

Умачивать, -чить — умочувати, -чити.

Умашать, -стить — мостити, ви-мостити.

Умашивать, -стить — умощувати, -стити.

Умедливать, -лить — зменшати, зменщити; спиняти, -нити.

Уменьшать, -шить — умаляти, -лити, умалькувати, зменшати, -шити, надменшати, -шити.

Уменьшаться, -шиться — умалятися, -литися, маліти, малитися, змаліти, меншати, зменшати, надменшатися, -шитися, збавлятися, збави-тися; о морозѣ — пересіда-тися, -сістися.

Уменьшение — поменшання, зме-ашення, поменшення.

Уменьшительный — зменшли-вий; грам. — здрібнілий.

Умертвитель, - ница — душо-
губ, -ка.

Умершій — умерлий, помер-
лий.

Умерщвление — умертвiння.

Умерщвлять, -ртвить — мертви-
ти, умертвити, губити, згу-
бити, стратити, заморду-
вати.

Умиление — умиленність.

Умилительный, о — умилен-
ный, о.

Умилосердить — уласкавити.

Умилосердиться — зглянутися
на, змилосердиться, змилос-
ститися, здобритися.

Умилостивительный — змилос-
тивный.

Умилостивление — уласковлен-
ня.

Умилостивлять, -вить — ула-
скавлювати, -вити, благати,
ублагати; -ся — милосерди-
тися, змилосердиться, ла-
скавитися, зласкавитися.

Умильный, о — ніжний, ласка-
вий, прихильний, о.

Умилять, -лить — зворушати,
-шити, розчулювати, -лити.

Уминать, умять — уминати,
умняти, хламать, зхламати,
жумрати, зжумрати, уме-
режувати, умережити, умо-
лоти, уперезати.

Умирать, умереть — конати,
сконати, вмірати, вмерти;
(шутливо) дуба дати, гиг-
нути, одубіти; . страдать
отъ боли — минатися з
болю.

Умирающий — умірущий, меру-
щий.

Умиротворение — утихомирен-
ня, утишiння, лагодiння.

Умиротворять, -рить — утихо-
мирювати, -мирить, утиша-
ти, утишити, улагодити.

Умникъ, ца — розумаха, розу-
мець, -ница; хитрець — муд-
рагель, мудрагель.

Умничать — мудрелити, мудру-
вати.

Умно — разумно, з разумом.

Умножать, -жить — побiльша-
ти, -шити, спорити, приспо-
ряти, -рйти; арием. — мно-
жити, помножити.

Умножаться — споритися, пло-
дитися, побiльшатися.

Умножение — множення, помно-
ження.

Умножительный — помножний.

Умный — розумний; понимаю-
щий — тямущий, тямучий.

Умнѣть — розумнiшати, муд-
рiти.

Умозаключение — сильогiзм,
умовивод, висновок.

Умозрительный, -о — теоретич-
ный, -о.

Умозрѣние — теорiя.

Умолачивать, -лотить — вимоло-
чувати, вимолотити.

Умолкать, -кнутъ — мовкнути,
замовкати, мовкнути, ниш-
кнути, занишкнути; о мно-
гихъ — помовкнути.

Умолкъ, безъ умолку — без
устанку.

Умолоть — вимолот, намолот.

Умоль — помел, мливо.

Умолять, -лить — благати,
заблагати, ублагати, вимо-
лити, усамобожити.

Умоляющий — благущий.

Умопомрачение — паморока.

Умора — сміх, сміховище.

Уморительный, о — смішний,
кумедный, о.

Уморить — уморити, замори-
ти, згубити, улелекати,
улолукати; смѣхомъ — засмі-
шити.

Умориться — уконатися, доні-
гатися.

Уморъ — смерть.

Умочиться — упудитися.

Умственный, о — розумовий, о.

Умствовованіе — мудрування,
розумування.

Умствовать — мудрувати, розу-
мувати.

Умудриться — умудруватися,
ухиститися.

Умчать — замчати, помчати;
-ся — погнати, полинати.

Умъ — разум.

Умывальникъ — умивальница,
мийница.

Умывальный — умивальный,
мийный.

Умываніе — умивання.

Умывать, умыть — умивати,
умити.

Умысль — знарок, намір, за-
мір.

Умытый — умиваний.

Умышленный, о — умисный,
навмисный, о.

Умышлять, -лить—наважувати-ся, -важитися, наміряться, міритися.

Умѣлый, о — умілий, умінний, умітний, о.

Умѣніе—уміння, тьма, уміток.

Умѣренность — мірність, помірність, поміркованість.

Умѣренный, о—мірний, помірний, поміркований, о.

Умѣрять, -рять — зменшати, зменшити, спиняти, зупиняти, -нити, гамувати, угамувати.

Умѣстительный — просторий, обширный.

Умѣстность — доречність, додільність, доладність.

Умѣстный, о — доречний, додільний, о, доладний, е.

Умѣть — уміти.

Умѣющийся—умітний.

Умѣшивать, умѣсить — вимішувати, вимісити.

Умѣщать, -стить — уміщати, умістити, зміщати, змістити.

Умѣщение — уміщення, зміщення.

Умягчать, -чить — змякшувати, -шити.

Умягчение—змякшення.

Унавожение — угноювання, загноєння, нагноєння, прогноєння.

Унавоженный—гнояний, угное-ний, прогноєний, загное-ний, нагноєний; ное поле-гноянка.

Унавоживать, -зить — підгноювати, підгноїти, угноюва-ти, -їти, загноювати, -їти, прогноювати, -їти, нагноювати, -їти, вигноювати, вигноїти.

Унаследованный—спалий, одичений, оспадкований.

Унаследовать — оспадкоємити, оспадкувати, одичити.

Унесение—уносини, заносини, унесення, занесення.

Универсальный — універсаль-ний.

Университетский — универси-тетський.

Университетъ—университет.

Унижать, -зить—знижати, зни-зати, зневажати, -важити; -ся—гнутися перед ким.

Унижение—зневага, зневажан-ня.

Униженно — догодливо, уле-сливо,

Униженный—зневажений; до-годливий, улесливий.

Унизительность—нищість.

Унизительный, о—нищий, о.

Унижать, -зять—обнизувати, обнизати, нанизувати, зати.

Унимание—гамування, тихомп-рення; тамування.

Унимать, унять—гамувати, у-гамувати, погамувати, ути-хомирювати, -мирити; крове-тамувати, утамувати.

Уничижать, -жить—зневажати, -важити, упосліджувати, -дити.

Уничижение—зневага, упослі-дження.

Уничиженный — зневажений, упосліджений.

Уничижительный—зневажний.

Уничтожать, -жить — нищити, знищувати, знищити, по-знищувати, винищувати, винищити, повинищувати, тломити, потлумити, пере-водити, перевести, касува-ти, скасувати, ніщувати, знищувати, повертати, по-вернути в нівець, руйнува-ти, зруйнувати, поруйнува-ти, вибавляти, вибавити, затрачувати, -тратити.

Уничтожение (разорение)—звід, знищення, зруйнування, ялюндрування, сплюндру-вання, нівечення, сплішін-ня, зграсування: (отмѣна) касування, скасування, зне-сення; (истребление) затра-та, знищення; (изводъ) зглада; (пятень) вибава; (до основанія) зграсування.

Унія—унія.

Уніатскій—уницький.

Уніать, -ка—унита, -тка.

Уносить, унести — відносити, -нести, заносити, -нести.

Уносливый—баский, гарячий, палкий.

Уносный (о вещахъ) — краде-ний.

Уносъ—унесення; крадіж.

Унывать, уныть — журитися, зажуритися, сумувати, за-сумувати.

Унылость—смутисть, сумовистість.

Унылый—сумовитий, смутий, о.

Уныніе—смутисть, сум.

Уныривать, унырнуть—нуритися, зануритися, пуринати, упірниути; отъ кого—шмигнути, пірниути, гулькнути, югнути.

Унятіе—упин; утамування.

Упадать, упасть—падати, упасти; (съ шумомъ, стукомъ) бухнути, гегнути, чварахнути, гегегнути, шелепнути, бебехнути, беркицнути, брязнути; (съ высоты) обербенитися; (въ воду) шубовснути, булькнути, бовтнути; (въ обморокъ) зомлівати, зомліти; (въ безчувств. состояніе) непритомніти, знепритомніти; (приходить въ упадокъ) підупадати, -пасти, занепадати, занепасти; (ничкомъ) заноричитися.

Упаденіе—упад.

Упадокъ—занепад.

Упадъ, паденіе—звал, упад.

Упаковка—пакування.

Упаковывать, -ковать—пакувати, упакувати.

Упазывать, уползти—влазити, влізти, плазувати, поплазувати.

Упалой (о мѣстѣ) — гулящий, ваканцевий.

Упаривать, -рить — парити, спарити; угрівати, угріти.

Упасать, упасть—ховати, заховати, боронити, оборонити.

Упекать, упечь—випікати, випекти; запроторювати, -торити, заганяти, загнати.

Упеленывать, -нать—сповивати, сповити.

Упиваться, упиться—напиватися, питися, понапиватися.

Упирать, опереть — опірати, оперти, підпірати, -перти; натискати на.

Упираться, опереться—опіратися, опертися, упинатися, уп'ястися. опір ставати, стати, навратитися, зоп'ятитися.

Уписывать (жрать) — лупити, умережувати, жумрати,

умелигувати, хавкати, халавкати, халасати, чичморіти.

Упитанный—годований, одгодований.

Упитывать, -тать — годувати, одгодовувати, -дувати.

Упичкать—обгодувати, загодувати.

Уплата—заплата, виплат.

Уплачивать, -тить — виплачувати, виплатити.

Уплетать, уплесть — уминати, ум'яти, жум'яти, зжумрати, чичморіти, учичморіти, умережувати, -режити, хавкати, оперезати, халасати, умолоти, халавкати, умелигати.

Уплывать, уплыть—упливати, уплинути.

Уплотнившийся—затужавілий.

Уплотниться—затугавіти, затугнути.

Упованіе—надія.

Уповать — сподіватися, надіятися.

Уподобительный, о — порівняльний, о.

Уподобление—порівняння.

Уподоблять, -бить — порівнювати, прирівнювати, -няти.

Уподчевать—утрактувати.

Упоение—захват, заласся.

Упоительный — заласний, захватний, упивний.

Упоить—запоіти.

Упокоение—спокій, спочинок.

Упокоительный — заспокойливый.

Уполномоченный — уповноважений, повновластний; сущ. — повновластник.

Уполномочивать, чить — уповноважувати, -важити.

Уполномочіе — уповноваження, повновласть.

Упомянутое — згадка, споминка.

Упомянуть, мянуть — згадувати, -дати, наменити, нути, поменити, нути.

Упомянуть — упам'ятати, запам'ятати.

Упомянутый—згаданий.

Упорный, о — упертий, омурний, затятий, завзятий, пенякуватий, затинчивий, затинчливий, фаззний, мерявий, забісований, закла-

тий, запеклий, норовливий, норовистий, пенькуватий.
 Упорство — упертість, огурство, сгурність, пенякуватість, забісованість, запеклість, заклятість, завзяття.
 Упорствовать — упирувати, упиратися, огурятися, завзятися, правити своє.
 Упорхать, -хнуть — спурхати, -хнути.
 Упоръ—опір; підпора, супор.
 Упорядочить — упорядкувати, улаштувати.
 Употребимый — ужитковий.
 Употребительность — уживальність.
 Употребительный — уживаний, уживальний.
 Употребление — уживання, ужиток, ужиття, заживання.
 Употреблявший — уживаний.
 Употреблять, -бить — уживати, ужити, ужиткувати, зужиткувати; (въ пищу) споживати, -жити, заживати, -жити.
 Употребляться, -биться — уживатися, ужитися.
 Управа — управа.
 Управитель, -ница — керовник, -ця, зарядний, -ча.
 Управительский — керовницький, зарядницький.
 Управление — заряд, керування, урядування; управа.
 Управлять — керувати, урядувати, правувати, правити, заряджувати, орудувати, порядкувати.
 Управляться, -виться — поратися, упоратися, справлятися, справитися, порядкуватися, упорядкуватися.
 Управляющий — керовник, керовничий.
 Упражнение — вправа, працювання.
 Упражнять — вправляти, працювати; -ся-вправлятися; тренироваться — муштруватися.
 Упразднение — знесення, скасування.
 Упразднять, -нить, -ся — касувати, скасувати, -ся.
 Упрашивание — припроха, грохання.

Упрашивать, сить — припрохувати, - сити, кландати, укландати.
 Упреждать, -дять — см. Преупреждать.
 Упрекать, -кнуть — урікати, урєкти, картати, покартати, уклєняти, -нити, ганити, наганити, докоряти, -рити, дорікати, -ректи.
 Упрекъ — допрік, закид, докір, догана.
 Упречный — докірний.
 Упрочение — зміцнення, забезпечення, безпека.
 Упрочивать, -чить — зміцняти, -нити, забезпечати, -чити.
 Упрощать, -стить — спрощувати, спростити.
 Упрощение — спрощення.
 Упругий, -о — пруживий, дерзкий, напругий, тугий, пружинуватий, -о.
 Упругость — пруживість, дерзкість, напругість, тугість, пружинуватість.
 Упрыгаться — настрибатися, наскатися.
 Упрыгивать, -гнуть — відстрибувати, бнути.
 Упряжка — запряг; (между станциями) перегон.
 Упряжной, — запряговий.
 Упряжь — ронд.
 Упрямецъ, -мица — упиряка, затьон, -нка.
 Упрямится, — огурятися, упирувати, упіратися, пручатися, напіратися.
 Упрямото — упертість.
 Упрямый — упертий, огурний, упірний, затинчивий, затинчливий, фацарний, мерявий, зяттий, запеклий, забісований, зачортований, пенякуватий, пенькуватий, норовливий, норовистий, завзятий.
 Упрятывать, -тать — ховати, сховати, захоати; правторити, заправлориги, запроторювати, -торити.
 Упускать, упустить — випускати, випустити; пропуска-ти, пропустити.
 Упущение — пропуск; занедбан-ня; по службѣ — служба провина.
 Ура — слава!

Уравненіє—рівна(я)ння, зрівна(я)ння.
 Уравнивать, -нять — рівняти, вирівнювати. вирівняти; рівняти, зрівняти, прирівняти, порівняти.
 Уравнительный—урівняльний.
 Уравновѣшенный—рівновагий.
 Уравновѣшивать, -сить, -ся — рівноважити, зрівноважити, -ся.
 Ураганый — хуртовинний, бирсовий, борвійний.
 Ураганъ — хуртовина, бирса, борвій, борва, шурубур, гуррикан.
 Уразумѣвать, -мѣть — розуміти, зрозуміти, урозуміти, розчумати, учовпити, утямити, розщолопати, збагнути, розчовпати.
 Урегулировать—урегулювати.
 Урезонивать, -нить—умовляти, умовити.
 Урильникъ—уриналь.
 Урина—щина, щини, сеч, сциклини, сциклиння, сиклини.
 Уринный—сечний, сиклинний.
 Уровень — рівень, рівноземник; (снарядъ) ґрунтвага.
 Уродина—калара, вирод, ви-родок.
 Уродливый, -о—каларний, ви-родливий, калікуватий, -о.
 Уродовать, изуродовать—спотворювати, спотворити, каларити, зкаларити, калічити, скалічити.
 Уродство—каларність.
 Уродъ — калара, вирод, чудовисько, ви-родок.
 Урожай—урожа, урож'я, урожай, уроджай, урод, дорід, зрожай.
 Урожайный, -о — зарідливий, дорідний, дорідливий, зрідний, зарожедний, -о.
 Урожать, уродить — родити, зародити, уродити, природити.
 Урожденный — рождений, родом.
 Уроженецъ, -ка — рожденець, рождєнка, урожденець, -нка, нарожденець, -нка.
 Урокъ—лекція; завдання.
 Уронъ—затрата, шкода, стра-та.
 Урочище—місцина.

Урочный — закладний, зав-даний.
 Урчаніє—куркання, дурчання.
 Урчатъ—куркати, дурчати.
 Урывать, урвать — уривати, увірвати, ускуб(ну)ти.
 Урывками—прихідцями, прихватком, прихапцем, прихапці, прискаком, урив-цем.
 Урывокъ—обривок.
 Урывочный—обривковий.
 Урѣзка—утинок.
 Урѣзывать, -зять — утинати, утнути, утяти, краяти, украяти.
 Усадебный—селитьбовий, об-ійстєзий.
 Усадьба — обійстя, посілля, плєць, селитьба.
 Усаживать, -дить — саджити, посадовити; (деревьями) за-сажувати, висажувати, -дити.
 Усаживаться, усѣсться—садо-витися, усадовитися, моститися, умоститися.
 Усачъ—усань, вусань, пру-дивус.
 Усвоєніє — (перениманіє) за-своєння; присвоєння, при-влaщеннє.
 Усвоивать, усвоить — засво-ювати, своіти; (сдѣлать чу-жое своимъ) присвоювати, -своіти, привлащувати, -стити.
 Усердіє — загара, падковн-тість, ширість, чапкість.
 Усердный—загарливий, пад-ковитий, ширий, чапкий.
 Усердствовать — падкувати, пильнувати, щирувати.
 Усидчивость — усидливість, посидючість.
 Усидчивый, -о—усидливий, по-сидящий, посидючий, -о.
 Усидѣть—уседіти, усидіти.
 Усикъ (у растеній)—натъ.
 Усиженіє—зміцненнє.
 Усиливать, -лить — зміцняти, -нити, засилювати, засилити, моцювати, змоцювати.
 Усиливаться, -литься — міцні-ти, зміцніти, міцнішати, поміцнішати, дужчати, по-дужчати, вбиватися, вби-тися в силу, зміцнятися, -нитися, усилєніти; о вѣтрѣ —розвихатися.

Усиліе — посилок, зусилля, силкування, натуга.
 Усиленный, о—зміцнений, о;
 (о работѣ) натушний, за-
 гарливый: (о просьбѣ) рев-
 ный, о.
 Ускакивать,-кать — скакати,
 поскакати.
 Ускользать,-знуть — вислиза-
 ти, вислизнути, випорску-
 вати, випорснути, вихоп-
 люватися, вихопитися.
 Ускореніе—прискорення.
 Ускоренный—прискорений.
 Ускорять,-рить—прискоряти,-
 рити.
 Услава—осолода.
 Усладительный, о—солодкий,
 о.
 Усладникъ черный, раст. *Ogo-
 bus niger*—царь-зілля.
 Услаждать, дить,-ся —усолод-
 жувати,-дити, осолоджува-
 ти,-дити,-ся.
 Услаждене—см. Услава.
 Услащать,-ститъ-присолоджу-
 вати,-дити, підсолоджува-
 ти,-дити, обсолоджувати,-
 дити.
 Условіе—умова, рядна, домо-
 ва, установка, пакта, кон-
 тракт, токма.
 Условле ный-умовлений, умо-
 вный, домовный.
 Условливаться,-виться—умов-
 ляться, умовитися, токми-
 тися, стокмитися, домовля-
 тися, єднатися, з'єднатися,
 поєднатися.
 Условность—умовність.
 Условный, о—умовный, о.
 Усложнение — ускладнення,
 утруднення.
 Усложнять,-нить — ускладня-
 ти,-нити, утрудняти,-нити.
 Услуга—ослуга, послуга, при-
 слуга.
 Услужение—услуга, найми.
 Услуживать,-жить—услужову-
 вати, usługувати, прислу-
 говувати, гувати, догоджа-
 ти,-дити.
 Услужливость—догодливість,
 прислужність.
 Услужливый, о — догодливый,
 прислужный, о.
 Услыхать,-шать—почути, учу-
 ти, зачути, перечути, дочу-
 ти, прочути, наслухати.

Услышаніе, въ выраженіи: во
 услышаніе — голосно, при-
 людно, щоб усі чули.
 Услѣдить—достерегти, допиль-
 нувати, дослідити.
 Усматривать,-рѣть — убачати,
 убачити, спостерегати, гти,
 побачити, угледіти.
 Усмирение—утихомирєння, ус-
 крома, загамування.
 Усмиритель,-ница — погамов-
 ник,-ця, тихомирник,-ця.
 Усмирительный —погамовный,
 угамовный.
 Усмирать,-рить —тихомирити,
 утихомирювати, - мирити,
 утишати, утишити, прити-
 шати,-шити, улагоджувати,
 улагодити.
 Усмотрѣніе — погляд, розсуд,
 подум, гризволяще; на ва-
 ше усмотрѣніе-вам на приз-
 воляще, на ваш розсуд.
 Усмѣхаться,-нутъся — усміха-
 тися,-хнутися, осмішкува-
 тися, осміхатися, осколя-
 тися, оскальнутися.
 Уснащать—снастити.
 Уснувший—заснулий.
 Уснуть—заснути, поснути.
 Усобица—чвара.
 Усовершенствование — удоско-
 налення.
 Усовершенствованный — удо-
 сконалений.
 Усовершенствовать,-ся — удо-
 сконалити,-ся.
 Усовный турретъ, раст. *Tur-
 ritis glabra* - пужник.
 Усовѣщеваніе — умовляння,
 нагущання.
 Усовѣщевать — умовляти, на-
 пучувати, нагущати.
 Усолъ—усолення.
 Усолѣлый—усолений.
 Усопшій—небіжчик.
 Усохшій — сухой, вислохлий,
 усохлий.
 Успеніе — смерть, сконання;
 (праздникъ) перша пречи-
 ста.
 Успенскій — першопречистен-
 ський;-постъ-спасівка.
 Успокоение — заспокоєння; упо-
 кій, спокій, спочинок.
 Успокаивать,-коить —заспоко-
 ювати, - коїти, утишати,
 утишити, тихомирити, ути-
 хомирювати, -мирити, упо-
 коювати, коїти, улагоджу-

вати, улагодити, гамувати, угамувати, кутати, покутати.

Успокаиваться,-коїться — упокоюватися,-коїтися, заспокоюватися,-коїтися, утихомирюватися,-мириться, гамуватися, загамуватися; отъ вспышки гнѣва-відходити, відійти; умѣрять свой пылъ-осідатися, осістися, осідати, осісти.

Успокоительный, о — заспокойливий, о.

Успѣвать, успѣть — устигати, устигнути, устигти, постигати, -стигти, успішатися, успішитися, успівати, успіти; (имѣть успѣхъ) поступати,-пити учому; (доѣхать) заїздити, заїхати.

Успѣхъ—доспѣх, успіх, поспѣх, трай, поступання.

Успѣшный, о — погіншливий, поступний, трайливий, трайний, о.

Уста—вуста.

Уставать, устать — заморятися, замсритися, томитися, утомитися, натомитися, потомитися, змогтися, знігатися; отъ ходьбы-підбиватися,-битися, підтоптуватися, топтатися, -перетупцюватися,-тупцюватися; (отъ танцевъ) перетанцюватися,-танцюватися.

Уставляют,-вить — заставляти, заставити, розставляти, -ставити; глаза-встромити, вліпити очі.

Уставъ—статут, регула.

Устаивать, устоять—устоювати, устояти, опіратися, опертися;-ся-устоюватися, устоятися, осідати, осісти, ушолочувати, ушолочати.

Усталость—утома, змора.

Усталый, о — утомлений, морений, зморений, стомлений, знеможений, трудний, о.

Усталъ—утома.

Устанавливать,-новить — установлювати,-новити, уставувати, уставити; порядокъ-упорядковувати,-кувати.

Устанавливаться,-виться--ставитися, уставитися; заставлятися, засталитися;(о погоды) устодолитися; (ряда-

ми) шикуватися, ушикуватися.

Установившийся — станівкий. Установка--становлення, устанавлення.

Установление — установа.

Установленный, узаконенный — поставний.

Устарѣвший—задавнений; перестарілий.

Устарѣлый — см. Устарѣвший.

Устарѣть — здавніти, здавнитися, перестаріти.

Устерегать, -речь — берегти, уберегти, пильнувати, допильнувати.

Устилать, устлать — устеляти, устелити, покривати, крийти, мостити, вимостити.

Устилка—устеляння.

Устный, о—словний, словами.

Устой, техн.—бик.

Устойчивость — станівкість, держкість, твердота.

Устойчивый-становкий, держкий.

Усторонье—убіч, одшиб, белобень.

Устраивать, устроить, -ся — упорядковувати, -рядити, споряджати,-дити, споруджувати,-рудити, уряджати,-дити, опоряджати, -дити, упорядковувати, -кувати, облагодити, утокмити; благоустроить-окукобити.

Устранение—(несов. в.) усунування; (совер. в.) усунення.

Устранять,-нить — усувати, усунути.

Устраняться,-ниться — усуватися, усунутися.

Устрашать,-шить — страхати, застрахати, страшити, застрашити, настрашити.

Устрашающий—страшкий.

Устрашение — настрашка, пострах, страхання.

Устремление — направа, зворіт.

Устремлять,-мить — направляти, -правити, звертати, звернути, накерувати; взоръ - вдивляти, едивити очі.

Устремляться,-миться — кидатися, кинутися, метатися, метнутися, полинутися, поринутися, шугнутися; -толпой-сунути.

Устрица - острей; рѣчная —
скойка.
Устричный—острейный.
Устроение — урядження, упо-
рядкування, облагода.
Устройство—злагода, споруда,
спорудження; строй-лад,
устрий.
Уступать, пить — попускати,
попустити, відступати,
-пити, перепускати, . пере-
пустити; (очередь, дорогу,
мѣсто)-оступатися, пѣтися;
(въ цѣнѣ) поступати, -пити;
(подговору) на підмову, до
підмови даватися, датися.
Уступка—поступок, поступка.
Уступчивый, о — здатливий,
поступливий, подільчивий,
несперечливий, о.
Уступщикъ, -ца — поступник,
-ця.
Уступъ—приступок, лава; (въ
скалѣ) прискалок.
Устье—(рѣки) гирло; (печи)
челюсти.
Усугубленіе—подвоєння.
Усугублять, бить — подвою-
вати, -двоїти.
Усумниться—посумнитися.
Усушивать, -шить — висушу-
вати, висушити.
Усушка—висушка, пересушка.
Усчитывать, - тать, учеть
—облічувати, -чити.
Усъ—вус.
Усылать, услать — засилати,
заслати.
Усыновитель, ница — прибі-
раник, -ця.
Усыновленіе — прибирання,
прибрання.
Усыновленный, ая — прибра-
нецъ, -нка.
Усычовлять вить—прибирати,
-брати.
Усыпальница—усипальня.
Усыпать, усыпать—посипати,
-сипати, пороштити, споро-
шити; одсипати, -сипати.
Усыпительный—усипливий.
Усыпленіе—усипляння.
Усыплять, -пить — усипляти,
присипляти, -спати.
Усыхать, усохнуть—усыхати,
усохнути, посохнути, повси-
хати.
Усъкать — цѣкувати, тюкати,
тюгукати.

Усѣвать усѣять — засівати,
засіяти, зрясити.
Усѣвъ—засів.
Усѣкать, усѣчь — утинати,
утяти, одтинати, одтяти,
осікати, осікнути.
Усѣкновеніе—головосік.
Усѣченіе—стинання.
Усѣченный—стятый.
Утаивать, -утаить—затаювати,
затаїти, похищати, -тити.
Утайка—затаїння, перехови.
Утайщикъ, -ца — затайник, -ця,
переховник, -ця.
Утапывать, -тать—утоптува-
ти, -тати, утолочувати, -ло-
чити, торувати, уторува-
ти.
Утаскивать, -тащить—цупити,
поцупити, цобрити, підцо-
брити, тягти, потягти.
Утварь—посудок, рижа, баса-
манья.
Утвердительный, о — натверд-
ный, о.
Утверждать, -дять — твердити,
затверджувати, - дити,
стверджувати, -дити.
Утвержденіе — твердження;
ствердження, затвержден-
ня.
Утекать, утечь—витікати, ви-
текти; повитікати.
Утекъ—утеча, утіканка; на
утекъ—навтікача, навтіки.
Утенокъ—кача, каченя, качат-
ко, каченятко.
Утерпѣть—утерпіти.
Утесистый — щовбуватий,
щолбуватий.
Утесъ—щовб, щовба, щолба,
стрімчак.
Утечка—витік, витіканья.
Утиный—качачий, качиний.
Утиральникъ—рушник.
Утираніе—утирання.
Утирать, утереть — утирати,
утерти, витирати, витерти.
Утирка—утирання; ганчірка.
Утихать, -хнуть — ущухати,
хнути, тихшати, тихнути,
притихнути, стишатися,
стишиться, нишкти, за-
нишкти, уталашитися.
Утихшій—утихлий.
Утишать, -шить — стишати,
стишити, угомоняти, нити,
гамувати, угамувати, за-
спокоювати, -коїти.

Утишеніе—утихомирєння, уга-
мування, заспокоєння.

Утка, пт. *Anas* — качка; *A.*
crecca—чиранка, чирєнка,
черєнка; мускусная — шав-
кун; *A. acuta* — острохво-
стка; *A. rutila* — огарь; *A.*
querquedula—чиря, чирка;
A. boschas—крижанка; ны-
рокъ—норєць, пурни-коза.

Уткнуть—уткнути, устроми-
ти.

Уткнуться, углубиться — пов-
нурюватися.

Утконось, зоол. — дзьобань,
іжатець.

Утлый — трухлий, діравий;
хирлявий.

Утокъ—поріб, піткання.

Утоленіе—заспокоєння.

Утолочь—утовкти.

Утолщать,—стять — робити,
зробити товщим.

Утолщаться—товщати.

Утолять,—лить — заспокоюва-
ти,—коїти.

Утомительность — утомність.

Утомительный, о — утомний,
моркий, сапкий, о.

Утомленіе—утома.

Утомленный — стомлений; (ра-
ботой) — струджений, згаро-
ваний, спрацьований, змо-
жений, трудний.

Утомлять, утомить — томити,
утомити, трудити, струдити,
морити, зморити, замори-
ти, знудити, унигати, умор-
хати, ухоркати, ухекати,
укодокати.

Утомляться,—миться—знемага-
тися, знемогтися, утомля-
тися,—митися, спрацьовува-
тися, —цюватися, зморюва-
тися, зморитися, підбити-
ся, умонятися, утанажити-
ся, уманіжитися, приста-
вати,—стати, поприставати.

Утонувшій—утоплий.

Утончать,—чить—тончити, то-
нити, потонити.

Утончаться,—читься — тонша-
ти, потоншати.

Утонченіе—витончення.

Утонченность — витонченість.

Утонченный, о—витончений, о.

Утопать,—нуть — потопати,—ну-
ти, топиться, утопиться,
затопиться.

Утопающий—тонучий.

Утопленникъ — потоплєник, по-
топляник, потопельник, то-
пелець, утоплений.

Утопленница—утоплєна.

Утопный — утоплений, затоп-
лений.

Утоплять,—пить—топити, уто-
пити, затопити.

Утраивать,—ить—троїти, пот-
роїти.

Утрамбовывать,—бовать—талу-
вати, уталувати.

Утрата—потрата, трата, згуба.

Утрачивать, утратить — утра-
чати, утратити; довѣріє
къ кому —зневѣряться,—вѣри-
тися.

Утренникъ — приморозок, хо-
лодні зорі.

Утренний—уранішній, раніш-
ній, раній, зараній, ранко-
вий.

Утренняя, —утреня, вутреня,
ютреня.

Утро — рано, ранок; раннее-
заранок, поранок; рано по
утру — зрана, рано вранці;
съранняго утра-спозаранку.

Утроба—черево; (матка) мати-
ця, ураз.

Утроєніе—потроїння.

Утроивать,—ить — потроювати,
—іти.

Утромъ—уранці.

Утруждать — утрудняти, тру-
дити, турбувати, клопотати.

Утучненіе—угноїння.

Утучный — гладкий, опаци-
стий.

Утучнять,—нить—тучити, уту-
чити; угноювати,—іти.

Утѣсненіе—утиск.

Утѣснитель,—ница — утискач,
—чка.

Утѣснять,—нить — утискати,
утиснути, гнобити, пригно-
бити.

Утѣха—потіха, утіха, радість.

Утѣшать,—шить — потішати,—ті-
шити, радувати, пораду-
вати.

Утѣшеніе—утіха, потіха; пора-
да, полєхкість.

Утѣшитель,—ница — порадник,
—ця.

Утѣшительность — потішність,
розважність.

Утѣшительный — потішний,
розважний, о.

Утюгъ — прас, праска, фрас, заліско.

Утюженіе — прасуванія.

Утюжить — прасувати.

Утянуть — поцупити, підцобрити.

Утятникъ — качник.

Утячій — качачий.

Уха — шерба, шербиця.

Ухабистый — бакаістий, бакаюватий, ямкуватий, ямуватий, вибоістий.

Ухабъ — вибій, вибо на.

Ухаживаніе — піклування, дбанія; любезничаніе — лицяння, залицяння, жениханія, зальоти; не серьезное — горобцювання.

Ухаживатель — залицяйник, зальотник, женихливець.

Ухаживать — (холить, угождать) доглядати кого, дбати, піклуватися про кого, панькатися, падькатися коло кого, пестити, пестувати кого; (любезничать) лицятися, залицятися, женихатися, упадати, лабузнитися.

Ухарскій, — хвацький, о.

Ухарь — хват, зух.

Ухватка — маніра, рух, виверт, викрут.

Ухватъ — рогач, брачка, хватки.

Ухватывать, -титъ — хапати, ухопити, схопити; -ся-хапатися, ухопитися, учепитися.

Ухвостье — висівки.

Ухитряться, риться — ухитровуватися, -руватися, прихитровувати, -рувати, схитровувати, рувати, схищатися, схиститися, прирозуміти.

Ухищреніе — хитрощі, підходці.

Ухищренность — хитрість.

Ухищренный, о — хятрий, о.

Ухищряться, -риться — ухитрятися ритися.

Ухлопать — угатити, угателити.

Ухмыляться, -нуться — осколятися, оскальнутися.

Ухо — вухо.

Уховертка — нас. *Tortricula angustula* L. — щипляк, щипак, кліщак, щипиця, щипапіча, хохолик, хохолаз, хохоланя, хохолак, хохол,

корець, щипчик; ухочистка - корповушка.

Уходитъ, уйти — виходити, вийти, піти, відходити, відійти, умикати, умкнути, зіходити, зійти; (о времени) упливати, уплинути.

Уходитъ — (промотать) розтринькати, промантачити, змарнувати; (убить) змордувати, замордувати, доконати.

Уходъ — відход, вихід; (при-смотръ) догляд, нагляд.

Ухудшать, -шить — угіршувати, -шити, погіршувати, погіршати, погіршити.

Ухудшаться, -шиться — гіршати, погіршати, ніячитися, поніячитися.

Ухудшеніе — угіршення, погіршення.

Ухудшившийся, пришедший въ упадокъ — поніячлий; (о людяхъ) зледащільий.

Уцѣлѣть — заціліти, зціліти.

Уцѣпиться, схватиться — очепиритися, учепитися.

Участвованіе — учасництво.

Участвовать — брати участь, мати участь.

Участье — участь.

Участковый — дільничний; -вое попечительство — дільничий патронат.

Участникъ, -ца — учасник, -ця; въ підприємстві — спільник, -ця; въ работѣ — супрягач; въ заговорѣ — змовник, -ця.

Участокъ — дільниця.

Участь — доля.

Учащать — почащати, учащати, унажуватися.

Учащийся — учень.

Учебникъ — підручник.

Учебный — шкільний; (о командѣ) — муштровий.

Ученикъ — учень, школяр, шкільник.

Ученица — учениця, школярка, Ученический — школярський.

Ученіе — учиття, учба, наука, учінка, навчення; военное — муштра.

Ученый — учений; (выученный) укий; -ное об ество наукове товариство; -ное изслѣдованіе, сочиненіе — наукова розвідка, розправа.

Учетный — дисконтный.

Учетъ — (подсчетъ) облік, регистрація; (вычетъ) вилічка; (банков.) дисконто.

Училище—школа.

Училищный—шкільний.

Учинять, -нить — чинити, учинити; что либо противонравств.—коїти, скоїти.

Учитель—навчитель.

Учительница—навчителька.

Учительствовать—учителювати.

Учительство—учителювання, учительство.

Учить, научить—вчити, навчати, навчити; воен.—муштрувати.

Учредитель, -ница—фундатор, -ка, закладач, -чка, засновник, -ця, надавець, вниця, установник, -ця.

Учредительный—установчий.

Учреждать, -дить—закладати, -класти, установляти, -вити, засновувати, -нувати, фундувати, зафундувати.

Учреждение—заклад, установа, інституція; фундація, заснування, установа.

Учтивецъ, -вица — чемник, -ця.

Учтивость — чемність, гречність, звичайність, ввічливість.

Учтивый, о—чемний, гречний, звичайний, ввічливий, о.

Ушастый—ухатий; суц.—ухач.

Ушатъ—цебер.

Ушибать, -бить, —забивати, -бити, побивати, побити.

Ушибаться, -биться—забиватися, забитися.

Ушибъ—забиток.

Ушивка—ушиття.

Уширение—пошир, розшир.

Уширять, -рить — поширяти, -рити, розширяти, -рити.

Ушистая ива, раст. *Salix angusta*—лізка.

Ушко—вушко; игольное—засилка; сосуда—дужка.

Ушку-никъ—ушкал.

Ушлець—збіг.

Ушное—шерба.

Ушный—вушний.

Ущеліе—міжгірря, кугава, язвина, межигірря, просмик, пересмик, роспалина, росколина.

Ущелочить (бѣлье)—узолити.

Ущемление—защекніння, уще-кніння.

Ущемлять, -мить — защикати, -кнути, ущикати, -кнути.

Ущербление—ущерб.

Ущерблять, -бить — щербити, ущербити.

Ущербъ—уєм, шкода; луны—ущерб.

Ущипывать, -пнуть — щипати, ущипнути; скубти, скубнути.

Уѣздить—(дорогу) уторувати; (коня) виїздити.

Уѣздный—повітовий.

Уѣздъ—повіт.

Уѣзжать, уѣхать—від'їздити, від'їхати, пов'їздити.

Уютность—затишність.

Уютный, о—затишний, захистний, о.

Уютъ—затишок.

Уязвимый—уразливий.

Уязвление—ураза, уразка.

Уязвленный—уражений.

Уязвлять, -вить—уражати, ура-зити.

Уяснение—вияснення.

Уяснять, -нить—вияснити, ви-яснити.

Ф.

Фабрика—фабрика; бумажная—папірня.

Фабрикантъ—фабрикант.

Фабрикатъ—виріб.

Фабрикация—робливо, вироб-ництво, фабрикування.

Фабриковать—виробляти, фа-брикувати.

Фабрить—чорнити.

Фабричный—фабрицький, фа-бричний.

Фаворитъ — милованецъ, ми-лованка.

Фазаний—маджаровий.

Фазанъ, пт. *Phasianus colchicus*—маджар.

Фаза (луны)—кватира.

Фазисъ—фаза.

Факель—смолоскип.

Факельный—смолоскиповий.

Факельщикъ—смолоскипник.

Фактически—фактично.

Фактический—фактичний.

Факторъ — (дѣятель, двига-тель, двиг. сила, начало) -чинник.

Фактура—рахунок, фактура.
 Фактъ—факт.
 Факультетъ—факультет, ви-
 діл.
 Фаланга—шик, лава; паукъ—
 фальянга.
 Фалангидъ, сѣнокосъ, насѣк.—
Phalangium orilio — косарь,
 косибав.
 Фалда—пола.
 Фальсификаторъ — фальшив-
 ник, фальтер.
 Фальсифицировать — фальси-
 фикувати.
 Фальшивить—фальшувати.
 Фальшивомонетчикъ— грошо-
 підробник.
 Фальшивый—фальшивий, під-
 роблений, підборний; изво-
 ротливый человекъ — кру-
 тихвіст.
 Фальшь—фальш.
 Фамиліарничать — панібрата-
 тися.
 Фамиліарно—запанібрата.
 Фамиліарность—панібратство.
 Фамиліарный—панібратський.
 Фанатизмъ—загорілість.
 Фанатикъ—загорілець.
 Фанатическій—загорілий.
 Фамилія—(семейство) родина;
 (племя) рід, покоління;
 (прозваніе) прізвище.
 Фанерка—форнір.
 Фантазеръ—химерник.
 Фантазировать — химерити,
 химерувати, заходити в
 хмару; въ музыкѣ—імпрови-
 зувати.
 Фантазія—фантазія; мрія, хи-
 мера.
 Фантастическій — фантастич-
 ний, химерний.
 Фанфаронъ—величайко, чвань-
 ко.
 Фарватеръ—стрижень.
 Фарсъ—жарт.
 Фартухъ—катран, катранець,
 заплата, заплата, заплата,
 запільчина, завіска; кожа-
 ный—шуствал.
 Фарфоровый—порселеновий.
 Фарфоръ—порселен.
 Фаршированный—начиняний.
 Фаршировать—начиняти.
 Фаршъ—осередок, начинка.
 Фасадный—чоловий, чільний.
 Фасадъ—чоло.
 Фасолевидный — квасолюва-
 тий.

Фасоль—квасоля, хвасоля.
 Фасоль огненная, раст. *Pha-
 seolus multiflorus* — королів
 цвіт.
 Фасонъ—стьон, кшталт, зразок.
 Фата—намітка вінчальна.
 Фатюй—вайло, мамула, ноз-
 граба, бамбула, тухтій.
 Фать—ферт.
 Фауна—фауна.
 Фашинникъ—тарас.
 Фашинный—тарасовий.
 Фэтонъ—фаетон.
 Фаянсовый—фаянцовий.
 Фаянсъ—фаянца.
 Февраль—лютень, лютий.
 Февральскій—лютневий.
 Фейерверкъ—фейверк, огнева
 штука.
 Фелонъ—шата.
 Фельдфебель—бунчужний.
 Фельдфебельскій — бунчужни-
 цький.
 Фельдшерскій — фельдшерсь-
 кий, фершальський.
 Фельдшеръ, -рица — лікарський
 помічник, -ця, фельдшер, -ка,
 фершал, -ка.
 Фельетонъ—фейлетон.
 Ферма—хутір, фільварок, під-
 варок.
 Ферментъ—бродило.
 Фермеръ—хуторянин, посесор.
 Фертикъ—штирк.
 Феска—феса.
 Фетишь—божок.
 Фехтовальний — фехтарський.
 Фехтовальщикъ—фехтарь.
 Фехтованіе—шермицерія, фех-
 тування.
 Фехтовать—фехтувати.
 Фибра, анат.—волокінце, жил-
 ка.
 Фиброзный—волокнуватий.
 Фига—дуля; раст. *Ficus Carica*
 — фіга; вялен. плоды—ин-
 жир.
 Фигляръ — (фокусникъ) шту-
 карь; (плуть) махляр, архим-
 ник, шальвіра, ошуста;
 (двуличный) облудник; (ско-
 морохъ) мартопляс.
 Фиговый—фиговий.
 Фигура—постать, постава, ста-
 тура, штатула, здіб; (геом.,
 ритор., въ танцахъ и кар-
 тахъ) фигура.
 Фигурировать—фигурувати.
 Физическій — физичний; -кая
 возможность—снага.

Фізіономія—обличчя.
 Филе—крижівка.
 Філейный—крижовий.
 Филенка—тахля.
 Филенчатый—тахльований.
 Филинъ, пт. *Strix bubo*—пугач.
 Филологическій — фільольо-
 гичний.
 Филологія—фільольогія.
 Философія—фільозофія.
 Филосфъ—фільозоф.
 Фильтровать—цідити, проці-
 жувати.
 Фильтръ — цідилок, цідилка,
 цідилко.
 Финансовый—фінансовий.
 Финансы—скарб, фінанси.
 Финиковый—датовий.
 Финикъ (плодъ)—дат.
 Финтитъ — крутитися, викру-
 чуватися, хитрувати; під-
 лещуватися, підлабузнюва-
 тися; кокетувати.
 Финтифлюшка — фрашка, дрі-
 бязок.
 Фискалитъ—шпигувати.
 Фискаль—шпиг.
 Фискъ—скарб державний.
 Фисташка, раст. *Pistalia vera*
 L.—юста.
 Фисташковый—юстовий.
 Фистула, мед. — нориця, вов-
 чок.
 Фитилекъ—гнотик.
 Фитиль—гніт.
 Фитильный—гнотовий.
 Фіалка, раст. *Viola odorata* —
 фіялка, фіязка, хвілка; *V.*
canina L.—братки, сокирки;
V. mirabilis L. — лісова фі-
 ялка, підлісок; *V. tricolor*—
 полуцвітки; *Hesperis matro-*
palis фіялка вечірня.
 Фіалковый—фіялковий.
 Фіаско—невдача; потерпѣть —
 облизня піймати, халявки
 попекти.
 Фиолетовый—фіялковий.
 Флагъ майва.
 Фланговый боковий.
 Флангъ—бік.
 Фланелевый—фанальовий.
 Фланель—фаналя.
 Фланеръ—похожай.
 Фланировать—похожати.
 Фланецъ, механ.—криса.
 Флегма — харкотиння, хряки,
 хлятьба; млявість.
 Флегматикъ—лемеха, флегма-
 тик.

Флегматическій—лемехуватий,
 флегматичний.
 Флетта—флет, гайда.
 Флейтисть—флетист, гайдарь.
 Флигель—придомок.
 Флиртовать—женихатися.
 Флиртъ—женихання, зальоти.
 Флотъ—фльо́та.
 Флюгеръ — погодник, вітро-
 вець, півник.
 Флюсь—флюс.
 Фляга—пляшка.
 Фокусникъ—штукаръ.
 Фокусничать—штукарувати.
 Фокусный—фізич., світозбір-
 ний, збіросвітний, огн. ще-
 вий.
 Фокусъ — штука, фігель, фі-
 гель; фізич.—збіросвіт, сві-
 тозбір, огнище.
 Фольга—сухозлотиця.
 Фонарный —лихтарний.
 Фонарь лихтарь, лихтарня,
 світич.
 Фондъ іста.
 Фонтанъ—водограй.
 Фонъ—тло.
 Фордыбака—нахаба.
 Фордыбачить —бутати, бриш-
 кати, пиндючитися, козири-
 тися.
 Форейторъ—хвалетор, хвореш.
 Форель, рыба *Salmo fario* —
 пеструг, струг, пестрюга.
 Форма — (внѣшн. видъ) здіб;
 (обмундированіе) уніформа;
 (образецъ) зразок, кшталт;
 (для печенія тѣста) ставець.
 Формированіе—формування.
 Формировать—формувати.
 Формулировать — формулю-
 вати.
 Форпостъ—бекет.
 Форсировать—скорити, прис-
 коряти.
 Форсистый — міцний, могут-
 ний; чваньковитий; чепу-
 ристий; пихатий, зарозумі-
 лий; меткий, моторний.
 Форточка квартира, кватирка.
 Фотографировать — світлити,
 фотографувати.
 Фотографія — світлина, фото-
 графія.
 Фотографъ — світляр, фото-
 граф.
 Фофанъ—дурень, кеп.
 Фразг—речення.
 Франтикъ — джэнджик, хвер-
 тик, хвинтик, надриганчик.

Франтить—хверцювати, чепу-
ритися.

Франтиха—чепуруха, парадни-
ця, дженджуриста.

Франтъ — чепурун, парадник,
фертик, хвертик, чепурко,
галанець.

Француженка—французка.

Французскій французький.

Французь—француз.

Франтовской.-ки--парадний, о.

Фрахтъ—фрахт.

Фрикадель — товченики ско-
ромні у юшці.

Франтовой—шиковний.

Фронто́нь—зимець.

Фронтъ—шик. лава.

Фруктовый—садовинний.

Фруктовщикъ—садовинник.

Фруктъ—садовина; (сушеные)-
сушня, сушениці.

Фу—пфел

Фукать, кнутъ—хукати, кнути.

Фуксинъ—куксин.

Фундаментальный. о — грун-
товний, фундаментальный. о.

Фундаментъ — селитва, бут,
підвалина, спід, підстава,
підмури.

Фунтовый—хунтовый, фунто-
вий, митровий.

Фунтъ—хунт, фунт, литра.

Фуражечный — кашкетовий,
каскетовий.

Фуражировать — фуражувати.

Фуражировка — фуражування.

Фуражка—каскет, кашкет.

Фуражный—фуражовий.

Фуражъ—фураж.

Фургонъ — кара-ан, будара
крытый — балагула, палуб-
частий віз.

Футляръ — покровець, тулу-
бець.

Футъ—стопа.

Фуфлыга—волоцюга, гультай.

Фуфлыжничать — волочитися,
тинятися, гультаювати.

Фуфырится — гніватися, бур-
моситися; вередувати, ко-
мизитися.

Фыркание—фоскання, форкан-
ня, прискання, чмихання,
саркання, пирхання.

Фырка́ть, - кнутъ — фоскати,
-снути, форкати, - кнути,
прискати, -снути, чмихати,
хнути, саркати, сарчати,
саркнути, пирхати, - хнути.

Х.

Хабазина—жердина, дрюк, по-
рвина.

Хабарить, безл.—щастити, та-
ланити.

Хазовей—показний.

Хазъ—ферт, хверт, чепурун,
галанець; початок ткани-
ни; брузумент.

Хай-цѣвка—козирь-дівка.

Хайланъ—горлань.

Халить—горлати, верещати.

Халамыга—незграба.

Халатность—недбалість, нед-
бальство, недбайливість.

Халатный—шляфроковий; не-
балий, недбайливий, без-
журний.

Халать—шляфрок.

Халкать—лолокати, мелигати,
хекати, хоркати, жерти.

Халуй—лакиза, лакуза, хам-
ло.

Халуйскій—лакиуватий.

Хандра—нуд, нуда, нудьга.

Хандрить — нудитися, нудити
світом, нудьгувати.

Ханжа — пустомол, -ка, бож-
карь, -рка, божкодайло, свя-
тоха, святко, святобож-
ник, -ця, безскоромник, -ця;
напитокъ—гардаман.

Ханжеской—святобожний.

Ханжество—святобозство, пу-
стомольство.

Ханжить — святобожити, жи-
вим до бога лізти.

Ханка, гаст. Cucurbita Pepo
Citriformis—тарапунька, ка-
раханька

Ханскій—ханський.

Ханша—ханиця.

Ханъ—хан.

Ханюка—скнара.

Ханючить—скнарувати.

Хаосъ—хаос; замут, розгар-
діяш, гармидер, сутаня.

Хаотическій—хаотичний.

Характеризовать—характери-
зувати.

Характеристика — характери-
стика.

Характерность — характер-
ність.

Характерный, -о — характер-
ний, -о.

Характеръ—удача, натура, ха-
ра́ктер.

Харица—пичка, пицюрка.
 Хариусь, рыба *Salmo thymallus*—перій.
 Харканіє—хрякання.
 Харкать, -кнутъ — хрякати, -кнути.
 Харкунъ, -ня—харкач, -чка.
 Харчевня—харчодайня.
 Харя—пика, машкара, мармиза, мармуза, харло.
 Хахалить—гультяювати; бахурувати.
 Хахаль—дурисвіт; бахур. баламут.
 Хашарикъ—бузівок, бузімок.
 Хаюка—жебрак, старець, прохач.
 Хаюкать — старцювати, жебрати.
 Хаять—гудити, ганити.
 Хвала—хвала, похвала.
 Хвалебный—хвалійний.
 Хваленіє—хвальба, хваління.
 Хваленый—хваленик, хвалений.
 Хвалитель, -ница— хвалій, ка.
 Хвалить—хвалити, вихваляти.
 Хвальба—хвальня, хвастоші.
 Хвостаніє—хвальба, вихвалка.
 Хвостать—хизуватися, вихвалитися, хвалитися.
 Хвастливість—хвастовитість, вихвальність.
 Хвастливый, о—хвастовитий, вихвальний, о.
 Хвастовской—хвальковний.
 Хвастовство—хвастоші, хвасті, хвальба, вихвалка.
 Хвастунъ, -ня—хвалько, хвалістрант, цвеник, самохвалка.
 Хватаніє—хапання, хапанка, хапанина.
 Хватать, -титъ — хапати, ухопити, скопити, хапкати, імати, імити, габцювати, угабцювати; (быть достаточно) вистачати, вистачити, ставати, стати, потягати, -гти; (доставать, достигать) сягати, сягнути.
 Хвататься—хапатися, братися.
 Хватить, ударить — мигнути, луснути, дзибнути, тьопнути, уджигнути, учистити, зацідити, клезнути, затопити.
 Хватиться, спохватиться — скидатися, оглядітисся, сха-

менутися, охаменутися, оханути; начать искать — зшукатися.
 Хватка, охотн.—ловка.
 Хваткій—хапкий, похватний.
 Хватомъ—хапко, хапком, похапцем.
 Хваткій—зуховатий.
 Хватъ—джегеръ, зух.
 Хваты!—лап! хап! хоп! цап! трахъ—тьоп!
 Хвойникъ—чатинник.
 Хвойный—чатинний.
 Хвораніє — хорування, слабування.
 Хворать—слабувати, хиріти, хирлати, хирляти, нездужати, хорувати, нездоліти, нечопити.
 Хворостина—хлудина, хлюдина, хвойдина, хабина; для вяжущих растений — тичка, тичина.
 Хворость—хабаз, хабуззя, грамузжа, халаща, дриз, хмиз, ріжджа; фашина—тарас.
 Хворость — хворість, хира, хворощі.
 Хвостатый—хвостатий.
 Хвостать, -стнуть — хвиськати, хвисьнути, хльостати, -снути, стьобати, -бнути.
 Хвостецъ, анат.—гузівка; сѣдалищ. часть—купер.
 Хвостовертка, нас. *Staphilinus* —щипавка.
 Хвостовой—хвостовий.
 Хвостцовый—гузівковий.
 Хвостъ-хвіст; лисій—китюх.
 Хвошевикъ, раст. *Equisetum limosum* — хвоіщ, хвощ, хвіщ.
 Хвощъ, раст. *Equisetum* —тряска, куділка, прячка; *E. arvense*—польова сосонка, пестушки, падиволос; *E. silvaticum*—смерічка, падиволос.
 Хвоя—чатина.
 Хибарка—халупка, халупина, халупчина.
 Хижина — хатина; шалашъ —кужделеба.
 Хиленькій—кволенький, слабенький.
 Хилость—слабовитість, хоровитість, кородкість, кволість, захилість, бездоров'я, млілість, занепалість.

Хилый, о—кородкий, слабовитий, кволный, безздоровный, млільный, захилии, нездоровкуватий, занепалий, о.

Хилѣть—хиріти, хлясти, хлянути.

Химикъ—хемик.

Химическій, -ски--хемичний, о.

Химія хемія.

Хирѣть—кригнати, чев'ядіти, чевріти, чу'веріти, гибіти, ковизнути, псити.

Хитрець—хитрик, мудрагель, мудрагель, крутарь, крутій.

Хитритъ—шалдувати, хитрувати, микулити, на хитрошах ходити, хархирувати.

Хитро—мудро, штучно, штудерно.

Хитр—хитро, лукаво.

Хитроватый—похитрий.

Хитросплетеніе—викрутні.

Хитрость—хитрість, хитрощі, підступ.

Хитрый—хитрий, хірхильний, прохірний, лукавий.

Хихиканье—хишки, хихички, хихітня.

Хихикать—хихотіти, кихкати.

Хищеніе—заїди, лупійство, драпіжство, крадіж, здирство.

Хищникъ, -ца--хижак, -чка, драпіка, лупіжник, -ця.

Хищнический—хижацький, драпіжний, здобичний.

Хищничество—хижацтво; драпіжство, лупіжство.

Хищность—хижість.

Хищный хижий.

Хладнокровіе—байдужість.

Хладнокровный, о—байдужий, о; (о животн.) зимнокровний.

Хламъ—хабоття, мѣтлох, ба-залуччя, бутириння, танди-та, негодня, хламіття; ста-рый ломъ рапугтя.

Хлебать—хльоптати, хльобта-ти, хлебтати, хлестати, хлестати, сьорбати, лигати.

Хлестать, -тнуть—морскати, -снути, стьобати, -бнути, хвоськати, -снути, цѣвохати, -хнути, хляпати, -пну-ти, хвиськати, сьнути, цы-лити, уцвілити, цвигати, -гнути, батожити, убатожи-ти, шмагати, -гнути, хов-

стати, -стнути, ляскати, ляс-нути, хвостикати, -кнути, джигати, джигонуті, уд-жигнути.

Хлесткій—морський, хвиський, хвисткий.

Хлопальщикъ, -ца—ляскач, -чка.

Хлопаніе—ляскання, лопання, лускання, лоскання, ляпан-ня, кляскання, ляпотнява, трясання, хляпання.

Хлопать, -пнуть—хляпати, -пну-ти, тряскати, -снути, кляс-кати, -снути, ляпати, -пнути, лопати, -пнути, лоскати, -снути, лускати, -снути, луп-кати, -пнути; дверью-грюка-ти, -кнуті; глазами-лupati, кліпати; въ ладоши-плеска-ти в долоні.

Хлопокъ—клочья; жмут; иду-щий на ткани-бавна.

Хлопотаніе—хлопоты.

Хлопотать—хлопотати, -ся; (ухаживая)-тупкувати, туп-кати, тупати, падкати, пад-кувати, -ся, піклуватися, крятатися; о документахъ-выправляти документи.

Хлопотливость—клопѣтність.

Хлопотливыи, безпокойный (о дѣлѣ)—клопѣтний; суетли-вый—поговкучий; стара-тельный-пазовитий; -вое дѣ-ло-заводня.

Хлопотный, о—морочливый, морочний, морокуватий, о.

Хлопотун, нья—хлопотун, кло-потуха.

Хлопоты—хлопотня, клопѣт, турба, турбанина, турбація, морока.

Хлопушка—ляскавка, кляска-ка, тряскавка, хляпавка.

Хлопчатникъ, раст. *Gossypium*—бавник, бавовник.

Хлопчатобумажный—бавовня-ний, бавняний.

Хлопчатый—клоччаний; -тая бумага-бавна, бавовна.

Хлопъ—лясы! бух! лусы! луп!

Хлопье—клочья; снѣгу-пла-стѣцѣ, пластівні.

Хлористый—хльоричний; во-дорождь-хльороводень, сіль-ный квас.

Хлорнокислая соль—солян.

Хлорный—хльоровий.

Хлоръ, хим.—хльор.

Хлынець—велоцюга.

Хлынуть—хлянути, хлюнути, зринутися линути, леленути, поринути, клинути, покотити, гучути, пороснути, бурхнути.

Хлысть, -тикъ, о—лозина, -нка.

Хлѣбникъ, -ца—пекар, -ка.

Хлѣбное дерево, раст. *Artocarpus insisa*—хлѣбовець.

Хлѣбный — хлѣбний; яма для ссыпки зерна пашенна яма.

Хлѣбный жукъ, *Anisoplia Austriaca*—лопатник-жук, кузька, красулька, красунок, житник, наливайко.

Хлѣбня—пекарня.

Хлѣбодаръ—шафаръ.

Хлѣбопашескій — хлѣборобскій, рільничий.

Хлѣбопашество—хлѣборобство, рільництво.

Хлѣбопашествовать—хлѣборобити.

Хлѣбопашецъ — хлѣбороб, хлѣборобник, рільник.

Хлѣбопекарня—пекарня.

Хлѣбопекарша—перепічка.

Хлѣбопекъ—хлѣбопек, пекаръ.

Хлѣбопеченіе—хлѣбопечиво.

Хлѣбоплодъ—см. Х. дерево.

Хлѣбородный — хлѣбозарідливый, хлѣбзрідний, хлѣбдорідний.

Хлѣбосоль, -ка — учтиесоль, -виця.

Хлѣбосольный—учтивый.

Хлѣбосольство — учтивість, гостинність.

Хлѣбъ — хлѣб; бѣлый-булка; ржаной-житняк; прѣсный-прісняник, прісняк; въ зернѣ и на стеблѣ-пашняця; въ зернѣ-збіжжя; зерносмѣшанный — суржик; на корню — збожілля; сжатый — жниво, жнитво; скошенный — кошениця.

Хлѣбный хлѣбний.

Хлѣвъ—хлѣв, хижка, кутецъ для овецъ — кошара; для свиней — куча, свининеня; для телятъ-телятник; для коровъ-коровник; для рогатого скота-волівня; для откармливанія свиней-саж.

Хлябать—хляпати.

Хмѣлевая люцерна, раст. *Medicago lupulina*—горошок.

Хлябъ—безодня.

Хмелеводство—хмельнацтво.

Хмелеводъ—хмельяр.

Хмелевой—хмелевий.

Хмелекъ, въ выр. подъ хмелькомъ під чаркою, на підпигку.

Хмель, раст. *Humulus lupulus* — хміль, хміль болотяний.

Хмельное—п'яне.

Хмельной-напилий, підпилий; п'янкий, міцний.

Хмельть—хмеліти, п'яніти.

Хмелюкъ, раст. *Trifolium agrostoides*—хмелик польовий.

Хмурить — супити, морщити, насулювати.

Хмуриться — супитися, насуплюватися; о небѣ-хмаритися.

Хмурый, нахмуренный—насупуватий; похмурый, понурый, насупленный.

Хныканіе — скімліччя, квизніння, сквиріння.

Хныкать — скімлити, квизнути, сквиритися, пхикати.

Хоботокъ—ссавецъ, сисальце.

Хоботь—руля.

Ходатай—ходаж, кабзан; заступник; адвокат.

Ходатайство—прохання.

Ходатайствовать — прохати, просити.

Ходить—ходить; часто куда-учащать, частити; скор. и мелк. шагами-тюати, дріботіти, дробцювати; спѣша-чимчикувати; хромая-шкандибати, шкитильгати, кульгати; тяжело — плестатися, плуганитися, чепати; не твердо-дибати; широко-ступая — цибати; в'адъ и впередъ — сновигати, простювати.

Ходкій—бігкий, роскотистий; (о товарѣ) покупний.

Ходнемъ—ходора, ходором.

Ходовой—(оерегъ) прибережник; день похідний; (о дорогѣ) пішохідний; (о часахъ движенія судна) руховий.

Ходокъ — ходільник, ходжай, ходак.

Ходули—хідлі, ходилиці, ходильниці, ходлі, дибі.

Ходулочникъ, пт. *Himantopus rufipes*—щудлак, щудлачок.

Ходъ—хід, хода, рух; вхід, вихід, ходник, прохід; подземный - потайник; збут. схід; хід (у телѣги); процесія.

Ходьба—ходня, хода, ходини, походеньки; (мелкими шажками, тюпання.

Хожалый—возний.

Хождение—хідня, ходня, хоження, ходіння, ходини, ходи, походеньки.

Хозяйка—господиня, господарка, газдиня.

Хозяйничанье—хазяїнування, господарювання, газдування.

Хозяйничать—хазяїнувати, господарювати, газдувати.

Хозяинъ, домохозяинъ—домарь, хазяїн, хазяй, господарь, газда.

Хозяйскій—господарський,

Хозяйственность—господарність, хазяїновитість.

Хозяйственный (ведущій хорошо хозяйство)—хазяїновитий, хазяїнуватий, хазяйливий, хазяйовливий, хазяйновитий, господарний, ощадний; (отдѣлъ, департаментъ) господарний; -ныя принадлежности—надібок.

Хозяйство—господарство; (собственное)—своєщина.

Холение—пещення, плекання.

Холить—пестити, пестувати, плекати.

Холка—чубок.

Холмикъ—згірок, згірря, погорок, горбок, пригор, пригорок, сугорбок; кротовой норки—кертчина, кіпнина.

Холмистый—шпилястий, горбастий, погоркуватий.

Холмообразный—горбкуватий.

Холмъ—шпиль, сугорб, пригір, горб, погорок, бугор.

Холодецъ раст. *Asparagus*—заячий холодок.

Холодильникъ—холодник, перепуст.

Холодильный—холодячий.

Холодитъ—холодити.

Холоднехонькій—холоднісилький.

Холодно—студено, холодно, сіверко.

Холодноватый, о—холоднячий, холодненький, ядраний, ядрений, прихолодный, похолодный, пристудений, о.

Холодное—холодець.

Холодность—холодність; байдужість.

Холодный—холодный, студений; (о трупѣ) стилий; байдужий.

Холодъ—холод, студень, холоднечка, сівер.

Холодѣть—холонути, постигати, стигнути, прочахати.

Холожение—холодіння.

Холопство—хлопство.

Холопствовать—плазувати, стелитися перед ким.

Холопствующій—лакиза, лакуза, підніжок.

Холопъ, -пка—хлоп, -ка.

Холостежь—парубоцтво.

Холостильщикъ—халаштун, холощій, валашал, валах.

Холостить—халаштати, валаштити, халаштати.

Холостой—парубок; -зарядъ—сліпий набій.

Холостякъ—парубок; молодой—молодик, молодяк.

Холстина—красно, полотнина.

Хость—полотно.

Холщевникъ—полотенник.

Холщевый—полотенний.

Холя—роскіш; пестування.

Хомутина—кичка.

Хомутный—хомутовий.

Хомуть—хомут; строит.—стяговина.

Хомякъ, зоол. *Cricetus vulgaris*—хома, карбиш.

Хоперь—баба.

Хорда, геом.—тятива.

Хорекъ зоол.—*Mustella putorius*—тхір, хір.

Хористъ, ка—хорист, -ка.

Хороводный,—танковий.

Хороводъ—танок.

Хоровой—хоровий.

Хоронение—ховання.

Хоронить—ховати.

Хорохориться—харапудитися, костричитися, приндитися, індічитися, прищитися, горіжитися, пиндючитися.

Хорошенькій — гарненький, гарнісінький.

Хорошенько, — добре, гарненько.

Хорошій — добрий, гарний, го-жий, ладний, доладний, пу-тящий, порядний, файний.

Хорошо — добре, гарно, га-разд, доладу, файно.

Хорошѣть — кращати, гарнішати.

Хоругвенный — короговний.

Хоругвь — корогава, корогов.

Хорь — хор.

Хорь — см. Хорекъ.

Хорьковый — тхоревий.

Хотѣніе — хіть, охота, хотіння.

Хотѣть — хтіти, хотіти, волі-ти, волити, бажати, жада-ти; сильно — кортіти.

Хотя — хоч, хоча, хочай, хо-чень, хоць, хоцяй, хотяй.

Хохлатка — чубатка; раст. *Corydalis cava Schudeiguy* — кокірки.

Хохлатый — чупрявий, чуба-тий.

Хохлатый жаворонокъ, пт. — кочубей.

Хохлатѣть — чубатіти.

Хохлачь — чубатень.

Хохлиться — іжитися.

Хохолокъ — чубок, чубайка, хо-пак, хобот.

Хохоль — чупер, чуприна, чуб, чемер, чівка.

Хохотать — реготати; до упа-ду — залягатися.

Хохотунъ, -нья — сміюн, -юха, смішко, сміхун, -ха, рего-тун, -ха.

Хохоть — регіт, реготня, рего-ти, сміхотня.

Храбрець — сміляк, небій.

Храбриться — храбрувати, хра-бруватися.

Храбрость — хоробрість, смі-ливість.

Храбрый, -о — хоробрый, сміли-вий, -о.

Храбрѣть — хоробрішати.

Храмовой — церковний.

Храмъ — церква, контина.

Хранение — схов.

Хранилище — сховище, схо-ванка.

Хранитель, -ница — охорон-ник, -ця.

Хранить — ховати, хоронити.

Храпунъ, -нья — хропій, -ка, хропко.

Храпъ — хропін, хропак.

Храпѣть — хропти.

Хребетный — хробуровий, по-хребтовий.

Хребеть — хробур, похребг, кряж, похребтина; геогр. — стрілиця, пасмо.

Хрестоматія — читанка.

Хриплость — хрипкість, хри-павість.

Хриплый, -о — хрипкий, хрипа-вий, -о.

Хрипнуть — хрипнути.

Хрипота — хрипливість, хри-павка, хрипка, хрипавиця.

Хрипѣніе — харкіт, хрипін.

Хрипѣть — харчати, хрипін.

Христарадничать — жебрати, старцювати.

Христовать — христувати-ся, христосатися.

Хроманіе — шкандибання, шкан-дилання, шкитильгання, кульгання, купіння, кулян-ня, кривуляння.

Хроматическій (о цвѣтѣ) — се-лезнистый.

Хромать — шкандибати, шкан-дилати, шкитильгати, ку-літи, куляти, куляти.

Хромой — кульгавий, кривий, кулявий, шкитильгавий; косопалый — кутерногий.

Хромогий — кутерногий, куртоногий, хромолаба.

Хроническій — хроничний.

Хрупкій — хрусткий, крихкий, крушний.

Хрупкость — крихкість, хру-сткість, крушність.

Хрусталикъ, анат. — сечка.

Хрусталь — кришталь.

Хрустальный — кришталевий.

Хрусты (печенье) — вергун.

Хрустѣніе — хруск, хрускін, хрупотява, хробот, хруско-тіння, хрупостіння, хрупотіння.

Хрустѣть — хрущати, хрустіти, хрумтіти, хрускотіти, хрупотіти, хрупотіти, труска-ти.

Хрычъ — стариган, шкарбун.

Хрѣновникъ — хріновище.

Хрѣнь, раст. *Armoracia rusticana* — хрѣн, хрін.

Хрюкало — рийка, писок.

Хрюканье—хрокання, хрьо-
канья, хрунькіт, рохканья,
рохкіт.

Хрюкать—хрокати, хрьокати,
хрунькати, рохкати, круча-
ти.

Хрясть—хрусть.

Хрящеватый — похрясткий.

Хрящевой — хрястковый.

Хрящ — хрустка, хр-сталка,
хрястка, хрупка; гравій —
жорства; грубый холсть —
верета, ряднина.

Худать—худнути, худніти.

Худо—погано, кепсько, зле,
недобре.

Худо, сущ.—лихо.

Худоба — худчина, худорба;
лихо; злидні.

Худоватый—худакий, худень-
кий.

Художественность—артистич-
ність, художність; живо-
писность—малювничість.

Художественный, о—артистич-
ний, мистецький, художній,
о; живописный —малювни-
чий, о.

Художество—артизм, мисте-
цтво.

Художникъ, ца — артист, -ка;
живописецъ—маляр, -ка.

Худой — поганий, лихий, кепсь-
кий, недобрый; худий, су-
хий, сухорлявий, худор-
лявий.

Худосочіе—хирлявість.

Худосочный—хирлявий.

Худость—см. Худоба.

Худощавость — худорлявість,
схуватість, сухоребрість.

Худощавый—худорлявий, су-
хуватий, сухоребрий.

Худшій—гірший, згірший, по-
ганчий, поганіший.

Худѣть — худнути, марніти,
стягатися.

Хуже—гірше, гірш, згірш.

Хула—догана, огуда, нагана.

Хуление—гудьба.

Хулитель, ница —огудник, -ця,
гудебник, -ця.

Хулительный—огудливый, гу-
дебный.

Хулить—ганити, гудити, гань-
бити.

Ц.

Цапа—хабарник, хаптурник.

Цапало—злодій.

Цапаніе — хапанья, хапанина.

Цапать, -пнуть — хапати, -пну-
ти; украсть-цобрити, під-
цобрити, цупити, поцупити;
ударить-морскати, -снути.

Цапаться — дряпатися, шкря-
батися, чеплятися чого.

Цапкій—хапкий, чіпкий.

Цаплинь—чаплин.

Цапля, пт. *Ardea* —чапля, ча-
пура, чаплюра, бушля.

Цапуриться—комизитися.

Царапанье — дряпанья, шкря-
банья, дряпня, дряпанина.

Царапать, -пнуть — дряпати,
-пнути, удряпнути; (о зву-
кѣ) шкрябати, шкребти,
скребти, дряпотіти, шкря-
ботіти.

Царапина — дряпак, дряпач,
задра; ссадина-пошморг.

Царевичъ—царенко.

Царевна—царівна.

Царедворецъ—дворак.

Царедворческий —дворацький.

Царекъ—царик.

Цареубійство—цареубійник.

Царить—царювати, панувати.

Царица—цариця, царева, ца-
риха; змѣи-шкуропоя.

Царская водка, хим.—царська
вода.

Царская свѣча, раст. *Verbascum thapsus* — гадинник,
коров'як, дівенна.

Царскій—царський.

Царскій вѣнецъ, раст. *Fritillaria imperialis* —крин.

Царскій жезль, раст. *Verbascum Lychnitis*—дивина, див,
коров'як; *V. nigum*—оман.

Царскій корень, раст. *Asiatica major*—гоюче зілля, лю-
би-мене.

Царскіе кудри, раст. *Lilium Martagon*. L. —лісова лілея,
маслянка.

Царственный—царський.

Царство — держава, царство;
панування.

Царствование—царювання, па-
нування.

Царствовать—царювати, пану-
вати.

Царь—царь, цісар.

Царь-кавалерникъ, раст. *Delphinium elatum* — царь-сил, царь-зілля, мухомор.

Цвѣсти — цвісти, квітнути; (о хлѣбн. злакахъ) — квітувати.

Цвѣтеніе — квітнення, квіт, гроцвіт.

Цвѣтикъ — квіточка.

Цвѣтистый — квітчастий, цвітчастий, чічкатий; барвистий, квітчаний.

Цвѣтитъ — барвити.

Цвѣтная капуста — кучерява капуста.

Цвѣтникъ — квітник, підметець.

Цвѣтной — барвний, барвистий.

Цвѣтоводство — квітникарство.

Цвѣтоводъ — квітникарь.

Цвѣтокъ — квіт, квітка, краска, чічка, чичка; нераспустившійся — пуп'янок; бѣлоснѣжный-снігоцвіт; бумажный-теремок.

Цвѣтоносный — квітодайний; (недѣля)-вербний.

Цвѣторасположеніе — цвітостан.

Цвѣточекъ — квіточка.

Цвѣточникъ, ца — квітникарь, рка.

Цвѣточный — квітковий, квітчаний.

Цвѣтушіе бобы, раст. *Phaseolus multiflorus* — королів цвіт.

Цвѣтушій — квітущий, квітучий, квітючий, квітнючий.

Цвѣтъ — (мн. цвѣты) квіт; (на хлѣбн. растеніяхъ) — краска; (вербы, лозы, ивы) котик; (мн. цвѣта) барва, колір (лица) цера.

Цвѣтъ безвременный, раст. *Colchicum autumnale* — осенник.

Цвѣченіе — барвування, кольорування.

Цедулка — писулька.

Цементный — джумуровий.

Цементовать — джумурувати.

Цементъ — джумур.

Центнеръ — сотнар.

Централизация — зосередження, зосередження.

Централизировать, лизовать — зосереджувати, зосередити.

Центральный — осередковий, центральний.

Центробѣжный — відбіжний.

Центростремительный — центротяжний, центровабний.

Центръ — осередок, ширина, центр, центр; города — середмістя; тяжести — тяжінь.

Церемониться — муничитися, церемонитися.

Церемонія — церемонія, (по смерти кого) — мерлини.

Церемонный, о — церемонний, манірний, о.

Церковнослужитель — церковник.

Церковный — церковний.

Церковь — церква.

Цесаревичъ — царенко.

Цесарка, пт. *Numida meleagris* — пантарка.

Цеховой — цеховий.

Цехъ — цех.

Цикорій, раст. *Cichorium Intybus* — серпівник, петрові батоги.

Цилиндрикъ — віблик, кряжик. Цилиндрический — віблій, віблуватий, кряжуватий.

Цилиндръ — вібло, кряж.

Цинія, раст. *Zinnia elegans* — майорці.

Цинковый — шпіальтеровий.

Цинкъ — шпіальтер.

Циркуль — ціркель, обчіркач; (деревянн. у бочаровъ и плотниковъ) — розмірач, розмір, шашкірня, шестерня.

Циркулярно — обіжником.

Циркулярный — обіжний.

Циркуляръ — обіжник.

Циркуляція — крубіг.

Цистерна — водозбір.

Цитировать — цитувати.

Цугомъ — упростояж, устяж, навястяж.

Циганскій — циганський.

Цыганъ, нка — циган, циганка. Цыга, мед. — шкорбут, гнилецъ.

Цынготная трава, раст. *Veronica Bessabunga* — бунка.

Цынготный — шкорбутний.

Цыночка — рогожа.

Цыпленокъ — курча, курчатко, пята, потятко; поздно выведшійся — пізніхірочка.

Цыпочки, на цыпочкахъ — навшпинячки.

Цыплатникъ, пт. *Milvus regia* — каня.

Цырюльникъ—цілюрник, го-
лій, голяр, стрижий.
Цырюльня цілюрня. голярня.
Цыгварное сѣмя, раст. *Artemisia contra*—глистник.
Цыфирный—цифровий.
Цыфра—цифра.
Цыць—цить.
Цѣдилка—цічка, цідилок.
Цѣдить—цідити, точити.
Цѣлебный—цілючий, цілю-
щий, зцілющий.
Цѣлехонькій—цілісінський, ці-
ліський.
Цѣлесообразность—доціль-
ність.
Цѣлесообразный, о—доціль-
ний, о.
Цѣликомъ—цілцем, цілком,
усуціль, уцілок.
Цѣлитель, -ница—лікаръ, -рка.
Цѣлительный—цілючий, ці-
лющий.
Цѣлить—зціляти, уздоровля-
ти.
Цѣлить—цілити, лучити, мі-
ряти.
Цѣлкій, о—влу ний, о.
Цѣлковый—карбованець, дві
гривні.
Цѣловальникъ, -ца—шинкаръ,
рка.
Цѣлованіе—цілування.
Цѣловать, ся—цілувати, -ся.
Цѣлое—цілість.
Цѣломудренный, о—чеснот-
ливий, о.
Цѣломудріе—чеснота.
Цѣлостный—суцільний, ціло-
купний.
Цѣлость—цілість.
Цѣлый—цілий.
Цѣль—мета; намѣреніе—за-
мір, намір.
Цѣльный—цілковий, суціль-
ний, цілковитий; чистий,
щирий; о молоко—незбі-
раний.
Цѣна—ціна, вартість; нари-
цательная—номинальна,
іменна ціна; рыночная—
торгова ціна.
Цѣненіе—цінування.
Цѣнитель, -ница—ціновник,
ця; цінитник, -ця, суддя.
Цѣнить—цінувати; (кого)—
дорожити кого, шанувати.
Цѣнность—коштовність, вар-
тість.

Цѣнный, о—коштовий, кош-
товитий, коштовний, о.
Цѣновникъ—ціновник.
Цѣпенѣть—клякнути, дереве-
ніти, дубіти.
Цѣпкий—чепкий, держкий, бе-
ручкий; учелистий.
Цѣпкій подмаренникъ, раст.
Galium aparine—прилип,
мокрець, липник, липняк,
колотовця.
Цѣпляніе—чіпляння.
Цѣплять, -ся—чіпати, -ся, зачі-
пати, -ся, затинати, -ся.
Цѣпникъ—ціпильно, ціпильно.
Цѣпной—ланцюговий.
Цѣпочка—ланцюжок, ретязок.
Цѣпь—ціп.
Цѣпь—ланцюг, ретяз, ретязь;
оковы—залізо; горная—
стрілиця, пасмо гір.

Ч.

Чаберный—чебрецьовий.
Чаберъ, раст. *Satureia hortensis*—чебрець.
Чаверѣть, зачаверѣть—чев'я-
діти, учев'ядіти, хиріти, за-
хиріти, чевріти, зачевр'ти.
Чавкала—папай, жвакало, кля-
мало, жвакун.
Чавканіе—жвакання, чмакан-
ня, цямкання, клямання,
джвакання, плямкання, тев-
кання.
Чавкать—клямати, джвяти,
цямкати, чмакати, жвака-
ти, плямкати, тевкати.
Чавкающий (человѣкъ, жи-
вотное)—жвакун.
Чагапъ, раст. *Artemisia annua*
—пахуча нехворощ.
Чадодитина.
Чадолюбивый—дітолюбний.
Чаемый—сподіваний.
Чай—чай; крѣпкій—крутий.
Чай, вѣроятно—надісь, на-
дійсь.
Чай луговой, раст. *Lysimachia
nummularia*—пристрітник.
Чайникъ—носатка, парущик.
Чайница—чайниця.
Чайничать—чаювати.
Чайный—чайний.
Чалма—завивайло, завивало,
завій.
Чалый—дерешуватий.

Чанъ — шерітвас, ширітвас, шаплик, шериквас, кадуб.
 Чара, кубокъ — келех, келіх, келюх, пугар.
 Чарователь,-ница — чарівник, -ця.
 Чародѣй — характерник, чарівник, чаклун, химородник.
 Чародѣйка — чарівниця, чарівка.
 Чародѣйскій — чарівницький.
 Чародѣйственный — чародійний.
 Чародѣйствовать — характеризувати, чаклувати.
 Чарующій — чарівничий, чарівницький, чарівкий, чарівливий.
 Часовня — капліця.
 Часовой — годинний; годинниковий, дзигарний; стічик, шельвах, вартник, вартівник, вартовик, вартовничий, вартовый.
 Часовщикъ — годинникарь, дзигармаистер.
 Часокъ — годинка.
 Частить — учащати; дріботати, дріботіти.
 Частица — частка; св. Даровъ — часточка, частка.
 Частию — частиною, почасти.
 Частное, ариф. — частка.
 Частность — осібність, окремість, окрімість.
 Частный — частковий; приватний, осібний, окремиий, окрімий; повѣренний — приватний адвокат.
 Часто — часто, почасти, зчаста, частом, частюка; густо, рясно.
 Частоколь — частокіл, паркан.
 Частушка — дрібушка.
 Частый — частий; рясний, густий.
 Часть — частина, частка; пай, пайка, партъ, поділля, ділениця, діл; четвертая — квартал, чвертка; восьмая — осьмачка; счетная — рахунковий відділ; хозяйственная — господарний відділ.
 Частями, по частямъ — поділом.
 Чась — година.
 Часы — годинник, дзигарок; (крытые) — сліпий дзигарок; башенные, стѣнные — дзигарі; карауль — стійка, варта.

Чаклый — миршавий, змарнлий, худий.
 Чахнуть — чевріти, марніти, сохти.
 Чахотка — сухота.
 Чахоточный, -ная — сухітник, -ця.
 Чаша (церковн.) — келех, келіх.
 Чашечка (желудевая или орѣховая) — пліска.
 Чашка — миска, (чайная) филижанка, (вѣсовъ) шалька, шайка, (колѣнная) ябличко, наколінок, (ботан.) чаша.
 Чаша — халащина, загай, хаша, хмеречья, гущина, гушавина, густвина, гушак, гушавник.
 Чайне — сподівання.
 Чайть — сподіватися.
 Чзакать — цямкати; хляпати.
 Чваниться — величатися, дударитися, пишатися, приндиритися, бундючитися, чванитися, бришкати, пиндючитися.
 Чванливость — чваньковитість, чванькуватість, бундючність, пихатість.
 Чванный, -о — чванливий, чваньковитий, чванькуватий, бундючний, пихатий, -о; суц. — чванько, чванька.
 Чванство — чвань, чваніння, чванливість, пиха.
 Чебакъ, рыба *Cyrpinus bagrus* — мерена.
 Чебрець, раст. *Teucrium polium* — чебрець лісовий, чебрик, чебчик, паклун; *Thymus serpyllum* — матерзанка.
 Чей, чья, чье — чий, чий, чие.
 Чека — заколесник, загвіздок, льоник.
 Чеканенный — кований, карбований.
 Чеканить — карбувати, кувати.
 Чеканка — карбівка.
 Чеканный — карбований.
 Чеканъ — карбівка; инструментъ, коимъ чеканятъ — карбель; ручн. оружје — недолимок, келеп, обушок.
 Чековый — близцевий.
 Чекъ — близець.
 Челнокъ — човник.
 Челночный — човновий.
 Челнъ — човен.

Чело—чоло; челюсти (печи).
 Челобитная — супліка.
 Челобитчикъ — суплікатор, прохальник.
 Человѣколюбець — людолюбник.
 Человѣколюбивый — людолюбный.
 Человѣколюбіе — людолюбність.
 Человѣконенавистникъ — відлюдник.
 Человѣкообразный — людинуватий.
 Человѣкоугодникъ, ца—лестобатник, -ця, лабузник, -ця,
 Человѣкъ—людина.
 Человѣческій—людський; людний, людинячий.
 Человѣчество — люд, людськість.
 Человѣчный, -о—людяний, -о.
 Человѣчина—людяка.
 Челюстный—щелеповий.
 Челюсть, челюсти — щелепа, хава; у насѣкомыхъ — щипальці.
 Челядь—челядь.
 Чемерица, раст. *Veratrum* — тарганиня; *Helleborus niger* — стародубка; порошокъ изъ чемерицы—темзуй.
 Чемоданъ—валіза.
 Чепецъ—чепак, очіпок.
 Чепракъ—чабрak, чапрак.
 Чепуха — нісенітниця, коверза, куруверзу, бридня, теревені, банелюки, дурниця, незнать-що, харки-макого-ненки.
 Чепыжникъ, раст. *Sagapana frutescens*—дереза.
 Черви—робацтво; карты—чирва, чирви.
 Червивый — червивий, черваковитий, хробачний, чірівний.
 Червивѣть—червивіти.
 Червонецъ — золотець, дукат, червонецъ.
 Червонный—червоний; о картахъ—чирвовий.
 Червоточина—червоточа.
 Червоточный—червотокий.
 Червь — хробак, робак, хроб; дождевой—дошанка; древо-точецъ — шашель; свѣтящийся—світляк, блишак.
 Червякъ—см. Червь.

Чердакъ—горище.
 Чердачный—горишний.
 Чередной—черговий.
 Череда, раст. *Bidens tripartita* —купчак дикий, болотний.
 Чередоваться—чергуватися.
 Чередъ—черга, ряд.
 Черезсѣдельникъ —черезсіделок, черзсіделень.
 Черезчуръ—занадто, черезлад надміру, через край.
 Черезъ—через, почерез, перез, крізь; у; за; черезъ годъ—за рік.
 Черемуха, *Prunus padus* — черемха, коцюрба, калакалуша.
 Черемуховый—черемховий.
 Черенокъ (ножа) — колодочка; ботан. — живчик, живецъ, зраз.
 Черепаха, зоол. — келсп, коритнячка.
 Черепаховый—келепяний.
 Черепашій—келеповий.
 Черепица—дахівка.
 Черепичный—дахівковий.
 Черепокъ—дрізок, черепок.
 Черепоконное—скоропуха.
 Черепъ—череп, мізковня.
 Черкать, -кнутъ — кресляти, снути.
 Чермный—прикочервоний.
 Чернавка—чорнявка.
 Черная трава, раст. *Cypripedium guttatum schwarz* —зе-зюльки рябі.
 Чернение — черніння.
 Чернехонькій, о — чорнісінький, о.
 Черника, раст. *Vaccinium myrtillus* — кустъ: яфирник, яфинник, афинник, черниця, боровиця, дурниця; ягоды—афини, яфири, яфини, чорниця.
 Чернила—чорнило, атрамент; красныя червонило.
 Чернильница — каламарь.
 Чернильный — чорнильний, атраментовий.
 Чернить — чорнити.
 Черно- черно.
 Чернобровый—чорнобривий.
 Чернобыльникъ, раст. *Artemisia vulgaris*—чорнобил, забудьок, чорнобиль, чорнобильник, нехворощ, чорнобіл, чорнобиль, нехвороща, бильник.

Черноватый — чорнявий, по-чорний.
 Чернови́къ — черветка.
 Черновой — чернетний.
 Черноволосый — чорнявий.
 Черноголазый — темноокий, чорноокий.
 Черноголовникъ аптечный, раст. *Sanguisorba officinalis* — рядовик; *Prunella vulgaris* — сухочершки, горлянка.
 Черноголовый — чорноголовий.
 Черногоривый — чорногоривий; суш. — чорногривець.
 Черноземный — чорноземний.
 Черноземъ — чорноземля; сѣропесчаный сѣрозем, съ вязкой глиной — припадъ.
 Чернокленъ, раст. *Acer campestre* — паклен. караяч; *A. tartaricum* — неклен.
 Чернокнижникъ — чорнокнижник.
 Чернокудрешникъ, раст. *Bal-lota nigra* — маточник, шандра, глуха кропива.
 Чернолѣсье — чорноліс.
 Черномазый — смаглявий.
 Чернорабочий — чорнороб.
 Черноризецъ — чернецъ.
 Черносливъ — чорнослив.
 Чернота — чорність.
 Черноталь, раст. *Salix repens* — тала; *Salix cinerea* L. — чорнолоз.
 Черный — чорний; чорний, брудний; нещасливый.
 Черный усладникъ, раст. *Ogobus niger* — царь-зілля.
 Чернь — чернява, поспільство, престолюд, хлопство, прощава.
 Чернѣть — чорніти, чорнішати.
 Черпакъ — шпол, шполик, корецъ, коряк.
 Черпальный — черпний.
 Черпальщикъ — черпач.
 Черпаніе — черпанья.
 Черпать — черпати, корцювати.
 Черствость — черствість.
 Черствый — черствий.
 Черствѣть — черствіти.
 Черта — риса; особенность, склонность, признакъ-ціха.
 Чертежная — рисовня.
 Чертежникъ — рисовник.
 Чертежный — рисовний.
 Чертежъ — рисунок.
 Чертенокъ — чортеня.
 Чертитъ — рисувати.

Чертова борода, раст. *Vincetoxicum officinale* — ранник, змійний корінь.
 Чертовка — чортиця, чортиха.
 Чертовский — чортячий; — ски-по чортячому; надзвичайно.
 Чертовщина — чортовиння, чортівня.
 Чертовъ — чортів.
 Чертогъ — покій, кімната, світлиця; палац.
 Чертополохъ, раст. *Eringium planum* — миколойки, синеголов, люби мене, николеець; пониклый, *Cardus marianus* — осотий; *Xanthium spinosum* — будяк.
 Чортъ — дідько, нечиста сила, чорт, чортяка, біс, нечистый, арідник, антипо, щезун, хованецъ, кадук, куцак, пекельник, куцан, куций, явида, яведрик, хамінок, безп'ятко; (болотный) анцибол, анциболот, анциболотник; (водяной) водяник; (домовой) домовик; (лѣсной) лісовик; (живущ. въ камышахъ) очеретяник.
 Черчение — рисування.
 Чесалка — чухран, гребінь, гребло; раст. *Dipsacus fullonum* L. — щітка, дряпач, черсак.
 Чесать — чухати, скребти, чухмарити; — ся чухатися, чіхратися, чірхатися, шплатися; свербіти.
 Чеснокъ, раст. *Allium sativum* — чеснок; (зелень) пір'ячко, пір'я.
 Чесночный — чесноковий.
 Чеснокъ дикій, *Sempervivum tectorum* L. — доля, скочки.
 Чеснокъ мышій, *Allium angulosum* — заячий чеснок, скорода.
 Чеснокъ полевой, змійный, *Allium rotundum* — гадюча цибуля.
 Чесота — свербіж, сверблячка, свербіння.
 Чесотка, мед. — короста, чухачка, чухна, сверб'ячка, чес.
 Чесоточный — коростявий.
 Чествование — почесъ, шанування, ушанування.
 Чествовать — почесувати, шанувати.

Честить—величати, шанувати, кобенити, картати.
 Честно—чесно.
 Честность—чесність.
 Честный—чесний.
 Честолюбець—шанололюб.
 Честолюбивый, о—шанололюбний, о.
 Честолюбие—шанолобство.
 Честь—шана, шаноба, пошана, повага, слава, почестка.
 Чета—пара.
 Четверг—четвер.
 Четвереньки въ выр.: на четверенькахъ—рачки, окарач.
 Четвериковый—ділетковий.
 Четверикъ, мѣра—ділетка, ферделинка.
 Четверить—чвертувати.
 Четверицею—вчетверо.
 Четверка—четверня (лошадей); чвертка (въ картахъ).
 Четверной—почвірний.
 Четверо—четверо.
 Четвертакъ—півгривні, півкопи.
 Четвертичный—четверичний.
 Четверной—чвертковий.
 Четвертовать—у четверти рубати.
 Четвертушка—чвертка.
 Четвертый—четвертий.
 Четверть—чверть; (фаза луны)—квадра, кватиря.
 Четки—пацьорки.
 Четкій о—читальний, о.
 Четкость—читальність.
 Четный—паристий.
 Четь—чіт.
 Четыре—чотири.
 Четырежды—чотири рази.
 Четыреста—чотиріста.
 Четырехугольникъ—карта, картина.
 Четырехугольный—картинуватий.
 Четырехдневный—четверодневий.
 Четырехклассный—четвероклассовий.
 Четырехколесный—двоколісневий.
 Четырехлѣтній—четверолітній.
 Четырехмѣсячный—четверомісячний.
 Четырехпольный—четверозмілний.

Четырехсложный—четвероскладний.
 Четырехсотый—чотирісотний.
 Четырехсторонний—четверобічний.
 Четырнадцать—чотирнадцять, чотирнайцять.
 Чехарда—довга лоза, кінь, харлай.
 Чехоль—покровець, піхва.
 Чехонь, рыба *Polecus cultratus*—чахоня, шабля.
 Чечевица, раст. *Ervum lens*—сочевия, шоцевия.
 Чечевицеобразный—сочкуватий.
 Чечевичный—сочевичний.
 Чечениться—комезитися.
 Чечетка, пт. *Tringilla linaria*—чечек, чечітка.
 Чешуекрылая насѣкомая, *Serpidoptera*—лускокрыльці.
 Чешуеобразный—лусковатий.
 Чешуйникъ, раст. *Lathraea squamaria* L.—юрник, маслянка, петрів хрест.
 Чешуйный—лусковий.
 Чешуйчатый—лускатий.
 Чешуя (рыбья)—лупа, луска; (у змѣй) линовище.
 Чибисъ, пт. *Fringa vanellus*—чайка.
 Чижевникъ, раст. *Cytisus biflorus*—зіновать, рокитник.
 Чижъ, пт. *Fringilla spinus*—чиж.
 Чикать—чикрижити, краяти; цокати.
 Чилига, раст. *Cytisus biflorus*—рокитник, зіновать.
 Чиликать—цвіркати, цвіркотати, сверготіти, чиргикати.
 Чина лѣсная, раст. *Lathyrus sylvestris*—укладник, любимене-не-покинь.
 Чинарь, раст. *Platanus orientalis*—явір.
 Чинить починить—лагодити, полагодити, підлатувати, підлатати, налагоджувати, -дити; учинивать—чинити, робити, творити, діяти; начинивать—напихати, набиивати; очинивать—темперувати.
 Чинность—пристойність.
 Чинный, о—пристойний, о.
 Чиновникъ—урядник, урядовець; (судейскій)—судовик.
 Чиновничество—урядництво.

- Чинівничко—канцеляжка.
 Чинівничій—урядницький.
 Чиновный—значний, урядовий.
 Чинь—ранга; (церковн.) устава, порядок;
 Чирей—чиряк, чирячка, чирка, кустрець.
 Чирикати—цірчати, цвірчати, ціркати, цвірінькати, цвіріньчати, сверготіти, ціпкати, теркотіти, рямпати, чиргикати.
 Чирокъ (утка)—черичка, чирка.
 Чирьеватый—болячкуватий.
 Численность—лічба; количество—кількість.
 Численный—лічбовий, чисельний.
 Числитель, ариф.—чисельник.
 Числительное имя—числівник.
 Числить—лічити, рахувати; -ся—бути приписаним.
 Число—число; дата, день місяця; середнімъ числомъ—пересечно.
 Чистеха—чепурка.
 Чистецъ, раст. *Stachys recta*—чистняк, чистецъ, дикі коноплі.
 Чистикъ—чистюк.
 Чистилище—чистак.
 Чистилищный—чистаковий.
 Чистильщикъ, -ца, — прочистник, -ця, чистильник, -ця.
 Чистить—чистити, обчищати, вичищати, харити, пуцувати; -печи—сажу трусити; ягоды отъ косточекъ—дрилювати.
 Чиститься—чиститися, обчищатися, вичищатися; (клювомъ о птицахъ)—обскубатися, обскубтися.
 Чистка—чистіння.
 Чистоганъ—готівка, готовизна.
 Чисто—чисто, чепурно, охайно, попрятно.
 Чистокровный—чистокровний.
 Чистописаніе—краснопись.
 Чистоплотность—чепурність, охайність, хайність, харність, харапутність, охайливість, алюрність, попретність, попрятність.
 Чистоплотный, -о—хайний, харний, харапутний, чепурний, охайний, охайливий, алюрний, попретний, попрятний, о.
 Чистосердечіе—щиросердя.
 Чистосердечный, -о—щиросердий, щирий, необлудний, -о.
 Чистота—(физич.) охайність; (духов., морал.) чистість.
 Чистотѣль, раст. *Chelidonium majus*—чистик жовтий, ростопаш, ростопашка, ластів'яче зілля, ластовине зілля, жихунець, земизеленя, зелемизелоня, глекопар.
 Чистуха—чистючка; раст. *Alisma plantago*—жабник.
 Чистый—чистий; ясний; світлий; білий; щирий; виразний.
 Чистякъ, раст. *Ranunculus fuscus*—салата, шалата заяча, салата заяча, салатник.
 Читаніе—читання.
 Читатель, -ница—читач, -ка, читальник, -ця, читець, -тця.
 Читать—читати; (по складамъ, вяло)—слебізувати; преподавать—викладати науку яку.
 Чиханіе—чихання.
 Чихать, чихнуть—чихати, чихнути.
 Чичероне—поводарь, поводирь, поводатарь.
 Чаше—частіше
 Членовредительство—скалічення.
 Членскій—членський; взнось—членська вкладка.
 Членъ—член; общества—громадянин; братства—братчик; союза, артели, товарищества—спільник; статья—артикул; совѣта, общаго присутствія—радник; дѣйствительный—дійсний член; почетный—почесний член; основатель—член засновник, член-фундатор; половой—прутень.
 Чмоканіе—цмокачня.
 Чмокать—цмокати.
 Чмокъ—цмок, черк.
 Чокаться—цокатися.
 Чомга, пт. *Podiceps cristatus*—пірникоза.
 Чопорність—бришкливість.

Чопорный, -о—бришкливий, -о.
Чопъ, рыба *Aspro zingel* — чіп.

Чреватый — чреватий; багати́й на...

Чреватѣть—чреватіти.

Чрево—черево.

Чревоу́щаніе—чревоуоств.

Чревоу́щатель—чревоуоуець.

Чрезвычайность — надзвичайність.

Чрезвычайный, -о—надзвичайний, -о.

Чрезмѣрно — назавміру, надміру, наумір, надмірно, надмір, незавміру.

Чрезмѣрность — надмір, надмірність.

Чрезмѣрный, о — надмірний, безумірний, -о.

Чрезъ—см. Черезъ.

Чресла—крижі.

Чтеніе—читання.

Чтець—читець, читака.

Чтить—поважати, величити, шанувати.

Что, чего—що, чого; ли—або що, чи що; -нибудь—щось, що небудь, будь-що, будлі-що, аби-що; то—щось, якое; то не такъ—щось не те: до меня касается—як на мене, що до мене: бы ни было—аби що було, хоч що; -есть мочи—чий дуж, на всі заставки.

Чтобы—щоб.

Чубукъ—цибух; часть, кот. берутъ въ ротъ—пищок.

Чубухать—чубрикаться.

Чубучный—цибуховий.

Чувственность—ярість, змишленість.

Чувственный, -о — ярий, змишлений, яркий, -о

Чувствительный—чулий; (къ боли)—уразливий, кородливый; (къ холоду) мерзлий.

Чувство—чуття, почуття; зрѣнія, осязанія, вкуса, обонянія, слуха—змисел зору, дотику, смаку нюху, слуху.

Чувствованіе—почування.

Чувствовать—почувати; (себя) чуватися, почуватися.

Чувствоваться—очуватися.

Чугунный—чавунний.

Чугунъ—чавун.

Чудаковатый—химерный, чудный, чударный.

Чудакъ—чудный, чудар, дивак, дивесник, химерник.

Чудачество—дивацтво, чудацтво.

Чудесный, о—чудовый, начудный, о.

Чудить—химерувати; -ся-згаватися.

Чудо—диво; больше—предиво.

Чудовище — чудовисько, чудерство, хоха, страховище, страхіття.

Чудовищный, о—страшелезный; о:

Чудодѣйственный—чудодійний.

Чудодѣйствовать—чудодіяти.

Чудотворецъ—чудотвор.

Чудотворный—чудовний.

Чужакъ—чужанин, чужинець.

Чужбина—чужина.

Чуждаться—чужатися, хасатися, сахатися, цуратися.

Чуждый—чужий; непричетный (до чего).

Чужесторонний, прибывший — прибутний.

Чужестранецъ, -нка — чужоземець, мка, чужанин, -нка.

Чужое (все иностранное)—чужинка, чужоземщина.

Чужой—чужий, ченаський, сторонний.

Чуланчикъ, сарайчикъ — прикалабок, прикарабок.

Чуланъ—комірка, хижа.

Чулокъ—панчоха.

Чулочникъ, -ца—панчішник, -ця.

Чулочный—панчішний.

Чума—чума.

Чумазый—нечупара, замазура, чмиря, шмаровоз.

Чумичка—задрпа, нехлюя, нехара, захвойдаха, нечупайда, шмондя, неохая, зателепанка, нетіпанка.

Чумный—чумный.

Чура—жорства.

Чурбанъ—с іт, цурпак, клець, пейъ, оцупалок, оцупок.

Чурилка, пт. — см. Полуночникъ.

Чуръ—цур.

Чуткій — чуйний, чутливый, сторожкий, дочутный.

Чуть—ледве, заледве, трохи; не-трохи не, мало що не; чуть-чуть не-трохи-трохи не; чугъ-чуть—тіль-тіль.

Чутье—нюх.

Чучело—маняк, маняка, пухай, чуперадло, опудало.

Чушка—підсвинок.

Чують, почувать — зачувати, зачути, чути, почувти учувати, учути,

Чуються, чувствоваться — зачуватися. *

Чѣмъ—ніж, аніж, од, від, над, чим, як.

Ш.

Шабашевать—шабашувати.

Шабашить—шабашити.

Шабашъ—шабаш, сабаш; годі, шабаш.

Шаберъ—сябер, сябро.

Шаблонный—модловий; заізжений, утертий.

Шаблонъ—модло.

Шавка—шпіц (собачка).

Шагала—цибань, цибатень.

Шаганіе—ступання.

Шагать—ступати.

Шагомъ—ступом, ступою, ходю.

Шагъ—ступінь, ступа.

Шайба—перстина.

Шайка—згряя, ватага; банная—ряжа; предводитель шайки—отаман, ватаг, ватажок.

Шакаль, зоол. *Canis aureus*—чакалка.

Шалапай—ледащо, волоцюга, ледарь, шелихвіст, печихвіст.

Шалашный—курінний, катражний, котарний.

Шалашъ—халабуда, халаш, курінь, катрага, катрига, катряга, котара, буда.

Шалить—чмутувати, пустувати, жирувати.

Шалнеръ—завіска.

Шаловливый, о—шибиткуватый, пустований, пустовливый, пустотливый, жартовливый, о.

Шалость—пустота.

Шалунъ, нья—пустун, ха, кокот, кокотень, жирун, жируха, кручений, на.

Шалфей, раст. *Salvia officinalis*—шолоія, шолвія, шавлія, шевлія, шельвія; луговой, *S. pratensis*—канупирь пільний; повислый,

S. pendula—польові васильки.

Шалфейный—шавлієвий.

Шаль—шаль.

Шальной—шаленистый, шалений, ошалений, нависний, навіжений.

Шалѣть—шаленіти, нависніти.

Шамая—рыба *Aspius clupeoides*—селява.

Шамкать—шокати.

Шампионъ, грибъ *Agaricus campestris*—печериця, печечика.

Шамшитъ, бот. *Buxus sempervirens*—теван.

Шандаль—свѣчник.

Шандра, раст. *Marrubium vulgare*—шанта, шандра.

Шанкеръ твердый, мед.—твердык; мягкий—м'ягка виразка.

Шапка—шапка; (остроконечная)—шлик; (войлочная) магерка, яломок; (съ наушниками) малахэй, капелюха; (изъ овчины) бирка; (суконная, формы усѣчен. конуса) шеломок, шоломок; (мѣховая мохнатая)—кучма.

Шпичка—шапія.

Шашки, раст. *Tageles erecta*—зірки, купчак, жовтяки, повняки.

Шапочникъ—шапкаръ, шапарь.

Шапочный—шапковий.

Шапочка—шапчерина, шапчурина, шапчорина, шапурина.

Шарахнуться—метнуться; (с животн.)—схарапудитися.

Шерикъ—кулѣка.

Шарить—нишпорити, шнипорити, шатирити; ошупью—мамрати.

Шарканье (ногами)—човганья, шурканья.

Шаркать (идя)—човгати, човгатися, шуркати.

Шаркъ—шурк, човг.

Шарлатанить—шахраювати.

Шарлатанскій—архимницький, шахрайський.

Шарлатанство—архимництво, шахрайство.

Шарлатанъ—архимник, шахрай.

Шарманка—катеринка

Шарманщикъ—катеринник.
 Шарниръ—звѣй, петник.
 Шаровидный—кулястй, кругл-
 лястй, опукуватй, опу-
 клий.
 Шаромыжникъ, -ца — дармоїд,
 -ка.
 Шаромыжка—дурничка.
 Шарообразный,—круглобокий,
 круглястй; см. Шаровид-
 ный.
 Шаръ—куля; стеклян.-банька;
 дерев. галька; изъ тѣста
 -балабуха.
 Шастъ—шустъ, сусіль, тиць,
 шуль, плюсь, ник.
 Шатаніе—хитання, хилання,
 никання, вештання.
 Шатать — хитати, хилитати,
 хибати.
 Шататься — хитатися, хиля-
 тися, хибатися, хвѣятися,
 холетатися, тинятися, мор-
 скатися, диндати, мѣта-
 тися.
 Шатерный—наметный, шатро-
 вий.
 Шатеръ-шатро, намет, наміт.
 Шаткій — хисткий, хицький,
 хитючий, хитливый, хит-
 ванний.
 Шатунъ—динда, швендя, во-
 лощюга, заволока, латрига;
 механ. гонок, хитун.
 Шаферъ—дружок.
 Шафранъ раст. *Crocus sati-*
vus—шапрѣн, шахран, шах-
 вран; дикій, *Carthamus*
crocus крокіс, крокіш, кро-
 кус.
 Ша матный—шаховий.
 Шахматы—шахи.
 Шахта—шахта; вертикальная
 простопадна; наклонная
 -укісна; водоподъемная
 -водотягла; воздушная-про-
 тагова.
 Шахтеръ—шахтарь.
 Шахъ—шах.
 Шашечница—дамница.
 Шашечный—дамконый.
 Шашка—дамка; шабля кав-
 казька.
 Шашни—каверзи, штуки.
 Швабра—помело.
 Швабрить—мити помелом.
 Шваль—шуя.
 Шведъ—шведин.
 Швейный—швацький.
 Швейцарская (розмаринолист-

ная) лавруша, раст. *Dar-*
rhne *spicatum* — паху-
 чий богун.
 Швейцаръ—швайцар.
 Швеція—Шведчина.
 Швея-швачка, швах, шваля.
 Швыркомъ—швиргома, нави-
 кидя, навкидки, навкидяча,
 навкидьки.
 Швыряніе—шпурляння, вер-
 гання, кидання, жбурляння.
 Швырять,-рнуть — шпурляти,
 -рнути, шпуряти -рити,
 швиргати, -ргонати, шма-
 ряти, шмарити, жбуряти,
 жбурляти, -рнути, фудити,
 -днути, темлювати, черк-
 нуті, жморнуті.
 Швырь—кабурх.
 Шевеленіе—ворушіння.
 Шевелить, льнуть—ворушити,
 -хнути, поворухнути, зво-
 рухнути, мотушати-шнути.
 Шейка—шийка.
 Шейный—шийний.
 Шеколадный—шоколадный.
 Шеколадъ—шоколад.
 Шелестъ — шелестіня, лопот-
 ня.
 Шелестѣть—шустіти, шишир-
 хати, шамотіти, шамтіти,
 шамрити, шамряти, шам-
 ротіти, лопотати, лопотіти,
 шурчати, шурхотіти, шоло-
 пати, шиширхати, шерес-
 тіти, шемелити, шельпо-
 тіти, шелепотіти, шевеліти,
 шастувати.
 Шелковидный—шовкуватий.
 Шелковина—шовчина, шовко-
 вина.
 Шелковистый—ст. Шелковид-
 ный.
 Шелковица, раст. *Morus nigra*,
alba—морва.
 Шелковичн. червь, *Bombyx*
mori L.—шовковик.
 Шелководство — шовковниц-
 тво.
 Шелководъ—шовковник.
 Шелковый—шовковий.
 Шелкъ—шовк.
 Шелохнуть—ворухнути, пово-
 рухнути.
 Шелуха — лушпа, лушпайка,
 лупина, лушпак, лушпина,
 лушпелина, луска, лущина,
 лузга; соб. лущиння, шо-
 лупайка, шолупина, шелу-
 шіння.

Шелушеніє—луцення, шустання.

Шелушить—шустати, лузати, пускати, лущити, лузати, терєбити.

Шелушиться—лупитися.

Шельмовка, раст. *Erigeron canadensis* — злинка, загадка.

Шелюга, раст. *Salix acutifolia* — красноталь.

Шепелявить—шепеляти, фафрати, фолькотіти.

Шепелявый—тегерявий, шепелявий, фюфлавий, фафравый.

Шепотомъ—пошептом, пошепки.

Шепоть—шепіт, шепт, шепотіння.

Шептала—брувина.

Шептанье—шущукання, шептання, шепти, шушканья, шепотання.

Шептать—шущукати, шепотати, шепотіти, шушкати, шептати, ремгати.

Шептаться—шущукатися, тишкуватися, шепотатися, шушкатися, шептатися.

Шептунъ, -ха — шепотинник, -ця.

Шеренга — шик, шерсг, лава.

Шересперъ, рыба *Aspius lucidus* — поверховиця.

Шероховатый, о — шерсткий, шкарубкий, шкарупкий, шкарупиний, шкарублястий, кострубатий, шерпатий, шерепатий, шерехатий, хробуватий, чірхавий, четирхатий, рапавий, крапавий, коропавий, коропатий, деркий, короставий, о.

Шерошить — кошлати, куйовдити, їжати, кудлати.

Шерошница душистая, раст. *Asperula odorata* — маренка пахуча.

Шерстинка — шерстина, шерстка, волосок.

Шерстистый—вовнуватий.

Шерстобой—шаповал.

Шерстобойня — шаповальня.

Шерсточесал. машина — чухран.

Шерсть—вовна.

Шерстяной—вовняний.

Шерхебень—шершебка.

Шершавый, о—чірхавий, четирхатий, стріхавий, кострубатий, о.

Шершавѣть—кошлатіти; о кожѣ—шерхнути.

Шествіє—хід, похід.

Шествовать — їти, виступати.

Шестерикъ—шестерня, шестерниця.

Шестерка — шістка, шостака.

Шестерня, мех.—леста.

Шестеро—шестеро.

Шестигласный—шостиголосий.

Шестигодовой — шостирічний.

Шестигранникъ—шестін.

Шестигранный — шестінюватий.

Шестидесятилѣтній—шістьдесятлітній.

Шестидесятый—шістьдесятий.

Шестидневный—шестидневий.

Шестикъ—пальчак.

Шестилѣтіє—шестиліття.

Шестимѣсячный—шестимісячний.

Шестипалый—шрстак.

Шестисотый—шістьсотий.

Шестисторонний—шестистінний.

Шестиугольникъ, геом.—шестикутник.

Шестиугольный — шестикутний.

Шестнадцать — шістнадцять, шістнайцять.

Шестой—шостий; ш. часть—шестина.

Шестокъ (въ печи)—припічок.

Шесть—цвайка, жертина, ялина, паровина.

Шесть—шість.

Шестьдесятъ—шістьдесят.

Шестьсотъ—шістьсот.

Шестью—шість раз.

Шея—шия.

Шибкій, о—прудкий, о.

Шиворотъ—комір; затылокъ—зашийок.

Шикарный, о—шиковний, о.

Шикать—шикати.

Шикъ—шиковність.

Шило—шило; толстое—швайка.

Шилообразный—швайкуватий, швайковитий.

Шилохвость, пт. *Anas acuta* — качка гострохвостка.

Шильникъ, раст. *Alisma plantago* — частуха, жабник.

Шильный—шильовий.

Шина—шина; обтянутый шиной—залицьований.

Шинель — шенелія, шенеля, шнелія.

Шинкованіє—шаткування.

Шинковать—шаткувати.

Шинований—бушований.

Шиповникъ—раст. *Rosa eglanteria* — шипшина, шипчак, ши. арька.

Шиповый—колючкуватий.

Шипучее вино—шумівка.

Шипучесть—шумучість.

Шипучій (о винѣ)—шумучий.

Шипъ—колючка; шпеник; подковы—гак: рыба *Acipenser Schura*—віз.

Шипѣть—шипотіти, шигіти; о змѣяхъ, гусяхъ—сичати; о салѣ, маслѣ на огнѣ—шкварчати, лясувати.

Шипящій—шипучий.

Шире—ширше.

Ширина—широчина, широчиня, ширник, широкість, шир.

Ширить—ширити, широчити.

Шириться—ширшати.

Ширмы—параван.

Широкій—широкий; объ одеждѣ—ополистий.

Широковатый—поширокий.

Широкогорлый—широкоший.

Широкогрудый — широкогрудый.

Ширококостый—костомаруватий, маслакуватий.

Широколистый—листяний, лопушистый.

Широколистный дремликъ, раст. *Orchis latifolia* — любжа.

Широколицый—широковидный, пикатий.

Широконосъ, пт. *Anas clupearia* — плосконоса.

Широконосый—широконосий.

Широкоплечій — крижастий, крижатий, крижнистый.

Широкополый—(о шляпѣ) крисатий; (объ одеждѣ) ополитий.

Широкоротый—ротатий.

Широта—шир, широкість.

Ширь—шир.

Шить—шити.

Шитье—шиття, шитки, шитинки, шитье.

Шиферъ—см. Станецъ.

Шифлоръ, раст. *Santhamus tinctorius*—світлухи.

Шишакъ—шолом.

Шишимора — шальвира, шахрай, шпиг.

Шишка гуля, горгуля, моргуля (соснов. и пр.) шишка, чутка, кокорудка.

Шипковатый—пешкишый.

Шипъ—дуля.

Шкатулка—скринька.

Шкафъ — шахва; буфетный — кресленецъ, мисник, судник.

Шкворень—шворінь.

Шкивъ—чинбузка.

Школа—школа.

Школенный — цвікований, муштрований.

Школить — цвічити, муштрувати.

Школьникъ—школяр.

Школьниковый — школярський.

Школьниковство—школярство.

Шкура—шкура, шкіра, шкіра.

Шкуродеръ—шкурник.

Шлагбаумъ—рогатка.

Шлакъ — жужелица, жуфель, троска, віпса.

Шлафрокъ—шляфрок.

Шлемъ — шолом; (съ кольчужой) — мисюрка.

Шленда — похожай, гультяй, гульвіса.

Шлендять—волочитися.

Шлепаніе — тьопання, чалапаніе, чалапканіе, чалапкотіння, телепаніе.

Шлепанцы—ляпанці.

Шлепать (по грязи) — чалапати, чалапкати, чалапкотіти, тьопати, телепати; о мокрой наполненной водой обуви—жвяхтіти.

Шлепаться, шлепнуться—шелепатися, пнутися, жвакати, жвакнути, гелатися, пнутися, бебехнутися, чвохнути, плюснути, беркицнути.

Шлепокъ—плискач, плескач, ляпанецъ.

Шлепъ! — ляс! льоп! ляп! хряп!

Шлея — наритники, шлея.

Шлифовальный — личкувальний, шліхувальний.

Шлифованный — личкований, шліхований.

Шлифовальщикъ, ца—личковник, ца, шліховник, ца.

Шлифованіе — личкування, шліхування.

Шлифовать—личкувати, шліхувати.

Шлюзь — упуст, опуст, заставка.

Шлюпка—шлюпка.

Шлюка—см. Потаскуха.

Шляпа (сомомен.) — бриль, (всякая)клебан,клебаня,клебанина, клебанка, крисаня, крисанина, капелюх.

Шляться—швендяти, швиндати, швендати, вештатися, волочитися, швандяти, бейкатися, шальтатися, тягаться, триндаться, хвоцаться.

Шмель, насѣк. *Bombus*—чміль, джміль, буняк.

Шмыгать, гнуть — шурхати, -хнути, уджигнути, майнути, югнути.

Шмыгъ—см. Шастъ.

Шнитколь. раст. *Brassica napis*—свиріпа, свиріпиця, суріпиця.

Шнурки, ремни на обуви—поволока.

Шнуровывать, обвязывать веревочками (лапти, обувь)—оборсувати, оборсати.

Шнурокъ—мутузок; у фартука—фрембія.

Шнырять — сновгати, шмигляти, швандигати, шастати, нишкати, шейкатися, шнирити.

Шовъ—шво.

Шомполь—драч, набойчик.

Шорникъ — лимарь, римарь, ременарь.

Шорнический — лимарський, римарський, ременарський.

Шорничество—лимарство, римарство, ременарство.

Шорный—шоровий.

Шорохъ—шамотня, шамотіння.

Шорошить, рохнуть—шамотіти, зашамотіти.

Шоры—шори.

Шоссе—кам'янка, орсак, соша.

Шоссейникъ — торяник, сошовник.

Шоссейный — кам'янковий, орсаківий, сошовий.

Шофферъ—руховничий.

Шоссировать — буркувати, орсакувати, сошувати.

Шпага—шпада.

Шпала—злежень.

Шпанская муха, *Lytta visicatio*—майка, помиток.

Шпатовый—полевиновий.

Шпатель, мин.—полевик.

Шперокъ, мех.—ковадло.

Шпилить—припинати шпильками.

Шпиль (на зданіи)—швайка.

Шпилька—шпилька.

Шпинать, раст. *Spinasea oleagacea*—шпинат.

Шпиць, архит.—стрімляк;(собака) шпиц.

Шпіонить — шпігувати, шпигувати.

Шпіонскій—шпигунський.

Шпіонство — шпикуляція, шпигунство.

Шпіонъ—шпіг, шпиг, шпигон.

Шплинтонъ—піхоль.

Шпора—острога.

Шпорный—остроговий.

Шприць—штрикавка, штрикалка.

Шпулька—цівка, ціва.

Шрамъ—попруг, близна; на деревѣ—зрість.

Шрифтъ (типограф.)—друківля (ср. рода).

Штабель—стіс.

Штаны—спідні; холщевые — ногавки; суконные—ногавиці.

Штативъ—ставець.

Штатскій—цивільний.

Штемпелевать—штампувати.

Штемпель—штамп.

Штемпельный—штамповий.

Штиль—безвітря.

Штопальный — цюрувальний.

Штопальщикъ, -ца—цюрувальник, -ця.

Штопаніе—цюрування.

Штопать—цюрувати.

Штопоръ—трибушон, коркотяг.

Штора—фіранка, штора.

Штормъ—штурма.

Штофъ—пляшка.

Штрафной—карний.

Штрафовать—карати.

Штрафъ—кара.

Штрейкбрехеръ—страйколом.

Штрипка—стремено.

Штриковать—зачеркувати.

Штрихъ—зачерк.

Штука—штука; кусокъ (матеріи)—постав, сувій.

Штукатурить — тинькувати, вапити.
 Штукатурный — тиньковий.
 Штукатуръ — тинькаръ.
 Штундизмъ — штунда.
 Штундистъ — штундарь; соб. штундисты — штунда.
 Штурмовать — штурмувати.
 Штурмовой — штурмовий.
 Штурмъ — штурм.
 Штуцеръ — штуц.
 Штыковой — багнетовий.
 Штыкъ — багнет.
 Шуба хутро; (крытая женская) — потяганка.
 Шубка (женская) — хутрянка.
 Шубный — хутряний.
 Шуйца — лівця.
 Шулятникъ (коршунъ красн.) *Falco milvus* — розсохана.
 Шумиха, позолота — золотило, золотце.
 Шумливость — гомонливість.
 Шумливый, о — гомонливый. о.
 Шумный — шумкий, поголосний, гучний, бучний, голосний, галасливый.
 Шум — гам, гамір, аляр, ясина, галас, гомін, гармидер, шарварок, мето, ревнява, шаламатня, якит, туркіт, шайварок, клекіт.
 Шумѣть — гомоніти, галасувати, гамарити, лементувати, ячати, якотіти; (жужжать) фурчати, фурконіти; (объ одеждѣ) шамотіти; (объ огнѣ) гоготіти; (о вѣтрѣ) фужделити, шуміти.
 Шумящій — шумучий, шумкий.
 Шуринъ — швагер, швагер.
 Шурупъ — шрубчак.
 Шуршать — шурхотіти, шиширхати, шурчати, шамотіти, шолопати, шемтіти, шарудіти, шамшити, шамати, мускотіти, шастувати.
 Шустрый — меткий.
 Шутить — шуткувати, жартувати.
 Шутка — жарт; шутки — шуткування, жартування.
 Шутливо — жартовливо, жартовне.
 Шутливый — шутковливый, шутковитий, жартовливый, жартливый.
 Шутникъ — жартівник, жартун, смихованець, смішко.
 Шутовской — блазенський.

Шутовство — блазенство.
 Шуточки — жартушки, жартики.
 Шуточный — жартливый.
 Шуть — блазень, фатів.
 Шутя — шуткома, жартома, жартом, жартовне, смішко.
 Шушера — шуя, шушваль, шушвалок.
 Шушуканье — шепітня, шепти.
 Шушукать — шептати, тишкуватися.
 Шуя, раст. *Bromus secalinus* L — стоколос, костирь.

Щ.

Щавель, раст. *Rumex Acetosa* — щавель, щавель насыйкий, щавіа, щавник, щівник, щесіа; конский, *R. Hydrolapathum* і *R. obtusifolius* — щавель водяний; малый — *R. acetosella* — квасець, квасок, щавель гороб'ячий; *R. crispus* — шееа, щавель горобиний; заячий, *Oxalis acetosella* — щавель заячий; воробьиный, *Silene nutans* — смолавка біла, терлич.
 Щадить — милувати, жалувати.
 Щебенить — грузити.
 Щебенникъ — грузник.
 Щебенный — грузовой.
 Щебень — груз.
 Щебетать — киликати, теркотіти, цвирінькати, щебетати; цокотати, цокотіти.
 Щебетливый — теркотливый, щебетливый.
 Щебетунъ, -ня — щебетун, -ха, цокотун, -ха.
 Щебрець — см. Богородская трава.
 Щеврица, пт. *Anthus* — підак.
 Щегленокъ — осетарятко, дзингеля, щигля, щиглятко.
 Щегловка — щиглиця.
 Щеголеватый, о — чепуристий, дженджуристий, о.
 Щеголиха — чепуруха, дженджеруха.
 Щегленокъ, пт. *Tringilla carduelis* — дзингель, осетар, щиголь, щоголь.
 Щеголь — чепурун, дженджик, джегерь, фертик, надриганчик.
 Щегольской — елегантний.

Щеголять—чепулятися, хвещу-
ряти, похверцювати,
хизуватися.

Щедрость—щедрість, щедрі-
ня, гойність.

Щедрый, о—щедрый, о.

Щека—щока.

Щекастый—щокатий, пикатий.

Щеколда—клямка, заціпка.

Щекотаніе—лоскіт, лоскотан-
ня.

Щекотать—лоскотати.

Щекотка—лоскіт.

Щекотливый—лоскотливый;
дражливый.

Щекотный, о—лоскотный, о.

Щелистый—шпаруватий.

Щелка—щелинка, шпарка.

Щелканіе, (хлопаніе) ляск,
ляскіт; (соловья) тьохкання.

Щелкать, кнуть—ляскотіти,
ляскати, ляснути лоскати;
(о соловья) тьохкати, -хнути;
(зубами) клацати, кламца-
ти, -цнути.

Щелкать (орехи, сѣмечки)
лузати.

Щелкунъ, насѣк. *Elaeuter*—ко-
валь.

Щелкъ!—лусы! клац!

Щелокъ—луг, тузлук, зола.

Щелоченье—золиво, лужіння,
зоління.

Щелочность—луговатість.

Щелочный—луговатий.

Щелочь—зола, луговина.

Щелчекъ—пштирок, шуток.

Щель—щілина, щіль, шпара,
шпарина, шкалубина, шка-
люба, шкалюбина, скалу-
бина, зашкалубина, шпару-
тина, шкарка, шкабора-
колюватина.

Шемить—шибати, лоптати,
лоптіти, скеміти.

Шемленіе—лоптячка, скемлін-
ня, лоптіння.

Шененокъ—цуценятко.

Шениться—шенитися.

Шенокъ—щеня, щенюк, цуце-
ня, цюцько.

Щепать—скепати, колоти.

Щепетильный—дрібний, дріб-
язковий.

Щепистый—пазгеристий.

Щепить, нащепить—наколю-
вати, наколоти, скепати,
наскепати.

Щепка—тріска, щамба, скіпа,
скалка, шпатар, шпадер,

шкипа, шкаберка, скіпка,
оскалок, оскомелок.

Щепотка—пучка; (соли) щуп-
ка, щупта, щіпка; земли—
кірх, корх.

Щепочка—трісчина.

Щербатый—щербатий.

Щербина—щербина: (на тѣлѣ)
віспина; (въ деревѣ) роско-
лина.

Щегина—щетина.

Щетинистый—щетинуватий.

Щетиниться—пужатися, пу-
житися, іжитися.

Щетинный—щетиновий.

Щетинница, раст. *Nardus stri-
cta*—мичка, щетячка, сі-
риця.

Щетка—щітка; ламповая—
йоржик; (половая)—замі-
тавка; (у лошади) котик.

Щеточникъ—щіткарь.

Щеточный—щітковий.

Щеть, раст. *Equisetum hiema-
le*—хвоіщ, хвощ зімній,
хвіщ.

Щи—капусняк; (пустыя)—не
щадим.

Щиколотка, анат.—щиколо-
ток, щиколодка.

Щипать—щипати, щепати.

Щипаться—щипатися.

Щиповка, рыба *Cobitis taenia*
L.—коза сікавка.

Щипокъ—щипка, ушип.

Щипцовый—щипцевий.

Щипцы—кліщі, щипці; для
ореховъ—давилеця, лускач.

Щипчики—кліщатка.

Щитный—щитовий.

Щитоносецъ—щитник.

Щитоноска, насѣк. *Cassida*—
щитчик.

Щитообразный—щитуватий.

Щить—щит.

Щука, *Esox lucius*—щука, щуч-
ка, щупа, (самецъ) щупак;
(маленькая) щученя, щу-
паня, щупеля.

Щупальце—полапок, помацок,
бусик.

Щупаніе—мацання, лапання.

Щупать—мацати, лапати.

Щупъ—шип, свідер, штирь.

Щурить—щулити, мружити,
жмурити.

Щуриться—щулитися, жму-
риться, мружитися.

Щучій—щучий, щучин, щупа-
ковий.

Ѣ.

- Ѣда (Ѣденіе)—Ідення, Ідження, з'їжа, їда, їдло; медленная — желїпання; (яство) їство, їжа, харч.
 Ѣдальцы (у насѣк.)—клїщі.
 Ѣдко—ущипливо, занозувато.
 Ѣдкій — щипучий, гострый, ущипливый, занозуватый, колючий, уразливый.
 Ѣдокъ—їдець, їдак, з'їдун, те ребїи.
 Ѣдунъ—ненажера.
 Ѣдучій — їдкий; камень, *Lapis infestalis* → пекельный камїнь.
 Ѣзда — їзда, їхавиця, їзня.
 Ѣздитъ—їздити, по'їзжати.
 Ѣздовой—гонець, верховець.
 Ѣздокъ—їздець, їздун; подорожній.
 Ѣзжалый—виїзженный, об'їзженный.
 Ѣзжанье—їзня.
 Ѣзжать—їздити.
 Ѣсть—їсти; медленно — желїпати; жадно—троштити, телїпати; жадно, скоро—тли-ти; жадно, чаякая — тевка-ти; усердно — теребити; со вкусомъ — смакувати; медленно и долго — лемзати, хамелити; соленое—солон-цувати.
 Ѣхать—їхати; медленно—тю-пати; рысцой — трюхати; рысью—тюпки; верхомъ — верхи; на пароходѣ—плив-ти пароплавом.

Э.

- Эва—оввал
 Эвакуированный —евакуйова-ний.
 Эвакуировать—евакуувати.
 Эволюционировать —эволюціо-нувати.
 Эволюционный —эволюційний.
 Эволюція—эволюція.
 Эгоизмъ—себелюб, егоїзм.
 Эгоистическій —егоїстичний.
 Эдакой—такий, оттакий.
 Эдакъ—такъ, отак, таким по-битом.
 Эй!—агов!-агосы!

- Экваторіальный —рівниковий, рівноденниковий.
 Экваторъ — рівноденник, рів-ник.
 Экзальтація —захватність, за-хопленість.
 Экзальтированный — захват-ний, захопленный.
 Экзаменаторъ — іспитник.
 Экзаменаціонный —іспитовий.
 Экзаменованіе? — іспитування.
 Экзаменовать —іспитувати.
 Экзаменуемый —іспитованець.
 Экзаменъ — іспит; держать, вы-держать—складати, скласти іспит.
 Экзекуторъ—господарь.
 Экзема, мед. —огник.
 Экземпляръ—примірник.
 Экипажъ — повїз; коляса; (на кораблѣ) экипаж.
 Экой—ач який, он-який.
 Экономить—ощажати, щадити.
 Экономическій? —економічний.
 Экономія —ощада, ощадність.
 Экономка —шафарка.
 Экономный —ощадний.
 Экономъ—оконом.
 Экспериментальный — досвід-ний.
 Экспериментъ—досвід.
 Экспертъ—знавець, тямець.
 Эксплоататоръ — визискувач, експльоататор.
 Эксплоатация—визиск, експльо-атація, визискування.
 Эксплоатировать —визискува-ти, експльоатувати.
 Экстазъ—захват, нестям.
 Экстирпаторъ (земл. орудіе) —дряпак.
 Экстрактъ, аптеч.—виварка.
 Экстраординарный — надзви-чайний.
 Экстренный—нагальний, пиль-ний.
 Эластическій—см. Упругій.
 Элегическій—елегійний.
 Элегія—елегія.
 Электризация —електризуван-ня.
 Электризовать — еклектризу-вати.
 Электрический —електричний.
 Электричество—електрика.
 Элементарный—початковий.
 Элементъ — первень, живело, первісток.
 Эликсиръ жизн. — живило, живолік.

Эмалевый—поливный, скляч
ний.
Эмалированный—полив'яний,
склицьований.
Эмалировать—полнвати,
склицювати.
Эмаль—полива, склиця.
Эмблема—цеха.
Эмигрировать—емигрувати.
Энергичный, о—енергійний, о
Энергія—енергія, заваяття.
Эпидемический—пошестний.
Эпидемія—пошесть, бола, по-
мір, умірачка, мертв'ячка,
моровиця,
Эпидерма—личко, наскірень.
Эпизоотія—падь.
Эпикуреецъ, любитель легкой
жизни—полегкаръ.
Эпилепсія—мед.—падавица,
падавка, бирса.
Эпилогъ—епильог; (въ поэмѣ)
пость.
Эпитафія—нагробок.
Эпитеть—епитет; (насмѣшли-
вый)—прикладка.
Эпический—епичний.
Эпоха—эпоха, доба.
Эра—ера.
Эригерцогъ, гиня — архик-
нязь, гиня.
Эскадра—эскадра.
Эскадронъ—шкадрон, швад-
рон, швадрона.
Эскизъ—шкиц.
Эспарсетъ, раст. *Ochobrychis*
gracilis—горобиний горох;
O. sativa—дівойник.
Эссенция—есенція.
Эстаимпъ—ритина.
Эстафета—штахвет, штахве-
та.
Эстафетный—штафетний.
Эстетический—естетичний.
Эстрагонъ, раст. *Artemisia*
Dracunculus—острогін, ту-
ргун.
Этажерека—этажера.
Этажъ—поверх, осада,
плондр.
Этакіи—сякий, такий, отакій.
он-який, ач-який.
Этакъ—так, оттак.
Этапный—етапний, цюпасо-
вий.
Этапъ—этап, цюпас; по эта-
пу—цюпасом.
Этнографический—етногра-
фичний.

Этотъ, эта, это—цей, ця, це;
оцей, оця, оце.
Эфесь—держак.
Эфектный, о—ефектовний, о.
Эхо—луна.
Эшафотъ—кобила.
Эшелонъ—шалон.
Эфирный—етеровий.
Эфиръ—етер.

Ю.

Юбилей—ювилей.
Юбилейный—ювилейний.
Юбиляръ—ювилят.
Юбка—сп дница.
Юбочный—спідничний.
Ювелирь—ювілер.
Юговосточный—південно-схід-
ний.
Югозападный—південно-захід-
ний.
Югъ—південь.
Юдоль—паділ.
Южный—південний; вѣтеръ—
низовка.
Юла—дзига.
Юлить—дзигати, дзигатися,
хвиглювати.
Юмористический—гумористич-
ный, сміховинний; рассказъ
—умореска.
Юморъ—гумор.
Юнецъ—парубійка.
Юность—молодість, молодіці.
Юноша—молодик, парубчак.
Юношеский, — молодецъкий,
молодечий, парубочий.
Юношество—молодь, парубец-
тво.
Юный—молодой.
Юнѣть—молодіги.
Юридически—юридично.
Юридический—юридичний,
правничий.
Юрисдикція—присуд.
Юриспруденція—правознав-
ство.
Юристъ—правник, юрист.
Юркій—юрливый, порскій,
порський, в'юнкий, верт-
кий, вертливый.
Юркнуть—югнути, гулькнути,
шулькнути, шамнути.
Юродивый—благенький.
Юродствовать—дурника кле-
ти.
Юрта—котара.
Юрь—белебень.

Ютиться—моститися, тулити-ся.

Юфть—юхт, юхта.

Юфтяный—юхтовий.

Я.

Ябеда—наклеп, набрехи; наклепник, набрехач.

Ябедничать — набріхувати, клепати.

Ябедничество — набріхування, шепоти.

Яблоко—яблуко; ликое—квасниця, кислиця; адамоно — борлак; глазное—банька.

Яблонь—яблуня; дикая — кислиця.

Яблочный—яблуневий.

Явка—(билета) оказ; (паспорта)—віза.

Явление—ярище, з'ява, з'явище; на сцену—ява; странное, замѣчательное—дивовижка, дивота, дивовисько.

Являть, явить—появляти, являти, об'являти, вить, показувати, зати, оказувати, оказати, виявляти, вить.

Являются, явиться—з'являтися, з'явитися, об'являтися, об'явитися; (представляться) оповіщатися, в ститися.

Явно—уявки, упривидки.

Явнобрачный, бот. — квітковий.

Явность — відомість, очевидність.

Явный відомий, очевидный.

Явочный—оказовий.

Явственность—виразність.

Явственный,—о—виразный,—о.

Явствовать—виявлятися, випливати.

Яга—язя, язіббаба, инджибаба.

Ягненокъ—ягня, ягнятко, ярчук, ярча, овеча.

Ягниться—котитися.

Ягячий—ягнячий.

Ягода—ягода; винная—инжир, хвига.

Ягодица—задок; сосокъ — пиптик.

Ягодка—ягідка.

Ядовито—заіло, злосливо.

Ядовитость—отруйливість, утрійність, отруйність, от-

руйність; заілість, злосливість.

Ядовитый — утрійний, отруйливый, отрівний, отруйный, отрутный; заілий, злосливый.

Ядреный,—о—ядерный,—о.

Ядреньть—ядерніти.

Ядро—зерно; артил.—куляга; суть, зміст, істота; у мужчины, самца—мудо.

Ядь—трута, отрута, ид, трутизна, отрова.

Язва—уразка, виразка, болячка; (сибирская) телій.

Язвительность—ущипливість, занозуватість.

Язвить—уражати, жалити.

Языкообразный — язикуватий.

Языковѣдѣніе—мовознавство; сравнительное—порівняльне мовознавство.

Языкъ—(анат.) язык; (разговорн.) мова; (у колокола) сердце, било; воловий, телячий—лизень; преподаванія—викладова мова; ломаный—калічена мова; пламени—омах; владѣть языкомъ—орудувати мовою.

Языческий—поганський.

Язычество—поганство.

Язычникъ,—ца — поганецъ, поганин,—нка.

Язь, рыба—головань.

Яйцевидный—яйчастий.

Яйцо—яйце; болтунъ—розбавток, запороток.

Яичко—яєчко.

Яичникъ, анат.—яєчник.

Яичница—смажениця, смажениця, смаження; съ мукой и молокомъ—пряжена.

Яичный—яєчний.

Якорный — котвичный; —ная снасть — косяк; буйрепъ, привязываемый однимъ концомъ за трентъ якоря — підсучья; буюкъ, лоплавокъ, привязываемый къ другому концу буйрепа для указанія мѣстонахожденія якоря—сучка.

Якорь—кітва, котва, котвиця.

Якшаться — водитися, накладати з ким.

Яма—яма; сорная—смітник; навозная—гноівня, гноярка; пещера льох; волчья—льоховиця; для ссыпки, зерна—гор-

лаха; въ рѣкѣ, морѣ-ковба-
ня; наполненная водой послѣ
разлива ковбана, ковтеб;
глубокая съ водой-бакай.
Ямка — ямка (въ земл. полу)-
вибій, вибоіна; (въ дѣт.
играхъ) дучка.
Ямщикъ—хурман, візник, по-
ганяйло.
Январскій—січневий.
Январь—січень.
Янтарный—жинтаревий.
Янтарь—жинтарь.
Яритъ—ярити, розпаляти, роз-
лютовувати.
Ярится—розпалятися.
Яркій—яскравий; (о цвѣтахъ)
вазирный.
Яркость—яскравість.
Ярлыкъ—наличко.
Ярмарка — ярмарок, ярмалок,
ярмак;—києкончаніе-ростор-
жя; канунъ ярмарки—під-
торжя.
Ярмарочный—ярмарковий.
Яровое—ярина.
Яровой—яринний.
Яростный, о — яросливый, яр-
ливый, скажений, шалений.
Ярость — яросливість, ярли-
вість, сказ, лютість.
Ярусъ—поверх, осада.
Ярутка, раст. *Thlapsi arvense*
—талбан.
Ярыга—п'яница.
Ярый—палкий; лютый; швид-
кий, прудкий; палахливый,
ростоплений; ласный, жагу-
чий.

Ярь—ярина, ярница; (краска)
мідянка.
Ясельный—ясловий.
Ясли — ясла, яслина, заясля.
Яснотка, раст. *Lamium* видъ
maculatum—кадило.
Ясновидящий—ясновида.
Ясный, о —ясний, годиняний,
о; ясний, виразний, о.
Яснѣть — яснѣти, вияснятися,
розгодинюватися.
Яство—наїдок, страва.
Ястребъ пт. *Accipiter* — ястер,
ястріб, яструб, коструб,
астряб, кругав; *Nisus com-
munis*—крагулець.
Яхонтъ—рубин.
Ячейка (въ сотахъ) —чарупка,
чашечка, комірка.
Ячеистый—коміркуватий.
Ячменный —ячмінний, яшний.
Ячмень—ячмінь, ярець.
Яшма, минер. —яспис, лиско-
вець.
Яшмовый—ясписовий, лисков-
цевий.
Ящерица, зоол. *Lacerta agilis*
—ящірка.
Ящеричный—ящірковий.
Ящеръ—лусковець.
Ящикъ—скриня, скринька; вы-
движной шульда, шуфля-
да, шупляда; картонный-
шабатурка.
Яшуръ, зоол. *Myoxus avellana-
rius* — ліскогриз; болѣзнь-
сливѣка.

Помилки й дефекти друку.

Ст.	Шл.	Рядок з гори абозни- зу.	Надруковано:	Треба:
26	2	2 зг.	ovіna—(невиразно)	ovіna—перекоти
68	1	22 зн.	рт	рти,
72	2	19 зг.	альність,	пальність,
75	1	21 зн.	кімях,	кімлях,
75	1	17 зн.	порожати,	погрожати,
77	1	8 зн.	хробус	хробуст,
78	1	4 зг.	юба	юрба,
78	2	23 зн.	дален,	далечина,
79	1	29 зн.	виачити, побачити,	вибачити, пробачити,
79	1	1 зн.	дапка,	данка,
82	2	4 зг.	баяси,	баляси,
82	2	6 зг.	тримло,	тримало,
83	1	12 зг.	шварунок,	шварунок,
84	1	4 зг.	озтяг,	розтяг,
84	1	7 зг.	вусань,	вусань,
84	2	6 зн.	зили—	зичли—
87	1	30 зн.	трукавка,	турукавка,
91	2	23 зг.	суати;	сувати;
92	2	1 зн.	туситися, ухнелі	труситися, ухналі,
93	2	26 зг.	барадим,	барладим,
93	2	9 зн.	дудрь:	дударь:
95	2	11 зг.	ганяньський,	паняньський.
97	2	2 зг.	кевняк.	кревник.
99	1	25 зн.	чикуівка;	чикулівка;
99	1	8 зн.	жаати,	жадати,
101	1	9 зг.	хістка.	хвістка.
101	1	18 зг.	керме.	кормек.
102	1	27 зн.	рливість	охвірливість
102	1	25 зн.	„ „	ня.
102	2	9 зн.	жавість,	жжавість.
103	1	6 зн.	коміниця.	комірниця.
103	2	18 зг.	растплён-	растоплен-
105	1	23 зг.	забіати,	забірати,
106	2	24 зг.	забутуний	забутний
106	2	10 зн.	забршкати,	забрншкати,
107	1	3 зг.	зиваюва-	завалюва-
107	1	25 зн.	зал чити,	залучити.
109	1	10 зг.	завошявіти.	завошивіти.
110	2	24 зн.	возити,	ворити,
110	2	1 зн.	за інок	засінок
111	2	7 зн.	затуги ти.	затугнути.
114	1	20 зн.	по рунюватися	поврунюватися.
114	2	9 зг.	к пати;	кіпати;
114	2	26 зг.	за ликати,	закликати,
116	2	30 зн.	клицю ваня.	клинцювання.
119	1	1 зг.	хліб	хлів
127	1	5 зг.	обзучка	обручка.
132	1	13 зн.	нахазапудитися.	нахарапудитися.
133	1	11 зн.	ребен кувати	ребенькувати.

Ст.	Шп.	Рядок в гори або зни- зу.	Надруковано:	Треба:
133	2	3 зг.	зашеохати,	зашерхати,
133	2	23 зн.	ззичай—	звичай—
134	1	23 зн.	похлин тисся,	похлинатися,
135	1	1 зн.	питп.	нити.
135	2	2 зн.	закошла ти	закошлатіти,
137	1	18 зг.	зо —	зоре—
137	2	18 зг.	ве ь,	весь,
137	2	20 зг.	ста ечно	статечно.
138	1	23 зг.	о ач.	орач.
138	1	15 зн.	і а;	іна;
138	1	14 зн.	іст.	міст,
138	2	23 зг.	ерл на.	перлина.
139	1	12 зг.	р мен	ромен
139	1	23 зн.	гушний.	рушний.
139	2	1 зн.	хв —	хви—
140	1	12 зн.	знаиомий,	знайомий,
140	2	20 зн.	говага.	повага.
141	1	7 зн.	скро ульовий.	скрофульовий.
142	1	10 зг.	трясов н—	трясовин—
145	1	14 зн.	вни я.	вниця
145	2	17 зг.	споягти,	спрягти.
146	2	13 зн.	оосилкування.	обсилкування.
147	2	1 зн.	розвідка.	вислід, розвідка.
148	1	2 зн.	ри и.	рити.
148	2	8 зн.	р ти.	рати.
150	1	5 зн.	фар он,	фарьон,
150	2	21 зг.	домо—	дома—
150	2	9 зн.	в ку.	віку.
151	1	2 зг.	лада.	глаза.
151	1	5 зг.	ня и;	няти;
156	2	5 зг.	гальний.	гільний.
157	1	1 зг.	айданиці,	кайданиці,
160	1	1 зн.	расір.	расін.
160	2	28 зг.	чамаришний,	чамаришний.
160	2	1 зн.	окорд,	оскард,
161	1	28 зн.	щавх.	щавух.
162	1	3 зн.	шгемнувати.	штемпувати.
162	2	14 зг.	зайка.	дзайка.
163	1	8 зг.	олось,	волось,
164	2	14 зг.	кеило.	кейло.
164	2	19 зн.	годеякий.	подеякий,
165	2	4 зг.	фіцігорн й,	фіцігорний,
167	1	1 зн.	Конацмовать	Командовать
167	2	1 зн.	шезсти	шерсти.
169	2	26 зн.	перв сний,	первісний,
171	2	15 зг.	зиз м	зизом
171	2	1 зн.	д біти.	дубити.
172	1	26 зг.	півка	цізка
172	1	4 зн.	ко баня.	ковбаня.
172	2	8 зг.	то бинковий,	торбишковий,
173	1	25 зн.	раика)	раика)
173	2	4 зг.	шизь;	ширь;
175	2	18 зн.	ме тіти,	ментіти,
175	1	17 зг.	кр вожер.	кровожер.
176	2	26 зн.	к ишити,	кришити,
177	2	29 зг.	аночок;	ганочок;
178	1	3 зн.	с іс,	стіс,
180	1	26 зн.	ку ашка.	курашка.
180	1	24 зн.	факто не.	факторне.
180	1	20 зг.	к бат;	кабат;
180	2	21 зг.	ча арь,	чагарь,

Ст.	Шп.	Рядок в гори абозни- зу.	Надруковано:	Треба:
180	2	12 зн.	гуль яй.	гультай.
181	1	5 зг.	тал рський.	талірський.
181	2	19 зн.	ьокай,	льокай,
183	1	6 зг.	стели нся. к ути—	стелитися, крути—
183	2	8 зн.	п икохати,	прикохати.
183	2	3 зн.	ль нок,	льонок,
184	1	20 зг.	бет ння,	бетоння,
184	2	14 зн.	ма лянка;	маслянка;
185	1	17 зг.	ипучий,	липучий,
185	1	27 зг.	ли а,	лиса,
185	1	2 зн.	довоиш,	доябиш,
185	2	12 зн.	т ясцевий.	трясцевий.
186	1	7 зг.	облудчик,	облудник,
187	1	20 зн.	суд мити,	судомити,
189	1	27 зн.	куг,	кут,
189	2	11 зг.	тули и;	тулити;
189	2	13 зг.	тули нся,	тулитися,
189	2	18 зг.	снипарний.	сницарний.
189	2	22 зг.	драбинка.	драбинка.
192	1	25 зг.	неужий.	недужий.
193	2	9 зг.	кушірня.	кушірня.
194	1	8 зг.	маяи.	маяти.
195	1	16 зг.	мінік,	мірник.
195	2	9 зн.	зоний,	зотний,
196	1	9 зн.	(иру)	(икру)
199	1	5 зн.	міць	міць
204	1	26 зн.	коотівка	колотівка
204	1	12 зн.	моруання.	мордування.
205	1	24 зг.	виточа	виточна
205	1	11 зн.	спижака	спижарка
205	2	1 зг.	замінти;	замінати;
205	2	3 зг.	мін	міня—
205	2	25 зг.	шр.	шар
205	2	6 зн.	тв.	тво,
206	2	28 зн.	мн —	мня—
206	2	3 зн.	м зка;	мизка;
207	2	22 зн.	ов.	нагов.
207	2	21 зн.	набляг ти	наблягузкати.
208	1	12 зг.	хкомити —	оскомити.
217	1	23 зн.	с існо,	скісно,
220	2	1 зг.	н	не
221	2	5 зг.	наопа	наопач.
224	1	24 зн.	Наовать,	Нарвать,
227	1	4 зн.	ва ь) т авняк;	вахь) травняк;
227	2	28 зг.	равдешній;	правдешний;
227	2	28 зн.	н мовляти,	намовляти,
229	2	26 зн.	на еки .	навтеки
229	2	4 зн.	нату кування.	натуркування.
230	2	21 зг.	доте ність,	дотепність,
231	1	1 зг.	наплям ати,	наплямкати,
231	1	1 зн.	ова ь—	ровать—
231	2	1 зн.	(лось,	(волось,
232	2	7 зг.	Наблагодарный—нав- дичний,	Неблагодарный—нев- дичний.
236	2	16 зг.	нес одійний,	несподійний,
237	2	8 зн.	невипробо а—	невипробова—
238	2	2 зн.	го ий,	гожий,
239	1	21 зн.	людск сть	людскість.
239	2	15 зг.	ва а.	вада.
240	2	13 зг.	не аперечний	незаперечний.

Гуртовий продаж
у
„Робітничій Книгарні“
Київ,
Володимирська 16.

Ціна з палятуркою 24 гривні
(12 карбованців).
